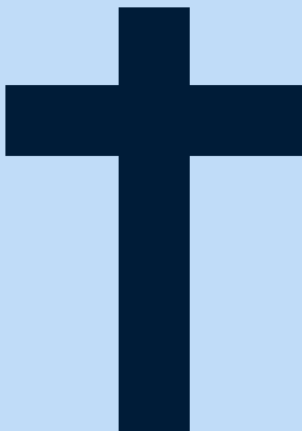

Sbö Tjłkwo

New Testament and Shorter Old Testament in Teribe

(PM:tfr:Teribe)

Sbö Tjłö_{kwo}

New Testament and Shorter Old Testament in Teribe (PM:tfr:Teribe)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Teribe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Teribe [tfr], Panama

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Teribe

© 2008, 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

Contents

Génesis	1
Rut	78
Jonás	84
Mateo	87
Marcos	150
Lucas	190
Juan	256
Hechos	304
Romanos	369
1 Corintios	395
2 Corintios	420
Gálatas	436
Efesios	446
Filipenses	455
Colosenses	462
1 Tesalonicenses	468
2 Tesalonicenses	474
1 Timoteo	477
2 Timoteo	485
Tito	491
Filemón	495
Hebreos	497
Santiago	517
1 Pedro	524
2 Pedro	532
1 Juan	536
2 Juan	542
3 Juan	543
Judas	545
Apocalipsis	548

Génesis

Kjok weno sorë

¹ Kjok ëre dämär, llëye llëm obishko ga Sbö kjok shäryono uunkong, kjopkwo, klung bakoe.

² Klung ëre ïgöy llëm obi, dlung rong, kjing yët eröe. Eshko ga Sbö Sëya wir pjang dlung kjing pjluk wleni erä.

Dbar kjwara

³ Eshko ga Sbö tjlë ga «Kjok, pja ber shjiye» le. Lara sorë ga shäryono beno eni.

⁴⁻⁵ İya ga kjok shjiyli beno pjluë. Kjok shjiyli kowara «dba», kjok sili kowara «shkë», ga iara beno tjeng dboy dboye. Eshko ga öötong dbar kjwara.

Dbar pjök

⁶ Wëshko ga tjlë ga «Dlung, pja opkjos ber dboye» le.

⁷ Lara sorë ga shäryono beno eni. Dlung li iara beno buk töshko, dira iara beno pjang kjomo,

⁸ beno pjang ba tjrëko li kowara «kjok dogo». Eshko ga öötong dbar pjök.

Dbar mya

⁹ Wëshko ga tjlë ga «Dlung, pja tönzong ber tjeng shtor, kjok dogro li wen wlo» le. Lara sorë ga shäryono beno eni.

¹⁰ Kjok dogro li kowara beno «klung», dlung li kowara beno «dlung». Eshko ga İya ga beno pjluë.

¹¹ Eshko ga tjlë ga «Klung, pja kjing go kjlo sho wenzong, kjlo sho llërba pogo dwlayo tjok wleniyo, kjor botjyë wleniyo bakoe» le. Lara sorë ga shäryono beno eni.

¹² Klung li kjing go kjlo sho weno oblë oblë dwlayo tjok wleniyo, kjor weno bo tjok wleniyo bakoe. Eshko ga İya ga beno pjluë.

¹³ Eshko ga öötong dbar mya.

Dbar pkëng (4)

¹⁴ Wëshko ga tjlë ga «Kjopkwo, pja goshko iök wenzong, shkë, dba, e ber tjeng dboy dboy wlo, dbar llë, mok llë, lu llë, e miydo klo wlo bakoe.

¹⁵ İök, pjäy ber kälä shjiy klung kong» le. Lara sorë ga shäryono beno eni.

¹⁶ İök shäryara pjök, kjwara kësbang ber shjiy dba wlo, kjwara chirawa ber shjiy shkë wlo. Dbala shäryara uunkong bakoe.

¹⁷ İök li iara beno lok kjopkwo go, klung kjing li ber shjiy wlo.

¹⁸ İara beno tjeng shjiy dba wlo, shkë wlo bakoe. Ga kjok shjiyli, kjok ro si li, e kjara beno tjeng dboy dboy eni. Eshko ga İya ga beno pjluë.

¹⁹ Eshko ga öötong dbar pkëng (4).

Dbar shkëng (5)

²⁰ Wëshko ga tjlë ga «Dlung, di, pjäy roshko mä wenzong oblë oblëe. Kjok dogo, pja go sënwa wenzong llërba pogo» le. Lara sorë ga shäryono beno eni.

²¹ Äya këskes chila dlung roy so, di roy so, e shäryara uunkong, sënwa, e shäryara uunkong bakoe. Eshko ga İya ga beno pjluë.

²² Eshko ga tjlë llëbo wena tjeng li kong ga «Pjây wapga shdärzong dlung kjwang jikong, di uunkong roshko bakoe. Sënwa, pjây wapga shdärzong kjok kjwang jikong bebi» le. Llëbo shäryara beno pjlú ba kong lok eni.

²³ Eshko ga öötong dbar shkëng (5).

Dbar tjer (6)

²⁴ Wëshko ga tjlë ga «Klung, pja kjing go äya kjloshko so wenzong, öng wenzong bakoe» le. Lara sorë ga shäryono beno eni.

²⁵ Eshko ga äya ga beno pjlúe.

²⁶ Eshko ga tjlë obi ga «No shäryëy shara, so shji kjoyoe. E ber tjwöl ara, dbo ara, llëbo oblë oblë tjeng li kjinmo, mä, sënwa, öng, äya kjloshko so bakoe» le.

²⁷ Eni ga no, e shäryara Sbörë so e om go kjoyoe.

Shäryara domer, walë.

²⁸ Eshko ga tjlëno beno pjlú ba kong. Tjlë ga «Pjây shdärzong ara, tira llëme. Kjok ëre dlimia. Pjây iër ber löng ba äga. Mä, sënwa, öng, äya kjloshko so, pjây iër ber löng ba äga bakoe» le.

²⁹ E irgo ga tjlë ga «Kjok äzä. Kjlo sho llërba pogo dwlayo tjok wleniyo, kjor botjyë wleniyo, e twër ber bomi kong, uëmi wlo. E bomi dli uunkong.

³⁰ Gueniyo ga öng, sënwa, äya kjloshko so, e kong kjlo sho twër ber ba kong, ue wlo» le. Lara sorë ga shäryono beno eni.

³¹ Eshko ga äya ga uunkong li beno pjlú, owa llëme. Eshko ga öötong dbar tjer (6).

2

¹ Kjok uunkong, llëbo tjeng kës, e shäryara beno pjir eni.

Dbar kjäk (7)

²⁻³ Dbar kjäk (7) ga ba pak shäryara pjir lishko ga woshtonoe. Ga woshtono eshko dbaryo kjishko ga llëbo shäryara dbar kjäk (7) li kong pjlúe. E iara beno pjang dboye.

⁴ Kjok shäryara Sbö Jehovahë uunkong eni.

Domer, walë, e löng Edén kjokyo

Eshko ga

⁵ kjor, kjlo sho, e wentë llëm obi. Shunyo ichayde Sbö Jehovahë shrë klung kjing go llëm obi. Èye parkaga klung kjing go llëm bakoe. Llëye wentë llëm obi e kjishko.

⁶ Gueniyo eshko ga di tur tëm klung dirko, e sguin klung kjing go.

⁷ Eshko ga domer, e shäryara Sbörë kjlara klung sho go. Ga pjluk bakwara ba na roy ber shäng së wlo, ga beno shäng së.

⁸ Ga Sbö kjok poshäryono buk kjrina ko Edén, kjok, e buk dlo wen tëm shwo lëkong. Ga domer shäryara li iara beno shäng eshko.

⁹ Eshko ga kjor shäryara oblë oblë kjlëbëso, wolëso, bo uako wleniyo. Ga kjok buk li roworbëshko ga kjor iara beno lok do pjök. Kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Kjlara obi, e llëbo pjlú, llëbo owa, e miydoklo.

¹⁰ Edén kjokyo lishko ga di wen pjang pjlara. E jer pjang shdär kjor li gloroy. Ey ga shdöktong beno pjloglo pkëng (4).

¹¹ Di bäm go li ko Pisón. E jer pjriya buk Javilá kjokyo worbo tjok. Kjok eshko, e dbur sho shöylör ara.

¹² Dbur sho shōyǎör kjok eshko so li owa llēm, shōyǎör anmoyō. Posstikklo lō pjlēblē ko *bedelio* eshko tjok. Akkwo tjlwō ara ko *ónice* eshko tjok bakoe.

¹³ Di pjłara obi li ko Guijón. E jer buk sjōng Cus kjokyo go.

¹⁴ Di pjłara obi li ko Tigris. E jer buk Asiria kjokyo dlo wen tēm shwo lēkong. Di pjłara obi li ko Éufrates.

¹⁵ Domer li iara Sbörē beno shäng Edén kjokyo roshko, kjok li ĩga, kjok li daga bakoe.

¹⁶ Eni ga tjlē ba kong ga «Kjok ěreshko ga kyor bo twēr ber bop kong uunkong, uēp wlo.

¹⁷ Gueniyo ga llēbo pjłú, llēbo owa, e miydoklo kjoryo bo, era uēy llēme. Uorop ga pja wolon jlōkoyo» le.

¹⁸ Eshko ga tjlē obi ga «Domer ber sök kjaraso ga pjłú llēme. Kong ba yorkaga shāryēr kjlara, ba kjimtē wlo» le.

¹⁹ Eni ga ōng, āya kjłoshko so, sēnwa, e shāryak beno klung sho go, ga sōra uunkong, pina domer li kong, koie wlo.

²⁰ Ga koiara uunkong eni. Gueniyo e tjrēko llēye wlēna ber ba kjimtoklo wlo llēme.

²¹ E kjīshko ga domer li iara Sbörē beno buk pē rongē. Buk pē wopro ga shgling shira kjwangna, ga sho llira jek irōng obi.

²² Ba shgling li go ga walē shāryara kjlara. E irgo ga sōra, pina ba kong.

²³ Īya domer lirē ga tjlē ga

«ĵzong! Ērera so tja kjoyoe.

Ba sho kjwe botoya dik.

Ba dboglo kjwe botoya dik.

Koiēr ber “walē”,*

shira domer go dwayo kjīshko» le.

²⁴ E kjīshko ga domer ba data, ba mekē rayē, ga orkwosmok walē tjok, ga ber lōng kjaraso wleni.

²⁵ Eshko ga lōng kjwor, gueniyo llēye lökyokjre lok llēme.

3

Adán, Eva, e Sbō kolono llēme

¹ Dgur, e oblē jyāpgwē äe, āya kjłoshko so oblē oblē shāryara Sbō Jehovárē li kjinmo. Pjłara ga tjlē walē li kong ga «ĵlōkoyo ga Sbō tjlēno bomi kong ga “Kjok ěreshko ga kyor bo uēy uunkong llēme” lara eni jlōre?»

² «Kyor bo uērwa uunkong ga pjłúe.

³ Gueniyo ga kyor jong kjlara kjok roworbēshko, era uērwa ga äe. Sbō tjlēno borwa kong ga “Kjwe uēy llēme. Porwēy llēm bakoe. Llēm ga pjāy wolon” lara eni» le dgur kong.

⁴ Kuya ga tjlē ba kong ga «E jyō. Pjāy wolon llēme.

⁵ Miyde Sbörē pjir ga kyor ěre bo uoromi ga pjāy bokkwo roshwing, ga pjāy ber lōng llēbo pjłú, llēbo owa miydē. Eni ga pjāy ber lōng Sbō dik» le.

⁶ Kuya ga ĩya ga kyor bo, e wolēsowae. Ga iara beno uayuae. E kjok miydoklo bakoe le. Eni ga kyor bo li kjrara, ga uarae. E irgo ga twara ba lanma kong, ga omuono bakoe.

⁷ Jekdo eshko ga bokkwo roshwingō, ga opmiydono lok ga lōng kjwor. Eni ga kyor ko *higuera* li korga sera, pjirira ba dop go, ber lōng kjwor llēm wlo.

* 2:23 Hebreo tjlōkwo go ga tjlōkwo **walē**, e so tjlōkwo **domer** kjoyoe.

⁸ Kjuk säng, pjluk ri rishko ga Sbö jek jek shäng kjor gloroy li kura lok. Ga töktong lok zron i, ga opjnenno kjor li pjlor go, iya llém wlo.

⁹ Eshko ga domer li rokara Sbörë. Tjlë ga «¿Pja shäng kjone?»

¹⁰ «Kuror ga pja jek shäng kjor gloroy ga pja bangkjroror ara, ga tja shäng kjwor kjishko ga tja opjnennoe» le ba kong.

¹¹ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿“Pja shäng kjwor” laga ërë bop kong? ¿Eni li kjor bo uëy llëme loror bop kong li uoropde?»

¹² «Kjor bo li twaga walë tworop bor kong lirë bor kong ga uorore» le ba kong.

¹³ Eni ga kjakrokara walë li kong ga «¿Llëye shäyroropdo?»

«Tja jyäpgwaga dgurdë. E kjishko ga kjor bo li uorore» le ba kong.

¹⁴ Kuya ga tjlä dgur li kong ga «Llëbo owa shäyrorop. E kjishko ga pja shdun pja kjlaraso, öng, äya kjloshko so llamo tjeng lira llëme. Pja eröe. Eeri jek lëkong ga pja iër ber buk dopshik i klung kjing go, ga klung sho dwëp bakoe.

¹⁵ Pja, walë, pjäy ber löng ëng moskwo, bop tjëyo, ba tjëyo, e ber eni bakoe. Ba tjëyo, pja kä shguiya. Ga pjara omuë ba kjuktushko» le.

¹⁶ Ga tjlä walë li kong ga «Pja chida buk döröshko ga iër ber bop kong bang ara, woyotjlinor bäm go sorë li kjinmo. Ga pja wo pjang bop lanma go. Ga e ber bop ichaga» le.

¹⁷ Ga tjlä domer li kong ga «“Kjor bo kjwe uëy llëme” loror bop kong, gueniyo tja kolorop llëm, bop boy wlera kolorop. E kjishko ga klung ëre äyoshtoror, ioror beno llëbo uëp wlo ga pakyo shäryëp kjang enido.

¹⁸ Klung, e kjing go kjlo sho wen ara shkö tjok, kjillgwo shkökyo tjok bakoe. Ga pja ber shäng kjlo sho kjloshko so uako, e uopdë.

¹⁹ Eshko ga pja parkë shorya go llëm ga pja ië llëme. Pja tek shäryak klung sho go, klung sho li pja. Ga llono ga pja kworkwë jek ber klung sho iröng obishko ga pja parkë pjir äär ber eshko» le.

²⁰ E irgo ga walë li koiara domer lirë Eva, e nopga uunkong mekë kjishko.

²¹ Shwong pjüya lok wlo ga shwong shäryara Sbörë öng kwota go.

²² Ga tjlä ga «Era domer li öötong llëbo pjlu miydë, llëbo owa miydë, beno so shji kjoyoe. Kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Uara lok ga ber löng së iyado, e woydër llëme» le.

²³ E kjishko ga domer li shira Edén kjokyo dwayo ba boy tjok. Bäm goshko ga domer li shäryara klung sho go. Shirashko ga beno shäng parkë klung sho li kjing go shara.

²⁴ Shira pjir ga Edén kjokyo dlo wen tëm shwo lëkong ga Sbö parkagaga kjok dogo so sjägä tjok wleniyo iara beno löng kjilbö eshko. Dröng iara pjang kjwangna lletlet iök wleni, pjriya pjang llaw ëre pogo, e beno pjang irbo li dë, ëye jek äär kjor kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëm jong lishko ga ä wlo.

4

Caïn, Abel

¹ E irgo ga Adán pono ba boy tjok, ga beno shäng kjlaraso llëme. E irgo ga wa buk kjlara domer. Ga Eva tjlä ga «Tja wa buk kjlara domer, e twaga Jehovärë bor kong» le. E kjishko ga koiara Caïn.*

² E irgo ga wa buk kjlara domer obi ko Abel. E pak beno öng daga. Caïnda pak beno dwla dgaga.

* 4:1 Hebreo tjläkwo *Caïn*, e *kjlarara* loklo.

³ Dbar kjwara ga Caín öör ba dwla dgara li bo kjrë, ga söra jek, twara Jehová kong ba sëngglo.

⁴ Abelda, ba öng wlëp ushko so weno bäm i wleniyo li zröra pjökde myare. Ga ba sho pjlu li söra jek, twara Jehová kong ba sëngglo bakoe. Eni ga Jehová beno wopjlu Abel tjok, ba öng twara ba sëngglo li tjok bakoe.

⁵ Gueniyo beno wopjlu Caín tjok llëm, ba dwla bo twara ba sëngglo li tjok llëm bakoe. E kjishko ga Caín iirkono träk llëm, bokkwo keyeng era.

⁶ Eni ga Jehová tjlë ba kong ga «¿Pja iirkë ara ega?

⁷ Llëbo pjlu shäryorop kjwe ga tja ber wopjlu bop tjok. Gueniyo llëbo owa shäryëp iyado ga bong kjönma ga pja ber shäng llëbo owa li shäryë llëm ga äe. Bek wlo ga llëbo pjlu li shäryëp, llëbo owa li shäryëp ame wlo» le.

⁸ Dbar jek ga Abel mana Caíndë jëk ba tjok. Öötong löng pjola ga ba löng li shakza pjä, ga zrörae.

⁹ E irgo ga Jehová tjlë ba kong ga «¿Bop löng Abel kwonllo?»

«Miydër llëme. ¿Eni li tja iak shäng bor löng dagare?» le ba kong.

¹⁰⁻¹¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Llëye shäryoropdo? Bop löng zrörop. Ba srëng tjeng klung kjing li inor. E kjishko ga pja shdun. Bop löng srëng kwono klung kjing go kjishko ga pja parkë ber shäng klung kjing ame.

¹² Pja parkë ara klung kjing ëmdë ga llëye botjyë bop kong ame. Pja to shäng jëk klung kjing kjone pogo ëmdë ga pja shto woshtozlong wlo drete» le ba kong.

¹³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Bor shdungglo ëre ber kjang anmoyö.

¹⁴ Tja kuzong. Tja parkë klung kjing ame kjishko ga tja to jongya shäng jëk kjok pjola, tja ber bop soshko ame. Tja to shäng tök wleni. Ga tja wlëna ë pogorë ga tja zröya jekdo» le.

¹⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja zröga ërë ga e shdun, pja shdunor li kjinmo» le. Eni ga poglo jyä tara, wlëngga ërë ga zröya llëm wlo.

¹⁶ Ga Caín opshino to lano shäng lishko dwayo ga jek öötong sök Nod kjokyo, e ber buk Edén kjokyo, dlo wen tëm shwo lëkong.

Caín tjëyo tek beno ba irgo

¹⁷ Dbar jek ga Caín pono ba boy tjok, ga beno shäng kjlaraso llëme. E irgo ga wa buk kjlara domer ko Enoc. E dbaryoshko ga Caín shäng u ywë kjwöböso, kjëryo shäryak ak go pjibri kjökshko. Kjok li kowara Enoc, ba wa li ko.

¹⁸ Enoc, e Irad data. Irad, e Mejuyael data. Mejuyael, e Metusael data. Metusael, e Lamec data.

¹⁹ Lamec, e boy do pjök, kjlara ko Ada, kjlara ko Zila.

²⁰⁻²¹ Ada, e wappa domerga do pjök, kjlara ko Jabal, kjlara ko Jubal. Nopga to löng öng daga kjok shto öblë öblë, ba u shäryak öng kwota go li, shäryaga shäng bäm go li Jabal. Nopga dbonmo të, nopga kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tÿy or go wleniyo li të, e shäryaga bäm go li Jubal.

²² Ga Zilara wa buk kjlara domer ko Tubal Caín. Nopga parkoklo shäryë dröng shosho öblë öblë go li, shäryaga shäng bäm go li Tubal Caín. E dor shäng kjlara ko Noamá.

²³ Pjlara ga Lamec tjlë ba boyga kong ga

«Llëye lër bomi kong li kuzi yötso.

Domer zröror kjlara, tja zara kjishko.

Dwlas zröror kjlara bako, tja shpora kjishko.

²⁴ Caín zröga ërë ga e shdüya Sbörë, Caín shduna li kjinmo.

Tjara zröga ërë ga shdüya, Caín zröga li kjinmo obi» le.

Set

²⁵ Dbar jek ga Adán, Eva, e wa buk kjlara domer obi, ga koiara Set. Eshko ga Eva tjlë ga «Tja kjimtara Sbörë, tja kong wa twara kjlara obi. E ber shäng Abel, zröra Caíndë li äska. E kjishko ga koiër Set»† le.

²⁶ E irgo ga Set, e wa buk kjlara domer, ga koiara Enós. Enós dbaryo ga oba syösh-tono Jehovahá kong kjwlëe.

5

Adán tjëyo tek beno ba irgo

¹⁻² Nopga shäryara Sbörë so e om go kjoyoe. Shäryara domer, walë. E kjimtara, ga koiara «nopga». Ère ba tjëyo tek beno ba irgo li kjibokwoyo.

³ Adán, e öötong lu pjloglo sak dbäw kjingsho sak myashko (130) ga wa buk kjlara domer so e om go kjoyo, ga koiara Set.

⁴⁻⁵ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo shkaw kjingsho sak myashko (930) ga wolonoe.

⁶ Set, e öötong lu pjloglo sak dbäw kjingsho shkëngshko (105) ga wa buk kjlara ko Enós.

⁷⁻⁸ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo shkaw kjingsho sak kjwara kjingsho pjökshko (912) ga wolonoe.

⁹ Enós, e öötong lu pjloglo sak shkawshko (90) ga wa buk kjlara ko Cainán.

¹⁰⁻¹¹ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo shkaw kjingsho shkëngshko (905) ga wolonoe.

¹² Cainán, e öötong lu pjloglo sak kjäkshko (70) ga wa buk kjlara ko Malalel.

¹³⁻¹⁴ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo shkaw kjingsho sak kjwarashko (910) ga wolonoe.

¹⁵ Malalel, e öötong lu pjloglo sak tjer kjingsho shkëngshko (65) ga wa buk kjlara ko Jared.

¹⁶⁻¹⁷ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo kjwong kjingsho sak shkaw kjingsho shkëngshko (895) ga wolonoe.

¹⁸ Jared, e öötong lu pjloglo sak dbäw kjingsho sak tjer kjingsho pjökshko (162) ga wa buk kjlara ko Enoc.

¹⁹⁻²⁰ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo shkaw kjingsho sak tjer kjingsho pjökshko (962) ga wolonoe.

²¹ Enoc, e öötong lu pjloglo sak tjer kjingsho shkëngshko (65) ga wa buk kjlara ko Matusalén.

²²⁻²⁴ E irgo ga wapga weno obi. Enoc, e Sbö woydë owa llëm, ga jëk shäng ba tjok iyado. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo mya kjingsho sak tjer kjingsho shkëngshko (365) ga söra Sbörë to, ñnaba ame.

²⁵ Matusalén, e öötong lu pjloglo sak dbäw kjingsho sak kjwong kjingsho kjäkshko (187) ga wa buk kjlara ko Lamec.

²⁶⁻²⁷ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ñno öötong sak dbäw pjloglo shkaw kjingsho sak tjer kjingsho shkawshko (969) ga wolonoe.

²⁸ Lamec, e öötong lu pjloglo sak dbäw kjingsho sak kjwong kjingsho pjökshko (182) ga wa buk kjlara domer.

† 4:25 Hebreo tjlökwo **Set**, e **twara** loklo.

²⁹ Ga tjlë ga «Shji parkë ara kjok ëre kjing go, kjok li äyoshtara Jehovárë kjïshko. Gueniyo chida ërera shji ie ber löng woshtë» le. E kjïshko ga ba wa li kowara Noé.*

³⁰⁻³¹ E irgo ga wapga weno obi. Ga lu ïno öötong sak dbäw pjloglo kjäk kjingsho sak kjäk kjingsho kjäkshko (777) ga wolonoe.

³² Noé, e öötong lu pjloglo sak dbäw pjloglo shkëngshko (500) ga wapga tjeng domerga doglo mya, Sem, Jafet, Cam.

6

Nopga jëk löng owa eröe

¹⁻² Nopga, e wapga shdöktong träk llëm kjok ëre kjing goshko. Ga wapga walëga kjong kjong wolësowa. E kjïshko ga Sbö wapga orkwosmono walëga woyde kjone dey li tjok.

³ Eni ga Jehovah tjlë ga «Nopga, e iër ber löng së ïyado llëm, e wolon wlo kjïshko. Eni ga iër ber löng së lu pjloglo sak dbäw kjingsho sak pjök (120) eröe» le.

⁴ Sbö wapga orkwosmono walëga kjok ëre so tjokshko ga wapga weno sok këskës, oblë kjinmo. Ga nopga tjwlo ara tek dënashko so li epga.

⁵ ïya Jehovárë ga nopga löng llëbo owa shäryë ara anmoyö, ga wotjlik owa erä.

⁶ Eni ga wotjlik ga «Nopga shäryoror llëm kjwe dey, bangyo ara bor pjlushko» le.

⁷ Ga tjlë ga «Nopga shäryoror tjeng klung kjing ëre kjër jushko dwayo. Shäryër öng, äya kjloshko so, sënwa tjok eni bakoe. Woyotjlin ga shäryoror llëm kjwe dey» le.

⁸ Gueniyo ga domer shäng kjlara ko Noé. Jehovah wopjlu ba tjok.

Noé kjoyong shäryono kësbange

⁹ Ère llëye shäryara Noéré dö li kjibokwoyo. E domer pjlo bek, pogo llëye dret Sbö bokso. Llëye woyde Sbörë li shärye eni, ga jëk shäng ba tjok ïyado. Nopga oblë oblë omshäryono eni llëm, Noé eröe.

¹⁰ E wapga domerga doglo mya, Sem, Jafet, Cam.

¹¹⁻¹² Ga ïya Sbörë ga klung ëre kjing go llëbo owa ara, nopga ëngkjwë ara ëng tjok, ilgwega ërë llëme. Nopga löng kës li beno löng llëbo owa shäryë eröe.

¹³ E kjïshko ga Sbö tjlë Noé kong ga «Tja wotjlik nopga pjik uunkonglër. Löng ëngkjwë ara ëng tjok. Löng llëbo owa shäryë erä. E kjïshko ga e pjir ber dret, llëbo tjeng klung ëre kjing go li tjok.

¹⁴ »Eni ga kjorkwang wlës pjlu, owa llëm wleniyo, ga kjoyong* shäryos kjlara kësbange. Kjoyong bängyos pjir kjoko, ro lëkong bako, di opzrëk llëm wlo.

¹⁵ Shäryos jyäglo eni: kur orkwo jyäglo† pjloglo sak dbäw pjloglo mya (300); bam orkwo jyäglo pjloglo sak shkëng (50); jem kjomo lëkong wop orkwo jyäglo pjloglo sak mya (30).

¹⁶ Shäryos yongyo kjringgwo mya, kjëryo tjok tjok. U dbo kjing shäryos tuk, ba dirko shäryos ber ojong pjribri, kur orkwo jyäglo kjwara. U bäng shäryos ber jong kjwara ba poglo go, e opzrëkklo.

* **5:29** Hebreo tjlokwo *Noé*, e *woshtë* loklo. * **6:14** *Kjoyong*, e beno llëbo bapkwö kësbang kjoyoe. Ne llëm kar kar. Ro bek sdoke. Roshko beno u wleni. † **6:15** *Orkwo jyäglo pjlara*, e *centimetro sak pkëng kjingsho shkëng (45) dik*.

¹⁷ »Di ichër kësbang, kjok ère pir wlo. Eshko ga llëye löng së kjok kjwang jikong kjing go ga e kjer drete.

¹⁸ Gueniyo ga tjlökwo twër bop kong, ber iyado wlo. Pja jem opzrëk kjoyong li roy, bop boy, bop wapga, bop pjlaydoga tjok, pjây wolon llëm wlo.

¹⁹⁻²⁰ »Öng, äya kjloshko so, sënwa, e löng kjok ère kjing go kës li, e jem sös pjök pjök, wlënggla kjlara kjlara, popga kjlara kjlara, kjer llëm wlo. Woydër ga ber löng së, pjây dik.

²¹ Dli tös llërba pogo, ga jem sös bomi tjok, e bomi kong, e öng, äya kjloshko so, sënwa tjeng li kong bakoe» le.

²² Llëye lara ba kong li shäryara Noéré uunkong eni.

7

Kjok ère piktonge

¹ E irgo ga Jehovahä tjlë Noé kong ga «No kjlaraso wlënor shäng pjlo bek bor bokso li pja. E kjlshko ga pja opzrës jem kjoyong li roy, bop boy, bop wapga, bop pjlaydoga tjok.

²⁻³ Öng ber pjlu bor poshrëkklo wlo oblë oblë, sënwa oblë oblë, e sös wlënggla doglo kjäk kjäk (7), popga doglo kjäk kjäk (7). Llamö sös wlënggla kjlara kjlara, popga kjlara kjlara. Shäryos eni, jer kjok ère kjing go llëm wlo.

⁴ Sondë kjwara go ga shunyo ichër shrë dbargwo sak pkëng (40), shkë dbae. Eshko ga llëye shäryoror tek dämärshko löng së li pjiga tjarë ber drete» le.

⁵ Kuya ga llëye lara ba kong li shäryara eni.

⁶ Kjok ère piktongshko ga Noé lu pjloglo sak dbaw pjloglo tjer (600).

⁷ Era eni ga opzrëno jem kjoyong li roy, ba boy, ba wapga, ba pjlaydoga tjok, shtëya dirë llëm wlo.

⁸⁻⁹ Ga öng uako wleniyo, öng uako llëm wleniyo, äya kjloshko so, sënwa, e öötong löng ba shwoy, ga söra jem pjök pjök, wlënggla kjlara kjlara, popga kjlara kjlara, lara Sbörë ba kong sorë li eni.

¹⁰ Öötong dbargwo kjäk (7) ga shunyo shrono, kjok ère pir wlo.

¹¹⁻¹⁸ Mok pjök, dbar sak kjwara kjingsho kjäk (17) dbaryo ga Noé lu pjloglo sak dbaw pjloglo tjer (600). E dbaryo ga opzrëno jem kjoyong li roy, ba boy, ba wapga, ba pjlaydoga tjok. Öng, äya kjloshko so, sënwa, e opzrëno jem lok pjök pjök kjoyong li roy ba tjok bakoe. Opzrëno jem wlënggla kjlara kjlara, popga kjlara kjlara. Lara Sbörë ba kong sorë li shäryara eni.

E irgo ga u bäng bängzara Jehovahärë beno jong tuke. E dbaryo ga dlung kësbang buk kjok dorong li dloktong, tukdong kjone pogo. Kjok dogo ëmdë ga di börgak tjeng li böptuktong. Shunyo shrono pjang kjok ère kjing go dbargwo sak pkëng (40), shkë dbae. Eshkoshko ga di jem poyong llögong llögong, ga kjoyong li beno buk di kjing wëng erä.

¹⁹ Di poyono ara, öötong dlup llë lok kjok ère kjing go kjökshko li jnena beno drete.

²⁰ E irgo ga dlup llë jnena pjirshko ga di li poyono jem, öötong wop orkwo jyägo pjloglo sak kjwara kjingsho shkëng (15).

²¹ Nopga löng kjok ère kjing go kës li wolono eni. Öng, äya kjloshko so, sënwa, e löng kjok ère kjing go kës li kjëtong eni bakoe.

²² Llëye löng së kjok ère kjing go, tjwlö shrë wleniyo, e kjëtong drete.

²³ Gueniyo Noéra beno sök së, löng kjoyong li roshko ba tjok bakoe. Epga eröe. Llamö pjitong dret, nopga, öng, äya kjloshko so, sënwa bakoe.

24 Ga kjok ëre pik tong beno eni, öötong dbargwo sak dbäw kjingsho sak shkëng (150).

8

1 Eshkoshko ga Noé woyojera Sbörë llëm, öng, äya kjloshko so, e löng ba tjok kjoyong roy li woyojera llëm bakoe. Eni ga pjluk ichara di kjing go kjrina. Wop sira ga di klän jer iröng obi.

2 Dlung kës bang buk kjok dorong dloktong li sjëktong, ga shunyo ter shrono kjok dogo dwayo ame bakoe.

3 Eni ga di klän jer jong worae. Kjok ëre pik tong beno dbargwo sak dbäw kjingsho sak shkëngshko (150) ga di kläno jer dëgong.

4 Mok kjäk (7), dbar sak kjwara kjingsho kjäk (17) dbaryo ga kjoyong li dano beno buk Ararat kjokyo, dlup lëkong.

5 Eshko ga di kläno jer dëgong obi. Ga öötong mok sak kjwara (10), dbar kjwara dbaryo ga dlup llë kjókshko li dlup dbo go ïya ga wen lok wëëë.

6 Öötong dbargwo sak pkëng (40) obi ga Noé sökshko ga u bäng shäryara li döra.

7 Ga sënwa shira kjwara so ëp uaga kjoyo, ga ichara dbuk pjang jek lë, tek lë, kjok dano li koshë.

8 E irgo ga sënwa shira kjwara obi, e dunggwo shara, klung kjing di dano beno buk dogrore ik wlo.

9 Gueniyo shto wlëno opyë wlo ga ä, klung buk li kjing go di obi kjïshko. Eni ga shrono iröng obishko ga Noé orkwo shino kjoko, ga kjrara, iara jek ba shtoshko.

10 Koshara dbargwo kjäk (7) irgo ga dunggwo ichara jek kjwara obi.

11 Kjok ro zar kjwlë ga dunggwo li shrono tek pjang iröng, kjor korga* tjaglën söra tjeng kara ba kowo go. Miydara e go ga klung dogrotkë jeke.

12 Koshara dbargwo kjäk (7) obi irgo ga dunggwo ichara jek kjwara obi, ga shrono ame.

13 Noé lu pjloglo sak dbäw pjloglo tjer kjingsho kjwarashko (601) ga di beno klung kjing go ame. Mok kjlara, dbar kjwara dbaryo ga kjoyong li kjing, e kjara ga ïya ga klung kjing li beno buk dogroe.

14 Öötong mok pjök, dbar sak pjök kjingsho kjäk (27) dbaryo ga klung dano beno buk kjange.

15 Eni ga Sbö tjlë Noé kong ga

16 «Pja opshis kjoyong wle roy dwayo, bop boy, bop wapga, bop pjlaydoga tjok.

17 Öng, äya kjloshko so, sënwa, e tjeng bop tjok kës li shis dret bako, shdär ber löng kjok kjwang jïkong wlo» le.

18 Kuya ga opshino kjoyong roy dwayo, ba boy, ba wapga, ba pjlaydoga tjok.

19 Öng, äya kjloshko so, sënwa, e löng oblë oblë eshko li opshino tjë jïkong bakoe.

20 E irgo ga Noé akkwo töno dlwuw ëng kjing go kjókshko, ga öng zröra, sho sura e kjing go, pjono dret, Jehová poshrëkkio. Ga öng uako wleniyo shara oblë oblë kjlara kjlara, sënwa uako wleniyo shara oblë oblë kjwara kjwara bakoe. Eshko ga zröra uunkong, ga sho sura Jehová kong.

21 Öng sho sura li lö beno pjlú, owa llëm Jehová kong. Ga wotjlük ga «Nopga, e tek miteshko ga wotjlük llëbo owa shäryë eröe. Eni ëmdë ga kjok ëre äyoshtër

* 8:11 *Kjor korga* le li, e kjor ko *olivo* korga.

nopga li kjîshko ame. Öng kës, äya kjîloshko so kës, e pjiror sorë ga shäryër eni ame bakoe.

²² »Kjok ëre pjang obishko ga dwla dgozlong dbaryo tjok, dwla bo kjrozlong dbaryo tjok, kjok kjlik dbaryo tjok, kjok zengteng dbaryo tjok, shunyo dbaryo tjok, dlo të dbaryo tjok, dba tjok, shkë tjok bakoe» le.

9

Sbö tjlökwo twono Noé kong, beno ÿyado wlo

¹ Eshko ga Sbö tjlëno beno pjlu Noé, ba wapga kong bakoe. Tjlë ga «Pjäy wapga wenzong ara, shdär ber löng kjok kjwang jikong wlo.

² Öng kës, äya kjîloshko so kës, e ber bomi bangkjrë ara, dete erä, kjok dirko so, kjok ëre so, dlung roy so, e ber eni bakoe. E ber löng ichaga pjäydë.

³ Dënashko ga llëbo dguëy klung kjing botjyë wleniyo, llamo oblë oblë, e twror bomi kong uëmi wlo. Eeri ga llëbo löng së, jëk löng ï, e twër bomi kong. E ber bomi dli bakoe.

⁴ Gueniyo llëbo löng së li laga ba srëngdë. E kjîshko ga sjëngna srëng tjok, e uëy llëme.

⁵⁻⁶ »Nopga shäryoror so tja kjoyoe.

E kjîshko ga

ëye no zröno ga
e shdungga tjarë,
zröga äya kjîloshko sorë, zröga öng ushko sorë ëmdë ga
e shdun eni bakoe.
No zröga ërë ga e zröy.

Lër jlökoyo ga eni.

⁷ »Gueniyo bomi kong ga pjäy wapga wenzong ara, shdär ber löng kjok kjwang jikong wlo» le.

⁸ Eshko ga tjlë ba kong obi ga

⁹ «ïTja kuzia! Tjlökwo twër bomi kong, ber ÿyado wlo. E twër bomi tjëyo tek ber bomi irgo li kong bakoe.

¹⁰ E twër sënwa, öng, äya kjîloshko so, e ter söromi bomi tjok kjoyong kësband roy dwayo kës li kong bakoe.

¹¹ Eni ga tjlökwo twër bomi kong, ber ÿyado wlo. Di ichër kjok ëre kjing go, nopga, öng, äya kjîloshko so, e pjir uunkong wlo ame. Di ichër, kjok kjwang jikong pjir wlo ame bakoe.

¹²⁻¹³ Tjlökwo ëre twër bomi kong, öng, äya kjîloshko so uunkong kong, kjok kjwang jikong kong bakoe. E twër bomi kong, ber ÿyado wlo. Bor donku ëre iër ber pjang kjok dogo. E ber pjang tjlökwo ëre jyäglö.

¹⁴ Pjäng ichër ïmi wen pjang kjok dogo, ga donku wen pjang ba tjrëkoshko ga

¹⁵ woyoshrër ga tjlökwo twror bomi kong, öng, äya kjîloshko so uunkong kong ga shunyo ichër tjwe e kjoyo kjok pjikklo ame.

¹⁶ Donku wen pjang pjäng tjrëkoshko ga e ïn, ga tjlökwo twror nopga uunkong kong, öng, äya kjîloshko so uunkong kong li woyoshrër eshko.

¹⁷ Donku, e ber pjang tjlökwo ëre jyäglö. Ber eni» le.

Noé, ba wapga

¹⁸ Noé wapga opshino kjong kësbang roy dwayo li, e Sem, Jafet, Cam. (Cam wa buk kjlara ko Canaán.)

¹⁹ Shji löng kjok kjwang jikong kës ëre beno löng Noé wapga mya li, e tjëyo.

²⁰ Noé beno shäng dwla dgaga. Ga kjillgwo bo dyo dbo ara shärye wlo ga kjillgwo eniyo li dwlayo dgara kjwöbö. Kjillgwo eniyo dgaga bäm li e.

²¹ Pjlara ga kjillgwo bo dyo dbo ara li iara, ga nelötkonoe. Ga shwong skwono beno buk kjwor ba u shäryak öng kwota go li roshko.

²² Eni ga Canaán data Cam, e opzrëno jek ba data u li roshko, ga wlëna, ina buk nelö, kjwor. Eshko ga opshino jek, ga roy lara ba shjiyga kong.

²³ Eni ga Sem, Jafet, e kjinyoklo kjrono kara, iara lok ba dbopdo, ga jëktong kokso lëkong ba data buk lishko, ga kjingara e go.

²⁴ Noé nelö jenoshko ga wolleno. Llëye shäryara ba wa iröng wleniyorë li miydarashko ga

²⁵ tjlë ba kong ga

«J Bop wa Canaán, e äyoshtër!

jE ber shäng bop shjiyga kjwe parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo!» le.

²⁶ Ga tjlë Jehovah kong ga

«Jehová, pja tjwlö kësbange. Pja Sem Sbö.

Canaán, e ber shäng ba parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo ga pjlúe.

²⁷ Sbö, kjok twos tira llëm Jafet kong.

Ba tjëyoga ios ber löng uunkong Sem tjok.

Ga Canaán ios ber shäng ba parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo bakoe» le.

²⁸ Kjok piktong irgo ga Noé lu ino pjloglo sak dbäw pjloglo mya kjingsho sak shkëng (350).

²⁹ E lu ino öötong sak dbäw pjloglo shkaw kjingsho sak shkëngshko (950) ga wolonoe.

10

Noé tjëyo tek beno ba irgo

¹ Sem, Jafet, Cam, e Noé wapga. Ëre ba tjëyo tek beno ba irgo li kjibokwoyo. Kjok piktong irgo ga mya jikong li wapga tjok.

Jafet tjëyo tek beno ba irgo

² Jafet, e wapga domerga ko eni: Gómer, Magog, Maday, Javán, Tubal, Mésec, Tirás.

³ Gómer, e wapga domerga ko eni: Asquenaz, Rifat, Togarma.

⁴ Javán, e wapga domerga ko eni: Elisá, Tarsis, Quitín, Dodanín.

⁵ Ëre Jafet tjëyo tek beno ba irgo. Ga beno to löng dlung kjako. Tjëyo kjrina kjrina li beno löng ba kjok baíya kjing go, ba tjlökwo baíya tjok.

Cam tjëyo tek beno ba irgo

⁶ Cam, e wapga domerga ko eni: Cus, Misrayin, Fut, Canaán.

⁷ Cus, e wapga domerga ko eni: Seba, Javílá, Sabtá, Ragama, Sabteca.

Ragama, e wapga domerga ko eni: Sabá, Dedán.

⁸ Cus, e wa buk kjlara domer obi ko Nimrod. E ëngkjwaga dbo ara wleniyo.

⁹ Kjimtara Jehovahë kjíshko ga e wlo pjlúe. E kjíshko ga oba tjlë ga «Kjwe kjimtara Jehovahë kjíshko ga kjwe wlo pjlú, Nimrod i dik» lëba eni.

¹⁰ Kjok tjeng pkëng (4) ko Babel, Érec, Acad, Calné. Pkëng jikong, e Sinar kjokyo oblë oblë. Kjrina kjrina kjëryo shäryak ak go pjribri kjókshko. Kjok eshko sogga ichaga Nimroddë bäm go.

¹¹ E irgo ga opshino jek shäng Asiria kjokyo lëkong. Eshko ga kjok shto oblë oblë u ywara kjwöböso. Kajok kjrina kjrina kjëryo shäryak ak go pjribri kjókshko. Kajok, e ko Nínive, Rejobot Ir, Cala,

¹² Resén. Resén, e kjokyo kësbange. E ber buk Nínive kjokyo, Cala kjokyo, e tjërko.

¹³ Misrayin, e tjëyo tek beno ba irgo li beno tjëyo kop ara. E Lud tjëyo, Anam tjëyo, Lehab tjëyo, Naftu tjëyo,

¹⁴ Patrus tjëyo, Caslu tjëyo, Caftor tjëyo. Filisteoga, e Caftor tjëyo obi.

¹⁵ Canaán, ba wa domer bäm İyo li ko Sidón. E irgo ga wa buk kjlara domer obi ko Het.

¹⁶ Canaán, e tjëyo tek beno ba irgo li beno tjëyo kop ara. E Jebús soga, amorreoga, gergeseoga,

¹⁷ heveoga, araceoga, sineoga,

¹⁸ Arvad soga, zemareoga, jamatitaga. E irgo ga Canaán so tjëyoga shdóktonge.

¹⁹ Ba kjok, e ber buk Guerar kjokyo, Sidón kjokyo, e dwayo äär jong Gaza kjokyo go. Sodoma kjokyo, Gomorra kjokyo, Admá kjokyo, Zeboyín kjokyo, e shwo lëkong äär jong Lasa kjokyo go.

²⁰ Ère Cam tjëyo tek beno ba irgo. Tjëyo kjrina kjrina li beno löng ba kjok baıya kjing go, ba tjlökwö baıya tjok.

Sem tjëyo tek beno ba irgo

²¹ Jafet shjiy Sem,* e wapga tjeng bakoe. Èber tjëyo tek beno ba irgo li, e beno löng Sem tjëyo.

²² Sem, e wapga domerga ko eni: Elam, Asur, Arfaxad, Lud, Aram.

²³ Aram, e wapga domerga ko eni: Uz, Hul, Guéter, Mas.

²⁴ Arfaxad, e wa buk kjlara domer ko Selaj. Selaj, e wa buk kjlara domer ko Èber.

²⁵ Èber, e wapga domerga do pjök, kjlara koiara Péleg,† eshko dbaryo ga nopga shdóktong beno tjeng dboy dboy kjışhko. Péleg, e lëng ko Joctán.

²⁶ Joctán, e wapga domerga ko eni: Almodad, Sélef, Jazar Mávet, Yeraj,

²⁷ Hadorán, Uzal, Diclá,

²⁸ Obal, Abimael, Sabá,

²⁹ Ofir, Javilá, Jobab. Epga uunkong Joctán wapga.

³⁰ Ba kjok, e beno buk Mesá kjokyo dwayo äär jong Sefar kjokyo go. Sefar, e ber buk dlup lok dlo wen tēm shwo lëkong tjërko.

³¹ Ère Sem tjëyo tek beno ba irgo. Tjëyo kjrina kjrina li beno löng ba kjok baıya kjing go, ba tjlökwö baıya tjok.

³² Tjëyoga uunkong ère, e Noé wapga tjëyoga. Tjëyo kjrina kjrina tak beno lok kjibokwo ère go ba kjokëso tjok, ba kjok baıya tjok bakoe. Klung piktong irgo ga epga shdóktong beno löng kjone pogo. Eeri ga tjëyo löng kjrina kjrina kjok kjwang jkiong, e Noé wapga tjëyoga.

11

Babel kjokyo

¹ Dbar eshkoshko ga nopga uunkong tjlë tjlökwö kjwaraso.

* **10:21** Hebreo tjlökwö ère llë loklo miydëy yötso llëme. E **Jafet shji Sem** loklo, llëm ga **Sem shjiy Jafet** loklo. Kjone dey miydëy yötso llëme. † **10:25** Hebreo tjlökwö **Péleg**, e **shdök** loklo.

² Opshino jek löng dlo wen tēm shwo lēkong dwayo ga jek öötong löng Sinar kjokyo kjing goshko ga sdam wlēna buk kjrina, ga beno löng eshko.

³⁻⁴ Pjlara ga tjlē ñng kong ga «Shji klung shosho shäryē, piy iök go ber kjang ak dik wlo, u shäryē e go wlo, ak äska. Sho smoy ñng go ba smokklo dishäng kjoyo, gueniyo sho sī go, ak smokklo sho äska. E go ga kjweri shji u ywē kjwöböso, kjeryo shäryē ak go pjiribri kjókshko. Ga u shäryē klung akyo go, e shäryē jem äär jong kjok dogo. E go ga shji shdär llēm, gueniyo shji roy shdär ber kjok kjwang jikong. Eni ga shji ber tjwlo ara» le.

⁵ Gueniyo ga nopga löng u ywē kjwöböso, kjeryo shäryak ak go pjiribri kjókshko, ga löng u shäryē klung akyo go jem jong kjok dogo lēshko ga Jehová ter öör eshko ba pak li ik.

⁶ Eshko ga wotjlík ga «Nopga kjwe tjēyo kjrinaso, tjlokwo jong kjwaraso bakoe. Eni ga llēye shärye woydē kēs li, e slongga èrē llēme.

⁷ Shji to jer ba tjlokwo kjlopswē, tjlē ber löng oblē oblē wlo, tjlē ga llē layde ñng kong li miyde llēm wlo. Shäryē eni dey» le.

⁸ Nopga iara Jehováre beno tjeng dboy dboy kjok shto oblē oblē eni. Ga ba pak shärye löng li rayarae.

⁹ Kjok eshko ga tjlokwo kjlopswana Jehováre beno wēlē llēmshko ga nopga shdóktong to beno löng dboy dboy kjok kjwang jikong. E kjíshko ga kjok ère kowēba Babel.*

Sem tjēyo tek beno ba irgo

¹⁰ Ère Sem tjēyo tek beno ba irgo. Kjok piktong irgo ga öötong lu pjloglo pjök ga Sem, e lu pjloglo sak dbäwshko (100) ga wa buk kjlara domer ko Arfaxad.

¹¹ E irgo ga lu ñno sak dbäw pjloglo shkēng (500) obi, ga wapga weno obi.

¹² Arfaxad, e lu pjloglo sak mya kjingsho shkēngshko (35) ga wa buk kjlara domer ko Selaj.

¹³ E irgo ga lu ñno sak dbäw pjloglo pkēng kjingsho mya (403) obi, ga wapga weno obi.

¹⁴ Selaj, e lu pjloglo sak myashko (30) ga wa buk kjlara domer ko Éber.

¹⁵ E irgo ga lu ñno sak dbäw pjloglo pkēng kjingsho mya (403) obi, ga wapga weno obi.

¹⁶ Éber, e lu pjloglo sak mya kjingsho pkēngshko (34) ga wa buk kjlara domer ko Péleg.

¹⁷ E irgo ga lu ñno sak dbäw pjloglo pkēng kjingsho sak mya (430) obi, ga wapga weno obi.

¹⁸ Péleg, e lu pjloglo sak myashko (30) ga wa buk kjlara domer ko Reú.

¹⁹ E irgo ga lu ñno sak dbäw pjloglo pjök kjingsho shkaw (209) obi, ga wapga weno obi.

²⁰ Reú, e lu pjloglo sak mya kjingsho pjökshko (32) ga wa buk kjlara domer ko Serug.

²¹ E irgo ga lu ñno sak dbäw pjloglo pjök kjingsho kjäk (207) obi, ga wapga weno obi.

²² Serug, e lu pjloglo sak myashko (30) ga wa buk kjlara domer ko Najor.

²³ E irgo ga lu ñno sak dbäw pjloglo pjök (200) obi, ga wapga weno obi.

²⁴ Najor, e lu pjloglo sak pjök kjingsho shkawshko (29) ga wa buk kjlara domer ko Taré.

²⁵ E irgo ga lu ñno sak dbäw kjingsho sak kjwara kjingsho shkaw (119) obi, ga wapga weno obi.

* 11:9 Hebreo tjlokwo **Babel**, e **tjlokwo wēlē llēm** loklo.

²⁶ Taré, e lu p̄loglo sak kjäkshko (70) ga wapga tjeng domerga ko Abram, Najor, Jarán.

Taré tjëyo tek beno ba irgo

²⁷ Ère Taré tjëyo tek beno ba irgo. Ba wapga ko Abram, Najor, Jarán. Jarán, e wa kjlara ko Lot.

²⁸ Jarán li wolono buk Caldea so kjokyo ko Ur, e weno bukshko. Wolonoshko ga ba data sòk sè obi.

²⁹ Walë shäng kjlara ko Saray. Abram, e orkwosmono ba tjok. Jarán, e wapga walëga ko Milca, Iscá. Najor, e orkwosmono Milca tjok.

³⁰ Saray, e wapga llëm, e kjrong kjìshko.

³¹ Taré wlo opshino Caldea so kjokyo ko Ur dwayo, jongya jong Canaán kjokyo wlo. Ga ba wa Abram, e sóra jek Abram boy Saray tjok, ba tjër Lot tjok bakoe. Gueniyo ga öötong löng Jarán kjokyo ga beno löng eshko.

³² Kjuk eshko ga Taré lu ñno öötong sak dbäw p̄loglo pjök kjingsho shkëngshko (205) ga wolonoe.

12

Abram ichara Sbörë to Canaán kjokyo

¹ Pjlara ga Jehová tjlë Abram kong ga «Bop kjok, bop tjëyo, bop pjeyoga, e rayos ber uunkong, ga pja nom jek kjokyo kjone pin bop kong lishko.

² Eshko ga bop tjëyo tek ber bop irgo li, e iër ber shdär träk llëm, ber tjëyo kësbang wlo. Pja kjimtër, pja ber tjwLö ara wlo. Eni ga nopga uunkong kjimtër bebi.

³ Èye wotjlík pjlú bop kong ga tja wotjlík pjlú ba kong bebi. Èye wotjlík owa bop kong ga tja wotjlík owa ba kong bebi bakoe. Bop kjìshko ga tjëyoga löng kjok ère kjing go kjimtër uunkong» le.

⁴ Kuya ga toe. Abram lu p̄loglo sak kjäk kjingsho shkëngshko (75) ga opshino Jarán kjokyo dwayo.

⁵ Ba boy Saray, ba shtop Lot, ba llëbo uunkong, ba parkagaga löng ba tjok, e sóra jek uunkong Canaán kjokyo. Öötong löng eshko ga

⁶ jëktong ara ga öötong löng Moré kjokyo, kjor jong kjlara kësbang lishko, Siquén kjokyo ber buk soshko. Eshkoshko ga Canaán sopga löng eshko obi.

⁷ Eshko ga Jehová weno shäng Abram kong, ga tjlë ba kong ga «Kjuk ère twër ber bop tjëyo tek ber bop irgo li kong» le.

Jehová weno shäng ba kong eshko kjìshko ga akkwo tóna dlwuw èng kjing go kjókshko, Jehová poshrëkkío.

⁸ Pjir ga jëk öötong löng dlup shwo lëkong, Betel kjokyo ber buk soshko. Eshko ga ba u shäryak öng kwota go söya jek ba tjok li iara jong Betel kjokyo, Hai kjokyo, e tjërko. Eshko ga akkwo tóna dlwuw èng kjing go kjókshko, Jehová poshrëkkío obi. Shäryara pjir ga syöshtono Jehová kong eshko.

⁹ E irgo ga jek löng shtor shtor, irbo jek jong äär Néguev kjokyo shwo lëkong.

Abram öör Egipto kjokyo

¹⁰ Eshko ga öötong löng lishko ga pjli shrono arae. E kjìshko ga Abram wlo opshino to lok ey dwayo, jongya jong Egipto kjokyo, ber löng eshko dbar kjwöbö wlo.

¹¹ Jek löng ääto Egipto kjokyo ga Abram tjlë ba boy kong ga «Miydër pjlú ga pja wolësowa.

12 Pja İya Egipto sopgarë ga pja bor boy le, ga tja zröya lok bop kjışhko, pja ber ba kong wlo dani.

13 E kjışhko ga tja zröya lok bop kjışhko İlëm wlo ga pja bor dor lëp ba kong eni» le.

14 Eni ga öötong löng Egipto kjokyo ga kjok eshko sopga tjlë ëng kong ga «Ba boy kjwe wolësowa» le.

15 Egipto so pjluyo parkagaga omıno lok bakoe. Ga tjlë ba pjluyo kong ga «Walë shrono shäng kjlara wolësowa» le, ga Saray li söra lok jekdo pjlü ushko.

16 Eni ga Saray kjışhko ga Abram wlojrrara, dara lok pjlúe. Sëna öng kësks chila, ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo twara ba kong bakoe.

17 Gueniyo ga Saray kjışhko ga pjlü li shduna Jehovárë, ba pje yoga uunkong tjok, swlo ichara träk İlëm ba ushko.

18 E kjışhko ga Abram rokara pjlü lirë tek ba shwoy, ga tjlë ba kong ga «¿Pja İlëbo shäryono bor kong kjweni ega? ¿“Walë ëre bor boy” lorop bor kong İlëm ega?

19 “Kjwe bor dor” lorop bor kong kuzong ga sirashko ga kjwe kjwe kjroror bor boy. Bop boy shäng ëre. İSös bop tjok, ga pjäy nomo!» le.

20 Eni ga ba parkagaga ichara Abram ichë jek Egipto kjokyo dwayo, ba boy, ba İlëbo uunkong tjok.

13

Abram, Lot, e opkjo no lok dboy dboy

1 Abram opshino to Egipto kjokyo dwayoshko ga jek öötong shäng Néguev kjokyo, ba boy, ba shtop Lot, ba İlëbo tjeng kës li tjok.

2 Eshko ga Abram dbur sho shöylör ara, dbur sho pjlublún ara, öng ara bakoe.

3-4 E irgo ga jek löng shtor shtor, irbo jek jong äär Betel kjokyo shwo lëkong. Dëna sök lishko ga akkwo tona dlwü ëng kjing go kjókshko, Jehová poshrëkkıo. Kjok eshko, e buk Betel kjokyo, Hai kjokyo, e tjrëko. Öötong löng eshko iröng obi ga syöshtono Jehová kong obi.

5 Eshko ga Abram shtop Lot, e öng ara, parkaga ara, ba kjokwa dik.

6 Ba kjok löng lishko ga öng ara anmoyö kjışhko ga ba öng dli pjitënge. E kjışhko ga ber löng eshko uunkong ga äe.

7 Dli ara İlëm kjışhko ga Abram öng dagaga ëngkjwë lok ara Lot İ tjok. Eshko dbaryo ga Canaán sopga, ferezeoga, e löng eshko obi.

8 Eni ga pjlara ga Abram tjlë Lot kong ga «Shji epenga döe. E kjışhko ga shji iirkë ëng tjok kar kar ga äe. Bi parkagaga ëngkjwë ëng tjok ga ä bakoe.

9 Rokër bop kong sira ga pja opkjos ber sök dboye. Kjok ëre İzong. Woydëp kjone dey ga kjrozong. Pja jek mlëkong ga tja jek këlë. Pja jek këlëkong ga tja jek mlë» le.

10 Kuya ga İya Jordán sdamyo kjok kjwang jıkong. İna ga Jordán diyo kjwo kar kar äär jong Zoar kjokyo go, e diyo bayo ara, so kjok shäryara Jehovárë Adán kong li kjojo, so Egipto kjokyo kjojo bakoe. (Eshko ga Sodoma kjokyo, Gomorra kjokyo, e pjiyde Jehovárë İlëm obi.)

11-13 Eni ga kjok kjlara Jordán sdamyo shwo lëkong, ga to jek dlo wen tëm shwo lëkong, öötong sök eshko, Sodoma kjokyo ber buk soshko. (Sodoma sopga, e wotjlık owa erä. İlëbo owa shäryara lok ara Jehová bokso.) Abramda beno sök Canaán kjokyo. Abram, Lot, e opkjo no lok dboy dboy eni.

14 Lot to irgo ga Jehová tjlē Abram kong ga «Kjok ïs yōtso llaw pogo.

15 Pja bokkwo dbo äär kjone lishko ga kjok, e twēr uunkong ber bop kong, bop tjēyo tek ber bop irgo li kong, ber bomi kong iyado wlo.

16 Bop tjēyo li iēr shdār lok trāk llēm, shtēy ga äär llēm, klung pjlungyo wleni.

17 ¡Eni ga pja jēkzong! Kjok ïs kjwang jikong, e twēr ber bop kong kjīshko» le.

18 E irgo ga poshāryono ga toe. Domer sök kjlara ko Mamré. E kjour kēs kēs lok arae. Kjok eshko ga Hebrón kjokyo ber buk soshko. Abram wlo öötong löng eshko ga akkwo tōna Abramdē dluw eng kjing go kjókshko, Jehová poshrēkklo.

14

Lot wlikara Abramdē

1-2 Eshkoshko ga pjlupga doglo pkēng (4), e engkjwono pjlupga doglo shkēng (5) tjok. Pjlupga doglo pkēng (4) li, e Sinar so pjluyo ko Amrafel, Elasar so pjluyo ko Arioc, Elam so pjluyo ko Quedorlaómer, Goyim so pjluyo ko Tidal. Pjlupga doglo shkēng (5) li, e Sodoma so pjluyo ko Bera, Gomorra so pjluyo ko Birsá, Admá so pjluyo ko Sinab, Zeboyín so pjluyo ko Semeber, Bela so pjluyo. (Bela kjokyo, e ko Zoar kjokyo bakoe.)

3-4 Eshko dbaryo ga pjlupga doglo shkēng (5) li ichaga Pjlu Quedorlaómer lirē sök lu sak kjwara kjingsho pjök (12) tjän. Gueniyo öötong luyo sak kjwara kjingsho myashko (13) ga epga wotjlino engkjwē ba tjok. Eni ga shkēng (5) jikong li eng tōno lok, ga ba engkjwagaga söra jek lok Sidín sdamyo, Di Bäng Buk Kēsbang Dlek lishko.

5 Öötong lu pjlara obi ga Pjlu Quedorlaómer jongya jong eshko, pjlupga löng ba shwo lēkong li tjok, engkjwē wlo. Jek löng eshko wopro ga refaítaga zana lok Astarót Carnayin kjokyo, zuzitaga zana lok Jam kjokyo, emitaga zana lok Save Quiriatayin kjokyo.

6 Horeoga zana lok Seir kjokyo dlup shwo lēkong, irpjana lok äär löng Parán kjokyo. E ber buk kjok dogro no llēmshko li worbo go.

7 Tek iröng shrono löng Enmispát kjokyo, e ko Cades kjokyo bakoe. Eshko ga Amalec tjēyoga zana lok pjire. Amorreoga löng Jazezón Tamar kjokyo li zana lok pjir bakoe.

8-9 Epga zana lok pjir irgo ga jek öötong löng Sidín sdamyo shara. Eshko ga pjlupga doglo pkēng (4) li engkjwono pjlupga doglo shkēng (5) li tjok.

10 Sidín sdamyo lishko ga pjlēbgwo lok trāk llēm, roshko di shäng sho sī tjeng tjunge. Eni ga Sodoma so pjluyo, Gomorra so pjluyo, e tök le lokshko ga lono jer lok pjlēbgwo li roshko. Eshko ga pjlupga zana lok pjir doglo mya obi li, e töktong jem lok dlup shwo lēkong.

11 Sodoma kjokyo, Gomorra kjokyo ga dli llē, llēbo tjeng kēs tjwlo tjok li, e söra lok pjlupga ba kjangyoga lirē drete.

12 Abram shtop Lot, e sök Sodoma kjokyo kuzong ga shara lok, söra to ba llēbo tjeng kēs li tjok bakoe.

13 Gueniyo ga no töktong kjlara, ga Lot roy söra jek öötong Abram, hebreo li kong.

Eshkoshko ga Abram sök Mamré kjour kēs kēs lok lishko. Mamré, e amorreo. E lēnga tjeng do pjök, kjlara ko Escol, kjlara ko Aner. Pjlara ga domerga doglo mya li tjlökwō lono eng kong Abram tjok. Tjlēno eng kong jlökoyo ga «Ola engkjwē woydē bi tjok wleni ga shji eng wlikē sharae» lara eni.

14 Eni ga roy kura Abramdē ga ba shtop söra ba toe. Eshko ga Abram engkjwagaga tjeng doglo sak dbaw pjiloglo mya kjingsho sak kjwara kjingsho

kjwong (318). Eppa kuno jem löng uunkong ba tjok. Eni ga söra jek pjlupga pkëng (4) li irpjang, äär jong Dan tjëyoga kjokyo.

¹⁵ E shkëyo ga ba ëngkjwagaga li shdöra beno tjeng dboy dboy, ga pjlupga li kopjrina lok pjribrie. Eshko ga popdara, irpjana lok öötong löng Hobá kjokyo, e Damasco kjokyo pjlor kalëkong.

¹⁶ Eni ga llëbo kjrara, söra tjeng ba tjok li döra Abramdë ba shjiryo drete. Ba shtop Lot, ba llëbo, ba walëga, ba nopga uunkong, e döra eni.

Melquisedec tjlökwo lono beno pjlu Abram kong

¹⁷ Quedorlaómer, pjlupga löng ba shwo lëkong li, e zana pjir ga Abram bojono tek iröng obi. Öötong shäng Save sdamyo ga Sodoma so pjluyo opshino jek ba wlokjrë irbo.

¹⁸ Domer shäng kjlara ko Melquisedec. E Salem so pjluyo. E omwlojkrono bakoe. E syöshtaga Sbö Tjwlö Kësbangyo kong ba pjeyoga kjishko. Eshko ga pjlung shosho suk pjir shira, twara Abram kong, kjillgwo bo dyo dbo ara tjok.

¹⁹ Ga tjlëno beno pjlu ba kong. Tjlë ga

«Pja kjimte Sbö Tjwlö Kësbangyorë ara.

E kjok uunkong shäryaga.

²⁰ Pja kjimtarä,

bop moskwoga iara beno tjeng bop wloshko,

ga zanop song erä.

E kjishko ga e poshrëy kësbang iyado» le.

Eni ga llëbo wlëna Abramdë kës li shtara äär ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go, shira kjrina kjrina, ga twara beno Melquisedec kong.

²¹ E irgo ga Sodoma so pjluyo tjlë Abram kong ga «Llëbo uunkong dörop kjwe ber tjeng bop kong ga pjlu, gueniyo bor nopga kjwera twos bor kong iröng obi» le.

²² Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlëno Jehová kong jlökoyo. E Sbö Tjwlö Kësbangyo. E kjok uunkong shäryaga.

²³ Loror ba kong jlökoyo ga llëye bopoya kjrër llëm, tres kjwara llëm, drepkwota pjirkklo pjlara llëm bakoe. Eni ga llono ga tja llëbo ara wleni ga twaga pjarë bor kong lëp ga äe.

²⁴ Llëye woydër ber bor kong llëm, dli uara bor nopgarë li döe. Gueniyo ga domerga bor yorkaga Aner, Escol, Mamré, kjwepga wle kongda llëbo twos kjrina kjrinae» le.

15

Jehová tjlökwo twono Abram kong, beno iyado wlo

¹ E irgo ga Jehová weno shäng Abram kong yoshko wleni, ga tjlë ba kong ga «Abram, llëye bangkjrëp llëme. Tja bop wlikaga. Llono ga pja iër ber tjwlö ara. E kjishko ga llëye bangkjrëp llëme» le.

²⁻³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Jehová, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë. ¿Tja ber tjwlö ara llëno? Miydëp pjlu ga tja wapga drete. Tja kong wapga tworop llëme. E kjishko ga tja wolonoshko ga bor llëbo uunkong ber bor parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo ko Eliezer kong. E bor pjeyo llëm, e Damasco so» le.

⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «Bop llëbo uunkong ber ba kong llëm, e ber bop wa domer onmo li kong» le.

⁵ Eshko ga Abram söra jek kjoko, ga tjlë ba kong obi ga «Kjok dogo is yōtso. Dbala shtozong, shtëp ga pjlüre ip wlo. Bop tjëyo tek ber bop irgo li ber träk llëm kjweni bakoe» le.

⁶ Kuya ga tjlökwo kjrara, ga mär beno shäng ba go. E kjishko ga iara Jehovaré beno pjlo bek ba bokso.

⁷ Ga tjlë ba kong ga «Jehová li tja. Pja shiror tek Caldea so kjokyo ko Ur li dwayo, kjok ère twër ber bop kong wlo, kjok ère twër ber bop tjëyo tek ber bop irgo li kong wlo bakoe» le.

⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga Jehová, çkjok ère ber bor kong jlökoyo miydër sorë?»

⁹ «Öng tek sös bor kong kop eni: sögla popga wapga llëm obi wleniyo kjlara, shwling ushko so popga kjlara, öng wlëp ushko so wlënggla kjlara, mya jikong mikbo lu pjloglo mya döe. Dunggwo tek sös kjwo pjok oblë oblë bako, kjwara kësbang wleniyo, kjwara chirawa wleniyo» le ba kong.

¹⁰ Kuya ga llëbo rokara li söra uunkong Jehová kong. E irgo ga zröra, sho shora wok, ga iara tjeng ëng gomyo. Dunggwora shora llëme.

¹¹ Ba öng sho shora, iara tjeng lishko ga lä tjwe lok träk llëm ba kjing go, gueniyo shgawe Abramdë shäng eshko.

¹² Kjok ro zar wleni ga Abram sjeno, opbuno, ga pono rong anmoyö. Buk pëshko ga iya yoshko go ga kjok ro beno yët, ga bangkjara ara.

¹³⁻¹⁵ Eshko ga Jehová tjlë ba kong ga «Pja äär tjlablashko, ga pja wolon döröshko ga pja sök wlëp iyado. Gueniyo ga lër bop kong jlökoyo ga bop tjëyo tek ber bop irgo li äär löng kjok shto oblë. Eshko ga ber löng parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, ga bokrotkëba, ga opshik ga ä, äär jong lu pjloglo sak dbäw pjloglo pkëng (400). Gueniyo ba bokrotkagaga li, e shdungga tjarë. Bop tjëyoga opshik ey dwayoshko ga llëbo tjeng kës li söya lok jek ba tjok pjire.

¹⁶ Eeri ga amorreoga löng kjok ère kjing go, llëbo owa shärye lok ara, gueniyo llëbo owa shärye löng li äätë ba dbo go llëm obi. E kjishko ga bop tjëyoga tjwe iröng maling llëme. Lu äär pjloglo sak dbäw pjloglo pkëngshko (400) ga bop tjëyoga tjwe löng kjok ëreshko iröng obi» le.

¹⁷ Kjok ro zoktongshko ga kjok ro beno yët erä. Eshko ga sbi weno pjang kjwara, roshko yö sho tur jonge. Kjur weno pjang bok kjwara dbo go iök pjë jong ri rie. Pjöyikong jëk lok ba öng sho shora tjeng li tjreko.

¹⁸ Eshko ga Jehová tjlë Abram kong ga «Tjlökwo twër bop kong, ber iyado wlo. Kjok ère twër bop tjëyo tek ber bop irgo li kong, tek Egipto diyo dwayo äär jong Éufrates diyo kësbang li go.

¹⁹ Eeri ga kjok ère, e quenitaga kjokyo, Cenaz tjëyoga kjokyo, cadmoneoga kjokyo,

²⁰ Het tjëyoga kjokyo, ferezeoga kjokyo, refaitaga kjokyo,

²¹ amorreoga kjokyo, Canaän so kjokyo, gergeseoga kjokyo, Jebús so kjokyo bakoe» le.

16

Agar; ba wa Ismael

¹⁻³ Abram sök Canaän kjokyo lu pjloglo sak kjwarashko (10) ga ba boy Saray wapga llëm obi. Gueniyo ga walë Egipto so shäng kjlara ko Agar, e Saray parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo.

Pjlara ga Saray tjlë ba lanma kong ga «Tja kuzong. Jehová kjishko ga tja kjrong. E kjishko ga rokër bop kong ga pja pë Agar tjok. Ba kjishko ga tja wapga tjok kjwe» le.

Kuya ga «jölö» le ba kong.

Eni ga Agar twara Abram kong, pë ba tjok wlo.

⁴ Eshko ga pono ba tjok, ga beno shäng kjlaraso llëme. Eshko jek lëkong ga ba pjlü Saray bangkjre ame.

⁵ Eni ga Saray tjlë ba lanma kong ga «jBop kjishko ga tja bangkjre ame! Twak tjarë bop kong, bop boy wlo. Era wloshko dörö kjishko ga wotjlik ga e tjlwö ara, bor kjinmo le. Eye diktong li ë, pjare, de tja miydaga ber Jehovärë» le.

⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja kuzong. Bop parkaga li shäng bop wloshko. Llëye shäryëp woýdë ba tjokli miydaga ber pjarë» le. Eshko jeklëkong ga Agar bokrotke Saraydë ara.

E kjishko ga töktong to ey dwayo.

⁷ Jëk shäng kjok dogro no llëmshko ga öötong woshtë sök di bäng buk kjwara li zlong bäng, e buk irbo jek jong äär Sur kjokyo li sor go. Eni ga wlëna Jehová parkaga kjok dogo so lirë* sök eshko.

⁸ Ga tjlë ba kong ga «Agar, ¿pja tek kjone dwayo? ¿Pja to kjone?»

«Tja to shäng bor sogo Saray töywë» le ba kong.

⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja nom jek bop pjlü Saray ushko iröng obi. Llëye le bop kong li kolozong» le.

¹⁰ Ga tjlë ba kong obi ga

«Bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber shdär träk llëm, shtëy ga äär llëme.

¹¹ Pja shäng kjlaraso llëme.

Llono ga pja wa buk kjlara domer,

e koiëp Ismael,†

pja woýdë ara li miyde Jehovärë pjir kjishko.

¹² Bop wa, e ber shäng tjëkso llëm,

sëgro äya kjloshko so wleni.

E ber nopga uunkong moskwo.

Eye wotjlik pjlü ba kong llëme.

E ber shäng ëngkjwë ba pjeyoga tjok iyado» le.

¹³ Kuya ga wotjlik ga «Tja ina Sbörë, ga tja sök së obi» le. E kjishko ga Jehová, e tjlëno ba tjok li kowara Sbö, Bor İga.

¹⁴ E kjishko ga di bäng buk Cades kjokyo, Béred kjokyo, e tjrëko li kowëba Sbö Sök İyado, Bor İga li di bäng.

¹⁵ E irgo ga wa buk kjlara domer, ga koiara ba data Abramdë Ismael.

¹⁶ Eshko ga Abram lu pjloglo sak kjwong kjingsho tjer (86).

17

Sbö tjlökwo twono Abraham kong, beno İyado wlo

¹ Abram lu pjloglo sak shkaw kjingsho shkawshko (99) ga Jehová weno shäng ba kong, ga tjlë ba kong ga «Tja ëre Sbö, llëye shäryër woýdë li shäryër ga pjlü. Tja kolozong. Pja jëk pjlo bek bor bokso bakoe.

* **16:7** Jehová parkaga kjok dogo so le li, e **Sbö om go** layde. † **16:11** Hebreo tjlökwo **Ismael**, e **kuya Sbörë** loklo.

2 Tjłkwo twër bop kong, ber ñyado wlo, ga bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber shdär träk llëme» le ba kong.

3 Kuya ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go. Eshko ga Sbö tjłë ba kong ga

4 «Tjłkwo twër bop kong, ber ñyado wlo li eni: Pja ber tjëyoga ara data.

5 Ga eeri jek lëkong ga pja ko ber Abram* ame. Pja ko ber Abraham† shara, pja ioror beno tjëyoga ara data kjışhko.

6 Bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber shdär träk llëme. E tjrëko pjłupga wen. Epga ber lōng tjëyoga oblë oblëe.

7 Tjłkwo ëre twër bop kong, bop tjëyo tek ber bop irgo li kong bakoe. Tja bop Sbö ñyado, tja ber ba Sbö ñyado bakoe.

8 Pja sökshko li ko Canaán. Pja kjök ëre so llëm, gueniyo kjök buk kës ëre twër ber bop kong ñyado wlo, epga kong bakoe. Ga tja ber ba Sbö ñyado» le.

9 Ga tjłë Abraham kong obi ga «Tjłkwo twër bop kong li shäryos eni ñyado. Bop tjëyo tek ber bop irgo li omshäryë eni bakoe.

10 Tjłkwo twër bop kong, ber ñyado wlo li ber eni: Domerga lōng bomi tjök kjłobi li ber lōng doyo jyā tak pjire.

11 Eni ga bomi chimkwo dbo kwota zëmi tas, e ber tjłkwo ëre kjroromi jłkoyo li jyāglo.

12-13 Eeri jek lëkong ga chidaga domerga wen tjeng bomi tjrëko kjłobi li äär dbar kjwongshko (8) ga doyo jyā tēmi pjir eni, bomi waga, bomi parkagaga tjwlëk lōng pjir wleniyo li waga bakoe. Bomi parkagaga tjwlënomi shto oblë so kong li doyo jyā tēmi pjir bakoe. Pjāy domerga doyo jyā tē unkong. Ba jyāglo ëre ber pjang bomi sho go ñyado, tjłkwo tworor bomi kong li dik.

14 Ęye doyo jyā tē llëm ga ber sök bomi tjök ga äe. Eni wleni ga tjłkwo tworor bomi kong li shäryara llëm kjışhko ga ichozī bomi shwoy dwayo» le.

15 Eshko ga tjłë ba kong obi ga «Bop boy kjwe ko ber Saray ame. Eeri jek lëkong ga ko ber Sara shara.

16 Llëbo shäryër ber pjłü ba kong. Bop kong wa twër kjlara domer ba tjök. Sara, e ber tjëyoga ara mekë. Ba tjëyo tek ber ba irgo li tjrëko pjłupga wen» le.

17 Kuya ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go, ga jar jonge. Wotjłik sök ga «¿Domer luyo sak dbāw (100) ga data sorë? ¿E ga Sara luyo sak shkaw (90) ga wa tjök sorë?» le.

18 Eni ga tjłë Sbö kong ga «Rokër bop kong ga tjłkwo tworop bor kong li twos Ismael kong dey» le.

19 Kuya ga tjłë ba kong ga «Llëme. Loror bop kong ga bop boy Sara, e llono ga wa buk kjlara domer. E koiëp Isaac. Tjłkwo tworor bop kong, ber ñyado wlo li shäryër ber ba kong, ber ba tjëyo tek ber ba irgo li kong bakoe.

20 Pja syōstë sök Ismael kjışhko li kuror, ga kjimtër bakoe. Ba tjëyo tek ber ba irgo li iër ber shdär träk llëme. Ga iër ber tjëyo kësbange. E tjrëko pjłupga wen doglo sak kjwara kjingsho pjök (12).

21 Gueniyo ga lu pjłara go ga pjāy wa buk kjlara domer ko Isaac. Tjłkwo tworor bop kong, ber ñyado wlo li, e ber ba kong eröe» le.

22 Sbö tjłëno ba kong pjir ga opshino to ey dwayo.

23-27 E dbaryo ga domerga lōng ba ushko li doyo jyā tara Abrahamdë unkong, ba wa Ismael, ba parkagaga tjwlëk lōng pjir wleniyo weno tjeng ba ushko, ba parkagaga tjwlëna shto oblë li bakoe. Eshko ga Abraham lu pjłoglo

* 17:5 Hebreo tjłkwo **Abram**, e **data tjwlö ara** loklo. † 17:5 Hebreo tjłkwo **Abraham**, e **tjëyoga ara data** loklo.

sak shkaw kjingsho shkaw (99), ba wa Ismael lu p̄loglo sak kjwara kjingsho mya (13). Domerga li doyo jyā tara uunkong, lara Sbōrē ba kong sorē li eni.

18

Domerga tjwe löng doglo mya Abraham p̄lok

¹ Dbar kjwara ga Abraham sök Mamré k̄jor kēs̄kēs lok lishko, ba u zlong bäng. Eni ga dlo dluw wleni ga Jehová weno shäng ba kong.

² İya jekdo ga domerga bē löng ba zlong bäng doglo mya. Sök li kojono maling ba wlokrē, ga kjök tonο, kujono bokdo kjlay klung go,

³ ga tjlē ba kong ga «Tjlapgaga, rok̄er bomi kong sira ga pjāy brik maling llēme.

⁴ Kumi ga p̄jlú wleni ga tja di rok̄e bomi kong, pjāy dre shkwē e go wlo. P̄jir ga pjāy woshtë wop tjok k̄jor ēre dorko.

⁵ Pjāy löng töshko. Pjāy brikdē llēm obi ga pjāy sēn, pjāy jēk ga d̄bo tjok wlo. Pjāy shrono bor ik̄ kjīshko ga tja wop̄jlúe. Bor u ēre bomip̄jōy bebi» le.

Kuya lok ga «P̄jlúe» le lok ba kong.

⁶ Eni ga Abraham opzrēno jek ba u roy, ga tjlē Sara kong ga «P̄jlung sho kjros bayo eeje. Sho llrus, ga suzong. ṽShāryos malinge!» le.

⁷ Lara eni ga opshino ey dwayo, ga jek öötong shäng ba söglā tjeng lishko, shara kjlara p̄jlú wleniyo, twara ba parkaga kong, poshāryē jekdo wlo.

⁸ Eni ga d̄li li poshāryara p̄jir ga söra, twara Abrahamdē ba kong lok, ue lok wlo. Öng nā dyo, öng nā dyo shor, e twara ba kong lok bakoe. İē löng k̄jor dorko wopro ga e shäng ba dē.

⁹ Iono lok p̄jir ga tjlē lok ba kong ga «ṽBop boy Sara kwonllo?»

«Shäng kjweshko, kjēr roy» le ba kong.

¹⁰⁻¹³ Domerga doglo mya li, kjlara, e Jehová. Tjlē Abraham kong ga «Lú p̄jlara go ga p̄ja in tjwe obi. Eshko ga bop boy Sara wloshko wa tjeng kjlara domer tjän» le.

Kura Sararē kjēr p̄jlor go, ba lanma kokso lēkong. Eshko dbaryo ga Abraham tjlabla, Sara bakoe. Ga Sara, ba dbar mokyo İya ame. E kjīshko ga jar jong, ga wotjlik ga «Tja tjlablae. Bor lanma tjlabla bakoe. ṽTja wa tjok sorē?» le.

Jar shäng li kuya Jehovārē ga tjlē Abraham kong ga «ṽSara jar ega? ṽTjlabla kjīshko ga wa tjok ga äe lere?

¹⁴ ṽLlēbo kjang, shāryako llēm Jehová kong tjokde? Lu p̄jlara go ga p̄ja in tjwe obi. Eshko ga Sara wloshko wa tjeng kjlara domer tjän» le.

¹⁵ Kuya Sararē ga bangkjrara ara, ga tjlē ga «Tja jatong llēme» le.

«Miydēr p̄jir ga p̄ja jatong» le Jehovārē ba kong.

Abraham lano Jehová tjok Sodoma kjokyo kjīshko

¹⁶ Iono lok p̄jir ga irbo shano to Sodoma kjokyo, ga wlobyara Abrahamdē irbo.

¹⁷⁻¹⁸ Eshko ga Jehová wotjlik ga «Abraham ber tjēyo kēs̄bang, d̄bo ara data. Tja tjlēno ba kong jlōkoyo ga ba kjīshko ga tjēyo löng kjrina k̄jora kjok kwang jikong li kjimtēr. E kjīshko ga llēye shāryēr li lēr ba kong dey.

¹⁹ E k̄jroror nopga uunkong t̄jrēko, ba tjēyo tek ber ba irgo li p̄ıya bor kolē wlo, jēk löng bēy wlo. Eni ga llēye loror li shāryēr uunkong. K̄jroror parkē shäng bor tjok e kjīshko» le.

20 Eni ga Jehová tjlē ba kong ga «Sodoma sopga, Gomorra sopga, e roy owa. Kur ga llēbo shārye lōng owa li, e kēsbang anmoyō.

21 E kjīshko ga tja jongya eshko roy kuror owa li jlōre ik wlo. Eni llēm wleni ga miydēr eshko» le.

22 Eshko ga domerga do pjök ba pjloga li jer Sodoma kjokyo, gueniyo Jehová beno shāng Abraham tjok obi.

23 Wop tjok ga Abraham tjlē ba kong ga «¿Nopga owa li tjrēko nopga pjlo bek tjok wleni ga pjiip uunkongde?

24 ¿Kjok eshko nopga kjwe lōng pjlo bek sak shkēng (50) wleni ga pjiip jek enire? ¿Zröp nopga owa lōng li tjokde?

25 Nopga pjlo bek shdun nopga owa li tjok ga äe. Nopga pjlo bek llgwegp nopga owa li dik ga äe. Rokēr bop kong sira ga shāryēp eni llēme. Pja nopga lōng kjok ère kjing go li llgwegga. Miydēr ga pja kjok llgweg beke» le.

26 Kuya ga tjlē ba kong ga «Sodoma sopga wlēnor pjlo bek lōng sak shkēng (50) wleni ga epga kjīshko ga shdun llēme» le ba kong.

27 Eshko ga tjlē ba kong obi ga «Tja jnep kēsbang, pja bangkjrēr llēm wleni. Pja Sbō, tja domer. Tja domer song, tjwłō llēme.

28 Kjwe shkēng (5) obi äär sak shkēng (50) wlo. ¿Shkēng (5) kjīshko ga kjok pjiip jek enire?»

Kuya ga tjlē ba kong ga «Wlēnor pjlo bek lōng sak pkēng kjingsho shkēng (45) wleni ga shdun llēme» le.

29 Eshko ga tjlē obi ga «Wlēp tjeng sak pkēng (40) erō dikjoyoe» le.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Epga sak pkēng (40) li kjīshko ga shdun llēme» le.

30 Eshko ga tjlē ga «Rokēr jek bop kong obi ga pja iirkē bor kong llēm, rokēr bop kong ara li kjīshko. ¿Wlēnop tjeng sak mya (30) erō wleni ga llēye shāryēp?»

Kuya ga tjlē ba kong ga «Epga sak mya (30) li kjīshko ga shdun llēme» le.

31 Eshko ga tjlē obi ga «Tjlapga, pja bangkjrēr llēm wleni. ¿Wlēnop pjlo bek lōng sak pjök (20) erō wleni ga llēye shāryēp?»

Kuya ga tjlē ba kong ga «Epga sak pjök (20) li kjīshko ga shdun llēme» le.

32 Eshko ga tjlē pjlara obi ga «Tjlapga, pja iirkē bor kong llēme. Kjakrokēr bop kong pjiir ère dōe. Pja barwēr ame. ¿Wlēnop tjeng sak kjwara (10) wleni ga llēye shāryēp?»

Kuya ga tjlē ba kong ga «Epga sak kjwara (10) li kjīshko ga shdun llēme» le ba kong.

33 Jehová tjlēno ba kong pjiir ga to ey dwayo, ga Abraham jek ba ushko irōng obi.

19

Sodoma kjokyo, Gomorra kjokyo, e pjira Jehovärē

1 Kjok ro zar jekshko ga Sbō parkagaga kjok dogo so do pjök li jek öötong lōng Sodoma kjokyo. Ga opzrēno jek kjok li roshkoshko ga Lot sök eshko. İya sök ga kojono ba wlokjrē, ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go,

2 ga tjlē ba kong ga «Tjlapgaga, rokēr bomi kong sira ga pjāy ber lōng bor ushko shkēr kjwara. Bor u, e bomipjōy bebi. Eshko ga pjāy dre shkwē ga pjluē. Pjāy brik bong, kjok shrōngto jā» le.

Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Llēme. Tjawa ber lōng kjoko dey» le.

³ Gueniyo «Shji to ushko» le ba kong kjër kjîshko ga to jek lok ba tjok ushko. Öötong löng eshko ga sëna dli owa llëm, pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm bako, ga uara lok.

⁴ Löng poydë llëm obishko ga domerga Sodoma so öötong löng eshko uunkong, kësks chila, ga Lot u kopjrina lok pjiribrie.

⁵ Eshko ga öö le lok Lot kong, tjlë ga «¿Domerga tjwe löng luna bop ushko yë kwonlo? ¡Shis borwa kong kjoko! ¡Tjawa pë woydë ba tjok!» le.

⁶ Kuya Lotdë ga opshino jek kjoko, lan ba tjok wlo, ga u bäng bängzara tuk, ba kokso lëkong.

⁷ Eshko ga tjlë ba kong lok ga «Lër bomi kong ga llëbo owa shäryëmi eni llëme.

⁸ Tja wapga walëga tjeng do pjök, domerga miydoydë llëm obi. Epga twotë bomi kong dey. Llëye shäryëmi woydë ba tjok li miydaga ber pjäydë. Gueniyo roker bomi kong sira ga domerga lëmi li maga tjarë kjîshko ga kong llëye owa shäryëmi llëme» le.

⁹ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¡Pja opkjos ëre dwayo! Pja na so llëme. Tjawa ichëp woydë kuzong ga pja kong llëbo owa shäryërwa, llëbo owa shäryërwa ba kong lok li kjinmo» le lok ba kong eni, ga jek ri ri ba kjing go, u bäng li dloya wlo.

¹⁰ Gueniyo ga Lot wlikara domerga löng ba u roshko lirë, shira jek u roy, ga u bäng bängzara tuke.

¹¹ Eshko ga domerga löng kjoko li iara lok uunkong beno löng kjok igö llëme. Eni ga u bäng wlëya lok ga drete.

¹²⁻¹³ Eshko ga domerga do pjök li tjlë Lot kong ga «Sodoma sopga ëre llëbo shäryë löng owa anmoyö, ga roy öötong Jehovah sök kjok dogo li kong. E kjîshko ga tjawa ichara kjok ëre pjik. Pja opshis na dwayo, pja nom pjolae. Pja pjejo oblë na tjok ga jek sös bop tjok uunkong, bop wapga, bop kwosga, bop pjejo oblë tjeng kjok ëreshko bako, kjok ëre pjirwa kjîshko» le.

¹⁴ Eni ga Lot opshino jek ba kwosga ïni rokë, tjlë ba kong ga «Kjok ëre pjiya Jehovahär. E kjîshko ga pjäy wlëp llëme. Pjäy tökzong pjolae» le.

Gueniyo tjlökwo kjrara lok llëme. Wotjlik lok ga «Shäng tjötoro» le.

¹⁵ Wëshko kjok shröngto ga Sbö parkagaga kjok dogo so li tjlë Lot kong ga «Pja kojös maling, bop boy, bop wapga walëga do pjök, e jek sös bop tjok. Llëm ga kjok ëre shdunwashko ga pjäy wolon jek kjok ëre sopga tjok» le.

¹⁶ Gueniyo ga Lot wor kuzong ga shara lok ba orkwo go, songe le Jehovahär kjîshko. Shäryara eni ba boy, ba wapga tjok bakoe. Eshko ga shira lok kjok eshko dwayo, wolon llëm wlo.

¹⁷ Shira lok pjir ga kjlara tjlë ba kong ga «Pjäy zronzong. Iröng ïmi llëme. Pjäy slan kjok ëreshko llëm bakoe. Pjäy tökzong dlup lëkong, pjäy wolon woydë llëmda eni» le.

¹⁸ Kuya Lotdë ga tjlë ba kong ga «Llëme. Tjlapgaga,

¹⁹ tja kjimtoromi ara. Pjäy pjlú bor tjok. Tja shiromi kjîshko ga tja sök së obi. Gueniyo ga tja tök dlup go ga äe. Kjok pjimishko ga tja doshaya irbo, ga tja wolon.

²⁰ Èreshko kjok buk chira kjrina soye. Tja jek äär eshko ga pjlúe. Tja ichozí jek eshko, tja ber sök së obi wlo. ¿Ïmi ga chirawa jlö llëmdo?» le.

²¹ Kuya lok ga kjlara tjlë ba kong ga «Pja kuror. Llëye rokorop bor kong li shäryër eni. Kjok buk lëp li pjir llëme.

22 Pja jëkzong maling kjweshko. Pja äätë kjweshko llëm obishko ga llëye shäryër ga äe» le.

Kjok buk eshko chira li, e kowaraba beno Zoar* e kjïshko.

23 Lot äär shäng eshko ga kjok shröng tjän.

24 Eshko ga akkwo ko *azufre* lono ter iök, shrono shunyo wleni, ichara Jehovahë ter kjok dogo dwayo lon Sodoma kjokyo, Gomorra kjokyo, e kjing go wlo.

25 Eni ga kjok eshko pjitong dret, nopga löng eshko kjlobi li wolono dret, llëbo tjeng së eshko kës li pjitong beno dret bakoe.

26 Lot boyda tek shäng ba irgo, ga iröng İya yalerbo ga posgono beno shäng dlungna akyo.

27 Wëshko kjok shröngto ga Abraham jek öötong shäng lano Jehovahä tjok bäm go lishko,

28 ga İya ga sdam kjwang jïkong pjë jong träk llëm obi äär jong Sodoma kjokyo, Gomorra kjokyo bebi. Beno yöbor erä.

29 Lot sökshko sdamyo pjira Sbörë eni. Gueniyo Abraham woyoshrra kuzong ga Lot shira kjok pjira lishko dwayo.

Moab tjëyo, Amón tjëyo, e weno sorë

30 E irgo ga Zoar sopga bangkjrara Lotdë ara kjïshko ga opshino jek shäng dlup shwo lëkong, ba wapga walëga do pjök li tjok, ga beno löng guëng jong ööng kjwara eshko li roshko.

31 Pjïlara ga ba wa këguëyo tjëlë ba lëng kong ga «Bi data kjwe tjlablae. Kjok kjwang jïkong ga oba orkwosmok İyado. Gueniyo jÿshko ga domerga shji orkwosmok ba tjok wlo drete.

32 Kjweri nelötkëy, shji pë ba tjok wlo, shji wapga shdär jek këgong wlo» le.

33 E shkëyo ga kjïlgwo bo dyo dbo ara twara ba data kong. Nelötkono ga Lot wa bäm İyo pono ba tjok. Gueniyo nelö kjïshko ga to miydara llëme.

34 Wëshko ga Lot wa këguëyo tjëlë ba lëng kong ga «Tja kuzong. Luna shkëyo ga tja pono bi data tjok. Eeri shkëyo ga nelötkëy jek obi, pja pë ba tjok shara wlo, shji wapga shdär jek këgong wlo» le.

35 E shkëyo ga nelötkara lok jek obi, ga Lot wa mite pono ba tjok shara. Gueniyo to miydara llëm obi.

36 Eni ga Lot wapga li beno löng kjïlaraso llëm, ba data li İ.

37 E irgo ga ba wa këguëyo wa buk kjïlara domer, ga koiara Moab. E beno Moab tjëyo data.

38 Ga ba lëng wa buk kjïlara domer bebi, ga koiara Ben Amí. E beno Amón tjëyo data.

20

Abraham, Abimélec

1 E irgo ga Abraham wlo opshino Mamré kjokyo dwayo, to jongya jong Néguev kjokyo. Eshko ga beno löng Guerar kjokyo, e buk Cades kjokyo, Sur kjokyo, e tjrëko.

2 Äär löng eshkoshko ga ba boy Sara, e ba dor le uunkong kong. E kjïshko ga Guerar so pjluvo Abimélec no ichono Sara wlokjrë, pë ba tjok wlo le.

3 Eshko ga Sbö tjëlë Abimélec kong yoshko ga «Walë sörop kjwe orkwosmok shäng pjire. E kjïshko ga pja wolon» le.

* 19:22 Hebreo tjëlökwo **Zoar**, e **chira** loklo.

4 Eshko ga poydë ba tjok llëm obi kjïshko ga tjlë Sbö kong ga «Tjlapga, çëye llëbo owa shäryoydë llëm ga pja wotjlik ba zrökde?

5 Abraham tjlëno bor kong ga “Walë kjwe bor dor” lara. “Kjwe bor sing jlöe” lara walë lirë bakoe. Eni ga tja opshäryë shäng pjlú bop bokso lër eni bor pjlúshko, llëye owa shäryotë llëme» le.

6 Kuya ga tjlë ba kong ga «Miydër pjlú ga pja opshäryë shäng pjlú bor bokso lëp eni bop pjlúshko jlöe. E kjïshko ga pja ichoror ba porwë llëm, llëbo owa lër li shäryëp llëm wlo.

7 Walë kjwe to twëp ba lanma kong iröng obi. Domer, e bor tjlökwo laga. E kjïshko ga syöshhtë bor kong bop kjïshko, pja wolon llëm wlo. Gueniyo twëp ba kong iröng llëm ga lër bop kong jlökoyo ga pja wolon, bop pjeyoga uunkong wolon bakoe» le.

8 Wëshko kjok shröngto ga ba dboryagaga rokara ba shwoy, ga yoïno sorë ga lara ba kong pjire. Kuya lok ga bangkjrara ara.

9 E irgo ga Abraham rokara Abimélecdë ba shwoy, ga tjlë ba kong ga «¿Llëye shäryorop borwa kongdo? Tja jëktong bëy bop tjok. Gueniyo tja ichorop llëbo owa shäryë, bor nopga ichorop llëbo owa shäryë bakoe. E shäryako llëme.

10 ¿“Kjwe bor dor” lëp bor kongshko ga pja wotjlik shäng llëro?»

11 «Tja wotjliko ga kjok ëre sopga Sbö bangkjrë llëmdo loror, ga tja zröya lok bor boy kjwe kjïshko.

12 Jlökoyo ga kjwe bor dor, bor data wa, gueniyo bor mekë wa llëme. Tja orkwosmono ba tjok ga pjlú e kjïshko.

13 “Pja opshis bop data ushko dwayo” lara Sbörë bor kongshko ga tja tjlë bor boy kong ga “Tja kjimtëp sira. Shji äar kjone pogo ga tja bop sing lëp eni” lër ba kong» le Abrahamdë eni.

14 Eshko ga ba boy Sara twara Abimélecdë ba kong iröng obi. Öng ushko so, sögla, domerga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, walëga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, e twara ba kong bakoe.

15 Ga tjlë ba kong ga «Kjok ëre izong. Woydëp ara kjone dey ga kjros, pja ber sök eshko wlo» le.

16 Ga tjlë Sara kong ga «Llëbo tworor bop sing kong kjwe tjwlö dbur sho pjlublún kjwo sak dbäw dbäw (1,000). Tworor ba kong, pja llëbo owa shäryono llëm miydëba e go wlo, pja ber pjlú nopga uunkong ëre bokso wlo, pja owa laga ërë llëm wlo» le.

17-18 Sara kjïshko ga walëga löng Abimélec ushko kjlobi li shduna Jehovärë, beno löng wapga ame. Gueniyo ga Abraham syöshstona Jehová kong. E kjïshko ga Abimélec poptara Sbörë. Ba boy, ba parkaga walëga poptara bako, wapga tjok obi wlo.

21

Isaac bukshko dbaryo

1 E irgo ga llëbo shäryara Jehovärë pjlú Sara kong, lara sorë li eni.

2 Abraham tjablashko ga Sara beno shäng kjlaraso llëme. Lara Sbörë dbaryo lishko ga wa buk kjlara domer,

3-5 ga koiara ba datarë Isaac. Eshko ga Abraham lu pjloglo sak dbäw (100). Öötong dbar kjwongshko (8) ga chida doyo jyä tara, lara Sbörë ba kong sorë li eni.

6 Eshko ga Sara wotjlik ga «Tja iara Sbörë jar. Ga tja wa tjok miydaraba ga oba jar wopjlú bor tjok bebi.

7 ¿Tja wa tjeng Abraham tjok kjlara laga ëro? ¡Tj!abla ëmdë ga Ìzong! Ba tjok ga tja wa buk kjlara domer» le.

8 E irgo ga Isaac kunoe. Nã dõra dbaryoshko ga dli shãryara ba datarë kësbang, ba poshrëkklo.

Agar, Ismael, e ichara Abrahamdë to ba ushko dwayo

9 Ismael, e Egipto so Agar li wa Abraham tjok. Pjlara ga shãng tjõr Isaac tjok.* Ìya Sararë ga

10 tjlë ba lanma kong ga «Bi parkaga tjwlëk shãng pjir wleniyo li ichos jek na dwayo, ba wa kjwe tjok. Pja wolonoshko ga bop llëbo tjeng kës ber Isaac kong erõe. Llëye ber bi parkaga wa kjwe kong llëme» le.

11 Kuya ga banyo ba kong ara, e ba wa bebi kjishko.

12 Gueniyo ga Sbõ tjlë ba kong ga «Pja woydë kjwozir li kjishko llëm, bop parkaga kjishko llëm bakoe. Llëye roke Sararë bop kong li shãryos eni. Isaac tjëyo tek ber ba irgo li ber bop tjëyo jlõkoyo erõe.

13 Bop parkaga wa li, e bop wa kjishko ga e iër ber tjëyo oblë, kësbang bakoe» le.

14 Wëshko kjok shrõngto ga dli, di, e iara Abrahamdë ba bapkwõ roshko, twara Agar kong, ga iara pjang ba kokso. Eshko ga «Pja nome» le ba kong, ga ichara to ey dwayo, ba wa li tjok.

Kuya ga to jek kjok dogro no llëmshko kjokyo ko Berseba. Eshko ga jëktong llaw pogo, to jongya shãng kjone miyde llëme.

15 Ba diwa sõra li pjitongshko ga ba wa li iara beno sõk tjoksa, kjor chirawa jong eshko li dorko.

16 Ga wõtjlík ga «Bor wa kjwe wolon Ìn woydë llëme» le. E kjishko ga opkwono, sirkeno sõk pjola, ga beno sõk tjoksa, ga slar trãk llëme.

17 Eshko ga ba wa slar jong bebi. Kuya Sbõrë ga Agar rokara Sbõ parkaga kjok dogo sorë tjlë ter kjok dogo dwayo ga «Agar, ¿pja oto? Llëye bangkjrep llëme. Bop wa kjloshtono li kura Sbõrë.

18 To kjrëba jeke. Rayëp ber tjoksa ame. Ba tjëyo tek ber ba irgo li iër ber tjëyo kësbang» le.

19 Di bãng shãryak jong kwara eshko. E pina Sbõrë ba kong. Eni ga jek õõtong shãng eshko, ga ba di bapkwõ li dlina, ga twara ba wa kong, ie wlo.

20-21 Ismael kunoshko ga beno shãng kjok dogro no llëmshko kjokyo ko Parán. Eshkoshko ga kjimtara Sbõrë. Õõtong këguë ga swlë dbuk owa llëme. Ga orkwosmona ba mekerë walë Egipto so tjok.

Abraham, Abimélec, e tjlëno ëng kong jlõkoyo

22 Eshkoshko ga Guerar so pjluvo Abimélec õõr Ìan Abraham tjok. Ba ëngkwaga kãgãyo ko Ficol, e sõra õõr ba yorkë. Õõtong lõng eshko ga Abimélec tjlë Abraham kong ga «Ìn ga llë pogo shãryëp ga pja kjimte Sbõrë ara.

23 Woydër ga eeri dbaryo ga los bor kong jlõkoyo Sbõ bokso ga llëye owa shãryëp bor kong llëm, bor tjëyo tek ber bor irgo li kong llëm bakoe. Pja na so llëm, gueniyo pja sõk jushkoshko ga tja wõtjlino bëy bop kong. E kjishko ga woydër ga shãryëp bor kong eni bako, bor pjeyoga kong eni bakoe. ¿Kurope?»

24 «Jlõö. Lër bop kong jlõkoyo ga shãryër bop kong eni» le ba kong.

25 Gueniyo ga tjlë ba kong obi ga «Di bãng shãryak jong kwara botoya. Gueniyo kjrara bop parkagagarë kjishko ga diyo shirwa ga ãe» le.

* 21:9 Hebreo tjlõkwo ëre, e *shãng tjõr Isaac tjok* loklo. E *shãng Isaac joywë* loklo bakoe.

²⁶ Kuya ga tjlē ba kong ga «E miydēr eeri jā liro. Shāryaga ērē miydēr llēme. Llēye lōpdē bor kong llēme. ĆEni ga miydēr sorē?» le ba kong.

²⁷ Eni ga ōng ushko so, sōgla, e twara kjlōbō Abimélec kong. E dbaryo ga tjlēno ēng kong jlōkoyo beno eni.

²⁸ E irgo ga ōng wlēp ushko so popga kjara tjeng dboshko doglo kjāk (7).

²⁹ Īya Abimélecdē ga tjlē ba kong ga «ĆŌng kyorop tjeng kjwe llēno wlo?»

³⁰ «Woydēr ga ōng ēre kjrēp, ber bop kong wlo. Miydēp e go ga di bāng shāryak jong ēre botoya» le ba kong.

³¹ Tjlēno ēng kong jlōkoyo kjīshko ga kjok eshko kowara beno Berseba.†

³² Tjlēno eni pjirshko ga Abimélec sano to jek irōng obi filisteo kjokyo, Ficol tjok.

³³ Abrahamda syōshtono Jehová kong eshko Berseba kjokyo. Jehová, e ko Sbō Sōk Īyado bakoe. Eshko ga Abraham kyor dgono kjlara ko *tamarisco*, syōshtono eshko kjīshko.

³⁴ Ga beno sōk filisteo kjokyo lu kop ara.

22

Abraham tjlīna Sbōrē, kole jlōkoyore miyde wlo

¹ Ōōtong lu kop ara ga Abraham tjlīya woydē Sbōrē, kole jlōkoyore miyde wlo. Eni ga rokara, tjlē ba kong ga «ĶAbraham!»

«ĆLlē?, Tjlapga» le ba kong.

² Tjlē ga «Isaac, e bop wa kjlaraso. E woydēp ara. Sōs Moria kjokyo. Pja äär eshko ga zrōp, ga sho sup, pjē dret bor poshrēkklo, dlup jong kjone pin bop kong li goshko» le.

³ Wēshko kjok shrōngto ga kojono, ōng so kwomgla kjoyo dre tōshko poshāryara, wlarglo iara ba kjing go. E irgo ga lōng zara, ber Sbō poshrēkklo li sho suya wlo. Pjir ga sōra to ba wa tjok, ba parkagaga do pjōk tjok bakoe. Eni ga jek kjok kjone lara Sbōrē ba kong lishko.

⁴ Jēktong lok dbargwo mya ga Īya pjola dwayo ga kjok lara li ber buk wēlēe.

⁵ Eshko ga tjlē ba parkagaga kong ga «Pjāy ber lōng na borwa koshē, bor ōng tjok. Tja jek kēgong kjwozir ēre tjok. Sbō poshrērōrwa pjir ga tjawa tjwe irōng obi» le.

⁶ Eshko ga ba lōng li iara ba wa dbopdo. Sōglo, iōk, e shara, sōra jek ba tjok bakoe. Jek lōng irbo bāng goshko ga

⁷ Isaac tjlē ba kong ga «ĶData!»

«ĆLlē?» le ba kong.

Tjlē ga «ĆShji lōng tjok, iōk tjok, gueniyo ōng ushko so llgwoklē wleniyo suy wlo li sōk kjone?»

⁸ «Twe Sbōrē bi kong dani» le ba kong.

Eshko ga jēktong lok jek kēgong.

⁹ Ōōtong lok kjokyo kjone lara Sbōrē lishko ga Abraham akkwo tōno dlwug ēng kjing go kjōkshko, ga lōng iara ba kjing go. Pjir ga ba wa orkwo pjirra, dre pjirra, ga poyona buk lōng li kjing go.

¹⁰ Eshko ga sōglo kjrara ba wa zrōya wlo leshko ga

† 21:31 Hebreo tjlōkwo *Berseba*, e *tjlēno jlōkoyoshko di bāng* loklo. E *kjāk (7) di bāng* loklo bakoe.

11 Jehovahá parkaga kjok dogo so li* tjlē ter kjok dogo dwayo ga «¡Abraham! ¡Abraham!»
«¿Llē?, Tjlapga» le.

12 Tjlē ga «Bop wa kjwe wēyē. Llēye owa shāryēp ba kong llēme. Miydēr ga Sbō bangkrjēp jlōkoyo, bop wa kjlaraso kjwe kiyokorop bor kong llēm kjīshko» le ba kong.

13 İya irōng ga öng wlēp ushko so wlēnggla llgwīna sök kjlara ba sjō go, kjor kowo tjrēko. Eni ga shara, zrōra, sho sura, pjono dret Jehovahá poshrēkklo, ba wa li āska.

14 E irgo ga kjok eshko kowara beno «llēbo uunkong, e twaga Jehovahárē.» E kjīshko ga eerishko ga oba tjlē ga «Jehová dlupyo go ga shji llēye llēm ga twe Jehovahárē bi kong» lēba eni.

15 Eshko ga Jehovahá parkaga li tjlēno ba kong ter kjok dogo dwayo jek obi.

16 Tjlē ga «Jehová tjlē ga “Bop wa kjlaraso kiyokorop bor kong llēm kjīshko ga lēr bop kong om go jlōkoyo ga

17 pja kjimtēr ara. Bop tjēyo tek ber bop irgo li iēr ber shdār trāk llēm, dbala lok kjopkwo go wleni, la sho tjeng dlung kjako wleni bakoe. Epga ber löng kjok kjone pogo ga ba moskwoga zāya song İyado.

18 Tja kolorop kjīshko ga tjēyo löng kjrina kjrina kjok kjwang jīkong li kjimtēr bop tjēyo li kjīshko” le Jehovahárē bop kong» le Jehovahá parkagarē ba kong eni.

19 Kura pjir ga to tek irōng obi ba wa tjok, ba parkagaga beno löng lishko. E irgo ga opshino to irōng Berseba kjokyo ba tjok. Ga beno sök eshko.

Najor wapga

20-23 Öötong dbar kop ara ga roy shrono Abraham kong ga ba kjlara Najor wapga tjeng ara. Wapga tjeng domerga doglo kjwong (8) ba boy Milca tjok. Ba wa domer bām İyo ko Uz, e irgo Buz, e irgo Quemuel. (Quemuel, e Aram data.) E irgo ga wapga tjeng domerga ko Quésed, Jazó, Pildás, Yidlaf, Betuel. (Betuel, e Rebeca data.)

24 Najor boy oblē ba parkaga wleniyo tjok kjlara ko Reumá. Wapga tjeng domerga obi ba tjok ko Tébaj, Gaján, Tajás, Macá.

23

Sara wolonoe

1-2 Kjok buk kjrina ko Quiriat Arbá. Eeri ga e ko Hebrón, e Canaán kjokyo obi. Eshko ga Sara lu İno öötong sak dbāw kjingsho sak pjök kjingsho kjākshko (127) ga wolonoe. E kjīshko ga Abraham slatong, ba boy li soyopora.

3 Pjir ga opshino eshko dwayo, ga öör jek shäng lan Het tjējoga tjok. Epga kjok eshko sogga.

4 Eshko ga tjlē ba kong lok ga «Tja na so llēme. Gueniyo rokēr bomi kong sira ga tja kong kjok soynezī kjrina, bor boy jner ber buk eshko wlo» le.

5 Kuya lok ga tjlē ba kong ga

6 «Tjlapga, tjawa kuzong. Pja borwa kong ga tjwlō ara, pjlu wa dik. Bop boy jnes borwa sak pjlu, owa llēm wleniyoshko. Kjakrokēp ē pogo kong wleni ga “jölö!” le bop kong» le.

7 Kuya ga kojono shäng, ga kā kujono Het tjējoga kong.

8-9 Ga tjlē ba kong lok ga «Lēmi jlōkoyo ga bor boy jner ber buk sak jūshko ga pjlu wleni ga tja kjimtēmi eni. Zojar wa Efrón kjok worbo go ga guēng jong

* 22:11 Jehovahá parkaga kjok dogo so le li, e Sbō om go layde.

ööng kjwara, Macpela kjokyo buk lishko. Woydër ga kjakrokëmi ba kong ga soyneya bor kong. Tjwlô ie kjôm ga tjwlën ba kong eni. Eni ga kjok tjwlënor li ber buk bor kong kjok ère kjing go» le.

¹⁰ Efrón sök ba pjeyoga tjréko kuzong ga Abraham dboryara, kuya nopga löng eshko kës lirë pjlu wlo.

¹¹ Tjlë ba kong ga «jllëme, Tjlapga! Guëng jong öönglëp li twër ber bop kong bop sëngglo, kjok buk eshko li tjok bakoe. Bor pjeyoga kjok ère so ber löng ba miydaga. Eni ga tworor bop kong bop sëngglo kjishko ga bop boy to jnep eshko» le.

¹² Kuya ga kâ kujono jek obi kjok eshko sopga löng li kong,

¹³ ga Efrón dboryara ba bokshto, tjlä ga «Tja kuzong. Rokër bop kong sira ga dbur kjros, kjok li äska. E irgo ga bor boy jner ber buk eshko» le.

¹⁴ Kuya Efrondë ga tjlä ba kong ga

¹⁵ «Tja kuzong, Tjlapga. Kjok tjwlô dbur sho pjublún kjwo sak dbaw pjloglo pkëng (400), dbur bayo eni. Gueniyo bi kong ga ère llëye drete. E kjishko ga bop boy to jnep eshko» le.

¹⁶⁻¹⁹ Kuya ga tjlä ba kong ga «jölö» le. Eni ga Het tjëyoga bokshto ga kjok li tjwlëna Abrahamdë, dburyo shte löng pjluk jonge. Efrón kjok, e Macpela kjokyo obi, e ber buk Mamré kjokyo, dlo wen tëm shwo lëkong. Eerishko ga Mamré kjokyo ko Hebrón, e Canaán kjokyo obi. Efrón kjok li tjwlëna Abrahamdë, guëng jong ööng li tjok, kjor lok eshko tjok bakoe. E irgo ga ba boy Sara jnena beno buk eshko.

²⁰ Eni ga guëng jong ööng soyvena Het tjëyogarë Abraham kong li beno ba shinmoga jnezlong shtoyo.

24

Abraham boy wlëno Isaac kong

¹ Abraham öötong tjlabla, ga kjimtara Jehovärë llë pogo go iyado. E kjishko ga llëye shäryara kës li beno pjluë.

²⁻³ Pjlara ga ba parkaga shäng këguë wleniyo rokara. E parkë shäng ba llëbo tjeng kës li daga. Tjlë ba kong ga «Woydër ga tjlokwo los bor kong jlökoyo. Pja kâ dos, orkwo ios bor kworbo kjing go, e ber ba jyäglo wlo. Jehovah, e Sbô sök kjok dogo, kjok uunkong shäryaga li e. Los bor kong jlökoyo ba ko go ga bor wa Isaac, e ichëp orkwosmok walë Canaán so tjok llëme.

⁴ Pja jongya bor kjokshko, bor pjeyoga löng lishko. Eshko ga kong boy wlëp kjlara, bor pjeyoga wapga tjréko» le.

⁵ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Gueniyo kjoglo wlënor li tek woydë bor tjok llëm wleni ga llëye shäryër? ¿Enira bop wa li sör jongya bop kjok, pja to tek dënashko dwayo lishkore?»

⁶ «jllëme! Bor wa, e söp eshko llëme.

⁷ Jehovah, e Sbô sök kjok dogo. Tja shira bor data uy dwayo, bor pjeyoga kjokshko dwayo bakoe. Ga tjläno bor kong jlökoyo ga kjok ère twe ber bor kong, bor tjëyo tek ber bor irgo li kong bakoe. Ba parkaga kjok dogo so iche jek bop bäm go kjlara, pja kjimte kjoglo wlëk kjlara, tek söp bor wa kong wlo.

⁸ Gueniyo kjoglo li tek woydë bop tjok llëm wleni ga pja döktong tjlokwo lëp shäng li go. jGueniyo ga bor wa jek söp eshko llëme!» le.

⁹ Eni ga ba parkaga orkwo iono Abraham kworbo kjing go, ga llëye rokara li lara ba kong jlökoyo.

10 E irgo ga llëbo wolësowa anmoyö wleniyo kjrara ba kägäyo li ushko dwayo, ga iara beno tjeng öng jëkklo sok këskes doglo sak kjwara (10) kjing go, ga söra to jek Najor kjokyo, e Aram Najarayin kjokyo obi.

11 Öötong shäng kjok li worbo go ga ba öng li iara löng woshë, di bäng shäryak jong kjwara lishko. Eshko ga kjok sëng, walëga tjwe di shik eshko li dlöyo.

12 Eshko ga syöshtono Jehová kong. Tjlë ga «Jehová, pja bor kägäyo Abraham Sbö. Pja wotjlik pjlu bor kägäyo li kong kuzong ga tja kjimtos sira, llëbo shäryer shäng ëre ber pjlu wlo.

13 ¡Zong! Tja sök di bäng shäryak jong ëre zlong, kjogloga jushko so tjwe di shik lishko.

14 Rokër bop kong sira ga tja kjimtos eni. “Tja kong di shis sira, iër wlo” lër kjoglo kong eni ga woydër ga kjoglo krorop bop parkaga Isaac kong li tjle bor kong ga “Di iozong. Bop öng ëmdë ga kong di twër bakoe” le. Miydër e go ga pja wotjlik pjlu bor kägäyo kong» le.

15 Syöshë sök obi wopro ga iya ga Rebeca tek shäng di bapkwö söya jong ba dbopdo. Rebeca, e Betuel wa. Betuel, e Najor wa, ba boy Milca tjok. Najor, e Abraham kjararayo.

16 Rebeca, e wolësowa. Shäng kjaraso, orkwosmoydë llëm obi, domer miydoydë llëm bakoe. Oplongö jer shäng di puk. Ga di bapkwö li dlina ga toe le.

17 Eshko ga parkaga li jek zron jong ba irgo, doshaya wlo, ga tjle ba kong ga «Tja sës di sira, iër wlo» le.

18 Kuya ga di bapkwö li lona töshko, ga tjle ba kong ga «lozong, Tjlapga» le. Ga sëna, ga iarae.

19 Iara pjir ga tjle ba kong obi ga «Bop öng kjwe ëmdë ga kong di shir, twër, ie lok wlo bakoe. Ie äär bayo kjöm ga eni» le.

20 Jekdo eshko ga ba di li tyara öng di ioklo buk eshko li roshko, ga kjre öör pjloböso, ina ga äär kjwör ba öng uunkong kong guing.

21 E wopro ga Abraham parkaga wojeno sök ba ik, kjing erä. Wotjlik sök jlökoyo ga «¿Tja pak shäryë to shäng li kjimtara Jehováre beno pjlu lëpde?» le.

22 Ga ba öng di iono pjir ga ne ioklo kjwo shöylör tjwlo ara shira domer lirë kjwara, ga twara kjoglo li kong, kong orkwö ioklo kjwo shöylör këskes tjwlo ara twara ba kong kjwo pjök bako,

23 ga tjle ba kong ga «¿Pja data ë? ¿Bop data ushko, shto tjokde? ¿Tjawa pë eshko ga buere?»

24 «Tja data Betuel. E data Najor, mekë Milca.

25 Borwa ushko ga shto tjok. Pjäy pë eshko ga pjluë. Bop öng kjwe ië wlo ga tjawa kjlo sho tjok bakoe» le ba kong eni.

26 Eshko ga parkaga li wloktong sök kjöpgwo go, ga Jehová poshrëra.

27 Tjlë ga «Jehová, pja bor kägäyo Abraham Sbö. Pja tjwlo kësbage. Pja wotjlik pjlu ba kong, ga kjimtëp ara. Tja sörop tek bek irbo bäng äär jong ba pjeyoga löng lishko» le.

28 Eshko ga Rebeca jek zron jong ba mekë ushko, ga llëye shäryono dö li rotara uunkong kong eshko.

29-30 Ba sing shäng kjlara ko Labán. Ba dor li ne ioklo, orkwö ioklo lok li ina, ga domer li tjleno sorë li roy kura. Jekdo eshko ga jek öötong shäng di bäng shäryak jong lishko, Abraham parkaga li wlokjre wlo. Öötong shäng eshko ga iya ga domer li shäng di bäng li zlong, ba öng tjok ga

31 tjlë ba kong ga «Pjây tegö. Pjây kjim tara Jehovärë. Pjây ber löng kjoko llëme. U wlënor bomi kong tjän. Bop öng kjwe shto wlënor bakoe» le.

32 Kuya ga jek ba tjok ushko. Öötong löng eshko ga Labán tjlë ba parkagaga kong ga «llëbo lok öng kjing go kjwe dözia. Sëzī bakoe. Domerga kjwe kong di tek sözi, dre shkwë e go wlo» le. Lara sorë ga shäryara eni.

33 Domerga li kong dli twara tjeng pjirshko ga Abraham parkaga tjlë ga «Tja ië llëm, llëye lër woydë li loror pjir guing» le.

Kuya Labándë ga tjlë ba kong ga «llëye lëp woydë li lozong» le.

34 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja Abraham parkaga.

35 Bor kägäyo, e kjim te Jehovärë ara. Iara beno sök llëbo ara. Kong öng ushko so, sögla, dbur sho shöylör, dbur sho pjlublún, parkagaga tjwlek löng pjir wleniyo, öng jëkklo sok këskes, öng so kwomgla kjoyo dre töshko, e twara ba kong ara.

36 Ga ba boy Sara tjlablashko ga kong wa twara kjlara domer ba tjok. Ga ba llëbo tjeng kës li twara beno ba wa li kong pjir tjän.

37 Kjpabashko ga bor kägäyo tjlë bor kong ga «Woydër ga tjlokwo los bor kong jlokoyo. Bor wa Isaac, e ichëp orkwosmok walë Canaan so tjok llëme.

38 Pja jongya bor kjokshko, bor pjeyoga löng lishko. Eshko ga kong boy wlëp kjlara, bor pjeyoga wapga tjrëko» le.

39 »Kur ga tja tjlë ba kong ga «¿Gueniyo kjoglo wlënor li tek woydë bor tjok llëm wleni ga llëye shäryër?»

40 »«Tja jëktong shäng Jehová bokshto İyado. Ga ba parkaga kjok dogo so iche jek bop bäm go kjlara, pja kjim te äär eshko ga pjlü wlo, pja kjim te kjoglo bor pjeyo wleniyo wlëk kjlara wlo.

41 Eshko ga kjoglo li iche woydë bor pjeyogarë llëm wleni ga pja döktong tjlokwo lëp shäng li go» le bor kong.

42 »Eni ga eerishko ga tja shrono sök di bäng shäryak jong kjok ëreshkoshko ga tja syöshono Jehová kong. Tja tjlë ga «Jehová, pja bor kägäyo Abraham Sbö. Tja kjimtos, llëbo shäryër shäng ëre ber pjlü wlo.

43-44 Tja sök di bäng ëre zlong wopro ga «Tja kong di shis sira, iër wlo' lër kjogloga tjwe löng di kjrë li kong. Eshko ga woydër ga kjoglo kjrrop bor kägäyo wa kong li tjlë bor kong ga «Di iozong. Bop öng ëmdë ga kong di twër bakoe» le bor kong» loror Jehová kong eni.

45 »Tja syöshhtë sök obi wopro ga İn ga Rebeca tek shäng ba di bapkwö söya jong ba dbopdo. Di kjrara pjir ga tja tjlë ba kong ga «Tja sës di sira, iër wlo» lër.

46 »Kuya ga ba di bapkwö lona töshko, ga tjlë bor kong ga «Iozong, Tjlapga. Bop öng kjwe ëmdë ga kong di twër bakoe» le. Ga tja di iono, ga di twara bor öng kong bakoe.

47 »E irgo ga tja tjlë ba kong ga «¿Pja data ë?»

»«Tja data Betuel. E data Najor, mekë Milca» le bor kong.

»Eshko ga ne ioklo ioror pjang ba ne go, ga orkwo ioklo ioror lok ba orkwo go.

48 Eshko ga tja wloktong sök kjöpgwo go, Jehová poshrëror. Tja tjlë ga «Jehová, pja bor kägäyo Abraham Sbö. Tja wopjlü bop tjok. Tja sörop tek bek irbo bäng äär jong bor kägäyo pjeyoga löng lishko» lër.

49 »Era eni ga pjây wotjlk pjlü bor kägäyo kong, ga kjim tëmi woydë wleni ga lozi bor kong eni. Llëm ga lozi bor kong eni bakoe. E go ga llëye shäryër li miydër pjlü» le.

⁵⁰ Kuya lok ga Labán, Betuel, e tjlê lok ba kong ga «Llêbo ëre laga Jehovárë. “Llême” lërwa ga äe.

⁵¹ Îzong, Kjonglo shäng kjwe. Sôzong, Pjäy nomo. Orkwosmok bop kägäyo wa li tjok ga pjlú, lara Jehovárë sorë li eni» le.

⁵² Kuya Abraham parkagarë ga kjök tonon, kujono bokdo kjlay klung go, Jehová bokshto.

⁵³ E irgo ga llêbo shira oblê oblê, dbur sho shöyïör, dbur sho pjlublún, shwong bakoe. Ga twara Rebeca kong. Ga ba sing, ba mekë, e sëna llêbo tjwlo ara bakoe.

⁵⁴ E irgo ga iono ba parkagaga tjok, ga pono löng eshko. Wêshko ga kojono, ga parkaga li tjlê ga «¿Tja to iröng bor kägäyo shwoy ga buere?»

⁵⁵ Kuya Rebeca pjeyogarë ga tjlê lok ba kong ga «Woydërwa ga kjonglo kjwe ber sök borwa tjok sondë pjök dik obi. E irgo ga jek bop tjok ga pjlúe» le ba sing, ba mekerë eni.

⁵⁶ Kuya ga tjlê ba kong ga «Tja shami shäng kjër ame. Tja kuzong. Tja kjimtara Jehovárë, ga llêbo shäryër shäng ëre beno pjlúe. Eni ga tja to woydë iröng bor kägäyo shwoy» le.

⁵⁷ Kuya lok ga tjlê ba kong ga «Kjonglo rokëy, wotjlik sorë kjakrokëy ba kong wlo» le.

⁵⁸ Eni ga rokara lok tek ba shwoy, ga tjlê lok ba kong ga «¿Pja jek woydë domer ëre tjokde?»

«Ëng. Tja jeke» le.

⁵⁹ Eni ga ichara ba pjeyogarë to domerga li tjok, ba daga ichara jek ba tjok bakoe.

⁶⁰ Ga tjlêno lok beno pjlú ba kong. Tjlê ga «Rebeca, woydërwa ga bop tjëyo tek ber bop irgo li shdär träk llême. Woydërwa ga ba moskwoga, e zäya pjire» le.

⁶¹ Rebeca, ba parkaga walëga, e opyono jem löng öng jëkklo sok kësks li kjing go. Ga to jek Abraham parkaga irgo.

⁶² E wopro ga Isaac jek öör shäng di bäng ko «Sbö, Bor İga» jong lishko, ga shrono sök iröng Néguev kjokyo, ba u jong lishko.

⁶³ Dbar kjwara kjok sëng ga opshino jek shäng woshtë. Ga İya ga öng jëkklo sok kësks tek tjeng.

⁶⁴ Rebeca ëmdë ga omıno bakoe. Isaac İya ga oplono ba öng kjing go dwayo,

⁶⁵ ga tjlê parkaga li kong ga «¿Domer tek shäng kjloy dwayo bek bi shwo lëkong kjwe ëro?»

«Kjwe bor kägäyo» le ba kong. Eni ga bokkwo kjinyoklo kjrara kara, ga ba bokkwo kjinyara.

⁶⁶ Eshko ga llëye shäryono dö li lara parkaga lirë Isaac kong pjire.

⁶⁷ E irgo ga Rebeca söra Isaacdë jek ba mekë Sara u beno jong li roy, ga orkwosmono ba tjok. Rebeca woydara Isaacdë ara. Eni ga ba mekë wolono ëmdë ga beno wopjlúe.

25

Abraham wapga Cetura tjok

¹ E irgo ga Abraham orkwosmono jek obi, Cetura tjok.

² Wapga tjeng domerga ba tjok ko Zimrán, Jocsán, Medán, Madián, Isbac, Súaj.

³ Jocsán, e wapga tjeng domerga ko Sabá, Dedán. Dedán, e tjëyo tek beno ba irgo li beno tjëyoga kjringswo mya, Asur tjëyo, Letús tjëyo, Leum tjëyo.

⁴ Madián, e wapga tjeng domerga ko Efá, Éfer, Janoc, Abidá, Eldá. Ère Cetura tjëyoga uunkong.

⁵⁻⁶ Pjlara ga Abraham tjlë ga «Tja wolonoshko ga bor llëbo tjeng kës li iër ber Isaac kong» le. Ba boyga oblë li wapga sëna Abrahamdë llëbo sira sira, ga ichara to Isaac shwoy dwayo, jek öötong löng kjok shto oblë, dlo wen tèm shwo lëkong.

Abraham wolonoe

⁷ Abraham lu ñno sak dbäw kjingsho sak kjäk kjingsho shkëng (175).

⁸ Tjlablashko ga wolonoe.

⁹ Eshko ga iara ba wapga Isaac, Ismaeldë beno buk guëng jong ööng Macpela kjokyo li roshko. E ber buk Efrón kjokyo, Mamré kjokyo, dlo wen tèm shwo lëkong. Efrón, e data Zojar. Zojar, e Het tjëyo.

¹⁰ Kjok, e tjwlëna Abrahamdë Het tjëyoga kong. Eshko ga Abraham doyo iara beno buk ba boy Sara zlong.

¹¹ E irgo ga Isaac kjimtara Sbörë ara. E beno sök di bäng ko «Sbö, Bor İga» jong lishko.

Ismael wapga

¹²⁻¹³ Ismael, e Abraham wa, Sara parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo Egipto so ko Agar li tjok. Ismael, e wa buk domer bäm İyo ko Nebayot. E irgo tek eni, Cedar, Adbel, Míbsán,

¹⁴ Mismá, Dumá, Masá,

¹⁵ Hadar, Temá, Jetur, Nafis, Cedema.

¹⁶ Ba wapga domerga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kowara eni. Kjlara kjlara beno löng ba tjëyoga tek beno ba irgo li kägäyo, ga beno löng ba kjok baıya lishko. Kjok kjrina kjrina li kowaraba beno ba sogo li ko go. Ba tjëyo kjrina kjrina li kowaraba beno eni bakoe.

¹⁷ Ismael lu ñno öötong sak dbäw kjingsho sak mya kjingsho kjäkshko (137) ga wolonoe.

¹⁸ Ba tjëyo tek beno ba irgo li beno löng kjok buk Javilá kjokyo, Sur kjokyo, e tjrëko. Kjok, e ber buk Egipto kjokyo gomyo, irbo jek jong äär Asiria kjokyo li sor go. Wotjlino lok ëngkjwë kjishko ga beno löng Abraham wapga tjok llëm, beno löng eshko dboye.

Rebeca wapga tjeng do pjök

¹⁹ Ère Abraham wa Isaac, e to tek jong sorë, e lanyo.

²⁰ Isaac lu pjloglo sak pkëngshko (40) ga orkwosmono Rebeca tjok. Rebeca, e Betuel wa, Labán, e ba sing. Epga, e arameoga löng Padán Aram kjokyo.

²¹ Rebeca, e kjriong kjishko ga Isaac syöshono Jehová kong ba kjishko. Kuya Jehováre ga shäryara eni, ga Rebeca beno shäng kjilaraso llëme.

²² Miydara ga wapga tjeng do pjök. Gueniyo epga ëngkjwë tjeng ba bö roy. E kjishko ga tjlë Jehová kong ga «Ère owa. ¿Tja oto eniro?» le.

²³ Kuya ga tjlë ba kong ga

«Pja bö roshko chida tjeng do pjök.

Ba tjëyo tek ber ba irgo li äär ber tjëyoga kjringswo pjök.

Eeri jek lëkong ga ëngkjwë lok ëng tjok ara.

Tjëyo kjrina dbo ara, oblë li kjinmo.

Ga bäm İyo li ichaga ber ba lëngdë» le.

24 Eni ga dbaryo öötong ga Rebeca wapga tjeng kjlö.

25 Buk bäm go li poglo srëzrën, poglo zok do jïkong, ga koiara Esaú.*

26 Buk ba irgo li, ba shjiy li kjuktu shara ba orkwo go kjïshko ga koiara Jacob.† Eshko ga Isaac lu pjloglo sak tjer (60).

Esaú wa këguëyo shtoyo li soynena ba lëng kong

27 Kjwozirga li kunoe. Öötong këskës ga Esaú, e domer pjö gloroy so, wlo owa llëme. Jacob, era domer wlëp, ushko so.

28 Isaac sjëng kjloshko so uë äe. Ga äya kjloshko so zröya Esaúrë, söya ba kong ara kjïshko ga Esaú woyde ba datarë ara, Jacob kjinmo. Gueniyo Rebecara wotjlik eni llëme. Jacob woydayde.

29 Pjlara ga Jacob shäng dli lik wopro ga Esaú tjwe shäng pjö gloroy dwayo pjli ara.

30 Ga tjlä ga «Tja pjli ara anmoyö. Bop dli dyor srëzrën kjwe twos bor kong sira» le. (E kjïshko ga kowëba Edom.)‡

31 Kuya ga tjlä ba kong ga «Pja bi data wa domer bäm ïyo. Llëye twe bop kong e kjïshko li, e iëp ber bor kong, dli ëre äska, llëm ga twër bop kong llëme» le.

32 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja wolonto pjirë. Llëye twe bi datarë bor kong li tjwölö bor kong eni tjok ga llëno llëme» le.

33 Kuya ga tjlä ba kong ga «Los bor kong jlökoyo eni tjok» le.

Kuya ga tjlä ba kong ga «jölö» le. Ga beno eni.

34 Era ga pjlung shosho suk pjir twara Esaú kong, shtagwo lik jong dyor li tjok. Uara, iara pjir ga kojono, ga toe. Ga llëye twe ba datarë ba kong li woyotjlina ame.

26

Isaac to jek Guerar kjokyo

1 Abraham sök së obishko ga pjli shrono arae. Ga Isaac dbaryoshko ga pjli shrono jek kjok eshko, e kjoyo obi. E kjïshko ga Isaac to jek Guerar kjokyo, flisteo pjluyo Abimélec sökshko.

2 Eshko ga Jehovah weno shäng ba kong, ga tjlä ga «Pja jek Egipto kjokyo llëme. Pja ber sök kjone lër bop kong lishko ga pja ber sök ey.

3 Pja ber sök kjok ëreshko dbar kjwöbö. Kjok ëre twër ber bop kong, bop tjëyo tek ber bop irgo li kong kuzong ga tja ber shäng bop tjok, pja kjimtër bakoe. Tjläkwo loror bop data Abraham kong jlökoyo li shäryër ber eni.

4-5 Bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber shdär träk llëm, dbala lok kjopkwo go wleni. Ga kjok ëre twër ber ba kong uunkong. Ba kjïshko ga tjëyo kjrina kjrina kjok kjwang jïkong li kjimtër. Tja beno wopjlu Abraham tjok. Tja bangkjrara. Tja tjläkwo kjrara. Bor kjok llgwekklo kolarä. E kjïshko ga tjläkwo loror ba kong jlökoyo li shäryër pjir eni» le.

6 Eni ga Isaac beno sök Guerar kjokyo

7 ba boy Rebeca tjok. Rebeca wolësowa kjïshko ga Isaac wotjlik ga «Tja zrökoba ba kjïshko» le. Kjakroke lok ba kong Rebeca kjïshkoshko ga tjlä ba kong ga «Kjwe bor dor» le.

8 Ga beno sök kjok eshko dbar kop ara.

* 25:25 Hebreo tjläkwo **Esaú**, e **poglo zok ara** loklo. † 25:26 Hebreo tjläkwo **Jacob**, e **kjuktu shaga** loklo. ‡ 25:30 Hebreo tjläkwo **Edom**, e **srëzrën** loklo.

Pjlara ga İya Abimélecđē ba u bāng bāng dwayo ga Isaac bē shāng Rebeca shrēk.

⁹ Eni ga Isaac rokara ba shwoy, ga tjlē ba kong ga «İMiydoror pjlú ga kjwe bop boy! ¿Kjwe bop dor'lorop ega?»

«Tja zrökoba ba kjīshko loror. Loror eni e kjīshko» le ba kong.

¹⁰ Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Kjwe shāryēp borwa kong ega? Bor nopga kjok ěre so pono bop boy kjwe tjok kjwe ga tjawa iorop beno uunkong llēbo owashko» le.

¹¹ Eni ga tjlē ba nopga kong ga «Domer ěre barwaga ěrē, ba boy barwaga ěrē ga e zrökko» le.

¹² Lu e go ga Isaac dwla dgono kjok eshko, ga bo kjrara tira llēm, kjimtara Jehovárē kēsbang kjīshko.

¹³ E irgo ga beno sök dbur ara, llēbo trāk llēm bakoe.

¹⁴ Kong öng ushko so twara kjaraso llēm, sögla tira llēm, domerga parkaga kjaraso llēm bakoe. Eshko ga ba llēbo li kjīshko ga filisteoga wotjlıno ba kong owa.

¹⁵ Eni ga ba data Abraham sök sē obishko ga di bāng shāryara ba parkagagarē tjeng li, e dlina filisteogarē uunkong klung sho go.

¹⁶ Eni ga Abimélec tjlē Isaac kong ga «Pja opshis jūshko dwayo. Pja tjwłō ara, borwa kjinmo anmoyō» le.

¹⁷ Eni ga Isaac to jek Guerar sdamyo, ga beno sök eshko.

¹⁸ Ba data Abraham sök sē obishko ga di bāng shāryara ba parkagagarē eshko, gueniyo wolono irgo ga dlina filisteogarē uunkong. Eni ga di bāng li shāryara Isaacđē jek obi, ga uunkong li koiara, koiara ba datarē dēnashko sorē li eni.

¹⁹ Pjlara ga Isaac parkagaga löng klung kē, di bāng shārye wlo. Eshko ga di bokkwo wlēna kjrına.

²⁰ Gueniyo eshko ga öng dagaga Guerar so löng kjłöbö. Ga ěngkjwono Isaac öng dagaga tjok, tjlē ba kong ga «Di ěre borwatoy» le. E kjīshko ga di bāng li, e kowara Isaacđē «Ěngkjwozłong» di bāng, ěngkjwono lok eshko kjīshko.

²¹ E irgo ga Isaac parkagaga di bāng shāryono jek kwara obi, e goyo ga jek ěngkjwono lok obi. E kjīshko ga di bāng li, e kowara Isaacđē «Shji Iirkē Ěng Kong» di bāng.

²² Isaac to pjola eshko dwayo ga di bāng shāryara kwara obi. Ěngkjwono ba di bāng li kjīshko ame kuzong ga kowara beno «Shji Döktong» di bāng. Ga tjlē ga «Shji kjimtara Jehovárē, shji kong kjok twara ara, shji wapga shdār kjok ěre kjing go pjlú wlo» le.

²³ Eshko ga Isaac to jek Berseba kjokyo.

²⁴ E shkēyo ga Jehová weno shāng ba kong, ga tjlē ga «Tja bop data Abraham Sbō. Llēye bangkjrēp llēme. Tja shāng bop tjok. Bor parkaga Abraham kjīshko ga pja kjimtēr, bop tjēyo tek ber bop irgo li iēr ber shdār trāk llēme» le.

²⁵ Eshko ga akkwo tōna dluw ěng kjing go kjókshko, Jehová poshrēkkłō. Ga syōshtono Jehová kong bakoe. Ga ba u shāryak öng kwota go li iara jong eshko, ga ba parkagaga di bāng shāryono kwara. Ga beno löng eshko.

Isaac, Abimélec, e tjlökwo lono ěng kong jlökoyo

²⁶ Dbar kwara ga Abimélec jek Guerar kjokyo dwayo, lan Isaac tjok wlo. Yorkaga ba kjimtaga ko Ajuzat, ga ěngkjwaga kágäyo ko Ficol bakoe.

27 Öötong löng eshko ga Isaac tjlë ba kong ga «Tja woydoromi llëme. Tja ichoromi bomi kjoکشko dwayo. ¿Eni ga pjây tek löng bor ik llëno?»

28 «Inorwa ga Jehová shäng bop tjok. E kjîshko ga woydërwa ga shji tjlë ëng kong jlökoyo.

29 Llëbo owa shäryororwa bop kong llëme. Tjawa jëktong pjlu bop tjok iyado. Pja brikshko ga pja ichororwa jek wopjlúe. Ga eeri ga pja kjimte Jehováre shäng. E kjîshko ga llëbo owa shäryororwa bop kong llëm kuzong ga los borwa kong jlökoyo ga tjawa kong llëbo owa shäryëp llëm bakoe» le.

30 Kuya ga epga mana ië, ga sëna ara. Epga iono lok tira llëme.

31 Wëshko kjoکش shröngto ga tjlëno ëng kong jlökoyo irgo ga jek brik löng kjwlëshko ga Isaac tjlë ba kong lok ga «Pjây nome» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Shji ëng ikdo» le ba kong, epena dö wleni.

Ga «jölö» le ba kong.

32 E dbaryo ga Isaac parkagaga tjwe löng roy söga, tjlë ba kong ga «Klung kërwa löng li, e diyo wlënorwae» le ba kong.

33 Di bäng, e kowara Isaacdë beno Seba. E kjîshko ga kjoکش ber buk eshko li ko Berseba obi.

34 Esaú lu pjloglo sak pkëngshko (40) ga orkwosmono walë ko Judit tjok. Ba data ko Beerí. Orkwosmono Basemat tjok bakoe. Ba data ko Elón. Beerí, Elón, e Het tjëyoga.

35 Gueniyó Isaac, Rebeca, e beno löng wotjlik ara walëga do pjök li kjîshko.

27

Isaac tjlökwo lono beno pjlu Jacob kong

1 Isaac öötong tjlablashko ga beno sök kjoکش igö ame. Pjlara ga ba wa këguëyo rokara, ga tjlë ba kong ga «Esaú.»

«¿Llë?, data» le ba kong.

2 Tjlë ga «Miydëp pjlu ga tja tjabla tjän, tja wolon döroe.

3 E kjîshko ga bop sböng kjros, bop könkowo tjok, ga pja nom wlorkë pjö gloroy, äya kjloshko so uako wleniyó zröp kjlara.

4 Zrörop ga sho shäryëp bor kong yötso, woydër sorë li eni. Ga söp bor kong, uër wlo. Eshko ga tja wolontë llëm obishko ga tjlökwo lër ber pjlu bop kong» le.

5 Gueniyó Isaac tjlë sök Esaú kong li kura Rebecarë. E kjîshko ga Esaú to pjö gloroy wlorkë äya kjloshko so uako wleniyó zrök ba data kong wopro ga

6 Rebeca tjlë ba wa iröng li kong ga «Jacob, tja kuzong. Bop data kuror sök tjlë bop shjiy kong ga

7 «Äya kjloshko so uako wleniyó zröp kjlara, ga lip bor kong yötso, uër wlo. Eshko ga tja wolontë llëm obishko ga tjlökwo lër ber pjlu bop kong Jehová boksho» le.

8 E kjîshko ga llëye lër bop kong li kus yötso.

9 Pja nom öng kjëryo roy, ga tja kong shwling ushko so owa llëm wleniyó tek söp do pjök. Woyde bop datarë sorë ga shäryër ba kong eni.

10 E irgo ga söga pjarë om go, ue wlo. Eni ga wolontë llëm obishko ga tjlökwo le ber pjlu bop kong» le.

11 Kuya ga tjlë ba kong ga «Bor shjiy, e poglo zok ara, tja eni llëme.

12 Tja porwara bor datarë wleni ga miyde ga tja le. Eni ga e ioror beno tjwöl llëm wleni le. Eshko ga tjlökwo le ber pjlu bop kong wlo li, e le ber owa shara» le.

13 Kuya ga tjlê ba kong ga «i Tja kuzong! Tjłkwo le ber owa bop kong li, e ber bor kong dey. Llêye lër bop kong li shäryozong. Shwling ushko so li tek sözong» le.

14 Kuya ga öör öng li kjrë, ga söra jek ba mekë kong. E irgo ga lira, shäryara beno uak owa llëm, woydara Isaacdë sorë li eni.

15 Esaú shwong jnek tjeng, e shira, ga Jacob doyara e go.

16 E irgo ga poglo zok llëm kjishko ga ba orkwo popgara öng li kwota go, ba kjwlingdo bakoe.

17 Öng sho shäryara owa llëm li twara ba kong, pjlung shosho sura, twara ba kong bakoe.

18 Eni ga Jacob opzrëno jek ba data bukshko, ga tjlê ga ba kong ga «Miga data.»

«Kjobe. ¿Pja bor wa kjone dey?»

19 «Tja Esaú, bop wa këguëyo. Llêye lorop bor kong li shäryoror pjire. Pja kojös sira, pja sirkes sök töshko. Sjëng zröror, shäryoror ëre uozong. Ga tjłkwo lëp ber pjlú bor kong» le ba kong.

20 Kuya ga tjlê ba kong ga «¿Wlënop maling sorë?»

«Bop Sbö Jehová, tja kjimtara ba wlëk malinge» le ba kong.

21 Kuya ga tjlê ba kong ga «Pja tek nogo sit, pja porwër wlo, pja bor wa Esaúre miydër wlo» le.

22 Kuya ga tek shrono shäng ba data zlong. Eshko ga poglo kura ba datarë, ga tjlê ba kong ga «Bop tjlê li Jacob i, gueniyo bop orkwo lira Esaú i» le.

23 Eni ga ba orkwo li zok ara Esaú i kjoyo kjishko ga e ë to miydara ba datarë llëme. Gueniyo llëbo ber pjlú ba kong laydeshko ga

24 tjlê ba kong jek obi ga «¿Jłkoyo ga pja bor wa Esaúre?»

«Ëng. Tja Esaú» le Jacobdë.

25 Eni ga ba data tjlê ba kong ga «Dli shäryorop bor kong li tek sös bor kong uër wlo. Eshko ga tjłkwo lër ber pjlú bop kong» le. Kuya ga sëna, ga kjillgwo bo dyo dbo ara twara ba kong bakoe.

Uara, iara pjir ga

26 tjlê ba wa kong ga «Pja tek bor zlong. Tja lō shizong»* le.

27 Kuya ga jek öötong shäng ba zlong ga shwong lō shira ba datarë. Eshko ga Isaac tjlëno beno pjlú ba kong. Tjlê ga

«Bor wa, e poglo lō klung kjimtara Jehováre li kjoyoe.

28 Pja kjimte Sbörë,

tjong borya ter kjok dogo dwayo,

bop dwla llë dgorop li wen pjlú, owa llëm wlo.

29 Pja parkaga ber ara,

ga tjëyoga oblë oblë kjök tok bop bokshto.

Bop pjeyoga pjlollgwegaga ber pjarë,

ga kjök tok bop bokshto bakoe.

Ëye wotjlik owa bop kong ga Sbö wotjlik owa ba kong bebi.

Ëye wotjlik pjlú bop kong ga Sbö wotjlik pjlú ba kong bebi bakoe» le.

30 Lara eni pjir ga Jacob opshik jek shäng kjwlë ba data sökshko ga Esaú tek tjwe shäng pjö gloroy dwayo,

* 27:26 Eshko dbaryo ga shäryëba eni. Ba pjeyo kjishko ga lō shira miga loklo wleni, tja toe loklo wleni bakoe.

31 ga sjëng kjlòshko so zròno li shàryara uak owa llëm bakoe. E irgo ga söra ba data kong, ga tjlä ba kong ga «Data, pja kojös sira. Sjëng kjlòshko so zròror ère uozong. Ga tjläkwo los ber pjlu bor kong» le.

32 Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Pja è?»

«Tja Esaú, bop wa këguëyo» le ba kong.

33 Kuya ga beno sök sëya llëme. Tjlä ga pjë llëme. Tjlä ga «¿Eni ga ëye sjëng kjlòshko so söno shàryak owa llëme? Uoror bäm go pja tjwayde llëm obishko yë. Ga tjläkwo lër ber pjlu bop kong loror li loror ba kong tjän. Llëye loror li beno ba kong» le.

34 Kuya ga slatong jlòkoyo, iir goshko. Tjlä ga «¡Data! ¡Tjläkwo los ber pjlu bor kong bakoe!» le.

35 Kuya ga tjlä ba kong ga «Bop lëng öör shäng, ga tja jyäpgwarae. Tjläkwo lër ber pjlu bop kong loror li sörae» le.

36 Kuya ga tjlä ba kong ga «Koiak Jacob† e kjishko. Tja lüyotkara kjwe tjok ga pjloglo pjök. Bor shto, tja ba shjiy këguëyo, e döra bor shjiro. Ère, tjläkwo le datagarë ber pjlu ba wapga domerga bäm i wleniyo kong li, e söra bakoe. Data, ¿tjläkwo lëp pjlu jnenop beno bor kong oblë llëme?»

37 «Llëme. E ioror beno sök bop ichaga tjän. Ba pjeyoga uunkong ioror beno ba parkaga. Ba dwla dgara li wen träk llëme loror ba kong. ¿Era pja kjwër llong?»

38 «¿Eni li tjläkwo lëp ber pjlu bor kong obi ga äre? Tjläkwo los ber pjlu bor kong bakoe» le. Ga slatong jek obi.

39 Eni ga ba data tjlä ga

«Klung pjlu wleniyo, tjong borya lonshko ga pja ber sök pjolae.

40 Bop dröng li go ga pja opwlikë.

Pja ber shäng bop lëng parkaga,
gueniyo pja dbokjronoshko ga
pja dâr» le.

Jacob Esaú töywë

41 Jekdo eshko ga Esaú beno iirkë ara ba lëng kong, tjläkwo lara ba datarë ber pjlu ba kong li kjishko. Ga wotjlik ga «Bor data dbar beno sira döe. Wolono irgo ga bor lëng zrör kjluwe» le.

42 Wotjlik sök sorë li miydara Rebecarëshko ga Jacob rokara, ga tjlä ba kong ga «Tja kuzong. Bop shjiy, pja zröya woydë. Llëbo shàryorop, e tjwlo shiya woydë bop kong le.

43 E kjishko ga tja kuzong. Pja poshàryozong. Pja tökzong jekdo Jarán kjokyo, bor sing Labán ushko.

44 Pja ber sök dbar kop ara eshko, bop shjiy iir li jeno guing,

45 llëye shàryorop li woyojera guing. Eshko ga roy ichër jek bop kong, pja tek iröng wlo. Woydër ga pjäy ëng zrök llëme. Tja bor wapga do pjök jer dbar kjwaraso ga äe» le.

46 E irgo ga Rebeca tjlä ba lanma kong ga «Tja sök së woydë kjër ame. Tja kwlera Esaú boyga Het tjëyoga li tjok. Jacob äar orkwosmok Het tjëyoga jushko so tjok wleni ga rokër ga tja wlon dey» le.

† 27:36 Hebreo tjläkwo **Jacob**, e so tjläkwo **jyã**pgwaga kjoyoe.

28

¹ Eshko ga Jacob rokara Isaacdë ba shwoy, ga tjlëno beno pjlú ba kong. Tjlë ga «Pja orkwosmok walë Canaán so tjok llëme.

² Pja nom Padán Aram kjokyo, bop kjokë Betuel ushko. Pja orkwosmok bop kégue Labán wappa tjok kjlara.

³ Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjlúe. Woydër ga pja kjimte. Pja kong bop tjëyo tek ber bop irgo li ie ber shdär träk llëm, ie ber löng tjëyoga oblë oblë bakoe.

⁴ Woydër ga tjlökwo lara Abraham kong jlökoyo li ber bop kong, bop tjëyo tek ber bop irgo li kong bako, eeri ga kjok shji löngshko ère ber bomi kong wlo» le.

⁵ Jacob ichara jek Padán Aram kjokyo eni, ga to jongya Labán ushko. Labán, e Betuel wa, Rebeca sing bakoe. Betuel, e arameo. Rebeca, e Jacob, Esau mekë.

Esau orkwosmono jek obi

⁶ Miydara Esaurë ga ba data tjlëno beno pjlú Jacob kong, ga ichara to Padán Aram kjokyo orkwosmok eshko wlo. Eshko ga Jacob ichara orkwosmok walë Canaán so tjok llëme.

⁷ Ba data, ba mekë tjlökwo kolara Jacobdë, ga to jek Padán Aram kjokyo.

⁸ Miydara Esaurë ga ba boyga Canaán so woyde ba datarë llëme.

⁹ E kjïshko ga öör shäng Ismael ik, e Abraham wa. Eshko ga walë shäng kjlara ko Majalat. Majalat, e Nebayot dor, Ismael wa, Abraham tjër. Ga Esau orkwosmono ba tjok. Boyga mya li beno löng ba tjok eni.

Jacob yoïno buk Betel kjokyo

¹⁰ Jacob opshino jek Berseba kjokyo dwayo jek shäng Jarán kjokyo le. (Jarán kjokyo, e ko Padán Aram bakoe.)

¹¹ Jek irbo wenzong ga öötong kjok sënge. E kjïshko ga shto wlëno pë eshko wlo le. Eni ga ak kjrara kjwara, iara ba kã ioklo, ga opbuno buk töshko eshko.

¹² E irgo ga pë ga yoïno pjlara. Ìna ga tyoklo jem jong kjlara klung kjing go dwayo äär jong kjok dogo. E goshko Sbö parkagaga kjok dogo so jem löng, ter löng e go.

¹³ Ga Jehová kojono shäng eshko, ga tjlë ba kong ga «Tja Jehová, bop kjokë Abraham Sbö, bop data Isaac Sbö bakoe. Kjok pja buksheko ère twër ber bop kong, bop tjëyo tek ber bop irgo li kong bakoe.

¹⁴ Epga shdär lok träk llëm, shtëy ga äär llëm, klung pjlungyo wleni. Epga äär löng kjok sorshko, pjribrie. Bomi kjïshko ga nopga löng kjok ère kjing go kjimtër uunkong.

¹⁵ Tja shäng bop tjok. Pja jek kjone pogo ga pja dër, ga pja sör tjwe iröng, kjok èreshko obi. Pja rayër llëm, llëye loror bop kong jlökoyo li shäryoror bop kong pjir guing» le.

¹⁶ Jacob wöllenoshko ga wotjlik ga «jlökoyo ga Jehová shäng kjok èreshko, gueniyoy miydoror llëme» le.

¹⁷ E kjïshko ga kjok bangkjrara ara. Wotjlik ga «Kjok èreshko iak beno buk dboy Sbö kong. Ba u jong jÿshko. Kjok ère iak beno buk ba u bäng wleni» le.

¹⁸ Wëshko kjok shröngto ga Jacob kojono. Ba ak kã ioklo li kjrara, poyona, iara beno jong kojong, ber ba yoïno li jyäglo wlo. E kjing go kjoy tyara sira, ber jong dboy Sbö kong wlo, ga iara beno Sbö kong eni.

19 Dēnashko ga kjok eshko li ko Luz, * gueniyo kjlopswara, iara Jacobdē beno ko Betel.†

20 Eshko ga Jacob tjlōkwo lono Sbō kong jlōkoyo, tjlē ga «Sbō, woydēr ga tja kjimtēp, tja jēk shāryēr shāng ēre wopro ga pja ber shāng bor tjok, tja kong dli twēp, tja kong shwong twēp pjung wlo,

21 tja sōp tjwe irōng obi bor data ushko pjlúe. Tja kjimtēp eni wleni ga Jehová, pja bor Sbō jlōkoyo.

22 Ak kojonor jong ēre ber jong bop u. Ga llēye twēp bor kong dō li shtēr āar ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go, shir kjrina kjrina, ga twēr bop kong» le.

29

Jacob āar shāng Labán ushko

1 Jacob to jek shāng jēk ī, ōōtong shāng kjok dlo wen tēm shwo lēkong.

2 Eshko ga ĩya kēm jūni ga kjok tjrēko di bāng shāryak jong kwara. Ōng ushko so lōng woshtē ba zlong kjringswo mya, di iē eshko ā kjishko. Ak buk kwara kēsbang ba kjing go, di bāng li kjingoklo.

3 Ōng li ēng tōng uunkong di bāng shāryak jong lishko ga ak kje ōng dagagarē guing, di shiya ba kong wlo. Sēya lok pjir ga di bāng kjingue jek irōng obi.

4 Eni ga Jacob tjlē ōng dagaga lōng li kong ga «¿Pjāy kjone so?»

«Tjawa Jarán so» le ba kong.

5 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Labán miydēmire? E Najor tjer.»

«Ēng, miydērwa» le lok ba kong.

6 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Sök yonde?»

«Ēng, sök yone. Īzong. Ba wa Raquel kjwe tek shāng ba ōng ushko so tjok» le lok ba kong.

7 Kuya ga tjlē ba kong ga «Kjok dba obi, dlo pjang obi. Ōng bāngzāzlong dloyo āātē llēm obi. ¿Kong di twēmi, sömi kjlo sho uē obi wlo llēm ega?»

8 «Shāryērwa eni ga ā, ōng dagaga tōno uunkong, ak buk di bāng kjing go kjwe kjara pjir guing. Eshko ga ōng kjwe sēnwa di ga pjlúe» le ba kong.

9 Lōng lan ēng tjok wopro ga Raquel tjwe shāng ba data ōng tjok, e ba ōng daga kjishko.

10 ĩya Jacobdē ga tjwe shāng ba data Labán ōng tjok ga jekdo shāng di bāng zlong, ga ak li kjara, ga ba ōng sēna di.

11 E irgo ga Raquel lō shira, * ga slatong tira llēme.

12 Ga tjlē ba kong ga «Labán, e bor kégue. Ba dor Rebeca, e bor mekē» le. E irgo ga Raquel opshino jek zron jong ba roy lē ba data kong ushko.

13 Jacob roy kuya Labándē ga opshino jek maling ba wlokjrē. Ōōtong shāng ba shwoy ga popjlura, lō shira, ga sōra jek ba ushko. Ga llēye shāryono ba tjok dō li lara Jacobdē ba kong pjire.

14 Kuya ga tjlē ba kong ga «Pja bor pjeyo jlōe» le.

Jacob parkono Labán kong, orkwosmok Raquel, Lea tjok wlo

Jacob beno sök Labán tjok mok kjlarashko ga

15 Labán tjlē ba kong ga «Pja bor pjeyo. Gueniyo pja parkē kjēr ga pja potjwlēn llēm ga äe. Woydēp ga pja potjwlēn kjōme ga los bor kong, miydēr wlo» le.

* 28:19 Hebreo tjlōkwo **Luz**, e **argashko** loklo. † 28:19 Hebreo tjlōkwo **Betel**, e **Sbō u** loklo.

* 29:11 **Lō shik**lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

16 Labán wapga kjogloga tjeng do pjök, ba wa walë këguëyo ko Lea, ba lëng ko Raquel.

17 Lea bokkwo wolësowa† döe. Gueniyo Raquelda wolësowa anmoyö do jïkong.

18 Raquel woydara Jacobdë arae. E kjïshko ga tjlë Labán kong ga «Tja parkë bop kong lu pjloglo kjäk (7), äska bop wa mite Raquel twëp bor kong, tja orkwosmok ba tjok wlo» le.

19 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pjïú wlo ga twër bop kong dey, domer oblë kongda llëme. Pja ber sök bor shwoy dey» le ba kong.

20 Eni ga Jacob parkono ba kong lu pjloglo kjäk (7), orkwosmok Raquel tjok wlo. Gueniyo Raquel woyde ara anmoyö kuzong ga kuya ga dbar ba kong chira anmoyö.

21 E irgo ga Jacob tjlë Labán kong ga «Tja parkono bop kong wlo li, e luyo öötonge. Bor boy twos bor kong, tja orkwosmok ba tjok wlo» le.

22 Eni ga Labán, ba pjeyoga eshko so mana uunkong, dli llë shäryara, ää bakoe.

23 Ga öötong kjok shkë go ga ba wa Lea söra, twara Jacob kong, ga Jacob pono ba tjok.

24 Eshko ga Lea parkaga shäng kjlara ko Zilpá, ga twara ba datarë ba kong, ber ba kjimtaga wlo.

25 Wëshko kjok shröngto ga miydara Jacobdë ga pono Lea tjok. Ga läywara Labán kong, tjlë ba kong ga «¿llëye shäryorop bor kongdo? Tja parkono bop kong, tja orkwosmok Raquel tjok wlo. ¿Tja jyäpwworop ega?»

26 «Tjawa jüshko so sgara löng wapga këguë orkwosmok bäm go, e irgo ga ba lëng.

27 E kjïshko ga pja orkwosmono Lea tjok. Woydër ga dbar shrëy sondë kjwara. Pjir ga pja orkwosmok Raquel tjok bakoe. Gueniyo pja parkë bor kong äär jong lu pjloglo kjäk (7) obi ba äska» le.

28 Kuya ga tjlë ba kong ga «Jölö» le. Ga orkwosmono sondëyo bäm li pjitongshko ga Raquel twara Labándë ba kong, ber ba boy wlo bakoe.

29 Raquel kong parkaga twara ba datarë kjlara ko Bilhá, ber ba kjimtaga wlo.

30 Eshko ga Jacob pono Raquel tjok bakoe. Ga woydara ara, Lea kjinmo. E irgo ga beno shäng parkë Labán kong lu pjloglo kjäk (7) obi.

Jacob wapga

31 Ìya Jehovárë ga Lea, e woyde Jacobdë llëm kuzong ga kong wapga twara. Gueniyo Raquelda beno shäng wapga drete.

32 Lea beno shäng kjlaraso llëme. E irgo ga wa buk kjlara domer ga tjlë ga «Ìna Jehovárë ga tja sök woydë ara. Era ère go ga tja woyde bor Ìanmarë arae. E kjïshko ga koiër Rubén»‡ le.

33 Lea dbar kjwöböso ga shäng kjlaraso llëm obi. Ga wa buk kjlara domer obi ga tjlë ga «Kura Jehovárë ga tja woydëba llëme. E kjïshko ga tja kong wa twara domer kjlara obi. E kjïshko ga koiër Simeón»§ le.

† 29:17 Hebreo tjlökwo ère llë loklo miydëy pjlu anmoyö llëme. E äreso loklo, llëm ga wolësowa loklo. Kjone dey miydëy yöso llëme. ‡ 29:32 Hebreo tjlökwo **Rubén**, e wa ère **domer** loklo. Gueniyo e so

Ìna ga tja sök woydë ara kjoyo bakoe. § 29:33 Hebreo tjlökwo **Simeón**, e tja kuya loklo.

34 E irgo ga jek beno shäng kjlaraso llëm obi. Ga wa buk kjlara domer obi ga tjlä ga «Era tja woyde bor lanmarë ara anmoyö, ba tjok ga tja wapga tjeng domerga doglo mya kjishko. E kjishko ga koiër Leví»* le.

35 Lea jek beno shäng kjlaraso llëm obi. Ga wa buk kjlara domer obi ga tjlä ga «Ère go ga Jehovahá poshrër. E kjishko ga koiër Judá»† le. E irgo ga beno wa ame.

30

1 İya Raqueldë ga wapga Jacob tjok llëm kuzong ga Lea ymoyotkara ara. Ga tjlä ba lanma kong ga «Tja wapga woydë. Shäryëp sorë ga tja ber wapga tjok. Llëm ga tja wolon» le.

2 Gueniyo kuya ga iircono ara ba kong, ga tjlä ga «¿Eni li pja wotjlik ga tja Sbö lëpde? Pja wa llëm kjwe laga erë» le.

3 Kuya ga tjlä ba kong ga «Bor parkaga Bilhá shäng ère. Pja pos ba tjok. Eni ga wapga tjokshko ga epga ber löng bor wapga wleni. Eni ga tja wapga tjok lër wlo» le.

4 Eni ga Bilhá twara Jacob kong, ber ba boy oblë ba parkaga wleniyo wlo. Ga Jacob pono ba tjok,

5 ga beno shäng kjlaraso llëme. Wa buk kjlara domer ga

6 Raquel tjlä ga «Tja syö kura Sbörë. Tja llgwera, ga beno pjlú bor kong, ga tja kong wa twara kjlara domer. E kjishko ga koiër Dan»* le.

7 E irgo ga Bilhá beno shäng kjlaraso llëm obi. Ga wa buk kjlara domer obi, Jacob tjok.

8 Eshko ga Raquel tjlä ga «Tja dbonino bor wi tjok ara, ga zanor. E kjishko ga bor wa ère koiër Neftalí»† le.

9 Miydara Learë ga wa ame kuzong ga ba parkaga Zilpá twara Jacob kong, ber ba boy oblë ba parkaga wleniyo wlo. Ga Jacob pono ba tjok,

10 ga beno shäng kjlaraso llëme. Wa buk kjlara domer ga

11 Lea tjlä ga «Tja kong llëbo weno pjlú tjan. E kjishko ga bor wa ère koiër Gad»‡ le.

12 E irgo ga Zilpá beno shäng kjlaraso llëm obi. Ga wa buk kjlara domer obi, Jacob tjok.

13 Eshko ga Lea tjlä ga «Tja woowa llëme. Ga walëga uunkong tjlä èng kong ga «Kjwe wopjlú» le. E kjishko ga bor wa ère koiër Aser»§ le.

14 Dbar kjwara ga dwla dgara bo kjrozlong dbaryoshko ga Rubén jek kjloshko. Eshko ga kjor lok kjwöbö ko *mandrágora*.* Bo wlëna Rubéndë ga söra, twara ba meké Lea kong. İya Raqueldë ga tjlä Lea kong ga «Tja kjimtos sira. Tja kong bop kjor bo söra bop warë kjwe twos bor kong pjökde myare» le.

15 Kuya ga tjlä ba kong ga «Bor lanma dörop bor shjiryo. ¿Ga pja wotjlik ga llëbo shäryorop li beno bor kong pjlú lëpde? ¿Era kjor bo söra bor warë ère èmdë ga döp woydë bor shjiryo bakore?»

«Eni ga kjor bo kjwe äska, pjesit shkëyo ga pja pë Jacob tjok ga pjlú» le ba kong.

* 29:34 Hebreo tjlökwo *Leví*, e so *tja woyde* kjoyoe. † 29:35 Hebreo tjlökwo *Judá*, e *poshrëk* loklo.

* 30:6 Hebreo tjlökwo *Dan*, e *llgwera, ga beno pjlú bor kong* loklo. † 30:8 Hebreo tjlökwo *Neftalí*, e *dbonik* loklo. ‡ 30:11 Hebreo tjlökwo *Gad*, e *llëbo wen pjlú* loklo. § 30:13 Hebreo tjlökwo *Aser*, e *wopjlú* loklo. * 30:14 Kjok eshko soppa kjong kjong wotjlıno ga kjor ère bo, e uara walëga löng kjrong wleniyorë ga pono ba lanma tjok ga kjimte wa tjok le.

¹⁶ Kajok säng ga Jacob tek shäng iröng ba pakshko dwayo ga wlokrara Learë irbo. Tjlë ba kong ga «Eeri shkëyo ga pja pë bor tjok. Pja tjwlnor shäng pjir tjän, *mandrágora* bo söra bor warë bor kong li go» le. Eni ga e shkëyo ga Jacob pono ba tjok,

¹⁷ ga ba syö kura Sbörë kjishko ga beno shäng kjlaraso llëme. E irgo ga wa buk kjlara domer. E tjok ga wapga tjeng domerga doglo shkëng (5) tjän.

¹⁸ Ga Lea tjlë ga «Tja potjwlëna Sbörë, bor parkaga tworor bor lanma kong kjishko. E kjishko ga bor wa ère koiër Isacar»[†] le.

¹⁹ E irgo ga Lea beno shäng kjlaraso llëm obi. Ga wa buk kjlara domer obi, Jacob tjok.

²⁰ Ga tjlë ga «Tja kjimtara Sbörë. Tja sëna llëbo owa llëme. Tja wapga tjeng domerga doglo tjer (6) bor lanma tjok kuzong ga tja poshrëya ara. E kjishko ga bor wa ère koiër Zabolón»[‡] le.

²¹ E irgo ga Lea wa tjeng kjlara obi walë. E koiara Dina.

²² Gueniyo Sbö, Raquel woyotjlina bakoe. Ba syö kura, ga wa llëm li döra.

²³ Ga Raquel wa buk kjlara domer ga tjlë ga «Tja lök ara wa llëm kjishko li döra Sbörë bor kong.

²⁴ Woydër ga tja kong wa twe Jehovärë kjlara domer obi. E kjishko ga koiër José»[§] le.

Jacob Labán jyāpgwono

²⁵ Raquel wa José buk irgo ga Jacob tjlë Labán kong ga «Tja ichos to bor kjokshko iröng obi.

²⁶ Bor boyga twos bor kong. Tja parkono bop kong ba kjishko tjän. Bor wapga twos bor kong bakoe. Tja ichos jek ba tjok. Tja parkono shäng bop kong sorë, e miydëp pjlúe» le.

²⁷ Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «Rokër bop kong sira ga pja ber sök borwa tjok obi. Miydoror bor llëbo miydoklo go ga tja kjimtara Jehovärë bop kjishko.

²⁸ Pja dbur woydë kjöme li los bor kong, ga pja potjwlën bayo eni» le.

²⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Miydëp pjlú ga tja parkono bop kong pjlú, bop öng doror owa llëme.

³⁰ Dämär ga tja tjwayde llëm obishko ga pja llëbo ara llëme. Tja shäng bop tjok kjishko ga pja kjimtara Jehovärë, bop llëbo, e shdöktong träk llëme. Gueniyo eerishko ga tja parkë bor kong shara» le.

³¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Woydëp ga pja potjwlën kjöm?»

«Tja potjwlëp llëme. Llëye rokër bop kong li jlö lorop wleni ga tja jek bop öng dë obi.

³² Eeri ga tja ichos jek shäng bop öng ushko so tjeng li tjërko. Löng bayo tjok tjok, e kjër dboyë. Bop öng wlëp ushko so kjlo si wleniyo, e kjër dboy bakoe. Tja potjwlëp e go eröe. Öng bayo eni llëm wleniyo ber bop kong.

³³ Eni bong kjönma ga pja tjwe shäng bor öng kjroror bor pak äska li İga ga pjlúe. Bor öng ber bayo tjok uunkong, ga bor öng wlëp ushko so ber kjlo si eröe. Eni llëm ga miydëp pjlú ga pja lüyotkoror» le.

³⁴ Kuya ga «jöjö» le ba kong.

[†] 30:18 Hebreo tjlökwö *Isacar*, e *potjwlëkklo* loklo. [‡] 30:20 Hebreo tjlökwö *Zabolón*, e *poshrëkklo* loklo. [§] 30:24 Hebreo tjlökwö *José*, e *dök* loklo. E *obi* loklo bakoe.

³⁵ Gueniyo e dbaryo ga ba öng bayo tjok li twara Labándë ba wapga kong, de wlo.

³⁶ E irgo ga epga ichara opshino to jek kjok eshko dwayo ba öng li tjok, Jacob sökshko ga jëktong dbargwo mya äär eshko wlo.

Jacobda beno shäng Labán öng llamo tjeng li dë.

³⁷ Eshko ga kjour kowo kësöng zara kjringgwo mya. E irgo ga poshtara beno sī, pīlublún, ĩga wëñë wlo.

³⁸⁻³⁹ E irgo ga iara lok ba öng tjwe di iozlong li bokshto. Eni ga wlënggĩa jëk löng ba popga pogoshko ga wapga shguin löng bayo tjok, so kjour kowo li kjoyoe.

⁴⁰ Eshko ga Labán öng bayo tjok tjeng kjlöbö. Ga wlënggĩa llë jëk ba popga goshko ga ie Jacobdë ber öng bayo tjok li bokshto, öng wlëp ushko so kjlo sī li bokshto bako, ba wapga wen bayo eni wlo. Eni ga Jacob öng weno träk llëme. Ga iara beno tjeng Labán ĩ tjok llëme.

⁴¹ Wlënggĩa jëk löng ba popga tjokshko ga öng kësökës, kjlo dik li kong kjour kowo li ie lok ba bokshto.

⁴² Gueniyo öng kjlo owa li kong kjour kowo li ie ba bokshto llëme.

⁴³ Eni ga Jacob beno shäng dbur ara, öng ara, parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ara bakoe.

31

Jacob Labán töywono

¹ Miydara Jacobdë ga Labán wapga to löng tjlë ëng kong ga «Bi data llëbo kjrara Jacobdë drete. E go ga beno dbur ara» le.

² ĩya Jacobdë ga e ĩya Labándë bokkwo owa, dämär dik llëme.

³ Eni ga Jehová tjlë ba kong ga «Pja nom iröng bop data kjokshko, bop pjeyoga tjengshko. Eshko ga tja jëk shäng bop tjok» le.

⁴ Raquel, Lea, e rokara Jacobdë ba shwoy, shäng ba öng dë lishko,

⁵ ga tjlë ba kong ga «Miydër ga bomi data, tja woyde dämär dik llëme. Gueniyo bor data Sbö, era shäng bor tjok ĩyado.

⁶ Miydëmi pjlu ga tja parkono shäng bomi data kong pjluë.

⁷ Gueniyo tja jyäpwwara, bor potjwlëkklo kjlopswara enido. Gueniyo tja kjimtara, dara Sbörë.

⁸ Pjlara ga bomi data tjlë bor kong ga “Pja parkë öng bayo tjok li äska” le. Le enishko ga wapga weno löng bayo tjok uunkong. Pjlara obi ga tjlë bor kong ga “Pja parkë öng kjlo shrit li äska” le. Le enishko ga wapga weno löng kjlo shrit uunkong.

⁹ Eni ga bomi data öng li döra Sbörë ba shjiryo, ga twara bor kong shara.

¹⁰ »Dbar kjwara ga öng löng wlënggĩa woydë dbaryo wlenishko ga yoyoınor ga wlënggĩa löng bayo tjok, kjlo shrit li jëk löng ba popga tjok, wlënggĩa bayo llëm li llëme.

¹¹ Era Sbö parkaga kjok dogo so, tja rokara. Tjlë ga “Jacob.”

»“¿Llë?, Tjlapga” lër ba kong.

¹² »Tjlë ga “Llëye shäryara Labándë bop kong dö li ĩnor. E kjışhko ga ĩp eshko ga öng wlënggĩa löng bayo tjok, kjlo shrit li jëk löng ba popga tjok, wlënggĩa bayo llëm li llëme.

13 Šbō weno shāng bop kong Betel kjokyo li tja, ak kjing kjoyo tjoyropshko, tjlōkwo lorop bor kong jlōkoyoshko. Pja nom kjok jūshko dwayo, pja jek irōng bop kjokshko, pja weno bukshko” le bor kong» le.

14 Kuya Raquel, Learë ga tjlē ba kong ga «Tjawa kong llēbo twe borwa datarë, e wlēnwa ame.

15 Tjawa iara beno lōng tjwłō llēm, epenga llēm wleni. Tjawa soynena, ga llēye kjrara borwa kjīshko li sōra drete.

16 Bek wlo ga llēbo tjeng kēs dōra Šbōrë borwa data shjiryo li, e borwatoy, borwa wapga i bakoe. E kjīshko ga llēye shāryēp lara Šbōrë bop kong li shāryos eni» le.

Jacob opshino to Padán Aram kjokyo dwayo

17-19 Eshko ga Labán to ba ōng zok shtē kjok shto oblē. Sōk llēm wopro ga ba sbōpga jyāglo tjeng ba ushko li lūyotkara Raqueldē. Eshkoshko ga Jacob poshāryono. E irgo ga ba wapga, ba boyga, e opyono lok ba ōng jēkklo sok kēskēs li kjing go, ga toe. Ba ōng kēs jēk tjeng ba tjok, ba llēbo baīya tjeng kēs tōna tjeng Padán Aram kjokyo li, e sōra jek ba tjok bakoe. Ga to jongya Canaán kjokyo, ba data Isaac sōkshko.

20 Labán jyāpgwara Jacobdē eni. Ga Jacob tōktong to lara ba kong llēme.

21 Opshino, ba llēbo tjeng kēs li sōra pjire. Ga jek ōōtong Éufrates diyo kjakoshko ga zara jek tas, ga jēktong jek lōng Galaad kjokyo dlup shwo lēkong.

Jacob irpjana Labándē

22 Ōōtong dbar mya ga roy kura Labándē ga «Jacob to tōktonge» lēba.

23-25 Eni ga tōno ba pjeyoga tjok, ga irpjana jēktong dbargwo kjāk (7), ga doshara ōōtong lōng Galaad kjokyo dlup shwo lēkong. Jacob wlo lōng lishko. Labán wlo slano, pono lōng eshko bakoe. E shkēyo ga Šbō tjlēno Labán kong yoshko, tjlē ga «Tja kuzong. Jacob, e kroyoywēp llēme» le.

26 Wēshko ga Labán tjlē Jacob kong ga «¿Llēye shāryoropdo? Tja jyāpgworop. Bor wapga walēga lūyotkorop.

27 ¿Tja jyāpgwēp eni ega? ¿Pja opjneq lūtshko ega? Llēye lopdē bor kong llēm obi. Woydoror ga pja opshik dbaryoshko ga pja kong dli shāryēr, shji iē ēng tjok, shji tē, shji bērkē, shji llung llē tē bakoe. Loror eni, gueniyo pja briktonge.

28 Bor wapga walēga, bor tjērga ēmdē ga ioroplō shir* wlo llēm, «Pjāy nome” lēr ba kong wlo llēm bakoe. Pja opshāryono kā llēm wleni.

29 Pja kong llēbo owa shāryēr wlo ga pjlú, pjāy uunkong kong. Gueniyo luna shkēyo ga bop data Šbō tjlēno bor kong ga «Tja kuzong. Jacob, e kroyoywēp llēme” le.

30 Miydēr pjlú ga pja jek woydē ara bop data ushko irōng obi. ¿Gueniyo bor sbōpga jyāglo lūyotkorop ega?» le.

31 Kuya ga tjlē ba kong ga «Iēr bop kong jlōkoyo ga pja bangkjrōror ara. Tja wotjlīno ga bop wapga walēga dōp bor shjiryo loror.

32 Gueniyo ēye wlēnop jūshko, bop sbōpga jyāglo tjok ga zrōy. Bi pjeyoga lōng ēre iēr ber lōng ba miydaga. Llēbo bopoya lēp li wlēs, ga sōzong» le. Gueniyo ba sbōpga jyāglo lūyotkara Raqueldē to miydara Jacobdē llēme.

33-34 Eni ga Labán opzrēno jek Jacob u shāryak ōng kwota go li roshko ba sbōpga jyāglo wlēk. Pjir ga ba wapga parkagaga pjōk i li roshko, Lea i li

* 31:28 **Lō shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

roshko bakoe. Gueniyo llëye wlëna llëme. E wopro ga ba data sböpga jyāglo li jnena Raqueldë tjeng ba öng jëkklo sok kësbang li sökklo dirko, sökshko. Labán opshino tek Lea u li roy dwayo ga opzrëno jek Raquel i li roy shara. E roshko ga roina pjir, gueniyo llëye wlëna llëme.

³⁵ Eshko ga Raquel tjlë ba data kong ga «Pja iirkë bor tjok llëme. Tja kojong bop bokshto ga äe. Eni tjok ga tja shäng bor dbar ik» le. Eni ga ba sböpga jyāglo wlëna dāw ga wlëna llëme.

³⁶ Eshko ga Jacob iirkono ara, ga tjlëno dbo go Labán kong. Tjlë ga «¿Tja llëye wlënop owa bop bokshtoro? ¿Tja irpjam ega? ¿Llëye owa shäryoror bop kongdo?

³⁷ Pja bor llëbo roino, sguinop drete. ¿Eni ga llëbo wlënop bopoya tjokde? Wlënop ga tek sös jushko, bi pjeyoga ëre bokshto, shji kjone dey ga jék löng pjlo bek iya lok wlo.

³⁸ »Lu pjloglo sak pjök (20) ga tja öör shäng parkë bop kong ga öng ushko so wa shguino do go kjlara llëme. Bop öng ushko so wlënggla uotë kjlara llëm bakoe.

³⁹ Bop öng uara äya kjloshko sorëshko ga äska tworor bop kong enido. Dba ga luyotkarabashko ga tjwlö shirop bor kong, ga luyotkaraba shkëshko ga tjwlö shirop bor kong bakoe.

⁴⁰ Dba ga tja wloyo dlorë. Shkë ga tja wloyo smorë, tja pë eshko ga äe.

⁴¹ »Ga tja öör sök lu pjloglo sak pjök (20) bop ushko ga lu pjloglo sak kjwara kjingsho pkëng (14) ga tja parkono bop wapga walëga do pjök kjwe äska, ga lu pjloglo tjer (6) ga tja parkono bor öng ushko so kjwe äska. Bor potjwlëkklo li kjlopsworop enido.

⁴² Sbö shäng bor tjok iyo. E bor data Isaac Sbö, bor jokë Abraham Sbö bakoe. Sbö shäng bor tjok llëm kjwe ga tja ichorop jek shäng or rorëe. Gueniyo ga tja song li ina Sbörë. Bor pak kës shäryoror li ina bakoe. E kjishko ga luna shkëyo ga shji llgwera beno pjlu bor kong» le.

Jacob, Labán, e tjlökwo lono ëng kong jlkoyo

⁴³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Bor wapga walëga kjwe botoya. Bor tjërga kjwe botoya bakoe. Öng kjwe botoya bebi. Llëbo ip uunkong ëre, e botoya eröe. ¿Llëye shäryër eeri dbaryo bor wapga walëga kong, bor tjërga kong ga pjlu? Llëye shäryër ba kong ame.

⁴⁴ E kjishko ga shji tjlökwo twë ëng kong, ber iyo wlo, ga shji jék ber löng e go» le.

⁴⁵ Eni ga Jacob ak kjrono, poyona, ga iara beno jong kojong.

⁴⁶ Eshko ga tjlë ba parkagaga kong ga «Ak tözi, ak jong kjwe zlong bäng» le. E irgo ga iono lok eshko.

⁴⁷⁻⁴⁸ Eshko ga Labán tjlë ba kong ga «Ak tjeng dluw ëre ber ba woyoshroklo bi kong» le. E kjishko ga jok eshko kowara Labändë arameo tjlökwo go beno Yegar Saduta.[†] Jacob omkowono hebreo tjlökwo go beno Galaad.[‡]

⁴⁹ Ga Labán tjlë ba kong obi ga «Shji löng pjola, shji ëng ik ame ga shji iya, daga ber Jehovärë» le. E kjishko ga jok eshko kowara beno Mizpa[§] bakoe.

[†] 31:47-48 Arameo tjlökwo *Yegar Saduta*, e *ak tjeng dluw, llëbo woyoshroklo bi kong* loklo.

[‡] 31:47-48 Hebreo tjlökwo *Galaad*, e *ak tjeng dluw, llëbo woyoshroklo bi kong* loklo. [§] 31:49 Hebreo tjlökwo *Mizpa*, e *shji iya*shko loklo.

⁵⁰ Eshko ga Labán tjlë ba kong ga «Pja bor wapga bokrotkë wleni, llëm ga pja orkwosmok walë oblë tjok wleni ga miydër llëme. Gueniyoyoyoshros ga e miydaga ber Sbörë.

⁵¹ Ak tjeng dluw ère Ìzong. Ak kojonor beno jong shji pjök tjrëko jü Ìs bakoe.

⁵² Kjrìng pjöyìkong ber löng ba miydoklo. Pja tek na lë, bor barwë wlo llëme. Tja jek kalë, bop barwë wlo llëm bakoe.

⁵³ Bop kjokë Abraham Sbö, e ber bi llgwega. Bor kjokë Najor sbö, e ber bi llgwega bakoe» le.

Eshko ga Jacob tjlëno jlökoyo ba data Isaac Sbö bokshto.

⁵⁴ E irgo ga öng zröra kjlara, sho sura kjrìna, pjono dret Sbö poshrëkklo, llamo beno tjeng li lira ba pjeyoga kong. Uara lok pjir ga pono löng dlupshko.

⁵⁵ Wëshko kjok shröngto ga Labán kojono, ba tjërga lö shira,* ba wapga walëga bakoe. Ga tjlëno beno pjlu ba kong. E irgo ga sano jek ba kjokshko iröng obi.

32

Jacob oproy dbuno Esaú kong

¹ Eshko ga Jacob irbo shano to bakoe. Eshko ga Sbö parkagaga kjok dogo so wen löng irbo bäng.

² İya Jacobdë ga tjlë ga «Ère èngkjwagaga Sbö İ» le. E kjìshko ga kjok eshko koiara beno Majanayin.*

³ E irgo ga nopga ichara jek Seir kjokyo ba roy dbuk bäm go, ba shjiy Esaú kong. Seir kjokyo, e Edom kjokyo obi.

⁴ Roy sögaga brikdë llëm obishko ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy tjlë bor shjiy Esaú kong ga “Tjlapga, bop lëng Jacob öör sök Labán ushko dawe.

⁵ Era eerishko ga öng kësks chila ara, parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyoyoy ara bakoe. Ga roy ichara bop kong eni, pja ber wopjlu ba tjok wlo” lëmi ba kong eni» le.

⁶ Roy sögaga li öör, ga shrono iröng obi ga tjlë Jacob kong ga «Tjawa öör Esaú İk. Eni tjok ga tek shäng om go bop wlokrë, yorkaga domerga doglo sak dbaw pjoglo pkëng (400)» le.

⁷ Kuya ga bangkjrara ara, beno shäng sjëk. E kjìshko ga ba nopga tjeng ba tjok li shdöra beno kjrìng pjök, ba öng shdöra eni bakoe.

⁸ Wotjlik ga «Esaú tje èngkjwë bor nopga kjrìna tjok wleni ga e wopro ga kjrìna, e tök ga bue» le.

⁹ E irgo ga syöshtono Sbö kong. Tjlë ga «Sbö, pja bor kjokë Abraham Sbö. Pja bor data Isaac Sbö bakoe. Jehová, pja tjlëno bor kong ga “Pja nom bop kjokshko iröng obi, bop pjeyoga löngshko. Pja kjimtër llëbo ber pjlu bop kong wlo” lorop eni.

¹⁰ Pja wotjlik pjlu bor kong wleni ga tja kjimtëp İyado. ¿Gueniyoyoy ga shäryëp ega? Jlökoyo ga tja bop parkaga eröe. Jordán diyo jü zër tek shängshko ga tja wloshko bor kjorkung ère döe. Era eni tjok ga tja öötong sök parkagaga kjrìng pjök, öng kjrìng pjök bakoe.

¹¹ Bangkjrër li bor shjiy Esaú tek shäng bor zrök, bor boyga, bor wapga zrök bakoe. Tja wlikos, llëbo owa shärye bor kong llëm wlo.

* **31:55 Lõshik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go. * **32:2** Hebreo tjlökwo *Majanayin*, e èngkjwagaga *kjrìng pjök* loklo.

12 Pja tjlēno bor kong ga “Pja kjimtēr llēbo ber pjlú bop kong wlo. Bop tjēyo tek ber bop irgo li iēr ber shdār trāk llēm, shtēy ga äär llēm, la sho tjeng dlung kjako wleni” lorop eni» le.

13 E shkēyo ga Jacob pono buk eshko. Wēshko ga llēbo tjeng ba tjok kēs li rowlēna ba shjiy kong, ba sēngglo wleni.

14 Wlēna li ēre: shwling ushko so popga doglo sak dbāw pjlōglo pjök (200), wlēnggĩa doglo sak pjök (20), öng wlēp ushko so popga doglo sak dbāw pjlōglo pjök (200), wlēnggĩa doglo sak pjök (20),

15 öng jēkklo sok kēs kēs wapga chilawa tjok wleniyo doglo sak mya (30) ba wapga tjok, sögla popga doglo sak pkēng (40), wlēnggĩa doglo sak kjwara (10), öng so kwomgla kjoyo dre tōshko popga doglo sak pjök (20), wlēnggĩa doglo sak kjwara (10).

16 E irgo ga twara beno ba parkagaga kong, tōya dboy dboy wlo, ga tjlē ba kong ga «Pjāy jek lōng bor bām go, ga shto twozī öng kjrina kjrina shdök tjeng wle kong» le.

17 Eshko ga tjlē ba parkaga jek shāng bām li kong ga «Bor shjiy Esau dowlēp tek shāng ga tjlē bop kong ga “¿Bop kägäyo ē? ¿Pja to kjone? ¿Öng kjwe sogo ē?” le bop kong wleni ga

18 pja tjlē ba kong ga “Tjlapga Esau, ēre bop sēngglo, ichara bop lēng Jacobdē bop kong. E tek shāng om go borwa irgo” lēp ba kong eni» le.

19 E irgo ga tjlē ba parkagaga jek ber tjeng irōng li kong ga «Esau dowlēmi tek shāng kjone wleni ga llēye loror kēs li lēmi ba kong eni.

20 Pjāy tjlē ba kong obi ga “Tjlapga, bop lēng Jacob tek shāng borwa irgo” lēmi ba kong eni» le. Wotjlik ga «Wlēpyotkēr ba sēngglo ichoror jek tjeng bām li go. E irgo ga tja oppingdo ba bokshto kjwlē jā. Eni ga tja wlokjre pjlú kjwe» le.

21 Eni ga ba sēngglo li ichara jek bām go ba parkagaga tjok. Gueniyo Jacob pono beno buk eshko.

Jacob dbonino Sbō parkaga kjok dogo so tjok

22-24 E shkēyo ga ba pjeyoga dipzara jek Jaboc diyo kjwo kalēkong, ba llēbo tjeng kēs li tjok. Ba boyga do pjök, ba boyga oblē ba parkagaga wleniyo do pjök, ba wapga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11), e iara beno lōng di kjwo kalēkong pjir ga Jacob dipzono jek irōng, ga beno sök eshko tjoksa.

Eshko ga domer weno shāng ba kong kjlara, ga dbonino ba tjok äär jong shkē jek shrōnge.

25 Miydara ga Jacob zāya ga äshko ga porwara ba kworboshko, ga ba kworbo jōktēng erä.

26 Eshko ga domer li tjlē ba kong ga «¡Tja rayozong! Kjok shräntoe» le.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Tjōkwo los ber pjlú bor kong. Llēm ga pja rayēr llēme» le.

27 Kuya ga tjlē ba kong ga «Pjae, ¿ko llē?»

«Tja ko Jacob» le.

28 Kuya ga tjlē ba kong ga «Pja ko Jacob ame. Pja dbonino Sbō tjok, nopga tjok, ga zanope. E kjīshko ga pja ko ber Israel† shara» le.

29 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Pja e, ko llē?»

† 32:28 Hebreo tjōkwo *Israel*, e *dbonik Sbō tjok* loklo.

«¿Tja ko miydëp woydë llëno?» le ba kong, ga tjlëno beno pjlú Jacob kong eshko.

³⁰ Eshko ga Jacob tjlë ga «Tja, Sbö, tjawa ëng ñno löng ëng bokshto ëmdë ga tja iara beno sök së» le. E kjishko ga kjok eshko kowara beno Peniel.[‡]

³¹ Jacob jek shäng kjwlë Peniel kjokyo lishko ga dlo wen tëm pjang llënge. Laga ba kworbo jöktëng lirë ga beno jëk yökyöke.

³² Porwara ba kworboshko kjishko ga öng llë kworbo kjangyo ue Jacob S tjëyo tek beno ba irgo lirë ame.

33

Jacob ëng wlëno ba shjiy Esau tjok

¹⁻² Döni ga ñya Jacobdë pjola dwayo ga Esau tek shäng domerga doglo sak dbaw pjloglo pkëng (400) tjokshko ga ba wapga shdöra beno ba mekë tjok tjoke. Ba boyga oblë parkagaga wleniyo do pjök li iara tjeng bäm go, ba wapga bañya tjok. Lea iara shäng ba irgo, ba wapga bañya tjok. Raquel iara beno iröng, ba wa José tjok.

³ Ga Jacob opshino jek bäm go. Jek shäng ba shjiy shwoy wopro ga jëk jek sira ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go. Jëk sira obi ga kjök tono eni obi. Sharyara eni öötong pjloglo kják (7).

⁴ Gueniyo ga Esau ra jek zron ñ äär jong ba lëng shwoy, ga pjä ba go, popjlura, lö shira.* Eshko ga slatong lok ara pjöyikong.

⁵ E irgo ga Jacob boyga, wapga ñya Esaurë ga tjlë ba lëng kong ga «¿Ëye tek löng bop tjok kjwe ë?»

«Tjlapga, kjwe bor wapga twara Sbörë bor kong» le.

⁶ Ga ba boyga oblë parkagaga wleniyo do pjök li öötong löng ba shjiy zlong ba wapga tjok ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go.

⁷ E irgo ga Lea tek shrono shäng ba wapga tjok ga kjök tono, kujono eni bakoe. E irgo ga José, Raquel omsharyono eni bakoe.

⁸ Eshko ga Esau tjlë ba kong ga «¿Öng wlënor irbo kjwe llë loklo?»

«Ichoror jek bop kong, pja ber wopjlú bor tjok wlo» le.

⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëme. Botoya arae. Kjwe ber tjeng bop tjok wëyë» le.

¹⁰ Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «Llëme. Rokër bop kong sira ga tja wlojrorop pjlú lëp li jlö wleni ga llëbo twër bop sëngglo kjwe kjrozong. Pja wotjlino pjlú bor kong kjishko ga pja bokkwo ñnor ga Sbö bokkwo ñnor wleni.

¹¹ Sbö kjishko ga tja llëbo ara, llëye woydër li tjeng enido. E kjishko ga bop sëngglo söror bop kong kjwe kjrozong» le.

Eshko ga «Llëbo kjrozong» lara ba kong ara kuzong ga «jölö» le Esaurë, ga kjararae.

¹² Eshko ga tjlë ga «Shji toe. Tja jek shäng bop bäm go» le.

¹³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, miydëp pjlú ga kjwozirga chilawa jëk mae. Öng wapga chilawa tjok wleni li söy jëk dbar kwara jlökoyo wleni ga e kjer drete.

¹⁴ Pjlú wlo ga pja to bäm dey, Tjlapga. Tja jek ber shäng bop irgo wor, öng kjishko, kjwozirga kjishko. Shji ëng ik Seir kjokyo, bop kjokshko jã» le.

[‡] 32:30 Hebreo tjlökwo **Peniel**, e **Sbö bokso** loklo. [§] 32:32 Hebreo tjlökwo go ga tak beno pjang **Israel**. **Jacob** kowëba eni bakoe. * 33:4 **Lö shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

¹⁵ Kuya ga tjlē ba kong ga «Jöölö. Gueniyo nopga jək tjeng bor tjok ēre iēr ber löng bop tjok kjlöbö, bop yorkē» le.

Kuya ga «¿Ilēno? Pja woydē eshko llēme. Tja kjimtēp woydē kjīshko ga tja ber wopjlúe» le.

¹⁶ Eni ga e dbaryo ga Esaú wlo opshino to jek iröng, äär Seir kjokyo wlo.

¹⁷ Ga Jacob wlora opshino to jek Sucot kjokyo. Öötong löng eshko ga u ywara kjwara ba kong, ga ukwang shāryara ba öng kong. E kjīshko ga kjok eshko kowara beno Sucot.†

¹⁸ E irgo ga Jacob wlo opshino tek Padán Aram kjokyo dwayo, ga döktong shrono löng pjlú Canaán kjokyo. Eshko ga pono beno löng kjok li worbo go, e ber buk Siquén kjokyo gomyo.

¹⁹ Kjok eshko li tjwlēna Jamor wapga kong, tjwlö dbur sho pjlublún kjwo sak dbāw (100). Jamor, e Siquén data.

²⁰ Era Jacob akkwo tōno dlūw öng kjing go kjókshko, Sbö poshrökklo, ga akkwo tōna dlūw li kowara Sbö, e Israel Sbö.

34

Dina kjrara Siquéndē dbo go

¹ Jacob wa kjlara Lea tjok ko Dina. Dbar kjwara ga jek opshino kjogloga eshko so ik.

² Eshko ga domer shäng kjlara ko Siquén, ba data ko Jamor. Jamor, e kjok eshko so kägäyo. Dina İya Siquéndē ga shara, pono ba tjok dbo go.

³ E irgo ga Dina worryara ara, ga tjlēno ba kong yötso ba wlēpyotkoklō.

⁴ E irgo ga tjlē ba data Jamor kong ga «Kjoglō kjwe woydēr ara. Tja orkwosmok woydē ba tjok. Wlēs bor kong» le.

⁵ E wopro ga miydara Jacobdē ga ba wa Dina kjrara Siquéndē dbo go. Gueniyo eshkoshko ga ba wapga domerga löng öng dē kjloshko. Ga llēye lara Jacobdē ē kong llēm, ba wapga shrono guing.

⁶ E wopro ga Siquén data Jamor to jek shäng Jacob shwoy, lan ba tjok wlo. Epga löng lanshko ga

⁷ Jacob wapga domerga to löng kjloshko li shrono. Ga llēbo shāryono li miydara ga beno bangyo ara, iirkē ara bakoe. Siquén pono ba dor tjok li, e llēbo owa Israel tjēyoga kong. E shāryako llēme. Epga iirkono ara e kjīshko.

⁸ Eshko ga Jamor tjlē ba kong lok ga «Bor wa Siquén, bomi dor woyde arae. Rokēr bomi kong sira ga ichēmi orkwosmok ba tjok.

⁹ Eni ga shji ber löng epenga dö wleni, ga bomi kjogloga orkwosmok borwa tjok, borwa kjogloga orkwosmok bomi tjok bakoe.

¹⁰ Pjāy ber löng borwa tjok kjok ēre kjing go ga pjlú, ga pjāy mär ber löng e go. Pjāy jək kjone pogo ga pjlúe» le.

¹¹ Ga Siquén tjlē ba kong lok ga «Rokēr bomi kong sira ga kumi ga pjlú. Llēye rokēmi bor kong li twēr bomi kong.

¹² Tja kong llēye rokēmi bayo kjöm ga twēr bomi kong, bomi sēngglō. Gueniyo kjoglo li ichēmi orkwosmok bor tjok guing» le.

¹³ Eni emdē ga Dina bangkjrara Siquéndē llēm, kjrara dbo go kjīshko ga Jacob wapga tjlēno ba kong, ba data Jamor kong jlō wleni.

¹⁴ Tjlē ga «Borwa dor, e ichērwa orkwosmok domer doyo jyā tak llēm tjok ga äe. Shāryororwa eni kjwe ga tjawa ber löng lok ara.

† 33:17 Hebreo tjlökwo **Sucot**, e **ukwang** loklo.

15 Tjłkwo lërwa bomi kong li shäryëmi eni wleni ga “Jölä” lërwa. Llä kuzña. Pjäy domerga doyo jyä tëmi uunkong, pjäy ber tjawa dik wlo.

16 Eni wleni ga borwa kjogloga orkwosmok bomi tjok, bomi kjogloga orkwosmok borwa tjok bakoe. Tjawa ber löng bomi tjok, ga shji ber tjëyo kjrinaso.

17 Gueniyo pjäy doyo jyä të llëm ga tjawa to kjok ëreshko dwayo, borwa dor tjok» le.

18 Kuya lok ga beno pjłú ba kong.

19 Dina woyde Siquëndë ara kuzong ga ba doyo jyä tara jekdo eshko. Siquén, ba pjeyoga tjok ga tjwłö ara ba data ushko kuzong ga

20 jek öötong shäng kjok eshko opzrëzlöng shtoyo, nopga tön lönglishko, ba data Jamor tjok.

21 Eshko ga tjlä löng li kong ga «Domerga ëre bi pjeyoga wleni. Kjok ëre bayo ara ba kong. E kjışhko ga woydërwa ga epga ber löng bi tjok kjok ëre kjing go, mär ber löng e go, jëk kjone pogo ga pjłú bakoe. Eni ga ba kjogloga orkwosmok bi tjok, bi kjogloga orkwosmok ba tjok bakoe.

22 »Gueniyo shji ber löng tjëyo kjrinaso wlo ga woyde lok ga shji domerga doyo jyä të uunkong, epga omshäryë dik. E ba sdëkwo.

23 Eni ga ba öng kës, ba llëbo tjeng kës, e ber bishīya. Epga ber löng bi tjok wlo ga “Jölä” lëy ba kong eröe» le.

24 Kuya lok ga «Jölä» le ba kong, ga domerga kjok eshko so doyo jyä tono uunkong.

25 Dbargwo mya ga doyo bang ara, poptoydë llëm obishko ga Dina simga Simeón, Leví, e öör löng eshko ga domerga li zröra lok dröng go dret, wlikaga ërë llëm kjışhko.

26 Jamor, ba wa Siquén, e zröra lok dröng go. E irgo ga Dina jek söra ey dwayo.

27 E irgo ga Jacob wapga llamo tjwe löng jëktong shinmoga doyo tjeng li kjing go. Ga opzrëno jek lok u kjwara kjwara roshko, ba llëbo lüyotkara lok dret, ba dor kong llëbo owa shäryara li kjışhko.

28 Lläbo uunkong tjeng kjok eshko li söra lok dret, öng ushko so llë, sögla, kwomgla, llëbo tjeng ba ushko, llëbo tjeng kjłoshko bakoe.

29 Ba wapga, ba walëga, e söra lok jek ba tjok uunkong.

30 Eshko ga Jacob tjlä Simeón, Leví kong ga «Tja ioromi beno owa kjok eshko sopga tjok. Canaán sopga, ferezeoga, tja iywa lok shjiktëng shara. Shji nopga kjłöbö dö anmoyö kjışhko ga kjing pjök li tön ber tjeng kjrinaso ga shji zröya lok, bi pjeyoga uunkong tjok» le.

31 Gueniyo kuya ga tjlä ba data kong ga «Borwa dor kong llëbo owa shäryara, iara beno tjwłö walë to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo. lërwa ber eni ga äe» le.

35

Sbö tjłkwo lono beno pjłú Jacob kong shäng Betel kjokyo obi

1 E irgo ga Sbö tjlä Jacob kong ga «Pja shäng Esaú töywëshko ga tja weno shäng bop kong Betel kjokyo. Pja nom sök eshko shara, ga akkwo töm dluw ëng kjing go kjókshko, bor poshrëkklo» le.

² Eshko ga Jacob tjlē nopga tjeng ba tjok kēs li kong ga «Bomi sbōpga jyāglo tjeng uunkong, shizī, dbuzī drete. Pjāy nom wē, pja shwong kjlopswē oblē. Shāryēmi eni, pjāy Sbō poshrēk ga pjlu wlo.

³ Pjir ga shji to Betel kjokyo. Eshko ga tja akkwo tōng dluw ēng kjing go kjókshko, Sbō poshrēkklo. Tja jek shāng song, woydēshko ga tja kjimtara. Tja jēk kjone pogo ga e shāng bor tjok iyado» le.

⁴ Kuya lok ga ba sbōpga jyāglo li twara ba kong dret, ba kwomgwo ioklo sōya lok li twara ba kong bakoe. Eshko ga kyor jong kjlara kēsbang, Siquén kjokyo zlong, ga llēbo twara ba kong kēs li pjlon Jacobdē uunkong klung roshko, kyor li dorko.

⁵ Opshino jek lōngshko ga kjok eshko soppa iara Sbōrē beno lōng kjok bangkjirē arae. E kjishko ga Jacob wlo irpjana lok llēme.

⁶ Eshko ga öotōng lōng Luz kjokyo, e ko Betel bakoe. E Canaán kjokyo obi.

⁷ Eshko ga Jacob akkwo tōno dluw ēng kjing go kjókshko, Sbō poshrēkklo. Ba shjiy tōyweshko ga Sbō weno shāng ba kong eshko kjishko ga kjok eshko kowara beno El Betel.*

⁸ Eshko ga Rebeca daga Débora li wolono, ga jnena lok klung roshko, kyor jong kēsbang eshko li dirko, ga kjok eshko kowara Jacobdē beno Alón Bacut.†

⁹ Kjok eshko ga Sbō weno shāng ba kong obi, ga tjlēno beno pjlu ba kong.

¹⁰ Tjlē ga «Pja ko Jacob, gueniyo pja ko eni ame. Eeri jek lēkong ga pja ko ber Israel shara» le.

Koiara eni pjir ga

¹¹ tjlē ba kong obi ga «Tja ēre Sbō, llēye shāryēr woydē li shāryēr ga pjluē. Pjāy wapga wenzong ara, bop tjēyo tek ber bop irgo li shdār ber trāk llēm wlo. Epga ber lōng tjēyoga oblē oblē, ga tjē jikong ber lōng tjēyo kjrinaso. E tjrēko pjlunga wen.

¹² Kjok tworor Abraham, Isaac kong li, e twēr bop kong, bop tjēyo tek ber bop irgo li kong bakoe» le.

¹³ Lara eni pjir ga to ey dwayo.

¹⁴ Eshko ga Jacob ak kjrono kjwara, poyona, ga iara beno jong kojong, Sbō tjlēno ba kong lishko. E irgo ga ak li kjing go kjoyo tyara, kjilngwo bo dyo tyara bako, e ber jong dboy Sbō kong wlo.

¹⁵ Ga kjok eshko kowara beno Betel.‡

Raquel wolonoe

¹⁶ E irgo ga to eshko dwayo. Ga Efrata kjokyo beno pjola obishko ga Raquel shara swlorē, gueniyo wloshko tjeng ga ā, beno buk owa.

¹⁷ Swlo arashko, chida buk dōrōshko ga ba kjimtaga tjlē ba kong ga «llēye bangkjirēp llēme. Buk domer obi» le.

¹⁸ Raquel beno buk ba llēmdo, ga tjlē ga «Koiēr Benoni»§ le. Gueniyo koiara ba datarē Benjamín* shara.

¹⁹ Eni ga Raquel wolono, ga jnenaba beno buk irbo jek jong äär Efrata kjokyo li sor go. Efrata kjokyo, e ko Belén bakoe.

* 35:7 Hebreo tjlōkwo *El Betel*, e *Betel Sbō* loklo. † 35:8 Hebreo tjlōkwo *Alón Bacut*, e *slarzlong kjoryo* loklo. ‡ 35:15 Hebreo tjlōkwo *Betel*, e *Sbō u* loklo. § 35:18 Hebreo tjlōkwo *Benoni*, e *tja song li wayo* loklo. * 35:18 Hebreo tjlōkwo *Benjamín*, e *bor wa orkwo kēlē so* loklo. Hebreo tjlōkwo *bor wa orkwo kēlē so*, e *bor wa woydē ara, oblē kjinmo* loklo.

²⁰ Ba sak li kjing go Jacob ak kojono beno jong kjwara, ba jyäǵlo. Eerishko ga jong eshko wēlē obi.

²¹ E irgo ga Jacob† wlo irbo shano to öötong löng Migdal Edar‡ kjokyo p̄lor kalëkong.

²² Löng kjok eshko wopro ga Rubén öör pono ba data boy oblë ba parkaga wleniyo ko Bilhá tjok. Miydara ba datarë ga iirkono tira llëme.

Jacob wapga

Jacob wapga domerga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12).

²³ Lea tjok, e Jacob wa domer bām İyo Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón.

²⁴ Raquel tjok, e José, Benjamín.

²⁵ Raquel parkaga Bilhá tjok, e Dan, Neftalí.

²⁶ Lea parkaga Zilpá tjok, e Gad, Aser. Ère Jacob wapga weno tjeng Padán Aram kjokyo.

Isaac wolonoe

²⁷ Era Jacob öör ba data Isaac İk, Abraham, Isaac dënashko ga löngshko li kjokyo ko Mamré. Mamré kjokyo, e ko Arbá, ko Hebrón bakoe.

²⁸ Isaac lu İno öötong sak dbāw kjingsho sak kjwongshko (180) ga wolonoe.

²⁹ Tjlablshko ga wolono, ga tōno ba pjeyo shinmoga tek dënashko so tjok. Eshko ga iara ba wapga Esau, Jacobdë beno buk sakshko.

36

Esau tjëyo tek beno ba irgo

¹ Ère Esau tjëyo tek beno ba irgo. Esau, e kowëba Edom bakoe.

²⁻³ Esau orkwosmono walëga Canaán so doglo mya tjok. Epga ko Ada, Aholibama, Basemat. Ba boy Ada, e Elón wa. Elón, e Het tjëyo. Ba boy Aholibama, e Aná wa. Aná, e Zibeón wa. Zibeón, e heveo. Ba boy Basemat, e Ismael wa, Nebayot dor bakoe.

⁴⁻⁵ Esau sök Canaán kjokyoshko ga wapga tjeng doglo shkëng (5). Ada wa buk kjlara domer ko Elifaz. Basemat wa buk kjlara domer ko Reuel. Aholibama wapga tjeng doglo mya domer ko Jeús, Jalán, Coré.

⁶⁻⁷ Esau, Jacob, e dbur ara, öng ara. Ba kjok löngshko li öng ara anmoyö, ga ba öng dli pjitënge. E kjishko ga ber löng pjöyikong ga äe. Eni ga Esau to kjok shto oblë, ba lëng sökshko dwayo. Ba boyga, ba wapga, ba parkagaga, ba öng, ba llëbo uunkong wlëna Canaán kjokyo li, e söra jek uunkong ba tjok,

⁸ ga öötong Seir kjokyo dlup shwo lëkong, ga beno löng eshko.

⁹⁻¹⁴ Esau, e Edom tjëyoga data. E beno löng Seir kjokyo dlup shwo lëkong. Ère ba tjëyo tek beno ba irgo. Esau boyga doglo mya: Ada, Basemat, Aholibama.

Ada tjok ga Esau wa domer kjlara ko Elifaz. Elifaz, e wapga domerga ko eni: Temán, Omar, Zefo, Gatán, Cenaz. Elifaz boy oblë ba parkaga wleniyo ko Timná tjok ga wa domer kjlara ko Amalec.

Basemat tjok ga Esau wa domer kjlara ko Reuel. Reuel, e wapga domerga ko eni: Najat, Zera, Sama, Mizá.

Aholibama tjok ga Esau wapga domerga doglo mya: Jeús, Jalán, Coré. Aholibama, e Aná wa. Aná, e Zibeón wa. Zibeón, e heveo.

† 35:21 Hebreo tjlökwō go ga tak beno pjang **Israel**. **Jacob** kowëba eni bakoe. ‡ 35:21 Hebreo tjlökwō **Migdal Edar**, e öng **İkklo kjomo** loklo.

¹⁵ Esaú tjëyo tek beno ba irgo li tjëyoga ko eni. Esaú wa Ada tjok Elifaz li tjëyo tek ber ba irgo li tjëyoga ëre: Temán, Omar, Zefo, Cenaz,

¹⁶ Coré, Gatán, Amalec. Epga löng Edom kjokyo.

¹⁷ Esaú wa Basemat tjok Reuel li tjëyo tek beno ba irgo li tjëyoga ëre: Najat, Zera, Sama, Mizá. Epga löng Edom kjokyo.

¹⁸ Esaú wapga Aholibama tjok li tjëyo tek beno ba irgo li tjëyoga ëre: Jeús, Jalán, Coré.

¹⁹ Esaú tjëyo tek beno ba irgo li tjëyoga, e beno eni.

²⁰ Esaú öötong sök kjok eshkosho ga nopga löng esho ko horeoga. Epga domer ko Seir li tjëyo tek beno ba irgo. Seir tjëyoga ëre: Lotán, Sobal, Zibeón, Aná,

²¹ Disón, Ezer, Disán.

²² Lotán, e wapga domerga ko eni: Horí, Homán. Lotán, e dor ko Timná.

²³ Sobal, e wapga domerga ko eni: Alván, Manajat, Ebal, Sefó, Onam.

²⁴ Zibeón, e wapga domerga ko eni: Ayá, Aná. Pjlara ga Aná, e shäng ba data öng dëshko ga di bäng wlëna kjrina kjok dogro no llëmshko.

²⁵ Aná, e wa domer kjlara ko Disón, wa walë kjlara ko Aholibama.

²⁶ Disón, e wapga domerga ko eni: Hemdán, Esbán, Itrán, Querán.

²⁷ Ezer, e wapga domerga ko eni: Bilán, Zaván, Acán.

²⁸ Disán, e wapga domerga ko eni: Uz, Arán.

²⁹ Horeo, e tjëyoga ko eni: Lotán, Sobal, Zibeón, Aná,

³⁰ Disón, Ezer, Disán. Epga löng Seir kjokyo.

³¹ Israel tjëyoga pjlupga llëm obishko ga Edom so pjlupga, e ëre:

³² Bela, e Dinaba so, Beor wa.

³³ Bela wolonoshko ga beno Jobab, e Bosra so, Zera wa.

³⁴ Jobab wolonoshko ga beno Jusán, e Temán so.

³⁵ Jusán wolonoshko ga beno Hadad, e Avit so, Bedad wa. Nopga Madián so zana Bedaddë Moab kjokyo.

³⁶ Hadad wolonoshko ga beno Samla, e Masreca so.

³⁷ Samla wolonoshko ga beno Saúl, e Rejobot so. Rejobot kjokyo, e buk Éufrates diyo gomyo.

³⁸ Saúl wolonoshko ga beno Baal Janán, e Achbor wa.

³⁹ Baal Janán wolonoshko ga beno Hadar, e Pau so, boy ko Mehitabel. Mehitabel, e mekë ko Matred. Matred, e mekë ko Mezab.

⁴⁰⁻⁴³ Edom tjëyoga ko eni: Timná, Alvá, Jetet, Aholibama, Elá, Pinón, Cenaz, Temán, Mibzar, Magdiel, Iram. Epga beno löng kjok kjrina kjrina baiya om go. Esaú beno Edom tjëyoga uunkong data.

37

José, ba shjiyga

¹ Jacob beno sök Canaán kjokyo, dëna ba data sökshko.

² Ère Jacob pjeyoga to tek jong sorë, e lanyo.

José lu pjlölo sak kjwara kjingsho kjäkshko (17) ga shäng öng ushko so dë ba shjiyga tjok. Ba shjiyga mekë ko Bilhá, Zilpá, ba data boyga oblë ba parkagaga wleniyo. Llëbo shärye ba shjiygarë owa li roy söya tjwe, le ba data kong.

³ José bukshko ga Jacob* tjlabla kuzong ga José woyde ba datarë ara, ba wapga oblë kjinmo. Ga kong shwong sera kara wolëšowae.

⁴ İya ba shjiygarë ga woyde ba datarë ara ba kjinmo ga İywa lok shjiktëng, tjëlë lok ba kong llëme.

⁵⁻⁷ Pjlara ga José yoİno, ga tjëlë ba shjiyga kong ga «Tja yoİno llë lër bomi kong. İTja kuzİa! Tja yoİk ga shji uunkong öötong löng bi pakshko ga dwla bo doyo diy löng kjlara İ kjrına kjrınae. İn ga botoya kojono beno jong bek, ga bomipjöy tek lok botoya zlong, ga kujono ba kong» le.

⁸ Kuya lok ga İywa lok shjiktëng ara anmoyö, ga tjëlë ba kong ga «¿Pja wotjlik ga pja ber borwa pİluyo, tjawa ichëp wlo lëpde?» le. Eni ga woydara lok llëm jek këgong ara anmoyö, yoİno li kjİshko, lara ba kong li kjİshko bakoe.

⁹ E irgo ga José yoİno jek pjlara obi, ga tjëlë ba shjiyga kong ga «Tja yoİk ga dlo, mok, dbala kop sak kjwara kjingsho kjwara (11) kujono bor kong» le.

¹⁰ Lara ba data, ba shjiyga kongshko ga kuya ba datarë ga iirkorgö, ga tjëlë ba kong dbo go ga «¿Pja yoİno, e llë lokloro? ¿Tja, bop mekë, bop shjiyga, tjawa tjwe löng bop zlong, kujong bop kong wlo lëpde?» le.

¹¹ Ga İywa ba shjiygarë shjiktëng erä. Gueniyo yoİno li woyotjİya ba datarë arae.

José soynena ba shjiygarë

¹² Dbar kjwara ga Jacob öng li söra José shjiygarë jek Siquén kjokyo, kjlo sho tjok lishko.

¹³ Eshko ga Jacob tjëlë José kong ga «Bop shjiyga löng öng dë Siquén kjokyo. E kjİshko ga pja nom ba İk eshko» le.

Kuya ga «jölö. Tja to İk» le.

¹⁴ Kuya ga tjëlë ba kong ga «Pja nome. Bop shjiyga löng sorë, bor öng löng sorë İp yötso, ga roy söp bor kong iröng obi» le ba kong, ga ichara jek Hebrón sdamyö lëkong dwayo.

Öötong shäng Siquén kjokyoshko ga

¹⁵ jeno shäng ey. Eni ga domer weno shäng kjlara, ga tjëlë ba kong ga «¿Llëye wlëpdë shängdo?»

¹⁶ «Tja to shäng bor shjiyga wlëk. ¿Löng öng dë kjone lëp bor kong ga buere?» le ba kong.

¹⁷ Kuya ga tjëlë ba kong ga «Opshino to tjän. Gueniyo kuror ga “Shji to Dotán kjokyo” lara lok ëng kong yë» le.

Kuya ga jek ba shjiyga irgo, ga wlëya löng Dotán kjokyo.

¹⁸ İya ba shjiygarë pjola dwayo ga

¹⁹ tjëlë ëng kong ga «İzİa! Yoİga döröe.

²⁰ Kjweri kjwe zröy. Pjir ga dbuy di bäng roy, ga uara äya kjloshko sorë lëy eni. Eshko ga llëye wen ba yo li tjok İy» le lok ëng kong eni.

²¹ Kuya ba shjiy Rubëndë ga ba lëng wlike lara. Ga tjëlë ba lëmga kong ga «Zröy llëme.

²² Shji srëng kwong llëme. Shji or ië ba go llëm bakoe. Dbuzİ jer di bapkwö pjlebgywoy kjwe roy dey» le. Wotjlıno ga döni ga shiya om go ey dwayo, ga söya jek äar ba data shwoy iröng obi lara. Lara ba lëmga kong eni e kjİshko.

²³ E irgo ga José öötong shäng ba shjiyga löngshko ga ba shwong pjang ba do go wolëšowa li skwara lok ba shjiryö,

* 37:3 Hebreo tjłökwö go ga tak beno pjang **Israel**. **Jacob** kowëba eni bakoe. Génesis 37.13 eni bakoe.

²⁴ ga ba lëng li shara lok, dbura jer di bapkwō pjlëbgwoyo jong eshko li roshko. Eshko dbaryo ga roy di drete.

²⁵ E irgo ga sirkeno löng ië. Eshko ga İya lok ga nopga tek löng träk llëme. Epga Ismael tjëyoga† tek Galaad kjokyo dwayo jongya Egipto kjokyo. Dwlo poshtikklo lö pjlëblë söra oblë oblë, ba öng llëbo shgoklo kës-kës kjing go, dli makyo söra bakoe.

²⁶ Eni ga Judá tjlë ba pjeyoga kong ga «Shji wotjlik bi kjlara zrök. E irgo ga jney ber miydëba llëm wlo. ¿Llëye shjiy e go?

²⁷ Bi kjlara obi kjïy ga zröy llëme. Soyney Ismael tjëyoga tek löng wle kong dey» le.

Kuya lok ga «Pjlúe» le lok ëng kong.

²⁸ Llëbo soynege li öötong löng eshko ga José shira ba shjiygarë di bapkwō pjlëbgwoyo li roy dwayo, ga soynege Ismael tjëyoga li kong, dbur sho pjlublún kjwo sak pjök (20) äska, ga söra lok to Egipto kjokyo.

²⁹ Rubén tjwe iröng di bapkwō pjlëbgwoyo jong lishko ga José wlëya ga drete. Eni ga slatong ara, ga ba shwong dwlëkza tjä tjä erä, woydë ara kjïshko.

³⁰ Jek äär ba lëmgä tjeng lishko ga tjlë ba kong ga «Bi lëng shäng ame. ¿Era llëye shäryër?» le.

³¹ Eni ga öng zröra lok kjlara, ga José shwong li kjrara, shtira öng srëng li go.

³² Pjir ga söra lok jek ba data kong, ga tjlë ba kong ga «Shwong ëre wlënorwa. ¿Bop wa İre? İlzon!» le.

³³ İya ga tjlë ba kong ga «Kjwe bor wa shwong jlöe. Zröra äya kjloshko sorë, ga uarae» le.

³⁴ Eni ga Jacob ba shwong dwlëkza tjä tjä, ga shwong pjuno oblë sopok wlo, ga ba wa wolono ga sløywara dbar kop ara.

³⁵ Data slar ëë ga wojeya ba wapga uunkongdë, gueniyo wojer llëme. Slar ëë ba wa kjïshko, ga tjlë ga «Tja wojer llëme. Woyoshrër İyado. Tja wolonoshko ga pjir ber eshko» le.

³⁶ E wopro ga José söra Ismael tjëyogarë öötong löng Egipto kjokyo. Eshko ga domer shäng kjlara ko Potifar. E Egipto so pjluyo u daga kägäyo. Ga José soynege lok ba kong.

38

Judá, Tamar

¹ Eshkoshko ga Judá opshino ba pjeyoga shwoy dwayo, öötong sök Adulam kjokyo. Eshko ga domer shäng kjlara ko Hirá, e Adulam so. Ga Judá beno sök ba ushko.

² Domer shäng kjlara eshko obi ko Súaj, e Canaán so. Judá orkwosmono ba wa tjok.

³ E irgo ga ba boy beno shäng kjlaraso llëme. Wa buk kjlara domer, ga koiara Er.

⁴ E irgo ga beno jek shäng kjlaraso llëm obi. Wa buk kjlara domer obi, ga koiara Onán.

⁵ E irgo ga beno shäng kjlaraso llëm jek obi. Wa buk kjlara domer obi, ga koiara Selá. Bukshko ga Judá sök Quezib kjokyo.

⁶ Judá wapga kunoe. Eshko ga walë shäng kjlara ko Tamar. Judá wa domer bäm İyo Er li orkwosmona Judarë ba tjok.

† 37:25 Epga kowëba **Madián** tjëyoga bakoe. Génesis 37:28, 36 eni bakoe.

⁷ Er, e jëk shäng owa Jehová bokso. E kjîshko ga zrörae.

⁸ Eshko ga Judá tjlë Onán kong ga «Bop shjiy wolono, ga wapga beno llême. Wa tjeng kjlara bop shjiy i wlo ga pja orkwosmok Tamar tjok kjluwe» le.

⁹ Miyde Onándë ga wapga tjengshko ga epga ber baïya llëm kuzong ga pë ba tjok pjlobi go ga opdë Tamar ber shäng kjlaraso llëm wlo, wapga tjeng ba shjiy kong llëm wlo.

¹⁰ Jehová bokshto ga Onán llëbo owa shäryono. E kjîshko ga zröra bakoe.

¹¹ Eshko ga Judá tjlë ba pjlaydo li kong ga «Pja nom bop data ushko iröng obi, gueniyo pja orkwosmok llëm, bor wa Selá öötong këguë ba luyo go guing. Eshko ga orkwosmok bop tjok ga pjluë» le. (Woyotjlîya Judaré ga Selá wolon ba shjiyga dik bakoe le.) Eni ga Tamar to jek beno sök ba data ushko iröng obi.

¹² Lu to jek kop ara ga Judá boy wolonoe. Soyopora pjir ga jekdo shäng Timnat kjokyo, ba kjlara Hirá tjok, ba öng zok shtagaga löng lishko.

¹³ Judá jek Timnat kjokyo, ba öng zok shtë wlo li miydara ba pjlaydorë pjire.

¹⁴ Judá wa Selá öötong kësbang ëmdë ga orkwosmoyde ba tjok llëm obi. E kjîshko ga ba syä shwongyo skwara, doyono oblë, kä kjingono pjir, ë miydëba llëm wlo. Pjir ga jek llet sirkeno sök Enayin kjokyo soyožlong, e ber buk irbo jek jong äär Timnat kjokyo li sor go.

¹⁵ Judá jek shäng irbo bäng ga ïya ga walë sök eshko kjlara. Wotjlîno ga walë to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo lara, kä kjingono pjir kjîy.

¹⁶ Walë, e ba pjlaydo miydara llëm kjîshko ga jek öötong shäng ba shwoy ga tjlë ba kong ga «¿Tja pë bop tjok ga buere?»

«¿Pja pë bor tjok wleni ga äska llëye twëp bor kong?» le.

¹⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Shwling ushko so ichër tjwe bop kong kjlara» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «jölö. Gueniyo woydër ga llëbo twëp kjrina ber tjeng bor tjok, öng lëp li ichorop shrono bor kong guing» le.

¹⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Llëye woydëp?»

«Bop ko jyäglo pjang bop bëngshko ba kjiyo go kjwe twos bor kong. Bop kjorkung kjwe twos bor kong bakoe» le. Kuya ga twara ba kong, pono ba tjok, ga beno shäng kjlaraso llême.

¹⁹ E irgo ga Tamar to ba ushko, ga ba kä kjingoklo li kjara, ba syä shwongyo li pjuna jek iröng obi.

²⁰ E irgo ga öng ichara Judaré jek ba kjlara Adulam so li tjok, llëbo iara beno tjeng walë tjok li tek twe ba kong iröng wlo. Gueniyo walë li wlëna shäng eshko llême.

²¹ Eni ga kjakrokara domerga eshko so kong ga «Walë Enayin so shäng kjlara, to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo. Lunashko ga sök irbo ère sor go. ¿E kwonllo?»

«Walë eniyo jûshko drete» le lok ba kong.

²² Eni ga Hirá sano jek Judá shwoy iröng obi, ga tjlë ba kong ga «Walë li wlënor llême. Domerga eshko so tjlëno bor kong ga “Walë eniyo jûshko drete” lara» le.

²³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Eni ga ber tjeng wëyë ba tjok, shji joywëba llëm wlo. Miydëp ga shwling ushko so ichoror jek ba kong, gueniyo wlënop llême» le.

²⁴ Öötong moglo mya dik ga oba tjlë Judá kong ga «Bop pjlaydo Tamar opsoyneno domerga oblë oblë kong, ga beno shäng kjlaraso llême» le.

Roy kuya ga tjlë ga «¡Shizî ey dwayo, ga suziä!» le.

²⁵ Tamar shikoba lëbashko ga roy ichara ba kegue li kong, tjlë ga «Pja tjlë bor kegue kong ga “Llëbo tjeng bor tjok ëre sogo ë ga tja shäng kjlaraso llëm ëre baïya. Ko jyägïo ëre ba kjiyo go ïs yötso, sogo ë miydëp wlo. Kjorkung ëre ïs bakoe” lëp ba kong eni» le.

²⁶ Roy söra öötong, lara Judá kong. Ba llëbo li ïya ga tjlë ga «Tamar llëbo shäryono bëye. Llëbo owa li shäryaga tjarë, bor wa Selá orkwosmonor ba tjok llëm kjiy» le. Eshko jeklëkong ga pono ba tjok ame.

²⁷ Tamar wloshko tjeng dbaryoshko ga wapga tjeng domerga do pjök jekdo.

²⁸ Tjeng döröshko ga chida kjlara orkwo shino bäm go. Eshko ga ba kjimtaga trer srëzrën pjirino ba orkwo go, ga tjlë ga «Ëre buk bäm go» le.

²⁹ Gueniyo orkwo shino jem iröng ga ba kjlarawa orkwo pjirik llëm li buk bäm go. Eshko ga ba kjimtaga tjlë ba kong ga «¿Pja buk bäm go sorë?» le. E kjïshko ga koiara Fares.*

³⁰ E irgo ga orkwo pjirira trer srëzrën go li bukshko ga koiara Zera,† ba trer srëzrën li kjïshko.

39

José parkono Potifar kong

¹ Eshkoshko ga José söra ba öötong Egipto kjokyo. Eshko ga domer shäng kjlara ko Potifar. E Egipto so pjluo u daga kägäyo. José tjwlëga Ismael tjëyoga kong li e.

²⁻³ José sök ba ushkoshko ga Jehová shäng ba tjok, ga kjimtara ara. Llëbo beno ba kong pjlu erä, ga miyde Potifardë pjire.

⁴ E kjïshko ga wotjlino pjlu ba kjïshko, ga kong pak wlëna ba kjimtaga, iara beno shäng ba llëbo tjeng kës ba ushko li daga.

⁵ Dbar eshko jeklëkong ga José kjïshko ga Potifar kjimtara Jehovärë ara. Eni ga llëbo uunkong beno pjlu ba ushko, ba kjokshko bakoe.

⁶ Eni ga Potifar, ba llëbo tjeng kës li iara beno tjeng José wloshko. E kjïshko ga llëbo oblë woyotjlïya llëm, ba dli eröe.

José, e domer wolësoe.

⁷ ïya Potifar boydë ga worye kjër, ga tjlë ba kong ga «Pja pë bor tjok» le.

⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «¡Llëme! ¡Tja kuzong! Llëbo tjeng kës iara bor pjurë beno tjeng bor wloshko. Tja shäng na ga woydë llë kjïshko llëme.

⁹ Ëye tjwlö ëreshko bor kjinmo drete. Bor pjlu, tja kong llëye wlikayde llëm, pja erö, pja ba boy kjïshko. E kjïshko ga llëbo owa shäryër wleni Sbö bokso ga äe» le.

¹⁰ Roke walë lirë ba kong dbar kjwobi go ëmdë ga jlö lara llëm, to jek öötong ba zlong bäng llëm bakoe.

¹¹ Dbar kjwara ga José opzrëno jek u roshko, ba pak shäryë wlo. E dbaryo ga ëye ushko drete.

¹² E wopro ga shakza walë lirë pjä ba shwong go, ga tjlë ba kong ga «Pja pë bor tjok» le ba kong. Gueniyo José opdös wles, opshino jek zron ï, ga ba shwong beno tjeng walë li wloshko.

¹³ ïya ga José opshinoshko ga ba shwong beno tjeng ba wloshko ga

¹⁴ ba parkagaga rokara ba shwoy, ga tjlë ba kong dbo go ga «Hebreo söra bor lanmarë li, shji ie woydë ber tjwlö llëm oba bokso. Opzrëno jek bor kjër roshko, pë bor tjok dbo go wlo lara. Gueniyo öö loror jlökoyo.

* **38:29** Hebreo tjlökwo **Fares**, e **döktong** loklo. † **38:30** Hebreo tjlökwo **Zera**, e **bolo ara** loklo.

15 Kuya ga opshino jek zron ĭ, ba shwongda beno tjeng bor wloshko» le.

16 E irgo ga José shwong'li jnena tjeng, ba lanma shrono ushko guing.

17 Shrono ga lara jek ba kong obi. Tjlë ga «Bop parkaga hebreo sörop jüşhko li opzrëno jek bor kjër roshko, pë bor tjok dbo go wlo lara, tja ber tjwłö llëm oba bokso wlo.

18 Gueniyo öö loror jlökoyo kjışhko ga opshino jek zron ĭ, ba shwongda beno tjeng bor wloshko» le.

19 Kuya ga iirkono ara.

20 Eni ga ba parkagaga ichara José shak, ie lok ber no shdüzlong uyo roshko wlo. Ga iara beno sök eshko, nopga shduna pjłurë tjeng lishko.

José sök eshkoshko ga

21 Jehová shäng ba tjok, ga kjimtara ara. Jehová kjışhko ga no shdüzlong uyo daga wotjlino pjłú José tjok.

22 Ga iara beno shäng no shdung löng li daga. Llëye shäryëba eshko dö ga ichaga shäng erë.

23 Jehová shäng José tjok, ga kjimtara ara. E kjışhko ga llëbo shärye kës li beno pjłue. E kjışhko ga José parkë shäng sorë woyotjlïya no shdüzlong uyo daga lirë llëme.

40

Domerga yoïno li pjłollgwera Joséřë

1-3 Eshko ga Egipto so pjłuyo li parkagaga löng do pjök. Kjłara, e di ioklo söga ba kong, kjłara, e ba pjlung shosho suga. Pjłara ga epga diktong kjışhko ga pjłu iirkono ba kong, ichara jek löng ba u daga kägäyo li ushko, bängzaya no shdüzlong uyo roshko wlo, José shdung shäng lishko.

4 José iara Egipto so pjłuyo u daga kägäyo lirë beno shäng domerga li dë. Shduna beno löng dbar kop ara eshko.

5 Shkër kjwara ga domerga do pjök li yoïno lok oblë oblë, e loklo dö llëme.

6 Wëshko ga ĩya Joséřë tje kjok shröngto ga wlëya bë löng woydë arae.

7 Eni ga tjłë ba kong ga «Pjāy woydë ara ega?»

8 «Tjawa yoïno, ga pjłollgwega ërë borwa kong llëme. Tjawa woydë ara e kjışhko» le lok ba kong.

Kuya ga tjłë ba kong ga «Pjāy yoïno li llë lozı bor kong. Shji yoık li llë loklo miyde Sbörë pjire. Ga tja kjimte wleni ga lër bomi kong» le.

9 Eni ga tjłapga di ioklo söga li tjłë ba kong ga «Tja yoık ga kjıllgwo jong sok kjwara,

10 İliywono lok mya. Wārbo wen mite, long tyë, e irgo ga ba longgwo opkjłopswë ber bo kwi tjän.

11 Eshko ga pjłu di ioklo li tjeng bor wloshko. Kjıllgwo bo li kjrër ga İlrur shäng ba di ioklo li roshko. E irgo ga twër pjłu li wloshko» le.

12 Kuya ga tjłë ba kong ga «Pja yoïno li llë loklo lër bop kong. Kjıllgwo sogwo İliywono mya li, e dbargwo mya loklo.

13 Dbargwo mya go ga pja shiya pjłurë na dwayo, pja ie ber shäng parkë bop shtoy iröng obi, ba di ioklo sörop ba kong dämär sorë ga söp ba kong ber shäng eni obi.

14 Shäryë inishko ga tja woyoshrëba. Pja tjłë pjłu kong bor kjışhko, tja shiya na dwayo wlo.

15 Tja ëre lüyotkaraba tek hebreoga kjokyo dwayo. Tja kjwe shäng ëreshko llëm gueniyo. Llëye owa shäryoror llëm, tja shäng jüşhko wlo» le.

¹⁶ Kuya tjlapga pjlung shosho suga lirë ga ba kjlara yoïno li pjlollgwera beno pjlu ba kong ga tjlä José kong ga «Tjara yoïk ga shing kjwo mya, roshko pjlung shosho suk pjir, iak tjeng ëng kjing ëng kjing bor dlu kjing go.

¹⁷ Shing tjeng kjwara ba kjing go li, roshko pjläblë sho tjeng oblë oblë pjlu kong, gueniyo ue sënwarë tjwe jonge» le.

¹⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Pja yoïno li llë loklo lër bop kong. Shing kjwo mya li, e dbargwo mya loklo.

¹⁹ Dbargwo mya go ga pja shiya pjlorë na dwayo. Ba parkagaga iche bop kä zë tas, ga bop doyora ie lok ber pjang kjor go. Eshko ga bop sho ue lärrë» le.

²⁰ Öötong dbargwo mya ga pjlu sök ië ba pjloyoga tjok, ba dbar shrëkkïo. Eshko ga ba parkagaga ichara ba di ioklo söga li shik, ba pjlung shosho suga li shik bakoe.

²¹ Di ioklo söga li iara beno shäng parkë ba shtoy iröng obi, ba di ioklo söra ba kong dämär sorë ga söya ba kong eni obi.

²²⁻²³ Gueniyo pjlung shosho suga lira, ba parkagaga ichara ba zrök.

Lara Joséré ba kong sorë li shäryono uunkong eni ëmdë ga José woyoshrra pjlu di ioklo söga lirë llëme.

41

Egipto so pjluyo yoïno li pjlollgwera Joséré

¹ Lu pjloglo pjök irgo ga shkër kjwara ga Egipto so pjluyo yoïk ga shäng Nilo diyo kjako.

² İya ga sögla wen tëm di roy dwayo doglo kjäk (7), wolëso, kjlo dike. Opshino ga jek tjeng kjlo sho uë jonge.

³ E irgo ga sögla wen tëm di roy dwayo doglo kjäk (7) obi, kjlo owa, slosloe. Tëm shrono tjeng kjlo dik li zlong bäng,

⁴ ga döni ga sögla kjlo dik li uara sögla sloslo lirë drete.

Eshko ga pjlu li wolleno buk ga

⁵ pono jek obi. Ga yoïno jek obi. İya ga dwla weno jong sok kjlara, boryono lok tjung wolëso, pjloglo kjäk (7).

⁶ E irgo ga weno sok kjlara obi, boryono lok pjloglo kjäk (7) obi, gueniyo owa, pira pjluk kjlikyorë beno kluktënge.

⁷ Ga bo pjlu li uara bo owa lirë drete. Eshko ga pjlu wöllenshko ga «Tja buk yoïkdo» le.

⁸ Wëshko kjok shröngto ga woyotjliya ara kuzong ga ba parkagaga ichara ybi löng kjlobi kjok eshko li rokë, nopga kjok miydë ara li rokë bakoe. Shrono lok ga yoïno llë lara ba kong, gueniyo pjlollgwega ërë ba kong llëme.

⁹ Eni ga ba di ioklo söga li tjlä ba kong ga «Woyoshrrë kjlay ga tja opshäryono owa.

¹⁰ Kjpäbäshko ga pja iirkono pjlung shosho suga kong, bor kong bakoe. Eshko ga tjawa ichorop bop u daga kägäyo ushko, tjawa bängzaya no shdüzlong uyo roshko wlo.

¹¹ Shkër kjwara ga tjawa yoïno oblë oblë, e loklo dö llëme.

¹² Tjawa löngshko ga domer shäng kjlara hebreo. E bop u daga kägäyo parkaga. Tjawa yoïno li lororwa ba kong ga pjlollgwera borwa kong pjire.

¹³ Lara borwa kong sorë ga shäryono eni. Tjara shrono iröng bor pakshko, bor kjlarara zröra loke» le.

14 Kuya ga no ichara José rokë, ga shira no shdüzlong uyo roshko dwayo jekdo. José kä shtono, shwong kjlopswono, doyono pjir ga jek pjlu shwoy.

15 Eshko ga pjlu tjlä ba kong ga «Tja yoïno pjlara ga pjloïlgwega ërë bor kong llëme. Roy kuror ga pja yo pjloïlgwek pjluë» le.

16 Kuya ga tjlä ba kong ga «E lak tjarë llëme. Gueniyo pjloïlgweya Sbörë ber pjlu bop kong» le.

17 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja yoïk ga tja shäng Nilo diyo kjako.

18 Ìnor ga sögla wen tëm di roy dwayo doglo kjäk (7), wolëso, kjlo dike. Opshino ga jek tjeng kjlo sho uë jonge.

19 E irgo ga sögla wen tëm di roy dwayo doglo kjäk (7) obi, kjlo owa, slosloe. Sögla ìntë Egipto kjokyo kjlo owa eni llëme.

20 Eshko ga sögla kjlo dik li uara sögla sloslo lirë drete.

21 Uara pjir ëmdë ga bë löng sloslo sorë ga beno löng eni obi. Eshko ga tja wolleno buk ga

22 tja pono jek obi. Ga tja yoïno jek obi. Ìnor ga dwla weno jong sok kjlara, boryono lok tjung wolëso, pjloglo kjäk (7).

23 E irgo ga weno sok kjlara obi, boryono lok pjloglo kjäk (7) obi, owa, pira pjluk kjlikyorë beno kluktënge.

24 Ga bo pjlu li uara bo owa lirë drete. Loror ybipga kong, gueniyo llëye miyde lok llëme» le.

25 Kuya ga tjlä pjlu kong ga «Pja yoïno pjloglo pjök, e llëbo kjrinaso loklo döe. Llëye shärye Sbörë bong kjönma li, e layde bop kong.

26 Sögla doglo kjäk (7) wolëso li, dwla bo pjloglo kjäk (7) wolëso li, e lu pjloglo kjäk (7) loklo pjöyïkong. Pja yoïno pjloglo pjök li, e llëbo kjrinaso loklo döe.

27 Sögla doglo kjäk (7) owa, sloslo li, dwla bo pjloglo kjäk (7) owa, pira pjluk kjlikyorë beno kluktëng li, e lu pjloglo kjäk (7) pjli tjwe ara loklo pjöyïkong.

28 Lër shäng bop kong sorë ga shäryë eni. Llëye shärye Sbörë bong kjönma li, e layde bop kong.

29 Lu pjloglo kjäk (7) ga dli wen tjwe Egipto kjokyo träk llëme.

30 E irgo ga lu pjloglo kjäk (7) obi ga pjli tjwe träk llëme. Eshko ga dli ara dbaryo woyojekoba, nopga uunkong löng Egipto kjokyo pjli ara kjïshko.

31 Pjli tjwe träk llëm kjïshko ga dli ara dbaryo li woyoshrëba llëme.

32 Llëye shärye Sbörë bong kjönma le li, e shärye jlökoyo, e dörö bakoe. Pja yoïno pjloglo pjök e kjïshko. Pja yoïno pjloglo pjök li, e wen dörö loklo.

33 »E kjïshko ga lër bop kong ga no wlës kjlara kjok miydë ara wleniyo, kjok llgwek pjlu wleniyo bakoe. E ber sök Egipto sopga uunkong ichaga.

34-35 Era nopga ichos kjlobö, dli töng wlo. Lu pjloglo kjäk (7), dli tjokshko ga dli wen kjöm pogo li kjringswo shkëng (5) li ship kjrina, kjringswo sak kjwara (10) li ship kjringswo sak kjwara kjingsho shkëng (15) li ship kjringswo mya. Shäryëp uun eni. Ga dli ëre jnep ber tjeng dboye.

36 Lu pjloglo kjäk (7), pjli tjwe arashko ga nopga sëm e go, wolon llëm wlo» le.

José iara pjlorë beno Egipto sopga uunkong kägäyo

37 Kuya pjlorë ga beno pjlu ba kong, ba pjloyoga kong bakoe.

38 Eni ga pjlu tjlä ba kong lok ga «Domer ëre go Sbö Sëya. Wlëy oblë pjlu kjweni drete» le.

39 Ga tjlä José kong ga «Ëye kjok miydë ara äär bopoya dik llëme. Ëye kjok llgwek pjlu bopoya dik llëm bakoe. Bop kjok miydë li twaga Sbörë bop kong.

⁴⁰ Pja iër ber sök bor parkagaga ichaga, Egipto sopga uunkong kägäyo bakoe. Llëye lëp ba kong li kole lok. Tja pju kjishko ga tja tjwlo ber bop kjinmo, gueniyo ëye oblë llëme.

⁴¹ Eeri jek lëkong ga pja ber sök Egipto sopga uunkong kägäyo» le.

⁴² Eshko ga pju, ba sakkwo ioklo goshko ba jyäglo li dora, iara José sakkwo go. Ga ba nopga ichara ba doyë, shwong ko pjublún, pjlu tjwlo ara wleniyo go, ga bö pjirklo shäryak dbur sho shöylör go iara ba bëngshko.

⁴³ E irgo ga ichara opyë pjlu jëkkio roy. Jek jek löng ga ba parkagaga ichara öö lë, tjle ga «¡Ëre José, bi kägäyo!» José iara beno sök Egipto sopga uunkong kägäyo eni.

⁴⁴ E irgo ga pju tjle José kong ga «Tja pju ëmdë ga llëye shäryëba wlo ga kjakroke bop kong guing» le.

⁴⁵ Walë shäng kjlara ko Asenat, e Potifera wa. Potifera, e sök On kjokyo. E syöshtaga Egipto so shöpga kong. Eshko ga José koiara pjurë Zafenat Panea, ga kong Asenat twara beno ba boy. E irgo ga José roy öötong Egipto kjokyo kjok kjwang jikong.

⁴⁶ José lu pjloglo sak myashko (30) ga söra lok öötong sök Egipto so pjluoy shwoy. Eshko ga «Tja toe» le pjlu kong, ga opshino to ba pak shäryë Egipto kjokyo kjok kjwang jikong.

⁴⁷ Egipto kjokyo ga dli weno ara lu pjloglo kjäk (7).

⁴⁸ Eshkoshko ga José dli tönö ara Egipto kjokyo kjok kjwang jikong. Kjrara löngshko soshko ga dli tóna lok, ga jnena beno tjeng eshko, u roshko, shtoyo oblë oblë. Shtoyo kjrina kjrina li kjëry shäryak ak go pjribri kjókshko.

⁴⁹ Dli tóna bayo ara. Shtara ame, beno ara, la sho tjeng dlung jako wleni kjishko.

⁵⁰ Pjli tjwe le li bäm go ga José wapga domerga do pjök, ba boy Asenat tjok.

⁵¹ Ba wa domer bäm ïyo bukshko ga José tjle ga «Tja kjimtara Sbörë, llëbo weno bor kong owa kjöme woyojeror pjir, bor pjeyoga woyojeror bakoe. E kjishko ga koiër Manasés»* le.

⁵² E irgo ga balëng bukshko ga José tjle ga «Bor kong llëbo weno owa ara kjok ëreshko. Jüshko ga bor kong wapga twara Sbörë» le. Koiara Efraín† e kjishko.

⁵³ Lu to jek kjäk (7), dli ara Egipto kjokyo li dbaryo pjitonge.

⁵⁴ E irgo ga pjli tjwe lu pjloglo kjäk (7) li soyarae. Lara Josërë sorë ga shäryono eni. Kjok shto oblë oblë dli pjitong drete. Gueniyo Egipto kjokyo ga dli tjok.

⁵⁵ Pjli shrono Egipto kjokyo ga nopga uunkong dli rokono pjlu kong. Eshko ga pju tjle ba kong ga «Pjäy to José ik, ga llëye le bomi kong dö li shäryëmi eni» le.

⁵⁶ Pjli shdöktong Egipto kjokyo kjok kjwang jikongshko ga José dli jneno tjengshko uyo u bäng li dora, dli soyneya Egipto sopga kong wlo, dbar jek ga pjli tjwe ara anmoyö kjishko.

⁵⁷ Kjok shto oblë oblë dli llëm kjishko ga nopga tjwe löng Egipto kjokyo, dli tjwlek José kong.

42

José shjiyga to jek Egipto kjokyo

* 41:51 Hebreo tjlökwö **Manasés**, e so llëbo woyojek kjoyoe.

† 41:52 Hebreo tjlökwö **Efraín**, e

wapga tjokloklo.

1 Egipto kjokyo dli tjok'li miydara Jacobdê, ga tjlê ba wapga kong ga «¿Pjây êng ïk lông drêng kar kar egaro?

2 “Egipto kjokyo dli tjok” laraba bor kong. Eni ga pjây nom eshko dli tjwlêk, shji wolon pjlrê llêm wlo» le.

3 Eni ga José shjiyga doglo sak kjwara (10) li to jek lok Egipto kjokyo dli tjwlêk.

4 Gueniyo ga José lêng Benjamín lira ichara ba datarê jek ba shjiyga tjok llême. Ba data wotjlik ga llêbo wen owa ba tjok kjwe le.

5 Pjli shrono ara Canaán kjokyo kjîshko ga Jacob* wapga to dli tjwlêk nopga oblê tjok eni.

6 José, e Egipto sopga uunkong kâgäyo, shâng dli li soynega bakoe. E kjîshko ga ba shjiyga öötong lông ba zlong ga kjök tono, kujuno bokdo kjlay klung go.

7-8 E José miydara ba shjiygarê llême. Era ommyidono ga ba shjiyga tjwayde lông. Gueniyo tjlêno ba kong oba oblê wleni, kjang kjange. Tjlê ba kong ga «¿Pjây kjone so?»

«Tjawa tek Canaán kjokyo dwayo, dli tjwlêga» le lok ba kong.

9 Eshko ga yoïno dênashko ba shjiyga tjok sorê ga woyo tjwe kjlay ba kong. Ga tjlê ba kong ga «¿Pjây tek lông borwa kjok êre buk sorê ïga llêmdo?»

10 «Llême, Tjlapga. Tjawa bop parkagaga êre. Tjawa tek lông dli tjwlêga.

11 Tjawa uunkong êre data kjaraso. Tjawa wotjlik bëy erôe. Tjawa tek lông llêbo owa shäryaga bomi kong llême» le lok ba kong.

12 Kuya ga tjlê ba kong ga «Tjyô! Pjây tek lông kjok êre buk sorê ïga erä» le.

13 Kuya lok ga tjlê ba kong obi ga «Tjlapga, bop parkagaga uunkong êre epenga döe. Tjawa sak kjwara kjingsho pjök (12), data kjaraso. Tjawa lông Canaán kjokyo. Borwa lêng chirawa beno sök borwa data tjok. Kjarara sök borwa tjok ame» le.

14 Gueniyo kuya ga tjlê ba kong obi ga «Pjây tek lông borwa kjok êre ïk erä. Loror bomi kong eni tjân.

15 Pjây tjlin êre go. Lêr bomi kong jlökoyo pjlu ko go ga pjây opshik na dwayo llêm, bomi lêng tek söromi shrono na guing.

16 Pjây kjlara jek bomi lêng wlokrê, llamo ber lông na, no shdüzlông uyo roshko. Llêye lêmi li jlöre miydêr e go. Llêm ga lêr jlökoyo ga pjây tek lông kjok êre ïk jlôe» le.

17 Eshko ga epga bängzara Josêrê uunkong tjeng no shdüzlông uyo roshko dbargwo mya.

18 E irgo ga tjlê ba kong ga «Tja Sbô bangkrê kjîshko ga llêye lêr bomi kong li shäryêmi eni ga pjây wolon llême.

19 Pjây wotjlik bëy jlökoyo wleni ga pjây êng wlês kjlara, ber shâng na, no shdüzlông uyo roshko wlo, llamo to iröng dli sök bomi pjeyoga kong, ue lok wlo, epga pjli ara kjîshko.

20 Bomi lêng tek sömi bor kong, pjây tjlêno bëy jlöre miydêr e go wlo. Llêm ga pjây wolon» le.

Kuya lok ga tjlê ba kong ga «jöïö» le.

21 E irgo ga tjlê lok êng kong ga «Shji opshäryono owa bi lêng tjok. ïnoy shâng wosong, gueniyo kjloshtono bi kongshko ga kuroy llême. Llêbo wen bi kong owa anmoyö êre e kjîshko» le.

* 42:5 Hebreo tjlökwo go ga tak beno pjang *Israel*. *Jacob* kowêba eni bakoe.

22 Ga Rubén tjlê ba kong ga «“Llêye owa shäryëy bi lëng kong llême” loror bomi kong. Gueniyo jlô loromi llême. Wolono kjîshko ga potjwlëy lóng kjwlêe» le.

23 José tjlôkwo pjloilgwega tjok kuzong ga lan lóng ëng kongshko ga tjlôkwo kura Joséré pjir li miydara ba shjiygarê llême.

24 Eshko ga José opkiono ba shjiyga lóngshko dwayo tjoksa, ga slatong. Pjir ga tek shrono iröng obi, ga tjlêno ba kong obi. Eshko ga Simeón kjara shäng dboy, ga nopga ichara ba pjrik, ba pjeyoga bokshto.

25 E irgo ga José tjlê ba parkagaga kong ga «Domerga ëre dli sho pjangglo, e dlîzî dli sho go. Ba dburwa dli sho tjwllëngglo li iozî ber tjeng ba dli sho pjangglo roshko, kjlara î îe. Dli twozî ba kong, söya, ue lok irbo wlo bakoe» le. Lara sorê ga shäryara lok eni.

26 Eni ga ba dli sho iara ba shjiygarê ba öng kjing go, ga to lok ey dwayo.

27 Kjêr äär slan lóng, pë wlo lara lishko ga José shjiy kjlara, ba öng sëyashko ga îya ga ba dburwa iak bë tjeng ba dli sho kjing go.

28 Ga tjlê ba pjeyoga kong ga «Bor dburwa twara lok tek bor kong iröng. îzîa! Buk bor dli sho kjing go» le.

Kuya lok ga bangkjara lok ara, opshgawono lóng dete erä. Ga tjlê ëng kong ga «¿Llê shäryayde Sbörê bi kong jûni?» le.

29 Öötong lóng Canaán kjokyo iröng obi ga llêye shäryono ba kong dö li lara lok ba data kong. Tjlê ba kong ga

30 «Domer Egipto so kägäyo tjlêno borwa kong kjang kjange. “¿Pjäy tek lóng kjok ëre buk sorê îga llêndo? Pjäy nopga owa tjwayde lóng” lara borwa kong eni.

31 Tjawa tjlêno ba kong ga “Tjawa wotjlik bëy eröe. Tjawa tek lóng llêbo owa shäryaga bomi kong llême.

32 Tjlapga, bop parkagaga uunkong ëre epenga döe. Tjawa sak kjwara kjingsho pjök (12), data klaraso. Tjawa lóng Canaán kjokyo. Borwa lëng chirawa beno sök borwa data tjok. Kjlarara sök borwa tjok ame” lororwa ba kong eni.

33 Eshko ga tjlêno borwa kong ga “Pjäy wotjlik bëy jlô wleni ga pjäy ëng wlës kjlara, ber shäng bor tjok na wlo, llamo to iröng dli sök bomi pjeyoga kong, ue lok wlo, epga pjli ara kjîshko.

34 Ga bomi lëng tek sömi bor kong. Eni ga pjäy tjlêno bëy jlöre miydër e go. Eni ga bomi kjlara li döer, ga pjäy to lóng llêbo tjwllëk kjok ëreshko ga pjlué” lara borwa kong eni» le.

35 Ba dli sho shiya lokshko ga ba dburwa wen tjeng ba roy kjlara î îe. Eni ga yëy le lok uunkong, ba datarê bakoe.

36 Eshko ga Jacob tjlê ba kong ga «¿Tja iëmi ber shäng wapga dret wlöre? José sök bi tjok ame, Simeón bakoe. ¿Benjamín sömi woydê sharare? Ber song li tja» le.

37 Eshko ga Rubén tjlê ba data kong ga «Benjamín ichos jek bor tjok. Miydaga ber tjarê. Sör tjwe bop kong iröng obi. Sör tjwe llëm ga bor wapga do pjök zröp ga pjlué» le.

38 Gueniyo kuya ga tjlê ba kong ga «Bor wa jek bomi tjok kjone llême. Ba kjlara José wolono, beno shäng kjlara kjwe erä. Llêbo wen ba kong owa irbo wleni ga tjlapga ëre wolono woydorbo ga wloyo pjäydê» le.

43

Benjamín sōra lok jek Egipto kjokyo

1 Dbar jek ga p̄li tjwe ara anmoyō.

2 Dli sōra li uara lok p̄jir ga Jacob t̄jlē ba wapga kong ga «P̄jāy to dli t̄jwlēk bi kong Egipto kjokyo obi» le.

3-5 Eshko ga Judá t̄jlē ba kong ga «Domer shäng kēm t̄jlēno borwa kong wēlēe. “Bomi lēng tek sōmi tjwe na llēm ga p̄jāy tjwe bor ik na llēme” lara borwa kong eni. E k̄jishko ga Benjamín ichēp jek borwa tjok ga tjawa jek dli t̄jwlēk. Llēm ga tjawa jek llēme» le.

6 Kuya ga t̄jlē ba kong ga «¿Llēbo shāryēmi bor kong owa ara ega? ¿P̄jāy lēng shäng k̄jlara lēmi domer e kong llēno?»

7 «Llēbo k̄jakrokara ara borwa k̄jishko, borwa p̄jeyoga k̄jishko bakoe. T̄jlēno borwa kong ga “¿P̄jāy data tjokde? ¿P̄jāy lēmga oblē tjokde?” lara eni. Llēbo oblē lororwa ba kong llēme. Dboryororwa eni erā. “Bomi lēng tek sōmi bor kong” le borwa kong eni miydororwa llēme» le lok ba data kong.

8 Eshko ga Judá t̄jlē ba data kong ga «K̄jwozirwa li ichos jek bor tjok, daga ber t̄jarē. Shji wolon llēm wlo ga tjawa to dli t̄jwlēk.

9 Ios ber tjeng bor wloshko, ĩga ber t̄jarē, llēye shāryono ba tjok wleni ga k̄jakrokēp bor kong. Sōr tjwe irōng llēm ga t̄ja ber pogo t̄jwlō bop kong ĩyado.

10 Shji lōng wor llēm k̄jwe ga tjawa öör p̄jloglo p̄jök t̄jān» le.

11 Kuya ga t̄jlē ba kong ga «Llēye shāryako oblē wlo llēme. E k̄jishko ga dwlo poshtikklo lō p̄jlēblē oblē oblē, or dyo, k̄jor bo oblē uako wleniyo, e sōmi domer e kong ba sēngḡlo.

12 Dbur sōzī bayo eni obi. Dbur twara tek tjeng li twēmi ba kong irōng obi, dir ĩ k̄jwe.

13 Bomi lēng k̄jwe sōzī jek bomi tjok. P̄jāy nom jekdo, domer li ĩk.

14 Shō, llēye shārye woydē li shārye ga p̄jlúe. Woydēr ga p̄jāy songe le, p̄jāy k̄jimte, bomi k̄jlara dōya wlo, Benjamín dōya wlo bakoe. T̄ja ber wapga dret wlo ga t̄ja beno wapga drete» le.

15 Eni ga Jacob wapga to jek Egipto kjokyo Benjamín tjok. Domer sēngḡlo li sōra lok jek ba tjok, d̄burwa lara ba datarē li sōra jek bakoe. Eni ga jek öötong lōng José shwoy Egipto kjokyo.

16 ĩya Joséré ga Benjamín tek shäng ba shjiyga tjok ga t̄jlē ba u daga k̄ägäyo kong ga «Domerga k̄jwe sōs jek bor ushko. Sōḡla zröp k̄jlara, ga liba. Eeri d̄lo d̄l̄w ga iē lok bor tjok» le ba kong.

17 Lara ba kong sorē ga shāryara eni. Epga sōra jek ba ushko.

18 Gueniyo bangk̄jrara lok ara, sōya jek José ushko k̄jishko. Wot̄j̄lik lok ga «Shji sōya lok jek lōng eshko j̄lō wleni, d̄bur twara lok tek bi kong irōng li k̄jishko. Shji shakoba, shji iēba ber lōng ba parkagaga t̄jwlēk lōng p̄jir wleniyo, bi öng wle tjok» le.

19 Öötong lōng José ushko ga epga t̄jlē ba u daga k̄ägäyo kong ga

20 «T̄j̄l̄appa, k̄jupābāshko ga tjawa öör lōng na dli t̄jwlēk.

21 Gueniyo tjawa äär slan lōngshko ga borwa dli sho bapkwō k̄jak dōrorwa, ga d̄bur bē tjeng ba roy, k̄jlara ĩ ĩ, uunkonge. D̄bur iak tjeng sorē ga sōrorwa tek tjeng eni, twēra bomi kong irōng wlo.

22 T̄jawa d̄bur sōno dli sho t̄jwlēkk̄lo obi. Gueniyo d̄bur iaga erē tjeng eshko miydērwa llēme» le.

²³ Kuya ga tjlē ba kong ga «Pjāy woydē llēme. Llēye bangkjrēmi llēme. Dli tjwlēnomi, e dburyo kjrōror. Dbur beno tjeng bomi dli bakpwo royli iak bomi Sbōrē, e bomi data Sbō bakoe» le. Eshko ga Simeón shira, sōra jek ōotong ba pjeyoga tjenglishko.

²⁴ E irgo ga sōra jek uunkong José u roshko, ga kong di twara, dre shkwē e go wlo. Ba ōng sēna pjir bakoe.

²⁵ Kura lok ga José tjwe iē ba tjok kuzong ga koshe lōng. E wopro ga ba sēngglo sōra li poshāryara tjeng ba kong.

²⁶ José jek āar ushko ga ba sēngglo sōra li twara lok ba kong, ga kjōk tono, kujono bokdo kjlay klung go.

²⁷ Eshko ga José tjlē ba kong ga «¿Pjāy yonde? Pjāy tjlē bor kong ga bomi data tjlablae. ¿Sōk yonde?»

²⁸ «Tjlapga, borwa data sōk yone» le lok ba kong, ga kā dono jek obi.

²⁹ Ba shjiyga kjing ūya Joséré. Benjamín, ba lēng data, mekē kjlaraso li ūya ga tjlē ga «¿Bomi lēng lēmi kjupā kwere?» le. Ga tjlē Benjamín kong ga «Pja miyadaga ber Sbōrē» le ba kong.

³⁰ Ba lēng ūya ga woplú anmoyō, slarwō erā. Eni ga opzrēno jek maling ba kjēr roshko, ga slatong ba lēng kjishko.

³¹ Woroyono pjir ga bokkwo shkwono, opshino, ga tjlē ba parkagaga kong ga «Dli shizīa» le.

³² Eshko ga José kong dli shira lok dboy, Jacob wapga kong dboy, Egipto sogga kong dboy bakoe. Egipto sogga kong ga hebregoa tjwlō llēme. E kjishko ga iē lok ba tjok llēme.

³³ Ba shjiyga ichara Joséré sirkeno tjeng ba gomyo ba kēguēyo āar jong ba lēng mite go. E kjishko ga epga opshgawono, ga ēng ik lōng drēng erā.

³⁴ Sēna Joséré ba dli baūya. Ga Benjaminda sēna ara, ba shjiyga kjinmo. José iono ba pjeyoga tjok, ga uunkong beno lōng woowa llēme.

44

José di ioklo

¹ E irgo ga José tjlē ba u daga kägāyo kong ga «Domerga ēre dli sho pjangglo, e dlis dli sho go. Ba dburwa dli sho tjwlēngglo li ios ber tjeng dli sho pjangglo li roshko, kjlara īīe.

² Bor di ioklo shāryak dbur sho pjublún go li ios ber buk ba lēng dli sho pjangglo li roy, ba dbur dli sho tjwlēngglo wle ios ba roy bakoe» le. Lara ba kong sorē ga shāryara eni.

³ Wēshko kjok shrōngto ga José ba pjeyoga ichono to irōng obi ba ōng tjok.

⁴ Jek lōng pjola llēm obi ga José tjlē ba u daga kägāyo kong ga «Pja nom domerga jek lōng yē irpjang. Dosharop ga pja tjlē ba kong ga «¿Pjāy kjimtak pjlu ga tjwlēmi owa ega? ¿Di ioklo shāryak dbur sho pjublún go, e lūyotkoromi ega?»

⁵ E bor kägāyo di ioklo. E ba llēbo miydoklo. Pjāy llēbo owa shāryono”lēp ba kong eni» le.

⁶ Kuya ga to jek ba irgo, ga doshara ga llēye lara Joséré ba kong li lara ba kong pjire.

⁷ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Tjlapga, ¿pja tjlē borwa kong eni ega? E shāryororwa llēme. Borwa kong ga e shāryako llēme.

⁸ Tjawa tek löng iröng Canaán kjokyo dwayoshko ga dbur wlēnorwa borwa dli sho pjangglo roshko li tyororwa bomi kong iröng. ¿Eni ga era bop kägäyo dbur sho lüyotkérwa sorè?

⁹ Di ioklo wen tjeng ë tjok ga e wolon wlo, tjawa ber löng bomi parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo bakoe» le.

¹⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Pjlúe. Shäryër eni. Gueniyo wen tjeng ë tjok ga ber shäng bor parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo, llamo to iröng ga pjlúe» le.

¹¹ Ba dli sho pjangglo lona lok töshko, ga kjak döra lok jekdo.

¹² Roïna José u daga kägäyorè ba shjiy këguë ï äär jong ba lëng mite ï go, ga di ioklo li wlēna buk Benjamín dli sho pjangglo roy.

¹³ E kjishko ga ba shwong dwlëkza lok tjä tjä erä, woydë lok ara kjishko. Eshko ga ba llëbo poyona ba öng kjing go, ga sano jek José shwoy iröng obi.

¹⁴ Judá, ba pjeyoga öötong löng José ushko ga José sök eshko obi. Eni ga kjök tonok, kujuno bokdo kjlay klung go.

¹⁵ Eshko ga José tjlä ba kong ga «¿Llëye shäryoromiro? ¿Tja ère llëbo miydoklo tjok miydëmi llëmdo?» le.

¹⁶ Kuya Judaré ga tjlä ba kong ga «¿Llëye lërwa? ¿Tjawa llëbo owa shäryono llëm ga pinwa bop kong sorè? Llëbo shäryororwa owa li iara Sbörè beno ïkoba wëlle. Tjawa löng na. Tjawa bop parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, borwa lëng bop di ioklo söga kjwe tjok bakoe» le.

¹⁷ Gueniyo kuya ga tjlä ba kong ga «Eni llëme. Di ioklo tjeng ë tjok ga e ber shäng bor parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo. Pjäyda to jek iröng ushko ga pjlúe. Pjäy barwaga èrè llëme» le.

Judá tjläno José kong Benjamín kjishko

¹⁸ Era eni ga Judá jek José zlong bäng, ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, ¿tja tjlä bop kong sira tjoksa ga buere? Pja iirkë bor kong llëme. Pja tjwlö ara bor kong, Egipto so pjluoy dik.

¹⁹ Pja tjläno borwa kong ga “¿Pjäy data tjokde? ¿Pjäy lëmgä oblë tjokde?” lorop borwa kong.

²⁰ Eshko ga tjawa tjlä bop kong ga “Borwa data, e tjlablae. Ga tjawa lëng shäng kjlara mite obi. E bukhshko ga borwa data tjlablae. Ba meyo li tjok ga wapga tjeng do pjök, gueniyo kjlara shinmotkonoe. E kjishko ga ba wa beno shäng li woyde borwa datarè ara” lërwa bop kong eni.

²¹ »Eshko ga pja tjlä borwa kong ga “Bomi lëng tek sömi bor kong ïn wlo” lëp.

²² Ga tjawa tjlä bop kong ga “Kjwozirwa ba data rayë ber tjoksa ga äe. Raye ber tjoksa ga wolon” lërwa.

²³ Gueniyo pja tjlä borwa kong ga “Bomi lëng tek sömi na llëm ga pjäy tjwe bor ïk na llëme” lëp.

²⁴ Tjawa jek äär iröng borwa data shwoy ga llëye lorop borwa kong li lororwa ba kong pjire.

²⁵ »Eshko ga borwa data tjlä borwa kong ga “Pjäy nom iröng dli sho tjwlëk sira” le.

²⁶ Gueniyo tjawa tjlä ba kong ga “Tjawa yorke borwa lëngdë llëm ga tjlapga sök, e ïnwa ga äe” lërwa ba kong.

²⁷ »Kuya ga tjlä borwa kong ga “Miydëmi pjlú ga bor boy, e wapga do pjök bor tjok.

²⁸ Kjlara to bor shjiryo dwayo, ga sök bor tjok ame. Miydër ga uara äya kjloshko sorè.

29 Era ba lëng kjwe söromi to bor zlong dwayo ga llëbo weno ba kong owa bebi wleni ga tja wolon woydorbo. Eshko ga wloyo ber pjâyde” le.

30-31 »E kjishko ga bor lëng woyde bor datarë ara ba pjlugwo baïya wleni. Kjwozirwa, e äar borwa tjok iröng llëm ga borwa data, e wolon woydorbo. Enira wloyo ber tjawarë.

32 Tja tjlëno bor data kong ga “Ios ber tjeng bor wloshko, ïga ber tjarë. Llëye shäryono ba tjok wleni ga kjakrokëp bor kong. Sör tjwe iröng llëm ga tja ber pogo tjwlö bop kong ïyado” loror.

33 »E kjishko rokër bop kong sira ga tja ios ber shäng bop parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo, kjwozirwa kjwe shtoshko. Ga ichos jek ba shjiyga tjok sira.

34 Tja jek äar iröng bor data shwoy ba tjok llëm ga äe. Bor data sök woydë, song, e ïn woydë llëme» le.

45

José oppino ba pjeyoga kong

1-3 Eshko ga José slarwö, ga tjlë ba parkagaga löng li kong ga «ïPjây opshis uunkong na dwayo!» le, ga beno shäng tjoksa ba pjeyoga tjok, ga slatong jlökoyo. Kuya Egipto sopga löng kjoko lirë ga roy shdöra öötong uunkong kong, öötong Egipto so pjluvo ushko bakoe.

Eshko ga José tjlë ba pjeyoga kong ga «Tja José. ¿Bor data sök sère?» le. Kuya lok ga beno löng sëya llëme. Dborye lok ga äe. Tjlökwo drete.

4 Eshko ga José tjlë ba kong ga «Pjây tek bor zlong sira» le. Ga tjlë ba kong obi ga «Bomi lëng soynenomi Egipto sopga kong dgue, e tja José.

5 Gueniyo ga pjây woydë llëme. Tja wloyo pjâyde llëme. Tja ichara Sbörë na bomi bäm go, nopga kjimtë, wolon llëm wlo.

6 »Pjli ara kjok ère kjing go lu pjloglo pjök tjän. Kjwe lu pjloglo shkëng (5) obi ga dli llë wen llëm, llëye dguëy ga wen llëm bakoe.

7 Gueniyo tja ichara Sbörë bomi bäm go, bomi kjimtë, pjây wolon llëm wlo, bomi tjëyo tek ber bomi irgo li wen wlo. Shäryara Sbörë oblë, ba dbo kësbang go.

8 Tja ichaga Sbörë na, pjâyde llëme. Tja iara beno shäng Egipto so pjluvo dboryaga, ba u daga kägäyo, Egipto sopga uunkong ichaga bakoe.

9 »Pjây nom maling bor data shwoy, ga pjây tjlë ba kong ga “Bop wa José tjlë ga “Tja ichara Sbörë beno shäng Egipto so kägäyo. Pja tek bor ik wop äe.

10 Pja ber sök Gosén kjokyo, bop wapga, bop tjërga, bop öng, bop llëbo tjeng kës li tjok. Eni ga pja ber sök bor soshko.

11 Èreshko ga pja sën dli, bop pjeyoga uunkong tjok, pjây pjli kuk llëm wlo, dli llëm kjwe lu pjloglo shkëng (5) obi kjishko” le Joséré” lëmi ba kong eni.

12 »Miyde bor lëng Benjamindë, pjây ommiydë bebi ga tja José jlökoyo. Tja tjlëno li kuromi uunkong.

13 Tja sök na, tja tjlapga dbo kësbang, tja parkë sök sorë li lanyotkëmi bor data kong. Llëye ïnomi na dö li lëmi ba kong pjir bakoe. Pjây nomo. Bor data tek sömi wop äe» le.

14 Eshko ga José, Benjamín, e èng popjluno lok, ga slatong wop ara èng tjok.

15 Eshko ga ba pjeyoga uunkong lö shira,* slatong ba tjok. E irgo ga ba pjeyoga woroyono, tjlëno ba tjok.

* 45:15 **Lö shik**, lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

16 José pjeýoga shrono löng li roy kuya pjlurë ga beno wopjlu, ba pjløyoga uunkong tjok.

17 Eni ga pjlu tjlä José kong ga «Lëp bop pjeýoga kong ga dli sho ie lok ba öng kjing go, ga to Canaán kjokyo,

18 ga bop data, ba pjeýoga tek söya bor kong. Egipto kjok pjlúyo twër ber ba kong, Egipto dli pjlúyo twër ba kong, ue wlo bakoe.

19 Ichos jek na dwayo jëkklo sök, ba boyga sökklo, ba wapga sökklo, bop data sökklo bakoe.

20 Wotjlik lok ba llëbo ber li kjishko llëm, llëbo pjlúyo tjeng Egipto kjokyo ëre twër ber ba kong kjishko» le.

21 Shäryara Jacob† wapgarë eni. Ba jëkklo lara pjlurë li twara Joserë ba kong, dli ichara, ue irbo wlo bakoe.

22 Shwong twara tjaglën ba shjiyga kong. Gueniyo Benjaminda kong dbur sho pjlublün twara kjwo sak dbaw pjloglo mya (300), shwong twara kjringswo shkëng (5) bakoe.

23 Ba data kong öng llëbo sökklo ichara sak kjwara (10) llëbo pjlúyo tjeng Egipto kjokyo tjok, öng doglo sak kjwara (10) obi dli sho tjok, ue irbo wlo.

24 «Tjawa toe» le lokshko ga José tjlä ba pjeýoga kong ga «Jölo. Pjäy nome. Pjäy ëngkjwë ëng tjok irbo llëme» le ba kong.

25 Eni ga opshino jek Egipto kjokyo dwayo, öötong löng Canaán kjokyo, ba data Jacob sökshko.

26 Iya lok ga tjlä ba kong ga «José sök së! jE tjlapga tjwlo kësbang, Egipto so kägäyo!» le lok ba data kong, gueniyo tjlokwo kjrara llëm, yëy le erä.

27 Gueniyo llëye lara Joserë kjöme li kura. Ga ina ga jëkklo ichara Joserë jong ba wlojkroklo. Eni ga beno wopjlu,

28 ga tjlä ga «jlä! Era miydër ga José sök së. Tja wolontë llëm obi ga tja to ba ik» le.

46

Jacob to jek Egipto kjokyo ba pjeýoga tjok

1 E irgo ga Jacob* opshino to jek Egipto kjokyo ba pjeýoga tjok, ba llëbo uunkong tjok bakoe. Jek öötong löng Berseba kjokyo ga öng zröra, sho sura, pjono dret, ba data Isaac Sbö poshrëkklo.

2 E shkëyo ga Sbö weno shäng ba kong yoshko wleni, ga tjlä ba kong ga «jJacob!»
«Llë?, Tjlapga» le ba kong.

3 Tjlä ga «Tja Sbö, tja bop data Sbö. Pja jek Egipto kjokyo ga llëye bangkjrëp llëme. Kjok eshko ga bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber tjëyo kësbange.

4 Tja jek shäng bop tjok eshko. Llono ga bop tjëyoga shir ey dwayo, ga tek sör na iröng obi. Ga pja wolonshko ga José sök bop zlong bäng» le.

5-7 E irgo ga Jacob iara ba wapgarë opyë sök jëkklo ichara Egipto so pjluyorë ba kong li roshko, ba pjlaydoga, ba tjërğa tjok. Ga Jacob opshino to ey dwayo ba tjëyo tek beno ba irgo uunkong li tjok. Ba öng, ba llëbo uunkong wlëna Canaán kjokyo li söra jek ba tjok Egipto kjokyo.

† 45:21 Hebreo tjlokwo go ga tak beno pjang **Israel. Jacob** kowëba eni bakoe. * 46:1 Hebreo tjlokwo go ga tak beno pjang **Israel. Jacob** kowëba eni bakoe. Génesis 46.2, 8-15, 30 eni bakoe.

8-15 Jacob tjëyo tek beno ba irgo li öötong löng Egipto kjokyo ko lok eni. Epga beno löng Israel tjëyoga.

Lea wapga Jacob tjok, e weno tjeng Padán Aram kjokyo, e ko lok eni. Ba tjëyo tek beno ba irgo li tjok ga beno löng doglo sak mya kjingsho mya (33).

Rubén, e ba wa domer bäm İyo. Rubén, e öötong ba wapga domerga Janoc, Falú, Jezrón, Carmí tjok.

Simeón, e öötong ba wapga domerga Jemuel, Jamín, Oad, Jaquín, Zojar, Saúl tjok. Saúl, e mekë Canaán so.

Leví, e öötong ba wapga domerga Guersón, Coat, Merari tjok.

Judá, e öötong ba wapga domerga Selá, Fares, Zera tjok. Ba wapga domerga Er, Onán, e wolono beno löng Canaán kjokyo. Fares, e öötong ba wapga domerga Jezrón, Jamul tjok.

Isacar, e öötong ba wapga domerga Tola, Fuvá, Job, Simrón tjok.

Zabulón, e öötong ba wapga domerga Séred, Elón, Yalel tjok.

Jacob wa walë Dina, e öötong bakoe.

16-18 Parkaga twara Labándë ba wa Lea kong ko Zilpá li wapga Jacob tjok ko lok eni. Ba tjëyo tek beno ba irgo li tjok ga beno löng doglo sak kjwara kjingsho tjer (16).

Gad, e öötong ba wapga domerga Zefón, Jaguí, Ezbón, Suni, Erí, Arodí, Arelí tjok.

Asar, e öötong ba wapga domerga Imná, Isvá, Isví, Beriá tjok, ba wa walë Sera tjok bakoe. Beriá, e öötong ba wapga domerga Héber, Malquiel tjok.

19-22 Raquel wapga Jacob tjok ko lok eni. Ba wapga tjok ga beno löng doglo sak kjwara kjingsho pkëng (14).

José, e sök Egipto kjokyo ga wapga tjeng domer do pjök ba boy Asenat tjok ko Manasés, Efraín. Asenat, e Potifera wa. Potifera, e sök On kjokyo. E syöshtaga Egipto so sböpga kong.

Benjamín, e öötong ba wapga domerga Bela, Béquer, Asbel, Guerá, Naamán, Ehí, Ros, Mupín, Jupín, Ard tjok.

23-25 Parkaga twara Labándë ba wa Raquel kong ko Bilhá li wapga Jacob tjok ko lok eni. Ba wapga tjok ga beno löng doglo kjäk (7).

Dan, e öötong ba wa domer Jusín tjok.

Neftalí, e öötong ba wapga domerga Yazel, Guní, Jéser, Silén tjok.

26 Jacob, e öötong Egipto kjokyo ba tjëyo tek beno ba irgo li doglo sak tjer kjingsho tjer (66) tjok, ba pjlaidoga tjok bakoe.

27 José wapga tjeng Egipto kjokyo do pjök. Eshko ga Jacob tjëyoga shrono löng Egipto kjokyo doglo sak kjäk (70).

28 Epga jek löng irbo ga Judá ichara Jacobdë jek bäm go José İk, wlokjre tek irbo Gosén kjokyo wlo. Öötong löng eshko li kuya Joserë ga

29 ba parkagaga ichara ba jëkklo poshäryë. E irgo ga José jek ba data wlokjrë. Öötong shäng ba data sökshko ga ëng popjluno lok, ga slatong wop ara ëng tjok.

30 Eshko ga Jacob tjlë ba kong ga «Pja İnor om go bor bokkwo go, ga pja shäng së jlöe. Era tja wolon ga pjlúe» le.

31-32 Kuya ga tjlë ba data, ba pjeyoga kong ga «Tja to tjlë pjlú kong ga “Bor data, bor pjeyoga löng Canaán kjokyo li shrono löng na, ber löng bor tjok wlo. Epga öng daga kjışhko ga ba öng, ba İlëbo uunkong söra tek ba tjok” lër ba kong.

33 Pjây roke pjlurëshko ga “¿Pjây pak İlë?” le bomi kongshko ga

34 Pjây tjlê ba kong ga «Tjawa tek chilawa obishko dwayo ga tjawa pak, e öng daga, borwa tjëyoga dëna i dik» lëmi ba kong eni. Eni ga Egipto sopga löng öng dagaga tjok woydë llëm kjishko ga pjây ie ber löng Gosén kjokyo» le.

47

1-2 Eshko ga ba pjeyoga kjrara doglo shkëng (5), ga söra jek öötong löng Egipto so pjluoy shwoy, ga tjlê ba kong ga «Bor data, bor pjeyoga tek Canaán kjokyo dwayo li shrono löng Gosén kjokyo ba öng tjok, ba llëbo tjeng kës li tjok bakoe» le. Eshko ga ba pjeyoga li pina pjlu kong, miyde wlo.

3 Eni ga pjlu tjlê ba kong ga «¿Pjây pak llê?»

«Tjlapga, tjawa tek chilawa obishko dwayo ga tjawa pak, e öng daga, borwa tjëyoga dëna i dik.

4 Canaán kjokyo pjli ara, borwa öng dli drete. E kjishko ga tjawa to tek ber löng na wlo lërwa. Rokërwa bop kong sira ga tjawa ios ber tjeng Gosén kjokyo» le lok ba kong.

5 Kuya ga tjlê José kong ga «Bop data, bop pjeyoga tek shrono ber löng bop tjok wlo le.

6 Egipto kjokyo tjeng bop wloshko. Gosén kjokyo, e Egipto kjok pjluoy kuzong ga twos ba kong, ber löng eshko wlo. Ip ga domerga kjone kjone parkë pjlu ga ios ber löng bor öng dë bakoe» le.

7 E irgo ga ba data söra, pina pjlu kong, miyde wlo. Eshko ga Jacob tjlëno beno pjlu ba kong.

8 Ga pjlu tjlê ba kong ga «¿Pja lu pjlobi?»

9 «Tja lu pjloglo sak dbäw kjingsho sak mya (130) erä. Tja sök shtor llëm, tja jëkko erä, tja songe. Bor data, bor kjokë, e jëk to löng shtor llëm bako, gueniyo lu ñno bor kjinmo» le ba kong.

10 E irgo ga Jacob tjlëno beno pjlu ba kong obi, ga toe.

11 Eshko ga lara pjürë sorë ga shäryara Joséré eni. Egipto kjok pjluoy twara ba data, ba pjeyoga kong, ber löng eshko wlo. Kajok, e ber buk Ramsés kjokyo.

12 Ba pjeyoga uunkong sëna dli bakoe.

José pak shäryono sorë pjli ara dbaryo

13 Egipto kjokyo, Canaán kjokyo ga dbar jek ga pjli tjwe ara anmoyö. Nopga wolonto pjilirë.

14 Eni ga dli soynena Joséré Egipto sopga kong, Canaán sopga kong bakoe. Dburyo li jnena tjeng pjlu dbur jnezlongshko.

15 Dbur pjitongshko ga Egipto sopga tjwe tjlê José kong ga «Tjawa dbur pjitonge. Tjawa sëm dli. Llëm ga tjawa wolon pjilirë» le.

16 Kuya ga tjlê ba kong ga «Pjây dbur pjitong ga bomi öng sömi bor kong, ga kjlopswër dli sho go» le.

17 Eni ga Egipto sopga, ba öng oblë oblë,* e söra José kong, kjlopswe dli sho go wlo. Shäryara eni lu pjlara.

18 E irgo ga tjwe tjlê José kong obi ga «Llëye jnenwa bop kong ga äe. Tjawa dbur pjitong, ga borwa öng, e beno bopoya. Beno tjawa, borwa kjok erä.

19 Tjawa iëp wolon llëme. Borwa kjok iëp ber tjoksa llëme. Tjawa tjwllës, borwa kjok tjok bebi, dli sho äska. Eni ga tjawa ber löng parkë borwa kjok

* **47:17** Öng oblë oblë söra lok li, e kwomgla, öng wlëp ushko so, shwling ushko so, sögla, öng so kwomgla kjoyo dre töshko bakoe.

li kjing go p̄lju kong. Dwla twos borwa kong, tjawa wolon llēm wlo, kjok ère kjing go nopga tjok obi wlo» le.

²⁰ P̄li tjwe ara anmoyō kjīshko ga ba kjok soynena uunkong José kong. Eni ga Egipto kjok tjlēna Joséré uunkong p̄lju kong.

²¹ Nopga uunkong beno lōng ba parkagaga tjlēk lōng pjir wleniyo.

²² Gueniyo syōshtagaga Egipto so sbōpga kong, epgara kong dli tve p̄lurē ñyado. E kjīshko ga ba kjok soynena llēme.

²³ E irgo ga José tjlē nopga kong ga «Pjāy tjlēnor uunkong bomi kjok tjok p̄lju kong. Dwla tjeng ère to dguēmia.

²⁴ Gueniyo ba bo kjozlong dbaryo ga dli tōmi li kjinggwo shkēng (5) li shimi kjrina p̄lju kong, kjinggwo sak kjwara (10) li shimi kjing pjök ba kong, kjinggwo sak kjwara kjingsho shkēng (15) li shimi kjinggwo mya ba kong. Shāryēmi uun eni» le.

²⁵ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Pja opshāryono p̄lū borwa tjok. Tjawa iorop wolon p̄līshko llēme. E kjīshko ga tjawa to ber lōng p̄lju parkagaga tjlēk lōng pjir wleniyo» le.

²⁶ Eni ga José kjok llgwekklo shāryono kjrina Egipto so kjlobi kong, dwla bo kjozlong dbaryo ga dli tōya li tve lok p̄lju kong, lara sorē li eni. Kjok llgwekklo li eeri ga buk eni. Gueniyo syōshtagaga Egipto so sbōpga kong līra llēye tve llēm, ba kjok beno p̄lju kong llēm kjīshko.

Jacob wolon dōrōe

²⁷ Israel tjēyoga beno lōng Gosén kjokyo, e Egipto kjokyo obi. Kjok shano bayo ara, dbur ara, wappa trāk llēm bakoe.

²⁸ Jacob beno sök eshko lu p̄jloglo sak kjwara kjingsho kjäk (17). Lu ñno sak dbāw kjingsho sak pkēng kjingsho kjäk (147).

²⁹ Dbar kjwara ga Jacob† sök sē obishko ga wolon dbaryo woyotlīya buk. Eshko ga ba wa José rokara, ga tjlē ba kong ga «Tja woydēp j̄lōkoyo wleni ga los bor kong j̄lōkoyo ga pja wotj̄lik p̄lū bor kong, ga tja kjimtēp ñyado. Pja kā dos, orkwo ios bor kworbo kjing go, e ber ba jyāglo wlo. Tja jnep ber buk na Egipto kjokyo llēme.

³⁰ Tja wolonoshko ga tja ship Egipto kjokyo ère dwayo, tja sōp äär ber buk bor p̄jeyoga iak tjengshko» le.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Shāryēr eni» le.

³¹ Eshko ga tjlē ba wa kong obi ga «Los bor kong j̄lōkoyo» le.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Lēr bop kong j̄lōkoyo ga shāryēr eni» le. Eshko ga Jacob kā dono, syōshtono Sbō kong buk ba bukklo kjing go.

48

Jacob tjlōkwo lono beno p̄lū José wappa kong

¹ E irgo ga oba tjlē José kong ga «Bop data swlo ara» lēba ba kong. Eni ga José jek ba ik, ba wappa Manasés, Efraín tjok.

² Öötong lōng ba shwoy ga «Bop wa José shrono shäng bop ik» lēba ba kong. Kuya ga kojono dbo go, sirkeno sök ba bukklo kjing go,

³ ga tjlē José kong ga «Sbō, llēye shārye woydē li shārye ga p̄lūe. Sbō weno shäng bor kong Luz kjokyo, e Canaán kjokyo obi. Eshko ga tjlēno beno p̄lū bor kong.

† 47:29 Hebreo tjlōkwo go ga tak beno p̄jang **Israel**. **Jacob** kowēba eni bakoe. Génesis 47.31 eni bakoe.

4 Tjlë ga “Pja iër ber shdär träk llëme. Bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber löng tjëyoga oblë oblë, ga tjë jikong ber löng tjëyo kjrinaso. Kajok ère twër ber ba kong iyado wlo” le.

5 Bop wapga Efraïn, Manasés, e weno tjeng na Egipto kjokyo, tja tjwayde tontë bop tjok llëm obishko. Epga ber bor wapga onmo wleni, Rubén, Simeón dik.

6 Pja wapga tjok obi wleni ga epgara bopoya. Kajok twe datagarë ba wapga kong li twe Efraïn, Manasésdë ba kong, epga ba lënga kjishko.

7 Tja jek shäng Padán Aram kjokyo dwayo, Efrata kjokyo ber buk pjola obishko ga bop mekë Raquel wolono bor shjiryo eshko Canaán kjokyo. Eni ga jnenor beno buk irbo jek jong äär Efrata kjokyo sor go» le. (Eeri ga Efrata kjokyo, e ko Belén.)

8-10 Eshko ga Jacob tjlabla, kjok ïgö pjlú ame. E kjishko ga José wapga miydara llëme. Eni ga tjlä José kong ga «¿Kjwepga kjwe é?»

«Kjwe bor wapga twara Sbörë bor kong na Egipto kjokyo» le ba kong.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Tek sös bor zlong bäng, tjläkwo lër ber pjlú ba kong wlo» le. Eni ga ba wapga söra jek ba kjokë zlong. Eshko ga popjlura Jacobdë, ga lô shira.*

11 Ga tjlä José kong obi ga «Pja ïn ame loror. Gueniyo tja kjimtara Sbörë sök së obi, pja ïnor, bop wapga ïnor bakoe» le.

12 Eshko ga ba wapga kjara Joséré ba kjokë zlong dwayo, ga kjök tonu, kujuno bokdo kjlay klung go.

13 E irgo ga ba wa Efraïn shara ba or këlä go, Manasés ba or milë go. Eni ga Efraïn beno ba kjokë or milëkong, Manasés ba or këläkong.

14 Gueniyo Jacob orkwo ië ba tjërga kjing goshko ga Manasés, e José wa domer bäm ïyo ëmdë ga ba orkwo këlä li iara beno Efraïn kä kjing go, orkwo milë li iara Manasés kä kjing go.

15 Eni ga tjläno beno pjlú José kong. Tjlë ga «Sbö, e kolara bor data Isaac, bor kjokë Abrahamdë. E bor daga, tja bukshko tek lëkong.

16 Lläbo wen bor tjok owashko ga ba parkaga kjok dogo so,† e bor kjimtaga. Kjwozirga ère kjimte eni bakoe. Kjwepga kjishko ga tja woyoshreba, bor data Isaac, bor kjokë Abraham, e woyoshreba bakoe. Ba tjëyo tek ber ba irgo li shdär träk llëme» le.

17 ïya Joséré ga ba data orkwo këlä li iara Efraïn kä kjing go ga beno ba kong owa. E kjishko ga orkwo shara, kje Efraïn kä kjing dwayo, ie Manasés kä kjing go wlo lara.

18 Ga tjlä ba data kong ga «Data, kjweni llëme. Ba shjiy shäng ère. Bop orkwo këlä kjwe ios ba kä kjing go» le.

19 Gueniyo kuya ga tjlä ba kong ga «Miydër tjän. Ba tjëyo tek ber ba irgo li äär ber tjëyo kësbang, tjwlo ara bakoe. Gueniyo ba lëngda äär tjwlo ara ba kjinmo. Ba tjëyo tek ber ba irgo li äär ber tjëyoga oblë oblë» le.

20 Eshko ga Jacob tjläno beno pjlú ba tjërga kong. Tjlë ga «Llono ga Israel tjëyoga tjlä ga “Pja kjimte Sbörë ber Efraïn, Manasés ï dik” le ber pjlú nopga kong wlo» le. Efraïn iara beno Manasés bäm go eni.

21 E irgo ga tjlä José kong ga «Tja wolon e, gueniyo ga Sböra ber shäng bomi tjok, pjây kjimte äär iröng obi bomi tjëyoga kjokyo.

* 48:8-10 **Lô shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go. † 48:16 **Ba parkaga kjok dogo so** le li, e **Sbö om go** layde.

22 Tja ëngkjwono amorreoga tjok, zanor song, ba kjok ko Siquén li dörör. Kjok, e pjlú, owa llëme. E twër ber bop kong erö, bop pjeyoga kong llëme» le.

49

Jacob tjlökwö lono beno pjlú ba wapga kong

1 E irgo ga Jacob, ba wapga rokara uunkong tek ba shwoy, ga tjlë ba kong ga «Llëye wen bomi kong llono li lër bomi kong, miydëmi wlo.

2 Pjäy tek löng bor zlong bäng. Tja kuzia. Pjäy bor wapga, pjäy uunkong kjweni. Tja bomi data Israel.

3 »Rubén, pja bor wa domer bäm İyo.

Pja bukshko ga tja dwlas lë jä.
Pja tjlwö ara, dbo ara, bop lëmga kjinmo.

4 Gueniyo pja domer tjëkso llëm, kä llëm wleniyo.

Pja pono bor boy oblë tjokshko ga
tja iorop beno sök lökshko.

E kjishko ga pja tjlwö bop lëmga kjinmo ame.

5 »Simeón, Leví, pjäy epenga döe.

Pjäy wotjlík no barwë erä.

6 Pjäy ëng töng lanshko ga
tja tön woydë bomi tjok llëme.

Pjäy iirkonoshko ga
no zrömi äe.

Öng dre kjangyo zëmi
llë kjishko llëme.

7 Pjäy iir ara.

Pjäy iir äya kjloshko so wleni.

E kjishko ga pjäy äyoshtër.

Eni ga bomi tjëyo tek ber bomi irgo li
ber löng kjok drete.

Epga shdär ber löng Israel tjëyoga tjrëko.

8 »Judá, bop moskwoga zam song erä.

E kjishko ga pja poshrëya bop pjeyogarë.

Epga kjök tok, kujong bokdo kjlay klung go bop kong.

9 Dbong dli shano, uara pjir ga
bojong iröng woshtë ba shtoshko.

Dbo ara kjishko ga
barwaga ërë llëme.

Judá, pja dbong wleni.

10 Pja dbo kjaga ërë llëm,
bop kjë döga ërë llëm,

ba sogo shrono om go guing.

Era kole tjëyoga uunkongdë.

11 Pja ber sök dli ara, opzang İ,

bop kjor bo pjlúyo twëp bop öng kong.*

Pja ää ara anmoyö,

shwong kwoshkwëp e go ga

* 49:11 E kjörkö sho twëy köchi kong wleni.

pjir llëm, ber obie.

12 Pja bok ro srëzrën,
pja ää ara kjïshko.

Pja kowo pjlublún,
pja öng nä dyo ara kjïshko.

13 »Zabulónda ber sök dlung kjako,
kgyong kësks tjwe tgyeshko.

Ba kjok worbo äär jong Sidón kjokyo go.

14 »Isacarda öng llëbo shgaga dbo ara
woshtë sök ba llëbo tjok wleni.

15 İya ga woshtozlong pjlú kjïshko ga
kojono dbo go jek ba llëbo shguë.

Eni ga beno shäng oblë parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo.

16 »Danda ba tjëyo llgwek om go,
Israel tjëyoga oblë dik.

17 Dgur buk irbo sor go.
Kwomgla jek ba zlongshko ga

ba dre uakza ga
no sök ba kjing go li lon.

Dan, pja bangkjrëba dgur wleni» le.

18 Eshko ga Jacob tjlë ga «Jehová, tja dözong!» le.

19 Ga tjlë ba wapga kong obi ga
«Gadda, moskwoga tjwe ba zrök leshko ga
epga zāya, irpjāya erë shara.

20 »Aserda dli ara, uak pjlú,
pjlupga dli dik.

21 »Neftalíra shwling kjloshko so jek zron oojong,
wapga wolëso wleni.

22 »Joséra, e kjillgwo jong diksor go,
bo ara,
lliywë shdär äär di dlupyo wleni.

23 İywa lok shjiktëng ba moskwogarë,
könkowo dbuya lok ara ba kjing go,
twe lok tjötö İyado.

24 Gueniyo ba sböng shaya jlökoyo, wir llëme.

Orkwo ber golong,
Jacob Sbö dbo ara kjïshko,
e Israel tjëyoga daga, guëng wleni.

25 Pja kjimte bop data Sbörë.
Llëye shārye woydë Sbörë li shārye ga pjlúe.

Llëbo twe bop kong pjlúe.
Shunyo iche shrë kjok dogo dwayo,
diwa iche tur klung roy dwayo,
pja wapga shdär trāk llëm,

bop öng wapga shdär eni bakoe.

26 Lläbo weno pjlú bor kong träk llëm,
äär jong kjókshko, dlup llë kësks kjinmo.
Lläbo pjlú li ber bop kong,
pja bop pjeyo kägäyo kjïshko.

27 »Benjamínda, e shjiti kjloshko so iir ara wleni.
Kjok shröngto ga ba sëng ue,
kjok sëng ga llamo pjlorgue» le.

28 Ère Israel tjëyoga kjrिंगgwo sak kjwara kjingsho pjök (12). Tjlökwo lara
ba datarë beno pjlú tjëyo kjrina kjrina kong eni.

Jacob wolonoe

29 E irgo ga Jacob tjëlë ba kong ga «Tja wolontoe. Tja wolonoshko ga tja sömi
äär ber buk bor pjeyoga iak tjengshko, guëng jong ööng Het tjëyo ko Efrón
kjokshko li roshko.

30 E ber buk Macpela kjokyo, Mamré kjokyo gomyo, e Canaán kjokyo obi.
Guëng li tjwlëna Abrahamdë Efrón kong, llëye tjeng eshko li bako, ber buk sak
ba pjeyoga kong wlo.

31 Abraham, ba boy Sara, Isaac, ba boy Rebeca, e iak tjeng eshko, Lea iak
buk eshko bakoe.

32 Kjok buk eshko, guëng jong ööng tjwlëna Het tjëyoga kong» le.

33 Tjlëno eni pjir ga opbuno buk töshko, ga wolonoe.

50

1 Eshko ga doyo popjlura Joséré, lô shira,* ga slar ëëe.

2-3 E irgo ga no dwlomnega ichara ba data doyo poshtik, an llëm wlo.
Shinmo doyo poshtiya lok eshko sorë ga Jacob doyo poshtira lok dbargwo
sak pkëng (40) eni.

Jacob soyopora Egipto sopgarë dbargwo sak kjäk (70).

4 Sopono lok pjir irgo ga José tjëlë pjlú pjloyoga kong ga «Rokër bomi kong
sira ga pjây tjëlë pjlú kong bor kjïshko.

5 Pjây tjëlë ba kong ga bor data wolon döröshko ga tja ichara tjëlë ba kong
jllökoyo ga «Pja wolonoshko ga pja sör äär ber buk Canaán kjokyo, sak
shäryorop om go li roshko» loror. Eni ga rokëmi ba kong ga tja iche bor data
jnek. Jnenor pjir ga tja tjwe iröng obi lëmi ba kong eni» le.

6 Kuya pjürë ga tjëlë José kong ga «Pja jek ga pjlúe. Rokara bop kong sorë li
shäryos eni» le.

7-9 Eni ga José jek ba data jnek, ba pjeyoga tjok. Yorkara tjlapgaga parkë
löng pjlú kong kjlobi lirë, pjlú ëngkwagaga jëk kwomgla go, jëkklo roy tjok.
Nopga öör träk llëme. Ba öng, ba wapga chilawa, e iara Jacob pjeyogarë beno
tjeng Gosén kjokyo erä.

10 Dipzono lok Jordán diyo kjwo kalëkong pjir ga öötong löng Atad kjokyo,
dwla bo kwota shiya lokshko. Eshko ga woydono lok ara, slatong, kjloshtono
ara, Jacob soyopora dbargwo kjäk (7) José tjok.

11 İya Canaán sopga löng eshko lirë ga tjëlë ga «Egipto sopga woydë ara» le. E
kjïshko ga kjok eshko koiara Abel Misrayin,† e ber buk Jordán diyo dlo wen
tëm shwo lëkong.

* 50:1 **Lô shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go. † 50:11 Hebreo tjlökwo **Abel Misrayin**, e **Egipto**
sopga woydë ara loklo.

12-13 E irgo ga Jacob söra ba wapgarë Canaán kjokyo, iara beno buk guëng jong ööng Macpela kjokyo roshko, Mamré kjokyo gomyo. Guëng li tjwlëna Abrahamdë Efrón kong, llëye tjeng eshko'li bako, ber buksak ba pjeyoga kong wlo. Llëye lara Jacobdë ba kong li shäryara ba wapgarë eni.

14 Ba data jnena pjir ga José to jek Egipto kjokyo iröng obi, ba pjeyoga, ba yorkaga uunkong tjok.

José tjlëno ba pjeyoga kong, woydë lok llëm wlo

15 Jacob wolono kuzong ga José shjiyga wotjlik ga «José wotjlik bi kong owa dikjoyoe. Llëbo shäryoroy ba kong owa kuzong ga llëbo shärye bi kong owa kjwe» le.

16 E kjishko ga no ichara tjlë ba kong ga «Bop data wolontë llëm obishko ga tjlë bop shjiyga kong ga

17 “Pjäy tjlë bop lëng kong ga ‘Bop data tjlëno beno bop kong ga “Bop shjiyga llëbo shäryono bop kong owa li rokër bop kong sira ga epga shdum e kjishko llëme. Epga jnep kësbange” lara bop datarë bop kong eni’ lëmi ba kong” lara. Eni ga roke lok bop kong sira ga epga jnep kësbange, epga bop data Sbö parkagaga» le.

Kuya Joséré ga slar jonne.

18 Eni ga José shjiyga tjwe löng kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go, tjlë ba kong ga «Tjawa löng ère, tjawa bop parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo» le.

19 Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «llëye bangkjrëmi llëme. Tja Sbö llëm, pjäy shdun wlo.

20 Pjäy wotjlikno llëbo shäryë bor kong owa. Gueniyo bomi wotjlik owa li kjlopswara Sbörë beno pjlu, nopga ara kjimtoklo, wolon llëm wlo.

21 E kjishko ga llëye bangkjrëmi llëme. Pjäy kong dli twër, bomi wapga kong bakoe» le. Eni ga José tjlëno ba shjiyga kong yötso, wotöye. Ga epga beno löng wopjlu, woydono ame.

José wolonoe

22-25 José beno sök Egipto kjokyo ba pjeyoga tjok. Öötong tjlabla, ba wa Efraín tjërge, e wapga ina, Manasés wa Maquir, e wapga ina bako, wlojrrara ba wapga wleni. Pjlara ga tjlë ba pjeyoga kong ga «Tja wolon döröe. Pjäy kjimtaga ber Sbörë. Pjäy shiya na dwayo. Pjäy söya äär löng kjok twara Abraham, Isaac, Jacob kongshko. Pjäy tjlës bor kong jlökoyo ga pjäy shiya Sbörë na dwayoshko ga bor doyo sömi jek bomi tjok lozi bor kong jlökoyo eni» le.

26 José lu İno öötong sak dbäw kjingsho sak kjwarashko (110) ga wolono buk Egipto kjokyo. E irgo ga ba doyo poshtira, an llëm wlo, ga iara beno buk shinmoga bapkwö roshko.

Rut

Elimélec pjeyoga

1-2 Domer shäng kjlara ko Elimélec, boy ko Noemi,* wapga domerga do pjök ko Majlón, Quilión. Elimélec, e efrateo, Belén so. Belén kjokyo, e Judá tjëyoga kjokyo obi. Israel tjëyoga pjluvo llëm obi dbaryoshko ga pjli shrono ara kjok eshko. E kjishko ga Elimélec to jek öötong beno sök Moab kjokyo, ba pjeyoga li tjok.

3 Eshko ga Elimélec shinmotkonoe. Ba boy Noemi beno sök eshko, ba wapga do pjök tjok.

4 E irgo ga ba wapga orkwosmono walëga Moab so tjok, kjlara ko Orfa, kjlara ko Rut. Gueniyo öötong luyo sak kjwara (10) ga

5 Majlón, Quilión, e shinmotkono lok. Eni ga Noemi beno sök wa dret, lanma dret bakoe.

Rut, Noemi

6-7 Eshkoshko ga Israel tjëyoga kjimtara Jehovärë, ga pjli dbaryo li pjirae. Roy kura Noemirë eshko Moab kjokyo. E kjishko ga wotjlik to iröng Judá tjëyoga kjokyo obi, ba pjlaydoga do pjök li tjok le. Opshik kjok eshko dwayo kjwleshko ga

8 tjlä ba kong lok ga «Pjäy nom jek iröng bomi mekëga shwoy. Tja, bor wapga, tjawa woydoromi, kjimtoromi ara. E kjishko ga rokër Jehová kong ga pjäy woyste, pjäy kjimte eni bakoe.

9 Pjäy kong lanma wlëya jek obi, pjäy ber löng wopjlü bomi ushko wlo» le. E irgo ga lö shira,† tja toe loklo.

Kuya lok ga slar tira llëm,

10 ga tjlä ba kong ga «Llëme. Tjawa jek bop tjok, bop pjeyoga löng lishko» le.

11 Gueniyo kuya ga tjlä ba kong lok ga «Toguëga, pjäy to iröng obi. ¿Pjäy jek bor tjok lëmi kjër llëno? Tja wapga orkwosmok bomi tjok wlo ame.

12 Pjäy to iröng bomi ushko. Tja këguë anmoyö, tja orkwosmok obi wlo. Tja kjwe orkwosmono eeri jä, ga wapga domerga weno tjeng bor kong jekdo kjwe ga

13 pjäy orkwosmok llëm, äär jong epga äär këkboga dbaryo guing llëme. Pjäy jek bor tjok llëme. Llëye weno bomi kong li, e kjange. Gueniyo llëye weno bor kong li, e kjang anmoyö. Jehová opyono shäng bor wloyo kjishko» le.

14 Kuya lok ga slatong jek obi. Eshko ga Orfa, ba ëm lö shira, ga brikotong toe. Gueniyo Rutda jek pjä ba ëm li go, to rayara llëme.

15 Eshko ga Noemi tjlä ba kong ga «Bop kjlara kjwe ïzong. To jek iröng ba pjeyoga löng lishko. To ba sböpga baïya poshrëk iröng obi. Pja to ba tjok dey» le.

16 Kuya ga tjlä ba kong ga «Pja yorkër woyste jlokoyo.

Tja ichëp bop rayë llëme.

Pja jek kjone ga

tja jek bop tjok eshko.

Pja äär sök kjone ga

tja äär sök bop tjok eshko.

* 1:1-2 Hebreo tjlökwö **Noemi**, e **wotë**sowa loklo. † 1:9 **Lö shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

Bop pjeýoga lëp li,
e ber bor pjeýoga bakoe.

Bop Sbö lëp li,
e ber bor Sbö bakoe.

¹⁷ Pja shinmotkë äär kjone ga
tja shinmotkë ber eshko bakoe.

Pja jnekoba kjone ga
tja jnekoba eshko bakoe.

Tja tjlë bop kong jlökoyo ga
shji löng së obishko ga
pja äär kjone pogo ga pja rayër llëme.

Rokër Jehovahá kong ga
shäryoror eni llëm wleni ga
tja shdüya» le.

¹⁸ İya Noemírë ga raye woydë Rutdë llëm kuzong ga llëye lara ba kong ame.

¹⁹ Eni ga jek lok pjöyikong.

Öötong löng Belén kjokyo ga nopga shdöktong tjlë ara. Walëga eshko so tjlë lok ëng kong ga «¿Kjwe Noemí llëmdo?» le lok eni.

²⁰ Kuya Noemírë ga tjlë ba kong lok ga «Tja kowëmi Noemí ame. Jehovahá, llëye shärye woydë li shärye ga pjluë. Ga tja iara beno sök woydë ara. E kjishko ga tja kowëmi Mara‡ shara.

²¹ Tja opshino na dwayoshko ga llë pogo woydër li tjok. Gueniyo tja söra Jehovahärë tek iröng or rorëe. Opyono shäng bor wloyo. ¿Eni ga tja kowëmi Noemí sorëro?» le.

²² Eni ga Noemí opshino tek Moab kjokyo dwayo ba pjlaydo Rut, Moab so li tjok. Öötong löng Belén kjokyo shko ga dwla bo kjrozlong dbaryo li soyëba löng kjwlëe.

2

Rut ëng wlëno Booz tjok

¹ Domer shäng kjlara ko Booz, e Elimélec, Noemí lanma dëna li pjeýo. E dbur ara bakoe.

² Dbar kjwara ga Rut tjlë Noemí kong ga «Rokër bop kong ga tja ichos jek oba parkë dwla skok löng lishko. Eni ga ëbo, tja iche kjwe dwla bo beno tjeng ba irgo li töng» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Jölö, toguë» le.

³ Eni ga Rut jek öötong shäng dwla bo kjrëba löng li irgo. Shäng parkëshko li kjokyo sogo, e Booz, Elimélec li pjeýo.

⁴ Eshko ga Booz tek tjwe shäng Belén kjokyo dwayo ga tjlë ba parkagaga löng li kong ga «Miga. Pjäy kjimtaga ber Jehovahärë» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Kjjobe. Pja kjimtaga ber Jehovahärë bakoe» le.

⁵ Eshko ga tjlë ba parkagaga tjeng li kägäyo kong ga «¿Walë shäng kjwe ë pjeýo?»

⁶ «Kjwe Moab so. Walë to tek Noemí tjok Moab kjokyo dwayo li kjwe.

⁷ Kjok shröngto ga tjlë bor kong ga «Tja ichos dwla bo llë beno tjeng ba skogaga irgo li töng sira» le. Ga «Jölö» lër ba kongshko ga jek parkë, ga beno

‡ 1:20 Hebreo tjlökwo **Mara**, e **kë ara** loklo. Ba kong ga tjlë ga «Tja iara sök kë ara», e «Tja iara sök woydë ara» loklo.

shäng parkë kjweshko. Woshtono shäng eeri jã ukwang kjwe dorko» le ba kong.

⁸ Eshko ga Booz jek Rut zlong bäng, ga tjlë ba kong ga «Chiya, tja kuzong. Pja dwla bo tòng shto oblë llëme. Pja ber shäng jushko bor parkagaga walëga tjeng wle tjok.

⁹ Domerga to löng dwla bo skok tjeng li tòngshko ga pja parkë jek ba irgo. Pja twe lok tjötö llëme loror bor parkagaga domerga kong tjän. Ga pja wodogroshko ga di kjrëp di bapkwö ðlina domergarë tjeng wle roy dwayo» le.

¹⁰ Kuya ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go, tjlë ga «Tja shto oblë so. ¿Bop bokso ga tja pjluë lëp ega?»

¹¹ «Pja roy kuror uunkong. Bop lanma wolono tek lëkong ga bop ëm, e kjimtëp shäng ara. Bop data, bop mekë, bop kjök, e rayorop pjir, ga pja to tek shrono beno sök nopga miydëp llëm löng li tjok.

¹² Jehovah, e Israel tjëyo Sbö. Pja opyono beno sök ba sjägä dirko wleni, pja de wlo. Eni ga rokër ba kong ga pja potjwlëya, llëye shäryorop li kjishko» le ba kong.

¹³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Woydër ga bop bokso ga tja pjluë lëp iyado. Bop tjlökwö, tja ie dbokjrë jek obi. Tja tjwlö llëm, bop parkagaga walëga tjeng wle dorko. Eni ëmdë ga pja tjlë shäng bor kong yötso, wlëpe» le.

¹⁴ Ga öötong iozlong ðloyo goshko ga Rut rokara Boozdë, tjlë ba kong ga «Pja tegö. Pjlung shosho suk pjir wle kjros, ga pös kjillgwo bo dyo shpoä wle go, ga uozong» le. Kuya ga wloktëng sök parkagaga tjeng li tjreko, ga kong dwla jnena tjeng li twara Boozdë ba kong kjwöböso. Eni ga kjrara, uara beno shäng bö tjung, wopjlu, ga beno obie.

¹⁵ E irgo ga jek dwla skok tjeng li tòng obi, ga Booz tjlë ba parkagaga löng li kong ga «Iëmi dwla tòng kjone pogoshko, töya tòng tjeng ðluw wleshko ëmdë ga wëyë.

¹⁶ Dwla skomi, tömishko ga lomi pjlobö pjlobö, töya bomi irgo wlo. Ga kong llëye lëmi llëme» le.

¹⁷ Eni ga Rut dwla bo tönö shäng kjök eshko äär jong kjök sënge. E irgo ga kjwokära bayo gök kësbang tjung wleni kjwo sak kjwara (10).*

¹⁸ E irgo ga söra jek u lok lishko, ga pina ba ëm kong. Dli twara ba kong llamo li shira, twara ba kong, ue wlo bakoe.

¹⁹ Iya ga tjlë ba kong ga «¿Eerishko ga pja dwla bo tòng shäng kjone? ¿Pja parkë shäng kjone? Pja kjimtara kjök sogo lirë ara kjishko ga rokër Jehovah kong ga e kjimte ara bakoe» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja parkono domer shäng kjlara ko Booz tjok» le.

²⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Eni ga rokër Jehovah kong ga e kjimte. Jehovah, shji nopga löng së obi li kjimte jlökwö. Nopga wolono tjän li kjimte bakoe. Shji kjimte bi pjeyoga soshko tjeng lirë kjluwe. Ga bi pjeyoga kjlara jüni, e Booz» le.

²¹ Eshko ga tjlë ba ëm kong ga «Tja ichara ber shäng eshko, ba parkagaga walëga tjeng li tjok, äär dwla bo kjrozlong dbaryo pjitong guing» le.

²² Kuya ga tjlë ba kong ga «Toguë, pja ber shäng ba parkagaga walëga tjeng li tjok ga ber bop kong pjluë. Pja jek shto oblë kjwe ga llëbo wen bop kong owa kjwe» le.

* **2:17 Gök kësbang tjung wleni kjwo sak kjwara (10), e bayo litro sak pjök (20) dik.**

²³ Eni ga Rut beno shäng parkë Booz parkagaga walëga tjeng li tjok, dwla bo kjozlong dbaryo pjitung guing. Gueniyo beno sök ba ëm shwoy.

3

Rut öör dwla kjwokäzlong shtoyo

¹ Dbar kjwara ga Noemí tjlë Rut kong ga «Toguë, pja kong lanma wlën kjlara, pja ber sök shtoyo pjlú wlo.

² Booz, pja parkë shäng ba parkagaga walëga tjeng li tjok, e bi pjeyo. Kuzong. Eeri shkëyo ga to ba dwla kjwokäk.

³ Eni ga pja nom wë, pja poshtis poshtikklo lõ pjlëblë go, ga pja doyoys shwong pjlú wleniyo go. E irgo ga pja to parkë shäng lishko, gueniyo pja opping wëjë ba kong llëm, äär iono, di iono pjir guing.

⁴ Eshko ga pë buk kjoneshko ga ip yötso. E irgo ga pja jek ba zlong bäng, ba kjinyoklo dre lëkong li kjëp, ga pja opbuk buk eshko. Eshko ga llëye shäryëp wlo li le bop kong» le.

⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «llëye lëp bor kong li shäryër eni» le.

⁶ Eni ga opshino to jek eshko, ga llëye lara ba ëmdë ba kong kës li shäryara eni.

⁷ Ga Booz iono, di iono pjirshko ga beno shäng wopjlúe. E irgo ga jek opbuno, pë buk dwla töng tjeng dlwü li zlong bäng. Wop tjok ga Rut jek shäng wora wora, öötong shäng ba zlong bäng, ba kjinyoklo dre lëkong li kjara, ga opbuno buk eshko.

⁸ Kajok rong dik ga Booz buk li polläk, ga wolleno. Ga workwë jek kalëkongshko ga kuya ga walë buk ba dre zlong bäng kjlara,

⁹ ga tjlë ba kong ga «¿Pja ëro?»

«Tja bop parkaga Rut. Tja kjimte bor pjeyoga soshko kjlara jüni lirë kjluwe. Ga kjlara jüni, e pja. Woydër ga pja orkwosmok bor tjok» le ba kong.

¹⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Chiya, rokër Jehovah kong ga pja kjimte. Domerga dwlas bor kjinmo tjeng ara. Kjone kjone dbur ara, kjone kjone song wleniyo. Wlënop kjlara jüni kjwe, orkwosmok bop tjok wlo. Gueniyo shäryorop eni llëme. Tja bop lanma shinmotkono li pjeyo kjishko ga pja opshäryono beno ba kong pjlú, llëye shäryorop pjlú ba kong dënashko li kjinmo.

¹¹ Chiya, llëye bangkrëp llëme. Llëye lëp bor kong li shäryër. Bor pjeyoga kjok ëre so löng kës li ommyidë ga pja walë wotjlik pjlú wleniyo.

¹² »Jlökoyo ga tja bop pjeyo soshko. Gueniyo domer shäng kjlara obi, bop pjeyo soshko anmoyõ bor kjinmo.

¹³ Eeri shkëyo ga pja ber buk na. Bong kjok shröngto ga tja to lan ba tjok, pja dere, de pja de woydë llëmde, e miydër wlo. Pja de woydë ga pja de. Gueniyo woyde llëm ga lër bop kong jlökoyo Jehovah ko go ga pja dër. Pja pos buk bop shtoshko kjwey äär jong bong kjok shröng guing.

¹⁴ Gueniyo pja öör buk na, woydër ga miydëba llëme» le.

Eni ga pono beno buk ba dre zlong bäng. Gueniyo wëshko kjok shröng, kjok sī obishko ga kojono, opshik ey dwayo wlo.

¹⁵ Eshko ga Booz tjlë ba kong ga «Bop kjinyoklo kjwe skwos, ga shas yötso, roshko dwla iër wlo» le. Shäryara eni, ga dwla iara Boozdë kjinggwo tjer (6) söya wlo, ga toe.

¹⁶ Rut öötong shäng ba ëm shwoy ga Noemí tjlë ba kong ga «Toguë, ¿pja öör sorë?» le.

Kuya ga llëye lara Boozdë ba kong li lara ba kong pjire.

¹⁷ Ga tjlē ba kong ga «Dwīa ēre twara bor kong, ga tjlē bor kong ga “Pja jek shāng irōng bop ēm shwoy or rorē llēme” le bor kong eni» le.

¹⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «Toguē, koshos, llēye wen ip wlo. Eeri ga domer li woshtë llēm, llēbo li llgweya pjir guing» le.

4

Booz orkwosmono Rut tjok

¹ E wopro ga Booz jek oōtong shāng kjok eshko opzrēzlong shtoyo, ga wloktēng sōk eshko. Ga iya wop tjok ga Rut pjeyo soshko lara li jek shāng eshko ga tjlē ba kong ga «Kjłara, pja tegō. Pja sirkes sōk jūshko» le. Kuya ga jek sirkeno sōk ba tjok.

² Eshko ga tjlappaga rokara Boozdē doglo sak kjwara (10), tjlē ba kong lok ga «Pjāy tegō. Pjāy sirkek lōng jūshko» le. Kuya lok ga jek lōng sirkerģō tjeng ba tjok bakoe.

³ Eshko ga tjlē domer li kong ga «Noemí tek shrono sōk irōng Moab kjokyo dwayo, ga wotjlik sōk kjok soynek. Kjok, e bi pjeyo Elimélec, ba lanma shinmotkono li i.

⁴ Ba pjeyo soshko anmoyō li pja. E kjīshko ga woydoror ga pja ommiydē, tjwlēp wlo. E tjwlēp jlōkoyo los tjlappaga tjeng jūshko, tjlappaga kjok llgwega wleniyo bokshto. Tjwlēp woydē ga tjwlēzong. Gueniyo tja ba pjeyo soshko bakoe. Pja bām go, irgo tja. E kjīshko ga tjwlēp woydē llēm ga los bor kong, miydēr wlo» le.

Kuya ga tjlē ga «Enira tjwlēn» le.

⁵ Kuya ga tjlē ba kong ga «Kjok, e Noemí, Elimélec syāyo li i. Ba wa shinmotkono li syāyo ko Rut, e Moab so. Kjok li ber Elimélec tjēyo tek ber ba irgo li i iyado wlo, ga tjwlēnopshko ga pja orkwosmok Rut tjok kjluwe» le.

⁶ Kuya ga tjlē ba kong ga «Enira kjok li tjwlēn llēm dey. Tjwlēnor ga kjok botoya jer bor shjiryo kjwe. Tjwlēn ga äe. E kjīshko ga tjwlēs pjarē dey» le.

⁷ Eshko dbaryo ga Israel tjēyoga sdēkwo tjok obi. Kjok llē soynek wlo ga ba soynega, kjupkwo ioklo skwe kjwara, ga twe ba tjwlēga kong. Kjok soyneya, tjwlēya eni.

⁸ Eni ga domer li, kjupkwo ioklo skwara kjwara, ga twara Booz kong, tjlē ga «Kjok li tjwlēs pjarē» le.

⁹ Eshko ga Booz tjlē tjlappaga lōng li kong, nopga lōng kēs li kong ga «Eeri ga pjāy uunkong ber lōng ba miydaga. Elimélec, Quilión, Majlón, e kjok kēs li tjwlēnor Noemí kong.

¹⁰ Ga Majlón syāyo ko Rut, Moab so li kjrōror beno sōk bor boy, kjok li ber Majlón tjēyo tek ber ba irgo li i iyado wlo, Majlón roy jer llēm wlo bakoe. Pjāy uunkong ber ba miydaga» le.

¹¹ Tjlappaga lōng li, nopga lōng kēs li, Booz tjlōkwo kuya lok ga tjlē ga «Jōlō. Tjawa ber lōng ba miydaga jlōkoyo. Ga rokērwa Jehová kong ga walē li kong wapga twe ara, twara Israel boyga Raquel, Lea kong sorē ga eni. Rokērwa ba kong obi ga efrateoga tjrēko ga pja ie ber domer tjwlō ara wleniyo, ga Belén soppa tjrēko ga pja ie ber roy kēsbange.

¹² Judá, Tamar, ba wa Fares kjīshko ga ba tjēyo tek beno ba irgo li shdōktong trāk llēme. Eni ga rokērwa Jehová kong ga wapga twe bomi kong li kjīshko ga pjāy ie ber lōng eni bakoe» le.

¹³ Eni ga Booz orkwosmono Rut tjok, ga pono ba tjok, ga beno shāng kjlaraso llēm, kjimtara Jehovārē kjīshko. E irgo ga wa buk kjlara domer.

¹⁴ Eshko ga walêga eshko so tjlê lok Noemí kong ga «Jehová poshrëy jlôkoyo! Eeri ga kjimtaga twara Jehovárë bop kong kjlara. Rokërwa Jehová kong ga chida li roy ie shdär Israel tjëyoga uunkong kong.

¹⁵ Pja woyde bop pjlaysdorë ara. Bop kong ga tjwlö ara, wapga domerga doglo kjäk (7) kjinmo. Ga chida li wenö ba kong. E kjishko ga pja ie ber mite wleni, ga pja këguëshko ga pja de» le.

¹⁶ Eshko ga chida li kjrara Noemírë ba wloshko, ga kuna shäng ba tjok.

¹⁷ E koiara walêga eshko so lirë Obed, ga tjlê lok ga «Noemí wa buk kjlara» le.

E irgo ga Obed, e wa Isai. Isai, e wa David.

David dataga, kjokëga

¹⁸ Fares tjëyo tek beno ba irgo li beno eni: Fares, e wa Jezrón;

¹⁹ Jezrón, e wa Ram; Ram, e wa Aminadab;

²⁰ Aminadab, e wa Naasón; Naasón, e wa Salmón;

²¹ Salmón, e wa Booz; Booz, e wa Obed;

²² Obed, e wa Isai; Isai, e wa David.

Jonás

Jonás Jehová tøywono

¹ Domer shäng kjlara ko Jonás, e Amitay wa. Pjlara ga Jehová tjlê ba kong ga

² «Kjok buk kjrina kësbang, kjëryo shäryak ak go pjribri kjókshko ko Nínive. Pja nom eshko. Ga roy sös ba kong ga llêbo owa shärye löng kës li roy kuror, ga epga shdun e kjîshko» le.

³ Gueniyo ga kolara Jonásdê llêm, jek Jope kjokyo shara. Öötong shäng eshko ga kyyong wlêna buk kjlara ba brikdo, jongya jong Tarsis kjokyo, Jehová tøywe wlo le. Eni ga oppotjwlêno, opyono ba roshko, jek äär eshko wlo.

⁴⁻⁵ Gueniyo ga pjluk ichara Jehovárê dlung kjing kësbang, dbo ara. Eni ga kyyong sögaga li bê löng dete erä. Wotjlik lok ga kyyong dlar le, bangkjre lok träk llêm, ga kjlara kjlara kjarga löng syöshhtë, kjloshtê ba sböpga kong. Eshko ga ba kyyong jer pir llêm wlo ga kyyong roshko llêbo tjeng kës li shira, dbura lok jer dlung roshko.

E wopro ga Jonás beno buk pë dew, kyyong roshko.

⁶ Eni ga kyyong söga kägäyo jer Jonás bukshko ga tjlê ba kong ga «¿Pja pë kjër ega? ¿Pja kojös maling kjwey dwayo! ¿Pja syöshstos bop sbö kong, shji songe le kjwe, shji wolon llêm wlo!» le.

⁷ E irgo ga kyyong sögaga li tjlê lok ëng kong ga «Kjweri, shji llêbo jyäglo dbuk, llêbo owa jü laga ërê ïy wêlê wlo» le. Shäryara lok eni, ga miydara e go ga wloyo Jonásdê.

⁸ Eni ga tjlê lok ba kong ga «¿Los borwa kong ga ¿llêbo owa tjwe borwa kong ega? ¿Pja pak llê? ¿Pja tek kjone dwayo? ¿Pja kjone so? ¿Pja tjëyo kjone dey?»

⁹⁻¹⁰ «Tja hebreo. Jehová, e bangkjrotê. E Sbö, kjok uunkong shäryaga, dlung ëre shäryaga bakoe. Tja ëre to shäng ba tøywê» le ba kong.

Kuya lok ga bangkjrrara ara, tjlê ba kong ga «¿Shäryëp eni ega?» le.

¹¹ Eshko ga dlung poyong dbo kjrê jek këgong këgong, ga tjlê lok ba kong ga «¿Llêye shäryërwa bop tjok, dlung ëre slan ber buk tjëkso wlo?»

¹² «Tja dbuzi jer dlung roy, ga dlung kjwe ber buk tjëkso dani. Miydër pjlú ga pjluk to tek löng kës bi kjing go ëre wloyo tjarê» le.

¹³ Eshko ga kjra lara lok dbo go, kyyong tjye lok pjöshko lara, gueniyo dlung iirkono ara anmoyö kjîshko ga tjye ga äe.

¹⁴ Eni ga rokara Jehová kong ga tjlê lok ga «Jehová, tjawa iëp wolon, domer ëre zrörwa kjîshko llême. Llêbo owa shäryara llêm wleni ga owa ëre iëp ber pjang borwa go llême. Jehová, llêbo uunkong ëre shäryaga li pja» le.

¹⁵ Lara lok pjir ga Jonás dbura lok jer dlung roy, ga dlung kjing shkuno, beno buk tjëkso.

¹⁶ Ìya lok ga Jehová bangkjrrara lok, ga llêbo söra, twara ba kong, ga tjlökwo lara ba kong jlökoyo bakoe.

¹⁷ Gueniyo ga mã dlung roy so ichara Jehovárê kësbang kjlara, Jonás dwe wlo. Ga Jonás beno sök mã li bö roy dbargwo mya, shkër dbae.

2

Jonás syöyo

¹ Eni ga Jonás sök mā li bö roshkoshko ga syöshtono ba Sbö Jehová kong. Tjlê ga

² «Jehová, tja woydëshko ga
pja rokoror,
ga tja kar dboryorop.

Tëm dlung dorong dwayo, tja wolon döröshko ga
pja rokoror,
ga tja kurop.

³ Tja ichorop jer dlung dorong,
ga tja popnena dlung mäs lirê.

Ba pjlublún kësks li
to jek bor kjing go.

⁴ Kur ga tja iorop beno sök tjoksa.
Bop u ñn ame loror.

⁵ Tja jnena dlung dyorê uunkong,
tja kjingara dlung rong lirê,
dlung kjlo sho opligwing jong bor dlu go.

⁶ Tja oplono jer öötong shäng dlung dlupyo jer äärshko.
Kur ga tja shduna, iara beno sök eshko iyado.

Gueniyo ga tja wolontoshko ga tja dörop.
Pja bor Sbö Jehová.

⁷ Kur ga tja wolon döröshko ga
Jehová, pja woyoshroror,
ga bor syö öötong bop shwoy,
öötong bop u jong lishko.

⁸ Ëye mār sböpga jyäglo go ga
kjimtêp ame.

⁹ Gueniyo bor tjlokwo pjlú go ga
llêbo sör, twêr ber bop kong.
Llêye loror bop kong jlokoyo li shäryêr eni.

jJehová, bor döga li pja eröel!» le.

¹⁰ Eni ga mā li ichara Jehováre Jonás tjwê dlung kjako.

3

Nínive sopga, llêbo owa shärye löng li rayara

¹ E irgo ga Jehová tjlêno Jonás kong jek obi. Tjlê ga

² «Kjok buk kjrina kësbang, kjêryo shäryak ak go pjribri kjókshko ko Nínive. Pja nom eshko. Ga llêye lër bop kong li lëp ba kong eni» le.

³ Eni ga Sbö tjlokwo li kolara, ga to jek Nínive kjokyo. Kjok, e kësbang, shji jek u ñk ba roshko wlo ga woydara dbargwo mya.

⁴ Jonás jêktong shäng ba roshko dbar kjwara ga tjlê nopga kong ga «Äär dbargwo sak pkêng (40) ga Nínive kjokyo ère pjiya Sbörê» le.

⁵ Kuya lok ga tjlokwo kjrarae. Ga tjlê lok èng kong ga «Shji iê llêm Sbö kong» le. Eshko ga nopga uunkong shwong pjuno shtëgro së ä wleniyo, ba woowa li İya Sbörê wlo le.

⁶ Roy öötong Nínive so pjluyo kongshko ga kojono ba sökklö sökshko dwayo, ga shwong onmo pjlú li skwara, shwong shtëgro sê ä wleniyo pjuna, ga wloktong sök töshko bakoe.

⁷ E irgo ga pjlú, ba pjløyoga, e kjibokwo tono kjwara, miyde kjok eshko sogpa uunkongdê wlo. Kjibokwo li tjlê ga

«Shji iê llême. Öng llê sêy llêm, kong di twëy llêm bakoe.

⁸ Shwong shtëgro sê ä wleniyo, e pjüzî, bi woowa li İya Sbörê wlo.

Ga pjây kjloshtos jlökoyo Sbö kong. Llêye owa shäryëmi löng İyado li rayozîa. Pjây opshäryë owa, oba zrök, oba shpok, e rayozî bakoe.

⁹ Eni wleni ga Sbö wotjlik li kjlopswê, ba iir li löya, slöya, ga shji pjiya llêm kjwe.»

¹⁰ İya Sbörê ga llêbo owa shärye löng li rayara kjîshko ga epga songe lara, ga llêye shärye ba tjok lara li shäryara eshko llême.

4

Jonás iirkono ara

¹ E kjîshko ga Jonás iirkono ara,

² ga syöshtono Jehová kong, tjlê ga «Jehová, tja kuzong. Tja shäng bor kjokshko obishko ga miydoror ga êre shäryë jüni, ga loror bop kong pjire. E kjîshko ga tja töktong jek Tarsis kjokyo. Miydêr ga pja Sbö, pja wopjlú anmoyö, nopga songe lëp İyado, pja iirkê wlo ga kjange. Nopga shdum lëpshko ga llêbo wlêp woydê oblê oblê enido, shdum llêm wlo.

³ «Eni ga rokêr bop kong ga tja ios wolon jekdo. Tja ber sök sê ame dey» le.

⁴ Kuya ga tjlê ba kong ga «¿Pja iirkê kjweni ga pjlúre?» le.

⁵ Eshko ga Jonás opshino kjok eshko dwayo, jek öötong sök kjok buk dlo wen tēm shwo lëkong. Eshko ga ukwang shäryara kjwara, ga beno sök ba dirko, llêye shäryë kjok buk li tjok İya wlo.

⁶ Eshko ga kji sho iara Sbö Jehovärê wen jong kjlara Jonás kopshko, ber sök wopjlú wlo. Kji sho li kjîshko ga Jonás woowa llême.

⁷ Gueniyo wêshko kjok shröngto ga shtëtä ichara Sbörê, kji sho li ue wlo, ga sho dano beno drete.

⁸ Dlo wenshko ga pjluk kjlik ichara Sbörê weno jong dlo wen tēm shwo lëkong dwayo, ga dlo jong bek Jonás kâ kjing go. Eni kuzong ga kuya mae, wopjir kjoyo, wolon woydê erä. Ga tjlê ga «Tja sök sê woydê ame» le.

⁹ Kuya Sbörê ga tjlê ba kong ga «¿Pja iirkê kji sho dano li kjîshko ga pjlúre?»

«Ëng. Bor kong ga pjlúe. Tja sök êreshko wolon iirdê» le.

¹⁰ Kuya ga tjlê ba kong ga «Kji sho kjwe dgaga pjarê llêm, kungga pjarê llêm bakoe. Shkêr kjwara ga weno, wêshko ga kjêtonge. Gueniyo ga songe lëp.

¹¹ Nínive kjokyoora nopga ara, sak dbâw dbâw pjloglo sak dbâw kjingsho sak dbâw dbâw pjloglo sak pjök (120,000) kjinmo. Llêye pjlúre, de oware, e miyde lok llême. Eshko ga öng ara bakoe. ¿Eni ga songe lër llêm sorê?» le.

Evangelio según Mateo

Jesucristo roy pjlú ère, e jyã tara Mateorë

Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Mateo. E kowëba Leví bakoe. E judío. Dënashko ga e dbur tōngga Roma so kong. Pjlara ga sök ba pak lishko ga rokara Jesúsde opping ba tjok. Kuya ga to jek ba tjok, beno shäng ba oppingga shara. E irgo ga öotong beno shäng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjlarayo bakoe.

Eshko dbaryo ga judíoga löng no pjluyo iche le Sbörë li koshë, gueniyo e Jesús miydara ararë llëme. E kjishko ga Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga kjibokwo ère tara Mateorë. Llëbo ñna, kura om go li jyã tara beno lok kjibokwo ère go, ber judíoga uunkong kong wlo. Woyde ga kjibokwo ère go ga miyde lok ga koshe löng li, e Jesús om go.

Jesucristo data, kjokë, tjlapgaga tek dënashko dwayo

¹ Jesucristo, e David tjëyo, Abraham tjëyo bakoe. Ère ba data, ba kjokë, ba tjlapgaga tek dënashko dwayo, e kjibokwoyo.

² Abraham, e Isaac data.

Isaac, e Jacob data.

Jacob, e Judá data, ba shjiyga, ba lëmga data bakoe.

³ Judá, e Fares data, Zera data bakoe. Epga mekë ko Tamar.

Fares, e Esrom data.

Esrom, e Aram data.

⁴ Aram, e Aminadab data.

Aminadab, e Naasón data.

Naasón, e Salmón data.

⁵ Salmón, e Booz data. Booz mekë ko Rajab.

Booz, e Obed data. Obed mekë ko Rut.

Obed, e Isaí data.

⁶ Isaí, e Pjlu David data.

David, e Salomón data. Salomón mekë, e dënashko ga Urías boy.

⁷ Salomón, e Roboán data.

Roboán, e Abías data.

Abías, e Asa data.

⁸ Asa, e Josafat data.

Josafat, e Joram data.

Joram, e Uzías data.

⁹ Uzías, e Jotam data.

Jotam, e Acáz data.

Acáz, e Ezequías data.

¹⁰ Ezequías, e Manasés data.

Manasés, e Amón data.

Amón, e Josías data.

¹¹ Josías, e Jeconías data, ba shjiy, ba lëmga data bakoe. E dbaryoshko ga Israel tjëyoga zanaba, söraba jek Babilonia kjokyo dbo go.

¹² Eshko tek lëkong ga wapga weno obi.

Jeconías, e Salatiel data.

Salatiel, e Zorobabel data.

¹³ Zorobabel, e Abiud data.

Abiud, e Eliaquim data.

Eliaquim, e Azor data.

¹⁴ Azor, e Sadoc data.

Sadoc, e Aquim data.

Aquim, e Eliud data.

¹⁵ Eliud, e Eleazar data.

Eleazar, e Matán data.

Matán, e Jacob data.

¹⁶ Jacob, e José data, María lanma. María, e Jesús mekë. Oba tjlë ga no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e Jesús.

¹⁷ Abraham wapga, tjërga, tek lëkong tjeve jong David go beno wapga öötong kop eni doglo sak kjwara kjingsho pkëng (14). David wapga, tjërga, tek lëkong tjeve jong Israel tjëyoga söraba jek Babilonia kjokyo dbo go dbaryoshko beno wapga öötong kop eni doglo sak kjwara kjingsho pkëng (14). Eshko dwayo ba wapga, tjërga, tek lëkong tjeve jong no pjluyo iche le Sbörë li buk dbaryoshko beno wapga öötong kop eni doglo sak kjwara kjingsho pkëng (14) bakoe.

Jesucristo bukshko dbaryo

¹⁸ Jesucristo, e bukshko ga eni. Kjeglo shäng kjlara ko María. Domer shäng kjlara ko José. Tjlökwo twono ëng kong, orkwosmok wlo. Gueniyo orkwosmojdë lok llëm obishko ga María beno shäng kjlaraso llëm, Sbö Sëya ĩ.

¹⁹ José, e domer pjlo bek, ga María rote wojdë ë kong llëme. E kjishko ga raje kjingtëng lara.

²⁰ Woyotjlïya shärye eni leshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng ba kong kjlara yoshko, ga tjlë ba kong ga «José, David tjëyo, pja orkwosmok María tjok ga bangkjrep llëme. Shäng kjlaraso llëm, Sbö Sëya ĩ.

²¹ Llono ga María wa buk kjlara domer. Eshko ga koiëp Jesús.* Koiëp eni, ba tjëyoga döya llëbo owa shärye löng li dbo dorko dwayo kjishko» le.

²² Shäryono eni, tjlökwo lara Tjlapgarë ba tjlökwo laga kong dënashko li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

²³ «Kjeglo domer miydojdë llëm obi li,
e ber shäng kjlaraso llëme.

Wa buk kjlara domer, ga koiëba Emanuel.»†
(Emanuel, e «Sbö shäng bi tjok» loklo.)

²⁴⁻²⁵ José wollenoshko ga llëye lara Tjlapga parkaga kjok dogo sorë li shäryara eni, ga María wlojkrara. Gueniyo José pono ba tjok llëm, äär jong chida li buk guing. Eni ga wa buk kjlara domer, ga koiara Josërë Jesús. E irgo ga beno löng pjöyikong.

2

Domerga llëbo miydë ara dbala go wleniyo, e shrono löng dlo wen tëm shwo lëkong dwayo

¹ Jesús weno buk Belén kjokyo, e Judea kjokyo obi. E dbaryo ga kjok eshko so pjluyo ko Herodes. Eshkoshko ga domerga llëbo miydë ara dbala go wleniyo, e tek shrono löng Jerusalén kjokyo, dlo wen tëm shwo lëkong dwayo ga

* 1:21 Grecia so tjlökwo **Jesús**, e **shji döya Tjlapgarë** loklo. † 1:23 Isaías 7.14.

² tjlë oba kong ga «¿Judío pjluyo weno buk kjone? Ba dbala ĩnorna, ga tjawa tek lōng ba poshrëk» le.

³ Kuya Pjlu Herodesdë ga beno sök woydë ara. Jerusalén sogga beno lōng eni bakoe.

⁴ Eshko ga syōshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok ĩlgwekklo tara Moisésdë li go, e rokara pjlurë uunkong, ga tjlë ba kong lok ga «¿No pjluyo iche le Sbörë li wen buk kjone?»

⁵ «E wen buk Belén kjokyo, e Judea kjokyo obi. Tara beno Sbö tjlökwo laga tek dënashko sorë li eni.

⁶ »“Belén kjokyo, pja Judá tjëyoga kjokyo obi.

Bor nopga Israel tjëyo pjluyo wen kjlara bop kjok kjing go.

E kjĩshko ga pja tjwłö tira ĩlëm kjok ëre kjing goshko.”*

⁷ Eni ga domerga shrono dlo wen tēm shwo lëkong dwayo li rokara pjlurë tjoksa lütshko. Ga epga kjĩshko ga miydara ga dbala weno pjang ĩlonoshko.

⁸ E irgo ga tjlë ba kong ga «Pjây nom Belén kjokyo, ga kjwozirwa wlëmi yōtso. Wlënomi ga pjây tek irōng, ga roy sömi bor kong, tja jek ba poshrëk bako wlo» le.

⁹ Kuya lok ga toe. Ga dbala ĩna weno pjang li jek pjang ba bäm go, ga slan äär pjang kjwozirwa sök li kopshko.

¹⁰ Dbala li ĩya lok ga beno lōng wopjłue.

¹¹ Eshko ga opzrëno jek lok u li roshko, ga kjwozirwa ĩna sök ba mekë María tjok. Eshko ga kjök tonon, ga kjwozirwa li poshrëra. E irgo ga dbur sho shōylör, ĩlëbo lō pjłëblë tjwłö ara wleniyo, dwlo poshtikklo lō pjłëblë, e shira, twara ba kong ba sëngglo.

¹² E irgo ga Sbö tjlë ba kong yoshko ga «Pjây jek pjlur shwo lëkong ĩlëme» le. E kjĩshko ga irbo shano oblë, ga to jek lok irōng obi ba kjokshko eni.

José töktong to jek Egipto kjokyo María, Jesüs tjok

¹³ Domerga li brikotong irgo ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno José kong kjlara yoshko, ga tjlë ba kong ga «Kjwozirwa li wlëya Pjlu Herodesdë, zrōya wlo le. E kjĩshko ga pja kojōzong. Kjwozirwa, ba mekë, e sös na dwayo. Pjây nom tök Egipto kjokyo. Pjây ber lōng eshko, äär jong ĩlono lër bop kong guing» le.

¹⁴ E shkëyo ga José kojono, ga kjwozirwa, ba mekë, e söra to jek Egipto kjokyo.

¹⁵ Öötong beno lōng eshko, Pjlu Herodes wolono guing. Shäryono eni, tjlökwo lara Tjlapgarë ba tjlökwo laga kong dënashko li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: «Bor wa rokoror Egipto kjokyo dwayo.»†

Herodes nopga ichono kjwozirga zrök

¹⁶ Miydara Herodesdë ga jyäpgwara domerga tjwe dlo wen tēm shwo lëkong dwayo lirë ga ĩirkono ara anmoyō. Dbala weno pjang ĩlonoshko lara domerga lirë ba kong kjĩshko ga nopga ichara kjwozirga domerga lu pjloglo pjök ter lëkong lōng Belén kjokyo li zrök uunkong, kjwozirga lu eni lōng ba soshko li tjok bakoe.

¹⁷ Eni ga tjlökwo lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Jeremiasdë li beno jlökoyo. Tjlëno beno eni:

¹⁸ «Ramá kjokyo ga ybō pjluk ara, slar ara, kjloshtë ara.

* 2:6 Miqueas 5.2. † 2:15 Oseas 11.1.

E Raquel,

ba wapga wolono,
ga slar sök ba kjĩshko,
wojekoba woyde llẽme.»‡

José to jek Nazaret kjokyo iröng obi María, Jesús tjok, ber löng eshko wlo

¹⁹ Herodes wolonoshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara José kong yoshko Egipito kjokyo,

²⁰ tjlẽ ba kong ga «Nopga löng kjwozirwa zrök woydẽ kjupä li wolonoe. E kjĩshko ga pja kojözong. Kjwozirwa, ba mekẽ, e sös jek na dwayo. Pjãy nom jek Israel kjokyo iröng obi» le.

²¹ Eni ga José kojono, ga kjwozirwa, ba mekẽ, e söra to jek iröng Israel kjokyo.

²² Guenyiyo kuya ga Arquelao parkẽ sök Judea so pjluoy, ba data Herodes shtoshko ga jek eshko ga bangkjire ara. Eni ga Sbõ tjlẽ ba kong yoshko ga «Pjãy jek Judea kjokyo llẽme» le. E kjĩshko ga to jek Galilea kjokyo shara.

²³ Öötong eshko ga jek löng Nazaret kjokyo, ber löng eshko wlo. Shäryono eni, tjlökwo lara Tjlapgarẽ ba tjlökwo lagaga kong dënashko li ber jlökoyoy wlo. Tjlẽno beno eni: «No pjluoy iche Sbörẽ tjwe li kowẽba Nazaret so.»

3

Juan No Waga shäng kjok dogro no llẽmshko

¹⁻² Lu to jek ara irgo ga domer weno shäng kjlara ko Juan No Waga. E jek to shäng Judea kjok dogro no llẽmshko, tjlẽ oba kong ga «Sbõ ber no pjluoy wlo li, e dbaryo äätoe. E kjĩshko ga llẽbo owa shäryẽmi löng li, e owa jlõe lozĩ, ga rayozĩa» le.

³ Kjibokwo tara Sbõ tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdẽ. Tjlẽno beno eni: «Kjok dogro no llẽmshko ga ëbo tjlẽ shäng dbo go ga

“Irbo poshäryozĩ Tjlapga tjwe li kong.

Shäryozĩ ber beke.”*

Ëbo tjlẽ shäng dbo go lara li, e Juan layde.

⁴ Eshkoshko ga Juan doyẽ shwong sek öng jëkklo sok kësbang zok go, dop pjrikklo shäryak öng kwota go bakoe. Ba dli beno sekwa, or kjloshko so dyo bakoe.

⁵ Jerusalén sopga, Judea sopga, Jordán diyo kjokyo sopga, e shrono löng träk llẽm ba kuk.

⁶ Eshko ga kjone kjone, llẽbo owa shäryara li le oba uunkong bokshto. E irgo ga we Juandẽ jer Jordán diyo roshko.

⁷ Eshko ga nopga tjeng ktring pjök ko fariseoga, saduceoga. İya Juandẽ ga tjwe löng ba shwoy we wlo ga tjlẽ ba kong ga «İPjãy so dgur kjoyoe! İNopga owa shdüzlong dbaryo dörö lishko ga pjãy dār laga ërẽ bomi kongdo?

⁸ Pjãy jek pjlo beke. Mıydẽba e go ga llẽbo owa shäryẽmi löng li, e owa jlõe loromi, ga rayoromi jlökoyoy.

⁹ Lër bomi kong ga akkwo ëre ëmdẽ shärye Sbörẽ ber Abraham tjeyoga ga pjluẽ. E kjĩshko ga “Tjawa Abraham tjeyoga kjĩshko ga tjawa shdüya Sbörẽ llẽme” lëmi llẽme.

¹⁰ “Zër e” le Sbörẽ shäng. Kjor botjyẽ pjlu llẽm wleniyo tjeng kës li ze jek tas, dbuya iök roy, suya wlo.

‡ 2:18 Jeremías 31.15. * 3:3 Isaías 40.3.

11 »Ëye, llëbo owa shärye löng li, e owa jlõe lara, ga rayara ga wër shäng di goshko. Gueniyo ga no tjwe bor irgo kjlara. Bek wlo ga tja ba drepkwota sök wlo llëm, e tjwlo ara bor kjinmo anmoyō kjishko.† Era, pjây we iök go, ga pjây go Sbō Sëya iche tjwe ber kësbang bomi tjok.

12 Tjwe kjwlë tjok, dwla pjloyong wlo wleni. Dwla pokeshko ga dwla bo töya ber tjeng ba bapkwō roy. Gueniyo ba kasho lira suya iök roy. Iök li pjë jong ri ri İyado, sjer llëme» le.

Jesús wara Juandë

13 Jesús opshino jek Galilea kjokyo dwayo, öötong shäng Jordán diyo, Juan shängshko, we wlo.

14 Gueniyo we woydë Juandë llëme. Tjlë ba kong ga «Pja tek shäng bor shwoy, pja wër wlo lëp, gueniyo tja waga pjarë dey» le.

15 Kuya ga tjlë ba kong ga «Ios ber eni guing. Shäryëy jüni, woyde Sbörë eni kjishko» le.

Kuya ga «jölö» le.

16 Eni ga Jesús wara jer di roshko. Wara pjir ga Jesús opshik tëm shäng di roy dwayoshko ga kjok dogo roshwino beno oojong erä. Ga İya Jesúsde ga Sbō Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono sök ba go.

17 Eshko ga ybō kuraba kjok dogo dwayo, tjlë ga «Bor wa li kjwe. Kjwe woydër ara. Tja wopjlü ba tjok» le.

4

Jesús tjlina Äre, llëbo shärye owa wlo le

1 E irgo ga Jesús söra Sbō Sëyarë jek öötong shäng kjok dogro no llëmshko, tjlİya Äre wlo.

2 Eshko ga iono llëm Sbō kong dbargwo sak pkëng (40), shkë dbae. E irgo ga pjli jonge.

3 Eni ga Ä jek äär shäng Jesús tjlİk, llëbo shärye owa wlo le. Tjlë ba kong ga «Pja Sbō Wa jlökoyo ga akkwo tjeng ère posgos ber pjlung shosho suk pjir, uëp wlo» le.

4 Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbō tjlökwo tak pjang eni: »«No mär dli goshko dö llëme.

Mär tjlökwo le Sbörë li go bakoe»* le.

5 E irgo ga söra Äre jek öötong shäng kjok zrek ko Jerusalén, Sbō u kësbang jong lishko. Eshko ga söra jem, öötong shäng Sbō u dbo go,

6 ga tjlë ba kong ga «Sbō tjlökwo tak pjang eni: »«Ba parkagaga kjok dogo so iche Sbörë bop dë,

pja shaya ba orkwo go,
pja dre pjë akkwo go llëm wlo.»†

E kjishko ga pja Sbō Wa jlökoyo ga pja optos jer na dwayo» le.

7 Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbō tjlökwo tak pjang eni bakoe: »«Tjlapga, bop Sbō li tjlİy llëme»‡ le.

8 E irgo ga söra Äre jem öötong shäng dlup jong kjókshko dbo go, ga kjok kjwang jİkong kjrİna kjrİna li pina ba kong uunkong, wolësowa İya wlo.

† 3:11 Eshko dbaryo ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, ba sogoga drepkwota döra ba kong, e ba pak kjishko. Eni ga llëye le Juandë ga e «Tja tjwlo äär ber Jesús parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo ëmdë llëme» loklo. * 4:4 Deuteronomio 8.3. † 4:6 Salmo 91.11-12. ‡ 4:7 Deuteronomio 6.16.

⁹ Eshko ga tjlē ba kong ga «Pja kjök tok, tja poshrēp wleni ga kjok uunkong ēre twēr ber bop kong» le.

¹⁰ Kuya ga tjlē ba kong ga «Sbō tjlökwo tak pjang eni:
»“Tjlapga, bop Sbō li poshrēmire döe. E kolomirē döe.”^S
E kjishko ga Ä, pja opkjos na dwayo» le.

¹¹ Eni ga Ä opkiono ey dwayo ga toe. Eshko ga Sbō parkagaga kjok dogo so shrono lok Jesüs kjimtē.

Jesüs ba pak soyono

¹² Juan bängzaraba shäng no shdüzlong uyo roshko li roy kuya Jesüsdē ga to jek Galilea kjokyo iröng obi.

¹³ Gueniyo beno sök Nazaret kjokyo llēme. To jek Capernaüm kjokyo, ga beno sök eshko shara. Capernaüm kjokyo, e ber buk di bäng buk kēsbang, shkung, so dlung kjoyo li sor go, Zabolón tjëyoga, Neftalí tjëyoga dēna löngshko.

¹⁴ Shäryono eni, tjlökwo lara ba tjlökwo laga tek dēnashko so Isaíasdē li ber jlökoyo wlo. Tjlēno beno eni:

¹⁵ «Zabolón tjëyoga, Neftalí tjëyoga,
e kjokyo ber buk Jordán diyo kjwo kalēkong,
di bäng buk kēsbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea li kjako,
noppa judío llēm wleniyo löngshko.

¹⁶ Kjok eshko sopga jëk löng kjok ro sī roshko wopro ga iök shjiy ña lok kēsbang kjwara.

“Nopga li wolono tjeng pjire” laraba,
gueniyo iök shjiy weno ba kong kjwara,
dlo wen tēm pjang kjok shröngto wleni.”^{*}

¹⁷ Eshko jek lēkong ga Jesüs beno shäng tjlē oba kong ga «Sbō ber no pjluoyo wlo li, e dbaryo döroe. E kjishko ga llēbo owa shäryēmi löng li, e owa jlōe lozi, ga rayozi» le.

Nopga mā shaga kjrara Jesüsdē doglo pkëng (4)

¹⁸ Domer shäng kjlara ko Simón, e kowēba Pedro bakoe. Domer shäng kjlara obi ko Andrés, e Simón lëng. Epga mā shaga. Pjlara ga löng ba kjla mā shakklo dbuk Galilea di bäng buk kēsbang shkung, so dlung kjoyo li roshko. Eshko ga Jesüs jek shäng diksor go, ga İya ga domerga li bë löngē.

¹⁹ Eshko ga tjlē ba kong ga «Pjāy tek bor tjok, pjāy pin wlo. Pjāy to löng mā shak ame. Pjāy iēr to ber löng no töng bor kong shara» le.

²⁰ Kuya lok ga ba kjla rayara jekdo, ga to jek ba tjok.

²¹ Jek kēgo sit ga domerga löng do pjök ko Santiago, Juan. E data Zebedeo. Epga löng ba kjla mā shakklo bängyē kjyong roshko ba data tjok. Ga Jesüs jek shäng eshko ga domerga do pjök li ña, ga rokara jek ba tjok, opping ba tjok wlo.

²² Kuya lok ga ba data rayara jekdo, beno sök ba kjyong roshko, ga to jek lok Jesüs tjok.

Jesüs oba pino, swlopga poptono träk llēme

²³ Eshko ga Jesüs jëk to shäng Galilea kjokyo kjok kjwang jlkong. Kjok kjrina kjrina ga oba pīya judioga syō uyo lok kjwobi li roshko. Sbō ber no pjluoyo sorē li roy pjlu le oba kong, ga oba swlo llē ara, llayo boyo bang ara, e popte.

²⁴ Eni ga Jesús roy shdöktong Siria kjokyo kjok kjwang jikong, ga swlopga sökoba tjwe ba kong, no swlo llërba pogo tjok, no poglo llë bang ara, no goshko Å sëyaga, no wopjir ä wleniyo, no dre kuga llëm wleniyo, ga poptara uunkong.

²⁵ Galilea sopga, Decápolis sopga, Jerusalén sopga, Judea sopga, Jordán diyo kjok ber buk dlo wen tëm shwo lëkong li sopga, e to jek lok ba tjok ara.

5

Jesús tjlëno oba kong dlup go

¹ İya Jesúsdë ga nopga ara ga poyono sök dlup go. Eshko ga ba oppinggaga tek shrono löng ba zlong ga

² pina. Tjlë ba kong ga

İlëye shäryë, shji ber wopjlu wlo

³ «Ëye songe le, İlëye pjlu twe Sbö kong wlo drete le ga era ber wopjlu, Sbö ber ba pjluyo kjishko.

⁴ Ëye slar ëë ga era ber wopjlu, wojeya Sbörë kjishko.

⁵ Ëye wotöy ga era ber wopjlu, İlono ga kjok uunkong twe Sbörë ba kong, ber baıya wlo kjishko.

⁶ Ëye, İlëye woyde Sbörë li shärye woydë ara, no pjli ara li dli uë woydë wleni, no wodogro li di ië woydë wleni bako ga era ber wopjlu, kjimte Sbörë ba shäryë kjishko.

⁷ Ëye, oblë songe le İyado ga era ber wopjlu, songe le Sbörë bako kjishko.

⁸ Ëye Sbö woydë jlökoyo ba pjluşhko, le kjamo go dö llëm ga era ber wopjlu, İlono ga Sbö İya kjishko.

⁹ Ëye oba wlëpyotkë, ber löng wopjlu ëng tjok wlo ga era ber wopjlu, kowe Sbörë ba wa kjishko.

¹⁰ Ëye shdungoba, İlëye woyde Sbörë li shärye kjishko ga era ber wopjlu, Sbö ber ba pjluyo kjishko.

¹¹ »Pjäy wlongoba, pjäy shdungoba, pjäy jyöyotkëba bor kjishkoshko ga pjäy ber wopjluë.

¹² Eshkoshko ga pjäy woydë İlëme. Pjäy ber wopjlu dey. Pjäy äär kjok dogoshko ga pjäy potjwlën ara. Dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga shdunaba eni bakoe.

Dlungna, iök shjiy

¹³ »Pjäy so dlungna kjoyo, nopga löng kjok ëre kjing go kong. Gueniyo dlungna pjlä ameshko ga İey ber pjlä ba shtoy iröng obi ga äe. Eshko ga İlëno ame. Dbuy ber tjeng irbo bang, shglëkoba wlo.

¹⁴ »Pjäy so iök shjiy kjoyo, nopga löng kjok ëre kjing go kong. U'lok dlup dbo go jney ga äe.

15 Iök shjiy borkey, jney llëbo dorko wlo llëme. Iëy jong kjókshko dey, kãã të shjiy nopga löng ushko kjlobi li kong.

16 Pjãý ber löng iök shjiy wleni. Pjãý jëk löng bëy oba boksho, llëye shãryëmi li ikoba wlo, bomi Data sök kjok dogo li poshrëkoba wlo.

Kjok llgwekklo tara Moisésdë

17 »Tja shrono shãng kjok llgwekklo tara Moisésdë li kjaga lëmi llëme. Tja shrono shãng llëye lara Sbö tjlökwö lagaga tek dëdashko sorë li kjaga lëmi llëm bakoe. E eni llëme. Tja shrono shãng llëye lak jlökoýo li, e llë loklo të bomi kong, miydëmi wlo.

18 Lër bomi kong jlökoýo ga kjopkwo, kjok ëre pjité llëm obishko ga tjlökwö tak lok kjok llgwekklo li jer kjwara llëm, shãryono uunkong guing, tjlökwö chirawayo ëmdë eni bakoe.

19 »Eni ga ëye kjok llgwekklo tara Moisésdë li kjë kjrina, ba chirawayo ëmdë, ga oblë pïya eni bako ga Sbö sök no pjluýo ïyado lishko ga tjwlö sira li e lëba eshko. Gueniýo ëye omkolë, ga oblë pïya ba kolë bako ga Sbö sök no pjluýo ïyado lishko ga tjwlö ara li e lëba eshko.

20 ¡Tja kuzïa! Woyde ga llëye woyde Sbörë li shãryëmi pjlu, fariseoga kjinmo, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go kjinmo bakoe. Shãryëmi eni llëm ga pjãý äär ber löng Sbö sök no pjluýo ïyado lishko llëme.

Iir

21 »«Shji no zrök llëme. Ëye no zröno ga e shdungko» laraba tjlapgaga tek dëdashko so kong eni. Tjlökwö ëre kuromi tjän.

22 Gueniýo lër bomi kong ga ëye iirkono ba kjlara kong* ga e shdungko. Ëye «Pja makrae» lono ba kjlara kong ga sökoba Judío Kjok llgwegaga Këskësyö kong, shdüya wlo. Ëye ba kjlara äyoshtono ga e jek shãng irbo äär jong iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li go.

23 »E kjïshko ga pjãý jek äär öng sho sukklo Sbö sënggïo tjokshko ga woyoshreëmi ga bomi kjlara shãng iirkë bomi tjok wleni ga

24 Sbö sënggïo li rayëmi ber sök eshko, pjãý nom ba llgwek bomi kjlara tjok, pjãý ber wopjlu ëng tjok wlo. Pjir ga pjãý jek iröng Sbö sënggïo söromi li twë ga pjluë.

25 »Pjãý sökoba no llgwegaga shwoy lëbashko ga pjãý lan bomi söga li tjok bãm goshko, pjãý ie ber tjeng tjlapga wloshko llëm wlo. Shãryëmi eni llëm ga pjãý twe tjlapga lirë ba parkagaga kong, pjãý shdüya wlo, ga pjãý ie ber löng no shdüzlong uýo roshko.

26 Lër bomi kong jlökoýo ga pjãý opshik eshko dwayo llëm, äär jong dburwa kjöme lara bomi kong li potjwlënomi pjir guing.

Shji pë oma boy oblë tjok llëme

27 »«Shji pë oma boy oblë tjok llëme» laraba kuromi eni tjän.

28 Gueniýo lër bomi kong ga ëye walë oblë ik, wotjlik ba pjluúshko ba woydë dö wleni ga llëbo owa shãryara, pono ba tjok wleni.

29 »Bomi bokkwo, pjãý iche llëbo owa shãryë wleni ga shimi pjus, dbumi pjola, e bomi bokkwo pjluýo ëmdë. Bomi doýo, e dbuya jer uunkong iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo ga shãryëmi eni dey.

* 5:22 Tek dëdashko ga kjibokwo ëre jyã shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Gueniýo lër bomi kong ga ëye iirkono ba kjlara kong llë kjïshko llëm ga e shdungko.»

³⁰ Bomi orkwo, pjây iche llëbo owa shäryë wleni ga zëmi tas, dbumi pjola, e bomi orkwo pjlúyo ëmdë. Bomi doyo, e jer uunkong iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo ga shäryëmi eni dey.

Shji ëng rayë

³¹ »“Ë pogo ba boy rayono ga ëng rayono kjibokwoyo twe ba kong dey” laraba kuromi eni bakoe.

³² Gueniyo lër bomi kong ga domer ba boy rayono, pono domer oblë tjok kjÿy llëm ga ba boy orkwosmok oblë tjok wleni ga owa li ber ba go, gueniyo ba go dö llëme. Owa li ber ba rayaga li go, e ber ba lanma kjlara obi li go bakoe.

Shji tjlë ëng tjok jlökoyo

³³ »“Tjlökwo loromi jlökoyo Tjlapga ko go li shäryozï eni iyado” laraba bi tjlapgaga tek dënashko so kong eni bakoe.

³⁴ Gueniyo lër bomi kong ga pjây tjlë jlökoyo Tjlapga ko go llëme. Pjây tjlë jlökoyo kjok dogo so ko goshko llëm, kjok dogo, e Sbö pjlu sökklo wleni kjÿshko.

³⁵ Pjây tjlë jlökoyo kjok ëre so ko go llëm bako, kjok ëre, e ba kjupkwo shto wleni kjÿshko. Pjây tjlë jlökoyo Jerusalén kjokyo kjÿshko llëm bako, e no pjluoyo kësbang li† kjokyo kjÿshko.

³⁶ Pjây tjlë jlökoyo bomi kägä kjÿshko llëm, bomi käkzong, e iëmi ber si, llëm ga pjluublún pjlara llëm kjÿshko.

³⁷ Pjây lan ëng tjokshko ga “Ëng” lëmi, “Llëme” lëmi. Pjây lan ber ëng tjok eni döe. Tjlökwo lëmi oblë obi ga e laga Ärë.

Shji tjlwlo shik ëng kong

³⁸ »“Ëye oblë bokkwo shino kjwara ga e bokkwo shikko kjwara bakoe. Ëye oblë orkwo zono tas kjwara ga e orkwo zako tas kjwara bakoe” laraba kuromi eni.

³⁹ Gueniyo lër bomi kong ga ëye llëbo owa shäryono bomi kong ga wëyë, kar llëbo owa shäryë ba kong llëme. Pjây kwomso këllë shpora oblërë ga milëkong twëmi ba kong, shpoya wlo bakoe.

⁴⁰ Pjây rote oblërë tjlapgaga kjok llgwega wleniyo kong, bomi shwong ter lëkong li döya wlo le ga bomi shwong kop lëkong li twëmi ba kong bakoe.

⁴¹ Ëngkjwaga, pjây iche ba llëbo sök dbo go äär wop kjöme le bomi kong ga äär jong eshko ga sömi ba kong eni pjlara obi.

⁴² Ë pogo tjwe bomi shwoy llëbo rokë ga twëmi ba kong. No tjwe llëbo poskwong bomi kong ga “Llëme” lëy ba kong llëm bakoe.

Bi moskwoga woydëy dey

⁴³ »“Bi kjlara, e woydako, ga bi moskwo, e woydako llëme” laraba kuromi eni bakoe.

⁴⁴ Gueniyo lër bomi kong ga bomi moskwoga woydozï ara. Pjây syöshtos Sbö kong, bomi shdungaga kjÿshko.

⁴⁵ Enira pjây jëk bomi Data sök kjok dogo li wapga wleni. Dlo shäryara li ie të nopga pjlo bek kong, nopga owa kong bakoe. Shunyo iche shrë nopga jëk bëy li kjing go, nopga jëk owa li kjing go bakoe.

⁴⁶ ¿Bomi woydagaga woydomirë dö wleni ga pjây potjwlëkklo llë lëmiro? ¿Pjây tjlë ga nopga dbur töngga Roma so kong, e owa, gueniyo epga omshäryë e kjoyo llëmdo?

† 5:35 No pjluoyo kësbang le li, e Sbö loklo.

47 ¿“Miga” lëmi bomi pjeyoga kong erö wleni ga llë shäryomirëro? Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omshäryë eni bakoe.

48 Bomu Data sök kjok dogo li, e pjlo bek, dir llëme. Pjây ber löng pjlo bek, dir llëm, baïya dik bakoe.

6

Llëbo twëy nopga song wleniyo kong sorë

1 »Pjây llëbo pjlu shäryëshko ga shäryëmi ikoba wlo llëme. Llëm ga pjây potjwlëya bomu Data sök kjok dogo lirë llëme.

2 »E kjishko ga nopga song wleniyo kjimtoromishko ga roy shdömi ë kong llëme. Nopga Sbö tjlokwo söga jlökoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlushko li omshäryë eni judioga syö uyo roshko, irbo pjlobi bäng goshko, opposhrek e go wlo. Lër bomu kong jlökoyo ga potjwlëkklo tjok tjän.

3-4 »Gueniyo pjâyda nopga song wleniyo kjimtëshko ga shäryëmi lütshko, miydaga ërë llëm wlo. Enira pjây potjwlëngga ber bomu Data sök bomu ik lütshko lirë.

Shji syöshhtë Sbö kong sorë

5 »Pjây syöshhtë Sbö kongshko ga pjây ber löng nopga Sbö tjlokwo söga jlökoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlushko li dik llëme. Epga syöshhtë löng kojong nopga arashko, judioga syö uyo roy, irbo pjlobi bäng goshko, ikoba wlo. Lër bomu kong jlökoyo ga potjwlëkklo tjok tjän.

6 »Gueniyo pjâyda syöshhtëshko ga pjây opzrek jek kjër roshko, ga kjër bängzami tuke. Pjây syöshhtë bomu data kong lütshko. Enira pjây potjwlëngga ber bomu Data sök bomu ik lütshko lirë.

7 »Pjây syöshhtëshko ga tjlokwo lëmi jek ba bokjing obi llëme. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omshäryë eni. Tjlokwo le ara kjishko ga kuya Sbörëro le.

8 Pjây opshäryë baïya dik llëm, llëbo rokomirë llëm obishko ga llëye woydëmi li miydara bomu Datarë pjir tjän kjishko.

9 »Pjây syöshhtë Sbö kong eni.

»“Data, pja sök kjok dogo,
bop ko, e ber kësbang, dboye.

10 Pja tjwe ber sök borwa pjluoyo wlo.
Kjok dogo ga llëye woydëp sorë ga shäryë eni iyado.

Ichos ga shäryë kjok ëre kjing go eni bakoe.

11 Dli woydërwa li twos borwa kong, eeri wlo.

12 Llëbo shäryara oblërë borwa kong owa li iororwa beno tjwlö llëm sorë ga owa pjang borwa go li löös ber dret eni bakoe.

13 Tjawa iëp ber löng borwa tjlizlong lishko llëme.

Tjawa dös Ä wloshko dwayo.”*

14 »Llëbo shäryara oblërë bomu kong owa li ioromi beno tjwlö llëm ga owa pjang bomu go li löya bomu Data sök kjok dogo lirë ber dret eni bakoe.

15 Gueniyo llëbo shäryara oblërë bomu kong owa li ioromi beno tjwlö llëm wleni llëm ga owa pjang bomu go li löya bomu Datarë llëm bakoe.

Shji ië llëm Sbö kong dbaryoshko ga shäryëy sorë

* 6:13 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Tjawa dös Ä wloshko dwayo. Pja nopga uunkong pjluoyo. Pja dbo ara. Pja dbo kalä ara iyado. Ber eni.»

16 »Pjāy ië llēm Sbō kongshko ga pjāy ber lōng nopga Sbō tjlōkwo sōga jlōkoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlúshko li dik llēme. Epga opyë lōng bokkwo woydë, ikoba wlo. Lër bomi kong jlōkoyo ga potjwlëkklo tjok tjān.

17 »Gueniyo pjāyda ië llēm Sbō kongshko ga pjāy bokkwo shkwë, pjāy poshāryë yōtso,

18 pjāy lōng ië llēm li miydëba llēm wlo. Miydaga ber bomi Datarë eröe. Enira pjāy potjwlëngga ber bomi Data sök bomi ik lütshko lirë.

Shji llëbo tōng kjok dogo

19 »Pjāy parkë bomi kong om go, llëbo tjlwō ara tōmi kjok ère kjing go wlo llëme. Llëye tōmi jūshko li ue ba sëyarë dret, srer dret, lūyotkëba bomi shjiryō dret bakoe.

20 Pjāy parkë ber lōng Sbō kong dey, llëbo tjlwō ara li ber bomi kong kjok dogo wlo. Eshko ga llëbo li ue ba sëyarë llēm, srer llēm, lūyotkëba llēm bakoe.

21 Bomii llëbo tjlwō ara li tōng tjeng kjone ga pjāy wotjlik eshko bakoe.

Iök shjiy bi doyo kong

22 »Iök shjiy igōmi wëllë bomii bokkwo go. Bomii bokkwo pjlú wleni ga bomii doyo uunkong iök shjiy tjok wleni.

23 Gueniyo bomii bokkwo owa wleni ga bomii doyo uunkong kjok ro sī wleni. Eni ga pjāy kjok igō llēm ga pjāy lōng kjok ro yët erä.

Sbō, dbur

24 »Ëye parkë pjlū do pjök kong ga äe. Shārye eni wleni ga kjlara woyde, kjlara woyde llëme. Ber pjlú kjlara tjok, ber owa kjlara tjok. Pjāy wo pjang dbur go iyado wleni ga pjāy parkë Sbō kong ga äe.

Shji woydë llëbo kjy llëme

25 »Lër bomii kong ga shji woydë llëme. Shji woydë dli kjy llēm, di kjy llēm, shwong kjy llēm bakoe. Pjāy lōng së, e tjlwō ara, bomii dli kjinmo. Bomii doyo, e tjlwō ara, bomii shwong kjinmo.

26 Sënwa dbuk to lōng sorë ïzā. Dwla dgue llēm, bo kjre llēm, jneya ba jnekklo uyo roy llēm bakoe. Gueniyo sëya bomii Data sök kjok dogo lirë. ¡Ga pjāyda tjlwō ara, sënwa kjinmo!

27 »¿Pjāy woydë ara ga llëye shimi e goro? Bomii lu iëmi om go dbar kjwara obi ga äe.

28 ¿Pjāy woydë bomii shwong kjishko ega? Nana kjlōshko so ïzā. Parkë llēm, shwong sek llēm bakoe.

29 Eni ëmdë ga lōng wolësowa iyado. Lër bomii kong ga Pjlū Salomón llëbo ara anmoyō. Gueniyo doyo wolësowa, öötong nana kjlōshko so ï dik llëme.

30 Kjlo sho llë doye Sbörë eni, eeri ga lok pjlú, bong ga sukoba gueniyo. ¿Pjāy doye e kjinmo anmoyō llëmdo? ¿Pjāy mār Sbō go jlōkoyo llēm ega?

31 »E kjishko ga pjāy woydë llëme. “¿Llëye uëy? ¿Llëye iëy? ¿Shji doyë llë go?”, e lëmi llëme.

32 Llëbo tjeng kës ère kjishko ga nopga Sbō miydë llēm wleniyo woydë arae. Gueniyo pjāyda Data sök kjlara kjok dogo. Llëye woydëmi dö lí miyde sök pjir tjān.

33 Sbō ber bomii pjluyo sorë li woyotjlīmi ara, llëbo oblë oblë kjinmo. Tjlōkwo lara li shāryozī eni. Shāryëmi lōng eni ga llëbo oblë woydëmi kës li ber bomii kong bakoe.

34 »Pjāy woydē llēye wen bong li kjīshko llēme. E woyotjlīmi bong jā ga pjlūe. Dbar kjwara kjwara ga llēbo wen bomi kong owa ara.

7

«No oblē llēbo owa shāryono» lēy ē kong llēme

1 »“No oblē llēbo owa shāryono” lēy ē kong llēm, pjāy llēbo owa shāryono le Sbōrē llēm wlo.

2 Oblē woyotjlīmi sorē ga pjāy woyotjlīya Sbōrē eni bakoe. Shāryēmi oblē kong sorē ga shārye Sbōrē bomi kong eni bakoe.

3 »Bomi kjlara bok bāng kjor pjloyo īmi kjēr. E wopro ga bomi bok roshko kjorkwang buk kjwangna li īgōmi llēme. Ķshāryēmi eni egaro?

4 ĶPjāy bok roshko kjorkwang buk kjwangnashko ga “Kjor pjloyo buk bop bok bāng kjwe shir bop kong” lēmi bomi kjlara kong sorēro?

5 ĶPjāy Sbō tjlōkwo sōga jlōkoyo lēmi, gueniyo pjāy wotjlik owa bomi pjlūshko! Kjorkwang buk bomi bok roshko li shizī bām go. Enira kjor pjloyo buk bomi kjlara bok bāng li īgōmi wēlē, shimi ba kong wlo.

6 »Llēbo Sbō ī li twēmi ba wloyoga kong llēm, e so shjiti kjloshko so sēmīrē wleni. Eni ga tek workwē bomi kjīng go irōng obi, ga pjāy ue. Bomi obrikkwo tjwlo ara wleniyo dbumi kōchi kong llēme. Eni ga sho shglēya bomi shjiryō drete.

Llēbo rokēy, llēbo wlēy, «U bāng bāng dōzī bor kong» lēy

7 »Llēbo rokozī Sbō kong, ga twe bomi kong. Llēbo wlēzī, ga wlēmi. “U bāng bāng dōzī bor kong” lozī, ga dār bomi kong.

8 Ķye llēbo rokē ga e kjre. Ķye llēbo wlēk ga e wlēya. Ķye “U bāng bāng dōzī bor kong” lē ga e dār ba kong.

9 »ĶData kjone dey ga kong dli roke ba warēshko ga kong apkwo twaydero?

10 ĶGa kong mā rokesko ga kong dgur twaydero?

11 Eni ga pjāy nopga owa ēmdē ga pjāy wotjlik llēbo pjlū twē bomi wapga kong. Eni wleni ga bomi Data sōk kjok dogo li kong llēbo rokēmishko ga pjāy kong llēbo twe pjlū anmoyō.

12 »Eni ga pjāy llēbo shāryos oblē kong, woydēmi ga shārye lok bomi kong sorē ga eni. Pjāy omshāryē enira kjok llgwēkklo tara Moisésdē li, tjlōkwo lara Sbō tjlōkwo lagaga tek dēnashko sorē li, e shāryēmi lōng uunkong.

Kjēr bāng bam chira

13 »Pjāy opzrēk jek kjēr bāng bam chira li go. Irbo jek jong āar nopga shdūya ber tjeng īyado shtoyoshko li, e kjang llēm, kjēryō u bāng bam ee bakoe. Nopga jēk ara e go.

14 Gueniyo irbo jek jong āar shji ber lōng sē īyado Sbō tjok shtoyoshko li, e kjang, kjēryō u bāng bam chira bakoe. Nopga jēk e go kjlōbō dōe.

No miydēy ba bo go

15 »No kjone kjone to lōng tjlē ga “Tja Sbō tjlōkwo laga” le, gueniyo ichaga Sbōrē llēme. Tek lōng bomi shwoy ōng wlēp ushko so wleni, miga pjāy shaywa, ue wlo le, shjiti kjloshko so dik.

16 Kjillgwo bo kjrēy shkō sho doyo go llēme. Kjor bo kjrēy shklik doyo go llēm bakoe. Eni ga llēye shārye nopga lirē goshko ga epga sorē miydēmi wēlēe.

17 Kjor doyo pjlū ga ba bo, e pjlūe. Kjor doyo owa ga ba bo, e owa.

¹⁸ Kjør bo owa wlëy kjør doyo pjlú goshko llême. Kjør bo pjlú wlëy kjør doyo owa go llêm bakoe.

¹⁹ Kjør lok bo owa kjlobi li kõy, suy wlo.

²⁰ Eni ga Sbõ tjlõkwo lagaga kjok ère so li miydëmi ba bo go.

²¹ »Oba ara tjlë bor kong ga «Pja bor Tjlapga jlõkoyo» le. Gueniyo epga kjone kjone äar ber löng Sbõ sök no pjluyo iyado lishko llême. Èye bor Data sök kjok dogo li kolë ga äar ber ba nopga erõe.

²² No llgwezlong dbaryoshko ga oba ara tjlë bor kong ga «Pja borwa Tjlapga jlõkoyo. Bop tjlõkwo lororwa ara. Bop ko go ga Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichororwa toe. Bop ko go ga llëbo İydëba llêm wleniyo shäryororwa ara» le.

²³ Gueniyo eshko ga tja tjlë ba kong ga «Pjäy bor nopga llême. Pjäy nopga owa erä. Pjäy opkjos bor shwoy ère dwayo» lër ba kong eni.

U shäryëy sorë

²⁴⁻²⁵ »Èye, tja tjlõkwo kuya, ga llëye loror li shärye ga e so domer u ywaga kjlara kjoyoe. U shäryarashko ga shwleyo pjlona rong, ga ak iara ba so bäng pjibrie. Shäryara pjir ga shunyo shrono, di to jer, pjluk shrono träk llêm, pjono u li goshko ga to wito llêm, ba shwleyo pjlóng lok rong, ak roshko kjishko.

²⁶⁻²⁷ »Gueniyo èye, tja tjlõkwo kuya, ga llëye loror li shärye llêm ga e so domer u ywaga oblë kjoyoe. U shäryarashko ga shwleyo pjlona uriso, rong llême. Shäryara pjir ga shunyo shrono, di to jer, pjluk shrono träk llêm, pjono u li goshko ga skwara pjir, söra dirë drete» le.

²⁸ Tjlëno pjir ga nopga uunkong löng li beno löng yëy le erä, pina sorë li kjishko.

²⁹ Tjlõkwo lara jlõkoyo, dbo ara go, le no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë go lirë dik llême.

8

Domer poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptara Jesúsdë kjlara

¹ E irgo ga Jesús oplono jer dlup dwayoshko, ga nopga to jer ara ba tjok.

² Eshko ga domer shrono shäng Jesús zlong bäng ga kjök tono ba bokshto, tjlë sho an do jikong. Öötong shäng Jesús zlong bäng ga kjök tono ba bokshto, tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja poptëp woydë ga tja poptëp ga pjlú» le.

³ Kuya ga porwara ba orkwo go, ga tjlë ba kong ga «Pja poptër woydë. Pja ber pjlú shara» le. Jekdo eshko ga domer li poptono, beno pjlúe.

⁴ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Tja kuzong. Pja poptoror lëp è kong llême. Pja nom opping syõshtaga Sbõ kong nopga kjishko li kong, pja İya wlo erõe. Sbõ sëngglo lara Moisésdë li söp, twëp ba kong, pja poptono miydëba wlo» le.

Ëngkwaga kägäyo parkaga poptara Jesúsdë kjlara

⁵ E irgo ga Jesús opzrëno jek öötong shäng Capernaúm kjokyo. Domer Roma so shäng kjlara eshko, e ëngkwagaga ara kägäyo. E tek shrono shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga

⁶ «Tjlapga, bor parkaga buk swlo ara bor ushko. Dre kuga llêm, doyo bang ara» le.

⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Enira tja jek ba poptë» le.

⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja llëno llêm, tjwlõ llêm, pja opzrëk tek bor u roshko wlo. Bor parkaga poptë lëp erø ga poptë dani.

⁹ Tja kägäyo tjok. Llëye le bor kong li shäryër eni iyado. Tja ëngkjwagaga ara kägäyo. Llëye lër ba kong li shärye lok eni iyado bakoe. “Pja nomo” lër kjlara kong ga toe. “Pja tegö” lër kjlara kong ga teke. Bor parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo ichër llëbo shäryë ga shärye eni» le.

¹⁰ Kuya ga beno shäng yëy le erä, ga tjlä nopga jëk löng ba tjok li kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga domer ëre mär bor go jlökoyo, Israel tjëyoga uunkong kjinmo.

¹¹ Lër bomi kong ga nopga judío llëm wleniyo tjwe ara llaw pogo dwayo, äär löng ië Abraham, Isaac, Jacob tjok, Sbö sök no pjlujo iyado lishko.

¹² Judïogara, epga uunkong äär löng eshko wlo. Gueniyo kjone kjone dbuya ber tjeng kjoko, kjok ro sï roshko, ber tjeng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjishko» le.

¹³ Eshko ga tjlä ëngkjwaga kägäyo li kong ga «Pja nom bop ushko. Woyotjlinop sorë ga shäryoror bop kong eni» le, ga ba parkaga li poptono jekdo eshko.

Pedro ëm poptara Jesúsde

¹⁴ E irgo ga Jesús jek öötong shäng Pedro ushko ga ba ëm wlëna buk ba bukklo kjing go, kjlirkono buk träk llëme.

¹⁵ Eshko ga ba orkwo porwara, ga kjlik li zenoe. Eni ga walë li kojono, ga dli shäryono ba kong.

Swlopga poptara Jesúsde ara

¹⁶ Jek kjok ro zar ga nopga goshko Ä sëyaga söraba ara Jesús kong. Ga Jesús tjläno ba kong dö ga Ä sëyaga li to lok ba go dwayo. Swlopga löng kjlobi li poptara bakoe.

¹⁷ Shäryono eni, tjläkwö lara Tjlapgarë ba tjläkwö laga tek dënashko so Isaías kong li ber jlökoyo wlo. Tjläno beno eni:

«Shji döra bi swlo tjeng kës li dbo dorko dwayo.»*

Shji jëk Jesús tjok ga soyo buke

¹⁸ E irgo ga İya Jesúsde ga oba tjwe tön ara shäng lishko ga ba oppinggaga ichara dipzë jek di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong.

¹⁹ Eshko ga no pingga kjok llgwekklo tara Moisésde go li tek shäng ba zlong bäng kjlara ga tjlä ba kong ga «Tjläpga no pingga, woydër ga pja jek kjone ga tja jek bop tjok eshko» le.

²⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Shjiti kjloshko so, e pë klung bäng. Sënwa, e pë ba usho roy. Gueniyo no to ter kjok dogo dwayo ërera woshtozlong shtoyo drete» le.

²¹ E irgo ga Jesús oppingga kjlara tjlä ba kong ga «Tjläpga, tja ichos jek bor data ushko sira. Bor data wolono, jnenor sakshko pjir ga tja tekdo iröng bop tjok» le.

²² Kuya ga tjlä ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo dey. Shinmoga ber tjeng ëng jnek wëyë» le.

Pjluk, di bäng buk kësbang, e ichara Jesúsde

²³ E irgo ga Jesús opyono kjong roshko ba oppinggaga tjok, ga toe.

²⁴ E irgo ga pjluk tjwe jong träk llëm, dbo ara di bäng buk kësbang li kjing go. Di İöya ara, ga kjong li pir sek seke. Gueniyo Jesús bë buk pëe.

²⁵ Eni ga ba oppinggaga jek löng ba wolleng, ga tjlä ba kong ga «Tjläpga, tjawa kjimtozong, tjawa shten llëm wlo!» le.

* 8:17 Isaías 53.4.

²⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Bangkjrëmi ega? Pjây lóng mär bor go jlôkoyo llëme» le. E irgo ga kojono, ga pjluk, di iöya, e wlonä, ga beno tjeng tjëkso.

²⁷ Eni ga epga beno lóng yëy le erä. Ga tjlë lok ëng kong ga «¿Domer kjwe ëro? Ìzïa. Tjlëno pjluk, di iöya li kong ga kole pjlúe» le.

Domerga do pjök goshko Ä sëyaga

²⁸ Jesús, ba oppinggaga, e dipzono jek öötong lóng di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong, Gadara kjokyo. Eshko ga domerga goshko Ä sëyaga lóng do pjök. Epga iir äya kjloshko so wleni. E kjïshko ga ëye jëk irbo e go llëme. Eshko ga domerga li opshino tek sakshko dwayo, tjwe lóng Jesús zlong bäng ga

²⁹ tjlë ba kong dbo go ga «Sbö Wa, ¿pja tek shäng borwa barwë ega? ¿Pja to tek ëreshko borwa shdung wlore? Borwa shdüzlong dbaryo li äätë llëm obi» le.

³⁰ Epga lóng lishko soshko ga köchi tjeng träk llëm, ië.

³¹ Eni ga Ä sëyaga li tjlë ba kong ga «Rokërwa bop kong sira ga tjawa ichëp domerga pjök ëre rayë wlo wleni ga tjawa ichos jek köchi tjeng kjwe go» le.

³² Kuya ga tjlë ba kong ga «Pjây nomo» le. Ga Ä sëyaga li opkjono to lok domerga li go dwayo, jek lok köchi li go shara. Wop eni llëm ga köchi tjeng li zrono jer ri ri dlup poglo go, optono lok jer uunkong di bäng buk kësbang li roshko, ga shteno lok dret eshko.

³³ Eni ga köchi dagaga tjeng li töktong jek ey dwayo, ga öötong lóng nopga löngshko ga llëye ina domerga goshko Ä sëyaga tjok li roy lara nopga kong pjire.

³⁴ Eni ga nopga lóng eshko li opshino jek lok uunkong, ga öötong lóng Jesús shäng lishko ga tjlë ba kong ga «Rokërwa bop kong sira ga pja opshis kjok ëreshko dwayo» le.

9

Domer dre kuga llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹ E irgo ga Jesús opyono kjoyong roshko, ga dipzono jek ba kjokshko iröng obi.

² Eshko ga domer buk töshko kjlara, dre kuga llëm wleniyo, ga söra nopga oblërë lok poglo roshko Jesús zlong bäng. Ìya Jesúsde ga swlo sögaga li mär ba go ga tjlë swlo buk töshko li kong ga «Pja wosong llëme. Owa pjang bop go li lönor beno drete» le.

³ No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go lóng eshko kjlëbö. Kuya lok ga wotjlïk ga «¿Domer kjwe shäng Sbö läywë owa, ber tjwlo llëm wlo le!» le.

⁴ Wotjlïk lóng llë li miydara Jesúsde pjir kuzong ga tjlë ba kong ga «¿Pjây wotjlïk owa eni ega?»

⁵ «Owa pjang bop go li lönor beno drete» loror ba kong. Gueniyo lönorde, de lönor llëm, e igömi llëme. Gueniyo ga «Pja kojözong. Pja jëkzong» loror ba kong ga poptororde, de poptoror llëm, era igömi wëllë.

⁶ Kjok ëre kjing go ga no to ter kjok dogo dwayo ëre dbo ara, owa pjang nopga go li lön ber dret wlo ga pjlúe. Miydëmi wlo ga llëbo shäryër e» le. Eni ga tjlë swlo buk töshko li kong ga «Pja kojözong. Bop bukklo kjwe kjros, ga pja nom bop ushko» le.

⁷ Kuya ga kojono, ga to jek ba ushko.

⁸ Ìya lóng eshko lirë ga beno lóng yëy le erä, ga Sbö poshrëra, dbo twara domer kong eni kjïshko.

Mateo rokara Jesúsdë

⁹E irgo ga Jesús opshino to ey dwayo. Jek jëk shängshko ga domer sök kjlara eshko ko Mateo, e dbur tóngga Roma so kong. E sök ba pak lishko. İya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le. Kuya ga kojono, ga to jek ba tjok.

¹⁰E irgo ga Jesús jek öötong sök ië Mateo tjok ba ushko,* ba oppinggaga tjok. Ga nopga dbur tóngga Roma so kong öötong löng ië ba tjok eshko, nopga owa wleniyo oblë öötong löng ië ba tjok eshko bakoe.

¹¹İya fariseogarë ga tjlë Jesús oppinggaga löng li kong ga «¿Bomi pingga kjwe ië nopga owa wleniyo tjok kjweni ega?» le.

¹²Kuya Jesúsdë ga tjlë ba kong lok ga «Nopga löng pjlu, swlo llëm ga e dwlomnega woydë llëme. Swlopgara dwlomnega woydë.

¹³Pjã to opping Sbö tjlökwö go. Tjlëno beno eni: «Woydër ga oblë songe lëmi. E tjwlo ara, öng zrömi, sho sumi, pjë dret bor poshrëkklo li kjinmo.»† Eni ga tja shrono shäng kjok ëreshko, nopga pjlo bek rokaga llëm, nopga owa rokaga erö» le.

Jesús lano shji ië llëm Sbö kong dbaryo kjishko

¹⁴Dbar kjwara ga Juan oppinggaga tek shrono löng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjawa ië llëm Sbö kong dbar kop ara. Fariseoga omshäryë eni bakoe. ¿Bop oppinggagara omshäryë eni llëm ega?»

¹⁵«Orkwosmozlong dbaryoshko ga domer orkwosmok wlo li‡ shäng ba tjok obishko ga nopga mak löng eshko li§ woydë llëme. Gueniyo domer li söraba ba shjiryoshko ga epga ië llëm eshko ja.

¹⁶»Shwong këguë* bängyëy shwong likyo tjaqlën† go llëme. Shäryoroy eni kjwe ga shwong likyo tjaqlën li, shwong këguë li, e sreya, dwler jek këgong.

¹⁷»Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaqlën‡ tyëy ba bakpwo këguë shäryak öng kwota go§ roshko llëme. Shäryoroy eni kjwe ga bakpwo li böptur. Eni ga kjillgwo bo dyo li ber llëno ame, ba bakpwo li ber eni bakoe. Eni kuzong ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjaqlën tyëy wlo ga woyde bakpwo tjaqlën, pjöyikong ber tjeng pjlu wlo» le ba kong.

Kjoglo kjlara wolono buk, walë kjlara swlo ara

¹⁸Jesús shäng tjlë wopro ga judío ichaga tjwe shäng kjlara ba zlong bäng, ga kjök tonö, tjlë ba kong ga «Bor wa walë wolono buk eeri jä. Gueniyo pja jek orkwo ië ba kjing go ga woshër iröng obi» le.

¹⁹Kuya ga kojono, ga to jek ba tjok, ba oppinggaga jek ba tjok bakoe.

²⁰Löng li tjreko walë shäng kjlara swlo ara lu pjoglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjän. Ba dbar iya iyado, poptë llëme. Eshko ga tek shrono shäng Jesús zlong bäng ba kokso shwo lëkong, ga ba shwong worbo porwara.

* **9:10** Grecia so tjlökwö ëre llë loklo miydëy yötso llëme. E **Jesús jek öötong sök ië Mateo tjok Jesús ushko** loklo, llëm ga **Jesús jek öötong sök ië Mateo tjok Mateo ushko** loklo. E ushko miydëy yötso llëme. † **9:13** Oseas 6.6. ‡ **9:15** **Domer orkwosmok wlo** le li, e **Jesús** loklo. § **9:15** **Nopga mak löng eshko** le li, e **Jesús oppinggaga** loklo. * **9:16** **Shwong këguë** le li, e **tjlökwö twara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyö dënnashko** li loklo. † **9:16** **Shwong likyo tjaqlën** le li, e **tjlökwö twara Sbörë jlökoyö tjaqlën Jesús kjishko** li loklo. ‡ **9:17** **Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaqlën** le li, e **tjlökwö twara Sbörë jlökoyö tjaqlën Jesús kjishko** li loklo. § **9:17** **Kjillgwo bo dyo dbo ara bakpwo këguë shäryak öng kwota go** le li, e **tjlökwö twara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyö dënnashko** li loklo.

²¹ Wotjlik ga «Ba shwong worbo porwër dö ga tja poptë» le.

²² İya Jesúsdë iröng ga walë bë shäng. Eshko ga tjlä ba kong ga «Pja wosong llëme. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le. Ga walë li poptono jekdo eshko.

²³ E irgo ga Jesús öötong shäng judío ichaga li ushko ga İya ga nopga dbonmo bakwaga poshäryë löng ba shinmo jnek wlo, ga nopga slar wopjluk jong träk llëme.

²⁴ Eshko ga tjlä löng li kong ga «Pjäy opshis na dwayo. Kjoglo, e wolono llëme. Buk pë erä» le. Kuya lok ga Jesús joywe lok jong erä.

²⁵ Gueniyo ga epga ichara opshik pjire. E irgo ga opzrëno jek öötong shäng kjoglo buk lishko, shara ba orkwo go, ga kojono.

²⁶ Llëbo shäryono eshko li roy shdöktong kjok eshko kjwang jikong.

Domerga kjok İgö llëm wleniyo poptara Jesúsdë do pjök

²⁷ Jesús opshino jek shäng ey dwayo ga domerga löng do pjök kjok İgö llëm wleniyo. Öo le jek löng ba irgo, tjlä ba kong ga «David tjëyo, tjawa songe lozong» le.

²⁸ Ga Jesús jek öötong shäng ushko ga nopga kjok İgö llëm wleniyo li jek äär löng ba irgo. Eshko ga Jesús tjlä ba kong lok ga «¿Woyotjİmi ga pjäy bokkwo poptër ga pjluë lëmire?»

«Ëng, Tjlapga» le lok ba kong.

²⁹ Eni ga ba bokkwo porwara Jesúsdë, ga tjlä ba kong ga «Pjäy mär bor go kuzong ga shäryë bomi kong eni» le.

³⁰ Bokkwo poptono pjir ga Jesús tjlä ba kong ga «Pjäy poptoror lëmi ë kong llëme» le.

³¹ Gueniyo opshino jek lok ey dwayo, ga llëye shäryara Jesúsdë ba kong li roy shdöra kjok eshko kjwang jikong.

Domer tjlä llëm poptara Jesúsdë kjlara

³² Domerga li opshino pjir ga domer söraba tjwe shäng kjlara, tjlä llëm, goshko Ä sëya kjlara.

³³ Eshko ga sëya li ichara Jesúsdë toe. E irgo ga domer li beno shäng tjlä. İya löng lirë ga beno löng yëy le erä. Ga tjlä ëng kong ga «Llëye İkdoy Israel kjokyo kjweni llëme» le.

³⁴ Gueniyo ga fariseoga löng eshko li tjlä ga «Ä sëyaga iche to, dbo twara Ä sëya kägäyorë ba kong li go» le.

Dwla bo ara

³⁵ Jesús to shäng oba ping kjok kjrina kjrina, judioga syö uyo roshko. Sbö ber no pjluo sorë li roy pjlu le oba kong. Oba swlo llë ara, llayo boyo bang ara, e poptara.

³⁶ İya ga nopga sjeno löng ara, dbo ame. E kjışhko ga songe le. Wotjlik ga epga öng wlëp ushko so daga llëm wleni le.

³⁷ Eni ga tjlä ba oppinggaga kong ga «Dwla bo kjrëy wlo ga ara, gueniyo parkagaga kjlëbö döe.

³⁸ Eni ga rokozi dwla sogo li kong ga parkagaga wlëya obi, dwla bo ara li kjre wlo» le.

10

Jesús domerga kjrono doglo sak kjwara kjingsho pjök (12)

¹ Jesús, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara, ga kong dbo twara, Ä sëyaga tjeng oba goshko li iche to wlo, swlo oblë oblë, llayo boyo bang ara, e popte wlo bakoe.

² Domerga kjrara parkë löng Sbö tjlökwo roy lagaga ba äska doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko lok eni:

Simón, e kowëba Pedro, e ba bäm İyo;

Andrés, e Simón lëng;

Santiago, e Zebedeo wa;

Juan, e Santiago kjarayo;

³ Felipe;

Bartolomé;

Tomás;

Mateo, e parkono dbur töngga Roma so kong;

Santiago, e Alfeo wa;

Lebeo, e kowëba Tadeo bakoe;

⁴ Simón, e cananita;*

Judas Iscariote, e Jesús soynega.

Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna Jesúsä

⁵ E irgo ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ichara jek Sbö tjlökwo lë. Bäm goshko ga tjlëno ba kong ga «Pjäy jek judioga shwoy eröe. Pjäy jek nopga judio llëm wleniyo shwoy llëme. Pjäy jek opzrëk Samaria kjokyo llëm bakoe.

⁶ Pjäy to Israel tjëyoga shwoy dey, epga, e öng wlëp ushko jeno löng wleni kjishko.

⁷ Pjäy nom Sbö ber no pjluoy wlo li, e dbaryo ääto li roy shdök.

⁸ Swlöpga poptëmia. Shinmoga woshrëmia. Nopga poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptëmia. Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichëmi toe. Pjäy kong dbo twak iguing kuzong ga oblë kjimtëmi iguing bakoe.

⁹ Dbur sho sömi bomi tjok llëme.

¹⁰ Shwong oblë sömi llëm, drepkwota oblë llëm, llëbo bapkwö llëm, kjorkung llëm bako, ëye parkë ga mär ba potjwlëkklo ba pak äska li go kjishko.

¹¹ »Pjäy äär kjone pogo ga no wlëmi kjlara, miydëmi ga wotjlik bëy wleniyo, ga pjäy ber löng ba ushko, äär jong pjäy opshik kjok eshko dwayo guing.

¹² Pjäy äär ushko ga “Pjäy kjimte Sbörë” lëmi ba kong eni.

¹³ E irgo ga e beno bomi kong pjlu wleni ga kjimte Sbörë jlökoyo. Eni llëm wleni ga tjlökwo loromi pjlu li ber ba kong llëme.

¹⁴ Pjäy öötong löng kjone ga pjäy wlokjre llëm, pjäy kuya llëm wleni ga pjäy opshik kjok eshko dwayo ga bomi dre pjlungyo lözi ber tjeng eshko.

¹⁵ Lër bomi kong jlökoyo ga no llgwezlong dbaryoshko ga kjok eshko soppa shdüya Sbörë ara, Sodoma soppa, Gomorra soppa, e kjinmo.

Shji shdunghoba

¹⁶ »Tja kuzä. Pjäy ichër jek löng öng wlëp ushko so jëk löng shjiti kjloshko so löngshko wleni. Eni kuzong ga pjäy jek löng nopga kjok miydë ara wleni, gueniyo pjäy ber löng wlëp bakoe.

¹⁷ Pjäy sjëke. Pjäy iëba ber tjeng tjlapgaga wloshko, pjäy sökoba äär judioga syö uyo roshko, pjäy shpokoba no shpokklo go eshko wlo.

* **10:4 Cananitaga** le li, ba tjëyoga baİya wojde lok ara, wojde ga iche nopga kjok shto oblë sorë ame, ga llëbo shäryara lok ara ber löng opichë om go wlo.

18 Bor kjîshko ga pjây sôkoba aâr tjeng no ichagaga bokshto, pjîlupga kês-kês bokshto bakoe. Eshko ga llêbo înomi, kuromi li roy lêmi ba kong, nopga judio llêm wleniyo kong bakoe.

19 Gueniyo ga pjây shakobashko ga pjây woydê llêm, “¿Llêye lër?” lêmi llêm, “¿Lër sorê?” lêmi llêm bakoe. Pjây tjîleshko ga tjîlkwo twe Sbôrê bomi kong, lêmi wlo. Pjây woydê llêm e kjîshko.

20 Eshko ga pjây li tjîlkdo llême. Bomi Data Sêya li tjîlkdo bomi kjîshko.

21 »Nopga epenga dô êng twê tjîlapgaga kong, zrôya lok wlo. Dataga, e ba wapga twê eni bakoe. Wapga iirkono ba data, ba mekê kong ga twe tjîlapgaga kong, zrôya wlo.

22 Pjây îywa nopga uunkongdê shjiktêng bor kjîshko. Gueniyo ga êye mâr Sbô go aâr jong ba dbo go ga era dâr ber shâng pjîlú îyado.

23 Pjây lîngshko ga pjây shdungoba wleni ga pjây tók kjok shto oblê. Gueniyo lër bomi kong jîlkoyo ga pjây aatê Israel kjokyo uunkong llêm obishko ga no to ter kjok dogo dwayo êre shrono tjân.

24 »Oppinggaga tjwîlô ara, ba pingga kjinmo llême. Parkagaga tjwîlêk lîng pjîr wleniyo tjwîlô ara, ba sogo kjinmo llêm bakoe.

25 Woyde oppingga lirê ga aâr ber ba pingga dik erô dey. Woyde parkaga lirê ga aâr ber ba sogo î dik erô dey bakoe. Tja bomi kâgâyo. ¿Tja ga kowêba Beelzebú† ga era pjâyê?

Nopga bangkjrêy llême

26 »Llêbo shâryak lûtshko kês li wen wêlêshko. Llêbo jnek tjeng kês li wlêkoba pjîre. E kjîshko ga nopga bangkjrêy llême.

27 Tjîlkwo lër bomi kong shkêshko li, e lêmi oba kong kjok shjiyshko. Tjîlkwo lër bomi kong lûtshko li, e lêmi oba uunkong kong kjone pogo.

28 Nopga bangkjrêmi llême. Bomi doyo zrôya lok ga pjîlú, gueniyo bomi sêyara zrôya lok ga âe. Bomi sêya, bomi doyo, e zrôga, dbuga iók pjê jong ri ri sjer llêm shtoyo li roshko ga pjîlú li, e bangkjromirê dey.

29 »¿Sênwa kjwo pjök, e soynek dburwa kjwara âska llêmdo? Eni êmdê ga sênwa li iche bomi Datarê lon tôshko, enira lon. Gueniyo iche llêm ga lon kjwara llême.

30-31 Pjâyda tjwîlô ara, sênwa ara kjinmo. Bomi kâkzong pjîlobi li shtara Sbôrê pjîr tjân. E kjîshko ga llêye bangkjrêmi llême.

Shji lan oba tjok Jesús kjîshko

32 »Pjây tjîlêno oba kong ga pjây lîng bor tjok loromi wleni ga bomi kjîshko ga tja tjîlê bor Data sôk kjok dogo li kong ga pjây lîng bor tjok lër eni bakoe.

33 Gueniyo pjây tjîlêno oba kong ga pjây lîng bor tjok llême loromi wleni ga tja tjîlê bor Data li kong ga pjây lîng bor tjok llême lër eni bakoe.

Shji moskwoga ara

34 »Tja shrono shâng nopga ichê ber lîng wlêp êng tjok wlo lêmi llême. Tja shrono shâng nopga ichê êngkjwê wlo, ber lîng wlêp êng tjok wlo llême.

35 Tja shrono shâng wapga domerga ichê êngkjwê ba dataga tjok, wapga walêga ichê êngkjwê ba mekêga tjok, pjîlaydoga ichê êngkjwê ba êmga tjok.

36 Eni ga bomi pjeyoga lîng bomi ushko li ber lîng bomi moskwoga.

37 »Êye, ba data, ba mekê, ba wapga, e woyde ara, bor kjinmo wleni ga ber bor oppingga ga âe.

† 10:25 *Ā*, e kowêba *Beelzebú* bakoe.

³⁸ Woyde ga llëye shäryëba ba kong bor kjïshko llë pogoshko li, e zrökoba pjang kjlôs go ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme le. Eni llëm ga e ber bor oppingga ga ä bakoe.

³⁹ Ëye beno shäng bor tjok llëm, e zrökoba llëme le wleni ga äar kjok dogo llëme. Gueniyo ga ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjïshko ëmdë ga era ber sök së ÿyado Sbö tjok.

Bi potjwlëkkïo

⁴⁰ »Ëye, pjây wlojrrara ga tja wlojrrara wleni. Ëye, tja wlojrrara ga bor ichaga wlojrrara wleni bakoe.

⁴¹ Ëye Sbö tjlökwo laga wlojrrara, e Sbö tjlökwo laga kjïshko ga Sbö tjlökwo laga li potjwlëkkïo ber ba kong bakoe. Ëye no pjlo bek wleniyo wlojrrara, e pjlo bek kjïshko ga no pjlo bek li potjwlëkkïo ber ba kong bakoe.

⁴² Ëye bor oppingga song ëre kjimtara, e bor oppingga kjïshko ga sëna di zeng erö ëmdë ga lër bomi kong jlökoyo ga potjwlëkkïo tjok tjän» le.

11

Juan No Waga

¹ Jesús, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna pjir ga to jek lok eshko dwayo, jongya kjok shto oblë oblë, oba ping wlo.

² Eshkoshko ga Juan shdung shäng no shdüzlong uyo roshko. Ga Cristo roy kuya ga ba oppinggaga ichara pjök mya,

³ llëbo kjakrokë Jesús kong. Öötong löng Jesús shängshko ga tjilë lok ba kong ga «¿No pjluyo iche le Sbörë koshërwa löng li pjare, de oblë koshorwarë?»

⁴ «llëye kuromi, ïnomi li to lëmi Juan kong.

⁵ Nopga kjok ïgö llëm wleniyo kjok ïnoe. Nopga jëk llëm wleniyo jëktonge. Nopga poglo go swlo ara, sho an do jïkong wleniyo poptonoe. Nopga kjok kugö llëm wleniyo kjok kunoe. Shinmoga woshrono iröng obi. Nopga song wleniyo kong Sbö tjlökwo roy pjlu lak ba kong.

⁶ Ëye mär bor go, ga tja raye llëm ga era ber sök wopjlúe» le ba kong.

⁷ Epga brikshko ga Jesús tjlëno oba kong Juan kjïshko. Tjlë ga «¿Pjây jek löng kjok dogro no llëmshko, Juan ïkshko ga pjây äätë eshko llëm obishko ga domer, e kjwe sorë loromi? ¿E sjro bakwara pjlukdë wleni loromire?»

⁸ ¿Eni llëm ga e kjwe sorë loromi? ¿E doyono shäng shwong wolësowa, tjwlö ara wleniyo go loromire? Miydëmi pjlu ga nopga eniyo löng pjlu ushko.

⁹ ¿Eni ga e kjwe sorë loromi? ¿E kjwe Sbö tjlökwo laga loromire? E jlöe. Ga e tjwlö ara, Sbö tjlökwo lagaga oblë kjinmo.

¹⁰ Sbö tjlökwo tak pjang li goshko ga Sbö tjlëno Juan kjïshko. Tjlëno beno eni: »«No ichër kjlara bop bäm go, bop roy laga,

irbo poshäryë bop kong wlo.»*

¹¹ »Lër bomi kong jlökoyo ga nopga uunkong kjok ëre kjing go äätë tjwlö ara, Juan No Waga kjinmo llëme. Eni gueniyo ga nopga löng Sbö sök no pjluoyoshko kjlobi li tjwlö ara, Juan kjinmo.

¹² »Juan No Waga dbaryoshko tek lëkong ga nopga ara optwono Sbö kong, e ber ba pjluyo wlo. Ga nopga owa ëngkjwë ara, Sbö ber no pjluyo llëm wlo.

* 11:10 Malaquías 3.1.

13 Juan tjwayde llëm obishko ga Sbö tjlökwö lagaga uunkong tjlëno ga llono ga Sbö, e ber no pjlyo le. Kajok llgwekklo tara Moisésdë li tjlë eni bakoe.

14 Èye, tja tjlökwö kuya woydë li kong ga lër ga Sbö tjlökwö laga Elías tjwe iröng lara koshëmi löng li, e Juan.

15 Èye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.

16 »Eerishko dbaryo sogga, çpjây so llë kjoyo lër bomi kong? Pjây so kjwozirga öö le löng ëng kong llëbo soynezlöng shtoyoshko tjör kjoyoe. Tjlë lok ga

17 »“Tjawa dbonmo bakwono ga bëyotkoromi llëme.

Tjawa tonö tøkwo woydoklo ga pjây slatöng llëm bakoe” le lok eni.

18-19 »Lër ega lër bomi kong. Juan shrono shäng ga iono llëm Sbö kong dbar kop ara, ga kjillgwo bo dyo iono llëm bakoe. Eshko ga “Kjwe goshko Ä sëya kjlara” loromi. E irgo ga no to ter kjok dogo dwayo ère shrono ga tja ië ara, tja kjillgwo bo dyo ië bakoe. Eni ga “Domer kjwe ië sëyo, nelötkë äe, jëk nopga owa wleniyo tjok, ië nopga dbur töngga Roma so kong li tjok bakoe” lëmi eni. Lër bomi kong ga pjây so kjwozirga löng li kjoyo e kjishko. Sbö kjok miydë li, e jlöe miydëba ba pak shäryara beno li go» le.

Kjok shto oblë oblë, ba tjlökwö kjrëba woydë llëm kjishko ga kjok eshko sogga wlonä Jesúsdë

20 Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë kjok shto oblë oblë tjän, ga kjok eshko sogga, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe loromi llëm, ga rayara llëm bakoe. E kjishko ga e dbaryo ga epga wlonä Jesúsdë, tjlë ga

21 «¡Corazín sogga, Betsaida sogga, pjây song jlö, pjây shdungko! Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryoror bomi kong li ina Tiro sogga, Sidón sopgarë tek dënashko kjwe ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayara, ga shwong pjuna shtëgro së ä wleniyo, pjlung sho iara ba dlu kjing go, ba woowa li ÿya Sbörë wlo tjän.

22 Eni ga lër bomi kong ga no llgwezlöng dbaryoshko ga pjây shdüya Sbörë ara, Tiro sogga, Sidón sogga, e kjinmo.

23 »Capernaüm sogga, çpjây wotjlík ga pjây söya Sbörë jem äär kjok dogo lëmiro? Eni llëme. Pjây iche jer äär iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko. Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryoror bomi kong li ina Sodoma sopgarë kjwe ga eeri ga ba tjëyoga löng eshko obi.

24 Eni ga lër bomi kong ga no llgwezlöng dbaryoshko ga pjây shdüya Sbörë ara, Sodoma sogga kjinmo» le.

Shji woshtë sorë

25 Eshko ga Jesús tjlë Sbö kong ga «Data, pja kjok dogo sogga, kjok ère sogga, e Tjlapga. Llëye jnenop kjok miydagaga löng kong li pinop oba song, wotöy wleniyo kong. E kjishko ga pja poshrër ara.

26 Shäryorop eni, woydorop eni kjishko» le.

27 Eshko ga tjlë nopga kong ga «Llëbo uunkong iara Data Sbörë beno tjeng bor wloshko. Sbö Wa ère sorë, e miydaga èrë llëm, e miydaga bor Datarë eröe. Data Sbö, e sorë miydaga èrë llëm, e miydaga tjarë eröe. Gueniyo e sorë pin woydë è kong ga pin.

28 »Pjây sjeno parkorbo, llëbo pjanbo ga pjây tek bor shwoy uunkong, ga pjây iër ber löng woshtë.

²⁹ Tja wlëp, wotöy kuzong ga pjäy kong pak twër li shäryozĩ, pjäy oppĩs bor go. Enira pjäy woshtë jlökoyo.

³⁰ Llëye pin bomi kong 'li, e kjang llëme. Llëye twër bomi kong pjami wlo 'li, e kwing llëm bakoe» le.

12

Woshtozlong dbaryo ga Jesús oppinggaga dwla bo kjrono

¹ Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús jëk shäng dwla dgak buk li tjërko. Eshko ga ba oppinggaga pjli ara kuzong ga dwla bo kjre löng, ue 'lok wlo.

² İya fariseogarë ga tjlä Jesús kong ga «ıBop oppinggaga kjwe İzong! Löng llëbo shäryako woshtozlong dbaryoshko llëm 'li shäryë» le.

³ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Dënashko ga David, ba yorkagaga, e pjli lok arashko ga llëye shäryara tak pjang Sbö tjlökwö go 'li, e lomirë llëmdo?

⁴ David opzrëno jek shäng Sbö u roshko, ga pjlung shosho suk pjir iak beno tjeng dboy Sbö kong 'li, e uaga syöshtagarë erö ëmdë ga uara loke.

⁵ Kjek llgwekklo tara Moisésdë 'li tjlä ga woshtozlong dbaryoshko ga syöshtagaga parkë löng Sbö u roshko 'li, llëye owa shärye löng llëme. ¿E lomirë llëmdo?

⁶ Lër bomi kong ga ëreshko shäng kjlara tjwlö ara anmoyö, Sbö u kjinmo.

⁷ Sbö tjlökwö tak pjang eni: “Woydër ga oblë songe lëmi. E tjwlö ara, öng zrömi, sho sumi, pjë dret bor poshrëkklo 'li kjinmo.”* Tjlökwö ëre llë loklo miydëmi kjwe ga “Pja owa shäryono” lëmi oblë llëye owa shäryono llëm 'li kong llëme.

⁸ Woshtozlong dbaryo kägäyo 'li, no to ter kjok dogo dwayo ëre 'li e» le.

Woshtozlong dbaryoshko ga swlo poptara Jesúsde kjlara

⁹ E irgo ga Jesús to ey dwayo, ga opzrëno jek judiöga syö uyo jong kjok eshko 'li roshko.

¹⁰ Domer shäng kjlara eshko orkwo kjwara slosloe. Fariseoga löng eshko kjlëbö, llëbo wlëya löng ara, Jesús rote e go wlo. Eni ga tjlä lok ba kong ga «¿Woshtozlong dbaryo ga no poptëy ga pjlüre?»

¹¹ «¿Bomi öng, e lono pjlëbgwo roshko woshtozlong dbaryoshko ga shimi llëmdo?

¹² No, e tjwlö ara, öng kjinmo anmoyö. Eni ga llëbo pjlü, e shäryëy woshtozlong dbaryoshko ga pjlüre» le ba kong.

¹³ Eshko ga Jesús tjlä domer 'li kong ga «Pja orkwo roshwizong» le. Kuya ga orkwo roshwino, ga poptono beno pjlü, ba orkwo kar go dik.

¹⁴ Gueniyo ga fariseoga opshino jek lok ey dwayo, ga tjlä lok ëng kong ga «¿Jesús, e zröy sorë ga pjlüre?» le.

Sbö parkaga

¹⁵ Wotjlik löng llë 'li miydara Jesúsde pjire. Eni ga opshino to kjok eshko dwayo. Oba to jek ara ba tjok. Swlopga löng eshko 'li poptara uunkong,

¹⁶ ga tjlä ba kong lok ga «Tja ë lëmi ë kong llëme» le.

¹⁷ Shäryono eni, tjlökwö lara ba tjlökwö laga tek dënashko so Isaiásdë 'li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

¹⁸ «Bor parkaga kjroror shäng ëre.

Kjwe woydër ara. Tja wopjlü ba tjok bakoe. Bor Sëya iër ber ba go,

* 12:7 Oseas 6.6.

ga kjok ilgwer sorë li roy shdöya tjëyoga uunkong kong.

- 19 Kjwe ënglë kar kar ë tjok llëm,
öo le kukoba irbo bäng llëm bakoe.
- 20 Sjro shüktong tjeng li, e toya llëm,†
shwomzrëng pjë jer jong ba seto li, e sjëya llëm,‡
kjok ilgwera beno bek pjir guing.
- 21 Llono ga tjëyoga uunkong ber löng ba koshe.»§

*Jesús, Beelzebú**

22 Eshko ga domer shäng kjlara kjok igö llëm, tjlë llëm, goshko Ä sëya kjlara kjlshko. E söraba Jesús shwoy, ga poptara beno shäng kjok igö pjlu, tjlë pjlu bakoe.

23 Nopga löng eshko li beno löng yëy le erä. Ga tjlë ëng kong ga «¿Ëre David tjëyo shrono shäng bi dögaro llëm?» le lok eni.

24 Kuya fariseogarë lok ga tjlë lok ëng kong ga «Ä sëyaga iche to, dbo twara Ä sëya kägäyo ko Beelzebürë ba kong li go» le.

25 Wotjlik löng llë li miydara Jesúsdë pjir, ga tjlë ba kong ga «Pjlu llë, ba nopga ëngkjwë ëng tjok kar kar wleni ga e oppjik lok om go. Nopga tjeng kjok kjrinaso, nopga tjeng u kjwaraso, e ëngkjwë ëng tjok kar kar wleni ga e oppjik lok om go bakoe.

26 †Eni ga Ä, e ëngkjwë ba sëyaga tjok wleni ga e pjir maling llëmdo?

27 Ä sëyaga ichër opshik oba goshko dwayo, dbo twara Beelzebürë bor kong li go lëmi. †Eni ga bomi oppinggaga kong dbo twaga ërë, Ä sëyaga iche lok wlo? E kjlshko ga epga omik wëllë ga pjäy diktong löng jlöe.

28 Ä sëyaga ichër to, Sbö Sëya dbo ara go. Miydëmi e go ga Sbö ber no pjluoyo wlo li, e dbaryo shrono tjän.

29 †Domer sök kjlara dbo ara ba ushko wleni ga no jek äär opzrëklürkë ba u roshko sorëro? Woyde ga domer li shara, pjirira bäm go guing. Enira ba llëbo lüyotke ga pjluë.†

30 †Ëye shäng bor shwo lëkong llëm ga e shäng bor wloyo. Ëye no töng bor kong llëm ga e shäng ba shdöga.

31 E kjlshko ga lër bomi kong ga ëye llëbo owa shäryë, tjlökwo lë owa ga owa pjang ba go li löya Sbörë ber dret wlo ga pjluë. Gueniyo ëye Sbö Sëya läywë owa ga owa li löya ba kong llëme.

32 Ëye no to ter kjok dogo dwayo ëre läywë owa ga owa li löya ber dret wlo ga pjluë. Gueniyo ëye Sbö Sëya läywë owa ga owa li löya eerishko llëm, llonoshko llëm bakoe.

Kjor, e sorë miydëy ba bo go

33 †Kjor doyo pjlu ga ba bo, e pjluë. Kjor doyo owa ga ba bo, e owa. Kjor, e sorë miydëy ba bo go.

34 †Pjäy so dgur kjoyoe! †Pjäy owa kjlshko ga pjäy tjlë pjlu sorëro? Llëbo tjeng bomi pjluško lomirë bomi kjamo go.

† 12:20 Sjro shüktong tjeng li, e toya llëm le li, e domer li ber kjang, nopga dbo ara llëm li tjok llëme loklo. ‡ 12:20 Shwomzrëng pjë jer jong ba seto li, e sjëya llëm le li, e domer li ber wotöy, nopga mär ba go sira dö li tjok loklo. § 12:21 Isaías 41.1-4. * 12:21 Ä, e kowëba Beelzebú bakoe. † 12:29 Domer dbo ara le li, e Ä loklo. Shrono shäng ba llëbo lüyotkë le li, e Jesús loklo. Lara eni li, e Ä sëyaga iche wlo ga woydara ga Ä zana guing loklo.

³⁵ No pjlú ga tjlê pjlú, wotjlik pjlú kjishko. No owa ga tjlê owa, wotjlik owa kjishko.

³⁶ Lër bomi kong ga no llgwezlóng dbaryo ga no kjlobi li iche Sbörë ba dboryë, tjlokwo owa lono kjwobi li kjishko.

³⁷ Eshko ga pjây ie ber löng pjlú, llëm ga pjây ie ber löng shdungko, tjlokwo loromi li kjishko» le.

Jonás jyäglo

³⁸ Eshko ga fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e kjone kjone tjlê Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, pja ichara Sbörë li jyäglo shäryos kjrina borwa kong, llëbo İydëba llëm wleniyo İnwa wlo» le.

³⁹ Kuya ga tjlê ba kong ga «Eerishko dbaryo sopga, pjây owa. Pjây so domer orkwosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok kjoyoe. Woydëmi ga llëbo jyäglo shäryër bomi kong, gueniyo shäryër llëm, Sbö tjlokwo laga Jonás, e jyäglo shäryotë bomi kong eröe.

⁴⁰ Dënashko ga e beno sök mã dlung roy so kësbang bö roshko dbargwo mya, shkë dba sorë ga no to ter kjok dogo dwayo ëre äär ber buk klung roshko dbargwo mya, shkë dba eni bakoe.

⁴¹ Nínive sopga, e Jonás tjlokwo kunoshko ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayarae. Ga ëreshko no shäng kjlara tjwlö ara, Jonás kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây llgweya Sbörëshko ga Nínive sopga kojong lok, ga tjlê ga «Kjwepga shdungko» le.

⁴² Sabá so pjluyö walë tek pjola dwayo, Pjlu Salomón kjok miydë li kuya wlo. Ga ëreshko no shäng kjlara tjwlö ara, Salomón kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây llgweya Sbörëshko ga walë li kojong, ga tjlê ga «Kjwepga shdungko» le.

⁴³ »Ä säya pjang no goshko li toshko ga to shäng shto wlëk kjok dogro no llëmshko, woshtë wlo, gueniyo wlëya llëme.

⁴⁴ Eshko ga wotjlik ga «Tja to bor ushko iröng obi» le. Äär iröng ba ushko ga wlëya shäng rorë, pjlokjak pjir, poshäryak pjir wleni.

⁴⁵ Eni ga säya oblë töya ba tjok doglo kjäk (7), owa ba kjinmo, ga uunkong li pjë jek äär ber tjeng no li go. Eni ga no li beno shäng owa anmoyö, shäng bäm go sorë li kjinmo. Eerishko dbaryo sopga, pjây owa, ga pjây ber löng domer ëre dik eni» le.

Jesús, ba mekë, ba lëmga

⁴⁶ Jesús sök tjlê oba tjeng ara li kong wopro ga ba mekë, ba lëmga, e shrono tjeng kjoko, lan ba tjok wlo.

⁴⁷ Eni ga rotaraba Jesús kong, tjlê ga «Bop mekë, bop lëmga, e shrono tjeng bop İk kjoko» le.

⁴⁸ Kuya ga tjlê ba kong ga «¿Bor mekë, e ë? ¿Bor lëmga, e ë?» le.

⁴⁹ Eni ga ba oppinggaga löng li pïya ba sakkwo go, ga tjlê ga «Bor mekë lër li kjwepga. Bor lëmga lër li kjwepga.

⁵⁰ Eye bor Data sök kjok dogo li kolë ga era bor mekë wleni, bor löng wleni, bor dor wleni» le.

¹ E dbaryo ga Jesús opshino jek u li roshko dwayo, ga öötong sirkeno sök di bäng buk kësbang li sor go.

² Nopga shrono löng ara kjishko ga Jesús opyono kjoyong roshko, ga sirkeno sök eshko. Nopga li beno tjeng di bäng li kjako.

³ Eshko ga tjlëno ba kong ara llëbo jyäglo go, tjlë ga «Domer shäng kjlara dwla sguingga. Pjlara ga opshino to jek dwla sguing.

⁴ Sguiyashko ga kjone kjone lono tjeng irbo bäng, ga sënwa shrono, uara lok drete.

⁵ Kjone kjone lono tjeng ak ara tjrëko, klung sho ara llëmshko, ga weno maling, klung sho rong llëm kjishko.

⁶ Gueniyo slenggwo dret kjishko ga dlo wenoshko ga dwla li sura, beno dogroe.

⁷ Dwla kjrina obi, e lono tjeng shkö sho roshko, ga shkö sho li kunoshko ga dwla li llgwinae.

⁸ Dwla kjrina obi, e lono tjeng klung sho pjlú kjing go, ga kuno, botjyono pjlúe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak dbäw (100), kjoneshko ga botjyono kjwo sak tjer (60), kjoneshko ga botjyono kjwo sak mya (30).

⁹ Eye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso» le.

Jesús tjlëno llëbo jyäglo go erä ega

¹⁰ E irgo ga ba oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë ba kong ga «¿Pja tjlë oba kong llëbo jyäglo go erä ega?»

¹¹ «Sbö ber no pjluyo sorë li roy miydaydëba llëm li pinaba bomi kong, gueniyo epga kong llëme.

¹² Eye llëbo tjok ga sëya jek obi, ber llëbo ara wlo. Eye llëye llëm ga llëye tjeng sirawa li döya ba shjiryo drete.*

¹³ Kuya löng ga llë loklo miyde lok llëme. İya löng ga llë İyde miyde lok llëm bakoe. Tja tjlë ba kong llëbo jyäglo go e kjishko.

¹⁴ Llëye lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë li beno epga li kjishko. Tjlëno beno eni:

»“Kuya löng kjër ga llë loklo miyde lok llëm,

İya löng kjër ga llë İyde miyde lok llëm bakoe.

¹⁵ Nopga ëre, llëye kuya woydë llëme.

Kwomgwo bäng bängzara lok tuke.

Bokkwo llino lok tuk bakoe.

Shäryara eni,

llëye İya lok ba bokkwo go llëm wlo,

llëye kuya lok ba kwomgwo go llëm wlo,

opping lok sira llëm wlo,

optwë ber bor kong llëm wlo,

epga dör llëm wlo bakoe.”

¹⁶ »Gueniyo pjäyda kjok İgö bomi bokkwo go, pjäy kjok kugö bomi kwomgwo go bakoe. E kjishko ga pjäy ber löng wopjlúe.

¹⁷ Lër bomi kong jlökoyo ga llëbo İmi, kumi löng ëre tjlwö ara. Dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga, nopga oblë pjlo bek wleniyo, e omik woydë, omkuk woydë, gueniyo omıno llëm, omkuno llëm bakoe.

Dwla sguingga lanyo, e llë loklo lara Jesúsde

* **13:12 Llëbo tjok** le li, e Sbö tjlökwo loklo. Eni ga eye Sbö tjlökwo kjrë ga kong tjlökwo twe Sbörë obi, gueniyo eye omkjrë llëm ga Sbö tjlökwo miyde tjan li döya ba shjiryo.

18 »Dwla sguingga lanyo, e llë loklo lër bomi kong. Kuzîa.

19 Èye Sbö ber no pjluyo sorë li roy kuno, gueniyo llë loklo miyde llëm ga e so dwla lono irbo bäng li kjoyoe. Tjlokwo li dgak pjang ba pjlúshko, gueniyo Ä tjwe eshko, ga döya ba shjiryö.

20 Dwla lono ak ara tjrëko li, e èye tjlokwo li kuno, ga beno shäng wopjlu li loklo.

21 Gueniyo tjlokwo li äär ber ba pjlúshko jlökoyo llëm kjishko ga llëye wen ba kong sirashko, shdungoba tjlokwo li kjishkoshko ga tjlokwo li raye, söya ame.

22 Dwla lono shkö sho roshko li, e èye tjlokwo li kuno li loklo. Tjlokwo li kura, gueniyo llëbo tjeng kjok ère kjing goshko li woyotjlîya ara, wo pjang dbur go bakoe. E kjishko ga tjlokwo li woyo ba kong ame, ga bo wen tjlokwo li kjishko llëme.

23 E ga dwla lono klung sho pjlú kjing go li, e èye tjlokwo li kuno, ga llë loklo miyde pjlú li loklo. Eni ga e ber shäng so dwla botjyono pjlú kjoyoe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak dbäw (100), kjwo sak tjer (60), kjwo sak mya (30)» le ba kong.

Kjlo sho owa weno dwla pjlú tjrëko

24 Ga Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglo go obi, tjlë ga «¿Sbö ber no pjluyo sorë, e so llë kjoyo lër bomi kong? Domer shäng kjlara. Pjlara ga dwla pjlú wleniyo dgara ba kjok kjing go.

25 Gueniyo dwla dgaga li ponoshko ga ba moskwo shrono shäng kjlara dwla dgak buk lishko. Kjlo sho owa dwlayo, e söra, dgara dwla buk pjlú li roshko, ga to ey dwayo.

26 Eni ga dwla pjlú li weno, botjyë kjwlëshko ga kjlo sho owa li weno ba tjrëko bakoe.

27 »Iya dwla sogo li parkagagarë ga öör lok ba rotë ba kägäyo kong, tjlë ga “Tjlapga, pja dwla dgono bop kjok kjing go pjlú eröe. ¿Eni ga kjlo sho owa kjwe wen sorë?”

28 »“Söga, dgaga bi moskworë” le ba kong.

»Kuya lok ga tjlë ba kong ga “¿Kjlo sho owa kjwe shirware?”

29 »“Llëme. Kjlo sho owa kjwe skwëmishko ga dwla pjlú kjwe skwe tëm ba tjok äe.

30 Pjlú wlo ga iozî ber kun uunkong, äär jong bo kjrozlong dbaryo. Eshko ga nopga ichër kjlo sho owa li zë bäm go, pjriya, ga ie tjeng dboshko, ber sukoba wlo. Shäryara lok eni pjir ga dwla pjlú li skoya, jneya tjeng dwla jnekklo uyo roshko” le ba kong» le.

Kjor dwlayo chirawa

31 Ga Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglo go obi, tjlë ga «Sbö ber no pjluyo sorë, e so kjor dwlayo chirawa ko *mostaza* dgoroy klung roy kjoyoe.

32 Dwlagwo ère chirawa, dwlagwo oblë oblë dorko. Gueniyo kun kësbang, dwlagwo oblë oblë kjinmo. Eshko ga sënwa llë usho ywë ba kowo go» le.

Pjlung shosho uukklo

33 Ga Jesús tjlëno ba kong, llëbo jyäglo go obi, tjlë ga «Sbö ber no pjluyo sorë, e so walë pjlung shosho llruno bayo gök kësbang tjung wleni kjwo sak kjwara (10)† ba uukklo tjok, ga ie ber buk uur wlo kjoyoe. Ba uukklo shdöktong pjlung shosho li kjwang jikong» le.

† 13:33 Gök kësbang *tjung wleni kjwo sak kjwara (10)*, e *bayo litro sak pjök (20) dik*.

Jesús tjlēno llēbo jyāglo go

³⁴ Llēbo uunkong ēre lara Jesúsdē nopga kong llēbo jyāglo go erā. Eni llēm ga llēye lara ba kong llēme.

³⁵ Shāryono eni, tjlōkwo lara Sbō tjlōkwo laga tek dēnashko sorē li ber jlōkoyo wlo. Tjlēno beno eni:

«Tja tjlē llēbo jyāglo go;

tjlōkwo lēr li, e iak Sbōrē tjeng lūtshko,
kjak ēre shāryara Sbōrē tek lēkong.»[‡]

Kjlo sho owa weno dwla pjlu tjreko lanyo, e llē loklo lara Jesúsdē

³⁶ Jesús to ey dwayo ga opzrēno jek shāng u roshko. Eshko ga ba oppinggaga tek shrono lōng ba zlong bāng ga tjlē ba kong ga «Kjlo sho owa weno dwla pjlu tjreko lanyo, e llē loklo los borwa kong sira» le.

³⁷ Kuya ga tjlē ba kong ga «Dwla pjlu dgaga li, e no to ter kjok dogo dwayo ēre loklo.

³⁸ Dwla dgara kjokyo li, e kjok kjwang jikong loklo. Dwla pjlu li, e Sbō nopga loklo. Kjlo sho owa li, e Ā nopga loklo.

³⁹ Ba moskwo, kjlo sho owa dgaga li, e Ā loklo. Dwla bo kjrozlong dbaryo li, e kjok pjir dbaryo loklo. Ga dwla skogaga li, e Sbō parkagaga kjok dogo so loklo.

⁴⁰ »Kjlo sho owa li tōya, dbuya iōk roshko, suya wlo sorē ga kjok pjir dbaryoshko ga Ā nopga suya eni bakoe.

⁴¹ Eshkoshko ga nopga ber lōng llēbo owa shāryē, nopga ber lōng oblē ichē llēbo owa shāryē bakoe. Eshko ga bor parkagaga kjok dogo so ichēr no to ter kjok dogo dwayo ērerē nopga owa li tōng.

⁴² Ga dbuya lok iōk pjē jong ri ri sjer llēm shtoyo li roshko, ber tjeng slar eshko, kowo uē, llēbo bāng ara ba kong kjīy.

⁴³ Ga nopga pjlo bek lōng li ber lōng kālā lletlet dlo wleni, ba Data sōk lishko. Ēye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yōtso.

Llēbo tjwlō ara jnek buk

⁴⁴ »Sbō ber no pjluoyo sorē, e so llēbo tjwlō ara jnek buk kjok kjrina roshko kjoyo. Domer, llēbo tjwlō ara li wlēna buk eshko, ga jnena jek beno buk eshko obi. Eshko ga woowa llēme. Eni ga ba llēbo tjeng li soynena uunkong, ga kjok li tjwlēna beno ba kong.

Obrikkwo tjwlō ara

⁴⁵ »Sbō ber no pjluoyo sorē, e so domer llēbo tjwlēga, soynega to shāng obrikkwo tjwlō ara wlēk kjoyo bakoe.

⁴⁶ Obrikkwo wlēna kjwara tjwlō ara wleniyoshko ga ba llēbo tjeng li soynena uunkong, ga obrikkwo li tjwlēna beno ba kong.

Kjla mā shakklo

⁴⁷ »Sbō ber no pjluoyo sorē, e so kjla mā shakklo kjoyo bakoe. Dbuya lok di roshkoshko ga mā shaya llērba pogo.

⁴⁸ Kjla li dlinoshko ga shikoba tjeng pjōshko, ga mā pjlu wleniyo tōngoba shing roshko, ga owa li dbukoba.

⁴⁹ Eni ga kjok pjir dbaryoshko ga Sbō parkagaga kjok dogo so tjwe lok nopga owa li kjē nopga pjlo bek tjeng lishko dwayo,

[‡] 13:35 Salmo 78.2.

50 ga nopga owa li dbuya lok iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko, ber tjeng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjïy» le.

Llëbo tjaqlën, llëbo këguë

51 Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «¿Tjëlkwö lër shäng li llë loklo miydëmi löngde?»

«Ëng, miydërwa» le lok ba kong.

52 Kuya ga tjlë ba kong ga «Ëye no ping pjlu, Sbö ber no pjluoyo sorë li kjïshko ga e so domer u sogo kjoyoe. Llëbo jnek tjeng ara, llëbo tjaqlën, llëbo këguë bakoe. Ga llëbo li shiya, twe oba kong ga pjluë» le. 5

Jesús shäng Nazaret kjokyo

53 Jesús tjlëno llëbo jyäglö go pjir ga to ey dwayo.

54 Jek öötong shäng ba kjokshko, tek chirawa ga kuno shäng lishko obi ga nopga pina ara judioga syö uyo jong eshko li roshko. Kuya lok ga beno löng yëy le erä. Ga tjlë lok ëng kong ga «¿Kjwe kjok miydë ara opping kjone? ¿Llëbo ÿdëba llëm wleniyo shärye sorë?»

55 ¿Domer kjwe u shäryaga li wa llëmdo? ¿Mekë María llëmdo? ¿Lëmga Santiago, José, Simón, Judas llëmdo?

56 ¿Dorga löng na bi tjok bako llëmdo? ¿Kjok miydë ara kjwe wlëya kjone?» le lok ëng kong eni.

57 Ga tjlökwo kjre lok woydë llëm, iirkono lok ara erä.

Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Kjok kjone pogo ga Sbö tjlökwo laga, e iëba tjwlo ara. Gueniyo ba kjok om go lishko, ba ushko ga iëba tjwlo llëme» le.

58 Kjok eshko soppa mär Jesús go llëm kuzong ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryara ara eshko llëme.

14

Juan No Waga zrörabae

1 Dbar eshkoshko ga Pjlu Herodes* parkë sök Galilea so ichaga. Jesús roy kuya ga

2 tjlë ba parkagaga kong ga «E Juan No Waga li woshrokdo. Llëbo ÿdëba llëm wleniyo shärye ga pjlu e kjïshko» le.

3-4 Kjupäbäshko ga Juan tjlë Herodes kong ga «Herodías kjwe kjrëp ber bop boy wlo ga ä, e bop shiy Felipe boy kjïshko» le. E kjïshko ga Juan shara, bängzara Herodesdë, shdüya wlo.

5 Zröya woydë, gueniyo «Juan, e Sbö tjlökwo laga» lëba, ga oba bangkjre ara. E kjïshko ga zröra llëme.

6 Öötong Herodes shrëzlong dbaryoshko ga Herodías wa walë li bërkonoba löng kjlobi li bokshto, ga Herodes beno sök wopjlu e kjïshko.

7 E kjïshko ga tjlëno ba kong jlökoyo ga llëye roke li twe ba kong.

8 Poshduna ba mekerë kjïshko ga tjlë Herodes kong ga «Woydër ga no ichëp Juan No Waga kägä zë, ga tek söp bor kong kjwle roshko» le.

9 Kuya ga woydë jounge. Gueniyo tjlëno jlökoyo nopga mana löng li bokshto kuzong ga no ichara ba shäryë ba kong.

10 Eni ga Juan kägä zara tas, no shdüzlong uyo roshko,

5 13:52 Llëbo tjaqlën, llëbo këguë le li, e tjlökwo tjaqlën, tjlökwo këguë loklo. * 14:1 Pjlu Herodes, e kowëba Herodes Antipas bakoe.

11 ga söra, twara kjoglo li kong kjwlë roshko. Eshko ga kjrara, ga söra, twara ba mekë kong.

12 E irgo ga Juan oppinggaga öör lok ba doyo kjrë, ga söra, jnena lok sakshko. E irgo ga öötong löng Jesús shäng lishko ga roy lara lok ba kong pjire.

Jesús nopga sêno doglo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000)

13 Juan roy kuya Jesüsdë ga opshino shäng lishko dwayo ga opyono kjoyong roshko, ga to kjok shto oblë, ber sök tjoksa wlo. Gueniyo ga miydara kjok eshko sopgarë, ga to jek lok ara ba irgo pjö lëkong.

14 E irgo ga Jesús opshino kjoyong roshko dwayoshko ga nopga ëng töno träk llëm li ïna, ga songe le, ga swlopga söra lok tjeng eshko li poptara pjire.

15 Kjok ro zar kjwlë kuzong ga ba oppinggaga tjlë lok ba kong ga «Kjok sëng tjän. Kjok ëreshko llëye drete. Pjlu wlo ga nopga kjwe ichos to na dwayo, jek llëbo soynekoba kjone lishko, dli tjwlëk wlo» le.

16 Kuya ga tjlë ba kong ga «Brik lok llëm ga pjluë. Sëzi pjäydë dey» le.

17 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Ëreshko tjawa pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mã tjeng do pjök erä» le.

18 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tek sözi bor kong» le.

19 Eni ga nopga tjeng kjlobi li ichara wlar uunkong töshko, shkwamsho kjing go. Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li, mã do pjök li, e kjrara Jesüsdë, ga kjok dogo ïya jem drëng ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, ga twara ba oppinggaga kong. Ga pjlorgara lok nopga löng kës li kong.

20 Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjluë. E irgo ga dli worbo töna ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

21 Domerga iono uunkong doglo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000) dik. Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.

Jesús jëktong di kjing go

22 E irgo ga Jesús ba oppinggaga ichono opyë kjoyong roshko, dipzë di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong wlo. Nopga brik lok wopro ga Jesús beno shäng eshko.

23 Brikong pjir ga Jesús jem öötong shäng dlup go tjoksa, syöshhtë Sbö kong eshko wlo. Eni ga kjok ro zoktong shäng eshko tjoksa.

24 Eshko ga kjoyong li jek öötong buk pjola tjän, ga jöya di iöya ararë, pjluk tek jong ba shwo lëkong kjishko.

25 Kjok shränto ga Jesús jek jëk shäng di li kjing go, ba oppinggaga löng li shwo lëkong.

26 ïya lok ga bangkjre lok ara, ga tjlë ëng kong ga «iKjwe äya jlöe!» le.

27 Jekdo eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «iPjäy wokjange! iTja li jekdo shäng! Llëye bangkjre mi llëme» le.

28 Eni ga Pedro tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja jlö ga tja ichos jek jëk di kjing go, äar bop shwoy wlo» le.

29 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja tegö» le.

Kuya Pedrorë ga opshino kjoyong roy dwayo, ga jëktong jek di kjing go, Jesús shwo lëkong.

30 Eshko ga ïya ga pjluk tjwe jong dbo ara ga bangkjrrara, ga pir jer jong, ga tjlë ga «iTjlapga, tja kjimtozong!» le.

³¹ Eshko ga shara Jesúsde jekdo ba orkwo go, ga tjlê ba kong ga «Pja mär bor go jlökoyo llême. ¿Pja kjimter llême lorop ega?» le.

³² E irgo ga opyono lok kiyong li roshkoshko ga pjluk li beno tjêksoe.

³³ Eshko ga beno löng kiyong roshko li, Jesús poshrëra, ga tjlê lok ba kong ga «Pja Sbö Wa jlê» le.

Swlopga poptara Jesúsde Genesaret kjokyo

³⁴ Dipzono lok di bäng buk kësbang li kjwo kalêkongshko ga öötong löng Genesaret kjokyo.

³⁵ Jesús miydara kjok eshko sopgarëshko ga roy shdöra lok kjok eshko kjwang jikong. Eni ga swlopga söra lok ba kong,

³⁶ tjlê ba kong ga «Swlopga kjwe ichos bop shwong worbo porwë sira döe» le. Ga porwara, ga poptono jekdo uunkong.

15

Nopga äär ber owa Sbö bokso sorë

¹ Eshko ga fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go, e kjone kjone tjwe löng Jerusalén kjokyo dwayo, tek shrono löng Jesús shwoy ga tjlê lok ba kong ga

² «¿Bop oppinggaga kjwe, bi tjlapgaga tek dénashko so sdëkwo bangkjre lok llëm ega? Iê lokshko ga orkwo shkwë llême» le.

³ Kuya ga tjlê ba kong ga «¿Bomi sdëkwo kjishko ga Sbö kjok llgwekklo kolëmi llëm ega?»

⁴ Sbö tjlêno ga “Bomi dataga, bomi mekëga, e bangkjrozï, iozï ber tjwlö ara.”* Sbö tjlêno obi ga “Ëye ba data, ba mekë läywono owa ga e zrökko.”

⁵ Gueniyo ga ëye tjlêno ba data, ba mekë kong ga “Pja kjimter ga äe. Bor llëbo uunkong ëre tworor tjeng Sbö kong pjire” lara ba kong pjir ga

⁶ ba data, ba mekë kjimte ame ga pjluë lëmi eni. Eni ga bomi sdëkwo kjishko ga Sbö tjlökwo ioromi beno tjwlö llême.

⁷ Pjây Sbö tjlökwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlushko! Llëye lara Sbö tjlökwo laga tek dénashko so Isaíasde bomi kjishko li, e jlê. Tjlêno beno eni:

⁸ »“Nopga ëre, tja poshrëya ba kjamo go, gueniyo tja woyotjlïya ba pjlushko llême.

⁹ Tja poshrëya löng li llëno llëm, nopga pïya kjok llgwekklo tak norë go erö kjishko”† le.

¹⁰ Eshko ga nopga rokara tek ba zlong bäng, ga tjlê ba kong ga «Tja kuzïa.

¹¹ Nopga äär ber owa Sbö bokso laga dli ue lirë llême. Miga ber löng eni li laga ba tjlökwo le om go lirë» le.

¹² Wop tjok ga ba oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlê ba kong ga «Llëye lorop li kjishko ga fariseoga iirkono ara. ¿E miydëpde?»

¹³ «Dwïa dgara bor Data sök kjok dogo lirë llëm ga e skwako sleng go.‡

¹⁴ Kjwepga löng wëyë. Kjok igö lok llëm, gueniyo löng oblë kjok igö llëm wleniyo wlosök. Eni ga no kjok igö llëm wleniyo wlosöya no kjok igö llëm wleniyorë ga lon tjeng pjöyikong pjלבגwo kjwaraso roy» le ba kong.

* 15:4 Éxodo 20.12; Deuteronomio 5.16. † 15:9 Isaías 29.13. ‡ 15:13 *Dwla dgara ba Data sök kjok dogo lirë llëm* le li, e *nopga mär Sbö go llëm* li loklo. *Eppa ber skwako sleng go* le li, e *epga kje Sbörë ba boksho dwayo* loklo.

15 Eshko ga Pedro tjlē ba kong ga «Llēye lorop llēbo jyāglo go li pjloŋgwes borwa kong sira» le.

16 Kuya ga tjlē ba kong lok ga «¿Llēye lēr shāng li llē loklo miydomirē llēm obire?»

17 Dli uēy li jer bi kjamo roy, āar ber tjeng bi bō roshko. Pjir ga tur bi roy dwayo. ¿E miydēmi llēmdo?»

18 Gueniyo ga tjlokwō lēy li wen tēm bi pjlušhko dwayo, ga tur bi kjamo go. Nopga āar ber owa Sbō bokso laga erē.

19 No wotjlik owa, no zrōk, pē no orkwosmono ba tjok llēm li tjok, lūrē, jyōrkē, oblē jyōyotkē, oblē lāywē owa, e wen tēm ba pjlušhko dwayo uunkong.

20 Nopga āar ber owa Sbō bokso laga llēbo tjeng kēs ērerē. Gueniyo ēye ber pjlo bek Sbō bokso, iono orkwō shkwoŋo llēm kjīshko llēme» le.

Walē judio llēm wleniyo mār Jesús go jlōkoyo

21 E irgo ga Jesús opshino to kjok eshko dwayo, jek oōtong shāng Tiro kjokyo, Sidōn kjokyo, e soshko.

22 Walē sōk kjlara eshko Canaán so. Tek shrono shāng Jesús shwoy ga tjlē ba kong dbo go ga «¡Tjlapga, David tjēyo, tja songe lozong! Bor wa walē, goshko Ä sēya kjlara, in ga songe» le.

23 Kuya ga dboryara llēme. Eni ga ba oppinggaga tjlē ba kong ga «“Pja nom na dwayo” los walē kjwe kong, tek shāng oō le ara bi irgo kjīshko» le.

24 Kuya ga tjlē walē li kong ga «Tja ichara Sbōrē Israel tjēyoga kong dōe. Epga ōng wlēp ushko so jeno lōng wleni» le.

25 Eni ga walē li tek shrono shāng ba zlong bāng ga kjōk tono, tjlē ba kong ga «¡Tjlapga, tja kjimtozong!» le.

26 Kuya ga tjlē ba kong ga «Bi wapga dli li dōy, twēy shjitiš kong wlo ga āe» le.

27 Kuya ga tjlē ba kong ga «Jlōe, Tjlapga. Gueniyo ba sogo iēshko ga dli pjloyo lon ter tōshko ga ue shjitiṛē ga pjluē» le.

28 Kuya ga tjlē ba kong ga «Pja mār bor go jlōkoyo. Woydorop sorē li shāryē eni» le. Ga ba wa li poptono jekdo eshko.

Swlopga poptara Jesús dē ara

29 Jesús opshino to eshko dwayo, jek oōtong shāng Galilea di bāng buk kēsbang li sor go. Eshko ga to jem oōtong sōk dlup go.

30 E irgo ga nopga shrono lōng trāk llēm sōk lishko. Swlopga sōra lok ara, nopga jēk llēm wleniyo, nopga kjok igō llēm wleniyo, nopga orkwō owa, dre owa wleniyo, nopga tjlē llēm wleniyo, nopga swlo oblē oblē bakoe. Eni ga sōra lok Jesús zlong bāng, ga poptarae.

31 Eshko ga nopga swlo ara wleniyo, e poptono, nopga tjlē llēm wleniyo, e tjlēno, nopga orkwō owa wleniyo, e orkwō poptono, nopga dre owa wleniyo, e dre poptono, nopga jēk llēm wleniyo, e jēktong, nopga kjōk igō llēm wleniyo, e kjok ino bakoe. Iya lōng lirē ga beno lōng yēy le erā, ga Israel tjēyo Sbō poshrēra lok ara.

Jesús nopga sēno doglo sak dbāw dbāw pjloglo pkēng (4,000)

32 E irgo ga ba oppinggaga rokara Jesús dē tek ba zlong bāng, ga tjlē ba kong ga «Nopga kjwe lōng bor tjok na oōtong dbargwo mya, ga llēye uako llēme. E

kjîshko ga songe lër. Jek ichër löng ba ushko ië llëm ga äe. Wopjir irbo kjwe» le.

³³ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿Nopga träk llëm kjwe sëy sorë? ¿Kjok no llëmshko ëre dli wlëy kjone?» le.

³⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pjây pjlung shosho suk pjir tjeng kjwobi?» «Tjeng kjwo kjäk (7), mã chilawa tjeng kjwöbö bakoe» le lok ba kong.

³⁵ Eni ga nopga li ichara Jesúsde wlar uunkong töshko.

³⁶ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo kjäk (7) li, mã li, e kjrara, ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjîshko» le. E irgo ga dli li tora, twara ba oppinggaga kong. Ga pjlorgara lok nopga tjeng kës li kong.

³⁷ Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjlúe. E irgo ga dli worbo tona ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo kjäk (7), tjung tjunge.

³⁸ Domerga iono uunkong doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000). Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.

³⁹ E irgo ga nopga brikotong pjir ga Jesús opyono kjoyong roshko, ga to ey dwayo, jek öötong shäng Magdala kjokyo.

16

Llëbo jyäglo kjok dogo dwayo

¹ Eshko ga fariseoga, saduceoga, e tek shrono löng Jesús shwoy, ba tjlík wlo. Tjlë ga «Llëbo iydëba llëm wleniyo shäryos borwa kong kjrina, pja ichaga Sbörë jlöre miydërwa e go wlo» le.

² Kuya ga tjlë ba kong ga «Ími kjok sëng ga kjok dogo srëzrën ga bong ga kjok pjluë lëmi.

³ Ími kjok shröngto ga kjok dogo srëzrën, pjäng sho ara ga eeri ga kjok owa lëmi. Eni ga llëbo wen kjok dogo, e llë loklo miydëmi pjluë. ¿Eni ga llëbo shärye Sbörë eerishko dbaryo li, e llë loklo miydëmi llëm sorëro?

⁴ Eerishko dbaryo soppa, pjây owa. Pjây so domer orkwosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok kjoyoe. Woydëmi ga llëbo jyäglo shäryër bomi kong, gueniyo shäryër llëm, Sbö tjlökwo laga Jonás, e jyäglo shäryotë bomi kong eröe» le.

Fariseoga, saduceoga, ba pjlung shosho uukklo

⁵ E irgo ga Jesús oppinggaga dipzono tek shrono löng di bäng buk kësbang li kjwo na lëkong ga pjlung shosho suk pjir söra lok llëme.

⁶ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Pjây sjëk, fariseoga, saduceoga, ba pjlung shosho uukklo wle tjok» le.

⁷ Kuya lok ga tjlë ëng kong ga «Shji pjlung shosho suk pjir söno llëme. Le shäng bi kong eni e kjîshko» le.

⁸ Tjlë löng ëng tjok llë li miydara Jesúsde kuzong ga tjlë ba kong ga «¿“Shji pjlung shosho suk pjir söno llëme” lëmi ega? ¿Pjây mär bor go jlökoyo llëm ega?

⁹ ¿Bor tjlökwo li llë loklo miydomirë llëm obire? ¿Domerga sënor doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000), pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) goshko ga dli beno obi tönomi shingyo kjwobi woyo bomi kong llëmdo?

¹⁰ ¿Domerga sënor doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000), pjlung shosho suk pjir kjwo kjäk (7) goshko ga dli beno obi tönomi shingyo kjwobi woyo bomi kong llëm bakoro?

11 ¿Tja tjlë shäng pjlung shosho suk pjir kjishko llëm li miydëmi llëm sorë? Pjây sjëk fariseoga, saduceoga, ba pjlung shosho uukklo wle tjok» le.

12 Eshko ga miydara lok ga Jesús shäng tjlë li, e pjlung shosho uukklo layde llëme. No pïya fariseoga, saduceogarë löng sorë, e layde shäng.

No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e Jesús lara Pedrorë

13 Jesús jek öötong Filipino Cesarea kjokyo ga tjlë ba oppinggaga kong ga «¿No to ter kjok dogo dwayo ëre, e ëlëba?» le.

14 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «No kjone kjone tjlë ga pja Juan No Waga li woshrokdo le. Kjone kjone tjlë ga pja Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Elías li tjwayde shäng le. Kjone kjone tjlë ga pja Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Jeremías li woshrokdo le. Kjone kjone obi tjlë ga pja Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so kjlara li woshrokdo le» le lok ba kong eni.

15 Kuya ga tjlë ba kong ga «E ga pjây e, ¿tja ëlëmi?» le.

16 Kuya Simón Pedrorë ga tjlë ba kong ga «No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja. Pja Sbö Sök İyado li Wa jlöe» le.

17 Kuya ga tjlë ba kong ga «Simón, Jonás wa, pja tjlëno li laga norë bop kong llëm, laga bor Data sök kjok dogo lirë bop kong. E kjishko ga pja ber wopjlüe.

18 Lër bop kong ga pja kowër Pedro.* Oba u ywë wlo ga ak kjang iëba bäm go, ber ba shakklo wlo. Eni ga nopga tjëyo shäryër kjrina bor tjlökwo kjrägaga kjlobi li go, so u kjoyo, ga ak lër li, e ber u li shakklo wleni. Tjëyo li zäya Ärë ga äe.

19 Ga pja kong dbo twër, pja ber Sbö nopga bapshiga wlo. Ba nopga ichëp sorë kjok ëre kjing go ga epga iche Sbörë kjok dogo eni bakoe» le.

20 E irgo ga tjlë ba oppinggaga kong obi ga «No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja lëmi ë kong llëme» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko

21 Eshko jek lëkong ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Tja jongya Jerusalén kjokyo. Eshko ga judio tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo, syöshtaga kägâyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, tja shdüya lok ara, ga tja zrökoba, gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

22 Eni ga rokara Pedrorë tjoksa, ga tjlë ba kong ga «¡Tjlapga, woydër ga e wen bop kong eni llëme!» le.

23 Gueniyo ga Jesús bojono Pedro shwo lëkong, ga tjlë ba kong ga «¡Ä, pja opkjos bor zlong dwayo! Tja ichëp woydë dir eröe. Llëye woyde Sbörë li woyotjlip shäng llëme. Llëye woyde norë li woyotjlipdë shäng eröe» le.

24 Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Ëye jëk woydë bor tjok jlökoyo ga ber shäng bor woyotjlík İyado, wotjlík llëbo shäryë kjok ëre kjing goshko ame bakoe. Bor kjishko ga llëye shäryëba ba kong llë pogoshko li, e zrökoba ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme.

25 Ëye wotjlík opdë om go, zrökoba bor kjishko llëm wlo le ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zrëraba bor kjishko ëmdë ga era ber sök së İyado kjok dogo.

26 Ëye llëbo tjeng kjok ëre kjing go kës li kjrara tjeng ba wloy ëmdë ga e llëno llëme. Wolono ga öötong kjok dogo llëm ga to jeno ba llëbo li tjok.

* 16:18 Grecia so tjlökwo **Pedro**, e **ak** loklo.

27 »No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe bor Data dbo kãã goshko, bor parkagaga kjok dogo so tjok. Eshko ga no kjlara kjlara potjwlën, llëbo shäryara dö li kjishko.

28 Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy kjone kjone löng ëreshko wolontë llëm obishko ga tja ber no pjluoyo sorë li ïmi wëllë» le.

17

Jesús kjlopswono beno kãã lletlet

1 Dbargwo tjer (6) irgo ga Pedro, Santiago, Juan (e Santiago kjlarayo), e söra Jesúsdë jem ba tjok dboshko, dlup jong kjwara kjókshko li go.

2 Eshko ga ïna ba oppinggaga jem löng ba tjok lirë ga Jesús kjlopswono, bokkwo beno kãã lletlet dlo wleni, ga shwong beno pjublún shjiye.

3 ïya löng wopro ga Moisés, Elías, e weno bë löng lan Jesús tjok eshko.

4 Eni ga Pedro tjlä Jesús kong ga «Tjlapga, tjawa löng na ga pjlué. Woydëp wleni ga tja ukwang shäryë kjwo mya, bop kong kjwara, Moisés kong kjwara, Elías kong kjwara bakoe» le.

5 Shäng tjlä wopro ga pjäng sho shjiy lono ter kjrina ba kjing go. Ga pjäng sho li roshko dwayo ga ybö kura lok, tjlä ga «Bor wa li ëre. Woydër ara. Tja wopjlü ba tjok. Ba tjläkwo kuzia» le.

6 Kuya ba oppinggaga löng lirë ga jek rish löng töshko bokdo kjlay klung go, bangkjre lok ara kjishko.

7 Gueniyo Jesús tek ba zlong bäng, ga porwara, ga tjlä ba kong ga «Pjäy kojözong. Llëye bangkjre mi llëme» le.

8 ïya lok obi ga nopga löng Jesús tjok li beno drete. Jesúda beno shäng tjoksa erä.

9 Jer oplong löng dlup li go dwayoshko ga Jesús tjlä ba kong lok ga «Llëye ïnomi yë lanyotkëmi ë kong llëm, no to ter kjok dogo dwayo ëre woshrara Sbörë iröng obi guing» le.

10 Kuya lok ga tjlä ba kong ga «No pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go tjlä lok ga «Borwa pjluoyo iche le Sbörë li tjwe ber nopga uunkong pjluoyo wlo. Gueniyo ga Elías tjwe bäm go» le. ¿Le lok eni ega?»

11 «Elías tjwe bäm go jlöe. E tjwe llëbo uunkong poshäryaga.

12 Gueniyo lër bomi kong ga e shrono öör tjän. Gueniyo ga to miydaraba llëme. Kong llëbo owa shäryaraba, woydaraba sorë li eni. No to ter kjok dogo dwayo ëre kong llëbo owa shäryëba e kjoyo bakoe» le ba kong.

13 Miydara ba oppinggaga lirë eni ga Juan No Waga li lanyotkayde shäng.

Dwlas goshko Ä säya poptara Jesúsdë kjlara

14 Jesús, ba oppinggaga li, e jer äär löng iröng nopga tjeng arashko ga domer tjwe shäng Jesús zlong bäng kjlara, kjök tono,

15 ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, bor wa songe lozong. Llëbo owa tjwe ba kongshko ga jek kjlo dete, wopjir kjlulu erä. Olö ga dguë iök roshko, llëm ga lon dishko.

16 E kjishko ga söror bop oppinggaga wle kong, gueniyo to poptara lok llëme» le.

17 Kuya ga tjlä ba oppinggaga beno löng li kong ga «Pjäy wotjlik owa. Pjäy mär Sbö go llëme. ¿Tja ber shäng bomi tjok kjër äär jong llono, pjäy mär ba go wlo? Tja sjeno shäng bomi tjok tjän. Dwlas li tek sös bor kong» le.

¹⁸ Eshko ga Ä säya li wlonä, ichara to dwlas li go dwayo, ga dwlas li poptono jekdo beno shäng pjlúe.

¹⁹ Döni ga ba oppinggaga löng tjoksa Jesús tjokshko ga tjlê lok ba kong ga «¿Ä säya li to ichororwa llëm ega?»

²⁰⁻²¹ «Pjäy mär Sbö go jlökoyo llëm kjishko. Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy mär ba go sirawa kjwe ëmdë ga pjäy tjlê dlup ëre kong ga “Pja opkjös jek pjola” lëmi, ga opkjë jek pjolae. Eni wleni ga llëye shäryëmi ga ä wlo li drete»* le ba kong.

Jesús lano ba wolön dbaryo kjishko pjlara obi

²² Jek tjeng uunkong Galilea kjokyoshko ga Jesús tjlê ba oppinggaga kong ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng nopga wloshko,

²³ ga tja zröya lok. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le. Kuya lok ga woydë lok ara.

Kä potjwlëkklo Sbö u kong

²⁴ Jesús, ba oppinggaga, e öötong löng Capernaúm kjokyoshko ga kä potjwlëkklo dburyo li töngga Sbö u kong löng eshko li tjlê Pedro kong ga «¿Bop pingga kjwe kä potjwlëk llëmdo?»

²⁵ «Ëng, potjwlëya» le ba kong.

Döni ga Pedro opzrëno jek u roshko. Ga llëye layde Pedrorë ba kong llëm obishko ga Jesús tjlê ba kong ga «¿“Pjäy kä potjwlëk bor kong” le pjlupgarë ë kong? ¿Ba waga kongde, de oba oblë kong?»

²⁶ «Oba oblë kong eröe» le ba kong.

Kuya ga tjlê ba kong ga «Eni ga ba nopga baÿyara kä potjwlëk llëme.

²⁷ Gueniyo ëye barwëy llëm wlo ga pja nom diga, sö dbup jer dishko. Eshko ga mã ship kjlara bäm go li kjak roshko dburwa buk kjwara. Ship, söp, twëp dbur töngga li kong, bi kä potjwlëkklo wlo» le.

18

Ëye tjwölö ara anmoyö

¹ Eshko ga Jesús oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlê ba kong ga «¿Sbö sök no pjluyo ÿyado lishko ga tjawa löng ëre tjrëko, tjwölö kësbangyo li kjone dey?» le.

² Kuya ga kjwozirwa rokara kjlara, iara shäng ba tjrëko,

³ ga tjlê ba oppinggaga kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy opkjlopswë ber kjwozirwa jüni llëm ga pjäy äär ber löng Sbö sök no pjluyo ÿyado lishko llëme.

⁴ Ëye opkjlopswë ber wotöy, kjwozirwa jüni ga tjwölö kësbangyo Sbö sök no pjluyo ÿyado lishko li e.

⁵ Ga ëye, kjwozirwa jüni wlojrrara bor kjishko ga tja wlojrrara wleni.

«Shji nopga ichë llëbo owa shäryë llëme» lara Jesúsde

⁶ »Ëye, kjwozirwa mär bor go jüni ichara llëbo owa shäryë ga e song jlöe. Shäryayde llëm obishko ga shakko, apkwo kësbang pjirikko ba bëngshko, ga dbukko jer dlung dorong dey.

* **17:20-21** Tek dénashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlê ga «Eni kjwe ga llëye shäryëmi ga ä wlo li drete. Ä säya eniyo ichëmi wlo ga woyde ga pjäy ië llëm Sbö kong, pjäy syöshhtë Sbö kong ara dey.»

7 Llëbo tjeng ara kjok kjwang jikong no ichë llëbo owa shäryë wleni. Llëbo wen eni iyado. Gueniyo ëye no ichë llëbo owa shäryë ga e song jlöe.

8 »E kjishko ga bomi orkwo, bomi dre, pjây iche llëbo owa shäryë wleni ga zëmi tas, dbumi pjolae. Pjây opzrëk jek äär Sbö sökshko dre kjwara llëm, orkwo kjwara llëm dey ga pjlu, pjây pjë bomi orkwo pjök li tjok, bomi dre pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.

9 Bomi bokkwo, pjây iche llëbo owa shäryë wleni ga shimi pjus, ga dbumi pjolae. Pjây opzrëk jek äär Sbö sökshko bokkwo kjwara llëm dey ga pjlu, pjây pjë bomi bokkwo pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.

Öng wlëp ushko so jeno kjlara

10-11 »Kjwozirga kjwe tjwlö llëme lëmi llëme. Lër bomi kong ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng bor Data bokkwo ik kjok dogo iyado li, e kjwozirga kjwe daga.*

12 »¿Llë lëmi? Domer shäng kjlara, e öng wlëp ushko so tjeng doglo sak dbäw (100). ¿Kjlära jeno wleni ga llamo sak shkaw kjingsho shkaw (99) li ie ber tjeng dlupshko, ga to jeno sök li wlëk llëmdo?

13 Wlëdashko ga lër bomi kong jlökoyo ga öng doglo sak shkaw kjingsho shkaw (99) jeno llëm li woyotjliya ara llëme. E ber sök wopjlu kjlara jeno, wlëna li kjishko.

14 Eni ga woyde bomi Data sök kjok dogo lirë ga kjwozirga kjwe jer kjlara llëm bakoe.

Shji llëbo llgwëk ëng kong sorë

15 »Bop kjlara opshäryono owa bop kong ga pja lan ba tjok tjoksa, llëye owa shäryara li jlöe le wlo. Jlö lara ga pjây beno löng wopjlu ëng tjok.

16 Jlö le llëm ga oblë rokëp jek bop tjok kjlara pjök, llëye lanyotkëp li, e jlöe le lok wlo, Sbö tjlökwö tjlä ga “Shji oblë rotëshko ga nopga söy pjök mya, e jlöe le lok wlo”† kjishko.

17 Jlö le llëm obi ga pja nom syö uyo, ga lëp bor tjlökwö kjragaga löng li kong. Lano lok ba tjok pjir ga jlö le llëm obi ga iëp ber shäng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik, dbur töngga Roma so kong dik bakoe.

18 »Lër bomi kong jlökoyo ga no llgwëmi sorë kjok ëre kjing go ga llgwëya Sbörë kjok dogo eni bakoe.

19-20 Lër bomi kong obi ga bor tjlökwö kjragaga tön löng bor ko goshko ga tja shäng ba tjok eshko, epga pjökde myare dö gueniyo. E kjishko ga lër bomi kong ga pjây tön wotjlik kjrinaso kjok ëre kjing go, pjây löng do pjökde dö ëmdë ga llëbo rokëmi syö go ga twe bor Data sök kjok dogo lirë bomi kong» le.

Domer, ba parkaga pogo tjwlö ba kong li raye woydë llëme

21 Eni ga Pedro shrono shäng Jesús zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, ¿bor kjlara llëbo owa shäryono bor kong li iër ber tjwlö llëm pjlobi ga pjlu? ¿Shäryër eni pjloglo kjäk (7) ga pjlüre?»

* **18:10-11** Tek dëdashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Lër bomi kong ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng bor Data bokkwo ik kjok dogo iyado li, e kjwozirga kjwe daga. No to ter kjok dogo dwayo ëre shrono shäng no jeno löng li döga.» † **18:16** Deuteronomio 19.15.

²² «Pjloglo kjäk (7) lër bop kong llëme. Llëbo owa shäryara bop kjararë bop kong li iëp ber tjwlö llëm pjloglo sak kjäk kjingsho kjäk (77).‡

²³ »Eni ga Sbö ber no pjluoy sorë, e so llëbo lër bomi kong ëre kjoyoe. Pjlu sök kjarara. Pjarara ga ba parkagaga rokara, pogo tjwlö ba kong kjöme le lok ba kong wlo.

²⁴ Shärye shäng kjwlëshko ga ba parkaga söraba ba shwoy kjarara, pogo tjwlö ba kong ara, domerga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kwara (10,000) parkë lu pjloglo sak kwara kjingsho shkëng (15) äska wleni.

²⁵ Tjwlëya ba parkaga lirë llë go llëm kuzong ga pjlu tjlä ga “Kjwe soynezï jek ba boy, ba waga, ba llëbo baïya uunkong tjok, ber löng parkë oblë kong, pogo tjwlö li tjwlëya bor kong e go wlo” le.

²⁶ »Kuya ba parkaga lirë ga kjök tonu, tjlä ba kong dbo go ga “Tja songe lozong. Tja koshos sira ga tjwlën bop kong uunkong” le.

²⁷ İya pjluurë ga songe le, ga tjwlö shira ba kong ame, döra beno shäng ojong shara.

²⁸ »E irgo ga ba parkaga li opshino ey dwayo, ga ba parkaga wlëna kjarara obi bë shäng eshko, pogo tjwlö ba kong sira döe, domer parkë dbargwo sak dbäw (100) äska wleni. Eni ga shakza pjä ba bëngso go, ga tjlä ba kong ga “İPja pogo tjwlö bor kong li tjwlës bor kong jekdo, eeri eröel!” le.

²⁹ »Kuya ba parkaga lirë ga kjök tonu, tjlä ba kong dbo go ga “Tja songe lozong. Tja koshos sira ga tjwlën bop kong uunkong” le.

³⁰ Gueniyo ga songe le llëme. Shduna, iara beno shäng no shdüzlong uyo roshko pogo tjwlö li tjwlëna ba kong pjir guing.

³¹ »İya pjlu parkagaga oblërë ga beno ba kong owa, woydë lok ara. Ga llëye İna lok li roy İara pjlu kong.

³² Eni ga ba parkaga li rokara pjluurë, ga tjlä ba kong ga “Pja parkaga owa. Pja pogo tjwlö bor kong ara ëmdë ga tjwlö shiror bop kong llëme. Pja kjloshtonu bor kong ga pja songe loror.

³³ ¿Eni ga bop kjarara, e songe lorop botoya dik llëm ega?” le.

³⁴ Eni ga pjlu iirkono ara ba kong, ga ba nopga iara beno tjeng no shdüzlong uyo roshko, pogo tjwlö kjöme li tjwlëna ba kong pjir guing.

³⁵ »İllëbo owa shäryara bomi kjararë bomi kong li iëmi ber tjwlö llëm wleni llëm ga bor Data sök kjok dogo li omshäryë bomi tjok eni bakoe» le ba kong.

19

Shji ëng rayë

¹ Jesús tjläno pjir ga to Galilea kjokyo dwayo, jek öötong shäng Judea kjokyo, Jordán diyo kjwo kalëkong.

² Nopga to jek ara ba tjok, ga swlopga poptara uunkong.

³ Eshko ga fariseoga kjone tek shrono löng Jesús zlong bäng, ba tjlik wlo. Tjlä ba kong ga «¿Domer ba boy rayë llë pogo kjishko ga pjluurë?»

⁴ «Sbö tjläkwo tak pjang eni: “Dämärshko ga nopga shäryara Sbörë domer, walë.”* ¿E lomirë llëmdo?»

⁵ E kjishko ga domer ba data, ba mekë rayë, ga orkwosmok walë tjok, ga ber löng kjaraso wleni.

‡ 18:22 Grecia so tjläkwo ëre llë loklo miydëy yötso llëme. E sak kjäk kjingsho kjäk (77) loklo, llëm ga sak kjäk (70) pjloglo kjäk (7) loklo. (Era sak dbäw pjloglo pkëng kjingsho sak shkaw (490) loklo.) Kjone dey miydëy yötso llëme. * 19:4 Génesis 1.27.

⁶ Eni ga ber pjök ame, ber kjlaraso shara. Töna Sbörë ga e döy llëme» le ba kong.

⁷ Kuya fariseogarë ga tjëlë ba kong ga «Domerga ba boy rayë wlo ga ichara Moisésdë kjibokwo ëng rayoklo twe ba boy kong kjwara, ga iche jek ba ushko dwayo. ¿Lara eni ega?»

⁸ «Llëye kumi woydë llëm kjishko. Pjây ichara Moisésdë ëng rayë eni e kjishko. Gueniyo ga tek dämärshko ga e eni llëme.

⁹ Lër homi kong ga ba boy pono domer oblë tjok llëm ga raye ga äe. Llëm ga shäryara eni, ga orkwosmono oblë tjok wleni ga llëbo owa shäryayde, e pono oma boy oblë tjok wleni» le ba kong.

¹⁰ Kuya ba oppinggagarë ga tjëlë ba kong ga «Eni kuzong ga ëye orkwosmok llëm dey» le.

¹¹ Kuya ga tjëlë ba kong ga «Tjïökwo ëre kjraga uunkongdë llëme. Ëye kjimte Sbörë ga era omkjrë.

¹² Domerga kjone kjone orkwosmok llëm, weno beno pë walë tjok ga ä kjishko. Kjone kjone orkwosmok llëm, shäryaga norë beno löng eni kjishko. Kjone kjone orkwosmok llëm, parkë Sbö, ba pjluoy li kong ga pjlu wlo. Ëre llë loklo, ëye ommiydë woydë ga miyde ga pjluë» le.

Llëbo shäryara Jesúsde pjlu, kjwozirga kong

¹³ Pjlara ga kjwozirga sökoba Jesús kong, Jesús orkwo ië ba kjing go wlo, syöshë Sbö kong ba kjishko wlo bakoe. Eni ga kjwozirga sögaga li wlöya Jesús oppinggagarë löng.

¹⁴ Eni ga Jesús tjëlë ba oppinggaga kong ga «Kjwozirga somi llëm, tek wëyë bor shwoy. Ëye ber kjwozirga jüni ga Sbö ber ba pjluoy» le.

¹⁵ E irgo ga orkwo iono kjwozirga li kjing go. E irgo ga epga to ey dwayo.

Domer mite dbur ara

¹⁶ Pjlara ga domer mite tek shrono shäng Jesús zlong bäng ga tjëlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿llëye pjlu shäryër, tja ber sök së İyado Sbö tjok wlo?»

¹⁷ «¿Llëye pjlu kjakrokëp bor kong li llëro? Pjlu li, e Sbö eröe. Pja ber sök së İyado Sbö tjok wlo ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolozong» le ba kong.

¹⁸ Kuya ga tjëlë ba kong ga «¿Kjone dey?»

«Shji no zrök llëme. Shji pë oma boy oblë tjok llëme. Shji lürkë llëme. Shji oblë jyöyotkë llëme.

¹⁹ Bop data, bop mekë, e bangkjros, ios ber tjwöl ara,† ga pja opwoyde sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe‡ le ba kong.

²⁰ Kuya ga tjëlë ba kong ga «Tjïökwo lëp shäng kës li shäryër shäng eni tjän. ¿Llëye shäryër obi?»

²¹ «Pja ber pjlo bek woydë ga pja nom bop llëbo tjeng kës li soynek pjir, ga dburyo twos oba song wleniyo kong. Enira pja llëbo ara kjok dogo. Pjir ga pja tek bor tjok, pja pin wlo» le ba kong.

²² Kuya ga beno shäng woydë ara, ga to ey dwayo, dbur ara kjishko.

²³ E irgo ga Jesús tjëlë ba oppinggaga kong ga «Lër bomi kong jllökoyo ga nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluoy İyado lishko wlo ga kjange.

²⁴ Lër bomi kong jek obi ga öng jëkklo sok kësbang wleniyo opzrëk jek shkë bokkwo bäng go ga kjange. Gueniyo nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo İyado lishko wlo ga kjang anmoyö» le.

²⁵ Kuya lok ga beno löng yëy le erä. Ga tjlë ba kong ga «¿Enira ëye därdo?» le.

²⁶ Kuya ga İya drëng, ga tjlë ba kong ga «Nopga kong ga shärye ga äe. Gueniyo llëye shärye Sbörë ga ä wlo drete» le.

²⁷ Eshko ga Pedro tjlë ba kong ga «Borwa llëbo tjeng kës li rayororwa beno pjir, tjawa jek hop tjok wlo. ¿Llëye wlënwa e kjïshko?» le.

²⁸ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga kjok tjaglënskhko ga no to ter kjok dogo dwayo ëre sirkek äär sök bor pjlü sökklo kälä lletlet li kjing goshko. Eshko ga pjäy sirkek äär ber löng sökklo tjeng sak kjwara kjingsho pjök (12) kjing go eni bako, Israel tjëyoga kjringswo sak kjwara kjingsho pjök (12) li llgwek wlo.

²⁹ Ga ëye, ba u, ba kjlara, ba data, ba mekë, ba wapga, ba kjok, e rayara bor kjïshko ga äska wlëya llëye rayara li pjloglo sak dbäw (100) obi. Ga ber löng së İyado Sbö tjok bakoe.

³⁰ Gueniyo eerishko ga nopga tjlwö ara wleniyo löng ara li, e ber löng tjlwö chira eshko. Ga eerishko nopga tjlwö chira löng ara li, e ber löng tjlwö ara eshko» le.

20

Nopga parkono kjillgwo bo ara kjokyo

¹ Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Sbö ber no pjluyo sorë, e so llëbo lër bomi kong ëre kjoyoe. Domer shäng kjlara kjillgwo bo ara kjokyo sogo. Pjlara ga opshino jek kjok shröngteng, nopga wlëk parkë ba kong wlo.

² Eshko ga tjlëno parkagaga li kong ga potjwlëya dbar kjwara äska lara, ga ichara jek parkë ba kjok buk lishko.

³ »Dlo wenzong ga opshino jek obi, ga nopga wlëna löng kjlëbö pak dret, llëbo soynezhong.

⁴ Eshko ga tjlë ba kong ga “Pjäy nom parkë bor kjokshko, ga pjäy potjwlën bëye” le.

⁵ Eni ga to jek lok parkë ba kong.

»Dlo dlw ga shäryara eni jek obi. Dlo pjö lë wleni ga jek shäryara obi.

⁶ »Dlo töy wleni ga opshino jek obi, ga nopga wlëna löng kjlëbö pak drete. Eshko ga tjlë ba kong ga “¿Pjäy dbo ga löng parkë llëm ega?”

⁷ »“Tjawa parkë ë tjok llëm kjïshko” le lok ba kong.

»Kuya ga tjlë ba kong ga “Pjäy nom parkë bor kjokshko” le.

⁸ »Öötong kjok shkë ga kjok sogo li tjlë ba parkaga kägäyo kong ga “Parka-gaga to rokëp, ga potjwlëma. Shrono parkë iröng li potjwlëp bäm go, shrono parkë bäm go li potjwlëp ber iröng” le

⁹ Eshko ga parkagaga shrono dlo töy li potjwlëna dbar kjwara äska.

¹⁰ »Roy kuya parkagaga shrono bäm go lirë ga wotjlik ga potjwlëya lok iröng li kjinmo le. Gueniyo potjwlëna dbar kjwara äska bakoe.

¹¹ Potjwlëna lok pjirshko ga kjok sogo li läywe lok owa ëng kong,

¹² tjlë lok ga “¿Nopga tjwe löng iröng kjwe parkono wop tjok erä, ga potjwlëna borwa tjok bëy ega? İTjawa song parkono dlo roshko dboe!” le lok ëng kong eni.

13 »Eni ga kjok sogo li tjëlë parkaga kjlara kong ga “Tja shäng llëbo owa shäryë bop kong llëme. Pja potjwlën eni loror bop kong, ga jölö lorop bor kong.

14 Bop dburwa kjros, ga pja nom na dwayo. Parkagaga tjwe löng iröng li potjwlën woydë bopoya dik bako ga

15 miydaga ber tjarë, dbur li botoya kjïshko. ¿Pjây wotjlik owa bor kong, tja no sëng ä kjïshkore?» le.

16 »Eni ga tjwlö ara eerishko li, e ber löng tjwlö chira eshko, e ga eerishko tjwlö chira li, e ber löng tjwlö ara eshko» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjïshko jek obi

17 Jesús jek shäng Jerusalén kjokyo shko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara dboshko, ga tjëlë ba kong ga

18 «Shji to Jerusalén kjokyo. Eshko ga no to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng syöshtaga kägäyoga wloshko, no pinggaga kjok lïgwekklo tara Moisésdë li go wloshko bakoe. Eshko ga tja iche lok, zrökoba wlo,

19 ga tja twe lok nopga judío llëm wleniyo kong. Eshko ga tja joywe lok, tja shpoya lok no shpokklo go, ga tja zröya lok pjang kjlös go. Gueniyo äar dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

Santiago, Juan, e mekë llëbo rokono Jesús kong

20 Eshko ga Zebedeo wapga ko Santiago, Juan, e mekë tek shrono löng Jesús zlong bäng ga kjök tono, tjëlë ba kong ga «llëbo shäryëp bor kong sira» le.

21 Kuya ga tjëlë ba kong ga «¿llëye woydëp?»

«Pja ber sök no pjlyuyoshko ga bor wapga do pjök ëre iëp ber löng bop tjok, or milë kjlara, or këllë kjlara» le ba kong.

22 Kuya ga tjëlë ba kong lok ga «llëye rokëmi löng bor kong li, e llë miydëmi löng llëme. ¿Pjây shdungoba, bokrotkëba botoya dik ga pjläure?»

«Ëng» le lok ba kong.

23 Kuya ga tjëlë ba kong ga «lër bomi kong ga pjây shdungoba, bokrotkëba, zrökoba botoya dik jlöe. Gueniyo ga pjây kjrër ber tjeng bor or këllë, or milë, e laga tjarë llëm, e laga bor Datarë. Shto bor or këllë, or milë, e ber ëye kjrara bor Datarë tjeng li kong» le.

24 Kuya ba oppinggaga doglo sak kjwara (10) lirë ga iirkono ba pjeyoga pjök li kong.

25 Gueniyo rokara Jesúsde unkong, ga tjëlë ba kong ga «Miydëmi pjläu ga kjok ëre kjing go ga nopga judío llëm wleniyo ichagaga ba nopga ichë parkë ara ba kong. Nopga dbo ara wleniyo ba nopga ichë parkë ara ba kong bakoe. Ëye songe le llëm, iche parkë ara ba kong erä.

26 Gueniyo woydër ga pjây omshäryë eni llëme. Ëye opyë woydë ber tjwlö ara oblë kjinmo ga opyë ber shäng oblë kjimtaga dey.

27 Ëye opyë woydë ber bäm go ga opyë ber shäng parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo oblë kong dey.

28 No to ter kjok dogo dwayo ëre shrono shäng kjok ëreshko, ëye parkë bor kong wlo llëme. Tja shrono shäng parkë oblë kong wlo. Ga tja optwë, wolon wlo, tja ber nopga ara potjwlëkklo wlo, epga där wlo» le.

Domerga kjok ïgö llëm wleniyo poptara Jesúsde do pjök

29 Jesús opshino jek shäng Jericó kjokyo dwayo ba oppinggaga tjokshko ga nopga to jek ara ba tjok.

³⁰ Eshko ga domerga löng irbo sor go do pjök kjok ïgö llëm wleniyo. Kuya lok ga Jesús jek shäng eshko ga tjlëno dbo go, tjlë ga «¡Tjlapga, David tjëyo, tjawa songe lozong!» le.

³¹ Eni ga nopga jëk löng Jesús tjok li tjlë ba kong ga «Pjäy kjinkozong» le.

Kuya lok ga gueniyo kjinkë lok llëme. Tjlë lok dbo go jek obi ga «¡Tjlapga, David tjëyo, tjawa songe lozong!» le.

³² Eni ga Jesús kojongö shäng, ga tjlë ba kong ga «¿Lléye woydëmi ga shäryër bomi kong?»

³³ «Tjlapga, tjawa kjok ik woydë» le ba kong.

³⁴ Eshko ga songe le Jesúsde, ga bokkwo porwara. Jekdo eshko ga beno löng kjok ïgö wëlä, ga to jek lok Jesús tjok.

21

Jesús opzrëno Jerusalén kjokyo, pjlü dik

¹ Jesús jek shäng jongya Jerusalén kjokyo ba oppinggaga tjokshko ga öötong löng Betfagé kjokyo, e ber buk Olivos dlupyo poglo go. Eshko ga ba oppinggaga jek löng ba tjok li rokara do pjök,

² ga tjlë ba kong ga «Pjäy nom kjok buk bi bokshto kjweshko. Kjweshko ga öng so kwomgla kjoyo dre töshko popga wlëmi sök kjlara kjro go, ba wa wlënggla tjok. Komi, ga tek sömi bor kong.

³ Eshko ga ëbo llëbo lë bomi kong wlenishko ga “Woyde Tjlapgarë” lëmi ba kong eni, ga iche tek bomi tjok jekdo» le.

⁴ Shäryono eni, tjlökwö lara Sbö tjlökwö laga tek dënashko sorë li ber jlököyo wlo. Tjlëno beno eni:

⁵ «Lëmi Sión* sopga kong ga

“Bomi pjlü tek sök dorö bomi shwoy wlëp,

öng so kwomgla kjoyo dre töshko kjing go.

Tjwe öng llëbo shgoklo wa kjing go” lëmi ba kong eni.»†

⁶ Kuya lok ga shäryara eni.

⁷ Öng li söra tek shrono ba wa tjok. Ga ba shwong kop lëkong li iara öng do pjök li kokso kjing go. Eshko ga Jesús opyono sök öng li kjing go.

⁸ Eshko ga nopga jek löng ba tjok ara. Kjone kjone, ba shwong kop lëkong skwara lok, ga kwoptara lok irbo bäng go. Kjone kjone, kjor korga zara, ga kwoptara lok irbo bäng go bakoe.‡

⁹ Nopga jek löng ba bäm go, nopga jek löng ba irgo, öö le lok ara. Tjlë ga «David tjëyo kjwe pjlü jlöe.

Kjwe ichara Tjlapgarë shrono kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë.

Sbö sök kjok dogo, e pjlü jlöe» le.

¹⁰ Jesús jek opzrëno Jerusalén kjokyo roshkoshko ga nopga tjeng eshko li shdöktong uunkong llaw pogo, ga tjlë ga «¿Kjwe ëro?» le.

¹¹ Nopga jek löng Jesús tjok li tjlë ba kong ga «Kjwe Jesús. E Sbö tjlökwö laga. E Nazaret so. Nazaret kjokyo, e Galilea kjokyo obi» le.

Llëbo soynegaga löng Sbö u zlong bäng li ichara Jesúsde drete

* **21:5** Sión kjokyo, e kowëba **Jerusalén** bakoe. † **21:5** Zacarías 9.9. ‡ **21:8** Eshko dbaryo ga pjlupga opzrëk jek kjok roshkoshko ga shäryëba ba kong eni.

12 E irgo ga Jesús jek opzrëno öötong shäng Sbö u zlong bäng, ga nopga löng eshko llëbo soynek, llëbo tjwlëk li ichara uunkong ey dwayo. Ba dbur bakpwo kjlopswozlong oba kong li poskara beno tjeng töshko. Dunggwo soyneka sökklo li poskara beno tjeng töshko bakoe.

13 Ga tjlë ba kong lok ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Bor u, e kowëba ber syö uyo wlo. Š Gueniyo ioromi beno jong lü uyo”» le.

14 Eshko ga nopga kjok İgö llëm wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, e tek shrono löng Jesús zlong bäng, ga poptara.

15 Syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e löng eshko. Jesús shäng llëbo İydëba llëm wleniyo shäryë li ina lok. Eshko ga öö le kjwozırgarë löng Sbö u zlong bäng, tjlë ga «David tjëyo kjwe pjlı jlöe» le li kura lok bakoe. Eni ga iirkë lok ara,

16 ga tjlë lok Jesús kong ga «¿Llëye le lok li kup shängde?»

«Ëng. Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Kjwozırga, chidaga, e ichorop bop poshrëk, ba təkwo go.”* ¿E lomirë llëmdo?» le ba kong.

17 E irgo ga nopga li beno löng eshko, ga Jesús to opshino Jerusalén kjokyo dwayo, jek öötong shäng Betania kjokyo, ga pono beno buk shkër kjwara eshko.

Tjlökwo lara Jesúsde beno owa kjor kjlara bo uako wleniyo kong

18 Wëshko kjok shröng ga Jesús to jek shäng iröng obi Jerusalén kjokyo shko ga pjli arae.

19 Eshko ga kjor jong kjlara irbo li sor go ko *higuera*. İya ga jek äär ba zlong ga jong bo dret, korga tjok erä. Eni ga tjlë kjor jong li kong ga «Pja ber botjyë ame» le ba kong, ga kjor li dano jekdo beno jong dogroe.

20 İya ba oppıngagarë ga beno löng yëy le erä. Ga tjlë ba kong ga «¿Kjor kjwe dano jekdo sorë?»

21 «Pjäy mär bor go jlökoyo, ga bor dbo ara äär llë go llëme lëmi llëm wleni ga lër bomi kong jlökoyo ga llëye shäryoror ëre shäryëmi ga pjlı, ga pjäy tjlë dlup ëre kong ga “Dlup, pja opkjos jer dlung roy” lëmi ga shäryë eni bakoe.

22 Pjäy llëbo rokë syö goshko ga woyotjlımi ga twe Sbörë lëmi jlökoyo ga wlëmi» le ba kong.

«¿Pja ichaga ërë?» lara Jesús wloyogarë ba kong

23 E irgo ga Jesús opzrëno jek öötong shäng Sbö u zlong bäng. Eshko ga oba pıya shäng wopro ga syöshtaga kägäyoga, judıo tjılapgaga kjok llgwega wleniyo, e tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë lok ba kong ga «¿Llëye shäryëp shäng li shäryëp ega? ¿Pja ichaga ërë?»

24-25 «Pjäy kong llëbo kjakrokër bakoe. ¿Juan No Waga, e ichaga ërë no wë? ¿Ichaga Sbörëre, de norë? Tja dboryoromi ga tja ichaga ërë lër bomi kong bakoe» le ba kong.

Kuya lok ga tjlë lok ëng kong ga «Ichaga Sbörë loroy ba kong wleni ga “¿Tjlökwo kjroromi llëm ega?» le bi kong.

26 Gueniyo Juan, e Sbö tjlökwo laga le nopga uunkongdë. E kjıshko ga ichaga norë lëy ga ä bakoe. Nopga li bangkjryë ara kjıshko» le.

27 Eni ga tjlë lok Jesús kong ga «Mıydërwa llëme» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «E kjıshko ga tja ichaga ërë lër bomi kong llëm bakoe» le.

Wapga do pjök domerga

²⁸ E irgo ga Jesús tjlë ba kong ga «Llëye lër bomi kong ëre woyotjlizïa. Domer shäng kjlara, wapga tjeng domerga do pjök. Pjlara ga tjlë ba wa kjlara kong ga “Pja nom parkë bor kjokshko, kjillgwo bo ara lishko” le.

²⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga “;Tja jek parkë woydë llëme!” le. Gueniyo döni ga wotjlino oblë, ga to jek parkë.

³⁰ E irgo ga domer li tjlë ba wa kjlara obi kong ga “Pja nom parkë bor kjokshko” le. Kuya ga tjlë ba kong ga “Jöfö, Data. Tja to parkë” le, gueniyo to jek llëme.

³¹⁻³² ;Kumi ga ba wa kjone dey ga ba data kolara?» le.

Nopga löng eshko li tjlë ba kong ga «Bäm go lira ba data kolono» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga nopga dbur töngga Roma so kong, walëga to löng opsoynek domerga oblë kong wleniyo, e äar ber löng Sbö sök no pjluyo İyado lishko bomi bäm go. Juan No Waga shrono shäng irbo pjlo bek li ping bomi kong, ga tjlökwo kjroromi llëme. Gueniyo ga nopga owa lër li, epgara omtjlökwo kjrono. İnomi eni ëmdë ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe loromi llëm, ga rayoromi llëm, ga tjlökwo kjroromi llëm obi. E kjışhko ga nopga owa lër li kongda, Sbö, e ber ba pjluyo, bomi bäm go.

Parkagaga owa

³³ »Tja tjlë bomi kong llëbo jyägïo go. Kuzïa. Domer shäng kjlara kjok sogo. Pjlara ga kjillgwo dwlayo dgara ba kjokshko, kjëryo tyara jong pjribri, klung kjara ber kjillgwo bo llruzlong shtoyo wlo, ga u shäryara jong kjwara ba dwla li doklo. Pjir ga kjok li poskwona parkagaga kjlëbö kong, potjwlëya İ, ga to kjok shto oblë.

³⁴ »Öötong kjillgwo bo kjrozlong dbaryo ga ba parkagaga ichara kjlëbö, kjillgwo bo ber ba kong li rokë parkagaga beno löng ba kjok daga li kong.

³⁵ Gueniyo ga ba parkagaga ichara tjwe löng li shara kjok dagaga löng lirë, kjlara shpora, kjlara zröra, kjlara löra ak go.

³⁶ E irgo ga ba parkagaga ichara jek kjlëbö obi, ichara bäm go li kjinmo. Öötong löng kjok buklishko ga llëye shäryara kjok dagaga löng lirë bäm go sorë ga shäryara jek eni obi parkagaga ichara obi li tjok.

³⁷ »E irgo ga ba wa ichayde shara. Wotjlïk ga “Miydër ga bor wa ërera bangkjre lok” le.

³⁸ Gueniyo öötong shäng eshko ga ba wa li İya kjok dagaga löng lirë ga tjlë lok ëng kong ga “Llono ga kjwe ber kjok ëre sogo. Zröroy wleni ga kjok ëre kjrëy, ber bi kong wlo” le.

³⁹ Eni ga shara lok, shira kjok li roy dwayo, ga zröra lok.

⁴⁰ »;Eni ga kjok sogo li tjwe iröng obishko ga llëye shärye ba tjok lok lëmi?» le.

⁴¹ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Parkagaga owa li songe le llëme. Zröya jekdo. Pjir ga parkagaga wlëya oblë, dwla bo kjrozlong dbaryo ga dwla ba kong bayo kjöme li twe ba kong wlo» le.

⁴² Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni:

»“Akkwo woydara u shäryagagarë lok llëm li,
e iak beno buk bäm go,
beno tjwlö ara, oblë kjinmo.
Shäryara Tjlapgarë eni,
ga tjawa beno löng yëy lërwa erä.”†

† 21:42 Salmo 118.22-23.

¿E lomirë llëmdo?

⁴³ E kjishko ga lër bomi kong ga pjây kjrara Sbörë, e ber bomi pjlu wlo. Gueniyo pjây omkolë llëm kuzong ga oblë omkolë pjlu li kjayde, e ber ba pjlu shara wlo.

⁴⁴ Ëye lono akkwo ëre kjing go ga tar pjäs erä. Ga akkwo ëre lono ë kjing go ga e sho shguir ber tjeng lulue» le.

⁴⁵ Tjlëno llëbo jyäglo go li kuya syöshtaga kägäyoga, fariseogarë ga miydara lok ga ba layde shäng.

⁴⁶ Eni ga shaya lok woydë, bängzaya lok wlo. Gueniyo oba bangkjre lok ara, Jesús, e Sbö tjlökwo laga lëba kjishko.

22

Pjlu wa orkwosmozlong dbaryo shrëkklo

¹ Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglo go jek obi. Tjlë ga

² «sbö ber no pjlu yo sorë, e so llëbo lër bomi kong ëre kjoyoe. Pjlu shäng kjlara, ba wa domer orkwosmozlong dbaryo shrëkklo poshärye shäng.

³ Eni ga ba parkagaga ichara kjlöbö nopga mana li rokë, gueniyo tek lok woydë llëme.

⁴ E irgo ga ba parkagaga oblë ichara jek tjlë nopga mana löng li kong ga “Bor wa orkwosmozlong dbaryo shrëkklo, e poshäryak pjire. Nopga ichoror öng tjeng kjlo dik li zrök, ga shäryak tjeng pjir tjän. Pjây tek malinge” le.

⁵ »Kura lok, gueniyo kolara lok llëme. Kjone kjone jek lok ba kjokshko. Kjone kjone jek lok ba pakshko.

⁶ Kjone kjone, pjlu parkagaga li shara lok, shpokza tjä tjä, ga zrörae.

⁷ »Roy kuya pjürë ga iirkonoe. Eni ga ba ëngkjwagaga ichara ba parkaga zrögaga li zrök, ba kjok li suk pjir bakoe.

⁸ Döni ga tjlë ba parkagaga kong ga “Dli llë shäryak tjeng pjir tjän, gueniyo nopga manor bäm go li tjwlo llëm, tek tjwe na wlo.

⁹ Eni ga pjây nom irbo bäng, nopga tön arashko ga ë pogo wlënomi li mami, bor wa orkwosmozlong dbaryo shrëya lok bi tjok wlo” le.

¹⁰ Eni ga ba parkagaga opshino jek, ga nopga pjlu, nopga owa, e wlëna irbo bäng go kjlobi li mana lok drete. Eni ga ba u dlino jong tjung no erä.

¹¹ »Pjlu opzrëk jek äär nopga mana löng li ikshko ga İya ga domer jek shäng kjlara, do go shwong orkwosmökklo wleniyo drete.

¹² Eni ga tjlë ba kong ga “¿Pja tek shäng doyono shwong orkwosmökklo wleniyo go llëm ega?” le. Kuya kjing erä.

¹³ Eni ga pjlu tjlë ba parkagaga löng li kong ga “Kjwe shazı, pjrizı ba dre go, ba orkwo go, ga dbuzı jek kjoko, kjok ro sı roshko, ber shäng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjıy” le.

¹⁴ Nopga mak ara, gueniyo kjrak li kjlöbö erä» le.

Shji kä potjwlëk pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li kong

¹⁵ E irgo ga fariseoga tönö, lano lok ëng kong. Woydara ga llëbo kjakroke Jesús kong, dborye bëy llëm ga doshaya lok e go, rote wlo.

¹⁶ Eni ga ba oppingaga ichara kjlöbö, Herodes pjloyoga tjok. Öötong löng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, miydërwa ga pja tjlë beke. Woyde Sbörë ga shji jëk sorë li lëp jlököyo. No tjlëshko ga tjlökwo kup llëm, tjwlo kjöm pogo, e bop kong ga tjwlo beke. Pja tjlë bek ë pogo kong.

17 ¿Eni ga shji kä potjwlêk p̄jlu kësbangyo sök Roma kjokyo li kong ga p̄jlúre?» le.

18 Kuya ga miyde ga löng wotjlik owa. E kjîshko ga tjlê ba kong ga «iPjây Sbö tjlôkwo söga jlôkoyo lêmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi p̄jlúshko! ¿Tja tjlîmi ega?»

19 Dburwa kä potjwlêkklo li tek sözi bor kong kjwara, ïn wlo» le, ga tek söra lok ba kong kjwara.

20 Eni ga tjlê ba kong ga «¿Domer jyäglo sök dburwa ère go jü è? ¿Ko tak pjang ère go jü è?»

21 «Kjwe p̄jlu kësbangyo sök Roma kjokyo li ï» le lok ba kong.

Kuya ga tjlê ba kong ga «Eni ga llêye p̄jlu ïli, e twozi p̄jlu kong, gueniyo llêye Sbö ïli, e twozi Sbö kong bakoe» le.

22 Kuya lok ga beno löng wotjlik ara, ga to lok ey dwayo.

No woshrozzlong dbaryo

23 Saduceoga wotjlik ga no wolono ga woshre ame le. Eni ga eshko dbaryo ga saduceoga tek shrono löng Jesús shwoy kjlôbö ga tjlê ba kong ga

24 «Tjlapga no pingga, kjibokwo tara Moisésdê beno pjang li tjlê ga “Ëye wolono, wapga beno ba boy tjok llêm ga shinmo kjlarayo li orkwosmok ba boy beno sök li tjok, wa tjok wleni ga ber shinmo li ï wleni wlo.”

25 »Pjâra ga borwa tjrêko ëreshko ga domerga löng doglo kjäk (7), epenga döe. Ba këguëyo orkwosmono, ga wolono, ga wapga beno llêm kuzong ga ba lêng orkwosmono ba syâ tjok.

26 Eni ga ba lêng wolono jek bakoe. Ba lêmga kjlobi li orkwosmono ba syâ tjok eni bako, ga wolono uunkong, ga wapga beno ba boy tjok llême.

27 E irgo ga walê li to wolono bakoe.

28 ¿Eni ga domerga doglo kjäk (7) li orkwosmono uunkong walê li tjok kuzong ga no woshrozzlong dbaryoshko ga walê li ber domerga kjone dey li boy?»

29 «iPjây diktong löng jlôe! Sbö tjlôkwo tak pjang li miydëmi llêm, ba dbo kësbang li miydëmi llêm bakoe.

30 No woshrozzlong dbaryoshko ga ëye orkwosmok ame. Eshko ga nopga ber löng Sbö parkagaga kjok dogo so wleni shara.

31-32 Pjây wotjlik ga no wolono, ga woshre ame lêmi. Gueniyo ga Sbö tjlêno bomi kong ga “Tja Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö”^{*} lara. ¿E lomirê llêmdo? E shinmoga Sbö llême. E nopga löng së li Sbö» le ba kong.

33 Kuya nopga löng lirê ga beno löng yëy le erâ.

Kjok llgwekklo tjwlô kësbangyo

34 Saduceoga kjinkara Jesús dê li kuya fariseogarê ga ëng töno lok.

35 Eshko ga fariseo shäng kjlara, kjok llgwekklo tara Moisésdê li miydaga p̄jlú wleniyo. E tek shrono shäng Jesús zlong bäng, ba tjlîk wlo. Tjlê ba kong ga

36 «Tjlapga no pingga, ¿kjok llgwekklo tjwlô kësbangyo li kjone dey?»

37 «“Llêbo woydêpshko, llêbo woyotjlipshko, llêbo sharyêpshko, pja sök së obishko ga Tjlapga, bop Sbö li woydos jlôkoyo iyado.”[†]

38 Kjok llgwekklo tjwlô kësbangyo li e.

* 22:31-32 Êxodo 3.6. † 22:37 Deuteronomio 6.5.

³⁹ Kajok lġgwekklo kjrina obi tġwłō ara, e so bām li kjoyoe. Tġlġ ga “Pja opwoyde sorġ ga bop kġlara, e woydos eni bakoe.”[‡]

⁴⁰ Kajok lġgwekklo kjrinq pġok ġre tġwłō ara anmoyō. Kajok lġgwekklo llamo tak lok li, llġye tara Sbō tġłōkwo lagagarġ li, e beno shji Sbō woyde sorġ, shji ġng woyde sorġ, e pingglo bi kong erōe» le ba kong.

‡No pġluyo iche le Sbōrġ li, e ġ?

⁴¹ Fariseoga lōng eshko obi wopro ga

⁴² Jesūs tġlġ ba kong ga «‡No pġluyo iche le Sbōrġ li, e ġ tġġyo lġmi?»
«ġ David tġġyo» le ba kong.

⁴³ Kuya ga tġlġ ba kong ga «‡Eni ga David go Sbō Sġyashko ga no pġluyo li kowara ba Tġlapgayo ega? Eshko ga David tġlġ ga

⁴⁴ »“Tġlapga tġlġno bor Tġlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sōk bor orkwo kġlġkong,
āār jong bop moskwoga zanor pġir guing,

eshko ga twġr ber bop kong ichġp wlo’ le.”[§]

⁴⁵ »‡Eni ga no pġluyo li kowara Davidġ ba Tġlapgayo kuzong ga e ber ba tġġyo tek ber ba irgo li sorġ?» le.

⁴⁶ Kuya lok ga to dboryara ġrġ llġme. Eshko dbaryo jek lġkong ga ġye wokjang llġbo kġakrokġ ba kong wlo ame.

23

No pinggaga kjok lġgwekklo tara Moisésġ li go, fariseoga, e wlona Jesūsġ

¹ E irgo ga Jesūs tġlġ nopga tġjeng ara li kong, ba oppinggaga kong ga

² «No pinggaga kjok lġgwekklo tara Moisésġ li go, fariseoga, e wotġlġk lok ga no pinggaga Sbō tġłōkwo go ġlōkoyo li epga, ġye oblġ drete le lok eni.

³ E kġishko ga pġāy pġya sorġ ga shāryozġ eni, gueniyo epga omshāryġ lōng sorġ li, pġāy omshāryġ eni llġme. Nopga kġwe tġlġ ga “Llġbo shāryġy ġūni” le, gueniyo omshāryġ lōng oblġ.

⁴ »Oba pġyashko ga tġłōkwo le lok ara li shāryġba uunkong ga āe. E so llġbo kwinq ā twe oblġ kong sōya wlo kjoyoe. Shāryġ lok eni, gueniyo epga om go omkġimtġ ba sōk llġm, ba sakkwo go ġmdġ llġm bakoe.

⁵ Llġbo shāryġ lok kġs li, e ġkoba wlo ġrā. Sbō tġłōkwo tak pġang kġibokwo go li pġriya lok ba bokdo go, ba sjākso go ġyado. Ba shwong kġjarbo shġshġ li shāryġ lok kur may, pġġ āār kġlay klung go wlo.*

⁶ Oba tōn, ġeshko ga woyde ga lōng bām goshko, sōkkġo pġlū goshko, shāryġ lok eni ġudġoga syō uyo roshko bakoe.

⁷ Woyde lok ga miga llġ lġba ba kong yōtso llġbo soynezlong, ga kowġba no pingga.

⁸ »Gueniyo ga pġāyda epenga dō wleni. Pġāy pingga sōk kġlaraso. E kġishko ga pġāy kowġba no pingga llġm dey.

⁹ Pġāy Data kġlaraso, Sbō sōk kjok dogo li e. E kġishko ga kjok ġre kġjng goshko ga ġye kowġmi data llġm dey.[†]

¹⁰ Pġāy bapshiga kġlaraso. Tġa, no pġluyo ichara Sbōrġ shrono shāng ġre li e. E kġishko ga pġāy kowġba no bapshiga llġm dey bakoe.

[‡] 22:39 Levġtico 19.18. [§] 22:44 Salmo 110.1. * 23:5 Shāryara lok eni, ġkoba ga Sbō woyde lok ara anmoyō wlo. [†] 23:9 **Kjok ġre kġjng goshko ga ġye kowġmi data llġm dey** le li, e ġye ġġmi **ber Sbō shtoshko llġme** loklo.

11 Ēye opyë woydë tjewlō kësband, oblë kjinmo ga opyë ber shäng oblë kjimtaga dey.

12 Ēye opyono tjewlō ara ga ie ber tjewlō llëme. Ēye opkjlopswono beno wotöy ga ie ber tjewlō ara.

13-14 »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, pjây song jlō, pjây shdungko! iPjây Sbō tjlōkwo söga jlōkoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlúshko! Nopga, Sbō ie ber ba pjluyo wlo li le ga somi ara. E so u bäng bängzami, nopga opzrëk jek ba roshko llëm wlo kjoyoe. Pjây opzrëk eshko llëm, ga no oblë opzrëk woydë eshko li ichëmi opzrëk eshko llëm bakoe.‡

15 »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, pjây song jlō, pjây shdungko! iPjây Sbō tjlōkwo söga jlōkoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlúshko! Pjây to löng dlung kjing, kjok shto oblë oblë, no wlëk ber bomi oppingga wlo. Wlënomishko ga pimi owa. Eni ga ber shäng owa, bomi kjinmo. Pjây shdungko, pjây ber löng iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko wlo. Gueniyo bomi oppinggaga li, e shdungko, bomi kjinmo anmoyō.

16 »iPjây song jlō, pjây shdungko! Pjây so no kjok igō llëm wleniyo kjoyo, gueniyo no wlosōmi lëmi. Pjây tjlë oba kong ga “Shji tjlëno jlōkoyo Sbō u kjishko ga e llëno llëme. Gueniyo shji tjlëno jlōkoyo dbur sho shōylör smok lok Sbō u goshko li kjishko ga llëye loroy jlōkoyo li shäryëy kjluwe” lëmi oba kong eni.

17 Pjây kjok miydë sira llëme. Pjây so no kjok igō llëm wleniyo kjoyoe. Dbur sho shōylör smok lok Sbō u goshko li iak beno tjeng dboy Sbō kong, Sbō u li kjishko. ¿Eni ga llëye tjewlō ara anmoyō li llë, dbur sho shōylör lire, de Sbō u li?

18 »Pjây tjlë oba kong ga “Shji tjlëno jlōkoyo öng sho sukklo li kjishko ga e llëno llëme. Gueniyo shji tjlëno jlōkoyo öng twara, zröra, suya buk öng sho sukklo kjing go li kjishko ga llëye loroy jlōkoyo li shäryëy kjluwe” lëmi oba kong eni.

19 Pjây so no kjok igō llëm wleniyo kjoyoe. Öng twara, zröra, suya buk öng sho sukklo kjing go li iak beno buk dboy, öng sho sukklo li kjishko. ¿Eni ga llëye tjewlō ara anmoyō li llë, öng lire, de öng sho sukklo li?

20 »E kjishko ga ëye tjlë shäng jlōkoyo öng sho sukklo li kjishko ga tjlë shäng jlōkoyo ba kjishko dö llëme. Tjlë shäng jlōkoyo llëbo buk ba kjing go li kjishko bakoe.

21 Ēye tjlë shäng jlōkoyo Sbō u kjishko ga tjlë shäng jlōkoyo Sbō sök eshko li kjishko bakoe.

22 Ēye tjlë shäng jlōkoyo kjok dogo kjishko ga tjlë shäng jlōkoyo Sbō pjlú sökklo kjishko bako, Sbō sök ba sökklo kjing go kjishko bakoe.

23 »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, pjây song jlō, pjây shdungko! iPjây Sbō tjlōkwo söga jlōkoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlúshko! Llëbo wlënomi li shtëmi äär ba sakyō (10) go, ba sakyō (10) go, shimi kjrina kjrina, ga twëmi Sbō kong. Bomi dli mokyo oblë oblë tjok ga shäryëmi löng jlōkoyo eni bakoe. Gueniyo kjok llgwekklo tak pjang tjewlō ara, ba kjinmo lira kolëmi löng llëme. Pjây kjok llgwek bek llëme. Oblë songe lëmi llëme. Llëbo lëmi oblë kongshko ga shäryëmi llëm bakoe. Pjlú wlo ga kjok

‡ 23:13-14 Tek dënnashko ga kjobokwo ëre jyā shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Pjây opzrëk eshko llëm, ga no oblë opzrëk woydë eshko li ichëmi opzrëk eshko llëm bakoe. Syäpga jyäp gwëmi, ga ba u li dömi ba shjiryō. E irgo ga pjây syöshtë wop ara, “Nopga kjwera pjlúe” lëba wlo lëmi. E kjishko ga pjây shdüya Sbörë ara anmoyō, oblë kjinmo.»

İlgwekklo tjwlō ara ēre shāryomirē dey, kjok İlgwekklo oblē li shāryozī İyado bakoe.

²⁴ Pjāy so no kjok İgō İlēm wleniyo kjoyo, gueniyo no wlosōmi İlēmi. Kjok İlgwekklo, e İlē İoklo miydēmi İlēme. E kīshko ga İlēye tjwlō ara İlēm li, e shāryomirē İlōng. Gueniyo İlēye tjwlō ara li, e shāryēmi İlōng İlēme. Pjāy so no sōk di İe kjoyoe. İlgwirwa buk ba di İoklo roshko İi shira, gueniyo ōng kēsbang buk ba roshko İira dwara İer, miydara İlēme.

²⁵ »İNo pinggaga kjok İlgwekklo tara Moİsēsdē İi go, fariseoga, pjāy song İlō, pjāy shdungko! İPjāy Sbō İtlōkwo sōga İlōkoyo İlēmi, gueniyo pjāy wotİlİk owa bomi İjlūshko! Pjāy İlēbo shāryē ara, pjāy İjlūe İlēba wlo, gueniyo ga pjāy kirkē ara, İjāy wotİlİk İbur İōng bomi kong erō. Pjāy so di İoklo, İli uoklo kjoyoe. E kwoshkwak ba poglo go, gueniyo roshko İliwİle.

²⁶ İFariseoga, İjāy so no kjok İgō İlēm wleniyo kjoyoe! İjlū wlo ga di İoklo, İli uoklo, e ro kwoshkwēmi İām goshko. İjİr ga İer İrēİdrē İlōe.

²⁷ »İNo pinggaga kjok İlgwekklo tara Moİsēsdē İi go, fariseoga, İjāy song İlō, İjāy shdungko! İPjāy Sbō İtlōkwo sōga İlōkoyo İlēmi, gueniyo İjāy wotİlİk owa bomi İjlūshko! İPjāy so İhİnmo İapkwō İoshİk İjlūİlūn, wōİsowa kjoyoe. İkoba ga poglo go İjlū, gueniyo roshko İhİnmo İbōglo, İlēbo İliwİli İjeng ara eshko.

²⁸ İPjāy so e kjoyo bakoe. İkoba ga İjāy İjlo İeke İēba, gueniyo İjāy wotİlİk owa erā, İlēye İlēmi ga shāryēmi İlēme.

²⁹ »İNo pinggaga kjok İlgwekklo tara Moİsēsdē İi go, fariseoga, İjāy song İlō, İjāy shdungko! İPjāy Sbō İtlōkwo sōga İlōkoyo İlēmi, gueniyo İjāy wotİlİk owa bomi İjlūshko! Sbō İtlōkwo İagaga İhİnmotkono İjeng İēnashko İi, ak sho shāryēmi İa sak İjİng go, İer İlōng İjone miydēba wlo. İnopga İjlo İek İhİnmotkono İi sakyō İoshāryēmi, İer wōİsowa wlo.

³⁰ E İrgo ga İjāy İtlē ga “İjawa İjwe İlōng İorwa İjİlapgaga İek İēnashko so İbaryoshko ga Sbō İtlōkwo İagaga İrōrora İlēme” İlēmi İni.

³¹ İni ga miydēmi ga İjāy Sbō İtlōkwo İagaga İrōga İi İjēyoga.

³² Shāryara bomi İjİlapgaga İek İēnashko so İlirē İorē ga İjāy İmshāryē İek İni bakoe.

³³ İPjāy so İgur kjoyoe! İPjāy shdungko, İjāy İer İlōng İōk İjē İong İi İi İjer İlēm İshoyo İi roshko wlo. İPjāy İār, İār eshko İlēm wlo ga İorēro?

³⁴ »E kīshko ga Sbō İtlōkwo İagaga, İnopga kjok miydē ara, İno pinggaga, e İchēr İek bomi kong. Gueniyo İjone İjone İrōmi, İjone İjone İrōmi İok İjİlōs go, İjone İjone İhpomi İno İhpokklo go İudİoga İyō İyo roshko, ga İōktong İok. İni ga İrpjami İo İlōng kjok İsho oblē oblē go.

³⁵ İek İāmār ga İnopga İjlo İek İi İrēng kwono ara. İek İong İbel go İār İong İacarıas, İerequıas İa İi go İni. İacarıas İjlo İek, gueniyo İrōromi Sbō İu İong İi, ōng sho İukklo İong İi, e İjreko. İlono ga İwa ēre İer İjang bomi go. İjāy shdungko e kīshko.

³⁶ İlēr bomi kong İlōkoyo ga eerishko İbaryo İopga, İjāy shdungko İlēbo İwa ēre İuunkong kīshko.

Jesús İlatong İerusalēn İopga kīshko

³⁷ »İerusalēn İopga, İja İuzıa! Sbō İtlōkwo İagaga İrōmi. Sbō İtlōkwo İoy İagaga İchara bomi kong İi İlōmi ak go, İrōmi wlo. İwoyİoror İnıdo ga İjāy İōn, İkjōrkō İmeyo İa İapga İōno İjeng İa İjāgā İirko İleni, gueniyo İwoyİoromi İlēme.

³⁸ İja İuzıa. İomi İu, e İaye Sbōrē İer İong İjoksa.

³⁹ Lër bomi kong ga tja ère Ìmi ame, äär jong pjây tjlë löng ga
 »“Kjwe ichara Tjlapgarë tjwe kjok èreshko.
 Kjwe kjimte Sbörë”[§] lëmi löng guing» le.

24

«Sbö u pjir ber drete» lara Jesúsde

¹ E irgo ga Jesús opshino jek Sbö u jong lishko dwayo. Jëk shängshko ga ba oppinggaga tek löng ba zlong bäng ga tjlë lok ba kong ga «U lok ère Izong» le.

² Kuya ga tjlë ba kong ga «¿U lok ère Ìmi löngde? Lër bomi kong jlökoyo ga èreshko akkwo ëmdë ber tjeng ëng kjing go kjwara llëme. Llëbo tjeng kës ère pjir ber drete» le.

Kjok pjir dbaryo jyäglö

³ E irgo ga jem öötong löng Olivos dlupyo ga Jesús sirkeno sök eshko. Ba oppinggaga tek löng ba zlong bäng, tjlë ba kong tjoksa wlo. Eshko ga tjlë lok ga «¿Llëye lëp shäng li, e shäryë llono? ¿Pja tjwe iröng dörö li jyäglö wen llë? ¿Kjok pjir dörö li jyäglö wen llë?»

⁴ «Pjây sjëk, pjây jyäpgwëba llëm wlo.

⁵ Eshko ga nopga wen tjwe ara tjlë ga “No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li tja” le. E go ga oba jyäpgwe ara.

⁶ »Roy kumi ga oba ëngkwë kjok shto oblë oblë arashko ga llëye bangkjrëmi llëme. E shäryë eni kjlwue. Gueniyo eshko ga kjok pjir dbaryo li äätë llëm obi.

⁷ Tjeyoga oblë oblë ëngkwë lok ëng tjok. Nopga kjok shto oblë oblë so ëngkwë lok ëng tjok bakoe. Pjli tjwe ara kjok shto oblë oblë. E ga yo tjwe ara kjok shto oblë oblë bakoe.

⁸ Gueniyo llëbo wen tjwe owa anmoyö li soye llëbo kës ère go kwilë jâ.

⁹ Eshko ga pjây twëba kjok llwegaga kong, pjây shdüya lok wlo, ga pjây zröya lok bakoe. Bor kjishko ga pjây iywaba shjiktëng kjok kjwang jikong.

¹⁰ Eshkoshko ga nopga ara mär bor go ame. Epga ëng iywö shjiktëng, ëng rotë kar kar, ëng twë kjok llwegaga kong bakoe.

¹¹ Eshko ga nopga ara to löng tjlë ga “Tja Sbö tjlökwo laga” le, gueniyo e ichaga Sbörë llëme. E go ga oba jyäpgwe ara.

¹² Eshko ga nopga wotjlik owa ëng kong ara. E kjishko ga nopga löng ara ëng woydë ame.

¹³ Gueniyo ga ëye mär bor go äär jong ba dbo go ga era där ber shäng pjlü iyado.

¹⁴ Sbö ber no pjluyo sorë li roy pjlü, e shdär kjok kjwang jikong, miyde tjeyoga uunkongdë wlo. Eshko ga öötong kjok pjir dbaryoshko.

¹⁵ »Dënashko ga Sbö tjlökwo laga Daniel, e tjlökwo tono llëbo shäryë owa anmoyö Sbö shto zrek roshko kjishko. Ère woydër ga kumi yötso.

¹⁶ Eshko ga pjây löng Judea kjokyo ga pjây tökzong dlup lëkong;

¹⁷ pjây löng bop u dbo kjing sdok li kjing go ga pjây tökzong maling, pjây opzrëk jek bomi u roshko llëbo kjrë llëme;

¹⁸ pjây löng bomi kjokshko ga pjây jek bomi ushko iröng bomi shwong kop lëkong li kjrë llëm bakoe.

¹⁹ E dbaryo ga walëga löng kjlaraso llëm, e song jlöe. Walëga kjwozirwa tjeng nä ië, e song jlö bakoe.

20 Rokozī Sbō kong ga pjāy tōk kjok owa dbaryo llēm, woshtozlong dbaryo llēm bakoe.

21 »E dbaryo ga llēbo wen nopga kong owa anmoyō. Llēbo eni, e ikdaba tek dāmārshko dwayo llēm, ga wen e kjoyo ame.

22 Llēbo owa ēre ie Sbōrē ber dbar ara llēm, ba nopga kjrara li woyde ara kjīshko. Eni llēm kjwe ga ēye dār ber sōk sē kjlara llēme.

23 »Eshko dbaryo ga no tjwe shāng tjlē ga “iNo pjluvo ichara Sbōrē li shāng na īzia!” le. Oblē tjlē ga “iShāng kjwe!” le bomi kong, gueniyo jlō lēmi llēme.

24 Eshko ga nopga ara to lōng tjlē ga “No pjluvo ichara Sbōrē shrono shāng li, e tja” le. “Tja Sbō tjlōkwo laga kjok ēre so” le. Gueniyo e ichaga Sbōrē llēme. Llēbo īydēba llēm wleniyo shārye lok kēsbang oblē oblē ara. Llēbo jyāglo shārye lok oblē oblē bakoe. Shārye lok eni, oba ara jyāpgwe wlo, Sbō nopga kjrara li ēmdē jyāpgwe wlo le, gueniyo epga jyāpgwe ga āe.

25 Gueniyo miydēmi pjir wlo ga llēye wen eshko li loror bomi kong tjan.

26 E kjīshko ga ēye tjlē ga “iNo pjluvo ichara Sbōrē li shāng kjok dogro no llēmshkol” le bomi kongshko ga pjāy jek eshko llēme. Ēye tjlē ga “iOpjmeno sōk na!” le bomi kongshko ga jlō lēmi llēm bakoe.

27 No to ter kjok dogo dwayo ēre tjwe irōng obishko ga e ber so llgwlēng ller kālā lletlet kjok dogo llaw pogo kjoyoe. Eni ga tja īga nopga uunkongdē wēlēe.

28 Shinmo doyo buk kjone ga lā tjwe tōn ara eshko.

No to ter kjok dogo dwayo li tjwe irōng obi dbaryo

29 »Llēbo owa ēre dbaryo irgo ga

»“Dlo ber pjang yēt,
ga mok kālā tē ame.

Dbalā lon ter kjok dogo dwayo,
ga kjopkwo ber dete erā.”*

30 »Eshko ga ikoba ga no to ter kjok dogo dwayo ēre jyāglo li wen kjok dogo ga bangkjrēba kjok kjwang jikong, ga slar lok ara. Eshko ga ikoba ga tja ter tjwe pjāng sho roy ga bor dbo kālā ikoba wēlēe.

31 Bor parkagaga kjok dogo so ichēr wli kēsbang tē, ga bor nopga kjrara li kjre lok kjok kjwang jikong, tōya wlo.

32 »Tja kuzīa. Pjāy pin, kjor ko *higuera* li go. KJOR kowo wen mite, korga wen tjaglēnshko ga miydēmi e go ga lushko dbaryo āātoe.

33 Eni ga llēbo tjeng kēs ēre shāryē li imishko ga miydēmi e go ga no to ter kjok dogo dwayo ēre tjwe irōng obi dbaryo li āāto eni bakoe.

34 Lēr bomi kong jlōkoyo ga nopga lōng eerishko dbaryo kjone kjone wolontē llēm obishko ga llēye lēr shāng bomi kong ēre shāryē uunkong.

35 KJOPKWO, KJOK ēre, e PJIR ber drete. Gueniyo bor tjlōkwora ber pjang īyado.

36 »E dbaryo llono, kjok orē, ēye ommydē llēme. Miydaga Sbō parkagaga kjok dogo sorē llēm, miydaga Sbō Wa ērerē llēm bakoe. Miydaga Data Sbōrē erōe.

37 No to ter kjok dogo dwayo ēre tjwe irōng obi dōrōshko ga llēbo shāryē kjok ēre kjing go li, e ber so llēbo shāryono Noé dbaryoshko li dik.

38 Eshko ga kjok ēre pitē llēm obishko ga nopga to lōng wlēp dli uē, di iē, orkwosmok ēng tjok oōtong Noé opzrēno jem kjoyong kēsbang roshko dbaryoshko.

* 24:29 Isaiās 13.10; 34.4.

³⁹ Llëye tjwe shäryë eshko li miydaraba llëme. Eshko ga shunyo shrono kësbang, ga nopga li söra dirë, shtena drete. No to ter kjok dogo dwayo ëre tjweshko ga e shäryë eni bakoe.

⁴⁰ Eshko dbaryo ga domerga löng do pjök parkë ba kjokshko. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko.

⁴¹ Ga walëga löng do pjök llëbo kläk. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko.

⁴² »E kjishko ga pjäy löng sjëk iyado, bomi Tjlapga ëre tjwe dbar llono miydëmi llëm kjishko.

⁴³ Tja kuzia. Eye tjwe lürkë llono miyde u sogo lirë kjwe ga koshe, ba u de, llëbo lüyotkëba llëm wlo.

⁴⁴ No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe llono miydëmi llëm kuzong ga pjäy ber löng bor koshë, poshäryak pjir iyado.

Parkaga pjlu, parkaga owa

⁴⁵ »Parkaga ie ba pjürë ber ba parkagaga oblë daga, sëya äär ba dlöyo go kjok orë ga woyde ga parkaga llëye le ba kong li shärye eni wleniyo, kjok miydë ara wleniyo bakoe. ¿Gueniyo ga kjre sorë?

⁴⁶ Tjwe iröng obishko ga parkaga wlëya ba pjürë shäng ba pak shäryë pjlu li, e kongda ber pjluë.

⁴⁷ Lër bomi kong jlökoyo ga era ie ba pjürë ber shäng ba llëbo uunkong kägäyo.

⁴⁸ Gueniyo ga parkaga li wotjlik owa wleni ga wotjlik ga ba pjlu tjwe maling llëme le,

⁴⁹ ga opyörgö to shäng parkagaga oblë shdung, ga glö ara nelöga tjok.

⁵⁰ Eni wleni ga koshe shäng llëm dbaryoshko ga ba pjlu tjwe.

⁵¹ Eshko ga parkaga owa li shdüya, iche nopga Sbö tjlökwö söga jlökoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlushko tjeng lishko, ber shäng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjiy.

25

Kjogloga doglo sak kwara (10)

¹ »Sbö ber no pjluo sorë, e so llëbo lër bomi kong ëre kjoyoe. Pjlara ga orkwosmozlong dbaryo ga kjogloga töno tjeng doglo sak kwara (10), kjoglo orkwosmok wlo li yorwaga. Ba iök shjiy bapkwö söra ba tjok kjlara iï, ga beno löng domer orkwosmok wlo li koshë.

² Kjogloga doglo shkëng (5) wotjlik llëm wleniyo, kjogloga doglo shkëng (5) obi, era wotjlik pjlu wleniyo.

³ Kjogloga wotjlik llëm lira iök dyo söno ba tjok llëme.

⁴ Kjogloga wotjlik pjlu lira iök dyo söno ba bapkwö roy, ga iök dyo söra lok bapkwö oblë roy bakoe.

⁵ Eshko ga domer orkwosmok wlo li shrono maling llëm kuzong ga poywö lok uunkong, ga ponoe.

⁶ »Kjok rong ga oba tjlä dbo go ga “iDomer li tek shäng döröel! iPjäy opshis ba wlokrë!” le.

⁷ »Kuya kjogloga lirë ga kojono lok uunkong, ba iök shjiy li poshärye wlo.

⁸ Kjogloga wotjlik llëm li tjlä lok llamo löng li kong ga “Borwa iök sjer woydë. E kjishko ga tjawa sëzi iök dyo sira” le.

⁹ »Gueniyo kuya wotjlik pjlu lirë ga tjlä lok ba kong ga “Llëme. Borwatoy kwör shji uunkong kong wlo llëme. Twërwa bomi kong kjwe ga borwatoy pjir bakoe. E kjishko ga pjäy to ba tjwlek bomi kong om go dey” le.

10 »Gueniyo jek lok ba tjwlêk wopro ga domer li shronoe. Kjongloga löng İyado ba koshê li opzrêno jek orkwosmozlong uyo li roshko. Ga u bäng li bängzaraba tuke.

11 E irgo ga kjogloga kjrina li shrono lok iröng obi ga tjlä ga “Tjlapga, Tjlapga, u bäng dös borwa kong!” le.

12 »Gueniyo kuya domer orkwosmok wlo lirê ga tjlä ba kong ga “Lêr bomi kong jlôkoyo ga pjây ë miydêr llême” le.

13 »No to ter kjok dogo dwayo êre tjwe iröng dbar llono, kjok orê, e miydêmi llême. E kjîshko ga pjây ber löng sjêk İyado.

Parkagaga doglo mya

14 »Sbô ber no pjluo sorê, e so llêbo lêr bomi kong êre kjoyoe. Pjlara ga domer shäng kjlara. To kjok shto oblê go kjwlê wleni ga ba parkagaga rokara, ie ber löng ba dbur dê wlo.

15 Ba parkaga dbur dê pjlu anmoyô li kong dbur sho pjublún twara kjwo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000). Ba parkaga dbur dê pjlu li kong twara kjwo sak dbâw dbâw pjloglo pjok (2,000). Ba parkaga dbur dê pjlu anmoyô llêm li kong twara kjwo sak dbâw dbâw (1,000). E irgo ga toe.

16 »Parkaga kong dbur twara kjwo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000) li, llêbo tjwlêna dbur li go, ga soynena jek obi, ga dbur shano öötong bayo eni obi.

17 Parkaga kong dbur twara kjwo sak dbâw dbâw pjloglo pjok (2,000) li omshâryono e kjoyo bako, ga dbur shano bayo eni obi bakoe.

18 Gueniyo parkaga kong dbur twara kjwo sak dbâw dbâw (1,000) lira pjלבגwo kjono kjwara klung roshko, ga dbur li jnena beno tjeng e roshko.*

19 »Dbar kop ara irgo ga domer li shrono shäng iröng obi ga ba parkagaga rokara, dbur li llgweya ba tjok wlo.

20 Ba parkaga kong dbur twara kjwo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000) li shrono shäng ba shwoy ga tjlä ba pjluo kong ga “Tjlapga, tja kong dbur sho pjublún tworop kjwo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000). Tja dbur shano bayo eni obi” le, ga dbur li twara ba kong uunkong.

21 »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pjlúe. Pja parkaga pjlu wleniyo, llêye le bop kâgâyorê bop kong li shâryêp eni İyado. Pja kong llêbo tworor chira, ga dorop pjlo beke. E kjîshko ga llêbo twêr bop kong ara, dêp wlo. Pja opzrêk tek bor tjok na, pja ber sök wopjlu wlo” le.

22 »E irgo ga ba parkaga kong dbur twara kjwo sak dbâw dbâw pjloglo pjok (2,000) li shrono shäng ba shwoy ga tjlä ba kong ga “Tjlapga, tja kong dbur sho pjublún tworop kjwo sak dbâw dbâw pjloglo pjok (2,000). Tja dbur shano bayo eni obi” le, ga dbur li twara ba kong uunkong.

23 »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pjlúe. Pja parkaga pjlu wleniyo, llêye le bop kâgâyorê bop kong li shâryêp eni İyado. Pja kong llêbo tworor chira, ga dorop pjlo beke. E kjîshko ga llêbo twêr bop kong ara, dêp wlo. Pja opzrêk tek bor tjok na, pja ber sök wopjlu wlo” le.

24 »E irgo ga ba parkaga kong dbur twara kjwo sak dbâw dbâw (1,000) li shrono shäng ba shwoy ga tjlä ba kong ga “Tjlapga, miydêr pjlu ga pja kjange. Pja dwla bo kjrê, dwla dgorop llêmshko. Dwla sguinop llêmshko ga dwla bo jöp eshko bakoe.

25 E kjîshko ga pja bangkjröror ara, ga bop dbur li jnenor beno tjeng klung roshko. Tjeng êre” le ba kong.

* 25:18 Eshko dbaryo ga nopga dbur jneno tjeng klung roy, lüyotkêba llêm wlo.

²⁶ »Kuya ga tjlë ba kong ga “Pja parkaga owa, shmi ara. Miydëp pjlu ga tja dwla bo kjrë, dwla dgoror llëmshko. Dwla sguinor llëmshko ga dwla bo jör eshko bakoe.

²⁷ E kjishko ga bor dbur ëre sörop, jnenop dbur jnezlong uyo roshko dey. Eni kjwe ga tja tjwe iröng obi ga tja dbur töno e kjinmo kjwe” le ba kong.

²⁸ »Eshko ga ba pjluoyo tjlë oba kong ga “Dbur tjeng ba wloshko kjwe dözi, twozi kjlara shäng dbur shano kjwo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw (10,000) li kong.

²⁹ Eÿe llëbo tjok ga sëya jek obi, ber llëbo ara wlo. Eÿe llëye llëm ga llëye tjeng sirawa li döya ba shjiryo drete.

³⁰ Parkaga llëno llëm kjwe dbuzi jek kjoko, kjok ro si roshko, ber shäng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjy” le.

No llgwezlong dbaryo

³¹ »No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe bor dbo kälä go, bor parkagaga kjok dogo so tjokshko ga tja sirkek wlar sök bor pjlu sökklo kälä lletlet li kjing go.

³² Eshko ga tjëyoga kjrina kjrina kjok kjwang jikong tjwe tön unkong bor bokshto. Öng daga, ba öng wlëp ushko so, ba shwling ushko so, e kje dboy dboy sorë ga nopga kjër dboy dboy eni bakoe.

³³ »Nopga so öng wlëp ushko so kjoyo li iër ber tjeng or këlëkong. Nopga so shwling ushko so kjoyo li iër ber tjeng or milëkong.

³⁴ E irgo ga no pjluoyo ëre tjlë nopga tjeng or këlëkong li kong ga “Pjäy kjimtara bor Datarë. Pjäy tek löng kjok ëreshko. Kjok ëre poshäryak buk pjir, kjok ëre shäryara Sbörë tek lëkong.

³⁵ Tja pjli arashko ga tja sënomi. Tja wodogroshko ga tja kong di tworomi. Tja song, tjwe shto oblë so dwayoshko ga tja wlojroromi bomi ushko.

³⁶ Tja shwong llëmshko ga tja kong shwong tworomi. Tja swlo arashko ga tja kjimtoromi. Tja sök no shdüzlong uyo roshko ga tja inomi öör jong ey” lër.

³⁷ »Kuya nopga pjlo bek lirë ga tjlë lok bor kong ga “Tjlapga, ¿pja inorwa pjli arashko ga pja sënorwa lëp li, e llonoshko? ¿Pja wodogroshko ga pja kong di twororwa lëp li, e llonoshko?

³⁸ ¿Pja song, tjwe shto oblë so dwayoshko ga pja wlojrororwa borwa ushko lëp li, e llonoshko? ¿Pja shwong llëmshko ga pja kong shwong twororwa lëp li, e llonoshko?

³⁹ ¿Pja swlo arashko, pja sök no shdüzlong uyo roshko ga pja inorwa öör jong lëp li, e llonoshko?” le.

⁴⁰ »Eshko ga tja tjlë ba kong ga “Lër bomi kong jlökoyo ga shäryoromi eni bor pjeyo song wleniyo kjlara kong wleni ga shäryoromi bor kong wleni” lër.

⁴¹ »E irgo ga tja tjlë nopga tjeng or milëkong li kong ga “Pjäy shdungko. Pjäy opkjos bor zlong dwayo. Iök jong kjwara pjë jong ri ri iyado. Shäryak jong Ä kong, ba pjeyoga kjok dogo so kong bakoe. Pjäy nom ber löng eshko iyado.

⁴² Tja pjli arashko ga tja sënomi llëme. Tja wodogroshko ga tja kong di tworomi llëme.

⁴³ Tja song, tjwe shto oblë so dwayoshko ga tja wlojroromi bomi ushko llëme. Tja shwong llëmshko ga tja kong shwong tworomi llëme. Tja swlo arashko, tja sök no shdüzlong uyo roshko ga tja inomi öör llëm bakoe” lër.

⁴⁴ »Kuya lok ga tjlë lok bor kong ga “Tjlapga, ¿pja inorwa sorë lëp li ga pja kjimtororwa llëm llonoshko?” le.

45 »Eshko ga tja tjlë ba kong ga “Lër bomi kong jlökoyo ga llëye shäryoromi eni bor pjeyo song wleniyo kjlara kong llëm wleni ga shäryoromi bor kong llëm wleni” lër.

46 »E irgo ga epga jongya ber tjeng shdüya İyado wlo. Ga nopga pjlo bek li jongya ber tjeng së İyado Sbö tjok wlo» le ba kong.

26

«¿Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlu?» lara ba wloyogarë

1 Jesús tjlëno pjir ga tjlë ba oppinggaga kong ga

2 «Miydëmi pjlu ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li kjönma. Eshko dbaryo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre twëba bor wloyoga kong, tja zröya lok pjang kjlös go wlo» le.

3 Eshkoshko ga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo, e tönö lok syöshtaga kësbangyo ko Caifás ushko,

4 ga tjlë lok ëng kong ga «¿Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlu? Shay wlo ga jyöyotkëy.

5 Gueniyo dbar shrëzlong dbaryo llëme. Llëm ga nopga ara ga wlike lok äe» le.

Walë kjlara, poshtikklo lõ pjläblë tjwlö ara wleniyo tyara Jesús dlu kjing go

6 E irgo ga Jesús jek öötong shäng Betania kjokyo, Simón ushko. Dënashko ga Simón li poglo go swlo ara, sho an do jikong, gueniyo poptonoe.

7 Jesús sök Simón ushkoshko ga walë shrono shäng ba zlong bäng kjlara, wloshko poshtikklo bapkwo tjwlö ara shäryak akkwo ko *alabastro** go, roshko poshtikklo lõ pjläblë tjwlö ara wleniyo. Eshko ga söra jek Jesús sök ië lishko, ga tyara ba dlu kjing go.

8 İya ba oppinggagarë ga iirkë jong, ga tjlë lok ëng kong ga «¿Kjwe zäya kjweni ega?

9 Zok ga kjwe soynena dburyo ara, oba song wleniyo kjimtoklo wlo dey» le.

10 Tjlë löng llë li miydara Jesúsde pjir kuzong ga tjlë ba kong ga «¿Walë kjwe läywëmi eni ega? Llëye shäryara bor kong ëre beno pjluë.

11 Oba song wleniyo löng bomi tjok İyado, gueniyo tjara shäng bomi tjok İyado llëme.

12 Poshtikklo tyara bor doyo go ëre, e bor doyo poshäryoklö, tja iëba sakshko wlo.

13 Lër bomi kong jlökoyo ga kjok kjwang jikong kjone pogo ga Sbö tjlökwö roy pjlu lëbaskho ga llëye shäryara walë kjwerë bor kong ëre woyoshreba, ga roy lëba bakoe» le.

«Jesús soyner, twër ba wloyoga kong» lara Judasdë

14 Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas Iscariote. E öör shäng syöshtaga kägäyoga İk,

15 ga tjlë ba kong ga «¿Jesús, e twër bomi kong ga tja potjwlëmi kjöm?» le. Eni ga potjwlëna lok dbur sho pjublün kjwo sak mya (30).

16 Eshko jek lëkong ga Judas beno shäng wotjlik ga «¿Jesús twër ba kong sorë ga pjlu?» le.

Jesús iono ba oppinggaga tjok

* 26:7 *Alabastro*, e ak pjublün wleni, ga poshtikklo bapkwo shäryëba e go.

17 E irgo ga p̄lung shosho suk p̄jir shāryak ba uukklo tjok llēm dbaryo li öötonge. E dbaryo ga Jesús oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga t̄jlē ba kong ga «¿Israel t̄jēyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li d̄liyo shāryērwa kjone ga p̄jlú?»

18 «P̄jāy to Jerusalén kjokyo roshko. Domer shäng kjlara eshko. P̄jāy t̄jlē ba kong ga «T̄jlapga no pingga t̄jlē ga “Tja dbaryo äätoe. Tja jek bop ushko bor oppinggaga tjok, Israel t̄jēyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrērwa wlo’le” lēmi ba kong eni» le ba kong.

19 Kuya lok ga shāryara lok eni, ga dbar shrëkklo li d̄liyo poshāryara lok pjire.

20 Öötong kjok shkē ga Jesús sök iē, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho p̄jök (12) li tjok.

21 Löng iē wopro ga Jesús t̄jlē ba kong ga «L̄ēr bomi kong j̄lökoyo ga p̄jāy kjlara, tja soyneya, twe oba kong» le.

22 Kuya lok ga beno löng woydē arae. Ga kjlara kjlara t̄jlē Jesús kong ga «T̄jlapga, ¿tja llēm llēmdo?» le.

23 Kuya ga t̄jlē ba kong ga «Ëye sök bor tjok, ba p̄lung shosho suk p̄jir li p̄öya sök bor tjok ioklo kjwaraso roy ga bor soyneya li e.

24 No to ter kjok dogo dwayo ère wolon, tak pjang Sbō t̄jlökwo go sorē li eni. Gueniyo bor soyneya, era song j̄lōe. Weno llēm kjwe ga p̄jlú ba kong dey» le.

25 Eni ga Judas, ba soyneya li t̄jlē ba kong ga «No pingga, ¿tja llēm llēmdo?»

«L̄ēp sök om go liro» le ba kong.

26 Löng iē wopro ga p̄lung shosho suk p̄jir kjrara Jesúsde kjwara, ga t̄jlē Sbō kong ga «Tjawa kong d̄i tworop ère. Tjawa ber wop̄jlú bop tjok e kj̄ishko» le. E irgo ga p̄lung shosho suk p̄jir li tora, twara sira sira ba oppinggaga kong, ga t̄jlē ba kong lok ga «Kjroz̄i, uoz̄i, ère bor sho wleni» le.

27 E irgo ga di ioklo kjrara kjwara, roy kjillgwo bo dyo dbo ara, ga t̄jlē Sbō kong ga «Tjawa kong kjillgwo bo dyo tworop ère. Tjawa ber wop̄jlú bop tjok e kj̄ishko» le. E irgo ga twara ba oppinggaga kjlara kjlara kong, ga t̄jlē ba kong lok ga «loz̄i p̄jāy uunkongde sira sira.

28 Ère bor srëng wleni. E go ga t̄jlökwo twara Sbörē, beno iyado wlo li, e shārye. Bor srëng li kwon, nopga ara kong. E go ga owa pjang ba go li löya Sbörē ber drete.

29 Gueniyo l̄ēr bomi kong ga kjillgwo bo dyo iēr ame, äär jong bor Data ber sök no p̄luyo dbaryoshko j̄ä. Eshko ga iēr bomi tjok jek obi» le.

«P̄jāy tjeng uunkong ère, tja rayēmi pjire» lara Jesúsde ba oppinggaga kong

30 E irgo ga tono lok p̄jlara Sbō kong, ga to jem lok Olivos d̄lupyo.

31 Öötong löng eshko ga Jesús t̄jlē ba kong ga «Sbō t̄jlökwo tak pjang eni:

»“Öng daga li zrör,

ga öng wlēp ushko so tjeng li shdär ber kjloro erä.”†

Eni ga eeri shkēyo ga p̄jāy tjeng uunkong ère, tja rayēmi pjire.

32 Gueniyo ga tja wolono, ga tja woshrara Sbörē iröng obishko ga tja äär Galilea kjokyo bomi bäm go. P̄jāy koshër shäng eshko» le.

33 Kuya Pedrorē ga t̄jlē ba kong ga «L̄amora, pja rayara uunkong p̄jir ëmdē ga tjara, pja rayēr llēme» le.

34 Kuya ga t̄jlē ba kong ga «L̄ēr bop kong j̄lökoyo ga pjesit kjok shränto ga kjörkō kjluntē llēm obishko ga “Jesús, e è miydēr llēme” lorop oba kong p̄jloglo mya t̄jän» le.

† 26:31 Zacarías 13.7.

35 Gueniyo kuya ga tjlê ba kong obi ga «Eni llême. Tja zrökoba jek bop tjok emdê ga “Jesús, e ë miydêr llême” lêr ë kong llême» le.

Ba oppinggaga llamo li onlono e kjoyo bakoe.

Jesús syöshtono Sbô kong Getsemaní kjokyo

36 E irgo ga Jesús jek öötong shäng Getsemaní kjokyo ba oppinggaga tjok. Eshko ga tjlê ba kong lok ga «Tja to syöshtê Sbô kong kêm ère wle wopro ga pjây wlar ber tjeng na» le.

37 Eni ga jek syöshtê lishko ga ba oppinggaga tjeng li söra jek ba tjok doglo mya, Pedro, Santiago, Juan. Jek löngshko ga Jesús wosong, woydê ara.

38 Ga tjlê ba kong lok ga «Tja woydê ara bor pjúlshko. Kur ga tja wolon kjoyoe. Pjây ber tjeng na, ga pjây sjêke» le.

39 Eni ga opkwono jek këgo sit, ga kjök tono, kujono bokdo kjay klung go, ga syöshtono Sbô kong, tjlê ga «Data, rokêr bop kong sira ga llêbo wen bor kong owa dôro li, e wen tjwe bor kong llêm kjwe dey. Shäryê eni ga pjúl kjwe ga woydêr eni. Gueniyo ga e laga tjarê llême. E laga ber pjarê. Woydêr ga llêbo shäryê, woydêp sorê li eni» le.

40 E irgo ga tek shrono shäng ba oppinggaga doglo mya beno tjeng lishko ga wlêna bê tjeng pëe. Eni ga tjlê Pedro kong ga «¿Pjây löng sê wop sira ga äre?

41 Pjây pë llême. Pjây sjêke. Pjây syöshtozong. Eni ga pjây tjliya Ärêshko ga pjây kjimte Sbörê, llêbo owa shäryêmi llêm wlo. Pjây llêbo pjúl shäryê woydê jlô, gueniyo pjây womae» le.

42 E irgo ga jek syöshtê obi. Tjlê ga «Data, llêbo wen tjwe bor kong owa li kjêp ga ä wleni ga laga ber pjarê» le.

43 E irgo ga tek shrono shäng iröng obi ba oppinggaga beno tjeng lishko ga wlêna bê tjeng pë obi, bokkwo llir woydê ëng go powwörê kjishko.

44 Eni ga jek syöshtê pjlara obi, öötong pjloglo mya. Eshko ga tjlêno jek obi, lara bäm go sorê ga eni.

45-46 Syöshtono pjir ga tek shrono shäng iröng obi ba oppinggaga beno tjeng lishko ga tjlê ba kong ga «¿Pjây löng pë, woshtê obire? No to ter kjok dogo dwayo ère twêba ber tjeng nopga owa wloshko li dbaryo öötonge. Ízia. Bor soynega tek shäng dôro tjan. Pjây kojözong. Shji to ëng dowlêk ba tjok» le.

Jesús shara ba wloyogarê

47 Jesús tjlêydê pjitê llêm obishko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas, e shrono shäng eshko. Nopga shrono löng träk llêm ba tjok, kjone kjone wloshko dröng, kjone kjone wloshko wlëng no shpokklo. Epga ichaga syöshtaga kägâyoga, judío tjlapgaga kjok llgwegwa wleniyorê.

48 Lunashko ga llgwera Judasdê nopga li kong pjir tjan, Jesús, e ë miyde lok wlo. Tjlêno ba kong ga «Ími ga èye lô shir[‡] ga domer li e. E shamirê» lara eni.

49 Eni ga Judas jek öötong shäng Jesús zlong bäng ga tjlê ba kong ga «¡Miga, Tjlapga no pingga!» le ba kong, ga lô shira.

50 Kuya ga tjlê ba kong ga «Kjobe. Pja bor kjlara. Llêye shäryêp wlo li shäryozong» le.

Eni ga nopga li tek shrono löng Jesús zlong bäng ga shakza lok pjä erä.

51 Eshko ga nopga löng Jesús tjok eshko li kjlara dröng shino kjwangna, ga syöshtaga kësbangyo parkaga kwomgwo zakza tas jer lon pjik buk töshko erä.

‡ 26:48 **Lô shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

⁵² Eni ga Jesús tjlë ba kong ga «Bop dröng kjwe jnes ba shtoy iröng obi. Ëye èngkjwë dröng go ga zrökoba dröng go bakoe.

⁵³ Eni tjok ga rokër bor Data kong kjwe ga tja kong ba parkagaga kjok dogo so iche träk llëm ga pjlú, kjrìnggwo sak kjwara kjingsho pjök (12) wleni. ¿E miydëp llëmdo?

⁵⁴ Gueniyo llëye wen bor kong li, e tak pjang Sbö tjlökwo go tjän. Rokër bor Data kong eni kjwe ga llëye tak pjang li shäryë eni llëme» le.

⁵⁵ Ga Jesús tjlë nopga li kong ga «¿Pjäy tjwe bor shak dröng tjok, wlëng no shpokklo tjok kjweni ega? ¿Tja shamishko ga tja èngkjwë bomi tjok lëmiro? Tja öör shäng oba ping ara, Sbö u zlong bäng. ¿Tja sharomi eshko llëm egaro?

⁵⁶ Gueniyo ère shäryë jüni, tjlökwo tara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li ber jlökoyo wlo» le.

Eshko ga ba oppinggaga Jesús rayono uunkong, ga töktong to lok ey dwayo.

Jesús söraba öötong shäng Judío Kjok Llgwegaga Këskësyo bokshto

⁵⁷⁻⁵⁸ E irgo ga Jesús söra lok to jongya syöshtaga kësbangyo ko Caifás ushko. Pedro jek shäng kä kjwaraso kä kjwaraso ba irgo. Öötong löng eshko ga opzrëno jek u li roshko, ga Pedro beno sök u bongkjako, Sbö u dagaga löng li tjok, llëye shäryëba pjir ber sorë İya wlo.

No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, judío tlapgaga kjok llgwegaga wleniyo, e töno löng u li roshko tjän.

⁵⁹ Syöshtaga kägäyoga, Judío Kjok Llgwegaga Këskësyo uunkong, Jesús zröya lok woydë. E kjishko ga nopga rokara ara töno tjenglishko, Jesús jyöyotké wlo, rote lok e go wlo.

⁶⁰ Jyöyotkara lok ara, gueniyo llëye to wlëna llëme. E irgo ga nopga kojono oblë do pjök, Jesús rotë wlo.

⁶¹ Tjlë lok ga «Domer ère tjlëno ga “Sbö u ère shdör dret, ga äär dbargwo mya ga shäryër ber ba shtoshko iröng obi” lara eni» le.

⁶² Eni ga syöshtaga kësbangyo li kojono, ga tjlë Jesús kong ga «Pja rote löng ara. ¿Dboryëp llëmde?» le.

⁶³ Kuya ga beno shäng kjinge. Eni ga syöshtaga kësbangyo li tjlë ba kong ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, Sbö Wa lëba li, e pjare? Los borwa kong jlökoyo, Sbö Sök İyado li ko go» le.

⁶⁴ Kuya ga tjlë ga «Lëp shäng pjarë om go eni. Gueniyo lër bomi kong ga Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjlú. Ga llono ga no to ter kjok dogo dwayo ère İmi sök ba orkwo këlëkong, § tja İmi ter tjwe kjok dogo pjäng sho tjrëko bakoe» le.

⁶⁵ Kuya syöshtaga kësbangyo lirë ga ba shwong dwlëkza tjä tjä iirdë. Tjlë ga «¿Domer kjwe shäng Sbö lāywë owa, ber tjwLö llëm wlo le! ¿Ëye wlëy ba rotë obi llëno? Llëye lara li kuromi pjir tjän.

⁶⁶ ¿Kumi ga sorë?» le.

Kuya nopga töno tjeng uunkong lirë ga tjlë ga «¡Kjwe zrökko!» le.

⁶⁷ Eshko ga Jesús yora lok. Bokso go tröng twara lok bakoe. Kjone kjone omkwomso shpono,

⁶⁸ ga tjlë ba kong ga «Pja no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li jlökoyo wleni ga pja shpoga ère los borwa kong» le.

«Jesús, e ë miydër llëme» lara Pedrorë

⁶⁹ E wopro ga Pedro sök kjoko, u bongkjako. Eshko ga kjoglo shäng kjlara, syöshtaga kësbangyo parkaga wleniyo. Tek shrono shäng Pedro zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Nopga jëk löng Jesús, Galilea so li tjok, e kjlarayo pja» le.

⁷⁰ Kuya ga tjlä ga «jyö! Llëye lëp shäng li miydër llëme» le.

⁷¹ E irgo ga jek öötong shäng kjër pjlor kalëkong, u bäng jong lishko.

Eshko ga kjoglo oblë omïno, ga tjlä nopga löng li kong ga «Kjwe jëk shäng Jesús, Nazaret so li tjok» le.

⁷² Kuya Pedrorë ga tjlä nopga li kong ga «jyö! Lër bomi kong jlökoyo ga domer, e ë miydër llëme» le.

⁷³ E irgo ga nopga löng eshko li tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Miydërwa pjlu ga pja ba kjlarayo. Pja ba pjeyo jlöe, bop tjlä wle go ga wëlle» le.

⁷⁴ Kuya ga tjlä ba kong ga «jyö! Lër bomi kong jlökoyo ga domer, e ë miydër llëme. Eni llëm ga rokër Sbö kong ga tja shdüya» le.

Jekdo eshko ga kjörkö kjlunoe.

⁷⁵ Eshko ga woyoshre kjlay ga Jesús tjläno ba kong ga «Kjörkö kjluntë llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjloglo mya tjän» lara. Eni ga opshino ey dwayo, ga slatong jlökoyo.

27

Jesús söraba Pilato bokshto

¹ Wëshko kjok shröng ga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo, Jesús zröya lok sorë li, e llgwera lok pjire.

² E irgo ga Jesús orkwo pjirira, ga söra lok jek, ga twara Pilato kong. Pilato, e kjok eshko so ichaga.

Judas wolonoe

³ Jesús roy kura Judas, ba soynega lirë, ga miydara ga Jesús, e zrökko. Eshko ga bangyo ba kong ara, ga dbur sho pjublún kjwo sak mya (30) ba potjwlëkklo li twara iröng syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo kong, ga tjlä ba kong lok ga

⁴ «Llëbo owa shäryoror. Domer pjlo bek tworor bomi kong, zrömi wlo» le.

Gueniyo kuya lok ga tjlä ba kong ga «E borwa kong ga llëye drete. E miydaga ber pjarë om go» le.

⁵ Eni ga dbur sho li dbukza Judasdë shläw, beno tjeng Sbö u dburyo jnezlöng uyo li roshko, ga to jek ey dwayo, ga opskunoe.

⁶ Dbur sho li tóna syöshtaga kägäyogarë, ga tjlä ëng kong ga «Dbur sho ëre, e domer potjwlëkklo, zrökoba wlo. E kjishko ga iëy ber jong Sbö u li dburyo jnezlöng ga äe» le.

⁷ Eni ga lanyotkara lok pjir ga kjok tjwlëna kjrina ko Klung Sbiyo Shäryaga kjokyo, ber buk sakshko, oba shto oblë so kong wlo.

⁸ E kjishko ga kjok eshko kowaraba beno srëng kjokyo, ga eerishko ga kowëba jong eni obi.

⁹ Eni ga tjlökwö lara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Jeremiasdë li beno jlökoyo. Tjläno beno eni:

«Dbur sho pjublún kjwo sak mya (30) li kjrara lok,
e tjwlö iara Israel tjëyogarë beno eni.

¹⁰ Ga Klung Sbiyo Shäryaga kjokyo li tjwlëna lok dbur li go,

tja ichara Tjlapgarë sorë li eni.»*

Jesús söraba Pilato bokshto

11 Jesús söra lok öötong shäng kjok eshko so ichaga Pilato bokshtoshko ga Pilato tjlä ba kong ga «¿Judío pjluvo li pjare?»

«İlep sök om go liro» le ba kong.

12 Eshko ga Jesús rote syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok ilgwegga wleniyorë löng ara. Gueniyo dboryara Jesúsde llême.

13 Eni ga Pilato tjlä ba kong ga «¿Pja rote löng ara li kugöp llëmdo?» le.

14 Gueniyo dboryara kjak kjwara llême. E kjishko ga woyotjliya Pilatorë arae.

Jesús ichara Pilatorë, zrökoba wlo

15 Äär lu pjlobi go ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkloshko ga nopga bängzak tjeng no shdüzlöng uyo roshko li, enido ga raye Pilatorë kjlara. Woyde nopgarë kjone dey ga e rayayde.

16 Eshko ga no bängzak shäng kjlara ko Barrabás, roy kësbange.

17 Eni ga nopga shrono löng arashko ga Pilato tjlä ba kong lok ga «¿Woydëmi ga ëye dö, Barrabásde, de Jesús, e kowëba no pjluvo ichara Sbörë shrono shäng li?» le.

18 Miydara pjlu ga Jesús woydëba ara kjishko ga ymoyotke ba wloyogarë ara, ga söra lok ba kong e kjishko.

19 Pilato sök no ilgwezlong shtoyo wopro ga ba boy tjlökwö ichono ba kong. Tjlä ga «Domer ilgwep sök li, e pjlo beke. Kjudpe shkëyo ga e yoyoïnor owa ammoyö. İE kjishko ga wëyë, barwëy llême!» le.

20 Gueniyo ga nopga tjeng ara eshko li poshduna syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok ilgwegga wleniyorë arae. Tjlä ga «Rokozï ba kong ga Barrabás, e döyde bi kong dey lozï eni. Rokozï obi ga Jesúsda zrökko lozï eni» le.

21 Eshko ga Pilato tjlä nopga löng li kong ga «¿Nopga do pjök ëre dö, bomi kong kjone dey?»

«İBarrabás, e döpdë!» le lok ba kong.

22 Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga llëye woydëmi ga shäryër Jesús, no pjluvo ichara Sbörë shrono shäng lëba li kong?»

«İZrös pjang kjlös go!» le lok eni.

23 Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Llë kjïy? Llëbo owa shäryara li lozï bor kong» le.

Gueniyo nopga tjlä jek obi ga «İZrös pjang kjlös go!» le eni.

24 Eni ga İya Pilatorë ga nopga li tjlökwö jong kjwaraso, nopga shdüktong ëngkjwë woydë wleni, llëye le ba kong, kjlopswë ber wotjlik oblië wlo ga äe. E kjishko ga di rokara sira, ga orkwo shkwono nopga li bokshto.† Tjlä ga «Kjwe ichër zrökoba wlo, gueniyo miydaga ber tjarë llême. Miydaga ber pjäydë om go» le.

25 Kuya nopga lirë ga tjlä ba kong ga «Woïono ga miydaga ber tjararë, borwa wapgarë bakoe» le.

26 Eni ga Barrabás, e shira, ga rayarae. E irgo ga Jesúsda twara ba ëngkjwagaga kong, shpoya lok no shpokklo go wlo, zröya lok pjang kjlös go wlo bakoe.

Jesús joywara ëngkjwagagarë

* **27:10** Zacarías 11.12-13; Jeremías 19.1-13; 32.6-9. † **27:24** Pilato orkwo kwoshkwono, llëye shärye Jesús tjok li miydaga ber erë llême loklo.

²⁷ Eni ga söra lok, öötong shäng Pilato u bongkjako. Shto eshko, e kowëba pretorio. Ga ëngkjwagaga tōno tjeng uunkong eshko, ba zlong bäng pjribrie.

²⁸ Eshko ga Jesús shwong skwara lok, äska wlëna lok kara pjilupga shwong wleniyo ko dingding shwëshwë, ga pjuna lok ba do go.

²⁹ Ga shkō sho ywara lok kjwara, beno p̄lu dlu ioklo wleni, ga iara lok pjang ba dlu go, ga kong kjë twara kjwangna, ba orkwo këëkong. Eshko ga tjëlë lok ba kong dbo go ga «judío p̄luyo, pja p̄lú, pja tjwölö arae!» le lok eni, ba joywoklo.

³⁰ Eshko ga go tröng twara, shpokza lok tjã tjã kjë li go ara ba kâshko bakoe.

³¹ Joywara lok pjir ga ba shwong pjang ba do go li skwara lok, ga ba shwong baïya li pjuna lok jek iröng obi. E irgo ga söra lok to, zröya lok pjang kjlös go wlo.

Jesús zröraba pjang kjlös go

³² Jek löng kjwlë irbo bäng go ga domer wlëna lok kjlara ko Simón, e Cirene so, ga ichara lok dbo go Jesús kjlös li sök.

³³ E irgo ga jem öötong löng kjokyo ko Gólgota. (E «No Kä Dboglo dlupyo» loklo.)

³⁴ Eshko ga kjillgwo bo dyo dbo ara roprära lok llëbo këä wleniyo[‡] tjok, ga twara lok Jesús kong, ie wlo. Tjläna sira, gueniyo iara llëme.

³⁵ Eshko ga löra lok pjang kjlös go irgo ga ëngkjwagaga tjeng li tjöto lok llëbo jyäglo go, Jesús shwong li ber ë kong iya lok wlo. §

³⁶ E irgo ga sirkeno löng eshko ba dë.

³⁷ Jesús lök pjangshko li kopshko, kjibokwo iak pjang kjwara, e zröya lok llë kjÿ miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjëlë ga «Domer ëre ko Jesús. E judío p̄luyo.»

³⁸ Jesús löra pjangshko ga nopga lü ä wleniyo löra lok do pjök kjlös go bakoe. Kjlara pjang or këë, kjlara pjang or milë, kjlösyo dboy dboye.

³⁹ Eshko ga nopga jek löng Jesús lök pjangshko li kä wikza tjã tjã, joywe lok wlo. Ga läywe löng owa bakoe.

⁴⁰ Tjëlë ga «Pja Sbö u shdök ber dret, ga äär dbargwo mya ga shäryëp ber ba shtoshko iröng obi lorop eni. Pja Sbö Wa jlökoyo ga pja opdös om go, pja ter oplös töshko kjlös kjwe go dwayo» le.

⁴¹ Jesús joywe syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyorë eni bakoe. Tjëlë lok ëng kong ga

⁴² «Oba oblëra döra, gueniyo opdök om go ga äe. Kjwe Israel tjëyo p̄luyo le. Woyde ga oplong töshko kjlös kjwe go dwayo. Enira tjawa mär ba go kjwe.

⁴³ «Tja mär Sbö go» lara. Enira woyde Sbörë ga döya. «Tja Sbö Wa» lara bi kong om go» le.

⁴⁴ Nopga do pjök lü ä wleniyo lök lok kjlös go Jesús pjlor kar kar ëmdë ga omläywë löng eni bakoe.

Jesús wolono pjang kjlös go

⁴⁵ Öötong dlo dluw bek ga kjok ro zoktong kjok kjwang jikong beno yët erä. Beno eni äär jong dlo pjö lë wleni.

‡ 27:34 **llëbo këä wleniyo** le li, e dwlo wleni, ga twaraba nopga lök lok kjlös go li kong, bang kuga ara llëm wlo. § 27:35 Löyde lok pjang kjlös go llëm obishko ga ba shwong skwara lok pjire.

⁴⁶ Dlo öötong eni ga Jesús tjlëno dbo go, tjlë ga «Elí, Elí, ¿lama sabactani?» le. (E «Bor Sbö, bor Sbö, ¿tja rayorop jüni ega?» loklo.)

⁴⁷ Kuya nopga tjeng eshko lirë ga tjlë ëng kong ga «Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Elías, e rokayde pjang» le.

⁴⁸ Eshko ga domer shäng kjlara jek tji tji, ga llëbo llukluk di shak ara wleniyo kjrara kjwara, pöra kjilgwo bo dyo shpoä go, kjrochara kjor dbo go, ga poyona jem, shuya Jesúsde wlo lara.

⁴⁹ Eshko ga llamo löng li tjlë ba kong ga «Wëyë. Elías tjwe ba dökde ÿ» le.

⁵⁰ E irgo ga ay le Jesúsde dbo go obi, ga wolonoe.

⁵¹ Eshko ga Sbö u roshko ga shwong kësbang iak pjang eshko li dwlëntong aas ter kjomo dwayo äär jong töshko, beno kjring pjök. Klung iano jek shkik shkik, guëng woktong aas,

⁵² ga sak roshwino ara. Eshko ga Sbö nopga kjone kjone wolono tjeng li, e woshrara Sbörë iröng obi, beno löng së,

⁵³ ga opshino ba sak roy dwayo. Ga Jesús woshrara Sbörë iröng obi irgo ga epga jek öötong opzrëno löng kjok zrek ko Jerusalén li roshko. Eshko ga ikoba löng arae.

⁵⁴ Jesús lök pjang kjlös go li bokshto ga ëngkjwagaga löng kjlëbö ba dë, ba kägäyo shäng ba tjok. Yo li kura lok, ga llëbo shäryono li ina lok uunkong. Eni ga bangkjrrara lok tira llëm, ga tjlë lok ëng kong ga «Shinmo lök pjang kjlös go kjwe, e Sbö Wa jlë» le.

⁵⁵ Eshko ga walëga tjeng kjlëbö, tek tjeng Galilea kjokyo dwayo Jesús tjok, ba kjimtë wlo. Eshko ga llëye shäryëba Jesús kong li ÿa tjeng pjola sit.

⁵⁶ E tjrëko tjeng doglo mya, kjlara ko María Magdala so, kjlara, e Zebedeo boy, kjlara ko María. María, e Santiago, José meké.

Jesús doyo jnena Joséré

⁵⁷ Domer dbur ara wleniyo shäng kjlara ko José, e Arimatea so. E oppino ara Jesús tjok. Kjok sëng ga

⁵⁸ jek öötong shäng Pilato shwoy ga Jesús doyo rokara ba kong, jneya wlo. Eni ga ba nopga ichara Pilatorë, Jesús doyo twë ba kong wlo.

⁵⁹ Eni ga kjrara Joséré, popgara shwong ko pjublün, pjlu wleniyo go,

⁶⁰ ga söra jek öötong sak baïyashko. Eshko ga pjlebgo jong kjwara guëmkwota roshko, kara Joséré om go. Shinmo iaydëba eshko llëm obi. Eshko ga doyo li iara beno buk ba roshko, ga bängzara ak kësbang wleniyo go, ga toe.

⁶¹ María Magdala so, María oblë li, e sirkeno beno löng sak li bokshto.

Jesús doyo buk li dagaga

⁶² Wëshko, woshtozlong dbaryo ga syöshtaga kägäyoga, fariseoga, e jek lok Pilato shwoy. Öötong löng ba shwoy ga

⁶³ tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, woyoshrërwa ga jyögwang li shäng së obishko ga tjlëno ga “Äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi” lara eni.

⁶⁴ E kjishko ga rokërwa bop kong sira ga nopga ichëp ba doyo buk sakshko li dë, äär jong dbargwo mya. Eni llëm ga ba oppinggaga tjwe ba lüyotké kjwe. Eni kjwe ga tjlë lok oba kong ga “E woshrara Sbörë iröng obi” le kjwe. Eni ga jyö ëre ber owa anmoyö, jyö lara bäm go li kjinmo» le.

⁶⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «Jölö. Ængkjwagaga sözi kjlëbö, doyo buk kjone li dëmi yötso wlo, miydëmi sorë li eni» le.

66 Eni ga jek oötong löng sak lishko ga jyã iara lok beno pjang ak jong ba bängzakklo li go, dökoba llëm wlo, ga ëngkjwagaga li iara beno löng ba dë eshko.

28

Jesús woshrara Sbörë iröng obi

1 Woshtozlong dbaryo li pjitonge. Wëshko kjok shröng, sondëshko ga walëga do pjök ko Maria Magdala so, Maria oblë li, e jek lok jongya sak li ik.

2 Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so ter shrono shäng eshko kjlara. E kjishko ga yo ian pjang kjok eshko dbo träk llëme. Ga Sbö parkaga li jek oötong shäng sakshko ga ak iak beno jong ba bängzakklo li dira, kjara beno jong ba sor go, ga sirkeno sök ba kjing go.

3 Sbö parkaga li kälä ara so llgwllëng kjoyo, shwong ko pjublún so pjäng sho kjoyo bakoe.

4 İya ëngkjwagaga löng lirë ga sëya llëm, kjlo dete erä, ga dgono jek rish rish tjeng töshko, beno wolono löng wleni.

5 Eshko ga Sbö parkaga li tjlä walëga li kong ga «Llëye bangkjrëmi llëme. Miydër ga pjây tek löng ëre Jesús, zröraba pjang kjlös go li doyo wlëga.

6 Gueniyo ga e buk na llëme. E woshrono iröng obi, lara om go sorë li eni. Pjây tek iak beno buk li shtoyo imia.

7 İnomi ga pjây nom maling ba oppinggaga löng li shwoy, ga pjây tjlä ba kong ga “Jesús, e woshrara Sbörë iröng obi. E jek Galilea kjokyo bomi bäm go. İmi eshko” lëmi ba kong eni. Llëye lër bomi kong wlo li e» le.

8 Eshko ga kjok bangkjre lok ara, gueniyo löng wopjlú bakoe. Eni ga jek zron jong jongya Jesús oppinggaga löng lishko, roy söya lok ba kong wlo.

9 Eshko ga Jesús ëng wlëno ba tjok ga tjlä ba kong ga «Miga» le. İya lok ga tek ba zlong bäng, ga dre popjlura lok, poshrëya wlo.

10 Eni ga Jesús tjlä ba kong ga «Llëye bangkjrëmi llëme. Pjây nom tjlä bor pjeyoga kong ga “Pjây nom Galilea kjokyo. Jesús imi eshko” lëmi ba kong eni» le.

Jesús doyo dagaga icharaba jyörkë

11 E wopro ga ëngkjwagaga Jesús doyo daga li kjone kjone jek oötong löng Jerusalén kjokyo roshko, syöshtaga kägäyoga ik. Oötong löng eshko ga llëye shäryono kës li lara lok ba kong pjire.

12 Kuya lok ga to lan judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo tjok, llëye shärye wlo li woyotjläya jong kjrinaso wlo. E irgo ga dbur twara lok ëngkjwagaga li kong arae.

13 Ga tjlä lok ba kong ga «Llëye İnomi li roy lëy ë kong llëme. Pjây to löng tjlä oba kong ga “Shkëshko ga tjawa löng pë wopro ga ba oppinggaga tek shrono löng eshko, shinmo doyo buk li lüyotkara, ga söra toe” lëmi oba kong eni.

14 Roy kuya nopga kjok ëre so ichagaga lirë ga tjawa lan ba tjok yötso eshko. Pjây woydë llë kjly llëme» le.

15 Kuya ëngkjwagaga lirë ga dbur li kjrara, ga llëbo shäryara, lara lok ba kong sorë li eni. E kjishko ga dbar eerishko ga judioga omroy lë löng eni.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kong

16 E irgo ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li to oötong löng Galilea kjokyo, dlup jong lara Jesúsdë ba kong li go.

¹⁷ Eshko ga Jesús ña lok, ga poshrëra. Gueniyo kjone kjone wotjlik ga e Jesús llëm dikjoyoe le.

¹⁸ Eshko ga Jesús tek ba zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Tja kong dbo twara Sbörë, tja ber sök kjok dogo sopga, kjok ëre sopga löng kës li, e ichaga wlo.

¹⁹ Eni ga pjäy jongya jong kjok kjwang jikong, tja roy lëmi tjëyoga uunkong kong, epga ber löng bor oppingga wlo. Ga Data Sbö ko go, Sbö Wa ëre ko go, Sbö Sëya ko go ga epga wëmia.

²⁰ Ga llëye loror bomi kong, shäryëmi wlo li pimi ba kong pjir, shärye lok eni bako wlo. Ga tja ber shäng bomi tjok iyado, äär jong kjok pjir dbaryo lishko» le.

Evangelio según Marcos

Jesucristo roy pjlú ère, e jyã tara Marcoscđë

Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Marcos. E kowëba Juan Marcos bakoe. E Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjlarayo llëme. Gueniyo woyotjlikoba ga e lan Pedro tjok enido, ga kjimtara Pedrorë kjibokwo ère tē. Woyotjlikoba kjrina obi ga Jesús sök kjok ère kjing go obishko ga Marcos sök Jerusalén kjokyo, ga llëbo shäryara, lara Jesúsdë li ina, kura om go.

Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga ba tjlökwö kjragaga judío llëm wleniyo löng Roma kjokyo li shdunaba ara, mär löng Jesús go kjishko. E kjishko ga kong kjibokwo ère tara Marcoscđë, Jesús roy pjlú li miyde lok pjlú wlo, epga mär ber löng Jesús go jlökoyo wlo.

Jesús öör kjok ère kjing go, ga llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara ara nopga ara bokshto sorë li tara ba kong. E shdunaba ara, ga wolono pjang kjlös go sorë li tara ba kong. Gueniyo wolono irgo ga e woshrara Sbörë iröng obi sorë li tara ba kong bakoe. Woyde ga miyde lok kjibokwo ère go ga Jesús dbo ara, bi moskwö Ä li kjinmo, ga eerishko ga shji kjimte ara.

¹ Jesucristo, e Sbö Wa. E roy pjlú li soyožlong eni.

Juan No Waga shäng kjok dogro no llëmshko

² Kjibokwo tara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Isaiásdë. Tjlëno beno eni:

«Sbö tjlëno ba Wa kong ga
 “No ichër kjlara bop bäm go,
 bop roy laga,
 irbo poshäryë bop kong wlo” le.

³ Kjok dogro no llëmshko ga ëbo tjlë shäng dbo go ga
 “Irbo poshäryozī Tjlapga tjwe li kong.
 Shäryozī ber beke”^{*} le.»

⁴⁻⁶ Eni ga no weno shäng kjlara ko Juan. E doyono shäng shwong sek öng jëkklo sok kësband zok go, dop pjrikklo shäryak öng kwota go bakoe. Dli ba kong ue wlo li, e sekwa, or kjloshko so dyo bakoe. E öötong shäng kjok dogro no llëmshko ga shäng oba wë jer di roshko ga tjlë oba kong ga «llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozī, ga rayozī, ga pjäy wër jer di roshko. Shäryoromi eni ga owa pjang bomi go li löya Sbörë ber drete» le.

Judea sogga, Jerusalén sogga, e shrono löng träk llëm ba kuk. Eshko ga kjone kjone, llëbo owa shäryara li le oba uunkong bokshto. E irgo ga we Juandë jer Jordán diyo roshko.

⁷ Ga Juan tjlë oba kong ga «No tjwe bor irgo kjlara. Bek wlo ga tja ba drepkwota döck wlo llëm, e tjwlö ara bor kjinmo anmoyö kjishko.†

⁸ Pjäy wër shäng di goshko, gueniyo domer tjwe bor irgo lira, pjäy go Sbö Sëya iche tjwe ber kësband bomi tjok» le.

Jesús wara Juandë

^{*} 1:3 Isaiás 40.3. † 1:7 Dreppkwota döga lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go.

⁹ Eshkoshko ga Jesús opshino jek Nazaret kjokyo dwayo, e Galilea kjokyo obi, ga öötong shäng Jordán diyo, Juan shängshko. Eshko ga wara Juandë jer Jordán diyo roshko.

¹⁰ Wara pjir ga Jesús opshik tēm shäng di roy dwayoshko ga İya ga kjok dogo roshwino beno ojong erä, ga Sbö Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono sök ba go.

¹¹ Eshko ga ybö kuraba kjok dogo dwayo, tjlë ga «Bor wa li pja. Pja woydër ara. Tja wopjlu bop tjok» le.

Jesús tjlina Ärë, llëbo owa shäryë wlo lara

¹² E irgo ga Jesús söra Sbö Sëyarë jek öötong shäng kjok dogro no llëmshko,

¹³ äya kjloshko so tjeng ara lishko, ga beno shäng eshko dbargwo sak pkëng (40). Eshko ga tjlina Ärë ara, llëbo owa shäryë wlo lara. Ga Sbö parkagaga kjok dogo so shrono tjeng ba tjok kjlobö ba kjimté.

Jesús ba pak soyono

¹⁴ Juan bängzaraba shäng no shdüzlong uyo roshko irgo ga Jesús jek öötong shäng Galilea kjokyo. Eshko ga Sbö tjlökwo roy pjlu le shäng oba kong,

¹⁵ tjlë ga «Dbar iara Sbörë li öötonge. Sbö ber no piluyo wlo li, e dbaryo döröe. E kjishko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia. Sbö tjlökwo roy pjlu lër shäng bomi kong li, e kbrozia» le.

Jesús, domerga mã shaga kjrara doglo pkëng (4)

¹⁶ Domer shäng kjlara ko Simón. Kjlara obi ko Andrés, e Simón löng. Epga mã shaga. Pjlara ga löng ba kjla mã shakklo dbuk Galilea di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo li roshko. Eshko ga Jesús jek jek shäng diksor go, ga İya ga domerga li bë löng.

¹⁷ Eshko ga tjlë ba kong ga «Pjäy tek bor tjok, pjäy pin wlo. Pjäy to löng mã shak ame. Pjäy iër to ber löng no töng bor kong shara» le.

¹⁸ Kuya lok ga ba kjla rayara jekdo, ga to jek ba tjok.

¹⁹ Jek këgo sit ga domerga löng do pjök ko Santiago, Juan. E data Zebedeo. Epga löng ba kjla mã shakklo bängyë kjoyong roshko ba data tjok. Ga Jesús jek shäng eshko ga domerga do pjök li İna,

²⁰ ga rokara jek ba tjok, opping ba tjok wlo. Kuya lok ga ba data rayara jekdo, beno sök ba kjoyong roshko ba parkagaga tjok, ga to jek lok Jesús tjok.

Ä sëya pjang domer goshko ichara Jesúsde kjlara toe

²¹ E irgo ga to lok öötong löng Capernaüm kjokyo. Öötong woshtozlong dbaryoshko ga Jesús opzrëno jek judioga syö uyo jong eshko li roshko, ga nopga pina.

²² Tjlökwo lara jlökoyo, dbo ara go, le no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde go lirë dik llëme. E kjishko ga nopga löng ba kuga li beno löng yëy le erä.

²³ Eshko ga domer shäng kjlara, goshko Ä sëya kjlara. Ga Jesús İya sëya lirë ga öö le ba kong dbo goshko, tjlë ga

²⁴ «Jesús, Nazaret so, İpja tek shäng borwa barwë ega? İpja tek shäng borwa pjigare? Pja ë miydër pjluë. Pja iak beno shäng dboy Sbö kong» le.

²⁵ Kuya ga sëya li wlona, tjlë ba kong ga «Pja kjinkozong. Pja opkjos domer kjwe go dwayo» le.

²⁶ Kuya ga domer li iara jek klan kjlulu erä. Eshko ga öö le sëya lirë dbo goshko, ga opkjo to domer li go dwayo.

²⁷ İya nopga tjeng eshko lirë ga beno löng yëy le erä, ga tjlä ëng kong ga «¿Kjwe llëro? ¿Tjläkwo tjaglën wleniyo bi kongdo llëm? Tjläkwo kjwe dbo ara. Ä sëyaga iche ga kole bakoe» le.

²⁸ Eshko jekläkong ga Jesús roy shdöktong jekdo Galilea kjokyo kjok kjwang jikong.

Simón em poptara Jesúsde

²⁹ E irgo ga Jesús opshino judioga syö uyo li roshko dwayo Santiago, Juan tjok, ga jek öötong löng Simón, Andrés ushko.

³⁰ Eshko ga Simón em buk ba bukklo kjing go, kjlirkono buk träk llëme. Roy lara Jesús kongshko ga

³¹ jek öötong shäng swlo buk lishko. Eshko ga orkwo shara, kojona, ga kjlik li zenoe. Eni ga walë li dli shäryono ba kong.

Swlopga poptara Jesúsde ara

³² Jek kjok ro zar ga swlopga, nopga goshko Ä sëyaga, e söraaba ara Jesús kong.[‡]

³³ Kjok eshko sopga uunkong töno shrono lok u bäng li bokshto.

³⁴ Nopga swlo llë ara poptara Jesúsde, Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichara to bakoe. Jesús, e ë miyde Ä sëyaga tjeng oba goshko lirë owa llëme. E kjishko ga ichara Jesúsde tjlä llëme.

Jesús, Sbö tjläkwo roy pjlu le judioga syö uyo oblë oblë roshko

³⁵ Wëshko kjok shröngto ga Jesús kojono, opshino jek kjok eshko dwayo, to jongya ëye llëmshko, syöshhtë Sbö kong wlo.

³⁶ E irgo ga Simón to shäng ba pjeyoga oppingga tjok ba wlëk.

³⁷ Wlëdashko ga tjlä lok ba kong ga «Oba uunkong to löng bop wlëk» le.

³⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Shji to jongya kjok shto oblë oblë, Sbö tjläkwo roy lër eshko wlo, miydëba wlo. Tja shrono shäng e kong wlo» le.

³⁹ Eni ga to shäng Sbö tjläkwo roy pjlu le Galilea kjokyo kjrina kjrinishko, judioga syö uyo lok kjwobi li roshko. Ga Ä sëyaga tjeng oba goshko li iche to bakoe.

Domer poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptara Jesúsde kjlara

⁴⁰ Pjlara ga domer shrono shäng kjlara Jesús shwoy. Domer li poglo go swlo ara, sho an do jikong. Öötong shäng Jesús zlong bäng ga kjök tono ba bokshto, tjlä ba kong ga «Tja poptëp woydë ga tja poptëp ga pjlu» le.

⁴¹ İya ga songe le, ga porwara ba orkwo go, ga tjlä ba kong ga «Pja poptër woydë. Pja ber pjlu shara» le.

⁴² Jekdo eshko ga domer li poptonoe.

⁴³⁻⁴⁴ Eshko ga Jesús tjlä ba kong ga «Tja kuzong. Pja poptoror lëp ë kong llëme. Pja nom opping syöshtaga Sbö kong nopga kjishko li kong, pja İya wlo eröe. Sbö sëngglo lara Moisésde, pja äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlu wlo li söp, twëp ba kong, pja poptono miydëba wlo» le, ga ichara toe.

⁴⁵ Gueniyo ga domer poptono li to shäng kjone pogoshko ga tjlä ga «Tja poptara Jesúsde» le ë kong pogo. E kjishko ga Jesús jek opzrëk u ara tjeng

[‡] 1:32 Eshko ga e washtozlong dbaryo. Ga e dbaryo ga epga jëk pjola llëm kjishko ga swlopga söraaba Jesús shwoy kjok ro zar kjwlëshko.

lishko ga äe. To jek wleni ga oba tön ba shwoy ara anmoyō kjīshko. Eni ga beno shäng no llēmshko. Eni ëmdë ga ikoba äär träk llëme.

2

Domer dre kuga llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹ Dbar kjwöbö irgo ga Jesús shrono sök Capernaúm kjokyo iröng obi ba ushko. Miydaraba ga shrono sök iröng ga

² oba shronolöng träk llëm ba shwoy, ga u li dlino tjung no eröe. Oba ara ba u bongkjako bakoe. Ëye äär u bäng zlong ga äe.

Jesús sök Sbö tjlökwö roy lë oba kong kjër roshkoshko ga

³ domerga tjwe löng doglo pkëng (4), swlo söno kjlara. Swlo li buk töshko, dre kuga llëm wleniyo.

⁴ Eshko ga söra lok shrono u bongkjako ga söya kjër roshko, Jesús sökshko lara, gueniyo to öötong ey llëm, oba ara kjīy. Eni kuzong ga jem tyono lok u dbo kjing sdok li kjing go, kjing döra sira, swlo li lona ter pjang ba poglo roshko öötong buk dew, Jesús sök lishko.

⁵ İya Jesúsde ga swlo sögaga li mär ba go ga tjlä swlo buk töshko li kong ga «Domer, owa pjang bop go li lönor beno drete» le.

⁶ No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go löng eshko kjlöbö. Wotjlik lok ga

⁷ «¿Kjwe ëro? ;Domer kjwe shäng Sbö läywë owa, ber tjwölö llëm wlo le! Owa löngga nopga kong li Sbö eröe» le.

⁸ Wotjlik löng llë li miydara Jesúsde pjir kuzong ga tjlä ba kong ga «¿Pjây wotjlik owa eni ega?

⁹ «Owa pjang bop go li lönor beno drete» loror ba kong. Gueniyo lönorde, de lönor llëm, e İgömi llëme. Gueniyo ga «Pja kojözong. Bop bukklo kjwe kjrozong. Pja jëkzong» loror ba kong ga poptororde, de poptoror llëm, era İgömi wëlle.

¹⁰ Kjok ëre kjing go ga no to ter kjok dogo dwayo ëre dbo ara, owa pjang nopga go li lön ber dret wlo ga pjlúe. Miydëmi wlo ga llëbo shäryër e» le. Eni ga tjlä swlo buk töshko li kong ga

¹¹ «Lër bop kong ga pja kojözong. Bop bukklo kjwe kjros, ga pja nom bop ushko» le.

¹² Kuya ga kojono, ba bukklo kjrara, ga to jek ba ushko.

İya löng eshko lirë ga beno löng yëy le erä, ga Sbö poshrëra, ga tjlä lok ëng kong ga «Llonoshko ga llëbo İydë kjweni llëme» le.

Levi rokara Jesúsde

¹³ E irgo ga Jesús jek öötong shäng di bäng buk kësbang li kjako obi. E irgo ga nopga öötong löng ara ba zlong, ga epga piya Jesúsde shäng.

¹⁴ Jek jëk shängshko ga domer sök kjlara eshko ko Leví, e dbur tönnga Roma so kong. E Alfeo wa. E sök ba pak lishko. İya Jesúsde ga tjlä ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le. Kuya ga kojono, ga to jek ba tjok.

¹⁵ E irgo ga Jesús jek öötong sök ië Leví ushko,* ba oppinggaga tjok. Ga nopga dbur tönnga Roma so kong öötong löng ië ba tjok eshko, nopga owa wleniyo oblë öötong löng ië ba tjok eshko bakoe. Nopga eniyo jëk löng Jesús tjok ara.

* **2:15** Grecia so tjlökwö ëre llë loklo miydëy yötso llëme. E **Jesús jek öötong sök ië Leví ushko** loklo, llëm ga **Jesús jek öötong sök ië Jesús ushko** loklo. Ë ushko miydëy yötso llëme.

16 Eshko ga nopga löng kjlöbö no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go, epga fariseoga bakoe. İya lok ga Jesús sök ië nopga eniyo tjok ga tjlë ba oppinggaga löng li kong ga «¿Bomi pingga kjwe ië nopga owa wleniyo tjok kjweni ega?» le.

17 Kuya Jesúsde ga tjlë ba kong lok ga «Nopga löng pjlu, swlo llëm ga e dwlomnega woyde llëme. Swloppgara dwlomnega woyde. Eni ga tja shrono shäng kjok ëreshko, nopga pjlo bek li rokaga llëm, nopga owa li rokaga eröe» le.

Jesús lano shji ië llëm kjishko

18 Olö ga Juan oppinggaga, fariseoga, e ië llëm Sbö kong. Pjlara ga löng ië llëm enishko ga nopga tek shrono löng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Juan oppinggaga ië llëm Sbö kong dbar kop ara. Fariseo oppinggaga omshäryë eni bakoe. ¿Bop oppinggagara omshäryë eni llëm ega?»

19 «Orkwosmozlong dbaryoshko ga domer orkwosmok wlo li† shäng ba tjok obishko ga nopga mak löng eshko li‡ ië llëm ga äe.

20 Gueniyo domer li söraba ba shjiryoshko ga epga ië llëm eshko jä.

21 »Shwong këguë§ bängyëy shwong likyo tjaqlën* go llëme. Shäryoroy eni kjwe ga shwong likyo tjaqlën li, shwong këguë li, e sreya, dwler jek këgong.

22 »Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaqlën† tyëy ba bapkwö këguë shäryak öng kwota go‡ roshko llëme. Shäryoroy eni kjwe ga ba bapkwö li böptur. Eni ga kjillgwo bo dyo li, e ber llëno ame, ba bapkwö li ber eni bakoe. Eni kuzong ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjaqlën tyëy wlo ga woyde bapkwö tjaqlën» le ba kong.

Woshtozlong dbaryo ga Jesús oppinggaga dwla bo kjrono

23 Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús jëk shäng dwla dgak buk li tjrëko ba oppinggaga tjok. Eshko ga ba oppinggaga löng dwla bo kjrë, ue lok wlo.

24 İya fariseogarë ga tjlë Jesús kong ga «¿Bop oppinggaga kjwe İzong! ¿Löng llëbo shäryako woshtozlong dbaryoshko llëm li shäryë ega?»

25 «¿Dënashko ga David, ba yorkagaga pjli lok arashko ga llëye shäryara tak pjang Sbö tjlökwö go li, e lomirë llëmdo?

26 Abiatar sök syöshtaga Sbö kong ba pjeyoga kjishko kësbangyo dbaryoshko ga David opzrëno jek shäng Sbö u roshko, ga pjlung shosho suk pjir iak beno tjeng dboy Sbö kong li uara, ga twara ba nopga jëk löng ba tjok li kong, ue wlo bako, e uaga syöshtagagarë erö gueniyo» le ba kong.

27 E irgo ga tjlë ba kong obi ga «Woshtozlong dbaryo, e shäryak beno nopga kjimtoklo. Nopga, e shäryak beno woshtozlong dbaryo kjimtoklo llëme.

28 E kjishko ga woshtozlong dbaryo kägäyo li, no to ter kjok dogo dwayo ëre li e» le.

3

Woshtozlong dbaryo ga swlo poptara Jesúsde kjlara

† 2:19 Domer orkwosmok wlo le li, e Jesús loklo. ‡ 2:19 Nopga mak löng eshko le li, e Jesús oppinggaga loklo. § 2:21 Shwong këguë le li, e tjlökwo twara Sböë Israel tjëyoga kong jlökoyö dënashko li loklo. * 2:21 Shwong likyo tjaqlën le li, e tjlökwo twara Sböë jlökoyö tjaqlën Jesús kjishko li loklo. † 2:22 Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaqlën le li, e tjlökwo twara Sböë jlökoyö tjaqlën Jesús kjishko li loklo. ‡ 2:22 Kjillgwo bo dyo dbo ara bapkwö këguë shäryak öng kwota go le li, e tjlökwo twara Sböë Israel tjëyoga kong jlökoyö dënashko li loklo.

1-2 Woshtozlong dbaryo oblë ga Jesús opzrëno jek judioga syō uyo jong kjok eshko li roshko. Domer shäng kjlara eshko orkwo kjwara slosloe. Fariseoga löng eshko bako, Jesús dë, swlo li popte woshtozlong dbaryore iya lok wlo, rote e go wlo.

3 Eshko ga Jesús tjlë swlo li kong ga «Pja kojös shäng nopga löng kës ëre tjërëko» le.

4 E irgo ga Jesús tjlë fariseoga li kong ga «¿Woshtozlong dbaryo ga llëye shäryëy oblë kong ga pjlú? ¿llëbo pjlúre, de llëbo owa? ¿Ëre dbaryo ga kjlara buk ba llëmdo shinmotkë wlo ga llëye shäryëy? ¿Wëyëre, de kjimtëy?» le. Kuya lok ga beno tjeng kjing erä. Dboryara lok llëme.

5 Eshko ga löng ba zlong bäng pjribri li ina, ga iirkorgö ba kong, swlo li songe le lok llëm kjishko. Ga tjlë swlo li kong ga «Pja orkwo roshwizong» le. Kuya ga orkwo roshwino, ga poptono beno pjlúe.

6 Gueniyo ga fariseoga opshino jek lok ey dwayo, ga öötong ëng tönö lok Herodes pjloyoga tjok. Eshko ga tjlë lok ëng kong ga «¿Jesús, e zröy sorë ga pjlú?» le.

Swlopga poptara Jesús dë ara

7-8 Dbar kjwara ga Jesús opkono jer öötong shäng ba oppinggaga tjok di bäng buk kësbang li kjako. Nopga to jek ara ba tjok. Jesús roy öötong kjok shto oblë oblë, ga nopga shrono löng ara ba ik, Galilea sopga, Judea sopga, Jerusalén sopga, Idumea sopga, kjok buk Jordán diyo kjwo kalëkong sopga, Tiro sopga, Sidón sopga bakoe.

9-10 Jesús shäng nopga poptë ara, e miydaraba kuzong ga swlopga shrono lok ara ba zlong bäng, porwe lok wlo. E kjishko ga ba oppinggaga ichara kjoyong wlëk kjlara, nopga tjwe arashko ga jem tyë kjoyong li roy wlo, llikoba llëm wlo.

11 Eshko ga nopga goshko Ä sëyaga tjeng kjlöbö. Jesús iya lokshko ga tjwe löng ba zlong bäng, ga kjök torgö, öö le lok, tjlë ba kong ga «¡Pja Sbö Wa!» le.

12 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja ë lëmi ë kong llëme. ¿Kuromire?» le.

Jesús domerga kjrono doglo sak kjwara kjingsho pjök (12)

13 E irgo ga Jesús to jem dlup jong kjwara eshko bigdo go. Eshko ga nopga rokara tek ba zlong bäng kjlöbö,

14 ga kjrara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12), ber löng Sbö tjlökwo roy laga ba äska wlo, ber tjeng jëk ba tjok wlo, iche Sbö tjlökwo roy pjlú shdök kjok shto oblë oblë wlo,

15 Ä sëyaga tjeng oba goshko li iche dbo twara ba kong li go wlo bakoe.

16 Domerga kjrara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko lok eni:

Simón, e koiara beno Pedro;

17 Santiago, e Zebedeo wa;

Juan, e Santiago kjlarayo, pjöyikong li kowaraba Boanerges (e epga so kjrik kjoyo loklo);*

18 Andrés;

Felipe;

Bartolomé;

Mateo;

Tomás;

* 3:17 Grecia so tjlökwo ëre llë loklo miydey yötso llëme. Gueniyo kjone kjone tjlë ga *epga so kjrik kjoyo loklo* le li, e *domerga iir ä wleniyo* loklo.

Santiago, e Alfeo wa;
Tadeo;
Simón, e zelote;
¹⁹ Judas Iscariote, e Jesús soynega.

Jesús, Beelzebú†

²⁰ E irgo ga Jesús jer dlup li dwayo, ga opzrëno jek u roshko. Jesús ikoba shrono löng ara kuzong ga Jesús, ba oppinggaga, e kong dbar ië lok wlo ëmdë ga drete.

²¹ Eni ga llëye shärye shäng li roy kuya ba pjeyoga epenga lirë ga woyotjlïya lok ga «E skwërkono dikjoyoe» le. E kjishko ga tjlë lok ëng kong ga «Shji to wlojkrë» le.

²² No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go tek shrono löng Jerusalén kjokyo dwayo kjlëbö, ga tjlë lok ga «¡Domer kjwe goshko Beelzebú! Ä sëyaga iche to, dbo twara Ä sëya kägäyo ko Beelzebürë ba kong li go» le.

²³ Eni ga nopga löng li rokara Jesúsde tek ba zlong bäng, ga tjlëno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga «¿Ä, e iche Ärë opshik om go sorëro?

²⁴ Pjlu llë, ba nopga ëngkjwë ëng tjok kar kar wleni ga e oppjik lok om go.

²⁵ Nopga tjeng u kjwaraso, e ëngkjwë ëng tjok kar kar wleni ga e oppjik lok om go bakoe.

²⁶ ¿Eni ga Ä, e ëngkjwë ba sëyaga tjok wleni ga e pjir maling llëmdo?

²⁷ »Domer sök kjlara dbo ara ba ushko wleni ga no jek äär opzrëk lürkë ba u roshko ga äe. Woyde ga domer li shara, pjirira bäm go guing. Enira ba llëbo lüyotke ga pjluë.‡

²⁸ »Lër homi kong jlökoyo ga ëye llëbo owa shäryë, tjlökwo lë owa ga owa li löya Sbörë ber dret ga pjluë.

²⁹ Gueniyo ëye Sbö Sëya läywë owa ga owa li löya llëme. To beno pjang ba go iyadoe» le.

³⁰ Tjlëno eni, lunashko ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go tjlëno lok ga «Domer kjwe goshko Ä sëya kjlara» lara eni kjishko.

Jesús, ba mekë, ba lëmga

³¹ Eshko ga Jesús mekë, ba lëmga, e shrono tjeng kjoko, ga no ichara lok kjlara ba rokë.

³² Eni ga nopga sirkeno tjeng Jesús zlong bäng li tjlë ba kong ga «Bop mekë, bop lëmga, e shrono tjeng bop wlëk kjoko» le.

³³ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Bor mekë, e ë? ¿Bor lëmga, e ë?» le.

³⁴ Eni ga ba oppinggaga sirkeno tjeng ba tjok li ïya ga tjlë ga «Bor mekë lër li kjwepga. Bor lëmga lër li kjwepga.

³⁵ Ëye Sbö kolë ga era bor mekë wleni, bor lëng wleni, bor dor wleni» le.

4

Dwla sguingga

¹ Jesús öötong sirkeno sök di bäng buk kësbang li sor go ga nopga pina eshko jek obi. Nopga shrono löng ara kjishko ga Jesús opyono kyyong roshko, ga sirkeno sök eshko. Nopga li beno tjeng di bäng li kjako.

² Eshko ga epga pina ara llëbo jyäglo go. Tjlë ga

† 3:19 Ä, e kowëba *Beelzebú* bakoe. ‡ 3:27 *Domer dbo ara* le li, e Ä loklo. *Lürkaga* le li, e *Jesús* loklo. Lara eni li, e Ä sëyaga iche wlo ga woydara ga Ä zana guing loklo.

³ «Tja kuziã. Domer shäng kjlara dwla sguingga. Pjlara ga opshino to jek dwla sguing.

⁴ Sguiyashko ga kjone kjone lono tjeng irbo bäng, ga sënwa shrono, ga uara lok drete.

⁵ Kjone kjone lono tjeng ak ara tjrëko, klung sho ara llëmshko, ga weno maling, klung sho rong llëm kjishko.

⁶ Gueniyo slenggwo dret kjishko ga dlo wenoshko ga sura, beno dogroe.

⁷ Dwla kjrina obi, e lono tjeng shkô sho roshko, ga shkô sho li kunoshko ga dwla li llgwina beno bo llëme.

⁸ Dwla kjrina obi, e lono tjeng klung sho pjlú kjing go, ga kuno, botjyono pjlúe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak mya (30), kjoneshko ga botjyono kjwo sak tjer (60), kjoneshko ga botjyono kjwo sak dbâw (100)» le.

⁹ E irgo ga tjlë ba kong jek sira obi ga «Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yôtso» le.

Jesús tjlëno llëbo jyäglo go erä ega

¹⁰ Nopga tjeng kës li brikotong irgo ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li, oba oblë jëk löng ba tjok wleniyo, e tjlë lok ba kong ga «Rokërwa bop kong sira ga llëye lorop llëbo jyäglo go yë, e llë loklo pjlollgwes borwa kong, miydërwa wlo» le.

¹¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbö ber no pjluyo sorë li roy miydaydëba llëm li pinaba bomi kong. Gueniyo nopga oblë kongda, lër llëbo jyäglo go erä.

¹² Eni ga

»“Ëya löng kjër ga llë ïyde miyde lok llëm,
kuya löng kjër ga llë loklo miyde lok llëm bakoe.
Eni llëm kjwe ga
optwé ber Sbö kong,
ga owa pjang ba go li löya ber drete”» le.

Dwla sguingga lanyo, e llë loklo lara Jesúsde

¹³ E irgo ga Jesús tjlë ba kong ga «¿Tjlökwo lër shäng llëbo jyäglo go ëre llë loklo miydëmi llëmde? Miydëmi llëm ga tjlökwo lër llëbo jyäglo go obi ga miydëmi llëm bakoe.

¹⁴ Dwla sguingga li, e Sbö tjlökwo laga oba kong li loklo.

¹⁵ Kjone kjone, e so dwla lono tjeng irbo bäng li kjoyoe. Tjlökwo li kuya, gueniyo Ä tjwe eshko, ga döya ba shjiryo.

¹⁶ »Kjone kjone, e so dwla lono ak ara tjrëko li kjoyoe. Tjlökwo li kuya ga kjre lok wopjlúe.

¹⁷ Gueniyo tjlökwo li äär ber ba pjlúshko jlökoyo llëm kjishko ga llëye wen ba kong sirashko, epga shdungoba tjlökwo li kjishkoshko ga raye, söya ame.

¹⁸ »Kjone kjone, e so dwla lono shkô sho roshko li kjoyoe. Tjlökwo li kura,

¹⁹ gueniyo llëbo tjeng kjok ëre kjing goshko li woyotjlíya ara, wo pjang dbur go, llëbo tjeng kës li kjre woydë ber ba kong wlo bakoe. E kjishko ga tjlökwo li woyo ba kong ame, ga ho wen tjlökwo li kjishko llëme.

²⁰ »Gueniyo ga kjone kjone obi, e so dwla lono tjeng klung sho pjlú kjing go li kjoyoe. Tjlökwo li kuya, ga kjre jlökoyo. E ber shäng so dwla botjyono pjlú kjoyoe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak mya (30), kjwo sak tjer (60), kjwo sak dbâw (100)» le.

Iök shjiy

21 E irgo ga Jesús tjlë ba kong ga «Iök borkey jong shjiy, jney llëbo dorko wlo llëme. Iëy jong kjókshko dey.

22 Llëbo jnek tjeng'li, e woyde Sbörë ga ber ikoba wëjë wlo. Ga llono ga e ber miydëba dret, iök shjiy poyong jong kjókshko wleni.

23 Èye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yõtso.

24 »Ga llëye kumi löng'li kuzi yõtso. Kumi yõtso wleni ga pjây opping ara. Kumi yõtso llëm wleni ga pjây opping ara llëme. Kumi sorë ga pjây opping eni, ga pjây opping e kjinmo obi.

25 Èye llëbo tjok ga sëya jek obi. Èye llëye llëm ga llëye tjeng sirawa li döya ba shjiryö drete» le.

Dwla wen sorë

26-27 E irgo ga Jesús tjlë ba kong obi ga «Sbö ber no pjluyo sorë, e so dwla sguina domer kjararë kjoyoe. Dwla, e sguina beno klung sho kjing go, ga domer li shrono iröng ba ushko. Eshko ga pë, wollen, ga bë sök wlëpe. E wopra ga dwla sguina beno tjeng li weno, ga kuno, shäryë eni sorë miyde domer lirë llëm gueniyo.

28 Dwla li kun jong laga klung shorë. Kun jem, korga wen, kjing shen, ga bo kwirkë shjiye.

29 Bo kwirkono shjiy kuzong ga domer li jongya ba skok kjwlä jä» le.

Kjor dwlayo chirawa

30 E irgo ga Jesús tjlëno ba kong jek obi. Tjlë ga «¿Sbö ber no pjluyo sorë, e so llë kjoyo? ¿Lër bomi kong sorë ga pjlü?

31 E so kjor dwlayo chirawa ko *mostaza* dgoroy klung roy kjoyoe. Dwlagwo ère chirawa, dwlagwo oblë oblë dorko.

32 Gueniyo kun kësbang, dwlagwo oblë oblë kjinmo. Eshko ga sënwa llë usho ywë ba kowo go» le.

33 Nopga pina Jesúsdë llëbo jyäglo go eni. Kura lok, gueniyo llë loklo miydara lok uunkong llëme.

34 Jesús tjlëno nopga kong llëbo jyäglo go erä. Gueniyo nopga tjeng kës li brikong lok pjarshko ga llëye lara llëbo jyäglo go li, e llë loklo pjllölgwera ba oppinggaga kong pjire.

Pjluk, di bäng buk kësbang, e ichara Jesúsdë

35-36 Kjek sëng ga Jesús sök kjoyong roshko obi, ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Shji to dipzë, di bäng buk kësbang ère kjwo kalëkong» le.

Kuya lok ga opyono lok kjoyong li roy ga «Tjawa toe» le lok nopga kong, ga to jek ey dwayo. Eshko ga kjoyong oblë sökoba jek tjeng ba tjok bakoe.

37 Eshko ga pjluk tjwe jong träk llëm, dbo ara di bäng buk kësbang li kjing go. Di iöya ara, ga di dlin jong kjoyong li roy, pir sek seke.

38 Eshko ga Jesús buk pë kjoyong sigwo lëkong, kä iak buk kä ioklo kjing go. Eni ga ba oppinggaga jek löng ba wolleng, ga tjlë ba kong ga «¡Tjlapga no pingga! ¡Shji ba pitoe! ¿Pja buk wlëp ega?» le.

39 Kuya ga kojono, ga tjlë pjluk, di iöya li kong ga «Pja slanzong. Pja ber tjëkso» le, ga beno buk tjëkso.

40 Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «¿Kjek bangkjrëmi ara ega? ¿Pjây mär bor go llëm obire?» le.

41 Eni ga epga shgawara löng ara. Ga tjlë èng kong ga «¿Kjwe èro? Ízïa. Tjlëno pjluk, di iöya li kong ga kole pjluë» le.

5

Domer goshko Ä säya kjlara

1 Jesús, ba oppinggaga, e dipzono jek öötong löng di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong, Gadara kjokyo.

2-6 Eshko ga domer goshko Ä säya kjlara. Kjra lëba, shakoba or go ga ä kuzong ga kjrocharaba dröng sho go pjloglo kop ara, gueniyo ba dröng sho li skoya jek tas tas erä. Ga domer li kjwëy llong llëme. Shaga ërë llëm bakoe. Jëk to shäng sakshko erä. To shäng öö le öö le kjloy. Äär kjone ga opyok to shäng ak go. Eni ga Jesús iya sak tjeng lishko dwayo ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tonono.

7-8 İya Jesúsde ga tjëlë ba kong ga «İÄ säya, pja opkjos domer kjwe go dwayo!» le.

Kuya ga tjëlë ba kong dbo go ga «İSbö Tjwlö Kësbangyo Wa li pja! İPja tek shäng bor barwë ega? İRokër bop kong sira Sbö ko go ga tja shdum llëme!» le.

9 Kuya ga tjëlë ba kong ga «İPja ko llë?»

«Tja ko Kop Arae. Tjawa säya ara domer ëre go kjïy» le.

10 Eshko ga tjëlë lok ba kong obi ga «Rokër bop kong sira ga tjawa ichëp kjok ëreshko dwayo llëme» le ba kong eni kop arae.

11 Epga löng lishko soshko ga köchi tjeng träk llëm dlup poglo go, ië.

12 Eni ga säyaga li tjëlë Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga tjawa ichos jek köchi tjeng kjwe go» le.

13 Kuya ga «jölö» le, ga säyaga li opkjono to lok domer li go dwayo, ga jek lok köchi li go shara. Wop eni llëm ga köchi tjeng li zrono jer ri ri dlup poglo go, optono lok jer uunkong di bäng buk kësbang li roshko, ga shteno lok dret eshko. Köchi shteno li kop sak dbäw dbäw pjloglo pjök (2,000) dik.

14 Eni ga köchi dagaga tjeng li töktong jek ey dwayo, ga öötong löng nopga löngshko ga llëye shäryono li roy lara nopga kong pjire. Kuya lok ga tek shrono löng ara ba ik.

15 Shrono löng Jesús shäng lishko ga iya lok ga domer dämär ga goshko Ä säya li, e wlëna lok bë sök eshko, doyono pjir shwong go, skwë ame, poptono sök pjluë. İya lok eni ga beno löng säya llëme.

16 Llëye shäryono domer li tjok, köchi li tjok, e lara ba İgaga tjeng eshko lirë nopga shrono tjeng li kong.

17 Eshko ga nopga li tjëlë Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga pja opshis kjok ëreshko dwayo» le.

18 Kuya ga jlö lara. Jer opyë kjyong royshko ga domer poptono li tjëlë ba kong ga «Rokër bop kong sira ga tja ios jek bop tjok» le.

19 Kuya ga tjëlë ba kong ga «İllëme. Pja nom bop ushko iröng dey. Llëye shäryara Tjlapgarë bop kong li, pja songe lara sorë li, e lëp bop pjeyoga uunkong kong, miyde lok wlo» le.

20 Kuya ga jlö lara, ga to jek öötong shäng kjokyo ko Decápolis. Eshko ga e poptara Jesúsde sorë li roy le öötong shäng oba kong eshko. Kukoba ga woyotjlikoba beno löng arae.

Kjoglo wolono buk kjlara, walë swlo ara kjlara

21 E irgo ga Jesús dipzono jek iröng di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong. Öötong shäng di kjako ga oba tönö löng träk llëm eshko.

²² Eshko ga domer shäng kjlara ko Jairo. Judíoga syō uyo jong eshko li kägäyoga shäng kjlara li e. Jesús İya ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go.

²³ Tjlê ba kong ga «Bor wa walê buk ba llêmdo, shinmotkokdoe. Rokër bop kong sira ga kayo İp bor kong. Pja orkwo iê ba kjing go, poptêp wlo, shinmotkê llêm wlo» le.

²⁴ Kuya ga to jek ba tjok.

Oba ara kjîshko ga Jesús jêk shängshko ga pollikoba arae.

²⁵ Lông li tjrêko walê shäng kjlara swlo ara lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjän. Ba dbar İya İyado, poptê llême.

²⁶ Öör shäng dwlomnega ara shwoy ga ba dburwa tjeng li zana drete. Eni êmdê ga poptono llême. Miga beno shäng ro bang ara jek kégong.

²⁷⁻²⁸ Bäm go ga Jesús roy miydara, ga wotjlîk ga «Tja to İk. Tja öötong shäng ba shwoy ga ba shwong worbo porwêr dô ga tja poptê» le. Eshko ga tek shrono shäng Jesús zlong bäng ba kokso shwo lêkong ga ba shwong worbo porwara,

²⁹ ga poptono jekdo eshko. Opkuk ga beno shäng pjlu, swlo ame.

³⁰ Jekdo eshko ga Jesús wotjlîk ga «Miydêr ga êbo poptono, llêbo shäryono bor dbo kësang go» le. E kjîshko ga İya iröng ga tjlê oba kong ga «¿Bor shwong porwaga êrê?» le.

³¹ Kuya ba oppingagarê lok ga tjlê ba kong ga «Nopga ara kuzong ga pja polliya lóng bop zlong bäng pjlor kar kare. ¿Eni ga “¿Tja porwaga êrê?” lêp sorêro?» le.

³² Gueniyo jlô lara llême. İya beno shäng obi kjlarashko kjlarashko, porwaga êrê miyde wlo.

³³ Eni ga walê lira ommyidê shäng pjluê. Ga tek shäng Jesús zlong bäng ga kjök tono sök kjlo dete erä. Eshko ga llêye shäryono ba kong li lara ba kong pjire.

³⁴ Kuya ga tjlê ba kong ga «Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe. Pja nom wopjlú bop ushko. Pja woydê ame. Bop swlo, e wen bop kong ame» le.

³⁵ Jesús tjlê shäng walê li kong wopro ga nopga tek shrono lóng Jairo ushko dwayo ga tjlê Jairo kong ga «Bop wa yê shinmotkonoe. Tjlapga no pingga kjwe twëy tjötó ame» le.

³⁶ Kuya Jesúsde ga jlô lara llême. Tjlê Jairo kong ga «Pja woydê llême. Pja mär bor go erä» le.

³⁷ Eshko ga Jesús to jek Jairo ushko. Ba oppinggaga tjeng ba tjok doglo mya li jek söra ba yorkê, Pedro, Santiago, Santiago kjlarayo Juan bakoe. Llamo söra jek ba tjok llême.

³⁸ Öötong lóng ushko ga İya Jesúsde ga nopga slar wopjluk jong träk llêm, kjloshtê ara bakoe.

³⁹ Eni ga oprzêno jek shäng u li roy ga tjlê lóng li kong ga «¿Pjäy slar ara kjweni ega? Kjoglo, e wolono llême. Buk pê erä» le.

⁴⁰ Kuya lok ga joywe lok jong erä.

Gueniyo ga epga ichara opshik pjire. E irgo ga oprzêno jek öötong shäng kjoglo buk lishko, kjoglo li data, mekê tjok, ba oppinggaga tjeng ba tjok li tjok bakoe.

⁴¹ Eshko ga kjoglo li orkwo shara, ga tjlê ba kong ga «¡*Talítá cum!*!» le. (E «Kjwozirwa, pja kojözong» loklo.)

⁴² Jekdo eshko ga kjoglo li kojono, ga jêktonge. Kjoglo li lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12). İya lóng lirê ga beno lóng yêy le erä.

⁴³ Gueniyó Jesús tjlë ba kong lok ga «Llëye shäryono jüshko ëre lëmi ë kong llëme» le. Ga ba data, ba meké, e ichara ba wa li sëng.

6

Jesús shäng Nazaret kjokyo

¹ E irgo ga Jesús opshino to ey dwayo ba oppinggaga tjok, ga jek öötong löng ba kjokshko, tek chirawa ga kuno shäng lishko.

² Ga öötong woshtozlong dbaryo ga Jesús opzrëno jek judíoga syö uyo jong eshko li roshko, ga nopga pina. Kuya lok ga nopga ara beno löng yëy le erä. Ga tjlë ëng kong ga «¿Kjwe kjok miydë ara opping kjone? ¿Kjok miydë ara li twaga ërë? ¿Llëbo İydëba llëm wleniyó shärye sorë?

³ ¿U shäryaga wle kjwe llëmdo? ¿Mekë María llëmdo? ¿Lëmga Santiago, José, Judas, Simón llëmdo? ¿Dorga löng na bi tjok bako llëmdo?» le eni. Ga tjlökwo kjre lok woydë llëm, iirkë lok ara erä.

⁴ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Kjok kjone pogo ga Sbö tjlökwo laga, e iëba tjlwö ara. Gueniyó ba kjok om go lishko, ba ushko ga iëba tjlwö llëme» le.

⁵ E kjishko ga llëbo İydëba llëm wleniyó to shäryara kjok eshko sopga kong ara llëme. Orkwo iono swloppga pjökde myare kjing go, ga poptara. Llëbo oblë shäryara llëme.

⁶ Ga Jesús beno shäng wotjlík ara, kjok eshko sopga mär ba go llëm kjishko.

Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna Jesúsdë

E irgo ga Jesús to jongya oba ping shäng kjok shto oblë oblë ber lok soshko wleniyoshko.

⁷ Öötong shäng shto kjrínashko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara, ga ichara jek pjök pjöke. Kong dbo twara, Ä sëyaga iche wlo.

⁸ Brikdë lok llëm obishko ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy brikshko ga llëbo sömi ara llëm, bomi kjorkung döe. Pjäy dli sök llëm, kja llëm, dbur sho llëm bakoe.

⁹ Shwong pjang bomi do go li sömi ga pjlu, drepkwota bako, gueniyó shwong oblë, drepkwota oblë, e sömi llëme.

¹⁰ Pjäy äär kjone pogo ga pjäy ber löng u kjwaraso, äär jong pjäy opshik kjok eshko dwayo guing.

¹¹ Pjäy öötong löng kjone ga pjäy wlokre llëm, pjäy kuya llëm wleni ga pjäy opshik kjok eshko dwayo, ga bomi dre pjlungyo lözi ber tjeng eshko. E ber pjäy kura lok llëm li jyäglo, ga owa li ber pjang ba go» le.

¹² Eni ga epga to jek löng tjlë oba kong ga «Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia» le.

¹³ Eshkoshko ga nopga goshko Ä sëyaga wlëna ara, ga sëyaga li ichara to drete. Swloppga ara, e dlu kjing go kjoyo kwona, ga poptara.*

Juan No Waga zrörabae

¹⁴ E dbaryoshko ga Jesús roy shdöktong kjone pogoshko. Ga kura Pjlu Herodesdë. No kjone kjone tjlë ga «E Juan No Waga li woshrokdo. Llëbo İydëba llëm wleniyó shärye ga pjlu e kjishko» le.

¹⁵ Kjone kjone tjlë ga «E Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Elías tjwayde shäng» le. Kjone kjone obi tjlë ga «E Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so oblë li kjoyoe» le.

* **6:13** Eshko dbaryo ga kjoyo kwonaba swloppga dlu kjing go, ba dwlomnekklo.

16 Gueniyo ga oba tjlëno li kuya Herodesdë ga tjlë ga «E Juan. Tja no ichono ba kägä zë kjupargue. E woshrokdo shäng» le.

17-18 Herodes shjiy ko Felipe. Ba boy ko Herodías. Kjupashko ga Herodías kjrara Herodesdë beno sök ba boy shara. E kjishko ga Juan tjlë Herodes kong ga «Herodías kjwe kjrëp ber bop boy wlo ga ä, e bop shjiy Felipe boy kjishko. Tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go eni» le. E kjishko ga nopga ichara Herodesdë Juan shak, bängzaya wlo, shdüya wlo.

19-20 Eni ëmdë ga Juan bangkjre Herodesdë ara. Wotjlik ga e domer pjlo bek, iara Sbörë beno shäng dboy Sbö kong le. Juan tjlökwo lë li kuya pjloglo ara, kuya ä kjishko, woyotjlíya ara ëmdë. E kjishko ga Juan wlikara. Herodíasda omíyowö shjiktëng, e tjlëno sorë li kjishko. Zröya woydë, gueniyo Juan wlikara Herodesdë kuzong ga zröya ga äe.

21 Öötong Herodes shrëzlong dbaryoshko ga Herodes dli shäryono ara, ga nopga parkë ba tjok li mana ië ba tjok. Ba pjloyoga, ba ëngkjwaga kägäyoga, domerga Galilea so tjwlö ara wleniyo, e mana, ga shrono lok, ië wlo.

Eshko ga nopga ara li íya Herodíasdë ga wotjlik ga «Juan, e wolon dbaryo öötonge» le.

22 E irgo ga Herodías wa walë shrono shäng ga bërkonono nopga löng kës li boksho. Íya lok ga beno löng wopjlúe. E kjishko ga Herodes tjlë ba kong ga «Ílëy woydëp li rokos bor kong, ga twër bop kong.

23 Lër bop kong jlökoyo ga kjok ichër sök li ëmdë ga “Woydër bëye” lëp bor kong ga twër bop kong» le.

24 Kuya ga opshino jek ba mekë shwoy. Tjlë ba kong ga «¿Era llëye rokër?» «Juan No Waga kägä rokopdë» le ba kong.

25 Eni ga kjoglo li jekdo shäng maling pjlu shwoy, ga tjlë ba kong ga «Woydër ga no ichëp Juan No Waga li kägä zë, ga tek söp bor kong kjwlë roshko» le.

26 Kuya ga woydë jonge. Gueniyo «Ílëme» le ba kong woydë llëm, tjlëno jlökoyo nopga mana löng li boksho kjishko.

27 Eni ga no ichara kjlara Juan kägä li zë no shdüzlong uyo roshko, tek söya ba kong wlo.

28 Eni ga no li jek öötong shäng no shdüzlong uyo ga Juan kägä zara tas, ga söra, twara kjoglo li kong kjwlë roshko. Eshko ga kjrara, ga söra, twara ba mekë kong.

29 Roy kuya Juan oppinggagarë ga öör lok ba doyo kjrë, ga söra, jnena lok sakshko.

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000)

30 Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska li shrono löng iröng obishko ga llëye shäryara lok, Sbö tjlökwo lara oba kong sorë, e lara lok Jesús kong pjire.

31 Jesús sökshko ga nopga tjwe jong ara ga brik jong eni bakoe. Eni kuzong ga dbar epga kong ië wlo ëmdë ga äe. E kjishko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Shji to jongya kjok shto oblë, kjok kjing, no llëm wleniyoshko, shji woshtë wlo» le.

32 Eni ga opshino jek ey dwayo, ga opyono jem lok kjoyong roshko, ga to kjok shto oblë, ber löng tjoksa wlo le.

33-34 Gueniyo opshinoshko ga ína nopga ararë. Ga nopga kjok shto oblë oblë so to jek lok ba irgo pjö lëkong. Jesús opshino kjoyong roshko dwayoshko ga nopga ëng töno träk llëm li ína, ga songe le. Wotjlik ga epga öng wlëp ushko so daga llëm wleni le. E kjishko ga epga pina ara.

³⁵ Kajok ro zar kjwlë kuzong ga ba oppinggaga tjlä lok ba kong ga «Kajok sëng tjän. Kajok ëreshko llëye drete.

³⁶ Pjlu wlo ga nopga kjwe ichos to na dwayo, jek llëbo soynekoba kjone lishko, dli tjwlëk wlo» le.

³⁷ Kuya ga tjlä ba kong ga «Sëzi pjäydë dey» le.

Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Sëy uunkong wlo ga woyde ga dbur bayo domer parkono dbargwo sak dbaw pjloglo pjök (200) äska wleni. ¿Shäryërwa sorëro?» le.

³⁸ Eni ga tjlä ba kong lok ga «¿Pjäy pjlung shosho suk pjir tjeng kjwobi? To ïmia» le.

Öör ina, ga tjwe löng iröng ga tjlä ga «Ëreshko pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mä tjeng do pjök bakoe» le.

³⁹ Kuya ga epga ichara nopga tjeng kjlobi li ichë wlar uunkong töshko, shkwamsho kjing go.

⁴⁰ Kuya lok ga nopga wloktong töshko, shtor shtor, kjoneshko ga doglo sak dbaw (100), kjoneshko ga doglo sak shkëng (50).

⁴¹ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li, mä do pjök li, e kjrara Jesúsdë, ga kjok dogo ïya jem drëng ga tjlä Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, ga twara ba oppinggaga kong. Ga pjlogara lok nopga tjeng kës li kong. Mä do pjök li shdöra uunkong kong bakoe.

⁴² Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjluë.

⁴³ E irgo ga dli worbo töna ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

⁴⁴ Domerga iono uunkong ga doglo sak dbaw dbaw pjloglo shkëng (5,000). Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.

Jesús jëktong di kjing go

⁴⁵ E irgo ga Jesús ba oppinggaga ichono opyë kjoyong roshko, dipzë di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong wlo, äar ber löng Betsaida kjokyo shwo lëkong wlo. Ga nopga brik wopro ga Jesús beno shäng eshko.

⁴⁶ Nopga briktong pjir ga Jesús jem öötong shäng dlup go tjoksa, syöshtë Sbö kong eshko wlo.

⁴⁷ Kajok ro zoktong ga shäng eshko tjoksa.

Eshko ga ïya ga kjoyong li jek öötong buk di bäng buk kësbang li roworbëe.

⁴⁸ Ga pjluk tek jong ba shwo lëkong. E kjishko ga kjra le lok ba kjoyong li roshgue jong ba kjlongkwang go. Kajok ba shränto ga Jesús jek jëk shäng di bäng buk kësbang li kjing go, dipzë kjwo kalëkong wlo lara. Gueniyo öötong jek shäng ba oppinggaga li soy ga

⁴⁹ ïya lok ga tjlä ëng kong ga «¡Kjwe äya jlöe!» le, ga öö le lok ara.

⁵⁰ ïya lok uunkongdë ga bangkjre beno löng ara.

Jekdo eshko ga Jesús tjlä ba kong ga «¡Pjäy wokjange! ¡Tja li jekdo shäng! Lëye bangkjre mi llëme» le.

⁵¹⁻⁵² E irgo ga jem opyono kjoyong li roy, ga pjluk li beno tjëksoe. Eshko ga epga beno löng yëy le erä. Lëye kuya woydë llëm kjishko ga pjlung shosho suk pjir twara oba ara kong li, e llë loklo to miydara lok llëm, ga beno löng wotjlik ara e kjishko.

Swlopga poptara Jesúsdë Genesaret kjokyo

⁵³ Dipzono lok di bäng buk kësbang li kjwo kalëkongshko ga öötong löng Genesaret kjokyo.

54 Eshko ga opshik lok kjoyong roy dwayoshko ga nopga löng eshko kjlëbö. Miydara lok ga kjwe Jesús le eni.

55 Eni ga roy shdöra lok kjok eshko kjwang jikong. E kjishko ga swlopga sökoba swlo sökklo roy, tjwe jong llaw pogo, öötong löng Jesús jëk shäng lishko.

56 Eni ga äär kjone pogoshko ga swlopga söraba, iaraba tjeng llëbo soynezlóng irbo sor go llögong llögong. Ga tjlë lok Jesús kong ga «Swlopga kjwe ichos bop shwong worbo porwë sira döe» le ba kong. Ga porwara, ga poptono jekdo uunkong.

7

Nopga äär ber owa Sbö bokso sorë

1 Pjlara ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga kjone kjone, e tjwe löng Jerusalén kjokyo dwayo, ga tek shrono löng Jesús shwoy.

2 Eshko ga İya lok ga Jesús oppinggaga kjong kjong iono, orkwo shwoyde llëm obishko. E kjishko ga läywe lok owa.

3 (Fariseoga, judioga llamo li, e ioydë llëm obishko ga orkwo shkwë yötso enido, ba tjlapgaga tek dënashko so sdëkwo sorë ga eni.*

4 To llëbo soynezlóng ga tjwe ushko iröng ga orkwo shkwë e kjoyo enido, llëm ga ië llëme. Ga ba llëbo ioklo, e kwoshkwe lok pjir bako, ba di bapkwo shäryak klung shosho go, ba sbi shäryak dröng sho go, ba ioklo bako, lara ba pjeyoga tek dënashko so lirë sorë ga eni. Sgara beno löng llëbo shäryë oblë oblë, e kjoyo kjoyo eni bakoe.)

5 E kjishko ga tjlë lok Jesús kong ga «¿Bop oppinggaga kjwe, bi tjlapgaga tek dënashko so sdëkwo bangkjre lok llëm ega? İe lokshko ga orkwo shkwë llëme» le.

6 Kuya ga tjlë ba kong ga «İPjây Sbö tjlökwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlushko! Llëye lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so İsaíasdë bomi kjishko li, e jlöe. Tjlëno beno eni:

»“Nopga ère, tja poshrëya ba kjamo go,
gueniyo tja woyotjlıya pjang ba pjlushko llëme.

7 No pıya kjok llgwekklo taga norë li go eröe.

E kjishko ga tja poshrëya löng li llëno llëme.”†

8 »Sbö kjok llgwekklo li sömi İyado llëme. Pjây ber löng no sdëkwo shäryë döe.

9 Sbö kjok llgwekklo li kolëmi llëm, bomi sdëkwo shäryëmi wlo.

10 Moisés tjlëno tek dënashko ga “Bomi dataga, bomi mekëga, e bangkjrozı, iozı ber tjwlö ara.”‡ Tjlëno obi ga “Ëye ba data, ba mekë, e äyoshtono ga e zrökko.”§

11 Gueniyo ga pjây tjlë ga èye tjlëno ba data, ba mekë kong ga “Pjây kjimter ga äe. Bor llëbo uunkong ère tworor tjeng Sbö kong pjire” lara ba kong pjir ga

12 ba data, ba mekë, e kjimte ame ga pjluë lëmi eni.

13 Eni ga bomi sdëkwo pimi oba kong li kjishko ga Sbö tjlökwo li ioromi beno tjwlö llëme. Ga pjây llëbo shäryë owa oblë oblë e kjoyo bakoe» le.

14 Eshko ga nopga rokara tek ba zlong bäng obi, ga tjlë ba kong ga «Tja kuzı uunkong, miydëmi wlo.

* 7:3 Shäryara lok eni, woydara Sbörë eni kjishko lara, miga eni llëme. † 7:7 İsaías 29.13. ‡ 7:10 Éxodo 20.12; Deuteronomio 5.16. § 7:10 Éxodo 21.17; Levítico 20.9.

15-16 Nopga äär ber owa Sbö bokso laga dli ue lirë llëme. Miga ber löng äär ba bokshto wlo laga ba wotjlík wen ba pjlúshko lirë* » le.

17 Tjlëno oba kong pjir ga opshino jek ey dwayo, ga opzrëno jek öötong shäng u jong kjwara eshko li roshko. Eshko ga ba oppinggaga tjlë lok ba kong ga «Rokërwa bop kong sira ga llëye lëp shäng oba uunkong kong yë, e llë loklo los borwa kong, miydërwa wlo» le.

18-19 Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëye lër shäng li llë loklo miydomirë llëm obire? Nopga äär ber owa Sbö bokso laga dli uara lirë llëme. Dli uëy li jer äär ber tjeng bi bö roshko. Pjir ga tur bi roy dwayo. E äär ber tjeng bi pjlúshko llëme. E kjishko ga shji äär ber pjlo bek Sbö bokso dli kjishko llëme» le. Tjlökwo lara Jesúsdë shäng li, e dli uunkong uëy ga pjlúe loklo.

20 Pjir ga tjlë obi ga «Nopga äär ber owa Sbö bokso laga ba wotjlík wen ba pjlúshko lirë.

21-22 No wotjlík owa, pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, no zrök, pë walë ba boy llëm li tjok, lürkë, wotjlík dbur töng ba kong erö, llëbo shäryë oblë kong owa, oba jyäp gwë, llëbo owa shäryë lötkkë llëm wleniyo, wotjlík owa oblë tjok ba llëbo kjishko, oblë läywë owa, opyë woydë ber tjwlo ara oblë kjinmo, llëbo shäryë wotjlík llëm, e wen tëm ba pjlúshko dwayo uunkong.

23 Nopga äär ber owa Sbö bokso laga llëbo tjeng kës ère wen ba pjlúshko lirë» le.

Walë judío llëm wleniyo mär Jesús go jlökoyo

24 Jesús opshino to kjok eshko dwayo ga jek öötong shäng Tiro kjokyo. Eshko ga u wlëna jong kjwara ber sök eshko miydëba llëm wlo lara. Gueniyo öötong sök eshko li miydarabae.

25-26 Kjok eshko ga walë sök kjlara, e judío llëm, e Fenicia so. Fenicia kjokyo, e Siria kjokyo obi. E wa sök kjlara walë, kjwozirwa wleniyo, goshko Á sëya kjlara. Jesús roy miydara walë lirëshko ga tekdo shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tono, tjlë ba kong ga «Tja wa sök kjlara ushko walë, goshko Á sëya kjlara. Rokër bop kong sira ga sëya li ichëp to bor kong» le.

27 Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «Woyde ga bi wapga ië bäm go. Bi wapga dli li döy, twëy shjiti kong wlo ga äe» le.†

28 Kuya ga tjlë ba kong ga «Jlõe, Tjlapga. Gueniyo wapga li iëshko ga ba dli pjloyo lon ter töshko ga ue shjitiirë ga pjlúe» le.

29 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja dboryorop eni kjishko ga pja woydë ame. Pja nom iröng bop ushko. Á sëya pjang bop wa go li to tjän» le.

30 Walë li to ey dwayo. Öötong shäng ba ushko ga ba wa li wlëna buk ba bukklo kjing go. Á sëya li to tjän.

Domer kjok kugö llëm, tjlë ma wleniyo poptara Jesúsdë kjlara

31 E irgo ga Jesús opshino to Tiro kjokyo dwayo, jongya Galilea di bäng buk kësbang bukhshko. Jek shäng li jek jong Sidón kjokyo ga öötong shäng Decápolis kjokyo.

* 7:15-16 Tek dënaashko ga kjibokwo ère jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Miga ber löng äär ba bokshto wlo laga ba wotjlík wen ba pjlúshko lirë. Èye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.»

† 7:27 Eshko dbaryo ga nopga judío llëm wleniyo kowara judiogarë shjiti, epga pjeyo oblë kjishko. Eni ga shjiti lara walë li kongshko ga e nopga judío llëm wleniyo layde. Ga llëbo ichara Sbörë judioga kong li, e ber nopga judío llëm wleniyo kong llëme layde.

³² Eshko ga domer sök kjlara kjok kugö llëm, tjlä ma wleniyo. Domer li söraba Jesús zlong bäng, ga tjlä lok ba kong ga «Rokërwa bop kong ga pja orkwo ios domer ère kjing go sira, poptèp wlo» le.

³³ Kuya ga domer li orkwo shara, ga söra jek nopga ara löng lishko dwayo pjola sira. Öötong löng eshko ga Jesús sakkwo zrëno domer li kwomgwo bäng kar kare. E irgo ga ba sakkwo shira iröng, ga pöra ba tröng go, ga domer li kjyorkwo porwara ba sakkwo go.

³⁴ Eshko ga kjok dogo ìya jem drëng ga tjwLö shrono rong, domer li songe le kjishko. Ga tjlä domer li kong ga «*Efatá!*» le. (E «Kwom ro, pjäy roshwizong» loklo.)

³⁵ Jekdo eshko ga domer li kwom ro tuk li roshwino beno kjok kugö pjlúe. Ba kjyorkwo li döktong beno tjlä pjlú bakoe.

³⁶ E irgo ga Jesús tjlä nopga löng li kong ga «Domer ère poproror lëmi è kong llëme» le. Gueniyo jlö lara llëme. «Lëmi llëme» le Jesúsde jek obi. Enira kuya lok ga roy shdöra lok jek këgong.

³⁷ Eni ga nopga beno löng yëy le erä. Ga tjlä lok èng kong ga «Llëbo shärye kës li, e owa llëme. Nopga kjok kugö llëm wleniyo ie ber shäng kjok kugö wëläe. Nopga tjlä llëm wleniyo èmdë ga ie ber shäng tjlä bakoe» le.

8

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000)

¹ Dbar kjwara ga nopga shrono tönö löng ara Jesús sök lishko. Dli llëm kuzong ga ba oppinggaga rokara Jesúsde tek ba zlong bäng, ga tjlä ba kong ga

² «Nopga kjwe löng bor tjok na öötong dbargwo mya, ga llëye uako llëme. E kjishko ga songe lër.

³ Jek ichër ba ushko ië llëm ga äe. Kjone kjone tjwe pjola dwayo. E kjishko ga wopjir irbo kjwe» le.

⁴ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Nopga träk llëm kjwe sëy sorë? ¿Kjok no llëmshko ère dli wlëy kjone?» le.

⁵ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Pjäy pjlung shosho suk pjir tjeng kjwobi?» «Tjeng kjwo kjäk (7)» le ba kong.

⁶ Eni ga nopga li ichara Jesúsde wlar uunkong töshko. Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo kjäk (7) li, e kjrara, ga tjlä Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga dli li tora, twara ba oppinggaga kong. Ga pjlorgara lok nopga tjeng kës li kong.

⁷ Mä tjeng kjlöbö chilawa bakoe. Eni ga Jesús tjlä Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga mä li twara ba oppinggaga kong, pjlorgue lok nopga tjeng kës li kong wlo.

⁸ Eshko ga nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjlúe. E irgo ga dli worbo tóna ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo kjäk (7), tjung tjunge.

⁹ Domerga iono uunkong ga doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000) dik. Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.

E irgo ga nopga briktong pjir ga

¹⁰ Jesús opyono kjong roshko ba oppinggaga tjok, ga to ey dwayo, jek öötong löng Dalmanuta kjokyo.

Llëbo jyäglo shäryara Jesúsde llëme

11 Eshko ga fariseoga tek shrono löng Jesús shwoy, ba tjlík wlo. Tjlê ba kong ga «Llêbo İydebá llêm wleniyo shäryos borwa kong kjrina, pja ichaga Sbörë jlöre miydërwa e go wlo» le.

12 Kuya ga tjlwlo shrono rong, ga tjlê ba kong ga «¿Eerishko dbaryo sopga, woydëmi ga llêbo jyäglo shäryër bomi kong ega? Lër bomi kong jlökoyo ga shäryër llême» le,

13 ga rayara beno löng eshko. E irgo ga opyono kyyong roy, ga dipzono jek di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong.

Fariseoga, Herodes, ba pjlung shosho uukklo

14 Ga jek löng kyyong roshkoshko ga miydara ba oppingagarë lok ga dli söra lok llêm, pjlung shosho suk pjir beno buk kjwara eröe.

15 Ga Jesús tjlê ba kong lok ga «Pjäy sjëk fariseoga, Herodes, ba pjlung shosho uukklo wle tjok» le.

16 Eni ga epga tjlê lok ëng kong ga «Shji pjlung shosho suk pjir söno llême. Le shäng bi kong eni e kjishko» le.

17 Tjlê löng ëng tjok llê li miydara Jesüsdë kuzong ga tjlê ba kong ga «¿“Shji pjlung shosho suk pjir söno llême”lëmi ega? ¿Bor tjlökwo li llê loklo miydomirë llêm obire? ¿Llêye kumi woydë llêm obire?»

18 Pjäy bokkwo tjok, gueniyo pjäy kjok İgö llême. Pjäy kwomgwo tjok, gueniyo pjäy kjok kugö llêm bakoe. ¿Llêye woyo bomi kong llëmdo?

19 ¿Domerga sënör doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000), pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) goshko ga dli beno obi tönomi shingyo kjwobi?»

«Shingyo dlinorwa kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12)» le lok ba kong.

20 Eshko ga tjlê ba kong lok obi ga «¿Domerga sënör doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000), pjlung shosho suk pjir kjwo kjäk (7) goshko ga dli beno obi tönomi shingyo kjwobi?»

«Shingyo dlinorwa kjwo kjäk (7)» le lok ba kong.

21 Eni ga tjlê ba kong lok ga «¿Eni ga bor tjlökwo llê loklo miydëmi llêm obire?» le.

Domer kjok İgö llêm wleniyo poptara Jesüsdë kjlara

22 E irgo ga Jesús öötong shäng Betsaida kjokyo. Eshko ga domer sök kjlara kjok İgö llême. E söra shrono löng Jesús zlong bäng, ga tjlê lok ba kong ga «Rokërwa bop kong ga domer ëre porwos sira, poptëp wlo» le.

23 Kuya ga domer li orkwo shara, ga söra jek u lokshko li worbo go. Öötong löng eshko ga Jesús tröng twono domer li bokkwo go, orkwo iara ba bokkwo kjing go, ga tjlê ba kong ga «¿Llêbo İgöpede?» le.

24 Eshko ga kjok roino, ga tjlê ga «İn ga no jëk jonge. Gueniyo ga İgör yötso llême. E kjiy ga nopga jëk löng li in ga so kjor kjoyoe» le.

25 Eni ga Jesús orkwo iono ba bokkwo kjing go jek obi. Eshko ga bokkwo poptono, beno kjok İgö wëllëe.

26 E irgo ga Jesús tjlê ba kong ga «Pja nom bop ushko. Pja jek äär Betsaida kjokyo guing llême»* le.

No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e Jesús İara Pedrorë

* **8:26** Tek dënnashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlê ga «Pja nom bop ushko. Pja jek llêbo weno bop kong li roy lë Betsaida kjokyo guing llême.»

²⁷ E irgo ga Jesús, ba oppinggaga, e jek löng Filipino Cesarea kjokyo shto oblë oblë. Eshko ga jek löng irbo ga Jesús tjlë ba kong lok ga «¿Kumi ga tja ë lëba?»

²⁸ «No kjone kjone tjlë ga pja Juan No Waga li woshrokdo le. Kjone kjone tjlë ga pja Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Elias tjwayde shäng le. Kjone kjone obi tjlë ga pja Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so kjlara li woshrokdo le» le lok ba kong eni.

²⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «E ga pjây e, ¿tja ë lëmi?» le.

Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «No pjluvo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja» le.

³⁰ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Tja ë lëmi ë kong llëme» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko

³¹ Eshko jek lëkong ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Äär dbar kjwara ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shdungoba ara guing. Judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo, syöshtaga kägâyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, tja wlokjre lok llëme. Ga tja zrökoba, gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le eni.

³² Llëbo shäryëba ba kong tjwe li, e lara ba oppinggaga kong wëllë, miyde lok wlo.

Kuya Pedrorë ga Jesús rokara tjoksa, ga wlonae.

³³ Gueniyo ga Jesús bojono, ba oppinggaga llamo beno tjeng li ik wlo. Eshko ga tjlë Pedro kong ga «¡Á, pja opkjos bor zlong dwayo! Llëye woyde Sbörë li woyotjlip shäng llëme. Llëye woyde norë li woyotjlipdë shäng eröe» le.

³⁴ Eshko ga ba oppinggaga rokara tek ba zlong bäng, nopga tjeng li rokara eni bakoe. Ga tjlë ba kong ga «Ëye jëk woydë bor tjok jlökoyo ga ber shäng bor woyotjlik iyado, wotjlik llëbo shäryë kjok ëre kjing goshko ame bakoe. Bor kjishko ga llëye shäryëba ba kong llë pogoshko li, e zrökoba pjang kjlös go ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme.

³⁵ Ëye wotjlik opdë om go, zrökoba bor kjishko llëm wlo le ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjishko, llëm ga Sbö tjlökwo roy pjlu kjishko ëmdë ga era ber sök së iyado kjok dogo.

³⁶ Ëye llëbo tjeng kjok ëre kjing go kës li kjrara tjeng ba wloy ëmdë ga e llëno llëme. Wolono ga öötong kjok dogo llëm ga to jeno ba llëbo li tjok.

³⁷ Shji ber löng së iyado Sbö tjok wlo ga tjwlëkklo kjok ëre kjing goshko drete.

³⁸ »Nopga löng eerishko dbaryo li owa, so domer orkwosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok kjoyoe. Llono ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe bor Data dbo kälä goshko, bor parkagaga kjok dogo so tjok. Eerishko ga ëye, tja lökyokjre nopga owa bokshto ga eshko ga lökyokjrër eni bakoe» le.

9

¹ Ga Jesús tjlë ba kong obi ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjây kjone kjone löng ëreshko wolontë llëm obishko ga Sbö ber no pjluvo dbo ara go sorë li imi wëllë» le.

Jesús kjlopswono beno kälä lletllet

² Dbargwo tjer (6) irgo ga Pedro, Santiago, Juan, e söra Jesúsde jem dboshko, dlup jong kjwara kjökshko li go. Öötong löng tjoksa eshko ga ina ba oppinggaga jem löng ba tjok lirë ga Jesús kjlopswono,

³ shwong beno pjublún shjiye. Shji shwong kwoshkwono beno pjublún stek lëy wleni, gueniyo äär eni llëme.

4 Eshko ga ĩya lok ga Moisés, Elías, e weno löng lan Jesús tjok eshko.

5-6 Eni ga ba oppinggaga beno löng kjok bangkjré arae. Pablo, e lléye lako ba kong wlo drete. Eni ëmdë ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, tjawa löng na ga pjluë. Tjawa ukwang shäryë kjwo mya, bop kong kjwara, Moisés kong kjwara, Elías kong kjwara bakoe» le.

7 E wopro ga pjäng sho lono ter kjrina ba kjing go. Ga pjäng sho li roshko dwayo ga ybö kura lok, tjlë ga «Bor wa li ëre. Woydër ara. Ba tjlökwo kuziã» le.

8 Jekdo eshko ga ĩya lok ba sor go obi ga ëye beno drete. Jesúsda beno shäng erä.

9 Jer oplong löng dlup li go dwayoshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Lléye ĩnomi yë lanyotkëmi ë kong llëm, no to ter kjok dogo dwayo ëre woshrono iröng obi guing» le.

10 Eni ga lléye lara lok ë kong llëme. Gueniyo ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre woshrono iröng obi guing» lara li, e llë loklo lanyotke beno löng ëng kong.

11 E irgo ga ba oppinggaga löng li tjlë lok ba kong ga «No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go tjlë lok ga “Borwa pjluo iche le Sbörë li tjwe ber nopga uunkong pjluo wlo. Gueniyo ga Elías tjwe bäm go” le. ¿Le lok eni ega?»

12 «Elías tjwe bäm go jlöe. E tjwe llëbo uunkong poshäryaga. Gueniyo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shdungoba ara guing, ga tja wlokjréba llëm bakoe. ¿Tak pjäng Sbö tjlökwo go eni bako jlöre?»

13 Gueniyo lër bomi kong ga Elías shrono öör tjän. Ga kong llëbo owa shäyaraba, woydaraba sorë li eni, tak pjäng Sbö tjlökwo go sorë li eni» le ba kong.

Dwlas goshko Ä säya poptara Jesúsde kjlara

14 Jesús, ba oppinggaga jëk löng ba tjok li, e jer äär löng ba oppinggaga llamo beno tjeng lishko. Ga ĩna lok ga nopga tóno ara eshko. E tjrëko no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go löng kjlëbö. Epga löng ënglë Jesús oppinggaga beno tjeng li tjok kar kare.

15 Jesús tek shäng li ĩya nopga löng lirëshko ga beno löng yëy le erä. Ga jek zron jong öötong löng Jesús zlong bäng, wlokjre lok wlo.

16 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «¿Pjäy löng ënglë kar kar, llëro?» le.

17-18 Kuya domer kjlararë ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, tja wa shäng kjlara domer, goshko Ä säya kjlara. Iara beno shäng tjlë llëme. Shaya säya lirëshko ga dbukza rish buk töshko erä, ga kjamo ber bung ara, kowo uë shmët, ber buk kjlo des erä. Tek söror bop kong, poptëp wlo loror, gueniyo tja tjwe ga pja shäng na llëme. Tja tjlëno bop oppinggaga beno tjeng ëreshko wle kong ga “Bor wa ëre, goshko Ä säya kjlara. Rokër bomi kong ga ichozí to bor kong sira” loror, gueniyo to ichara lok llëme» le.

19 Eni ga Jesús tjlë ba oppinggaga li kong ga «Pjäy mär Sbö go llëme. ¿Tja ber shäng bomi tjok kjër äär jong llono, pjäy mär ber löng ba go wlo? Tja sjeno shäng bomi tjok tjän. Dwlas li tek sös bor kong» le.

20 Eni ga dwlas li söra lok tek ba zlong bäng. Jesús ĩya säya lirë ga dwlas li dbukza rish buk töshko erä, ga jek workwë to buk pjuk pjuk klung kjing, kjamo bung erä.

21 Eshko ga Jesús tjlë dwlas li data kong ga «¿Kjwe shäryë kjweni tek llono tjän?»

«Tek chirawa obishko.

²² Dbura iök roshko, llëm ga dishko, zröya wlo kop ara tjän. E kjishko ga pja dbo ara ba poptoklo tjok ga tjawa songe lozong, tjawa kjimtozong» le ba kong.

²³ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Tja dbo ara ba poptoklo tjokde, de llëmde lëp eni ega? Èye mär Sbö go ga llëye shärye ga ä wlo drete» le.

²⁴ Jekdo eshko ga domer li tjlä ga «Tja mär ba go. Gueniyo tja kjimtos mär ba go jek këgong» le.

²⁵ Tjlä löng eni wopro ga nopga tjwe tön jong ara eshko. İya Jesúsdë ga tjlä sëya li kong ga «Ä sëya, dwlas ère iorop beno kjok kugö llëm, tjlä llëm bakoe. Lër bop kong ga pja opkjos dwlas ère go dwayo. Ga pja tjwe ba go ame» le.

²⁶ Kuya sëya lirë ga öö le, ga dwlas li dbukza rish buk töshko erä, ga opkjono toe. Eshko ga dwlas li beno buk shinmo wleni, ga no kjone kjone tjlä ga «Kjwe shinmotkono İzong» le.

²⁷ Eshko ga dwlas li shara Jesúsdë ba orkwo go, ga kojonae.

²⁸ E irgo ga Jesús opzrëno jek u jong kjwara roshko. Döni ga ba oppinggaga löng ba tjok tjoksashko ga tjlä lok ba kong ga «¿Ä sëya li to ichororwa llëm ega?»

²⁹ «Ä sëya eniyo ichëmi wlo ga woyde ga pjây syöshhtë Sbö kong ara guing»* le ba kong.

Jesús İano ba wolon dbaryo kjishko pjłara obi

³⁰⁻³¹ E irgo ga to lok eshko dwayo ga jek löng uunkong Galilea kjokyo. Ba oppinggaga pıya woydë tjoksa kuzong ga woyde ga öötong löng kjone li miydaga èrë llëme. Eni ga tjlä ba oppinggaga kong ga «No to ter kjok dogo dwayo ère twëba ber tjeng nopga wloshko, ga tja zröya lok. Gueniyo aar dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

³² Llëye le shäng li llë loklo miydara lok llëme. E llë loklo kjakroke lok woydë ba kong, gueniyo kjakrokara lok llëm, bangkjre lok ara kjishko.

Èye tjwłö ara anmoyö

³³⁻³⁴ Eshko ga Jesús opshino to jongya Capernaúm kjokyo ba oppinggaga tjok. Jek löng irboshko ga ba oppingga kjłara tjlä ga «Tja ber tjwłö ara, pjây uunkong kjinmo» le kjłara obi kong.

Kuya ga tjlä ga «Llëme. Ber tjwłö ara li tja» le. Ga İlamo omlë jong e kjoyo bakoe. Tjlä jek löng İan eng tjok eni irgo ga jek öötong löng Capernaúm kjokyo ga opzrëno jek u jong kjwara roshko.

Eshko ga Jesús tjlä ba kong lok ga «¿Llëye lëmi tek löng kar kar eng kong yë llë?» le. Kuya lok ga beno löng kjing erä. Dboryara lok llëme. Miydara lok pjłü ga llëye lara tek löng eng kong li, e bëy llëme.

³⁵ Eni ga Jesús wloktong sök, ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara tek löng ba zlong bäng, ga tjlä ba kong ga «Èye opyë woydë ber tjwłö ara oblë kjinmo ga woyde ga opyë ber tjwłö chira, ber shäng parkaga oblë kong dey» le.

³⁶ Eshko ga kjwozirwa kjrara Jesúsdë kjłara, ga iara shäng ba tjrëko. Kjrarga tjeng ba wloshko ga tjlä ba oppinggaga kong ga

³⁷ «Èye, kjwozirwa jüni wlokjrrara bor kjishko ga tja wlokjrrara wleni.† Ga

* **9:29** Tek dënashko ga kjibokwo ère jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Ä sëya eniyo ichëmi wlo ga woyde ga pjây İ llëm, syöshhtë Sbö kong wlo ara guing.» † **9:37** Eshko dbaryo ga kjwozirga tjwłö ara llëme.

ëye, tja wlokrara ga bor ichaga wlokrara wleni bakoe» le.

«Ëye shäng bi wloyo llëm ga shäng bi shwo lëkong» lara Jesúsde

³⁸ E irgo ga Juan tjlä Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, domer ñorwa shäng kjlara, Ä sëyaga tjeng oba goshko li iche to shäng bop ko go. Gueniyo ga e bop oppingga bi tjok llëm kjishko ga tjawa tjläno ba kong ga «Ä sëyaga ichëp Jesús ko go ame» lororwa eni» le.

³⁹ Kuya ga tjlä ba oppinggaga kong ga «jWëyë! «Shäryëp ame» lëmi ba kong llëme. Ëye llëbo ñydeba llëm wleniyo shäryë bor ko go ga tja owa le jekdo ga äe.

⁴⁰ Ëye shäng bi wloyo llëm ga shäng bi shwo lëkong.

⁴¹ Lër bomi kong jlökooyo ga ëye, pjäy kjimtara, pjäy bor nopga kjishko ga pjäy sëna di erö ëmdë ga potjwlëkklo tjok tjän.

«Shji no ichë llëbo owa shäryë llëme» lara Jesúsde

⁴² »Ëye, kjwozirwa mär bor go jüni ichara llëbo owa shäryë ga e song jlöe. Shäryayde llëm obishko ga shakko, apkwo kësband pjrikko ba bëngshko, ga dbukko jer dlung dorong dey.

⁴³⁻⁴⁴ Eni ga bomi orkwo, pjäy iche llëbo owa shäryë wleni ga zëmi tas. Pjäy opzrëk jek äär Sbö sökshko orkwo kjwara llëm dey ga pjlu, pjäy pjë bomi orkwo pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.†

⁴⁵⁻⁴⁶ Bomi dre, pjäy iche llëbo owa shäryë wleni ga zëmi tas. Pjäy opzrëk jek äär Sbö sökshko dre kjwara llëm dey ga pjlu, pjäy pjë bomi dre pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.‡

⁴⁷ Bomi bokkwo, pjäy iche llëbo owa shäryë wleni ga shimi pjuse. Pjäy opzrëk jek äär Sbö sök no pjluo ñyado lishko bokkwo kjwara llëm dey ga pjlu, pjäy pjë bomi bokkwo pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.

⁴⁸ Kjek eshko ga shtä kjer llëm, ga iök sjer llëm bakoe.

⁴⁹ »Shji sjëng tjokshko ga shtirgöy dlungna go, an maling llëm wlo. Sbö omshäryë bi kong eni wleni bakoe. Llëbo kjang ie ber bi kong, bi poshdunglo, shji ber pjlu jek këgong wlo.

⁵⁰ »Dlungna, e pjluë. Gueniyo ga pjlä ameshko ga iëy ber pjlä ba shtoy iröng obi ga äe. Pjäy ber löng dlungna wleni. Pjäy ber löng wopjlu ëng tjok ñyado» le.

10

Shji ëng rayë

¹ E irgo ga Jesús to ey dwayo, jek öötong shäng Judea kjokyo, Jordán diyo kjwo kalëkong. Eshko ga nopga töno ara Jesús shäng lishko obi. Sgara shäng oba ping sorë ga epga pina eshko eni bakoe.

² Eshko ga fariseoga kjone kjone tek shrono löng Jesús zlong bäng, ba tjlik wlo. Tjlä ba kong ga «¿Domer ba boy rayë ga pjluë?» le.

³ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Pjäy ichara Moisésde llë shäryë?»

† **9:43-44** Tek dënasiko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Pja opzrëk jek äär Sbö sökshko orkwo kjwara llëm dey ga pjlu, pja pjë bop orkwo pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo. Kjek eshko ga shtä kjer llëm, ga iök sjer llëm bakoe.» § **9:45-46** Tek dënasiko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Pja opzrëk jek äär Sbö sökshko dre kjwara llëm dey ga pjlu, pja pjë bop dre pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo. Kjek eshko ga shtä kjer llëm, ga iök sjer llëm bakoe.»

⁴ «Domerga ba boy rayë wlo ga ichara Moisésdë kjibokwo ëng rayoklo twe ba boy kong kjwara guing» le lok ba kong

⁵ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Llëye kumi woydë llëme. Pjây ichara Moisésdë ëng rayë eni e kjishko.

⁶ Gueniyo ga dämärshko ga nopga shäryara Sbörë domer, walë.*

⁷ E kjishko ga domer ba data, ba mekë rayë, ga orkwosmok walë tjok, ga ber löng kjlaraso wleni.†

⁸ Eni ga ber pjök ame, ber kjlaraso shara.

⁹ Töna Sbörë ga e döy llëme» le.

¹⁰ Döni ga Jesús opzrëno jek sök u roshko, ga ba oppinggaga tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿llëye lëp shäng yë, e llë loklo?»

¹¹ «Domer ba boy rayono, ga orkwosmono oblë tjok wleni ga llëbo owa shäryayde.

¹² Walë ba lanma rayono, ga orkwosmono oblë tjok wleni ga llëbo owa shäryayde bakoe» le ba kong.

Llëbo shäryara Jesúsde pjlu, kjwozirga kong

¹³ Kjwozirga sökoba jek Jesús kong, Jesús orkwo ië ba kjing go wlo. Eni ga kjwozirga sögaga li wlöya Jesús oppinggagarë löng.

¹⁴ İya Jesúsde ga iirkono, tjlë ba oppinggaga kong ga «Kjwozirga somi llëm, tek wëyë bor shwoy. Èye ber kjwozirga jüni ga Sbö ber ba pjluo.

¹⁵ Lër bomi kong jlökoyo ga èye Sbö tjlökwo kjrë kjwozirwa dik llëm ga äär ber sök Sbö sök no pjluo İyado lishko llëme» le.

¹⁶ E irgo ga kjwozirga li kjrara ba wloshko, orkwo iono ba kjing go, ga tjlökwo lara beno pjlu ba kong.

Domer dbur ara kjlara

¹⁷ Jesús opshik to jongya kjok shto oblë le shäng kjwlë ga domer tek zron jong, shrono shäng Jesús zlong bäng ga kjök tono, tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, pja pjluë. ¿llëye shäryër, tja ber sök së İyado Sbö tjok wlo?»

¹⁸ «¿Tja pjluë lëp ega? Pjlu li, e Sbö eröe.

¹⁹ Kjok İlgwekklo tara Moisésde li, e miydëp tjan. Shji no zrök llëme. Shji pë oma boy oblë tjok llëme. Shji lürkë llëme. Shji oblë jyöyotkë llëme. Shji oblë jyäpgwë llëme. Bop data, bop mekë, e bangkjros, ios ber tjwlö ara»‡ le.

²⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, tjlökwo lëp shäng kës li shäryër shäng enido tja tek dwlas lë obishko» le.

²¹ Eni ga domer li İya Jesúsde, ga woydara ara. Tjlë ba kong ga «llëbo shäryorop kës li, e pjluë. Gueniyo llëbo beno kjrina obi. Pja nom bop llëbo tjeng kës li soynek pjir, ga dburyo twos oba song wleniyo kong. Enira pja llëbo ara kjok dogo. Pjir ga pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

²² Kuya ga beno shäng woydë ara, ga to ey dwayo, dbur ara kjishko.

²³ E irgo ga ba oppinggaga İya Jesúsde ga tjlë ba kong ga «Nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluo İyado lishko wlo ga kjange» le.

²⁴ Kuya lok ga beno löng wotjlik arae.§ Eni ga Jesús tjlë ba kong ga «Pjeyoga, èye äär ber sök Sbö sök no pjluo İyado lishko wlo ga kjange.

* **10:6** Génesis 1.27. † **10:7** Génesis 2.24. ‡ **10:19** Éxodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20. § **10:24** Eshko dbaryo ga oba wotjlik ga nopga dbur ara wleniyo tjwlö ara Sbö kong, nopga song wleniyo kjinmolëba.

²⁵ Öng jëkkïlo sok kësbang wleniyo opzrëk jek shkö bokkwo bäng go ga kjange. Gueniyo nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo İyado lishko wlo ga kjang anmoyö» le.

²⁶ Kuya lok ga beno löng wotjlik ara jek këgong, ga tjlä lok ba kong ga «¿Enira ëye dardo?» le.

²⁷ Kuya ga İya drëng, ga tjlä ba kong ga «Nopga kong ga shärye ga äe. Gueniyo llëye shärye Sbörë ga ä wlo drete» le.

²⁸ Eshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Borwa llëbo tjeng kës li rayororwa beno pjir, tjawa jëk bop tjok wlo» le.

²⁹ Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga ëye, ba u, ba kjlara, ba data, ba mekë, ba wapga, ba kjok, e rayara bor kjishko, llëm ga Sbö tjläkwo roy pjlú kjrara li kjishko ga

³⁰ äska wlëya ara anmoyö. Kjok ëre kjing go ga wlëya llëye rayara li pjloglo sak dbäw (100) obi: u, pjeyoga, mekëga, wapga, kjok. Gueniyo ga kong llëbo tjwe owa bako, İywaba shjiktëng, ga bokrotkëba. Gueniyo llono ga ber sök së İyado Sbö tjok.

³¹ »Gueniyo eerishko ga nopga tjwlo ara wleniyo löng ara li, e ber löng tjwlo chira eshko. Ga eerishko ga nopga tjwlo chira wleniyo löng ara li, e ber löng tjwlo ara eshko» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko jek obi

³² Öötong dbar kjwara ga Jesús jek shäng Jerusalén kjokyosho ga ba oppinggaga jek löng wotjlik ara, ga oba jek löng ba tjok li kjok bangkjre ara. Eshko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara Jesúsdë jek dbosho, lan ba tjok, llëye wen ba kong li kjishko wlo. Eshko ga tjlä ba kong ga

³³ «Shji to Jerusalén kjokyo. Eshko ga no to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng syöshtaga kägäyoga wloshko, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go wloshko bakoe. Tja iche lok, zröya wlo, ga tja twe lok nopga judío llëm wleniyo kong.

³⁴ Eshko ga tja joywe lok, tröng twe lok bor go, tja shpoya lok no shpökklo go, ga tja zröya. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

Santiago, Juan, e llëbo rokono Jesús kong

³⁵ Eshko ga Zebedeo wapga ko Santiago, Juan, e tek shrono löng Jesús zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, llëye rokërwa bop kong li shäryos borwa kong sira» le.

³⁶ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Llëye shäryër bomi kong ga pjlú?»

³⁷ «Pja ber sök no pjluyo, bop dbo kälä ikoba wëllëshko ga tjawa iëp ber löng bop tjok, or milë kjlara, or këlä kjlara» le ba kong.

³⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Llëye rokëmi löng bor kong li, e llë miydëmi löng llëme. ¿Pjäy shdungoba, bokrotkëba, zrökoba botoya dik ga pjlüre?»

³⁹ «Ëng» le lok ba kong.

Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Pjäy shdungoba, bokrotkëba, zrökoba botoya dik jlöe.

⁴⁰ Gueniyo ga pjäy kjrër ber tjeng bor or këlä, or milë, e laga tjarë llëm, e laga bor Datarë. Shto bor or këlä, or milë, e ber ëye kjrara bor Datarë tjeng li kong» le.

⁴¹ Kuya ba oppinggaga doglo sak kjwara (10) lirë ga iirkono Santiago, Juan kong.

⁴² Gueniyo rokara Jesúsde uunkong, ga tjlë ba kong ga «Miydëmi pjlu ga kjok ëre kjing go ga nopga judío llëm wleniyo ichagaga ba nopga ichë parkë ara ba kong. Nopga dbo ara wleniyo ba nopga ichë parkë ara ba kong bakoe. Ëye songe le llëm, iche parkë ara ba kong erä.

⁴³ Gueniyo woydër ga pjây omshäryë eni llëme. Ëye opyë woydë ber tjwlo ara oblë kjinmo ga opyë ber shäng oblë kjimtaga dey.

⁴⁴ Ëye opyë woydë ber bäm go ga opyë ber shäng parkaga tjwlek shäng pjir wleniyo oblë kong dey.

⁴⁵ No to ter kjok dogo dwayo ëre ëmdë ga shrono shäng kjok ëreshko, ëye parkë bor kong wlo llëme. Tja shrono shäng parkë oblë kong wlo. Ga tja optwë, wolon wlo, tja ber nopga ara potjwlëkklo wlo, epga där wlo» le.

Domer kjok igö llëm wleniyo ko Bartimeo poptara Jesúsde

⁴⁶ E irgo ga Jesús öotong shäng Jericó kjokyo, ba oppinggaga tjok. Ga opshino löng eshko dwayo ga nopga to jek ara ba tjok. Domer sök kjlara eshko kjok igö llëm wleniyo ko Bartimeo, e Timeo wa. E sök dbur rokë irbo li sor go.

⁴⁷ Kura ga «Jesús, Nazaret so li tekdo shäng» lëba. Eni ga tjlë ba kong dbo go ga «¡Jesús, David tjëyo, tja songe lozong!» le.

⁴⁸ Kuya löng lirë ga tjlë ba kong ga «Pja kjinkozong» le lok ba kong, gueniyo ga kjinkë llëme.

Tjlëno dbo go jek obi, tjlë ga «¡David tjëyo, tja songe lozong!» le.

⁴⁹ Eni ga Jesús kojongö shäng, ga tjlë löng li kong ga «Rokozí tek bor shwoy» le.

Ga nopga li tjlë ba kong ga «Pja kojözong. Pja woydë llëme. Pja roke shäng» le.

⁵⁰ Kuya ga ba shwong kop lëkong kur may pjang ba kjing go li skwakza wles, ga dbura lono beno buk eshko. Ga kojono jekdo, jek öotong shäng Jesús shäng lishko.

⁵¹ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «¿Llëye woydëp ga shäryër bop kong?»

«Tjlapga no pingga, tja kjok ik woydë» le ba kong.

⁵² Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja to ga bue. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le.

Jekdo eshko ga beno shäng kjok igö wëllë, ga to jek shäng Jesús tjok.

11

Jesús öotong opzrëno Jerusalén kjokyo, pjlu wleni

¹ E irgo ga Jesús jek shäng jongya Jerusalén kjokyo ba oppinggaga tjokshko ga öotong löng Betfagë kjokyo, Betania kjokyo, e ber löng Olivos dlupyo poglo go. Eshko ga ba oppinggaga rokara do pjök,

² ga tjlë ba kong ga «Pjây nom kjok buk bi bokshto kjweshko. Eshko ga öng so kwomgla kjoyo dre töshko llgwoklë wleniyo wlëmi sök kjro go kjlara wlënggä, kjing go ëye opyoydë llëm wleniyo. Komi, ga tek sömi bor kong.

³ Eshko ga ëbo tjlë bomi kong ga «¿Shäryëmi kjweni ega?» le bomi kong wleni ga «Woyde Tjlapgarë, ga iche tjwe maling iröng obi» lëmi ba kong eni» le.

⁴ Eni ga jek öotong löng eshko, ga önglara li wlëna sök kjro go, irbo sor go, u bäng jong kjwara zlong. Ga köya löngshko ga

⁵ Īya nopga tjeng eshko kjlōbōrē ga tjlē lok ba kong ga «¿Ōng kjwe komi llēno?» le.

⁶ Kuya lok ga dboryara, lara Jesúsdē ba kong sorē li eni.

Ga nopga tjeng eshko li tjlē lok ba kong ga «jōlō» le.

⁷ Eni ga ōng li tek sōra shrono lōng Jesús kong, ga ba shwong kop lēkong li iara lok ōng li kokso kjing go. Eshko ga Jesús opyono sōk ōng li kjing go, ga jeke.

⁸ Eshko ga nopga jek lōng ba tjok ara. Kjone kjone, ba shwong kop lēkong skwara lok, ga kwoptara lok irbo bāng go ba bām go. Kjone kjone, kjor korga zara, ga kwoptara lok irbo bāng go eni bakoe.*

⁹ Nopga jek lōng ba bām go, nopga jek lōng ba irgo, öö le lok ara. Tjlē ga «Kjwe pjlu jlōe».

Kjwe ichara Tjlapgarē shrono kjok ēreshko.

Kjwe kjimte Sbōrē.

¹⁰ Kjwe ber sōk bi pjlujo, bi tjlapga tek dēnashko so David dik.

Kjwe kjimte Sbōrē.

Sbō sōk kjok dogo, e pjlu jlōe» le.

¹¹ E irgo ga Jesús jek opzrēno Jerusalén kjokyo roshko, ga öötong shāng Sbō u zlong bāng. Eshko ga u li roina llaw pogoshko. Gueniyo öötong kjok sēng kuzong ga to jek Betania kjokyo irōng obi, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li tjok.

Tjlōkwo lara Jesúsdē beno owa kjor kjlara bo uako wleniyo kong

¹² Wēshko kjok shrōng ga opshino to lok Betania kjokyo dwayoshko ga Jesús pjli ara.

¹³ Eshko ga ĩya pjola dwayo ga kjor jong kjlara korga tjok ko *higuera*. Eni ga jek āar shāng ba zlong, bo tjokde ĩya wlo, gueniyo jong bo dret, korga tjok erā, eshko dbaryo ga kjor li bo dbaryo āātē llēm obi kjīshko.

¹⁴ Eni ga tjlē kjor jong li kong ga «Ēye tjwe bop bo uē ame» le, ga tjlōkwo lara li kura ba oppinggagarē lok pjire.

Llēbo soynegaga lōng Sbō u zlong bāng li ichara Jesúsdē toe

¹⁵ E irgo ga Jesús jek opzrēno Jerusalén kjokyo, ga öötong shāng Sbō u zlong bāng ga nopga lōng eshko llēbo soynek, llēbo tjwlēk li ichara opshik ey dwayo. Ba dbur bapkwō kjlōpswozlong oba kong li poskara beno tjeng tōshko. Dunggwo soynega sökklo li poskara beno tjeng tōshko bakoe.

¹⁶ Eshko ga ēye llēbo soynekko li sōk tek kalēkong dwayo jek Sbō u roshko jer oplong pjlor kalēkong ga ā, slona Jesúsdē kjīshko.

¹⁷ Eni ga oba pīya shāng ga tjlē ba kong ga «Sbō tjlōkwo tak pjang eni: “Bor u, e kowēba ber syō uyo wlo, tjēyoga uunkong kong.”† “Gueniyo ioromi beno jong lū uyo”‡ le.

¹⁸ Jesús tjlōkwo li kura syōshtaga kägāyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdē go lirē, ga ĩna ga nopga lōng ba kuga li beno lōng yēy le erā. E kjīshko ga Jesús bangkjre lok ara. Eni ga ēng tōno ga tjlē lok ēng kong ga «¿Jesús, e zrōy sorē ga pjlu?» le lok eni.

¹⁹ Kjok sēng ga Jesús opshino jek Jerusalén kjokyo dwayo, ba oppinggaga tjok.

* **11:8** Eshko dbaryo ga pjluuga opzrēk jek kjok roshkoshko ga shāryēba ba kong eni. † **11:17** Isaías 56.7. ‡ **11:17** Jeremías 7.11.

Shji syōshtë Sbō kong sorē

²⁰ Wēshko kjok shrōng ga jek lōng kjor äyoshtara Jesúsdē jong li soy obi. Eshko ga ina ga kjor li bē jong dogro, dano ba sleng dwayo äär jong ba dbo go.

²¹ Eni ga Pedro tjlē Jesús kong ga «¡Tjǎppa no pingga, kjor äyoshtorop kjurgue dano beno jong dogro, izong!» le.

²²⁻²³ Kuya ga tjlē ba kong ga «Pjāy mār Sbō go jlōkoyo. Llēbo shārye Sbörē ga äe lēmi llēme. Eni ga lēr bomi kong jlōkoyo ga pjāy tjlē dlup kēsbang ēre kong ga “Dlup, pja opkjōs jer dlung roy” lēmi ga shāryē bomi kong eni.

²⁴ Pjāy llēbo rokē syō goshko ga woyotjlīmi ga “Wlēnor beno bor kong tjān” lēmi jlōkoyo ga wlēmi.

²⁵⁻²⁶ »Pjāy lōng syōshtëshko ga llēbo owa shāryara oblērē bomi kong, e woyotjlīmi wleni ga iozī ber tjwlō llēme. Shāryēmi eni ga owa pjang bomi go li löya bomi Data sök kjok dogo lirē ber dret eni bakoe» le. §

«¿Pja ichaga ērē?» lara Jesús wloyogarē ba kong

²⁷ E irgo ga jek opzrēno Jerusalén kjokyo obi, ga öötong lōng Sbō u zlong bāng. Eshko ga Jesús jēk shāng wopro ga syōshtaga kägāyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdē li go, judío tlapgaga kjok llgwega wleniyo, e tek shrono lōng ba zlong bāng ga

²⁸ tjlē lok ba kong ga «¿Llēye shāryēp shāng li shāryēp ega? ¿Pja ichaga ērē?»

²⁹⁻³⁰ «Pjāy kong llēbo kjakrokēr bakoe. ¿Juan No Waga, e ichaga ērē, no wē? ¿Ichaga Sbörēre, de norē? Tja dboryoromi ga tja ichaga ērē lēr bomi kong bakoe» le ba kong.

³¹ Kuya lok ga tjlē ēng kong ga «Ichaga Sbörē loroy ba kong wleni ga “¿Tjǎkwo kjrōromi llēm ega?” le bi kong.

³² Gueniyo Juan, e Sbō tjlōkwo laga jlōkoyo le nopga uunkongdē. E kjīshko ga e ichaga norē lēy ga ä bakoe. Loroy eni wleni ga nopga iirkē lok ara bi kong» le.

³³ Eni ga tjlē lok Jesús kong ga «Miydērwa llēme» le.

Kuya ga tjlē ba kong lok ga «E kjīshko ga tja ichaga ērē lēr bomi kong llēm bakoe» le.

12

Parkagaga owa

¹ Eshko ga Jesús tjlēno ba kong lok llēbo jyāgō go. Tjlē ga «Domer shāng kjlara kjok sogo. Pjlara ga kjillgwo dwlayo dgara ba kjokshko, kjēryo tyara jong pjribri, klung kjara ber kjillgwo bo lluzlong shtoyo wlo, ga u shāryara jong kjwara ba dwla li doklo bakoe. Pjir ga kjok li poskwona parkagaga kjlōbō kong, potjwlēya i, ga to kjok shto oblē.

² »Öötong kjillgwo bo kjozlong dbaryo ga ba parkaga ichara kjlara, kjillgwo bo ber ba kong li rokē parkagaga beno lōng ba kjok daga li kong.

³ Gueniyo ga ba parkaga ichara tjwe shāng li shakza lok pjā, ga shpokza lok tjā tjā, ga ichara to irōng or go.

§ **11:25-26** Tek dēnashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «Shāryēmi eni ga owa pjang bomi go li löya bomi Data sök kjok dogo lirē ber dret eni bakoe. Gueniyo llēbo shāryara oblērē bomi kong owa li ioromi beno tjwlō llēm wleni llēm ga owa pjang bomi go li löya bomi Datarē llēm bakoe.»

⁴ E irgo ga ba parkaga ichara jek eshko kjlara obi. Öötong shäng kjok buk lishko ga shpokza lok tjã tjã ba kãshko, ga lãywara lok owa.

⁵ E irgo ga ba parkaga ichara jek kjlara obi. Era zröra lok. E irgo ga ichara jek kjlõbõ obi. Kjone kjone shpora lok, kjone kjone zröra lok.

⁶ »E irgo ga beno sök kjlaraso döe. Ba wa li e. E woyde ara wleniyo. E ichayde domer lirë shara. Wotjlik ga «Miydër ga bor wa ërera bangkjre lok» le.

⁷ »Gueniyo ga öötong shäng eshko ga parkagaga kjok dagaga löng li tjlë lok ëng kong ga «Llono ga kjwe ber kjok ëre sogo. Zröroy wleni ga kjok ëre kjrëy, ber buk bi kong wlo» le.

⁸ Eni ga shara lok, zröra lok, ga doyo dbura kjok li roy dwayo.

⁹ »Eni ga llëye shärye kjok sogo lirë ba tjok lok lëmi? E jongya eshko ba zrök dani. Pjir ga parkagaga wlëya oblë, kjok li de lok ba kong wlo.

¹⁰⁻¹¹ Sbõ tjlökwo tak pjang eni:

»«Akkwo woydara u shäryagagarë lok llëm li,

e iak beno buk bãm go,

beno tjwlõ ara, oblë kjinmo.

Shäryara Tjlapgarë eni,

ga tjawa beno löng yëy lërwa erä.»*

¿E lomirë llëmdo?» le.

¹² Tjlëno llëbo jyãglo go li kuya ba wloyoga löng lirë ga miydara ga ba layde shäng. Shaya lok woydë, bängzaya lok wlo. Gueniyo oba bangkjre lok ara kjishko ga rayara lok toe.

Shji kã potjwlëk pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li kong

¹³ E irgo ga woydara ga llëbo jakroke Jesús kong, dborye bëy llëm ga doshaya lok, ga rote lok e go wlo. Eni ga fariseoga ichara kjlõbõ, Herodes pjloyoga tjok.

¹⁴ Öötong löng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, miydërwa ga pja tjlë beke. No tjlëshko ga tjlökwo kup llëm, tjwlõ kjöm pogo, e bop kong ga tjwlõ beke. Pja tjlë bek ë pogo kong. Woyde Sbörë ga shji jëk sorë li lëp jlökoyo. ¿Eni ga shji kã potjwlëk pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li kong ga pjlu?» le.

¹⁵ Kuya ga miyde ga löng wotjlik owa, nopga Sbõ tjlökwo söga jlökoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlushko li dik. E kjishko ga tjlë ba kong lok ga «¿Tja tjlimi ega? Dburwa kã potjwlëkklo li tek sözi bor kong kjwara, in wlo» le,

¹⁶ ga tek söra lok ba kong kjwara. İya ga tjlë ba kong ga «¿Domer jyãglo sök dburwa ëre go jü ë? ¿Ko tak pjang ëre go jü ë?»

«Kjwe pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li İ» le lok ba kong.

¹⁷ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Eni ga llëye pjlu İ li, e twozi ber pjlu kong, gueniyo llëye Sbõ İ li, e twozi ber Sbõ kong bakoe» le. Kuya lok ga beno löng yëy le erä.

No woshroztong dbaryo

¹⁸ Saduceoga wotjlik ga no wolono ga woshre ame le. Eni ga eshko dbaryo ga saduceoga tek shrono löng Jesús shwoy kjlõbõ ga tjlë ba kong ga

¹⁹ «Tjlapga no pingga, kjibokwo tara Moisésdë beno pjang li tjlë ga «Ëye wolono, wapga beno ba boy tjok llëm ga shinmo kjlarayo li orkwosmok ba boy beno sök li tjok, wa tjok wleni ga e ber shinmo li İ wleni wlo.»†

* 12:10-11 Salmo 118.22-23. † 12:19 Deuteronomio 25.5-6.

20 »Pjłara ga domerga lōng doglo kjäk (7) epenga döe. Ba këguëyo orkwosmono, ga wolono, ga wapga beno llëme.

21-22 Eni kuzong ga ba lëng orkwosmono ba syã tjok, gueniyo wolono jek, ga wapga beno llëm bakoe. Ba lënga orkwosmono ba syã tjok kjlara kjlara eni bako, ga wolono uunkong, ga wapga beno ba boy tjok llëme. E irgo ga walë li to wolono bakoe.

23 ¿Eni ga domerga doglo kjäk (7) li orkwosmono uunkong walë li tjok kuzong ga no woshrozlong dbaryoshko ga walë li ber domerga kjone dey li boy?»

24 «¡Pjây diktong lōng jlōe! Sbō tjlōkwo tak pjang li miydëmi llëm, ba dbo kësbang li miydëmi llëm bakoe.

25 No woshrozlong dbaryoshko ga ëye orkwosmok ame. Eshko ga nopga ber lōng Sbō parkagaga kjok dogo so wleni shara.

26 Pjây wotjlik ga no wolono ga woshre ame lëmi. Gueniyo ga dënashko ga kji sho pjë jong ri ri lishko ga llëye lara Sbörë Moisés kong li, e tara Moisésdë beno pjang kjibokwo go. Tjlë ga “Tja Abraham, Isaac, Jacob, e Sbō.”* ¿E lomirë llëmdo?

27 E shinmoga Sbō llëme. E nopga lōng së li Sbō. Pjây diktong lōng jlōe» le ba kong.

Kjok llgwekklo tjwlō kësbangyo

28 Eshko ga domer shäng kjlara, e no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go. Jesús lano saduceoga tjok li kura, ga wotjlik ga Jesús omdboryono beke le. Eni ga tjlë ba kong ga «¿Kjok llgwekklo tjwlō kësbangyo li kjone dey?»

29 «Tjlōkwo tak pjang kjwara tjlë ga “Israel tjëyoga, tja tjlōkwo kuziã. Tjlapga, e bi Sbō, e kjaraso.

30 Llëbo woydëpshko, llëbo woyotjlipshko, llëbo shäryëpshko, pja sök së obishko ga Tjlapga, bop Sbō li woydos jlōkoyo iyado.”[§] Kjok llgwekklo tjwlō kësbangyo li e.

31 Kjok llgwekklo kjrina obi tjwlō ara. Tjlë ga “Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.”* Kjok llgwekklo tak pjang tjwlō ara, kkring pjök ëre kjinmo drete» le ba kong.

32 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, eni jlōe. Sbō, e kjaraso, e pjlor kar go oblëyo dret, lëp shäng sorë li eni.

33 Ga llëbo woydëyshko, llëbo woyotjliyshko, llëbo shäryëyshko ga woyde ga Sbō, e woydëy jlōkoyo iyado, e jlōe. Shji opwoydë sorë ga woyde ga bi kjlara, e woydëy eni bako, e jlō bakoe. Kjok llgwekklo kkring pjök ëre tjwlō ara, öng llë, dli llë twëy Sbō kong, suy öng sho sukklo kjing go wlo tjeng kës li kjinmo» le.

34 Kuya ga wotjlik ga domer li tjlë shäng bëye le. Eni ga tjlë ba kong ga «Sbō ber bop pjluvo wlo ga kjwe sira obi eröe» le. Eshko dbaryo jek lëkong ga ëye wokjang llëbo kjakrokë ba kong wlo ame.

¿No pjluvo iche le Sbörë li, e ë?

35 Ga Jesús sök oba ping Sbō u zlong bäng wopro ga tjlë oba kong ga «Tjlapga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go tjlë lok ga “No pjluvo iche le Sbörë li, e David tjëyo tek ber ba irgo li” le. ¿Lë lok eni ega?

‡ 12:26 Éxodo 3.6. § 12:30 Deuteronomio 6.4-5. * 12:31 Levítico 19.18.

36 Pjłara ga David go Sbö Sëyashko ga no pjłuyo li kowara ba Tjłapgayo. Eshko ga David tjłë ga

»“Tjłapga tjłëno bor Tjłapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlëkong,
äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,
eshko ga twër ber bop kong ichëp wlo” le.†

37 ¿Eni ga no pjłuyo li kowara Daviddë ba Tjłapgayo kuzong ga e ber ba tjëyo tek ber ba irgo li sorë?» le.‡ Llëye le Jesúsde shäng li, e kukoba ga beno löng woowa llëme.

No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go włona Jesúsde

38 Ga Jesús sök oba ping obi ga tjłë ba kong ga «Pjây sjëk, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde go li tjok! Jëk löng doyono shwong kur may, tjwłö ara wleniyo go äe. Woyde lok ga bangkjërëba llëbo soynzlong shtoyo.

39 Judíoga syö uyo roshko ga woyde lok ga löng sökkłö pjłú goshko. Oba tön, iëshko ga woyde lok eni bakoe.

40 Gueniyo syäpga llëbo döya lok ba shjiryo. E irgo ga syöshhtë wop ara, “Nopga kjwera pjłúe” lëba wlo le. E kjışhko ga epga shdüya Sbörë ara anmoyö, oblë kjinmo» le.

Syã kjłara dburwa twono Sbö kong

41 E irgo ga Jesús sök Sbö u zlong bäng ga dbur bapkwö jong soy ba bokshto kjwara, ga İya sök ga oba tjwe dbur ië jong ba bapkwö li roy. Ga nopga dbur ara wleniyo omië jong bayo arae.

42 E irgo ga syã song wleniyo shrono shäng kjłara eshko, ga dburwa iara kjwo pjökdewa. Ba dburwa iara li, e tjwłö chira anmoyö wleniyo.

43-44 İya Jesúsde ga ba oppinggaga rokara tek ba zlong bäng, ga tjłë ba kong ga «Nopga dbur ara wleniyo kjwe omiono ara wleni jlöe. Gueniyo kjwe ba worbo wleniyo iayde. Syã song wleniyo kjwera, ba dburwa tjeng sira li woydara ba llëbowa tjwłëkkłö. Eni ëmdë ga twara Sbö kong drete. E kjışhko ga İer bomi kong jlökoyo ga syã kjwe, dburwa iara sira tjwłö llëm wleni jlöe. Gueniyo Sbö kong ga tjwłö ara, llamo omiono lok kës wle kjinmo» le.

13

«Sbö u pjir ber drete» lara Jesúsde

1 E irgo ga Jesús opshino jek Sbö u jong lishko dwayo, ba oppinggaga tjok. Eshko ga kjłara tjłë ba kong ga «Tjłapga no pingga, Sbö u ëre akyo lok kës-këse. U lok ëre wolëso İzong» le.

2 Kuya ga tjłë ba kong ga «¿U lok kës-kës ëre İp shängde? Llono ga ëreshko akkwö ëmdë ber tjeng ëng kjing go kjwara llëme. Llëbo tjeng kës ëre pjir ber drete» le.

Kjok pjir dbaryo jyägłö

3 E irgo ga jem öötong löng Olivos dlupyo, Sbö u jong li bokshto, ga Jesús sirkeno sök eshko. Eshko ga Pedro, Santiago, Juan, Andrés, e tek shrono löng ba zlong bäng, tjłë lok ba kong dboshko wlo. Tjłë ga

4 «¿Llëye lëp shäng li, e shäryë llono? ¿E shäryë dorö li jyägłö wen llë?»

5 «Pjây sjëk, pjây jyäp gwëba llëm wlo.

⁶ Eshko ga nopga wen tjwe ara, tjlë ga “No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li tja” le. E go ga oba jyäpgwe lok ara.

⁷ »Roy kumi ga oba ëngkjwë kjok shto oblë oblë arashko ga llëye bangkjrëmi llëme. E shäryë eni kjuwe. Gueniyo eshko ga kjok pjir dbaryo li äätë llëm obi.

⁸ Tjÿyoga oblë oblë ëngkjwë lok ëng tjok. Nopga kjok shto oblë oblë so ëngkjwë lok ëng tjok bakoe. Kjok shto oblë oblë goshko ga yo tjwe ara, pjli tjwe ara bakoe. Gueniyo llëbo wen tjwe owa anmoyö li soye llëbo kës ëre go kjwlë jã.

⁹ »Eshko ga pjäy sjëke. Pjäy twëba kjok llgwegaga kong, pjäy shpoya lok no shpokklo go judioga syö uyo roshko wlo. Bor kjishko ga pjäy iche lok äär löng no ichagaga bokshto, pjlunga kësëks bokshto bakoe. Eshko ga llëbo ïnomi, kuromi li roy lëmi ba kong, miyde lok wlo.

¹⁰ Kjok pjitë llëm obishko ga Sbö tjlökwo roy pjlú äär tjÿyo kjrina kjrina kong, kukoba wlo.

¹¹ Ga pjäy shakoba, sökoba äär löng tjlapgaga kësëks bokshto ga pjäy woydë llëm, “Llëye lër” lëmi llëme. Eshko ga pjäy tjlëshko ga tjlökwo twe Sbörë bomi kong, lëmi wlo. E kjishko ga pjäy woydë llëme. Eshko ga pjäy li tjlëkdo llëme. Sbö Sëya li tjlëkdo bomi kjishko.

¹² »Nopga epenga dö ëng twë tjlapgaga kong, zröya lok wlo. Dataga, e ba wapga twë eni bakoe. Wapga iirkono ba data, ba mekë kong ga twe tjlapgaga kong, zröya wlo.

¹³ Pjäy ÿywa nopga uunkongdë shjiktëng bor kjishko. Gueniyo ga ëye mär bor go äär jong ba dbo go ga era där ber shäng pjlú ÿyado.

¹⁴ »llëbo lër bomi kong miydëmi wlo. Llono ga llëbo wen owa anmoyö Sbö shto zrek li roshko. E kjishko ga shto li ber zrekteng ame, ga ëye äär eshko ame bakoe. Jekdo eshko ga pjäy löng Judea kjokyo ga pjäy tökzong jem dlup lëkong;

¹⁵ pjäy löng bomi u dbo kjing sdok li kjing go ga pjäy tökzong jek maling, pjäy opzrëk jek bomi u roshko llëbo kjrë llëme;

¹⁶ pjäy löng bomi kjokshko ga pjäy jek bomi ushko iröng bomi shwong kop lëkong kjrë llëme.

¹⁷ E dbaryo ga walëga löng kjlaraso llëm, e song jlöe. Walëga kjwozirwa tjeng nä ië, e song jlö bakoe.

¹⁸ Rokozl Sbö kong ga pjäy tök eni kjok owa dbaryo llëme.

¹⁹ E dbaryo ga llëbo wen nopga kong owa anmoyö. Llëbo eni, e ïkdaba tek kjok shäryara Sbörë dämärshko dwayo llëm, ga wen e kjoyo ame.

²⁰ Llëbo owa ëre ie Sbörë ber dbar ara llëm, ba nopga kjrara li woyde ara kjishko. Eni llëm kjwe ga ëye där ber sök së kjlara llëme.

²¹ »Eshko dbaryo ga no tjwe shäng tjlë ga “iNo pjluyo ichara Sbörë li shäng na ïza!” le, llëm ga tjlë ga “iShäng kjwe!” le bomi kong, gueniyo jlö lëmi llëme.

²² Eshko ga nopga ara to löng tjlë ga “No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja” le. “Tja Sbö tjlökwo laga kjok ëre so” le. Gueniyo epga ichaga Sbörë llëme. Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye lok ara. Llëbo jyäglo shärye lok oblë oblë bakoe. Shärye lok eni, oba ara jyäpgwe wlo, Sbö nopga kjrara li ëmdë jyäpgwe wlo le, gueniyo epga jyäpgwe ga äe.

²³ iEshko ga pjäy sjëke! Llëye wen eshko li loror bomi kong pjir tjän.

No to tjer kjok dogo dwayo li tjwe iröng obi dbaryo

²⁴ »llëbo owa ëre dbaryo irgo ga
»“Dlo ber pjäng yët,

ga mok kãĩã të ame.

²⁵ Dbala lon ter kjok dogo dwayo,
ga kjopkwo ber dete erã.”

²⁶ »Eshko ga İkoba ga no to ter kjok dogo dwayo ěre ter tjwe pjãng sho roy, ga bor dbo kãĩã İkoba wẽĩẽe.

²⁷ Bor parkagaga kjok dogo so ichër bor nopga kjrara li wlokjrë lok kjok kjwang jİkong, kjok pjir ãar kjone ga eshko, kjopkwo pjir ãar kjone ga eshko bako, epga tũya wlo.

²⁸ »Tja kuzĩa. Pjãy pin, kjor ko *higuera* li go. KJOR kowo wen mite, korga wen tJaglẽnshko ga miydẽmi e go ga lushko dbaryo ããtoe.

²⁹ Eni ga llẽbo kẽs ěre shãryẽ li İmishko ga miydẽmi e go ga no to ter kjok dogo dwayo ěre tjwe irõng obi dbaryo li ããto eni bakoe.

³⁰ Lër bomi kong jlõkoyo ga nopga lõng eerishko dbaryo kjone kjone wolontẽ llẽm obishko ga llẽye lër shãng bomi kong ěre shãryẽ uunkong.

³¹ Kjopkwo, kjok ěre, e pjir ber drete. Gueniyo bor tJlõkwora ber pjang İyado.

³² »E dbaryo llono, kjok orẽ, ěye ommyidẽ llẽme. Miydaga Sbõ parkagaga kjok dogo sorẽ llẽm, miydaga Sbõ Wa ěrerẽ llẽm bakoe. Miydaga Data Sbõrẽ erõe.

³³ E kjİshko ga koshẽmi lõng sjẽk İyado, e dbaryo wen ãar llono miydẽmi llẽm kjİshko.

³⁴ TjJlõkwo lër bomi kong llẽbo jyãglo go, shãryẽmi eni wlo. Domer shãng kjlara u sogo. To opshik jek kjok shto oblẽ wlo ga ba parkagaga ie ber lõng ba u li dẽ. Kjlara kjlara kong pak twe ber oblẽ oblẽe. Ga tJlẽ u bãng daga li kong ga “İPja shãng sjẽke!” le.

³⁵ Eni ga u sogo tjwe irõng llono miydẽmi llẽm, kjok ro zar kjwlẽre, kjok rongde, kjõrkõ kjlunshkore, de kjok shrãntore. E kjİshko ga pjãylõng sjẽk İyado.

³⁶ U sogo li tjwe maling wleni ga wyode ga pjãy wlẽya lõng pẽ wleni llẽme.

³⁷ Llẽye lër bomi kong li, e lër nopga uunkong kong, “İPjãylõng sjẽke!” le ba kong.

14

«*Jesús, e shay, zrõy wlo sorẽ ga pjlu?*» lara ba wloyogarẽ

¹ Eshko ga Israel tjẽyoga dõktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrẽkklo, pjlung shosho suk pjir shãryak ba uukklo tjok llẽm dbaryo kjwe dbar pjõk obi. Eshkoshko ga syõshtaga kãgãyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisesdẽ li go, e tũno lok, ga tJlẽno lok ěng kong ga «*Jesús, e shay, zrõy wlo sorẽ ga pjlu?*» Shay wlo ga jyõyotkẽy.

² Gueniyo dbar shrẽzlong dbaryo llẽme. Llẽm ga oba ara ga wlikẽba ãe» le.

Walẽ kjlara, poshtikklo tjwlõ ara wleniyo tyara Jesús dlu kjing go

³ Jesús jek õõtong shãng Betania kjokyo, Simõn ushko. Dẽnashko ga Simõn li poglo go swlo ara, sho an do jİkong, gueniyo poptonoe. Jesús sõk Simõn ushkosshko ga walẽ shrono shãng kjlara, wloshko poshtikklo bapkwõ tjwlõ ara shãryak akkwõ ko *alabastro** go, roshko poshtikklo lõ pjlẽbiẽ tjwlõ ara wleniyo. Eshko ga sõra jek Jesús sõk iẽ lishko, ga ba bapkwõ li dlora, ga poshtikklo li tyara ba dlu kjing go.

* **14:3 Alabastro**, e ak pjublũn wleni, ga poshtikklo bapkwõ shãryẽba e go.

⁴ Īya no kjone kjone tjeng eshko lirë ga iirkë jong, tjlë lok ëng kong ga «¿Kjwe zāya kjweni ega?

⁵ Soynena kjwe ga dburyo shaya bayo domer parkë dbargwo sak dbāw pjloglo mya (300) āska wleni, oba song wleniyo kjintoklo wlo dey» le. Ga walë li wlonā lok ara.

⁶ Eni ga Jesús tjlë ba kong ga «¡wëyë! ¿Walë kjwe lāywëmi kjweni egaro? Llëye shāryara bor kong ëre beno pjlúe.

⁷ Oba song wleniyo lōng bomi tjok ĩyado, ga kjintëmi, woydëmi llono ga eshko. Gueniyo tjara ber shāng bomi tjok ĩyado llëme.

⁸ Llëye shārye bor kong ga pjlú li, e shāryayde bor kong. Poshtikklo li tyara bor doyo go, ëre bor poshāryayde, tja iëba ber buk sakshko wlo.

⁹ Lër bomi kong jlōkoyo ga kjok kjwang jikong kjone pogo ga Sbō tjlōkwo roy pjlú lëbashko ga llëye shāryara walë kjwerë bor kong ëre woyoshreba, ga roy lëba bakoe» le.

«Jesús twër ba wloyoga kong» lara Judasdë

¹⁰ Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas Iscariote. E öör shāng syōshtaga kägäyoga ĩk, Jesús soyneya, twe ba kong lok wlo le.

¹¹ Kuya lok ga beno lōng wopjlú, ga tjlë lok ba kong jlōkoyo ga «Enira pja potjwlënwa» le.

Eshko jek lëkong ga beno shāng wotjlik ga «¿Jesús twër ba kong sorë ga pjlú?» le.

Jesús iono ba oppinggaga tjok

¹² E irgo ga pjlung shosho suk pjir shāryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li öötonge. E dbaryo ga öng wlëp ushko so llgwoklë zrōya, sho suya, Israel tjëyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo. Eshko ga ba oppinggaga tjlë ba kong ga «¿Israel tjëyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li, e dliyo shāryërwa kjone ga pjlú?» le.

¹³ Kuya ga tjlë ba oppinggaga do pjök kong ga «Pjāy nom jek u lok arashko. Eshko ga domer wlëmi shāng kjlara, di bapkwō sōk jong kjwara, roshko di. Pjāy jek ba irgo.

¹⁴ Īmi ga opzrëk jek u roy ga pjāy tjlë u sogo kong ga “Tjlapga no pingga tjlë ga ‘¿Israel tjëyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li, e dliyo uër bor oppinggaga tjok li kjëryo kjone?’ le” lëmi ba kong eni.

¹⁵ Eni ga pjāy kong, kjër pīya jong kjomo kjwara kësbang, poshāryak pjire. Llëye uëy wlo li shāryëmi pjir ber tjeng bām go eshko» le.

¹⁶ Eni ga ba oppinggaga do pjök li to jek öötong lōng u lok arashko ga llëye lara Jesúsde ba kong li wlëna tjeng eshko uunkong eni. E irgo ga dbar shrëkklo li dliyo poshāryara lok.

¹⁷ Öötong kjok shkë ga Jesús öötong shāng eshko, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li tjok.

¹⁸ Lōng ië wopro ga Jesús tjlë ba kong ga «Lër bomi kong jlōkoyo ga pjāy lōng ië bor tjok kjlara, tja soyneya, twe oba kong» le.

¹⁹ Kuya lok ga beno lōng woydë arae. Ga kjlara kjlara tjlë Jesús kong ga «¿Tja llëm llëmdo?» le.

²⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pjāy doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara. Ēye sōk bor tjok, ba pjlung shosho suk pjir pōya sōk bor tjok ioklo kjwaraso roy ga bor soynega li e.

²¹ No to ter kjok dogo dwayo ëre wolon, tak pjang Sbõ tjlõkwo go sorë li eni. Gueniyo bor soynega, era song jlõe. Weno llëm kjwe ga pjlú ba kong dey» le.

²² Lõng ië wopro ga pjlung shosho suk pjir kjrara Jesúsdë kjwara, ga tjlë Sbõ kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho li tora, twara sira sira ba oppinggaga kong, ga tjlë ba kong lok ga «Kjrozí, ëre bor sho wleni» le.

²³ E irgo ga di ioklo kjrara kjwara, roy kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjlë Sbõ kong ga «Tjawa kong kjillgwo bo dyo tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga twara ba oppinggaga kjlara kjlara kong, ga iara lok sira sira uunkong.

²⁴ Ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Ëre bor srëng wleni. E go ga tjlõkwo twara Sbõrë, beno iyado wlo li, e shärye. Bor srëng li kwon, nopga ara kong.

²⁵ Gueniyo lër bomi kong jlõkoyo ga kjillgwo bo dyo iër ame, äar jong Sbõ ber no pjluyo dbaryoshko já. Eshko ga iër obi» le.

«Pjãý tjeng uunkong ëre, tja rayëmi pjire» lara Jesúsdë ba oppinggaga kong

²⁶ E irgo ga tono lok pjlara Sbõ kong, ga to jem lok Olivos dlupyo.

²⁷ Öõtong lõng eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Sbõ tjlõkwo tak pjang eni: » “Öng daga li zrör,

ga öng wlëp ushko so tjeng li shdär ber kjloro erä.”†

Eni ga pjãý tjeng uunkong ëre, tja rayëmi pjire.

²⁸ Gueniyo ga tja wolono, ga tja woshrara Sbõrë iröng obishko ga tja äar Galilea kjokyo bomi bäm go. Pjãý koshër shäng eshko» le.

²⁹ Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Llamora, pja rayara uunkong pjir ëmdë ga tjara, pja rayër llëme» le.

³⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bop kong jlõkoyo ga pjesit kjok shränto ga kjörkö kjluntë pjloglo pjök llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjloglo mya tjän» le.

³¹ Gueniyo kuya ga tjlë ba kong obi ga «Eni llëme. Tja zrökoba jek bop tjok ëmdë ga “Jesús, e ë miydër llëme” lër ë kong llëme» le.

Ba oppinggaga llamo li omõlono e kjoyo bakoe.

Jesús syõshtono Getsemaní kjokyo

³² E irgo ga jek öõtong lõng Getsemaní kjokyo. Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Tja to syõshtë Sbõ kong wopro ga pjãý wlar ber tjeng na» le.

³³ Eni ga jek syõshtë lishko ga ba oppinggaga tjeng li söra jek ba tjok doglo mya, Pedro, Santiago, Juan. Jek lõngshko ga Jesús wosong, woydë ara ba pjlúshko.

³⁴ Ga tjlë ba kong lok ga «Tja woydë ara bor pjlúshko. Kur ga tja wolon kjoyoe. Pjãý ber tjeng na, ga pjãý sjëke» le.

³⁵ Eni ga opkwono jek këgo sit, ga kjök tono sök, kujuno bokdo kjlay klung go, ga rokara Sbõ kong ga llëbo wen owa ba kong llëm wlo,

³⁶ tjlë ga «Abba,‡ Data, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjlúe. Rokër bop kong sira ga llëbo wen owa döro li, e tjwe bor kong llëm kjwe dey. Woydër eni, gueniyo ga e laga tjarë llëme. E laga ber pjarë» le.

³⁷ E irgo ga tek shrono shäng ba oppinggaga doglo mya beno tjeng lishko ga wlëna bë tjeng pëe. Eni ga tjlë Pedro kong ga «Simón, ¿pja buk përe? ¿Pja sök së wop sira ga äre?» le.

† 14:27 Zacarías 13.7. ‡ 14:36 Arameo tjlõkwo *abba*, e *datawa* loklo.

38 Ga tjlē mya jīkong li kong ga «Pjāy pē llēm, pjāy syōshtos dey. Eni ga pjāy tjlīya Äřeshko ga pjāy kjimte Sbörē, llēbo owa shāryēmi llēm wlo. Pjāy llēbo pjłū shāryē woydē jlō, gueniyo pjāy womae» le.

39 E irgo ga jek syōstē obi. Ga tjlēno jek obi, lara bām go sorē li eni.

40 Syōshtono pjir ga tek shrono shāng irōng obi ba oppinggaga beno tjeng lishko, ga wlēna bē tjeng pē obi, bokkwo llir woydē ēng go poywōrē kjishko. Eni ga to dboryara lok llēme.

41 E irgo go ga öör pjłara obi. Shrono shāng irōng pjłoglo mya go ga tjlē ba oppinggaga kong ga «¿Pjāy lōng pē, woshtē obire? ¿Kjweni ga bue! No to ter kjok dogo dwayo ēre twēba ber tjeng nopga owa wloshko li dbaryo öötonge. İzīa.

42 Bor soynega kjwe tek shāng tjān. Pjāy kojōzong. Shji to ēng dowlēk ba tjok» le.

Jesús shara ba wloyogarē

43 Jesús tjlēydē pjītē llēm obishko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjōk (12) kjłara ko Judas, e shrono shāng eshko. Nopga shrono lōng trāk llēm ba tjok, kjone kjone wloshko drōng, kjone kjone wloshko wlēng no shpökklo. Epga ichaga syōshtaga kägāyoga, no pinggaga kjok llgwēklo tara Moisésdē li go, judío tjłapgaga kjok llgwega wleniyorē.

44 Lunashko ga llgwera Judasdē nopga li kong pjir tjān, Jesús, e ē miyde lok wlo. Tjlēno ba kong ga «İmi ga ēye lō shirš ga domer li e. E shami, ga sömi, dēmi yōtso» lara eni.

45 Eni ga Judas jek öötong shāng Jesús zlong bāng ga tjlē ba kong ga «¿Miga, Tjłapga no pingga!» le ba kong, ga lō shira.

46 Eni ga shakza lok pjā erā.

47 Eshko ga nopga lōng Jesús zlong bāng kjłara drōng shino kjwangna, ga syōshtaga kēsbangyo li parkaga kwomgwo zakza tas jer lon pjik buk tōshko erā.

48 Eshko ga Jesús tjlē nopga li kong ga «¿Pjāy tjwe bor shak drōng tjok, wlēng no shpökklo tjok kjweni ega? ¿Tja shamishko ga tja ēngkjwē bomi tjok lēmiro?

49 Tja öör shāng oba ping ara, Sbō u zlong bāng, pjāy lōng lishko. ¿Tja sharomi eshko llēm egaro? Gueniyo ēre shāryē jūni, Sbō tjłōkwo tak pjang li ber jlōkoyo wlo» le.

50 Eshko ga ba oppinggaga Jesús rayono uunkong, ga tōktong to lok ey dwayo.

51 Eshko ga dwlas jek shāng kjłara ba irgo, taywono kjingoklo pjłublún wleniyo go döe. İya nopga jek tjeng Jesús söga lirē ga shakza lok pjā le,

52 miga shara lok uriso, beno lōng ba shwong li shayde erā. Eni ga opdōno jek wles, ba shwong lira beno tjeng nopga li wloshko erā. Ey ga tōktong jek shāng kjłop drete.

Jesús sōraba öötong shāng Judío Kjok Llgwegaga Kēskēsyo bokshto

53-54 E irgo ga Jesús sōra lok to jongya syōshtaga kēsbangyo sök lishko. Pedro jek shāng kē kjwaraso kē kjwaraso ba irgo. Öötong lōng eshko ga opzrēno jek u li roshko, ga Pedro beno sök iökkok, u bongkjako, Sbō u dagaga lōng li tjok.

Syōshtaga kägāyoga, judío tjłapgaga kjok llgwega wleniyo, no pinggaga kjok llgwēklo tara Moisésdē li go, e tōno tjeng uunkong u li roshko tjān.

55-56 Syōshtaga kägäyoga, Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo uunkong, Jesús zrōya lok woýdë. E kjishko ga nopga rokara ara tōno tjeng lishko, Jesús rotë wlo. Eshko ga nopga kojono ara, Jesús rotë wlo, gueniyo ba jyōyotkayde lok erōe. Kjlara kjlara tjlëno oblë oblë erä. E kjishko ga Jesús rotoklo wlo wlëna lok llëme.

57 E irgo ga domerga kojono oblë, ga Jesús jyōyotkara jek obi. Tjlë ga

58 «Kjwe kurorwa, tjlë ga “Sbö u ère shäryak norë, e shdör dret, ga äar dbargwo mya ga shäryër kjwara obi shäryak norë llëme” le eni» le.

59 Gueniyo epga tjlëno bek llëm, tjlëno lok oblë oblë erä.

60 Eni ga syōshtaga kësbangyo li kojono nopga tōno tjeng li boksho, ga tjlë Jesús kong ga «Pja rote löng ara. ¿Dboryëp llëmdë?» le.

61 Kuya ga beno shäng kjinge. Dboryara llëme. Eni ga syōshtaga kësbangyo li tjlë ba kong ga «¿No pjlyo ichara Sböre shrono shäng li, e pjare? ¿Sbö poshrërwa li, pja ba Ware?» le.

62 Kuya ga tjlë ga «Ëng, e tja. Sbö, llëye shärye woýdë li shärye ga pjluë. Ga llono ga no to ter kjok dogo dwayo ère ìmi sök ba orkwo këllëkong, tja ìmi ter tje kjok dogo pjäng sho tjrëko bakoe» le.

63 Kuya syōshtaga kësbangyo lirë ga ba shwong dwlëkza tjä tjä iirdë. Tjlë ga «¿Rotaga wlëy obi llëno?»

64 ¿Domer kjwe shäng Sbö läywë owa, ber tjlwlo llëm wlo le! E kuromi pjir tjän. ¿Kumi ga sorë?» le.

Kuya nopga tōno tjeng uunkong lirë ga tjlë ga «¡Kjwe zrökkol!» le.

65 Eshko ga kjone kjone, Jesús go tröng twara lok, bokkwo go shwomzrëng kjrochara lok tuke. Eni ga yokza lok pjök pjök, ga tjlë ba kong ga «Pja yoga ère los borwa kong» le. E irgo ga Sbö u dagaga omsōno, ga shpokza lok pjök pjök erä.

«Jesús, e è miydër llëme» lara Pedrorë

66 E wopro ga Pedro sök kjoko, u bongkjako. Eshko ga kjoglo shäng kjlara, syōshtaga kësbangyo parkaga wleniyo.

67 İya ga Pedro sök iökkok. Ga İya yōtso robyë wëllëshko ga tjlë ba kong ga «¿Nopga jëk löng Jesús, Nazaret so tjok li kjlarayo pja llëmdo?»

68 «¡Jyō! E è miydër llëme. Llëye lëp shäng li miydër llëm bakoe» le ba kong. Ga jek öötong shäng kjër pjlor kalëkong. Eshko ga kjörkö sök kjwara, ga kjluno pjlara.

69 Eshko ga İya kjoglo lirë jek obi ga tjlë nopga tjeng li kong ga «Kjwe ëmdë ga ba kjlarayo» le.

70 Kuya Pedrorë ga tjlë nopga li kong ga «¡Jyō!» le obi.

E irgo ga nopga tjeng eshko li tjlë ba kong ga «¿Pja Galilea so llëmdo? E kjishko ga miydërwa pjlu ga pja ba kjlarayo» le.

71 Kuya ga tjlë ba kong ga «¡Jyō! Lër homi kong jlökoyoga ga domer lëmi löng li, e è miydër llëme. Eni llëm ga rokër Sbö kong ga tja shdüya» le.

72 Jekdo eshko ga kjörkö li kjluno jek pjlara obi, öötong pjloglo pjök. Eshko ga woyoshre Pedrorë kjlay ga Jesús tjlëno ba kong ga «Kjörkö kjluntë pjloglo pjök llëm obishko ga “Jesús, e è miydër llëme”lorop oba kong pjloglo mya tjän» lara. Eni ga woroyë ga ä, ga slatonge.

1 Wēshko kjok shrōng ga syōshtaga kägäyoga, judío tjlappaga kjok llgwegaga wleniyo, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdē li go, e tōno lok Judío Kajok llgwegaga Kēsksēyo uunkong tjok, llēye shārye lok Jesús tjok li llgweya lok ba tjok wlo. Lanyotkara lok pjir ga Jesús orkwo pjirira, ga sōra, twara Pilato kong.

2 Öötong löng ba bokshto ga Pilato tjlē Jesús kong ga «¿Judío pjluyo li pjare?» «Lēp sök om go liro» le ba kong.

3 Eshko ga Jesús rotara syōshtaga kägäyogarē, llēbo ara kjīshko.

4 E kjīshko ga Pilato tjlē Jesús kong ga «Tja kuzong. Pja rote löng ara. ¿Dboryēp llēmdē?» le.

5 Gueniyo dboryara llēme. E kjīshko ga woyotjlīya Pilatorē beno sök arae.

Jesús ichara Pilatorē, zrökoba wlo

6 Äär'lu pjlōbi go ga Israel tjēyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkkloshko ga nopga bāngzak tjeng no shdūzlong uyo roshko li, enido ga raye Pilatorē kjlara. Rokēba ba kong ē ga e rayayde.

7 Eshko ga domer bāngzak shāng no shdūzlong uyo roshko kjlara ko Barrabás. Dēnashko ga ba pjlū, e woyde llēme. E kjīshko ga ēng tōno oblē tjok kjlōbō, ga ēngkjwono lok pjlū li nopga tjok, ga nopga zrōra lok. E kjīshko ga bāngzak shāng eshko, no zrōga oblē li tjok.

8 Eni ga nopga shrono löng ara ga tjlē Pilato kong ga «Rokērwa bop kong sira ga nopga bāngzak tjeng no shdūzlong uyo roshko li rayos kjlara borwa kong, shāryēp enido sorē ga eni» le.

9 Kuya ga tjlē nopga li kong ga «¿Woydēmi ga judío pjluyo lēmi li dötē bomi kongde?» le.

10 Miydara pjlū ga Jesús woydēba ara kjīshko ga ymoyotke syōshtaga kägäyogarē ara, ga sōra lok ba kong e kjīshko.

11 Gueniyo ga nopga tjeng eshko li poshduna syōshtaga kägäyogarē arae. Tjlē lok ba kong ga «Rokozī ba kong ga Barrabás, e döyde bi kong dey» le ba kong. Ga rokara lok eni.

12 Eni ga Pilato tjlē nopga li kong ga «¿Eni ga llēye woydēmi ga shāryēr judío pjluyo lēmi li kong?» le.

13 Kuya lok ga tjlēno dbo go, tjlē ga «¿Zrōs pjang kjlōs go!»

14 «¿Llē kjīy? Llēbo owa shāryara li lozī bor kong» le ba kong.

Gueniyo ga nopga öö le, tjlē jek obi ga «¿Zrōs pjang kjlōs go!» le.

15 Eni ga woydara Pilatorē ga nopga ber löng wopjlū ba tjok wlo kuzong ga Barrabás, e shira, ga rayarae. E irgo ga Jesúsda twara ēngkjwagaga kong, shpoya lok no shpokklo go wlo, zrōya lok pjang kjlōs go wlo bakoe.

16 Eni ga sōra lok öötong shāng Pilato u bongkjako. Shto eshko, e kowēba pretorio. Ga ēngkjwagaga tōno tjeng uunkong eshko.

17 Eshko ga kong shwong wlēna lok kara pjlupga shwong wleniyo ko dingding shwēshwē, ga pjuna lok ba do go. Ga shkō sho ywara lok kjrina, beno pjlū dlu ioklo wleni, ga iara lok ba dlu go.

18 Eni ga tjlē lok dbo go ga «¿Judío pjluyo, pja pjlū, pja tjlwō arae!» le lok ba kong, joywe lok wlo.

19 Eshko ga shpokza lok ara kjorkung go ba kāshko, go trōng tjwara lok bakoe. E irgo ga kjök tono ba zlong bāng, poshrēya löng wleni, miga ba joywayde lok erā.

²⁰ Joywara lok pjir ga ba shwong pjang ba do go ko dingding shwëshwë li skwara lok, ga ba shwong baiya li pjuna lok jek iröng obi. E irgo ga söra lok to, zröya lok pjang kjlös go wlo.

Jesús zröraba pjang kjlös go

²¹ Jek löng irbo bäng go ga domer tek shäng kjlara ko Simón, e Cirene so. E wapga domerga do pjök ko Alejandro, Rufo. Simón li tek shäng kjloy dwayoshko ga İya ëngkjwagaga jek löng lirë ga ichara lok dbo go Jesús kjlös li sök.

²² Ga Jesús söra lok jem öötong löng kjokyo ko Gólgota. (E «No Kä Dboglo dlupyo» loklo.)

²³ Eshko ga kjillgwo bo dyo dbo ara ropsrära lok dwlo lö pjläblë* tjok. Ga pina lok Jesús kong ie wlo, gueniyo iara llëme.

²⁴⁻²⁶ Öötong dlo wenzong ga löra lok pjang kjlös go. Ga Jesús lök pjanglishko, kjibokwo iak pjang kjwara, e zröya lok llë kjïy miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjlä ga «Domer ëre, e judío pjlujo.» E irgo ga ëngkjwagaga tjeng li tjöto lok llëbo jyäglo go, Jesús shwong li ber ë kong İya lok wlo.†

²⁷⁻²⁸ Jesús löra lokshko ga lügwanga löra lok do pjök lok kjlös go bakoe. Kjlara pjang or këlä, kjlara pjang or milë, kjlösyo dboy dboye.‡

²⁹ Eshko ga nopga jek löng Jesús lök pjangshko li kä wikza tjä tjä, joywe lok wlo. Ga läywe löng owa bakoe. Tjlä ga «¿Pja Sbö u shdök ber dret, ga äär dbargwo mya ga shäryëp ber ba shtoshko iröng obi lorop ga pja oto?»

³⁰ Pja opdös om go, pja ter oplös töshko kjlös kjwe go dwayo» le ba kong eni.

³¹ Syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go, e omläywono lok eni bakoe. Tjlä lok ëng kong ga «Oba oblëra döra, gueniyo opdök om go ga äe.

³² No pjlujo ichara Sbörë shrono shäng li, Israel tjëyo pjlujo li, e pjang om go. Tjawa mär ba go wlo ga woyde ga oplong om go jer töshko kjlös kjwe go dwayo. Eni ga İnwa, ga jlöe lërwa bakoe» le. Nopga do pjök lök lok kjlös go Jesús pjlor kar kar ëmdë ga omläywë lok eni bakoe.

Jesús wolono pjang kjlös go

³³ Öötong dlo dlw ga kjok ro zoktong kjok kjwang jikong beno yët erä. Beno eni äär jong dlo pjö lä wleni.

³⁴ Dlo öötong eni ga Jesús tjläno dbo go, tjlä ga «Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?» le. (E «Bor Sbö, bor Sbö, ¿tja rayorop jüni ega?» loklo.)

³⁵ Kuya nopga tjeng eshko lirë ga tjlä ëng kong ga «Kjwe kuzong. Sbö tjläkwö laga tek dëdashko so Elías, e rokayde pjang» le.

³⁶ Eshko ga domer shäng kjlara jek tji tji, ga llëbo lluklluk di shak ara wleniyo kjrara kjwara, pöra kjillgwo bo dyo shpoä go, kjrochara kjor dbo go, ga poyona, shuya Jesúsde wlo. E irgo ga tjlä nopga tjeng eshko li kong ga «Wëyë. Elías tjwe ba long kjlös kjwe go dwayore İy» le.

³⁷ E irgo ga ay le Jesúsde dbo go, ga wolonoe.

³⁸ Sbö u roshko ga shwong kësbang iak pjang eshko li dwlëtong aas ter kjomo dwayo äär jong töshko, beno kjring pjök.

* **15:23 Dwlo lö pjläblë** le li, e twaraba nopga lök lok kjlös go li kong, bang kuga ara llëm wlo.

† **15:24-26** Löyde lok pjang kjlös go llëm obishko ga ba shwong skwara lok pjire. ‡ **15:27-28** Tek dëdashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Kjlära pjang or këläkong, kjlara pjang or milëkong, kjlösyo dboy dboye. “Domer kjwe llëbo owa shäryaga” laraba ara.»

³⁹ Jesús lök pjang kjlös go li bokshto ga ëngkjwagaga löng li kägäyo shäng eshko. Jesús wolono sorë li İya ga tjlä ga «Shinmo lök pjang kjlös go kjwe, e Sbö Wa jlöe» le.

⁴⁰⁻⁴¹ Eshko ga walëga tjeng kjlöbö, kjupäshko ga öötong löng Jerusalén kjokyo Jesús tjok. Eshko ga llëye shäryëba Jesús kong li İya tjeng pjola sit. E tjrëko tjeng doglo mya, kjlara ko María Magdala so, kjlara ko Salomé, kjlara ko María. María li, e Santiago mite li mekë, José mekë bakoe. Jesús jëk shäng Galilea kjokyo obishko ga epga jëktong löng ba tjok, ga kjimtara lok dawe. Walëga oblë omshäryono eni eshko bako, ga to tek ba tjok, shrono löng Jerusalén kjokyo bebi.

Jesús doyo jnena José

⁴² Jesús wolono lishko ga poshäryozlöng dbaryo li ey. Eshko ga woshtozlong dbaryo li dloyo ääto, kjok sëng tjän.

⁴³ Eshko ga domer shäng kjlara ko José. E Arimatea so, Judío Kjek lıgwagaga Këskësyo kjlarayo, tjwłö ara wleniyo. Sbö ber no pjlıyo dbaryo li koshe sök bakoe. E opyono wokjang, jek öötong shäng Pilato shwoy, ga Jesús doyo rokara ba kong, jneya wlo.

⁴⁴ Kuya Pilatorë ga beno sök wotjlik ga Jesús, e wolono maling jlöre le. Eni ga ëngkjwaga kägäyo li rokara tek ba shwoy, ga tjlä ba kong ga «¿Jesús wolono tjände?»

⁴⁵ «Ëng, wolono tjän» le ba kong. Eni ga José ichara Pilatorë Jesús doyo pjang li kjrë, jneya buk sakshko wlo.

⁴⁶ Eni ga José shwong tjwłëno kara ko pjlıblün, pjlı wleniyo, ga jek öötong shäng shinmo lök pjang kjlös go lishko. Eshko ga doyo li lona ter töshko, popgara shwong li go, ga söra jek öötong sakshko. Eshko ga iara pjłëbgwo kak jong guëmkwota roshko, ga ak kësbang dira beno jong ba u bäng bäng go, bängzaya wlo.

⁴⁷ María Magdala so, María José mekë, Jesús doyo li iak buk kjone, e İya beno löng eshko.

16

Jesús woshrono iröng obi

¹ Woshtozlong dbaryo pjitong, öötong kjok shkë ga walëga doglo mya ko María Magdala so, María Santiago mekë, Salomé, poshtikklo lö pjłëblë tjwłëna lok Jesús doyo li poshtiya lok wlo le.

² Wëshko kjok shröng sondëshko ga jek lok jongya jong sakshko, Jesús doyo iak buk lishko.

³ Jek löng irboshko ga tjlä lok ëng kong ga «¿Ak jong ba sak bängzakklö li kjaga ërë bi kong dani?» le.

⁴ Öötong löng eshko ga ak kësbang li włëna lok dik beno jong pjłëbgwo li sor go.

⁵ Eni ga opzrëno jek pjłëbgwo li roy, ga İya or këłëkong ga domer sök kjlara mite jä, shwong ko pjlıblün, kur maye. Ga beno löng sëya llëme.

⁶ Eshko ga domer sök eshko li tjlä ba kong lok ga «Llëye bangkjrëmi llëme. Jesús, Nazaret so li zröraba pjang kjlös go, ga wolonoe. Pjây tek löng ëre ba doyo włëga. Gueniyo buk na llëme. ¡E woshrono iröng obi! ¡Iak buk li shtoyo kjwe İzıa! ¡Bukde İzıa!

⁷ Īnomi ga pjāy nom tjlē Pedro, Jesús oppinggaga llamo li kong ga “Jesús jek Galilea kjokyo bomi bām go. Īmi eshko, lara bomi kong sorē li eni” lēmi ba kong eni» le.

⁸ Eshko ga sēya llēm kjīshko ga walēga tōktong to lok ey dwayo, jek zron jonge. Llēye ĩna li bangkjrara lok ara kuzong ga llēye lara ē kong llēme.

*Jesús weno María Magdala so kong**

⁹ Jesús woshrono irōng obi li, e dbaryo sondē. E dbaryo kjok shrōng ga Jesús weno shāng María Magdala so kong bām go. Walē, e dēnashko ga goshko Ā sēya doglo kjāk (7), ga ichara Jesúsdē to drete.

¹⁰⁻¹¹ Jesús weno ba kong irgo ga walē li jek ōōtong shāng nopga jēktong Jesús tjok lōng lishko, ga wlēya ga lōng woydē, slar ara. Eshko ga tjlē ba kong ga «Jesús woshrono shāng sē obi, ga oppino shāng bor kong!» le. Gueniyō kuya lok ga tjlōkwo kjre lok llēme.

Jesús weno ba oppinggaga do pjök kong

¹² E irgo ga Jesús oppinggaga do pjök jek jek lōng irbo bāng goshko ga Jesús weno shāng ba kong eshko. Dāmār ga Jesús weno María Magdala so kong sorē ga weno shāng ba kong lok e kjōyo llēm, ĩya lok ga oblē shara.

¹³ Jesús weno ba kong irgo ga jek irōng ba pjeyoga llamo lōng lishko. Ōōtong lōng eshko ga llēye ĩna li lara lok ba kong pjire. Gueniyō kuya lok ga tjlōkwo kjre lok llēme.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kong

¹⁴ E irgo ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li lōng iēshko ga Jesús weno shāng ba kong eshko. Ga epga wlonā ara. Epga mār ba go jlōkoyo llēme. E ĩnaba shāng sē li roy kura, gueniyō jlō lara lok llēm bakoe. Epga wlonā ara e kjīshko.

¹⁵ E irgo ga tjlē ba kong lok ga «Pjāy jongya kjok kjwang jīkong, ga Sbō tjlōkwo roy pjllū lēmi nopga uunkong kong.

¹⁶ Ēye tjlōkwo pjllū li kjrono, ga wono jer di roshko ga dōya Sbōrē. Gueniyō ēye omkjrono llēm ga e shdungko.

¹⁷ Tjlōkwo pjllū kjraga li kong ga dbo twe Sbōrē, ga llēbo jyāglō shārye eni: Ā sēyaga iche oba goshko dwayo bor ko go; tjlē tjlōkwo tjaglēn;

¹⁸ dgur shaya or goshko, dwlo bi zrōkklo ieshko ga llēye shāryē ba kong llēme; orkwo ie swlopga kjing goshko ga poptē eshko bakoe» le.

Jesús to jem kjok dogo

¹⁹ Tjlapga Jesús tjlēno ba kong pjir ga sōra Sbōrē to jem kjok dogo, ga ōōtong sirkeno beno sōk ba orkwo kēlēkong.

²⁰ E irgo ga Jesús oppinggaga jēktong to kjok shto oblē oblē, Sbō tjlōkwo roy pjllū lē oba kong. Jek lōng lishko ga kjimte Tjlapga Jesúsdē arae. Ga dbo twara ba kong, llēbo jyāglō shārye lok ara wlo, tjlōkwo le lok li, e jlōe woyotjllikoba wlo.

* **16:8** Tek dēnashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga Marcos 16.9-20 wen pjang kjibokwo kēguē anmoyō li go llēme.

Evangelio según Lucas Jesucristo roy pjlú ère, e jyã tara Lucasdë Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Lucas. E no dwlomnega. Woyotjlikoba ga Lucas, e judío llëm wleniyo. E jëktong shäng parkë ba kjlara Pablo tjok, tak pjang Colosenses 4.14 go, Filemón 24 go, 2 Timoteo 4.11 go sorë li eni. Domer shäng kjlara obi ko Teófilo. Woyotjlikoba ga e Roma so, domer tjwlo ara wleniyo bakoe.

Kjibokwo ère tara Lucasdë ba kjlara Teófilo kong, Jesús roy li miyde pjlú wlo. Jesús öör kjok ère kjing go judíoga döga, nopga judío llëm wleniyo döga, e tara ba kong. E öör, Data Sbö li miyde nopga uunkongdë wlo, e tara ba kong bakoe.

¹⁻⁴ Miga, Tjlapga Teófilo.

Llëbo shäryara Sbörë bi tjërko li, e tër bop kong, miydëp wlo. Tja omïno llëm, gueniyo nopga omïno ara ba bokkwo go, ba soyozlong tek lëkong. Epga beno löng ba roy laga. Ga roy le lok li kuya lok ga kjone kjone tjlë ga «E jyã tëy, llëye ñaba li ber wëllë wlo» le. Ga jyã tara lok beno bi kong. Ba jyã tagaga li kjlëböso, ga tjlökwo tara lok li beno bi kong kjibokwo oblë oblë go. Tjara omtë eni bakoe. Jesús roy kurorshko ga tja wotjliño ga «¿E sorëro?» loror, «Tja omkjakrokë ba miydagaga kong» loror bakoe. Ga kjakrokroror shäng yötso, eeri ga öötong luyo kop arae. E kjishko ga tja wotjliño ga e jyã tër ber bop kong beke. Miydëp e go wlo ga llëbo pinaba bop kong li, e jlöe.

«Chida buk döro kjlara ko Juan» le Tjlapga parkaga kjok dogo so kjlararë

⁵ Tjlapga Herodes sök Judea so pjlyoshko ga tjlapga sök kjlara syöshtaga Sbö kong nopga kjishko wleniyo ko Zacarias, e Abías tjëyo. Ba boy ko Elisabet, e Aarón tjëyo bakoe.

⁶ Epga pjök li pjlo bek Sbö bokso, ba tjlökwo kole lok iyado.

⁷ Epga wapga llëm, Elisabet kjrong kjishko. Eshko ga epga öötong tjlabla tjän.

⁸ Dbar kjwara ga Zacarias tjëyoga parkë Sbö kong ba u roy wlo dbaryo li öötonge.

⁹ E ba sdëkwo kjishko ga jyã shira lok, ga lono Zacarias kong, opzrëk jek Sbö u roshko, llëbo lö pjllëblë suya eshko wlo.

¹⁰ Eni ga opzrëno jek öötong shäng ba llëbo lö pjllëblë li suk. E wopro ga nopga tjeng kjoko kës li beno tjeng syöshtë Sbö kong.

¹¹ Eshko ga këm kjër roshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng Zacarias kong kjlara, shäng llëbo lö pjllëblë sukklo jong lishko e sor go, or këllëkong.

¹² Iya ga beno shäng sëya llëm erä.

¹³ Eshko ga Tjlapga parkaga li tjlë ba kong ga «Zacarias, llëye bangkjërëp llëme. Llëye rokorop Sbö kong bop syö go li, e kura, ga shärye bop kong. E kjishko ga llëye bangkjërëp llëme. Llono ga bop boy, e wa buk kjlara domer. Bukshko ga koiëp Juan.

¹⁴ Eshko ga pja ber wopjlú, woowa llëme. Nopga ara ber löng wopjlú eshko bakoe.

15 Bop wa, e ber kësbandg Sbö bokso. Kjillgwo bo dyo ie wlo llëm, ää dbo ara ie wlo llëm bakoe. Buk llëm obishko ga ba go Sbö Sëya tjwe ber kësbandg ba tjok.

16 »Ba kjishko ga Israel tjëyoga ara wotjlik owa wleniyo, e tjwe Tjlapga, ba Sbö li kolë iröng obi.

17 Sbö Sëya ber ba tjok kësbandg, beno kësbandg tjlapga tek dënashko so Elías tjok dik. Ga e jek shäng Tjlapga bäm go. Eshko ga dataga ie ber wotjlik pjlú ba wapga kong obi, nopga Sbö bangkjré llëm wleniyo, e ie ber ba tjlokwo kolë. Eni ga nopga poshärye, Tjlapga wlokjré wlo» le.

18 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja tjlabla, bor boy, e tjlabla bakoe. ¿Tjläkwo lëp shäng lí, e jlöre miydër sorë?»

19 «Tja Gabriel. Tja parkë Sbö kong ba bokshto. Tja ichara lan bop tjok, chida li roy pjlú söga bop kong.

20 Ga tja tjlokwo kjrorop llëm kuzong ga pja ber shäng tjlä llëm äär jong tjlokwo loror bop kong li shäryono eni pjir guing» le ba kong.

21 E wopro ga nopga beno löng Zacarías koshë kjoko li wotjlik lok arae. «¿Shäng wop ara oto lëba? ¿Opshik Sbö u kjwe roy dwayo maling llëm ega?» le ëng kong eni.

22 Eshko ga opshinoshko ga tjlä ga äe. Eni ga miydara lok ga llëbo ñno yoshko kém kjër roshko. Tjlä ga ä e kjishko. Beno shäng tjlä or goshko erä.

23 Ga ba pak shäryë Sbö kong ba u roy wlo dbaryo li pjitongshko ga to iröng obi ba ushko.

24 E irgo ga ba boy beno shäng kjlaraso llëme. Beno sök ba ushko, opshino llëm öötong moglo shkëng (5). Wotjlik ga

25 «Tja wapga llëm kjishko ga tja kong wa twe Tjlapgarë bor kong, tja wa tjokshko ga tja lëba ame wlo» le.

«Jesús buk dörö» le Sbö parkaga kjok dogo sorë

26-27 Kjoglo shäng kjlara ko María. E sök Nazaret kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Domer miydoydë llëm obi, gueniyo tjlokwo twono José kong, orkwosmok ba tjok wlo le. José, e David tjëyo. Elisabet shäng kjlaraso llëm moglo tjershko (6) ga ba parkaga kjok dogo so ko Gabriel li ichara Sbörë María ik.

28 Eni ga Sbö parkaga li tjwe shäng ba shwoy ga tjlä ba kong ga «Miga, María. Pja woyde Tjlapgarë ara. Ba kong ga pja tjwlo ara. E shäng bop tjok» le.

29 Kuya ga woyotjlíya beno sök ara. «¿Tjläkwo le shäng eni bor kong ega?» le ba pjlúshko.

30 Eshko ga Sbö parkaga li tjlä ba kong ga «María, llëye bangkjrép llëme. Sbö ber shäng wopjlú bop tjok.

31 Pja ber shäng kjlaraso llëme. Pja wa buk kjlara domer. Bukshko ga koiëp Jesús.

32 E ber tjwlo kësbandg. E kowëba Sbö Tjwlo Kësbandg li Wa. E ie Sbö Tjwlo Kësbandg ber shäng Israel tjëyo pjluyo, ba pjeyo tek dënashko so David í dik,

33 ber Israel tjëyo pjluyo ñyado wlo. E ber pjlú dbaryo li, e pjir llëme» le.

34 Kuya ga tjlä ga «¿Tja wa tjok sorë? Tja domer miydoydë llëm obi.»

35 «Bop go Sbö Sëya tjwe ber kësbandg bop tjok, ga pja kjingue Sbö Tjwlo Kësbandg dbo lirë. Eshko ga pja ber shäng kjlaraso llëm, laga Sbörë eni. E kjishko ga chida buk li, e iak beno buk dboy Sbö kong, e kowëba Sbö Wa bakoe.

36 Lër bop kong kjrina obi ga bop pjeyo Elisabet, e tjlabla tjän ëmdë ga wa buk kjlara döröe. Lâywëba ga e wapga llëm wleniyo laraba. Gueniyo shäng kjlaraso llëm moglo tjer (6) tjän.

37 Llëye shärye Sbörë ga ä wlo drete» le ba kong.

38 Kuya ga tjlë ba kong ga «Jölö. Tja ichaga Tjlapgarë. Eni ga llëye lorop li, e miydaga ber Sbörë» le.

E irgo ga Sbö parkaga li toe.

María öör Elisabet ik

39-40 E irgo ga María to jek maling Elisabet ik. Elisabet sök Judea kjokyo dlup shwo lëkong. E sök eshko ba lanma Zacarías tjok. María öötong shäng eshko, opzrëno jek ba u roshko ga «Miga» le Elisabet kong.

41 Kuya chida buk Elisabet roshko lirë ga wiktong jlökoyo. Ga ba mekë go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok.

42 E kjishko ga tjlëno dbo go, tjlë ga «María, pja kjimtara Sbörë ara, walëga uunkong kjinmo, bop chira kjimtara ara bakoe.

43 Bor Tjlapga mekë li pja. Tjara tjwöl llëme. ¿Tja ip tjwe llë kjïydo?

44 Bop ybö kur ga chida li wiktong jekdo bor bö roshko, wopjlu kjishko.

45 Llëye lara Tjlapgarë bop kong li tjlökwo kjröröp. E kjishko ga pja ber wopjlu» le ba kong.

46 Kuya ga tjlë ga

«Tja bor Tjlapga poshrëk arae.

47 Tja wopjlu Sbö tjok,

e bor döga.

48-49 Tja ba parkaga, tja tjwöl llëm wleniyo,
gueniyo ga tjä ina, tja miydara.

Llëbo shäryara Sbö Kjangyo lirë bor kong kësbande.

E kjishko ga eeri jek lëkong ga tja roy shdär nopga uunkong kong.

“Walë kjwe kjimtara Sbörë kësbande jlöe” le iyado.

E ko Eröe. E bishya dik llëme.

50 Pja songe le ba bangkjruga uunkong kong iyadoe.

51 Llëbo kësbande shärye iyado, e dbo ara kjishko.

Nopga opposhrëk ä wleniyo, opyë woydë ber kësbande li,
e shdöra kjloroe.

52 Pjlapga kësks wleniyo,
e lona beno tjwöl ame.

Nopga wlëp wleniyo,
e poyona beno kësksë.

53 Nopga pjli ara wleniyo kong,
llëye woyde li, e twara ba kong pjire.

Nopga tjeng llëbo ara wleniyo,
e ichara jek or rorëe.

54 Shji Israel tjëyoga ber löng ba parkaga.
Shji kjimtara.
Shji songe le iyado.

55 Lara eni jlökoyo bi pjeyoga tek dënashko so kong, Abraham kong bako,
ga shäryara eni» le.

56 Ga María beno sök Elisabet tjok ba ushko moglo mya dik. E irgo ga tek shrono shäng iröng obi ba ushko.

⁵⁷ Elisabet dbaryo öötongshko ga wa buk kjlara domer.

⁵⁸ Eshko ga ba mekë beno wopjlúe. Roy kura nopga tjeng ba zlong bäng'li, ba pjeoyogarë, ga beno löng wopjlú ba tjok eshko bakoe. Miydara lok ga llëbo shäryara Tjlapgarë pjlu ba kong.

⁵⁹ Öötong dbargwo kjwongshko (8) ga chida li söra lok, doyo jyã te wlo. «Koië Zacarías, ba data li ko» lara nopga löng lirë,

⁶⁰ gueniyo ga ba mekë tjlä ga «Eni llëme. E ko Juan» le.

⁶¹ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Eni ega? Pja pjeyo ko eni drete» le.

⁶² Ga tjläno lok chida data li kong or goshko, koie ber llë miyde lok wlo.

⁶³ Eshko ga ba data kjorkwang rokono kjwangna, llëbo jyã të e go wlo. Twara lok ba kong ga jyã tara ga «E ko ber Juan» le. İya nopga uunkong lirë ga beno löng yëy le erä.

⁶⁴ Jekdo eshko ga chida data li tjläno jek obi, ga Sbö poshrëra arae.

⁶⁵ Kuya lok ga yëy le uunkong lirë. Ga llëbo shäryono li, e lanyotkëba ara Judea kjokyo dlup shwo lëkong kjwang jikong.

⁶⁶ Kuya nopga löng eshko lirë ga beno löng wotjlik ara uunkong. Tjlä ëng kong ga «Jlökoyo ga Tjlapga shäng chida li tjok. ¿E kjishko ga e ber llë shäryë?» le lok eni.

Tjlapga poshrëra Zacaríasdë

⁶⁷ Eshko ga Zacarías go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok, ga tjläkwo lara Sbö Sëyarë ba kong. Kuya ga lara jekdo eshko obi. Tjlä ga

⁶⁸⁻⁶⁹ «Tjlapga, e poshrëy ara.

Shji Israel tjëyo Sbö li e.

E shrono, shji kjimte wlo, shji döya wlo bakoe.

Bi döga ichara kjlara bi kong, e kësbang,

e ba parkaga tek dënashko so David li tjëyo.

E poshrëy träk llëm e kjishko.

⁷⁰ Tek dënashko ga tjläkwo twara beno bi kong,

lak ba tjläkwo lagagarë drete.

Tak pjang eni:

⁷¹ “Tja tjwe ber bomi döga, bomi wloyoga wloshko dwayo,

bomi woydaga llëm li wloshko dwayo bakoe.

⁷² Pjäy songe lër İyado.

Bor tjläkwo tworor bomi kong beno İyado wlo li woyoyer llëme.”

⁷³ Tjläkwo lara bi tjlapga Abraham kong jlökoyo li beno jong eni.

⁷⁴⁻⁷⁵ Shji döya bi wloyoga wloshko dwayo.

Eni ga llëye bangkjrëy llëm,

dbar kjwobi go, shji löng së obishko ga

ba tjläkwo li söy ga pjlu, pjlo bek, owa llëme.

⁷⁶⁻⁷⁷ Ga pja, bor wa,

pja jek Tjlapga tjwe li bäm goshko, irbo poshäryëp shäng ba kong wleni.

E kjishko ga pja kowëba Sbö Tjwölö Kësbangyo tjläkwo laga.

Ba tjläkwo lorop ba nopga kong li go ga

miyde lok ga owa pjang ba go li löna Sbörë beno dret,

ga döra llëbo owa shärye löng li dbo dorko dwayo,

shdüya Sbörë ame wlo.

Lörop ba kong li, e irbo poshäryëp shäng ba kong wleni.

⁷⁸⁻⁷⁹ Bi Sbö, shji woyde ara, shji songe le İyado.

Miyde ga shji tjeng kjok ro sī roy wleni,
shji wolon li, e bangkjrëy arae.

Eni kuzong ga bi kong bi döga iche tjwe kjlara kjok dogo dwayo,
kãlä shjiy dlo wleni,
dba, e ie ber bi kong tjaglën wleni.

Dlo li kãlä të shjiy shji löng lishko,
shji ber tjeng kjok ro sī roy ame wlo,
shji wolon li, e bangkjrëy ame wlo bakoe.

Irbo pjlu li, e pīya bi kong, shji ber löng wlëp wlo» le.

⁸⁰ Ga chida li kun jem, ga ba wotjlik pjlu li kun jem bakoe. Öotong kësbangshko ga öotong sök kjok dogro no llëmsshko, äär jong ba dbar opping Israel tjeýoga kong, Sbö tjlökwö roy le ba kong wlo li öotong guing.

2

Jesucristo bukshko dbaryo

¹ Chida li buk chirawa obishko ga pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li ko Augusto. Dbar kjwara ga ba parkagaga ichara jek ko kjrë kjok kjwang jikong, nopga tjeng kjlobi miyde wlo.

² E bäm goshko ga ko kjayde eni llëm, kjre eshko jä. Kjreshko ga Cirenio parkë sök Siria so ichaga.

³ Eshko ga nopga uunkong jek jongya ba tjlapgaga tek dënashko so li kjokshko iröng obi, ko twë ba ko kragaga kong wlo.

⁴ Eshkoshko ga José sök Nazaret kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Eni ga José opshino jek ey dwayo, to jek shäng Judea kjokyo, ga öotong shäng Belén kjokyo, David weno buk lishko. To shäng eshko, David, e ba tjlapga tek dënashko so kjishko.

⁵ Dënashko ga tjlökwö twono María kong, orkwosmok ba tjok wlo le, gueniyo eshkoshko ga orkwosmoydë ba tjok llëm obi. Eni ga jek shäng ko twëshko ga María jek shäng ba tjok bakoe. Eshko ga María wloshko tjeng döroe.

⁶ Löng Belén kjokyo wopro ga María chida bukshko dbaryo li öotonge.

⁷ Ga wloshko wa buk kjlara domer, ba wa bäm iyo. Ga popgara shwong chida popgoklo wleniyo go, ga iara beno buk öng dli ioklo bapkwö kjing go, öng tjeng lishko. Söya jek no pozlong uyo roy ga ä, shtoyo dret kjishko.

Sbö parkagaga kjok dogo so weno löng öng dagaga kong

⁸ Eshko soshko ga öng wlëp ushko so dagaga löng kjlöbö, ber tjeng ba öng li dë ba kjokshko. Shkë ga

⁹ Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara ba kong eshko, Tjlapga dbo kãlä tono lletlet pjribri löng lishko. İya lok ga bangkjre lok ara.

¹⁰ Gueniyo Tjlapga parkaga li tjle ba kong ga «Lëye bangkjrëmi llëme. Tja tjwe shäng llëbo roy pjlu söga bomi kong. Kuromi ga pjäy ie ber löng wopjlu träk llëme. Kuromi ga pjäy ber wopjlu li, e ber nopga uunkong kong bakoe.

¹¹ Lunashko ga David kjokshko ga chida buk kjlara. Chida li, e bomi döga. No pjluyo ichara Sbörë shrono buk li e. E ber bomi pjluyo bakoe.

¹² Chida li miydëmi wële wlo ga wlëmi ga popgak iak buk öng dli ioklo bapkwö kjing go» le.

¹³ Jekdo eshko ga Sbö parkagaga kjok dogo so weno tjeng ara obi ba kjlara li sor go. Ga Sbö poshrëra lok ara, tjle ga

¹⁴ «Kjok dogo ga Sbö, e poshrëya lok träk llëme.

“Pja kësbanqe” le lok ba kong.

Kjok ëre kjing go ga nopga woyde Sbörë ara li,
e ber löng woplú ëng tjok» le.

¹⁵ E irgo ga Sbö parkagaga li to jem lok kjok dogo iröng obi. E irgo ga öng dagaga li tjlä lok ëng kong ga «Lläbo roy ichara Tjlapgarë bi kong. Eni ga shji to ik Belën kjokyo» le.

¹⁶ Eni ga jek lok shëstëng, ga tjwe löng ga chida li wlëna bë buk öng dli ioklo bapkwö kjing go. María, José, e wlëna löng eshko bakoe.

¹⁷ Chida li ina pjir ga llëye lara Sbö parkagarë ba kong li roy shdöra lok nopga uunkong kong.

¹⁸ Kuya lok ga beno löng wotjlik arae.

¹⁹ Gueniyo Mariära omkuno, ga beno sök kjing erä. Woyojeja llëm, söya tjeng ba pjlúshko erä.

²⁰ Ga öng dagaga lara to iröng obi, ba öng iara beno tjeng lishko. Llëye lara Sbö parkagarë ba kong li ina lok, kura lok pjire. E kjishko ga Sbö poshrëra lok ara, tjlä ga «Sbö, pja kësbanqe» le lok eni.

Chida Jesús söra ba mekë, ba datarë Sbö u zlong bäng

²¹ Öötong dbargwo kjwongshko (8) ga chida li doyo jyä tara pjire. Eshko ga koiara Jesús, ko li lara Sbö parkagarë María kong, e shäng kjlaraso llëm li llëm obishko.

²²⁻²³ Ga spono, dbar tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go sorë ga eni.

Tjlapga tjläkwö tak pjang eni: «Wapga domerga bäm İyo, e kje ber tjeng dboy Tjlapga kong.»* E kjishko ga chida li söra ba mekë, ba datarë jek Jerusalén kjokyo, kje ber shäng dboy Tjlapga kong wlo.

²⁴ Tjlapga tjläkwö tak pjang eni: «Dunggwo kjring pjök, dunggwo kjwo kës-kës wleniyo, llëm ga dunggwo kjwo chilawa wleniyo twe Tjlapga kong kjwo pjök.»† E kjishko ga Tjlapga sëngglo li shäryara eni.

²⁵ E dbaryoshko ga domer sök kjlara Jerusalén kjokyo ko Simeón. E domer pjlo bek, Sbö poshrëya shäng ara, Israel tjëyoga döga dbaryo li koshe sök İyado, e goshko Sbö Sëya bakoe.

²⁶ Pjlara ga Sbö Sëya tjlä ba kong ga «Pja wolon llëm, no pjluyo iche le Sbörë li İnop om go guing» le.

²⁷ Jesús söra ba mekë, ba datarë jek Sbö u zlong bäng, llëye tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë go li shärye eni wlo dbaryoshko ga Simeón ichara Sbö Sëyarë jek eshko ba koshë. Öötong löngshko ga

²⁸ chida li ina, ga kjrara ba wloshko, ga Sbö poshrëra ara, tjlä ga

²⁹⁻³² «Borwa pjluyo ëre ichorop,
İya tjëyoga löng kës lirë wlo.

Ëre ber iök shjiy wleni,

nopga judío llëm wleniyo kong.

Bop tjëyo Israel,

e poshrëkoba ara ba kjishko.

Tjlapga, tja bop parkaga.

Llëye lorop bor kong jläkoyo li,

e shäryorop eeri.

Borwa döga ëre

* 2:22-23 Éxodo 13.2, 12. † 2:24 Levítico 12.8.

ĩnor bor bokkwo go.

E kjĩshko ga tja shinmotkë wopjłú ga pjlúe» le.

³³ Lanyotke Simeóndë shäng eni li kuya ba mekë, ba datarë ga beno lõng wotjłik arae.

³⁴ E irgo ga tjłokwo lara Simeóndë beno pjlú ba kong lok. Ga tjłë chida mekë Mariá li kong ga «Israel tjëyoga kong ga chida ëre, e ber shäng no kjone kjone longga, ber tjwłó ame wlo, no kjone kjone poyongga, ber tjwłó ara wlo bakoe. E ber shäng llëbo jyägło ichara Sbörë wleni, ga lãywëba owa ara,

³⁵ oba wotjłik sorë ba pjlúshko li ĩgöy wëłë wlo. Gueniyo llono ga ba kjĩshko ga pja ber woydë ara, pja shorkera sögłorë wleni» le.

³⁶ Eshko walë shäng kjłara ko Ana, e Sbö tjłokwo laga. Ba data ko Fanuel, e Aser tjëyo. Ana, e tjlablae. Mite obishko ga orkwosmono, ga beno sök ba lanma tjok lu pjlogło kjäk (7).

³⁷ E irgo ga ba lanma shinmotkono, ga beno sök syã. Eshko ga öötong sök lu pjlogło sak kjwong kjingsho pkëng (84). Beno sök Sbö u zlong bãng Sbö poshrëk shkë dba, opshik łlaw llëme. Syöshhtë Sbö kong ara, ga ië llëm Sbö kong dbar kop ara bakoe.

³⁸ Eshko ga tek shrono shäng chida buk li zlong bãng. ĩya ga beno shäng wopjłúe. Ga tjłë ga «Sbö, chida ëre ichorop borwa pjluyo. E kjĩshko ga tja wopjłú bop tjok» le. Eshko Jerusalén kjokyo ga nopga tjeng ara ba pjluyo tjwe dbaryo li koshë. Ga chida li roy lara ba kong pjire.

³⁹ Tjłokwo tak pjang Tjlapga kjok łlgwekklo go shãrye wlo li shãryara lok pjirshko ga chida li söra Josë, Mariárë to jek iröng obi Galilea kjokyo, ga öötong lõng ba kjokshko Nazaret kjokyo.

⁴⁰ Eshko ga Jesús kun jem, beno dbo ara, kjok miydë ara bakoe. Ga kjimte Sbörë arae.

Kjwozir Jesús sök Sbö u zlong bãng nopga kjok miydë tjok

⁴¹ Lu pjłobi go ga ba data, ba mekë, e jek lok Jerusalén kjokyo, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëk wlo.

⁴² Ga Jesús öötong lu pjlogło sak kjwara kjingsho pjökshko (12) ga jek dbar li shrëk ba tjok bebi, sgara judiogarë sorë ga eni.

⁴³⁻⁴⁴ Dbar li shrëra lok pjir ga ba data, ba mekë, e tek lõng iröng obi, ga nopga jek lõng ara ba tjok. Jesús lira tek shäng ba tjokdo lara lok, miga llëm, beno shäng Jerusalén kjokyo. Jëktong lok dbar kjwarashko ga wlëya lok ba pjeyoga tjrëko,

⁴⁵ gueniyo wlëna llëme. Eni ga sano jek iröng obi Jerusalén kjokyo, wlëya lok eshko wlo.

⁴⁶ Kjöshko ga wlëna lok bë sök Sbö u zlong bãng, no pinggaga kjok łlgwekklo tara Moisésdë go li tjrëko. E sök ba tjłokwo le lok li kuk, ga omkjakrokë jong bakoe.

⁴⁷ Kuya nopga lõng lirë lok ga Jesús kjok miydë ara, llëbo kjakroke kjöme li dboryara pjlúe. E kjĩshko ga yëy le lok erä.

⁴⁸ ĩya ba mekë, ba datarë äär eshko ga ba wa sök nopga li tjrëko ga yëy le erä. Eshko ga ba mekë tjłë ba kong ga «Jesús, ĩpja opshãryë borwa kong kjweni ega? Tja, bop data, tjawa to lõng bop wlëk. Tjawa woydë ara bop kjĩshko» le.

⁴⁹ Kuya ga tjłë ba kong ga «ĽTja wlëmi lõng ega? ĽTja sök bor Data ushko, e miydëmi llëmdo?» le.

⁵⁰ Gueniyo tjłokwo lara li llë loklo miydara lok llëme.

¹ E irgo ga tek shrono shäng iröng obi ba tjok ba ushko Nazaret kjokyo. Ga kuno sök ba mekë, ba data tjok. Llëye lara lok ba kong kës li söya eni. Ba mekëra, llëye shäryara li woyojeya llëm, söya tjeng ba pjlúshko erä.

² Ga Jesús kun jeme. Ba kjok miydë li kun jem bakoe. «Jesús kjwe pjlúe» le Sbörë, le nopgarë eni bakoe.

3

Juan No Waga shäng kjok dogro no llëmshko

¹ Tiberio sök pjlú kësbangyo öötong lu pjlöglo sak kjwara kjingsho shkëngshko (15) ga Poncio Pilato sök Judea so ichaga, Herodes sök Galilea so pjluyo, ba shjiy Felipe sök Iturea so pjluyo, Traconite so pjluyo bako, Lisaniás sök Abilene so pjluyo,

² Anás, Caifás, e löng syöshtaga Sbö kong nopga kjishko kësksëyo.

Eshkoshko ga Juan, Zacariás wa li sök kjok dogro no llëmshko. Eshko ga tjlökwö lara Sbörë Juan kong, le oba kong wlo.

³ Eni ga to jek shäng kjok buk kës Jordán diyo sor go, tjlä oba kong ga «lëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozí, ga pjây wër jer di roshko. Shäyroromi eni ga owa pjang bomi go li löya Sbörë ber drete» le.

⁴ Shäryono eni, tara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Isaiásdë sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Kjok dogro no llëmshko ga ëbo tjlä shäng dbo go ga

“Irbo poshäryozí Tjlapga tjwe li kong.

Shäryozí ber beke.

⁵ Dipkwö uunkong li,
e Klungyo dlingko, kjing ber bek wlo.

Dlup kësksë, chilawa li,
e löngko, kjing ber bek wlo.

Irbo sjöng li,
e llgwewko, ber pjlo bek wlo.

Irbo pjlëbgwoyo ara li,
e kjingako, ber kjing bek wlo bakoe.

⁶ Ga no pjluyo iche Sbörë no döya wlo li,
e Iya nopga tjeng kjok kjwang jikong lirë” le.»*

⁷ Eni ga nopga tjwe jong Juan shwoy ara, we jer di roshko wlo. Ga Juan tjlä ba kong ga «Pjây so dgur kjoyoe! ¿Nopga owa shdüzlong dbaryo döro lishko ga pjây där laga ërë bomi kongdo?

⁸ Pjây jëk pjlo beke. Miydëba e go ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe loromi, ga rayoromi jlököyo. Lër bomi kong ga akkwö ëre ëmdë shärye Sbörë ber Abraham tjëyoga ga pjlúe. E kjishko ga “Tjawa Abraham tjëyoga kjishko ga tjawa shdüya Sbörë llëme” lëmi llëme.

⁹ “Zër e” le Sbörë shäng. Kjor botjyë pjlú llëm wleniyo tjeng kës li ze jek tas, dbuya iök roy, suya wlo» le.

¹⁰ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga llëye shäryërwa?»

¹¹ «Ëye shwong ko pjök ga twe kara ëye shwong llëm li kong, ëye dli tjok ga shdüya, twe ëye dli llëm li kong» le ba kong.

¹² Nopga dbur töngga Roma so kong li shrono löng eshko, we wlo bakoe. Epga tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿llëye shäryërwa?»

* 3:6 Isaiás 40.3-5.

13 «Pjāy ichara bomi kägäyorë dbur töng bayo kjöme li, e shimirë erö, shimi e kjinmo llëme» le ba kong.

14 Ængkjwagaga löng eshko li tjlē ba kong ga «¿Tjawa orwë llong?»
«Llëye dömi oblë shjiryo llëme. Llëye dömi dbo go llëm, jyöyotkëmi i llëm bakoe. Pjāy tjlwëlkoba kjöme ga pjāy ber löng wlēp ba tjok» le ba kong.

15 Eshko ga nopga beno löng wopjlú anmoyö, ga wotjlík lok ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e Juan kjwe lēpde?» le.

16 E kjīshko ga Juan tjlē ba kong ga «Pjāy wër shäng di goshko. Gueniyo no tjwe bor irgo kjlara. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llëm, e tjwlö ara bor kjinmo anmoyö kjīshko.† Era, pjāy we iök go, ga pjāy go Sbö Sëya iche tjwe ber kësbang bomi tjok.

17 Tjwe kjwlē tjok, dwla pjloyong wlo wleni. Dwla pokeshko ga dwla bo töya ber tjeng ba bapkwö roy. Gueniyo ba kasho lira suya iök roy. Iök li pjē jong ri ri iyado, sjer llëme» le.

18 Eni ga nopga poshduna Juandë tjlökwo oblë oblë go ara, ga Sbö tjlökwo roy pjlu lara ba kong bakoe.

19 Eshkoshko ga Pjlu Herodes, ba shjiy boy li kjrara beno sök ba boy. Llëbo owa shäryara oblë ara bakoe. E kjīshko ga wlonä Juandë ara.

20 Gueniyo Juan kolara llëm, llëbo owa shäryara jek këgong, Juan iara beno shäng no shdüzlong uyo roshko.

Jesús wara Juandë

21 Iayde shäng no shdüzlong uyo roy llëm obishko ga Juan shäng oba wë ara. Pjlara ga Jesús jek öötong shäng eshko, ga wara Juandë jer di roshko. Wara pjir ga Jesús shäng syöshtë Sbö kong wopro ga kjok dogo roshwino beno oojong erä,

22 ga Sbö Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono sök ba go, ikoba ga wëlle. Eshko ga ybö kuraba ter kjok dogo dwayo, tjlē ga «Bor wa li pja. Pja woydër ara. Tja wopjlú bop tjok» le.

Jesús data, kjokë, tjlapgaga tek dëna dwayo

23 Ga Jesús lu pjloglo sak myashko (30) ga ba pak soyarae.

Jesús, e José wa lëba.

José, e Elí wa.

24 Elí, e Matat wa.

Matat, e Leví wa.

Leví, e Melquí wa.

Melquí, e Jana wa.

Jana, e José wa.

25 José, e Matatías wa.

Matatías, e Amós wa.

Amós, e Nahúm wa.

Nahúm, e Esli wa.

Esli, e Nagai wa.

26 Nagai, e Maat wa.

Maat, e Matatías wa.

Matatías, e Semei wa.

Semei, e José wa.

José, e Judä wa.

† 3:16 **Drepkwota döga** lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go.

²⁷ Judá, e Joanán wa.
Joanán, e Resa wa.
Resa, e Zorobabel wa.
Zorobabel, e Salatiel wa.
Salatiel, e Neri wa.
²⁸ Neri, e Melquí wa.
Melquí, e Adi wa.
Adi, e Cosam wa.
Cosam, e Elmodam wa.
Elmodam, e Er wa.
²⁹ Er, e Josué wa.
Josué, e Eliézer wa.
Eliézer, e Jorim wa.
Jorim, e Matat wa.
³⁰ Matat, e Leví wa.
Leví, e Simeón wa.
Simeón, e Judá wa.
Judá, e José wa.
José, e Jonán wa.
Jonán, e Eliaquim wa.
³¹ Eliaquim, e Melea wa.
Melea, e Mainán wa.
Mainán, e Matata wa.
Matata, Natán wa.
³² Natán, e David wa.
David, e Isaí wa.
Isaí, e Obed wa.
Obed, e Booz wa.
Booz, e Salmón wa.
Salmón, e Naasón wa.
³³ Naasón, e Aminadab wa.
Aminadab, e Aram wa.
Aram, e Esrom wa.
Esrom, e Fares wa.
Fares, e Judá wa.
³⁴ Judá, e Jacob wa.
Jacob, e Isaac wa.
Isaac, e Abraham wa.
Abraham, e Taré wa.
Taré, e Najor wa.
³⁵ Najor, e Serug wa.
Serug, e Ragau wa.
Ragau, e Péleg wa.
Péleg, e Heber wa.
Heber, e Selaj wa.
³⁶ Selaj, e Cainán wa.
Cainán, e Arfaxad wa.
Arfaxad, e Sem wa.
Sem, e Noé wa.
Noé, e Lamec wa.
³⁷ Lamec, e Matusalén wa.
Matusalén, e Enoc wa.
Enoc, e Jared wa.

Jared, e Malalel wa.
 Malalel, e Cainán wa.
 38 Cainán, e Enós wa.
 Enós, e Set wa.
 Set, e Adán wa.
 Adán, e Sbö wa.

4

Jesús tjlina Äre, llëbo owa shäryë wlo le

¹ Eshko ga Jesús go Sbö Sëya jlökoyo. Eni ga tjwe iröng Jordán diyo dwayoshko ga söra Sbö Sëyarë jek öötong shäng kjok dogro no llëmshko.

² Eshko ga tjlina Äre shäng dbargwo sak pkëng (40), llëbo owa shäryë wlo le. Dbar eshko ga Jesús iono llëme. E irgo ga pjli jonge.

³ Eni ga Ä tjlë ba kong ga «Pja Sbö Wa jlökoyo ga akkwo ëre posgos ber pjlung shosho suk pjir, uëp wlo» le.

⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni: “No mär dli go dö llëme”»* le.

⁵ E irgo ga söra Äre jem öötong shäng dlup jong kjókshko dbo go, ga kjok kjwang jikong kjrina kjrina li pina ba kong uunkong jekdo.

⁶⁻⁷ Eshko ga tjlë ba kong ga «Pja kjök tok, tja poshrëp wleni ga kjok uunkong ëre twër ber bop kong. Ba llëbo wólësowa tjeng kës kjwe, ba dbo ara, e ber bopoya, ga pja ber ba ichaga. E twak beno bor kong uunkong, ga twër woydë ë kong ga twër» le.

⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Tjlapga, bop Sbö li poshrëmirë döe. E kolomirë döe”»† le.

⁹⁻¹¹ E irgo ga söra Äre jek öötong shäng Jerusalén kjokyo, Sbö u kësbang jong lishko. Eshko ga söra jem öötong shäng Sbö u dbo go, ga tjlë ba kong ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni:

»“Ba parkagaga kjok dogo so iche Sbörë bop dë,

pja shaya ba orkwo go,

pja dre pjë akkwo go llëm wlo.”‡

E kjishko ga pja Sbö Wa jlökoyo ga pja optos jer na dwayo» le.

¹² Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni bakoe:

»“Tjlapga, bop Sbö li tjlïy llëme”»§ le.

¹³ Tjlina Äre pjir ga rayara to ey dwayo. Ga barwara ame äär jong llono jä.

Jesús ba pak soyono

¹⁴ E irgo ga Jesús to jek Galilea kjokyo iröng obi. Jëk shäng Sbö Sëya dbo ara li tjok. Ga e roy shdöktong kjok eshko kjwang jikong.

¹⁵ Kjok kjrina kjrina ga oba pïya judioga syö uyo roshko, ga poshrëkoba uunkong.

Jesús shäng Nazaret kjokyo

¹⁶ Pjlara ga Jesús jek öötong shäng Nazaret kjokyo, kuno shäng lishko. Ga öötong woshtozlong dbaryo ga opzrëno jek shäng judioga syö uyo jong eshko li roy. Eshko ga kojono shäng, Sbö tjlökwo lë nopga tjeng li kong wlo, sgara shäng enido sorë ga eni.

* 4:4 Deuteronomio 8.3. † 4:8 Deuteronomio 6.13. ‡ 4:9-11 Salmo 91.11-12. § 4:12 Deuteronomio 6.16.

17 Ga kji bokwo tara Sbö tjlökwo laga tek dēnashko so Isaíasdē li twara tjeng ba kong. Eshko ga kji bokwo li koshwina, ga lara nopga li kong. Tjlökwo tak pjang lara li tjlē eni:

18 «Tja kjrara Tjlapga Sēyarē,

ba tjlökwo roy pjlū lē oba song wleniyo kong wlo.

E kji shko ga Tjlapga Sēya pjang bor go.

Tja ichara

tjlē nopga shdung löng li kong ga «Pjāy dār malinge»,

tjlē nopga kjok ĩgō llēm li kong ga «Pjāy kjok ĩk shara»,

tjlē nopga bokrotkēba ara li kong ga «Pjāy bokrotkēba ame»,

19 tjlē nopga uunkong kong ga «Sbō nopga dār dbaryo li öötonge.»*

20 E irgo ga kji bokwo li llira, twara iröng ba kjimtaga parkē shäng judioga syö uyo roy li kong, ga sirkeno sök eshko. Eshko ga ĩya nopga löng lirē beno löng drēng erä.

21 Eni ga Jesús tjlē ba kong ga «Sbō tjlökwo ěre kuromi li, e shäryono eeri» le.

22 Tjlē shäng ga ba kugaga löng li tjlē ěng kong ga «Kjwe pjlūe. Ba tjlökwo le li, e wolēsowa» le, ga beno löng yēy le erä. Ga tjlē ěng kong ga «¿Domer kjwe José wa llēmdo?» le.

23 Kuya Jesús dē ga tjlē ba kong ga «Llēye lēmi woydē bor kong li, e miydoror pjir tjän. ¿No dwlomnega shäng kjlara swlo ara ga shji tjlē ba kong ga «Pja no dwlomnek pjlūra pja opdwlomnes om goshko» lēy eni llēmdo? Eni ga «Pja no dwlomnek pjlūra nopga tjeng bop kjok ěreshko dwlomnezong» lēmi woydē bor kong eni. «Capernaúm kjokyoshko ga llēbo shäryorop oblē oblē ara li roy kurorwa pjire. Eni ga bop kjok ěreshko ga shäryos eni bakoe» lēmi woydē bor kong eni bakoe.

24 Lēr bomi kong jlököyo ga Sbö tjlökwo laga, e iēba tjwłō ara ba kjok om go lishko llēme.

25 Lēr bomi kong jlököyo ga Sbö tjlökwo laga Elías dbaryoshko ga shunyo shrono llēm lu pjloglo mya kjingsho bēy, ga pjli shrono ara kjone pogo. Eshkoshko ga syāpga tjeng ara Israel kjokyo, Elías sök lishko,

26 gueniyo ichara Sbörē syāpga löng eshko li kjim tē llēme. Miga ichara Sarepta kjokyo, kjok li buk Sidón kjokyo worbo go, syā sök kjlara eshko kjim tē wlo.

27 Sbö tjlökwo laga Eliseo dbaryoshko ga nopga tjeng Israel tjēyoga ara poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo, gueniyo poptara kjlara llēme. Miga domer Siria so ko Naamán, era poptara» le.

28 Kuya nopga tjeng judioga syö uyo roshko lirē ga iirkono ara ba kong.

29 Ga kojono lok, ga Jesús söra lok jek kjok eshko dwayo. Kjok eshko li, e pjang dlup poglo go. Eni ga söra lok jek öötong lok dlup li dbo go, dbuya lon jer tōshko wlo lara.

30 Miga Jesús opdōno jek ba tjrēko, ga toe.

Ä sēya pjang domer goshko ichara Jesús dē toe

31 E irgo ga jek öötong shäng Capernaúm kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Ga öötong woshotozlong dbaryo ga opzrēno jek shäng judioga syö uyo jong eshko li roshko, ga nopga pina.

32 Tjlökwo lara jlököyo, dbo ara go. E kji shko ga nopga löng ba kuga li beno löng yēy le erä.

* 4:19 Isaías 61.1-2.

³³ Eshko ga domer shäng kjlara, goshko Ä säya kjlara. Ga Jesús İya säya lirë ga öö le ba kong dbo goshko, tjlä ga

³⁴ «Jesús, Nazaret so, ¿pja tek shäng borwa barwë ega? ¿Pja tek shäng borwa pjigare? Pja ë miydër pjluë. Pja iak beno shäng dboy Sbö kong» le.

³⁵ Kuya ga säya li wlona, tjlä ga «Pja kjinkozong. Pja opkjos domer kjwe go dwayo» le. Kuya ga domer li dbura buk töshko, gueniyo llëye owa shäryara ba kong llëme. Eshko ga opkjo ba go dwayo.

³⁶ Eni ga nopga tjeng eshko li beno löng yëy le erä. Ga tjlä ëng kong ga «¿Tjläkwo kjwe llëro? Dbo ara go ga Ä säyaga iche opkjë ga kole jlökoyo» le.

³⁷ Ga Jesús roy shdöra lok kjok eshko kjwang jikong.

Simón ëm poptara Jesúsde

³⁸ E irgo ga Jesús opshino judioga syö uyo li roshko dwayo, ga jek öotong shäng Simón ushko. Eshko ga Simón ëm buk swlo ara, wloyo kjlikdë. Eni ga nopga tjeng eshko li tjlä Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga kjwe kjimtozong» le.

³⁹ Öotong shäng ba zlong bäng ga kjlik li zenoe. Jekdo eshko ga kojono, ga dli shäryono ba kong.

Swlopga poptara Jesúsde ara

⁴⁰ Jek kjok ro zar ga nopga swlo oblë oblë wleniyo söra ba ara Jesús kong. Ga orkwo iono kjlara kjlara kjing go, ga poptara.

⁴¹ Jesús, e no pjluo ichara Sbörë shrono shäng li miyde Ä säyaga tjeng oba goshko lirë owa llëme. Epga toshko ga tjlä löng dbo go ga «¡Pja Sbö Wa!» le. E kjishko ga ichara Jesúsde tjlä llëme.

Jesús Sbö tjläkwo roy pjlu lono judioga syö uyo oblë oblë roshko

⁴² Wëshko kjok shröngto ga Jesús opshino jek kjok eshko dwayo, to jongya ëye llëmsško, ber sök tjoksa wlo. E irgo ga nopga to löng ba wlëk. Ga wlëna lok, ga tjlä lok ba kong ga «Pja brik llëme» le.

⁴³ Gueniyo kuya ga tjlä ba kong ga «Tja to jongya kjok shto oblë oblë, Sbö ber no pjluo sorë li roy pjlu shdök, miydëba wlo. Tja ichak shäng e kong wlo» le.

⁴⁴ Eni ga to shäng ba lë judioga kjokyo kjrinishko kjrinishko, judioga syö uyo lok kjwobi li roshko.

5

Nopga mã shaga kjrara Jesúsde doglo pkëng (4)

¹⁻³ Pjlara ga Jesús shäng di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Genesaret* li kjako. Eshko ga nopga shrono löng ara ba zlong bäng. Sbö tjläkwo kuya lok wlo, ga Jesús lliya lok ara. Eshko ga İna Jesúsde ga kjoyong tjeng do pjök di bäng li kjako, roy no llëme. Nopga tjeng ba roy li opshino tjeng ba kjla mã shakklo kwoshkwë. Eni ga Jesús opyono kjoyong buk kjlara roshko, kjoyong li sogo ko Simón. Eshko ga tjlä Simón kong ga «İchos jek sira di rong shwo lëkong» le. Ga ichara jeke. Eshko ga Jesús sirkeno sök kjoyong li roshko, ga nopga beno tjeng pjöshko li pıya sök.

⁴ Tjläno pjir ga tjlä Simón kong ga «Kjoyong ëre ichos jek këgong sit di rong wleshko, ga bomi kjla mã shakklo kjwe dbuzı dishko, pjäy mã shak wlo» le.

* 5:1-3 Genesaret di bäng, e ko Galilea di bäng bakoe.

⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, tjawa parkono löng shkë ga mã sharorwa kjlara llëme. Gueniyo tjawa ichaga pjarë ga kjla dburwa» le.

⁶ Shäryara eni ga mã shara lok träk llëme. Shiya lokshko ga kjla li kjiyo kjone kjone skoktong tjän.

⁷ İya ga dwleto ga ba pjeyoga tjeng kjiyong oblë roshko li rokara or go, tek ba kjimté wlo. Ga epga shrono, ga parkono tjë jikong. Ba kjiyong do pjök li pito, roy dlina tjung mã erö kjishko.

⁸⁻⁹ Ga İya lok ga mã shara lok ara ga beno löng yëy le erä. Eni ga Simón Pedro kjök tono Jesús bokshto, ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja opkjos bor zlong dwayo sira. Tja domer owa wleniyo» le.

¹⁰ Ba pjeyoga tjeng kjiyong oblë roshko li beno löng eni bakoe. Tjeng kjiyong oblë roshko li, epga ko Santiago, Juan. E Zebedeo wapga.

Eshko ga Jesús tjlë Simón kong ga «Llëye bangkrëp llëme. Pja to shäng mã shak ame. Pja iër to ber shäng no töng bor kong shara» le.

¹¹ Eni ga kjiyong li shira tjeng pjöshko iröng obi, ba llëbo tjeng kës li rayara, ga to jek lok Jesús tjok.

Domer poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹² Pjlara ga Jesús öötong shäng kjok kjrinasshko ga domer shrono shäng kjlara ba shwoy. Domer li poglo go swlo ara, sho an do jikong. Jesús İya ga kjök tono, kjujono bokdo kjlay klung go, ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja poptëp woydë ga tja poptëp ga pjluë» le.

¹³ Kuya ga porwara ba orkwo go, ga tjlë ga «Pja poptër woydë. Pja ber pjluë shara» le. Jekdo eshko ga domer li poptono beno pjluë.

¹⁴ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Pja poptoror lëp ë kong llëme. Pja nom opping syöshtaga Sbö kong nopga kjishko li kong, pja İya wlo eröe. Sbö sängglo İara Moisésde, pja äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjluë wlo li söp, twëp ba kong, pja poptono miydëba wlo» le.

¹⁵ Gueniyo ga Jesús roy shdöktong jek këgong. E kjishko ga shäng lishko ga oba tön löng ba shwoy ara anmoyö, ba kuk wlo, ba swlo llë li popte wlo bakoe.

¹⁶ Gueniyo olöshko ga Jesús opkwë jek shäng ëye llëmshko, syöshhtë Sbö kong tjoksa wlo.

Domer dre kuga llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹⁷ Dbar kjwara ga Jesús sök oba ping. Eshko ga fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go, e shrono löng Galilea kjokyo oblë oblë dwayo, Judea kjokyo oblë oblë dwayo, Jerusalén kjokyo dwayo bako, ga sirkeno löng eshko. Eshko ga Tjlapga dbo kësbang tjeng Jesús tjok, swlopga popte wlo.

¹⁸ Eni ga domerga tjwe löng eshko kjlöbö, swlo söno kjlara poglo roshko. Swlo li buk töshko, dre kuga llëm wleniyo. Söya lok kjër roshko, ie buk Jesús bokshto wlo İara.

¹⁹ Gueniyo jek opzrëk kjone go llëm, oba ara kjiy. Eni kuzong ga jem tyono lok u dbo kjing sdok li kjing go, kjing döra sira, swlo li İona ter pjang ba poglo roshko öötong buk dew, oba ara tjërëko, Jesús bokshto.

²⁰ İya Jesúsde ga swlo sögaga li mär ba go ga tjlë swlo buk töshko li kong ga «Domer, owa pjang bop go li İönor beno drete» le.

²¹ No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go, fariseoga löng eshko, e wotjlik lok ga «¿Kjwe ëro? İDomer kjwe shäng Sbö İäywë owa, ber tjwlo llëm wlo le! Owa löngga nopga kong li Sbö eröe» le.

22 Wotjlik löng llë li miydara Jesúsde pjiir kuzong ga tjlë ba kong ga «¿Pjây wotjlik owa eni ega?

23 “Owa pjang bop go li lönor beno drete” loror ba kong. Gueniyo lönorde, de lönor llëm, e İgömi llëme. Gueniyo ga “Pja kojözong. Pja jëkzong” loror ba kong ga poptororde, de poptoror llëm, era İgömi wëlle.

24 Kjuk ère kjing go ga no to ter kjok dogo dwayo ère dbo ara, owa pjang nopga go li lön ber dret wlo ga pjlué. Miydëmi wlo ga llëbo shäryër e» le. Eni ga tjlë swlo buk töshko li kong ga «Lër bop kong ga pja kojözong. Bop bukklo kjwe kjros, ga pja nom bop ushko» le.

25 Kuya ga kojono nopga löng li bokshto, ba bukklo li kjrara, ga to jek ba ushko Sbó poshrék ara.

26 İya nopga tjeng eshko lirë ga beno löng yëy le erä, ga Sbó poshrëra, ga tjlë lok èng kong ga «Eeri ga llëbo İydë llëm obi, e İnoy jlöe» le.

Leví rokara Jesúsde

27 E irgo ga Jesús opshino to ey dwayo. Jek jëk shängshko ga domer sök kjlara eshko ko Leví, e dbur tóngga Roma so kong. E sök ba pak lishko. İya Jesúsde ga tjlë ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

28 Kuya ga kojono, ba llëbo tjeng kës li rayara, ga to jek ba tjok.

29 E irgo ga Leví dli shäryono kësbang ba ushko, Jesús poshrëkklo. Eshko ga oba shrono löng ara ië, tjrëko nopga dbur tóngga Roma so kong shrono löng ara bakoe.

30 İya fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde go lirë ga tjlë lok Jesús oppinggaga löng li kong ga «¿Pjây ië nopga owa wleniyo tjok kjweni ega?» le.

31 Kuya Jesúsde ga tjlë ba kong lok ga «Nopga löng pjlué, swlo llëm ga e dwlomnega woyde llëme. Swlopgara dwlomnega woyde.

32 Eni ga tja shrono shäng kjok èreshko, nopga pjlo bek li rokaga llëm, nopga owa li rokaga, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le, ga raye wlo» le.

Jesús lano shji ië llëm kjishko

33 Eshko ga tjlë lok ba kong ga «Juan oppinggaga ië llëm syöshtë Sbó kong wlo dbar kop ara. Fariseo oppinggaga omshäryë eni bakoe. ¿Bop oppinggagara ië enido ega?»

34 «Orkwosmozlong dbaryoshko ga domer orkwosmok wlo li[†] shäng ba tjok obishko ga nopga mak löng eshko li[‡] ië llëm ga äe.

35 Gueniyo domer li söra ba shjiryoshko ga epga ië llëm eshko jä» le ba kong.

36 Eshko ga tjlëno ba kong lok llëbo jyäglo go obi. Tjlë ga «Shji shwong tjaglën[§] zëy sira, shwong këguë^{*} bängyëy e go wlo llëme. Shäryoroy eni kjwe ga shwong tjaglën li sreya, ga shwong këguë li ber owa bakoe.

† 5:34 *Domer orkwosmok wlo* le li, e *Jesús* loklo. ‡ 5:34 *Nopga mak löng eshko* le li, e *Jesús oppinggaga* loklo. § 5:36 *Shwong tjaglën* le li, e *tjlökwo twara Sbörë jlökoy* *tjaglën Jesús kjishko*

li loklo. * 5:36 *Shwong këguë* le li, e *tjlökwo twara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoy dëdashko* li loklo.

³⁷ »Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaġlën† tyëy ba bapkwō kēguē shāryak öng kwota go‡ roshko llēme. Shāryoroy eni kjwe ga ba bapkwō li böptur. Eni ga kjillgwo bo dyo li, e ber llēno ame, ba bapkwō li ber eni bakoe.

³⁸ Eni kuzong ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjaġlën tyëy wlo ga woyde bapkwō tjaġlën.

³⁹ Ēye kjillgwo bo dyo dbo ara kēguē li iono ga kjillgwo bo dyo tjaġlën li ie woydē llēme. Eshko ga tjlē ga “Kēguē li pjlú, tjaġlën li kjinmo” le eni» le.

6

Woshtozlong dbaryo ga Jesús oppingaga dwla bo kjrono

¹ Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús jēk shāng dwla dgak buk li tjrēko ba oppingaga tjok. Eshko ga ba oppingaga löng dwla bo kjrē, ga kjwokāya or go, ue lok wlo.

² Eni ga fariseoga kjone kjone tjlē ga «¿llēbo shāryako woshtozlong dbaryoshko llēm li shāryēmi löng kjweni ega?» le.

³ Kuya Jesúsde ga tjlē ba kong ga «¿Dēnashko ga David, ba yorkagaga, e pjli lok arashko ga llēye shāryara tak pjang Sbō tjlōkwo go li, e lomirē llēmdo?

⁴ David opzrēno jek shāng Sbō u roshko, ga pjlung shosho suk pjir iak beno tjeng dboy Sbō kong li uara, ga twara ba nopga jēk löng ba tjok li kong, ue wlo bako, e uaga syōshtagagarē erō gueniyo» le.

⁵ Ga tjlē ba kong obi ga «Woshtozlong dbaryo kägāyo li, no to ter kjok dogo dwayo ēre li e» le.

Woshtozlong dbaryo ga swlo poptara Jesúsde kjlara

⁶ Woshtozlong dbaryo oblēshko ga Jesús opzrēno jek judioga syō uyo jong kjok eshko li roshko, ga nopga tjeng eshko li pina. Domer shāng kjlara eshko orkwo kēlē slosloe.

⁷ Fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go, e löng eshko bako, Jesús de, swlo li popte woshtozlong dbaryore ĩya lok wlo, rote e go wlo.

⁸ Wotjlik löng llē li miydara Jesúsde pjir kuzong ga tjlē swlo li kong ga «Pja kojōs shāng nopga löng kēs ēre tjrēko» le. Kuya ga shāryara eni.

⁹ E irgo ga Jesús tjlē nopga tjeng li kong ga «Pjāy kong llēbo kjakrokēr kjrina. ¿Woshtozlong dbaryo ga llēye shāryēy oblē kong ga pjlú? ¿llēbo pjlúre, de llēbo owa? ¿Ēre dbaryo ga kjlara buk ba llēmdo shinmotkē wlo ga llēye shāryēy? ¿Wēyēre, de kjimtēy?» le.

¹⁰ Eshko ga löng ba zlong bāng pjribri li ĩna unkong, ga tjlē swlo li kong ga «Pja orkwo roshwizong» le.

Kuya ga shāryara eni, ga ba orkwo poptono beno pjlúe.

¹¹ Gueniyo ga nopga löng li iirkono ara, tjlē lok ēng kong ga «¿llēye shāryēy Jesús kjwe kong ga pjlú?» le.

Jesús domerga kjrono doglo sak kjwara kjingsho pjök (12)

¹² Eshko dbaryo ga Jesús opshino to jem shāng dlup jong kjwara bigdo go, syōshtē Sbō kong wlo, ga syōshtono shkēe.

† 5:37 *Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaġlën* le li, e *tjlōkwo twara Sbōrē jlōkoyō tjaġlën Jesús kjīshko* li loklo. ‡ 5:37 *Kjillgwo bo dyo dbo ara bapkwō kēguē shāryak öng kwota go* le li, e *tjlōkwo twara Sbōrē Israel tjeýoga kong jlōkoyō dēnashko* li loklo.

¹³ Wēshko kjok shröng ga ba oppinggaga rokara tek löng ba zlong bäng. Eshko ga kjrara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12), ber löng Sbō tjlökwo roy laga ba äska wlo. Epga ko lok eni:

¹⁴ Simón, e koiara beno Pedro;
Andrés, e Simón lèng;

Santiago;
Juan;
Felipe;
Bartolomé;

¹⁵ Mateo;
Tomás;
Santiago, e Alfeo wa;
Simón, e zelote;

¹⁶ Judas, e Santiago wa;
Judas Iscariote, e Jesús soynega.

Jesús nopga pino träk llême

¹⁷⁻¹⁸ E irgo ga Jesús to ter dlup li dwayo ba oppinggaga kjrara li tjok, ga öötong löng sdam lèkong. Eshko ga nopga tjeng träk llëm, opping ba tjok wlo. Nopga shrono löng ara ba kuk wlo, ba swlo llë li popte wlo bakoe. Shrono löng li, e Judea sopga, Jerusalén sopga, Tiro sopga, Sidón sopga bakoe. Tiro kjokyo, Sidón kjokyo, e tjeng dlung sor go. Èye tjeng eshko goshko Ä sëyaga ga e poptara Jesúsdë.

¹⁹ Eshko ga èye ba shwong porwono ga poptono ba dbo kësbang go. E kjïshko ga uunkong wotjlïk lok ba porwë le.

Llëye shäryëy, shji ber löng wopjlú wlo

²⁰ Eshko ga ba oppinggaga ïya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga

«Nopga song wleniyo,
pjäy ber wopjlú,
Sbō ber bomi pjlyo kjïshko.

²¹ Pjäy löng pjli ara wleniyo,
pjäy ber wopjlú,
llono ga pjäy ber löng bö tjung kjïshko.

Pjäy löng slar èë wleniyo,
pjäy ber wopjlú,
llono ga pjäy ber löng jar kjïshko.

²² Pjäy iywaba shjiktëng, pjäy wlokrëba llëm, pjäy läywëba owa, bomi ko e owa lëba, shäryëba eni no to ter kjok dogo dwayo ère kjïshkoshko ga pjäy ber wopjlúe.

²³ Eni ga pjäy äär kjok dogoshko ga pjäy potjwlën ara. E kjïshko ga shäryëba owa bomi kong enishko ga pjäy woydë llême. Pjäy ber woowa llëm dey. Sglik lëmi, öö lëmi ara, pjäy löng wopjlú kjïshko bakoe. Dënashko ga Sbō tjlökwo lagaga shdunaba eni bakoe.

²⁴ Gueniyo ga pjäy nopga dbur ara wleniyo,
pjäy song jlö,
llono ga pjäy löng pjlyo dbaryo li pjitong kjïshko.

²⁵ Pjäy löng bö tjung wleniyo,
pjäy song jlö,
llono ga pjäy ber löng pjli ara kjïshko.
Pjäy löng jar wleniyo,

pjāy song jlō,
llono ga pjāy ber löng slar eë kjīshko.

26 Pjāy poshrēkoba arashko ga
pjāy song jlōe.

Dēnashko ga nopga to löng tjlē ga “Tja Sbō tjlōkwo laga” le, gueniyo ichaga
Sbōrē llēme. Eshko ga epga poshrēraba ara bakoe.

Bi moskwoga woydēy ara

27 »Gueniyo ga lēr pjāy bor kuga li kong ga bomi moskwoga woydozī ara.
Ēye, pjāy İywa shjiktēng ga kong llēbo shāryozī pjlu dey.

28 Ēye wotjlik owa bop tjok ga pjāy wotjlik pjlu ba tjok. Ēye, pjāy bokrotke
ga pjāy syōsthtē Sbō kong ba kjīshko dey.

29 Pjāy kwomso shpora oblērē pjlara ga kalēkong twēmi ba kong, shpoya
wlo bakoe. Bomi shwong kop lēkong dōra ga bomi shwong ter lēkong twēmi
ba kong bakoe.

30 Ē pogo tjwe bomi shwoy llēbo rokē ga twēmi ba kong. Llēbo dōra bop
shjiryō ga wēyē.

31 Pjāy llēbo shāryos oblē kong, woydēmi ga shārye lok bomi kong sorē ga
eni.

32 »Bomi woydagaga woydomirē dō wleni ga pjāy potjwlēkklo llē lēmiro?
Nopga owa ēmdē ga omshāryē e kjoyoye.

33 Bomi kjimtagaga kjimtomirē erō ga pjāy potjwlēkklo llē lēmiro? Nopga
owa ēmdē ga omshāryē e kjoyo bakoe.

34 Bbur poskwomi, tjwlō shimi irōng wlo dō ga pjāy potjwlēkklo llē lēmiro?
Nopga owa ēmdē ga omshāryē e kjoyoye.

35 Eni llēme. Nopga kong llēbo shārye Sbōrē pjlu bako, “Tja kjimtara Sbōrē”
le llēm gueniyo. E kjīshko ga bomi moskwoga woydozī ara. Llēbo shāryozī
pjlu ba kong. Bbur poskwōzī oba kong, ga tjwlō shimi llēme. Eni ga bomi
potjwlēkklo ber kēsbange. Ga pjāy ber löng Sbō Tjwlō Kēsbangyo li wapga
jlōkoyo.

36 Pja songe le bomi Datarē oba kong. Pja songe lozī oba kong eni bakoe.

«No oblē llēbo owa shāryono» lēy ē kong llēme

37 »“No oblē llēbo owa shāryono” lēy ē kong llēme. Eni ga “Pjāy llēbo shāryono
owa” le Sbōrē bomi kong llēm bakoe. “Pja shdungko” lēy ē kong llēme. Eni ga
“Pjāy shdungko” le Sbōrē bomi kong llēm bakoe. Llēbo shāryara oblērē bomi
kong owa li iozī ber tjwlō llēme. Eni ga owa pjang bomi go li löya Sbōrē ber
dret eni bakoe.

38 Oba sēzīa. Eni ga pjāy sēya Sbōrē bakoe. Pjāy kong llēbo twe bayo ara, so
resgo bapkwō tjung kjoyo, resgo bapkwō li roshko resgo yoroy, kjing
llyi or go, sigwo yoy ber lliktēng wlo, kjing goshko iēy jek obi, ber tjung
kjopkwō shopte jong om go wleni. Shāryēmi oblē kong sorē ga shārye Sbōrē
bomi kong eni bakoe» le.

39 E irgo ga tjlēno ba kong llēbo jyāglo go obi. Tjlē ga «Nopga tjeng do
pjōk kjok İgō llēm wleniyo. Bkljara wlosōya ba kjlara lirē le ga lon jer tjeng
pjōytkong pjlēbgwo kjwaraso roy llēmdo?

40 Oppinggaga tjwlō ara, ba pingga kjinmo llēme. Gueniyo ga oppino
pjirshko ga āar ber ba pingga dik.

41 »Bomi kjlara bok bāng kjor pjloyo İmi kjēr. E wopro ga bomi bok roshko
kjorkwang buk kjwangna li İgōmi llēme. Bshāryēmi eni egaro?

42 ¿Kjorkwang buk bomi bok roshko li ìgömi llëm ga “Kjor pjloyo buk bop bok bäng kjwe shir bop kong” lëmi bomi kjlara kong sorëro? ¡Pjây Sbö tjlökwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlík owa bomi pjlushko! Kjorkwang buk bomi bok roshko li shizî bäm go. Enira kjor pjloyo buk bomi kjlara bok bäng li ìgömi wëlä, shimi ba kong wlo.

Kjor, e sorë miydëy ba bo go

43 »Kjor doyo pjlu ga botjyë ga owayo drete. Kjor doyo owa ga botjyë ga pjluyo dret bakoe.

44 Kjor, e sorë miydëy ba bo go. Kjor bo kjrëy shklik doyo go llëme. Kjilgwo bo kjrëy shkò sho doyo go llëm bakoe.

45 No pjlu ga tjlä pjlu, wotjlík pjlu ba pjlushko kjishko. No owa ga tjlä owa, wotjlík owa ba pjlushko kjishko bakoe. Llëbo tjeng bomi pjlushko lomirë bomi kjamo go.

U shäryëy sorë

46 »Pjây tjlä bor kong ga “Pja bor Tjlapga jlökoyo” lëmi, gueniyo tja kolëmi llëme. ¿Shäryëmi eni egaro?

47-48 Èye tjwe bor shwoy, tja tjlökwo kuya, ga llëye loror li shärye ga e so domer u ywaga kjlara kjoyoe. U shäryarashko ga shwleyo pjlonarong, ga ak iara ba so bäng pjribrie. Shäryara pjir ga di to jer, pjono u li goshko ga to wito llëm, u li shäryara pjlu kjishko.

49 Gueniyo èye, tja tjlökwo kuya, ga llëye loror li shärye llëm ga e so domer u ywaga oblë kjoyoe. U shäryarashko ga ba shwleyo pjlonarong, rong llëme. Shäryara pjir ga di to jer, pjono u li goshko ga skwara pjir, söra dirë drete» le.

7

Èngkjwaga kägäyo parkaga poptara Jesúsde kjlara

1 Jesús tjläno oba kong pjir ga opzrëno jek öötong shäng Capernaúm kjokyo.

2 Domer sök kjlara eshko, e Roma so, e èngkjwagaga ara kägäyo bakoe. Domer li parkaga tjwlek shäng pjir wleniyo buk kjlara, woyde ara wleniyo, e swlo ara, wolontoe.

3 Ga Jesús roy kura ba kägäyo lirë, ga judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo ichara kjlëbò, Jesús rokë, ba parkaga li poptë wlo.

4-5 Öötong löng Jesús shwoy ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, rokërwa bop kong ga domer li kjimtos sira. E judío bishya dik llëm, gueniyo bi tjëyoga woyde ara. Tjwaga kong syö uyo shäryara kwara om go. E kjimtakeo jlë» le.

6 Kuya ga to jek ba tjok.

Jek löng ääto ba ushko ga èngkjwaga kägäyo li, ba pjeyoga ichara kjlëbò, lan Jesús kong obi wlo. Öötong löng ba shwoy ga tjlä lok ba kong ga «Domer li tjlökwo ichono bop kong. Tjlä ga “Tjlapga, pja tek bor ushko llëm ga bue. Tja llëno llëm, tjwlo llëm, pja opzrëk tek bor u roshko wlo.

7 Pja ñor jek om go bop shwoy llëm e kjishko. Bor parkaga poptë lep erò ga poptë dani.

8 Tja kägäyo tjok. Llëye le bor kong li shäryë eni iyado. Tja èngkjwagaga ara kägäyo. Llëye lër ba kong li shäryë lok eni iyado bakoe. ‘Pja nomo’ lër kjlara kong ga toe. ‘Pja tegò’ lër kjlara kong ga teke. Bor parkaga tjwlek shäng pjir wleniyo ichër llëbo shäryë ga shäryë eni» le bop kong eni» le.

⁹ Kuya ga beno shäng yëy le erä. Ga nopga jëk löng ba tjok li İya ga tjlë ba kong ga «Lër bomi kong ga domer, e mär bor go jlökoyo, Israel tjeyoga uunkong kjinmo» le.

¹⁰ E irgo ga domerga ichara li öötong löng ëngkjwaga kägäyo li ushko iröng obishko ga ba parkaga swlo ara li wlëna shäng pjlú tjan.

Syā wa shinmotkono woshrra Jesúsdë kjlara iröng obi

¹¹ E irgo ga Jesús jek shäng jongya kjok ko Naín, ba oppinggaga tjok. Oba jek löng ara ba tjok bakoe.

¹² Jek löng ääto eshko ga shinmo sökoba jek pjang kjlara, iëba sakshko wlo. Shinmo li meyo, e syā, ga wa domer oblë drete. Kjok eshko sopga jek löng ara ba yorkë.

¹³ İya Tjlapga Jesúsdë ga songe le, ga tjlë ba kong ga «Pja slar ame» le.

¹⁴ E irgo ga jek öötong shäng shinmo li zlong bäng ga ba bapkwō sōya lok pjang li porwara. Ba sōgaga jek löng li slongtëng löng. Eshko ga Jesús tjlë shinmo li kong ga «¡Dwías, lër bop kong ga pja kojözong!» le.

¹⁵ Ga shinmo li wloktëng sök, ga tjlëno. Eshko ga ichara Jesúsdë to iröng ba mekë tjok obi.

¹⁶ İya löng lirë ga bangkjre lok träk llëme. Ga Sbō poshrëra lok ara. Tjlë lok ga «Sbō tjlökwo laga weno shäng bi tjrëko kjlara kësbange» le. Ga tjlë lok obi ga «Sbō shrono shäng, ba nopga kjimté wlo» le.

¹⁷ Jesús roy shdóktong Judea kjokyo kjok kjwang jikong, kjok shto oblë oblë ber tjeng ba worbo go bakoe.

Juan No Waga

¹⁸ E irgo ga llëbo shäryak eni li, e roy kura Juandë pjir, laga ba oppinggagarë ba kong. Eni ga ba oppinggaga rokara ba shwoy do pjök,

¹⁹ ga ichara tjlë Tjlapga Jesús kong ga «¿No pjluyo iche le Sbörë koshërwa löng li pjare, de oblë koshorwarë?» le.

²⁰ Eni ga öötong löng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjawa ichara Juan No Wagarë tjlë bop kong ga «¿No pjluyo iche le Sbörë koshërwa löng li pjare, de oblë koshorwarë?»» le lok ba kong eni.

²¹ Jekdo eshko ga nopga swlo oblë oblë wleniyo, nopga goshko Ä sëyaga, e poptara Jesúsdë ara. Ga nopga kjok İgö llëm wleniyo poptara ara, beno löng kjok İgö pjlú.

²² E irgo ga Jesús tjlë Juan oppinggaga li kong ga «Llëye İnomi, kuromi li to lëmi Juan kong. Nopga kjok İgö llëm wleniyo kjok İnoe. Nopga jëk llëm wleniyo jëktonge. Nopga poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptonoe. Nopga kjok kugö llëm wleniyo kjok kunoe. Shinmoga woshrono iröng obi. Nopga song wleniyo kong Sbō tjlökwo roy pjlú lak ba kong.

²³ Èye mär bor go, ga tja raye llëm ga era ber sök wopjlú» le.

²⁴ Epga toshko ga Jesús tjlëno oba kong Juan kjishko. Tjlë ga «¿Pjāy jek löng kjok dogro no llëmshko, Juan İkshko ga pjāy äätë eshko llëm obishko ga domer, e kjwe sorë loromi? ¿E sjro bakwara pjlukdë wleni loromire?

²⁵ ¿Eni llëm ga e kjwe sorë loromi? ¿E doyono shäng shwong wolësowa, tjwlō ara wleniyo go loromire? Miydëmi pjlú ga nopga dbur ara eniyo löng pjlú ushko.

²⁶ ¿Eni ga e kjwe sorë loromi? ¿E kjwe Sbō tjlökwo laga loromire? E jlōe. Ga e tjwlō ara, Sbō tjlökwo lagaga oblë kjinmo.

²⁷ Sbö tjlökwo tak pjangli goshko ga Sbö tjlëno Juan kjïshko. Tjlëno beno eni: “No ichër kjlara bop bäm go, bop roy laga, irbo poshäryë bop kong wlo.”*

²⁸ Lër bomi kong ga nopga uunkong kjok ëre kjing go äätë tjlwö ara, Juan kjinmo llëme. Eni gueniyo ga nopga löng Sbö sök no pjluyoshko kjlobi li tjlwö ara, Juan kjinmo» le.

²⁹ (Jesús tjlökwo kugaga uunkong, nopga dbur töngga Roma so kong ëmdë ga tjlë ga «Sbö tjlökwo, e beke» le, optwono Juan kong, we jer di roshko li kjïshko.

³⁰ Gueniyo ga fariseoga, kjok ilgwekkdo tara Moisésdë li miydagaga pjlü wleniyo, era optwono Juan kong, we wlo llëme. E kjïshko ga Sbö tjlökwo kjrara lok llëme.)

³¹ Ga Jesús tjlë obi ga «Eerishko dbaryo soppa, çpjäy so llë kjoyo lër bomi kong?

³² Pjäy so kjwozirga öö le löng ëng kong llëbo soynezlong shtoyoshko tjör kjoyoe. Tjlë lok ga

»“Tjawa dbonmo bakwono ga
bëyotkoromi llëme.

Tjawa tono tækwo woydoklo ga
pjäy slatong llëm bakoe” le lok eni.

³³⁻³⁴ »Lër ega lër bomi kong. Juan No Waga shrono shäng ga iono llëm Sbö kong dbar kop ara, ga kjillgwo bo dyo iono llëm bakoe. Eshko ga “Kjwe goshko Ä sëya kjlara” loromi. E irgo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shrono ga tja ië ara, tja kjillgwo bo dyo ië bakoe. Eni ga “Domer kjwe ië sïyo, nelötkë äe, jëk nopga owa wleniyo tjok, ië nopga dbur töngga Roma so kong li tjok bakoe” lëmi eni. Lër bomi kong ga pjäy so kjwozirga löng li kjoyo e kjïshko.

³⁵ Sbö kjok miydë li, e jlöe miydëba ba sögaga li go» le.

Fariseo ko Simón

³⁶ Fariseo shäng kjlara. Pjlara ga Jesús mana jek ba ushko ië, ga Jesús jek öötong sirkeno sök ië ba tjok eshko.

³⁷ Kjok eshko ga walë shäng kjlara, llëbo owa shäryaga wleniyo. Kuya ga Jesús sök ië fariseo li ushkosshko ga jek öötong shäng eshko, wloshko poshtikklo bakpwo tjlwö ara, rshko poshtikklo lö pjlëbëe.

³⁸ Öötong shäng Jesús zlong bäng ga slar ëëe. Ba boryo li tjöno Jesús dre kjing go, ga döya sök ba käkzong go. Eni ga ba dre li lö shira, ga kjing go poshtikklo li kwona.

³⁹ İya fariseo, Jesús maga lirëshko ga wotjlïk ga «Domer kjwe Sbö tjlökwo laga wleniyo jlökoyo kjwe ga walë sök ba porwë kjwe owa miydara pjire» le.

⁴⁰ Fariseo li ko Simón.

Eni ga Jesús tjlë ba kong ga «Simón, tjlökwo lër woydë bop kong sira» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, lozong» le.

⁴¹ Eshko ga tjlë ba kong ga «Pjlara ga nopga tjeng do pjök, pogo tjlwö dbur poskwongga wleniyo kong. Kjlara pogo tjlwö ba kong bayo domer parkë dbargwo sak dbäw pjiloglo shkëng (500) äska wleni. Kjlara obi pogo tjlwö ba kong bayo domer parkë dbargwo sak shkëng (50) äska wleni.

⁴² Ga potjwlëya lok ga ä kuzong ga dbur poskwongga li tjlë ba kong lok ga “Wëyë, tja potjwlëmi ame” le. ¿Eni ga kjone dey ga e woyde ara anmoyö?»

⁴³ «Bor kong ga kjlara pogo tjlwö ara, potjwlëkklo ame li e» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Lëp li eni jlöe» le.

* 7:27 Malaquías 3.1.

⁴⁴ Eni ga walë li İya ga tjlë Simón kong ga «Walë kjwe İzong. Tja shrono tek shäng bop u roshkoshko ga tja kong di tworop, tja dre shkwë e go wlo llëme. Gueniyo bor dre pöra kjwerë ba boryo go, ga dona ba käkzong go.

⁴⁵ Tja wlokroropshko ga tja lõ shirop llëme. Gueniyo tja shrono tek lëkong ga bor dre lõ shiya kjwerë wop sit wop site.

⁴⁶ Kjiyo kwonop bor dlu kjing go llëme. Gueniyo poshtikklo kwona kjwerë bor dre kjing go.

⁴⁷ E kjışhko ga lër bop kong ga owa pjang ba go ara li lõnor beno drete. E kjışhko ga tja woyde ara anmoyö. Gueniyo eye kong, owa pjang ba go li lõnor sira dö ga tja woyde ara anmoyö llëme» le.

⁴⁸ E irgo ga Jesús tjlë walë li kong ga «Owa pjang bop go li lõnor beno drete» le.

⁴⁹ Eshko ga nopga mana tjeng ië ba tjok li tjlë eng kong ga «¿Kjwe ëro? ¿Owa pjang oba go li lõya sorë?» le.

⁵⁰ Gueniyo ga Jesús tjlë walë li kong ga «Pja mär bor go kuzong ga pja döktonge. Pja nom wopjlu bop ushko» le.

8

Walëga Jesús kjimtaga

¹ E irgo ga Jesús jëk to shäng kjok kjrina kjrina, ga Sbö ber no pjluo sorë li roy pjlu le shäng oba kong. Ga domerga kjrara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li jek lõng ba tjok,

² walëga jek lõng ba tjok kjlëbö bakoe. Walëga li bäm goshko ga kjone kjone swlo oblë oblë, kjone kjone goshko Ä sëyaga, ga poptara Jesúsde beno pjluë. Kjlara ko María Magdala so. Dämärshko ga Ä sëyaga tjeng ba goshko doglo kjäk (7) li ichara to uunkong.

³ Kjlara obi ko Juana, e Cuza boy. Cuza, e parkë shäng Herodes kong, ba llëbo daga. Kjlara obi ko Susana. Jesús kjimte walëga lirë lõng, ba dbur baİya li go.

Dwla sguingga

⁴ Pjlara ga oba shrono kjok shto oblë oblë dwayo ga tño ara Jesús sök lishko. Eshko ga Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga

⁵ «Domer shäng kjlara dwla sguingga. Pjlara ga opshino to jek dwla sguing. Sguİyashko ga kjone kjone lono tjeng irbo bäng, ga shglëraba, uara sënwarë drete.

⁶ Kjone kjone lono tjeng ak ara tjrëko. Gueniyo klung sho li shglëk llëm kjışhko ga dwla li wenoshko ga danoe.

⁷ Dwla kjrina obi, e lono tjeng shkö sho roshko, ga wenoshko ga llgwİna drete.

⁸ Dwla kjrina obi, e lono tjeng klung sho pjlu kjing go, ga kuno, botjyono pjluë. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak dbäw (100)» le.

E irgo ga tjlë ba kong jek sira obi ga «Eye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso» le.

Jesús tjlëno llëbo jyäglo go erä ega

⁹ E irgo ga Jesús oppinggaga tjlë lok ba kong ga «Rokërwa bop kong sira ga llëye lorop llëbo jyäglo go li, e llë loklo pjlllgwes borwa kong, miydërwa wlo» le.

10 Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbõ ber no pjluyo sorë li roy miydaydëba llëm li pinaba bomi kong, miydëmi wlo. Gueniyo nopga oblë kongda, lër llëbo jyäglo go erä. Eni ga

»“ÿya löng ga llë ÿyde miyde lok llëm,
kuya löng ga llë loklo miyde lok llëm bakoe.”*

Dwla sguingga lanyo, e llë loklo lara Jesúsde

11 »Dwla sguingga lanyo, e llë loklo lër bomi kong. Dwla li, e Sbõ tjlökwo loklo.

12 Dwla lono irbo bäng li, e ëye Sbõ tjlökwo kuno li loklo. Gueniyo Ä tjwe eshko, ga döya ba pjlúshko dwayo, tjlökwo li kjre llëm wlo. Eni ga epga där llëme.

13 Dwla lono ak ara tjrëko li, e ëye tjlökwo li kuno ga beno shäng wopjlú li loklo. Gueniyo tjlökwo li äär ber ba pjlúshko jlökoyo llëm kjishko ga tjlökwo li kjre dbar kjwöbö erä. E irgo ga llëye wen ba kong sira tjlökwo li kjishko ga raye, söya ame.

14 Dwla lono shkõ sho roshko li, e ëye tjlökwo li kuno li loklo. Tjlökwo li kura, gueniyo wotjlík sök ara, wo pjang dbur go, llëbo pjlú kjok ëre kjing goshko li woyotjlíya ara bakoe. E kjishko ga tjlökwo li woyo ba kong ame, ga bo wen tjlökwo li kjishko llëme.

15 E ga dwla lono klung sho pjlú kjing go li, e ëye tjlökwo li kuno, ga kjre jlökoyo ba pjlúshko li loklo. Kjre, ga söya ÿyado, ga bo wen tjlökwo li kjishko arae.

Iök shjiy

16 »Iök shjiy borkey, kjinguëy wlo llëm, jney bi bukklo dorko wlo llëm bakoe. Iëy jong kjókshko dey, nopga opzrëk jek eshkoshko ga kälä të shjiy wëllë wlo.

17 Llëbo jney, miydëba jekdo llëm wlo. Gueniyo llono ga e miydëba dret, iök shjiy iak jong kjókshko wleni.

18 E kjishko ga bor tjlökwo kuzi yõtso, miydëmi pjlú wlo. Æye llëbo tjok ga sëya jek obi. Æye llëye llëm ga llëye tjeng sirawa li döya ba shjiryo drete» le.

Jesús, ba mekë, ba lëmga

19 Eshko ga Jesús mekë, ba lëmga, e shrono tjeng Jesús sök lishko, gueniyo öötong ba soshko llëm, oba ara kjishko.

20 E kjishko ga roy laraba Jesús kong ga tjlë ga «Bop mekë, bop lëmga, e shrono tjeng bop ik kjoko» lëba.

21 Kuya ga tjlë ba kong ga «Æye, Sbõ tjlökwo kura, ga kole ga era bor mekë wleni, bor lëng wleni» le.

Pjluk, di bäng buk kësbang, e ichara Jesúsde

22 Dbar kjwara ga Jesús opyono kjyong roshko ba oppinggaga tjok, ga tjlë ba kong ga «Shji tò dipzë, di bäng buk kësbang ëre kjwo kalëkong» le. Ga jek lok.

23 Jek löng dipzë wopro ga Jesús ponoe. Eshko ga pjluk tjwe jong träk llëm, dbo ara di bäng buk kësbang li kjing go. Di iöya ara, ga di dlin jong kjyong li roy, pir sek seke.

24 Eni ga ba oppinggaga äär löng ba wolleng, tjlë ba kong ga «¡Tjlapga, shji ba pitoe!» le.

Kuya ga kojono, ga pjluk, di iöya, e wlona, ga beno tjeng tjëkso.

* 8:10 Isaias 6.9.

²⁵ Eshko ga tjlê ba oppinggaga kong ga «¿Pjây oto? ¿Pjây mär bor go llêm ega?» le.

Eshko ga epga beno löng sëya llêm, kjok bangkjre lok ara bakoe. Ga tjlê ëng kong ga «¿Domer kjwe ëro? Tjlêno pjluk, di iöya li kong ga kole pjlué» le.

Domer goshko Ä sëya kjlara

²⁶ E irgo ga öötong löng Gadara kjokyo, di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong.

²⁷⁻²⁹ Eshko ga domer shäng kjlara, goshko Ä sëya kjlara. Shäng dbar kop ara ga shwong pjung llêm, sök u roshko llêm, jëk to shäng sakshko erä. Ba orkwo, ba dre, e kjrocharaba dröng sho go pjloglo kop ara, där llêm wlo laraba, gueniyo shaya sëya lirëshko ga ba dröng sho li skoya jek tas tas erä, ga iche sëya lirë kjok dogro no llëmshko.

Eni ga Jesús opshino jek shäng kjoyong roy dwayo li ïya sakshko dwayoshko ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tonu.

Ïya Jesúsde ga tjlê ba kong ga «¡Ä sëya, pja opkjös domer kjwe go dwayo!» le.

E kjïshko ga sëya li tjlê ba kong dbo go ga «¡Sbö Tjwlö Kësbangyo Wa li pja! ¡Pja tek shäng bor barwë llême! ¡Rokër bop kong sira ga tja shdum llême!» le.

³⁰ Kuya ga tjlê ba kong ga «¿Pja ko llê?»

«Tja ko Kop Arae» le ba kong. Lara eni, Ä sëyaga tjeng domer li go ara kjïshko.

³¹ Eni ga rokara Jesús kong ga iche Ä sëyaga shdüzlong shtoyo llême le.

³² Epga löng lishko soshko ga köchi tjeng träk llêm dlup poglo go, ië. Eni ga rokara Jesús kong ga iche jek köchi tjeng li go.

Kuya ga «jölö» le,

³³ ga sëyaga li opkjono lok domer li go dwayo, ga jek lok köchi li go shara. Wop eni llêm ga köchi tjeng li zrono jer ri ri dlup poglo go, optono lok jer uunkong di bäng buk kësbang li roshko, ga shteno lok dret eshko.

³⁴ Ïya köchi dagaga tjeng lirë ga töktong jek ey dwayo, ga öötong löng nopga löngshko ga llëye shäryono li roy lara nopga kong pjire.

³⁵ Kuya lok ga tek shrono löng ara ba ik. Shrono Jesús shäng lishko ga ïya lok ba zlong bäng ga domer dämär ga goshko Ä sëya li, e wlëna lok bë sök eshko, doyono pjir shwong go, skwë ame, poptono sök pjlué. Ïya lok eni ga beno löng sëya llême.

³⁶ Domer goshko Ä sëya li poptara sorë, e lara ba igaga tjeng eshko lirë nopga shrono tjeng li kong.

³⁷⁻³⁹ Eshko ga kjok eshko sopga uunkong tjlê Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga pja opshis kjok ëreshko dwayo» le. Lara eni, kjok bangkjre lok ara kjïshko.

Kuya ga jlö lara, jer opyë sök kjoyong li roy. Eshko ga domer poptono li tjlê ba kong ga «Rokër bop kong sira ga tja ios jek bop tjök.»

«I llême. Pja nom bop ushko iröng dey. Llëye shäryara Sbörë bop kong li, e lëp oba kong, miydëba wlo» le ba kong. E irgo ga Jesús to ey dwayo.

Eni ga jlö lara domer lirë, ga to jek kjok eshko kjwang jikong. Eshko ga e poptara Jesúsde sorë li roy le öötong shäng oba kong eshko.

Kjoglo wolono buk kjlara, walë swlo ara kjlara

⁴⁰ Jesús dipzono jek di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong iröng obi. Öötong shäng di kjako ga oba töno löng träk llêm eshko ba wlokjre.

41-42 Eshko ga domer shäng kjlara ko Jairo. Judïoga syö uyo jong eshko li kägäyoga shäng kjlara li e. Ba wa walë kjlaraso li wolontoe. E lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12) erä. E kjishko ga Jesús iya ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go, ga rokara jek ba ushko.

Kuya ga «jölö» le, ga to jek ba tjok.

Oba ara kjishko ga Jesús jek shängshko ga pollikoba ara e.

43 Löng li tjärëko walë shäng kjlara swlo ara lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjän. Ba dbar iya iyado, poptë llëme. Öör shäng dwlomnega ara shwoy, ga ba dburwa tjeng li zana drete. Eni ëmdë ga poptono llëme.

44 Eshko ga tek shrono shäng Jesús zlong bäng ba kokso shwo lëkong ga ba shwong worbo porwara, ga poptono jekdo eshko.

45 Eni ga Jesús tjlä oba kong ga «¿Tja porwaga ërë?» le.

Kjlara kjlara tjlä ga «Tja llëme» le lok ba kong eni.

E kjishko ga Pedro tjlä ba kong ga «Tjlapga, nopga ara kuzong ga pja polliya löng pjlor kar kare» le.

46 Gueniyo kuya ga tjlä ba kong ga «Tja porwara ëborë, e miydorore. Kuror ga ëbo poptono, bor dbo kësbang go» le.

47 Eni ga miydara walë lirë ga Jesús porwara li beno lütshko llëme. Eni kuzong ga tek shäng Jesús zlong bäng ga kjök tono sök kjlo dete erä. Eshko ga nopga uunkong bokso ga porwara ega, poptono jekdo sorë, e lara ba kong pjire.

48 Kuya ga tjlä ba kong ga «Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe. Pja nom wopjlú bop ushko» le.

49 Jesús tjlä shäng walë li kong wopro ga no tek Jairo ushko dwayo shrono shäng kjlara ga tjlä Jairo kong ga «Bop wa yë shinmotkonoe. Tjlapga no pingga kjwe twëy tjötö ame» le.

50 Kuya Jesúsde ga jlö lara llëme. Tjlä Jairo kong ga «Pja woýdë llëme. Pja mär bor go ga bop wa poptë dani» le.

51 E irgo ga Jesús öötong shäng Jairo ushkoshko ga Pedro, Santiago, Juan, Jairo, Jairo boy, epgara ichara opzrëk jek ba tjok. No oblëra ichara opzrëk llëme.

52 Eshko ga nopga slar wopjluk jong träk llëm, kjloshtë ara bakoe. Jesús opzrëno jek u li roshkoshko ga tjlä löng li kong ga «Pjäy slar ame. Kjoglo, e wolono llëme. Buk pë erä» le.

53 Kuya lok ga Jesús joywe lok jong erä. Miyde lok ga kjoglo li shinmotkonoe.

54 Eni ga Jesús opzrëno jek öötong shäng kjoglo buk lishko, orkwo shara, ga tjlä ba kong dbo go ga «Kjwozirwa, pja kojözong» le.

55 Jekdo eshko ga kjoglo li woshrono, ga kojono shäng. Eni ga ba data, ba meké, e ichara Jesúsde ba sëng.

56 Eshko ga epga beno löng yëy le erä. Gueniyo ga Jesús tjlä ba kong lok ga «Lëye shäryono jüshko ëre lëmi ë kong llëme» le.

9

Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna Jesúsde

1 E irgo ga Jesús, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara, ga kong dbo twara, Ä sëya oblë oblë tjeng oba goshko li iche to wlo, swlo oblë oblë popte wlo bakoe.

2 Ga ichara Sbö ber no pjluoy sorë li roy lë oba kong, swloga poptë bakoe.

³ Eni ga tjlê ba kong ga «Pjây brikshko ga llëye sömi llëme. Pjây kjorkung sök llëm, kjla llëm, dli llëm, dbur sho llëm bakoe. Shwong pjang bomi do go li sömi ga pjlu, gueniyo shwong oblëra sömi llëme.

⁴ Pjây äär kjone pogo ga pjây ber löng u kjwaraso, äär jong pjây opshik kjok eshko dwayo guing.

⁵ Pjây öötong löng kjone ga pjây wlokjre llëm wleni ga pjây opshik eshko dwayo, ga bomi dre pjlungyo lözi ber tjeng eshko. E ber pjây kura lok llëm li jyäglö, ga owa li ber pjang ba go» le.

⁶ Eni ga epga to jek löng kjok kjrinishko kjrinishko, Sbö tjlökwo roy pjlu lê oba kong, ga swlopga popte lok bakoe.

Juan No Waga zröraba

⁷ E dbaryo ga llëye shärye Jesüsdë shäng li roy shdöktong ara. Ga kura Pjlu Herodesdë, ga beno sök wotjlik ara. No kjone kjone tjlê ga «E Juan No Waga li woshrokdo» le.

⁸ Kjone kjone obi tjlê ga «E Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Elías tjwayde shäng» le. Kjone kjone obi tjlê ga «E Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so kjlara li woshrokdo» le.

⁹ Gueniyo Herodes tjlê ga «E lanyotkëba ara. ¿Eni ga ë lëba? ¿E Juan woshrokdo? Nopga ichaga tjarë om go, Juan kägä zë tase» le eni. Eni ga dröno ara, ïya wlo.

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000)

¹⁰ Sbö tjlökwo roy lagaga Jesüs äska li shrono löng iröng obishko ga llëye shäryara lok li lara lok Jesüs kong pjire. E irgo ga epga töna Jesüsdë tjeng dboy, ga söra jek öötong löng kjok ko Betsaida.

¹¹ Gueniyo ga miydara kjok eshko sopgarë, ga to jek lok ba irgo. Shrono löng ba shwoy ga nopga li wlojrrara, ga Sbö ber no pjluoyo sorë li roy lara ba kong, ga swlopga söra lok tjeng eshko li poptara.

¹² Kjok sëng ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlê ba kong ga «Kjok ëreshko llëye drete. Pjlu wlo ga nopga kjwe ichos to na dwayo, jek llëbo soynekoba kjone lishko, dli tjwlek wlo, pozlong shtoyo wlëk wlo bakoe» le.

¹³ Kuya ga tjlê ba kong ga «Sëzi pjäydë dey» le.

Kuya lok ga tjlê ba kong ga «Ëreshko tjawa pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mã tjeng do pjökdewa erä. ¿Woydëp ga tjawa jongya dli tjwlek nopga tjeng kës ëre kongde?» le.

¹⁴ (Eshko ga domerga tjeng doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000) dik. Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.)

Eni ga Jesüs tjlê ba kong ga «Nopga kjwe ichozï wlar tjeng töshko, shtor shtor, doglo sak shkëng (50) sak shkëng (50)» le.

¹⁵ Kuya lok ga shäryara eni, ga nopga li wloktong tjeng töshko unkong.

¹⁶ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li, mã do pjök li, e kjrara Jesüsdë, ga kjok dogo ïya jem drëng ga tjlê Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga dli li twara ba oppinggaga kong, pjlorgue lok nopga tjeng kës li kong wlo.

¹⁷ Nopga unkong iono beno löng bö tjung, wopjluë. E irgo ga dli worbo töna ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

No pjluoyo ichara Sbörë shrono shäng li, e Jesús lara Pedrorë

18 Pjlara ga Jesús sök syöshtë Sbö kong. Ba oppinggaga löng ba tjok eröe. Eshko ga tjlë ba kong lok ga «¿Kumi ga tja ë lëba?»

19 «No kjone kjone tjlë ga pja Juan No Waga li woshrokdo le. Kjone kjone obi tjlë ga pja Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Elías tjwayde shäng le. Kjone kjone obi tjlë ga pja Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so kjlara li woshrokdo le» le lok ba kong eni.

20 Kuya ga tjlë ba kong ga «E ga pjäye, ¿tja ë lëmi?» le.

Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja» le.

21 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Tja ë lëmi ë kong llëme» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko

22 Eshko ga tjlë ba kong obi ga «Äär dbar kjwara ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shdungoba ara guing. Judío tjlappaga kjok llgwegaga wleniyo, syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, tja wlokjre lok llëme. Ga tja zrökoba, gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

23 E irgo ga tjlë uunkong kong ga «Ëye jëk woydë bor tjok jlökoyo ga ber shäng bor woyotjlik iyado, wotjlik llëbo shäryë kjok ëre kjing goshko ame bakoe. Bor kjishko ga llëye shäryëba ba kong llë pogoshko li, e zrökoba pjang kjlös go ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme.

24 Ëye wotjlik opdë om go, zrökoba bor kjishko llëm wlo le ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjishko ëmdë ga era ber sök së iyado kjok dogo.

25 Ëye, llëbo tjeng kjok ëre kjing go kës li kjrara tjeng ba wloy ëmdë ga e llëno llëme. Wolono ga öötong kjok dogo llëm ga to jeno ba llëbo li tjok.

26 »Llono ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe bor dbo kälä goshko, Data Sbö dbo kälä go, bor parkagaga kjok dogo so tjok. Eerishko ga ëye, tja lökyokjre oba boksho ga eshko ga lökyokjrër eni bakoe.

27 Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy kjone kjone löng ëreshko wolontë llëm obishko ga Sbö ber no pjluyo sorë li ïmi wëlle» le.

Jesús kjlopswono beno kälä lletllet

28 Dbargwo kjwong (8) irgo ga Pedro, Santiago, Juan, e söra Jesús dë jem ba tjok dboshko, ga öötong löng dlup jong kjwara kjökshko li go, syöshtë Sbö kong wlo.

29 Eshko ga Jesús syöshtë Sbö kong wopro ga ba bokkwo kjlopswono, shwong beno pjlublün, kälä lletllete.

30-31 Eshko ga Moisés, Elías, e weno löng lan ba tjok, kälä të shjiye. Ga wop tjok ga Jesús zrökoba Jerusalén kjokyo sorë li lanyotke lok ëng tjok.

32 Ba oppinggaga tjeng eshko li löng poywö erä. Gueniyo polläk ga ïna lok ga Jesús kälä shjiye. Domerga löng do pjök ba tjok li ïna lok bakoe.

33 Domerga li brik lok kjwlëshko ga Pedro tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, tjawa löng na ga pjlue. Tjawa ukwang shäryë kjwo mya, bop kong kjwara, Moisés kong kjwara, Elías kong kjwara bakoe» le. Lara eni, gueniyo llë layde shäng li miyde shäng llëme.

34 Shäng tjlë wopro ga pjäng sho lono ter kjrina ba kjing go, ga ba opping-gaga li beno kjok bangkjre ara.

³⁵ Ga pjäng sho li roshko dwayo ga ybò kura lok ga tjlê ga «Bor wa li ère. E kjröror. Ba tjlökwo kuzīa» le.

³⁶ Kura lok pjir ga iya lok ga Jesús beno shäng kjlaraso. Dbar eshko ga beno löng kjing, llëye ina lok li lara è kong llëme.

Dwlas goshko Ä sëya poptara Jesúsde kjlara

³⁷ Wëshko ga ter shrono dlup li dwayoshko ga nopga shrono löng träk llëm, Jesús ik.

³⁸ Eshko ga domer shäng kjlara nopga tjeng li tjrëko. Tjlê Jesús kong dbo go ga «Tjlapga no pingga, rokër bop kong ga bor wa domer ère is sira. Tja wa oblê drete.

³⁹ Olò ga shaya Ä sëyarè, ie öö le, dbukza rish buk töshko, jek kjlo dete, ga kjamo ber bung erä. Shärye owa eni wop sit wop sit.

⁴⁰ Tja tjlëno bop oppinggaga beno tjeng èreshko wle kong ga “Bor wa ère, goshko Ä sëya kjlara. Rokër bomi kong ga ichozī to bor kong sira” loror, gueniyo to ichara lok llëme» le.

⁴¹ Kuya ga tjlê löng li kong ga «Pjäy wotjlik owa. Pjäy mär Sbò go llëme. ¿Tja ber shäng bomi tjok kjër äär jong llono, pjäy mär ber löng ba go wlo? Tja sjeno shäng bomi tjok tjän» le. Eshko ga tjlê domer li kong ga «Bop wa tek sòs bor kong» le.

⁴² Eni ga dwlas li söya lok jek shäng äätè ba zlong bäng ga dwlas li dbura sëya lirè rish buk töy, jek kjlo dete erä. Eshko ga sëya li wlona Jesúsde, ga dwlas li poptara, ga twara iröng ba data kong.

⁴³ Iya nopga tjeng eshko lirè ga beno löng yëy le erä, Sbò dbo ara kjishko.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko pjlara obi

Llëye shäryara Jesúsde li woyotjlikoba löng wopro ga tjlê ba oppinggaga kong ga

⁴⁴ «Llëye lër bomi kong li kuzi yòtso, woyojemi llëme. No to ter kjok dogo dwayo ère twèba ber tjeng nopga wloshko» le.

⁴⁵ Gueniyo ga llëye le shäng li llè loklo miydara lok llëm, e jnena Sbörè beno, miyde lok llëm wlo kjishko. Ga llè loklo jakrokara lok ba kong llëm, bangkjre lok ara kjishko.

Ëye tjwlò ara anmoyò

⁴⁶ E irgo ga ba oppingga kjlara tjlê ga «Tja ber tjwlò ara pjäy uunkong kjinmo» le kjlara obi kong. Kuya ga tjlê ga «Llëme. Ber tjwlò ara li tja» le. Ga llamoga omilè jong eni bakoe.

⁴⁷ Llëye le löng li miydara Jesúsde drete. Eni ga kjwozirwa kjrara kjlara, ga iara shäng ba zlong bäng,

⁴⁸ ga tjlê ba oppinggaga kong ga «Ëye, kjwozirwa ère wlokrara bor kjishko ga tja wlokrara wleni. Ga ëye, tja wlokrara ga bor ichaga wlokrara wleni bakoe. Bomi tjrëko ga ëye shäng kjlara wotöy anmoyò ga tjwlò ara anmoyò li e» le.

«Ëye shäng bi wloyo llëm ga shäng bi shwo lèkong» lara Jesúsde

⁴⁹ E irgo ga Juan tjlê ba kong ga «Tjlapga no pingga, domer inorwa shäng kjlara, Ä sëyaga tjeng oba goshko li iche to shäng bop ko go. Gueniyo ga e bop oppingga bi tjok llëm kjishko ga tjawa tjlëno ba kong ga “Ä sëyaga ichëp Jesús ko go ame” lororwa eni» le.

⁵⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «jWëyë! “Shäryëp ame” lëmi ba kong llëme. Ëye shäng bi wloyo llëm ga shäng bi shwo lëkong» le.

Jesús wlokrara Samaria sopgarë llëme

⁵¹ Eshko ga Jesús jem kjok dogo iröng obi wlo dbaryo li ääto, ga wotjlik ga to jongya Jerusalén kjokyo, lara jong kjwaraso eni. Ga to jek ba nopga tjok.

⁵² Jëklöngshko ga nopga ichara pjök mya ba bäm go ba roy söga wleniyo. Eni ga ba roy sögaga li öötong löng bäm go Samaria kjokyo kjrina, pozlong shtoyo wlëk lara.

⁵³ Gueniyo ga miydara Samaria sopgarë ga jongya jong Jerusalén kjokyo. E kjishko ga wlokrara lok llëme.

⁵⁴ Roy kuya ba oppinggaga Santiago, Juan lirë ga tjlë lok Jesús kong ga «Tjlapga, ¿woydep ga tjawa iök long ter kjok dogo dwayo, epga pjir wlore?» le.

⁵⁵ Kuya ga bojono ba shwo lëkong ga wlongza tjä tjä erä.

⁵⁶ Eshko ga jek lok kjok shto oblë.

Shji jëk Jesús tjok ga soyo tjok

⁵⁷ Eni ga jek löng irbo wopro ga no shäng kjlara eshko tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, woydër ga pja jek kjone ga tja jek bop tjok eshko» le.

⁵⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Shjiti kjloshko so, e pë klung bäng. Sënwa, e pë ba usho roy. Gueniyo no to ter kjok dogo dwayo ërera woshtozlong shtoyo drete» le.

⁵⁹ E irgo ga tjlë oblë kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja ichos jek bor data ushko sira. Bor data wolono, jnenor sakshko pjir ga tja tekdo iröng bop tjok» le.

⁶⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Shinmoga ber tjeng ëng jnek wëyë. Pja nom Sbö ber no pjluvo sorë li roy lë oba kong dey» le.

⁶¹ E irgo ga no shäng kjlara obi tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, tja jek bop tjok lër. Gueniyo tja koshëp sira, “Tja toe” lër bor pjeyoga kong guing» le.

⁶² Kuya ga tjlë ba kong ga «Ëye ba pak soyono, ga wotjlik llëbo beno iröng li kjishko ga e llëno llëm Sbö ber no pjluvo lishko» le.

10

Nopga ichara Jesúsde jek doglo sak kjäk kjingsho pjök (72)

¹ E irgo ga nopga jek löng ba tjok li kjrara Jesúsde doglo sak kjäk kjingsho pjök (72). To kjok shto oblë oblë le lishko ga epga ichara jek löng pjök pjök ba bäm go.

² Eshko ga tjlë ba kong ga «Dwla bo kjrëy wlo ga ara, gueniyo parkagaga kjlëbö döe. Eni ga rokozi dwla sogo li kong ga parkagaga wlëya obi, dwla bo ara li kjre wlo.

³ Eni ga pjäy nomo. Pjäy to löng sjëke. Pjäy ichër jek löng öng wlëp ushko so llgwoklë jëk löng shjiti kjloshko so löngshko wleni.

⁴ Pjäy brikshko ga pjäy dbur sök llëm, kjla sök llëm, drepkwota sök llëm bakoe. Pjäy jëkko eröe. No wlëmi irbo ga “Miga” lëmi ba kong llëm, pjäy jek bek eröe.

⁵ Pjäy äär ber löng kjone ga pjäy opzrëk jek u jong kjwara eshko li roshko, ga pjäy tjlës nopga tjeng eshko li kong ga “Miga. Rokër Sbö kong ga pjäy löng u ëreshko uunkong ie ber löng wlëpe” lozi ba kong eni.

⁶ Eshko ga pjây wlokjre lok wopjlu wleni ga epga ie Sbörë ber löng wlêp jlökoyo. Gueniyo pjây wlokjre eni llëm ga epga kjimte Sborë llëme.

⁷ Pjây öötong löng kjone pogo ga pjây to löng u kjwara kjwara llëm, pjây ber löng u kjwaraso dey. Èye parkë ga e potjwlëkko ba pak'li äska. E kjishko ga pjây sëya llë ga uozī, bomi potjwlëkko li e.

⁸ »Pjây öötong löng kjone pogo ga pjây wlokjre nopga eshko sorë wleni ga pjây sëya llë ga uozī,

⁹ swlopga löng eshko li poptozī, ga pjây tjlë nopga löng li kong ga «Sbö ber no pjluo wlo li, e dbaryo döröe» lëmi ba kong eni.

¹⁰ »Gueniyo ga pjây öötong löng kjok kjrina ga pjây wlokjre nopga eshko sorë llëm ga pjây to löng jëk irbo pjlara pjlara tjwe lok li go, ga pjây tjlë kjok eshko sogga li kong ga

¹¹ «Bomi kjokshko pjlungyo pjono borwa dre go li lönwa ber tjeng jüşhko, pjây shdungko loklo. Gueniyo miydozī pjlu ga Sbö ber no pjluo wlo li, e dbaryo döröe» lëmi ba kong eni.

¹² Lër bomi kong ga no llgwezlöng dbaryoshko ga kjok eshko sogga shdüya Sbörë ara, Sodoma sogga kjinmo» le.

Kjok shto oblë oblë, ba tjlökwo kjrëba woydë llëm kjishko ga kjok eshko sogga wlonä Jesüsdë

¹³ E irgo ga tjlëno nopga kjok shto oblë oblë li kjishko. Tjlë ga «jCorazín sogga, Betsaida sogga, pjây song jlö, pjây shdungko! Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryoror bomi kong li İna Tiro sogga, Sidón sopgarë tek dënashko kjwe ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayara, ga shwong pjuna shtëgro së ä wleniyo, pjlung sho iara ba dlu kjing go, ba woowa li İya Sbörë wlo tjän.

¹⁴ Eni ga no llgwezlöng dbaryoshko ga pjây shdüya Sbörë ara, Tiro sogga, Sidón sogga, e kjinmo.

¹⁵ »Capernaüm sogga, ¿pjây wotjlik ga pjây söya Sbörë jem äär kjok dogo lëmiro? Eni llëme. Pjây iche jer äär iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko» le.

¹⁶ Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Pjây tjlökwo kjräga ërë ga e bor tjlökwo kjräyde wleni. Èye, pjây wlokrära llëm ga tja wlokrära llëm wleni. Ga èye, tja wlokrära llëm ga bor ichaga wlokrära llëm wleni bakoe» le.

Nopga doglo sak kjäk kjingsho pjök (72) li shrono iröng obi

¹⁷ Eni ga nopga doglo sak kjäk kjingsho pjök (72) li toe. Tjlökwo lara lok kjok shto oblë oblë pjir ga tek shrono löng wopjlu iröng obi. Eshko ga tjlë lok Jesús kong ga «Tjlapga, Ä sëyaga ëmdë ga tjawa bangkjre. Epga ichororwa bop ko goshko ga tjawa kolara» le lok eni.

¹⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Eni jlöe. İnor ga Ä zana Sbörë, ga e lono ter kjok dogo dwayo llgwlëng wleni.

¹⁹ Ga pjây kong dbo tworor kësbang, bi moskwo kësbang li zami wlo, ga llëye wen owa bomi kong llëme. Dgur shglëmi, dyë shglëmi ëmdë ga llëye wen owa bomi kong llëme.

²⁰ »Gueniyo pjây löng wopjlu, pjây kole Ä sëyagarë kjishko egaro? Pjây kole eni li tjwlo ara llëme. Pjây ko tak lok kjibokwo go kjok dogo lira tjwlo ara. Woyde ga pjây ber löng wopjlu e kjishko shara» le.

²¹ Jekdo eshko ga go Sbö Sëya jlökoyo kjishko ga Jesús beno shäng wopjlu ara, tjlë Sbö kong ga «Data, pja kjok dogo sogga, kjok ëre sogga, e Tjlapga. Llëye

jnenop kjok miydagaga löng kong li pinop oba song, wotöy wleniyo kong. E kjishko ga pja poshrër ara. Shäryorop eni, woydorop eni kjishko» le.

²² Eshko ga tjlê nopga kong ga «Llêbo uunkong iara Data Sbörë beno tjeng bor wloshko. Shö Wa ère sorë, e miydaga èrë llëm, e miydaga bor Datarë eröe. Data Sbö, e sorë miydaga èrë llëm, e miydaga tjarë eröe. Gueniyo e sorë pin woydë ë kong ga pin» le.

²³ E irgo ga ba oppinggaga ïya ga tjlê ba kong tjoksa ga «Llêye shäryër li ïmi löng bomi bokkwo go. Èye omïno ga era ber wopjlúe.

²⁴ Lër bomi kong ga llêbo ïmi, kumi löng ère tjwlö ara. Dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga, pjlugga, e omik woydë, omkuk woydë, gueniyo omïno llëm, omkuno llëm bakoe» le.

Samaria so kjlara pjlu wleniyo

²⁵ Domer shäng kjlara, kjok llgwekklo tara Moisésdë li miydaga pjlu wleniyo. Pjlara ga kojono shäng Jesús zlong bäng, tjlïya wlo. Tjlê ba kong ga «Tjlapga no pingga, çllêye shäryër, tja ber sök së ïyado Sbö tjok wlo?»

²⁶ «Çllêye tara Moisésdë pjang kjok llgwekklo kjibokwoyo li go? ÇBop kong ga e pjlollgwep ber sorë?»

²⁷ «“Llêbo woydëpshko, llêbo woyotjlipshko, llêbo shäryëpshko, pja sök së obishko ga Tjlapga, bop Sbö li woydos jlökoyo ïyado”,* ga “Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.”† Kjok llgwekklo tak pjang li e» le.

²⁸ Kuya ga tjlê ba kong ga «Tja dboryorop beke. Shäryorop eni ga pja beno sök së ïyado Sbö tjok» le.

²⁹ Eshko ga domer li opwlikë woydë. Eni ga tjlê ba kong ga «ÇBor kjlara le li è?»

³⁰ «Domer opshino kjlara Jerusalén kjokyo dwayo, jongya jer shäng Jericó kjokyo wlo lara. Jek jëk shängshko ga wlëna nopga lürkë ä wleniyorë irbo. Llêbo söya tjeng ba tjok li döra lok ba shjiryö dret, ba shwong pjang ba do go li tjok, shpora lok träk llëm, ga iara beno buk eshko ba llëmdo.

³¹ E bër ga syöshtaga Sbö kong ba nopga kjishko wleniyo tek shäng kjlara irbo li go. Buk li ïna, gueniyo kjimtara llëm, koskara jek irbo sor go, jek bek erä.

³² E irgo ga Leví tjëyo tek shäng kjlara irbo li go bakoe. Omïno, ga kjimtara llëm, koskara jek irbo sor go, jek bek erä bakoe.

³³ E irgo ga tek shäng irbo li go kjlara obi, Samaria so shara. Buk li ïna, ga songe le.

³⁴ Eni ga jek öötong shäng ba zlong bäng. Shporaba jyäglo lok li dwlomnena kjoyo go, kjillgwo bo dyo dbo ara go, ga pjirra shwomzrëng go. E irgo ga poyona, iara ba öng kjing go, söra jek no pozlong uyoshko, ga dara buk eshko.

³⁵ Wëshko ga pozlong uyo sogo li potjwlëna dbur sho pjublún kjwo pjök go, ga tjlê ba kong ga “Shporaba kayo buk kjwe dos bor kong jushko sira. Dbur zanop ère kjinmo wleni ga tja tjwe iröng obishko ga pja potjwlën eshko” le.

³⁶ »ÇEni ga bop kong ga nopga doglo mya li kjone dey ga beno shporaba kayo li kjlarayo?»

³⁷ «Songe laga ba kong li e» le kjok llgwekklo miydaga lirë.

Kuya ga tjlê ba kong ga «Eni ga pja nom omshäryë e kjoyo bakoe» le.

Jesús öötong sök Marta, María, e ushko

* 10:27 Deuteronomio 6.5. † 10:27 Levítico 19.18.

38-39 Kjek kjrinaszko ga walë shäng kjlara ko Marta, lëng ko María. Jesús jëk shäng irbo ba oppinggaga tjok, ga öötong shäng eszko ga wlojkrara Martarë ba uszko. Eszko ga María wloktong sök ba dre zlong, tjlökwö le sök li kuya wlo.

40 Martara shäng wotjlík ara, llëbo shärye wlo li ara kjíshko. E kjíshko ga jek shäng Jesús zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, bor lëng kjwe ichos jek bor kjimté. Tja iara beno shäng parkë ara tjoksa. ¿E ígöp llëmdo?»

41 «Marta, pja woydë ara, llëbo woyotjlíp shäng ara kjíshko.

42 Gueniyo llëbo tjwlö ara li kjrinaso, ga tjwlö ara li kjayde Maríarë, ga döga erë ba shjiryo llëme» le ba kong.

11

Shji syöshtë Sbö kong sorë

1 Pjlara ga Jesús sök syöshtë Sbö kong. Syöshtono pjir ga ba oppingga kjlara tjlä ba kong ga «Tjlapga, tjawa pīs syöshtë, Juan ba oppinggaga pino dik» le.

2 Kuya ga tjlä ba kong ga «Pjäy syöshtë Sbö kongshko ga lëmi eni:

»“Data, bop ko, e ber kësbang, dboye.

Pja tjwe ber sök borwa pjlyuo wlo.

3 Dbar kjwobi go ga dli woydërwa li twos borwa kong.

4 Llëbo shäryara oblërë borwa kong owa li iërwa ber tjwlö llëme.

E kjíshko ga owa pjang borwa go li löš ber dret eni bakoe.

Tjawa iëp ber löng borwa tjlizlong lishko llëme.»

5-6 E irgo ga tjlä ba kong lok ga «Kjek rong bek ga pjäy kjlara shwoy, no tjwe shäng kjlara pjola dwayo, ga pja dli ba kong drete. ¿Eni wleni ga pja to dli rokë bop pjeyo sök soshko kong llëmdo? Pja äar ba shwoy ga pja tjlä ba kong ga “Bor kjlara shrono shäng bor shwoy, ga tja dli ba kong drete. E kjíshko ga tja sëm pjlung shosho suk pjir kjwo myare” lëp ba kong eni.

7 »Pja kuya ga tjlä bop kong ga “Llëme. Tja barwëp llëme. U bäng jong tuke. Bor wapga tjeng bor tjok pëe. Tja kojong, llëye twër bop kong wlo llëme” le.

8 »Gueniyo lër bop kong ga rokëp jek rokëp jek wleni ga kojong, llëye woydëp li twe bop kong pjire. Eszko ga kojono bop kjimté, pjäy èng tjok pjlu kjíshko llëme. Kojono, e barworop ara kjíshko.

9 »Eni ga lër bomi kong ga llëbo rokokí Sbö kong, ga twe bomi kong. Llëbo wlëzi, ga wlëmi. “U bäng bäng dözi bor kong” lozi ba kong, ga där bomi kong.

10 Èye llëbo rokë ga e kjre. Èye llëbo wlëk ga e wlëya. Èye “U bäng bäng dözi bor kong” lë ga e där ba kong.

11 »¿Data kjone dey ga kong mã roke ba warëshko ga kong dgur twaydero?

12 ¿Ga kong kjörkö wa ak lë rokeszko ga kong dyë twaydero?

13 Eni ga pjäy noppa owa èmdë ga pjäy wotjlík llëbo pjlu twë bomi wapga kong. Eni wleni ga bomi Data sök kjok dogo li kong llëbo rokëmishko ga pjäy kong ba Sëya twe» le.

*Jesús, Beelzebú**

14 Pjlara ga domer shäng kjlara tjlä llëm, goshko Á sëya kjlara kjíshko, ga sëya li ichara Jesúsde toe. E irgo ga domer li beno shäng tjlä. Iya löng lirë ga beno löng yëy le erä.

* 11:13 Á, e kowëba *Beelzebú* bakoe.

15 Gueniyo kjong kjong tjlë ãng kong ga «Ä säyaga iche to, dbo twara Ä säya kägäyo ko Beelzebürë ba kong li go» le lok eni.

16 Kjong kjong löng obi omtjlik woydë, ga tjlë ba kong ga «Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryos borwa kong kjrina, pja ichaga Sbörë jlöre miydërwa e go wlo» le.

17 Wotjlik löng llë li miydara Jesúsde pjir, ga tjlë ba kong ga «Pjlu llë, ba nopga ãngkjwë kar kar wleni ga e oppjik lok om go. Nopga tjeng u kjwaraso, e ãngkjwë kar kar wleni ga e oppjik lok om go bakoe.

18 ¿Eni ga Ä, e ãngkjwë ba säyaga tjok wleni ga e pjir maling llëmdo? Lër bomi kong eni, tja Ä säyaga iche to, dbo twara Beelzebürë bor kong li go lëmi kjishko.

19 ¿Eni kjwe ga bomi oppinggaga kong dbo twaga ërë, Ä säyaga iche wlo? E kjishko ga pjây diktong löng jlöe laga epgarë om go.

20 Ä säyaga iche to, Sbö dbo ara go. Miydëmi e go ga Sbö ber no pjluwo wlo li, e dbaryo shrono tjan.

21-22 »Domer shäng kjlara dbo ara, wloshko opwlikoklo tjok. Shäng ba u dëshko ga llëbo tjeng u roshko li lüyotkëba ba shjirygo ga ä, wokjang ba opwlikoklo tjeng li kjishko. Gueniyo ga tjwe kjlara obi, dbo ara ba kjinmo wleni ga shäng li zäya, ba opwlikoklo li döya ba shjirygo, llëbo tjeng ba u roshko li söya jek ba tjok, ba opwlikoklo tjok bako, ga shdöya oblë kong drete.†

23 »Ëye shäng bor shwo lëkong llëm ga e shäng bor wloyo. Ëye no töng bor kong llëm ga e shäng ba shdöga.

24 »Ä säya pjang no goshko li toshko ga to shäng shto wlëk kjok dogro no llëmshko, woshtë wlo, gueniyo wlëya llëme. Eshko ga wotjlik ga «Tja to bor ushko iröng obi» le.

25 Äär iröng ba ushko ga wlëya shäng pjlokjak pjir, poshäryak pjir wleni.

26 Eni ga säya oblë töya ba tjok doglo kjäk (7), owa ba kjinmo, ga uunkong li pjë jek äär ber tjeng no li go. Eni ga no li beno shäng owa anmoyö, shäng bäm go sorë li kjinmo» le.

27 Tjlë shäng wopro ga walë shäng oba tjeng li tjrëko kjlara, tjlëno dbo go. Tjlë ga «Bop mekë, pja wena, pja kuna. Miydër ga shäng wopjlu bop kjishko» le.

28 Kuya ga tjlë ga «Ëng. Gueniyo ga ëye Sbö tjlökwo kuno, ga kole ga era ber shäng wopjlu anmoyö» le.

Jonás jyäglo

29 Eshko ga nopga töno ara, tjwe jong obi Jesús shäng lishko. Ga Jesús tjlë ba kong ga «Eerishko dbaryo sopga, pjây owa. Woydëmi ga llëbo jyäglo shäryër bomi kong, gueniyo shäryër llëm, Sbö tjlökwo laga Jonás, e jyäglo shäryotë bomi kong eröe.

30 Dënashko ga Jonás, e beno llëbo jyäglo Nínive sopga kong. Ga no to ter kjok dogo dwayo ëre ber llëbo jyäglo nopga löng eerishko li kong eni wleni bakoe.

31 Sabá so pjluwo walë tek pjola dwayo, Pjlu Salomón kjok miydë li kuya wlo. Ga ëreshko no shäng kjlara tjwlö ara, Salomón kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây llgweya Sbörëshko ga walë li kojong, ga tjlë ga «Kjwepga shdungko» le.

† 11:21-22 Domer dbo ara le li, e Ä loklo. Ba llëbo döga le li, e Jesús loklo. Lara eni li, e Ä säyaga iche wlo ga woydara ga Ä zana guing loklo.

³² Nínive sopga, e Jonás tjlōkwo kunoshko ga llēbo owa shārye lōng li, e owa jlōe lara, ga rayarae. Ga ēreshko no shāng kjlara tjwłō ara, Jonás kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjāy līgweya Sbōrēshko ga Nínive sopga kojong lok, ga tjlē ga “Kjwepga shdungko” le.

Iōk shjiy bi doyo kong

³³ »Iōk shjiy borkey, jney wlo llēm, iēy sbi dorko wlo llēm bakoe. Iēy jong kjókshko dey, nopga opzrēk jek eshkoshko ga kãã tē shjiy wēlē wlo.

³⁴ Iōk shjiy ĩgōmi wēlē bomi bokkwo go. Bomi bokkwo pjłú wleni ga bomi doyo uunkong iōk shjiy tjok wleni. Gueniyo bomi bokkwo owa ga bomi doyo uunkong kjok ro sī wleni.

³⁵ Eni ga pjāy sjēke. ¿Tjłōkwo kjroromi li, e jlōre? Bomi iōk shjiy li e. E kjishko ga tjlōkwo kjroromi li jyō wleni ga pjāy lōng kjok ro sī roy wleni.

³⁶ Gueniyo bomi doyo uunkong iōk shjiy tjok, kjok ro yēt eshko llēm ga kjok ĩgōmi wēlē, pjāy jēk lōng iōk shjiy tjok wleni» le.

No pinggaga kjok līgwekklo tara Moisésdē li go, fariseoga, e wlonā Jesúsdē

³⁷ Tjlēno eni pjir ga e mana fariseo shāng kjlara lirē iē ba tjok ba ushko. Eni ga opzrēno jek ba tjok ba u roshko, ga sirkeno sōk, iē wlo.

³⁸ ĩya fariseo lirē ga Jesús orkwo shkwono judiōga ĩ dik llēm ga beno shāng wotjlik ara.

³⁹ Eshko ga Jesús tjlē ba kong ga «Pjāy fariseoga llēbo shāryē ara, pjāy pjłúe lēba wlo, gueniyo pjāy wotjlik dbur tōng bomi kong erō, pjāy wotjlik llēbo owa shāryē. Pjāy so di ioklo, dli uoklo kjoyoe. E kwoshkwak ba poglo go, gueniyo roshko wliwlie.

⁴⁰ ¡Pjāy wotjlik llēme! Shji shāryara Sbōrē pjir, bi doyo dō llēm, bi sēya bakoe. ¿E miydēmi llēmdo?

⁴¹ Gueniyo pjāy wotjlis llēbo pjłú shāryē oba song wleniyo kong. Eni ga pjāy ber lōng pjlo bek Sbō bokso jlōkoyo.

⁴² »¡Fariseoga, pjāy song jlō, pjāy shdungko! Llēbo wlēnōmi li shtēmi āar ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go, shimi kjrina kjrina, ga twēmi Sbō kong. Bomi dli mokyo oblē oblē tjok ēmdē ga shāryēmi jlōkoyo eni bakoe. Gueniyo ga pjāy jēk lōng pjlo bek oblē tjok llēm, Sbō woydēmi llēm bakoe. Pjłú wlo ga pjāy jēk pjlo bek nopga uunkong tjok, ga Sbō woydēmi pjłú bakoe. Gueniyo woyde ga llēbo wlēnōmi li twēmi Sbō kong, shāryēmi lōng wleni bakoe.

⁴³ »¡Fariseoga, pjāy song jlō, pjāy shdungko! Judiōga syō uyo roshko ga woydēmi ga pjāy lōng sōkklo pjłú goshko erā. Woydēmi ga miga llē lēba bomi kong yōtso llēbo soynezlong shtoyo bakoe.

⁴⁴ ¡Pjāy song jlō, pjāy shdungko! Pjāy so shinmo doyo iak buk jyāglo llēm kjoyoe. Nopga jēk ba kopshko ga llēye miyde lok llēme»† le.

⁴⁵ Domer shāng kjlara eshko, kjok līgwekklo tara Moisésdē li miydaga pjłú wleniyo. Eshko ga tjlē Jesús kong ga «Tjłāppa no pingga, llēye lēp shāng li, e borwa barwoklo» le.

⁴⁶ Kuya ga tjlē ba kong ga «¡Kjok līgwekklo tara Moisésdē li miydagaga pjłú wleniyo, pjāy song jlō, pjāy shdungko! Oba pimi lōngshko ga tjlōkwo lēmi ara li shāryēba uunkong ga āe. E so llēbo kwing ā twēmi oblē kong sōya wlo kjoyoe. Shāryēmi eni, gueniyo pjāy om go omkjimtē ba sōk llēm, bomi sakkwo go ēmdē llēm bakoe.

† 11:44 Fariseoga ĩkoba ga nopga pjłú wleniyo, gueniyo jlōkoyo ga epga owa.

⁴⁷ ¡Pjây song jlô, pjây shdungko! Dênashko ga Sbô tjlôkwo lagaga, e zrôra bomi tjlapgagarê ara, ga jnena lok. E ga pjây eerishko ga lông ba sak li poshâryê ber wolêsowa wlo.

⁴⁸ E goshko ga pimi lông oba uunkong kong ga pjây wotjlik ga zrôra lok li, e pjluê lêmi. Zrôra, jnena epgarê lok, ga pjâyda beno lông ba sak shâryaga.

⁴⁹ »E kjishko ga Sbô tjlêno ba kjok miydê li go. Tjlêno ga “Epga kong bor tjlôkwo lagaga ichêr oblê oblê. Kjong kjong zrôya lok, kjong kjong shdûya lok, bokrotke lok ara” lara.

⁵⁰ E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây shdûya Sbôrê, ba tjlôkwo lagaga zrôra lok tek dâmârshko dwayo li kjishko,

⁵¹ soyara lok Abel go, âar jong Zacarías go. Zacarías, e zrôra lok Sbô u jong li, ông sho sukklo jong li, e tjrêko. Lêr bomi kong ga pjây shdûya Sbôrê, llêbo shâryara lok ba tjlôkwo lagaga lông kês kong li kjishko.

⁵² »¡Kjok llgwekklo tara Moisésdê li miydagaga pjlu wleniyo, pjây song jlô, pjây shdungko! Pjây opping kjok llgwekklo li go ara kjishko ga shji Sbô miydê sorê miydêmi lông pjlu, gueniyo lêmi ê kong llême. Nopga oblê somi, Sbô miydê lok llêm wlo, ga pjây om go êmdê ga Sbô miydê lông llêm bakoe» le.

⁵³ E irgo ga Jesús to eshko dwayo. E dbaryo jek lèkong ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdê li go, fariseoga, e iirkono lok ara ba kong, ga llêbo kjakroke lok ara,

⁵⁴ tjlîya lok wlo, rote lok llêbo lara li go wlo le.

12

Bangkjrêy li, e Sbô erôe

¹ E wopro ga oba tjwe jong tjwe jong trâk llêm, sho llik lliklê. Eshko ga Jesús tjlê ba oppinggaga kong ga «¡Pjây sjêk fariseoga tjok, ba pjlung shosho uukklo wle tjok! ¡Epga Sbô tjlôkwo sôga jlôkoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjluushko!

² Llêbo shâryak lûtshko kês li wen wêlêshko. Llêbo jnek kês li wlêkoba pjire.

³ Eni ga tjlôkwo loromi shkêshko li, e kukoba kjok shjiyshko. Tjlôkwo loromi lûtshko li, e kukoba kjone pogoshko.

⁴ »Pjeyoga. Lêr bomi kong ga nopga bangkjrêmi llême. Bomi doyo zrôya lok ga pjlu, gueniyo llêye shârye lok bomi kong obi ga âe.

⁵ Bangkjrako li ê lér bomi kong. Sbô, e bangkjromirê dey. Pjây zrôya ga pjluê. E irgo ga pjây iche âar ber lông iök pjê jong ri ri sjer llêm shtoyo li roshko ga pjlu bakoe. Era bangkjrozîa.

⁶ »¿Sênwa kjwo shkêng (5) soynek dburwa kjwo pjök âska llêmdo? Eni êmdê ga sênwa li woyojeya Sbôrê kjwara llême.

⁷ Pjâyda tjwlô ara, sênwa ara kjinmo. Bomi kâkzong pjlobi shtara Sbôrê pjir tjân. E kjishko ga llêye bangkjrêmi llême.

Shji lan oba tjok Jesús kjishko

⁸ »Lêr bomi kong ga pjây tjlêno oba kong ga pjây lông bor tjok loromi wleni ga no to ter kjok dogo dwayo êre tjlê bor parkagaga kjok dogo so li kong ga pjây lông bor tjok lér eni bakoe.

⁹ Gueniyo pjây tjlêno oba kong ga pjây lông bor tjok llême loromi wleni ga tjâ tjlê bor parkagaga li kong ga pjây lông bor tjok llême lér eni bakoe.

¹⁰ »Ëye no to ter kjok dogo dwayo êre lâywê owa ga owa li lôya Sbôrê ber dret ga pjluê. Gueniyo êye Sbô Sêya lâywê owa ga owa li lôya llême.

11 »Pjãý shakoba, sökoba judíoga syõ uyo roshko, llëm ga tjlappaga boksh-toshko ga pjãý woydë llëm, “¿Tja opwlikë sorë?” lëmi llëm, “¿Llëye lër?” lëmi llëm bakoe.

12 Pjãý tjlëshko ga llëye lëmi wlo li, e twaga Sbõ Sëyarë bomi kong eshko» le.

Domer dbur ara kjlara

13 Domer shäng kjlara eshko oba tjrëko, tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, bor data wolono, ga ba llëbo beno tjeng'li, e shdöya woydë bor shjiydë bor kong llëme. E kjëshko ga los ba kong ga llëbo botoya li twe bor kong» le.

14 Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Tja iaga ërë beno shäng bomi llgwega, bomi llëbo lëp li shdör wloro?» le.

15 Eshko ga tjlë oba kong ga «¡Pjãý sjëke! Shji wotjlik llëbo töng bayo ara wlo llëme. Shji wopjlú laga bi llëbo tjeng ara lirë llëme» le.

16 E irgo tjlëno ba kong llëbo jyägílo go. Tjlë ga «Domer shäng kjlara dbur ara wleniyo. Ba kjok buk li kjing go dwla dgara, ga bo kjrara arae.

17-18 Eni ga wotjlik ga “¿Tja orwë llong? ¿Bor dwla bo kjroror ara kjwe jner tjeng kjone? Bor dwla bo jnekklo uyo lok kjwe, e chilawa anmoyõ” le. Wotjlino sök dâw ga tjlë ga “Llëye shäryër miydër tjän. Bor dwla bo jnekklo uyo kjwe shdör, äska shäryër kësks anmoyõ. E roshko bor dwla bo kjwe jner tjeng pjir eshko, bor llëbo oblë oblë tjeng kjwe jner eshko bakoe.

19 Shäryoror eni pjir ga lër bor pjlushko ga ‘Tja llëbo jnek tjeng ara, äar lu pjloglo ara kong wlo. Tja woshtë, tja ië ara, tja ber wopjlúe’ lër eni eshko jã” le.

20 »Gueniyo ga Sbõ tjlë ba kong ga “Pja kã llëme. Eeri shkëyo ga pja wolon. ¿Eshko ga bop llëbo jnenop tjeng'li ber ë kongdo?” le.

21 »Eni ga ëye dbur töng, jneya ber ba kong om go wlo, gueniyo llëbo tjwlo ara Sbõ kong li shärye llëm ga era kong, llëbo wen tjwe ba kong eni kjoyo bakoe» le.

Shji woydë llëme

22 E irgo ga Jesús tjlë ba oppingaga kong ga «Lër bomi kong ga shji woydë llëme. Shji woydë dli kjiy llëm, shwong kjiy llëm bakoe.

23 Pjãý löng së, e tjwlo ara, bomi dli kjinmo. Bom doyo, e tjwlo ara, bomi shwong kjinmo.

24 Sënwa so ëp uaga kjoyo li woyotjlizã. Dwla dgue llëm, bo kjre llëm, jneya ba jnekklo uyo roy llëm bakoe. Gueniyo sëya Sbörë. ¡Pjãyda tjwlo ara, sënwa kjinmo!

25 ¿Pjãý woydë ara ga llëye shimi e goro? Bom lu iëmi om go dbar kjwara obi ga äe.

26 ¿Eni ga llëbo chirawayo li shäryëmi ga ä kuzong ga pjãý woydë llëbo oblë kjëshko llëno?

27 »Nana kjloshko so woyotjlizã. Parkë llëm, shwong sek llëm bakoe. Eni ëmdë ga löng wolësowa iyado. Lër bomi kong ga Pjlu Salomón llëbo ara anmoyõ. Gueniyo doyono wolësowa, öötong nana kjloshko so i diu llëme.

28 Kjlo sho llë doye Sbörë eni, eeri ga lok pjlu, bong ga sukoba gueniyo. ¿Pjãý doye e kjinmo anmoyõ llëmdo? ¿Pjãý mär Sbõ go jlökoyo llëm ega?

29 »E kjëshko ga shji woydë llëme. Shji woydë dli kjiy llëm, di kjiy llëm bakoe.

30 Llëbo tjeng kës ëre kjëshko ga nopga Sbõ miydë llëm wleniyo woydë arae. Gueniyo bomi Data, llëye woydëmi dö li miyde sök pjir tjän.

³¹ Sbö ber bomi pjluyo sorë li woyotjlîmi ara, llëbo oblë oblë kjinmo. Shäryëmi löng eni ga llëbo oblë woydëmi kës li ber bomi kong bakoe.

³² »Pjây bor öng wlëp ushko so wleni. Pjây ara llëm, gueniyo woyde Sbörë ga pjây ber löng no ichagaga ba tjok, sök no pjluyo iyado lishko. E kjîshko ga llëye bangkjrëmi llëme.

³³ Pjây llëye tjok ga soynezî, ga dburyo twozî oba song wleniyo kong. Llëbo tjwłõ ara li iëmi ber tjeng ba bapkwõ roy kjok dogo, eshko ga llëbo li pjir llëm, lüyotkëba llëm, ue ba sëyarë llëm bakoe.

³⁴ Bomi llëbo tjwłõ ara li töng tjeng kjone ga pjây wotjlik eshko bakoe.

Shji ber löng bi kägäyo koshë iyado

³⁵⁻⁴⁰ »No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe llono miydëmi llëme. E kjîshko ga pjây ber löng bor koshë, poshäryak löng pjir iyado. Woyde ga pjây ber löng parkagaga löng ba kägäyo koshë wleni. Ba kägäyo li jek kjok shto oblë orkwosmozlong dbaryo shrëk. Woyde ga ba parkagaga löng ba ushko obi li ber löng ba koshë iyado, wloshko iök borkek tjeng shjiy, tjwe iröng obishko ga wlokjre lok jekdo ga pjlú wlo. Tjwe kjok rong, llëm ga kjok ba shränto ëmdë ga woyde ga löng ba koshë eni. Ga shronoshko ga epga wlëna lok eni ga e ber ba kong lok pjlúe. Lër bomi kong jlökoyõ ga eni ga epga ie wlar löng sökklo go, ië wlo, ga dli shiya, söya, twe ba kong lok om go.

»Tja kuzia. Eye tjwe lürkë llono miyde u sogo lirë kjwe ga eye opzrëk jek ba ushko llëbo lüyotkë wlo llëme. Ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe dbar llono miydëmi llëm kuzong ga pjây ber löng bor koshë, poshäryak löng pjir iyado» le.

Parkaga pjlú, parkaga owa

⁴¹ Eshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Tjläppa, ¿tjläkwo lëp shäng li lëp shäng borwa kong döre, de oba uunkong kong?»

⁴² «Parkaga ie ba pjlurë ber ba parkagaga oblë daga, sëya äär ba dlõyo go kjok orë ga woyde ga parkaga llëye le ba kong li shärye eni wleniyo, kjok miydë ara bakoe. ¿Gueniyo ga kjre sorë?»

⁴³ Tjwe iröng obishko ga parkaga wlëya ba pjlurë shäng ba pak shäryë pjlú li, e kongda ber pjlúe.

⁴⁴ Lër bomi kong jlökoyõ ga era ie ba pjlurë ber shäng ba llëbo uunkong kägäyo.

⁴⁵ Gueniyo ga parkaga li wotjlik owa wleni ga ba pjlú tjwe maling llëme le wleni ga opyorgõ to shäng parkagaga oblë shdung, ga glõ ara, nelötkë ara bakoe.

⁴⁶ Eni wleni ga koshe shäng llëm dbaryoshko ga ba pjlú tjwe. Eshko ga parkaga owa li shdüya, iche jek nopga kã llëm wleniyo llamo tjeng lishko.

⁴⁷ »Parkaga llë, llëye woyde ba pjlurë li miyde pjlú, gueniyo shäryara eni llëm, ba tjläkwo kolara llëm ga e shdungko, e shpokko ara bakoe.

⁴⁸ Gueniyo parkaga llë, llëbo owa shäryara, miydara llëm kjîshko ga era shdungko bako, gueniyo e shpokko sira döe. Eye kong llëbo twara ara ga kong llëbo roke ara, oblë kjinmo. Eye kong llëbo iara beno tjeng ba wloshko ara ga kong llëbo roke, oblë kjinmo bakoe.

Shji moskwoga ara

⁴⁹ »Tja shrono shäng kjok ëre kjing go, iök borkek wlo wleni. ¡Ga woydër ga iök li pjë jong ri ri tjän!

⁵⁰ Tja kong llëbo wen tjwe owa kĵluwe. E kĵishko ga tja woydë ara, äär jong llëbo li shäryono bor kong pjir guing.

⁵¹ ¿Tja shrono shäng nopga ichë ber löng wlëp ëng tjok wlo lëmire? Eni llëme. Lër bomi kong ga tja shrono shäng no shdöga, ber löng dboy dboy wlo.

⁵² Eeri jek lëkong ga nopga tjeng u kjwaraso doglo shkëng (5) ga e shdär ber kĵring pjök, kĵrina doglo mya, kĵrina do pjök, ga ber löng ëng moskwo.

⁵³ Dataga, ba wapga domerga, e ber löng ëng moskwo; mekëga, ba wapga walëga, e ber löng ëng moskwo; walëga, ba pjlaydoga, e ber löng ëng moskwo eni bakoe» le.

Llëbo wen li llë loklo

⁵⁴ Eshko ga Jesús tjlë nopga kong ga «Pjäng sho poyong jem pjang dlo jer shwo lëkong li ïmishko ga miydëmi e go ga shunyo shrë lëmi, ga shrë jlöe.

⁵⁵ Pĵluk tjwe kjok dogro no llëm shwo lëkong dwayo li kumishko ga miydëmi e go ga kjok kĵlirkë lëmi, ga shäryë eni jlöe.

⁵⁶ ¡Pjäy Sbö tjlökwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjäy wotĵlik owa bomi pĵlúshko! Llëbo wen kjok dogo, kjok ëre kĵing go, e llë loklo miydëmi pĵlúe. ¿Eni ga llëbo shärye Sbörë eerishko dbaryo li, e llë loklo miydëmi llëm sorëro?

⁵⁷ »¿Llëye ber pĵlú, llëye ber owa, e miydëmi llëmde?

⁵⁸ Pjäy sökoba no llgwega shwoy lëbashko ga pjäy lan bomi söga li tjok bäm goshko, pjäy ie ber tjeng tĵlapga wloshko llëm wlo. Shäryëmi eni llëm ga pjäy tve tĵlapga lirë ba parkagaga kong, pjäy shdüya wlo, ga pjäy ie ber löng no shdüzlong uyo roshko.

⁵⁹ Lër bomi kong ga pjäy opshik eshko dwayo llëm, äär jong dburwa kjöme lara bomi kong li potĵwlënomi pjir guing» le.

13

Woyde ga llëbo owa shäryë löng li, e owa jlöe lëy, ga rayëy

¹ Eshko ga nopga löng kĵlëbö tjlë Jesús kong ga «Galilea sogga löng kĵlëbö öng zrök, sho suya, pjë dret Sbö kong wlo. E wopro ga nopga ichara bi pĵluyo Pilatorë ba zrök, ga zröra lok eshko» le.

² Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pjäy wotĵlik ga Galilea sogga li zröraba, epga owa, nopga oblë ba kjokshko so kĵinmo kĵishko lëmire?

³ Lër bomi kong ga eni llëme. Gueniyo llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia. Llëm ga pjäy pjir bakoe.

⁴ ¿E ga pjäy wotĵlik ga nopga wolono Siloé kjokyo doglo sak kjwara kjingsho kjwong (18), ak sho jong kĵökshko eshko li dgono jer ba kĵing goshko li, e owa, Jerusalén sogga llamo li kĵinmo lëmire?

⁵ Lër bomi kong ga eni llëme. Gueniyo llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia. Llëm ga pjäy pjir bakoe» le.

Kĵor jong kĵlara, botĵyë llëme

⁶ E irgo ga tjlëno nopga kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga «Domer shäng kĵlara, kĵor jong kĵlara, ba kĵillgwo bo ara kjokyo li tĵrëko. Kĵor li ko *higuera*. Dbar kjwara ga jek jëk shäng e go, bo tjokde ïya wlo, gueniyo bo drete.

⁷ Eni ga tjlë ba kjok daga li kong ga “Kuzong. Eeri ga öötong lu pĵloglo mya ga kĵor kĵwe ïnshko ga bo wlën kjwara llëme. ¡Kĵwe közong! ¿Shto kĵrë jong ara llënoro?” le ba parkaga li kong.

⁸ »Kuya ga tjlë ba kong ga “Tĵlapga, wëyë. Rayos ber jong lu pĵlara obi, sor pokër, ga dwlomner,

9 botjyëre ÿy wlo, llëm ga köm eshko jã ga pjluë” le ba pjlu kong» le.

Woshtozlong dbaryo ga walë poptara Jesúsdë kjlara

10 Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús sök oba ping judioga syö uyo jong kjwara li roshko.

11 Walë sök kjlara eshko, swlo ara lu pjloglo sak kjwara kjingsho kjwong (18) tjän, wloyo Ä sëya kjlararë. Walë li beno shäng wozöngë.

12 ÿya Jesúsdë ga rokara tek ba shwoy, ga tjlä ba kong ga «Pja döktong, pja rayara bop swlo wlerë» le,

13 ga orkwo iono ba go. Jekdo eshko ga walë li poptono beno shäng kjlo bek ba shtoshko. Ga opyono beno shäng Sbö poshrék.

14 Gueniyo judioga syö uyo kägäyo li shäng eshko. ÿya ga iirkono ara, tjlä nopga löng li kong ga «Shji parkozlong dbaryo iak lok kjwo tjer (6). Pjäy poptë woydë ga pjäy tek eshko dbaryo ga pjluë. Gueniyo woshtozlong dbaryo lira llëme» le.

15-16 Kuya Jesúsdë ga tjlä ba kong ga «Pjäy Sbö tjläkwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjäy wotjlik owa bomi pjluushko! Walë kjwe, e Abraham tjëyo, ga tjeng Ä wloshko eeri ga öötong lu pjloglo sak kjwara kjingsho kjwong (18). Pjäy uunkong bomi öng dök, sömi di ië woshtozlong dbaryo llëmdo? ¿Eni ga walë kjwe döror Ä wloshko dwayo dbar ëreshko ga owa lëmi sorëro?» le.

17 Kuya ba wloyoga lirë ga lökkjrono ara. Gueniyo llamoga löng lira beno löng wopjlu, llëbo shäryara kës li kjishko.

Kjor dwlayo chirawa

18 Eshko ga Jesús tjlä löng li kong ga «¿Sbö ber no pjluoy sorë, e so llë kjoyo? ¿Lër bomi kong sorë ga pjlu?»

19 E so kjor dwlayo chirawa ko *mostaza* dgoroy klung roy kjoyoe. Kuno ga kësbang, kjor wleni. Eshko ga sënwa llë usho ywë ba kowo go» le.

Pjlung shosho uukklo

20 E irgo ga tjlä ga «¿Sbö ber no pjluoy sorë, e so llë kjoyo?»

21 E so walë pjlung shosho llruno bayo ara ba uukklo tjok, ga ie ber buk uur wlo kjoyoe. Ba uukklo shdöktong pjlung shosho li kjwang jikong» le.

Kjër bäng bam chira

22 Jesús to jek shäng Jerusalén kjokyo wlo le. Eshko ga jëk shäng irbo goshko ga äär kjok kjrina kjrinashko ga slan oba ping.

23 Pjlara ga no kjlara llëbo kjakrokono ba kong. Tjlä ga «Tjlapga, ¿no kjre Sbörë där wlo li kjlöbö döre?»

24 «Pjäy drön ëë, pjäy opzrëk jek kjër bäng bam chira li go wlo. Lër bomi kong ga nopga ara opzrëk woydë jek e go wlo, gueniyo jek ga äe.

25 U sogo li u bäng bängzano pjir ga pjäy beno löng kjoko li, u bäng li porwëmi kjöw kjöw, ga öö lëmi, pjäy tjlä ga «Tjlapga, u bäng dös borwa kong sira» lëmi eni.

»Kuya ga tjlä bomi kong ga «Pjäy ë, pjäy kjone so, e miydër llëme» le.

26 »Eshko ga pjäy tjlä ba kong ga «Dënashko ga tjawa iono bop tjok, ga oba pinop borwa kjokshko bakoe» lëmi eni.

27 »Kuya ga tjlä bomi kong ga «Pjäy ë, pjäy kjone so, e miydër llëme. Pjäy llëbo owa shäryaga eröe. Pjäy opkjos bor shwoy ëre dwayo» le.

28-29 »Eshko ga Abraham, Isaac, Jacob, Sbö tjläkwo lagaga löng kës li, e ber löng Sbö sök no pjluoy iyado lishko. Ga nopga kjok kjwang jikong so sirkek äär

ber löng ië ba tjok. İmi eni ga pjäy iak beno tjeng kjoko kjışhko ga pjäy ber tjeng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara bomi kong kjışhko.

³⁰ Eerishko ga kjong kjong tjwłö ara li, e ber löng tjwłö chira eshko. E ga eerishko ga kjong kjong tjwłö chira li, e ber löng tjwłö ara eshko» le.

Jesús slatong Jerusalén sopga kjışhko

³¹ Eshko ga fariseoga shrono löng kjłöbö, ga tjlë ba kong ga «Pjıu Herodes, pja zröya woydë. E kjışhko ga pja nom jıy dwayo» le.

³² Kuya ga tjlë ba kong ga «Domer lëmi löng li, e oba jyäpgwaga erä. Pjäy nom ba shwoy, ga pjäy tjlë ba kong ga “Eeri, bong ga tja shäng Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichë to, ga tja shäng oba poptë bakoe. Pak shäryër wlo li, e pjir kjönma” lëmi ba kong eni.

³³ Gueniyo ga eeri, bong, kjönma ga tja to jek shäng Jerusalén kjokyo wlo. Tek këgongshko ga Sbö tjlökwo lagaga zröraba shtoyo eshko.

³⁴ »jjerusalén sopga, tja kuzıa! Sbö tjlökwo lagaga zrömi. Sbö tjlökwo roy lagaga ichara bomi kong li lömi ak go, zrömi wlo. Woydoror enido ga pjäy tön, kjörkö meyo ba wapga tönö tjeng ba sjägä dirko wleni, gueniyo woydoromi llëme.

³⁵ Tja kuzıa. Bomi u, e raye Sbörë ber jong tjoksa. Lër bomi kong ga tja ëre İmi ame, äär jong pjäy tjlë löng ga

»“Kjwe ichara Tjlapgarë tjwe kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë”* lëmi löng guing» le.

14

Woshtozlong dbaryo ga swlo poptara Jesúsdë kjlara

¹ Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús öötong shäng fariseo tjwłö ara wleniyo, e ushko, ië ba tjok wlo. Nopga löng eshko li löng ba dë, llëye shärye li İya lok yötso wlo.

² Domer sök kjlara eshko swlo ara, poglo dguë do jıkong.

³ İya Jesúsdë ga tjlë fariseoga löng li kong, kjok İlgwekklo tara Moisésdë li miydagaga pjłü wleniyo löng li kong ga «¿Woshtozlong dbaryo ga shji swlo poptë ga pjłüre?» le.

⁴ Kuya lok ga beno löng kjing erä. Eni ga Jesús orkwo iono swlo li go, ga poptara, tjlë ba kong ga «Pja nom ga pjłüre» le. Kuya ga toe.

⁵ Eshko ga Jesús tjlë nopga li kong ga «¿Bomi wa, bomi öng, e lono di bäng roshko woshtozlong dbaryoshko ga shimi jekdo maling llëmdo?» le.

⁶ Kuya lok ga dboryara llëm, beno löng kjing erä.

Shji manabashko ga shji llë shäryë

⁷ E irgo ga İya Jesúsdë ga nopga mak li shrono löngshko ga sökkłö wlëya lok pjłü wleniyo, oba tjwłö ara tjeng lishko. Eni ga tjlëno ba kong llëbo jyägłö go. Tjlë ga

⁸ «Ëbo orkwosmok wlenishko ga pja mana ië ba tjokshko ga pja jek sirkek sökkłö kjing, oba tjwłö ara tjeng lishko llëme. No tjwłö ara bop kjinmo tjwe shäng eshko wleni ga

⁹ bomi maga li tjwe tjlë bop kong ga “Pja kojözong. Sökkłö kjwe twos kjlara wle kong” le kjwe. Eshko ga pja lötkë ara, ga pja ber sök sökkłö tjeng iröng wleniyo kjing go shara.

* 13:35 Salmo 118.26.

10 »Pja manabashko ga pja shronoshko ga pja jek sirkek sök sökkïo tjeng iröng wleniyo kjing go dey. Eni ga bop maga li tjwe tjëlë bop kong ga “Tjlapga, pja tjwlö ara. Pja tek sirkek sök sökkïo ëre pjlu anmoyö kjing go shara” le bop kong eni kjwe. Eshko ga pja ikoba ga pja tjwlö tjok.

11 »Ëye opyë ber tjwlö ara ga iëba ber tjwlö llëme. Ëye opyë ber tjwlö llëm ga iëba ber tjwlö ara» le.

12 Eshko ga tjëlë ba maga li kong ga «Pja dli shäryono bayo arashko ga woyde ga oba llëbo ara wleniyo mapdë dö llëm, bop pjeyoga mapdë dö llëm bakoe. Shäryorop eni wleni ga dbar oblë go ga pja kjwe kar maya eni bakoe. Eshko ga pja potjwlëkkïo tjok.

13 Pja dli shäryono bayo arashko ga nopga song wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, nopga jëk yökyök wleniyo, nopga kjok ïgö llëm wleniyo, e mapdë dey.

14 Epgara, pja potjwlëya ga äe. Gueniyo shäryorop eni wleni ga pja ie Sbörë ber wopjlú, ga pja potjwlëga erë, nopga pjlo bek li woshre iröng obi dbaryo lishko» le.

Nopga mana domerdë ara, ië ba tjok wlo

15 Eshko ga sirkeno sök kjlara ba tjok eshko li tjëlë ba kong ga «jsbö ber no pjluo dbaryo öötongshko ga ëye öötong sök ië ba nopga tjok eshko li ber wopjlú!» le.

16 Kuya ga tjëlë ba kong ga «Domer shäng kjlara, nopga mana träk llëm, tjwe ba ushko ië ba tjok wlo, ga opyono beno shäng dli shäryë ba kong bayo ara.

17 Öötong iozlong dloyo go ga ba parkaga ichara kjlara, tjëlë nopga mana li kong ga “Pjây tegö. Dli kwirkonoe” le eni.

18 »Gueniyo kuya lok ga kjlara kjlara llëbo wlëno, jek mana lishko llëm wlo. Bäm go li tjëlë ga “Tja kjok tjwlëno kjrina. Tja jongya ba ik. Tja jnep kësbange” le.

19 »Kjlara obi tjëlë ga “Tja sögla klung workwokdo dopshiga wleniyo tjwlëno doglo sak kjwara (10). Tja jongya ba tjlik. Tja jnep kësbange” le.

20 »Kjlara obi tjëlë ga “Tja orkwosmok sök eeri jä. Tja jek ga äe” le.

21 »E irgo ga parkaga li tek shrono shäng iröng obi ba pjluo shwoy, ga roy lara ba kong pjire. Kuya ga iirkono ara, ga tjëlë ba kong ga “Pja to u lok ara wleniyo tjërëko, irbo pjlara pjlara bäng go, irbo chilawa oblë oblë bäng go bakoe. Eshko ga nopga song wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, nopga kjok ïgö llëm wleniyo, nopga jëk yökyök wleniyo, e tek söba” le.

22 »Shäryara eni pjir ga shrono tek shäng iröng obi, tjëlë ba pjluo kong ga “Tjlapga, llëye lorop bor kong li shäryorop pjire. Gueniyo iozlong shtoyo obie” le.

23 »Kuya ga tjëlë ba kong ga “Pja nom nopga wlëk kjok shto oblë shara. Pja to u lok kjwöbö kjwöbö wleniyo tjërëko. Eshko ga ëye wlënop ga ichëp tek bor ushko, bor u ëre dlin ber jong tjung wlo.

24 Lër bop kong ga nopga manor löng bäm go li, bor dli li ue sira llëme” le ba parkaga kong» le.

Shji jëk Jesús tjok wlo li, e tjwlö tjok

25 Jesús jek jëk shäng irbo go, ga oba jëk löng ba tjok ara. Eni ga bojono iröng, tjëlë ba kong lok ga

26 «Ëye jëk woydë bor tjok jlökoyo ga woyde ga ba data, ba mekë, ba wapga, ba pjeyoga unkong, e ie ber woyo ba kong ame. Woyde ga wotjlik ga “Tja

wolonde, de tja wolon llënde, tja jëk ba tjok” le İyado bakoe. Shärye eni llëm ga e ber bor oppingga ga äe.

²⁷ Woyde ga llëye shäryëba ba kong bor kjışhko llë pogoshko li, e zrökoba pjang kjlös go ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme le. Eni llëm ga e ber bor oppingga ga ä bakoe.

²⁸ »¿Pjāy kjlara wotjlik ak sho shäryë jong kjókshko wleni ga pja sirkek sök ba woyotjlik ga “¿Tjwłó kjóm? ¿Dburyo kjwörde?” lëp bām go llëmdo?

²⁹ Eni llëm ga u shakklo li shäryorop pjirshko ga dbur pjir eshko wleni ga pja İkoba ga pja joywëba,

³⁰ tjlä ga “Domer kjwe ba pak soyono, ga kjra lara ga pjitong llëm İzİa” lëba eni.

³¹ »¿Pjlu llë opshik jek ba ëngkjwagaga doglo sak dbāw dbāw pjloglo sak kjwara (10,000) tjok, ëngkjwë pjlu oblë tjok wleni ga İya ga pjlu oblë li ëngkjwagaga doglo sak dbāw dbāw pjloglo sak pjök (20,000) wleni ga llëye shärye eshko lëmi? ¿Wotjlik ga “¿No kjwörde? ¿Shji ëngkjwë ba tjok sorë? ¿Shji kjangde, de llënde?” le eni llëmdo?

³² Eni ga “Shji songe” le wleni ga pjola obishko ga nopga iche jek kjlëbō, lan pjlu oblë li tjok wlo, le ber sök wlëp wlo, ëngkjwë ba tjok llëm wlo.

³³ Bomi llëbo tjeng kës li İëmi ber iröng llëm ga pjāy ber bor oppingga llëm eni bakoe.

³⁴ »Dİungna, e pjluë. Gueniyo ga pjlä ameshko ga İey ber pjlä ba shtoy iröng obi ga äe.

³⁵ Eshko ga llëno ame, ioroy klung kjing go ëmdë ga llëno llëme. E dbukko erä. Èye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso» le.

15

Öng wlëp ushko so jeno kjlara

¹ Jesús shäng oba ping wopro ga nopga dbur tōngga Roma so kong, nopga owa wleniyo oblë, e shrono löng ara ba kuk eshko.

² Fariseoga, no pinggaga kjok İlgwekklo tara Moisésdë li go, e löng eshko kjlëbō bakoe. Nopga owa li İya lok ga tjlä ëng kong ga «Nopga wotjlik owa wlokjre, ga İë ba tjok bakoe» le.

³ Eni ga Jesús tjläno ba kong llëbo jyāglo go. Tjlä ga

⁴ «¿Pjāy kjlara öng wlëp ushko so tjeng doglo sak dbāw (100), ga kjlara jeno wleni ga llëye shäryëp eshko? ¿İlamo sak shkaw kjingsho shkaw (99) li İëp ber tjeng ba kjok kjing go, ga pja to jeno li wlëk, äar jong wlënop guing llëmdo?

⁵ Wlënopshko ga pja wopjluë. Eshko ga İëp buk bop dbopdo,

⁶ sōp tek iröng bop ushko, ga bop pjeyoga rokëp uunkong tek eshko. Ga pja tjlä ba kong lok ga “Bor öng jeno li wlënore. Tja wopjluë. Woydër ga pjāy ber wopjlu botoya dik bakoe” lëp eni.

⁷ »Eni bakoe. Lër bomi kong ga no kjlara, llëbo owa shärye shäng li, e owa jlōë İlara, ga rayarashko ga kjok dogo ga löng wopjlu ba kjışhko. Eshko ga nopga pjlo bek doglo sak shkaw kjingsho shkaw (99) li, era woyotjliya lok ara llëme.

Dbur jeno kjwara

⁸ »¿Walë shäng kjlara, dbur tjeng kjwo sak kjwara (10) ga jeno kjwara wleni ga llëye shärye? ¿İök borkeya, ga u ro pjloke yötso, ba dbur jeno li wlëna guing llëmdo?

⁹ Wlënashko ga ba pjeyoga roke tek eshko uunkong. Ga tjlë ba kong ga “Bor dbur jeno li wlënore. Tja wopjlúe. Woydër ga pjây ber wopjlú botoya dik bakoe” le eni.

¹⁰ »Eni bakoe. Lër bomi kong ga no kjlara, llëbo owa shärye shäng li, e owa jlöe lara, ga rayarashko ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng wopjlú eni bakoe» le.

Wa jeno kjlara

¹¹ Eshko ga tjlë ba kong obi ga «Domer sök kjlara wapga do pjök.

¹² Pjlara ga ba wa miteyo tjlë ba data kong ga “Data, bop llëbo ber bor kong llono wlo li twos bor kong jekdo” le. Kuya ga ba llëbo tjeng kës li shdöra ba wapga do pjök li kong.

¹³ »Dbar kjwöbö ga ba wa miteyo li, llëbo twara ba kong li soynena pjir, ga dburyo söra jek ba tjok, öötong beno sök kjok shto oblë pjolae. Eshko ga ba dbur li zana, to shäng sorë pogo.

¹⁴ Zana pjirshko ga kjok shäng lishko ga pjli shrono kësbang, ga llëye wlëya, ue wlo drete.

¹⁵ »Eni ga to shäng pak wlëk domer kjok eshko so kong, ga kong pak twara, ichara köchi dë ba kjokshko.

¹⁶ Parkëshko ga pjli ara, köchi dli worbo li ue woydë, gueniyo twëba ba kong llëme.

¹⁷ »Eni ga wotjlik tjwe kjlay ga “Bor data ushko ga dli träk llëm, ba parkagaga löng kës li bö tjung iyado, ga dli ber obie. ¡Na ga tja sök wolonto pjlrë!

¹⁸ Tja to bor data shwoy iröng obi dey. Tja äär eshko ga lër ba kong ga ‘Data, tja llëbo owa shäryono Sbö kong, bop kong bakoe.

¹⁹ Bek ga tja tjwöl bop wa dik ame. Tja ios ber bop parkaga wleni dey’ lër ba kong eni” le.

²⁰ Eni ga to sök lishko dwayo, jongya ba data shwoy.

»Jek shäng ääto ga ina ba datarë pjola dwayo, ga songe le. Jekdo eshko ga jek zron jong ba wlojkrë, popjlura, ga lö shira.*

²¹ »Eshko ga ba wa li tjlë ba kong ga “Data, tja llëbo shäryono owa Sbö kong, bop kong bakoe. Bek ga tja tjwöl bop wa dik ame” le.

²² »Eshko ga ba data tjlë ba parkagaga löng li kong ga “Pjây shwong shis maling, pjlu wleniyo, ga doyozi e go. Kong sakkwo ioklo iozi kjwara, drepkwota iozi bakoe.

²³ Sögja llgwoklë kjlo pjlu wleniyo li tek sözi, ga zrözia. Shji dli shäryë, ba shrëkklö.

²⁴ Bor wa ëre shinmotkonoe loror, miga shäng së. Jeno bor shjiryoy, gueniyo shrono shäng iröng” le. E irgo ga kjarga löng ba shrëk.

²⁵ »E wopro ga ba wa këguëyo shäng parkë kjloshko. Tek shäng iröng tjwayde ushko ga kuya ga oba löng bërke.

²⁶ Eni ga parkaga rokara kjlara, tjlë ba kong ga “¿E llëro?”

²⁷ »«Bop lëng shäng së, shrono shäng pjlu. E kjishko ga sögja llgwoklë kjlo pjlu wleniyo li zröra bop datarë ba shrëkklö” le.

²⁸ »Kuya ga iirkono, opzrëk jek woydë u roshko llëme. Miydara ba datarëshko ga opshino jek ba wlëpyotkë, opzrëk wlo.

²⁹ Gueniyo tjlë ba data kong ga “Miydëp pjlu ga tja parkë shäng bop kong luyo ara, pja kolër iyado. Eni ëmdë ga tja kong shwling ushko so chirawa tworop bor kong, tja opshrëk bor pjeyoga tjok wlo pjlara llëme.

*

15:20 Lö shik lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

³⁰ Gueniyo bop wa bopoya, bop dbur zana dret walëga owa wleniyo tjok li, era kong sögla ilgwoklë pjlú wleniyo li zröröp” le.

³¹ »Kuya ga tjlë ba kong ga “Pja sök bor tjok iyado, bor llëbo tjeng kës li, e bopoya.

³² Gueniyo bop lëng, e shinmotkonoe loror, miga shäng së. Jenö bor shjiryö, gueniyo shrono shäng iröng obi. E kjishko ga shrëy llëm ga äe” le ba kong» le.

16

Parkaga kägäyo kjok miydë ara, wotjlik maling wleniyo

¹ Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Domer shäng kjlara dbur ara. Domer li parkaga shäng kjlara, ba parkagaga tjeng kës li kägäyo. E rotaraba ga ba pjluyo li dbur zäya ara sorë pogo.

² Eni ga rokara ba pjluyorë tek ba shwoy, ga tjlë ba kong ga “Pja bor dbur jek shäng ara lëba. ¿E sorëro? Llëbo soynenop kjöm, tjwlënop kjöm, e kjibokwoyo twos bor kong, bor llëbo dorop sorë li miydër wlo. Pja ber shäng bor parkaga kägäyo ame” le.

³ »Kuya ga wotjlik ga “Tja ie bor pjluyorë ber shäng pak drete. Tja parkë kjloshko ma, ga tja to shäng dbur rokë ga tja lök ara. ¿Era tja orwë llong?

⁴ Woydër ga tja pak llëmshko ga tja wlokjräba ba ushko. ¿Gueniyo llëye shäryër ga pjlú? Äã, llë miydoror tjän” le.

⁵ »Eshko ga ë pogo tjwlö ba pjluyo kong li, e rokara tek ba shwoy. Ga tjlë shrono shäng bäm li kong ga “¿Pja pogo tjwlö bor pjluyo kong kjöm?”

⁶ »“Tja pogo tjwlö kjyo bayo ba bapkwö kësbang tjung wleni kjwo sak dbäw (100 dik)*” le.

»Kuya ga tjlë ba kong ga “Bop tjwlö kjöme li kjibokwoyo ëre kjrozong. Pja sirkes maling, kjibokwo tos kjwara oblë, gueniyo kjyo bayo ba bapkwö kësbang tjung wleni kjwo sak shkëng (50 dik)” le.

⁷ »E irgo ga tjlë shrono shäng kjlara obi li kong ga “¿Pja pogo tjwlö ba kong kjöm?”

»“Tja pogo tjwlö dwla bayo ba bapkwö kësbang tjung wleni kjwo sak dbäw (100 dik)” le.

»Kuya ga tjlë ba kong ga “Bop tjwlö kjöme li kjibokwoyo ëre kjrozong. Kjibokwo tos kjwara oblë, gueniyo dwla bayo bapkwö kësbang tjung wleni kjwo sak kwong (80 dik)” le.

⁸ »Roy kura ba pjluyorë, ga wotjlik ga “Bor parkaga kägäyo li wotjlik owa ëmdë ga kjok miydë ara, wotjlik malinge” le. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omshäryë eni bakoe. Llëbo tjeng kjok ëre kjing go pakyo shärye lok pjlú wlo ga epga wotjlik maling, nopga Sbö i li kjinmo.

⁹ »Lër bomi kong ga pjäy dbur tjok ga zäzi oba kjimtoklo, epga ber wopjlú bomi tjok wlo. Eni ga bomi dbur pjitongshko, pjäy wolonoshko ga pjäy wlokjraga tjok kjok dogo, shji sök së iyado lishko.

¹⁰ »Ëye kong llëbo twëy tjwlö chira ga de pjlú wleni ga miydëy e go ga kong llëbo twëy tjwlö ara ga de pjlú eni bakoe. Ga ëye kong llëbo twëy tjwlö chira ga de ma wleni ga miydëy e go ga kong llëbo twëy tjwlö ara ga de ma eni bakoe.

¹¹ Eni ga bomi dbur, bomi llëbo, e doromi pjlú llëm kjok ëre kjing goshko wleni ga llëbo tjwlö ara tjeng kjok dogo li twaga ërë bomi kong llëme.

* 16:6 *Kjyo bapkwö kësbang tjung wleni kjwo sak dbäw (100) dik, e bayo litro sak dbäw dbäw pjtoglo mya kjingsho sak dbäw pjtoglo kjäk (3,700) dik*1oklo.

12 ¿Ga llëbo oma i li doromi pjlu llëm ga llëbo twe oblërë ber bomipjõy wlo sorëro?

13 »Ëye parkë pjluoy do pjok kong ga äe. Shärye eni wleni ga kjlara woyde, kjlara woyde llëme. Ber pjlu kjlara tjok, ber owa kjlara tjok. Pjäy wo pjang dbur go iyado ga pjäy parkë Sbõ kong ga äe» le.

14 Fariseoga löng eshko kjlõbö. Dbur siyo kjishko ga tjlokwo li kuya lok ga jowwakza lok tjä tjä erä.

15 Eni ga Jesús tjlä ba kong ga «Pjäy llëbo shäryë ara oba bokso, pjäy pjluë lëba wlo. Gueniyo pjäy wotjlik llë li miyde Sbörë pjire. Nopga kong ga llëbo tjwlo ara le li, e Sbõ kong ga llëbo owa anmoyõ.

Kjok llgwekklo tara Moisésdë li, Sbõ ber no pjluoy sorë li, e roy

16 »Kjok llgwekklo tara Moisésdë li, tjlokwo tara Sbõ tjlokwo lagaga tek dëdashko sorë li, e beno bi kong, kolëy wlo, äär jong Juan No Waga shrono guing. Eshko tek lëkong ga Sbõ ber no pjluoy sorë li roy pjlu shdõktong ara, ga nopga drön ëë, Sbõ ber ba pjluoy wlo.

17 Gueniyo kjok llgwekklo li, e pjir wlo llëme. Kjopkwo, kjok ëre, e pjir ber dret, gueniyo ga tjlokwo tak lok kjok llgwekklo go li löngko kjwara llëme.

Shji ëng rayë

18 »Domer ba boy rayono, ga orkwosmono oblë tjok wleni ga llëbo owa shäryayde. Ga ëye orkwosmok walë rayak sök li tjok ga llëbo owa shäryayde bakoe.

Lázaro, e ga domer dbur ara kjlara

19 »Domer shäng kjlara dbur ara, doyë shwong pjlu, wolëso go. Dbar kjwobi go ga bë shärye kësbang, dli opzang i.

20 Eshko obi domer sök kjlara ko Lázaro, poglo go üta ara do jikong, sirkek sök töshko, domer dbur ara li u bäng zlong.

21 Sök oma dli worbo lon töshko li koshë, ue wlo, pjli ara kjïy. Shjiti llë tjwe ba zlong bäng ba üta li shuk.

22 Dbar kjwara ga domer song li wolono, ga ba sëya söra Sbõ parkagaga kjok dogo sorë öötong sök Abraham zlong.

»E ga domer dbur ara li ëmdë ga wolono bako, jnenaba to sakshko.

23 Ga ba sëya öötong sök iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko. Eshko ga song, suya iökdë, bang ara. Eni ga iya jem pjola dwayo ga Abraham bë sök Lázaro tjok,

24 ga öö le, tjlä ba kong ga “¡Kjokë Abraham, tja songe lozong! Tja suya iökdë, bang ara. E kjishko ga Lázaro kjwe ichos ba sakkwo dbo pök di go, tek di smoktong ba go li sök bor kong iër wlo, bor kjyorkwo zëya wlo” le.

25 »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pja wotjlis sira. Pja sök kjok kjing go obishko ga pja öör sök owa llëme. Lázarora öör songe. Eerishko ga sök wopjlu jushko, ga pjara sök song, suya iökdë, bang ara.

26 E pjlor kar go ga jushko kjok tjrëk pjang oojong kësbang, borwa shwo lë, bop shwo lë bakoe. E kjishko ga ëye jek ga ä, ëye tek ga ä bakoe” le.

27 »Kuya ga tjlä ba kong ga “Kjokë, rokër bop kong ga Lázaro kjwe ichos bor data ushko,

28 kjok owa anmoyõ ëre roy sök bor lëmgaga doglo shkëng (5) löng eshko li kong, tjwe kjok ëreshko llëm wlo” le.

²⁹ »Kuya ga tjlë ba kong ga “Llëme. Eppa kong kjok llgwekklo tara Moisésdë li beno tjeng ba kong, tjlökwo tara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li beno tjeng ba kong bakoe. Woyde ga e kolayde lok” le.

³⁰ »Kuya ga tjlë ba kong ga “E kole lok llëme. Gueniyo ëbo wolono, ga woshrono iröng obi, ga jek lan ba tjok wleni ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le, ga raye eshko” le.

³¹ »Kuya ga tjlë ba kong ga “Moisés tjlökwo, Sbö tjlökwo lagaga tjlökwo, e kjre lok llëm ga ëye wolono, ga woshrono iröng obi li tjlökwo kjre lok llëm bakoe” le ba kong eni» le.

17

Shji oblë ichë llëbo owa shäryë llëme

¹ Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Llëbo tjeng ara, pjây iche llëbo owa shäryë wlo. E ber eni iyado. Gueniyo ëye oblë ichono llëbo owa shäryë ga era song jlö, shdungko.

² Kjwozirwa bor tjlökwo kjruga kjlara ichayde llëbo owa shäryë llëm obishko ga ba ichaga li shakko, apkwo kësbang pjrikko ba bëngshko, ga dbukko jer dlung dorong dey.

³ E kjishko ga pjây sjëke.

»Bop kjlara, e llëbo owa shäryono ga pïzong, “Shäryëp eni ame” los ba kong. Eni ga “E owa jlöe. Shäryër ame” lara bop kong wleni ga llëbo shäryara owa li ios ber tjwtlö llëme.

⁴ Dbar kjwara ga llëbo shäryara bop kong owa pjloglo kjäk (7) ëmdë ga tjwe bop shwoyshko ga tjlë bop kong ga “E owa jlöe. Shäryër ame” leshko ga owa li ios ber tjwtlö llëme» le.

Shji mär Sbö go ga shji llëbo shäryë kësbang ga pjluë

⁵ Eshko ga Sbö tjlökwo roy lagaga ba äska li tjlë ba kong ga «Tjawa mär löng Sbö go. Tjawa kong dbo twos, tjawa mär ba go jek këgong wlo» le.

⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Dwlagwo chirawayo ëmdë ga kun jem ga pjluë. Eni wleni ga pjây mär Sbö go sirawa dö ëmdë ga pjây tjlëno kjor kësbang kjwe kong ga “Pja opshis ëre dwayo, pja nom wen jong dlung roy” loromi ga pjây kole, ga shäryë eni.

Shji parkë Sbö kong sorë

⁷ »Pjây kjlara, parkaga shäng kjlara wleni ga brik shäng klung workwë, llëm ga öng dë. ¿Tjwe shäng iröng bop shwoyshko ga llëye lëp ba kong eshko? ¿Pja tjlë ba kong ga “Pja tegö. Pja sirkes sök ië jekdo” lëp ba kong enire? Eni llëme.

⁸ Pja tjlë ba kong ga “Bor dli shäryos bor kong jekdo. Pja poshäryos, pja shwong skwos stek wleniyo, bor dli pjlorguëp bor kong wlo. Tja iono pjir ga ië pja shara” lëp ba kong eni dani.

⁹ ¿Shäryara bop kong eni pjir ga pja tjlë ba kong ga “Tja kjimtorop ara, tja wopjlú bop tjok” lëp ba kong enire? Eni llëm bakoe.

¹⁰ Pjây parkaga eniyo wleni bakoe. Pjây ichara Sbörë parkë ga pak li shäryoromi pjir ga woyde ga pjây tjlë ga “Tjawa tjwtlö ara llëme. Tjawa parkaga eröe. Llëye lara Sbörë borwa kong li shäryorwarë erä” lëmi eni» le.

Domerga poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptara Jesúsde doglo sak kjwara (10)

¹¹ Jesús jek shäng Jerusalén kjokyo wlo leshko ga jëk shäng Samaria kjokyo, Galilea kjokyo, e tjrëko.

12 Jek äär shäng kjok kjinashko ga domerga wen tjeng doglo sak kjwara (10), poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo. Tek shrono löng pjola sit,

13 ga öö le, tjlä ba kong ga «Tjläpaga Jesús, tjawa songe lozong!» le.

14 İya ga tjlä ga ba kong lok ga «Pjäy nom opping syöshtagaga Sbö kong ba pje yoga kjishko li kong, pjäy İya lok wlo» le.

Jek löng jëkko wopro ga poptonoe.

15 Kjlara opino ga beno drëpdrë, sano iröng, ga Sbö poshrëya shäng pjluk ara.

16 Eni ga jek öötong shäng Jesús zlong bäng ga kjök tonon, kujono bokdo kjlay klung go, ga tjlä ba kong ga «Tja poptorop. Tja beno wopjlu bop tjok e kjishko» le. Domer li, e Samaria so.

17 Kuya ga tjlä nopga löng li kong ga «¿Domerga poptono, e doglo sak kjwara (10) llëmdo? ¿Llamo doglo shkaw (9) li kjwono llong?»

18 Domer ëre Samaria so, e judío llëme. Era shrono iröng obi Sbö poshrëk. ¿Judíogara kjwono llong?» le.

19 Eshko ga tjlä domer li kong ga «Pja kojözong. Pja nomo. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le.

Sbö ber no pjluo dbaryo

20 Pjlara ga fariseoga kjone kjone tjlä Jesús kong ga «¿Sbö ber no pjluo wlo li, e dbaryo tjwe llono?»

«Sbö ber no pjluo li, e llëbo ikko wleni llëme.

21 «Sbö, e no pjluo shäng İzong» lëy ga äe, İgöy llëme. Sbö ber no pjluo li, e llëbo wen bomi pjlushko» le ba kong.

22 Eshko ga tjlä ba oppinggaga kong ga «Dbar tjwe kjwara ga no to ter kjok dogo dwayo ëre İmi woydë ara jek pjlara obi. Gueniyo eshko ga tja İmi llëme.

23 Eshko ga no tjwe shäng tjlä bomi kong ga «İshäng na İzİa!» le. Oblë tjlä ga «İshäng kjwe!» le bomi kong, gueniyo jlö lëmi llëm, pjäy jek eshko llëme.

24 Tja tjwe iröng obishko ga e ber so llgwllëng İler kälä İletlet kjok dogo İlaw pogo kjoyoe. Eni ga tja İga nopga uunkongdë wëläe.

25 Gueniyo e bäm go ga tja shdungoba ara guing. Tja wlokjre nopga löng eerishko dbaryo İirë llëme.

26 »No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe iröng obi döröshko ga llëbo shäryë kjok ëre kjing go li, e ber so llëbo shäryono Noé dbaryoshko li dik.

27 Eshko ga kjok ëre pitë llëm obishko ga nopga to löng wlep dli uë, di ië, orkwosmok ëng tjok, öötong Noé opzrëno jem kjyong kësbang roshko dbaryoshko. Eshko ga shunyo shrono kësbang, ga nopga li söra dirë, shtena drete.

28 »Lot dbaryo ga nopga opshäryono eni bakoe. To löng dli uë, di ië, llëbo tjwllëk, llëbo soynek, dwla dguë, u ywë, beno löng llë le.

29 Gueniyo Lot opshino Sodoma kjokyo dwayo irgo ga akkwo lono ter iök, shunyo shrono wleni, ga nopga li pjira drete.

30 Ga tja wen obishko ga shäryë eni bakoe.

31 »Eshko dbaryo ga ëye sök ba u dbo kjing sdok li kjing go ga jek llëbo beno tjeng ba u roshko li kjrë llëm, tök jekdo dey. Əye shäng ba kjokshko ga jek ba ushko iröng, llëbo beno tjeng li kjrë llëm bakoe.

32 Llëye weno Lot boy kong dënashko li woyotjlızİa.

³³ »Ëye wotjlik opdë om go, zrökoba bor kjishko llëm wlo le ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjishko ëmdë ga era ber sök së iyado kjok dogo.

³⁴ Lër bomi kong ga eshko dbaryo ga nopga tjeng do pjök bukkdo kjwaraso kjing go. Kjlara söya, kjlara ie ber buk eshko.

³⁵⁻³⁶ Ga walëga löng do pjök llëbo kläk. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko»* le.

³⁷ Kuya lok ga tjilë ba kong ga «Tjlapga, ¿shäryë eni li, e kjone?»

«Shinmo doyo buk kjone ga lä tjwe tön tjeng ara eshko» le ba kong.

18

Kjok llgwegga kjlara, e ga syä kjlara

¹ Eshko ga Jesús tjilëno ba oppinggaga kong llëbo jyäglo go, epga syöshhtë ber löng Sbö kong iyado wlo, wosonkë llëm wlo.

² Tjlë ba kong ga «Kjok buk kjrinasshko ga no shäng kjlara no llgwegga, ëye bangkjre llëm, Sbö ëmdë ga bangkjre llëm bakoe.

³⁻⁴ Kjok eshko ga syä shäng kjlara. Tjwe tjlapga kjok llgwegga wleniyo li shwoy enido, tjilë ga “Bor wloyo, e llgwep bor kong sira. Tja wlikozong” le ba kong eni enido. Kjok llgwegga sök li iya öör ga llgweya woydë tjlapga lirë ba kong llëme. Eni ga iya jek tjwe obi, iya jek tjwe obi.

»Gueniyo pjlara ga tjlapga li wotjlik ga “Tja, ëye bangkjrër llëm, Sbö ëmdë ga bangkjrër llëm bakoe.

⁵ Gueniyo walë kjwe tjwe shäng bor barwë ara enido. E kjishko ga llëbo li llgwer ba kong, tja barwe ame wlo. Llëm ga tjwe bor barwë jek obi, ga tja ie ber sök wlëp llëme” le.

⁶ »Lëye lara no llgwegga owarë li, e woyotjlizä.

⁷ ¿Pjäy wotjlik ga Sbö, ba nopga kjrara tjeng li wlike llëme lëmiro? Epga syöshhtë lok ba kong shkë dba, wlike wlo. ¿Pjäy wotjlik ga dborye maling llëme lëmiro?

⁸ Lër bomi kong ga wlike maling. ¿Gueniyo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe kjok ëre kjing goshko ga nopga wlën löng mär bor gore?» le.

Fariseo kjlara, e ga dbur tönngga Roma so kong kjlara

⁹ Nopga löng eshko kjlëbö, wotjlik ga «Tjawa jëk pjlo bek, oblëra jëk bëy llëme» le eni. Eni ga Jesús tjilëno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga

¹⁰ «Domerga öötong löng Sbö u zlong bäng do pjök syöshhtë. Kjlara, e fariseo, kjlara obi, e dbur tönngga Roma so kong.

¹¹ Eshko ga fariseo li syöshstono shäng kojong, tjilë ga “Sbö, tja no oblë dik llëme. Tja lürkë llëm, tja llëbo owa shäryë llëm, tja pë oma boy oblë tjok llëm bakoe. Dbur tönngga kjwe jëk owa, tjara jëk eni llëme. Tja wopjlu bop tjok e kjishko.

¹² Sondë kwjwobi go ga tja ië llëm bop kong dbar pjök. Llëbo wlënor li shtër äär ba sakyö (10) go, ba sakyö (10) go, shir kjrina kjrina, ga twër bop kong” le eni.

¹³ »Dbur tönngga lira beno shäng ro pjola sira. Llëbo owa shäryara li bangyo ba kong ara kjishko ga beno shäng pjlu kjing shpok, ga kjok dogo jem iya woydë

* **17:35-36** Tek dënasshko ga kjibokwo ëre jyä taraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjilë ga «Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko. Ga domerga löng do pjök parkë kjloshko. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko.»

sira llëm, lötkkë ara Sbö bokso kjÿ. Eni ga syöshtono, tjÿë ga “Sbö, tja llëbo owa shäryono ara. Tja songe lozong” le.

¹⁴ »Lër bomi kong ga brik'lokshko ga dbur töngga li beno shäng pjlo bek Sbö bokso, fariseo lira llëme. Ëye opyë ber tjwlö ara ga ie ber tjwlö llëme. Ëye opyë ber tjwlö llëm ga ie ber tjwlö ara» le.

Llëbo shäryara Jesúsde pjlu, kjwozirga kong

¹⁵ Eshko ga kjwozirga sökoba jek Jesús kong, Jesús orkwo ië ba kjing go wlo. İya ba oppinggarë ga kjwozirga sögaga li wlona.

¹⁶ Eni ga ba oppinggaga li rokara Jesúsde tek ba shwoy, ga tjÿë ba kong ga «Kjwozirga somi llëm, tek wëyë bor shwoy. Ëye ber kjwozirga jüni ga Sbö ber ba pjluo.

¹⁷ Lër bomi kong jlökoyo ga ëye Sbö tjÿökwö kjrë kjwozirwa dik llëm ga äär ber sök Sbö sök no pjluo İyado lishko llëme» le.

Domer dbur ara kjlara

¹⁸ Tjlapga shäng kjlara eshko tjwlö ara wleniyo. Tjÿë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, pja pjluë. ¿Llëye shäryër, tja ber sök së İyado Sbö tjok wlo?»

¹⁹ «¿Tja pjluë lëp ega? Pjlu li, e Sbö eröe.

²⁰ Kajok llgwekklo tara Moisésde li, e miydëp tjän. “Shji pë oma boy oblë tjok llëme. Shji no zrök llëme. Shji lürkë llëme. Shji oblë jyöyotkë llëme. Bop data, bop mekë, e bangkjros, ios ber tjwlö ara” * le.

²¹ Kuya ga tjÿë ba kong ga «Tjÿökwö lëp shäng kës li, e shäryër shäng enido, tja tek dwlas lë obishko» le.

²² Kuya ga tjÿë ba kong ga «Llëbo shäryorop kës li, e pjluë. Gueniyo llëbo beno kjrina obi. Pja nom bop llëbo tjeng kës li soynek pjir, ga dburyo twos oba song wleniyo kong. Enira pja llëbo ara kjok dogo. Pjir ga pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

²³ Kuya ga beno shäng woydë ara, dbur ara kjishko.

²⁴ Woydë ara li İya Jesúsde ga tjÿë ga «Nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluo İyado lishko wlo ga kjange.

²⁵ Öng jëkklo sok kësbang wleniyo opzrëk jek shkö bokkwo bäng go ga kjange. Gueniyo nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluo İyado lishko wlo ga kjang anmoyö» le.

²⁶ Kuya löng eshko lirë ga tjÿë lok ba kong ga «¿Enira ëye dardo?»

²⁷ «Llëye shärye norë ga ä li, e shärye Sbörë ga pjluë» le.

²⁸ Eshko ga Pedro tjÿë ba kong ga «Borwa llëbo tjeng kës li rayororwa beno pjir, tjawa jek bop tjok wlo» le.

²⁹ Kuya ga tjÿë ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga ëye, ba u, ba boy, ba kjlara, ba data, ba mekë, ba wapga, e rayara, Sbö ber ba pjluo wlo ga

³⁰ äska wlëya ara anmoyö. Kajok ëre kjing go ga wlëya llëye rayara li pjloglo ara obi. Ga llonoshko ga ber sök së İyado Sbö tjok» le.

Jesús İano ba wolon dbaryo kjishko jek obi

³¹ Eshko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara dboshko, ga tjÿë ba kong ga «Shji to Jerusalén kjokyo. Eshko ga llëye tara Sbö tjÿökwö lagagarë no to ter kjok dogo dwayo ëre kjishko li, e shäryë eni.

³² Tja twëba nopga judío llëm wleniyo kong, ga tja joywe lok, tja läywe lok owa, tröng twe lok bor go,

* 18:20 Éxodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20.

³³ tja shpoya lok no shpokklo go, ga tja zröya. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

³⁴ Lläye lara li, e llë loklo miydara lok llëme. E tjlökwo rong kjïshko ga llë loklo miydara lok llëme.

Domer kjok igö llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

³⁵ Jesús jëk shäng ääto Jericó kjokyoshko ga domer sök kjlara eshko kjok igö llëm wleniyo. E sök dbur rokë irbo li sor go.

³⁶ Kuya sök ga nopga jëk löng träk llëm ga tjlë ga «¿Oba jëk löng llë kjïshko?»

³⁷ «Jesús, Nazaret so li tekdo shäng» lëba ba kong.

³⁸ Kuya ga tjlë ba kong dbo go ga «¡Jesús, David tjëyo, tja songe lozong!» le.

³⁹ Kuya nopga jëk löng Jesús bäm go lirë ga tjlë ba kong ga «Pja kjinkozong» le ba kong, gueniyo kjinkë llëme.

Tjlëno dbo go jek obi, tjlë ga «¡David tjëyo, tja songe lozong!» le.

⁴⁰ Eni ga Jesús kojongö shäng ga tjlë löng li kong ga «Tek sözi bor shwoy» le, ga söra lok jek ba shwoy. Eshko ga tjlë ba kong ga

⁴¹ «¿Lläye woydëp ga shäryër bop kong?»

«Tjläpga, tja kjok ik woydë» le ba kong.

⁴² Kuya ga tjlë ba kong ga «Kjok is jek obi. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le.

⁴³ Jekdo eshko ga beno shäng kjok igö wëllë, ga to jek shäng Jesús tjok Sbö poshrëk. İya nopga löng eshko lirë ga beno löng Sbö poshrëk bakoe.

19

Zaqueo

¹ E irgo ga Jesús opzrëno jek Jericó kjokyo roshko, tur pjlor kalëkong wlo le.

² Domer sök eshko kjlara ko Zaqueo, e dbur ara. E parkë shäng dbur töngga Roma so kong li kägäyo.

³ Jesús, e sorë İya woydë. Gueniyo domer li sok chirawa töshko, ga oba ara. E kjïshko ga İya ga äe.

⁴ Eni kuzong ga Jesús tek tjwe irbo e go miydarashko ga jek zron jong ba bäm go këm jüni. Ga tjyono jem kjor jong eshko kjlara li ko roy, İya wëllë wlo.

⁵ Jesús jek shäng irbo e goshko ga İya sök kjomo, ga tjlë ba kong ga «Zaqueo, pja oplös kjwey dwayo ter töshko maling. Eeri ga tja ber sök bop ushko» le.

⁶ Kuya ga oplono ter töshko maling, ga Jesús wlojrrara shäng wopjlüe.

⁷ Eni ga İya löng eshko lirë ga Jesús läywe lok owa ara. Tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe llëbo owa shäryaga. ¿Jesús kjwe jek ba ushko llëno?» le lok eni.

⁸ Eshko ga Zaqueo kojongö shäng, tjlë Jesús kong ga «Tjläpga, bor llëbo tjeng kës li twër bëy oba song wleniyo kong. Ga ëbo llëbo lüyotkoror jyäpgwër İ wleni ga äska twër iröng bayo llëbo kjroror li pjloglo pkëng (4)» le.

⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Eeri ga pja döktong, bop pjeyoga löng bop ushko li tjok. Jlököyo ga pja Abraham tjëyo.

¹⁰ No to ter kjok dogo dwayo ëre shrono shäng no jeno löng wleniyo, e wlëga, e döga» le.

Parkagaga doglo mya

¹¹ Jesús jek jëk shäng ääto Jerusalén kjokyoshko ga nopga jëk löng ara ba tjok, llëye le li kuya lok wlo. Wotjlik lok ga äär Jerusalén kjokyo ga Sbö ber

no pjluyo dbaryo li eshgoro lara. Miga eni llême. E kjîshko ga Jesús tjlêno ba kong llêbo jyâglo go.

¹² Tjlê ga «Pjlara ga domer shäng kjlara, tjwlö ara wleniyo. To kjok shto oblê pjola, iêba ber sök ba kjokshko sopga pjluyo wlo, ga tjwe iröng ba kjokshko wlo le.

¹³ Opshiydê llêm obishko ga ba parkagaga rokara doglo sak kjwara (10). Kjlara kjlara kong dbur twara bayo ara, ga tjlê ba kong lok ga “Pjây ber löng dbur shak êre go, tja tjwe iröng obi guing” le ba kong, ga toe.

¹⁴ »Gueniyo iywa kjok eshko sopga lirê shjiktêng. E kjîshko ga nopga ichara kjlôbö ba irgo, tjlê ga “Kjwe woydêrwa ber borwa pjluyo llême” le lok eni.

¹⁵ Woydara lok eni llêm êmdê ga iaraba beno sök ba pjluyo.

»E irgo ga tek shrono iröng ba kjokshko. Shrono shäng ga ba parkagaga kong dbur twara li, e rokara, dbur shano e go kjöme miyde wlo.

¹⁶ »Parkaga shrono shäng bäm go li tjlê ba kong ga “Tjlapga, bop dbur tworop bor kong li go ga kjingsho sharor kjringgwo sak kjwara (10) obi” le.

¹⁷ »Kuya ga tjlê ba kong ga “Pjlúe. Pja parkaga pjlú wleniyo. Pja kong llêbo tworor chira, ga dorop pjlo beke. E kjîshko ga pja iêr ber no ichaga kjok kjringgwo sak kjwara (10)” le.

¹⁸ »E irgo ga parkaga shrono shäng kjlara obi, tjlê ba kong ga “Tjlapga, bop dbur tworop bor kong li go ga kjingsho sharor kjringgwo shkêng (5) obi” le.

¹⁹ »Kuya ga tjlê ba kong ga “Eni ga pja iêr ber no ichaga kjok kjringgwo shkêng (5)” le.

²⁰ »E irgo ga parkaga shrono shäng kjlara obi, tjlê ba kong ga “Tjlapga, bop dbur tworop bor kong kjupargue li kjros iröng. Popgoror beno tjeng jangsher roshko, jer llêm wlo.

²¹ Miydêr pjlú ga pja kjange. Pja parkono llêmsoko ga pja dbur shak eshko, ga pja dwla bo kjrê, dwla dgorop llêmsoko bakoe. E kjîshko ga pja bangkjröror ara” le.

²² »Kuya ga tjlê ba kong ga “Pja parkaga owa wleniyo. Pja llgwer, tjlokwo lêp shäng om go li go. Miydêp pjlú ga tja kjange. Tja parkono llêmsoko ga tja dbur shak eshko, ga tja dwla bo kjrê, dwla dgorop llêmsoko bakoe.

²³ E kjîshko ga bor dbur êre sörop, jnenop beno dbur jnezlong uyo roshko kjwe dey. Eni kjwe ga tja tjwe iröng obi ga tja dbur tönö e kjinmo kjwe” le ba kong.

²⁴ »Eshko ga pjlú li tjlê ba parkagaga oblê löng eshko li kong ga “Ba dbur tjeng ba wloshko kjwe dözi, twozi kjlara shäng dbur shara kjringgwo sak kjwara (10) li kong” le.

²⁵ »Kuya lok ga tjlê ba kong ga “Tjlapga, kjwera dbur tjeng kjringgwo sak kjwara (10) tjän” le.

²⁶ »Kuya ga tjlê ba kong ga “Lêr bomi kong ga êye llêbo tjok ga sëya jek obi. Êye llêye llêm ga llêye tjeng sirawa li döya ba shjiryö drete.

²⁷ E ga bor wloyoga lira, tja woydara ber ba pjluyo llême. Epgara to shami, ga tek sözi, zrömi bor boksho wlo” le.

Jesús öötong opzrêno jek Jerusalén kjokyo, pjlú wleni

²⁸ Jesús tjlêno eni pjir ga jek jongya Jerusalén kjokyo obi,

²⁹ ga öötong shäng Betfagê kjokyo, Betania kjokyo, e ber löng Olivos dlupyo poglo go. Eshko ga ba oppinggaga jek löng ba tjok li rokara do pjök,

³⁰ ga tjlë ba kong ga «Pjây nom kjok buk bi bokshto kjweshko. Eshko ga öng so kwomgla kjoyo dre töshko llgwoklë wleniyo wlëmi sök kjro go kjlara wllënggla, kjing go ëye opyoydë llëm wleniyo. Komi, ga tek sömi bor kong.

³¹ Eshko ga ëbo tjlë bomi kong ga «¿Komi kjweni ega?» le bomi kong wleni ga «Woyde Tjlapgarë» lëmi ba kong eni» le.

³² Eni ga jek öötong löng eshko, ga öng wlëna sök kjlara, lara ba kong sorë li eni.

³³ Köya löngshko ga ãya ba sogogarë ga tjlë lok ba kong ga «¿Öng kjwe komi llëno?»

³⁴ «Woyde Tjlapgarë» le ba kong.

³⁵ Eni ga öng li tek söra shrono löng Jesús kong, ga ba shwong kop lëkong iara lok öng li kokso kjing go. Eshko ga Jesús kjimtarä lok opyë sök öng li kjing go, ga jeke.

³⁶ Jek sökshko ga nopga jëk löng ba tjok ara. Kjone kjone, ba shwong kop lëkong skwara lok, ga kwoptara lok irbo bäng go ba bäm go.

³⁷ Jek sök ääto kujöžlong irboyoshko ga nopga jëk löng ba tjok li, öö le lok, wopjlu kjishko. Ga Sbö poshrëya lok träk llëm, llëbo ãydëba llëm wleniyo ãna lok ara kjishko.

³⁸ Tjlë ga

«Pjlu kjwe ichara Tjlapgarë shrono kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë.

Löng kjok dogo li löng wopjlu Sbö tjok,

poshrëya lok träk llëme.

“Pja kësänge” le lok ba kong» le.

³⁹ Fariseoga löng eshko kjlöbö, nopga li tjërëko. Kuya lok ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, bop oppinggaga kjwe kjinkozong» le.

⁴⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bomi kong ga kjwepga kjinkoror kjwe ga akkwo tjeng kjwey, öö le shara» le.

⁴¹ Jek sök ääto Jerusalén kjokyo ga kjok li ãna, ga slatong ara,

⁴² tjlë ga «Jerusalén sopga, pjây iaga ber löng wlëp li ë, e miydömirë llëm obi. Woydoror ga miydoromi tjän, gueniyo jnek tjeng pjir bomi kong, miydëmi llëm wlo.

⁴³⁻⁴⁴ Sbö shrono sök bomi ikshko ga wlojroromi llëme. E kjishko ga dbar tje bomi kong owa kjrina. Eshko ga pjây popde bomi moskwogarë lok, ga pjây kopjrïya lok pjiribri, pjây opshik tök llaw llëm wlo. Bomu kjok kjëryo shäryak ak go pjiribri kjökshko kjwe dloya lok ber tjeng töshko, akkwo ëmdë ber tjeng ëng kjing go kwara llëme. Eshko ga pjây zröya lok» le.

Llëbo soyNEGAGA löng Sbö u zlong bäng li ichara JesúsDë drete

⁴⁵ Jesús opzrëno jek Jerusalén kjokyo roshko irgo ga öötong shäng Sbö u zlong bäng ga nopga löng eshko llëbo soynek li ichara opshik ey dwayo,

⁴⁶ tjlë ga «Sbö tjlökwö tak pjäng eni: “Bor u, e kowëba ber syö uyo wlo.* Gueniyo ioromi beno jong lü uyo”»† le.

⁴⁷ Dbar kjwobi go ga Jesús öör shäng nopga ping Sbö u zlong bäng. Ga syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwëkklo tara Moisésdë li go, tjlapgaga tjwlo ara wleniyo, e tjlë ëng kong ga «¿Zröy sorë ga pjlu?» le lok eni enido.

⁴⁸ Gueniyo shaya lok ga ä, Jesús zlong bäng nopga löng ara ba kuk kjishko.

* 19:46 Isaiás 56.7. † 19:46 Jeremías 7.11.

20

«¿Pja ichaga èrè?» lara Jesús wloyogarè ba kong

¹ Dbar kjwara ga Jesús Sbò tjlòkwo roy pjlu lono oba kong Sbò u zlong bäng. Eshko ga oba piya shäng wopro ga syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdè li go, judio tlapgaga kjok llgwegwa wleniyo, e tek shrono löng ba zlong bäng

² ga tjlè lok ba kong ga «¿Lëye shäryëp shäng li shäryëp ega? ¿Pja ichaga èrè?»

³ «Pjäy kong llëbo kjakrokër bakoe. Kjakrokër ga tja dboryozia.

⁴ ¿Juan No Waga, e ichaga èrè no wè? ¿Ichaga Sbörère, de norè?» le ba kong.

⁵ Kuya lok ga tjlè èng kong ga «Ichaga Sbörè loroy ba kong wleni ga “¿Tjlòkwo kjrromi llëm ega?” le bi kong.

⁶ Gueniyo Juan, e Sbò tjlòkwo laga le nopga uunkongdè. E kjishko ga ichaga norè lëy ga ä bakoe. Loroy eni wleni ga shji zröya lok ak go» le.

⁷ Eni ga tjlè lok Jesús kong ga «E ichaga èrè miydërwa llëme» le.

⁸ Kuya ga tjlè ba kong ga «E kjishko ga tja ichaga èrè lër bomi kong llëm bakoe» le.

Parkagaga owa

⁹ Eshko ga Jesús tjlëno nopga kong llëbo jyäglo go. Tjlè ga «Domer shäng kjlara kjok sogo. Pjlara ga kjillgwo dwlayo dgara ba kjokshko, ga kjok li poskwona parkagaga kjlòbö kong, potjwlëya i, ga to kjok shto oblè dbar kop ara wlo.

¹⁰ Öötong kjillgwo bo kjrozlong dbaryo ga ba parkaga ichara kjlara, kjillgwo bo ber ba kong li rokè parkagaga beno löng ba kjok daga li kong. Gueniyo ga ba parkaga ichara tjwe shäng li shpokza lok tjä tjä, ga ichara lok to iröng or go.

¹¹ E irgo ga ba parkaga ichara jek eshko kjlara obi. Öötong shäng kjok buk lishko ga läywara lok owa, shpokza lok tjä tjä, ga ichara to iröng or go bakoe.

¹² E irgo ga ba parkaga ichara jek eshko kjlara obi. Era shpokza lok tjä tjä, dbukza lok jek kjoko, srèng llè kwono llaw pogo.

¹³ »Eni ga domer li wotjlik ga “¿Tja orwè llong? Bor wa woydër ara ère ichté shara. Èrera bangkjre lok kjwe” le.

¹⁴ »Gueniyo öötong shäng eshko ga ba wa li iya parkagaga kjok daga löng lirè ga tjlè lok èng kong ga “Llono ga kjwe ber kjok ère sogo. Zröroy wleni ga kjok ère kjrëy, ber buk bi kong wlo” le.

¹⁵ Eni ga shira lok kjok li roy dwayo, ga zröra lok.

»¿Eni ga llëye shärye kjok sogo lirè ba tjok lok lëmi?

¹⁶ E jongya eshko ba zrök dani. Pjir ga parkagaga wlëya oblè, kjok li de lok ba kong wlo» le.

Kuya lok ga tjlè lok ga «¡Ay! ¡Eni llëme!» le.

¹⁷ Eshko ga nopga li iya Jesúsde jek drèng ga tjlè ba kong lok ga «Sbò tjlòkwo tak pjang eni:

»“Akkwo woydara u shäryagagarè lok llëm li,

e iak beno buk bäm go,

beno tjwlö ara, oblè kjinmo.”*

¿E llè loklo lëmiro?

¹⁸ Èye lono akkwo ère kjing go ga tar pjäs erä. Ga akkwo ère lono è kjing go ga e sho shguir ber tjeng lulue» le.

* 20:17 Salmo 118.22.

19 Tjľeno ľľbo jyǵľo go li kuya no pinggaga kjok ľlgwekklo tara Moisésďe li go, syőshtaga kǵgǵyogarǵe ga miydara lok ga ba layde shǵng. Shaya lok woyďe, bǵngzaya lok wlo. Gueniyo oba bangkjre lok ara.

Shji kǵ potjwlǵk pľlu kǵsbangyo sǵk Roma kjokyo li kong

20 Eshko ga nopga ichara lok kjľbǵ oba li tjřeko, Jesús tjľokwo kuk wlo. Nopga li ikoba ga pľlo bek wleniyo, miga ľľme. Woydara lok ga ľľbo kjakroke Jesús kong, dborye bǵy ľľm ga doshaya lok e go, rote no ichaga Roma so li kong wlo.

21 Eshko ga nopga ichara li tjľe lok Jesús kong ga «Tjľapga no pingga, miydǵrwa ga pja tjľe bek, oba pim tjľokwo bek li go bakoe. Nopga tjwľo kjǵm pogo, e bop kong ga tjwľo beke. Pja tjľe bek ǵ pogo kong. Woyde Sbǵrǵe ga shji jǵk sorǵ li ľǵp jľokoyo.

22 ŹEni ga shji kǵ potjwlǵk pľlu kǵsbangyo sǵk Roma kjokyo li kong ga pľľure?» le.

23 Kuya ga miyde ga ľǵng wotjľik owa. E kjřshko ga tjľe ba kong ga

24 «Dburwa kǵ potjwlǵkľlo li tek sǵzǵ bor kong kjwara» le, ga tek sǵra lok ba kong kjwara, řn wlo. Eni ga kjrara, ga tjľe ba kong lok ga «ŹDomer jyǵľo sǵk dburwa ǵre go jǵ ǵ? ŹKo tak pjang ǵre go jǵ ǵ?»

«Kjwe pľlu kǵsbangyo sǵk Roma kjokyo li ř» le lok ba kong.

25 Kuya ga tjľe ba kong lok ga «Eni ga ľľye pľlu ř li, e twozǵ ber pľlu kong, gueniyo ľľye Sbǵ ř li, e twozǵ ber Sbǵ kong bakoe» le.

26 Eni ga ľľbo lara oba kong li go ga ľľbo wľǵya lok, rote wlo le li, e wľǵna ľľme. E kjřshko ga beno ľǵng yǵy le erǵ, jek kjingtǵng ľǵng erǵ.

No woshrozlong dbaryo

27 Sadeuceoga wotjľik ga no wolono ga woshře ame le. Eni ga eshko dbaryo ga saduceoga tek shrono ľǵng Jesús shwoy kjľbǵ oba tjľe ba kong ga

28 «Tjľapga no pingga, kjľbokwo tara Moisésďe beno pjang li tjľe ga “Ěye wolono, wapga beno ba boy tjok ľľm ga shinmo kľlarayo li orkwosmok ba boy beno sǵk li tjok, wa tjok wleni ga e ber shinmo li ř wleni wlo.”†

29 »Pjłara ga domerga ľǵng doglo kjǵk (7) epenga dǵe. Ba kǵguǵyo orkwosmono, ga wolono, gueniyo wapga beno ľľme.

30-31 Eni kuzong ga ba ľǵng orkwosmono ba syǵ tjok, gueniyo wolono jek, ga wapga beno ľľm bakoe. Ba ľǵmga orkwosmono ba syǵ tjok kľlara kľlara eni bako, ga wolono uunkong, gueniyo wapga beno ba boy tjok ľľme.

32 E irgo ga walǵ li to wolono bakoe.

33 ŹEni ga domerga doglo kjǵk (7) li orkwosmono uunkong walǵ li tjok kuzong ga no woshrozlong dbaryoshko ga walǵ li ber domerga kjone dey li boy?»

34 «Ěerishko ga nopga orkwosmok ǵng tjok kjok ǵre kjing go.

35 Gueniyo ľłono ga nopga tjwľo ara Sbǵ bokso woshře ber ľǵng ba tjok wlo li, era orkwosmok ame,

36 ga wolon ame bakoe. Eshko ga ber ľǵng Sbǵ parkagaga kjok dogo so wleni shara. Woshřara Sbǵrǵe kjřshko ga beno ľǵng Sbǵ wapga.

37 »Dǵnashko ga Moisés ǵotong shǵng kji sho pjǵ jong ri rishko ga tjľe ga “Sbǵ, e Abraham, Isaac, Jacob, e Sbǵ”‡ le. Miydǵe e go ga shji wolono ga shji woshře irǵng obi.

³⁸ Sbö, e shinmoga Sbö llëme. E nopga löng sê li Sbö. Ba kong ga shji nopga uunkong löng sê, shji wolono ëmdë ga eni» le ba kong.

³⁹ No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go löng eshko kjlëbö. Kuya kjone kjonerë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, dboryorop beke» le.

⁴⁰ Eshko dbaryo jek lëkong ga ëye wokjang llëbo kjakrokë ba kong wlo ame.

¿No pjluyo iche le Sbörë li, e ?

⁴¹ Eshko ga Jesús tjlë nopga löng li kong ga «¿“No pjluyo iche le Sbörë li, e David tjëyo tek ber ba irgo li” lëba eni ega?

⁴² Kjibokwo ko *Salmos* go ga David tjlökwo tono om go, tjlë ga »“Tjlapga tjlëno bor Tjlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlëkong,

⁴³ äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,

eshko ga twër ber bop kong ichëp wlo’ ”Š le.

⁴⁴ ¿Eni ga no pjluyo li kowara Daviddë ba Tjlapgayo kuzong ga e ber ba tjëyo tek ber ba irgo li sorë?» le.

No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go wlona Jesúsde

⁴⁵ Eshko ga Jesús tjlëno ba oppinggaga kong shara. Gueniyo nopga löng eshko li omkuno lok bakoe. Tjlë ga

⁴⁶ «¡Pjây sjëk, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë go li tjok! Jëk löng doyono shwong kur may, tjwlö ara wleniyo go äe. Woyde lok ga bangkjërëba llëbo soynezhong shtoyo. Judíoga syö uyo roshko ga woyde lok ga löng sökklo pjlu goshko. Oba tön, iëshko ga shärye lok eni bakoe.

⁴⁷ Gueniyo ga walëga song, beno löng syä wleniyo, ba u döya lok ba shjiryo. E irgo ga syöshhtë wop ara, “Nopga kjwera pjluë” lëba ba kjishko wlo le. Nopga eniyo, e shdüya Sbörë ara anmoyö, oblë kjinmo» le.

21

Syä kjlara dburwa twono Sbö kong

¹ Pjlara ga Jesús sök Sbö u zlong bängshko ga İya ga nopga dbur ara wleniyo tek löng dbur ië jong ba bapkwö roy.

² Eshko ga syä song wleniyo shrono shäng kjlara, ga dburwa iara kjwo pjökdeba. Ba dburwa iara li, e tjwlö chira anmoyö wleniyo. İya Jesúsde ga

³⁻⁴ tjlë ga «Nopga dbur ara wleniyo kjwe omiono ara wleni jlöe. Gueniyo kjwe ba worbo wleniyo iayde. Syä song wleniyo kjwera, ba dburwa tjeng sira li woydara ba llëbowa tjwlëkklo. Eni ëmdë ga twara Sbö kong drete. E kjishko ga lër bomi kong jlökoyo ga syä kjwe, dburwa iara sira tjwlö llëm wleni jlöe. Gueniyo Sbö kong ga tjwlö ara, llamo omiono lok kës wle kjinmo» le.

«Sbö u pjir ber drete» lara Jesúsde

⁵ Eshko ga ba oppinggaga kjong kjong löng Sbö u läywë, tjlë lok ga «Ak lok kjwe wolëso. Llëbo oblë oblë twaraba, iaraba beno tjeng dboy Sbö kong kjwe wolëso bakoe» le lok eni.

Eshko ga Jesús tjlë ga

⁶ «Dbar tjwe kjwara ga llëbo İmi löng kës kjwe, e pjir ber drete. Akkwo ëmdë ber tjeng ëng kjing go kjwara llëme» le.

Kjok pjir dbaryo jyäglö

7 Kuya lok ga tjlê ba kong ga «¿Llêye lëp shäng li, e shäryë llono? ¿E shäryë dörö li jyäglo wen llë?»

8 »Pjây sjëk, pjây jyäpgwëba llëm wlo. Eshko ga nopga wen tjwe ara, tjlê ga «No pjluvo ichara Sbörë shrono shäng li tja” le. Tjlê jek obi ga “Dbaryo li shronoe” le. Gueniyo pjây jek ba tjok llëme.

9 »Roy kumi ga oba ëngkjwë kjok shto oblë oblë ara, llëm ga oba ëngkjwë ba pjluvo sök li long wloshko ga llëbo bangkjremini llëme. E shäryë eni kjluwe. Gueniyo eshko ga kjok pjir dbaryo li äätë llëm obi.

10 »Tjêyoga oblë oblë ëngkjwë lok ëng tjok. Nopga kjok shto oblë oblë so ëngkjwë lok ëng tjok bakoe.

11 Kjok shto oblë oblë goshko ga yo tjwe kës-kës, pjli tjwe ara, swlo tjwe oblë oblë bakoe. Ga kjok dogoshko ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo wen kës-kës, ga bangkjreba ara.

12 »Gueniyo llëbo tjeng kës ëre bäm go ga pjây shakoba, shdungoba wlo. Pjây sökoba judioga syö uyo roshko, pjây llgweya lok eshko wlo, ga pjây ie lok ber löng no shdüzlong uyo roshko. Bor kjishko ga pjây sökoba pjluvo kës-kës bokshto, no ichagaga bokshto bakoe.

13 Eshko ga llëbo ñnomi, kuromi li roy lëmi ba kong, miyde lok wlo.

14 »Gueniyo pjây äätë eshko llëm obishko ga pjây wotjlik ga “¿Tja opwlikë sorë?” lëmi llëme.

15 Eshko ga pjây kong tjlokwo twër, pjây opwlikë wlo. Kuya lok ga wotjlik ga pjây kjok miydë ara le, ga pjây kar dborye lok ga äe.

16 Gueniyo pjây wloyo ber bomi dataga, bomi mekëga, bomi pjeyoga bakoe. Pjây twe lok tjlapgaga kong, pjây shdüya lok wlo, ga pjây kjone kjone zröya lok bakoe.

17 Pjây ÿywa nopga uunkongdë shjiktëng bor kjishko.

18 Gueniyo pjây dër ÿyado, pjây jer kjlara llëm wlo. Bomi käkzong ëmdë ga jer pjlara llëme.

19 Ga pjây mär Sbö go äär jong ba dbo go ga pjây ber löng së ÿyado.

20 »Imi ga Jerusalén kjokyo kopjrina ëngkjwagaga ararë pjirbrishko ga miydëmi e go ga ba pjirzlong dbaryo li döröe.

21 Eshko ga ëye löng Judea kjokyo ga tök jem dlup lëkong, ëye löng Jerusalén kjokyo roshko ga tök ey dwayo, ga ëye löng ba kjokshko ga tjwe iröng Jerusalén kjokyo ame.

22 Jerusalén so shdunglo dbaryo li eshko, tak pjang Sbö tjlokwo go sorë li eni.

23 E dbaryo ga walëga löng kjlaraso llëm, e song jlöe. Walëga kjwozirwa tjeng nä ië, e song jlö bakoe. Eshko ga kjok ëreshko soga song ara anmoyö, shdüya Sbörë ara.

24 Kjong kjong zrökoba dröng go. Kjong kjong sökoba to dbo go kjok shto oblë oblë. Ga nopga judiö llëm wleniyo äär ber löng Jerusalén kjokyo, ga llëbo owa shärye lok eshko, äär jong ba dbaryo pjitong guing.

No to ter kjok dogo dwayo li tjwe iröng obi dbaryo

25 »Eshko ga kjok dogoshko ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo wen dlo go, mok go, dbala go bakoe. Kjok ëre kjing goshko ga dlung, e pjluwunyo kës-kës ara, pjluvo ara bakoe. E kjishko ga tjêyoga oblë oblë ber löng sëya llëm, kjok bangkjre lok ara.

26 Llëbo wen tjwe kjok ëre kjing go li ikobashko ga kjone kjone wopjir jek kjuluu erä. Llëbo lok kjopkwo go ëmdë ga jek dete erä bakoe.

²⁷ Eshko ga ikoba ga no to ter kjok dogo dwayo ère ter tjwe pjäng sho roy, ga bor dbo kälä ikoba wēlēe.

²⁸ Llëbo ère ìmi kjwlē enishko ga miydëmi e go ga bomi döga dbaryo li döröe. E kjishko ga eshko dbaryo ga pjây dbokjrozong. Ga pjây wotjlis llëye wen dörö li kjishko» le.

²⁹ Eshko ga tjlëno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga «Kjor ko *higuera* kjwe ìzïa. Kjor oblë oblë kjwe ìzï bakoe.

³⁰ Korga wen tjaglënsikko ga miydëmi e go ga lushko dbaryo äätoe.

³¹ Eni ga llëbo tjeng kës ère shäryë li ìmishko ga miydëmi e go ga Sbö ber no pjluo dbaryo li ääto eni bakoe.

³² Lër bomi kong jlökoyo ga nopga löng eerishko dbaryo kjone kjone wolontë llëm obishko ga llëye lër shäng bomi kong ère shäryë uunkong.

³³ Kjopkwo, kjok ère, e pjir ber drete. Gueniyo bor tjlökwoora ber pjäng ìyado.

³⁴ »Pjây sjëk, bor tjlökwo woyotjlizï ìyado. Pjây sgara löng nelötkë, llëbo owa shäryë, llëbo tjeng kjok ère kjing go woyotjlík wleni ga eshko dbaryo ga pjây wlëya löng llë lëmi.

³⁵ Llëbo wen eshko dbaryo li, e wen tjwe nopga tjeng kjok kjwang jìkong kës li kong.

³⁶ ¡Eni ga pjây sjëke! Pjây syöshstos Sbö kong ìyado, pjây döya llëbo owa shäryë kës li dwayo wlo, no to ter kjok dogo dwayo ère ber wopjlú bomi tjok wlo bakoe» le.

³⁷ Dbar kjwobi go ga Jesús öör shäng oba ping Sbö u zlong bäng, ga kjok sëng ga opshino jek iröng beno sök Olivos dlupyoshko.

³⁸ Ga kjok shröngto ga nopga uunkong öör Sbö u zlong bäng ba kuk.

22

«¿Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlu?» lara ba wloyogarë

¹ Eshko ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo, pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li döröe.

² Eshkoshko ga syöshstaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e tönö lok ga tjlë lok èng kong ga «¿Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlu?» le, gueniyo oba bangkjre lok ara.

³ Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas Iscariote. Eshko dbaryo ga Ä shrono, pjono ba go.

⁴ Eni ga Judas öör shäng syöshstaga kägäyoga, Sbö u daga kägäyoga, e ik, Jesús twe ba kong lok sorë li lanyotkë ba kong lok wlo.

⁵ Kuya lok ga beno löng wopjlú, ga tjlë lok ba kong ga «Enira pja potjwlënwa» le.

⁶ Kuya ga «Jölo. Enira pjlu» le. Eshko jek lëkong ga beno shäng wotjlík ga «¿Jesús twër ba kong sorë ga pjlu? Woyde ga dbar oba ara llëm wlenishko» le.

Jesús iono ba oppinggaga tjok

⁷ E irgo ga pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li öötonge. E dbaryo ga öng wlëp ushko so llgwoklë zröya, sho suya, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo.

⁸ Eshko ga Jesús tjlë Pedro, Juan kong ga «Pjây nom dli shäryë, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrëy wlo» le.

⁹ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿Shäryërwa kjone ga pjlu?»

10 «Pjây nom jek u lok arashko. Eshko ga domer wlêmi shäng kjlara, di bapkwô sök jong kjwara ba dlu kjing go, roshko di. Pjây jek ba irgo äär jong opzrêk jek u roy jong kjone ga eshko.

11 Eshko ga pjây tjlä u sogo kong ga «Tjlapga no pingga tjlä ga '¿Israel tjëyoga dôktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li, e dliyo uër bor oppinggaga tjok li kjëryo kjone?' le» lëmi ba kong eni.

12 Eni ga pjây kong, kjër pïya jong kjomo kjwara kësbang, poshäryak pjire. Llëye uëy wlo li shäryëmi pjir ber tjeng bäm go eshko» le ba kong.

13 Eni ga ba oppinggaga do pjök li to jek öötong löng eshko ga llëye lara Jesúsde li wlëna tjeng eshko uunkong eni. E irgo ga dbar shrëkklo li dliyo poshäryara lok.

14 Öötong ba dloyo go ga Jesús öötong shäng Sbö tjlökwô roy lagaga ba äska li tjok, ga sirkeno löng tjë jikong dli ioklo jong li zlong.

15 Eshko ga Jesús tjlä ba kong ga «Tja wotjlino ara ga tja shdüydëba llëm obishko ga dbar shrëkklo ëre dliyo uër bomi tjok loror.

16 Lër bomi kong ga uër ame, äär jong Sbö ber no pjluvo dbaryoshko jä, dbar shrëkklo ëre llë loklo shäryono pjir ga eshko» le.

17 Eshko ga di ioklo kjrara kjwara, roshko kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjlä Sbö kong ga «Tjawa kong kjillgwo bo dyo tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga tjlä ba oppinggaga kong ga «Kjrozï, shdözi ëng kong.

18 Lër bomi kong ga kjillgwo bo dyo iër ame, äär jong Sbö ber no pjluvo dbaryoshko jä» le.

19 E irgo ga pjlung shosho suk pjir kjrara kjwara, ga tjlä Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho li tora, twara sira sira ba oppinggaga kong, ga tjlä ba kong lok ga «Ëre bor sho wleni, twak bomi kong. Shäryëmi jüni, bor woyoshroklo» le.

20 Ga ura lok irgo ga shäryara eni obi, kjillgwo bo dyo dbo ara tjok, tjlä ga «Tjölkwô twara Sbörë tjaglën, beno iyado wlo. Shärye wlo ga bor srëng li kwon bomi kjishko. Kjillgwo bo dyo ëre, e ba jyäglo.

21 Gueniyo bor soynega li sök ië bor tjok jüshko.

22 Llëbo wen no to ter kjok dogo dwayo ëre kong owa, lara Sbörë sorë li eni. Gueniyo bor soynega, era song jlöe» le.

23 Kuya lok ga tjlä ëng kong ga «¿Ë layde lëba?» le lok ëng kong eni.

24 E irgo ga opyono lok ënglë kar kar, tjlä lok ga «¿Shji kjone dey tjwlo ara, llamo li kjinmo?» le lok ëng kong eni.

25 Kuya Jesúsde ga tjlä ba kong lok ga «Miydëmi pjlu ga kjok ëre kjing go ga nopga judio llëm wleniyo ichagaga ba nopga ichë parkë ara ba kong. Ba nopga dbo ara wleniyo opyë lok ko no kjimtaga.

26 Gueniyo woyster ga pjây omshäryë eni llëme. Ëye opyë woyster ber tjwlo ara oblë kjinmo ga opyë ber tjwlo llëm dey. Ëye opyë woyster ber oblë ichaga ga ber shäng oblë kjimtaga dey.

27 Nopga tjeng do pjök ga kjlara sök ië, kjlara shäng dli pjlorguë ba kong. ¿Kjone dey ga tjwlo ara lëba? Sök ië li lëba. Gueniyo tjara shäng bomi tjrëko, parkaga bomi kong wleni.

28 »Pjây löng bor tjok iyado. Llëbo kës li weno bor kong owashko ga tja rayoromi llëme.

29 E kjishko ga llono ga pjây iër ber lông no pjluyo, tja iara bor Datarë beno sök no pjluyo sorë ga eni.

30 Ga Sbô ber no pjluyo lishko ga pjây äär ber lông ië bor tjok eshko, ga pjây sirkek äär lông pjlu sökklo kjing go, Israel tjëyoga kjringswo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ilgwek wlo» le.

«Pjây tjliya Ärë» lara Jesüsdë ba oppinggaga kong

31 Eshko ga tjlä Pedro kong ga «¡Simón, tja kuzong! Shji dwla pjloyongshko ga ba pjlungyo dbuk ber llëno ame. Pjây tjliya woydë Ärë eni, pjây ber llëno ame eni bako wlo. Ga pja iara Sbörë beno shäng tjliya eni wlo.

32 Gueniyo Simón, tja syöshtono Sbô kong bop kjishko, pja kjimte mär ber shäng bor go wlo, pja mär bor go jlökoyo iröng obishko ga bop pjeyoga kjimtëp mär bor go eni bako wlo» le.

33 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, tja sökoba no shdüzlong uyo roshko bop tjok, llëm ga tja zrökoba jek bop tjok ëmdë ga tja shäng bop tjok, pja rayër llëme» le.

34 Kuya ga tjlä ba kong ga «Pedro, lër bop kong ga pjesit kjok shränto ga kjörkö kjluntë llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjoglo mya tjän» le.

35 E irgo ga Jesús tjlä ba kong lok ga «Kjupä ga pjây ichoror jek lông dbur sho tjok llëm, kjla tjok llëm, drepkwota tjok llëm bakoe. ¿Eshko ga llëye söromi llëm li kjishko ga songyo kjroromire?»

«llëme» le lok ba kong.

36 Eshko ga tjlä ba kong lok ga «Eni. Gueniyo eeri ga ëye dbur tjok ga söya. Ëye kjla tjok ga söya bakoe. Ëye dröng llëm ga ba shwong kop lëkong soyneya, dröng tjwllëkklo.

37 Sbô tjläkwo tak pjang eni: “Domer kjwe llëbo owa shäryaga’ laraba ara.”* E bor layde, ga wop ä ga shäryë bor kong eni kjluwe» le.

38 Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, jüshko dröng tjeng kjwang pjök» le. Kuya ga tjlä ba kong ga «Erö ga bue» le.

Jesús syöshtono Sbô kong Getsemaní kjokyo

39 E irgo ga Jesús opshino jek Olivos dlupyo ba oppinggaga tjok, sgara lông sorë ga eni.

40 Öötong lông eshko ga tjlä ba kong lok ga «Pjây syöshtos Sbô kong ara, pjây tjliya Ärëshko ga pjây kjimte Sbörë, llëbo owa shäryë llëm wlo» le.

41 E irgo ga opkjono jek ba zlong bäng dwayo wop ak dburoy lonshko wleni. Eshko ga kjök tonu, syöshtono Sbô kong,

42 tjlä ga «Data, woydër ga llëbo wen owa bor kong dörö li, e wen tjwe bor kong llëme. Woydëp eni wleni ga shäryos eni. Gueniyo ga e laga tjarë llëm, e laga ber pjarë» le.

43 Eshko ga Sbô parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara ba kong, kong dbo twe obi wlo.

44 Ga woydë ara llëbo wen tjwe ba kong owa li kjishko ga syöshtono ara, shorya tjök tjök klung kjing go srëng dik.

45 Syöshtono pjir ga kojono, ga tek shrono shäng ba oppinggaga tjeng lishko ga wlëya bë tjeng pë, woydë lok ara kjishko.

* 22:37 Isaías 53.12.

46 Ga tjlē ba kong lok ga «¿Pjāy pē egaro? Pjāy kojōzong. Pjāy syōshtos Sbō kong ara, pjāy tjlīya Ārēshko ga pjāy kjimte Sbōrē, llēbo owa shāryē llēm wlo» le.

Jesús shara ba wloyogarē

47 Jesús tjlēydē pjitē llēm obishko ga nopga tjwe jong trāk llēme. Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjōk (12) kjlara ko Judas, e tek shāng ba bām go. Eshko ga tek shrono shāng Jesús zlong bāng, lō shiya† wlo.

48 Eshko ga Jesús tjlē ba kong ga «Judas, ¿no to ter kjok dogo dwayo ēre lō ship, iēp ber tjeng oba wloshko wlore?» le.

49 Tek lōng llēno miydara ba oppinggaga lōng lirēshko ga tjlē lok ba kong ga «Tjlapga, ¿shji ēngkjwē ba tjok drōng gore?» le.

50 Jekdo eshko ga kjlara jūni drōng shino, ga syōshtaga kēsbangyo li parkaga kwomgwo kēlēkong zakza tas jer lon pjik buk tōshko erā.

51 Eshko ga Jesús tjlē ba oppingga li kong ga «¡Wēyē! ¡Kjweni llēme!» le, ga parkaga li kwomgwo porwara, ga poptonoe.

52 Eshko ga tjlēno ba kfragaga kong. Epga syōshtaga kägāyoga, Sbō u daga kägāyoga, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo bakoe. Tjlē ba kong lok ga «¿Pjāy tjwe bor shak drōng tjok, wlēng no shpokklo tjok kjweni ega? ¿Tja shamishko ga tja ēngkjwē homi tjok lēmiro?»

53 Tja oōr shāng oba ping ara, Sbō u zlong bāng, pjāy lōng lishko. ¿Tja sharomi eshko llēm egaro? Gueniyo dbaryo koshoromi li, e oōtonge. Eni tjok ga kjok ichaga li beno Ārē le.

54-55 Eshko ga Jesús shara lok, sōra to jongya syōshtaga kēsbangyo li ushko. Pedro jek shāng kā kjwaraso kā kjwaraso ba irgo. Oōtong lōng eshko ga opzrēno jek u li rōshko, ga Pedro beno sōk iōkkok, u bongkjako, iōk borkegaga lōng li tjok.

56 Eshko ga kjoglo shāng kjlara, syōshtaga kēsbangyo parkaga wleniyo. Īna ga Pedro sōk iōkkok. Ga ĩya yōtso robyē wēlēshko ga tjlē nopga lōng li kong ga «Domer sōk kjwe jēk shāng Jesús tjok bakoe» le.

57 Kuya sōk ga tjlē kjoglo li kong ga «¡jyō! ¡E ē miydēr llēme!» le.

58 Wop tjok ga oblē omīno, ga tjlē ba kong ga «Pja ēmdē ga ba kjlarayo» le.

Kuya ga tjlē ba kong ga «¡jyō! ¡Tja llēme!» le.

59 Wop ara obi ga oblē tjlē ga «Domer kjwe Galilea so. E kjīshko ga miydērwa pjlu ga kjwe jēktong shāng ba tjok» le.

60 Kuya ga tjlē ba kong ga «¡jyō! ¡Lēye lēp shāng li miydēr llēme!» le.

Pedro shāng tjlē obishko ga kjōrkō kjlunoe.

61 Eshko ga Tjlapga Jesús bojono tek, Pedro ĩya drēng, ga woyoshre Pedrorē kjlay ga Jesús tjlēno ba kong ga «Kjōrkō kjluntē llēm obishko ga “Jesús, e ē miydēr llēme” lorop oba kong pjloglo mya tjān» lara.

62 Eni ga opshino ey dwayo, ga slatong ara jlōkoyo.

Jesús joywara ba dagagarē

63 E irgo ga nopga lōng Jesús daga li ba joywono, ga shpora lok ara.

64 Ga bokkwo go shwomzrēng kjrochara lok tuke. Ga tjlē lok ba kong ga «Pja yoga ērē los borwa kong» le.

65 Ga lāywara lok owa oblē oblē ara bakoe.

† 22:47 **Lō shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

Jesús söraba öötong shäng Judío Kjok Ligwegaga Keskësyo bokshto

⁶⁶ Kjok shröngto ga Judío Kjok Ligwegaga Keskësyo tōno lok uunkong, syōshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok ligwekklo tara Moisésdē li go bakoe. Eshko ga Jesús sōra lok, jek öötong shäng tjlapgaga li bokshto.

⁶⁷ Ga tjlē lok ba kong ga «¿No pjluyo ichara Sbörē shrono shäng li, e pjare? Los borwa kong» le.

Kuya ga tjlē ba kong lok ga «¿Loror bomi kong wleni ga tjlōkwo kjrēmi llēme.

⁶⁸ Ga pjāy kong llēbo kjakrokēr kjwe ga tja dboryēmi llēm bakoe.

⁶⁹ Gueniyo Sbō, llēye shārye woydē li shārye ga pjlūe. Ga eeri jek lēkong ga no to ter kjok dogo dwayo ēre sirkeno öötong sök ba orkwo kēlēkong» le.

⁷⁰ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «¿Eni ga pja Sbō Ware?»

«Lēmi löng pjāydē om go eni» le ba kong.

⁷¹ Kuya lok ga tjlē ēng kong ga «Le shäng om go ba kjamo go. ¿Nopga wlēy ba rotē obi llēno?» le lok eni.

23*Jesús söraba Pilato bokshto*

¹ E irgo ga löng eshko li kojono uunkong, ga Jesús sōra lok, jek öötong löng Pilato bokshto.

² Eshko ga rote löng ara. Tjlē ga «Domer kjwe wlēnorwa shäng oba shdök ara kjok kjwang jīkong. Oba pīya shäng kā potjwlēk pjlū kēsbangyo sök Roma kjokyo li kong llēme le eni. Tjlē obi ga “No pjluyo ichara Sbörē shrono shäng li, e tja” le eni bakoe» le.

³ Eni ga Pilato tjlē ba kong ga «¿Judío pjluyo li pjare?»

«Lēp sök om go liro» le ba kong.

⁴ Eni ga Pilato tjlē syōshtaga kägäyoga kong, nopga tjeng ara li kong ga «Domer ēre bor kong ga llēye owa shāryara ber shdungko wlo drete» le.

⁵ Gueniyo tjlē lok jek obi ga «Tjōkwo le shäng li go ga oba shdöya ara Judea kjokyo kjok kjwang jīkong. Soyara tek shäng Galilea kjokyo dwayo, era eni tjok ga shrono shäng jūshko bakoe» le.

Jesús söraba Herodes bokshto

⁶ Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Domer ēre Galilea sore?»

⁷ «Ēng» le lok ba kong. Eni ga ichara Pilatorē jek Herodes shwoy, e Galilea so pjluyo kjīshko. Ey dbaryo ga Herodes sök Jerusalén kjokyo.

⁸ Eni ga sōra lok, jek öötong shäng ba bokshto ga Herodes beno wopjlū anmoyō. Jesús, e lanyotkēba ara li kura tek kjupābāshko, ga İya woydē, llēbo İydēba llēm wleniyo pīya ba kong wlo.

⁹ E kjīshko ga kong llēbo kjakrokara ara, gueniyo dboryara llēme.

¹⁰ Syōshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok ligwekklo tara Moisésdē li go, e löng eshko bakoe. Ga rotara lok ara iir go.

¹¹ Eshko ga joywara Herodesdē ara. Ba ēngkjwagaga omshāryono eni bakoe. Doyara lok shwong tjwlō ara go, pjlū shwongyo dik, joywe lok wlo, ga ichara jek irōng obi Pilato shwoy.

¹² Ey dbaryo ga Herodes, Pilato, e opyono beno löng wopjlū ēng tjok. Bām go ga löng iirkē ēng tjok erā.

Jesús ichara Pilatorē, zrōya lok wlo

¹³ E irgo ga nopga rokara Pilatorē uunkong tek ba shwoy, syōshtaga kägäyoga, no ichagaga, e tjok.

14 Töna löng pjir ga tjlä ba kong ga «Domer ère söromi shäng bor bokshto, oba shdöya ara kjishko lëmi. E kjishko ga llëbo kjakrokroror ba kong ara bomi bokshto, gueniyo rotëmi löng li, e bor kong ga llëye drete.

15 Herodes kong ga llëye dret bakoe. Ichara shrono shäng bi kong iröng obi e kjishko. Miydër pjlu ga llëye owa shäryara ber zröko wlo drete.

16-17 E kjishko ga shdun. E irgo ga rayër toe» le.*

18 Kuya lok ga öö le lok uunkong, tjlä Pilato kong ga «¡Domer kjwe zrözong! ¡Barrabás döpdé borwa kong dey!» le.

19 (Domer le löng li, e bängzak shäng no shdüzlöng uyo roshko. Dënashko ga ba pjlu, e woyle llëme. E kjishko ga ëng töno oblë tjok kjlöbö, ga ëngkjwono lok pjlu nopga tjok, ga nopga zröra lok. E kjishko ga bängzak shäng eshko.)

20 Jesús döya woyle Pilatorë, ga tjläno nopga löng li kong jek obi.

21 Gueniyo öö le lok uunkong, tjlä ba kong ga «¡Zrös pjang kjlös go! ¡Zrös pjang kjlös go!» le lok eni.

22 Eni ga Pilato tjläno ba kong jek pjlara obi, öötong pjloglo mya. Tjlä ga «¿Llë kjïy? Llëbo owa shäryara li lozi bor kong. Llëye wlënor ba go owa ber zröko wlo drete. E kjishko ga shdun. E irgo ga rayër toe» le.

23-24 Kuya ga öö le lok jek tjë jikong, Jesús iche zröya lok pjang kjlös go wlo. Eni ga nopga löng li wlëpyotke Pilatorë ga ä kuzong ga wotjlino oblë, llëye woyle lok li shäryara ba kong eni.

25 Eni ga domer bängzak shäng no shdüzlöng uyo roshko lara lok li döra, ga Jesúsda twara ba ëngkjwagaga kong, llëye woypara nopgarë ba kong li shärye lok ba kong wlo.

Jesús zröraba pjang kjlös go

26 Jesús söya lok jek zröya pjang kjlös go wlo wopro ga domer tek shäng kjlara ko Simón, e Cirene so. Tek shäng iröng ba kjokshko dwayo ga shara ëngkjwagaga jek löng lirë, ga ichara lok dbo go Jesús kjlös li sök ba irgo.

27 Oba jek löng ara ba irgo, tjräko walëga löng ara, slar ara ba kjishko.

28 Iya Jesúsde bojono iröng, ga tjlä ba kong ga «Walëga Jerusalén so, pjäy slar bor kjishko llëme. Pjäy slar bomi kjishko dey, bomi wapga kjishko bakoe.

29 Llono ga oba tjlä ga «Walëga kjrong, wapga llëm wleniyo, löng wopjlu li epga» lëba eni.

30 Ey dbaryo ga nopga tjlä dlup tjeng li kong ga »«Pjäy lon ter borwa kjing go, tjawa jek jëktëng ber dret wlo»† le eni.

31 ¿Shäryëba eni kjor kësöng kong ga llëye wen kjor dogro li kong?»‡ le.

32 Eshko ga domerga owa wleniyo söra tjeng do pjök, zröya lok Jesús tjok wlo.

33 Ga öötong löng kjokyo ko No Kä Dboglo dlupyoshko ga Jesús löra lok pjang kjlös go, domerga do pjök li tjok, kjlara pjang or këlä, kjlara pjang or milë, kjlösyo dboy dboye.

34 Eshko ga Jesús tjlä ga «Data, llë shäryayde miyde löng llëme. E kjishko ga llëbo owa shärye löng ère lös ba kong ber drete» le.

* **23:16-17** Tek dënashko ga kjibokwo ère jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «... le. Äär lu pjlobi go ga dbar shrëkkloshko ga nopga bängzak tjeng no shdüzlöng uyo roshko li raye no ichagarë kjlara kjuwe. † **23:30** Oseas 10.8. ‡ **23:31** *Kjor kësöng* le li, e *Jesús* loklo. *Kjor dogro* le li, e *nopga owa* loklo. Eni ga Jesús shdunaba ara eni kuzong ga nopga owa ber shdungko kjang anmoyö.

Eshko ga ëngkjwagaga tjeng li tjöto lok llëbo jyäglo go, Jesús shwong li ber ë kong İya lok wlo.Š

³⁵ Nopga löng ara eshko ba İk. No ichagaga löng li omläywono lok owa ara, tjlë ga «Oba oblëra döra, eeri ga woyde ga opdök om go. Tjlëno ga no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li e'lara, e kjraga Sbörë om go lara eni bakoe. Lara eni li jlö wleni ga woyde ga opdök om go» le lok eni.

³⁶ Ængkjwagaga löng li omjoywono lok bakoe. Kjillgwo bo dyo shpoä twara lok ba kong ie wlo, joywe lok wlo.

³⁷ Ga tjlë lok ba kong ga «Pja judío pjluyo jlö wleni ga pja opdös om go» le.

³⁸ Ga Jesús lök pjangshko li kopshko, kijbokwo iak pjang kjwara, e zröya lok llë kjÿ miydëba wlo. Kijbokwo tak pjang li tjlë ga «Domer ëre, e judío pjluyo.»

³⁹ Domerga owa wleniyo lök lok ba tjok kjlara omläywono eni bakoe. Tjlë ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja llëmdo? Pja opdös om go, ga tjawa döš eni bakoe» le.

⁴⁰ Kuya kuya ba kjlara pjang lirë ga tjlë ba kong ga «¿Pja Sbö bangkjрэ llëmdo? ¿Pja shdungoba ba tjok bek llëmdo?»

⁴¹ Shjira llëbo owa shäryono jlökoyo, shji shdungoba wlo. Gueniyo domer kjwera, llëye owa shäryara llëme» le.

⁴² Eshko ga tjlë Jesús kong ga «Pja äär ber sök no pjluyoshko ga tja woyoshreba» le.

⁴³ Kuya ga tjlë ba kong ga «İer bop kong jlökoyo ga eeri dö ga pja ber sök bor tjok kjok ko Paraíso * lishko» le.

Jesús wolono pjang kjlös go

⁴⁴⁻⁴⁵ Öötong dlo dlw bek ga kjok ro zoktong kjok kjwang jikong beno yët erä. Beno eni äär jong dlo pjö lé wleni. Eshko ga Sbö u roshko ga shwong kësang iak pjang eshko li dwlëtong ter aas beno kjing pjök.

⁴⁶ Ga Jesús tjlëno dbo go, tjlë ga «Data, bor sëya ëre İer ber tjeng bop wloshko» le, ga wolonoe.

⁴⁷ Löc pjang kjlös go li bokshto ga ëngkjwaga Roma so li kägäyo shäng eshko kjlara. Llëbo weno li İya ga Sbö poshrëra, ga tjlë ga «Shinmo lök pjang kjlös go kjwe, e pjlo bek jlö» le.

⁴⁸ İya nopga löng eshko lirë ga to iröng ba ushko pjlu kjing shpok, woydë ara kjışhko.

⁴⁹ Gueniyo nopga Jesús miydë pjlu wleniyo li beno tjeng llëbo tjeng kës ëre İk pjola sit, walëga tek tjeng Galilea kjokyo dwayo Jesús tjok li tjok.

Jesús doyo jnena José

⁵⁰⁻⁵¹ Eshko ga domer shäng kjlara ko José. E Arimatea so. E wotjlik pjlu, pjlo bek Sbö bokso. Sbö ber no pjluyo dbaryo li koshe sök bakoe. Domer li Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo kjlarayo, gueniyo llëye shäryara lok Jesús kong li woydara llëm, ba kong ga beno bëy llëme.

⁵² Jesús wolono irgo ga domer li jek öötong shäng Pilato shwoy, ga Jesús doyo rokara ba kong, jneya wlo.

⁵³ E irgo ga jek öötong shäng shinmo lök pjang kjlös go lishko. Eshko ga doyo li lona ter töshko, popgara shwong ko pjlublün, pjlu wleniyo go, ga söra jek

Š **23:34** Löyde lok pjang kjlös go llëm obishko ga ba shwong skwara lok pjire. * **23:43** Sbö sök kjok dogo li kjokyo kowëba **Paraíso**.

sakshko. Eshko ga iara beno buk pjlëbgwo kak jong guëmkwota roshko. Eshko ga èye iaydëba llëm obi.

⁵⁴ Dbar eshko ga poshàryozlong dbaryo li ey. Eshko ga woshtozlong dbaryo li dloyo ääto, kjok sèng tjän.

⁵⁵ Walëga tek tjeng Galilea kjokyo dwayo Jesús tjok li jek löng José irgo, ga shinmo doyo iara beno buk sakshko sorë li, e ìna lok pjire.

⁵⁶ E irgo ga jek öötong löng ushko, poshtikklo llë lö pjlëblë wleniyo, e shàryë, shinmo doyo poshtik e go wlo lara. Gueniyo shàryayde pjité llëm obishko ga woshtozlong dbaryo li öötonge. E kjìshko ga woshtono lok, tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë go sorë li eni.

24

Jesús woshrono iröng obi

¹ Öötong sondë kjok shröngto ga jek lok jongya sakshko, Jesús doyo iak buk lishko. Poshtikklo shàryara li söya tjeng ba tjok.

² Öötong löng eshko ga ak kësang jong ba sak bängzakklo li wlëna lok dik beno jong pjlëbgwo li sor go.

³ Eni ga opzrëno jek pjlëbgwo li roy, gueniyo shinmo doyo drete.

⁴ Woyotjlíya löng obishko ga domerga weno tjeng do pjök, shwong kälä lletlet.

⁵ Iya lok ga beno löng sëya llëm, ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go. Eshko ga domerga li tjlé ba kong lok ga «¿Shäng së li wlëmi shinmo tjrëko llënoró?»

⁶ Buk na llëme. Woshrrara Sbörë iröng obi. Zröydëba llëm obishko ga llëye lara bomi kong Galilea kjokyo li woyoshrozä. Tjlëno ga

⁷ “No to ter kjok dogo dwayo ère iëba ber tjeng nopga owa wloshko guing, tja zröya lok pjang kjlös go wlo. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi” lara bomi kong eni» le.

⁸ Kuya lok ga tjökwo lara li woyoshraae.

⁹ Eni ga opshino lok eshko dwayo, ga jek öötong löng Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li löngshko. Eshko ga llëbo ìna, kura kës li lara lok pjir ba kong, ba pjeyoga llamo tjeng eshko ba tjok li kong bakoe.

¹⁰ Tjlökwo roy sögaga li, e María Magdala so, Juana, María Santiago meké, walëga llamo oblë li bakoe.

¹¹ Kuya Jesús oppinggaga lirë lok ga tjökwo kjre lok llëme. Wotjlík lok ga walëga li skwë kjoyoe le.

¹² Eni ëmdë ga Pedro jek zron jong sakshko. Öötong shäng eshko ga opzrëno jek ba roshko, ga shwong shinmo pjrikklo li ìna beno buk eshko eröe. E irgo ga to iröng ushko, llëbo weno shinmo kong li woyotjlíya jek shäng.

Jesús weno ba oppinggaga do pjök kong

¹³ E irgo ga Jesús oppinggaga do pjök jek jëk löng irbo jek jong äär Emaús kjokyo li bäng. Emaús kjokyo ber buk pjola, shji opshik jek jëk Jerusalén kjokyo dwayo kjok shröngto ga shji äär kjok eshko dlo dluw dik wleni.*

¹⁴⁻¹⁵ Jëk löng llëbo shàryono Jesús tjok li lanyotkë èng tjok. E wopro ga Jesús tek shrono shäng ba zlong, ga jek jëk shäng ba tjok,

¹⁶ gueniyo e è miydara lok jekdo llëm, woydara Sbörë eni llëm kjìshko.

* **24:13** Jerusalén kjokyo dwayo äär Emaús kjokyo wlo ga e wop kilómetro sak kjwara kjingsho kjwara (11) dik.

17 Eshko ga Jesús tjlē ba kong ga «¿Pjāy jek jēk löng llē lanyotkē ēng tjok?» le.

Kuya lok ga slongtēng löng, woydē ara.

18 Kjlara ko Cleofas tjlē ba kong ga «¿Kjakrokēp ega? Llēbo shāryono Jerusalén kjokyo tjaqlēn jā, e miydara nopga uunkongdē. U ĩga llē ěmdē ga ommiydono lok pjire. ¿Eni ga pjara ommiydono llēm sorēro?»

19 «¿Llēbo shāryono eshko li llē?» le.

Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Domer shāng kjlara ko Jesús, e Nazaret so. E Sbō tjlōkwo laga, llēye shārye li, llēye le li, e dbo ara. Sbō kong ga tjwlō ara, nopga kong ga eni bakoe.

20 Gueniyo syōshtaga kāgāyoga, bi tjlapgaga, e twara lok oba kong, zrōkoba wlo, ga zrōraba pjang kjlōs go.

21 Tjawara wotjlīno ga e shji Israel tjēyoga dōga lororwa. Gueniyo shāryono eni eeri ga öotong dbargwo mya tjān.

22 »Eerishko kjok shrōngto ga walēga jēk löng borwa tjok kjong kjong jek öör löng sakshko,

23 gueniyo shinmo li doyo wlēna llēme. Tek shrono lok irōng obi ga tjlē borwa kong ga “Sbō parkagaga kjok dogo so weno löng borwa kong yoshko wleni, ga tjlē ga ‘Jesús, e woshrra Sbōrē irōng obi’ le lok borwa kong eni” le.

24 E irgo ga borwa pjeyoga kjong kjong jek öör löng sakshko bebi, ga llēbo wlēna lok, lara walēga lirē sorē li eni. Gueniyo Jesúsda ĩna lok llēme» le.

25 Kuya ga tjlē ba kong lok ga «¿Pjāy kā kjange! ¿Pjāy opping ĩlonoro? ¿Tjlōkwo lara Sbō tjlōkwo lagagarē lok tek kēgongshko kēs li, e kjrēmi ĩlonoro?»

26 ¿No pjluyo iche le Sbōrē li, e shdungoba bām go wlo, e irgo ga ie Sbōrē ber tjwlō ara llēmdo?» le.

27 E irgo ga tjlōkwo tak pjang ba kjīshko Sbō tjlōkwo go li, e pjllōlgwera ba kong pjire. Soyara Moisés kjibokwoyo li go, āar pjē jong Sbō tjlōkwo lagaga tek dēnashko so kjibokwoyo tjeng kēs li go bakoe.

28 Ga jek löng āato kjok āar woydē lishkoshko ga Jesús jek jēk shāng obi, āar jek kēgong woydē wleni.

29 Gueniyo mana lok ber sök ba tjok. Tjlē lok ba kong dbo go ga «Pja jek kēgong ame. Kjok sēng tjān, kjok ro zatōe. Pja ber sök borwa tjok kjok ēreshko dey» le. Kuya ga opzrēno jek shāng ba tjok, ber sök ba tjok eshko wloro lara lok.

30 Eshko ga sirkeno sök ba tjok lok, iē wlo, ga pjlung shosho suk pjir kjrara kjwara, ga tjlē Sbō kong ga «Tjawa kong dli tworop ēre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjīshko» le. E irgo ga pjlung shosho li tora, twara sira sira ba kong lok.

31 Jekdo eshko ga bokkwo roshwino wleni, e ě miydara lok pjir, gueniyo sök li jek jēktēng erā.

32 Eshko ga tjlē lok ēng kong ga «Shji tek jēk löng ba tjok irbo bāngshko ga Sbō tjlōkwo pjllōlgwera bi kong. ¿Eshkoshko ga shji wopjlu ara anmoyō llēmdo?» le.

33 Jekdo eshko ga sano jek irōng Jerusalén kjokyo. Öotong löng eshko ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li wlēna tōno löng eshko, nopga oblē tjok.

34 Ga tjlē lok shrono löng li kong ga «Tjlapga Jesús woshrono irōng obi jlōe. E weno shāng Simón kong tjān» le.

35 Kuya lok ga llēbo weno ba kong irbo bāng li, e lara ba kong pjire. Pjlung shosho suk pjir torashko ga e ě miydara lok sorē li, e lara ba kong pjir bakoe.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kong

³⁶ Ga lanyotke löng obi wopro ga Jesús weno shäng ba tjreko, ga tjlä ba kong lok ga «Miga. Pjäy ber löng wlêpe» le.

³⁷ İya, kuya lok ga beno löng sëya llëm, bangkjre lok ara. Wotjlik lok ga ba shingyo le.

³⁸ Eni ga Jesús tjlä ba kong obi ga «¿Pjäy sëya llëm ega? ¿Tja woshrono iröng obi woyotjlimi llëm ega?

³⁹ ¿Tja li shängdo! Bor orkwo ëre İzĩa. Bor dre ëre İzĩa. Tja porwozĩa. Bi shingyo, e sho dret, dboglo dret, botoyara tjok» le.

⁴⁰ Lara eni ga ba orkwo bäng, ba dre bäng, e pina ba kong lok.

⁴¹ Kuya, İya lok ga tjläkwo kjayde lok jlökoyo llëm obi, gueniyo beno löng wopjlú anmoyö, yëy le lok bakoe. Eshko ga tjlä ba kong lok ga «¿Pjäy jüşhko llëbo uako tjokde?» le.

⁴² Kuya lok ga kong mã sho suk pjir wleniyo twara ba kong bok kjwara,

⁴³ ga kjrara, uara ba bokshto.

⁴⁴ Eshko ga tjlä ba kong lok ga «Tja shäng bomi tjok obishko ga tja tjläno bomi kong ga «Tjläkwo tak pjang bor kjishko Moisés kjibokwoyo li go, Sbö tjläkwo lagaga tek dënashko so kjibokwoyo tjeng kës li go, kjibokwo ko *Salmos* go, e shäryë uunkong kjluwe» loror bomi kong eni» le.

⁴⁵ Eshko ga epga kjimtara Sbö tjläkwo tak pjang li llë loklo miydë pjluë.

⁴⁶ Tjlä ba kong ga «Tjläkwo tak pjang li tjlä eni: “No pjluyo iche le Sbörë li, e wolon wlo. Gueniyo äar dbargwo mya ga woshre Sbörë iröng obi.”

⁴⁷ Tjläkwo tak pjang obi tjlä eni: “Ba ko goshko ga tjläkwo lëba tjëyo kjrina kjrinalöng kjok ëre kjing go li kong. Tjläkwo lëba li ëre: ‘Llëbo shäryëy löng owa li, e owa jlöe lëy, ga rayëy ga owa pjang bi go li löya Sbörë ber drete.’ ”

⁴⁸ Pjäy beno löng llëbo İnomi, kuromi li roy laga oba kong.

⁴⁹ Ga bomi go Sbö Sëya ichër kjok dogo dwayo äar ber kësbang bomi tjok, İlara bor Datarë jlökoyo sorë li eni. Gueniyo pjäy ber löng ëreshko Jerusalén kjokyo, ëye lër shäng bomi kong li shrono guing» le.

Jesús to jem kjok dogo

⁵⁰ E irgo ga epga söra jek Jerusalén kjokyo dwayo, öötong löng Betania kjokyo. Eshko ga orkwo poyono, ga tjläkwo İlara beno pjlu ba kong lok.

⁵¹ Shäng tjlä obishko ga opkjono eshko dwayo, ga söra Sbörë to jem kjok dogo.

⁵² E irgo ga poshrëra lok ara, ga sano to tek löng wopjlú iröng Jerusalén kjokyo.

⁵³ Eshko ga beno löng Sbö poshrëk, ba u zlong bäng enido.

Evangelio según Juan Jesucristo roy pjlú ère, e jyá tara Juandë Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. E judío. Dënashko ga e ma shaga ba kjlara Santiago tjok. Pjlara ga löng parkë di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea li sor goshko ga epga rokara Jesúsdë opping ba tjok. Kuya lok ga to jek ba tjok, beno löng ba oppingga shara. E irgo ga öötong beno löng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li pjeyoga bakoe. Ba oppingga woyde Jesúsdë ara ba kjlara wleni tak pjang kjibokwo ère go li, e Juan om go.

Jesús wolono, ga woshwara Sbörë iröng obi irgo ga judioga ara löng ba kjok baïya lishko llëm, öötong beno löng kjok shto oblë oblë shara. Woyotjlikoba ga kjibokwo ère tara Juandë judioga löng kjok shto oblë oblë li kong. Kjibokwo ère tara ba kong llëno, e tara beno pjang Juan 20.31 go. Tjlë ga «Ère toror, miydëmi e go wlo ga no pjluyo ichara Sbörë li, e Jesús, e Sbö Wa bakoe. Ga pjây mär ba go wleni ga pjây ber löng së ÿyado Sbö tjok.»

Tjlökwo li weno beno no

¹ Shäng kjlara ko Tjlökwo.*

Kjok ère dämär, llëye llëm obishko ga
e sök tjän.

E sök Sbö tjok,
ga e Sbö.

² Llëye llëm obishko ga
e sök Sbö tjok.

³ Ba go ga
llëbo tjeng kës ère shäryara Sbörë
Llëbo tjeng kës ÿ löng ère,
e shäryara ba go.

⁴ Llëbo tjeng së kës ère, e laga erë.
Shji uunkong ber löng së tjaglën wleni, e laga erë bakoe.

Shji kong kjok miydë twaga li e,
e bi kong ga iök jong shjiy wleni.

⁵ Kjok ro sï lishko ga
iök li jong shjiy ÿyado,
e sjëya kjok ro sï lirë ga äe.

⁶ Eebor ga domer weno shäng kjlara ko Juan, e ichaga Sbörë.

⁷ Ichara Iök Shjiy li[†] roy lë oba kong, nopga uunkong mär ber löng ba go wlo.

⁸ Juan, e Iök Shjiy li llëme. E shrono shäng Iök Shjiy li roy laga erë.

⁹ Iök Shjiy jlökoyo li, shji uunkong ber löng kjok miydë ara li laga erë, ga eshko ga tjwe dörëe.

¹⁰ Eshkoshko ga sök kjok ère kjing go, ga kjok ère shäryara kës ëmdë ga e ë miydaraba llëme.

¹¹ Öör shäng kjok baïya lishko, gueniyo wlojkrara ba tjëyogarë llëme.

* **1:1 Tjlökwo** le li, e **Jesucristo** loklo. † **1:7 Iök Shjiy** le li, e **Jesucristo** loklo.

¹² Gueniyo no kjong kjongda omwlokjrono, ga beno löng mär ba go. Epga iara beno löng Sbö wapga.

¹³ E weno beno Sbö wapga, shji nopga wen kjok ëre kjing go dik llëme. E laga domerdë llëm, e laga Sbörë.

¹⁴ Ga Tjlökwo li, e weno beno no, ga beno sök shji nopga tjok. E Data Sbö Wa kjaraso, e Sbö bakoe. E kjishko ga e dbo ara, ga ba dbo kälä inoy wëlle. E go ga Sbö wopjlú li, Sbö tjlökwo bek li, e shrono beno sök bi tjok, iy, kuy wlo.

¹⁵ Juan tjlëno ba kjishko, tjlë ga «Kjupäshko ga tja tjlëno bomi kong ga “No tjwe bor irgo kjlara. Gueniyo tja llëm obishko ga sök tjän. E kjishko ga tjlwö ara bor kjinmo” loror eni. Ga loror li shäng kjwe» le.

¹⁶ Ba wopjlú ara li kjishko ga shji uunkong kjimte iyado.

¹⁷ Dënashko ga kjok llgwekklo twara Sbörë Moisés kong, le bi kong wlo. E goshko ga e llë miydoroye. Ga Sbö wopjlú li sorë, Sbö tjlökwo bek li llë, era miydoroy Jesucristo go.

¹⁸ Sbö, e İga ërë llëme. Gueniyo ba Wa kjaraso li, e Sbö bakoe. Data Sbö miyde sök owa llëm, ga e sorë laga erë bi kong.

Juan No Waga tjlëno Jesús kjishko

¹⁹⁻²⁰ Pjlara ga syöshtagaga Sbö kong, ba kjimtagaga Levi tjëyoga, e ichara judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo löng Jerusalén kjokyo lirë tjlë Juan kong ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pjare?»

«Tja llëme» le ba kong wëlle.

²¹ Ga kjakrokara lok jek obi ga «¿Eni ga pja ë? ¿Pja Elías tjwaydere?»

«İlëme» le ba kong.

Ga kjakrokara lok jek obi ga «¿Sbö tjlökwo laga tjwe lëba li pjare?»

«İlëme» le ba kong.

²² Eni ga tjlë lok ba kong ga «Eni ga pja ë los borwa kong om go, roy sörwa borwa ichagaga kong wlo» le.

²³ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Kjibokwo tara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë. Tjlëno beno eni:

»“Kjok dogro no llëmshko ga ëbo tjlë shäng dbo go ga

‘Irbo shäryozİ ber bek Tjlapga tjwe li kong’ le.”[‡]

Ëbo tjlë shäng dbo go lara li, e tja layde» le.

²⁴ Fariseoga löng eshko kjlëbö.

²⁵ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Pja no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li llëm, pja Elías llëm, pja Sbö tjlökwo laga tjwe lëba li llëm bakoe lëp shäng eni. ¿Eni ga pja no wë ega?»

²⁶ «Nopga wër shäng di goshko. Gueniyo bomi tjrëko shäng kjlara, era ë miydëmi löng llëme.

²⁷ No tjwe bor irgo kjlara li e. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llëm, e tjlwö ara bor kjinmo anmoyö kjishko»[§] le ba kong.

²⁸ Llëbo shäryono kës eni li, e shäryono Betania kjokyo, Jordán diyo kjwo kalëkong, no we jer shäng di roshko lishko.

Öng Wlëp Ushko So İlgwoklë ichara Sbörë li, e Jesús

²⁹ Wëshko ga Jesús İya Juandë tek shäng tjwayde ba shwoy ga tjlë ga «İzİa! Öng Wlëp Ushko So İlgwoklë ichara Sbörë li shäng kjwe. Shji öng ushko so zrök, owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret wlo. Domer kjwe öng ushko so

[‡] 1:23 Isaías 40.3. [§] 1:27 Drepkwota döga lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go.

eniyo wleni, owa pjang bi go li l̄ōya Sbörē ber dret wlo, shji nopga löng kjok ère kjing go kēs li kong.

³⁰ Kjpāshko ga tja tjl̄ēno bomi kong ga “No tjwe bor irgo kjlara. Gueniyo tja llēm obishko ga e sōk tjan. E kjīshko ga tjwłō ara bor kjinmo” loror eni. Ga loror li shāng kjwe.

³¹ Tja shrono shāng no wē di goshko, e ē miyde Israel tjēyogarē wlo, gueniyo tja ēmdē ga ommiydono llēme» le.

³²⁻³³ Ga Juan tjl̄ē jek obi ga «E ē miydēr shāng llēm obishko ga bor ichaga no wē di goshko li tjl̄ēno bor kong ga “Sbō Sēya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyē ber sōk ē kjing go li, era nopga go Sbō Sēya iche tjwe ber kēsbang ba tjok” lara bor kong eni. E irgo ga tja omīno ga Sbō Sēya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono beno sōk ba go.

³⁴ Tjara omīno eni, ga lēr bomi kong ga e Sbō Wa jl̄ōe» le.

Jesús oppinggaga bām ĩyo

³⁵ Wēshko ga Juan shāng eshko obi, ba oppinggaga do pjōk tjok.

³⁶ Jesús ĩya shāng ga tjl̄ē ga «ĭl̄z̄l̄! Ōng Wl̄ēp Usho So ll̄gwokl̄ē ichara Sbörē li shāng kjwe» le.

³⁷ Kuya Juan oppinggaga lirē ga to jek lok Jesús irgo.

³⁸ ĩya Jesúsdē irōng ga tjl̄ē ba kong lok ga «¿ll̄ēye woydēmiro?»

«Tjlapga no pingga, ¿pja pē buk kjone?» le ba kong.

³⁹ Kuya ga tjl̄ē ba kong ga «Pjāy tek bor tjok, ĩmi wlo» le. Ga to jek lok ba tjok, oōtong löng u jong kjone sōk l̄ishko. Dlo tōy kuzong ga beno löng ba tjok eshko āar jong shkē go.

⁴⁰ Kjlara jūni ko Andrés, e Simón Pedro lēng.

⁴¹ Andrés opshino eshko dwayoshko ga jek oōtong shāng ba shjiy li shwoy ga tjl̄ē ba kong ga «ĭMesías * li, e wl̄ēnorwae!» le ba kong. (Mesías, e no pj̄luyo iche le Sbörē li loklo).

⁴² Eshko ga ba shjiy li sōra jek Jesús shwoy. ĩya Jesúsdē ga tjl̄ē ba kong ga «Pja ko Simón. Pja data ko Juan. Gueniyo pja kowēba ber Cefas shara» le. (Cefas, e Pedro loklo.)†

Felipe, Natanael, e rokara Jesúsdē

⁴³⁻⁴⁴ Wēshko ga Jesús jek jongya Galilea kjokyo le. Jek jēk shāngshko ga domer wl̄ēna shāng kjlara ko Felipe, e Betsaida so, Pedro, Andrés, e kjokyo. Felipe ĩya ga tjl̄ē ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

⁴⁵ Kuya ga jek oōtong shāng domer obl̄ē ko Natanael shwoy ga tjl̄ē ba kong ga «Tjl̄ōkwo tara Moisésdē kjok ll̄gwekklo go, ēbo tjwe kjlara llono li kjīshko. Sbō tjl̄ōkwo lagaga löng li omtono ba kjīshko bakoe. Domer lara lok li ĩnorwa. E ko Jesús, e Nazaret so, José wa»‡ le.

⁴⁶ Kuya ga tjl̄ē ba kong ga «¿Nazaret kjokyo lēpdo? ¿ll̄ēbo pj̄l̄u wen eshko laga ēro?»

«Kjweri shji to ĩk» le ba kong.

⁴⁷ Eshko ga jek oōtong löng Jesús shāng l̄ishko. Natanael ĩya Jesúsdē ga tjl̄ē ba kong ga «Domer tek shāng kjwe, e Israel tjēyo jl̄ōkoyo, tjl̄ōkwo le ga jl̄ōkoyo, jyōrkē llēm wleniyo» le.

⁴⁸ Kuya ga tjl̄ē ba kong ga «¿Tja no eniyo miydēp sorē?»

* **1:41** Mesías, e Hebreo tjl̄ōkwo. † **1:42** Arameo tjl̄ōkwo **Cefas**, e **ak** loklo. Grecia so tjl̄ōkwo **Pedro**, e **ak** loklo bakoe. ‡ **1:45** Eshko dbaryo ga Jesús, e José wa lēba, miga eni llēme.

«Pja rokayde Feliperë llëm obishko ga pja ñnor sök kjor jong kjlara ko *higuera* li dirko» le ba kong.

⁴⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, Sbö Wa li pja, Israel tjëyo pjluvo li pja bakoe» le.

⁵⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlëno bop kong ga “Pja ñnor sök kjor jong kjlara ko *higuera* li dirko” loror eni. Tja tjlökwo kjrorop e kjëshko. Ga llëbo ïp kësbang, ñnop kjwe kjinmo» le.

⁵¹ Ga tjlë ba kong obi ga «Lër bop kong jllökoyo ga llono ga ïp ga kjok dogo roshwing, ga Sbö parkagaga kjok dogo so jem löng, ter löng no to ter kjok dogo dwayo ère go» le.

2

Di kworkwara Jesúsdë beno kjillgwo bo dyo dbo ara

¹⁻² Dbargwo mya irgo ga oba orkwosmok löng Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Ga Jesús öötong shäng llëm ba oppinggaga tjok, mana orkwosmoga lirë kjïy. Jesús mekë sök eshko bakoe.

³ Oba löng orkwosmozlong dbaryo li shrëk wopro ga kjillgwo bo dyo dbo ara yë pjitonge. Eni ga Jesús mekë tjlë ba kong ga «Kjillgwo bo dyo dbo ara yë pjitonge» le.

⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «Mekë, çlëp shäng bor kong eni ega? Tja dbaryo äätë llëm obi» le.

⁵ Eshko ga ba mekë tjlë parkagaga löng li kong ga «Llëye le bomi kong li shäryozï eni» le.

⁶ Judïoga sgara löng orkwo shkwë yõtso enido, ba pjeyoga tek dënashko so sdëkwo sorë ga eni. E kjëshko ga di bapkwo tjeng eshko kjwo tjer (6), shäryak ak go, kjwara kjwara di shak bayo bonkö kësbang tjung wleni* kjwo sak pjök (20) dik, llëm ga sak mya (30) dik.

⁷ Eshko ga Jesús tjlë parkagaga löng li kong ga «Di bapkwo kjwe dlïzï di go» le ba kong, ga uunkong li dlina lok beno tjeng tjung di go.

⁸ Eshko ga tjlë ba kong lok jek obi ga «Shizï sira, ga sözï jek këm bomi kägäyo shäng wle kong» le.

Kuya lok ga shäryara eni.

⁹ Twara lok ba kägäyo kongshko ga miydara lok ga di li kworkwara Jesúsdë beno kjillgwo bo dyo dbo ara, gueniyo llë miydara ba kägäyorë shäng llëme. Eni ga iarashko ga domer orkwosmono li rokara tek ba shwoy,

¹⁰ ga tjlë ba kong ga «Nopga uunkong orkwosmozlong dbaryo shrëkshko ga kjillgwo bo dyo dbo ara iako owa llëm wleniyo twe nopga mak pjir löng li kong bäm go, ie lok wlo. Iara lok ara irgo ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjwlö chira wleniyo twe ba kong lok shara. Gueniyo pjara omshäryono eni llëme. çlako owa llëm wleniyo lira ship shäng kjwlë jã egaro?» le.

¹¹ Llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë bäm li e, shäryara eshko Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi. E go ga ba dbo kãã pina ba oppinggaga kong, ga beno löng mär ba go.

¹² E irgo ga to jek öötong shäng Capernaúm kjokyo ba mekë, ba lëmgä, ba oppinggaga tjok, ga beno löng eshko dbar kjwöbö.

Llëbo soynegaga löng Sbö u zlong bäng li ichara Jesúsdë drete

* **2:6 Bonkö kësbang tjung wleni, e bayo litro pkëng (4) dik.**

¹³ Israel tjëyoga dõktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo judioga kong li dörö kjishko ga Jesús jek õõtong shäng Jerusalén kjokyo.

¹⁴ Eshko ga opzrëno jek shäng Sbõ u zlong bäng ga nopga wlëna löng llëbo soynek, sögla, öng wlëp ushko so, dunggwo bakoe. Nopga oblë wlëna wloktong löng dbur kjlopswë.

¹⁵ İya Jesúsdë eni ga no shpökklo shäryara pjlara kjillgwo go, ga löng li ichara jek eshko dwayo dret, ba öng llë tjok. Dbur kjlopswaga dburyo li dbura ba shjiryö, ga ba dbur bapkwö kjlopswozlong li poskara beno tjeng töshko.

¹⁶ Ga tjlä dunggwo soyne gaga löng li kong ga «¡Bomi dunggwo kjwe shizí ère dwayo! ¡Bor Data u ère iëmi ber jong llëbo soynezlong uyo llëme!» le.

¹⁷ Eshko ga tjlökwö tak pjang Sbõ kjibokwoyo go li woyoshrara ba opping-gagarë lok kjrina. Tak pjang li tjlä ga «Tja wo pjang bop u li go İyado. Tja ymo ara ba kjishko.»†

¹⁸ Eshko ga judioga tjeng li tjlä lok ba kong ga «¿Llëye shäryëp shäng li shäryëp ega? ¿Pja ichaga èrë? Pja ichaga Sbörë wleni ga llëbo İydëba llëm wleniyo shäryös borwa kong, e miydërwa e go wlo» le.

¹⁹ Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Sbõ u ère shdözi ber dret, ga äar dbargwo mya ga shäryër ber jong ba shtoshko iröng obi» le.

²⁰ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Sbõ u ère shäryëba wlo ga woydara lu pjloglo sak pkëng kjingsho tjer (46). ¿Ga pja omshäryë dbargwo mya lëp sorëro?» le.

²¹ Gueniyo Sbõ u le shäng li, e ba doyo om go li layde.

²² E irgo ga wolono, ga woshrara Sbörë iröng obishko ga llëye lara li woyoshrara ba opping-gagarë lok. Eshko ga Sbõ tjlökwö tak pjang li, e kjrara lok, ga Jesús tjlökwö kjrara lok eni bakoe.

No wotjlik sorë, e miydara Jesúsdë pjire

²³ Ga nopga löng Israel tjëyoga dõktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrëkshko ga Jesús shäng llëbo İydëba llëm wleniyo shäryë Jerusalén kjokyo. İya nopga löng eshko lirë ga kjone kjone beno löng mär ba go.

²⁴ Gueniyo nopga wotjlik sorë li miyde Jesúsdë shäng pjire. E kjishko ga tjlökwö lëba li kjire uunkong llëme.

²⁵ Nopga wotjlik llë, e miyde shäng pjir İyado. E kjishko ga wotjlik sorë li lëba ba kong guing llëme.

3

Jesús, Nicodemo

¹ Domer shäng kjlara ko Nicodemo, e fariseo, judiö tjlapga kjok llgwegga wleniyo bakoe.

² Shkër kjwara ga jek õõtong shäng Jesús shwoy ga tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, miydërwa ga pja ichaga Sbörë no ping. Sbõ shäng bop tjok llëm kjwe ga llëbo İydëba llëm wleniyo shäryëp shäng li shäryëp ga äe» le.

³ Kuya ga tjlä ba kong ga «Lër bop kong jlökoyö ga shji uunkong weno pjlara. Gueniyo ëye wen jek pjlara obi llëm ga äar ber Sbõ nopga ga äe» le.

⁴ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Shji õõtong këguë tjän ga shji wen obi sorë? Shji äar ber buk bi mekë bö roshko, shji wëya jek obi wlo ga äe» le.

⁵ Kuya ga tjlä ba kong ga «Lër bop kong jlökoyö ga ëye we Sbõ Sëyarë, ga wëya ber tjaglën wleni llëm ga äar ber Sbõ nopga ga äe.

† 2:17 Salmo 69.9.

6 Ëye wengga norë ga ber no eröe. Ëye äär ber Sbö ī wlo ga woyde ga wengga Sbö Sëyarë.

7 “Nopga uunkong wen jek obi kĵluwe” lër bop kongshko ga pja ber sök polläk llëme.

8 Pĵluk, e shrono ga kup ga wëllë, gueniyo tĵwe jong kĵone dwayo, jongya jek kĵone, e miydëp llëme. To woydë jek kĵone ga eshko. Nopga wëya Sbö Sëyarë llë, e so e kĵoyo bakoe» le.

9 Kuya ga tĵlë ba kong ga «Ĵllëye lëp shäng li, e sorëro?»

10 «Pja Israel tĵëyoga pingga. ĴEni ga e miydëp llëm sorëro?»

11 Lër bop kong ĵlökoyo ga tĵlökwo lërwa bomi kong, e miydërwa kĵĵy, llëbo ĩnorwa om go li, e lorwarë, gueniyo tĵlökwo lërwa löng li, e kĵrëmi llëme.

12 Llëbo tĵeng kĵok ëre kĵing go li lër shäng bomi kong, ga tĵlökwo kĵrëmi llëme. ĴEni ga llëbo tĵeng kĵok dogo li lotë bomi kong kĵwe ga tĵlökwo kĵrëmi sorëro?»

13 »Ëye öör jem kĵok dogo llëme. Gueniyo no to ter kĵok dogo dwayo ëre ter shrono ey dwayo.

14 Dgur ĵyäglo poyona Moisésdë dënashko sorë ga llono ga tja poyongoba pjang kĵomo eni bako,

15 ëye mär bor go ga ber löng së ĵyado Sbö tĵok wlo.

16 »Nopga löng kĵok ëre kĵing go woyde Sbörë ara. E kĵĵshko ga ba Wa kĵĵlaraso ëre ichara zrökoba nopga kĵĵshko wlo, ëye mär bor go ga jer llëm wlo, ber löng së ĵyado Sbö tĵok wlo.

17 Tja ichara kĵok ëre kĵing go no dök wlo, no shdung wlo llëme.

18 Ëye mär bor go ga ber shdungko llëme. Gueniyo ëye mär bor go llëm ga era beno shdungko tĵän, mär Sbö Wa kĵĵlaraso ëre go llëm kĵĵshko.

19-20 »Ëye llëbo owa shäryë ga woyde ga Ĵga ërë llëme. Ga tja shrono shäng kĵok ëre kĵing go, iök jong shĵiy wleni. E kĵĵshko ga tja woydara llëbo owa shäryagagarë llëm, ga beno löng pĵola, llëbo shärye löng owa li ber wëllë llëm wlo le. Epga beno shdungko e kĵĵshko.

21 Gueniyo ëye jëk tĵlökwo bek li go ga woyde lok ga ber löng iök jong shĵiy lishko, llëbo pĵlú shärye löng Sbö kĵĵshko li ber wëllë wlo» le ba kong.

Juan Jesús läywono

22 E irgo ga Jesús jek öötong shäng Judea kĵokyo ba oppinggaga tĵok, ga beno löng eshko dbar kĵwöbö no wë jer di roshko.

23-24 Kĵok buk kĵrina ko Enón, Salim kĵokyo ber buk soshko. Enón kĵokyo lishko ga di ara. E kĵĵshko ga Juan bängzaydëba no shdüzlöng uyo roshko llëm obishko ga shäng eshko no wë, ga nopga jek äär löng ara ba shwoy, we Juandë wlo.

25 Eshko ga Juan oppinggaga opyono löng ënglë kar kar judío shäng kĵlara eshko li tĵok, shĵi wë di go sorë li läywe löng.

26 Pĵir ga jek öötong löng Juan shwoy ga tĵlë ba kong ga «Tĵĵlapga no pingga, kĵupä ga domer shäng bop tĵok Jordán diyo kĵwo kalëkong li, läyworop li, e shäng no wë, ga nopga löng kës li jek löng ba shwo lëkong shara» le.

27 Kuya ga tĵlë ba kong lok ga «Ëye llëbo tĵok ga e twaga Sbörë ba kong kĵĵshko.

28 “No pĵluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja llëme. Tja ichara jek ba bäm go erä” loror bomi kong tĵän, ga kuromi wëllëe.

29 »Kjogĭo shäng kjlara orkwosmok wlo wleni ga e sogo domer orkwosmok ba tjok wlo li eröe. Domer orkwosmok wlo li yorkaga shäng li, e ber shäng wopjĭu, ba kjlara tjlëno shäng li kura kjĭshko. Tjara so domer yorkaga li kjjoyoe. Tja wopjĭu ara anmoyö e kjĭshko.

30 Bek wlo ga era ber tjwĭö ara jek këgong këgong, ga tjara ber tjwĭö chira.

31 »Ter shrono shäng kjok dogo dwayo lira tjwĭö ara, oblë kjinmo. Ęye kjok ëre so ga e jŭshko so erä, ga llëbo jŭshko so li läywayde. Ter shrono shäng kjok dogo dwayo lira tjwĭö ara, oblë kjinmo.

32 Llëbo ĩna, kura eshko li, e läywayde, gueniyo ba tjlökwo kjrëba llëme.

33 Gueniyo tjlökwo kjraga ë li kong ga tjlökwo lara Sbörë ba kjĭshko li, e beke le.

34 Jesús ichara Sbörë ba tjlökwo roy lé oba kong, ga e go ba Sëya twara beno ba kong kësbang anmoyö.

35 Ba Wa wayde Data Sbörë ara, ga llëbo tjeng kës li iara beno tjeng ba wloshko.

36 Ęye mär ba Wa go ga beno löng së Sbö tjok tjän, ga ber löng eni iyado. Gueniyo ëye omwlokjre llëm ga äär ber löng Sbö tjok eni llëm, ga shdüya Sbörë ber iyado wlo bakoe» le.

4

Jesús lano walë Samaria so tjok

1-3 Jesús roy kura fariseogarë lok ga nopga pĭya shäng, we shäng jer di roshko ara, Juan kjinmo, miga shäng no wë om go llëm, waga ba oppinggarë lok. E miydara Jesúsde, ga to Judea kjokyo dwayo, jek jongya Galilea kjokyo iröng obi.

4 Irbo li jek jong Samaria kjokyo go kuzong ga

5 jek öötong shäng kjok buk kjrina ko Sicar, e Samaria kjokyo obi, kjok twara Jacobdë beno ba wa José kong dënashko li buk soshko.

6 Eshko ga di bäng jong kjwara, shiga Jacobdë dënashko. Dlo dluw dik ga Jesús sjeno jërbo kuzong ga sirkeno sök di bäng jong li zlong.

7-8 Ba oppinggaga jek lok u lok arashko dli tjwĭëk, Jesúsda beno sök eshko.

Eshko ga walë Samaria so tek tjwe shäng kjlara di shik. Walë li iya sök ga tjlë ba kong ga «Tja sës di sir» le.

9 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja judío, ga tja walë Samaria so. ¿Eni ga tja kong di rokëp sorëro?» le. (Lara ba kong eni, judioga pjë Samaria sogpa tjok llëm kjĭshko.)

10 Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëbo twe woydë Sbörë bop kong, gueniyo e llë miydëp shäng llëme. Ga di rokaga sök ëre, tja ë miydëp shäng llëm bakoe. Miydëp kjwe ga tja kong di rokorop, di shji ie ber löng së jlökoyo wleniyo» le.

11 Eshko ga walë li tjlë ba kong ga «Tjĭlapga, di bäng ëre jong rong, ga pja di shikklo drete. ¿Eni ga di shji ie ber löng së lep sök li ship sorëro?

12 Bi tjlapga tek dënashko so Jacob di shino di bäng ëre dwayo, ga iara beno ba wapga kong, ba öng kong bakoe. Pjir ga iara beno jong bi kong. ¿Pja tjwĭö ara ba kjinmore?»

13 «Ęye di ëre iono ga pjesit ga jek wodogro obi.

14 Gueniyo di twak tjarë li, ëye omiono ga ber wodogro ame. E ber pjang di shlälä wleni, ga ie ber löng së iyado Sbö tjok bakoe» le ba kong.

15 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, di lëp sök li twos bor kong sira, tja wodogro ame wlo, tja tek shäng di shik kjër jüshko ame wlo bakoe» le.

16 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja nom bop lanma wlokrjër. Wlënop ga tek söba» le.

17 Kuya walë lirë ga tjlë ba kong ga «Tja lanma drete» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «“Tja lanma drete” lëp shäng li, e lorop beke.

18 Jlökooyo ga pja lanmaga rayono öötong doglo shkëng (5) tjän, ga eerishko ga domer sök bop tjok li, e bop lanma llëme. Lëp shäng li, e lorop beke» le.

19 Kuya walë lirë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, miydër ga pja Sbö tjlökwo laga.

20 Borwa tjlapgaga Samaria so tek dënishko so li Sbö poshrëno dlup ëreshko. Gueniyo pjây judiögara tjlë ga “Sbö, e poshrëy wlo ga woyde ga shäryëy eshko Jerusalén kjokyo dey” lëmi eni» le.

21 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlökwo kjrozong. Dbar tjwe kjwara ga Data Sbö poshrëmi wlo ga pjây tek dlup ëre go ame, pjây jek Jerusalén kjokyoshko ame bakoe.

22 Samaria sopga, Sbö poshrëmi löng li miydëmi löng llëme. Gueniyo tjawa judiöga tjrëko no shäng kjlara, kjrara Sbörë ber no döga wlo. E kjishko ga Sbö poshrërwa löng li, e miydërwa löng pjluë.

23 Gueniyo dbar tjwe kjwara ga ëye Data Sbö poshrëk woydë jlökoyo ga e poshrëya jlökoyo ba pjluëshko, Sbö Sëya go, woyde Sbörë sorë li eni. Ga dbar tjwe lër shäng li, e shrono tjän.

24 Sbö, e sëya. E kjishko ga woyde ga e poshrëy jlökoyo bi pjluëshko, ba Sëya go» le.

25 Kuya ga tjlë ba kong ga «Miydër ga no pjluoyo iche le Sbörë li tjwe.* Shrono ga llëbo tjeng kës li pjllölgweya borwa kong drete» le.

26 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjwe lëp shäng li, e tja» le.

27 E irgo ga Jesús oppinggaga shrono lok iröng obi. İya lok ga sök lan walë tjok ga yëy le erä, ga wotjlik lok ga «¿Llëye woyde? ¿Sök lan walë kjwe tjok llëno?» le, gueniyo kjakrokara lok ba kong llëme.

28 Eshko ga ba di bapkwö iara walë lirë beno jong eshko, ga to jongya u lok arashko. Öötong shäng eshko ga tjlë nopga kong ga

29 «Domer sök këm kjlara, tja, llëye shäryoror dö li, e miyde sök pjir, ga lara bor kong pjire. ¿No pjluoyo ichara Sbörë shrono shäng li ero llëm? Pjây tegö. Shji to ik» le.

30 Kuya lok ga opshino to jek lok ba tjok, jongya Jesús sök lishko.

31 E wopro ga Jesús oppinggaga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, pja ios sira» le löng eni.

32 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja llëbo uako tjok, gueniyo llë miydëmi löng llëme» le.

33 Kuya lok ga tjlë lok ëng kong ga «¿Ëbo dli söno ba kongdo?» le.

34 Gueniyo tjlë ba kong lok ga «Llëye woyde bor ichagarë ga shäryër le li, e shäryër woydë äär jong shäryoror pjir guing. Bor kong ga pak ëre, e bor dli wleni.

35 Pjây tjlë ga “Kjwe moglo pkëng (4) obi ga dwla bo shjiye” lëmi. Gueniyo lër bomi kong ga nopga tek tjeng kjwe İzia. Nopga koshëy Sbö tjlökwo kjrë ame, tek löng Sbö tjlökwo kjrë eniwa tjok wlo.

* 4:25 No pjluoyo iche le Sbö-ë li, e kowëba Cristo bakoe.

36 »Ëye dwla skok ga dburyo shaya. Ga dwla skozlong dbaryo ga dwla skogaga li löng wopjlu, dwla dgagaga tek dënashko li löng wopjlu bakoe. Sbö tjlökwö, e eni wleni bakoe. Ëye tjlökwö kjrono ga ber löng së iyado Sbö tjok. Gueniyo eshko ga tjlökwö pjllölgwegaga ba kong, kjre wlo li, e löng wopjlu, tjlökwö lagaga ba kong tek dënashko li löng wopjlu bakoe.

37 Oba tjlë ga «Kjlara dwla dguë, kjlara obi ba bo töng» lëba eni. Eni jlëe.

38 Pjäy ichër tjlökwö pjllölgwek oba kong, kjrëba wlo. Gueniyo tek dënashko ga nopga oblë öör löng tjlökwö lë oba kong. Ba pak li kjange. Ga llëbo weno pak shäryara lok kjishko li, e beno bomi kong» le.

39 Eshko ga Samaria sogga löng kjok eshko li mär beno löng Jesús go ara, llëye lara walë lirë ba kong li kjishko. Tjlëno ga «Llëye shäryoror dö li, e miyde shäng pjir, ga lara bor kong pjire» lara ba kong lok eni.

40 Eni ga öötong löng Jesús shwoy ga rokara ber sök ba tjok, ga beno sök eshko ba tjok dbar pjök.

41 Eshko ga nopga mär beno löng ba go ara obi, tjlökwö lara om go ba kong li kjishko.

42 Eni ga tjlë lok walë li kong ga «Bäm go ga tjawa mär Jesús go, llëye lorop borwa kong li kjishko. Gueniyo kurorwa tjawarë om go shara. E kjishko ga miydërwa pjlu ga nopga kjok ère so döga li e» le.

Domer parkaga pjlu kong li wa poptara Jesúsde

43 Dbar pjök irgo ga Jesús opshino to eshko dwayo jongya jong Galilea kjokyo.

44 (Pjlara ga Jesús tjlë ga «Kjok kjone pogo ga Sbö tjlökwö laga, e iëba tjwlo ara. Gueniyo ba kjok om go lishko ga iëba tjwlo llëme» le eni.)

45 Gueniyo kjupäba ga Jesús sök Jerusalén kjokyo, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëzlong dbaryoshko. Eshko ga llëbo iydëba llëm wleniyo shäryara ara. Galilea sogga kjone kjone öör löng eshko bako, ga llëye shäryara kës li ina lok. E kjishko ga Jesús öötong shäng Galilea kjokyoshko ga e wlojrrara lok wopjluë.

46 Dbar kjwara ga Jesús jek öötong shäng Caná kjokyo jek obi. Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi, di kjlopswara beno kjillgwo bo dyo dbo ara kjupäbäshko lishko. Domer shäng kjlara Capernaüm kjokyo, parkaga pjlu kong wleniyo. Wa buk kjlara swlo ara.

47 Kuya domer lirë ga Jesús shrono shäng Judea kjokyo dwayo ga jek öötong shäng ba shwoy ga tjlë ba kong ga «Bor wa swlo ara, buk wolontoe. Rokër bop kong sira ga pja jek bor tjok bor ushko, poptëp wlo» le.

48 Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëbo iydëba llëm wleniyo shäryër bomi kong llëm ga pjäy mär bor go llëme» le.

49 Kuya domer lirë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, shji to jekdo, bor wa wolontë llëm obi tjok» le.

50 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja nom bop ushko. Bop wa poptono tjän» le.

Kuya ga tjlökwö kjrara, ga toe.

51 Wëshko ga jëk shäng ääto ba ushko ga ba parkagaga tek löng ba wlojkrë irbo, ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, bop wa, e poptono beno pjluë!» le.

52 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «¿Kayo yonkë kjok orë?»

«Kjilk li zeno kjupke dlo jöya kjwlëshko» le lok ba kong.

⁵³ Eshko ga miydara domer lirë ga Jesús tjlëno ga «Bop wa poptono tjan» lara ba kong li, e dloyo e go. Eni ga beno shäng mär Jesús go, ba pjeयोगa löng ba ushko uunkong tjok.

⁵⁴ Jesús tek Judea kjokyo dwayo shrono shäng Galilea kjokyo irgo ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryara e tjok ga öötong pjloglo pjök tjan.

5

Woshtozlong dbaryo ga domer jëk llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹ Öötong dbar shrëzlong dbaryo judioga kong oblëshko ga Jesús jek öötong shäng Jerusalén kjokyo obi.

² Shji opzrëk jek Jerusalén kjokyo roshko u bäng bängyo ko Öng Wlëp Ushko So li goshko ga shji jek jëk sira wleni ga di bapkwö shäryak buk eshko kjwara kësbang, roshko di, arameo tjlökwo go ko Betzata. Ba kopshko ga u tjeng kjwo shkëng (5), di bapkwö li sor go pjribrie.

³⁻⁴ Swlöpga oblë oblë tjeng töshko eshko ara, nopga kjok ÿgö llëm wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, nopga dre kuga llëm wleniyo bakoe.*

⁵ Buk kjlara eshko jëk llëm wleniyo. E öötong lu pjloglo sak mya kjingsho kjwong (38).

⁶ Eni ga Jesús jek öötong shäng eshko ga buk li ina, ga buk eshko öötong lu kop ara li miydara, ga tjlë ba kong ga «¿Pja poptë woydëre?»

⁷ «Tjlapga, di kjwe luywëshko ga tja oplong woydë ba roy, gueniyo tja kjimtaga ërë llëme. Tja drön ara, oplong om go wlo lërshko ga oblë oplono bor häm go tjan» le.

⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja kojözong. Bop bukklo buk kjwe kjros, ga pja jëkzong» le ba kong.

⁹ Jekdo eshko ga poptono, ba bukklo buk li kjrara, ga jëktonge.

Eshko ga woshtozlong dbaryo.

¹⁰ Eni ga domer li ÿya judiö tjlapgagarë lok ga tjlë lok ba kong ga «Eeri ga woshtozlong dbaryo. Bi bukklo, e söy wlo ga äe» le.

¹¹ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Bor poptaga tjlëno bor kong ga “Bop bukklo kjwe kjros, ga pja jëkzong” lara bor kong eni» le.

¹² Eni ga tjlë lok ba kong ga «¿Laga ërë bop kong eni?» le.

¹³ Gueniyo e ë miydara llëm, poptono pjirshko ga Jesús opjneno jek nopga tjeng ara li tjrëko kjishko.

¹⁴ E irgo ga domer li wlëna Jesúsde öötong sök Sbö u zlong bäng, ga tjlë ba kong ga «Tja kuzong. Pja poptono beno shäng pjluë. Gueniyo llëbo owa shäryëp ame, llëm ga llëbo wen bop kong owa e kjinmo kjwe» le.

¹⁵ Eshko ga domer li to ey dwayo, jek öötong shäng judiö tjlapgaga shwoy, ga tjlë ba kong lok ga «Bor poptaga, e Jesús» le.

¹⁶ Eni ga llëbo shärye Jesúsde eni woshtozlong dbaryo kjishko ga opyono beno löng ba wloyo.

¹⁷ Gueniyo Jesús tjlë ba kong lok ga «Woshtozlong dbaryo ëmdë ga bor Data, e shäng parkë obi, ga tjara omshäryë eni bakoe» le.

* **5:3-4** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Swlöpga oblë oblë tjeng töshko eshko ara, no kjok ÿgö llëm wleniyo, no jëk llëm wleniyo, no dre kuga llëm wleniyo bakoe. Galöng di buk li dgön koshë. Olö ga Sbö parkaga kjok dogo so ter tjwe kjlara, ga di buk li rowe, dgön wlo. Eshko ga ëye opzrëk jer di li roshko häm go ga poptë jekdo.»

18 Kuya lok ga iirkono ara ba kong. Woshtozlong dbaryo ga pak shärye enido dö llëm, Sbö, e kowara ba Data lara lishko ga miydara lok ga e opyono tjwlö Sbö dik layde shäng. E kjishko ga zröya lok woydë ara anmoyö.

Sbö Wa, e ichaga ba Datarë

19 Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga llëye shärye Data Sbörë li, e shäryotë tja ba Wa ërerë döe. Llëbo shäryër bor woshko llëme.

20 Tja woyde bor Datarë ara, ga llëbo tjeng kës shärye shäng li, e pïya bor kong drete. Ga llëbo pïya bor kong kësbang, ëre kjinmo anmoyö.

21 Ëye wolono ga woshre Data Sbörë ber shäng së iröng obi. Eni wleni ga ëye lër woydë ber shäng së ga lër ber eni ga pjlu bakoe.

22 Ga ëye llgweya Data Sbörë ber shdungko wlo llëme. No llgwega iara beno shäng li, e tja.

23 Shäryara eni, tja bangkjrëba wlo, e bangkjrëba sorë ga eni. Ëye, tja bangkjre llëm ga bor ichaga bangkjre llëm bakoe.

24 »Lër bomi kong jlökoyo ga ëye, bor tjlökwo kjrara, ga mär bor ichaga go ga beno löng së iyado ba tjok, epga shdungko ame. Bäm go ga beno löng no wolono wleni, gueniyo iara beno löng së jlökoyo shara.

25 Lër bomi kong jlökoyo ga dbar tjwe kjwara ga Sbö Wa ëre ybö kuya nopga wolono löng wleni lirë, ga ëye omtjlökwo kjrë ga ie Sbörë ber löng së jlökoyo shara. Ga dbar tjwe lër shäng li, e shrono tjan.

26 Nopga ber tjeng së, e laga Data Sbörë eröe. Gueniyo ba Wa ëre iara beno ba laga eni bakoe.

27 Ga dbo twara bor kong no llgwek ber shdungko wlo, tja shrono kjok dogo dwayo beno no kjishko.

28 »Pjäy kong llëbo loror li, pjäy opshgawë e kjishko llëme. Dbar tjwe kjwara ga Sbö Wa ëre ybö kuya nopga wolono iak öötong tjeng sakshko lirë,

29 ga woshre, ga opshik lok tjeng lishko dwayo. Eshko ga ëye wolono löng llëbo pjlu shäryë wleniyo ga woshre ber tjeng së iyado Sbö tjok wlo, ga ëye wolono löng llëbo owa shäryë wleniyo ga woshre ber tjeng shdüya Sbörë wlo.

30 Llëbo shäryër bor woshko llëme. No llgwer, tja ichara ba llgwek sorë li eni. llgwershko ga woydër ga bor ichaga ber wopjlu bor tjok. E kjishko ga llëye lër shäng li, e beklotë.

Tjlökwo lagaga Jesús kjishko

31 »Tja tjlë bor kjishko om go kjwe ga e tjwlö llëme.

32 Gueniyo shäng kjlara obi tjlë bor kjishko, ga miydër ga llëye le li, e jlöe.

33 »Pjäy nopga ichono llëbo kjakrokë Juan kong, ga llëye lara bomi kong li, e jlöe.

34 Bor kong ga tjlökwo lara norë li, e tjwlö llëme. Gueniyo lër shäng bomi kong, ba tjlökwo kjrëmi wlo, pjäy där e go wlo.

35 Juan Sbö tjlökwo lono shäng bomi kong, iök jong shjiy wleni, ga pjäy beno löng wopjlu ba kälä li goshko dbar kjwöbö.

36 »Gueniyo llëbo shäryër kësbange. Shäryër eni, tja ichara Data Sbörë ba shäryë kjishko. Miydëmi e go ga tja ichaga erë. Eni ga bor tjlökwo tjwlö ara, tjlökwo lara Juandë bor kjishko li kjinmo.

37 »Tja ichara Data Sbörë, ga tjlëno bor kjishko bakoe. Gueniyo e imirë llëm, ba tjlë li kumirë llëm bakoe.

38 Ba tjlökwo kumi woydë llëme. Tja ichara ba lë bomi kong, gueniyo pjäy mär woydë bor go llëme.

³⁹ »Pjây opping Sbö kjibokwoyo go ara, pjây opping äär ber löng sê İyado Sbö tjok wlo. Ga llêbo tak lok ara eshko bor kjîshko.

⁴⁰ Eni êmdê ga pjây ber löng sê İyado Sbö tjok wlo ga pjây mär woydê bor go llême.

⁴¹ »Tja poshrêkoba li, e bor kong ga tjwłö llême.

⁴² Miydêr pjłú ga Sbö woydêmi llême.

⁴³ Tja ichaga bor Datarê, ga tja shrono shäng na, gueniyo tja tjłökwö kjrêmi woydê llême. Gueniyo oblê tjwayde shäng ba woshko kjwe ga era tjłökwö kjrêmi owa llême.

⁴⁴ Woydêmi ga oba ber löng wopjłú bomi tjok, gueniyo Sbö sök kjlaraso li ber wopjłú bomi tjok li, e bomi kong ga llêno llême. ¿Eni ga tja tjłökwö kjrêmi sorêro?»

⁴⁵ »Gueniyo pjây rotaga Data Sbö kong li, e tja llême. Bomi rotaga, e Moisés. Pjây mär löng tjłökwö tara li go lêmi.

⁴⁶ Ga tjłökwö li tara bor kjîshko. Eni ga ba tjłökwö li kjrromi jlökoyo kjwe ga bor tjłökwö kjrromi bakoe.

⁴⁷ ¿Gueniyo ba tjłökwö tara pjang li kjrromi llêm kuzong ga bor tjłökwö kjrêmi sorêro?» le.

6

Jesús nopga sêno doglo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000)

¹ E irgo ga Jesús jek dipzono öötong shäng di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea kjwo kalêkong. Di bäng li ko Tiberias bakoe.

² Eshko ga nopga jêk löng ara ba tjok, llêbo İydêba llêm wleniyo shârye shäng ara li İna lok kjîshko.

³ Ga Jesús jem öötong wloktong sök dlup jong kjwara eshko li go ba oppinggaga tjok.

⁴ Eshko dbaryo ga Israel tjêyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkłö judıoga kong li döröe.

⁵ Eshko ga nopga tēm löng trāk llēm ba shwoy li kop İya ga tjłê Felipe kong ga «¿Shji dli tjwłêk oba löng kês tēm tjeng kjwe kong kjone?» le.

⁶ Llêye shârye eshko li miydara shäng pjir tjän, gueniyo lara ba kong eni, ba tjłıkkłö, dborye sorê kuya wlo.

⁷ Eni ga Felipe tjłê ba kong ga «Kjwepga kjwe sêy uunkong wlo ga woyde ga dbur bayo domer parkono dbargwo sak dbâw pjloglo pjök (200) äska wleni. Shâryoroy eni êmdê ga dliyo shdöy sira sira ga pjıtëng» le.

⁸ Eshko ga ba oppingga kjlara obi ko Andrés, Simón Pedro lëng li tjłê ba kong ga

⁹ «Kjwozirwa shäng jüşhko kjlara, pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mä tjeng do pjök bakoe. ¿Gueniyo kjwe llêno oba löng kês kjwe kong?» le.

¹⁰ Kuya Jesúsdê ga tjłê ba oppinggaga kong ga «Nopga kjwe ichozı wlar tjeng tōshko» le. Eni ga ichara lok wloktong tjeng shkwansho ara eshko li kjing go. Domerga tjeng eshko doglo sak dbâw dbâw pjloglo shkëng (5,000) dik.

¹¹ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li kjrara Jesúsdê, ga tjłê Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop êre. Tjawa ber wopjłú bop tjok e kjîshko» le. E irgo ga pjlung shosho li shdöra nopga sirkeno tjeng kês li kong, woydara lok bayo kjöm ga eni. Ga shâryara eni mä li tjok bakoe.

¹² Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjłú irgo ga Jesús tjłê ba oppinggaga kong ga «Worbo tömi, opzang llêm wlo» le ba kong.

¹³ Eni ga pjlung shosho li worbo tōna lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

¹⁴ Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsde li İya nopga tjeng lirë ga tjlë lok ëng kong ga «jłökoyo ga Sbö tjlökwo laga tjwe wlo li kjwe» le.

¹⁵ Ga wotjlik lok ga shaya, iche ber sök ba pjluyo dbo go wlo le. E miydara Jesúsde pjir kuzong ga opshino jem llögong sit, ber sök tjoksa wlo.

Jesús jëktong di kjing go

¹⁶⁻¹⁷ Kjøk ro zoktong irgo ga ba oppinggaga jer dlup li go dwayo öötong di bäng buk kësbang li sor go. Eshko ga Jesús tjwayde llëm obishko ga opyono jem lok kjoyong roshko, jek dipzë löng Capernaüm kjokyo wlo le, di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong.

¹⁸ Jek löng kjoyong roshkoshko ga pjluk shrono dbo ara, di iöya ara bakoe.

¹⁹ Jek löng kjoyong roshguë wop ara, öötong löng di bäng roworbëshko* ga Jesús İya lok ga tek jëk shäng di li kjing go, ba kjoyong jek pjang li shwo lëkong, ga bangkjrara lok ara.

²⁰ Eshko ga tjlë ba kong lok ga «Tja li jekdo shäng! Llëye bangkjrëmi llëme» le.

²¹ Kuya lok ga wlojkjrara lok kjoyong li roshko. Jekdo eshko ga ba kjoyong öötong pjang di bäng li kjako, äär woydë lok kjone lishko.

²² Nopga beno tjeng di bäng kjwo kalëkong li ommydono ga Jesús oppinggaga briktong lok kjoyong kjlara roshko, ga Jesús to jek ba tjok llëme. Ga kjoyong oblëra drete. Wëshko ga

²³ kjoyong tek lok kjlëbö Tiberias kjokyo dwayo, shrono tjeng nopga iono kjupkeshko li shtoyoshko.

²⁴ Ga miydara lok ga Jesús sök llëm, ba oppinggaga löng llëmshko ga opyono lok kjoyong roshko, ga to dipzono jek Capernaüm kjokyo, Jesús wlëk.

Dli, shji ie ber löng së İyado Sbö tjok li, e Jesús

²⁵ Öötong löng di kjwo kalëkong ga wlëna lok, ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga no pingga, İpja tjwe shäng na llonoshko?»

²⁶ «Lër bomi kong jłökoyo ga tja wlëmi löng, pjäy iono bö tjung, wopjlu kjishko erä. Gueniyo llëbo İydëba llëm wleniyo shäryoror li, e llë loklo miydëmi löng llëme.

²⁷ Pjäy parkë dli srer wleniyo kjishko llëme. Pjäy parkë dli srer llëm wleniyo kjishko dey, uoromi ga pjäy ie ber löng së İyado Sbö tjok wleniyo. No to ter kjok dogo dwayo ëre, tja ichaga Data Sbörë, ga dli ëre twaga bomi kong li, e tja» le.

²⁸ Eni ga tjlë lok ba kong ga «İPak woyde Sbörë ga shäryërwa le li llë? İLlëye shäryërwa ga pjlú, Sbö ber wopjlu borwa tjok wlo?»

²⁹ «Tja ichaga erë, ga pak woyde ga shäryëmi le li, e ëre: Pjäy mär ber löng bor go» le.

³⁰ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa mär ber löng bop go wlo ga woydërwa ga llëbo İydëba llëm wleniyo shäryëp borwa kong, İnwa wlo. İLlëye shäryëp ga pjlú?

³¹ Borwa tjlapgaga tek dëdashko so löng kjok dogro no llëmshko ga *maná* uara lok eshko, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga “Dli twara ba kong kjok dogo dwayo”[†] le.

* **6:19** Di bäng li sor go äär ba roworbëshko wlo ga e wop kilómetro shkëng (5) dik. † **6:31** Éxodo 16.4; Nehemías 9.15; Salmo 78.24-25.

³² Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Pjāy wotjlik ga dli lēmi löng li twaga Moisésdē bomi kong kjok dogo dwayo lēmi. Gueniyo lēr bomi kong jlōkoyo ga e eni llēme. E twaga bor Datarē bomi kong. Dli jlōkoyo ter tjwe kjok dogo dwayo twaga li e.

³³ Dli twe li, kjlara ichak Sbörē ter shrono shäng kjok dogo dwayo, nopga löng kjok ère kjing go ie ber löng sē İyado ba tjok wlo li e» le.

³⁴ Eni ga tjlē lok ba kong ga «Tjlapga, dli lēp shäng li twos borwa kong İyado» le.

³⁵ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Dli, e uoromi ga pjāy ie ber löng sē İyado Sbō tjok wleniyo li, e tja. Èye tjwe ber bor tjok wlo, ga mär bor go ga ber pjilirō ame, e ber wodogro ame bakoe.

³⁶ Gueniyo tja İnomi ëmdē ga pjāy mär bor go llēm, loror bomi kong sorē li eni.

³⁷ Nopga twara Data Sbörē beno bor kong kēs li, e tjwe ber tjeng bor tjok wlo. Gā èye tjwe ber bor tjok wlo ga wlojkrēr uunkong, “Llēme” lēr ē kong llēme.

³⁸ »Tja ter shrono shäng kjok dogo dwayo, llēbo shäryēr bor woshko wlo llēme. Tja ichara bor Datarē shrono shäng llēye woyde ga shäryēr le li, e shäryotē.

³⁹ Ga llēye woyde bor ichagarē li, e ère: Kjok pjir dbaryoshko ga nopga twara beno tjeng bor kong kēs li woshrēr iröng obi, jer kjlara llēm wlo.

⁴⁰ Woyde bor Datarē ga èye ba Wa ère tjlōkwo kjrē, ga mär bor go ga ber löng sē İyado ba tjok. Eni ga epga woshrēr uunkong iröng obi kjok pjir dbaryo lishko» le.

⁴¹ Kuya judioga löng lirē ga Jesús läywara lok owa, «Dli ter shrono kjok dogo dwayo li tja» lara li kjishko.

⁴² Tjlē lok ëng kong ga «¿Domer kjwe Jesús llēmdo? ¿Data José llēmdo? Ba data, mekē, e miydërwa pjluē. ¿“Tja ter shrono shäng kjok dogo dwayo” le sorēro?» le.

⁴³ Kuya Jesús dē ga tjlē ba kong lok ga «Tja läywēmi ëng kong eni kjēr llēme.

⁴⁴ Tja ichaga Data Sbörē. Ga èye ichara ber bor tjok wlo llēm ga tjwe ber bor tjok wlo ga äe. Gueniyo èye tjwe ber bor tjok wlo ga woshrēr iröng obi kjok pjir dbaryo lishko.

⁴⁵ Tjlōkwo tara Sbō tjlōkwo laga tek dēnashko so kjlararē beno pjang eni: “Llono ga nopga uunkong piya Sbörē om go.”[‡] Eni ga èye Data Sbō tjlōkwo kuno, ga llē loklo miydara ga tjwe ber tjeng bor tjok uunkong.

⁴⁶ »Data Sbō, e İga èrē llēme. Gueniyo to ter ba shwoy dwayo èrera omıno eröe.

⁴⁷ Lēr bomi kong jlōkoyo ga èye mär bor go ga ber löng sē İyado Sbō tjok uunkong.

⁴⁸ »Dli, e uoromi ga pjāy ie ber löng sē İyado Sbō tjok wleniyo li, e tja.

⁴⁹ Bomu tjlappaga tek dēnashko so löng kjok dogro no llēmshko ga *maná* uara lok eshko. Eni ëmdē ga wolono uunkong.

⁵⁰ Gueniyo dli ter shrono kjok dogo dwayo wleniyo lira, èye omuono ga wolon llēme.

⁵¹ Dli ter shrono kjok dogo dwayo li, e tja. Èye omuono ga ber löng sē İyado Sbō tjok. Dli lēr shäng li, e bor sho lotē. E twēr nopga löng kjok ère kjing go kēs li kong, äar ber löng sē İyado Sbō tjok wlo» le.

[‡] 6:45 Isaías 54.13.

⁵² Kuya judioga löng lirë ga ëng'lono lok kar kar ëng tjok. Tjlë'lok ga «¿Domer kjwe, llë laydero? ¿Shji iche ba sho uë le, e sorëro?» le lok eni.

⁵³ Kuya Jesúsdë ga tjlë ba kong'lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjây ber'löng së jlökoyo wlo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre sho uëmi, srëng iëmi kjluwe.

⁵⁴ Ga ëye omshäryono eni ga woshrër iröng obi kjok pjir dbaryo lishko, ga ber sök së iyado Sbö tjok.

⁵⁵ Dli jlökoyo lër shäng li, e bor sho. Llëbo iëy wlo jlökoyo li, e bor srëng.

⁵⁶ Èye bor sho uono, bor srëng iono ga beno sök bor tjok, ga tja beno sök ba tjok, no kjaraso wleni.

⁵⁷ »Data Sbö sök së, ga tja sök së ba kjishko. Tja ichara shrono shäng na, ga ëye mär bor sho go ga ber'löng së jlökoyo bor kjishko.

⁵⁸ Bom i tjlapgaga tek dëdashko so *maná* uono lok, ga wolonoe. Dli ter shrono kjok dogo dwayo li, e so e kjoyo llëme. Èye dli lër shäng li uono ga ber'löng së iyado Sbö tjok» le.

⁵⁹ Llëbo tjeng kës ëre lara Jesúsdë shäng oba kong Capernaúm kjokyo, judioga syö uyo jong eshko li roshko.

Jesús oppinggaga ba rayono lok ara

⁶⁰ Kuya ba oppinggaga tjeng eshko lirë ga epga ara tjlë lok ëng kong ga «Tjlökwo le shäng li, e kjrëy wlo ga kjange. ¿Èye omkjrë ga pjüro?» le.

⁶¹ Llëye le löng li miyde Jesúsdë shäng pjir, ga tjlë ba kong'lok ga «¿Tjlökwo lër shäng li, e bomi barwoklore?

⁶² ¿No to ter kjok dogo dwayo ëre jem eshko iröng obi li inomi wleni ga llëye lëmi eshko?

⁶³ Nopga ber löng së laga Sbö Sëyarë, llëye shärye norë om go ga äe. Ga tjlökwo lër shäng bomi kong'li, e Sbö Sëya ĩ. E kjishko ga tjlökwo kjroromi wleni ga pjây beno löng së iyado Sbö tjok.

⁶⁴ Gueniyo pjây kjong kjong mär woydë bor go llëme» le. Èye mär ber'löng ba go llëm li ë, ba soynega shäng li ë, e miyde shäng pjir tek dämärshko. Lara eni e kjishko.

⁶⁵ E irgo ga tjlë ba kong'lok ga «Tja tjlëno bomi kong ga “Èye ichara Data Sbörë ber bor tjok wlo llëm ga tjwe ber bor tjok wlo ga äe”loror eni e kjishko» le.

⁶⁶ Kuya ba tjlökwo kjaragaga tjeng eshko lirë ga epga ara shdöktong to lok, jëktong lok Jesús tjok ame.

⁶⁷ Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong ga «¿Pjây ëmdë ga toe woydë bakore?» le.

⁶⁸ Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tjawa ber löng së iyado Sbö tjok wlo ga bop tjlökwo kjrorwarë. ¿Eni ga pja rayororwa kjwe ga tjawa mär ber löng ë go?

⁶⁹ Bop tjlökwo kjrorwarë. Ga miydërwa ga pja iak beno shäng dboy Sbö kong» le.

⁷⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pjây doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjaraga tjärë llëmdo? Eni ëmdë ga pjây kjlara wotjlik Á wleni» le.

⁷¹ Lara eni li, e Judas layde shäng. E Simón Iscariote wa. Judas, e Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjarayo, gueniyo Jesús soynena, iara beno tjeng ba wloyoga wloshko.

7

Jesús to jek judíoga löng u shäryak öng kwota go dbaryo li shrök

¹ E irgo ga Jesús to jek shäng kjok shto oblë oblë Galilea kjokyo. Gueniyo Judea kjokyo ga judíoga löng ba wlëk, zröya lok wlo le. E kjishko ga jek woydë eshko llëme.

² Eshko dbaryo ga judíoga löng u shäryak öng kwota go dbaryo li döröe.

³ Eni ga Jesús lëmgä tjlë ba kong ga «Pja nom jek Judea kjokyo, llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryëp shäng li ÿya bop oppinggaga tjeng eshko lirë bako wlo.

⁴ Woydëy ga llëbo shäryëy li miydëba wlo ga shäryëy lütshko wlo ga äe. Eni ga llëbo shäryëp shäng li, e shäryos oba uunkong bokshto, pja ë miydëba wlo» le.

⁵ Lara lok eni, epga ba lëmgä ëmdë ga mätë ba go llëm obi kjishko.

⁶ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy jek eshko woydëmi llono ga eni. Gueniyo tja dbaryo äätë llëm obi.

⁷ Nopga Sbö miydë llëm wleniyo, pjäy ÿywa lok shjiktëng llëme. Gueniyo tjara ÿywa lok shjiktëng, llëbo shärye löng li, e owa lër shäng ba kong kjishko.

⁸ Pjäy to dbar li shrök. Tjara jek llëm obi, tja dbaryo äätë llëm obi kjishko» le.

⁹ ga beno sök eshko Galilea kjokyo.

¹⁰ Gueniyo ba lëmgä brikotong pjir irgo ga jek öotong shäng eshko, lütshko wleni, miydëba llëm wlo.

¹¹ Eshko ga wlëya judío tjlappagarë löng, ga tjlë ga «¿Domer, e kwonllo?» le löng ëng kong eni.

¹² Nopga löng eshko li Jesús lanyotkë löng ara. Kjong kjong tjlë ga «Domer, e pjluë» le. Kjong kjong obi tjlë ga «Eni llëme. Shäng oba jyäpgwë eröe» le.

¹³ Eni ëmdë ga judío tjlappaga bangkjre lok ara. E kjishko ga Jesús lanyotke lok lütshko erö, kuya lok llëm wlo.

Jesús oba pino

¹⁴ Dbar li shrökoba äar jong sondë kjwara, ga öotong dbar bëy wleni ga Jesús opzrëno jek öotong shäng oba ping Sbö u zlong bäng kjwlëe.

¹⁵ Kuya judío tjlappagarë ga beno löng sëya llëm, ga tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe oppino llëme. ¿Eni ga kjok miydë ara kjweni sorëro?» le lok eni.

¹⁶ Llëye le löng li miyde Jesúsde shäng pjir, ga tjlë ba kong lok ga «Tjlökwo lër shäng bomi kong ëre, e laga tjarë llëm, e laga bor ichagarë.

¹⁷ Tjlökwo li laga tjarëre, de laga Sbörë, e miydaga Sbö kolagaga löng lirë.

¹⁸ Èye tjlökwo lë ba woshko ga opyë woydë ber pjlu oba bokso eröe. Gueniyo èye opyë woydë ber pjlu ba ichaga bokso ga tjlökwo bek li layde, jyö le llëme.

¹⁹ ¿Kjok llgwekklo twara Moisésde beno bomi kong dënashko llëmdo? Eni ëmdë ga pjäy omkolë llëme. ¿Eni ga tja zrömi woydë egaro?»

²⁰ «¿Pja skwëro? Pja goshko Ä sëya kjlara. ¿Pja zröga ërë lëpdo?» le ba kong.

²¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Woshtozlong dbaryo ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryoror bomi kong kjrina, ga pjäy beno löng sëya llëme.

²² Dënashko ga pjäy ichara Moisésde bomi wapga domerga doyo jyä të. (Ichaga Moisésde jlökoyo, gueniyo soyara bomi tjlappaga tek dënashko so tjwlö ara lirë bäm go.) Pjäy ichara eni kuzong ga bomi wapga äar dbargwo kjwong (8) ga doyo jyä tëmi, woshtozlong dbaryo ëmdë ga shäryëmi eni.

²³ ¿Eni ga shäryëmi eshko dbaryo, kjok llgwekklo tara Moisésde pjang li shäryëmi wlo ga no poptoror ey dbaryoshko ga pjäy iirkono ara bor kong ega?

24 No ilgwemishko ga ilgwemi llëbo ĩmi li go ame, ilgwemi bek shara» le.

25 Kuya Jerusalén sopga löng lirë ga kjong kjong tjlä ëng kong ga «¿Domer wlëkoba löng, zrökoba wlo li shäng kjwe llëmdo?

26 Shäng tjläkwo lë oba uunkong bokshto, ga kong llëye le bi ichagagarë ba kong llëme. ¿Miydara lok ga no pjluvo iche le Sbörë li kjwe jlöe le lëpde?

27 Gueniyo no pjluvo iche le Sbörë li tjweshko ga e kjone so miydaga erë llëme. Domer kjwera kjone so miydërwa pjluë» le löng eni.

28 E wopro ga Jesús shäng oba ping Sbö u zlong bäng. Llëye le löng li kuya ga tjlä ba kong lok dbo go ga «Tja ë miydëmi lëmi löng eni. Tja kjone so miydëmi lëmi löng eni bakoe. Gueniyo tja ëre shrono shäng bor woshko llëme. Tja ichaga tjok. Tjläkwo bek laga li e. Era miydëmi löng llëme.

29 Gueniyo tjara tek ba shwoy dwayo, ga tja ichaga erë. E kjışhko ga e miydër pjluë» le.

30 Eshko ga shaya lok woydë, gueniyo ba dbaryo äätë llëm obi kjışhko ga to porwara lok llëme.

31 Eni ëmdë ga nopga tjeng eshko li tjrëko ga nopga ara beno löng mär ba go. Tjlä löng ga «¿No pjluvo iche le Sbörë li shronoshko ga llëbo İydëba llëm wleniyo shärye domer kjwe kjinmo sorëro?» le löng eni.

Nopga ichara fariseogarë Jesús shak le

32 Jesús lanyotkëba sorë li roy kura fariseogarë, ga tönö lok syöshtaga kägäyoga tjok. E irgo ga Sbö u dagaga ichara lok kjläbö ba shak.

33 Öötong jek löng ba shwoy ga Jesús tjlä löng li kong ga «Tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö döe. E irgo ga tja to iröng bor ichaga sök lishko.

34 Eshko ga tja wlëmi löng kjër ga tja wlëmi llëm, tja öötong sök lishko ga pjäy äär eshko ga ä kjışhko» le.

35 Kuya judioga löng lirë ga tjlä lok ëng kong ga «¿Wlëy ga äe le li, e sorëro? ¿Jongya kjok shto oblë oblë, judioga shdöktong öötong löng tjëyoga oblë oblë tjrëko lishko, nopga judio llëm wleniyo ping wlo lëpde?

36 ¿Tjlä ga «Tja wlëmi löng kjër ga tja wlëmi llëm, tja öötong sök lishko ga pjäy äär eshko ga ä kjışhko» le shäng li llë layde?» le.

Di tur ri ri bi roy dwayo

37 E irgo ga dbar shrëzlong dbaryo pjirzlong dbaryo li öötonge. Dbar eshko li tjwöl ara anmoyö lëba. Eshko dbaryo ga Jesús kojono shäng kojong, ga tjlä dbo go ga «Ëye wodogro ga tek bor shwoy, di twër ba kong li ie wlo.

38 Ëye mär bor go ga ber shäng di jong tur ri ri ba roy dwayo wleni, e iaga erë ga ber löng së İyado Sbö tjok, tak pjang Sbö tjläkwo go sorë li eni» le.

39 (Di li, e Sbö Sëya loklo. Ëye mär ba go ga kong Sbö Sëya twe ber ba go wlo layde. Eshko dbaryo ga Jesús äätë ber sök kësbang, tjwöl ara kjok dogo llëm obi. E kjışhko ga Sbö Sëya twayde llëm obi.)

Nopga shdöktong beno wotjlik oblë oblë

40 Kuya löng lirë ga kjong kjong tjlä ga «Jlökoyo ga Sbö tjläkwo laga tjwe lëba li kjwe» le.

41 Kjong kjong tjlä ga «No pjluvo iche le Sbörë li kjwe» le. Kjong kjong obi tjlä ga «Eni llëme. No pjluvo iche le Sbörë li wen tjwe Galilea kjokyo dwayo llëme.

42 Sbö tjläkwo tak pjang li tjlä ga e David tjëyo, e ber Belén so, David weno buk lishko» le.

⁴³ Eni ga nopga shdöktong beno wotjlik oblë oblë Jesús kjîshko.

⁴⁴ Kjong kjong omshak woydë, gueniyo porwara lok llëme.

Judío tjlapgaga Jesús tjlökwo kjrono llëme

⁴⁵ E irgo ga Sbö u dagaga ichara löng li to jek lok ba ichagaga löng lishko iröng obi. İya ba ichagagarë lok ga tjlë ba kong lok ga «¿Söromi llëm ega?» le syöshtaga kägäyoga, fariseoga lirë eni.

⁴⁶ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Ëye tjlë wolëso eni li kurwarë llëme» le.

⁴⁷ Eni ga fariseoga tjlë ba kong lok ga «¿Pjây ëmdë ga jyâpgwara bakore?

⁴⁸ Shji judío ichagaga, fariseoga, shji mär ba go kjlara llëme.

⁴⁹ Ba tjlökwo kjrägaga löng li, kjok llgwekklo tara Moisésdë li miyde löng llëme. Epga shdungko» le.

⁵⁰ Eshko ga fariseo shäng kjlara ko Nicodemo. Pjlara ga öör lan Jesús tjok. Eshko ga tjlë löng li kong ga

⁵¹ «Tjlökwo tak pjang bi kjok llgwekklo go tjlë ga ëye rotaraba ga kjakrokëy ba kong, llëye shäryara li, e llë miydëy yötso wlo, ga shdüydë eshko kjwlë jä» le.

⁵² Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿Pja ëmdë ga Galilea soro? Sbö tjlökwo tak pjang kjibokwo go li İs yötso. Miydëp e go ga Sbö tjlökwo laga wen tjwe Galilea kjokyo dwayo llëme» le.

⁵³ E irgo ga tönö löng eshko li to jongya lok ba ushko.

8

*Walë llëbo owa shäryaga wleniyo söra öötong shäng Jesús bokshto kjlara**

¹ E irgo ga Jesús jem Olivos dlupyö.

² Wëshko kjok shröngto ga jer öötong shäng Sbö u zlong bäng obi. Eshko ga nopga shrono löng ara ba shwoy, ga Jesús wloktong sök ba ping eshko.

³ E wopro ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, e tek löng kjlëbö eshko. Walë tek söra lok kjlara. Walë li wlënaba buk domer tjok, gueniyo domer, e ba lanma llëme. Öötong löng eshko ga walë li iara lok beno shäng nopga löng li bokshto,

⁴ ga tjlë lok Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, walë kjwe wlënaba buk domer tjok, gueniyo domer, e ba lanma llëme.

⁵ Kjok llgwekklo go ga shji ichara Moisésdë walë kjweniyo lök ak go, zröy wlo. ¿Llëye lëp eshko?» le.

⁶ Lara lok eni, Jesús tjlïya wlo, rote lok llëye le li go wlo.

Kuya Jesúsde ga dboryara llëme. Kjujono shäng llëbo të klung kjing go ba sakkwo go.

⁷ Ga kjakroke lok ba kong kjër kuzong ga kojono iröng, ga tjlë ba kong lok ga «Pjây kjone dey ga kumi ga pjlo bek, llëbo owa shäryaga llëm wleniyo ga akkwo kjrëmi kjwara ga walë kjwe lözi e go bäm go» le,

⁸ ga kjujono shäng llëbo të klung kjing go ba sakkwo go jek obi.

⁹ Kuya nopga tjeng lirë ga brik lok kjlara kjlara, këkboga äär jong dwlasga go. To pjir ga walë li beno shäng Jesús tjok eröe.

¹⁰ Eshko ga Jesús kojongö shäng, ga tjlë ba kong ga «¿Bop rotaga tjwe löng yë kwonllo? ¿Pja shduna lok llëmdë?»

* 8: Tek dëdashko ga kjibokwo ëre jyâ shiraba oblë oblë ara. Ga Juan 7.53-8.11 wen pjang kjibokwo këguë anmoyö li go llëme.

11 «Lîeme, Tjlapga. Tja shduna lok llême» le ba kong.

Kuya ga tjîlê ba kong ga «Tja ëmdê ga pja shdun llêm bakoe. Eni ga pja nomo. Gueniyo ga llêbo owa shâryêp ame» le.

Jesús tjîlêno ba kjîshko om go

12 E irgo ga Jesús tjîlêno nopga kong obi. Tjîlê ga «Tja so iök jong shjiy nopga kjok ëre so kong kjoyo, kjok miyde lok ara wlo. Eye jêk shâng bor tjok ga jêk kjok ro sî roy wleni ame. Era jêk iök shjiy li tjok wleni, kjok îgö wêlê wlo, ga beno shâng sê îyado Sbö tjok» le.

13 Kuya fariseogarê lok ga tjîlê ba kong ga «Pja tjîlê shâng bop kjîshko om go erâ. E kjîshko ga bop tjîlökwo tjwlö llême. Woyde ga laga oblêrê bop kjîshko dey» le.

14 Kuya ga tjîlê ba kong ga «Tja tjîlê shâng bor kjîshko ëmdê ga tjîlökwo lër shâng li, e jlö, tja tjwe kjone dwayo, tja jek kjone, e miydêr shâng pjîlú kjîshko. Gueniyo pjâyda ommiydê llême.

15 Pjây no llgwek, nopga kjok ëre so î dik. Gueniyo tjara no llgwek llême.

16 Llgerwor kjwe ga shâryoror bor woshko llêm, shâryoror Data Sbö, bor ichaga li tjok. E kjîshko ga llgerwor kjwe ga kjwe beno beke.

17 Bomi kjok llgwekklo tak pjang li tjîlê ga eye llgwey wlo ga woyde ga nopga wlêy do pjök omîno, omlê jong eni wleniyo. Enira llgwey ga pjîlúe.

18 Tjîlökwo lagaga bor kjîshko li tjeng do pjök eni bakoe. Kjîlara li tja, kjîlara li Data Sbö, bor ichaga. Tjawa pjöyîkong tjîlêno bor kjîshko beke» le.

19 Kuya lok ga tjîlê ba kong ga «¿Bop data lêp li sök kjone?»

«Tja ê miydêmi löng llême. Miydoromi kjwe ga bor Data li ê miydêmi bakoe» le ba kong.

20 Lara shâng eni Sbö u zlong bäng, dbur twozlong shtoyo lishko. Gueniyo eshko ga ba dbaryo äätê llêm obi kjîshko ga to sharaba llême.

21 Eshko ga tjîlêno nopga kong jek pjîlara obi. Tjîlê ga «Tja toe. E irgo ga tja wlêmi, gueniyo pjây wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörê llêm li tjok. Ga tja öötong sök lishko ga pjây äär eshko ga äe» le.

22 Kuya judío tjlapgaga tjeng lirê ga tjîlê lok ëng kong ga «¿Tjîlê shâng ga “Tja öötong sök lishko ga pjây äär eshko ga äe” le shâng li llê layde? ¿Domer kjwe opzrök woydê layde shängde?» le lok eni.

23 Gueniyo tjîlê ba kong lok obi ga «Pjây kjok töshko ëre so, gueniyo tjara kjok dogo so. Pjây wotjlik nopga kjok ëre so dik, gueniyo tjara wotjlik eni llême.

24 «Pjây wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörê llêm li tjok” loror bomi kong e kjîshko. Tjîlökwo lër shâng bor kjîshko li kjrêmi llêm ga pjây wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörê llêm li tjok jlökoy» le.

25 Kuya lok ga tjîlê ba kong ga «¿Eni ga pja ëro?»

«Tja ê loror bomi kong tek dämärshko li tja.

26 Tja tjîlê woydê bomi kong ara, llêbo owa shâryêmi löng li kjîshko. Gueniyo lër bor woshko llême. Bor ichaga tjîlê bek îyado, ga tjîlökwo lara bor kong li, e lotê nopga kjok ëre so kong» le.

27 Tjîlêno shâng ba ichaga kjîshkoshko ga ba Data sök kjok dogo li layde shâng, gueniyo miybara lok llême.

28 Eni ga tjîlê ba kong lok jek obi ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre poyonomi pjang kjomoshko ga tja ê miydêmi eshko, ga llêbo shâryêr bor woshko llêm, tja pina bor Datarê sorê li lotê shâng, e miydêmi eshko bakoe.

29 Bor ichaga, e shäng bor tjok, tja raye llëm, llëbo woyde li shäryër ÿyado kjïshko» le.

30 Kuya nopga tjeng eshko lirë ga nopga ara beno löng mär ba go.

Abraham tjëyoga

31 Eshko ga Jesús tjëno judïoga mär beno löng ba go löng li kong. Tjlë ga «Tjlökwo kjroromi li rayëmi llëm ga pjäy ber löng bor oppinggaga jlökoyo.

32 Enira tjlokwo bek li miydëmi löng pjlu, ga pjäy där e go» le.

33 Kuya lok ga tjle ba kong ga «Tjawa Abraham tjëyoga, ga tjawa äätë parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ë tjok llëme. ¿Eni ga tjawa ber löng där wlo lëp ega?»

34 «Lër bomi kong jlökoyo ga ëye llëbo owa shäryë ga ber löng parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik. Ichaga beno ba wotjlik owa lirë.

35 Ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, e shtoyo ber ba sogo li pjeyoga tjok ÿyado wlo llëme. Woyde ameshko ga iche toe. Gueniyo ga ba wa llë, era ber sök ba pjeyoga tjok ÿyado wlo.

36 Eni ga pjäy döga Sbö Wa ërerë ga pjäy döktong jlökoyo.

37 Miydër ga pjäy Abraham tjëyoga, lëmi löng sorë li eni. Gueniyo ga tja zrömi woydë, bor tjlokwo kjrëmi woydë llëm kjïshko.

38 Llëbo ïnor Data Sbö bokshto li lotë shäng bomi kong, gueniyo pjäy jëk löng tjlokwo laga bomi datarë bomi kong li go» le ba kong.

39 Kuya lok ga tjle ba kong ga «Tjawa Abraham tjëyoga» le.

Kuya ga tjle ba kong lok ga «Pjäy Abraham tjëyoga jlökoyo kjwe ga pjäy opshäryë baïya dik.

40 Gueniyo tjlokwo bek lara Sbörë bor kong li lër shäng bomi kong, ga tja zrömi woydë e kjïshko. ¡Abraham opshäryono eni llëme!

41 Pjäy opshäryë löng bomi data jlökoyo li i dik» le.

Kuya lok ga tjle ba kong ga «Tjawa data oblë llëme. Borwa data, e kjaraso, Sbö eröe» le.

42 Kuya ga tjle ba kong lok ga «Tja tek Sbö shwoy dwayo, ga tja shrono shäng na. Eni ga Sbö, e bomi data jlökoyo kjwe ga tja woydëmi ara. Tja shrono shäng bor woshko llëm, tja ichaga erë.

43 ¿Tjlökwo lër shäng bomi kong li llë loklo miydëmi llëm ega? Tjlökwo li kjrëmi woydë llëm kjïshko.

44 Bomi data jlökoyo lër shäng bomi kong li, e Ä. Pjäy wotjlik baïya dik, ga llëye woyde li, e shäryëmi woydë eni. Wenoshko tek lëkong ga e shäng no zröga ÿyado. Tjlökwo bek li rayara, e jyörkë ä kjïshko. Tjlëshko ga jyörkë erä. Wotjlik jyö erä. Jyörkagaga löng kës data wleni li e.

45 Gueniyo tjlokwo lër shäng bomi kong li, e beke. Tjlökwo li kjrëmi llëm e kjïshko.

46 ¿Pjäy kjone dey ga tja ïnoma llëbo owa shäryë? Èye llëme. Tjlökwo lër shäng bomi kong li, e beke. ¿Eni ga tjlokwo li kjrëmi llëm ega?

47 Sbö tjlokwo li, e kuya ba nopga löng kës lirë. Gueniyo pjäyda omkuk llëm, pjäy ba nopga llëm kjïshko» le.

Jesús tjëno ba kjïshko om go

48 Kuya judïo tjlapgaga löng lirë ga tjle lok ba kong ga «Pja Samaria so erä, pja gosshko Ä sëya kjlara bakoe. Lërwa eni, ga miydërwa ga e jlöe» le.

49 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Tja go Ä sëya llëme. Llëye shäryër shäng li, e shäryër bor Data bangkjrër kjishko. Gueniyo tja bangkjrëmi llëme.

50 Tja ber tjlwlo ara li wlëga tjarë llëme. E wlëga oblërë. No llgwegaga li e.

51 Lër bomi kong jlökoyo ga bor tjlökwo kolagaga löng kës li, e wolon llëme» le.

52 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Miydërwa bop tjlë li go ga pja goshko Ä sëya kjlara jlökoyo. Abraham, e wolonoe. Sbö tjlökwo lagaga löng kës li, e wolono bakoe. ¿Eni ga “Bor tjlökwo kolagaga löng kës li, e wolon llëme” lëp shäng eni sorëro?

53 ¿Pja tjlwlo ara borwa kjokë Abraham kjinmo lëpdo? Era wolono, Sbö tjlökwo lagaga löng kës li wolono bakoe. ¿Eni ga pja ë lëpdo?»

54 «Llëbo shäryër tjarë om go, tja ber kësbang, tjlwlo ara wlo kjwe ga e llëno llëme. Gueniyo bor iaga ber kësbang, tjlwlo ara li, e bor Data, bomi Sbö lëmi li e.

55 Gueniyo era miydëmi löng llëme. Tjara ommyidë. Tja ommyidë llëme loror bomi kong kjwe ga tja ber shäng jyö laga pjây dik. Gueniyo tja ommyidë, ga ba tjlökwo kolër İyado.

56 Bomi kjokë Abraham, tja wen tjwe kjok ëre kjing go dbaryo ëre İya woydë ara, koshara shäng woowa llëme. Ga pina Sbörë ba kongshko ga beno woplüë» le.

57 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Borwa kjokë Abraham, e wolono tek dëna tjän, ga pja mite jä, pja lu pjloglo sak shkëng (50) llëm obi. ¿Eni ga Abraham İnop sorëro?»

58 «Lër bomi kong jlökoyo ga Abraham llëm obishko ga tja sök tjän» le.

59 Kuya lok ga iirkono ara ba kong, ga akkwo kjrara lok, löya wlo le, gueniyo Jesús opjnenno, opshino to Sbö u jong lishko dwayo.

9

Domer kjok İgö llëm tek wenoshko dwayo poptara Jesúsde kjlara

1 Jesús jek jëk shäng wopro ga domer İna sök kjlara kjok İgö llëm, weno buk eni.

2 Eshko ga ba oppinggaga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿domer kjwe weno buk kjok İgö llëm kjweni ega? ¿Llëbo owa shäryaga erëre, de ba datagarë?»

3 «Eni llëme. Beno kjweni, opshäryono owa kjishko llëm, ba dataga opshäryono owa kjishko llëm bakoe. Domer kjwe kjok İgö llëm, Sbö dbo ara li pin oba kong wlo.

4 Pak twara bor ichagarë bi kong, shäryëy wlo. Ga dbar tjok obi wopro ga pak li shäryëy kjluwe. Dbar pjitung ga llëye shäryëy wlo ame.

5 Tja sök kjok ëre kjing go obishko ga tja so iök jong shjiy nopga kjok ëre so kong kjoyo, kjok miyde lok ara wlo» le ba kong.

6 Tjlëno pjir ga tröng tjwono klung kjing go, ga ba tröng li rorwara klung sho tjok beno dishäng. Eshko ga kjrara sira, ga shtira domer sök li bokkwo kjing go kar kar,

7 ga tjlë ba kong ga «Pja nom bokkwo shkwë di buk di bapkwo ko Siloé roshko li go» le. (Siloé, e İchara loklo.)

Kuya ga to jek eshko, bokkwo shkwono di lara li go. E irgo ga tjwe shäng iröng obi, ga bokkwo poptono beno pjlüë.

8 İya ba pjeyoga löng soshko lirë ga tjlë lok ëng kong ga «¿Domer kjwe, İy sök dbur rokë oba kong kjupargue kjwe llëmdo?» le lok eni. Nopga dämär ga omİno dbur rokë oba kong wleniyo omİlono eni bakoe.

9 Eshko ga kjone kjone tjlë ga «Kjwe jlöe» le.

Kjone kjone obi tjlë ga «İlëme. Domer kjwe so e kjoyo erä» le.

Tjlë löng llë li kuya domer lirë ga tjlë ba kong ga «Domer lëmi löng li, e tja» le.

10 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿Eni ga pja kjok İk pjlú sorë?»

11 «No shäng kjlara kowëba Jesús. E dishäng shäryono sira, ga shtira bor bokkwo kjing go. E irgo ga tja ichara bokkwo shkwë di buk di bapkwö ko Siloë roshko li go. E irgo ga tja öör bokkwo shkwë eshko, ga tja beno shäng kjok İk pjlú» le.

12 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿Domer lëp shäng li kwonİlo?»

«Miydër llëme» le ba kong.

Fariseoga lano domer poptono li kjİshko

13-14 Eshko ga woshtozlong dbaryo. E kjİshko ga domer li söra lok, jek öötong shäng fariseoga löng li shwoy.

15 Eshko ga fariseoga tjlë lok ba kong ga «¿Pja poptono sorë?»

«Dishäng shtira Jesüsdë bor bokkwo kjing go. E irgo ga tja bokkwo shkwono, ga tja beno shäng kjok İk pjlú» le ba kong.

16 Kuya lok ga kjone kjone tjlë ga «Domer le li, woshtozlong dbaryo jneya llëme. Miydëy e go ga e ichaga Sbörë llëme» le.

Kjone kjone obi tjlë ga «¿Gueniyo e llëbo owa shäryaga wleniyo kjwe ga llëbo İydëba llëm wleniyo shärye sorë?» le. Eni ga beno löng wotjlik oblë oblë.

17 E irgo ga tjlëno lok domer poptono shäng li kong obi. Tjlë ga «Bokkwo poptono li pja. ¿Eni ga bop kong ga domer lëp shäng li ë?»

«Bor kong ga domer li, e Sbö tjlökwo İaga» le ba kong.

18 Kuya judío tİlapgaga löng lirë ga tjlökwo kjre llëme. E kjİshko ga no ichara lok ba dataga wİokjrë.

19 Söra lok, öötong löng eshko ga judío ichagaga li tjlë lok ba kong ga «¿Weno kjok İgö llëm lëmi löng li kjwe jlöre? ¿Eni ga shäng kjok İk pjlú sorë?»

20 «Miydërwa ga kjwe borwa wa jlöe. Ga weno kjok İgö llëme.

21 Gueniyo eeri ga kjok İgö pjlú sorë, poptaga ë, e miydërwa löng llëme. Kjwe këguë tjän. Kjakrokozi ba kong om go dey, pjäy dborye om go wİo» le ba kong.

22-23 Lara lok eni, judío tİlapgaga li bangkjre lok ara kjİshko. Tjwayde lok llëm obishko ga judío tİlapgaga li tjlëno lok ëng kong ga «Ëye tjlëno ga “No pjluyo iche le Sbörë li, e Jesús” lara ga ichërwa opzrëk bi syö uyo roshko ame» lara lok eni pjir tjän, ga beno eni. E miydara domer li data, mekerë pjire. Tjlëno ga «Kjwe këguë tjän. Kjakrokozi ba kong om go dey» lara lok eni e kjİshko.

24 E irgo ga domer bokkwo poptono li rokara judío ichagaga lirë jek obi, ga tjlë lok ba kong ga «Miydërwa ga domer lëp shäng li, e llëbo owa shäryaga eröe. E kjİshko ga tjlökwo İos bëy, Sbö ber kësbang, tjwİö ara wİo» le.

25 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Domer li llëbo owa shäryagare, de llëm, e miydër shäng llëme. Gueniyo ga dämär ga tja kjok İgö llëm, ga eeri ga tja kjok İgö pjlú. Era miydër pjlú» le.

26 Eshko ga tjlëno lok ba kong obi. Tjlë ga «¿Bop bokkwo kjwe popteshko ga llëye shäryara bop kong?»

27 «Łoror bomi kong tjän, gueniyo tja tjłkwo kjrëmi woýdë llëme. ¿Kjakrokëmi bor kong kjër llëno? ¿Pjây kjłopswë woýdë ber lōng opping ba tjokde?» le ba kong.

28 Kuya lok ga domer li äyoshtakza lok tjã tjã, tjłë lok ga «¡Ba oppingga li pja eröe! ¡Tjawa opping Moisés tjłkwo go!

29 Miydërwa ga tjłkwo laga Moisés kong li, e Sbö. Gueniyo domer lëp shäng li wen tjwe kjone dwayo miydërwa ëmdë llëme» le.

30 Kuya ga tjłë ba kong lok ga «¿E sorëro? E wen tjwe kjone dwayo miydëmi lōng llëm, gueniyo bor bokkwo poptara beno pjłúe.

31 Miydëy pjłú ga llëbo owa shäryaga syöshtë Sbö kongshko ga tjłkwo kuya llëme. Gueniyo ëye Sbö poshrëk, llëye woýde li shäryë iyado ga era syöshtë ba kong ga tjłkwo kuya.

32 ¿Kuy lłonoshko ga ëye weno kjok ïgö llëm li bokkwo poptaraba eni lëba? Eye llëme.

33 Domer li ichaga Sbörë llëm kjwe ga llëbo shärye kjweni ga äe» le.

34 Kuya lok ga tjłë ba kong ga «Pja wenoshko tek lëkong ga pja llëbo owa shäryaga eröe. ¿Eni ga tjawa pim woýdë ega?» le lok ba kong, ga ichara lok judioga syö uyo dwayo, ga ichara lok opzrëk e roshko ame.

Nopga kjok ïgö llëm wleniyo

35 Roy kura Jesúsde. Eni ga domer li wlëna, ga tjłë ba kong ga «¿Pja mär no to ter kjok dogo dwayo li gore?»

36 «Tjłapga, lëp shäng li ë los bor kong, tja mär ber shäng ba go wlo» le ba kong.

37 Kuya ga tjłë ba kong ga «E ïnop tjän. Shäng lan bop tjok li e» le.

38 Kuya ga tjłë ba kong ga «Tjłapga, tja mär bop go» le, ga kjök tono sök ba zlong bäng, ga poshrëra.

39 Eshko ga tjłë domer li kong ga «Tja shrono shäng kjok ëre kjing go no llgwegä, nopga kjok ïgö llëm wleni ber lōng kjok ïk pjłú wlo, nopga kjok ïk pjłú wleni li ber lōng kjok ïgö ame wlo bakoe» le.

40 Fariseoga lōng eshko kjłöbö. Tjłëno eni li kuya lok ga tjłë ba kong ga «¿E sorë? ¿Enira bop kong ga tjawa lōng kjok ïgö llëm wlenire?»

41 «Pjây lōng kjok ïgö llëm kjwe ga pjây ber shdungko, llëbo owa shäryoromi li kjışhko llëme. Gueniyo pjây kjok ïk pjłú lëmi kuzong ga pjây shdungko» le.

10

Öng wlëp ushko so daga pjłú anmoyö li, e Jesús

1 Eshko ga Jesús tjłë obi ga «Łër bomi kong jlökoyo ga ëye jek opzrëk öng wlëp ushko so kjëryo jong li u bäng go llëm, gueniyo jek opzrëk ba poglo go ga e öng lüyotkaga.

2 E ga ëye jek opzrëk u bäng li go ga öng daga jlökoyo li e.

3 Ga kong u bäng li döya u bäng daga shäng lirë, opzrëk jek e go wlo. Eshko ga ba öng li roke kjłarashko kjłarashko ba ko go, ga kuya ba öng tjeng lirë ga tjwe ba zlong bäng, bapshiya to wlo.

4 E irgo ga öng baiya li shira pjir ey dwayoshko ga jek shäng ba bäm go, ga öng li jek tjeng ba irgo, ba daga ybö miyde lok pjłú kjışhko.

5 Gueniyo oblë kjwe ga irpjäya lok llëm, tök lok llet erä, ba ybö miyde lok llëm kjışhko» le.

⁶ Tjlëno öng wlëp ushko so jyäglo go eni, gueniyo llë loklo miydaraba llëme.

⁷ E kjishko ga tjlë obi ga «Lër bomi kong jlökoyo ga öng kjëryo u bäng lër shäng li, e tja om go loklo.

⁸ Nopga öör löng bor bäm go kës li, e öng lüyotkaga wleni, gueniyo öng li rokara lokshko ga ba ybö kura lok llëme.

⁹ U bäng lër shäng li, e tja loklo bakoe. Èye jek opzrëk tja shäng li go ga era döktonge. E opzrëk jek, opshik tek, ga kjlo sho ue wlëpe.

¹⁰ »Lügwanggaga tjwe löng öng li lüyotkaga, zröga, pjiga bakoe. Tjara shrono shäng na, öng li ber löng së iyado Sbö tjok wlo, ber löng wopjlu wlo.

¹¹ Tja öng daga pjlu anmoyö wleni. Öng daga pjlu li optwë wolon öng li kjishko.

¹² Èye parkë öng li dë dbur kjiy dö ga opshäryë eni llëm, öng li baiya llëm kjishko. İya ga shjiti kjloshko so iir ä wleniyo tjwe sök kjlara ga öng daga potjwlëk i li tök, ga öng li raye beno tjeng tjoksa eshko. Eshko ga shjiti li shrono ga öng li shaya kjlara, ga llamo shdär ber kjloroe.

¹³ Öng daga potjwlëk i li töktong, ba kong ga öng li tjwlö ara llëm kjishko, dbur woydayde shäng eröe.

¹⁴ »Tjara öng daga pjlu anmoyö wleni. Bor öng li miydër shäng pjlu, ga tja miyde lok pjlu bakoe.

¹⁵ Tjawa ëng miydë löng eni li, e so Data Sbö miydër shäng pjlu, ga tja miyde shäng pjlu li kjoyoe. Ga tja optwë wolon bor öng li kjishko.

¹⁶ Tja öng tjeng kjrina obi, gueniyo epga so öng kjëryo lër shäng li kjoyo llëme. Eni ëmdë ga bor ybö kuya lok bakoe. Epga tön tjwe uunkong kjluwe, bor öng li ber tjeng kjrinaso wlo, öng daga ber kjlaraso wlo bakoe.

¹⁷ Tja optwë wolon ba kjishko, e irgo ga tja woshrë iröng obi. Tja woyde bor Datarë ara e kjishko.

¹⁸ Woydoror eni llëm kjwe ga tja zröga ërë llëme. Tja optwë wolon wlo laga tjarë. Tja kong dbo twara bor Datarë ara, tja optwë wolon wlo, tja woshrë iröng obi wlo bakoe» le.

¹⁹ Kuya judiöga löng lirë ga beno löng wotjlik kjrjing pjök obi.

²⁰ Epga ara tjlë ga «iDomer kjwe goshko Ä sëya kjlara! iKjwe skwë! ¿Kuy ega?» le.

²¹ Gueniyo kjone kjone tjlë ga «No goshko Ä sëyaga tjlë eni llëme. ¿No kjok igö llëm wleniyo popte Ä sëyagarë sorëro?» le lok eni.

Judiöga mär woydë Jesús go llëme

²² E irgo ga öötong kjok owa dbaryo, ga Sbö u iak beno jong dboy ba kong dbaryo li shrëkoba wopro ga

²³ Jesüs jek jëk shäng Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko.

²⁴ Eshko ga kopjringa judiö tjlappagarë lok pjribri, ga tjlë lok ba kong ga «¿Tjawa iëp ber tjeng wotjlik pja ëro lërwa äär jong llonoro? No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja jlökoyo wleni ga los borwa kong wëllë, miydërwa wlo» le.

²⁵ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Loror bomi kong tjän, gueniyo tja tjlökwo kjroromi llëme. Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryër shäng bor Data ko goshko ara. Woyde ga e go ga tja ë miydëmi wëllë.

²⁶ Gueniyo tja tjlökwo kjrëmi löng llëm, pjäy öng wlëp ushko so botoya llëm kjishko.

²⁷ Botoya lira, bor ybö kuya lok. Epga miydër pjlu, ga jëk lok bor irgo.

²⁸ Epga iër ber tjeng sê İyado Sbö tjok, wolon ame. Tjeng bor wloshko, ga döga èrè bor shjiryo llème.

²⁹ Twaga bor Datarè beno tjeng bor kong. Era kësbang, uunkong kjinmo. Tjeng ba wloshko, ga döga èrè ba shjiryo llèm bakoe.

³⁰ Tja, Data Sbö, tjawa kjaraso» le.

³¹ Kuya lok ga iirkono ara ba tjok, ga akkwo kjrara lok, löya wlo le,

³² gueniyo Jesús tlê ba kong lok ga «İlêbo İydëba llèm wleniyo shäryoror Data Sbö ko goshko ara. ¿Tja lömi, zrömi woydè akkwo kjwe go llêbo shäryoror kjone dey li kjışhko?»

³³ «Pja lörwa e kjışhko llème. Pja no eröe. Gueniyo pja opyè woydè ber Sbö wleni. Pja shäng Sbö läywè owa, iëp ber tjwlö llèm wlo lëp. Pja lörwa e kjışhko» le.

³⁴ Kuya ga tlê ba kong ga «Tak pjang bomi kjok llgwekklo go eni: “ Lër bomi kong ga pjây sböpga’ le Sbörè eni.”*

³⁵ Miydëy ga llëye tak pjang Sbö tjlökwo go li, e kjëy ga äe. Ga Sbö tjlëno nopga kong, ga kowara sböpga.

³⁶ Tja kjrara Data Sbörè, ga tja ichara ter shrono shäng kjok ère kjing go. Eni ga ¿“Tja Sbö Wa” loror bomi kongshko ga pjây wotjlik ga tja shäng Sbö läywè owa, tja ber tjwlö ara wlo lër lëmi eni ega?

³⁷ Tja opshäryè bor Data dik llèm kjwe ga tja tjlökwo kjrëmi llèm ga pjlué.

³⁸ Gueniyo tja opshäryè Data Sbö dik kuzong ga tja tjlökwo kjrëmi woydè llèm ëmdè ga woyde ga miydëmi llêbo shäryër shäng li go ga Data Sbö shäng bor tjok, pjây mär woydè bor go llèm gueniyo» le.

³⁹ Kuya lok ga shaywa lok erä, gueniyo töktonge.

⁴⁰ E irgo ga Jesús jek öötong shäng Jordán diyo kjwo kalëkong iröng obi, ga beno sök eshko, nopga wara Juandè dënashko, e kjokyo.

⁴¹ Eshko ga nopga öötong löng ara ba shwoy, ga tlê lok ëng kong ga «İlêbo İydëba llèm wleniyo shäryara Juandè llème. Gueniyo llëye lara domer kjwe kjışhko kës li, e beno jlöe» le lok eni.

⁴² Ga kjok eshko ga nopga ara beno löng mär ba go.

11

Lázaro wolonoe

¹⁻² Domer shäng kjlara ko Lázaro. E Betania so, ba dorga María, Marta, e kjokyo. María, poshtikklo lö pjllëblë kwongga Tjlapga Jesús dre kjing go, ga dongga ba käkzong go li e. Pjlara ga Lázaro buk swlo ara.

³ E kjışhko ga ba dorga no ichono ba roy sök Jesús kong, tlê ba kong ga «Tjlapga, Lázaro woydëp ara li, e buk swlo ara» le.

⁴ Kuya ga tlê ga «E shara swlorè, ba wolon dbaryo wlo li öötong kjÿ llème. E shäryono eni, Sbö ber kësbang, tjwlö ara oba bokshto wlo, Sbö Wa ère ber kësbang, tjwlö ara oba bokshto wlo bakoe» le.

⁵ Lázaro woyde Jesúsde ara, ba dorga woyde ara bakoe.

⁶ Roy kura eni ëmdè ga beno shäng dbar pjök obi shäng lishko.

⁷ Eshko ga tlê ba oppinggaga kong ga «Shji to Judea kjokyo iröng obi» le.

⁸ Kuya lok ga tlê ba kong ga «Tjlapga no pingga, kjupäshko ga kjok eshko ga pja löya, zröya judiogarè lara. ¿Eni ga pja jek woydè eshko iröng obi ega?» le.

* 10:34 Salmo 82.6.

⁹ Kuya ga tjlëno ba kong'lok llëbo jyäg'lo go. Tjlë ga «¿Dbar kjwobi go ga dlo të kjok shröngto äär jong kjok sëng İyado llëmdo? Ęye jëk shäng dba ga sabyë llëm, kjok shjiy kjiy.

¹⁰ Gueniyo Ęye jëk shäng shkë ga era sabyë, kjok shjiy llëm kjışhko» le.

¹¹ E irgo ga tjlë ba kong'lok obi ga «Bi kjlara Lázaro, e buk pëe. Gueniyo tja to ba wölleng» le.

¹²⁻¹³ Kuya lok ga wotjlık ga buk pë jlökoyo le. E kjışhko ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, ¿pono ga kayo yonkë llëmdo?» le, miga «E buk pëe» le Jesúsde li, e Lázaro wolonoe layde.

¹⁴ Eni ga tjlëno ba kong'lok wëlle. Tjlë ga «¡Lázaro, e wolonoe!

¹⁵ Gueniyo miydër ga tja shäng ey llëm li, e ber bomi kong pjlúe. Llëbo shäryër wlo li inomi ga pjây mär ber löng bor go jek këgong. E kjışhko ga tja wopjlúe. Kjweri shji to ik» le.

¹⁶ Ba oppinggaga tjengli tjrëko shäng kjlara ko Tomás, e kowëba Kjlı bakoe. Eshko ga tjlë ba pjeyoga oppinggaga tjeng li kong ga «Shji to jek ba tjok, shji wolon ba tjok wlo» le.

Lázaro woshrra Jesúsde iröng obi

¹⁷ Eni ga Jesús jek Betania kjokyo ba oppinggaga tjok. Gueniyo öötong löng eshko ga Lázaro iaraba buk sakshko öötong dbargwo pkëng (4) tjän.

¹⁸ Kjok eshko ga Jerusalén kjokyo ber buk soshko. Shji opshik jek jëk Jerusalén kjokyo dwayo kjok shröngto ga shji äär kjok eshko dlo kjókshko wleni.*

¹⁹ Eni kuzong ga judioga öötong löng ara Jerusalén kjokyo dwayo, Marta, María, e yorke wlo.

²⁰ Jesús jem shäng ääto eshko li kuya Martarë ga jer ba wlojkrë irbo. Mariara beno sök ushko.

²¹ Marta öötong shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja kjwe shäng ëreshko ga bor sing, e shinmotkono llëme.

²² Gueniyo miydër ga öötong dbar kop ara tjän ëmdë ga llëye rokëp Sbö kong li twe ber bop kong» le.

²³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Bop sing, e woshre iröng obi» le.

²⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «Miydër ga woshre iröng obi kjok pjir dbaryo lishko jā» le.

²⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «Nopga woshraga ber löng së iröng obi li, e tja. Nopga iaga ber löng së İyado Sbö tjokli, e tja bakoe. Ęye mär bor go ga wolono ëmdë ga ber löng së İyado.

²⁶ Ga Ęye mär löng bor go, ga beno löng së İyado Sbö tjok ga era wolon ame. ¿İlëye lër shäng li tjlökwo kjrëpde?»

²⁷ «Ęng, Tjlapga. Miydër ga no pjluyo, Sbö Wa iche le Sbörë ter tjwe kjok ëre kjing go li, e pja» le ba kong.

²⁸ E irgo ga jem iröng ba ushko ba lëng rokë. Öötong shäng eshko ga rokara dboshko, ga tjlëno ba kong tjoksa. Tjlë ga «No pingga li shrono shäng jüşhko, ga pja roke shäng» le.

²⁹ Kuya Mariarë ga kojono jekdo, ga jek Jesús ik.

³⁰ Eshko ga Jesús wlëna Martarë shäng kjone ga shäng eshko obi, tjwayde Betania kjokyo llëme.

* 11:18 Jerusalén kjokyo äär Betania kjokyo wlo ga e wop kilómetro mya dik.

³¹ Eshko ga María kojono maling, ga opshino jek eshko dwayo li İya judıoga tjeng ba yorkë eshko lirë ga wotjlik lok ga to slar sakshkoro le, ga jek lok ba irgo.

³² Jesús İya Marıarë pjola dwayo ga jer öötong shäng ba zlong bäng ga kjök tonon, tjlä ba kong ga «Tjlapga, pja kjwe shäng ëreshko ga bor sing, e shinmotkono llëme» le.

³³ Eshko ga kjök tonon sök slar ëë li, judıoga löng ba yorkaga li slar lok ara li İya Jesüsdë ga jek wosong erä, beno woydë ara,

³⁴ ga tjlä löng li kong ga «¿Shinmo li ioromi beno buk kjone?»

«İp woydë ga shji to İk» le ba kong.

³⁵ Eshko ga Jesús slar ëëe.

³⁶ İya judıoga löng lirë ga tjlä lok ëng kong ga «Shinmo li woydara ara, İzİa» le.

³⁷ Gueniyo kjone kjone tjlä ga «Kjupä ga no kjök İgö llëm wleniyo poptara domer kjwerë kjlara. ¿Eni ga shinmo li kjimtara wolon llëm wlo llëm ega?» le.

³⁸ Eshko ga Jesús woydë ara obi. Sak li jong guëng jong ööng kjwara li roshko, ak kësbang iak jong kjwara ba bängzakkılo. Öötong shäng eshko ga

³⁹ tjlä nopga tjeng li kong ga «Ak kjwe kjozİa» le.

Kuya shinmo dor Marta lirë ga tjlä ba kong ga «Gueniyo Tjlapga, e shinmotkono eeri ga öötong dbargwo pkëng (4). Eni ga lõ ong tjän» le.

⁴⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja tjläno bop kong tjän ga tja tjläkwo kjrëp ga Sbö dbo kälä İp İlökoyo lorop bop kong eni» le.

⁴¹ Eshko ga ak li kjara lok jong lishko dwayo. E irgo ga kjök dogo İya Jesüsdë, tjlä ga «Data, llëye loror bop kong li kurop. Tja wopjlu bop tjök e kjİshko.

⁴² Miydër ga tja kup İyado, gueniyo İër shäng ëre, nopga tjeng ëre kjİshko, tja ichaga pjarë miyde lok wlo» le.

⁴³ Syöshtono eni pjir ga tjläno dbo go. Tjlä ga «İLázaro, pja opshis tek kjwey dwayo!» le.

⁴⁴ Eshko ga shinmo iak buk sakshko li opshino tek ey dwayo, gueniyo woshrono tek shäng së tjän. Eshko ga ba orkwo, ba dre, e poyrik shwomzréng go, ga ká potaywak tuk shwong go bakoe. Eni ga Jesús tjlä nopga tjeng li kong ga «Ba poyrikklo, ba ká potaywoklo kjwe dözİa. Ga to wëyë» le.

Jesús zröya woydë judıo ichagagarë le

⁴⁵ Eni ga llëbo shäryara Jesüsdë li İya judıoga öör löng María yorkë lirë ga epga ara beno löng mär ba go.

⁴⁶ Gueniyo kjone kjone obi jek löng ba lanyotkë fariseoga kong.

⁴⁷ Kuya lok ga Judıo Kjök İlgwegaga Këskësyo rokara fariseoga, syöshtaga kägäyogarë lok, ëng töng wlo. Eshko ga tjlä lok töno löng li kong ga «İlëbo İydëba llëm wleniyo shärye domer lirë ara. ¿Kjwëy İllong?»

⁴⁸ Rayëy ber kjweni ga nopga löng kës li kjlopwë mär ber löng ba go eröe. Eni wleni ga miydëy ga ëngkjwagaga iche bi ichagaga Roma so lirë bi Sbö u ëre pjik, ga bi tjëyoga ëre zröya lok pjir bakoe» le.

⁴⁹ Domer sök kjlara eshko ko Caifás. Lu eshko ga parkë sök syöshtaga kësbangyo. Eshko ga tjlä töno löng li kong ga «Pjây kjök miydë sira llëme.

⁵⁰ Pjlu wlo ga no wolon kjlara oba uunkong äska, uunkong li wolon llëm wlo. ¿E ëmdë ga miydëmi llëmdo?» le.

⁵¹ Caifás tjlēno sök eni, gueniyo le sök ba woshko llēme. Lu eshko ga parkē sök syōshtaga kēsbangyo kuzong ga e iara Sbōrē ba tjlōkwo lē oba kong eni, ga tjlōkwo lara li, e Jesús wolon judiōga lōng kēs āska li loklo.

⁵² Ga Jesús wolon ba āska dō llēme. E wolon Sbō nopga shdōktong tjeng kjok kwang jikong li āska, tōya wlo, ber tjeng tjēyo kjrinaso wlo.

⁵³ Eni ga llgwera lok ēng tjok ga Jesús zrōya le. Ga eshko jek lēkong ga beno lōng wotjlik eni.

⁵⁴ E kjīshko ga Jesús jēktong shāng judiōga bokshto ame. Opshino to jek eshko dwayo ba oppinggaga tjok, ga ōōtong beno lōng kjok buk kjrina ko Efraín, kjok dogro no llēmshko li ber buk soshko.

⁵⁵ Eshko ga Israel tjēyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkklo judiōga kong li dōrōe. Eni ga nopga to jem Jerusalén kjokyo ara ba kjokshko dwayo, dbaryo li āātē llēm obishko ga ba sdēkwo li shāryē, opyē āar Sbō poshrēk ba ushko ga pjlū wlo.

⁵⁶ Eshko ga to lōng Jesús wlēk, ga kjakroke lok ēng kong ga «¿Jesús tjwe dbar li shrēk lēpde?» le lok eni Sbō u zlong bāng.

⁵⁷ Bām go ga fariseoga, syōshtaga kāgāyoga, e tjlēno nopga uunkong kong. Tjlē ga «Jesús, e shāng kjone li miydaga ē ga woydērwa ga le borwa kong, sharwa wlo» le lok eni.

12

Poshtikklo lō pjlēblē tjwlō ara wleniyo tyara Marīarē Jesús dre kjing go

¹ Israel tjēyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkklo li, kjwe dbargwo tjer (6) obishko ga Jesús jek ōōtong shāng Betania kjokyo, Lázaro sök lishko. Dēna ga Lázaro wolono, ga woshrara Jesúsde irōng obi.

² Ōōtong shāng eshko ga dli shāyaraba ba shrēkklo. Ga dli li pjlorgara Martarē nopga uunkong tjeng eshko li kong, ga tjrēko Lázaro sök bebi.

³ Eshko ga Marīa poshtikklo lō pjlēblē tjwlō ara wleniyo sōno bayo eeje* bapkwō kjwara kēsbang tjung, ga tyara Jesús dre kjing go, ga dona ba kākzong go. Eshko ga u li roshko beno lō poshtikklo lō pjlēblē li erōe.

⁴ Jesús oppinggaga tjeng li tjrēko sök kjlara ko Judas Iscariote, Jesús soynega li e. Llēye shāryē eshko li iya ga tjlē ga

⁵ «¿Kjwe zāya kjweni ega? Soynena kjwe dburyo shaya bayo domer parkē dbargwo sak dbāw pjloglo mya (300) āska wleni, oba song wleniyo kjimtoklo wlo dey» le.

⁶ Lara eni, oba song wleniyo kjimte woydē kjīy llēme. E iak beno shāng dbur bapkwō daga ba pjeyoga kong. Olō ga dbur iak tjeng ba bapkwō roshko li lūyotke, e lūgwang kjīshko. Lara eni e kjīshko.

⁷ Kuya Jesúsde ga tjlē ba kong ga «¡Wēyē! Poshtikklo kjwe beno bor kong, tja iēba sakshkoshko ga bor doyo ēre beno poshtik pjir tjān wlo.

⁸ Oba song wleniyo, e lōng bomi tjok iyo, gueniyo tjara shāng bomi tjok iyo llēme» le.

Lázaro zrōya woydē syōshtaga kāgāyogarē

⁹ Eshko ga Jesús ōōtong shāng Betania kjokyo li roy miydara judiōga ararē, ga shrono lōng ba ik. Shrono lōng Lázaro ik bakoe. Wolono, ga woshrara Jesúsde irōng obi li e.

* 12:3 Poshtikklo lō pjlēblē tjwlō ara li sōra bayo litro bēy dik.

10-11 Lázaro kjĩshko ga judíoga ara mār beno lōng Jesús go. E kjĩshko ga syōshtaga kägäyoga wotjlik lok ga «Lázaro ěmdē ga zrōy bakoe» le lok ěng kong eni.

Jesús oōtong opzrēno Jerusalén kjokyo, pjlu wleni

12 Wēshko ga Jesús opshino jek Betania kjokyo dwayo jongya Jerusalén kjokyo. Roy miydara nopga oōtong lōng eshko dbar shrēk lirē.

13 Eni ga mek korga kjrara, sōra lok jek ba tjok, ga to jongya ba wlokrē. Ga tjlē lok dbo go ga

«Kjwe pjlu jlōe.

Ichara Tjlapgarē shrono kjok ěreshko.

Kjwe kjimte Sbōrē.

Kjwe Israel tjēyo pjlujo.

Kjwe kjimte Sbōrē» le.

14 E bām go ga ōng so kwomgla kjoyo dre tōshko llgwoklē wleniyo wlēna Jesúsde kjlara, ga opyono sōk ba kjing go, tak pjang Sbō tjlōkwo go sorē li eni. Tjlēno beno eni:

15 «Siōn† sōpga, llēye bangkrēmi llēme.

jĩzia! Bomi pjlujo, e tek sōk dōrōe.

Tjwe sirkeno sōk ōng so kwomgla kjoyo dre tōshko llgwoklē wleniyo kjing go.»‡

16 Eshko dbaryo ga llēbo shāryono li, e llē loklo miyde Jesús oppinggaga tjeng lirē lōng llēme. Gueniyo Jesús brikotong to jem kjok dogo irgo ga llēbo shāryono Jesús kong ěre, e tak beno pjang Sbō tjlōkwo go ba kjĩshko tek dēna tjān li miyde lok kjwlē jā.

17 Shinmo Lázaro buk sakshko obishko ga Jesús oōr shāng eshko, rokara tek ey dwayo, ga woshrara irōng obi. Ga Jesús opzrēk jek Jerusalén kjokyo roshkoshko ga nopga oōr lōng ba tjok sakshko kjupābāshko li, e jek lōng ba irgo eshko, roy le lōng oba kong.

18 Roy kura nopga lōng eshko lirē, ga opshino tek lok ara ba wlokrē.

19 Eshko ga ĩya fariseogarē lok ga tjlē lok ěng kong ga «Ĵĩmi ga sorē? Shji zanae. Nopga tjeng kēs kjwe to jek ba shwo lēkong drete» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjĩshko

20 Nopga oōtong lōng eshko dbar shrēk li tjrēko, Grecia sōpga lōng kjlōbō bakoe.

21 Domer shāng kjlara eshko obi ko Felipe, e Betsaida so. Grecia sōpga li tjlē lok ba kong ga «Tjlapga, tjawa lan woydē Jesús tjok» le.

22 Kuya ga jek shāng Andrés shwoy, ga lara ba kong. E irgo ga jek oōtong lōng ba lē Jesús kong.

23 Kuya Jesúsde ga tjlē ba kong lok ga «No to ter kjok dogo dwayo ěre ber kēsbang, tjwlō ara nopga uunkong bokshto li, e dbaryo oōtonge.

24 Lēr bomi kong jlōkoyo ga dwla llē botjyē ber ara wlo ga lon jer klung kjing go, ga kjer guing. Enira dwla wen ara obi, llēm ga llēye wen llēme.

25 Ęye wotjlik opdē om go, zrōkoba bor kjĩshko llēm wlo le ga āār kjok dogo llēme. Gueniyo ěye wotjlik ara ber sōk sē kjok ěre kjing go wlo llēm ga era ber sōk sē ĩyado Sbō tjok.

† 12:15 Siōn kjokyo, e kowēba *Jerusalén* bakoe. ‡ 12:15 Zacarías 9.9.

26 Èye parkë woydë bor kong le ga woydër ga jëk lóng bor tjok ÿyado, tja äär sök kjone ga e äär lóng eshko bakoe. Ga èye parkë bor kong ga ie bor Datarë ber lóng tjwlö ara.

27 »Eeri ga tja ère wosonge. Llëye shäryër miydër llëme. Tja shrono shäng na, llëye wen tjwe bor kong li wen bor kong wlo. E kjishko ga «Data, tja kjimtos, tja dös llëye wen tjwe bor kong lishko dwayo» lër ga äe» le.

28 E irgo ga tjlä obi ga «Data, pja ko ios ber kësbang, tjwlö ara» le.

Eshko ga ybö kuraba ter kjok dogo dwayo. Tjlä ga «Bor ko ioror beno kësbang, tjwlö ara tjän. Ga shäryër jek obi» le.

29 Kuya nopga lóng lirë ga kjone kjone tjlä ga «E kjrik» le, kjone kjone obi tjlä ga «E Sbö parkaga kjok dogo so li tjläkdo ba kong» le.

30 Eni ga Jesús tjlä ba kong lok ga «Ybö kuroy li tjläno beno bor kong llëm, beno bomi kong.

31 Nopga Sbö miydë llëm wleniyo llgwezlong dbaryo li öötonge. Kjok ère ichaga li, § e kjozlong kjok ère kjing go dbaryo li öötong bakoe.

32 Tjara poyonaba kjok ère kjing go dwayo jem pjang kjomoshko ga nopga uunkong iër tek lóng bor shwoy» le.

33 Lara eni, e wolon sorë li loklo.

34 Eshko ga nopga lóng li tjlä ba kong ga «No pjluvo iche le Sbörë li ber sök së ÿyado, tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go eni. Ga pja tjlä ga no to ter kjok dogo dwayo li pja. ¿Eni ga pja poyongoba pjang kjomo kjluwe lëp sorë? ¿No to ter kjok dogo dwayo li pja lëp shäng li llë loklo?»

35 «Iök shjiy ère ber shäng bomi tjrëko dbar kjwöbö obi döe. E wopro ga pjäy jëk lóng bor go, pjäy wlëna shkërëshko ga pjäy sabyë llëm wlo. Èye jëk shäng kjok ro si roy ga jongya kjone miyde llëme.

36 Eni ga iök shjiy ère shäng obishko ga pjäy mär ber lóng bor go, pjäy opyë ber lóng so tja kjoyo wlo» le ba kong. Tjläno ba kong pjirshko ga opshino to eshko dwayo, ga opjnenoe.

Judioga mär woydë Jesús go llëm obi

37 Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara Jesús dë kës ère nopga li bokshto. Eni ëmdë ga mär woydë ba go llëm obi.

38-41 Shäryono eni, tjläkwo tara Sbö tjläkwo laga tek dënashko so Isaíasdë li ber jlökoyo wlo. Jesús dbo kälä ñna, ga tjläno ba kjishko. Tjläno beno eni:

«Tjläpga, ¿borwa tjläkwo kjraga ëro?

¿Bop dbo ara li ñga ëro?»*

Tjläno beno obi eni:

«Epga iara Tjläpgarë beno lóng kjok ñgö llëm wleni,
iara beno lóng llëye kuya woydë llëm bakoe.

Shäryara eni,

llëye ñya lok ba bokkwo go llëm wlo,

llëye kuya lok llëm wlo,

optwë ber lóng bor kong llëm wlo,

epga dör llëm wlo.»†

Epga mär ber lóng ba go ga ä e kjishko.

42 Eni ëmdë ga judioga ara mär lóng ba go, ba ichagaga kjone kjone bakoe. Gueniyo bangkjre lok ga iche fariseogarë opzrëk judioga syö uyo roshko ame. E kjishko ga llëye lara lok ë kong llëme.

§ 12:31 *Kjok ère ichaga* le li, e Ä loklo. * 12:38-41 Isaías 53.1. † 12:38-41 Isaías 6.10.

⁴³ Woydara lok ga ber löng pjlü oba bokso. Ba kong ga e tjwlö ara, ber löng pjlo bek Sbö bokso li kjinmo.

Jesús shrono shäng kjok ère kjing go no döga

⁴⁴ Eshko ga Jesús tjläno nopga kong dbo go. Tjlë ga «Ëye mär bor go ga mär bor go dö llëme. E mär bor ichaga go bakoe.

⁴⁵ Ga tja iyashko ga bor ichaga iya bakoe.

⁴⁶ Tja shrono shäng kjok ère kjing go iök shjiy wleni, nopga mär bor go li ber löng kjok ro sī roy wleni ame wlo.

⁴⁷ »Tja shrono shäng nopga kjok ère so li llgwegga llëm, tja shrono shäng ba döga. E kjishko ga èye bor tjlökwö kuno, gueniyo kjrara llëm ga e llgwegga tjarë llëm,

⁴⁸ e llgwegga oblërë. Kjok pjir dbaryo lishko ga e llgwegga Sbörë, ga shdüya, bor tjlökwö kjrara llëm kjishko, tja wlokjrara llëm kjishko bakoe.

⁴⁹ Tjlökwö li loror bor woshko llëme. Llëye loror li, loror sorë li, e laga Data Sbö, bor ichaga lirë bor kong,

⁵⁰ ga loror eni. Miydër ga ba tjlökwö kjrägaga li ie ber löng sē iyado ba tjok. Loror eni e kjishko» le.

13

Ba oppinggaga dre shkvara Jesúsdë

¹ Eshko ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkïö li döroë. Ga miyde Jesúsdë ga kjok ère raye ber, ga jongya iröng Data Sbö sök lishko dbaryo li öötong. Ba nopga löng kjok ère kjing go li woydara ara iyado, ga pina ba kong, äär jong pjirshko.

² Judas Iscariote, e Simón wa. Jesús ië ba oppinggaga tjok kjok sêng li dlöyö äätë llëm obishko ga Judas go Å shrono beno ba tjok, ga ichara wotjlik Jesús soynek, ga twe ba wloyoga kong tjän.

³ Miyde Jesúsdë pjir ga llëbo tjeng kës li iara Data Sbörë beno tjeng ba wloshko. Miyde ga ter Sbö shwoy dwayo, ga jongya ba shwoy iröng obi.

⁴ Eni ga sök ië ba oppinggaga tjokshko ga kojono shäng, ba shwong kop lëkong li skwara, ga äska shwong podongglo wleniyo pjirra pjang pjirbri ba dop go.

⁵ Eshko ga di kjrara, tjyara ba bapkwö roy, ga opyono sök ba oppinggaga tjeng eshko li dre shkwë, ga ba dre döya sök shwong podongglo li go.

⁶ Öötong sök Simón Pedro dre shkwë ga Pedro tjlä ba kong ga «Tjläpga, ¿tja dre shkwëp lëpdö?»

⁷ «Llëye shäryër bop kong li, e llë loklo miydëp sök llëme. Gueniyo llono ga llëbo ère llë loklo miydëp pjire» le ba kong.

⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Llëme. Pja ichër bor dre shkwë llëme» le.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Bop dre kjwe shkwër llëm ga pja ber no botoya llëme» le.

⁹ Kuya ga tjlä ba kong ga «Tjläpga, enira woydër ga tja dre shkwëp dö llëme. Bor orkwö, bor kägä, e shkwos bor kong bakoe» le.

¹⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Ëye wono pjir tjän ga doyo uunkong beno drëpdreë. Eshko ga wojde ga ba dre shkwoydë eröë. Ga pjäy löng drëpdre wleni tjän, gueniyo pjäy uunkong llëme» le.

¹¹ Miyde ga ba soynega ba wloyoga kong li sök kjone dey, löng drëpdre wleni uunkong llëme lara eni e kjishko.

¹² Ba oppinggaga dre shkwara pjir ga shwong kop lëkong skwara dämär li pjuna jek obi, ga öötong sirkeno sök ba iozlong shtoyo iröng obi. Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «¿Llëbo shäryoror bomi kong kjwe llë loklo miydëmire?

¹³ Tja kowëmi no pingga, llëm ga Tjlapga lëmi, ga lëmi eni li beke.

¹⁴ Tja bomi Tjlapga, bomi pingga. Eni ga pjây dre shkworor kuzong ga woyde ga pjây ëng dre shkwë kar kar eni bakoe.

¹⁵ Shäryoror bomi kong kjweni, İmi wlo, pjây omshäryë ëng kong kjweni İyado wlo.

¹⁶ Lër bomi kong jlökoyo ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo tjwlö ara, ba sogo kjinmo llëme. Eye roy söga wleniyo ga e tjwlö ara, ba ichaga kjinmo llëm bakoe.

¹⁷ Tjlökwo lër shäng bomi kong li, e llë loklo miydëmi löng pjlúe. Ga shäryëmi eni wleni ga pjây ie Šbörë ber wopjlúe.

¹⁸ »Gueniyo lër shäng pjây uunkong kong llëme. Kjröror tjeng botoya li ë, e miydër sök pjire. Gueniyo ëre shäryë jüni, Sbö tjlökwo tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: “Eye ië sök bor tjok ga kworkwono beno sök bor wloyo.”*

¹⁹ Llëbo ëre lër shäng bomi kong, e shäryoydë llëm obishko. Eni ga shäryonoshko ga miydëmi e go ga Sök İyado li, e tja.

²⁰ Lër bomi kong jlökoyo ga eye, no ichoror li wlojrrara ga tja wlojrrara wleni. Eye, tja wlojrrara ga bor ichaga wlojrrara wleni bakoe» le.

«Pjây kjlara, tja soyneya, twe bor wloyoga kong» lara Jesúsdë

²¹ Tjlëno eni pjir ga wosonkono ara, ga tjlë ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjây kjlara, tja soyneya, twe bor wloyoga kong» le.

²² Kuya lok ga beno löng ëng bokkwo ik drëng kjlarashko kjlarashko, gueniyo ë layde miyde lok llëme.

²³ Kjlara sök Jesús zlong bäng, woyde Jesúsdë ara ba kjlara wleni li† e.

²⁴ Eshko ga Simón Pedro kä wikzong sök eshko li kong, ë layde kjakroke Jesús kong wlo.

²⁵ İya ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, ¿ë lopdë?» le ba kwomsoshko.

²⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pjlung shosho suk pjir ëre pör, ga twër ë kong ga e» le. Eshko ga pjlung shosho suk pjir li pöra, ga twara Judas Iscariote, Simón wa li kong.

²⁷ Ga pjlung shosho suk pjir li kjararashko ga go Ä shrono beno ba tjok.

Eshko ga Jesús tjlë Judas kong ga «Llëye shäryëp wlo li shäryos malinge» le.

²⁸ Kura ba oppinggaga llamo tjeng lirë, gueniyo llë layde sök li miyde lok llëme.

²⁹ Judas iak beno shäng dbur daga ba pjeyoga kong. E kjışhko ga kjone kjone wotjlino ga ichara Jesúsdë llëbo tjwlëk ba dbar shrëya wlo li kong, llëm ga ichara dbur twë oba song wleniyo kong lara.

³⁰ Eni ga pjlung shosho suk pjir li kjarara Judasë pjir ga opshino to ey dwayo. Eshko ga kjok shkë tjän.

Tjlökwo tjalën

* 13:18 Salmo 41.9. † 13:23 **Ba oppinggaga woyde ara ba kjlara wleni** le li, e Juan layde.

³¹ Judas opshino to irgo ga Jesús tjlē ba oppinggaga beno tjeng li kong ga «No to ter kjok dogo dwayō ère ber kësbang, tjwlō ara oba bokso, ga Sbō ber kësbang, tjwlō ara bor kjishko eni bakoe.

³² Eni ga Sbō iër ber kësbang, tjwlō ara eni ga Sbō Wa ère ie ber kësbang, tjwlō ara eni bakoe. Ga shärye eni malinge.

³³ »Pjäy bor wapa wleni. Tja ber sök bomi tjok sira obi eröe. Llëbo loror judioga kong li, e lër bomi kong eni bakoe. Tja to irgo ga tja wlëmi, gueniyo tja öötong sök lishko ga pjäy äär eshko ga äe.

³⁴ Tjllökwo lër bomi kong, shäryëmi wlo li, e tjaglën. Pjäy èng woydos ara kar kare. Pjäy woydoror sorë ga pjäy èng woydos kar kar eni bakoe.

³⁵ Shäryoromi eni wleni ga miydëba e go ga pjäy bor oppinggaga jlökoyō» le.

«“Jesús, e ë miydër llëme” lëp oba kong» lara Jesúsde Pedro kong

³⁶ Eshko ga Simón Pedro tjlē ba kong ga «Tjlapga, ¿pja to kjone?»

«Tja to äär kjone lishko ga pja äär eshko ga äe. Gueniyo llono ga pja jek äär bor irgo» le ba kong.

³⁷ Kuya ga tjlē ba kong ga «Tjlapga, ¿tja jek bop tjok eni tjok ga ä ega? Tja optwë wolon bop kjishko ga pjlué» le.

³⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Pja optwë wolon bor kjishko jlökoyore? Lër bop kong jlökoyō ga pjesit kjok shränto ga kjörkö kjluntë llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjloglo mya tjän» le.

14

Shji äär Data sök lishko sorë

¹ Eshko ga Jesús tjlē ba oppinggaga kong ga «Pjäy wosonkë llëme. Pjäy mär ber löng Sbō go, pjäy mär ber löng bor go bakoe.

² Bor Data ushko ga nopga ber löng wlo li shtoyo ara. Eni llëm kjwe ga loror bomi kong tjän. Tja to shto poshäryë bomi kong eshko.

³ Ga shto poshäryër bomi kong kuzong ga tja tjwe iröng obi bomi wlokjre, ga pjäy sör bor tjok, pjäy äär ber löng bor tjok eshko wlo.

⁴ Irbo jek äär tja to kjone lishko li miydëmi löng pjir tjän» le.

⁵ Kuya lok ga Tomás tjlē ba kong ga «Tjlapga, pja to kjone miydërwa löng llëme. ¿Eni ga irbo li miydërwa sorë?»

⁶ «Pjäy äär ber löng Data Sbō sök lishko bor kjishko. Tjllökwo bek li miydëmi bor kjishko. Pjäy äär ber löng së jlökoyō bor kjishko bakoe. Èye mär bor go llëm ga äär Data Sbō sök lishko llëme.

⁷ Bäm goshko ga tja ë miydoromi llëme. E kjishko ga bor Data miydoromi llëm bakoe. Gueniyo eeri jek lëkong ga e miydëmi löng pjlué, e ñnoma shäng wleni kjishko» le.

⁸ Eshko ga Felipe tjlē ba kong ga «Tjlapga, Data Sbō pīs borwa kong. Woydërwa li e eröe» le.

⁹ Kuya ga tjlē ba kong ga «Felipe, tja shäng bomi tjok dbar kop ara tjän. ¿Eni ga tja miydëp shäng llëm obire? Èye, tja ñna ga Data Sbō ñna bakoe. ¿Eni ga “Data Sbō pīs borwa kong” lëp bor kong sorëro?»

¹⁰ Tja shäng ba tjok, ga e shäng bor tjok bakoe. Tjawa kjlaraso. ¿E jlöe lëmi llëmde?» le.

Eshko ga tjlë ba oppinggaga uunkong löng li kong ga «Tjłkwo lër shäng bomi kong li, e botoya llëme. Jłkoyo ga pak shäryër shäng li, e shäryaga Data Sbö shäng bor tjok lirë.

11 »Tja shäng ba tjok, ga e shäng bor tjok bakoe. Tjawa kjaraso. E jlöe lozïa. Llëm ga pjây mär bor go, llëbo shäryoror ïnomi li kjïshko.

12 Lër bomi kong jłkoyo ga ëye mär bor go ga pak shäryër shäng li shärye eni. Ga tja to Data Sbö shwoy irgo ga pak shärye kësbang e kjinmo bakoe.

13 Ga llëye rokëmi bor kong bor ko go kës li shäryër bomi kong, Data Sbö iër ber kësbang, tjwłö ara oba bokso wlo.

14 Llëye rokëmi bor kong bor ko go kës li shäryër bomi kong eni jłkoyo.

«Sbö Sëya ichër jek bomi kjimtë» lara Jesúsde

15 »Tja woydëmi wleni ga bor tjłkwo kolozïa.

16 Enira llëbo rokër Data Sbö kong, ga pjây kong bomi poshdungga twe oblë, ber shäng bomi tjok iyado wlo.

17 Sbö Sëya li e. Tjłkwo bek li pïya bomi kong, miydëmi wlo. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omwłokjrë llëm, İya lok llëm kjïshko, miyde lok llëm kjïshko bakoe. Pjâyda ommiydë, shäng bomi tjok kjïshko, ber shäng bomi yorkaga iyado wlo kjïshko bakoe.

18 »Tja toshko ga pjây rayër ber löng llupsëng wleni llëme. Tja tjwe iröng bomi shwoy obi.

19 Dbar sira obi ga tja İya nopga Sbö miydë llëm wleniyorë ame. Gueniyo pjâyda, tja İmi obi. Eshko ga tja sök së kjïshko ga pjây ber löng së jłkoyo.

20 Eshko dbaryo ga pjây ommiydono ga tja shäng bor Data tjok, pjây löng bor tjok, ga tja shäng bomi tjok bakoe.

21 Èye bor tjłkwo kjrë, ga kole ga bor woydaga jłkoyo li e. Bor woydagaga löng kës li, e woyde bor Datarë ara. Epga woydër, ga tja opping ba kong lok bakoe» le.

22 Kjlara shäng eshko ko Judas, gueniyo e Judas Iscariote llëme. Judas li tjłë Jesús kong ga «Tjłapga, ¿pja opping borwa kong erö ega? ¿pja opping oba uunkong kong llëm ega?»

23 «Èye, tja woyde ga bor tjłkwo kole. Eni ga e woyde bor Datarë, ga tjawa jek ba shwoy, ga tjawa ber löng ba tjok.

24 Èye, tja woyde llëm ga bor tjłkwo kole llëme. Tjłkwo lër shäng kumi löng li, e laga tjarë llëm, e laga Data Sbö, bor ichaga lirë.

25 »Tjłkwo ëre loror bomi kong, tja shäng bomi tjok obishko.

26 Gueniyo Sbö Sëya, bomi poshdungga li iche Data Sbörë bomi kong bor ko go, ga pjây pïya jek këgong, tjłkwo loror bomi kong kës li woyoshre bomi kong bakoe.

27 »Tja toe. Gueniyo ga pjây iër ber löng wlëpe. Pjây löng wlëp laga li, e tja. Pjây ie nopga Sbö miydë llëm wleniyorë ber eni llëme. Pjây wosonkë llëm, llëye bangkjrëmi llëm bakoe.

28 »Tja tjłëno bomi kong ga «Tja toe. Ga tja tjwe iröng bomi shwoy obi» loror li kuromi tjan. Tja to iröng Data Sbö shwoy. Eni ga tja woydëmi jłkoyo wleni ga pjây ber löng wopjılı eshko, Data Sbö kësbang, tjwłö ara bor kjinmo kjïshko.

29 Llëbo ëre shäryoydë llëm obishko ga lër shäng bomi kong. Eni ga shäryonoshko ga pjây mär ber löng bor go jek këgong ba kjïshko.

³⁰ Kajok ëre ichaga li* tek tjwe shäng. E kjishko ga tja tjlë bomi kong ara obi llëme. E dbo ara, bor ichë wlo llëme.

³¹ Gueniyo Data Sbö woydër ara. E kjishko ga e miyde nopga löng kës lirë wlo ga tja ichara llëbo shäryër wlo li, e shäryër eni.

»Ëësë, shji toe» le.

15

Kjillgwo sokö, ba kowo

¹ Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Tja so kjillgwo sokö bo pjläblë tjok wleniyo kjoyoe. Oblëyo tja dik drete. Bor Data, e so kjillgwo li daga kjoyo bakoe.

² Kjillgwo kowo llë botjyë llëm ga ze tas tas. Kowo kjong kjong botjyë ga dbo toya pjäs pjäs, kowo li botjyë pjlu anmoyö wlo.

³ Pjäy so kowo dbo tok pjir li kjoyo, tjlökwo loror bomi kong li kjroromi kjishko.

⁴ Eni ga pjäy ber löng bor tjok, ga tja ber shäng bomi tjok bakoe. Kowo llë botjyë om go ga ä, jong tuktëng ba sokö go guing. Pjäy so e kjoyo bakoe. Pjäy ber löng bor tjok llëm wleni ga pjäy llëbo pjlu shäryë ga äe.

⁵ »Tja so kjillgwo sokö li kjoyoe. Pjäy so ba kowo li kjoyo bakoe. Ëye löng bor tjok, ga tja shäng ba tjok ga llëbo pjlu shärye ara, so kowo botjyë pjlu li kjoyoe. Gueniyo ëye löng bor tjok llëm ga llëbo pjlu shärye ga äe.

⁶ Ga ëye löng bor tjok llëm ga ber so kowo dbukko, iak beno tjeng dan dogro wlo li kjoyoe. Kowo eni li, e töy, suy wlo erä.

⁷ Gueniyo pjäy ber löng bor tjok, ga pjäy mär ber löng bor tjlökwo go ga llëye rokëmi woydë li rokozï, ga twër bomi kong.

⁸ Pjäy ikoba ga llëbo pjlu shäryë ara, so kowo botjyë pjlu li kjoyo ga miydëba e go ga pjäy bor oppingga, ga bor Data iëba ber kësbang, tjwlö ara bomi kjishko.

⁹⁻¹⁰ »Pjäy woydër, tja woyde Data Sbörë sorë ga eni. E kolër shäng iyado, ga tja woyde ber shäng eni iyado bakoe. Eni ga tja kolozï ber löng iyado, pjäy woydër ber löng eni iyado bako wlo.

¹¹ Lër shäng bomi kong eni, pjäy ber löng wopjlu, botoya dik wlo. Eni ga pjäy wopjlu jlökoyo.

¹² Tjlökwo lër shäng bomi kong shäryëmi wlo li eni: Pjäy ëng woydos ara kar kar, pjäy woydoror sorë ga eni.

¹³ Shji bi kjlara woydë ara ga llëbo shäryëy ba kong tjwlö ara anmoyö li, shji optwë wolon ba kjishko li e.

¹⁴ Ga tja kolëmi wleni ga pjäy kowër bor pjeyoga.

¹⁵ Parkagaga tjeng li, llëye shärye ba kägäyorë li, e miyde löng llëme. Gueniyo llëbo lara bor Datarë bor kong li, e loror bomi kong pjir tjän. E kjishko ga pjäy kowër bor parkaga ame, pjäy kowër bor pjeyoga shara.

¹⁶ »Tja kjraga pjäydë llëm, pjäy kjraga tjarë. Ga pjäy ioror beno to löng llëbo pjlu ber iyado li shäryë. Shäryëmi eni ga llëye rokëmi Data Sbö kong bor ko go li, e twe bomi kong.

¹⁷ Tjlökwo lër shäng bomi kong shäryëmi wlo li eni: Pjäy ëng woydos ara kar kare.

Shji iywa nopga Sbö miydë llëm wleniyorë shjiktëng

* 14:30 *Kajok ëre ichaga* le li, e Ä'loklo.

18 »Nopga Sbö miydë llëm wleniyo, pjây İywa lok shjiktëng wleni ga woyoshrëmi eshko ga tja İywa lok shjiktëng bomi bäm go bakoe.

19 Pjây so epga kjoyo kjwe ga pjây woyde lok pjłú, ba pjeyoga wleni. Gueniyo pjây kjroror ba tjërko dwayo kuzong ga pjây so epga kjoyo ame. Pjây İywa lok shjiktëng e kjışhko.

20 Tjłökwö loror bomi kong li woyoshrözia. Tja tjłëno bomi kong ga “Parkagaga tjwłëk lōng pjir wleniyo tjwłö ara, ba sogo kjinmo llëme” loror eni. Eni ga tja shduna lok kuzong ga pjây shdüya lok eni bakoe. Tjłökwö loror ba kong li kjrara lok kjwe ga tjłökwö lëmi ba kong li kjre lok eni bakoe.

21 Llëbo uunkong ëre shärye lok bomi kong, pjây bor nopga kjışhko, bor ichaga miyde lok llëm kjışhko bakoe.

22 »Tja kjwe shrono tjłëno ba kong llëm ga llëbo owa shäryara lok li ber pjang ba go llëme. Gueniyo epga iak beno shdungko tjän, bor tjłökwö kura lok li kjrara lok llëm kjışhko.

23 Èye, tja İywa shjiktëng ga bor Data, e İywa shjiktëng bakoe.

24 Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryoror ba kong ara. Eni llëm kjwe ga llëbo owa shäryara lok li ber pjang ba go llëme. Gueniyo llëbo shäryoror li İna lok wëłë ëmdë ga tja, bor Data, tjawa İywa lok shjiktëng.

25 Ère shäryë jüni, kjok İlgwekklo baİya tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjłëno beno eni: “Tja goshko llëye owa wlëna lok llëm ëmdë ga tja İywa lok shjiktëng.”*

26 »Rokër Data Sbö kong ga ba Sëya, bomi poshdungga li iche tjwe ber bomi tjok. Ga ichara shronoshko ga pjây kjimte, tjłökwö bek li pİya bomi kong bakoe. Ga tjłë bomi kong bor kjışhko ara.

27 Ga pjây lōng bor tjok tek dämärshko dwayo kuzong ga pjây tjłë bor kjışhko eni bakoe.

16

1 »Lër shäng bomi kong eni, pjây mär ber lōng bor go wlo, tja rayëmi llëm wlo.

2 Pjây ichëba opzrëk jek judİoga syö uyo roshko ame. Ga dbar tjwe kjwara ga pjây zröya nopgarëshko ga wotjłik lok ga llëbo shärye lōng Sbö kong pjłue le.

3 Shärye lok eni, tja, Data Sbö, tjawa miyde lok llëm kjışhko.

4 Lër shäng bomi kong eni, äär ba dbaryoshko ga tjłökwö ëre woyoshrëmi eshko wlo.

Pak shärye Sbö Sëyarë bi kong

»Tjłökwö ëre loror bomi kong tek dämärshko llëm, eshko ga tja shäng bomi tjok obi kjışhko.

5 Gueniyo eerishko ga tja to bor ichaga sök lishko. Eni ëmdë ga “¿Pja to kjone?” lëmi bor kong llëme.

6 Llëbo lër shäng li kuromi kjışhko ga pjây beno lōng woydë ara.

7 Gueniyo lër bomi kong jlökoyo ga tja briktong li, e ber bomi kong pjłú anmoyö. Tja brik llëm kjwe ga Sbö Sëya, bomi poshdungga li tjwe ber bomi tjok llëme. Gueniyo tja briktong pjir ga e ichër tjwe ber bomi tjok.

8-10 Ga shronoshko ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo, epga diktong ara li pİya ba kong, miyde lok wëłë wlo. Mär lōng bor go llëm kjışhko ga pİya ba kong ga wotjłik bëy llëbo owa li kjışhko llëme. Tja to Data Sbö sök lishko kjışhko ga pİya ba kong ga irbo bek li miyde lok llëme.

* 15:25 Salmo 35.19; 69.4.

¹¹ Kajok ɛre ichaga li* iak beno shdungko tjan kjishko ga nopga llgweya Sbore sorɛ li miyde lok llɛm bakoe.

¹² »Tja llɛbo lɛ woydɛ bomi kong ara obi, gueniyo eni tjok ga woyotjlimi ga pjãy aar ba dbo go llɛme.

¹³ Gueniyo Sbõ Sɛya shronoshko ga tjlokwo bek kɛs li pɛya bomi kong. Eshko ga tjlokwo le bomi kong ba woshko llɛm, tjlokwo kura li layde bomi kong erɛ. Ga llɛye wen wlo li le bomi kong, wentɛ llɛm obishko.

¹⁴ Tjlokwo botoya li le bomi kong, miydɛmi wlo. Eni ga tja ie ber kɛsbang, tjwlõ ara.

¹⁵ Data Sbõ llɛbo tjeng kɛs li, e botoya. Tjlokwo botoya li le Sbõ Sɛyarɛ bomi kong, miydɛmi wlo loror bomi kong e kjishko.

¹⁶ »Wop a ga tja ïmi shãng bomi tjok ame. Gueniyo wop a obi ga tja ïmi shãng bomi tjok jek obi» le.

Jesús oppinggaga woydono ara pjir ga ber lɔng wopjlú shara

¹⁷ Kuya ba oppinggagarɛ lok ga tjlɛ lok ɛng kong ga «¿“Wop a ga tja ïmi shãng bomi tjok ame. Gueniyo wop a obi ga tja ïmi shãng bomi tjok jek obi” le shãng li llɛ layde? ¿“Tja to Data Sbõ sɔk lishko” le shãng li llɛ layde?» le lok eni.

¹⁸ Ga kjakroke lok ɛng kong jek obi ga «¿“Wop a” le shãng li llɛ layde? Llɛ layde miydɛy lɔng llɛme» le lok ɛng kong eni.

¹⁹ Llɛye kjakroke woyde ba kong li miydara Jesúsdɛ pjire. E kjishko ga tjlɛ ba kong lok ga «¿“ ‘Wop a ga tja ïmi shãng bomi tjok ame. Gueniyo wop a obi ga tja ïmi shãng bomi tjok jek obi’ le shãng li llɛ layde?” lɛmi lɔng ɛng kong eni.

²⁰ Lɛr bomi kong jlɔkoyo ga nopga Sbõ miydɛ llɛm wleniyo lɔng wopjlú wopro ga pjãy lɔng woydɛ, slar ara eshko. Gueniyo e irgo ga pjãy ber lɔng eni ame, pjãy kjlɔpswɛ ber lɔng wopjlú shara.

²¹ »Waɛ wloshko buk dɔrɔshko ga shaya swlorɛ, dbaryo ɔɔtong kjishko. Gueniyo wloshko tjeng irgo ga bang ara li woyo ba kong ame, wopjlú ba chida tjeng li kjishko.

²² Eni wleni ga eeri ga pjãy lɔng woydɛ ara. Gueniyo e irgo ga pjãy ïn jek obishko ga pjãy ber lɔng wopjlúe. Eshko ga wopjlú li dɔga ɛrɛ bomi shjiryɔ llɛme.

²³ Eshko dbaryo ga llɛye kjakrokɛmi bor kong wlo drete. Lɛr bomi kong jlɔkoyo ga llɛye rokɛmi bor Data kong bor ko go li, e twe bomi kong.

²⁴ Llɛbo rokomirɛ Sbõ kong bor ko li go llɛm obi. Gueniyo eeri ga llɛbo rokozɛ ba kong, ga kjrɛmi, ga pjãy ber lɔng wopjlú jlɔkoyo.

²⁵ »Tja tjlɛ shãng bomi kong llɛbo jyãglo go, gueniyo llono ga tja tjlɛ bomi kong eni ame. Eshko ga bor Data lãywɛr bomi kong wɛllɛe.

²⁶ Eshko dbaryo ga llɛbo rokɛmi ba kong om go bor ko go. Tjara llɛbo rokɛ ba kong bomi kjishko guing ame.

²⁷ Tja woydɛmi, ga miydɛmi ga tja ter shrono Sbõ shwoy dwayo. E kjishko ga pjãy woyde Data Sbõrɛ om go.

²⁸ Tja ter shrono kjok ɛre kjing go ba shwoy dwayo, ga tja to kjok ɛre kjing go dwayo jem ba shwoy irɔng obi» le.

²⁹ Kuya ba oppinggagarɛ lok ga tjlɛ lok ba kong ga «Eeri ga pja tjlɛ shãng borwa kong wɛllɛ. Pja tjlɛ shãng llɛbo jyãglo go llɛme.

* 16:11 Kajok ɛre ichaga le li, e A loklo.

³⁰ Ère go ga miydërwa ga llëbo tjeng kës li miydëp shäng pjir, llëbo kjakrokëba bop kong guing llëme. E kjishko ga miydërwa ga pja ter shrono Sbö shwoy dwayo» le.

³¹ Kuya ga tjëlë ba kong lok ga «¿Bor tjëlökwo kjrëmi tjände?

³² Dbar tjwe kjwara ga pjây shdär ber löng llaw pogo, pjây kjlara kjlara ber löng bomi ushko om go. Eshko ga tja rayëmi ber sök tjoksa. Gueniyo eshko ga tja sök tjoksa llëm, bor Data sök bor tjok kjishko. Ga dbar tjwe lër li, e shrono tjän.

³³ Lër shäng bomi kong eni, pjây ber löng wlëp bor kjishko. Pjây löng kjok ère kjing go obishko ga llëbo wen tjwe bomi kong owa ara. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo li dbo zanor pjir tjän. E kjishko ga pjây dbokjrozong» le.

17

Jesús syöshtono Sbö kong ba kjishko om go

¹ E irgo ga kjok dogo ÿya Jesúsdë drëng, ga syöshtono Sbö kong. Tjëlë ga «Data, dbar li öotonge. Bop Wa ère ios ber kësbang, tjwölö ara, pja iër ber kësbang, tjwölö ara bako wlo.

² Tja kong dbo tworop kësbang, nopga löng kës li ber tjeng bor wloshko wlo, tjërko nopga tworop beno bor kong kës li iër ber löng së ÿyado bop tjok wlo.

³ Sbö kjlaraso li pja, ga tja Jesucristo, tja ichaga pjarë. Nopga li ber löng së ÿyado bop tjok wlo ga woyde ga shji miyde lok guing.

⁴ Pak tworop bor kong shäryër wlo li shäryoror pjire. Eni ga pja ioror beno kësbang, tjwölö ara kjok ère kjing go.

⁵ Kjok ère wentë llëm obishko ga tja kësbang, tjwölö ara bop bokso. Eeri ga Data, tja ios ber kësbang, tjwölö ara eni obi.

Jesús syöshtono Sbö kong ba oppinggaga kjishko

⁶ »Nopga kjok ère so kjrorop, tworop bor kong. Ga pja ë loror ba kong lok. Epga bopoya twopdë bor kong, ga bop tjëlökwo kolara lok pjluë.

⁷ Miydara lok ga llëbo tjeng kës tworop bor kong li, e twaga pjarë.

⁸ Tjëlökwo lorop bor kong li, e loror ba kong lok pjir, ga kjrara lok. Miydara lok pjluë ga tja ter shrono bop shwoy dwayo. Tja ichaga pjarë li, e jlöe miydara lok bakoe.

⁹ Tja syöshtë nopga tworop bor kong li kjishko, epga bopoya kjishko. Gueniyo tja syöshtë nopga pja miydë llëm wleniyo kjishko llëme.

¹⁰ Nopga botoya löng kës li, e bopoya. Nopga bopoya löng kës li, e botoya bakoe. Ba kjishko ga tja beno kësbang, tjwölö ara.

¹¹ »Data, pja eröe. Tja shäng kjok ère kjing go wlo ame. Tja to bop shwoy. Nopga tworop bor kong bop dbo go lira ber löng kjok ère kjing go. Eni ga epga dos yötso bop dbo go, ber löng kjlaraso wleni wlo, shji kjlaraso sorë ga eni.

¹² Tja shäng ba tjok lok obishko ga epga wlikoror, doror dbo tworop bor kong li go. Eni ga jeno kjlara döe. Weno shäng jer wlo li e. Shäryono eni, tjëlökwo tak pjang bop tjëlökwo go ba kjishko li ber jlökoyo wlo.

¹³ »Eni tjok ga tja to bop shwoy iröng obi. Gueniyo tja shäng kjok ère kjing go obishko ga llëbo ère lër shäng bop kong eni, epga ber löng wopjluë jlökoyo, botoya dik wlo.

¹⁴ Bop tjëlökwo loror ba kong lok. Epga, e nopga pja miydë llëm wleniyo dik llëme. Tja eni llëm bakoe. E kjishko ga bor nopga ÿywa nopga pja miydë llëm wleniyorë lok shjiktëng.

15 »Rokër bop kong ga bor nopga kjëp kjok ëre kjing go dwayo llëme. Woydër ga wlikëp, llëbo owa shärye Äre ba kong llëm wlo.

16 Epga, e nopga pja miydë llëm wleniyo dik llëme. Tja eni llëm bakoe.

17 Bop tjëlkwö, e beke. Eni ga bor nopga ios ber tjeng dboy bop kong, jëk ber löng pjlo bek bop tjëlkwö bek li go wlo.

18 Epga ichër jek kjok ëre kjing go, tja ichorop ter shrono shäng kjok ëre kjing go sorë ga eni.

19 Ba kjïshko ga tja opyono beno shäng dboy bop kong jëlökoyö, epga ber tjeng dboy bop kong jëlökoyö tjëlkwö bek li go wlo.

Jesús syöshtono Sbö kong tjëlkwö kjrägaga löng kës li kong

20 »Tja syöshtë ba kjïshko dö llëme. Llono ga tjëlkwö le lok oblë kong, ga kjong kjong mär ber löng bor go eshko. Tja syöshtë ba kjïshko lok bakoe.

21 Data, pja shäng bor tjok, ga tja shäng bop tjok bakoe. E kjïshko ga shji kjlaraso. Woydër ga epga ber löng kjlaraso eni bakoe. Woydër ga löng bi tjok, tja ichaga pjarë li miyde nopga pja miydë llëm wleniyorë wlo.

22 Epga iorop beno tjwlo ara, tja iorop beno tjwlo ara sorë ga eni, epga ber löng kjlaraso wlo, shji kjlaraso sorë ga eni.

23 Tja shäng ba tjok, ga pja shäng bor tjok. Woydër ga ber löng kjlaraso jëlökoyö, tja ichaga pjarë li miyde nopga pja miydë llëm wleniyorë wlo, bor nopga woydorop ara, tja woydorop sorë ga eni li miyde lok eni bako wlo.

24 »Data, kjok ëre shäryopdë llëm obishko ga tja woydorop ara. E kjïshko ga tja iorop beno kësbang, tjwlo ara. Woydër ga nopga tworop bor kong tjeng li jem bor tjok, ber tjeng tja äär sök lishko wlo, tja iorop beno kësbang, tjwlo ara li ïya lok wëllë wlo.

25 »Data, pja pjlo beke. Pja miyde nopga kjok ëre so lirë löng llëm, gueniyo tjara ommydë, ga tja ichaga pjarë li miyde bor nopgarë pjluë.

26 Pja sorë, e loror ba kong, miyde lok wlo, ga lër shäng ba kong lok obi. Shäryër eni, epga ëng woydë ara kar kar wlo, tja woydëp sorë ga eni, tja ber shäng ba tjok lok wlo bakoe» le.

18

Jesús shara ba wloyogarë

1 Jesús syöshtono pjir ga opshino jek eshko dwayo ba oppinggaga tjok, ga jek dipzono Cedrón diwa kjwo kalëkong. Eshko ga kjok dgak buk kjrina, kjor ko olivo lok ara, ga opzrëno jek lok eshko.

2 Jesús tön shäng enido eshko ba oppinggaga tjok. E kjïshko ga kjok li miydara Judas, ba soynega lirë pjluë.

3 Eni kuzong ga Judas jek äär shäng eshko. Ængkjwägaga, Sbö u dagaga, e jek löng ba irgo, ichak syöshtaga kägäyoga, fariseogarë. Ængkjwoklö söya tjeng ba wloshko, iök bakoe.

4 Llëye shärye ba tjok li miyde Jesúsde shäng. Eni ga ëng wlëno ba tjok, ga tjllë ba kong lok ga «¿Ë wlëmirë?»

5 «Jesús, Nazaret so li wlënwarë» le lok ba kong.

Eni ga tjllë ba kong lok ga «E tja» le. (Judas, ba soynega li shäng eshko ba tjok bebi.)

6 Lara eni li kuya lok ga opshino jek lok iröng sira, ga dgonö jek rish rish tjeng töshko.

7 Eshko ga Jesús tjllë ba kong lok jek obi ga «¿Ë wlëmirë?»

«Jesús, Nazaret so li wlēnwarē» le lok ba kong.

⁸ Eni ga tjlē ba kong lok jek obi ga «E tja loror bomi kong tjān. Tja wlēmire dô ga llamo lōng ère ichozī toe» le.

⁹ Shāryono eni, tjlōkwo lara lunashko li ber jlōkoyo wlo. Tjlēno ga «Nopga tworop bor kong li jeror kjlara llēme» lara eni.

¹⁰ Eshko ga Simón Pedro drōng shino kjwangna ba bapkwō roy dwayo, ga syōshtaga kēsbangyo parkaga kwomgwo zakza tas jer lon pjik buk tōshko erā. (Parkaga li ko Malco.)

¹¹ Eshko ga Jesús tjlē ba kong ga «Bop drōng kjwe jnes ba shtoy irōng obi. Tja ichara Data Sbōrē, tja shdungoba, bokrotkēba, zrōkoba wlo, ga shāryēr eni kjluwe» le.

Jesús sōraba Anás bokshto

¹² Eshko ga ēngkjwagaga, ba kägāyo, Sbō u dagaga, Jesús shara lok, ga kjrochara.

¹³ E irgo ga sōra lok jek Anás bokshto. Anás, e Caifás kegue. Lu eshko ga Caifás parkē sōk syōshtaga kēsbangyo.

¹⁴ Kjupāshko ga tjlēno ga «Pjīu wlo ga no wolon kjlara oba uunkong āska» lara eni.

«Jesús, e ē miydēr llēme» lara Pedrorē

¹⁵ E wopro ga Simón Pedro, Jesús oppingga kjlara obi, e jek lōng Jesús sōkoba jek shāng li irgo. Jesús oppingga oblē li miyde syōshtaga kēsbangyo lirē kuzong ga pjōyīkong jek opzrēno shāng Jesús tjok u li worbo go.

¹⁶ Pedrorā beno sōk kjoko, u bāng zlong. Eshko ga Jesús oppingga oblē li opshino tek irōng, ga lano kjoglo parkē shāng u bāng daga li tjok, ga Pedro sōra jek ba tjok kjēr roshko.

¹⁷ Eshko ga kjoglo li tjlē Pedro kong ga «¿Pja ēmdē ga domer li oppingga bebi llēmdo?»

«llēme» le ba kong.

¹⁸ Eshko ga smo ara kuzong ga parkagaga, Sbō u dagaga lōng li, e iōk boktōno kjwara, ga beno lōng iōkkok. Pedro ēmdē ga shāng iōkkok ba tjok bakoe.

Llēbo kjakrokara Anásdē Jesús kong

¹⁹ E wopro ga syōshtaga kēsbangyo li llēbo kjakrokono Jesús kong, ba oppinggaga kjīshko, llē pīyde oba kong li kjīshko bakoe.

²⁰ Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja tjlēno oba uunkong bokshto. Dbar kjwobi go ga oba pinor shāng judioga syō uyo lok li roshko, llēm ga Sbō u zlong bāng, judioga lōng kēs li tōn lōng enido li shtoshko. Llēbo loror lūtshko llēme.

²¹ ¿Eni ga llēbo kjakrokēp bor kong ega? Kjakrokos bor tjlōkwo kugaga kong. Llēye loror li miyde lok pjire» le.

²² Lara eni li kura Sbō u daga kjlara shāng lirē, ga Jesús kwomso shpokza pjōk, ga tjlē ba kong ga «¿Tjīapga syōshtaga kēsbangyo kjwe dboryēp eniro?»

²³ «Llēbo loror owa kjwe ga llē los bor kong. ¿Gueniyo loror pjīu ga tja shpop ega?» le ba kong.

²⁴ E irgo ga ichara Anásdē jek jek shāng kjro go Caifás, syōshtaga kēsbangyo li shwoy.

«Jesús, e ē miydēr llēme» lara Pedrorē jek obi

²⁵ E wopro ga Simón Pedro shäng iökkok kjoko, ga löng'li tjlä ba kong ga «¿Pja emdë ga domer li oppingga bebi llëmdo?»

«llëme» le ba kong.

²⁶ Syöshtaga kësbangyo parkaga kjlara shäng eshko, e domer kwomgwo zara Pedrorë li pjeyo. E tjlä Pedro kong ga «¿Pja ĩnor shäng kjok dgak buk, kjor ko olivo lok ara lishko ba tjok bebi llëmdo?»

²⁷ «llëme» le ba kong. Jekdo eshko ga kjörkö kjlunoe.

Jesús söraba Pilato bokshto

²⁸ Kjoj shröngto ga Jesús söraba to Caifás shwoy dwayo, jek öötong löng kjok eshko so ichaga ko Pilato, e ushko, gueniyo judío tjlapgaga lira opzrëno jek lok u li roshko llëme. (Dbar shrëkklo llë döroshko ga judioga sgara löng opkjë löng dboshko. Opzrëno lok nopga judío llëm wleniyo u roshko wleni ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrëya ga äe le. Opzrëno jek lok u li roshko llëm e kjishko.)

²⁹ Eni kuzong ga Pilato opshino tek kjoko, ga tjlä ba kong lok ga «¿Domer kjwe rotëmi llë kjishko?»

³⁰ «llëbo owa shäryara llëm kjwe ga sörorwa tek bop kong llëme» le ba kong.

³¹ Eni ga Pilato tjlä ba kong lok ga «Eni ga sözi, llgwezĭ pjäydë om go bomi kjok llgwekklo li go» le.

Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Gueniyo no zrörwa tjawarë om go ga äe. No zrökko laga li pja eröe» le.

³² Shäryono eni, tjläkwo lara Jesúsdë, e wolon sorë li ber jlökoyo wlo.

³³ Eshko ga Pilato jek opzrëno ba u roshko iröng obi, ga Jesús rokara tek ba shwoy, ga tjlä ba kong ga «¿Judío pjluoy li pjare?»

³⁴ «¿E kjakrokëp shäng, tja ë miydëp woýdë kjishkore, de laga oblërë bop kong?» le ba kong.

³⁵ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Tja judío lëpdo? Pja söga, twaga bor kong li, e bop pjeyoga om go, syöshtaga kägäyoga bakoe. ¿Pja llëye owa shäryono?»

³⁶ «Tja ber pjlu kjok ëre kjing go wlo llëme. Eni kjwe ga bor nopga ëngkjwë judioga tjok, tja wlike lok wlo. Gueniyo bor pjlu shtoyo li kjokyo oblë» le ba kong.

³⁷ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Enira pja pjluoy?»

«Tja pjlu laga pjarë, ga lorop beke. Tja weno to ter shäng kjok ëre kjing go, tjläkwo bek li laga. Eýe tjläkwo bek li kuk woýdë ga tja kuya» le.

³⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Tjläkwo bek li llë?» le. Lara eni pjir ga opshino jek lan judío tjlapgaga tjok obi. Tjlä ga «Domer ëre bor kong ga llëye owa shäryara ber shdungko wlo drete.

³⁹ Äär lu pjlobi go ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkloshko ga nopga bängzak tjeng no shdüzlong uyo roshko li, enido ga rayër kjlara. ¿Eni ga woýdëmi ga judío pjluoy lëmi li döte bomi kongde?»

⁴⁰ «llëme. ¡Barrabás, e döpdë dey!» le ba kong. Barrabás, e dënashko ga ëngkjwono Roma sogpa tjok.

19

Jesús ichara Pilatorë zrökoba pjang kjlös go wlo

¹ Eni ga Jesús twara Pilatorë ba ëngkjwagaga kong, shpoya lok no shpokklo go wlo.

² Eshko ga shkō sho ywara lok kjrina, beno p̄jlu d̄lu ioklo wleni, ga iara lok ba d̄lu k̄jing go, ga kong shwong wlēna lok kara p̄jlugga shwong wleniyo ko dingding shwēshwē, ga p̄juna lok ba do go.

³ E irgo ga jek lok ba zlong bāng, ga t̄jlē ba kong ga «¡Judío p̄jluyo, p̄ja p̄jlú, p̄ja t̄jwł arae!» le lok eni, ga shpokza lok p̄jök p̄jök ba kwomsoshko erā.

⁴ Eshko ga Pilato opshino tek kjoko irōng obi, ga t̄jlē löng li kong ga «Domer tek sör shāng ēre ĩzīa. Woydēr ga miydēmi ga bor kong ga llēye owa shāryara ber shdungko wlo drete» le.

⁵ Jesús opshino tek shāng ba bokshto p̄jlu d̄lu ioklo ywak shkō sho go li jong ba d̄lu k̄jing go, doyak shāng p̄jlugga shwong wleniyo li go bakoe. Eshko ga Pilato t̄jlē löng li kong ga «Domer shāng ēre ĩzīa» le.

⁶ ĩya syōshtaga kägäyoga, Sbō u dagagarē ga t̄jlē lok dbo go ga «¡Zrös p̄jang k̄jlös go! ¡Zrös p̄jang k̄jlös go!» le lok eni.

Kuya Pilatorē ga t̄jlē ba kong lok ga «Sözī, ga zrözī p̄jäydē. Bor kong ga llēye wlēnor ber shdungko wlo drete» le.

⁷ Kuya judío t̄jlapgaga löng lirē ga t̄jlē ba kong ga «Domer kjwe t̄jlēno ga “Tja Sbō Wa” lara eni. E k̄jishko ga borwa kjok ĩlgwekklo tak p̄jang li t̄jlē ga e zrōkko» le.

⁸ Kuya ga bangkjrara ara jek kēgong.*

⁹ Eni ga jek opzrēno ba u roshko irōng obi, ga t̄jlē Jesús kong ga «¿P̄ja kjone so?» le, gueniyo dboryara llēme.

¹⁰ Eni kuzong ga t̄jlē ba kong obi ga «¿T̄ja dboryēp woydē llēmdē? P̄ja shāng bor włoshko. P̄ja dārde, de p̄ja zrōkoba p̄jang k̄jlös gore, e laga t̄jarē. ¿E miydēp llēmdo?»

¹¹ «Dbo twara Sbörē bop kong llēm kjwe ga t̄ja shāng bop włoshko llēme. E k̄jishko ga bor twagaga bop kong löng kjwe, e llēbo owa shāryono kēsbang, bop k̄jinmo» le ba kong.

¹² Eshko jek lēkong ga Pilato beno shāng llēbo shāryē ara, Jesús döya wlo le. Gueniyo ga judío t̄jlapgaga öo le lok jek t̄jē ĩk̄kong, t̄jlē ga «Ĕ pogo opyē sōk p̄jlu ga e p̄jlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo li wloyo. Eni ga domer kjwe rayēp jek to wleni ga p̄ja ba wloyo bakoe» le.

¹³ Kuya Pilatorē ga sirkeno sōk no ĩlgwezlong sökk̄lo jong li k̄jing go, ga nopga ichara Jesús shik eshko. Shto eshko li kowēba Tōshko Shto Shāryak Buk Akkwo Go, arameo t̄jłkwo go kowēba Gabatā.

¹⁴ Eshko ga öotong d̄lo d̄luw, ga Israel t̄jēyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkk̄lo li bong. Eshko dbaryo ga judiōga poshāryē, ba dbar li shrēya lok wlo. Ga Pilato t̄jlē judío t̄jlapgaga kong ga «Bomi p̄jluyo shāng kjwe ĩzīa» le.

¹⁵ Kuya lok ga t̄jlē ba kong dbo go ga «¡Ichos jūy dwayo! ¡Ichos jūy dwayo! ¡Zrös p̄jang k̄jlös go!» le.

Eshko ga Pilato t̄jlē ba kong lok ga «¿Woydēmi ga bomi p̄jluyo kjwe zrör p̄jang k̄jlös gore?»

«T̄jawa p̄jluyo sōk k̄jlaraso, p̄jlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo li e» le.

¹⁶ Era eni ga Jesús twara Pilatorē ba ĩngk̄jwagaga kong, löya lok p̄jang k̄jlös go wlo, ga sōra lok to ey dwayo.

Jesús zrōraba p̄jang k̄jlös go

* 19:8 Eshko ga Pilato wot̄jlik ga Jesús, e Sbō Wa ĩłōkoyo kjwe le. Bangkjrara ara e k̄jishko.

17 Ga Jesús jek shäng ba tjok, ba kjlös li söya pjang om go, ga öötong löng kjokyo ko No Kä Dboglo dlupyo, arameo tjlökwö go ko Gólgota.

18 Eshko ga löra lok pjang kjlös go. Nopga löra lok kjlös go do pjök obi bakoe. Kjlara pjang or këlä, kjlara pjang or milä, kjlösyo dboy dboye.

19 Pilato kjibokwo tono kjwara, ga iara lok Jesús lök pjangshko li kopshko, e zröya lok llä kjïy miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjlä ga «Domer ëre ko Jesús, Nazaret so. E judío pjlyuo.»

20 Ga jyäglo tak pjang kjibokwo go li, e tak pjang arameo tjlökwö go, latín tjlökwö go, Grecia so tjlökwö go bakoe. Ga kjibokwo li lara judioga ararë, kjok eshko li buk Jerusalén kjokyo soshko kjïshko.

21 Eni ga judío syöshtaga kägäyoga tjlä lok Pilato kong ga «Tëy kjweni llëme. Tos «Domer ëre tjlä ga 'Judío pjlyuo li tja' le.» Tos eni dey» le.

22 Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Llëbo toror pjang pjir tjän. Ber pjang eni» le.

23 Jesús löra ëngkjwagagarë lok pjirshko ga ba shwong töna, ga pjlogara kjringswong pkëng (4) kjlara i ïe. Ba shwong rong lëkong li, e shäryak shwong karaso, sera ter jong llöm lëkong dwayo äär jong dre lëkong.

24 E kjïshko ga tjlä lok ëng kong ga «Dwlëy llëme. Shwong kjwe ber ë kong ïy wlo ga jyä shiy dey» le, ga shäryara lok eni. Shäryono eni, Sbö tjlökwö tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

«Bor shwong shdöra lok ëng kong,

ga jyä shira lok, shwong li ber ë kong ïya wlo.»[†]

25 Jesús kjlös jong lishko ga ba mekë shäng soshko, ba mewa shäng eshko bakoe. Cleofas boy ko María, María Magdala so, e löng eshko ba tjok lok bakoe.

26 Ga ba mekë ïya shäng ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni li[‡] zlong bäng, ga tjlä ba mekë kong ga «Walë, bop wa shäng kjwey» le ba kong,

27 ga tjlä ba oppingga li kong ga «Bop mekë shäng kjwey» le. Eni ga eshko jek lëkong ga Jesús mekë wlokrara, ga söra beno sök ba ushko.

Jesús wolono pjang kjlös go

28 E irgo ga miyde Jesúsde ga ba pak li shäryara pjire. Eni ga Sbö tjlökwö tak pjang li ber jlökoyo wlo ga tjlä ga «Tja wodogroe» le.

29 Eshko ga di bapkwö jong kjwara, roshko kjillgwö bo dyo shpoä. Ga llëbo lluklluk di shak ara wleniyo kjrara no shäng eshko lirë kjwara, pöra kjillgwö bo dyo shpoä li go, kjrochara pjang kjor dbo go, ga poyona jem, shuya Jesúsde wlo lara.

30 Shura sira, ga tjlä ga «Llëbo uunkong li shäryono pjire» le. E irgo ga kä kjujono, ga wolonoe.

31 Eshko ga poshäryozlong dbaryo li ey, ga woshtozlong dbaryo tjwlo ara wleniyo li bong. E kjïshko ga woyde judío tjlapgagarë ga shinmo doyo ber lok kjlös go äär jong bong jä llëme. E kjïshko ga rokara lok Pilato kong ga nopga iche ba kworbo tok, wolon maling wlo. E irgo ga woyde lok ga ba doyo löya ter ba kjlös go dwayo jekdo.

32 Eni ga ëngkjwagaga jek lok domer löra pjang bäm go Jesús zlong li kworbo tok. E irgo ga ba kjlarayo li kworbo tora bakoe.

33 Gueniyo jek äär Jesús pjang lishko ga ïya lok ga wolono pjang tjän, ga kworbo tora llëme.

[†] 19:24 Salmo 22.18. [‡] 19:26 *Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni* le li, e Juan layde.

³⁴ Eshko ga ëngkjwaga kjlara, Jesús shorkeka lö kowo go ba pjloksoshko. Wop eni llëm ga srëng tek tur jong di tjok.

³⁵ Tjlokwo ëre taga li tja, ga llëbo tër shäng ëre, e Ìnor om go. Miydër ga tja tjlä beke. Ga llëbo Ìnor li totë shäng bomi kong, jlöe lëmi wlo.

³⁶ Shäryono eni, Sbö tjlokwo tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: «Ba dboglo tar kjlara llëme.»[§]

³⁷ Sbö tjlokwo tak pjang kjrina obi. Tjlëno beno eni: «Shorkera pjus li Ìnaba lok.»*

Jesús doyo jnena Joséré

³⁸ Domer shäng kjlara ko José, e Arimatea so. E oppino ara Jesús tjok, gueniyo shäryara lütshko, judío tjlapgaga bangkjara ara kjishko. Ga Jesús wolono irgo ga ba doyo rokara Pilato kong, ga «jölö» le ba kong.

Eni ga José öör ba dök, ga söra to ey dwayo.

³⁹ Domer jëk shäng ba tjok kjlara obi ko Nicodemo. Pjlara ga öör Ìan Jesús tjok shkë. Jek shäng José tjokshko ga dwlo poshtikklo shtiya lok shinmo doyo go an maling llëm wleniyo söra jek ba tjok kjring pjök kwing dunggwo kjwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) dik.[†]

⁴⁰ E irgo ga José, Nicodemo, Jesús doyo söra lok, dwlo poshtikklo li shtira shwong go, ga doyo li popgara e go, judioga sgara shinmo doyo jnek sorë ga eni.

⁴¹ Jesús zröraba pjang kjlös go lishko ga kjok dgak buk kjrina soshko, roshko sak buk kjrina, shinmo doyo iaydëba eshko llëm obi.

⁴² Ga judioga poshäryozlong dbaryo li ey kuzong ga doyo li iara beno buk sak li roshko, buk soy kjishko.

20

Sak beno buk rorëe

¹ Öötong sondë kjok shränto ga María Magdala so jek öötong shäng sak lishko, ga Ìna ga ak iak beno jong ba bängzakklo li, e kjak beno jong ba sor go.

² Eni ga jek zron jong Simón Pedro sök oppingga woyde Jesúsde ara ba kjlara wleni li* tjok lishko, ga tjlä ba kong lok ga «¡Tjlapga doyo li söra to sakshko dwayo! ¡Öötong iaraba kjone li miydëy llëme!» le.

³ Kuya lok ga opshino jek lok jongya sakshko.

⁴ Pjyökong li jek zron jong ëng tjok, gueniyo kjlara zrono Pedro kjinmo, ga öötong shäng bäm go sakshko.

⁵ Eshko ga roina doktëng shäng töshko. Ga Ìna ga ba popgoklo beno tjeng erä, gueniyo opzrëno jek ba roy llëme.

⁶ E irgo ga Simón Pedro öötong shäng eshko, ga opzrëno jek ba roy. Ba popgoklo li Ìna tjeng eshko.

⁷ Ba kä potaywoklo Ìna shpuk, iak beno buk dboshko.

⁸ Eshko ga oppingga shrono shäng bäm go li opzrëno jek ba roy bakoe. Ìna pjir, ga woshrono jlöe le.

[§] 19:36 Éxodo 12.46; Números 9.12; Salmo 34.20. * 19:37 Zacarías 12.10. † 19:39 *Dunggwo*

kjwo sak kjäk kjingsho shkëng (75), e kwing libra sak kjäk kjingsho shkëng (75) dik. * 20:2 *Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni* le li, e *Juan* layde.

⁹ Gueniyo eshko ga Sbö tjlökwö tak pjang li tjlë ga Jesús woshre iröng obi kjlüwe le li llë loklo miydayde lok llëm obi.

Jesús weno María Magdala so kong

¹⁰ E irgo ga to jek lok ba ushko iröng obi.

¹¹ Gueniyo María Magdala so lira beno shäng sak li zlong bäng kjoko, slar ëë, ga sak li roina doktëng shäng töshko.

¹² Eshko ga İna ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng do pjök, doyono lok shwong ko pjlublún go, sirkeno löng Jesús doyo iak beno buk lishko, kjlara sök kâ lëkong, kjlara sök dre lëkong.

¹³ Eshko ga tjlë lok ba kong ga «Walë, ¿pja slar ega?»

«¡Bor Tjlapga doyo li sörabael! ¡Öötong iaraba buk kjone miydër llëme!» le ba kong.

¹⁴ Lara eni pjir ga bojongö kalëkong, ga İya ga Jesús bë shäng, gueniyo e Jesús miydara llëme.

¹⁵ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Walë, ¿pja slar ega? ¿Ë wlëpdë?» le.

Woyotjlİya beno shäng wotjlik ga kjok eshko daga li shängdo le. Eni ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, shinmo doyo li söga pjarë wleni ga iorop beno buk kjone los bor kong, tja to kjrë wlo» le.

¹⁶ Eshko ga tjlë ba kong ga «María» le.

Kuya ga bojongö iröng, tjlëno ba kong arameo tjlökwö go, tjlë ga «¡Rabuni!» le. (Rabuni, e no pingga loklo.)

¹⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja rayozong. Tja äätë iröng Data Sbö shwoy llëm obi. Gueniyo pja nom bor pje yoga shwoy. Pja tjlë ba kong ga tja jek jongya iröng bor Data shwoy, e bomi Data bakoe. E bor Sbö, e bomi Sbö bakoe lëp ba kong eni» le.

¹⁸ Kuya ga jek ba oppinggaga löng lishko, ga tjlë ba kong ga «¡Tjlapga İnor!» le, ga llëye lara ba kong li lara ba kong lok pjire.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara (10) li kong

¹⁹ Öötong sondë kjok sëng ga ba oppinggaga töno löng ëng tjok. Eshko ga judío tjlapgaga bangkjre lok ara kjishko ga u bäng bäng li bängzara lok jong tuk tjän. Eni ga Jesús weno shäng ba tjrëko, ga tjlë ba kong lok ga «Miga. Pjäy ber löng wlëpe» le.

²⁰ Lara eni ga ba orkwo bäng, ba pjlokso bäng, e pina ba kong lok. Ga İya lok ga beno löng wopjlú, woowa llëme.

²¹ E irgo ga Jesús tjlë ba kong lok obi ga «Pjäy ber löng wlëpe. Tja ichara Data Sbörë sorë ga pjäy ichër eni bakoe» le.

²² Eshko ga pjluk bakwara ba kopshko, tjlë ga «Pjäy go Sbö Sëya tjwe ber bomi tjok.

²³ Ë pogo, owa pjang ba go li lömi ba kong ga löya Sbörë ba kong eni bakoe. Gueniyo owa pjang ba go li lömi ba kong llëm ga löya Sbörë ba kong llëm bako, beno löng ba owa li tjok İyado» le.

Jesús weno Tomás kong

²⁴ Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Tomás, e kowëba Kjlö bakoe. Jesús weno shäng ba oppinggaga li kongshko ga Tomás shäng eshko llëme.

²⁵ E kjishko ga e irgo ga ba pje yoga tjlë ba kong ga «¡Tjlapga İnorwa!» le ba kong.

Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Löraba orkwo bäng li in woydë, ga bor sakkwo zrër woydë ba roshko. Bor orkwo zrër woydë ba pjlokso bäng roshko bakoe. Eni llëm ga jlöe lër llëme» le.

²⁶ Öötong sondë kjwara obi ga Jesús oppinggaga li töno uunkong löng u li roshko jek obi. Eshko dbaryo ga Tomás sök eshko bakoe. Eshko ga u bäng bäng jong tuke. Eni ga Jesús weno shäng ba tjrëko obi, ga tjlë ba kong lok ga «Miga. Pjäy ber löng wlëpe» le.

²⁷ E irgo ga tjlë Tomás kong ga «Bor orkwo ère ìzong. Bop sakkwo kjwe zrës jüshko. Bop orkwo kjwe kjëmö, zrës bor pjlokso bäng ère roshko. Tja woshrono iröng obire, de llëm, e woyotjlip ame. E jlöe lozong» le.

²⁸ Eshko ga Tomás tjlë ba kong ga «Pja bor Tjlapga, bor Sbö bakoe» le.

²⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja woshrono iröng obi jlöe lëp, tja inop kjishko. Eye, llëye ina llëm ëmdë ga jlöe le ga ber wopjlüe» le.

³⁰ Llëbo ìydëba llëm wleniyo shäryara Jesüsdë ba oppinggaga bokshto ara obi, gueniyo tak pjang kjibokwo ère go llëme.

³¹ Gueniyo ère toror, miydëmi e go wlo ga no pjluvo ichara Sbörë li, e Jesús, e Sbö Wa bakoe, ga pjäy mär ba go wleni ga pjäy ber löng së ìyado Sbö tjok.

21

Jesús weno ba oppinggaga doglo kjäk (7) kong

¹ E irgo ga Jesús weno shäng ba oppinggaga kong obi, di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Tiberias* li sor go. Shäryono eni.

² Eshko ga löng Simón Pedro, Tomás (e kowëba Kjlö), Natanael (e Caná so, Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi), Zebedeo wapga do pjök, ba oppinggaga do pjök obi.

³ Ga Simón Pedro tjlë llamo löng li kong ga «Tja to mā shak» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa ëmdë ga jek bop tjok bebi» le.

Eni ga uunkong li opyono lok jek kjoyong roshko, gueniyo e shkëyo ga mā shano llëme.

⁴ Wëshko kjok shröngto ga ìya lok ga Jesús weno shäng di bäng li sor go, gueniyo e è miyde löng llëme.

⁵ Eni ga Jesús tjlë ba kong lok dbo go ga «Pjeyoga, ìmä sharomire?»

«Llëme» le lok ba kong.

⁶ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Bomi mā shakklo kjwe dbuzi jer orkwo këlëkong, ga mā shami dani» le.

Kuya lok ga shäryara eni, ga ba shakklo li poyöya ga ä, roshko mā ara kjishko.

⁷ Eshko ga Jesús oppingga woyde ara ba kjlara wleni li† tjlë ga «Tjlapga li shängdo!» le. Kuya Simón Pedrorë ga ba shwong kop lëkong skwara lunashko li pjuna jekdo, ga optono jer dishko chuw erä.

⁸⁻⁹ Eshko ga kjoyong li buk këm di rong wop tjok. Eni ga llamo löng li jek ba irgo kjoyong li go, mā shakklo roy mā tjung li dopshiya jek öötong löng pjöshko lëkong. Opshino lok kjoyong li roy dwayoshko ga ìya lok ga iök jong kjrina ri ri, ga iökgo li kjing go mā buk kjlara, pjlung shosho suk pjir buk kjwara bakoe.

¹⁰ Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Mā sharomi yë tek sözi kjlöbö» le.

* **21:1 Tiberias di bäng**, e kowëba **Galilea** bakoe. † **21:7 Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni** le li, e **Juan** layde.

11 Kuya Simón Pedrorë ga opyono kjong li roy, ga mā shakklo beno pjang di roshko li dopshira jek öötong buk pjōshko. Roshko tjeng mā kēsks doglo sak dbāw kjingsho sak shkēng kjingsho mya (153), eni ëmdë ga dwlētong llēme.

12 Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Pjāy tek ië» le.

Miyde lok pjlū ga e Tjlapga Jesús. E kjīshko ga «¿Pja ë?» le lok ba kong llēme.

13 E irgo ga Jesús jek ba zlong bāng, ga pjlung shosho suk pjir li kjrara, ga shdōra ba kong. Mā suk pjir li kjrara, ga shdōra eni bakoe.

14 Jesús woshrra Sbörë irōng obi irgo ga weno ba oppinggaga kong e tjok ga öötong pjloglo mya.

Jesús tjlëno Pedro kong

15 Iono lok pjir ga Jesús tjlë Simón Pedro kong ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydaga ara li ë? ¿E pjare?»

«Ëng, Tjlapga. Miydëp ga pja woydër» le ba kong.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Eni ga bor tjlōkwo kjrագaga dëp yōtso, öng wlëp ushko so de ba dagarë sorë ga eni» le.

16 Eshko ga Jesús tjlë ba kong obi ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydëp ara jlōkoyore?»

«Ëng, Tjlapga. Miydëp ga pja woydër» le ba kong.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Eni ga bor tjlōkwo kjrագaga dëp, öng wlëp ushko so de ba dagarë sorë ga eni» le.

17 Era eni ga Jesús tjlëno ba kong obi, öötong pjloglo mya. Tjlë ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydëp jlōkoyore?» le.

Kuya ga woydë ara, kjakrokara ba kong pjloglo mya kjīshko. Eni ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, llëbo tjeng kës li miydëp shāng pjlūe. Miydëp ga pja woydër» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Eni ga bor tjlōkwo kjrագaga dëp, öng wlëp ushko so de ba dagarë sorë ga eni.

18 Lër bop kong jlōkoyo ga dēnashko ga pja mite obishko ga pja opdoyë tjoksa, pja jek āar woydëp kjone lishko. Gueniyō llono ga pja öötong kēguë ga pja orkwo ië ber lok bek, pja doyëba wlo, ga pja sökoba jek āar woydëp kjone llēm lishko» le.

19 Lara eni li, e Pedro wolon sorë li loklo, ga Sbō ber kēsbang, tjwōl ara e kjīshko. Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Tja rayëp llēme. Tja opshāryono sorë ga pja opshāryë eni bakoe» le.

20 Eshko ga Pedro bojono irōng, ga İya ga Jesús oppingga woyde Jesúsde ara ba kjlara wleni li tek shāng ba irgo. (Dēnashko ga löng iēshko ga «Tjlapga, ¿pja soynega li ë?» laga Jesús kong ba kwomsoshko li e.)

21 İya Pedrorë ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, ¿e ga kjwe, llēye shāryëba ba tjok?»

22 «Woydër ga kjwe ber shāng, tja tjwe irōng obi guing wleni ga wëyë, e miydaga ber tjarë. Tja rayëp llēme. Tja opshāryono sorë ga pja opshāryë eni bakoe» le.

23 E kjīshko ga roy shdōktong Jesús tjlōkwo kjrագaga uunkong kong ga domer lara li beno wolon llēm wlo le. Gueniyō lara Jesúsde eni llēme. Tjlëno ga «Woydër ga kjwe ber shāng, tja tjwe irōng obi guing wleni ga wëyë, e miydaga ber tjarë» lara eni eröe.

24 Ba oppingga lër shāng li, e tja. Ère İnor om go, ga tēr shāng om go bakoe. Miydëba ga tja tjlë beke.

²⁵ Liëbo shäryara Jesúsdë ara obi oblë oblëe. Toroy uunkong wleni ga kjok kjwang jikong dlino jong kjibokwo sho eröe.

Hechos de los Apóstoles

Llëbo shäryara Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äskarë Kjibokwö ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Lucas. E no dwlomnega. Woyotjlíkoba ga e judío llëm wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Teófilo. Woyotjlíkoba ga e Roma so, domer tjwlö ara wleniyo bakoe.

Bäm go ga kjibokwö ko *Evangelio según Lucas* li tara Lucasdë Teófilo kong, Jesús roy li miyde pjlú wlo. Kjibokwö ërera jyã tara ba kong, llëbo weno e irgo li miyde pjlú bako wlo. Jesús to jem kjok dogo irgo ga Sbö Sëya ichara ba nopga kong, ga llëbo shäryara ara epga tjok sorë li tara ba kong. Tjlëno eni Hechos 1.8 go. Tjlë ga «Gueniyo ga Sbö Sëya tjwe bomi go kjarashko kjarashko, ga pjäy kong dbo twe kësbange. Kjrromi ga pjäy opshik tja ñomi, kuromi li sorë roy lë Jerusalén kjokyo, Judea kjokyo, Samaria kjokyo, äär jong kjok kjwang jikong bakoe.»

E irgo ga Pablo öötong beno shäng Jesús tjlökwö kjruga, ga Jesús roy pjlú lara kjok shto oblë oblë sorë li tara ba kong bakoe. Eshkoshko ga Lucas jëktong shäng parkë ba tjok, tak pjang Colosenses 4.14 go, Filemón 24 go, 2 Timoteo 4.11 go sorë li eni. Eni ga llëbo shäryara Sbörë Pablo tjok li ña om go, ga jyã tara kjibokwö ëre go.

¹⁻² Teófilo, kjibokwö toror bäm go li, e Jesús roy loklo. Shäng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo shäryara, pina kës li toror beno pjang eshko. Jemdë kjok dogo llëm obishko ga jëk shäng Sbö tjlökwö roy lagaga kjrara beno tjeng ba äska li tjok. Ga kong llëbo shärye wlo li lara beno ba kong. Leshko ga kjimtara Sbö Sëyarë.

³ Zröraba irgo ga weno shäng Sbö tjlökwö roy lagaga li tjrëko obi, ga llëbo shäryara oblë oblë, miyde lok e go wlo ga shäng së obi. Dbar kop sak pkëng (40) tjrëko ga oló ga wen shäng ba tjrëko, ga ña lok. Eshko ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy lara beno ba kong.

⁴⁻⁵ Pjlara ga sök ië ba tjokshko ga tjlë ba kong ga «Pjäy go Sbö Sëya iche bor Datarë tjwe, lara jlökoyo sorë li eni. E lanyotkoror bomi kong tjän. Juan, e no wono di goshko. Gueniyo ga dbar kjwöbö obi ga pjäy go Sbö Sëya iche Sbörë tjwe ber kësbang bomi tjok. Pjäy opshik Jerusalén kjokyo dwayo llëm, e shäryono eni pjir guing» le.

Jesús to jem kjok dogo

⁶ Pjlara ga töno löng Jesús tjokshko ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿eni tjok ga Israel tjëyoga döp ber ichaga tjëyoga oblërë ame dbaryo li öötongde?»

⁷ «E miydaga pjäydë llëme. Dbar lëmi löng li, e miydaga Data Sbörë. Llono le ga eshko jä.

⁸ Gueniyo ga Sbö Sëya tjwe bomi go kjarashko kjarashko, ga pjäy kong dbo twe kësbange. Kjrromi ga pjäy opshik tja ñomi, kuromi li sorë roy lë Jerusalén kjokyo, Judea kjokyo, Samaria kjokyo, äär jong kjok kjwang jikong bakoe» le ba kong.

⁹ Tjlëno eni pjir ga ñya lok ga Jesús söra Sbörë to jem kjok dogo, ga pjäng shrono kjrina eshko, jek yöw e roshko jëktëng erä, ga ña lok ame.

10 Kjuk dogo İya beno löng wopro ga domerga wen löng do pjök ba soshko, shwong ko pjlublüne.

11 Ga tjlë lok ba kong ga «Galilea soppa, çkjok dogo İmi löng kjër İlënoro? Jesús İnomi söraba to jem kjok dogo boni tjrëko dwayo sorë ga İlono ga ter tjwe iröng eni bakoe» le.

Matías kjrara lok beno shäng Judas shtoshko

12 Kjuk eshko li ko Olivos dlupyo. E irgo ga Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska to ter lok iröng Jerusalén kjokyo. Olivos dlupyo li ber äär Jerusalén kjokyo wlo ga wop tjok eröe. Woshtozlong dbaryo ga judİoga jëk lok wop eni eröe.

13 E irgo ga ter shrono löng Jerusalén kjokyo lishko ga opzrëno jek u jong kjwara eshko li roshko, ga tjyono jem kjomo, ga beno löng eshko. Nopga löng eshko li ko eni:

Pedro;
Santiago;
Juan;
Andrés;
Felipe;
Tomás;
Bartolomé;
Mateo;
Santiago, e Alfeo wa;
Simón, e zelote;
Judas, e Santiago wa.

14 Dbar kjwobi go ga epga tön lok tjë jİkong eshko syöshtë Sbö kong Jesús lëmga tjok, ba mekë María tjok, walëga oblë tjok bakoe.

15 Eni ga dbar kjwara ga epga tönö löng kop sak dbäw kjingsho sak pjök (120). Eshko ga Pedro kojono shäng ba pjeyoga İlamo löng li tjrëko, ga tjlë ba kong ga

16-17 «Pjeyoga, Judas, e kjrara Jesüsdë jëk shäng borwa tjok wlo, ga parkono borwa tjok bakoe. Gueniyo ga Jesús shakoba wlo ga pingga erë, ga beno Jesús roy laga ame. Dënashko ga tjlökwo lara Sbö Sëyarë Judas kjİshko, tjlökwo li tara Pjlu Daviddë. E kjİshko ga tjlökwo lara li shäryono eni tjan.

18 »(İlëbo owa shäryara Judasdë li potjwlëkkİo dburyo li go ga kjok tjwlëna kjrına. Eshko ga lono jer jong kã lëkong, bögwö dloktong, İlangkogro tuktong drete.

19 Nopga löng Jerusalén kjokyo li, e miydara lok pjir, ga kjok eshko kowara lok Acéldama, lëy bi tjlökwo go ga “Srëng kjokyo.”)

20 »Dënashko ga kjibokwo ko *Salmos* li tak beno pjang eni:

»“Ba u jong lishko, e kworkwë ber buk
kjok ëye İlëmshko.

Ëye ber sök eshko ame.”*

»Eshko ga tak pjang eni bakoe:

»“Ba pak, e ber sogo oblë.”†

21 »Eni kuzong ga domer kjrërwa kjlara parkë ber shäng Judas äska. Jİshko ga domerga löng, jëktong löng bi tjok bebi, Tjlapga Jesús shäng bi tjok lishko.

22 Jesús wara Juandë li İna lok. E irgo ga jëktong löng ba tjok, ga dbaryo öötong söra to jem kjok dogo ga İna löng obie. Woyde ga kjwepga kjwe kjlara tek ber borwa tjok. Eni ga İlëbo İna, kura li roy le borwa tjok wlo» le.

* 1:20 Salmo 69.25. † 1:20 Salmo 109.8.

²³ Eni ga kjrara lok do pjök. Kjlara ko José, kowëba Barsabás, kowëba Justo bakoe. Kjlara obi ko Matías.

²⁴ Eshko ga syöshtono lok Sbö kong, tjlä ga «Tjlapga, tjawa uunkong wotjlik löng borwa pjlushko sorë li, e miydëp pjire. Nopga do pjök ëre kjrorop kjone dey ga pīs borwa kong.

²⁵ E ber bop tjlökwö roy laga Jesús äska. Pak li, e Judas ī, gueniyo rayara to ba shdüžlong kjokyo lishko» le.

²⁶ Eni ga llëbo jyäglo shira lok, ga jyā lono beno Matías kong. Eshko ga Matías beno shäng Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kjlarayo.

2

Jesús tjlökwö kjragera go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok

¹ Öötong judío dbar shrëžlong dbaryo kowe lok Pentecostés* ga Jesús tjlökwö kjragera töno löng uunkong uyo kjwaraso.

² Jekdo eshko ga kuya lok ga llëye ter kjok dogo dwayo pjluk träk llëm, pjluk tjwe jong ri ri dbo träk llëm wleni, ga töno beno pjang u li roshko, epga löng lishko.

³ Eni ga llëbo weno kälā iök pjë jong ri ri wleni, so kjyorkwo kjoyo, ga beno eni kjlara kjlara kjing go.

⁴ Eshko ga uunkong go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok. Eni ga tjlä löng kjok shto oblë oblë so tjlökwö go, iara Sbö Sëyarë tjlä sorë ga tjlä löng eni.

⁵ E dbaryo ga judioga löng Jerusalén kjokyo, Sbö poshrëklöng enido wleniyo shrono löng kjok shto oblë oblë uunkong dwayo.

⁶ Pjluok jong kës li kura lokshko ga töno löng eshko. Eshko ga kura lok ga Jesús tjlökwö kjragera tjlä löng kjlara ī i ba tjlökwö baiya layde. Ga wojeno lönge.

⁷ Eni ga beno löng polläk, yëye le erä. Ga tjlä lok ëng kong ga «¿Kjwepga Galilea sopga dö llëmdo?

⁸ ¿Kuy ga tjlä lok bi tjlökwö bishīya kjlara ī ī, e sorëro?

⁹ Jūshko shji nopga tjeng kjone pogo so: Partia so, Media so, Elam so, Mesopotamia so, Judea so, Capadocia so, Ponto so, Asia so,

¹⁰ Frigia so, Panfilia so, Egipto so, Libia so shrono löng Cirene kjokyo worbo gosho, Roma so,

¹¹ Creta so, Arabia so bakoe. Shji kjong kjong judioga weno bukshko. Shji kjong kjong weno judío llëm, gueniyo shji kjlopswono beno Sbö tjlökwö kjragera judioga ī dik. Ga kuy löng ga llëye shäryara Sbörë kësbang li le löng bi kong bi tjlökwö om go li go» le.

¹² Löng yëye le tjë jikong, llëbo woyotjliya löng miyde llëme. Ga tjlä lok ëng kong ga «¿llëbo tjeng kës ëre llë loklo?» le lok eni.

¹³ Ga tjrëko löng kjlōbō ba läywë owa, tjlä ga «¡Kjwepga löng nelōe!» le.

Pedro tjläno nopga ara kong

¹⁴ Eni ga Pedro kojono shäng Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska llamo doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li tjok, nopga li bokshto. Eshko ga tjläno ba

* **2:1 Pentecostés**, e judioga dbar shrëkklo. E kowëba dwla bo kjrozlong dbaryo bakoe. Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo pjir irgo ga äar dbargwo sak shkëng (50) go ga Pentecostés dbaryo li shrëya lok. Eshko dbaryo ga dwla bo mite kjrara li twe lok Sbö kong, ba sëngglo, tak pjang Levítico 23.15-22 go sorë li eni.

kong lok dbo go. Tjlë ga «Pjây judíoga, pjây löng ëreshko Jerusalén so tjë jikong, llëye İnomi kës ëre pjllölgwer bomi kong. Llëye lër bomi kong li kuzi yötsoe.

¹⁵ Woyotjłimi ga domerga löng ëre löng nelöe lëmi, miga eni llëme. Eni tjok ga dlo wenzong jã. Kjuk eni ga ëye shäng nelö llëme.

¹⁶ Llëye shäryë pjang ëreshko lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Joeldë ba pjeयोगa kong pjir tjän. Tjlëno beno eni:

¹⁷ »“Sbö tjlë ga ‘Kjuk pjir lëshko ga pjây go bor Sëya ichër äär ber kësbang bomi tjok. Tjlökwo lër bomi wapga domerga, walëga kong, ga le lok oba kong eni.

Dwlasga,
era kong llëbo botoya ichër wen İya lok yoshko wlo.

Tjlapga domerga këkboga,
era kong yo llë botoya ichër İya lok wlo bakoe.

¹⁸ Eshko dbaryo ga bor parkagaga domerga, walëga,
era go bor Sëya ichër äär ber kësbang ba tjok,
e irgo ga llëye lara ba kong li le lok oba kong.

¹⁹ Kjopkwo go ga
llëbo İydëba llëm wleniyo shäryër ara kësbang eshko.

Klung kjing go ga
İmi ga nopga ëng zrök ara, iök ara, yö sho ara bakoe.
E ber tja tjwe döröe loklo.

²⁰ Tjlapga tjwe dbaryo,
e tjwłö kësbang, e pjłú, owa llëme.

Tjwayde llëm obishko ga
dlo, e kjłopswë ber kjok ro yët,
mok, e kjłopswë ber srëzrën, srëng wleni.

²¹ Eshko ga ëye, tja rokara ba kjimté ga
era döktonge’le Sbörë eni.”†

²² »İsrael tjëyoga, llëye lër li kuziã. Jesús, Nazaret so li llëbo İydëba llëm wleniyo shäryono oblë oblë bomi tjrëko. E miydoromi pjire. Shäryono eni, e ichaga Sbörë miydëmi e go wlo.

²³ Eni gueniyo ga e twaraba shäng bomi kongshko ga sharomi, ga löromi pjang kjłös go, zrömi wlo, ga pjây kjimtaga nopga owa wleniyorë. Tek dënashko ga e miydara, lara Sbörë eni.

²⁴ Gueniyo ga woshrara Sbörë iröng obi. Bäm go ga wolono. E irgo ga döra eshko dwayo. Wolono beno buk eshko, ber buk shinmo İyado wlo llëme.

²⁵ Dënashko ga Pjlu David tjlëno Jesús kjışhko. Tjlëno beno eni:

»“Tja Tjlapga ik enido bor bokshto.

Shäng bor zlong bäng orkwo këlëkong,
eni kuzong ga llëye bangkjrër llëme.

²⁶⁻²⁷ E kjışhko ga tja wopjłú,
tja të bor kjamo go woowa llëme.

Miydër ga bor doyo woshrëp iröng obi ber shäng së.

Tjlapga, tja iëp ber buk sakshko llëme.

Tja bop parkaga iak beno shäng dboy bop kong,
ga bor doyo iëp an ber buk eshko llëm bakoe.

Pja koshër shäng wopjłú İyado e kjışhko.

²⁸ Tja woshrë iröng obi wlo ga irboyo pinop bor kong,

† 2:21 Joel 2.28-32.

tja iorop beno sök bop bokshto ga tja ber wopjlu, woowa llëme.”‡

²⁹ »Pjeyoga, tja tjlë bomi kong jlökoyo ga kuzi sira. Bi tjlapga tek dënashko so tjwlö ara David, e wolono, ga jnenaba buke. Ga ba sak'li buk bi tjrëko obi.

³⁰ Gueniyo ga e Sbö tjlökwo laga. Miydara ga Sbö tjlëno ba kong jlökoyo li shäryë eni kjuwe. Sbö tjlëno ba kong ga “Llono ga bop tjëyo tek ber bop irgo li tjrëko pjlu wen kjlara ber no pjluyo pja dik bakoe” lara Sböre eni.

³¹ Eni ga pjlu li weno ina shäng tjän wleni, ga ina ga shinmotkono, gueniyo woshrono iröng obi. E kjishko ga tjlëno ga pjlu li, e ie Sbörë ber buk sakshko llëm, doyo ie an ber buk eshko llëm, woshre iröng obi kjuwe le.

³² Pjlu le li, e Jesús layde. Era woshrara Sbörë iröng obi, ga tjawa tjë jikong beno löng e inorwa jlöe laga.

³³ E söra Sbörë to jem öotong sirkeno beno sök ba tjok ba orkwo këlkong, ga iara beno tjwlö kësrange. Ga “Sbö Sëya, e twër ber bop kong” lara Data Sbörë ba kong jlökoyo li, e twara beno ba kong. Ga borwa go Sbö Sëya ichara ba Warë ber kësrange borwa tjok. Llëbo tjeng kës inomi, kuromi li e.

³⁴⁻³⁵ Dënashko ga David tjlë ga

»“Tjlapga tjlëno bor Tjlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlkong,
äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,

eshko ga iër ber tjeng bop wloshko, ichëp wlo'le Tjlapgarë”§ le Daviddë eni, to jem kjok dogo llëm gueniyo.

³⁶ »Israel tjëyoga tjë jikong, tjlökwo lër li kuzi yötsoe. E jlöe. Jesús zröromi pjang kjlös go. Gueniyo ga iara Sbörë beno shäng bi Tjlapgayo. No pjluyo iche tjwe lara li e» le.

³⁷ Kuya lok ga woydono ara, wosonkono ara erä. Ga tjlë lok Pedro kong, Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llamo li kong ga «Pjeyoga, çllëye shäryërwa?» le.

³⁸ Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozï, ga pjây nom kjarashko kjarashko, pjây wëba jer di roshko Jesucristo ko go, owa pjang bomi go li löya Sbörë ber dret wlo. Eshko ga ba Sëya twe Sbörë bomi kong jlökoyo.

³⁹ Tjlökwo ëre, e ber ëye rokara Sbörë ber ba nopga wlo li kong uunkong, bomi kong, bomi wapga kong, ëye löng pjola li kong bakoe» le.

⁴⁰ Pedro tjlëno ara obi, nopga li poshduna tjlökwo oblë oblë go. Tjlë ga «Nopga löng eerishko wotjlik owa li shdüya Sbörë. E kjishko ga pjây wotjlik baïya dik llëm, pjây opkjos nopga owa löng lishko dwayo» le.

⁴¹ Eni ga ëye ba tjlökwo kjrono ga wara lok jer di roshko tjë jikong. E dbaryo ga tjlökwo kjragera beno doglo sak dbäw dbäw pjoglo mya (3,000) dik obi, ga tön löng bäm go li tjok.

⁴² Eshko jeklëkong ga beno löng tjlökwo le Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äskarë li kuk, ga tön lok ëng tjok ara ië wlo, syöshhtë Sbö kong wlo bakoe.

Jesús tjlökwo kjragera, e löng ëng tjok sorë

⁴³ Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llëbo Iydëba llëm wleniyo shäryono oblë oblë nopga li bokshto ara. E kjishko ga ina Jerusalén sopgarë ga yëy le lok tjë jikong.

⁴⁴ Ga Jesús tjlökwo kjragera tön tjeng ëng tjok İyado, ga ba llëbo kës li shdüya lok ëng kong.

‡ 2:28 Salmo 16.8-11. § 2:34-35 Salmo 110.1.

⁴⁵ Kjong kjong kjok tjok ga soyneya, kjong kjong llëbo oblë tjok ga soyneya, ga dburyo shdöya ëng kong, kjone i llëm ga twe lok ba kong opkijimtë wlo.

⁴⁶ Dbar kjwobi go ga tön löng Sbö u zlong bäng. Löng ushko ga ië lok ëng tjok, ga ba dli shdöya ëng kong enido. Eshko ga löng wopjlu, wotöy kjlara kjlara kong.

⁴⁷ Sbö, e poshrëya lok ara. Ga nopga oblë beno wopjlu ba tjok uunkong. Dbar kjwobi go ga nopga döya Sbörë obi ber ba nopga wlo. Ga Jesús tjlökwö kfragaga tön jek këgong këgong.

3

Domer sök töshko jëk llëm wleniyo kojona Pedrorë kjlara Jesucristo dbo go

¹ Dbar kjwara ga syöshtozlong dloyo, dlo töy wleni ga Pedro, Juan, e jem löng Sbö u zlong bäng.

² Eshko ga domer sök töshko kjlara jëk llëm wleniyo, weno buk eni. Dbar kjwobi go ga sökoba tjwe Sbö u zlong bäng. U bäng jong eshko kjwara kowëba Wolësowa, iëba sök eshko li ëye jem opzrëk eshko ga kong dbur roke wlo le.

³ Pedro, Juan, e jem opzrëk löng eshko kjwlë ga kong dbur rokara ba kong.

⁴ İya lok drëng ga Pedro tjlë ba kong ga «iTjawa İzong!» le.

⁵ Eni ga İya beno sök drëng, kong dbur twero le ga koshe sök.

⁶ Gueniyo Pedro tjlë ba kong ga «Tja dbur llëm, dbur sho shöylör llëm bakoe. Gueniyo ga llëbo tjeng bor tjok li twër bop kong. Tja kong dbo twara Jesucristo, Nazaret so lirë. E go ga pja kojözong, pja jëkzong» le ba kong.

⁷ Eni ga shara Pedrorë ba orkwo këlëkong go, ga kojona. Jekdo eshko ga ba dreglo, e dbokjronoe.

⁸ Eni ga jek zrow shäng erä, kojongö shäng ba dre li go, eni ga jëktong, opzrëno jek Sbö u zlong bäng ba tjok lok. Jëk jong, zron jong, Sbö poshrëk arae.

⁹⁻¹⁰ Domer li ikoba sök eshko u bäng jong kjwara ko Wolësowa li zlong bäng, sök dbur rokë eshko enidoe. E kjishko ga shäng jëk, Sbö poshrëk ara li İya lok ga beno löng yëy le, polläktëng erä.

Pedro tjlëno nopga ara kong obi

¹¹ Eshko ga swlo kayo poptono li, Pedro, Juan, e raye woydë ame. Ga nopga löng kjlobi beno löng yëy le erä, ga tek zron jong tjwe löng lishko, Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko.

¹² İya Pedrorë ga tjlë nopga löng kës li kong ga «İsrael tjëyoga, çpjây beno löng yëy lëmi ega? çTjawa İmi löng kjër egaro? çWoyotjłimi ga domer kjwe iororwa jëk shäng borwa woshko lëmire? Eni llëme. çShäryororwa, tjawa jëk pjlo bek kjishko lëmire? Eni llëm bakoe.

¹³ Sbö, e Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö, bi tlapgaga tek dëdashko so Sbö bakoe. Ba parkaga Jesús, e İara beno kësbang, tjwłö ara. Gueniyo bomi kongda, e tjwłö llëme. Tworomi beno shäng no shdunggaga kong. Eni ga döya Pilatorë İarashko ga “Woydërwa llëme” loromi. “Zrös pjang kjłös go” loromi eni.

¹⁴ No pjlo bek iak beno shäng dboy Sbö kong li, e woydoromi llëme. No rokoromi kjlara no zrök ä wleniyo, “Era dözi borwa kong dey” loromi eni.

¹⁵ Eni ga shji löng së laga li, e zröromie. Gueniyo ga woshrara Sbörë iröng obi, ga tjawa beno löng e İnorwa jlöe laga.

16 Eni ga domer kjwe poptono shäng, e miydoromi pjlúe. Tjawa mär Jesús go. E kjishko ga domer kjwe dreglo dbokjronoe. Kjwe poptara Jesúsde, tjawa mär ba go kjishko, ga İmi löng wëlle.

17 »Pjeyoga, miydër ga Jesús zröromi, e ichak Sbörë miydoromi llëm kjishko, bomi tjlapgaga ommiydono llëm bakoe.

18 Dënashko ga Sbö tjlëno ba tjlökwo lagaga kong ga bi pjluyo iche le li kong llëbo owa wen ara. Llëye shäryoromi ba kong li shäryono eni e kjishko.

19 E kjishko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozı, ga rayozı, ga pjäy optwos Sbö kong dey, owa pjang bomi go li löya ber dret wlo.

20 Shäryëmi eni ga pjäy iche Sbörë dbokjrë, ga Jesús, e dënashko ga kjrara Sbörë ber bomi pjluyo li, e iche ber shäng bomi tjok.

21 Eni gueniyo ga eerishko ga sök kjok dogo. Äär jong eni, llëbo uunkong, e kjlopswara Sbörë beno tjaqlën guing. Tjlökwo lara ba tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li beno eni.

22 »Dënashko ga Moisés tjlëno bi tjlapgaga kong eni. Tjlëno beno eni: «Tjlapga bomi Sbö, pjäy kong tjlökwo laga kjre bomi tjrëko kjlara, so tja kjoyoe. Llëye le bomi kong li kolozı uunkong.

23 Èye omkolono llëm ga kje Sbörë ber sök ba nopga tjok ame»* lara Moisésde eni.

24 »Llëye wen eerishko dbaryo li lak tek dënashko Sbö tjlökwo lagaga uunkongde, Samuel dwayo tek lëkong.

25 Eni ga llëye lara Sbörë ba tjlökwo lagaga tek dënashko so kong jlökoyo li, e beno bomi kong, tjlökwo twara bomi tjlapgaga tek dënashko so kong, beno İyado wlo li, e beno bomi kong bakoe. Dënashko ga Sbö tjlë Abraham kong ga «Tjëyo löng kjrına kjrına kjok kjwang jıkong kjımtër, bop tjëyo tek ber bop İrgo kjlara li kjishko»† le.

26 Eni ga ba Wa ichara Sbörëshko ga ichara bomi shwoy bäm go, pjäy kjlobi li kjimte wlo, llëbo owa shäryëmi löng li rayëmi wlo» le.

4

Pedro, Juan, e söraba tjlapgaga kong

1 Ga Pedro, Juan, e tjlë löng oba kong wopro ga syöshtagaga Sbö kong ba pjeyoga kjishko shrono löng eshko kjlëböso, Sbö u daga kägäyo tjok, saduceoga kjong kjong tjok bakoe.

2 Pedro, Juan, e löng oba ping ga Jesús, e wolono, ga woshrono İröng obi, ga shji ëmdë ga wolonoshko ga shji woshre eni bakoe. E kjishko ga shrono löng li İırkë ara ba kong.

3 E kjishko ga shara lok, söra to no shdüzlong uyo, ga bängzara lok eshko. Kjok séng anmoyö kjishko ga llgweya wëshko jä le.

4 Gueniyo ga ba tjlökwo kugaga löng li ara, ga ara eni, e omtjlökwo kjronoe. E tjok ga Jesús tjlökwo kjrագaga shtëy domerga dö wleni ga öötong kop sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000) dik.

5 Wëshko ga tjlapgaga kësks li töno löng Jerusalén kjokyo, epga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgweya wleniyo kägäyoga, no pingga kjok llgwekklo tara Moisésde go li kägäyoga bakoe.

6 Löng eshko li Anás, e syöshtaga kësbangyo, Caifás, Juan, Alejandro, epga syöshtaga kësbangyo li pjeyoga obi.

* 3:23 Deuteronomio 18.15, 18-19. † 3:25 Génesis 22.18; 26.4.

⁷ Eshko ga nopga ichara lok Pedro, Juan, e söya tek löng lishko dwayo. Ga shrono löngshko ga kojonga löng ba bokshto. Eshko ga tlapgaga li tjlë ba kong ga «¿Domer li popotoromi sorë? ¿Pjäy kong dbo twaga ërë no poptëmi eni wlo?» le ba kong lok.

⁸ Eni ga Pedro go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok, ga tjlë ba kong ga «Pjäy syöshtaga kägäyoga, tlapgaga,

⁹ llëbo pjlu shäryorwa swlo sök kjlara kong, ga poptërwa sorë lëmi löng borwa kong eni.

¹⁰ Eni ga pjäy ommiydë wlo ga Israel tjëyoga uunkong ommiydë wlo bako ga lërwa ga kuzia. Domer poptono shäng pjlu ëre, e poptororwa Jesucristo, Nazaret so li dbo go. Zröromi pjang kjlös go kjupa li e. Zröromi, gueniyo woshrara Sbörë iröng obi.

¹¹ »“Akkwo woydoromi pjäy u shäryagagarë llëm li, e iak beno buk bäm go,

beno tjwlo ara, oblë kjinmo.”*

Akkwo le li, e Jesús layde.

¹² Shji döga erë. Èye oblë iara Sbörë beno kjok ëre kjing go shji döya wlo llëme. E kjishko ga èye oblë shji döya wlo drete» le ba kong eni.

¹³ Ina tlapgagarë ga Pedro, Juan, e tjlë löng dbo go ba kong, llëye bangkjre lok llëme. Miydara lok eshko ga epga kjok miydë llëm, oppino ara llëm bakoe. E kjishko ga kuya lok ga tjlë lok eni ga beno löng ba woyotjlik arae. Ga miydara lok ga Jesús shäng obishko ga epga jëktong löng däw ba tjok.

¹⁴ Eshko ga domer poptara li kojono shäng ba tjok eshko. E kjishko ga beno löng kjing, llëye le lok ga äe.

¹⁵ Eni ga ichara lok eshko dwayo. Ga epga beno löng tjoksa, ga tjlkwo kjlopswe lok ëng tjok kar kare.

¹⁶ Tjlë ëng kong ga «¿Domerga kjwe kong llëye shäryëy? Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara lok kësbang jlkoyo bi bokshto, e miyde Jerusalén soggarë uunkong. E jyö lëy ga äe.

¹⁷ Llëbo, e iëy ber eni. Gueniyo ga tjlkwo le oba kong ame wlo ga kjweri kroyoywëy. Shji tjlë ba kong ga “Eeri jek lëkong ga Jesús roy lëmi ë kong ame” lëy ba kong eni» le.

¹⁸ Eni ga rokara tek iröng obi, ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy Jesús roy lë ë kong ame, ga èye pimi Jesús tjlkwo go ame bakoe» le.

¹⁹ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Woyotjizï pjäydë om goshko. ¿Pjäy bangkjraکو bäm gore, de bangkjraکو li Sbö? ¿Kjone dey ber pjlu Sbö kong?»

²⁰ Llëbo inorwa, kurorwa li, e läyworwarë İyado, tjawa ber löng kjing ga äe» le.

²¹ Kuya tlapgaga lirë ga kroyowara lok jek obi, gueniyo llëye shäryara ba tjok llëm, rayara to, shduna llëm bakoe. Shdüya lara, gueniyo Sbö poshrëkoba ara, llëbo inaba to jek shäryono li kjishko. E kjishko ga shdüya ga bangkjre lok ara.

²² Domer poptara li, e lu pjloglo sak pkëng (40) kjingsho tjok.

Jesús tjlkwo kfragaga syöshtono Sbö kong

²³ E irgo ga Pedro, Juan, e rayara lok toe. Eshko ga jek öötong löng ba pjeyoga Jesús tjlkwo kfragaga tño löng lishko. Ga tlapgaga li tjlëno ba kong llëro li lara lok ba kong pjire.

* 4:11 Salmo 118.22.

²⁴ Kura lok pjiir ga syösh-tono lok Sbö kong tjë jikong. Tjlë ga «Tjlapga, pja borwa pjluyo. Kjopkwo, e shäryaga pjarë. Kajok kjwang jikong, e shäryaga pjarë. Dlung, e shäryaga pjarë. Llëbo tjeng eshko kës li, e shäryaga pjarë bakoe.

²⁵ Bop Sëya kjishko ga lorop borwa tjlapga tek dënashko so David kong. Tjlëno beno eni:

»“¿Tjëyoga tjeng kjok kjwang jikong li,
e shdöktong iirkë ara egaro?

¿Wotjlik löng ‘¿Llëye shäryëy Sbö kong owa ga äe?’ le egaro?

²⁶ Pjlupga, no kägäyoga,
e ëng tönö lok bi Tjlapga wloyo,
bi pjluyo iche le li wloyo bakoe.”†

²⁷ Jyā tak beno pjang ëre, e jlöe. Kjupäbāshko ga Herodes, Poncio Pilato, e tönö kjok ëreshko Jerusalén kjokyo Israel tjëyoga tjok, nopga judío llëm wleniyo tjok bakoe. Opyono lok Jesús, bop parkaga iak beno shäng dboy li wloyo. E kjrjorop. Borwa pjluyochëp lorop li e.

²⁸ Tek dënashko ga llëye shärye lok ba tjok li, e miydorop, ga laga beno pjarë. Ga shäryara lok eni.

²⁹ Tjlapga, is ga tjawa kroyoywëba arae. Ga tjawa bop parkaga ëre kjimtos bop tjlokwo roy lë wlo, llëye bangkjrërwa llëm wlo bakoe.

³⁰ Bop dbo go ga swlopaga dwlomnezong. Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryos ara, bop parkaga iak beno shäng dboy Jesús li ko goshko» le lok Sbö kong eni.

³¹ Syösh-tono lok pjiir ga tönö löng lishko ga kjok eshko jek dete yo wleni. Eni ga uunkong li go Sbö Sëya shrono beno kës bang ba tjok, ga Sbö tjlokwo le lok dbo go, llëye bangkjre lok llëme.

Jesús tjlokwo kjrjagaga ba llëbo shdöno ëng tjok

³² Eshko ga Jesús tjlokwo kjrjagaga uunkong wotjlik jong kjrinaso. Eye wotjlik ga «Llëbo ëre, e botoya döe» le llëm, sogo uunkong.

³³ Ga Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska li, e jek löng Tjlapga Jesús wosh-rara Sbörë iröng obi li lanyotkë dbo go oba kong. Ga uunkong li kjimte Sbörë ara.

³⁴ Llëye woydako ba kong lok eshko drete. Olö ga eye kjok tjok, u tjok, e soyneya, dburyo söya tjwe,

³⁵ ga twe Sbö tjlokwo roy lagaga kong. Eni ga shdöya lok kjone kjone löng llëye dret wleniyo kong.

³⁶⁻³⁷ Tjrëko domer shäng kjlara ko José. E Leví tjëyo, dlung tjrëko ko Chipre li so, kowe Sbö tjlokwo roy lagaga lirë Bernabé. Bernabé, e no wojega loklo. Pjlara ga kjok bañya soynena kjrina, ga dburyo söra, twara Sbö tjlokwo roy lagaga kong.

5

Ananías, Safira

¹ Domer shäng kjlara obi ko Ananías, ba boy ko Safira. Pjlara ga epga kjok soyneno kjrina bakoe.

² Eshko ga domer li tjlä ba boy kong ga «Dbur kjrër kjrina, ga llamo sör, twër Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska kong, tworor uunkong wleni» le ba kong eni. Kuya ga «Jöjö» le. E irgo ga shäryara Ananíasdë eni.

³ Tweshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Ananías, ¿Ä iorop tjwe bop go, pja wotjlik kjok li dburyo kjrëp kjrina wlo, pja jyörkë Sbö Sëya kong wlo ega?

† 4:26 Salmo 2.1-2.

⁴ ¿Kjok li, e bopoya llëmdo? ¿Eni kuzong ga soynenopshko ga dburyo bopoya llëmdo? ¿Pja opsharyë eni ega? Pja jyörkono nopga kong dö llëm, pja jyörkono Sbö kong bakoe» le.

⁵ Kuya ga jek rish buk töshko, ga wolonoe. Nopga omroy kuno kjlobi li beno löng dete erä.

⁶ Eni ga dwlasga löng eshko li ëng töno kjlobö, shinmo doyo li popgara shwong go, söra jek sakshko, ga jnenae.

⁷ E irgo wop ara ga Ananías boy tek tjwe shäng eshko, gueniyo llëye shäryono li miyde shäng llëme.

⁸ Eshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Los bor kong jlökoyo. ¿Bomi kjok soynenomi dburyo lara bop lanmarë li eni jlöre?»

«Ëng, tjwlö lara sorë li eni» le ba kong.

⁹ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Pjäy opyë wotjlik kjrinaso ëng tjok eni ega? ¿Tjlapga Sëya tjlinomi eni ega? Këm kjoko ga bop lanma jnegaga löng sakshko li tek löng kjwlëe. Eni ga pja söya lok jongya sakshko, pja jneya lok eshko wlo bakoe» le.

¹⁰ Jekdo eshko ga jek rish buk töshko Pedro zlong bäng, ga wolonoe. Ga dwlasga li opzrëk tek löng kjwlë ga İya ga Safira wolono buk, ga shira lok jek eshko dwayo, söra jek sakshko, ga jnena lok buk ba lanma zlong bäng.

¹¹ Eni ga Jesús tjlokwo kragaga uunkong beno löng dete erä. Ga nopga omroy kuno kjlobi li beno löng dete eni bakoe.

Nopga poptono ara

¹² E irgo ga llëbo İydeba llëm wleniyo shäryara Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äskarë oblë oblë oba bokshto ara. Eshkoshko ga Jesús tjlokwo kragaga tön löng enido uunkong Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko.

¹³ Jesús tjlokwo kragaga woýdeba ara ëmdë ga ëye oblë opyë tön ba tjok eshko llëm, bangkjre lok ara kjishko.

¹⁴ Eni ëmdë ga nopga ara mär beno löng Tjlapga Jesús go, ga ba tjlokwo kragaga tön jek këgong këgong, domer, walë.

¹⁵ Eshko ga swloppga shikoba ba ushko dwayo, sökoba tjwe irbo bäng, ie ba bukklo kjing go, llëm ga swlo sökklo kjing go. Pedro jek e go ga ba jyäglo pjë ba go sira kjwe le lok eni.

¹⁶ Nopga löng kjok shto oblë oblë soshko, Jerusalén kjokyo sor go, e tjwe jong Jerusalén kjokyo tira llëm, ba swloppga, nopga goshko Ä sëyaga, e söya lok eshko. Ga uunkong li poptono lok pjire.

Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska li shdunaba ara

¹⁷ Eni ga İya syöshtaga kësbangyo, saduceoga löng ba tjok lirë ga ymoyotkara ara.

¹⁸ E kjishko ga Sbö tjlokwo roy lagaga shara lok, iara lok beno löng no shdüzlong uyo roshko.

¹⁹ Gueniyo kjok shkë ga Sbö parkaga kjok dogo so shrono shäng kjlara eshko, no shdüzlong uyo li u bäng döra, ga löng eshko li shira jek ey dwayo. Ga tjlä ba kong ga

²⁰ «Pjäy nomo. Pjäy opyos löng kojong Sbö u zlong bäng. Eshko ga tjlokwo ëre, shji ie Sbörë ber löng së İyado ba tjok li, e lëmi nopga kong pjire» le ba kong.

²¹ Eni kjok shröngto ga öötong löng Sbö u zlong bäng, ga nopga löng eshko li pina lok.

E wopro ga syöshtaga kësbangyo, ba dboryagaga, e nopga rokono tjwe lan ëng tjok wlo, nopga rokara li, e judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo. Eni ga Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo ëng tño löng, ga nopga ichara to Sbö tjlökwö roy lagaga tjeng no shdüzlöng uyo li kjrë le.

²² Gueniyo ga no dagaga li öötong löng no shdüzlöng uyo li roshko ga ëye wlëna llëme. Ga roy söra tjwe löng iröng,

²³ tjlë kjok llgwegaga li kong ga «Tjawa opzrëno jek löng no shdüzlöng uyo roshko, ga bängzak jong yötso, ga no dagaga obi bë löng u bäng li dë. Gueniyo u bäng li dörorwa ga këm kjër roshko ëye drete» le.

²⁴ Kuya Sbö u dagaga kägäyo, syöshtaga kägäyogarë ga wotjlik lok ga «¿Llëbo ëre, e pjir äar jong kjone?» le eni.

²⁵ Eshko ga domer shrono shäng kjlara, tjlë ga «¡Pjäy wlëp llëme! Domerga zrëromi jek löng kjër roshko kjurgue bë löng oba ping träk llëm llöm Sbö u zlong bäng» le.

²⁶ Eni ga Sbö u daga kägäyo öör ba kjrë ba parkagaga tjok. Ga söra lok tek obi, gueniyo llëye shäryara ba tjok llëm, oba bangkjre lok ara, lökoba ak go le kjishko.

²⁷ Eni ga söra, iara lok Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo tño löng li bokshto, ga syöshtaga kësbangyo tjlë ba kong ga

²⁸ «Tjawa tjlëno bomi kong jlökoyo ga “Pjäy Jesús roy lë ë kong ame, ga Jesús tjlökwö pimi ë kong ame bakoe” lororwa bomi kong. ¿Eni ga llëye shäryaromiro? Bomi tjlökwö loromi Jerusalén sopga löng kës li kong, ga domer wolono li wloyo tjawarë lëmi eni bakoe» le.

²⁹ Kuya Pedro, Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska llamo lirë ga tjlë lok ba kong ga «Sbö tjlökwö kolorwarë dey, nopga i llëme.

³⁰ Jesús zrëromi, löromi pjang kjlös go kjupä li, e woshrra bi tjlapgaga tek dënashko so Sbö lirë iröng obi,

³¹ ga söra, iara beno sök ba orkwo këlkong, beno tjwlö kësbang bi ichaga, bi döga, Israel tjëyoga li, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le, ga raye wlo, owa pjang ba go li löya Sbörë ber dret wlo.

³² Ga tjawa beno löng e ñorwa jlöe laga. Sbö Sëya beno shäng ba roy laga bakoe. E twara Sbörë ba kolagaga uunkong kong» le.

³³ Kuya lok ga iirkono ara, zröya lok woydë erä.

³⁴ Gueniyo fariseo sök kjlara eshko ko Gamaliel, e no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e bangkjreba arae. Kojono shäng eshko, ga tjlë no dagaga löng li kong ga «Domerga kjwe jek sözi kjoko sira» le, ga sörae.

³⁵ E irgo ga tjlë tjlapgaga llamo tjeng li kong ga «Israel tjëyoga, pjäy sjëke. Llëye shäryëy domerga kjwe kong li, e woyotjlïy yötso guing.

³⁶ Woyotjlizï ga domer weno shäng kjlara dënashko ko Teudas. E opyono shäng tjwlö kësbange. E irgo ga domerga tño tjeng ba tjok doglo sak dbäw pjloglo pkëng (400) dik. Miga, e irgo ga zröraba, ga llamo li shdöktonge. Eshko ga llëbo li pjitonge.

³⁷ »E irgo ga öötong shji ko kjrëba dbaryoshko ga domer weno shäng kjlara obi ko Judas, e Galilea so. E irgo ga oba tño ba tjok ara bakoe. Miga, e ëmdë zröraba ga llamo li shdöktong bakoe.

³⁸ »E kjishko ga pjäy poshdun ga nopga kjwe wëyë, rayozï, shji opzrëk ba tjok llëme. Llëbo li, e sogo no wleni ga e pjir.

³⁹ Gueniyo e Sbõ ĩ wleni ga e zangga pjãydë llëme. Eni wleni ga pjãy opzrëk woydë Sbõ wloyo llëme» le.

Kuya lok ga jlõ lara, ga zrõra llëme.

⁴⁰ Eni ga domerga li rokara, ga shpora ara no shpokklo go erã. E irgo ga tjlë lok ba kong ga «Pjãy nomo. Pjãy Jesús roy lë ë kong ame, ga Jesús tjlõkwo pimi ë kong ame bakoe» le lok ba kong. E irgo ga rayara toe.

⁴¹ Eshko ga Sbõ tjlõkwo roy lagaga Jesús åska opshino lok tjlappaga li bokshto wopjlúe. Opmydë lok ga Sbõ kong ga epga shdungoba Jesús kjĩshko li, e tjlwõ ara. Ga iara Sbõrë shdungoba eni kjĩshko ga beno lõng wopjlúe.

⁴² Eni ga dbar kjwobi go ga oba pĩa lõng enido Sbõ u zlong bãng, u kjwarashko kjwarashko bakoe. Jesús, e ichara Sbõrë ber bi pjluo sorë li roy pjlu le lõng oba uunkong kong eni.

6

Domerga kjararaba doglo kjäk (7), parkë wlo

¹ Eshkoshko ga Jesús tjlõkwo kjaragaga tjwe tõn jong arae. Epga tjlë tjlõkwo kjaragaga pjõk, kjong kjong tjlë Grecia so tjlõkwo, kjong kjong tjlë hebreo tjlõkwo. Ga nopga tjlë Grecia so tjlõkwo li kjloshtë ara, tjlë ga «Kjwepga kjwe dli pjlorguë syãnga Grecia so kong ga twe chira anmoyõ» le eni.

² Eni ga Sbõ tjlõkwo roy lagaga Jesús åska doglo sak kjarara kjingsho pjõk (12) li, ba pjeyoga llamo tõna lõng uunkong ba tjok. Ga tjlë lok ba kong ga «Tjawa Sbõ tjlõkwo roy lagaga Jesús åska. Borwa pak rayërwa, tjawa ber lõng dli pjlorgaga wlo ga åe. E bëy llëme.

³ E kjĩshko ga pjeyoga, domerga kjrozĩ bi tjrëko doglo kjäk (7), miydëmi ga pjlu wleniyo, kjok miydë ara, go Sbõ Sëya jlõkoyo. E irgo ga kjaroromi li ber lõng pak li shãryaga.

⁴ Tjawara ber lõng syõshtë, Sbõ tjlõkwo roy lë oba kong» le.

⁵ Kuya lok ga «Jõlõ» le uunkongdë ga domerga kjarara lok eni. Kjarara li beno Esteban, domer go Sbõ Sëya jlõkoyo, e mår Jesús go erõe. Llamõ beno Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, Nicolás. Nicolás, e Antioquía so, gueniyo dénashko ga kjlopswono beno shãng Sbõ tjlõkwo sõga judiõga tjok.

⁶ Kjarara lok irgo ga sõra lok õõtong lõng Sbõ tjlõkwo roy lagaga Jesús åska shwoy, ga epga syõshtono Sbõ kong ba kjĩshko, orkwo iono lok ba dlu kjing go, pak li twe ber ba kong wlo.

⁷ Dbar kjwobi go ga Sbõ tjlõkwo le lok ara, ga Jerusalén kjokyoshko ga ba kjaragaga tõn jek këgong këgong. Tjlapgaga syõshtaga Sbõ kong ba pjeyoga kjĩshko li ëmdë ga omtjõkwo kjarono ara bakoe.

Esteban sharaba

⁸ Esteban, e kjimtarã Sbõrë ara beno dbo ara, ga llëbo ĩydëba llëm wleniyo shãrye kësbang oblë oblë oba bokshto ara.

⁹ Gueniyo kjong kjong omwoydonõ llëme. Epga opping lõng judiõga syõ uyo ko No Dõktong Uyo. Epga Cirene so, Alejandria so, Cilicia so, Asia so bakoe. Eano Esteban tjok ara, ga ëng dboryono kar kare.

¹⁰ Gueniyo Esteban kjimte Sbõ Sëyarë ara, kjok miydë ara e kjĩshko. E kjĩshko ga epga lõng ba bokshtoshko ga dborye ga åe

¹¹ Eni ga nopga wlëna lok pjõk mya, ba jyõyotkë wlo. Tjlë lok ga «Jlõkoyo ga kurorwa pjlarã ga Moisés lãywara owa, Sbõ lãywara owa bakoe» le eni.

¹² Eni ga oba shdõra jong trãk llëm, iirkë ara. Lõng eshko li judiõ tjlapgaga kjok llgwegã wleniyo, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go bakoe.

Eni ga Esteban shara lok, söra jek, öötong shäng Judío Kajok Llgwegaga Këskësyö tön löng lishko.

¹³ Eshko ga nopga wlëna pjök mya, ba jyöyotkë wlo. Tjlë lok ga «Domer kjwe tjlë arae. Sbö u kjwe läywe owa träk sira llëm, kjok llgwekklo tara Moisésdë li läywe owa bakoe.

¹⁴ Tjlëno kurorwa ga Jesús, Nazaret so li Sbö u pjik ber dret, shji iara Moisésdë jëk löng sorë li, e kjlopswe bakoe» le lok eni.

¹⁵ Eshko ga tjlappaga, llamo sirkeno löng eshko li, Esteban ñya lok drëng ga bokkwo kälä shjiy, so Sbö parkaga kjok dogo so kjoyoe.

7

Esteban tjlëno Judío Kajok Llgwegaga Këskësyö kong

¹ Eni ga syöshtaga kësbangyo tjlë Esteban kong ga «¿Tjlökwo lëba bop kjishko kës li eni jlöre?»

² «Pjeyoga, tjlappaga, tja kuziä. Bi kjokë tek dënashko so Abraham sök Mesopotamia kjokyo, jekdë Jarán kjokyo llëm obishko ga Sbö Kësbangyo weno shäng ba kong eshko.

³ Eshko ga tjlë ba kong ga “Bop kjok, bop tjëyoga, e rayos ber, ga pja nom jek kjokyo kjone pin bop kong lishko” le.

⁴ Eni ga Abraham opshino Caldea kjokyo dwayo, ga to beno sök Jarán kjokyo.

»Ba data wolono irgo ga Abraham tek söra Sbörë shrono sök kjok ëreshko, eeri ga shji löng jüshko.

⁵ Gueniyo sök jüshko ga kjok bañya dret, sëna kjok sira jüni ba dre shtoyo wlo ëmdë llëme. Gueniyo ga Sbö tjlëno ba kong jlökoyo. Tjlë ga “Kjok ëre twër ber bop kong, pja wolonoshko ga e ber bop tjëyo tek ber bop irgo li kong wlo” le. Eshko dbaryo ga Abraham waga llëm obi.

⁶ Sbö tjlë ba kong obi ga “Bop tjëyo tek ber bop irgo li, e to löng kjok shto oblë, ga parkë oblë kong, ga bokrotkëba, opshik ga ä äär luyo pjloglo sak dbäw pjloglo pkëng (400).

⁷ Gueniyo ba bokrotkaga li shdun tjarë. Ga bop tjëyoga tjwe iröng kjok ëreshko, ga tja poshrëya lok jüshko” le Sbörë ba kong eni.

⁸ »Sbö tjlökwo twono Abraham kong, beno ñyado wloshko ga Abraham ichara ba doyo jyä të. E kjishko ga ba wa Isaac bukhsho ga dbargwo kwong (8) ga doyo jyä tara eni bakoe. Isaac omshäryono eni ba wa Jacob kong. Ga Jacob omshäryono eni ba waga domerga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong. Israel tjëyo tjlappaga tjwlo ara li epga.

⁹ »Kjlära jüni ko José. Ba shjiyga uunkong ymorkono ba kjishko, ga soynena lok, söra to Egipto kjokyo parkaga tjwlek shäng wleniyo, gueniyo Sbö shäng José tjok.

¹⁰ Eshko ga song, shdungobashko ga döra Sbörë llëbo owa li dbo dorko dwayo, ga iara beno kjok mydë ara, woyde Egipto so pjlyorë pjlu wlo. Ga iara pjlyorë beno sök Egipto soga uunkong kägäyo, ba parkagaga ichaga bakoe.

¹¹ »E irgo ga pjli shrono ara Egipto kjokyo kjok kjwang jikong, Canaán kjokyo bakoe. Eshko ga oba woydë arae. Bi tjlappaga tek dënashko so löng kjok jüshko obi ga woydë ara bako, dli llëm kjishko.

¹² Gueniyo ga kuya Jacobdë ga Egipto kjokyo dli tjok ga bi dataga löng li ichara to eshko dli tjwlek. Epga öör löng eshko e jä.

13 Ga öör p̄jloglo p̄jök goshko ga José t̄jlē ba kong'lok ga “Tja José, bomi lēng” le ba kong. E go ga miydara ba p̄jeyogarē. Ga p̄jlu ëmdē, José, e t̄jēyo llērba miydara bakoe.

14 »E irgo ga ba data rokara Josére tek ba p̄jeyoga uunkong tjok. Epga doglo sak kjäk kjingsho shkēng (75).

15 Eni ga Jacob to jek beno sök Egipto kjokyo, ga wolono buk eshko. Bi dataga li wolono beno löng eshko bakoe.

16 Gueniyo ba doyo söraba tek Siquén kjokyo, jnenaba beno tjeng eshko, sak eshko t̄jwlēna Abrahamdē dbur go, domer ko Jamor, e wapga kong.

17 »Sbō t̄jlökwo lono Abraham kong j̄lökoyo li dbaryo äatoshko ga Israel t̄jēyoga weno jong träk sira llēm Egipto kjokyo.

18 Eshko ga Egipto so p̄jluoyo poyono oblē, José, e ë miydara llēme.

19 Eshko jek lēkong ga bi t̄jlapgaga löng kēs li jyāpgwara ara, ga bokrotkara ara bakoe. Ichara dbo go ga ba wapga chilawa weno löng jā wleniyo li raye lok, wolon p̄jir wlo.

20 »Eshko dbaryo ga Moisés weno buk. Chida li wolēsowa, ga dara ba data, ba mekerē buk ba ushko moglo mya.

21 E irgo ga rayara ba data, ba mekerē dbo goshko ga wlokrara p̄jlu wa walē lirē, ga dara, kuna ba wa baiya wleni.

22 E kj̄ishko ga Moisés, e kuno jem shäng Egipto sopga t̄jrēko, ga pina lok ara, kjok miydē ara Egipto so kägäyoga dik. E domer dbo ara, t̄jlēga dbo ara bakoe.

23 »Moisés öötong lu p̄jloglo sak pkēngshko (40) ga wot̄j̄lino u ik ba p̄jeyoga Israel t̄jēyoga löng lishko.

24 Jek shäng u ikshko ga Egipto so wlēna shäng kjlara, Israel t̄jēyo shpok kjlara träk llēme. Eni ga t̄jwlō shira Moisésdē, ga Egipto so li zrōrae.

25 Ga wot̄j̄lik ga “Ère goshko ga tja woyot̄j̄liya bor p̄jeyogarē ga tja iaga Sbörē beno shäng ba dök j̄ushko dwayo le lok” le. Gueniyo ga e woyot̄j̄liina lok llēme.

26 »Wēshko ga Israel t̄jēyoga wlēna löng do p̄jök ëngkwē. Woydara ga ber löng wop̄j̄lú ëng tjok, ga t̄jlē ba kong ga “¿P̄jāy epenga dö ga p̄jāy ëngkwē ëng tjok ega?” le ba kong.

27 »Eni ga shäng ba kjlara kwē li Moisés poskakza jek jong, ga t̄jlē ba kong ga “¿P̄ja iaga èrē beno shäng j̄ushko borwa ichaga, borwa llgwegaga?”

28 ¿Tja zröp woydē, Egipto so zrōrop kjupkeshko sorē ga eni lēpdo?” le.

29 Kuya ga töktong, ga to jek Madián kjokyo, ga öötong beno sök eshko, no shto oblē so wleni. E irgo ga wapga do p̄jök.

30 »Öötong lu p̄jloglo sak pkēng (40) obi ga dbar kwara ga Moisés jek shäng kjok dogro no llēmshko, Sinaí dlupyo jong soshko. Eshko ga Sbō parkaga kjok dogo so weno shäng ba kong, kji sho p̄jē jong ri ri roshko.

31 Ga Moisés sēya llēm, kji sho p̄jē jong ri ri li ina kj̄ishko. İya woydē yōtso ga öötong jek shäng soshko ga Sbō t̄jlē ba kong ga

32 “Tja bop data Sbō. Tja Abraham, Isaac, Jacob, e Sbō bakoe” le. Kuya ga bangkjre ara, dete erä, ga İya woydē ame.

33 »Eshko ga T̄jlapga t̄jlē ba kong ga “Bop drepkwota kjwe dözong. Klung sho shglēp shäng kjwe iak beno buk dboy bor kong.

34 Bor nopga löng song Egipto kjokyo li İgör wēlē, kur ga kjloshtë ara, ga tja ter shäng ba döga. Eni ga p̄ja ichër to Egipto kjokyo” le ba kong.

35 »Dēnashko ga ba p̄jeyoga t̄jlēno Moisés kong ga “¿P̄ja iaga èrē beno shäng borwa ichaga, borwa llgwegaga?” lara lok ba kong eni. Eni ëmdē ga Sbō

parkaga weno shäng ba kong kji sho pjë jong ri ri roshko li ichara Sbörë ba kong, iche ber ba pjeyoga ichaga wlo, ber ba döga wlo bakoe.

³⁶ »Eni ga bi tjlapgaga tek dënashko so shira Egipto kjokyo dwayo. Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara oblë oblë Egipto kjokyo, Dlung Srëzrën buk lishko, kjok dogro no llëmshko bako, öotong lu pjloglo sak pkëng (40).

³⁷ Domer li tjlëno Israel tjëyoga kong ga “Pjäy kong tjlökwo laga kjre Sbörë bomi tjrëko kjlara, so tja kjoyoe”^{*} le.

³⁸ Eni ga Israel tjëyoga löng kjok dogro no llëmshkoshko ga Moisés öör eng tönö Sbö parkaga weno shäng Sinaí dlupyo li tjok. Sbö parkaga li tjlëno ba kong, ga shji jëk sorë tjlökwoyo li lara ba kong, le bi kong wlo.

³⁹ »Gueniyo ga bi tjlapgaga tek dënashko so, Moisés woydara lok llëm, kolara lok llëm bakoe. Woydara lok ga to Egipto kjokyo iröng obi.

⁴⁰ Tjlë lok Aarón kong ga “Tjawa kong sböpga jyäglo shäryos pjök mya, tjawa söya wlo, Moisés, bi shiga tek Egipto kjokyo dwayo, e oto miydërwa llëm kjishko” le lok eni.

⁴¹ Eni ga sögla wlënggla llgwoklë jyäglo shäryara kjlara. E irgo ga öng zröra, sho sura ba sbö li kong. Ga bë shäryara pjlara, ba sbö shäryara om go li poshrëkklo.

⁴² »E kjishko ga epga rayara Sbörë, iara beno löng dbala poshrëk shara. E kjishko ga tak beno pjang Sbö tjlökwo laga tek dënashko so li kjibokwoyo go eni:

»“Israel tjëyoga,

¿pjäy öör löng kjok dogro no llëmshko lu pjloglo sak pkëngshko (40) ga tja kong öng zröromi, sho suromi bor kongde? Llëme.

⁴³ Bomi sbö Moloc syö uyo li sömirë bomi tjok.

Bomi sbö Refán dbalayo jyäglo li söromi bakoe.

Llëbo jyäglo shäryoromi om go li, e poshrëmirë löng erä.

E kjishko ga pjäy ichër bomi kjok jüshko dwayo to kjok ko Babilonia pjlor kalëkong”[†]

⁴⁴ »Bi tjlapgaga tek dënashko so löng kjok dogro no llëmshkoshko ga Sbö u shäryak öng kwota go li jong ba tjok İyado. “E shäryak jyäglo jüni” lara Sbörë Moisés kong, ga shäryara lok eni.

⁴⁵ Wolono lokshko ga Sbö u li kjrara ba wapgarë beno ba kong. Ga shrono tek löng Josué tjok, ga nopga kjok jüshko so zana lokshko ga söya pjang ba tjok, tjëyoga oblë oblë kjara Sbörë kjok twe ba kong wlo lishko. Eni ga beno jong eshko äar jong Pjlu David dbaryo lishko.

⁴⁶ E İna Sbörë, ga beno pjlu ba kong. Ga David u shäryë woydë kjwara ber jong Jacob Sbö li kong wlo le.

⁴⁷ Miga u li shäryaga beno ba wa Salomöndë.

⁴⁸ »Eni ëmdë ga miydëy pjlu ga Sbö Tjwlö Kësbangyo, e opyë sök u shäryak norë roshko llëm, lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë sorë li eni. Tjlëno beno eni:

⁴⁹ »“Sbö tjlë ga ‘Kjok dogo, e bor pjlu sökklo wleni, ga kjok ëre kjing, e bor kjupkwo shtoyo wleni.

¿Tja kong u shäryëmi llërba bor kong ga kjwördo?

¿Bor woshtozlong shtoyo ber jong kjone?

⁵⁰ ¿Llëbo tjeng kës kjok ëre kjing go kjwe,

^{*} 7:37 Deuteronomio 18.15. † 7:43 Amós 5.25-27.

e shäryaga tjarë bor orkwo om go go llëmdo?' le Sbörë."‡

⁵¹ »Pjây, llëye kumi woydë llëm, Sbö tjlökwo kolëmi woydë llëm bakoe. Pjây löng Sbö Sëya wloyo iyado. Pjây wotjlik löng bomi tlapgaga tek dënashko so Ì dik.

⁵² Sbö tjlökwo lagaga ichak ba kong kës li irpjana lok, shdüya wlo. Èye tjlë shäng no pjlo bek tjwe li kjishko ga zröra loke. Eni ga no pjlo bek li shronoshko ga pjây opyono beno löng ba wloyo, tworomi nopga owa kong, ga zrörabae.

⁵³ Pjây kong kjok ilgwekklo tara Moisésdë li, e laga Sbö parkaga kjok dogo sorë Moisés kong, le bomi kong wlo. Eni gueniyo ga e kolëmi llëme» le.

Esteban löra, zröraba ak go

⁵⁴ Kuya lok ga iirkono ara, kowo uë shmët iirdë Esteban kong.

⁵⁵ Gueniyo ga Esteban go Sbö Sëya jllökoye. Eni kuzong ga İya ga kjok dogo ga Sbö sök kälä lletlet, ga Jesús shäng ba zlong bäng, orkwo këlkong.

⁵⁶ İya eni ga tjlë ga «İzïa! İn ga kjok dogo roshwino, ga no to ter kjok dogo dwayo li shäng Sbö zlong bäng orkwo këlkong» le.

⁵⁷ Gueniyo ga epga kwomgwo bängzargö jong tuktëng, öö le lok dbo go, ga jek rish ba kjing go tjë jikong.

⁵⁸ Eni ga shira lok kjok eshko dwayo, ga löra lok ak go, zröya lok wlo. Eshko ga dwlas shäng kjlara ko Saulo. Esteban rotagaga shwong ter lëkong li skwara lokshko ga e beno shäng shwong li dë.

⁵⁹ Löya löng ak go wopro ga Esteban syöshtono Jesús kong, tjlë ga «Tjlapga Jesús, bor sëya ère wlokjrozong» le.

⁶⁰ Eni ga kjök torgö sök, ga tjlë dbo go ga «Tjlapga, llëbo owa shärye löng ère wëyë, kjwepga shdum e kjishko llëme» le. Lara eni pjir ga wolonoe.

8

¹⁻² Saulo omwoydono eni, Esteban, e zrökko le eni. Jesús tjlökwo kjragaga kjong kjong, shinmo doyo iara to sakshko, ga slatong lok ara ba kjishko.

Jesús tjlökwo kjragaga irpjana Saulorë

Eshko dbaryo jek lëkong ga Jesús tjlökwo kjragaga löng Jerusalén kjokyo li irpjanaba, shdunaba arae. E kjishko ga töktong to lok Judea kjokyo oblë oblë, Samaria kjokyo oblë oblë bakoe. Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska lira töktong llëme. Epga beno löng Jerusalén kjokyo.

³ Eshkoshko ga Saulo shäng Jesús tjlökwo kjragaga li irpjang. Opzrëk jek u kjwara kjwara roshko, ga nopga dopshiya domer, walë, iche dbo go jongya no shdüzlong uyo roshko.

Jesús roy pjlu li öötong Samaria kjokyo

⁴ Gueniyo ga èye töktong jek Jerusalén kjokyo dwayo ga beno löng Jesús roy pjlu lë kjone pogo, jëk löng kjone ga eshko.

⁵ Kjlara jüni ko Felipe. E to jek Samaria kjokyo kësbang nopga arashko ga Cristo ichara Sbörë li roy lara nopga kong,

⁶ llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara ba kong bakoe. E kjishko ga nopga tön jong träk llëm, ga llëye le li kuya lok yötsoe.

⁷ Eshko ga nopga goshko Á sëyaga li poptara ara. Sëyaga li opkjë jek ba goshko dwayoshko ga sglık le erä. Nopga dre kuga llëm wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, e poptara bakoe.

‡ 7:50 Isaiás 66.1-2.

⁸ E kjĩshko ga kjok eshko ga nopga beno lõng wopjũú anmoyõ.

⁹ Gueniyo domer shãng kjlara eshko ko Simõn. Dẽnashko ga e oppino shãng ybi, llẽbo Æ sãyaga li go ara. Eni ga Samaria sopga jyãpgwara ara, opyono shãng tjwlõ kẽsbang le eni.

¹⁰ Kuya lok yõtsõ tjẽ jĩkong, kẽskẽs chirawa bakoe. Tjllẽ lok ga «Domer ẽre dbo kẽsbang, Sbõ dik» le lok eni.

¹¹ Ga epga jyãpgwara lu pjloglo ara ba Æ sãyaga li go kuzong ga ba tjlõkwo kjrara lok.

¹² Gueniyo ga Sbõ ber no pjluo sorẽ li roy pjũú, Jesucristo roy pjũú, e lara Feliperẽ nopga li kongshko ga e kjrara lok, ga wara jer di roshko, domer, walẽ.

¹³ Simõn omtjõkwo kjrono, ga wara bakoe. Eni ga to opyono shãng Felipe yorkẽ iyado, wojeno to shãng llẽbo iydẽba llẽm wleniyo shãrye shãng kẽsbang oblẽ oblẽ li ik.

¹⁴ Ga Samaria sopga beno lõng Jesús tjõkwo kjragaga lẽba li roy kuya Sbõ tjõkwo roy lagaga Jesús ãska lõng Jerusalén kjokyo lirẽ ga Pedro, Juan, e ichara lok jek eshko.

¹⁵ Oõtong lõng eshko ga syõshtono Sbõ kong, ba Sẽya iche ba tjõkwo kjragaga Samaria so li kong wlo le.

¹⁶ Jesús tjõkwo kjragaga li waraba Tjlapga Jesús ko go tjãn, gueniyo go Sbõ Sẽya tjwayde ba kong llẽm obi.

¹⁷ Eni ga Pedro, Juan, e orkwo iono nopga li dlu kjing go, ga ba go Sbõ Sẽya shrono beno kẽsbang ba tjok eni.

¹⁸⁻¹⁹ Iya Simõndẽ ga tjllẽ Pedro, Juan kong ga «Bomi dbo kẽsbang kjwe twozĩ ber bor kong, kjwe go ga tja orkwo iẽ ẽ pogo dlu kjing go, ba go Sbõ Sẽya tjwe ber ba tjok wlo. Pjã kong dbur twẽr kjwe ãska» le.

²⁰ Kuya Pedrorẽ ga tjllẽ ba kong ga «Llẽye tjwlẽp woydẽ li, e twaga Sbõrẽ erõe. E kjĩshko ga bop dbur, e pjir bop tjok.

²¹ Iya Sbõrẽ ga pja wotjlik bẽy llẽme. E kjĩshko ga pja iara beno shãng parkẽ ba kong borwa tjok llẽme.

²²⁻²³ In ga pja ymo ara, pja shãng bop wotjlik owa li dbo dorko obi. E kjĩshko ga llẽbo owa shãryẽp shãng ẽre, e owa jlõe los, ga rayos, ga pja syõshtos Sbõ kong. Eni ga owa pjang bop go li lõya kjwe» le.

²⁴ Kuya ga tjllẽ ga «Pjã syõshtos Sbõ kong bor kjĩshko, llẽbo owa lẽmi li tjwe bor kong llẽm wlo» le.

²⁵ Eni ga Sbõ tjõkwo roy lara lok ara kjok eshko sopga kong. E irgo ga to tek lõng irõng, Jesús tjõkwo roy pjũú lara ara kjok shto oblẽ oblẽ Samaria kjokyo shko obi, ga shrono tek lõng Jerusalén kjokyo irõng obi.

Etiopía so wara Feliperẽ kjlara

²⁶ E irgo ga Sbõ parkaga kjok dogo so tjllẽ Felipe kong ga «Pja poshãryos, pja jongya irbo jek jong Jerusalén kjokyo ãar Gaza kjokyo li go» le. Irbo le li jek jong kjok dogro no llẽmshko.

²⁷ Eni ga poshãryono, ga toe. Jek shãng irbo ga domer wlẽna jek sõk kjlara Etiopía so, e tjlapga tjwlõ kẽsbang, parkẽ sõk dbur tõngga kãgãyo, ba pjlu walẽ Candace kong. Domer, e tek sõk Jerusalén kjokyo dwayo, brik shãng Sbõ poshrẽk.

²⁸ Bojono tek sõk irõng ba jẽkklo go, to ba kjokshko wlo le, ga jek sõk kjibokwo tara Sbõ tjõkwo laga tek dẽnashko so Isaiasdẽ li lẽ.

²⁹ Eshko ga Sbō Sëya tjlē Felipe kong ga «Pja jëkzong. Pja nom jek jëkklo kjwe zlong bäng» le.

³⁰ Eni ga Felipe jek zron jong öötong ba zlong bäng. Kuya ga sök kjibokwo tara Sbō tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdē li lē ga tjlē ba kong ga «¿Ĺēp sök kjwe llē loklo miydēpde?»

³¹ «¿Pjōllgwega ērē bor kong llēm ga miydēr sorē?» le ba kong. Eni ga Felipe rokara jem sirkek sök ba tjok ba jëkklo roshko, ga jem öötong sök ba tjok.

³² Tjlökwo le sök li eni:

«E beno shäng kjing erä,

öng wlēp ushko so sökoba, zrökoba wlo wleni.

Kjamo roshwino llēm,

öng wlēp ushko so llgwoklē wleniyo shtëba löngshko wleni.

³³ Lāywaraba owa, ga llgweraba bek llēme.

¿Shira kjok ēre kjing go dwayo kjīshko ga

ba tjēyo tek ber ba irgo li roy laga ber ērē?»*

³⁴ Eshko ga tjlappa Etiopía so tjlē Felipe kong ga «¿Ĺos bor kong sira ga e ē layde Sbō tjlökwo laga tek dënashko so lirē, oplokdo om gore, de no oblē layde?» le.

³⁵ Eni ga domer li pina Feliperē sök, tak pjang kjibokwo le li dwayo öötong Jesús roy pjlu li go.

³⁶⁻³⁷ Eni ga jek löng irbo wenzong ga äär di bäng buk kjrina eshko ga domer li tjlē ba kong ga «Jūshko di tjok, Ĺzong. ¿Tja wēp kjweshko ga buere?» le.†

³⁸ Eni ga ba jëkklo söga ichara ba jëkklo slong. E irgo ga oplono lok pjöyīkong dishko, ga domer li wara Feliperē jer di roshko.

³⁹ Opshino tēm di roshko dwayoshko ga Felipe söra Sbō Sëyarē to, ga ĩna domer lirē ame, gueniyo to jek sök wopjlu ba irbo bäng go.

⁴⁰ Felipera weno shäng Azoto kjokyo, eshko ga jek shäng kjok kjrinashko kjrinashko Jesús tjlökwo roy pjlu lē oba kong äär jong Cesarea kjokyo.

9

Saulo kjlopswara Jesúsdē beno ba tjlökwo kjruga

¹ E wopro ga Saulo shäng Jesús tjlökwo kjruga kroyoywē ara, zröya wlo le. E kjīshko ga öör shäng syōshtaga kēsbangyo ik.

² Ga tjlē ba kong ga «Tja jek woydē Damasco kjokyo. Eshko ga nopga jek löng Irbo Tjaglēn go li wlēnor domer, walē kjlobi li shar, ga tek sör jūshko Jerusalén kjokyo, shdüy wlo. E kjīshko ga woydēr ga tja kong kjibokwo twēp kjwöbō, twēr judioga syō uyo jong kjok eshko li kägäyoga kong, tja kjimte lok wlo» le. Eni ga kjibokwo twara ba kong, ga jek Damasco kjokyo.

³ Eni ga jek shäng ääto Damasco kjokyo ga ĩya ga iök shjiy ter tjwe kjok dogo dwayo, jek lletlet, ga kopjrına iök shjiy lirē beno pjang pjribrie.

⁴ Jekdo eshko ga dgono jer rish buk tōshko, ga kuya ga ēbo tjlē ga «Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega?»

⁵ «Tjlapga, ¿pja ē?»

* **8:33** Isaías 53.7-8. † **8:36-37** Tek dënashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «... le. Kuya Feliperē ga tjlē ba kong ga “Pja mär Jesucristo go jlökoyo ga pja wēr ga pjluē” le. Kuya ga tjlē ba kong ga “Woyotjlin ga Jesucristo, e Sbō Wa” le.»

«Tja Jesús. Iripjam to shäng wle, e tja.*

⁶ Pja kojös, pja jongya opzrëk jek Damasco kjokyo. Llëye shäryëp wlo li, e lëba bop kong eshko» le ba kong.

⁷ Nopga jek löng Saulo tjok li, ëbo tjlëno li kura lok, gueniyo ëye ina lok llëme. E kjishko ga beno löng sëya llëme.

⁸ E irgo ga Saulo kojono töshko li dwayo. Bokkwo roshwing ga kjok igö llëme. E kjishko ga shara lok ba orkwo go, ga söra to jek Damasco kjokyo.

⁹ Beno sök eshko dbargwo mya kjok igö llëm, ië llëm, llëye ie llëm bakoe.

¹⁰ Domer sök kjlara Damasco kjokyo ko Ananías. E Jesús tjlökwo kjraga. Eshko ga Tjlapga Jesús weno shäng ba kong yoshko wleni, ga tjlë ba kong ga «Ananías.»

«¿Llë?, Tjlapga» le ba kong.

¹¹ Tjlë ga «Pja nom Judas ushko, e jong irbo kowëba Irbo Pjlo Bek li zlong. Domer sök eshko kjlara ko Saulo, e Tarso so. E sök syöshhtë bor kong.

¹² Yoïno ga domer shrono shäng kjlara ba shwoy ko Ananías, orkwo ië ba dlu kjing go wlo, kjok igö obi wlo» le.

¹³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, nopga ara tjlëno bor kong domer lëp shäng li kjishko. Llëbo owa shäryara ara nopga kjrorop tjeng dboy bop kong löng Jerusalén kjokyo li kong.

¹⁴ Ga shrono shäng jüshko, ichaga syöshtaga kägäyogarë tek bop tjlökwo kjragaga söya, shdüya wlo le eni» le ba kong.

¹⁵ Gueniyo ga Tjlapga Jesús tjlë ba kong ga «Pja nomo. Domer li, e kjroror, bor roy lë oba kong wlo. E ichër jek nopga kjok shto oblë oblë so kong, ba pjlyoga kong, Israel tjëyoga kong bakoe.

¹⁶ To shäng song bor kjishko sorë li pin ba kong om go» le.

¹⁷ Kuya ga jek öötong shäng Saulo sök lishko, ga opzrëno jek kjër roshko. Öötong shäng ba shwoy ga orkwo iono ba dlu kjing go, ga tjlë ba kong ga «Saulo, pja bor kjlara, Tjlapga Jesús, e weno shäng bop kong irbo, pja tek shäng lishko. Ga tja ichara bop shwoy, pja bokkwo poptër wlo, bop go Sbö Sëya tjwe ber kësbang bop tjok wlo bakoe» le.

¹⁸ Jekdo eshko ga Saulo bokkwo kjing go, llëbo löno jer so mä zrërka kjoyo, ga bokkwo poptono beno pjlu iröng obi. E irgo ga kojono, ga wara Ananíasdë jer di roshko.

¹⁹ Eni ga iono pjir ga dbokjrono obi.

Saulo Jesús roy lono Damasco kjokyo

E irgo ga beno sök eshko dbar kjwöböso, Jesús tjlökwo kjragaga löng eshko li tjok.

²⁰ Eshko ga öötong shäng judioga syö uyo oblë oblë roshko, ga tjlë oba kong ga «Jesús, e Sbö Wa jlë» le to shäng enido.

²¹ Nopga löng ba kuk kës li beno löng yëy le erä, tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe sök Jerusalén kjokyo shko ga to shäng Jesús tjlökwo kjragaga irpjang. Ga shrono tek shäng ëreshko epga shak, söya jongya twe syöshtaga kägäyoga kong wlo. ¿Kjwe e llëmdo?» le lok ëng kong eni.

* **9:5** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «“Tja Jesús. Iripjam to shäng wle, e tja. Llëbo shäryëp shäng kjwe kjang bop kong, tja kolëp llëm ga pja opsrek shäng om goshko” le. Ga bangjrarä Saulorë ara ga tjlë ba kong ga “¿Llëye woypëp ga shäryër?” le. Kuya ga tjlë ba kong ga...»

²² Gueniyo Saulo tjlë shäng oba kongshko ga tjlë dbo ara jek këgong këgong anmoyö. Pīya oba kong wëlle ga bi pjluyo iche le Sbörë li, e Jesús jlöe. Kuya judioga kjok eshko so lirë ga beno löng kjing erä, dborye lok sorë miyde löng llëme.

²³ Dbar kop ara ga judioga töno löng, ga beno wotjlik kjrinaso, Saulo zröya wlo le eni.

²⁴ Ga Damasco kjokyo kjëryo shäryak ak go pjribri kjökshko ga u bäng bäng tjeng pjök mya, nopga opshik kjok eshko dwayo wlo. Eshko ga u bäng dagaga iara lok beno löng eshko shkë dba, Saulo opshik lëshko ga shaya, zröya wlo le eni. Gueniyo ga miydara Saulorë pjire.

²⁵ E kjishko ga kjok shkë ga lona ba oppingagarë jer kjër li poglo go pjlor kalëkong, shing kësbang roshko. Eni ga döktong toe.

Saulo shrono shäng iröng obi Jerusalén kjokyo

²⁶ E irgo ga Saulo shrono tek shäng iröng Jerusalén kjokyo ga tön Jesús tjlökwo kjrագaga tjeng eshko li tjok lara, gueniyo bangkjrara lok ara, wotjlik lok ga «E kjlopswono beno shäng Jesús tjlökwo kjrագa llëme» le.

²⁷ Gueniyo shäng eshko kjlara ko Bernabé. Ga Saulo söra jek Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska löng li shwoy. Ga Saulo, e Jesús ño irbo jek shängshko sorë li, e läywara ba kong, Jesús tjlëno ba kong li kura le eni, ga shäng Damasco kjokyo lishko ga tjlëno Jesús kjishko ara, llëye bangkjrara llëme le Bernabérë ba kong lok eni bakoe.

²⁸ Eni ga Saulo beno sök ba tjok Jerusalén kjokyo, ga jëk shäng ba tjok, tjlëno Jesús kjishko ara kjone pogo, llëye bangkjrara llëme.

²⁹ Tjlë ara, tjlökwo kjlopswë kar kar judioga tjlë Grecia sopga tjlökwo wleniyo löng li tjok. Gueniyo zröya wlo le lok eni.

³⁰ Kuya Jesús tjlökwo kjrագagarë ga söra jek Cesarea kjokyo, e irgo ga ichara lok jek Tarso kjokyo.

³¹ Eshko ga Jesús tjlökwo kjrագaga löng Judea kjokyo, Galilea kjokyo, Samaria kjokyo, e beno löng wopjlu, barwëba ara llëme. Ga tön jek këgong këgong, opping lok jek këgong këgong bakoe. Sbö bangkjre lok ara, ga epga kjimte Sbö Sëyarë ara bakoe.

Eneas poptara Pedrorë

³² Pjlara ga Pedro to shäng kjok shto oblë oblëshko ga jek Sbö nopga löng Lida kjokyo li ik.

³³ Eshko ga domer wlëna buk kjlara ko Eneas, öötong lu pjloglo kjwong (8) ga dre kuga llëm, buk töshko ba bukklo kjing go erä.

³⁴ İya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Eneas, pja popte Jesucristorë. Pja kojös, bop bukklo kjwe tözong» le. Jekdo eshko ga kojongö shäng erä.

³⁵ İya Lida sopga, Sarón sopgarë ga kjlopswono beno Tjlapga Jesús tjlökwo kjrագa.

Dorcas woshrara Pedrorë iröng obi

³⁶⁻³⁸ Kjok buk kjrına Lida kjokyo soshko ko Jope. Eshko ga Jesús tjlökwo kjrագa sök kjlara walë ko Tabita, léy Grecia so tjlökwo go ga Dorcas. Walë li jëk to shäng llëbo shäryë oba kong pjlu İyado, oba song wleniyo kjimte ara bakoe. Pedro sök Lida kjokyo shko ga Dorcas shara swlorë, ga wolonoe. Ga shinmo doyo waraba pjir ga iaraba buk kjomo, kjër jong kjwara roshko. Kuya Jesús tjlökwo kjrագagarë ga Pedro shäng soshko Lida kjokyo lëba ga domerga ichara

lok do pjök ba rokë. Öötong löng ba shwoy ga tjlä ba kong ga «Pja jek borwa tjok mälinge» le.

³⁹ Kuya ga to jek ba tjok. Öötong shäng eshko ga söra lok jem shinmo doyo buklishko. Eshko ga syäpga kës li töno löng slar ëë, ga tek shrono löng Pedro zlong bäng. Dorcas sök së obishko ga shwong sera, twara ba kong lok li pina Pedro kong, İya wlo.

⁴⁰ Eshko ga löng eshko li ichara Pedrorë unkong jek kjoko. E irgo ga kjök torgö sök, ga syöshono Sbö kong. E irgo ga bojongö sök shinmo shwo lëkong, ga İya ga tjlä ga «Tabita, pja kojözong» le ba kong, ga buk li bokkwo roshwinoe. Pedro İya ga kojongö sök.

⁴¹ Eshko ga sök li orkwo shakza pjä, ga kojonga shäng. E irgo ga Jesús tjlökwö kjrägaga, syäpga li rokara, ga opzrëno jek löng kjër roy. Eshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Tabita shäng së obi. İzİa» le.

⁴² Shinmo woshrra Pedrorë iröng obi roy shdöktong Jope kjokyo kjok kjwang jikong, ga nopga ara mär beno löng Tjlapga Jesús go.

⁴³ Domer sök kjok eshko kjlara ko Simón, e llëbo shäryaga öng kwota go. Eshko ga Pedro beno sök Jope kjokyo dbar kop ara Simón ushko.

10

Pedro, Cornelio

¹ Cesarea kjokyo shko ga domer sök kjlara ko Cornelio, e ëngkwaga kägäyo. Tjwe Italia kjokyo dwayo, parkë sök Cesarea kjokyo, ga ba ëngkwagaga kowëba Italia sogpa.

² Domer, e Sbö poshrëk shäng enido wleniyo, ba pjeyoga löng ba ushko li eni bakoe. Ga dbur twe ara judioga song, llëye llëm wleniyo kong ba kjimtoklo, ga syöshë Sbö kong İyado.

³ Dbar kjwara dlo töy wleni ga ëbo İna wëİë gueniyo shji yoİno wleni. Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so weno shäng ba kong kjlara, ga tjlä ba kong ga «Cornelio» le.

⁴ İya ga beno shäng sëya llëm, İya beno shäng drëngerä. Eshko ga tjlä ba kong ga «¿Llë?, Tjlapga.»

«Bop syökwo li kura Sbörë, ga bop dbur tworop oba song wleniyo kjimtoklo li İna. E kjİshko ga Sbö beno wopjlı bop tjok. Llëye shäryorop unkong li, e beno ba kong ba sëngglo wleni.

⁵⁻⁶ No ichos kjlara jek Jope kjokyo. Domer sök kjlara eshko ko Simón, kowëba Pedro bakoe. E sök Simón oblë, llëbo shäryaga öng kwota go wleniyo, e ushko. U li jong dlung kjako. Simón Pedro li rokos tek jüşko bop shwoy» le ba kong,

⁷ ga to jek ey dwayo.

E irgo ga ba parkagaga rokara Corneliorë tek do pjök, ba ëngkwaga kjlara tjok. Ba ëngkwaga li Sbö bangjрэ ara, ga parkë shäng Cornelio tjok İyado.

⁸ Llëye shäryono ba tjok kës li lara ba kong pjir, ga ichara to jek Jope kjokyo.

⁹ Wëshko dlo dluw dik ga epga jek löng irbo bäng äato Jope kjokyo shko ga Pedro jem sök ba u dbo kjing sdok li kjing go, syöshë wlo le.

¹⁰ Eshko ga pjli ara, ië woydë, ga kong dli shäryëba u roshko wopro ga llëbo İna, gueniyo shji yoİno wleni.

¹¹ Eshko ga kjok dogo İya jem drëng ga döktong beno jong oojong, ga llëbo ter tjwe pjang kjok dogo dwayo so kjinyoklo kjoyo, kjarbo kjrochak kjringsgwo pkëng (4) beno pjang poglo kjoyo, İono ter pjang töshko.

12 Roshko tjeng öng, äya kjloshko so, sënwa, llëbo uako wleniyo oblë oblë, llëbo uako llëm wleniyo oblë oblë bakoe.

13 Eni ga ëbo ybô kura pjlara, tjëlë ba kong ga «Pedro, pja kojözong. Kjwe zrös, ga uozong» le.

14 Kuya ga tjëlë ga «Llëme, Tjlapga. Llëbo uako llëm wleniyo, e uotë llëme» le.

15 Eshko ga ybô li kura jek pjlara obi, tjëlë ba kong ga «Llëye iara Sbörë beno pjlu ba kong wlo li, e owa lëp llëme» le.

16 Shäryono eni pjloglo mya. E irgo ga kjinyoklo kjoyo li poyono jem kjok dogo iröng obi.

17 Eshko ga Pedro beno sök wotjlik ara, woydë buke. Llëye ñna, kura li llë loklo woyotjliya ara.

E wopro ga domerga ichara Corneliorë li öötong löng u li wlëk, ga kjimtaraba sira, ga wlënae. Öötong löng Simón ushko ga

18 tjëlëno lok dbo go, tjëlë ga «Simón, ¿domer kowëba Pedro li sök jüshkore?» le.

19 Eni ga Pedro shäng wotjlik llëbo ñna, kura li kjïy obishko ga Sbô Sëya tjëlë ba kong ga «Simón, tja kuzong. Domerga tjwe löng bop wlëk doglo mya.

20 Pja kojös, pja oplös jer dew ba ik. Pja jek ba tjok, ga «Tja jek llëme» lëp llëm, epga ichaga tjarë kjïshko» le.

21 Kuya ga jer oplono töshko, tjëlë domerga shrono löng li kong ga «Wlëmi löng li tja. ¿Pjây to löng llë?»

22 «Tjawa ichaga ëngkjwaga kägäyo ko Corneliorë. Domer, e pjlo bek, Sbô poshrëk shäng enido wleniyo, roy pjlu judioga kong, woyde lok pjlu tjë jikong. Kjupke ga Sbô parkaga kjok dogo so weno shäng ba kong kjlara, ga ichara bop wlëk, pja jek ba shwoy wlo, llëye lëp li kuya wlo» le ba kong.

23 Kuya ga epga rokara jek kjër roshko, ga e shkëyo ga beno löng ba tjok eshko. Wëshko ga Pedro to jek ba tjok, ga Jesús tjlokwo kragaga löng eshko jope kjokyo li kjong kjong jek ba tjok bebi.

24 Kjöshko ga jek öötong löng Cesarea kjokyo, koshe Corneliorë sök lishko. Eshko ga ba pjeyoga tona löng ba tjok, oba oblë ba miydë pjlu wleniyo mana beno löng ba tjok eshko bakoe.

25 Pedro öötong shäng ba ushkoshko ga Cornelio opshik tek tjwe shäng ba wlokrjë, ga kjök torgö, kujongö sök ba dre zlong, Pedro poshrëk wlo lara.

26 Gueniyo Pedro tjëlë ba kong ga «Pja kojözong! Tja no, so pja kjoyo eröe» le.

27 Shäng lan ba tjok wopro ga opzrëno jek ba tjok u roshko, ga ñna ga oba tönö tjeng ara eshko.

28 Eshko ga tjëlë ba kong lok ga «Miydëmi pjlu ga tjawa judioga borwa kjok llgwekklo go ga tjawa tön nopga judio llëm wleniyo tjok llëm, tjawa äär ba ushko llëm bakoe. Gueniyo ga tja pina Sbörë ga ëye iara beno pjlu ba kong wlo li, e owa lër llëme.

29 E kjïshko ga tja rokoromishko ga tja to tek maling bomi shwoy, llëye loror eshko llëme. Eni ga tja rokoromi llëno miydër woydë» le.

30 Kuya Corneliorë ga tjëlë ba kong ga «Eeri ga öötong dbargwo pkëng (4), kjok eni ga tja sök syöshtë bor ushko,* shäryër dlo töy enido wleni. Eshko ga domer weno shäng kjlara bor bokshto, shwong kälã shjiye.

* 10:30 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jya shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjëlë ga «Eeri ga öötong dbargwo pkëng (4), kjok eni ga tja sök syöshtë bor ushko, ga tja ië llëm Sbô kong, shäryër dlo töy enido wleni.»

³¹ Ga tjlē bor kong ga “Bop syōkwo li kura Sbörē, ga oba song wleniyo kjimtorop sorē li ina.

³² No ichos kjlara jek Jope kjokyo. Domer sōk eshko kjlara ko Simón, kowēba Pedro bakoe. E sōk Simón oblē, llēbo shāryaga öng kwota go wleniyo ushko. U li jong dlung kjako. Simón Pedro li rokos tek jūshko bop shwoy” le.

³³ »Eni ga nopga ichoror jekdo bop wlokrē, ga pja opshāryono pjlú, pja to tek. Eni ga tjawa löng jūshko tjē jtkong Sbō bokso, llēye lara bop kong li lēp borwa kong, kurwa wlo» le.

³⁴ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Era miydēr kjwlē ga shji tjēyoga oblē oblē woyde Sbörē uunkong, shji ber tjeng dboy dboy ame.

³⁵ Eni ga nopga kjok shto oblē oblē so ē pogo ba bangkjrē, llēbo pjlo bek li shāryē wleni ga wlokrje Sbörē uunkong.

³⁶ Sbō tjlōkwo ichono Israel tjēyoga kong, tjlē ga nopga uunkong pjluoy li, e Jesucristo, ga ba kjīshko ga shji ber löng wlēp Sbō tjok ga pjlúe.

³⁷ »Llēye shāryono Judea kjokyo kjok kjwang jtkong li, e miydēmi pjire. Bām go ga domer weno shāng kjlara Galilea kjokyo ko Juan, tjlē ga “Woyde Sbörē ga shji wēba jer di roshko” le eni.

³⁸ E irgo ga Jesús, Nazaret so li weno shāng Galilea kjokyo. Go Sbō Sēya ichara Sbörē shrono beno kēsbang ba tjok, ga kong dbo twara kēsbange. Sbō shāng ba tjok kjīshko ga to jek shāng llēbo pjlú shāryē, ga nopga tjeng Å wloshko li poptara uunkong.

³⁹ Llēbo shāryara Jesúsde ara Judea kjokyo, Jerusalén kjokyo bakoe. Ga tjawa beno löng e Inorwa jlōe laga.

»Llēbo shāryara kēs li irgo ga lōraba pjang kjlōs go, ga zrōrabae.

⁴⁰ Gueniyo öötong dbargwo mya ga woshrara Sbörē iröng obi, ga pina borwa kong, inwa wlo.

⁴¹ Gueniyo ga pina oba uunkong kong llēm, ēye kjrara Sbörē ber e Inorwa jlōe laga li kong erōe. Woshrara Sbörē iröng obi irgo ga tjawa iono ba tjok.

⁴² »Tjawa ichara llēye Inorwa li roy lē oba kong, Jesús iara Sbörē beno nopga löng sēre, wolonore, e llgwega lē oba kong bakoe.

⁴³ Tek dēnashko ga Sbō tjlōkwo lagaga löng kēs li tjlēno ba kjīshko. Tjlē ga ēye mār ba go ga owa pjang ba go li löya Sbörē ber dret Jesús kjīshko» le.

⁴⁴ Pedro shāng tjlē obishko ga nopga löng kēs tjlōkwo kuga li go Sbō Sēya shrono beno kēsbang ba tjok.

⁴⁵⁻⁴⁶ Eni ga tjlē löng kjok shto oblē oblē so tjlōkwo, ga Sbō poshrēya lok ara. Kuya Jesús tjlōkwo kragaga judioga tek löng Pedro tjok lirē ga beno löng yēy le erā, ba Sēya twara Sbörē nopga judío llēm wleniyo kong bako kjīshko.

⁴⁷ Eni ga Pedro tjlē judioga li kong ga «Nopga kjwe go Sbō Sēya shrono ba kong, shrono bi kong dik bakoe. ¿Eni ga wēy ga ā laga èrè?» le.

⁴⁸ Eni ga Jesús tjlōkwo kragaga judío llēm wleniyo li rokara Pedrorē tek ba shwoy, we Jesucristo ko goshko wlo. Ga rokara lok Pedro kong ga ber sōk ba tjok eshko dbar kjwōbōso guing le.

11

Pedro lano Jesús tjlōkwo kragaga löng Jerusalén kjokyo tjok

¹ Eshko ga nopga judío llēm wleniyo Sbō tjlōkwo kjrano li roy öötong Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska kong, Jesús tjlōkwo kragaga obi löng Judea kjokyo uunkong li kong bakoe.

² E irgo ga Pedro shrono shäng iröng Jerusalén kjokyoshko ga Jesús tjlökw kjrägaga judío wleniyo kjong kjong iirké lok ara ba kong,

³ ga tjlé ba kong ga «¿Pja öör nopga judío llém wleniyo shwoy lléno? ¿Pja iono ba tjok ega?» le.

⁴ Kuya ga lléye shäryono ba tjok tek dämärshko li lara ba kong pjire. Tjlé ba kong ga

⁵ »Tja sök Jope kjokyo obishko ga tja sök syöshté wopro ga llébo inor wëlé, gueniyo shji yoïno wleni. Eshko ga kjok dogo in ga döktong beno jong oojong, ga llébo ter tjwe pjang kjok dogo dwayo so kjinyoklo kjoyo, kjarbo kjrochak kjringgwo pkéng (4) beno pjang poglo kjoyo, lono ter pjang töshko, tja sök lishko.

⁶ Ga roïnor yötso, ga in ga roshko tjeng öng, äya kjloshko so, sënwa, llébo uako wleniyo oblé oblé, llébo uako llém wleniyo oblé oblé bakoe.

⁷ Eni ga ëbo ybö kuror pjlara, tjlé bor kong ga “Pedro, pja kojözong. Kjwe zrös, ga uozong” le.

⁸ »Kur ga tja tjlé ga “Lléme, Tjlapga. Llébo uako llém wleniyo, e uoté lléme” lër.

⁹ »Eshko ga ybö li kuror jek pjlara obi, tjlé bor kong ga “Lléye iara Sböré beno pjlu ba kong wlo li, e owa lëp lléme” le.

¹⁰ »Shäryono eni pjloglo mya. E irgo ga kjinyoklo kjoyo li poyono jem kjok dogo iröng obi.

¹¹ »Jekdo eshko ga domerga shrono löng doglo mya eshko, ichara Cesarea kjokyo dwayo bor wlokjré.

¹² Eshko ga Sbö Sëya tjlé bor kong ga “Pja jek domerga shrono löng li tjok. Lléye woyotjlip guing lléme” le. Eni ga bi pjeyoga tjeng doglo tjer (6) ére to jek bor tjok.

»Tjawa öötong löng Cesarea kjokyoshko ga domer wlënorwa sök kjlara ba ushko.

¹³ Ga domer li tjlé borwa kong ga “Sbö parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara bor kong, ga tjlé bor kong ga ‘No ichos kjlara Jope kjokyo. Domer sök eshko kjlara ko Simón, kowëba Pedro bakoe. Rokos tek jushko bop shwoy.

¹⁴ Eshko ga tjlökwo le bomi kong, pja döya Sböré e go wlo, bomi pjeyoga löng bomi ushko uunkong li döya wlo bakoe’ le bor kong eni” le.

¹⁵ »Tja shäng lan ba tjok lok kwjlé ga ba go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok, shrono bi kong dämärshko dik bakoe.

¹⁶ Eshko ga tjlökwo lara Tjlapga Jesúsde li woyoshrër kwjlé jä. Tjléno ga “Juan, e no wono di goshko. Gueniyo dbar kwjöbö obi ga pjäy go Sbö Sëya iche Sböré tjwe ber kësbang bomi tjok” lara eni.

¹⁷ Dämärshko ga shji mär Tjlapga Jesucristo go ére kong ba Sëya twara Sböré. Eshko ga twara nopga e kong eni bakoe. Eni kuzong ga eni lléme lër ga äe» le.

¹⁸ Kuya lok ga lléye lara ame. Ga Sbö poshrëra lok ara, tjlé ga «Nopga judío llém wleniyo ëmdé ga kjimtara Sböré. Llébo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayara, ga epga ber löng së iyado Sbö tjok» le.

Jesús tjlökwo kjrägaga löng Antioquía kjokyo

¹⁹ Esteban zröraba irgo ga Jesús tjlökwo kjrägaga löng eshko, e irpjanaba bakoe. Ga epga töktong to Fenicia kjokyo, Chipre kjokyo, Antioquía kjokyo bakoe. Kjong kjong öötong löng kjok shto oblé oblëshko ga Jesús roy pjlu lara oba kong, gueniyo judiöga kong eröe.

²⁰ Gueniyo Jesús tjlökwö kjrägaga Chipre so, Cirene so löng Jerusalén kjokyo kjong kjong lira töktong to jongya Antioquía kjokyo. Öötong löng eshko ga Tjlapga Jesús roy pjlú lara nopga judío llém wleniyo kong bakoe.

²¹ Eshko ga ba tjlökwö lagaga li kjimtara Tjlapga Sbörë ara. Eni ga kjok eshko sopga ara, ba tjlökwö tek dënashko dwayo kole löng li, e rayara pjir, ga mär beno löng Tjlapga Jesús go shara.

²² Roy kuya tjlökwö kjrägaga löng Jerusalén kjokyo lirë ga Bernabé ichara lok to Antioquía kjokyo.

²³ Öötong shäng eshko ga ÿya ga epga kjimte Sbörë shäng, ga beno shäng wopjlúe. Eshko ga epga poshduna uunkong, tjlä ga «Pjây mär ber löng Tjlapga Jesús go eröe» le.

²⁴ Bernabé, e domer pjlúe. E go Sbö Sëya jlökoyo, ga mär shäng Sbö go eröe. Eni ga nopga ara kjimtara mär Tjlapga Jesús go.

²⁵ E irgo ga Bernabé to jek shäng Tarso kjokyo, Saulo wlëk.

²⁶ Wlënashko ga söra to Antioquía kjokyo, ga beno löng eshko lu pjlara. Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga pina lok ara. Eshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga kowëba Cristo nopga. Kowaraba eni bäm go eshko Antioquía kjokyo.

²⁷ Eshko dbaryo ga Sbö tjlökwö lagaga ba pjeyoga kong opshino kjlöbö to Jerusalén kjokyo dwayo jek öötong löng Antioquía kjokyo.

²⁸⁻³⁰ Kjlara ko Agabo. Eshko ga e kojono shäng, ga tjlä oba kong ga «Pjli tjwe ara kjok kjwang jikong» le. E miydara Sbö Sëya go.

Eni ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng Antioquía kjokyo li wotjlino lok ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjräga löng Judea kjokyo li kjimtë. Tjlä lok ëng kong ga «Líÿe twëy ga bue ga twëy» le. Ga kjimtara lok eni. Dbur tona li twara lok Bernabé, Saulo kong, ga söra lok, twara tjlapgaga Jesús tjlökwö kjräga kägäyo löng Judea kjokyo li kong.

(Claudio sök pjlú kësbangyo dbaryoshko ga pjli lara li shrono ara jlöe.)

12

Jesús tjlökwö kjrägaga shduna Herodesë

¹ Eshko dbaryo ga Jerusalén so pjluyo ko Herodes. Eshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga kjong kjong irpjana, shdüya wlo.

² Ga nopga ichara Santiago zrök dröng go, ga zrörae. Santiago, e Juan kjlarayo.

³ Roy kuya judiógarë ga beno löng wopjlúe. E kjishko ga pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llém dbaryoshko ga nopga ichara Herodesë Pedro shak bakoe.

⁴ Shara lok irgo ga ichara Herodesë no shdüzlong uyo roshko. Ba dagaga löng eshko kjrिंगgwo pkëng (4), kjrina kjrina noyo doglo pkëng (4). Herodes wotjlino ga söya, llgweya oba bokshto dbar shrëzlong irgo jä lara.

⁵ Eni ga Pedro buk kjërshko dak dak lë yötso, gueniyo ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng syöshhtë dbo ara Sbö kong Pedro kjishko.

Pedro shira Sbörë no shdüzlong uyo roshko dwayo

⁶ «Shir bong jä» lara Herodesë li shkëyoshko ga Pedro buk pë no dagaga tjeng do pjök tjreko, orkwo kjrochak kar kar dröng sho go, ga no dagaga llamo li löng këgong sit u bäng lishko ba dë.

⁷ Eshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara eshko, ga no shdüžlong uyo roshko iök weno pjang kjwara shjiye. Eshko ga Pedro porwara, ga wollena, ga tjlä ba kong ga «Pja kojös malinge» le. Jekdo eshko ga dröng sho ba pjrikklo lok ba orkwo go jeklön kjlulu erä.

⁸ Eshko ga tjlä ba kong obi ga «Bop shwong kop lëkong kjwe pjüzong. Bop drepkwota kjwe zrëzong» le, ga shäryara eni. Eshko ga tjlä ba kong jek obi ga «Pja pogos bop shwong ter lëkong kjwe go, ga pja tek bor irgo» le.

⁹ Kuya ga opshino jek ba irgo, gueniyo wotjlik ga «¿Tja yoikdo?» le.

¹⁰ Gueniyo jek löng äär no dagaga löng bäm lishko ga döktong lok jek, ga jek kjwara obi ga döktong jek eni bakoe. E irgo ga äär jong no shdüžlong uyo u bäng bängzak jong dröng sho go lishko ga u bäng li döktong jek wles om go erä. Eni ga opshino jek lok kjoko. Jëktong lok wop tjokshko ga Pedro rayara Sbö parkaga lirë, ga beno shäng tjoksa.

¹¹ Eshko ga woshrë kjlay, ga tjlä ga «Era miydër jlökoyo ga Tjlapga, ba parkaga kjok dogo so ichara bor kong, tja döya Herodes wloshko dwayo wlo, llëye shärye woýde judiogarë bor tjok li wen bor kong llëm wlo» le.

¹² Miýdara pjir eni ga to jek María ushko, María, e Juan mekë, Juan, e kowëba Marcos bakoe. Eshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga tönö löng syöshtë arae.

¹³ Öötong shäng eshko ga u bäng bäng yora kjöw kjöw kjoko dwayo.

Kjoglo shäng parkë eshko kjlara ko Rode, e jek ba ik, e ë ÿya wlo le.

¹⁴ Kura ga Pedro ybö. Zok ga u bäng li döra ba kong, gueniyo woowa llëm kjishko ga jek llet kjër roshko iröng ba rotë nopga tjeng syöshtë li kong. Tjlä ba kong ga «¡Pedro shäng kjoko!» le.

¹⁵ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Pja skwëre llëro?»

«Llëme. Jlöe» le ba kong eni.

Eni ga tjlä lok ba kong ga «E Pedro llëme. E ba daga Sbö parkaga kjok dogo so» le.

¹⁶ E wopro ga Pedro shäng u bäng bäng yok kjöw kjöw kjoko obi. Eni ga u bäng li döra lok, ga ÿya ga bë shäng, ga beno löng sëya llëme.

¹⁷ Gueniyo Pedro orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni, ga shira Sbörë no shdüžlong uyo roshko dwayo sorë li roy lara ba kong pjire. Pjir ga tjlä ba kong lok ga «Llëye shäryono bor kong li roy lëmi Santiago* kong, bi pjeyoga Jesús tjlökwö kjräga llamo li kong bakoe» le. E irgo ga opshino to jek kjok shto oblë.

¹⁸ Wëshko kjok shröng ga no dagaga li shdüktong pjang träk llëm no shdüžlong uyo roshko. Tjlä lok ëng kong ga «¿Pedro li oto, kjwono llong?» le.

¹⁹ E irgo ga llëye weno Pedro kong li kjakrokara Herodesdë ba dagaga li kong. Kjakrokara pjir ga tjlä ba kong ga «Miydaga ber pjäydë» le, ga nopga ichara ba zrök uunkong.

E irgo ga Herodes opshino to Judea kjokyo dwayo jek öötong shäng Cesarea kjokyo, ga beno sök eshko dbar kjwöböso.

Herodes wolonoe

²⁰ Eshko dbaryo ga Tiro sopga, Sidón sopga, e mär löng dli tjwlëk Pjlu Herodes kjokyo li go eröe. Gueniyo Herodes irkë sök ba kong ara. E kjishko ga epga wotjlino lok kjrinaso ëng tjok jek Herodes ik Cesarea kjokyo.

* **12:17 Santiago** le li, e **Jesús lëng**. E parkë sök Jesús tjlökwö kjrägaga löng Jerusalén kjokyo kägäyo.

Domer shäng kjlara ko Blasto. E parkë sök Herodes dboryaga. Tiro sopga, Sidón sopga, e öör jong ba ĩkshko ga tjlë lok ba kong ga «Woydërwa ga Herodes ber wopjlú borwa tjok. E kjĩshko ga tjawa lan woydë ba tjok» le.

Kuya ga «jölö» le ba kong,

²¹ ga dbar iara beno kjwara, Herodes ĩya lok wlo.

Dbar li öötongshko ga Herodes doyono sök ba pĵlu shwongyo go, pĵuna pjang ga sirkeno sök nopga bokshto ba pĵlu sökkĭo kjing go, ga tjlëno arae.

²² Kuya lok ga öö le lok tjë ĵĩkong, tjlë lok ga «ĵTjĕ sök kjwe, domer li tjlëkdo llëmel ĵKjwe sbö!» le.

²³ Eshko ga «Sbö poshrëmirë dey» lara ba kong lok llëm kjĩshko ga jekdo eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so, Herodes iara beno sök swlo ara. Eni ga wolonon to uaga shjuskrorë, ba shdungglo.

²⁴ E irgo ga Jesús tjlökwo kĵragaga tön jek këgong këgong, ga Sbö tjlökwo shdär jong llaw pogo.

Pablo, Bernabé, e kĵrara Sbö Sëyarë, ba pak shäryë wlo

²⁵ Bernabé, Saulo, ba pak shäryara lok pĵir Jerusalén kjokyoshko ga opshino to lok ey dwayo, öötong löng Antioquía kjokyo iröng obi, ga Juan söra lok jek ba tjok bakoe. Juan, e kowëba Marcos bakoe.

13

¹ Antioquía kjokyo ga Jesús tjlökwo kĵragaga löng eshko li tjrëko Sbö tjlökwo lagaga wleniyo löng kjlóbö, no pinggaga Sbö tjlökwo go wleniyo löng kjlóbö bakoe. Kjlara ko Bernabé; kjlara ko Simón, e kowëba Kĵlo Sĭ; kjlara ko Lucio, e Cirene so; kjlara ko Manaén, e kuno shäng Galilea so pĵluyo Herodes tjok; kjlara obi ko Saulo.

² Eni dbar kjwara ga Jesús tjlökwo kĵragaga li tönö löng Sbö poshrëk, ië llëm ba kong bakoe. Eshko ga Sbö Sëya tjlë ba kong ga «Bernabé, Saulo, e rokoror pak shäryë bor kong wlo. Eni ga kjozĩ ber tjeng dboy bor kong, pak li shärye lok wlo» le.

³ Kuya lok ga shäryara eni. Jek löng syöshtë obi, ga ië llëm bakoe. E irgo ga orkwo iono lok domerga do pĵök li dlu kjing go, ber löng parkë Sbö kong li loklo, ga ichara lok to parkë Sbö kong.

Saulo, Bernabé, e löng dlung tjrëko ko Chipre

⁴ Eshko ga Saulo, Bernabé, e ichara Sbö Sëyarë jek äär jong Seleucia kjokyo, dlung kjako. Eshko ga opyono jek lok kĵyong kësband roy, jek öötong pĵono löng dlung tjrëko ko Chipre.

⁵ Eshko ga kĵyong tĵyozlong kjokyo buk kĵrina ko Salamina. Eshko ga opshino kĵyong roy dwayo, ga jek öötong löng judioga syö uyo lok eshko oblë oblë li roshko. Eshko ga Sbö tjlökwo lara lok oba kong. Juan jek shäng ba tjok bebi, ba kjimtaga wleni.

⁶⁻⁸ Eni ga jëktong löng eshko, öötong löng dlung tjrëko li worbo kalëkong ko Pafos. Kjok eshko ga judío wlëna sök kjlara ko Barjesús, lëy Grecia so tjlökwo go ga Elimas. Domer, e ybi. Tjlë ga «Tja Sbö tjlökwo laga» le, gueniyo ichaga Sbörë llëme. E sök enido kjok eshko sopga ichaga ko Sergio Paulo li shwoy. Tĵlapka no ichaga li, e kjok miydë ara. Eni ga Bernabé, Saulo, e rokara ba ushko, woyde ga Sbö tjlökwo le ba kong kuya wlo le. Eni ga epga öötong löng ba shwoy Sbö tjlökwo lë, gueniyo ybi li omwoydë llëme. «Llëye le löng li kup llëm dey» le tĵlapga no ichaga kong ara, mär ber shäng Jesús go llëm wlo.

⁹ Eshko ga Saulo, e kowëba Pablo bako, e go Sbö Sëya jlökoyo. Eni ga ybi li İya beno shäng drëng ga

¹⁰ tjlë ba kong ga «Pja owa, pja jyö ara, pja so Ä kjoyo, pja llëbo pjlo bek li wloyo. ¿Sbö tjlökwo pjlü li kjlospwëp bop jyö go äär jong llonoro?

¹¹ E kjışhko ga eeri ga pja shdüya Sbörë. Pja ber kjok İgö ame, dlo kälä shjiy li İp llëm äär jong llono jä» le ba kong.

Jekdo eshko ga Elimas beno kjok İgö llëme. E kjışhko ga beno shäng no wlëk, wlosöya wlo le.

¹² İya kjok eshko so ichaga lirë ga Sbö tjlökwo kjrara. Ga beno shäng yëy le erä, Sbö tjlökwo kura li kjışhko.

Sbö tjlökwo lara Pblorë oba kong Antioquia kjokyo buk Pisidia kjokyo worbo go lishko

¹³ E irgo ga Pablo, ba yorkagaga jek löng ba tjok li, e opshino Pafos kjokyo dwayo, ga jek kjoyong go äär pjë pjang Perge kjokyo, e Panfilia kjokyo obi. Gueniyo Juanda sano to jek iröng Jerusalén kjokyo.

¹⁴ E irgo ga epga opshino to Perge kjokyo dwayo, jek öötong löng Antioquia kjokyo. (Antioquia kjokyo, e ber buk Pisidia kjokyo worbo go.) Eshko ga öötong woshtozlong dbaryo ga opzrëno jek lok judioga syö uyo jong eshko li roshko, ga sirkeno lok.

¹⁵ Eshko ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li, e laraba, kjibokwo tara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li, e laraba bakoe. E irgo ga tjlapgaga löng judioga syö uyo li no ichono tjlë ba kong ga «Pjäy tjlökwo lë woydë borwa kjimtoklo wleni ga lëmi ga pjlúe» le Pablo kong, ba yorkagaga löng li kong bakoe.

¹⁶ Eni ga Pablo kojono, orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni, ga tjlë ga «Pjeyoga, lër bomi kong ga kuzia. Israel tjëyoga, tja kuzia. Judioga llëm gueniyo Sbö bangkjre wleniyo, tja kuzi bakoe.

¹⁷ Dënashko ga bi tjlapgaga kjrara Israel tjëyo Sbö lirë, ber tjeng baİya wlo. Öötong löng Egipto kjokyoşhko ga kjimtura, iara beno tjëyo kësbange. E irgo ga shira tek kjok eshko dwayo, ba dbo kësbang go.

¹⁸ Löng kjok dogro no llëmshko lu pjloglo sak pkëng (40) wopro ga kjimtura ara.

¹⁹ E irgo ga öötong löng Canaán kjokyoşhko ga kjimtura tjëyoga tjeng eshko kjringswo kjäk (7) li pjik, kjok li twe ber ba kong wlo.

²⁰ Llëye lër shäng ère luyo öötong sak dbäw pjloglo pkëng kjingsho sak shkëng (450).

»E irgo ga kong nopga iara beno löng ba ichaga wleniyo äär jong Sbö tjlökwo laga Samuel dbaryoşhko.

²¹ Gueniyo ga pjlü rokara lok kjlara Samuel kong, ba llgwek wlo. Eni ga kong pjlü twara Sbörë beno kjlara ko Saúl, e Cis wa, Benjamín tjëyo. Iara beno sök parkë lu pjloglo sak pkëng (40).

²² E irgo ga Saúl kjara Sbörë, ga David iara beno sök ba shtoshko. E woydara Sbörë ara, tjlë ga “David, Isaı wa li İn ga domer pjlú bor kong, llëye woydër ga shärye bor kong eni” le.

²³ »İu kop ara irgo ga David tjëyo weno shäng kjlara ko Jesús. E ichara Sbörë, Israel tjëyoga dök, lara jlökoyo dënashko sorë li eni.

²⁴ Jesús wentë shäng oba bokshto llëm obishko ga Juan to shäng Sbö tjlökwö roy lë Israel tjëyoga uunkong kong. Tjlë ba kong ga “Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozï, ga rayozï, ga pjây wër jer di roshko” le.

²⁵ Ga Juan shinmotkë dbaryo döröshko ga tjlë ga “¿Pjây wotjlik ga domer koshëmi löng ber bomi pjluvo wlo li tja lëmire? Tja llëme. Gueniyo ga no tjeve bor irgo kjlara. Era tjewlö ara bor kjinmo anmoýö. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llëm, e tjewlö ara bor kjinmo anmoýö kjishko”* le.

²⁶ »Pjeyoga, pjây Abraham tjëyoga, pjây judío llëm gueniyo Sbö bangkjrë löng enido wleniyo, tjlökwö ëre, e ber shji uunkong kong, shji döya Sbörë sorë, e miydëy wlo.

²⁷ Jerusalén sogga, Jesús, e ë miydara lok llëme. Ba kägäyoga ëmdë ga omniydono lok llëm bakoe. Woshtozlong dbaryo kjwobi go ga kjibokwo tara Sbö tjlökwö lagaga tek dënashko sorë li le lok, gueniyo llë loklo miyde lok llëme. Eni ga epga om go Jesús ichono shdungobashko ga llëye jyã tak dënashko li, e shäryono eni.

²⁸ Eshko ga llëbo wlëya lok Jesús rotë wlo, ber zrökko wlo lara, gueniyo llëye to wlëna llëme. Zok ga kjwe rayara to, gueniyo ga twara Pilato kong, iche zrökoba wlo.

²⁹ Eni ga llëye jyã tak pjang Sbö kjibokwo go ba kjishko li, e shäryara lok pjire. Ga wolono pjang kjlös go irgo ga doyo lona ba tjlökwö kjragnarë ter töshko, ga iara lok beno buk sakshko.

³⁰ Gueniyo woshrra Sbörë iröng obi.

³¹ Zröydëba llëm obishko ga jek shäng Galilea kjokyo äär jong Jerusalén kjokyo shko ga ba tjlökwö kjragara kjong kjong jek löng ba tjok. Ga woshrra iröng obi irgo ga dbar kop ara ga Jesús weno shäng epga kong kop arae. Epga eerishko ga beno löng e ina lok jlöe laga.

³²⁻³³ »Llëbo roy pjlu lërwa bomi kong. Llëye lara Sbörë jlökoyo bi tjlapgaga tek dënashko so kong li, e shäryara pjir tjän. Jesús woshrra iröng obi, tak pjang Salmo pjök li go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

»“Pja bor wa.

Eeri ga ikoba wëllë ga
tja bop data jlökoyo.”†

³⁴ »Woshrra Sbörë iröng obi, doyo an llëm wlo, ber wolon ame wlo, lara Sbörë dënashko sorë li eni. Tjlëno beno eni:

»“Llëye loror David kong jlökoyo li,
e lër bop kong jlökoyo bakoe.”‡

³⁵ »Sbö tjlökwö tjlëno e kjishko obi. Tjlëno beno eni:

»“Bop Wa iak beno shäng dbovy bop kong li doyo iëp an ber buk eshko llëme.”§

³⁶ »Jlökoyo ga David sök së obishko ga parkono ara ba pjeyoga kjishko, woydara Sbörë sore li eni. E irgo ga wolono, ga doyo iaraba beno buk sakshko, ba kjokëga zlong bäng, ga ano pjire.

³⁷ Gueniyo ga Jesús woshrra Sbörë iröng obi lira doyo ano llëme.

³⁸ »Pjeyoga, tjlökwö lërwa bomi kong li ëre: Owa pjang bi go li löya Sbörë ga pjlu, llëye shäryara Jesúsde li kjishko.

³⁹ Èye mär Jesús go ga ie Sbörë ber shäng pjlo bek ba bokso. Shji ie kjok lögwekklo tara Moisésde lirë ber pjlo bek Sbö bokso ga äe.

* **13:25 Drepkwota dö**ga lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go. † **13:32-33** Salmo 2.7. ‡ **13:34** Isafas 55.3. § **13:35** Salmo 16.10.

⁴⁰ Pjāy sjëk, llëye lara Sbō tjlōkwo lagaga tek dēnashko sorë li wen bomi kong llēm wlo. Tjlēno beno eni:

⁴¹ »“Pjāy Sbō tjlōkwo joywë ä,
llëbo shäryër ga lzi yōtsoe.

iPjāy sëya llēm,
pjāy wolon!

Pjāy löng sē obishko ga
llëbo shäryër kësbanqe.

Lëba eni bomi kong wëllë ëmdë ga
pjāy wotjllik ga

‘E shäryaga Sbörë’ lëmi llëme’ ”* le.

⁴² E irgo ga Pablo, Bernabé, e opshino jek judiōga syō uyo li roy dwayoshko ga nopga löng li tjlë ba kong ga «Woydërwa ga woshtozlong dbaryo tek këm kjwara go ga llëye loromi li lëmi borwa kong jek obi» le.

⁴³ Nopga löng eshko li kjone kjone judiō, llamo li wenoshko judiō llēm wleniyo gueniyo kworkwono beno Sbō tjlōkwo kjraga judiōga i dik. Ga opshino eshko dwayo pjirshko ga nopga to jek löng Pablo, Bernabé tjok ara.

Eni ga Pablo, Bernabé, e tjlë ba kong ga «Pjāy mär ber löng Sbō go, pjāy kjimtara ara kjishko» le.

⁴⁴ Öötong woshtozlong dbaryo kjwara obishko ga kjok eshko sopga shrono löng pjir sek, Tjlapga Jesús tjlōkwo le li kuk.

⁴⁵ Gueniyo ga iya judiōga löng lirë ga oba shrono ara ga ymorkono lok ara, ga Pablo läywe lok owa, tjlë oba kong ga «llëye le shäng li, e eni llëme» le.

⁴⁶ Gueniyo ga Pablo, Bernabé, llëye bangkjre lok llëm, ga tjlë ba kong ga «Tjawa iak löng Sbō tjlōkwo ëre roy lë bomi kong bäm go, pjāy judiōga kong. Gueniyo pjāy omkuk woydë sira llëm, pjāy om go li opyë ber löng sē iyado Sbō tjok woydë llëm bakoe. Eni kuzong ga tjawa to jongya ba lë nopga judiō llēm wleniyo kong shara.

⁴⁷ Tjawa ichara Tjlapgarë ba tjlōkwo tak pjang li go eni. Tjlēno beno eni:
»“Pjāy ioror beno iök shjiy wleni,

nopga judiō llēm wleniyo kong.

Nopga dār sorë li tjlōkwoyo lëmi ba kong
äär jong kjok kjwang jikong wlo”† le.

⁴⁸ Kuya nopga judiō llëm wleniyo löng lirë ga beno löng wopjluë. Tjlë lok ga «Sbō tjlōkwo ëre, e owa llëme» le. Eni ga ëye kjrara Sbörë ber löng sē iyado ba tjok wlo ga tjlōkwo li kjrara.

⁴⁹ Eni ga Sbō tjlōkwo shdōktong kjok eshko kjwang jikong.

⁵⁰ Gueniyo ga judiōga löng eshko li opyono beno löng Pablo, Bernabé, e wloyo, ga lanyotkara lok owa walëga tjwlō ara, judiō llëm gueniyo Sbō bangkjre löng enido wleniyo kong, domerga tjwlō ara kjok eshko li kong bakoe. E kjishko ga nopga tjwlō ara li iirkono ara, ga Pablo, Bernabé, e kroyoywara ara, ichara to kjok eshko dwayo.

⁵¹ Eni ga Pablo, Bernabé, e opshino kjok eshko dwayoshko ga ba dre pjlungyo löna lok beno tjeng eshko, e ba wloyoga ber löng shdungko loklo. E irgo ga to jek öötong löng Iconio kjokyo shara.

⁵² Gueniyo ga Jesús tjlōkwo kjragera beno löng Antioquia kjokyo li, e beno löng wopjluë, go Sbō Sëya jlōkoyo bakoe.

* 13:41 Habacuc 1.5. † 13:47 Isaias 49.6.

14

Sbö tjlökwo lara Pablorë Iconio kjokyo

¹ Iconio kjokyo ga Pablo, Bernabé, e öötong löng judíoga syö uyo jong li roshko ga Sbö tjlökwo lara lok wolëso nopga löng eshko li kong. E kjishko ga judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e omtjlokwo kjrono ara.

² Gueniyo ga judíoga kjong kjong omtjlokwo kjrë woydë llëm, ga Pablo, Bernabé, e lanyotkara lok owa nopga judío llëm wleniyo kong. Kuya lok ga iircono ara.

³ Eni ga Pablo, Bernabé, e beno löng eshko dbar kop ara, ga Tjlapga Jesús tjlökwo roy lara ara. Llëye bangkjrara lok llëm, kjimte Tjlapgarë le kjishko. Ga kong dbo twara kës bang, llëbo ÿdëba llëm wleniyo shärye wlo. E go ga ikoba wëlä ga domerga li ichaga Tjlapgarë jlökoyo.

⁴ Gueniyo kjok eshko sopga ëng shdöno tjeng kjring pjök, kjrina löng judíoga tjok, kjrina obi löng Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska tjok.

⁵ Eni ga nopga ara, judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e wotjlino jong kjrinaso ba kägäyoga tjok. Tjlë lok ëng kong ga «Kjwepga kjwe shay, shpoy, löy ak go, zröy wlo» le lok eni.

⁶⁻⁷ Gueniyo ga miydara Pablo, Bernabérë, ga töktong jek öötong löng Licaonia kjokyo. Kjok eshko ga jek löng Sbö tjlökwo roy pjlú lë oba kong Listra kjokyo, Derbe kjokyo, kjok shto oblë oblë löng eshko bakoe.

Pablo löraba Listra kjokyo ak go

⁸ Listra kjokyo ga domer sök kjlara jëk llëm wleniyo, weno buk eni.

⁹ Ga Pablo tjwe shäng eshkoshko ga llëye le li kuya sök. Ga ÿya Pablorë drëng ga miyde shäng ga domer li mär Jesús go, poptë ga pjlú wlo.

¹⁰ Eni ga tjlä sök li kong dbo go ga «!Pja kojös ber shäng bop dre go beke!» le ba kong. Kuya domer lirë ga kojono maling, ga jëktong.

¹¹ ÿya nopga löng eshko lirë ga öö le, ga tjlä lok Licaonia so tjlökwo go ga «Domerga kjwe, e sböpga kjlopswono beno no töshko so dik, ter beno töshko bi shwoy» le.

¹² Eni ga Bernabé, e kowara lok beno Zeus, ba sbö kës bangyo li e. Ga Pablo tjläno ba kong ara kjishko ga e kowara lok beno Hermes, e ba sbö Zeus tjlökwo laga kjishko.

¹³ Eshko ga Zeus syö uyo jong kjok eshko li bokshto ga no shäng kjlara syöshtaga Zeus kong. Ga sögla wlänggla söra pjök mya, nana söra ara bakoe. Syöshtaga li, nopga löng kës li, e wotjlino ga öng li zröya, sho suya, pjë dret, Pablo, Bernabé, e poshrëkklo lara.

¹⁴ Miydara Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska lirëshko ga ba shwong dwlëkza lok aas, nopga li slan wlo. Eni ga opzrëno jek zron jong nopga löng kës li tjrëko, ga tjläno lok dbo go. Tjlë ga

¹⁵ «¿Kjwe llë shäryomirë kjweniro? Tjawa no, so pjäy kjoyo eröe. Tjawa shrono löng Sbö tjlökwo roy pjlú laga bomi kong. Lërwa bomi kong ga bomi sböpga kjwe tjwlo llëme. Wëyë, pjäy kjlopswos ber Sbö Sök ÿyado li tjok. E kjopkwo shäryaga, kjok uunkong shäryaga, llëbo tjeng kës li shäryaga bakoe.

¹⁶ Tek dënashko ga oba kjok shto oblë oblë so judío llëm wleniyo, e iara Sbörë beno löng jëk irbo woyde kjone pogo li go.

¹⁷ Gueniyo ga llëbo pjlú shärye jong bomi kong ÿyado. Shunyo ichaga bomi kong li e. Bomi dwla wen pjlú laga li e. Pjäy dli ara, twe bomi kong kjishko.

Pjây löng wopjlú laga li e bakoe. Shärye jong eni, e Sbö jlökoyo miydëmi wlo» le.

¹⁸ Ga lara eni ëmdë ga nopga löng li, ba öng, e zröya woydë Pablo, Bernabé poshrëkklo jek obi, gueniyo shäryara lok llëme.

¹⁹ Eshko ga judíoga Antioquía so, Iconio so, e shrono löng eshko kjlëbö ga lano nopga li kong ara, ga iara beno löng wotjlik oblë. E kjishko ga Pablo löra lok ak go, zröya wlo. Wotjlino ga Pablo wolonoe lara lok, ga dopshira lok jek kjok eshko dwayo, iara lok beno buk kjoko shwo lëkong.

²⁰ Gueniyo ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng li tönö eshko, ga Pablo kopjrina pjiribrie. Ga buk li kojono, ga opzrëno jek kjok li roshko iröng obi.

Pablo, Bernabé, e jek löng Jesús tjlökwö kjrägaga ik obi

Wëshko ga opshino kjok eshko dwayo Bernabé tjok, ga to jek Derbe kjokyo.

²¹ Öötong löng eshko ga Sbö tjlökwö roy pjlu lara lok eshko. Ga tjlökwö li kjrara nopga löng eshko lirë ara, beno löng Jesús tjlökwö kjrägaga.

E irgo ga Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska li jek sano iröng Lистра kjokyo, irgo ga Iconio kjokyo, irgo ga Antioquía kjokyo.

²² Kjok kjrëngwo mya lishko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng li kjimtarä lok, dbo iara jek këgong. Tjlë lok ba kong ga «Pjây mär ber löng Sbö go eröe. Shji äär ber löng Sbö sök no pjluwo iyado lishko wlo ga llëbo owa wen ara bi kong, e kuroy däw guing» le.

²³ Ga kjok kjrina kjrina ga nopga kjrara löng kjong kjong, ber Jesús tjlökwö kjrägaga löng eshko li kägäyoga wlo. Ga syöshtono, iono llëm Sbö kong pjir ga rokara lok Tjlapga Jesucristo kong, tjlä ga «Nopga ëre mär bop go eröe. Iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» le.

²⁴ E irgo ga jek Pisidia kjokyo go, ga öötong löng Panfilia kjokyo iröng obi.

²⁵ Eshko Perge kjokyo ga Sbö tjlökwö roy lara oba kong pjir ga jer öötong löng Atalia kjokyo.

²⁶ Eshko ga opyono kjoyong roy to jek Antioquía kjokyo buk Siria kjokyo obi lishko. Dämär ga epga ichara Jesús tjlökwö kjrägaga eshko so lirë to parkë Sbö kong kjok shto oblë oblë, ga syöyoshtara lok, tjläno ga «Sbö, Pablo, Bernabé, e iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» lara lok ga toe. Eni ga ba pak li shäryara pjirshko ga to jek iröng Antioquía kjokyo.

²⁷ Ga öötong löng eshko iröng obishko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng eshko li tönälöng ba tjok. Ga llëye shäryara Sbörë ba tjok li roy lara lok ba kong pjire. Sbö tjlökwö lara nopga judío llëm wleniyo kong, ga kjrara lok sorë li roy lara ba kong pjir bakoe.

²⁸ Eni ga Pablo, Bernabé, e beno löng dbar kop ara eshko Jesús tjlökwö kjrägaga li tjok.

15

Jesús tjlökwö kjräga kägäyoga lano ëng tjok Jerusalén kjokyo

¹ Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga kjong kjong tjwe Judea kjokyo dwayo, öötong löng eshko Antioquía kjokyo ga ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjräga li pïya öötong löng, tjlä ba kong ga «Bek wlo ga pjây Jesús tjlökwö kjrägaga doyo jyä të pjir, lara Moisésdë tek dënashko sorë li eni. Llëm ga pjây döya Sbörë llëme» le löng eni.

² Kuya Pablo, Bernabéré ga beno owa ba kong, ga ëng dboryono ara kar kar Judea soga li tjok. E kjishko ga Pablo, Bernabé, Jesús tjlökwö kjrägaga

kjong kjong, e kjrara Jesús tjlökwö kjrägaga llamo lirë iche jongya Jerusalén kjokyo, Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska shwoy, tjlapgaga Jesús tjlökwö kjräga kägäyoga löng eshko li shwoy bako, llëbo li llgweya lok wlo.

³ Eni ga ichara Jesús tjlökwö kjrägaga löng Antioquía kjokyo lirë to jongya Jerusalén kjokyo. Ga jek löng Fenicia kjokyo go, Samaria kjokyo go bakoe. Eshko ga nopga judío llëm wleniyo öötong beno löng Jesús tjlökwö kjräga li roy lara lok ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjräga eshko so kong, ga beno löng wopjluë.

⁴ E irgo ga jek öötong löng Jerusalén kjokyo ga wlojkrara Jesús tjlökwö kjrägaga eshko so, ba kägäyoga, Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska lirë. Eni ga llëye shäryara Sbörë ba tjok li roy lara lok ba kong lok pjire.

⁵ Gueniyo ga Jesús tjlökwö kjrägaga li tjrëko ga fariseoga löng kjlëbö. Epga kjong kjong kojono löng, ga tjlä ga «Bek wlo ga nopga judío llëm wleniyo Jesús tjlökwö kjrë woydëshko ga doyo jyä tÿy dey, ga ichÿy kjok llgwekklo tara Moisésdë li sök» le.

⁶ Eni ga Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska töno tjlapgaga Jesús tjlökwö kjräga kägäyoga tjok, llëbo le löng li llgweya lok wlo.

⁷ Eni ga lano eng tjok ara kar kar. E irgo ga Pedro kojono shäng, ga tjlä ga «Pjeyoga, miydëmi pjlu ga tja kjrara Sbörë tek dënashko bomi tjrëko, ba tjlökwö roy pjlu lë nopga judío llëm wleniyo kong, epga ëmdë ga omkuk ga tjlökwö kjre wlo.

⁸ Ga shji wotjlik bi pjlushko sorë li miyde Sbörë pjire. E kjishko ga nopga judío llëm wleniyo omtjlökwö kjronoshko ga Sbö Sëya twara ba kong, twara bi kong sorë ga eni, miydëy shji judioгарë e go wlo ga shäryaga Sbörë.

⁹ Nopga judío llëm wleniyo wotjliño ga mär Sbö go erö ga owa pjang ba go li löna Sbörë beno dret, shäryara bi kong sorë ga eni. Eni ga epga iara beno tjwlo bishiya dik bakoe.

¹⁰ ¿Eni ga llëye woydëmi ga shärye Sbörë obi, tjlökwö ëre kjrëmi wloro? Nopga judío llëm wleniyo iëmi kjok llgwekklo tara Moisésdë li sök lëmi woydë, gueniyo shji ëmdë ga omsöno ma, bi tjlapgaga tek dënashko so omsöno ma bakoe. ¿Eni ga epga omsök sorëro?

¹¹ Eni llëme. Miydëy ga shji döya Tjlapga Jesús dë, shji kjimte woydë kjishko erö lëy, ga epga eni bakoe» le.

¹² E irgo ga Pablo, Bernabé, e tjläno nopga löng li kong. Dbo twara Sbörë ba kong llëbo iydëba llëm wleniyo shärye lok nopga judío llëm wleniyo kong li roy lara lok ba kong pjire. E wopra ga kuya nopga lirë löng kjing erä.

¹³ Ga tjläno lok pjirshko ga Santiago tjlä ga «Pjeyoga, tja kuzia.

¹⁴ Simón* tjläno bi kong ga nopga judío llëm wleniyo kjimtara Sbörë ara, ga epga tjrëko ga no kjone kjone kjrara beno ba nopga baia. Shäryara bäm goshko sorë li roy lara Simondë bi kong pjire.

¹⁵ Dënashko ga Sbö tjlökwö lagaga omloño eni. Tjläno beno eni:

¹⁶ »«E irgo ga tja tjwe iröng obi,
ga David tjëyo beno löng tjwlo llëm li,
e iër ber löng ba shtoshko iröng obi,
so u toktong beno buk töy

kojöy jem, poshäryëy ber jong pjlu obi wleni.

¹⁷ Eni ga tja wlëya nopga judío llëm wleniyorë.
Nopga kjroror tjeng kjok kjwang jikong li,
tja wlëya, ga ber löng botoya bakoe.

* 15:14 Simón, e kowëba Pedro bakoe.

Tja Tjlapga Sbö. Tja omlë eni.

¹⁸ Loror beno eni tek dënashko.”†

¹⁹ »Eni ga bor kong ga nopga judío llëm wleniyo optwono Sbö kong'li barwëy ame.

²⁰ Epga kong kjibokwo tëy kjwara dey. E go ga lëy ba kong ga dli llë twak sböpga jyäglo kong'li uëy ame, öng zrök kjoytso skuya i'li sho uëy ame, srëng llë uëy ame, ga shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok ame.

²¹ Tek dënashko ga kjok ilgwekklo tara Moisésdë'li, e lëba löng kjok shto oblë oblëshko enido. Ga woshtozlong dbaryo kjwobi go ga lëba löng judioga syö uyo oblë oblë'li roy» le.

Kjibokwo ichak nopga judío llëm wleniyo kong

²² Eni ga tönö löng lan'li, nopga kjrara do pjök, iche lok jek Antioquia kjokyo Pablo, Bernabé tjok. Kjrara lok'li beno Judas, Silas. (Judas, e kowëba Barsabás bakoe.) Domerga do pjök li tjlapgaga Jesús tjlökwö kjrara kägäyo wleniyo.

²³ Ga kjibokwo tara lok kjwara, ga twara ba kong, söya jek ba tjok wlo. Kjibokwo li tjlä eni:

«Miga pjeyoga. Nopga judío llëm wleniyo löng Antioquia kjokyo, Siria kjokyo, Cilicia kjokyo, “¿Pjäy yonde?” lërwa bomi kong. Kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong. Tjawa Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska, lanma tjlapgaga Jesús tjlökwö kjrara kägäyoga.

²⁴ »Roy kurorwa ga no kjong kjong jüshko so löng borwa tjrëko li öör löng bomi shwoy ga pjäy barwara ara, ba tjlökwö lara li go, ga pjäy beno löng woydë ara. Gueniyo epga ichaga tjawarë llëme.

²⁵⁻²⁶ E kjishko ga domerga kjratorwa kjlöbö, ga ichororwa jek bomi ik. Bernabé, Pablo, e bi pjeyoga woydërwa ara wleniyo. Epga optwono beno löng parkë Tjlapga Jesucristo kjishko, ga zrökobare, de zrökoba llëm, e miyde löng llëme. Epga ichororwa jek bomi ik.

²⁷ Ga Judas, Silas, e ichororwa jek ba tjok, llëye tak pjang kjibokwo ëre goshko li lanyotke lok om go bomi kong wlo.

²⁸ »Eni ga beno pjlu Sbö Sëya kong, borwa kong ga pjäy ichërwa kjok ilgwekklo tara Moisésdë'li shäryë uunkong llëme. Llëye shäryëmi wlo li ëre döe:

²⁹ Dli llë twak sböpga jyäglo kong'li uëy llëm; öng zrök kjoytso skuya i'li sho uëy llëm; srëng llë uëy llëm; shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm bakoe. Shäryëmi uunkong eni ga pjäy jek löng pjlo beke.

»Ber eni.»

³⁰ Eni ga domerga kjrara li toe. Öötong löng Antioquia kjokyo ga ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjrara li tönö lok eshko, ga kjibokwo söra lok jek'li twara ba kong.

³¹ Eshko ga kjibokwo li lara lok ëng kong, ga beno löng wopjlu, ga dbokjrono jek obi e go.

³² Judas, Silas, e Sbö tjlökwö lagaga. Eshko ga tjläno nopga löng'li kong ara, dbo iara lok ara bakoe.

³³⁻³⁴ Ga beno löng dbar kop ara eshko. E irgo ga opshino to jek ba ichagaga shwoy iröng obi. Brikshko ga «Jöiö» lara ba pjeyoga lirë ba kong. «Pjäy nom iröng wopjlu» lara lok ba kong bakoe.‡

† 15:18 Amós 9.11-12. ‡ 15:33-34 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «“Pjäy nom iröng wopjlu» lara lok ba kong bakoe. Gueniyo ga Silas wotjlik ber sök eshko le, ga benoe.»

³⁵ Gueniyo ga Pablo, Bernabé, e beno löng eshko Antioquía kjokyo. Tjlapga Jesús tjlökwö le löng oba kong, ga oba pīya löng ara. Jesús tjlökwö kjrägaga eshko so omshäryono kjlöbö eni bakoe.

Pablo, Bernabé, e opkjo dboy dboy

³⁶ Öötong dbar kop ara ga Pablo tjlä Bernabé kong ga «Shji to bi pjeyoga löng kjok shto oblë oblë ik iröng obi, shji öör Tjlapga Jesús tjlökwö lä kjone dö ga eshko, löng sorë iy wlo» le.

³⁷ Kuya ga tjlä ba kong ga «Jölä. Gueniyo Juan söy bi tjok bebi» le. (Juan, e kowëba Marcos bakoe.)

³⁸ Gueniyo ga Pablo kong ga pjlu anmoyö llëme. Epga löng Panfilia kjokyoshko ga rayara Marcodë beno löng tjoksa, jëktong ba tjok ba pak shäryë ame.

³⁹ Eni ga ëng dboryono lok kar kar, ga beno löng wopjlu ëng tjok ame. E kjishko ga opkjo beno löng dboy dboy. Eshko ga Marcos söra Bernabérë jek ba tjok, jer dlung kjako, opyono kjong kësbang roy, ga jongya jong Chipre kjokyo.

⁴⁰ Pablo lira, Silas söra jek ba tjok. Brik lokshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng li syöshono Sbö kong, tjlä ga «Sbö, Pablo, Silas, e iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» le. E irgo ga opshino toe.

⁴¹ Jek öötong löng kjok shto oblë oblë Siria kjokyo, Cilicia kjokyo. Eshko ga ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjräga löng li dbo iara lok Sbö tjlökwö go arae.

16

Timoteo jek shäng parkë Pablo, Silas tjok

¹ Eshko ga Pablo wlo öötong löng Derbe kjokyo, e irgo ga Listra kjokyo. Eshko ga Jesús tjlökwö kjräga wlëna shäng kjlara ko Timoteo, e mekë judío, Jesús tjlökwö kjräga bako, gueniyo data judío llëm wleniyo, e Grecia so.

² Timoteo, e pjlu le Jesús tjlökwö kjrägaga löng Listra kjokyo, Iconio kjokyo lirë.

³ Eni ga woyde Pablörë ga Timoteo jek shäng parkë ba tjok. Gueniyo ga miyde judioga eshko so uunkong lirë ga Timoteo doyo jyä tak llëm, data Grecia so kjishko. E kjishko ga barwe judiogarë llëm wlo ga Timoteo doyo jyä tara Pablörë pjire.

⁴ E irgo ga jek löng kjok shto oblë oblëshko ga llëye lara Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska, tjlapgaga Jesús tjlökwö kjräga kägäyoga löng Jerusalén kjokyorë li, e lara lok Jesús tjlökwö kjrägaga kong pjire. Ga tjlä lok ba kong ga «Tjläkwö lara lok li shäryë eni» le.

⁵ Eni ga Jesús tjlökwö kjrägaga mär beno löng Sbö go jek këgong, ga dbar kjwobi go ga tön jek këgong këgong.

Pablo domer Macedonia so ñno kjlara, shji yoño wleni

⁶ Eshko ga Pablo wlo wotjläno lok to Asia kjokyo, Sbö tjlökwö roy lä eshko wlo lara. Gueniyo ichara Sbö Sëyarë jek eshko llëme. E kjishko ga jek Frigia kjokyo go, Galacia kjokyo go,

⁷ öötong löng Misia kjokyo gomyo. Eshko ga wotjläno lok to Bitinia kjokyo lara, gueniyo ichara Jesús Sëyarë jek eshko llëme.

⁸ E kjishko ga jekdo bek, slano Misia kjokyo llëm, jer öötong löng Troas kjokyo.

⁹ E shkëyo ga Pablo domer Macedonia so ñno shäng kjlara, shji yoño wleni. Ga domer li tjlë ba kong ga «Rokër bop kong sira ga pja tek Macedonia kjokyo, tjawa kjimtëp wlo» le.

¹⁰ Ga ñna Pablorë eni irgo ga tjawa* tjlë ëng kong ga «Shji roke Sbörë shäng eshko, ba tjlökwo roy pjlu lëy kjok eshko sopga kong» lërwa. E kjishko ga tjawa posharyono löng jek bek Macedonia kjokyo wlo lërwa.

Lidia Jesús tjlökwo kjrono

¹¹ Eni ga tjawa opyono kjoyong kësband roy, ga tjawa opshino Troas kjokyo dwayo, jek bek äär jong dlung tjrëko ko Samotracia. Wëshko ga tjawa jek äär löng Neápolis kjokyo.

¹² E irgo ga tjawa jem Filipos kjokyo, e Macedonia kjokyo obi. Kjok eshko li ichaga Roma sopgarë, gueniyo Macedonia sopga kong ga kjok e tjwlö ara. Ga tjawa beno löng eshko dbar kjwöbösoe.

¹³ Öötong woshtozlong dbaryo ga tjawa opshino jek kjok eshko dwayo, tjawa äär löng di kjako, kjoko shwo lëkong. Eshko ga judíoga syöshtozlong shtoyo tjok kjwe lërwa, ga eni jlöe. Tjawa öötong löng eshkosho ga wlenorwa ga walëga ëng töno löng kjlöbö eshko. Eni ga tjawa sirkeno lano löng ba tjok.

¹⁴ Eshko ga walë sök kjlara ko Lidia, e Tiatira so, shwong ko dingding shwëshwë tjwlö ara wleniyo soynega. E judío llëm wleniyo, gueniyo Sbö poshrëya enido. Sök borwa kuk eshkosho ga pjlu iara Sbörë pjang ba tjlökwo roy le Pablorë sök li kjre wlo.

¹⁵ E irgo ga wara jer di pjang eshko li roshko, ba pjeyoga löng ba ushko li tjok. E irgo ga tjlë borwa kong ga «Tja ñmi ga Tjlapga Jesús tjlökwo kjraga jlökoyo ga rokër bomi kong sira ga pjäy jek bor tjok, pjäy ber löng bor ushko wlo» le.

Tjawa rokara jlökoyo, ga jlö lororwa ba kong, ga tjawa beno löng ba ushko.

Pablo, Silas, e bängzaraba no shdüzlong uyo

¹⁶ Dbar kjwara ga tjawa jek löng syöshtozlong shtoyo wloshko ga kjoglo weno shäng kjlara, parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo. Kjoglo li goshko Á sëya kjlara. Sëya li dbo go ga llëbo wen llono li le oba kong enido, ga potjwlëkoba ba sogoga kong arae.

¹⁷ Kjoglo li jek shäng borwa irgo, ga öö le, tjlë ë pogo kong ga «Domerga kjwe, e Sbö Tjwlö Kësbandyo parkaga. Kjwepga jek löng pjäy döya Sbörë sorë laga» le.

¹⁸ Dbar kop ara ga shärye shäng eni. Eni ga dbar kjwara ga Pablo iirkono ba kong, ga bojono iröng, tjlë sëya pjang ba go li kong ga «Lër bop kong Jesucristo ko goshko ga pja opkjos kjoglo kjwe goshko dwayo» le.

Jekdo eshko ga kjoglo li rayara sëya lirë ga toe.

¹⁹ Gueniyo ga ñya kjoglo sogoga lirë ga beno dbur shak ba kjishko ame ga Pablo, Silas, e shara lok, söra jek dbo go öötong löng llëbo soynezzlong, tjlapgaga kjok llgwega wleniyo li bokshto.

²⁰ Eshko ga tjlë lok tjlapgaga li kong ga «Domerga ëre judíoga. Kjok ëreshko ga oba shdüya löng ara.

²¹ Shji pñya löng ba sdëkwo bañya go. Shji Roma sopga kong ga tjlökwo le löng bi kong li, e kolako llëm, e shäryako llëm bakoe» le.

* **16:10** Kjobokwo ëre taga Lucasdë. Eshko jek lëkong ga Lucas jek to shäng Pablo tjok. «Tjawa» le e kjishko.

22 Eni ga nopga löng eshko ara li jek uunkong ba wloyo, ga tɔlapgaga li nopga ichono ba shwong skwë, shpoya lok kjor no shpokklo go.

23 Eni ga shpora lok irgo ga söra lok, iara beno löng no shdüzlöng uyo roshko. Eshko ga tɔlapgaga li tɔlë lok no daga shäng li kong ga «Bängzas, ga dos yötsoe» le.

24 Kuya ga Pablo, Silas, e söra jek, zrëra öötong tjeng këgong rong anmoyö kjër äär pjirshko. Eshko ga kjordo zak jek lok këgong këgong ba dre bapkwö, ga ba dre li zrëra ber lok eshko, opshik llëm wlo.

25 E shkëyo ga Pablo, Silas, e löng syöshhtë, të Sbö kong, ga kuya nopga shdung tjeng ba tjok eshko lirë löng. Öötong kjok rong dik ga

26 yo iano kësbang eshko. Eni ga u li sokö iona beno tre tre erä. Jekdo eshko ga u bäng llë döktong, roshwino drete. Ga dröng sho no pjiriklo li döktong pjir bakoe.

27 Eshko ga no daga li buk pë, ga wolleno buke. İya ga u li u bäng bäng döktong beno lok oojong ga wotɔlino ga nopga bängzak tjeng li töktong pjire lara. E kjëshko ga ba dröng söya pjang ba kwota roy li shira, opzrök wlo lara.

28 Gueniyo ga İya Pablorë sök ga öö le ba kong, tɔlë ga «!Pja opzrök llëme!» † |Tjawa löng uunkong jüşko!» le ba kong dbo go.

29 Kuya no daga lirë ga tɔlë ga «!ök shjiy tek sözong» le ba kjimtaga shäng li kong, ga kjirae. Eshko ga opzrëno jek mäling zron jong äär jong Pablo, Silas shwoy, ga kjök torgö sök ba dre zlong, der arae.

30 E irgo ga kojono, ga Pablo, Silas, e shira tjeng lishko dwayo. Eni ga tɔlë ba kong ga «Tɔlapgaga, ¿tja orwë llong? ¿Tja där wlo ga llëye shäryër?»

31 «Pja mär Tɔlapga Jesucristo go ga pja döya Sbörë, bop pjeyoga löng bop ushko uunkong li döya eni bakoe» le ba kong.

32 Eni ga Tɔlapga Jesús tɔlökwo lara lok ba kong, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong li kong bakoe.

33 Jekdo eshko ga söra no daga lirë jek di bäng buk eshko lishko, ga shpora lok bäng li, e kwoshkwara, kröna ba kong. E irgo ga no daga li wara jer di bäng buk li roshko, ba pjeyoga löng ba ushko li tjok bakoe.

34 Eni ga Pablo, Silas, e söra jek ba ushko, ga sënae. Eshko ga no daga li beno sök woowa llëm, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong tjok, beno löng mär Sbö go kjëshko.

35 Wëshko kjok shröng ga tɔlapgaga kjok llgwega wleniyo li no dagaga ichono kjlëbö äär löng no daga sök no shdüzlöng uyo li İk, Pablo, Silas, e döya wlo.

36 Eni ga no daga li tɔlë Pablo kong ga «Tɔlapgaga kjok llgwega wleniyo li tɔlökwo ichono bor kong, pjäy dör wlo le. Eni ga pjäy to ga bue. Pjäy nom wopɔlue» le.

37 Gueniyo ga Pablo tɔlë no dagaga shrono tjeng li kong ga «Tjawa Roma so kjibokwo tjok. Woydara ga tjawa llgwera kjwe kjok llgwekklo Roma so İ go. Gueniyo tjawa llgwera lok llëm ëmdë ga tjawa shpora lok ara nopga uunkong bokshto, ga tjawa bängzara lok no shdüzlöng uyo roshko. ¿Eni ga tjawa shiya woydëlütsško ega? |Eni llëme! Tjawa shiya lok wlo, woyde ga tek shiga eparë om go dey. Lëmi ba kong eni» le.

† 16:28 Eshko dbaryo ga nopga löng kjëshko, e töktong ey dwayoshko ga ba dagaga zrökoba. «!Pja opzrök llëme!» lara Pablorë ba daga kong e kjëshko.

³⁸ Eni ga no dagaga li to öötong löng tjlapgaga li shwoy ga roy lara ba kong pjire. Kuya lok ga beno löng sëya llëm, Pablo, Silas, e kijbokwo tjok kjishko.

³⁹ Ga tjlapgaga li jek öötong löng Pablo, Silas shwoy ga tjlä ba kong ga «Tjawa jnemi kësbange» le. Eni ga dörae. Eshko ga tjlä ba kong obi ga «Rokërwa bomi kong sira ga pjây opshik borwa kjok ëreshko dwayo» le.

⁴⁰ Eni ga opshino lok no shdüzlong uyo roshko dwayo, ga jek öötong löng Lidia ushko. Eshko ga ba pjeyoga Jesús tjläkwo kjruga li pjlorä uunkong, ga döbä iara bakoe. E irgo ga opshino to ey dwayo.

17

Tesalónica sopga woksera löng ara

¹ Ga Pablo, Silas, e jek äär löng Anfipolis kjokyo, e irgo ga Apolonia kjokyo. E irgo ga öötong löng Tesalónica kjokyo. Eshko ga judioga syö uyo jong kjwara.

² Ga Pablo sgara shäng woshtozlong dbaryo kjwobi go ga opzrëk jek judioga syö uyo roshko. Eni ga öör shäng eshko woshtozlong dbaryo li pjloglo mya, ga lano ara nopga löng li tjok. Sbö tjläkwo tak pjang li

³ pjllölgweya ba kong. Tjlä ba kong ga «Miydëy Sbö tjläkwo ëre go ga no pjluo iche lara Sbörë li shronoshko ga woyde ga shdungoba, wolon, ga woshre Sbörë iröng obi. Jesús roy loror bomi kong, ga shäryono ba kong eni. No pjluo lër shäng li e» le.

⁴ Eni ga judioga kjong kjong omtjläkwo kjrono. Grecia sopga ara Sbö poshrëk löng enido wleniyo, walëga tjwlä ara wleniyo ara, e omshäryono eni bakoe. Ga tjläkwo kjruga uunkong li beno löng Pablo, Silas tjok.

⁵ Gueniyo ga İya judioga omtjläkwo kjrono llëm wleniyo lirë ga ymorkono ara. Eni ga to löng irbo bäng go ga nopga owa oba barwë ä wleniyo, e tona kjläböso, kjok eshko sopga shdüya wlo, ie ber löng wläp llëm wlo. Ga wotjläno ga Pablo, Silas, e löng no sök kjlara ko Jasón li ushko lara. E kjishko ga öötong löng ba shwoy ga opzrëno jek döbä go ba u roshko, Pablo, Silas, e shaya, söya, twe nopga löng li kong wlo, shdüya wlo lara,

⁶ miga wlëna llëme. Eni kuzong ga Jasón shara lok shara, ba pjeyoga Jesús tjläkwo kjruga kjläbö li tjok. Ga söra lok döbä go, dopshiya lok i, öötong löng tjlapgaga kjok llgweya wleniyo li shwoy. Eshko ga öö le lok ara, tjlä ga «Domerga to löng kjok shto oblë oblë, nopga shdüya ber löng wläp llëm wlo li, e shrono löng bi shwoy ëre bi barwaga.

⁷ Shronoshko ga wlokjrara Jasón jürë öötong löng ba ushko. Kjok llgwekklo tara pjlu kësbangyo sök Roma kjokyorë li, e bangkjre lok llëm, ie ber tjwlä llëm bakoe. To löng tjlä ga pjlu oblë tjok le. E kowe lok Jesús» le.

⁸ Eshko ga llëye lara lok li kjishko ga tjlapgaga, nopga löng eshko li, e woksera tjë jikong.

⁹ E kjishko ga Jasón, ba pjeyoga Jesús tjläkwo kjruga, e ichara lok oppotjwläk, e irgo ga rayara toe.

Berea sopga Jesucristo tjläkwo kjrono ara

¹⁰ E shkëyo ga Pablo, Silas, e ichara Jesús tjläkwo kjruga eshko so lirë opshik jek Berea kjokyo. Öötong löng eshko ga opzrëno jek judioga syö uyo jong eshko li roshko.

¹¹ Judioga löng Berea kjokyo li wotjläk owa judioga löng Tesalónica kjokyo li i dik llëme. Ga Jesús tjläkwo lara lok ba kong li kuya ga beno löng wopjlä, ga

kūywa lok obi. Eni ga dbar kjwobi go ga tjlōkwo kura lok li ina lok Sbō tjlōkwo kjibokwoyo go ara, llēye lara Pablo, Silasdē li, e jlōre iya lok wlo.

¹² Eshko ga judiōga omtjōkwo kjrono ara. Grecia sogpa omtjōkwo kjrono kjlaraso llēm bako, walēga tjwlō ara wleniyo, domerga bakoe.

¹³ Gueniyo ga Sbō tjlōkwo roy le Pablorē shāng Berea kjokyo li roy kura judiōga lōng Tesalōnica kjokyo lirē, ga jek oōtong lōng eshko ga nopga lōng eshko li shdōra lok ara, beno lōng wlēp ame.

¹⁴ Jekdo eshko ga Pablo ichara ba pjeyoga Jesús tjlōkwo kjraga lirē opshik maling, jongya dlung sor go, brik to kjok eshko dwayo wlo. Gueniyo Silas, Timoteo, e beno lōng Berea kjokyo obi.

¹⁵ Eshko ga Pablo yorkagaga oōr lōng ba tjok Atenas kjokyo. Ga Pablo beno sök eshko. Eni ga ba yorkagaga li sano jem irōng Berea kjokyo. Brik lokshko ga Pablo tjlē ba kong ga «Pjāy tjlē Silas, Timoteo kong ga woydēr ga tek tōn bor tjok maling Atenas kjokyo jūshko lēmi ba kong» le.

Pablo Sbō tjlōkwo lono shāng Atenas kjokyo, tjlapgaga kēsēs ko Areópago kong

¹⁶ Ga Pablo beno sök eshko Silas, Timoteo, e koshē. E wopro ga iya to shāng ga Atenas sogpa sbōpga jyāglo shāryono trāk llēm, ga wokserga shāng erā.

¹⁷ E kjīshko ga oōtong shāng judiōga syō uyo jong eshko li roshkoshko ga tjlōkwo kjlopswē ara nopga lōng eshko li tjok, judiōga, nopga judiō llēm wleniyo, gueniyo Sbō poshrēk lōng enido wleniyo tjok. Ga dbar kjwobi go ga oōtong shāng llēbo soynezlōng shtoyo ga tjlōkwo kjlopswē ēbo tjwe ba shwoy li tjok.

¹⁸ Eshko ga nopga tjeng kjring pjōk ko epicúreo, estoico. Epga tjlōkwo kjlopswē kar kar ēng tjok ara, ba wotjlik om go li go. Ga Pablo tjlē li kuyashko ga tjlē lok kar kar ba tjok. Ga kjong kjong tjlē ēng kong ga «¿Domer tjlēgwang kjok miydē llēm kjwe llē layde shāng?» le.

Eshko ga Pablo shāng Jesús roy pjilūlē ba kong, Jesús, e wolono, ga woshrara Sbōrē irōng obi le. E kjīshko ga kjong kjong tjlē ga «Domer kjwe in ga to shāng sbōpga shto oblē so roy shdōk» le lok eni.

¹⁹ Eni ga sōra lok oōtong shāng tjlapgaga kēsēs ko Areópago li shwoy. Eshko ga tjlē lok ba kong ga «Tjlōkwo lēp shāng borwa kong tjaglēn li, e pīs yōtso borwa kong sira, miydērwa wlo.

²⁰ Kurwa ga tjawa kong tjlōkwo lēp llēbo oblē dō, ga llē loklo miydērwa woydē» le.

²¹ Eshko ga Atenas sogpa, nopga shto oblē so lōng eshko li, e sgara lōng llēye lēba tjwe tjaglēn li kuya wlo, lanyotke wlo erōe. Llēye oblē shārye lok llēme.

²² Eni ga Pablo kojono shāng eshko ba bokshto, ga tjlē ba kong ga «Tjlapgaga Atenas so, in jlōkoyo ga bomi sbōpga, e bangkjrēmi āe.

²³ Tja jēktong bomi kjok jūshko ga bomi sbōpga poshrēzlong shtoyo lok li inor pjire. Kjrina jūni ga sbō poshrēkklo jong kjwara eshko, tak pjang ba poglo go tjlē ga «Sbō miydēy llēm obi li, e poshrēkklo.» Eni ga Sbō miydēmi lōng llēm li, e poshrēmi lōng tjān, e ē miydēmi lōng llēm gueniyo. E kjīshko ga tja shrono shāng ba roy laga bomi kong.

²⁴ E kjok ēre uunkong shāryaga, llēbo tjeng kēs li shāryaga bakoe. E kjok dogo so, kjok ēre so, e Tjlapga. E sök u shāryak norē li roshko llēme.

²⁵ Shji lōng sē laga erē, shji tjwlō shrē laga erē, shji llēbo tjok kēs li twaga erē bakoe. Eni ga e opkjimtoklo woydē llēme.

²⁶ »Dämärshko ga domer shäryara kjlaraso döe. Gueniyo ba tjëyo tek ber ba irgo li wena träk llëm, shdöktong to kjok shto oblë oblë uunkong kjok kjwang jikong. Tek dënashko ga tjëyoga oblë oblë ber löng dbar kjwobi, ber tjeng kjone, e lara pjir tjän.

²⁷ Shäryara eni, ber löng ba wlëk wlo. To jëk löng kuya i wleni ga wlëya kjwe, shäng bi soshko ëmdë.

²⁸ Ga shji mär löng ba go, shji jëk laga erë bakoe. Ga pjây tjrëko tjlökwwo wolëso tagaga tjeng kjlöbö. Epga omloño eni bakoe. Tjlëno ga «Shji uunkong Sbö wapga» lara lok eni.

²⁹ »Shji Sbö wapga kuzong ga Sbö, e so sböpga jyäglo shäryak dbur sho shöylör go, dbur sho pjublún go, llëm ga ak sho go kjoyo, e lëy eni llëme. E so llëbo shäryak norë ba wotjlik li go kjoyo llëm bakoe.

³⁰⁻³¹ »Dënashko ga nopga llëbo shäryono bëy llëmshko ga shdüya Sbörë llëm, llëye miyde lok llëm kjishko. Gueniyo dbar iara Sbörë beno kjwara, ber nopga löng kjok ëre kjing go kës li llgwezlong dbaryo wlo. Ga domer kjrara beno shäng kjlara, nopga llgweya bek wlo. E ë miydëy wlo ga e wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi. E kjishko ga eerishko ga nopga löng kjone pogo, e woyme ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le, ga raye» le.

³² Ga domer wolono kjlara ga woshrono iröng obi le eni li kuya lok ga kjong kjong Pablo läywe owa, joywe jong erä. Gueniyo kjong kjong tjlä ba kong ga «Pja woymërwa ga llëye lëp shäng li dbar oblëshko ga lëp borwa kong jek pjlara obi» le.

³³ Eni ga Pablo opshino eshko dwayo.

³⁴ Eshko ga kjong kjong jek Pablo tjok, ga beno löng Jesús tjlökwwo kjragaga. Kjlara jüni ko Dionisio. Domer, e tjlapgaga këskes ko Areópago li kjlarayo. Jesús tjlökwwo kjraga kjlara obi, e walë shäng kjlara ko Dámaris.

18

Pablo Sbö tjlökwwo lono shäng Corinto kjokyo

¹ E irgo ga Pablo opshino to Atenas kjokyo dwayo, jek öötong shäng Corinto kjokyo.

² Eshko ga judío wlëna shäng kjlara ko Aquila, e Ponto so. Dënashko ga öötong sök Roma kjokyo, e Italia kjokyo obi. Eshko dbaryo ga pjlu kësbangyo ko Claudio li tjlökwwo ichono, tjlä ga «Judióga löng jüshko Roma kjokyo kjlobi li opshik drete» le. E kjishko ga eeri ga öötong dbar kjwöbö ga Aquila opshino jek Roma kjokyo dwayo, öötong sök Corinto kjokyo ba boy Priscila tjok.

³ Ba pak baíya lok, e u shäryaga öng kwota go, Pablo i dik. E kjishko ga miydara Pablörë ga jek öötong shäng ba shwoy ga beno shäng ba ushko, ga parkë ba tjok bakoe.

⁴ Eni ga äär woshtozlong dbaryo kjwobi go ga Pablo opzrëk jek judióga syö uyo jong eshko li roshko. Ga lan judióga löng li tjok, nopga judío llëm wleniyo löng li tjok bako, tjlökwwo le shäng li, e jlöe le lok wlo.

⁵ Ga Silas, Timoteo, e tjwe Macedonia kjokyo dwayo öötong löng ba shwoy. Eshko jek lëkong ga Pablo opyono Jesús tjlökwwo roy lë dbar kjwobi go, opyono shäng e shärye wlo eröe. Tjlë judióga kong ga «Bi pjluoyo iche le Sbörë li, e Jesús» le ba kong iyado.

⁶ Kuya judiógarë ga opyono beno löng ba wloyo, ga läywe lok owa arae. E kjishko ga Pablo ba shwong pjloyono, pjloyo lon ber tjeng eshko wlo, e ba wloyoga ber löng shdungko wlo loklo. Ga tjlä ba kong ga «Pjây shdüya Sbörë

laga ber pjäydë om go. Miydaga ber tjarë ame. Tja Sbö tjlökwo roy lë pjäy judiöga kong ame. Tjlökwo li lër nopga judiö llëm wleniyo kong shara» le.

7 Eni ga Pablo opshino judiöga syö uyo li roshko dwayo. Eshko ga domer sök kjlara ko Ticio Justo, e judiö llëm wleniyo, gueniyo Sbö poshrëya enido. Ba u jong judiöga syö uyo li zlong bäng. Eni ga Pablo beno sök ba tjok eshko.

8 Kjok eshko ga domer sök kjlara obi ko Crispo. Domer, e judiöga syö uyo jong eshko li kägäyo. Ga Tjlapga Jesús tjlökwo kjrara, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong li tjok. Corinto soppa omtjlökwo kjrono ara bako, ga waraba jer di roshko uunkong.

9-10 Shkër kjwara ga Tjlapga Jesús tjlëno Pablo kong shji yoïno wleni, tjlë ga «Lëye bangkjrep llëme. Tja shäng bop tjok iyado. E kjïshko ga bor tjlökwo roy lëp iyado, pja kjinkë llëme. Ga nopga kjok ëreshko botoya ara. E kjïshko ga pja barwaga ërë llëm, pja kong llëbo owa shärye ërë llëm bakoe» le.

11 Eni ga Pablo beno shäng Corinto kjokyo Sbö tjlökwo lë nopga li kong lu pjlara kjingsho bëy.

12 Corinto kjokyo, e Acaya kjokyo obi. Dbar eshko ga Galiön, e parkë sök Acaya so ichaga. Eshkoshko ga öötong shäng Corinto kjokyoeshko ga judiöga ëng töno, ga Pablo shara lok, söra jek öötong löng no llgwezlong uyo.

13 Eshko ga tjlë lok tjlapga li kong ga «Domer ëre to shäng nopga ië Sbö poshrëk, ba wotjlik baiya li go. Gueniyo kuy ga le shäng li, e kjok llgwekklo tara Moisésdë li wloyo» le.

14 Eni ga dborye Pablorë lara, gueniyo Galiön tjlë judiöga li kong ga «Judiöga, tja barwëmi llëme. Eye rotoromi llëye shäryara owa anmoyö kjïshko kjwe ga llgwer bomi kong kjluwe.

15 Gueniyo sömi tjwe shäng li tjlökwo le shäng li kjïshko. Pjäy lan tjlökwo llë kjïshko, ko llë kjïshko, bomi kjok llgwekklo li kjïshko bakoe. Eni kuzong ga llgwezï pjäydë om go. Tja opyë woydë ber llëbo e llgwega bomi kong llëme» le.

16 E irgo ga ichara ba llgwezlong uyo roshko dwayo.

17 Eshko ga judiöga syö uyo jong li kägäyo shäng kjlara ko Sóstenes. E shara nopga judiö llëm wleniyo löng lirë, ga shpora lok ara Galiön bokshto. Ga İya sök wlëp erä, e ba kong ga llëye llëme le.

Pablo jëk shäng kjok shto oblë oblë

18 Eshko ga Pablo beno sök Corinto kjokyo dbar kop ara obi. E irgo ga «Tja toe» lara Jesús tjlökwo kjragaga löng eshko li kong, ga jer öötong shäng Cencrea kjokyo, Priscila, Aquila tjok. Eshko ga Pablo kä shtono beno pjret. Dämär ga käkzong shtë llëm dbar kjwöbö lara Sbö kong tjän, ga dbaryo li pjitonge. E irgo ga opyono lok kjyong kësbang roy, jongya Siria kjokyo wlo le.

19 Ga öötong löng Éfeso kjokyoeshko ga Priscila, Aquila, e rayara Pablorë beno eshko, ga toe. E irgo ga jek öötong shäng judiöga syö uyo roshko ga lano judiöga löng eshko li tjok.

20 Eni ga tjlë lok ba kong ga «Woydërwa ga pja ber sök borwa tjok dbar kjwöböso guing» le, gueniyo woydara llëme.

21 Ga «Tja toe.* Gueniyo ga woyde Sbörë ga tja tjwe iröng bomi ik obi» le. E irgo ga opyono sök kjyong kësbang roy, ga toe.

* **18:21** Tek dënaashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Tja toe. Woyde ga tja jek äär Jerusalën kjokyo dbar shrëkklo dbaryo tjwe lishko.»

²² Jek öötong shäng Cesarea kjokyo ga jem Jerusalén kjokyo, Jesús tjlökwö kjrägaga löng eshko li pjlok. E irgo ga opshino jer öötong shäng Antioquia kjokyo buk Siria kjokyo obi'lishko ga

²³ beno sök eshko dbar kjwöböso. E irgo ga opshino jek obi, ga to shäng kjok kjrïnashko kjrïnashko Galacia kjokyo, Frigia kjokyo bakoe. Jesús tjlökwö kjrägaga kjimtara mär Sbö go jek këgong eni.

Apolos Sbö tjlökwö lono Éfeso kjokyo

²⁴ Eshkoshko ga domer öötong shäng kjlara Éfeso kjokyo ko Apolos. E judío, Alejandria so. Sbö tjlökwö tak pjang li miyde shäng arae. Ga domer li tjlë ga kuywoye.

²⁵ Ga oppino ara tjän, Tjlapga Jesús irbo li kjïshko, ga tjlë shäng ga laywae. Oba piya shängshko ga Jesús roy le ba kong yötsoe. Gueniyo miyde wlo li obie. Juan no wono di go sorë miydayde döe.

²⁶ Eni ga oprëno jek judiöga syö uyo jong eshko li roshko, ga tjlëno oba kong, llëye bangkjrara llëme. Gueniyo kura Priscila, Aquilarë, ga mana lok ba ushko, lan ba tjok wlo, Sbö irbo li miyde pjlu anmoyö wlo.

²⁷⁻²⁸ E irgo ga Apolos to jek shäng Acaya kjokyo le, ga kura ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjräga löng lirë. Eni ga kong kjibokwo tara lok kwara, söya twe Jesús tjlökwö kjrägaga löng Acaya kjokyo li kong wlo, äär eshko ga wlokjre lok pjlu wlo le.

Jek öötong Acaya kjokyo ga tjlëno judiöga löng eshko Tjlapga Jesús tjlökwö woydë llëm wleniyo kong jlökoyö. Sbö tjlökwö tak pjang li go ga pina ba kong ga no pjluyo iche lara Sbörë li, e Jesús. Ga tjlökwö kjlospwë lok kar kar ëng tjokshko ga judiöga li zäya enidoe. Ga Sbö wopjlu li kjïshko ga ba tjlökwö kjrägaga löng eshko li, e kjimtara tek dämär ba tjlökwö kjrë. Eshko ga epga kjimtara Apolosdë ara bakoe.

19

Pablo tjlökwö lono Éfeso kjokyo

¹ Apolos sök Corinto kjokyo wopro ga Pablo jek shäng Galacia kjokyo, Frigia kjokyo bakoe. Eni ga öötong shäng Éfeso kjokyo. Eshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga wlëna tjeng kjlöbö,

² ga tjlë ba kong ga «¿Sbö tjlökwö kjrromishko ga pjäy go Sbö Sëya, e shronore?»

«Llëme. Sbö Sëya, e ë laydëba borwa kong llëm obi» le lok ba kong.

³ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Eni ga pjäy warabashko ga e llë loklo?»

«E Juan tjlökwö kjrörorwa li loklo» le lok ba kong.

⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «Juan no wono jlöe. Ëye, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayara ga wara jer di roshko. Gueniyo ga no tjwe ba irgo li lanyotkara juandë oba kong, ga woyde ga shji mär ba go dey. Tjlëno shäng li, e Jesús layde» le.

⁵ Kuya lok ga epga wara jer di roshko Tjlapga Jesús ko go.

⁶⁻⁷ Domerga wara li doglo sak kwara kjingsho pjök (12). E irgo ga orkwö iono ba dlu kjing go, ga epga go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjök. Eni ga beno löng tjlë kjok shto oblë oblë so tjlökwö, ga Sbö tjlökwö roy lara lok oba kong.

⁸ Ga moglo mya ga Pablo jek iyado judioga syö uyo jong eshko li roshko. Eshko ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy le shäng ara, tjlökwö le shäng li, e jlöe lëba wlo. Tjleshko ga llëye bangkjre llëme.

⁹ Gueniyo ga kjong kjong omtjlokwo kjrono llëm, llëye kuya lok woydë llëm kjishko. Ga Irbo Tjaglën li lãywe lok owa oba bokshto. Eni ga Pablo opkiono jek ey dwayo, ga Jesús tjlokwo kragaga li söra jek oppjzlong uyo jong kwara roshko, u li sogo ko Tirano. Eshko dbar kwobi go ga Sbö tjlokwo lanyotkara ba tjok ara.

¹⁰ Ga shäryara eni öötong lu pjloglo pjök. Eni ga Tjlapga Jesús tjlokwo shdöktong nopga löng Asia kjokyo uunkong kong, judioga kong, nopga judio llëm wleniyo kong bakoe.

¹¹ Eshkoshko ga Pablo kong dbo twara Sbörë kësbang, llëbo iydëba llëm wleniyo shärye kësbang wlo.

¹² Eni ga jangsher, shwong llë, e pjono ba go dö ëmdë ga sökoba, twëba swlopga kong ga poptë, twëba nopga goshko Ä sëyaga li kong ga sëya li to ba go dwayo bakoe.

¹³ Judioga kjong kjong to löng kjok kjrinishko kjrinishko Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichë ä wleniyo. Eshko ga Tjlapga Jesús koiarga lok pjang sëya li iche wlo bakoe lara. Ga tjlä ga «Pablo to shäng Jesús roy lë, ga lër bop kong Jesús ko goshko ga Ä sëya, pja opkjos no kjwe goshko dwayo» le jong eni.

¹⁴ Eshko ga domerga löng doglo kjäk (7), Esceva wapga. Esceva, e judio, syöshtaga kägäyo bakoe. Ba wapga doglo kjäk (7) li to löng Ä sëyaga ichë Jesús ko goshko bakoe.

¹⁵ Pjlara ga shäryara lok enishko ga Ä sëya li tjlä ba kong lok ga «Tja Jesús miydë, Pablo miydër bakoe. ¿Gueniyo ga pjây ëro?» le.

¹⁶ Jekdo eshko ga domer goshko Ä sëya pjang li jek zrow pjä ba goshko lok erä. Ba dbo ara go ga tjeng doglo kjäk (7) li shpora ara, shwong llë dwlëra dret, sho llë dwlëra srëng ara, ga zana tjë jikong. Eni ga to töktong lok u li roshko dwayo, kjlop dret, ba llëmdoe.

¹⁷ Kuya Éfeso sopga uunkong, judioga, nopga judio llëm wleniyo lirë ga beno löng sëya llëm, bangkjre arae. Eni ga Tjlapga Jesús ko li iara lok tjwlo ara.

¹⁸ Eshko ga Jesús tjlokwo kragaga ara tjwe löng llëbo owa shäryara lok tek dëdashko li lë oba uunkong bokshto.

¹⁹ Ga epga ara parkono löng ybipga wleniyo li, ba oppingglo kjibokwo shoyo sëya tjwe löng, ga sura iökshko dret oba bokshto. Ga ba kjibokwo sura lok kës li tjwlo iak dbur sho pjublún kjwo sak dbäw dbäw pjloglo sak shkëng (50,000).

²⁰ Eni ga Tjlapga Jesús tjlokwo shdöktong llaw pogo, ga tjlokwo kjrëba jek këgong këgong.

²¹ E irgo ga llëbo shäryono kës li irgo ga Pablo wotjlik jek Macedonia kjokyo, Acaya kjokyo go jongya Jerusalén kjokyo wlo le. Ga wotjlik kjrina obi ga «Löng Jerusalén kjokyo li pjloror pjir ga tja jongya Roma kjokyo bakoe» le.

²² Eni ga ba kjimtagaga ichara do pjök jongya Macedonia kjokyo ba bäm go, epga Timoteo, Erasto. E wopro ga e beno sök eshko Asia kjokyo dbar kwoböso obi.

23-29 Éfeso so sböppa kjlara ko Artemisa, ba syö uyo jong eshko. Eshko ga domer sök kjlara ko Demetrio, ba pak baïya, e llëbo jyägïo shäryaga dbur sho pjlublún go. Domer, e Artemisa syö uyo li jyägïo shäryaga. E go ga dbur shak ara, ba parkagaga parkë löng ba tjok li tjok. Eshko dbaryo ga llëbo jyägïo shäryagaga uunkong li tóna, ga tjlä ba kong ga «Pjeyoga, miydëmi pjú ga shji mär bi pak ère go. Eerishko ga Asia kjokyo kjok kjwang jìkong ga bi sbö kësband Artemisa li poshrëy löng ìyado. Gueniyo ìmi löng, kumi löng ga Pablo to shäng tjlä oba kong ga sböppa jyägïo shäryaga norë li, e llëno llëme le. Eni ga nopga kjlopswë ara ba shwo lëkong, ga shärye eni li jüshko dö llëm, Asia kjokyo uunkong seke. Llëbo ère owa bi kong, bi pak ère iëba ber tjwlö llëm ga jer bi shjiryo. Erö llëme. Eshko ga Artemisa syö uyo jong jüshko li, e ber tjwlö llëm bakoe. Eni ga bi sbö om go li woydëba ame, ba tjwlö kësband li iëba ber llëno ame» le.

Kuya lok ga iirkono ara, öö le lok arae. Tjlä lok dbo go ga «¡Éfeso so sbö Artemisa li, e tjwlö kësband!» le. Eni ga Éfeso sopga woksera löng tjë jìkong. Eshko ga Pablo yorkagaga wlëna löng do pjök ko Gayo, Aristarco, epga Macedonia so. Ga shara lok, dopshira, söra öötong löng no tönzlong uyo jong eshko lishko.

³⁰ Eni ga roy kuya Pablorë ga jek opzrëk woydë eshko, lan nopga löng li tjok wlo lara, gueniyo ichara Jesús tjläkwö kjragagarë llëme.

³¹ Eshko ga tjlapgaga tjwlö këskes Asia sopga kong wleniyo löng eshko kjlëbö, epga Pablo pjeyoga wleni, ga tjläkwö ichara ba kong, to jek opzrëk eshko llëm wlo.

³² E wopro ga nopga öötong löng no tönzlong uyo li, e woksera löng träk llëme. Löng eshko ara tóno löng llë kjïy miyde löng llëme. Ga öö le lok ara, kjlara tjlä oblë, kjlara tjlä oblë bakoe.

³³ Ga judío shäng kjlara eshko ko Alejandro. Domer, e ichara judíoga löng lirë nopga löng kës li bokshto, ga llëye le wlo li lara lok ba kong. Eni ga Alejandro orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni.

³⁴ Gueniyo ga miydara lok ga e judío ga kuya woydë llëme. Ga öö le lok tjë jìkong, tjlä ga «¡Éfeso so sbö Artemisa li, e tjwlö kësband!» le jong eni wop ara, ga Alejandro to tjläno nopga li kong llëme.

³⁵ E irgo ga nopga löng kës li kjinkara no shäng kjlara tjlapgaga këskes dboryaga wleniyorë, ga tjlä ba kong ga «Pjeyoga Éfeso so. Shji iak beno löng bi sbö kësband Artemisa li syö uyo daga, shji beno löng ba jyägïo ter lono kjok dogo dwayo li daga bakoe. Nopga kjok kjwang jìkong so omniydë pjú ga eni.

³⁶ E jyö laga èrë llëme. Eni ga pjäy löng tjëkso guing. Llëbo shäryëmi ga woyotjìmi llëm guing llëme.

³⁷ Ga domerga söromi kjwe llëye owa shäryara syö uyo kjïy llëm, llëye lara bi sbö kjìshko llëm bakoe. ¿Eni ga tek söromi jüshko ega?

³⁸ »Eni ga Demetrio, ba parkagaga, èye rote woydë wleni ga tjlapgaga no llgwegaga löng kjweshko, ìzia. Woyde ga ba llgwezlong dbaryo ga koshe löng llgweya wlo. Eshko ga shji èng rotë ga pjluë.

³⁹ Ga pjäy llëbo rokë woydë obi ga lëmi shji tóno löng uunkong dbaryo bek lishko ga llgwey bomi kong eshko jä.

⁴⁰ Llëbo shäryono jüshko li, e tjwe bi kong owa kjwe. Shji oba iono èngkjwë ara le bi ichagagarë kjwe. ¿“¿Oba shdöktong löng kjweni ega?” lara lok bi kong ga llë loydë ba kong eshko?» le.

41 Lara eni pjiir ga nopga li ichara to pjire.

20

Pablo to shäng Macedonia kjokyo, Grecia kjokyo

1 Nopga shdöktong kës li slano pjiir ga Jesús tjlökwö kjrägaga rokara Pablörë, poshdüya wlo. Poshduna pjiir ga «Tja toe» le, ga to jek Macedonia kjokyo.

2 Öötong shäng eshko ga jek shäng Jesús tjlökwö kjrägaga löng li dbo ië kjok kjrïnashko kjrïnashko. E irgo ga to jek öötong shäng Grecia kjokyo,

3 ga beno sök eshko moglo mya.

E irgo ga opshik to jongya Siria kjokyo le. Brikdo, opyë kjiyong kësbang roy larashko ga roy kuya ga judiöga wotjlik ba zrök le lëba. E kjïshko ga wotjlik to iröng pjö lëkong Macedonia kjokyo go shara le.

4 Ba yorkagaga jek löng ba tjok li ère: Sópater, e Pirro wa, Pirro, e Berea so; Aristarco, Segundo, epga Tesalónica so; Gayo, e Derbe so; Tíquico, Trófimo, epga Asia so; Timoteo bakoe.

5 Epga uunkong jek löng borwa bäm go, ga tjawa koshe öötong löng Troas kjokyo. Gueniyo tjawa beno löng Pablo tjok.

6 Tjawa beno löng Filipos kjokyo äär jong pjlung shosho suk pjiir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li pjitong guing. E irgo ga tjawa opshino jek Filipos kjokyo dwayo äär jong dlung kjako, ga tjawa opyono kjiyong kësbang roy, ga tjawa jeke. Öötong dbargwo shkëng (5) ga epga dosharorwa öötong löng Troas kjokyo. Ga tjawa beno löng eshko dbargwo kjäk (7).

Dwlas wolono kjlara, ga woshrra Pablörë iröng obi

7 Öötong dbar sondëshko ga tjawa töno Jesús tjlökwö kjrägaga tjok, ië wlo. Ga Pablo tjlëno nopga löng li kong. Ga opshik eshko dwayo wëshko le kjïshko ga beno shäng tjlë wop ara äär jong kjok ronge.

8-9 Ga tjawa töno löng lishko ga yongyo shäryak jem jong èng kopshko llögong llögong äär jong kjrïnggwo myashko, tjawa löng li ey. Eshko ga iök borkek lok shjiy arae. Ga dwlas shäng kjlara eshko ko Eutico, ga sirkeno sök u bäng bäng go. Eshko ga Pablo tjlë shäng kjër wopro ga Eutico sök ga poywö ara. Wop ara ga pono, ga lono jer jong kjokshko dwayo äär jong töshko, ga wolonoe.

10 Eni ga Pablo oplono jer ba ik, ga opburgö dwlas li kjing go, ga popjlura. Eshko ga tjlë nopga löng li kong ga «Pjäy woydë llëme. ¡Buk sël!» le.

11 E irgo ga Pablo jem kjomo iröng obi, ga pjlung shosho suk pjiir shdöra, ga uara tjlökwö kjrägaga löng li tjok, ga beno shäng tjlökwö lë ba kong obi äär jong kjok shränto. E irgo ga toe.

12 E irgo ga dwlas lira söra lok jek ba ushko së. E kjïshko ga ba pjeyoga beno löng wopjlu anmoyö.

Pablo tjlökwö lono tjlapgaga Jesús tjlökwö kjräga kägäyo löng Éfeso kjokyo li kong

13 E irgo ga Pablo beno shäng Troas kjokyo obi, ga tjawara opshino jek ba bäm go, tjwe jong Asón kjokyo kjiyong kësbang go. Woyde Pablörë ga jek pjö lëkong, ga kosherwa löng eshko.

14 Eni ga Pablo tjwe shäng eshko, ga töno borwa tjok, ga opyono jek shäng kjiyong kësbang roy borwa tjok. Eni ga tjawa jek äär löng Mitilene kjokyo.

15-16 Wëshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek löng Quío kjokyo, e bokshto. Wëshko ga tjawa jek äär löng Samos kjokyo. Woyde Pablörë ga tjawa

slan ber löng Éfeso kjokyo llême le, äär Jerusalén kjokyo judío dbar shrëzlong dbaryo kowe lok Pentecostés li bäm go wlo. E kjishko ga wëshko ga tjawa öötong löng Mileto kjokyo.

¹⁷ Eshko ga no ichara Pablorë tjlapgaga Jesús tjlökwo kjraga kägäyo löng Éfeso kjokyo li rokë.

¹⁸ Eni ga öötong löngshko ga Pablo tjlë ba kong ga «Dënashko ga tja tek shrono shäng Asia kjokyo ëreshko ga tja beno shäng bomi tjok dbar kop ara. Llëye shäryoror eshko li miydëmi pjir tjän.

¹⁹ Eshkoshko ga judiöga kjong kjong opyono beno löng bor wloyo. E kjishko ga llëbo weno bor kong owa ara, ga tja beno shäng woydë ara bakoe. Gueniyo tja beno shäng parkë Tjlapga Jesús kong wotöy İyadoo.

²⁰ Tja Sbö tjlökwo lono oba uunkong bokshto, ga pjäy pinor öör bomi ushko bakoe. Eshko ga tjlökwo llë ber pjlu bomi kong wlo li, e loror bomi kong pjir, llëye bangkjrer llëm wleni.

²¹ Eshko ga tja tjlëno shäng tjlökwo kjwaraso judiöga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Tja tjlë ga “Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozi, ga pjäy optwos Sbö kong dey, ga pjäy mär ber löng bi Tjlapga Jesús go” lër shäng eni İyado.

²² »Ga eerishko ga tja jongya Jerusalén kjokyo, tja iche Sbö Sëyarë jek eshko kjishko. Gueniyo llëye wen bor kong eshko li miydër shäng llême.

²³ Miydër shäng li, e kjrinaso. Tja to shäng kjok shto oblë oblë lishko ga Sbö Sëya tjlë bor kong ga “Llono ga pja iëba ber shäng no shdüzlong uyo roshko, ga llëbo wen oblë oblë bop kong bakoe” le bor kong eni.

²⁴ Gueniyo bor kong ga tja wolonde, de llëm, e llëye llême. Woydër li, e kjrinaso. Pak twara Tjlapga Jesúsde bor kong shäryër wlo le li, tja wolonoshko ga e shäryoror pjire. Ga pak li, e shji kjimte woydë Sbörë sorë li roy pjlu shdör oba kong.

²⁵ »Ga pjäy kong Sbö ber no pjluoy sorë li roy loror bomi kong ara. Gueniyo lër bomi kong ga tja İmi ame.

²⁶⁻²⁷ Llëye woyde Sbörë li, e loror bomi kong dret, llëye bangkjrer llëm wleni. E kjishko ga lër bomi kong ga pjäy miydaga ber tjarë ame.

²⁸ Sbö tjlökwo kjragaga tjwlëna ba Wa srëng li go pjir, ga pjäy iara ba Sëyarë beno löng ba dë. E kjishko ga pjäy wlëp llême. Pjäy opdos yötso. Jesús tjlökwo kjragaga dëmi, öng wlëp ushko so de ba dagarë wleni.

²⁹ »Miydër pjlu ga tja opshino kjok jushko dwayoshko ga domerga owa tjwe opzrëk bomi tjrëko ara, ga Jesús tjlökwo kjragaga löng li barwe ara, shjiti kjloy so iir ä wleniyo tjwe öng llë uë wleni.

³⁰ Ga kjone kjone löng bomi tjrëko ëmdë ga opyë löng jyörkë, ga Sbö tjlökwo le lok bomi kong bëy llëm, Jesús tjlökwo kjragaga jyäpgwe jek ba shwo lëkong wlo le.

³¹ E kjishko ga pjäy sjëke. Woyoshrozi ga lu pjloglo mya ga pjäy poshdunor boryo go shkë dba, pjäy kjlarashko kjlarashko.

³² »Era eni, pjeyoga, eerishko ga pjäy iër ber tjeng Sbö wloshko, pjäy de wlo, ga shji kjimte Sbörë sorë tjlökwoyo li, e ber pjang bomi daga bakoe. Pjäy jëk tjlökwo li go ga pjäy opping ba miydë pjlu jek këgong këgong. Eni ga llëbo pjlu tje ba nopga baİya kong wlo li, e twe bomi kong bakoe.

³³ »Ga llëye oma İ, e koİnor llëm, dbur llëm, shwong llëm bakoe.

³⁴ Eni llême. Miydëmi pjlu ga tja parkono bor orkwo om go goshko, llëbo woydër bor kong, bor yorkagaga kong li tjwlën wlo.

³⁵ Ga pjây pinor eni, woyde ga shji parkë eni, oblë löng llëbo woydë li kjimtëy ga pjlu wlo. Tjläkwö lara Tjlapga Jesúsde li, e woyoshrozia. Tjläno ga "Llëbo kjroroy ga shji wopjluë. Gueniyo ga llëbo tworoy oblë kong ga shji wopjlu e kjinmo" lara eni» le.

³⁶ Lara eni pjir ga kjök torgö sök Jesús tjläkwö kjruga kägäyoga löng li tjok, ga syöshtono Sbö kong.

³⁷ Eni ga epga slatong lok uunkong, ga Pablo popjlura uunkong lirë, ga lö shira lok bakoe.*

³⁸ Eshko ga Pablo tjläno ba kong ga «Tja toe. Tja ïmi ame» lara ba kong kjishko ga epga woydono lok arae. E irgo ga tyara lok öör jek löng kjong kësbang buk'lishko, to wlo.

21

Pablo to jek Jerusalén kjokyo

¹ «Tjawa toe» lororwa borwa pjeyoga kong pjir ga tjawa opyono kjong kësbang roy jek bek jongya Cos kjokyo. Wëshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek löng Rodas kjokyo, e irgo ga tjawa jek öötong löng Pátara kjokyo.

² Eshko ga kjong kësbang wlënorwa pjang kjlara brik pjang kjwlë to jongya Fenicia kjokyo wlo le, ga tjawa opyono ba roshko, ga tjawa jeke.

³ Tjawa jek löng eni ga tjawa kjër pjola ga dlung tjërko ko Chipre li ïnorwa, e ber buk orkwo mlëkong. Ga tjawa jek löng Siria kjokyo, öötong tjyono löng Tiro kjokyo, llëbo söya kjong sogorë li shiya lok ber eshko wlo.

⁴ Eshko ga Jesús tjläkwö kjruga wlënorwa löng kjlöbö, ga tjawa beno löng ba tjok eshko dbargwo kjäk (7). Eshko ga Sbö Sëya tjlä tjläkwö kjruga li kong ga «Llëbo wen Pablo kong owa Jerusalén kjokyo» le. E irgo ga lano lok Pablo tjok, jem Jerusalén kjokyo llëm wlo.

⁵ Gueniyo ga jlö lara llëme. Öötong dbargwo kjäk (7) ga tjawa opshino to ey dwayo. Eshko ga epga, tjawa yorkara jer löng dlung kjako, ba boyga, ba waga tjok. Eshko ga tjawa kjök tono tjë jikong, ga tjawa syöshtono Sbö kong.

⁶ «Tjawa toe» lororwa ëng kong pjir ga tjawa opyono kjong roy, ga epga sano jek ba ushko iröng obi.

⁷ E irgo ga tjawa jek dlung kjing go Tiro kjokyo dwayo öötong löng Tolemaida kjokyo. Eshko ga Jesús tjläkwö kjruga löng kjlöbö, ga «¿Pjây yonde?» lërwa ba kong. Eshko ga tjawa beno löng ba tjok.

⁸ Wëshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek öötong löng Cesarea kjokyo. Domer shäng kjlara eshko ko Felipe, e kowëba Jesús tjläkwö roy pjlu laga lëba. Dli pjloroga kjrak doglo kjäk (7) dëdashko li, kjlara li e. Ga tjawa beno löng ba tjok ba ushko.

⁹ Felipe waga tjeng doglo pkëng (4), kjogloga. Olö ga tjläkwö le Sbörë ba kong, ga le lok oblë kong eni.

¹⁰ Tjawa löng eshko dbar kjwöbö tjänshko ga domer tjwe shäng kjlara Judea kjokyo dwayo ko Agabo. E Sbö tjläkwö laga.

¹¹ Öötong shäng borwa shwoy ga Pablo dop pjrikklo li kjrara, ga oppjirino e go, ba orkwo go, ba dre go bakoe. Eshko ga tjlä ga «Sbö Sëya tjlä ga "Dop pjrikklo ëre sogo, e äär shäng Jerusalén kjokyo, ga pjriya judiöga löng eshko

* 20:37 *Lö shik* lano, e tak pjang Génesis 27.26 go.

lirë jûni bakoe. Ga twe lok tɔlapgaga nopga judío llëm wleniyo kong, llgweya wlo” le eni» le.

¹² Kurwa ga tjawa tɔlë Pablo kong ga «Pja jem Jerusalén kjokyo llëm dey» lërwa eni pɔlaraso llëme. Cesarea sogpa omloño ba kong eni bakoe.

¹³ Gueniyo ga tjawa dboryara Pablörë. Tɔlë ga «¿Pjây slar ega? ¿Tja iëmi woydêshko eni ega? Tɔlapga Jesús kjîshko ga tja shâng pjrikoba kjok orë koshë. Gueniyo erö llëme. Tja shâng zrökoba Jerusalén kjokyo wlo bakoe» le.

¹⁴ Tjawa kole woydë llëm kuzong ga tjawa tɔlë ba kong ga «Llëye woyde Tɔlapgarë li, e ber eni» lërwa.

¹⁵ E irgo ga tjawa poshãryono uunkong, ga tjawa opshino to jem Jerusalén kjokyo.

¹⁶⁻¹⁷ Eshko ga tjawa yorkaga Jesús tɔlökwo kjrագaga kjong kjong Cesarea so lirë. Ga tjawa öötonglông Jerusalén kjokyoeshko ga tjawa söra lok domer shâng kjlara eshko ko Nasón li shwoy. Domer, e Chipre so, gueniyo sök Jerusalén kjokyo. Jesús tɔlökwo kjrագaga tek dãmärshko li, kjlara li e. Ga tjawa beno lông ba ushko.

Pablo shâng Jerusalén kjokyo

Jerusalén kjokyo ga tjawa wlokjrrara borwa pjeyoga Jesús tɔlökwo kjrագa lông lirë woowa llëme.

¹⁸ Wêshko ga Pablo jek Santiago ik, ga tjawa jek ba tjok bebi. Tjawa öötong lông eshko ga tɔlapgaga Jesús tɔlökwo kjrագa kãgãyo tönö lông uunkong eshko,

¹⁹ ga «Miga» lara Pablörë ba kong. E irgo ga llëye shãryara Sbörë nopga judío llëm wleniyo kong ba kjîshko li, e lara ba kong pjire. Larashko ga llëbo shãryono chirawayo ëmdë li, e lara pjir bakoe.

²⁰ Kuya lok ga Sbö poshrëra lok ara. E irgo ga tɔlë lok ba kong ga «Pablo, pja borwa kjlara. Tɔlökwo lërwa woydë bop kong kjrina. Miydëp pjlu ga judioga Jesús tɔlökwo kjrագaga lông trãk llëm, shtëy ga äär llëme. Ga epga uunkong tɔlë ga “Kjok llgwekklo tara Moisésdë li, e tɔwlo ara. E rayako llëme” le lok eni.

²¹ Ga roy kura lok ga pja to shâng omlë oblë. Judioga lông nopga judío llëm wleniyo tjrëko li pim shâng “Llëye tara Moisésdë li, e rayëy ga pjluë” lëp to shâng eni ba kong. Ga pja tɔlë ga “Bi wapga, e doyo jyã tëy llëm ga pjluë. Bi sdëkwo tek dënashko dwayo li, e shãryëy ame bakoe” lëp shâng eni.

²² »Eni ga pja shrono shâng jûshko, e roy kuya lok kjluwe. ¿Eni ga llëye shãryëy?

²³ Pjlu wlo ga llëye lërwa bop kong li shãryos dey. Shji lông jûshko ëre tjrëko domerga tjeng doglo pkëng (4), dãmär ga kãkzong shtë llëm dbar kjwöbö lara lok Sbö kong, ga e dbaryo li pjir döröe. Shãrye lông, tara Moisésdë sorë li eni.

²⁴ Woydërwa ga epga sös jek bop tjok. Ga pja opyë ba tjok, llëye shãryëy lara Moisésdë, shji äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlu wlo li, e shãryëp ba tjok eni eshko. Ga kã shtaga potjwlëga ber pjarë, pjây uunkong kong. Eni ga pja iya nopga uunkongdë, ga miyde lok e go ga tɔlökwo laraba kës bop kjîshko li, e jyö eröe. Pja ëmdë ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolëp shâng bebi, miyde lok e go ga wëlle.

²⁵ »Nopga judío llëm wleniyo Jesús tɔlökwo kjrագa lira, llëye shãrye lok wlo li, e tororwa beno ba kong pjir tjan. Tjawa tɔlëno ba kong ga “Dli llë twak sböpga jyãglo kong li sho uëy llëm, öng zrök kjyotso skuya i li sho uëy llëm, srëng llë uëy llëm, ga shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm bakoe” lororwa ba kong eni» le.

Pablo sharaba Sbö u zlong bäng

²⁶ Eni ga domerga doglo pkäng (4) lara li söra Pablorë jek ba tjok. Wëshko ga opyono shäng ba tjok, ga llëye shäryëy lara Moisésdë, shji äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlü wlo li, e shäryara ba tjok pjire. E irgo ga jek öötong shäng Sbö u zlong bäng, ga ba dbaryo pjir llono, Sbö sëngglo söya eshko wlo li söya llono, e lara tjlapgaga löng eshko li kong pjire.

²⁷ Eni ga dbargwo kjäk (7) koshe löng li pjitoe. Eshko ga Pablo öötong shäng Sbö u zlong bäng. Eshko ga judfoga löng kjlöbö Asia so. Pablo İya lok ga öö le lok ara, ga nopga löng eshko li shdöra lok jong träk llëm, ga jek rish Pablo kjing go.

²⁸ Eshko ga tjlë lok nopga li kong dbo go ga «İsrael tjëyoga, tjawa kjimtozia! Domer to shäng oba ping owa kjok shto oblë oblë li ëre. Llëye le to shäng li, e shji İsrail tjëyoga ëre wloyo, kjok İlgwekko tara Moisésdë li wloyo, Sbö u ëre wloyo bakoe. İErö llëme! Nopga söra tek shrono kjlöbö jüşko judio llëm wleniyo. İE go ga shto iak beno buk dboy Sbö kong ëre, e iara beno buk eni ame!» le.

²⁹ Lunashko ga Pablo İna lok shäng kjok shto oblë Trófimo tjok, e Éfeso so, e judio llëm wleniyo. Ga epga wotjlino lok ga söra Pablorë öötong löng Sbö u zlong bängdo lara. «Sbö u iara beno jong dboy ba kong ame» lara lok e kjishko, miga eni llëme.

³⁰ Eni ga nopga shdöktong llaw pogo kjok eshko kjwang jİkong, ga tjwe zron jong Sbö u zlong bäng. Ga Pablo shara lok, dopshira Sbö u jong lishko dwayo jek kjoko, ga Sbö u kjëryo bäng bängzara jek kjlöw erä.

³¹ Eshko ga Pablo zröyde lok. Eni ga roy sökoba jem äär ëngkjwaga Roma so kägäyo kësbangyo li shwoy, tjlë ba kong ga «Pja wlëp llëme. Jerusalén sogpa dew töshko shdöktong jong träk llëme» lëba eni.

³² Kuya ga ba ëngkjwagaga tona ba kägäyoga tjok, ga jer lok zron jong nopga tjeng kës lishko. İya nopga lirë ga Pablo shpora ame.

³³ Eshko ga tjlapga li jek öötong shäng Pablo shwoy ga shara. Eshko ga ba ëngkjwagaga ichara ba pjrik, ba pjrikko shäryak dröng sho go pjloglo pjök go, ga tjlë nopga tjeng li kong ga «¿No kjwe ëro? ¿Llëye shäryara?» le.

³⁴ Gueniyo ga öö le lok ara, kjlara tjlë oblë, kjlara tjlë oblë bakoe. Eni ga nopga shdöktong löng kës li kuzong ga llëbo bëy li kjone dey miyde tjlapga lirë shäng llëme. E kjishko ga tjlë ba ëngkjwagaga kong ga «Domer kjwe sözi jem kjomo, bi ëngkjwaga shtoyo buk lishko» le.

³⁵⁻³⁶ Eni ga söra lok jek äär shäng tyozlong jem kjomo wlo lishko. Eshko ga nopga tjeng kës li iirkë ara anmoyö, jëk löng ba irgo, öö le lok träk llëme. Tjlë ga «İZrözia!» le jong eni. E kjishko ga Pablo jëk om go ame, shakza ëngkjwagaga kjlöbö lirë pjä, ga söra lok jem pjang kjomo.

Pablo tjlëno nopga tjeng ara li kong

³⁷ Eni ga Pablo zrëya lok jek löng lishko lëshko ga Pablo tjlë ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li kong ga «¿Tja tjlë bop kong sira ga buere?» le ba kong, gueniyo lara tjlapga li tjlökwo go.

Kuya ga tjlë ga «¿Pja tjlë Grecia so tjlökwo pjlüro?

³⁸ Kjpüpäbshko ga Egipto so shrono shäng kjlara jüşko, ga nopga owa no zrök ä wleniyo, e tona doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkäng (4,000). Ga epga söra jek kjok dogro no llëmshko, ëngkjwë tjawa Roma so tjok wlo lara. E pjaro loror» le.

³⁹ Kuya ga «Llême. Tja judío, tja Tarso so, kjok'li tjwłō ara wleniyo, e Cilicia kjokyo obi. Rokër bop kong sira ga tja ichëp tjlë nopga tjeng ère kong» le.

⁴⁰ Kuya ga jlō lara.

Eni ga Pablo kojono shäng tyoklo jem li worbo pjirshko, ga orkwo poyono, pjây kjinkozong loklo wleni. Kjinkono lōng ga tjlëno ba kong lok arameo tjlōkwo go. Tjlë ga

22

¹ «Pjeyoga, tjlapgaga, rokër bomi kong ga tja kuziã, tja opwlikë wlo» le.

² Kuya lok ga Pablo tjlë shäng arameo tjlōkwo go kuzong ga beno lōng kjing erã. Eshko ga Pablo tjlë ga

³ «Tja ère judío. Tja weno buk Tarso kjokyo, e Cilicia kjokyo obi, gueniyo ga tja kuno shäng èreshko Jerusalén kjokyo. Ga tja oppino shäng Tjlapga Gamaliel tjok, tja pina bi kjok ilgwekklo tak pjang dënashko li go, llëye kjak llëm, sök beke. Enido ga tja jëk shäng Sbō tjok jlōkoyo, pjây omshäryë lōng eerishko sorë ga tja omshäryë shäng eshko eni bakoe.

⁴ »Dënashko ga nopga jëk lōng Irbo Tjaglën go li, e irpjanor, zrör wlo, ga sharor, ichoror jek no shdüzlong uyo roshko, shdungoba wlo, domerga, walëga bakoe.

⁵ Syöshtaga kësbangyo, bi tjlapgaga kjok ilgwega wleniyo kës-kës, e omïno. E jyō lëmi wleni ga kjakrokozi ba kong. Tja kong kjibokwo twara lok, sör bi pjeyoga lōng Damasco kjokyo li kong, nopga Irbo Tjaglën li söga wlënor li shar ga pjlu wlo, tek sör èreshko Jerusalén kjokyo, shdungoba wlo.

⁶ »Gueniyo ga tja öötong jek shäng ääto Damasco kjokyo lishko dlo dluw dik ga ñn ga iök shjiy ter tje kjok dogo dwayo, jek lletlet, ga tja kopjrina iök shjiy lirë beno pjang pjiribrie.

⁷ Jekdo eshko ga tja dgono jer tōshko, ga kur ga ëbo tjlë ga “Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega?” le.

⁸ »Kur ga tja tjlë ga “Tjlapga, ¿pja ë?”

»“Tja Jesús, Nazaret so. Irpjam to shäng wle, e tja” le bor kong.

⁹ Bor yorlagaga jek lōng bor tjok iök shjiy li ñna lok, gueniyo ëye tjlëno bor kong ga kura lok llême.

¹⁰ »Eshko ga tja tjlë ga “Tjlapga, ¿llëye shäryër ga pjlu?”

»“Pja kojōzong. Pja jongya opzrëk jek Damasco kjokyo. Llëye shäryëp wlo li, e lëba bop kong eshko” le.

¹¹ Ga tja iara iök shjiy lirë beno kjok İgö llëm kjishko ga tja shara bor yorlagarë bor orkwo go, ga tja söra to öötong shäng Damasco kjokyo.

¹² »Domer sök kjlara eshko ko Ananías. Kjok ilgwekklo tara Moisésdë li söya shäng pjlo bek İyado. Roy pjlu judioga lōng eshko uunkong li kong. Ga tjawa öötong lōng kjok eshko ga domer li tek shäng bor ik.

¹³ Eni ga shrono shäng bor zlong bäng ga tjlë bor kong ga “Saulo, pja bor kjlara, pja bokkwo poptos irōng obi, pja kjok İgö pjlu wlo” le. Jekdo eshko ga tja bokkwo poptono, ga domer li ñn ga bë shäng wëllë.

¹⁴ Eshko ga tjlë bor kong ga “Bi tjlapgaga tek dënashko so Sbō, pja kjrara, llëye woyde li miydëp wlo, No Pjlo Bek li ip wlo, llëye le om go li kup wlo bakoe.

¹⁵ Ga llëye ñnop, kurop li, pja ber ba laga oba uunkong kong.

¹⁶ Era eni ga llëye koshëp ame. Pja kojōzong. Pja nom, pja wëba jer di roshko wlo, ga pja syöshtos Tjlapga kong, owa pjang bop go li lōya ber dret wlo” le.

¹⁷ »E irgo ga tja tek shrono shäng ëreshko Jerusalén kjokyo iröng obishko ga tja jek öör shäng Sbö u zlong bäng, syöshtë wlo. Eshko ga llëbo ïnor shji yoïno wleni.

¹⁸ Tjlapga Jesús ïnor ga tjlä bor kong ga “Pja opshis maling jüşhko Jerusalén kjokyo dwayo. Pja tjlä bor kjëshko kjok ëreshko ga tjlökwö kjrëba llëme” le.

¹⁹⁻²⁰ »Kur ga tja tjlä ba kong ga “Tjlapga, dënashko ga tja to shäng judioga syö uyo kjwarashko kjwarashko, ga nopga mär löng bop go li, e sharor, söror, ioror beno tjeng no shdüzlong uyo roshko, ga shpoga tjarë om go bakoe. Ga bop roy laga Esteban lira zrökobashko ga tja shäng eshko. ïn shäng ga ‘Zrözïa’ lër shäng eni, ga ba zrögaga li, ba shwong ter lëkong li skwarashko ga tja beno shäng shwong li daga. Llëye shäryoror uunkong ëre, e miydëba löng pjire” lër.

²¹ »Gueniyo kuya ga tjlä bor kong ga “Pja nomo. Pja ichër to kjok pjola bor roy lë nopga judio llëm wleniyo kong” le bor kong” le.

²² Llëye le shäng li kura lok öötong eshko döe. Eshko ga öö le lok tjë jikong, tjlä ga «ïDomer kjwe zrözïa! ïshäng kjok ëre kjing go ame dey!» le lok eni.

²³ Ga öö le lok jek këgong tjë jikong, ga ba shwong kop lëkong li skwara lok, ga dbuya llaw pogo, ga klung sho pjlungyo kjre, ga dbuya lok jem jong kjomo eng kopshko.

Pablo shpoya no dagagarë lara, ga opwlikono

²⁴ Eshko ga ëngkjwagaga li ichara ba kägäyo kësbangyo lirë Pablo sök ëngkjwaga shtoyo li roshko, shpoya lok no shpokklo go wlo, nopga shdöktong llë kjëshko le ba kong wlo.

²⁵ Eshko ga Pablo pjriya löng kjwleshko ga tjlä ba kong lok ga «¿No Roma so kjibokwo tjok li, e llgwemirë llëm obishko ga shpomi ga pjürë?» le.

²⁶ Kuya ba kägäyo lirë ga jek jong ba kägäyo kësbangyo li shwoy, ga tjlä ba kong ga «Domer kjwe Roma so kjibokwo tjok. ¿Eni ga kjwëp llong?» le.

²⁷ Kuya ga jek öötong shäng Pablo shwoy ga tjlä ba kong ga «¿Jlököyo ga pja Roma so kjibokwo tjokde?»

«Ëng» le ba kong.

²⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja Roma so kjibokwo shik wlo ga tja dbur zano ara» le ba kong.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja data Roma so kjibokwo tjok. E kjëshko ga tja eni tek buk chirawa obishko dwayo» le.

²⁹ Jekdo eshko ga epga löng ba shpok wlo lara li, e opkwono eshko dwayo. Ga miydara tjlapga lirëshko ga bangkjrara ara bako, Pablo kjrochara, shpoya wlo lara kjëshko.

Pablo söra ba tjlapgaga bokshto

³⁰ Wëshko ga ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li wotjlik shäng ga «¿Pablo kjwe shdungko le judiogarë, gueniyo llë kjëshko? Miydër woydë yötsoe?» le. E kjëshko ga ba dröng sho ba pjrikklo li döra, ga judioga syöshtaga kägäyoga, Judio Kajok llgwegaga Këskësyö, e rokara tön ëng tjok wlo. Töno lok ga Pablo shira, iara shäng ba bokshto.

23

¹ Eshko ga Judio Kajok llgwegaga Këskësyö li ïya Pablörë drëng, ga tjlä ba kong ga «Pjeyoga, tja parkono Sbö kong pjlu, ga tja opshäryë shäng pjlo bek Sbö bokso lër eni bor pjlushko» le.

² Kuya syöshtaga kësbangyo ko Ananías lirë ga tjlë ga «Pablo kjwe shpozī ba kjakshko» le oba löng ba soshko li kong.

³ Kuya Pablörë ga tjlë ba kong ga «iPja shpoya Sbörë! Pja so llëbo poglo poshtik pjlublún, owa llëm, gueniyo roshko ong kjoyoe. “Tja domer pjlüe” lëp shäng, gueniyo pja eni llëme. Pja sök kjweshko, tja llgewep kjok llgewekklo tara Moisésdë li go wlo lëp, gueniyo kjok llgewekklo li söp sök pjlo bek llëme. Söp kjwe pjlo bek ga pja no ichë bor kjak shpok llëme» le.

⁴ Kuya nopga tjeng Pablo zlong bäng lirë ga tjlë lok ba kong ga «iSyöshtaga Sbö kong kësbangyo kjwe äyoshtëp kjweni ega?»

⁵ «Pjeyoga, kjwe syöshtaga Sbö kong kësbangyo, e miydoror llëme. Miydoror kjwe ga loror eni llëme. Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Bi pjluyo, bi llgewega, e läywëy owa wlo llëme”»* le.

⁶⁻⁸ Eshko ga miyde Pablörë ga kjok llgewegaga löng li, kjong kjong saduceoga, kjong kjong fariseoga. Saduceoga wotjlik ga shji wolono ga shji woshre ame le, Sbö parkaga kjok dogo so, e drete le, sëya llë drete le bakoe. Gueniyo fariseogara wotjlik oblë. Shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi le, Sbö parkaga kjok dogo so tjok le, sëya tjok le bakoe. E kjishko ga Pablo tjlë ba kong dbo go ga «Pjeyoga, tja fariseo, tja data fariseo bakoe. Tja wotjlik ga shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi lër. Ga tja ioromi shäng bomi bokshto llgwemi wlo, tja wotjlik eni kjishko» le.

Lara eni pjir ga fariseoga, saduceoga löng eshko li, e tjlë lok ëng tjok kar kar träk llëm, ga tjlapgaga li ëng shdöno beno löng kjring pjök.

⁹ Ga nopga tjeng eshko li ëng shdöno beno tjeng kjring pjök, ga öö le lok träk llëm bakoe. Fariseoga löng eshko li kjong kjong no pingga kjok llgewekklo tara Moisésdë li go. Epga kojono lok ga tjlë ga «Borwa kong ga domer kjwe llëbo owa shäryono llëme. Sëya llë, e tjlëno ba kong kjwe, llëm ga Sbö parkaga kjok dogo so li tjlëkdo ba kong kjwe» le.

¹⁰ Eshko ga nopga li shdöktong këgong anmoyö. E kjishko ga ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li ombangkjrno, wotjlik ga Pablo sho dwlëkoba sira sira kjwe le. Eni ga ba ëngkjwaga ichara tjë kara Pablo shik eshko dwayo, sëya äär ber sök ëngkjwaga shtoyo lishko wlo.

¹¹ E shkëyo ga Tjlapga Jesús weno shäng Pablo kong, ga tjlë ba kong ga «Pablo, pja wokjang, llëye bangkjrëp llëm shara. Tja roy läyworop oba kong jushko Jerusalén kjokyo sorë ga roy lëp oba kong Roma kjokyo eni bakoe» le.

Judíoga wotjlıno lok Pablo zrök

¹² Wëshko kjok shröngto ga judíoga kjong kjong ëng töno wotjlik kjrinaso, Pablo zrök wlo. Ga tjlë lok ëng kong jlökoyo ga «Shji ië llëm, llëye iëy llëm, Pablo zröroy pjir guing. Llëm ga woydëy ga shji shdüya Sbörë» le lok eni.

¹³ Ba lagaga eni li, e doglo sak pkëng (40) kjingsho tjok.

¹⁴ Eni ga epga jek syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgewega wleniyo ik. Öötong löng ba shwoy ga tjlë lok ba kong ga «Tjawa tjlëno ëng kong jlökoyo ga “Shji ië llëm, llëye iëy llëm, Pablo zröroy pjir guing. Llëm ga woydëy ga shji shdüya Sbörë” lororwa eni.

¹⁵ E kjishko ga pjäy, Judío Kajok llgewegaga Këskësyo llamo li, rokozī ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li kong ga Pablo sëya tjwe shäng, ga ie bomi bokshto, llëbo shäryara li kjakrokëmi ba kong yösto wlo. Eni ga ter söyde, tjwayde na llëm obishko ga tjawa ber löng irbo ba koshë, zrörwa wlo» le.

* 23:5 Éxodo 22.28.

16 Gueniyo ga Pablo dor, wa shäng kjlara, ga tjłokwo le löng li roy kura. E irgo ga jem opzreño ęngkwaga shtoyo lishko, ga jek ęotong shäng Pablo iak shäng lishko, roy le ba kong wlo.

17 Kuya ga ęngkwaga kägäyo rokara kjlara, ga tjłe ba kong ga «Dwlas ęre sös bor kong sira, bop kägäyo kęsbangyo li shwoy. Tjłokwo le woydę ba kong» le.

18 Kuya ga söra jek ba kägäyo kęsbangyo li shwoy, ga tjłe ba kong ga «Domer shdung shäng kjlara ko Pablo, rokara bor kong ga dwlas ęre sör bop bokshto, llębo roy le bop kong wlo» le ęngkwaga kägäyo lirę ba kong.

19 Kuya ga dwlas li shara ba orkwo go, ga söra jek tjoksa, ga tjłe ba kong ga «ǰlłęye lęp woydę bor kong?»

20 «Judıoga kjong kjong lano lok ęng tjok, ga wotjlino lok kjrinaso. Bong ga Pablo roke lok bop kong ga söp ba kong jongya ba llgwezlong tōno löng lishko, kong llębo kjakroke lok yōtso anmoyō wlo le eni.

21 Gueniyo ga jlōe lęp llęme. Domerga tōno tjeng doglo sak pkęng (40) kjingsho tjok, ga opjneno löng ba koshę irbo le. Tjłeno ęng kong jlōkoyo ga «Shji ię llęm, llęye ięy llęm, Pablo zrōroy pjir guing. Llęm ga woydęy ga shji shdüya Sbörę» lara lok eni. Eni tjok ga posharyono löng pjir tjän, löng bop koshę dboryęp sorę koshayde erōe» le ba kong.

22 Kuya ga tjłe ba kong ga «Lłęye lorop bor kong li lęp ę kong llęme» le, ga ichara toe.

Pablo icharaba Cesarea kjokyo

23 Eshko ga ęngkwaga kägäyoga rokara do pjök, ga tjłe ba kong ga «Pjäy posharyozong. Pjesit shkęyo ga pjäy to jongya Pablo sök Cesarea kjokyo. ęngkwagaga jęk lok dre go wleniyo sömi jer bomi tjok doglo sak dbäw pjloglo pjök (200), ęngkwagaga jęk löng kwomgla go wleniyo sömi doglo sak kjäk (70), ga ęngkwagaga ęngkjwę könkowo go wleniyo sömi doglo sak dbäw pjloglo pjök (200) bakoe.

24 Ga kwomgla wlęmi pjök mya, Pablo sök wlo. Ga sömi bor kong yōtso, äar shäng Cesarea kjokyo pjłü, sę obi, kjok eshko so ichaga Félix li shwoy wlo» le.

25 Ga kjibokwo tara ba kong kjwara, söya, twe Félix kong wlo. Kjibokwo li tjłe ga

26 «Tjłapga no ichaga tjwłō ara wleniyo Félix:

»Miga, lęr bop kong. Kjibokwo ęre taga tja Claudio Lisiasdę bop kong. ǰPja yonde?

27 »Domer jek shäng ęre shara judıogarę, zrōya wlo lara. Gueniyo kuror ga e Roma so kjibokwo tjok. E kjışhko ga tja ęör jong bor ęngkwagaga tjok, ga wlikoror, döror ba shjiryo.

28 Eni ga rote lok llę kjıy miydęr woydę kjışhko ga söror jek ba Kajok llgwegaga Kęskęsyo tōno löng li shwoy, ga ioror shäng eshko ba bokshto.

29 Miga rotara lok llębo owa sharyara ba kjok llgwekklo baıya kong kjışhko döe. Gueniyo bi kong ga kur ga shdüy llę kjıy llęm, zrökko llęm, iako no shdüzlong uyo roshko llęm bakoe.

30 Gueniyo ga judıoga kjłöbō wotjlik löng ba zrök le li roy söra ba bor kong. E kjışhko ga ichęr jek bop shwoy, llgwep wlo. Ga loror ba rotagaga li kong ga jek jongya bop shwoy bako, llęye iako ba kjışhko li le lok bop kong wlo. Shji ber eni.»

31 Eni ga ęngkwagaga li kong llęye sharye wlo li lara ba kägäyorę lok pjir ga toe. Pablo söra lok to jer shkęshko äar jong Antıpatris kjokyo.

³² Wēshko ga ēngkwagaga jēk lōng dre go li sano tjwe lōng ba ēngkwaga shtoyo irōng obi, ga jēk lōng kwomgla go li to jek Pablo tjok.

³³ Ōōtong lōng Cesarea kjokyo ga kjibokwo sōya tjeng li twara lok kjok eshko so ichaga li kong, ga Pablo twara beno ba kong bakoe.

³⁴ Eshko ga kjibokwo li ina pjir ga tjlē Pablo kong ga «¿Pja kjone so?»

«Tja Cilicia so» le ba kong.

³⁵ Eni ga tjlappa li tjlē ba kong ga «Pja llgwer ga pjlú, gueniyo bop rotagaga li shrono guing» le. Eni ga iara beno shäng dak dak lē, pjlú uyo shäryara pjlú Herodesdē dēnashko li roshko.

24

Pablo opwlikono Félix bokshto

¹ Ōōtong dbargwo shkēng (5) ga syōshtaga kēsbangyo ko Ananías li ōōtong shäng kjok eshko, judio tjlappaga kjok llgwegaga wleniyo kjong kjong tjok. Ga domer jek sōra lok shäng kjlara obi ba tjok ko Tértulo. E Pablo rotaga, ba llamo lōng li kjīshko wlo le. Eni ga epga jek ōōtong lōng no ichaga li shwoy, Pablo rotē wlo.

² Ga Pablo rokara tjlappa lirē, ga sōya lok tjwe shäng ba bokshto. Eshko ga Tértulo omrotē, tjlē Félix kong ga «Tjlappa no ichaga, pja tjwōlō kēsbange. Eeri ga ōōtong lu pjloglo ara tjān ga tjawa lōng wlēp, wopjlú bop kjīshko, ga bop kjok miydē li kjīshko ga llēbo shäryorop ara kjok ēreshko beno pjlú, owa llēme.

³ E kjīshko ga tjawa lōng wopjlú bop tjok. Enido kjone pogo ga pja roy lāywe borwa pjeyogare pjlúe.

⁴ Gueniyo pja dbar jerwa ara llēm wlo ga rokērwa bop kong ga tjawa tjlē li kus sira.

⁵ »Domer kjwe miydororwa ga kjwe owa. To shäng kjok kjwang jīkong judioga barwē ara, shdōya wlo le. Nopga lōng kjok ēreshko kowēba nazarenoga, domer kjwe ba kägäyo.

⁶⁻⁸ Borwa Sbō u li ēmdē ga ie ber jong dboy Sbō kong ame wlo lara, ga sharorwa eshko e kjīshko.* Eni ga kjakrokos pjarē om go ba kong. Miydēp e go ga tjlōkwo lērwa lōng ba kjīshko kēs li, e jlōe» le.

⁹ Eshko ga judioga lōng li tjlē ga «Eni jlōe» le lok eni.

¹⁰ Eni ga tjlappa li orkwo pingō Pablo bēt, pja tjlēzong loklo wleni, ga Pablo tjlē ga «Miydēr pjlú ga pja parkē sök jūshko no llgwegaga lu pjloglo ara tjān. E kjīshko ga tja opwlikē bop bokshto wlēpe.

¹¹ Eni ga tja tjlē li jlōre miydēp woydē ga kjakrokēp ē pogo kong om go ga pjlúe. Eeri ga ōōtong dbargwo sak kjwara kjingsho pjōk (12) ga tja ōōtong shäng Jerusalén kjokyo, Sbō poshrēk wlo.

¹² Eshko ga tja wlēna lok shäng tjlōkwo kjlopswē kar kar ēbo tjok llēme. Ēye shdōror llaw pogo llēme. Sbō u zlong bäng ga llēye shäryoror llēm, judioga syō uyo roshko llēm, shto oblē llēm bakoe.

¹³ Tja rote lok li llēbo wlēna jlōkoyo bor shdungko wlo drete.

¹⁴ »Gueniyo lēr jlōkoyo ga nopga jēk lōng Irbo Tjaglēn li go sorē ga tja omshäryē shäng eni. E kjīshko ga bor rotagaga lōng kjwe tjlē ga tja jēk shäng Sbō tjok bēy llēme le, gueniyo borwa tjlappaga tek dēnashko so Sbō li, e

* **24:6-8** Tek dēnashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «... ga sharorwa eshko e kjīshko. Llgerwa borwa kjok llgwekklo go lororwa, gueniyo ga ēngkwaga kägäyo kēsbangyo ko Lisias opzrēno jek eshko ga dōra borwa shjiryō dbo go. Ga tjawa ichara tek bop shwoy ba rotē.»

poshrër, kjok llgwekklo tara Moisésdë li, e jløe lër uunkong baïya dik, ga kjibokwo tara Sbø tjløkwø lagagarë li, e jløe lër bakoe.

¹⁵ Ga tja søk Sbø koshë ga shinmoga, e woshre irøng obi uunkong, pjlo bekde, de pjlo bek llëmde, gueniyo woshre irøng obi. Kjwepga kjwe løng omkoshë sorë ga tja omkoshë shäng eni bakoe.

¹⁶ E kjishko ga tja drøn ara, tja ber pjlo bek Sbø bokso wlo, tja ber pjlo bek nopga bokso wlo bakoe.

¹⁷ »Lu to jek pjløböso ga tja öör jëktong shäng kjok shto oblë oblë ga tja jek öötong shäng irøng obi bor kjokshko, dbur twër oba song wleniyo kong wlo, Sbø sèngglo sör, twër ba kong ba ushko wlo bakoe loror.

¹⁸ Ga tja wlëna kjwepgarë eshkoshko ga llëye shäryërwa lara Moisésdë, tjawa äär Sbø poshrëk ba ushko ga pjlú wlo li, e shäryër pjir shäng kjwlëe. Eshko ga nopga jëk løng bor tjok ara llëm, ga ëye èng shdök løng llëm bakoe.

¹⁹ Eshko ga judioga Asia so løng kjløbö, ga llëye lër bop kong li, e ña lok pjire. Zok ga epga tjwayde løng jüshko om go, opping na bop bokshto, tja rote wlo. Kuya ga llëbo shäryoror sit jløkoyo, tja rote wlo wleni ga le lok om go ga pjlúe.

²⁰ Eni llëm ga shrono løng kjwe, tja shäng ba bokshto no llgwezlong shtoyoshko ga llëye wlëna bor tjok, tja shdungko wleni ga le lok bop kong ga pjlúe.

²¹ Gueniyo ga tja le lok li kjrinaso ga pjlúe. Tja shäng ba bokshtoshko ga tja tjlë ba kong dbo go ga «Tja wotjlik ga shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë irøng obi lër. Ga tja iak shäng bomi bokshto llgwemi wlo, tja wotjlik eni kjishko» lër ba kong eni erø» le.

²² Irbo Tjaglën le li miyde Félixde søk pjlúe. Eshko ga tjlë ga «lwgwer eniwa tjok llëme. Iër ber Tjlapga Lisias tjwe guing, ga llgwer eshko jã» le.

²³ E irgo ga tjlë èngkjwaga kägäyo shäng li kong ga «Pablo kjwe ios ber shäng jüshko dak dak lë, gueniyo rayos shäng iguing. Ga ëbo tjwe ba ïk ga som llëm, sëya, kjimte woydë ga wëyë» le.

²⁴ Öötong dbar kjwöbö ga Félix äär shäng Pablo shwoy, ba boy Drusila tjok. Walë, e judio. Eshko ga Pablo rokara Félixde jek ba shwoy. Ga Pablo lano ba tjok, shji mär Cristo Jesús go sorë kjishko.

²⁵ Eshko ga Pablo tjlë ba kong ga «Shji woyde Sbörë ga shji jëk løng pjlo bek, llëbo shäryëy woydë owashko ga shji drøn ëë, shäryëy llëm wlo. Ga llono ga shji llgweya Sbörë» le.

Lara eni li kuya Félixde ga beno shäng sëya llëm, woydë arae. Eni ga tjlë ga «Ber eni guing. Pja nomo. Tja dbar tjok ga pja rokotë obi» le.

²⁶ E irgo ga Félix shäng Pablo koshë, kong dbur twe, raye wlo le. E kjishko ga roke enido, lan ba tjok wlo.

²⁷ Shärye beno shäng eni öötong lu pjloglo pjök. E irgo ga Félix opshino ba shto dwayo, ga äska beno søk Porcio Festo. Ga Félix ber pjlú judioga tjok wlo le ga Pablo iara beno shäng no shdüzlong uyo roshko.

25

Pablo opwlíkono Festo bokshto

¹ Eshko ga Festo öötong beno søk kjok eshko so ichaga öötong dbargwo mya ga opshino Cesarea kjokyo dwayo jem öötong shäng Jerusalën kjokyo.

² Eshko ga syöshtaga kägäyoga, judioga oblë tjwlø ara wleniyo, e töno Tjlapga Festo tjok, ga tjlëno lok ara Pablo wloyo.

³ Tjľe lok ba kong ga «Tjawa kjimtěp sira. Pablo ichęp tēm sōya lok borwa kong Jerusalén kjokyo» le, gueniyo e wopro ga epga lōng posharyē ba zrōk irbo wlo le.

⁴ Kuya Festorē ga tjľe ba kong ga «Lľeme. Pablo, e iak beno shāng no shdūzlong uyo roshko Cesarea kjokyo, ga tja wotjľik ga tja jongya wop ā irōng eshko ľer.

⁵ E kjishko ga bomi tjrēko ēreshko tľappaga tľwlō kēsķes wleniyo ichēmi jer bor tjok kjľōbō Cesarea kjokyo. Lľēbo shāryara domer ľirē owa ga rotēmi eshko ga pľlūe» le.

⁶ Ga Festo beno shāng Jerusalén kjokyo judioga li tjrēko dbargwo kwong (8), sak kwara (10) dik. E irgo ga to jer irōng Cesarea kjokyo. Wēshko ga ōōtong sōk no ľlgwezlong shtoyo ľishko, ga no ichara jek Pablo wlokrē.

⁷ Eni ga Pablo opzrēk jek āar shāng tľapga sōk ľishko ga judioga jer ōōtong lōng Jerusalén kjokyo dwayo li jek Pablo zlong bāng, ga tľľeno lok ara ľľēbo owa kēsbang, gueniyo ľľēye wľēna ba kong, ber shdungko wlo drete.

⁸ Eshko Pablo opwlikē wlo ga tľľe ga «Lľēye owa shāryoror ľľeme. Lľēye shāryoror judioga kjok ľlgwekklo li wloyo ľľēm, ľľēye shāryoror Sbō u li wloyo ľľēm, ľľēye shāryoror tľlapga pľlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo li wloyo ľľēm bakoe» le.

⁹ Gueniyo Festo ber pľlū woydē judioga tjok kjishko ga tľľe Pablo kong ga «¿Pja jem woydē Jerusalén kjokyo, pja ľlgwer eshko wlore?»

¹⁰ «Lľeme. Tja shāng pľlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo li no ľlgwezlong bokshto, tja ľlgweya wlo. Miydēp pľlū ga ľľēye shāryoror owa judioga kong ľľeme.

¹¹ Lľēbo owa shāryoror, tja ber zrōkko wlo wleni ga tja zrōkko. Gueniyo tľľokwo le lok bor wloyo li, tja rote li jyō erō wleni ga tja twako ba kong wlo ľľeme. Ga rokēr bop kong ga tja ľlgwega ber pľlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo ľirē om go» le.

¹² Eni ga Festo lano ba poshdunggaga lōng li tjok. Lano pľir ga tľľe Pablo kong ga «Rokorop bor kong ga pja ľlgwega ber pľlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo ľirē om go. E kjishko ga pja ichēr jongya ba shwoy Roma kjokyo» le.

Festo lano Agripa tjok Pablo kjishko

¹³ Dbar kwjwōbōso ga shto oblē so pľluyo ko Agripa ōōtong shāng Cesarea kjokyo Festo ik. Agripa dor Berenice, e jek shāng ba tjok bakoe.

¹⁴ Ga beno lōng eshko dbar kwjwōbōso. Dbar kwara ga Festo tľľeno ba kong Pablo kjishko. Tjľe ga «Domer shāng ēreshko kľlara ko Pablo, iara Félixdē beno shāng no shdūzlong uyo roshko.

¹⁵ Ga tja ōōr jem shāng Jerusalén kjokyo shko ga syōshtaga kāgāyoga, judiō tľlapgaga kjok ľlgwega wleniyo, epga ba rotono bor kong ara. Woyde lok ga Pablo, e shdungko jľōe ľer ba kong.

¹⁶ »Ga dboryoror. Tja tľľeno ba kong ga «Tjawa Roma so, tjawa sgak lōng ēye iērwa zrōkoba wlo jekdo, ba rotaga li tjwe lōng ēng bokshto ľľēm guing ľľeme. Woyde ga rote lok ēng bokshto, opwlikē wlo» loror.

¹⁷ »Eni ga epga ōōr lōng jūshko ga tja dbar zano ľľeme. Wēshko dō ga tja jem ōōtong sōk no ľlgwezlong shtoyo ľishko, ga nopga ichoror jek domer li wlokrē, ga sōra lok jek ōōtong shāng eshko.

¹⁸ Gueniyo ga ba rotaga shrono lōng li tľľeno ga ľľēye owa lara ba kjishko woyotjľinor dik ľľeme.

¹⁹ Tjłëno lok ga ba kjok llgwekklo li sôya shäng bëy llëme. Ga lano lok domer kjlara ko Jesús kjışhko. Tjłëno lok ga domer li wolono, gueniyo Pablo tjłë ga shäng së obi le lok eni eröe.

²⁰ Eshko ga llëye shäryër ga pjlu li miydër sök llëme. E kjışhko ga tja tjłë Pablo kong ga “¿Pja jem woydë Jerusalén kjokyo, pja llgwer eshko wlore?” lër.

²¹ »Gueniyo ga tjłë bor kong ga “Rokër bop kong sira ga tja ios ber sök na, tja llgweya pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go guing” le. E kjışhko ga ioror beno shäng dak dak lë, ichër tjlapga pjlu li shwoy llono ga bue guing» le.

²² Kuya ga tjłë ba kong ga «Tja ëmdë ga domer li tjłë sorë kur woydë bakoe» le.

Kuya ga tjłë ba kong ga «Bong erö ga tjłë sorë li kuba» le.

Pablo tjłëno Pjlu Agripa bokshto

²³ Wëshko ga Agripa, Berenice, e opzrëno jek löng no llgwezlong shtoyo roshko. Eshko ga shrëraba ara, romguë jong träk llëme. Löng eshko li tjlapgaga ëngkwaga kägäyo kësks wleniyo, domerga eshko so tjwlö kësks wleniyo bakoe. Öötong tönö löng ga nopga ichara Festorë jek Pablo wlojkrë, ga söra lok öötong shäng eshko.

²⁴ Eshko ga Festo tjłë ga «Pjlu Agripa, pjäy tjlapgaga tönö löng bi tjok na, domer shäng kjwe İzia. Woyde judiöga kjlobirë ga domer kjwe ichër zrökoba wlo. Eni li woyde lok jüşhko Cesarea kjokyo, Jerusalén kjokyo bakoe.

²⁵ Gueniyo ga bor kong ga llëye owa shäryara, ber zrökko wlo llëme. Gueniyo tjłëno om go ga “Tja llgweya ber tjlapga pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go” lara. E kjışhko ga ichër to eshko lër.

²⁶ »Woyde ga llëbo tër ba kjışhko, ichër tjlapga pjlu kësbangyo li kong, gueniyo llëye lako ba wloyo bor kong drete. E kjışhko ga rokoror tek shäng bop bokshto, Tjlapga Pjlu Agripa, pjäy uunkong bokshto bakoe. Eni ga kjakrokromi yötso pjir ga llëbo ber tër wlo ga tjłökwö tjok wlo.

²⁷ Bor kong ga no ichër to, llgweya tjlapga pjlu kësbangyo lirë wlo ga woyde ga llë kjïy loroy ba kong yötso guing» le.

26

¹ Eshko ga Pjlu Agripa tjłë Pablo kong ga «Woydër ga pja tjłës bop kjışhko om go shara» le.

Kuya ga orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni, ga tjłë ga

² «Tjlapga Pjlu Agripa, tja shäng jüşhko bop bokshto, “Llëye lara judiögarë bor kjışhko li, e eni llëme” lër bop kong miydëp wlo, ga tja wopjluë.

³ Tjawa judiöga, tjawa llëbo shäryë sorë li miydëp sök pjluë. Tjawa ëng dboryë kar kar llë kjışhko li miydëp pjlu bakoe. Eni ga miydër ga tja tjłë bop kong ga tja kup sök pjluë. E kjışhko ga rokër bop kong ga tja kus sök wop tjok sira guing.

⁴ »Tja miyde judiöga uunkongdë tek chirawashko dwayo. Tja shäng bor kjokshko, llëm ga Jerusalén kjokyoshko ga tja opshäryë sorë, e miyde lok pjluë.

⁵ Miyde lok pjir ga tja fariseo tek dëna tjän, ga le lok woydë wleni ga le ga pjluë. Ga tjawa fariseoga, judiöga kjok llgwekklo li jnenwa yötso anmoyö, judiöga llamo li kjinmo.

⁶ Tjłökwö lara Sbörë borwa tjlapgaga tek dënashko so kong jlökoyo li, e koshër sök İyado. Era eni tjok ga tja söra lok, tek shrono shäng, tja llgwekoba e kjışhko wlo.

⁷ »İsrael tjëyoga uunkong kjrınggwo sak kjwara kjıngsho pjök (12) li, tjłökwö lara li koshe löng İyado. E kjışhko ga Sbö, e poshrëya shkë dba, ga parkë löng ba kong İyadoe. Ga tjłökwö koshe löng li, tja omkoshë shäng bakoe. ¶Tjłapga Pjlu Agripa, tja rote judıogarë löng e kjışhko!

⁸ ¿Shji judıoga wotjlık ga shji wolono ga shji woshre Sbörë iröng obi jlöe İey llëm ega?

⁹ »Dënashko ga tja wotjlıno om go ga bek wlo ga tja parkë Jesús, Nazaret so li nopga wloyo loror.

¹⁰ Ga shäryoror eni eshko Jerusalén kjokyo. Tja ichaga syöshtaga kägäyogarë, ga Jesús tjłökwö kjrägaga li ichoror no shdüzlöng uyo roshko arae. Ga zrökobashko ga tja tjłeno ga “Kjwe zrökko” loror bebi.

¹¹ Enido ga tja öör shäng ba wlëk judıoga syö uyo lok oblë oblë li roshko. Wlënor ga shdun ara, Jesús İäywe owa wlo İer. Ga tja iirkono ara ba kong lok, ga irpjanor Jerusalén kjokyo lishko dö llëme. Irpjanor jek shäng kjok shto oblë oblë, oba tjëyo eniyo llëm wleniyoshko bakoe.

¹² »Shäryër shäng eni kuzong ga pjłara ga tja jek shäng jongya Damasco kjokyo, tja ichak syöshtaga kägäyogarë, pak twara lok bor kong li shäryër wlo.

¹³ Gueniyo dlo dluw dik ga İn ga İök shjiy ter tjwe kjok dogo dwayo, kälä dbo dlo kjinmo, jek İlettlet, ga tja kopjrina beno pjang pjıbri bor yorkagaga jek löng li tjok.

¹⁴ Eshko ga tjawa dgono jer löng töshko, ga kur ga ëbo tjłë bor kong arameo tjłökwö go ga “Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega? Pja opyë shäng bor wloyo ga pja opshdung shäng om goshko, e so öng llë, ba shpokklo dbo stek li te om go kjıyoe” le.

¹⁵ »Kur ga tja tjłë ga “Tjłapga, ¿pja ë?”

»“Tja Jesús. Irpjam to shäng wle, e tja.

¹⁶ Pja kojözong. Tja weno shäng bop kong ëre, pja kjrıroror ber shäng bor parkaga wlo kjışhko. Woydër ga llëye İnop ëre, llëye pin bop kong li, e İep oba kong.

¹⁷⁻¹⁸ Ga pja to shäng ba İeshko ga pja wlıkër judıoga wloshko dwayo, nopga judıo llëm wleniyo wloshko dwayo bakoe. Pja ichër jongya nopga judıo llëm wleniyo kong jlökoyo. Woydër ga epga ber löng bokkwo roshwing pjır wleni, ga jëk löng kjok ro sı roshko wleni ame, jëk löng İök shjiy roshko wleni shara. Woydër ga löng Ä wloshko ame, ber löng Sbö wloshko shara. Woydër ga owa pjang ba go li İön ber dret, epga İer ber löng ba pjeyoga mär bor go erö li tjok wlo. Pja ichër jongya nopga judıo llëm wleniyo kong, llëbo uunkong ëre shärye wlo” le bor kong.

¹⁹ »Tjłapga Pjlu Agripa, eni ga llëbo ichara Sbörë bor kong kjok dogo dwayo İnor shji yoİno wleni li jlöe loror, ga koloror.

²⁰ Bäm go ga tjłökwö ëre loror judıoga löng Damasco kjokyo li kong, e irgo ga judıoga löng Jerusalén kjokyo li kong, judıoga löng Judea kjokyo kjok kjwang jıkong li kong, nopga judıo llëm wleniyo kong bakoe. Tja tjłeno ba kong ga “İlëbo owa shäryemi löng li, e owa jlöe lozı, ga rayozı, ga pjäy optwos Sbö kong dey. E irgo ga llëbo shäryozı pjlo bek, pjäy kjłopswono jlöe İeba wlo” loror.

²¹ »Tja shara judıogarë Sbö u zlong bäng, tja zröya lok wlo lara e kjışhko.

22-23 Gueniyo tja kjimte Sbörë shäng. E kjışhko ga tja beno shäng ba tjlökwo lë nopga uunkong kong, tjwłö kësks li kong, tjwłö chila li kong bakoe. Llëye shäryë wlo lara Moisés, Sbö tjlökwo lagagarë dëna tjan li, e shäryono eni jlöe lër oba kong. Tjlëno lok ga “Llono ga no pjluo iche le Sbörë li shronoshko ga woyde ga shdungoba, wolon, ga woshre Sbörë iröng obi, shinmoga tjeng kës li bäm go. Shäryë eni, ga shji döya Sbörë sorë li roy shdöya ba pjeyoga judioga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Shji jëk löng kjok ro sī roshko wleniyo kong ga roy ber iök shjiy wleni” le lok beno pjang ba kjibokwo go eni» le.

24 Eshko ga Pablo tjlë shäng opwlikë eni wopro ga tjlökwo skokza Festerë, tjlë ba kong dbo go ga «Pablo, ¿pja skwëre llëro? Pja oppino ara ga pja iara beno shäng skwë erä» le.

25 Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga Festo, tja skwë llëme. Tjlökwo lër li, e jlöe. Tja tjlë li, e bek lotë.

26 Tjlapga Pjlu Agripa sök kjwe. Tjlökwo lër li, e miyde sök pjluë. E shäryak lütshko llëm, e wëëe. E kjışhko ga tja tjlë shäng wlëp ba bokshto. Miydër pjlu ga sök kjwe ommiydë pjluë» le.

27 E irgo ga Pablo tjlë tjlapga Agripa kong ga «Tjlapga pjlu, ¿woyotjlip ga llëye lara Sbö tjlökwo lagagarë li, e jlöe lëpde? Miydër ga e jlöe lëp» le.

28 Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Tja kjlopswëp ber Cristo tjlökwo kjraga maling jüni lëpdo?»

29 «Wop chirare, de wop arare, gueniyo rokër Sbö kong ga pja, nopga uunkong tja kuya löng jüşhko eerishko, pjäy äär ber löng Cristo tjlökwo kjraga botoya dik, gueniyo pjrik löng dröng sho bomi orkwo go jüni botoya dik llëme» le ba kong.

30 Eni ga pjlu li kojono opshik kjoko wlo, kjok eshko so ichaga tjok, Berenice tjok, nopga sirkeno löng ba tjok li tjok bakoe.

31 Ga to opshino löng lan dboshko, tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe llëye owa shäryara ber zrökko wlo llëm, shdungko shäng kjërshko ëmdë llëm bakoe» le lok eni.

32 Eshko ga Agripa tjlë Festo kong ga «Domer kjwe “Rokër ga tja llgwegga ber pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go” lara llëm kjwe ga rayoroy ga pjluë» le.

27

Pablo icharaba to jongya Roma kjokyo

1 Woyotjlina tjlapgaga lirë pjir ga tjawa iche jek jongya Italia kjokyo wlo lëshko ga Pablo, e twara lok ëngkjwagaga ara kägäyo kjlara kong, de wlo. Domer, e ko Julio. E ëngkjwaga parkë löng pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li daga wleniyo. Ga kong nopga oblë shdung löng eshko, e twara lok, de wlo bakoe.

2 Eshko ga kyyong pjang kjlara kësbang jek äär Adramitio kjokyo dwayo brik pjang kjwlë jongya Asia kyyong tjyozlong shtoyo kjrinishko kjrinishko le, ga tjawa opyono e roshko, ga tjawa opshino toe. Aristarco jek shäng borwa tjok bebi, e Tesalónica so. Tesalónica kjokyo, e Macedonia kjokyo obi.

3 Wëshko ga tjawa öötong löng kyyong tjyozlong kjokyo ko Sidón. Eshko ga Pablo songe le Juliorë, ga rayara to ba pjeyoga wleni löng eshko li ik, kjimte lok wlo.

⁴ E irgo ga tjawa opshino to Sidón kjokyo dwayo. Eshko ga p̄luk tjwe jong dbo ara dlung buk kēs li shwo lēkong, ga tjawa bakwe jong irōng erōe. E kjīshko ga tjawa to jek dipzono dlung tjrēko ko Chipre, e p̄lor dew lēkong p̄luk ara llēmshko.

⁵ E irgo ga tjawa dipzono jek dlung buk Cilicia kjokyo, Panfilia kjokyo, e boksho, kjwo kalēkong, ga tjawa tjyono öötong löng Mira kjokyo, e Licia kjokyo obi.

⁶ Eshko ga kyyong wlēna ēngkwaga kägäyo lirē pjang kjlara oblē kēsbang jek äär Alejandria kjokyo dwayo, brik pjang kjwlē jongya Italia kjokyo le. Eni ga tjawa opyono e roshko ba tjok, tjawa jek kēgong shara wlo.

⁷ Dbar kjwöböso ga p̄luk ara kjīshko ga tjawa jēktong kyyong li go wor, ga pakyo ara, eni ga tjawa jek öötong löng Gnido kjokyo gomyo. Ga tjawa jek bek lororwa, gueniyo tjawa bakwe p̄lukdē ara obi kjīshko ga tjawa dipzono jek dlung tjrēko pjang kjrina obi ko Creta, e p̄lor dew lēkong p̄luk ara llēmshko, kjok ko Salmón li boksho.

⁸ Ga tjawa jek löng, gueniyo dlung sor go soyo arae. Eni ga tjawa jek äär löng kjok buk kjrina kowēba Kyyong Tjyozlong Shtoyo P̄lúshko, Lasea kjokyo buk ba soshko.

⁹ Eshko ga tjawa barwara p̄lukdē ara kuzong ga dbar to jek kop ara tjän. Shji iē llēm Sbō kong dbaryo shrēya judíogarē li, e to jek tjän, ga miydororwa e go ga kjok owa shunyo shrē ara dbaryo li dörōe. Kjok eni ga dlung iirkē arae. E kjīshko ga shji jek dlung kjing go ga shji sjēke. Eni ga nopga jek löng li poshduna Pablorē, tjlē ga

¹⁰ «Domerga, in ga shji jek löng ēre kong llēbo wen owa, shji kyyong kēsbang ēre jer bi shjiryo, bi llēbo tjeng kēs wle tjok. Erō llēme. Shji ēmdē ga jer bakoe. Shji ber löng na dey» le.

¹¹⁻¹² Gueniyo ga kyyong tjyozlong shtoyo eshko li, kjok owa dbaryo ga shji löng shto eshko ga p̄lú llēme. E kjīshko ga kyyong sogo li, ba kyyong söga shäng li, e tjlē lok ēngkwaga kägäyo li kong ga «Shji jek dey» le. Nopga llamo löng kēs li wotjlik jong e kjoyo bakoe. Tjlē lok ga «Shji opshik jūshko dwayo dey. Tjliy, shji jek Fenice kjokyo ga buere iy wlo. Eshko ga kjok owa dbaryo ga shji löng shto eshko ga p̄lú» le. Fenice kjokyo, e kyyong tjyozlong kjokyo buk Creta kjokyo obi. Eshko ga dlo jer shwo lēkong li iy ga wēlēe. Kuya Juliorē ga tjlkwo baīya lok li kolara, Pablo i lira kolara llēme.

Dlung kjing kjok owa, p̄luk ara

¹³ Eshko ga p̄luk li tjwe jong dlung buk kēs shwo lēkong, gueniyo wore. E kjīshko ga wotjlik lok ga «Shji to ga bue» le. Eni ga ba drōng sho kyyong shakklo kēsbang lona jer dlung roshko li shira lok tēm kyyong li roshko irōng obi, ga tjawa opshino jek löng dlung tjrēko Creta li kjako.

¹⁴ Gueniyo wop tjok ga p̄luk tjwe jong kjrina obi, dlung tjrēko li shwo lēkong shara, dbo ara anmoyō, p̄luk li kowēba Nororiental,

¹⁵ ga tjawa bakwara arae. Eni ga kyyong kēsbang li bojonwa ber buk p̄luk li shwo lēkong lērwa ga äe. E kjīshko ga kyyong li rayorowa söya p̄luk lirē om go äär kjone ga eshko.

¹⁶ Ga tjawa söra to jek dlung tjrēko buk chirawa ko Cauda p̄lor dew lēkong. Eshko ga p̄luk dbo ara llēme. E kjīshko ga kyyongwa chirawa söra pjang kjlara li irgo kjro go, e poyonwa jem kjlara li roshko lērwa. Ga tjawa kong pak twara ara, gueniyo ga poyonorwae.

¹⁷ E irgo ga kjoyong kësbang li doyo pjirra domerga lirë lok tuk, war llëm wlo le. Eshko ga tjlë lok ëng kong ga «Shji söya pjluk kjwerë jek äar jong bo buk kjweshko ko Sirte lishko. Kjweshko ga kjone kjoneshko ga ro chira, ga shji kjoyong pjë, war bi shjiryoy» le eni, ga bangkjrara lok arae. E kjishko ga shwong kjoyo shtëgro ara pje lok pjang kjomo pjluk shakklo kjoyong jëk wlo li, e lona lok ter töshko, söya pjlukdë jek eshko llëm wlo, ga kjoyong li rayara lok söga pjlukdë om go shara.

¹⁸ Wëshko ga dlung kjing go li pjluk ara obi, tjawa bakwe dbo ara iyadoe. Eni ga kjoyong sögaga kjarga löng ba llëbo söya tjeng soynekklo kës li dbuk lok jer dlung roy.

¹⁹ Wëshko ga ba orkwo om go li goshko ga shwong kjoyo shtëgro ara li dbura lok jer dlung roy, kjoyung sho llë, kjor llë kjoyong shakklo llë li tjok bakoe.

²⁰ Dbar kop ara ga kjok owa owa, pjluk tira llëm dlung kjing go, dlung iirkë arae. E wopro ga dlo wen llëm, dbala ëmdë llëm bakoe. Eshko ga tjawa to jek löng kjone miydërwa sira llëm, ga tjawa där, e koshërwa ame, e woyojerorwa pjire.

²¹ Eshko ga tjawa löng loydë llëm dbar kop ara tjän. Eni kuzong ga Pablo kojono shäng nopga löng li tjrëko, ga tjlë ga «Domerga, shji löng Creta kjokyo obishko ga tja koloromi kjwe ga shji to löng song jüni llëm, ga bomi llëbo jeno bomi shjiryoy llëm bakoe.

²² Gueniyo eni tjok ga rokër bomi kong ga pjäy dbokjrozong. Ëye löng jüshko ga wolon kjlara llëme. Gueniyo kjoyong kësbang ërera jer bi shjiryoy.

²³ Sbö, e bor sogo, ga tja parkë shäng ba kong iyado. Luna shkëyo ga ba parkaga kjok dogo so ichara weno shäng bor kong kjlara,

²⁴ ga tjlë bor kong ga “Pablo, llëye bangkjrëp llëme. Pja jongya pjluk kësbangyo sök Roma kjokyo li bokshto, pja llgweya wlo. Bop kjishko ga nopga löng kjoyong kësbang roshko kjlobi kjwe wolon llëm, döya Sbörë uunkong” le.

²⁵ E kjishko ga pjäy dbokjrozong. Sbö, e koshër ga shji kjimte jlökooyo, lara ba parkaga lirë bor kong sorë li eni.

²⁶ Gueniyo ga shji söya pjlukdë äar dlung tjrëko pjang kjrina, ga kjoyong ëre pjë dlar ber buk eshko» le.

²⁷ Eshko ga öötong dbar sak kjwara kjingsho pkëng (14) ga tjawa bakwe pjlukdë jek löng dlung ko Adriático* li kjing go obi. E shkëyo kjok rong dik ga kjoyong sögaga li tjlë ëng kong ga «Shji ääto pjöshko dikjoyoye» le.

²⁸ Ga dlung li ro kjöm, e tjlina lok ba tjlökklo go, ga beno ro wop orkwo jyäglo† pjloglo sak kwong (80). Wop tjok obi ga tjlina lok jek obi, ga beno ro wop orkwo jyäglo pjloglo sak tjer (60).

²⁹ Eshko ga bangkjre lok ara, pjë ak go le, ga dröng sho kjoyong shakklo këskes lona jer dlung roshko kjwo pkëng (4) kjoyong si lëkong, kjoyong li jëk ame wlo. Eni ga beno löng eshko syöshë, epga kjok shrän löng së obi wlo le.

³⁰ Eni ga kjoyong sögaga li tök woydë kjoyong li roshko dwayoy le, ga opyorgö löng kjoyong chirawa li long jer dlung kjing kjoyong kësbang li ne lëkong. Sharyara eni, dröng sho kjoyong shakklo löya wlo lara, miga tök wlo le.

³¹ Gueniyo eshko ga Pablo tjlëno ëngkjwagaga löng li kong, ba kägäyo li kong bakoe. Tjlë ba kong ga «Kjwepga kjwe ber löng kjoyong kësbang ëre roshko llëm ga pjäy där llëme» le.

* 27:27 Eshko dbaryoy ga dlung kowëba **Adriático** li, e dlung kowëba Adriático eerishko li llëme. E oblë.

† 27:28 **Orkwo jyäglo pjlara**, e **centímetro sak pkëng kjingsho shkëng (45) dik**.

³² Eni ga kjang chirawa löya kjang sögarë löng li, e kjangyo zara engkwagaga lirë tas tas, jer lono dlung kjang go, ga jenoe.

³³⁻³⁴ E irgo ga kjok shränto ga Pablo tjlä nopga löng eshko uunkong kong ga «Öötong dbargwo sak kwara kjingsho pkëng (14) tjän ga pjây löng woydë, ga pjây ioydë llëm bakoe. E kjishko ga rokër bomi kong ga pjây ios sira. Pjây löng së wlo ga woyde ga pjây ië. Eni ga pjây wolon kjlara llëm, bomi käkzong ëmdë ga jer pjlara llëm bakoe» le.

³⁵ Lara eni pjir ga pjlung shosho suk pjir kjrara tjeng kwara ba wloshko, ga syöshono Shö kong, tjlä ga «Dli ëre tworop borwa kong. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le nopga tjeng kës li bokshto. Eni ga tora bëy ga uarae.

³⁶ İya uunkong lirë ga wokjankono, ga iono lok bakoe.

³⁷ Tjawa löng kjang li roshko uunkong ga doglo sak dbaw pjloglo pjök kjingsho sak kjäk kjingsho tjer (276).

³⁸ Ga iono lok woydara bayo kjöm ga eni. E irgo ga pjlung shosho söya tjeng kjang roshko kës li dbura jer dlung roy dret, kjang li wënyë wlo le.

³⁹ Kjok shräno pjir ga tjawa löng kjokyo kjone miyde kjang sögaga lirë llëme. Gueniyo İya lok ga bo jem buk eshko kjrina, la sho tjok. Eni ga wotjlik lok ga «Kjang ëre tjyë këgo sit ga buere İy» le.

⁴⁰ Ga ba dröng sho kjang shaklo kës kës lona jer tjeng dlung roshko li, e kjangyo zakza lok tas tas beno tjeng dlung roshko eshko. Ga ba kjlongkwang lok si lëkong ba llgwekklo li kjangyo döra bakoe. E irgo ga shwong kjoyo pjluk shaklo li, e poyona lok kara ba kjang li ne lëkong, bakwe pjlukdë jek këgong pjöshko wlo lara.

⁴¹ Gueniyo to jek jong la sho töno tjeng dlung roshko li bët ga kjang li llikong beno buk la sho li roshko. Eshko ga ne lëkong li llikong beno jong wir ame, ga si lëkong li, e shpoya dlung pjublunyorë ara, ga dlontong kwangyo dboy dboy.

⁴² Eni ga engkwagaga li tjlä eng kong ga «Nopga dëy, söy tjeng kjwe zröy dret dey, llëm ga ichëy jek wë İ ga tök lok drete» le.

⁴³ Gueniyo woyde ba kägäyo lirë ga Pablo zröya llëme le, ga tjlä engkwagaga li kong ga «Wëyë, zröy llëme. Èye wë pjlu ga optë jer dlung roy bäm go, jek wë İ äär pjë jong pjöshko.

⁴⁴ Llamo löng oblë jek kjorkwang kjang go, llëm ga kjang dlontong kwangyo go bakoe» le.

Eni ga tjawa kayo döktong pjir, öötong pjöshko beno löng së uunkong.

28

Pablo shäng dlung tjrëko ko Malta

¹ Eshko ga tjawa kayo döktong pjono löng pjöshko uunkong irgo ga miydororwa ga dlung tjrëko li ko Malta.

² Kjok eshko li noyo tjok, ga tjawa dara yötso tjë jikong. Eshko ga shunyo shrë pjang ara, smo ara bakoe. Eni kuzong ga iök boktöna lok, ga tjawa rokara uunkong ba zlong bäng, iökkok eshko wlo.

³ Eshko ga Pablo löng dogro töno kjlöbö, ga dbuya shäng iök li roshko. Eshko ga iök li kjlik ara kjishko ga dgur brik buk eshko kjlara, ga Pablo uara ba orkwoshko, ga dgur li beno pjang ling ba orkwo go.

⁴ İya kjok eshko sopgarë ga tjlä lok eng kong ga «Domer kjwe owa, no zrök ä wleniyo dikjoyoe. Döktong tek dlung kjang kjok owashko dwayo ëmdë ga bi

sbō shäng kjlara kowëy Kajok llgwegaga Bek li, domer kjwe woyde ber shäng së llëme» le.

⁵ Gueniyo ga dgur li sringza Pablorë buk iök pjë jong ri ri li roshko, ga llëye shäryono Pablo kong llëme.

⁶ Eshko ga löng tjë jikong li wotjlino ga «Kjwe orkwo dguë jekdo, llëm ga jek buk rish wolon jekdoro» lara. Gueniyo koshe löng kjër ga dguë sira llëme. İya lok ga llëye shäryë ba kong llëm ga wotjlik lok oblë, tjlä lok ga «Bi sböpaga kjlarayo li kjwe» le.

⁷ Dlung tjrëko eshko so ichaga ko Publio. Ga tjawa tjyono löng lishko ga kjok ber buk soshko kjrina baiya. Eni ga tjawa wlojkrara, dara yötso ba ushko dbargwo mya.

⁸ Eshko ga Publio data buk swlo ara ba bukklo kjing go, kjlik ara, roshkwë ara bakoe. Eni ga Pablo jek öötong shäng ba ik. Eshko ga syöshtono Sbō kong ba kjishko. E irgo ga orkwo iono ba kjing go, ga poptara beno pjilü.

⁹ Roy kuya swlopga tjeng dlung tjrëko oblërë ga shrono löng Pablo shwoy uunkong, ga poptara pjire.

¹⁰ Eni ga kjok eshko sopga beno löng woowa llëm borwa kong. E kjishko ga tjawa kong llëbo twara arae. Ga tjawa brikshko ga llëbo woydororwa borwa kjimtoklo irbo wlo li, e twara lok borwa kong pjire.

Pablo jek öötong shäng Roma kjokyo

¹¹ Eshko ga kyyong kësbang pjang kjlara tek Alejandria kjokyo dwayo, pjang kjok owa jek pjir li koshë. Kyyong li poglo go ba sböpaga do pjök li jyäglo tak lok. Ba sböpaga li kowe lok Cástor, Pólux. Eshko ga tjawa löng dlung tjrëko li öötong moglo myashko ga tjawa opyono kyyong li roshko, ga tjawa opshino to dlung tjrëko li dwayo.

¹² Ga tjawa jek öötong löng kyyong tjyozlong kjokyo ko Siracusa, ga tjawa beno löng eshko dbargwo mya.

¹³ E irgo ga tjawa jek löng dlung sor go jek äär löng Regio kjokyo. Wëshko ga pjluk tjwe jong borwa irgo, ga tjawa opshino toe. E wëyo obi ga tjawa jek öötong löng Puteoli kjokyo.

¹⁴ Eni ga tjawa opshino kyyong roshko dwayo. Eshko ga pjeyoga Jesús tjlökwō kjraga wlënorwa löng kjlöbö, ga tjawa mana ber löng ba tjok sondë kjwara wlo le, ga tjawa beno löng. E irgo ga tjawa opshino to jek Roma kjokyo pjö lëkong.

¹⁵ Eshko ga tjawa roy kura pjeyoga Jesús tjlökwō kjraga löng Roma kjokyo lirë tjän. Eni kuzong ga kjone kjone opshino jer löng borwa koshë irbo. Kjong kjong jer löng borwa koshë llëbo soynezzong shtoyo ko Apio, kjong kjong jer löng kjok kjrina obi, oba pozlong uyo lok mya lishko. Ga jer löng borwa koshaga li İya Pablorë ga beno shäng wopjilü, dbokjrono jek obi, ga tjlä Sbō kong ga «Tjawa kjimtorop kësbange. Tja wopjilü bop tjok» le. Ga epga jek iröng borwa tjok.

¹⁶ Tjawa öötong löng Roma kjokyo ga kjok llgwegaga löng eshko li, Pablo iara lok beno shäng no shdüzlong uyo roshko llëme. Kong u wlëna kjwara, iara beno sök eshko tjoksa, daga beno shäng ba tjok kjlara erä.

Pablo Sbō tjlökwō roy löno shäng Roma kjokyo

¹⁷ Öötong dbargwo mya ga judioga löng Roma kjokyo tjwlo këskes wleniyo li mana Pablorë tek ba shwoy. Ga töno shrono löng ba shwoy ga Pablo tjlä ba kong ga «Pjeyoga, llëye shäryoror owa bi pjeyoga judioga kong llëm, bi tjlapgaga

tek dēnashko so sdēkwo wloyo llēm bakoe. Gueniyo ga tja sharaba shäng Jerusalén kjokyo, ga tja twaraba beno tjeng Roma sogga wloshko, tja shdüya lok wlo.

¹⁸ Eshko ga tja kong llēbo kjakrokara lok ara, ga llēye wlēna bor tjok, tja ber zrókko wlo llēme. E kjīshko ga tja raye lok woydē.

¹⁹ Gueniyo ga woydara judioga lirē eni llēm, ga tjlēno lok ara bor wloyo. E kjīshko ga tja llēye shāryēr wlo ame, ga rokoror Roma so li kong ga tja llgweya pjlu kēsbangyo sök Roma kjokyo lirē om go loror eni, ga tja ichara lok tek na e kjīshko.

»Eni gueniyo ga tja tek shäng bor pjeyoga rotaga tjlappaga li kong llēme.

²⁰ E kjīshko ga pjāy manor, pjāy in wlo, shji lan èng tjok wlo bakoe. Woydoror ga pjāy ommyidē pjlu ga no pjluoyo iche le Sbörē koshëy shji Israel tje yoga uunkongdē löng li, koshër shäng li e. Tja pjrik shäng na dröng sho pjang ère go, tja parkē ba kong kjīshko» le.

²¹ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Tjawa kong kjibokwo ichayde lok tek Judea kjokyo dwayo bop kjīshko llēme. Pjeyoga judioga shrono tek ey dwayo èmdē ga llēye layde owa bop kjīshko borwa kong llēm bakoe.

²² Gueniyo miydërwa ga kjone pogo ga oba tjlē ara nopga tjlökwo kjrägaga löng bopoya dik li wloyo. E kjīshko ga pja wotjlik llē miydërwa woydē» le.

²³ Eni ga dbar iara lok beno jong kjwara, tön èng tjok obi wlo le. Dbaryo öötong ga nopga tōno ara Pablo sök lishko. Kajok shröngteng äär jong kjok sèng go ga Sbō ber no pjluoyo sorē li roy lara ba kong ara. Ga llēye lara Moisés, Sbō tjlökwo lagagarē tek dēnashko li, e pjllölgwera ba kong, no pjluoyo iche lara Sbörē li, e Jesús jlōe le lok wlo.

²⁴ Kuya lok ga kjong kjong Pablo tjlökwo kjrono, gueniyo llamora omtjlökwo kjrē woydē llēme.

²⁵ Eni ga woyotjlīya beno löng kjrinaso llēm kuzong ga opshik toe le löng. Eshko ga Pablo tjlēno ba kong, pjir wlo. Tjlē ga «Dēnashko ga tjlökwo lara Sbō Sëyarē ba tjlökwo laga tek dēnashko so Isaiás kong, le bomi tjlappaga löng li kong wlo. Ga tjlökwo lara pjlo beke. Tjlēno beno eni:

²⁶ »«Pja nom tjlē bor nopga ère kong ga
'Kumi löng kjër ga llē loklo miydēmi löng llēme.

İmi löng kjër ga llē İgömi llēme' lēp ba kong eni.

²⁷ Nopga ère, llēye kuya woydē llēme.

Kwongwo bäng bängzak lok tuke.

Bokkwo llino lok tuk bakoe.

Shāryara eni,

llēbo İya lok ba bokkwo go llēm wlo,

llēbo kuya lok ba kwongwo go llēm wlo,

opping lok sira llēm wlo,

optwē bor kong llēm wlo,

epga dör llēm wlo bakoe.»*

²⁸⁻²⁹ »E kjīshko ga woydër ga miydēmi pjlu ga no döya Sbörē li roy beno nopga judio llēm wleniyo kong bako tjan, ga epga omkjër» le.†

³⁰ Eshko ga Pablo beno shäng eshko ba daga shäng li tjok lu pjloglo pjök ba u jong potjwlēya İli roshko. Nopga tje kjlobi ba İk ga wlokjre enidoe.

* **28:27** Isaiás 6.9-10. † **28:28-29** Tek dēnashko ga kjibokwo ère jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «... le. Kuya lok ga to lok pjir, jek löng tjlē ara èng kong irbo, tjlökwo kjlopwē kar kare.»

³¹ Ga Sbö ber no p̄luyo sorë li roy lara oba kong ara, ga lara Tjlapga Jesucristo kjishko ara bakoe. Tjlëshko ga llëye bangkjre llëm, ga barwaga ërë llëm bakoe.

Carta a los Romanos **Kjibokwo ère tara Pablorè Roma sogpa kong** **Kjibokwo ère sorè**

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng Roma kjokyo ara. Epga ara judío llëm wleniyo, gueniyo kjone kjone judío. Judíoga li wotjlíno ga epga kjrara Sbörè bäm go kjíshko ga epga tjwłó ara, nopga judío llëm wleniyo li kjinmo. Eni ga Pablo jek woydè ba ik jlökoyo, gueniyo dbar jek eshko włó wlëyde llëm obi. Eni ga kjibokwo ère tara ba kong, llëbo li llgweya włó, llëbo shäryara Jesucristorè ba kong li miyde pjłú włó bakoe. Woyotjłíkoba ga kjibokwo ère tara, sök no shdüzłong uyo roshko Corinto kjokyo lishko.

Roma kjokyo ga judíoga li wotjlíno ga epga äär ber pjłó bek Sbö bokso, kjok llgwekklo tara Moisésdè li söya bëy kjíshko, gueniyo kjibokwo ère go ga llëbo pina Pablorè ba kong ara. Judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e tjwłó bek Sbö bokso. Nopga uunkong llëbo owa shäryono, ga beno löng shdūya Sbörè włó. Gueniyo èye mär Jesús go ga ie Sbörè ber pjłó bek ba bokso, ga ber shdungko ame. Shärye eni nopga uunkong kong, judíoga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Kjibokwo ère go ga llëbo ère pina ba kong eni.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorè. Tja Cristo Jesús parkaga. Tja rokara Sbörè, tja iara beno shäng ba tjlökwö roy pjłú laga Cristo Jesús äska.

² Dënashko ga tjlökwö pjłú ère lara Sbörè ba tjlökwö lagaga kong jlökoyo, ga tara lok beno pjang ba kjibokwo go.

³ Tjłökwö ère, e bi Tjłapga Jesucristo roy layde. E Sbö Wa weno no, David tjëyo bakoe.

⁴ Ga wolono irgo ga woshrara Sbörè iröng obi dbo ara go. E go ga shji pina Sbö Sëyarè ga e no erö llëm, e Sbö Wa bakoe.

⁵ Sbö wopjłú li kjíshko ga tja rokara Jesucristorè beno ba tjłökwö roy laga ba äska, nopga judío llëm wleniyo rokër mär ber löng ba go włó, ba tjłökwö kóle lok włó, ba ko ie lok ber kësbang, tjwłó ara włó bakoe.

⁶⁻⁷ Sbö nopga löng Roma kjokyo, kjibokwo ère ichër jek bomi kong. Nopga rokara Sbörè ber Jesucristo i li pjây bakoe. Pjây woyde Sbörè ara.

Rokër bi Data Sbö kong, Tjłapga Jesucristo kong ga ba wopjłú li kjíshko ga pjây kjimte lok ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe.

Pablo syöshtono Sbö kong Roma sogpa kjíshko

⁸ Pjây mär löng Jesucristo go li, e roy shdóktong kjok kjwang jìkong. E kjíshko ga Jesucristo ko go ga tja tjłè bor Sbö kong ga tja wopjłú ba tjok bomi kjíshko lër eni.

⁹ Tja Sbö parkaga. Ba Wa roy pjłú lër shäng jlökoyo. Ga miyde Sbörè om go ga pjây woyoshrër iyado,

¹⁰ tja syöshtèshko ga rokër ba kong iyado ga tja äätè bomi kjokyo llëm obi ëmdé ga tja kjimte äär bomi ik eshko.

¹¹ Tja kjimtara Sbö Sëyarè ara, ga pjây in woydè jlökoyo, pjây kjimte eni bako włó, pjây dbokjrè e go włó.

12 Shji ëng kjimtë kar kar lotë bomi kong. Tja mär shäng Jesucristo go sorë li ñnomi ga pjây dbokjrë e go. Pjây mär löng ba go sorë li ñnor ga tja dbokjrë e go eni bakoe.

13 Pjeyoga Jesús tjlökwö kjruga, tja jek bomi ik loror ara, nopga löng eshko li pin, Jesús tjlökwö kjre lok wlo, shäryër shäng nopga judío llëm wleniyo kong kjok shto oblë oblë sorë ga eni. Lër bomi kong, miydëmi wlo. Gueniyo tja jek bomi ik lërshko ga llëbo wen bor kong ñyado.

14 Nopga tjlë Grecia so tjlökwore, de llëmde, nopga kjok miydë arare, de llëmde, e bor kong ga llëno llëme. Bek ga Sbö tjlökwö roy pjlu lër nopga judío llëm wleniyo löng kës li kong.

15 Tja jek woydë jlökoyo Roma kjokyo, Sbö tjlökwö roy pjlu lër bomi kong eshko wlo e kjishko.

16 Tjlökwö pjlu ëre lër wlo ga e lökyo bor kong llëme. E dbo ara. Ëye omtjlökwö kjrono ga döya Sbörë. Shärye eni judioga kong bäm go, e irgo ga nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Lër ga lökyo bor kong llëm e kjishko.

17 Miydëy tjlökwö pjlu ëre go ga shji ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, shji mär ba go kjishko, tak pjang ba tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga «Ëye mär Sbö go ga era ber pjlo bek ba bokso.»*

Sbö iirkë ara nopga owa kong

18-19 Nopga owa to löng llëbo owa shäryë oblë oblë, tjlökwö bek li miydëba llëm wlo. Gueniyo Sbö sorë miydëy wlo li, e miydara lok pjir tjän, pina Sbörë ba kong kjishko. E kjishko ga Sbö sök kjok dogo li iirkë ba kong lok ara, ga shdüya kjangshko ga ñgöy wëllë.

20 Kjok ëre shäryara Sbörë tek lëkong ga Sbö ñgöy llëme. Llëbo shäryara li iydë döe. Sbö sök jlö, e sorë, ba dbo ara li pjir llëm, e miydëy pjlu e go, kjok ëre shäryara tek lëkong. E kjishko ga «Miydororwa llëme» le nopga lirë ga äe.

21 Sbö miydara lok ëmdë ga iara beno lok kësbang, tjwlo ara llëm, «Tjawa wopjlu bop tjok» lara lok ba kong llëm bakoe. Opyono beno löng llëbo llëno llëm li woyotjlik erö, beno löng wotjlik drete.

22 Epga kjok miydë ara le lok ëmdë ga beno löng kjok miydë llëme.

23 Sbö wolon llëm, e tjwlo ara bakoe. Eni ëmdë ga poshrëya lok woydë llëm, ga rayara lok. Llëbo wolon wlo li jyäglo shäryara lok, no jyäglo, sënwa jyäglo, öng jyäglo, äya kjloshko so jyäglo bako, ga beno löng ba poshrëk shara.

24 E kjishko ga epga rayara Sbörë beno löng ba wotjlik owa li tjok, llëbo lökyo ara li shärye lok ëng tjok wlo.

25 Tjlökwö bek li rayara, Sbö miyde lok woydë llëm kjishko. Tjlökwö bek llëm li kjayde lok shara. Llëbo shäryara Sbörë li poshrëyde lok, gueniyo Sbö ba shäryaga lira poshrëra lok llëme. Era poshrëkko ñyado wlo. Ber eni.

26 E kjishko ga rayara Sbörë beno löng ba wotjlik owa, lökyo ara wleniyo li tjok. Walëga ëmdë ga domerga woyde ame, opyono beno löng llëbo shäryako llëm li shäryë ëng tjok shara.

27 Domerga eni bakoe. Walëga woyde lok ame, wotjlik pë domerga tjok erä. Llëbo shäryako llëm li shäryara ëng tjok. Eshko ga llëbo weno ba kong li beno ba shdungglo, llëbo owa shäryara li kjishko.

28 Sbö woyotjliya lok woydë llëm kjishko ga epga rayara beno löng llëbo shäryako llëm li shäryë erä.

* 1:17 Habacuc 2.4.

²⁹ Beno löng llëbo owa shäryë oblë oblë. Llëbo owa shärye, wotjlik dbur töng ba kong erö, wotjlik owa oblë kong, no zröya, ëng dboryë kar kar iir go, jyörkë, oblë iywa shjiktëng,

³⁰ oblë läywe owa, Sbö iywa shjiktëng, ëng äyoshhtë, krë ara, llëbo owa wlëya oblë oblë, ba data, ba mekë kole llëm,

³¹ wotjlik llëm, llëye le li shärye llëm, oblë woyde llëm, oblë songe le llëm bakoe.

³² Sbö tjlëno ga ëye opshäryë eni ga e zrökko. E miyde lok pjlü, gueniyo shärye löng eni wopjlü, oblë llëbo owa shäryë eni li iya lok ga löng wopjlü e kjishko bakoe.

2

Shji shdüya Sbörë beke

¹ Gueniyo ga «No oblë llëbo owa shäryono» lëy ë kong llëme. «Miydororwa llëme» lëmi ga äe. «No oblë llëbo owa shäryono» lëmishko ga pjây oprotë löng om go, pjây löng omshäryë eni bako kjishko.

² Miydëy ga ëye llëbo owa eniyo shäryono ga shdüya Sbörë beke.

³ Eni ga «No oblë llëbo owa shäryono» lëmi, gueniyo pjây löng omshäryë eni bako wleni ga miydëmi pjlü ga pjây shdüya Sbörë eni bakoe.

⁴ Miydëmi pjlü ga Sbö wopjlü ara anmoyö, shji shdüya maling llëm, iirkë bi kong maling llëm bakoe. Gueniyo llëbo owa shäryëmi löng li rayëmi llëm ga «E llëno llëme» lëmi llëme. Shji shdüya maling llëm, ba wopjlü li kjishko, gueniyo woyde ga llëbo owa shäryë löng li, e owa jlöe lëy, ga rayëy.

⁵ Gueniyo ga llëbo owa shäryëmi löng li rayëmi woydë llëm, llëye kumi woydë llëm kjishko. E kjishko ga Sbö iirkë bomi kong jëk këgong këgong, ga no llgwezlong dbaryoshko ga no llgweya beke.

⁶ Eshko ga no kjlara kjlara potjwlëya, llëbo shäryara dö li kjishko.

⁷ Ëye drön llëbo pjlü shäryë, ber tjwlö ara Sbö bokso wlo, äär ber löng së iyado ba tjok wlo ga ie Sbörë ber löng së iyado ba tjok.

⁸ Gueniyo ëye wotjlik ba kjishko dö, tjlökwö bek li kjre llëm, löng llëbo owa shäryë ga shdüya kjange.

⁹ Ëye löng llëbo owa shäryë ga kong llëbo iche owa ara, ber löng song jlö wlo. Shärye eni judiöga kong bäm go, e irgo ga nopga judiö llëm wleniyo kong bakoe.

¹⁰ Gueniyo ëye löng llëbo pjlü shäryë ga llëbo pjlü twe ba kong, ie ber löng tjwlö ara, ie ber löng wlëp bakoe. Shärye eni judiöga kong bäm go, e irgo ga nopga judiö llëm wleniyo kong bakoe.

¹¹ Shärye eni, shji uunkong llgweya bek kjishko.

¹² Ëye llëbo owa shäryono ga shdüya. Ëye kjok llgwekklo tara Moisésdë li miydono ga llgweya, kjok llgwekklo li go. Ëye kjok llgwekklo li miydono llëm ga llgweya, llëbo miydara li go.

¹³ Ëye ber pjlo bek Sbö bokso, kjok llgwekklo li miydara kjishko llëme. Ëye omkolono ga era ie ber pjlo bek ba bokso.

¹⁴⁻¹⁵ (Nopga judiö llëm wleniyo, kjok llgwekklo li miyde lok llëme. Gueniyo ga llëye shärye löng li pjlüre, de aware, e miyde lok pjlü, ga llëbo shärye owashko ga miyde lok ga e owa. Eni ga llëbo shärye lok pjlü, tak pjang kjok llgwekklo li go sorë li enishko ga miydëy e go ga kjok llgwekklo li tak beno pjang ba pjlugwo wleni, ga woyotjlüya löng om go.)

16 Llono ga Jesucristo iche Sbörë nopga uunkong llgwek, llëbo woyotjlina ba pjlúshko li kjishko. Sbô tjlôkwo roy pjlú lër oba kongshko ga lër eni iyado.

Judíoga, kjok llgwekklo tara Moisésdë

17 Pjây kjone kjone judíoga lëmi. Pjây mär kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, ga pjây krë ara, pjây Sbô nopga lëmi kjishko.

18 Llëye woyde Sbörë li miydëmi pjlú, llëye ber pjlú anmoyô li miydëmi pjlú bako, pjây oppino kjok llgwekklo li go kjishko lëmi.

19-20 Tjlôkwo bek li, kjok miydë li, e tak pjang kjok llgwekklo li go. Eni ga pjây wotjlík ga kjok llgwekklo li miydëmi pjlú kjishko ga pjây nopga kjok lögô llëm wleniyo bapshiga lëmi, pjây so iök shjiy kjoyo, nopga to löng kjok ro sî roy wleni li kong lëmi bakoe. Pjây opyë woydë ber löng nopga kjok miydë llëm li pingga, kjwozirga poshdungga bakoe.

21 ¿Eni ga pjây oba pingga, pjây om go opping woydë llëm ega? «Shji lürkë llëme» lëmi oblë kong, gueniyo pjây om go löng lürkë.

22 «Shji pë oma boy oblë tjok llëme» lëmi oblë kong, gueniyo pjây om go omshäryë eni. Sböpga jyäglo, e iywomi shjiktëng lëmi, gueniyo llëbo lüyotkëmi sböpga jyäglo li syô uyo roshko dwayo.

23 Pjây krë ara, kjok llgwekklo li kjishko, gueniyo kolëmi löng llëme. Eni ga Sbô iëmi löng tjwlô llëm,

24 tak pjang ba tjlôkwo go sorë li eni. Tjlë ga «Bomi kjishko ga Sbô ko li läywe nopga judío llëm wleniyorë owa.»*

25 Jlökooyo ga ëye kjok llgwekklo li kolë ga doyo jyâ tak pjir li ba kong ga tjwlô tjok. Gueniyo ëye omkolë llëm ga ba kong ga e tjwlô llëme.

26-27 Nopga doyo jyâ tak llëm wleniyo lira, kjok llgwekklo li kolara wleni ga beno löng doyo jyâ tak pjir wleni Sbô bokso. Gueniyo pjây kjok llgwekklo li miydaga, pjây doyo jyâ tak pjir bakoe. Eni ëmdë ga kjok llgwekklo li koloromi llëm kuzong ga epga ber löng bomi rotaga.

28 ¿Judíoga jlökoyo li ë? Ëye dataga judío dö ga e judío jlökoyo llëme. Ëye doyo jyâ tak pjir dö ga e judío jlökoyo llëm bakoe.

29 Nopga wotjlík bek ba pjlúshko li, judíoga jlökoyo li epga. Ëye doyo jyâ tak pjir, tak pjang kjok llgwekklo go sorë li eni ga e beno löng jyâ tak pjir jlökoyo llëme. Ëye ber jyâ tak pjir jlökoyo wlo ga woyde ga jyâ te Sbô Sëyarë ba pjlúshko wleni. Nopga eniyo poshrëga norë llëm, poshrëga Sbörë.

3

1 Eni ëmdë ga ëye judío, ëye doyo jyâ tak pjir, e llëno llëme lotë llëme.

2 Sbô tjlôkwo onmo li iara beno tjeng ba wloshko.

3 Gueniyo kjone kjone Sbô rayono pjire. ¿E kjishko ga llëye lara Sbörë ba kong jlökoyo li shärye eni llëme lëmime?

4 Eni llëme. Nopga uunkong jyörkë wleni ëmdë ga Sböra tjlë bek iyado, tak pjang ba tjlôkwo go sorë li eni. Tjlë ga

«Pja rotëbashko ga
tjlôkwo lorop kës li, e beke lëba eni.

Èbo llgwepshko ga

llgwerop beke lëba eni bakoe.»*

* 2:24 Isaiás 52.5; Ezequiel 36.22. * 3:4 Salmo 51.4.

⁵ No kjone kjone tjlë ga «Tjawa llëbo owa shäryono kjishko ga ikoba wëllë e go ga Sbö, e pjlo beke. E kjishko ga tjawa shdüya Sbörë li owa» le lok eni.

⁶ Miga eni llëme. ¿Sbö owa jlökoyo kjwe ga nopga löng kjok ëre kjing go li llgweya sorëro?

⁷ No kjone kjone obi tjlë ga «Tjawa jyörkono kjishko ga ikoba wëllë e go ga Sbö, e tjlë beke. Eshko ga Sbö beno kësbang, tjwól ara. ¿Eni ga tjawa shdüya llëbo owa shäryorowa li kjishko ega?» le lok eni.

⁸ Eni wleni kjwe ga «Llëbo owa shäryoydë dey, llëbo pjlu li wen wlo» lëy eni dey. No kjone kjone tjlë ga tjawa tjlëno eni le, miga e lorwarë eni llëme. Ëye tjlëno eni ga shdüya Sbörë beke.

Ëye sök pjlo bek llëme

⁹ ¿Eni ga shji judío kjishko ga shji pjlu, oblë kjinmore? Eni llëme. Judióga, nopga judío llëm wleniyo, e llëbo owa shäryono uunkong, lororwa sorë li eni,

¹⁰ tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Ëye pjlo bek Sbö bokso kjlara llëm,

¹¹ Sbö tjlökwo llë loklo miydaga ërë llëm,
Sbö wlëga ërë llëm bakoe.

¹² Sbö rayara nopga uunkongdë,
beno löng tjwól llëme.

Llëbo pjlu li shäryaga ërë llëme.»†

¹³ «Epga jyörkë erä.

Ga tjlökwo le lok li kjishko ga
nopga wolon.»‡

«Shji uara dgurdë ga shji wolon,
ga tjlökwo le lok li kjishko ga nopga wolon bakoe.»§

¹⁴ «Tjlë owa iyado,

llëbo wen owa oblë kong wlo.»*

¹⁵ «Wotjilk no zrök erä.

¹⁶ To löng kjone pogo ga no kjone kjone pjiya, kjone kjone ie ber löng woydë
ara bakoe.

¹⁷ To löng wlëp oblë tjok sorë miyde lok llëme.»†

¹⁸ «Sbö ëmdë ga hangkjre lok llëme.»‡

¹⁹ Miydëy ga kjok llgwekklo li twara Sbörë judióga kong, kole lok wlo. Shäryara eni, nopga uunkong llgweyashko ga llëye le lok ba kong ga ä wlo.

²⁰ Kjok llgwekklo kës li kolaga ërë llëme. E kjishko ga ëye ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li kjishko llëme. Kjok llgwekklo li twara beno e kong wlo llëm, twara beno shji llëbo owa shäryé li miydoklo wlo erä.

Nopga ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, mär Jesucristo go kjishko

²¹ Nopga ber pjlo bek Sbö bokso sorë li tara beno pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, kjibokwo tara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li go bakoe. Ga eerishko ga e pina Sbörë bi kong wëllëe. Nopga ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li kjishko llëme.

²² Nopga ie ber pjlo bek ba bokso, mär Jesucristo go kjishko erä. Nopga uunkong döya eni, judióga, nopga judío llëm wleniyo bakoe.

† 3:12 Salmo 14.1-3; Salmo 53.1-3; Eclesiastés 7.20. ‡ 3:13 Salmo 5.9. § 3:13 Salmo 140.3. * 3:14 Salmo 10.7. † 3:17 Isaías 59.7-8. ‡ 3:18 Salmo 36.1.

²³ Nopga uunkong llëbo owa shäryono, llëye woyde Sbörë shärye wlo li shäryaga ërë llëme.

²⁴ Gueniyo Sbö wopjlu li kjishko ga nopga döya ba shdungglo dbo dorko dwayo iguing, Cristo Jesús wolono ba kjishko li kjishko. Nopga ie ber pjlo bek ba bokso eni.

²⁵⁻²⁶ Jesucristo ichara wolon, owa pjang nopga go li löya ber dret ga pjlu wlo, mär löng srëng kwono li go kjishko. E kjishko ga beno löng shdungko ame. Shäryara eni, llëbo shärye bek iyado li pïya nopga kong wlo. Dënashko ga nopga shduna llëbo owa shäryara li kjishko llëm, iirkë maling llëm kjishko. Gueniyo eerishko ga ëye mär Jesús go ga ie ber pjlo bek ba bokso. Miydëy e go ga llëbo uunkong shärye bek iyado.

²⁷⁻²⁸ ¿Eni ga shji krë llë kjishko ga pjlu? Shji krë llë kjishko ga äe. Miydëy pjlu ga nopga ber pjlo bek Sbö bokso, mär Jesús go kjishko, kjok ilgwekklo li kole kjishko llëme. Eni ga shji krë llë kjishko ga äe.

²⁹ ¿Ga Sbö, e judiöga Sbö eröre? Eni llëme. E nopga judiö llëm wleniyo Sbö bakoe.

³⁰ Sbö sök kjaraso eröre. Nopga doyo jyä tak pjir li ie ber pjlo bek ba bokso, mär löng Jesús go kjishko. Nopga doyo jyä tak llëm lira ie ber pjlo bek ba bokso, mär löng Jesús go kjishko bakoe.

³¹ ¿Eni ga pjäy wotjlik ga tjawa mär löng Jesús goshko kuzong ga kjok ilgwekklo li ber tjwlo ame lorwarë löng eni lëmire? Eni llëme. Kjok ilgwekklo li tjwlo ara lorwarë.

4

Abraham iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, mär ba go kjishko

¹ ¿Era eni ga bi kjökë Abraham lira, llëbo weno ba kong dënashko li, shji opping ba go llë?

² E beno pjlo bek Sbö bokso, llëbo pjlu shäryara li kjishko kjwe ga krë ga pjluë. Gueniyo krë Sbö bokso ga äe.

³ Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Abraham iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, ba tjlökwö kjrara, ga mär beno shäng ba go li kjishko.»*

⁴ No kjlara parkë oblë kongshko ga parkaga li potjwlëya. Eshko ga e ba sëngglo lëy llëm, e pak shäryara ba kong li potjwlëyde.

⁵ Gueniyo nopga owa wleniyo ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, epga mär ba go kjishko, llëbo pjlu shäryara lok ba kong li kjishko llëme.

⁶ Bi tjlapga tek dënashko so David tjläno eni bakoe. Tjläno nopga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso kjishko. Epga iara beno pjlo bek ba bokso, llëbo pjlu shäryara lok kjishko llëme. Eni ga beno löng wopjluë. Tjläno beno eni:

⁷ «Ëye, owa pjang ba go li löna Sbörë beno dret, shdüya ame wlo ga era ber wopjluë.

⁸ Ëye, llëbo owa shäryara li woyoshre Sbörë ame ga era ber wopjlu bakoe.»†

⁹ Abraham iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, mär ba go kjishko lororwa eni tjän. ¿Eni ga ba wopjlu li beno nopga doyo jyä tak pjir li kong eröre? Eni llëme. E beno nopga doyo jyä tak llëm li kong bakoe.

¹⁰ Abraham iara beno pjlo bek ba bokso, doyo jyä tak llëm obishko.

* 4:3 Génesis 15.6. † 4:8 Salmo 32.1-2.

11 Lu to jek ara irgo ga ichara Sbörë doyo jyã të, iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, mär ba go kjishko tjän li jyãglo. Eni ga beno nopga doyo jyã tak llëm mär Sbö go, ie ber pjlo bek ba bokso wlo li data wleni.

12 Nopga doyo jyã tak pjir lira mär Sbö go, Abraham omshäryono doyo jyã tak llëm obishko dik wleni ga Abraham beno ba data wleni bakoe.

13 Sbö tjläno Abraham kong jlökoyo, ba tjëyo tek ber ba irgo li kong ga kjok uunkong ère twe ber ba kong lok lara eni. Tjlökwo li kjrara lok, ga mär beno löng Sbö go. E kjishko ga iara beno pjlo bek ba bokso. Tjlökwo li beno ba kong e kjishko, kjok llgwekklo tara Moisésdë li söra bëy kjishko llëme.

14 Eni ga shji iche mär kjok llgwekklo li go, tjlökwo lara jlökoyo li kjrëy wlo kjwe ga shji mär Sbö go li tjwlö llëm, tjlökwo lara jlökoyo li tjwlö llëm bakoe.

15 Kjok llgwekklo, e kolako. Eni ga èye kjok llgwekklo tjok wleni ga kole llëm ga shdüya Sbörë. Gueniyo èye kjok llgwekklo llëm wleni ga shdüya llëm, llëbo kolako ba kong llëm kjishko.

16 Eni ga Sbö wopjlu li kjishko ga llëbo lara Abraham kong jlökoyo, Abraham mär ba go kjishko. Eni ga tjlökwo li ber nopga uunkong mär ba go Abraham dik li kong, kjok llgwekklo li kolagaga kong dö llëme. Eni ga Abraham beno nopga uunkong mär Sbö go baïya dik li data wleni,

17 tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga «Pja ioror beno tjëyoga ara data.»‡ Tjlökwo ère lara Sbörë ba kong jlökoyo, tjlökwo lara ba kong bäm go li kjrara, ga mär beno shäng ba go kjishko. Nopga wolono tjeng li woshre ga pjluë. Eni ga èye wentë llëm obi ga iche wen ga pjlu bakoe.

18 Llëbo lara Sbörë Abraham kong jlökoyo, gueniyo shärye sorë miyde Abrahamdë llëme. Eni ëmdë ga tjlökwo li kjrara, ga beno sök ba koshë. E kjishko ga beno tjëyoga ara data, lara ba kong sorë li eni.

19 Eshko ga lu pjloglo sak dbäw (100) dik kjishko ga miyde pjlu ga wapga ame. Ba boy Sara wapga ame li miyde pjlu bakoe. Eni ëmdë ga beno shäng mär Sbö go jlökoyo.

20 Sbö tjlökwo li jyö lara llëm, shärye eni llëm kjwe lara llëm bakoe. Beno shäng mär ba go erä, ga poshrëra ara.

21 Eshko ga miyde pjlu ga Sbö dbo ara, llëye lara ba kong jlökoyo li shärye eni wlo.

22 Tara Sbörë beno pjlo bek ba bokso e kjishko,

23 tak pjang ba tjlökwo go sorë li eni. Gueniyo tak pjang ba kong dö llëm,

24 tak pjang bi kong bakoe. Shji uunkong mär löng Sbö go ère ie ber pjlo bek ba bokso. Bi Tjlapga Jesús woshraga iröng obi li e.

25 E ichara wolono, owa pjang bi go li potjwlëkklo, ga woshrara iröng obi, shji ie ber pjlo bek ba bokso wlo.

5

Shji löng wlëp Sbö tjok

1 Eni ga shji mär Tjlapga Jesucristo go kjishko ga shji iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, ga shji iara Jesucristorë beno wlëp Sbö tjok shara.

2 Shji mär löng Cristo go kjishko ga shji kjimte Sbörë iyado, ba wopjlu li kjishko. Ga shji äar ber löng baïya dik li koshëy löng wopjluë.

3 Miydëy ga shji shdungoba li ber bi kong pjlu, shji dbokjrë wlo, shji ber löng wokjang wlo bakoe. E kjishko ga eerishko ga shji shdungoba wleni ga shji löng wopjluë.

‡ 4:17 Génesis 17.5.

4 Shäryoroy eni ga Sbö ber wopjlu bi tjok. E kjishko ga llëbo pjlu shärye bi kong li koshëy ber löng wopjluë.

5 Ga shärye eni jlökoyo. Bi go ba Sëya ichara beno kësbang bi tjok, ga shji woyde Sbörë ara li pina bi kong wëlle. Miydëy e go ga llëbo pjlu koshëy löng li shärye eni jlökoyo.

6 Shji opdök om go ga äe. Gueniyo Cristo wolono bi kjishko, Sbö woydëy löng llëm obi gueniyo.

7 No optwë wolon oblë kjishko ga kjange. Kjone kjwe optwë eni, no pjlo bek wleniyo kjishko.

8 Gueniyo shji woyde Sbörë ara li pina bi kong eni: Shji löng llëbo owa shäryë obishko ga Cristo wolono bi kjishko.

9 Shji iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, Cristo wolono, srëng kwono li kjishko. Miydëy e go ga no llgwezlong dbaryo ga Sbö iirkë bi kong llëm, ga shji shdüya eshko llëm bakoe.

10 Dënashko ga shji Sbö wloyoga obishko ga shji iara beno löng wlëp ba tjok, ba Wa wolono li kjishko. Ga ba Wa sök së obi kjishko ga shji döya bi shdungglo dbo dorko, ga shji ie ber löng së iyado ba tjok.

11 Gueniyo erö llëme. Shji iara Sbörë beno löng wlëp ba tjok, bi Tjlapga Jesucristo kjishko. Shji löng wopjlu e kjishko bakoe.

Adán, Jesucristo

12 Dämärshko ga domer kjlaraso llëbo owa shäryono, ga beno shäng wolon wlo e kjishko. Eni ga nopga uunkong beno löng wolon wlo, uunkong li llëbo owa shäryono kjishko.

13 Kajok llgwekklo tara Moisésdë li twayde Sbörë nopga kong llëm obishko ga nopga löng llëbo owa shäryë tjän, gueniyo kjok llgwekklo llëmshko ga ëye ie Sbörë ber löng shdungko, kjok llgwekklo li kolara llëm kjishko llëme.

14-15 Eni ëmdë ga Adán dbaryo äar jong Moisés dbaryoshko ga nopga wolono. Adán llëbo owa shäryono, tjlökwo lara Sbörë ba kong li kolara llëm kjishko. Epgara llëbo owa shäryono, eshko ga kjok llgwekklo llëm gueniyo.

Adán llëbo owa shäryono, ga nopga uunkong beno löng wolon wlo, llëbo owa shäryara domer kjlarasorë li kjishko. Llëbo shäryara Jesucristorë li, e beno eni bakoe. Ba kjishko ga nopga döra Sbörë ara, ba wopjlu li kjishko, ga tjwlö shira llëme. Miydëy e go ga Sbö wopjlu li tjwlö ara, llëbo owa shäryara Adándë li kjinmo.

16 Llëbo owa shäryara domer kjlarasorë li kjishko ga nopga uunkong beno löng shdungko. Gueniyo Sbö wopjlu li kjishko ga shji llëbo owa shäryono ara ëmdë ga shji iara beno pjlo bek ba bokso.

17 Domer kjlaraso llëbo owa shäryono li kjishko ga nopga uunkong beno löng wolon wlo. Gueniyo Sbö wopjlu li tjwlö ara e kjinmo. Jesucristo kjishko ga ëye iara beno pjlo bek ba bokso ga ie ber löng së iyado ba tjok, ga tjwlö shiya llëme.

18 Domer kjlaraso llëbo owa shäryono li kjishko ga nopga uunkong beno löng shdungko. Eni ga domer kjlaraso llëbo pjlu shäryono li kjishko ga nopga uunkong ber löng së iyado Sbö tjok ga pjlu, ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso li kjishko.

19 Domer kjlaraso Sbö kolono llëm kjishko ga nopga uunkong beno löng llëbo owa shäryaga erä. Eni ga domer kjlaraso Sbö kolono kjishko ga nopga ara iara beno pjlo bek ba bokso.

²⁰ Kajok llgwekklo tara Moisésdë li twara Sbörë nopga kong, llëbo owa shärye löng li miyde lok jek këgong wlo. İna lok e go ga llëbo owa shärye löng li kësbange. E go ga miydara lok ga Sbö wopjlu li kësbang bakoe.

²¹ Dënashko ga llëbo owa li, shji wlëna, iara beno löng wolon wlo. Gueniyo eerishko ga Sbö wopjlu li, shji wlëna, ga shji iara beno pjlo bek ba bokso bi Tjlapga Jesucristo kjishko. E kjishko ga shji iara beno löng sê İyado ba tjok.

6

Shji wolono wleni, shji löng sê jlökoyo bakoe

¹ ¿Eni ga llë loydë? ¿Shji llëbo owa shäryë jek këgong, Sbö wopjlu li İy jek këgong wlo loydëre?

² E loydë llëme. Eye wolono ga ichëy llëbo shäryë ga äe. Shji iche bi wotjlik owa lirë ame eni wleni bakoe. ¿Eni ga shji ber löng llëbo owa shäryë sorëro?

³ Shji waraba jer di roshko, shji tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko. E shji wolono ba tjok wleni loklo. ¿E miydëmi llëmdo?

⁴ Cristo wolonoshko ga jnenaba buk sakshko. E irgo ga woshrra Data Sbörë iröng obi, ba dbo ara go. Ga shji waraba jer di roshko li, e shji wolono, jnenaba tjeng ba tjok bako wleni loklo. Shji opshik tëm di roy dwayo iröng obi li, e shji beno löng tjaglën wleni loklo bakoe.

⁵ Shji tönö beno tjeng ba tjok, shji wolono ba tjok wleni kjishko. Miydëy e go ga shji woshre Sbörë iröng obi ba tjok wleni bakoe.

⁶ Bi wotjlik owa dënashko li, e lök beno pjang kjlös go Cristo tjok wleni, shji iche llëbo owa shäryë ame wlo, shji ber tjeng ba dbo dorko ame wlo bakoe.

⁷ Shji wolono wlenishko ga shji beno ichaga llëbo owa lirë ame.

⁸ Shji wolono Cristo tjok wleni kuzong ga miydëy ga llono ga shji ber löng sê ba tjok bakoe.

⁹ Miydëy ga Cristo woshrra Sbörë iröng obi kuzong ga wolon ame, beno shäng sê İyado wlo.

¹⁰ Wolono pjlaraso, owa pjang nopga uunkong go li potjwlëkklo, ga wolon ame. Beno sök sê, llëye woyde Sbörë li shäryë wlo.

¹¹ Pjây wotjlis eni bakoe. Pjây wolono wleni, pjây iche bomi wotjlik owa lirë ame wlo. Pjây löng sê jlökoyo, pjây tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko, llëye woyde Sbörë li shäryëmi wlo. Pjây wotjlis eni.

¹² E kjishko ga shji löng sê obishko ga shji iche bi wotjlik owa lirë ame, shji woyde bi doyorë llëbo owa shäryëshko ga shäryëy llëm wlo.

¹³ Bi doyo ichëy llëbo owa shäryë llëme. Pjây optwos Sbö kong dey. Pjây iara beno löng sê jlökoyo kuzong ga bomi doyo ichozi llëbo pjlu shäryë dey.

¹⁴ Pjây beno ichaga kjok llgwekklo tara Moisésdë lirë ame, pjây beno ichaga Sbö wopjlu lirë shara. E kjishko ga pjây ichaga ber bomi wotjlik owa lirë ame.

Dënashko ga shji löng bi wotjlik owa dbo dorko

¹⁵ Shji beno löng ichaga kjok llgwekklo lirë ame, shji beno ichaga Sbö wopjlu lirë shara. ¿Enira shji ber löng llëbo owa shäryë ga pjlu? Eni llëme.

¹⁶ Shji opyë oblë kolëshko ga shji tjeng ba wloshko. ¿E miydëmi llëmdo? Eni ga shji opyë bi wotjlik owa li kolë wleni ga shji iche wolon. Gueniyo shji opyë Sbö kolë wleni ga shji ie ber pjlo bek ba bokso.

¹⁷⁻¹⁸ Dënashko ga pjây löng bomi wotjlik owa li kolë eröe. Eni ëmdë ga tjlökwo kuromi li kjroromi, ga koloromi bakoe. Pjây döktong llëbo owa shäryëmi löng

li dbo dorko dwayo, pjây beno lǒng ichaga llēbo pjlú lirē shara. Tja wopjlú Sbō tjok e kjishko.

¹⁹ Tja tjlē shāng bomi tjok ère llē loklo miydēmi maling llēm, bomi wotjlik owa li kjishko. E kjishko ga tja tjlē shāng bomi kong llēbo jyāglo ère go, miydēmi wēlē wlo. Dēnashko ga bomi doyo ichēmi lǒng llēbo owa shāryē oblē oblē. E kjishko ga llēbo owa shāryoromi jek kēgong kēgong. Eerishko ga bomi doyo ichozī llēbo pjlú shāryē dey, pjây ber tjeng dboy Sbō kong wlo.

²⁰ Pjây lǒng bomi wotjlik owa li kolē obishko ga llēbo pjlú li woyotjlinomi llēme.

²¹ ¿Llēye pjlú shiromi e go? Eshko ga pjây iara beno lǒng wolon wlo erā, ga eerishko ga e lǒkyo bomi kong ara.

²² Gueniyo pjây dōra Sbōrē bomi wotjlik owa li dbo dorko dwayo, pjây iara beno lǒng ba kolē shara. ¿Llēye pjlú shimi lǒng e go? Pjây äar ber lǒng dboy Sbō kong, ga llono ga pjây ber lǒng sē iyado ba tjok bakoe.

²³ Shji llēbo owa shāryē wleni ga shji potjwlēkklo tjok, shji wolon li e. Gueniyo shji tōno beno tjeng Cristo Jesús tjok wleni ga shji ie Sbōrē ber lǒng sē iyado ba tjok, ga tjwlō shiya llēme.

7

Ëye wolono ga ichaga kjok llgwekklorē ame

¹ Pjeyoga, kjok llgwekklo li sorē, e miydēmi pjlúe. Ëye wolono ga iche kjok llgwekklo lirē llēm, noppa lǒng sē li ichayde dōe.

² Kjok llgwekklo buk kjrina, tjlē ga walē orkwosmok shāng pjir ga woyde ga ber sōk ba lanma tjok iyado, raye llēme. Gueniyo ba lanma wolonoshko ga kjok llgwekklo li beno ba kong tjwlō ame.

³ Eni ga walē orkwosmok shāng pjir li lanma sōk sē obishko ga orkwosmono domer oblē tjok wleni ga llēbo owa shāryayde lēba eni. Gueniyo ba lanma wolonoshko ga kjok llgwekklo li beno ba kong tjwlō ame, orkwosmok domer oblē tjok ga pjlúe. Eshko ga llēbo owa shārye llēme.

⁴ Pjeyoga, shji eni wleni bakoe. Shji wolono Cristo tjok wleni kuzong ga shji dōktong, shji beno ichaga kjok llgwekklo tara Moisésdē lirē ame. Cristo woshrara Sbōrē irǒng obi, ga shji beno lǒng ichaga erē shara, shji ber lǒng llēbo pjlú shāryē Sbō kong wlo.

⁵ Dēnashko ga shji ichaga bi wotjlik owa lirē. Ga kjok llgwekklo li miydoroyshko ga shji wotjlinō llēbo owa tak pjang e go li shāryē jek kēgong erā. Eshko ga shji lǒng wolon wlo e kjishko.

⁶ Gueniyo eerishko ga shji wolono lǒng wleni kuzong ga shji dōktong kjok llgwekklo li dbo dorko dwayo, shji ichaga erē ame. Ga shji beno lǒng sē tjaglēn wleni, shji parkē Sbō kong oblē wlo. Shji ichaga kjok llgwekklo tak pjang kjibokwo go tek dēnashko lirē ame, shji beno lǒng ichaga Sbō Sēyarē shara.

Shji llēbo pjlú shāryē woydē, gueniyo llēbo owa shāryoydē dōe

⁷ ¿Eni ga llē loydē? ¿Kjok llgwekklo li owa loydere? Eni llēme. Kjok llgwekklo li miydoror llēm kjwe ga llēbo owa shāryoror shāng li owa miydoror llēme. Kjok llgwekklo tak pjang kjrina tjlē ga shji oma llēbo koik llēme.* E miydoror llēm kjwe ga llēbo koīnor shāng li owa miydoror llēme.

* 7:7 Éxodo 20.17; Deuteronomio 5.21.

⁸ Gueniyo ga kjok llgwekklo li miydororshko ga tja wotjlino llëbo koik ara anmoyö. Gueniyo kjok llgwekklo llëm kjwe ga shji iche bi wotjlik owa lirë llëbo shäryë eni llëme.

⁹ Dënashko ga kjok llgwekklo li miydotë llëm obishko ga tja sök pjlúe loror. Gueniyo miydororshko ga llëbo owa shäryoror shäng li owa igör wëjë, ga tja ber wolon wlo e kjishko li miydoror kjok llgwekklo li go bakoe.

¹⁰ Kjok llgwekklo li twak beno bi kong, shji ber löng së iyado sorë li miydoklo. Gueniyo shji iara beno löng wolon wlo shara.

¹¹ Kjok llgwekklo li miydororshko ga tja jyäpgwara bor wotjlik owa lirë. Eshko ga tja wotjlino llëbo owa shäryë ara anmoyö, ga tja wolon wlo e kjishko miydoror kjok llgwekklo li go.

¹² Eni ëmdë ga kjok llgwekklo twara Sbörë bi kong li, e pjlú, pjlo beke.

¹³ Eni ga tja beno shäng wolon wlo li laga kjok llgwekklo pjlú lirë lotëre? Eni llëme. Tja beno shäng wolon wlo li laga llëbo owa shäryoror shäng lirë. Kjok llgwekklo li beno ba miydoklo erä, llëbo owa shäryoror shäng li owa igör wëjë e go wlo.

¹⁴ Miydëy pjlú ga kjok llgwekklo li twaga Sbörë. Gueniyo tjara no, tja shäng bor wotjlik owa li dbo dorko erä.

¹⁵ Llëbo shäryër shäng li sorë miydër shäng llëme. Llëbo shäryër woydë li shäryër llëme. Llëbo shäryër woydë llëm li shäryotë shäng döe.

¹⁶ Eni ga llëbo shäryër woydë llëm li shäryër shäng kuzong ga miydër e go ga kjok llgwekklo li pjlú jlöe.

¹⁷ Eni ga llëbo shäryër shäng li shäryaga tjarë ame, shäryaga bor wotjlik owa lirë erä.

¹⁸ Miydër ga bor wotjlik owa li kjishko ga tja wotjlik bek sira ëmdë llëme.

¹⁹ Llëbo pjlú shäryër woydë li shäryër llëme. Llëbo owa shäryër woydë llëm li shäryotë döe.

²⁰ Eni ga llëbo shäryër woydë llëm li shäryër kuzong ga shäryaga tjarë ame, shäryaga bor wotjlik owa lirë erä.

²¹ Llëbo wen bor tjok li eni: Tja llëbo pjlú shäryë woydëshko ga llëbo owa wen tjwe laga bor wotjlik owarë li, e shäryotë döe.

²² Kjok llgwekklo twara Sbörë li bor kong ga pjlú jlöe.

²³ Gueniyo bor wotjlik owa li ëngkjwë bor tjok wleni, tja shaya wlo wleni, llëbo pjlú shäryër woydë li shäryër llëm wlo. Eni ga tja beno shäng bor wotjlik owa li dbo dorko erä.

²⁴ Bor doyo ëre, tja iche wolon. Tja song jlöe. ¿Tja döga ërë?

²⁵ Tja döga bor Tjlapga Jesucristorë. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko.

Eni ga beno eni: Kjok llgwekklo twara Sbörë li kolër woydë, gueniyo bor wotjlik owa li kjishko ga tja beno shäng llëbo owa shäryë eröe.

8

Shji mär Sbö Sëya go

¹ Eni ga ëye tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok ga beno löng shdungko ame.

² Dënashko ga tja ichaga bor wotjlik owa lirë, ga tja shäng wolon wlo. Gueniyo tja mär Cristo Jesús go kuzong ga ba Sëya twara bor kong, ga tja döra bor wotjlik owa li dbo dorko dwayo, tja iara beno shäng së jlökoyo shara. Eni ga tja shäng wolon wlo ame.

³ Shji döya kjok llgwekklo tara Moisésdë lirë eni ga ä, shji iara bi wotjlik owa lirë ba kolë llëm kjishko. Gueniyo Sbö, ba Wa ichara weno so shji nopga

owa ère kjoyo, ber owa pjang bi go li potjwlëkklo wlo. Eni ga ba Wa li doyo shdunaba bi äska, shji döya wlo.

4 Shäryara eni ga bi shdungglo pjlo bek tak pjang kjok llgwekklo go li potjwlëkklo, shji ber shdungko ame wlo. Eshko ga shji beno löng ba Sëya kolë shara, shji beno löng bi wotjlik owa li kolë ame.

5 Èye ichaga ba wotjlik owa lirë ga llëye woyde om go li woyotjliya. Gueniyo èye ichaga Sbö Sëyarë ga llëye woyde Sbö Sëyarë li woyotjliye erä.

6 Èye ichaga ba wotjlik owa lirë ga ber löng wolon wlo. Gueniyo èye ichaga Sbö Sëyarë ga ber löng sê jlökoyo, ber löng wlëp bakoe.

7 Èye ichaga ba wotjlik owa lirë ga e Sbö wloyo. Kjok llgwekklo twara li kole llëm, kole ga ä,

8 ga llëbo pjlu shärye, Sbö ber wopjlu ba tjok wlo ga ä bakoe.

9 Gueniyo pjäy go Sbö Sëya wleni ga pjäy ichaga löng bomi wotjlik owa lirë ame, pjäy ichaga löng Sëya lirë shara. Èye go Cristo Sëya llëm ga e Cristo illeme.

10 Llono ga bomi doyo, e wolon, llëbo owa shäryoromi kjishko. Gueniyo pjäy go Cristo wleni ga bomi sëya ber löng sê iyado, pjäy iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso kjishko.

11 Jesüs woshrara Sbörë iröng obi, ga Sbö Sëya pjang bomi go. Eni ga ba Sëya iche, bomi doyo woshre iröng obi eni bakoe.

12 Pjeyoga, shji ichaga bi wotjlik owa lirë ame. Llëye woyde li shäryëy llëm ga pjluë.

13 Pjäy iche bomi wotjlik owa lirë wleni ga pjäy beno löng wolon wlo. Gueniyo pjäy iche Sbö Sëyarë wleni ga bomi wotjlik owa li rayëmi iyado, ga pjäy löng sê jlökoyo.

14 Èye mär Sbö Sëya go ga e Sbö wapga.

15 Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, ba sogo bangkjre löng dete erä. Pjäy ie Sëya lirë Sbö bangkjre eni llëm, pjäy iara beno ba wapga kjishko. Eni ga shji kjimte Sëya lirë tjle Sbö kong. Shji tjle ba kong ga «Abba.* Data» lëy eni.

16 Sbö Sëya om go li tjle bi kong ga shji Sbö wapga jlökoyo le bi kong bi pjlu shko.

17 Eni ga shji Sbö wapga kuzong ga llëye twe ba wapga kong li twe bi kong, twara Cristo kong sorë ga eni. Cristo shdunaba ara. E irgo ga iara Sbörë beno kësang, tjwlö ara. Shjira shdungoba ara eni bako wleni ga shji ie Sbörë ber kësang, tjwlö ara eni bakoe.

Llono ga llëbo shärye Sböre bi kong

18 Llëye shärye Sbörë bi kong llono li tjwlö ara anmoyö. E kjishko ga llëye wen bi kong owa eerishko li, e llë llëm wleni.

19 Llono ga Sbö wapga jlökoyo li pïya wëlle. Llëbo shäryara Sbörë kjok ère kjing go tjeng kës li löng ba koshë.

20 Llëbo uunkong li shäryara Sbörë pjlu, llëbo shäryë wlo, ga shärye woydë eni jlökoyo, gueniyo shärye ga ä, shduna Sbörë beno srer wlo kjishko. Gueniyo dbar iara beno kwara, llëbo uunkong li ber pjlu iröng obi wlo.

21 Eshko ga Sbö wapga wolon ame, ga llëbo uunkong li ber srer ame wlo bakoe.

* 8:15 Arameo tjlokwo *abba*, e *datawa* loklo.

²² Walë wloshko chida tjeng döröshko ga bangyo ara, ga kjloshtë ara e kjishko. Miydëy ga eerishko ga llëbo uunkong shäryara Sbörë li löng kjloshtë eni wleni bakoe.

²³ Gueniyo song li llëbo shäryara li dö llëme. Shjira löng kjloshtë eni bakoe. Shji kong ba Sëya twara Sbörë. Miydëy e go ga llono ga shji ie ber ba wapga jlökoyo, ga bi doyo ie ber tjaglën bakoe. Gueniyo e dbaryo li koshëy löng wopro ga shji kjloshtë ara.

²⁴⁻²⁵ Shji döra Sbörë kuzong ga shji beno löng e dbaryo li koshë İyado. Llëbo koshëy löng li İgöy llëme. Llëbo İgöy wëllë ga koshëy löng llëm, tjeng bi tjok tjan kjishko. Gueniyo llëbo koshëy löng li İgöy llëm obi ëmdë ga koshëy löng wopjlúe.

²⁶ Shji dbo ara llëmshko ga shji kjimte Sbö Sëyarë. Shji syöshtë mae. E kjishko ga ba Sëya om go li kjloshtë Sbö kong bi kjishko, gueniyo llëye le li lëy bi tjlökwo go ga äe.

²⁷ Eni ëmdë ga llëye le li miyde Sbörë pjire. Shji wotjlik löng llë miyde Sbörë pjir, ga llëye woyde le ba Sëyarë ba kong bi kjishko li, e layde, llëye le li miyde pjir e kjishko.

Shji woyde Sbörë ara

²⁸ Èye Sbö woydë ara ga rokara Sbörë, llëbo shärye ba tjok wlo. E kjishko ga miydëy pjlu ga llëbo wen ba kong kës li ie ber ba kong pjluë.

²⁹ Kjuk ère shäryayde llëm obishko ga èye mär ba go li miydara pjir tjan. Eshko ga epga äar ber löng ba Wa dik le. Shäryara eni, ba Wa ber tjwlö ara, ba pjeyoga ara li kjinmo wlo.

³⁰ Ga nopga äar ber löng eni lara li rokara. E irgo ga iara beno pjlo bek ba bokso, ga llono ga ie ber kësbang, tjwlö ara bakoe.

³¹ ¿Eni ga llë loydë obi? Sbö shäng bi tjok kuzong ga shji zangga èrë llëme.

³² Ba Wa ëmdë ga wlikara bi kong llëm, ichara wolono bi kjishko. ¿Eni ga llëbo tjeng kës li twe bi kong llëmdo?

³³⁻³⁴ Shji kjrara, iara beno pjlo bek ba bokso kuzong ga shji rotaga èrë ame. Cristo Jesús wolono, ga woshrara iröng obi, öotong beno sök Sbö orkwo këllëkong. Bi wlikaga Sbö bokso li e.

³⁵ Shji woyde Cristorë ara İyado. Shji songshko ga shji woyde ara. Llëbo wen bi kong owashko ga shji woyde ara. Shji shdungobashko ga shji woyde ara. Shji pjli arashko ga shji woyde ara. Shji shwong llëmshko ga shji woyde ara. Shji wolontoshko ga shji woyde ara. Shji zröraba ëmdë ga shji woyde ara bako,

³⁶ tak pjang ba tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga

«Bop kjishko ga tjawa zrökoba woydë İyado.

Tjawa beno löng so öng wlëp ushko so sökoba, zrökoba wlo kjoyoe.»[†]

³⁷ Gueniyo llëbo uunkong ère wen bi kongshko ga zây İyado, shji kjimte bi woydaga lirë kjishko.

³⁸ Miydër pjlu ga shji woyde Sbörë ara İyado. Shji songshko ga shji woyde ara, shji wolonoshko ga shji woyde ara bakoe. Slongga Sbö parkagaga kjok dogo sorë llëm, slongga sëyaga owarë llëm bakoe. Eerishko ga shji woyde ara, shji woyde ara İyado wlo bakoe.

³⁹ Slongga llëbo tjeng kjopkwo lirë llëm, slongga llëbo tjeng klung dorong lirë llëm, slongga llëbo tjeng kjone pogo lirë llëm bakoe. Shji woyde Sbörë ara İyado, shji tona beno tjeng bi Tjlapga Cristo Jesús tjok kjishko.

[†] 8:36 Salmo 44.22.

9

Nopga kjrara Sbörë sorë

¹ Tja tōno beno Cristo tjok. E kjishko ga tja tjlë beke. Sbō Sëya om go li tjlë bor kong bor pjlúshko ga tja shäng jyörkë llëme le.

²⁻³ Tja woydë ara bor pjlúshko iyado, bor pjeyoga judioga li kjishko. Epga mär ber löng Cristo go wlo ga woyde ga tja ie Sbörë ber Cristo tjok ame, tja ie ber shdungko wleni ga bor kong ga pjlúe.

⁴ Epga Israel tjëyoga. Epga kjrara Sbörë beno ba wapga. Ba dbo kälã pina ba kong, tjlökwo twara ba kong, beno iyado wlo, kjok ilgwekklo li twara ba kong, pina ba poshrëk ba ushko, llëbo lara ba kong jlökoyo ara bakoe.

⁵ Ba tjlapgaga tek dënashko so tjlwlo ara anmoyō. Cristo tjlapgaga tek dënashko so li epga. Cristo, e Sbō. Uunkong pjluyo, poshrëkko iyado li e. Ber eni.

⁶ Gueniyo llëye lara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyo li shärye eni llëme lotë llëme. Sbō kong ga Israel tjëyoga uunkong, e ba nopga dō llëme.

⁷ Abraham tjëyoga uunkong beno ba tjëyo jlökoyo dō llëm bakoe. Sbō tjlëno ba kong ga «Isaac tjëyo tek ber bop irgo li ber bop tjëyo jlökoyo eröe»* lara eni.

⁸ E kjishko ga Abraham tjëyoga uunkong beno Sbō wapga dō llëm, ba wapga weno tjlökwo lara Sbörë jlökoyo li kjishko eröe.

⁹ Sbō tjlökwo lono Abraham kong jlökoyoshko ga tjlë ba kong ga «Dbar llono loror li go ga pja in tjwe obi. Eshko ga bop boy Sara wloshko wa tjeng kjlara domer tjän»† le.

¹⁰ Ba wa lara li, e bi tjlapga Isaac. Lu to jek ara ga orkwosmono Rebeca tjok, ga wapga do pjök, kjlō.

¹¹⁻¹³ Weno bäm go li Esaú, irgo Jacob. Gueniyo wentë lok llëm obishko ga Jacob kjrara Sbörë, llëbo shärye ba tjok wlo. Kjrara eni, llëbo pjlú shäryara kjishko llëme. Eshko ga llëbo pjlú, llëbo owa, e shäryayde lok llëm obi. Gueniyo Sbō tjlë Rebeca kong ga «Bäm iyo li ichaga ber ba lëngdë»‡ le. Llëbo lara Sbörë obi li tak pjang ba tjlökwo go eni: «Jacob woydoror ara. Gueniyo Esaúra iywor shjiktëng.»§

¹⁴ ¿Eni ga llë loydë? ¿Sbō, e llëbo shäryë bek llëme loydëre? Eni llëme.

¹⁵ Tjlëno Moisés kong ga

«Ëye songe lër woydë ga e songe lotë eröe.

Ëye kjimtër woydë ga e kjimtotë eröe.»*

¹⁶ Eni ga shji kjimte Sbörë, shji songe le woydë kjishko, e woydë ara kjishko llëm, llëbo pjlú shäryoroy kjishko llëm bakoe.

¹⁷ Llëbo lara Sbörë Egipito so pjluyo kong li tak pjang ba tjlökwo go eni: «Pja ioror beno no pjluyo, bor dbo kësbang pin bop go wlo, tja ë miyde nopga löng kjok kjwang jikong lirë wlo bakoe.»†

¹⁸ Miydëy e go ga ëye songe le woydë ga songe le, ëye ie woydë ber sök ëye kuya woydë llëm ga ie ber löng eni bakoe.

¹⁹ Pjây kjone kjone kjwe löng wotjlik ga «¿Eni ga llëye shäryëy li laga erë kuzong ga shji shdüya ega?» lëmi eni kjwe.

²⁰ Gueniyo pjeyoga, shji no eröe. ¿Llëbo shäryara Sbörë li owa lëy ba kong sorëro? No parkë llëbo shäryë klung shosho go ga «¿Tja shäryorop jüni ega?» le klung shosho lirë ba kong ga äe.

* 9:7 Génesis 21.12. † 9:9 Génesis 18.10, 14. ‡ 9:11-13 Génesis 25.23. § 9:11-13 Malaquías 1.2-3.

* 9:15 Éxodo 33.19. † 9:17 Éxodo 9.16.

21 Klung shosho kjrinaso ëmdë ga sbi shärye kjwo pjök e go ga pjlúe. Kjwara shärye wolësowa, tjwlö ara, ie ber tjeng dboy wlo, kjwara obi shärye uriso, ber llë pogo wlo. Llëbo shärye e go, woyde sorë li eni ga pjlúe.

22 Woyde Sbörë ga miydëba ga e iirkë ara nopga llëbo owa shäryono li kong, ga shdüya kjang, ba dbo ara go ga pjlúe. Eni ëmdë ga nopga shdungko li shduna maling llëm, kura sök kjing erä.

23 Shäryara eni, ba dbo kälä pïya nopga songe lara li kong wlo. Epga kjrara dënashko, llëbo pjlú shärye ba kong wlo.

24 Shji rokara eni. Judíoga rokara dö llëm, nopga judío llëm wleniyo rokara bakoe.

25 Kjibokwo tara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Oseasdë. Llëbo lara Tjlapgarë li tak pjang e go eni:

«Llono ga nopga botoya llëm löng li iër ber löng bor nopga shara, ga nopga woydoror llëm löng li woydër ara shara.»†

26 Sbö tjlökwö tak pjang eni bakoe:

«Dënashko ga Sbö tjlëno nopga kong ga “Pjäy bor nopga llëme” lara eni.

Gueniyo llono ga kjok eshko sopga kowe Sbö sök së li wapga shara.»§

27 Dënashko ga Isaías tjlëno Israel tjëyoga kjishko eni:

«Israel tjëyoga träk llëm, la sho tjeng dlung kjako wleni ëmdë ga dâr ber kjlöbö doë.

28 No llgweya Tjlapgarëshko ga nopga löng kjok ëre kjing go li shdüya pjir, jekdo, lara sorë li eni.»*

29 Bäm go ga Isaías tjlëno eni:

«Tjlapga, llëye shärye woydë li shärye ga pjlúe.

Shji tjëyoga tek ber bi irgo li iara beno löng së kjlöbö llëm kjwe ga shji löng Sodoma sopga dik, shji löng Gomorra sopga dik bakoe.»†

Israel tjëyoga mär woydë Cristo go llëme

30 ¿Eni ga llë loydë? Nopga judío llëm wleniyo wotjlino llëbo pjlo bek li shäryë llëme. Eni ëmdë ga mär Cristo go kjishko ga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso.

31 Gueniyo Israel tjëyogara dröno ara, llëbo pjlo bek li shäryë wlo. Eni ëmdë ga öötong beno pjlo bek Sbö bokso llëme.

32 ¿Eni ega? Äär ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga llëbo pjlú tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë go li shärye woydë, gueniyo mär woydë Cristo go llëme. Eni ga sabyono akkwo iara beno nopga sabyoklo li go wleni,

33 tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga «jízïa! Akkwo iër ber buk kjwara Sión‡ kjokyo, nopga sabyë e go wlo.

Gueniyo ëye mär ba go ga

llëye koshe li wlëya jllökoyo.»§

10

1 Pjeyoga, rokër Sbö kong jllökoyo ga Israel tjëyoga döya. Woydër ara li e.

‡ 9:25 Oseas 2.23. § 9:26 Oseas 1.10. * 9:28 Isaías 10.22-23. † 9:29 Isaías 1.9. ‡ 9:33 Sión kjokyo, e kowëba *Jerusalén* bakoe. § 9:33 Isaías 8.14; 28.16.

2-3 Miydër pjlú ga epga drön ara, parkë Sbö kong wlo. Gueniyo shji iaga Sbörë ber pjlo bek ba bokso li miyde löng llême. E kjishko ga mär woydë ba go llëm, äär woydë ber pjlo bek ba bokso om go erä.

4 Llëye woydara kjok llgwekklo lirë dö li, e shäryara Cristorë pjire. Eni ga shji äär ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga woyde ga shji mär Cristo go erä.

5 Moisés tjläno ga ëye äär woydë ber pjlo bek Sbö bokso wlo, ber löng së ÿyado ba tjok wlo kjok llgwekklo li kjishko ga woyde ga kjok llgwekklo li kole uunkong bek ÿyado* le.

6 Gueniyo shji mär Cristo go, shji ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso wlo. Cristo öör kjok ëre kjing go tjän. E kjishko ga «Shji jem Cristo wlëk kjok dogoshko, ter söy iröng obi wlo» lëy llême.

7 Cristo woshrara Sbörë iröng obi tjän. E kjishko ga «Shji jer Cristo wlëk shinmoga shtoyo, tëm söy iröng obi wlo» lëy llëm bakoe.

8 Moisés tjläno ga «Sbö tjläkwo tjeng bop soshko, lëp shäng li e, woyotjlip shäng li e bakoe»† lara eni. Tjläkwo lara li, tjläkwo lërwa löng bomi kong li e.

9 «Jesús, e bor Tjlapga jlöe» lëmi bomi kjamo go, ga «E woshrara Sbörë iröng obi» lëmi bomi pjlúshko wleni ga pjäy döya Sbörë jlökoyo.

10 Tjläkwo li kjroroy, ga loroy oblë kong wleni ga shji ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso. Shji döya eni.

11 Sbö tjläkwo tak pjang eni: «Ëye mär ba go ga llëye koshe li wlëya jlökoyo.»‡

12 Eerishko ga judiöga, nopga judiö llëm wleniyo, e Tjlapga kjlaraso shara. Ga ëye kjloshtë ba kong ga kjimte ara.

13 Sbö tjläkwo tak pjang eni: «Ëye kjloshtë Tjlapga kong ga döya.»§

14 Gueniyo kjloshtë ba kong wlo ga woyde ga mär ba go guing. Mär ba go wlo ga woyde ga ba tjläkwo kura guing. Ba tjläkwo kuya wlo ga woyde ga ëye omlo no ba kong guing.

15 Ëye omle ba kong wlo ga woyde ga ichaga tjok guing, tak pjang Sbö tjläkwo go sorë li eni. Tjlë ga «Ëye tjwe Sbö tjläkwo roy pjlú lë ga e llëbo wolësowa.»*

16 Gueniyo ba tjläkwo roy pjlú li kjrara Israel tjëyoga uunkongdë llême. Dënashko ga Isaías tjläno eni: «Tjlapga, ¿tjawa tjläkwo kjraga ëro?»†

17 Eni ga shji mär ber löng Cristo go wlo ga woyde ga ba tjläkwo kuroy guing.

18 Gueniyo llëbo kjakrokër kjrina. ¿Ba tjläkwo kura lok llëmde? Eni llême. Sbö tjläkwo tak pjang eni:

«Tjläkwo li lara lok kjone pogo,

shdöktong, öötong kjok kjwang jikong.»‡

19 Eni ga llëbo kjakrokër jek kjrina obi. ¿Tjläkwo kura li llë loklo miydara lok llëmde? Dënashko ga Moisés tjläno ga

«Nopga tjwlo llëm wleniyo kjimtër ara,

pjäy Israel tjëyoga ber löng ba ymoyotkë ara wlo.

Eni ga pjäy ber löng iirkë ara,

nopga kjok miydë llême lëmi löng li tjok.»§

20 Ga dënashko ga Isaías tjläno, llëye bangjrara llëm wleni. Tjlë ga

«Tja wlëna nopga to löng bor wlëk llëm lirë.

Tja oppino shäng nopga löng bor kjakrokë llëm li kong.»*

* 10:5 Levítico 18.5. † 10:8 Deuteronomio 30.12-14. ‡ 10:11 Isaías 28.16. § 10:13 Joel 2.32.

* 10:15 Isaías 52.7. † 10:16 Isaías 53.1. ‡ 10:18 Salmo 19.4. § 10:19 Deuteronomio 32.21.

* 10:20 Isaías 65.1.

21 Gueniyo Sbõ tjlëno Israel tjëyoga kjîshko. Tjlë ga
 «Epga koshër shäng İyado, wlokrër wlo,
 gueniyo llëye kuya woydë llëm,
 tja kole woydë llëm bakoe.»†

11

Sbõ ba nopga rayono llëme

1 ¿Eni ga Sbõ ba nopga rayono lotëre? Eni llëme. Tja om go Abraham tjëyo, tja Israel tjëyo, tja Benjamín tjëyo bakoe.

2 Kajok shäryayde llëm obishko ga ba nopga li kjrara. Ga epga rayara llëme. Dënashko ga Israel tjëyoga rotara Elíasdë Sbõ kong. ¿Llëye İara li miydëmi llëmdo?

3 Eshko ga tjlë ga «Tjlapga, öng sho sukklö bop poshrëkklö lok li shdöra lok pjir, bop tjlökwö lagaga löng li zröra lok pjir bakoe. Beno shäng së li tja erä, ga tja ëmdë ga zröya lok woydë bakoe» * le.

4 Kuya Sbörë ga tjlë ba kong ga «Beno pjarö llëme. Nopga botoya ioror beno tjeng doglo sak dbâw dbâw pjloglo kjäk (7,000). Epga Baal poshrëydë lok llëm obi»† le.

5 Eerishko ga eni bakoe. Nopga kjrara beno löng kjlöbö obi, ba wopjlú li kjîshko.

6 Kjrara ba wopjlú li kjîshko, llëbo pjlú shäryara kjîshko llëme. Eni kjwe ga ba wopjlú li beno llëno llëme.

7 Era eni ga llëye woydara Israel tjëyogarë li wlëna lok llëme. Wlëga beno Israel tjëyoga kjrara Sbörë lirë eröe. Llamora İara Sbörë beno löng llëye kuya woydë llëm erä,

8 tak pjang ba tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga
 «Nopga İara Sbörë beno löng pë wleni,
 beno löng llëye İga llëm wleni,
 beno löng llëye kuga llëm wleni bakoe.

Shäryara eni dënashko.

Eerishko ga shärye jek eni obi.»‡

9 Dënashko ga David tjlëno ba kjîshko bakoe. Tjlë Sbõ kong ga

«Dli shärye lok ara li ios ber ba jyäpwwoklö.

Shärye eni kuzong ga löng wlëp bop tjok le,
 miga jeno löng, beno löng shdungko erä.

10 Epga ios ber löng llëye shärye löng li llë miyde lok llëm wlo,
 ber löng song İyado wlo.»§

Nopga judío llëm wleniyo öötong beno tjeng Sbõ nopga wleni

11 ¿Eni ga Israel tjëyoga diktong, to jeno İyado wlo lotëre? Eni llëme. Llëbo shäryara lok owa li kjîshko ga nopga judío llëm wleniyo döya Sbörë shäng shara. Shärye eni, Israel tjëyoga ber löng ba ymoyotkë ara wlo.

12 Eni ga judiöga llëbo owa shäryono, llëbo jera İok ara. Gueniyo e beno llëbo pjlú nopga judío llëm wleniyo kong, llëbo wlëna İok ara e kjîshko. Eni ga judiöga li döyashko ga e ber ba kong lok pjlú anmoyö.

13 Nopga judío llëm wleniyo, llëbo İer woydë bomi kong shara. Tja İchara Sbörë ba tjlökwö royİë bomi kong İesús äska. Bor kong ga pak ëre tjwİö ara.

† 10:21 İsaías 65.2. * 11:3 1 Reyes 19.10, 14. † 11:4 1 Reyes 19.18. ‡ 11:8 Deuteronomio 29.4,

İsaías 29.10. § 11:10 Salmo 69.22-23.

14 Gueniyo woydër ga pjây ymoyotke bor pjejogarë ara, epga kjone kjone dâr wlo.

15 Bor nopga rayara Sbörëshko ga äska pjây tjëyoga oblë oblë wlokjrayde shara. Gueniyo llono ga epga wlokjre jek obi. Era ber shinmo woshrara iröng obi wleni.

16 Pjlung shosho buk kjrina sho zoroy kjrina, ioroy beno tjeng dboy Sbö kong wleni ga llamo beno buk dboy ba kong bakoe.

Kjor sleng tjeng dboy Sbö kong wleni ga kjor li kowo tjeng dboy ba kong bakoe.

17 Sbö nopga, e so kjor dgak jong kjlara ko *olivo* kjoyoe. Bäm go ga Abraham kjrara Sbörë, iara beno kjor li sleng wleni. E irgo ga ba tjëyo tek beno ba irgo li iara beno tjeng ba kowo wleni. Gueniyo kjone kjone kjara beno tjeng dboy, kjor kowo tora pjir wleni. Pjây nopga judío llëm wleniyo lira so kjor kjlara ko *olivo* kjloshko so kjoyoe. Eni ëmdë ga pjây tona beno tjeng ba nopga tjok, kjor kowo smona ba kjor jong li doyo go wleni. Eni ga pjây beno löng mär ba sleng go wleni.

18 Gueniyo pjây krë e go llëm, pjây tjwlo ara nopga kjara li kjinmo lëmi llëm bakoe. Woyotjlizi ga kjor kowo li, e mär ba sleng go, ba sleng li mär ba kowo go llëme.

19 «Kjor kowo tjeng bäm go li kjara, tjawa smoya ber tjeng ba äska wlo kjishko ga tjawa tjwlo ara, judioga kjinmo» lëmi? Eni llëme.

20 Judioga li kjara, mär ba go llëm kjishko. Ga pjây mär ba go kjishko ga pjây tona beno tjeng ba nopga tjok, kjara li äska. Gueniyo pjây krë e go llëm, Sbö bangkjrozï dey.

21 Tjeng bäm go li kjara, mär ba go llëm kjishko. Eni ga pjây mär ba go ame wleni ga pjây kje eni bakoe.

22 Sbö wopjlu, gueniyo llëbo owa shäryaga li shdüya kjange. Nopga mär ba go llëm li shdüna kjang, gueniyo shäng wopjlu bomi tjok, pjây mär ba go kjishko. Gueniyo pjây mär ba go ame wleni ga pjây shdüya bakoe.

23 Erö llëme. Nopga mär löng ba go llëm li opyë ber löng mär ba go iröng obi wleni ga epga töya ba nopga tjok iröng obi, kjor kowo tora, smona iröng obi wleni. Shärye Sbörë eni ga pjlu.

24 Pjây so kjor kjlara ko *olivo* kjloshko so kjoyoe. Pjây smona kjor dgak jong kjlara ko *olivo* li doyo go wleni ga kjange. Gueniyo judioga lira so *olivo* li kowo kjoyoe. Kjone kjone tora li smoy iröng obi wlo ga kjang llëme.

Israel tjëyoga uunkong dâr

25 Pjejoga, woydër ga llëbo miydëba llëm wleniyo li miydëmi pjlu, pjây krë llëm wlo. Israel tjëyoga kjone kjone löng llëye kuya woydë llëm äar jong nopga judío llëm wleniyo dâr wlo li döktong uunkong pjir guing.

26 Israel tjëyoga uunkong dâr eshko jä, tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga

«Bi döga li tjwe Sión* kjokyo dwayo.

Eshko ga owa pjang Jacob tjëyoga go li löya ber drete.

27 Sbö tjlë ga «Tjlökwö tworor ba kong, beno iyado wlo li beno eni:

‘Owa pjang ba go li lön ber drete’ ”le.»†

28 Eerishko ga Israel tjëyoga kjone kjone löng Sbö wloyo, ba tjlökwö pjlu li kjre llëm kjishko. E kjishko ga ba tjlökwö roy pjlu li ichara bomi kong shara. Eni

* 11:26 Sión* kjokyo, e kowëba *Jerusalë*n bakoe. † 11:27 Isaías 59.20-21; 27.9; Jeremías 31.33-34.

ëmdë ga epga kjrara Sbörë dënashko kuzong ga woyde Sbörë ara, ba tjlapgaga tek dënashko so tjwłö ara anmoyö li kjishko.

²⁹ Llëye twara Sbörë ga döya iröng ame. Eye rokara ga woyde ara İyado bakoe.

³⁰ Dënashko ga pjây Sbö kolono llëme. Gueniyo eerishko ga epga Sbö kolë llëm kjishko ga pjây songe le Sbörë shara.

³¹ Eerishko ga Sbö kolaga llëm li beno epga shara. Gueniyo llono ga epga songe le, pjây eerishko ga songe le sorë ga eni.

³² Nopga uunkong iara Sbörë beno löng ba wotjlik owa li tjok, uunkong li songe le ba wopjlú li kjishko wlo.

Sbö poshrëra Pablorë

³³ Sbö, e pjlu anmoyö. Ba kjok miydë li tjliga ërë llëm, wotjlik llë miydaga ërë llëm, llëbo shärye sorë miydaga ërë llëm bakoe.

³⁴ Llëye woyotjliya li miydaga ërë llëm, poshdungga ërë llëm bakoe.

³⁵ Pogo tjwłö ë kong llëm, kong llëye twaga ërë ba kong, äska twe ba kong iröng obi wlo llëm bakoe.

³⁶ Llëbo tjeng kës li shäryaga erë, e ba sogo bakoe. E kjishko ga bi llëbo tjeng kës li twaga erë bi kong. E poshrëkko İyado. Ber eni.

12

Shji optwë Sbö kong

¹ Pjeyoga, öng twëy Sbö kong ber ba poshrëkko wloshko ga öng li zröy bäm go. Eni wleni ga shji songe le Sbörë kjishko ga rokër bomi kong jlökoyo ga pjây löng së obishko ga pjây optwos om go ba kong, llëye woyde shäryëmi wlo li, e shäryozia. Ga poshrëy, woyde sorë li eni.

² Shji opshäryë löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik ame. Pjây opyos, pjây kjlopswe Sbörë ber löng wotjlik oblë wlo dey. Eshko ga llëye woyde Sbörë li llë miydëmi ga pjluë. Llëye woyde li, llëbo pjlu, pjlo bek li e.

³ Sbö wopjlú li kjishko ga tja kjimtara ara. E kjishko ga lër bomi kong ga pjây uunkong iara Sbörë beno löng mär ba go. Eni ga pjây opwoyotjlis yötso, pjây tjwłö ara oblë kjinmo woyotjlimi llëme.

⁴ Bi doyo, llëbo ara ëmdë ga e kjarlaso döe. Eni ëmdë ga llëbo kjrina kjrina li pak shäryë oblë oblë.

⁵ Cristo doyo, e eni bakoe. Shji ara ëmdë ga shji tona beno tjeng uunkong Cristo doyo kjarlaso wleni.

⁶ Sbö wopjlú li kjishko ga shji kjlara kjlara kong kjok miydë twara oblë oblë, woydara sorë li eni. Eni ga pja kong kjok miydë twara ba tjlokwo lëp wlo wleni ga tjlokwo los eni, gueniyo pja mär Sbö go bayo kjöm ga tjlokwo lëp bayo eni bakoe.

⁷ Pja kong kjok miydë twara, oblë kjimtëp wlo wleni ga oblë kjimtozong. Pja kong kjok miydë twara oblë pim wlo wleni ga oblë pizong.

⁸ Pja kong kjok miydë twara oblë kjimtëp dbokjрэ wlo wleni ga shäryos eni. Llëbo twëp nopga song wleniyo kong ba kjimtoklo wlo ga pjlu wleni ga shäryos shäng wopjlúe. Pja kong kjok miydë twara, oblë ichëp wlo wleni ga ichos yötso. Pja kong kjok miydë twara, oblë songe lëp wlo wleni ga shäryos shäng wopjlúe.

Shji ëng woydë ara kar kar

⁹ Pjây ëng woydos ara kar kar jlökoyo. Llëbo owa li rayozï, llëbo pjlu li shäryomirë dey.

10 Pjāy ɛng woydos ara kar kar, epenga dō wleni. Oblē iozī ber tjwlō ara, bomi kjinmo.

11 Pjāy drōn ɛē, parkē Tjlapga Jesús kong jlōkoyo wlo ŷyado.

12 Llēbo pjlu twe Sbōrē bomi kong li koshozī lōng wopjluē. Llēbo wen bomi kong owashko ga kuzī lōng kjange. Pjāy syōshtos Sbō kong ŷyado.

13 ŷmi ga Sbō nopga lōng song wleni ga kjimtozīa. ŷye tjwe bomi shwoyshko ga wlokjrozī lōng wopjlu bakoe.

14 ŷye, pjāy shdūya ga rokozī Sbō kong, kjimte wlo, shdūya wlo llēme.

15 ŷye wopjlu ga pjāy wopjlu ba tjok. ŷye slar ɛē ga pjāy slar ɛē ba tjok.

16 Pjāy ber lōng wlēp ɛng tjok ŷyado. Pjāy krē llēm, pjāy tjwlō ara, oblē kjinmo lēmi llēm, pjāy jēk nopga tjwlō llēme lēba li tjok dey.

17 ŷye llēbo shāryono bomi kong owa ga kar llēbo owa shāryēmi ba kong llēme. Pjāy drōn llēbo pjlu shāryē nopga uunkong bokso.

18 Pjāy drōn ber lōng wlēp nopga uunkong tjok ŷyado.

19 Pjeyoga, Sbō tjlōkwo tak pjang li goshko ga Tjlapga tjlē ga

«ŷye llēbo owa shāryono ga

shdungga ber tjarē,

llgwegga ber tjarē bakoe.»*

E kjīshko ga ɛye llēbo shāryono bomi kong owa ga kar llēbo owa shāryēmi ba kong llēm, iozī ber tjeng Tjlapga wloshko dey, shdungga ber erē wlo.

20 Sbō tjlōkwo tak pjang eni:

«Bop moskwo pjlrō wleni ga sēs dli,

wodogro wleni ga sēs dli.

Shāryorop eni ga lökkjre e go.»†

21 Pjāy wotjlik tjwe owa ga jlō lēmi llēm, llēbo owa zāzī llēbo pjlu go dey.

13

Shji tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo kolē

1 Tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo kolozī uunkong. Epga iaga Sbōrē beno bi ichaga, iaga ɛye oblērē llēme.

2 E kjīshko ga ɛye opyono beno ba wloyo ga opyono beno llēbo shāryara Sbōrē li wloyo. Eni ga ba shdungglo li wlēya shāng ba kong om go.

3 ŷye lōng llēbo pjlu shāryē ga shdūya tjlapgagarē li bangkjre llēm, bangkjraga beno llēbo owa shāryaga lirē erōe. Eni ga tjlapgaga li bangkjre mi woydē llēm wleni ga llēbo pjlu shāryomirē dey. Eni ga ber lōng wopjlu bomi tjok erā.

4 Tjlapgaga li iaga Sbōrē beno lōng llēbo pjlu shāryē bomi kong wlo. Gueniyo iara beno lōng nopga owa li llgwegga bakoe. E kjīshko ga pjāy llēbo owa shāryē wleni ga pjāy shdūya tjlapgagarē li bangkjrozīa.

5 E kjīshko ga woyde ga tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo li kolēy. Shāryēy eni, shji shdūya llēm wlo dō llēm, miydēy ga e pjlu shāryoydē kjīshko bakoe.

6 Tjlapgaga li beno lōng pak twara Sbōrē ba kong li shāryē kuzong ga kā potjwlēkkīlo roke bomi kongshko ga tjwlēzīa.

7 Pjāy pogo tjwlō ē kong wleni ga tjwlēzī ba kong uunkong. Kā potjwlēkkīlo tjwe bomi kong sorē pogo ga tjwlēzīa. Nopga bangkjraako li bangkjrozī, iozī ber tjwlō ara bakoe.

* 12:19 Deuteronomio 32.35. † 12:20 Proverbios 25.21-22.

Shji oblë woydë ara

⁸ Shji iara Sbörë beno löng oblë woydë ara wlo. E shji pogo tjwlö oblë kong wleni. Eni ga pjây pogo tjwlö ë kong ga tjwlëzi pjir, gueniyo oblë woydozi iyado. Era tjwlëy pjir ga äe. Eye shäng ba kjlara woydë ara ga tjlökwö tak lok kjok ilgwekklo tara Moisésdë go li kole shäng jlökwöy.

⁹ Tak lok li eni: «Shji pë oma boy oblë tjok llëme. Shji no zrök llëme. Llëbo koïy llëme.»* Llëbo oblë tjok obi. Gueniyo kjok ilgwekklo uunkong li ber kjirinaso wleni: «Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.»†

¹⁰ Eye ba kjlara woydë ara ga llëbo owa shärye ba kong llëme. E kjïshko ga eye shäng ba kjlara woydë ara ga kjok ilgwekklo li kole shäng jlökwöy.

¹¹ Bi dözlong dbaryo li döro, tjlökwö kjrëmi löng kjwlë jä dik llëme. E kjïshko ga llëbo lër shäng bomi kong li shäryozia. Shji ber löng wlëp ame.

¹² Kjok ro si dbaryo li‡ pitoe. Kjok shrän dbaryo li§ döroe. E kjïshko ga llëbo owa shärye nopga kjok ëre sorë li shäryëy ame, llëbo pjlu shäryoydë dey.

¹³ Shji llëbo shäryë bëy erä. Shji llëbo owa shäryë ëng tjok llëm, shji nelötkë llëm, shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm, shji wotjlik llëbo owa shäryë oblë tjok llëm, shji ëngkjwë ë tjok llëm, shji ymo ara llëm bakoe.

¹⁴ Woyde ga pjây ichaga ber Tjlapga Jesucristorë shara, ga llëye woyde bi wotjlik owarë li woyotjliy ame.

14

Shji wotjlik ga llëbo shäryëy ga owa lëy ga shäryëy llëm dey

¹ No kjone kjone mär Sbö go, gueniyo llëbo shärye ber pjlo bek Sbö bokso li miyde löng llëm obi. Nopga eniyo wlokkjrozï yötso, e llëbo owa shäryono lëy ë kong ame.

² Miyde no kjone kjonerë ga llëbo uunkong ue ga pjluë. Gueniyo kjone kjone obi wotjlik ga sjëng uë ga owa le.

³ Llëbo uunkong ue ga pjlu li miyde löng llëm ëmdë ga Sbö wopjlu ba tjok. E kjïshko ga eye ië llë pogo ga oblë li läywe owa, ba dli li kjïshko llëme.

⁴ Shji oblë parkaga läywë llëme. Shji uunkong Sbö parkaga. Eye parkono pjluë, de oware, e miydaga ber ba pjluorë. Ga eye mär Sbö go ga kjimte Sbörë llëbo pjlu li shäryë.

⁵ No kjone kjone mär Sbö go, gueniyo wotjlik ga dbar kjwara tjwlö ara, dbar oblë kjinmo le. Kjone kjone obi wotjlik ga dbar kjwobi li, e kjoyo döe le. Woyde ga pjây kjlara kjlara omwoyotjlik yötso, ga llëbo kup ga ber pjlu bop kong li shäryos eni.

⁶ Eye dbar jnek ga shärye Tjlapga kong. Shji iëshko ga woyde ga shji löng wopjlu Tjlapga tjok bi dli kjïshko. Shäryëy eni ga shäryëy löng Tjlapga kong. Shji sjëng uëre, de llëmdë, e llëno llëme.

⁷⁻⁸ Shji jëk sorë laga shjirë om go llëme. Shji löng së obishko ga shji tjeng Tjlapga wloshko. Shji wolono ga shji tjeng ba wloshko bakoe. Eni ga shji löng sere, de shji wolonore, shji tjeng ba wloshko iyado.

⁹ Cristo wolono, ga woshrra Sbörë iröng obi, e ber nopga löng së li Tjlapga wlo, e ber nopga wolono löng li Tjlapga wlo bakoe.

* **13:9** Éxodo 20.13-15, 17; Deuteronomio 5.17-19, 21. † **13:9** Levítico 19.18. ‡ **13:12** *Kjok ro si dbaryo* le li, e *llëbo owa shäryëba ara dbaryo* loklo. § **13:12** *Kjok shrän dbaryo* le li, e *Jesús tje iröng obi dbaryo* loklo.

¹⁰ ¿Eni ga bop kjlara llëbo owa shäryono lëp ega? ¿E läywëp owa ega? Llono ga shji uunkong äär löng Sbö bokshto, shji llgweya wlo.

¹¹ Ba tjlökwo tak pjang eni:

«Tjlapga tjlä ga “Lër bomi kong jlökoyo bor ko go ga llono ga nopga uunkong tjwe kjök tok bor bokshto.

Eshko ga Sbö poshrëya lok uunkong” le eni.»*

¹² E kjïshko ga llono ga shji kjlara kjlara iche Sbörë ba dboryë, llëbo shäryoroy kës li kjïshko.

¹³ E kjïshko ga oblë llëbo owa shäryono lëy ë kong ame. Shji drön ëë, bi pjeyoga ichëy dir llëm wlo.

¹⁴ Tja mär Tjlapga Jesús go. E kjïshko ga miydër pjlu ga dli uunkong uëy ga pjluë. Gueniyo ëye wotjlik ga dli llë uako llëme le wleni ga dli li ber ba kong ue wlo ga owa.

¹⁵ Bop kjlara woydëp ara jlökoyo wleni ga barwëp, llëbo uëp li kjïshko llëme. Cristo wolono ba kjïshko bebi. E kjïshko ga ichëp dir dli uëp li kjïshko llëme.

¹⁶ Miydëp pjlu ga llëbo shäryëp ga pjlu ëmdë ga iya oblërë ga owa wleni ga shäryëp llëm dey.

¹⁷ Sbö, e bi pjluo. Gueniyo llëye uëy, llëye iëy, e ba kong ga llëno llëme. Woyde ga shji kjimte ba Sëyarë jëk löng pjlo bek, wlëp, wopjlu ëng tjok. Llëye woyde li e.

¹⁸ Èye parkë Cristo kong eni ga Sbö ber wopjlu ba tjok, nopga ber wopjlu ba tjok bakoe.

¹⁹ E kjïshko ga shji drön ëë, llëbo shäryë wlo, shji ber löng wlëp ëng tjok wlo, shji ëng kjimté dbokjrë wlo bakoe.

²⁰ Llëbo uëy li kjïshko ga llëbo shäryara Sbörë li pjiy woydë llëme. Dli uunkong uëy ga pjluë. Gueniyo oblë ichëy dir, llëye uëy li kjïshko ga owa.

²¹ Bop pjeyo ichëp dir, sjëng uëp kjïshko, kjillgwo bo dyo dbo ara iëp kjïshko, llëbo shäryëp oblë kjïshko wleni ga shäryëy llëm dey.

²² Eni ga pjäy kjlara kjlara omwoyotjlik sorë li miydaga ber pjäydë, e ga Sbörë eröe. Shji ëng lë kar kar, llëbo ëre kjïshko llëme. Miydëy ga llëbo shäryëy ga pjlu li shäryoroy pjir ga «Tja llëbo owa shäryono» lëy llëm dey. Èye omlë eni llëm ga era ber wopjluë.

²³ Gueniyo ëye wotjlik ga llëbo uako llëme le wleni ga ue llëm dey. Uara ga llëbo owa shäryayde, e owa le kjïshko. Shji wotjlik ga llëbo shäryëy ga owa lëy wleni ga shäryëy llëm dey. Shäryoroy eni ga llëbo owa shäryoydë.

15

Llëbo ber pjlu bi kong li wlëydë llëme

¹ Llëbo shäryëy ber pjlo bek Sbö bokso li miydëy pjlu wleni ga woyde ga shji irkë bi pjeyoga ommydoydë llëm obi li kong llëme. Llëbo ber bi kong pjlu li wlëydë llëm,

² llëbo ber pjlu bi pjeyoga kong li wlëydë dey, opping mär Sbö go jek këgong wlo.

³ Cristo ëmdë ga llëbo shäryono ber pjlu ba kong wlo llëm, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlä ga «Pja läywaraba owashko ga tja läywaraba wleni.»*

* 14:11 Isafas 45.23. * 15:3 Salmo 69.9.

⁴ Llëbo uunkong tak pjang Sbö tjlökwö go dënashko li beno bi poshdunglo, shji opping ber löng e go wlo, shji dbokjrë e go wlo. Eni ga llëbo wen bi kong owashko ga kuy kjang ga pjlu, llëbo tak pjang li koshëy löng wopjlu kjishko.

⁵ Shji kjimte Sbörë dbokjrë jek këgong, llëbo wen bi kong owa li kuy kjang wlo. Rokër ba kong ga pjây mär löng Cristo Jesús go wopro ga pjây kjimte wotjlük kjrinaso,

⁶ pjây uunkong Sbö poshrëk no kjlaraso wleni wlo. Bi Tjlapga Jesucristo Data li e.

⁷ Pjây wlojkrara Cristorë sorë ga pjây ëng wlojkrös kar kar eni bako, Sbö poshrëkoba wlo.

⁸ Cristo öör judiöga kjimtë, ba parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo dik, tjlökwö bek lara Sbörë ba tjlapgaga tek dënashko so tjwlö ara kong jlököyo li ber jlököyo wlo.

⁹ Ga nopga judiö llëm wleniyo songe lara bako, Sbö ie lok ber kësbang, tjwlö ara wlo, tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga

«Pja poshrër tjëyoga oblë oblë boksho,

tja të hop kong bakoe.»[†]

¹⁰ Sbö tjlökwö tak pjang eni obi:

«Sbö nopga löng wopjlu,

nopga judiö llëm wleniyo,

pjây ber löng wopjlu bakoe.»[‡]

¹¹ Sbö tjlökwö tak pjang eni obi:

«Nopga judiö llëm wleniyo,

Tjlapga poshrëzia.

Tjëyoga oblë oblë,

pjây të ba kong, ba poshrëkklo.»[§]

¹² Ga Isaías tjlëno beno eni:

«Isaí tjëyo wen kjlara,

ber tjëyoga oblë oblë ichaga.

Nopga judiö llëm wleniyo mär ba go.»^{*}

¹³ Shji kjimte Sbörë llëye lara li koshë löng wopjlu. Rokër ba kong ga pjây mär ba go kuzong ga pjây kjimte ber wopjlu, wlëpe. Rokër ba kong obi ga pjây kjimte ba Sëyarë, llëye lara li koshë löng wopjlu anmoyö wlo.

Pablo parkono nopga judiö llëm wleniyo kong

¹⁴ Pjeyoga, miydër pjlu ga llëbo shäryëy ber pjlo bek Sbö bokso li miydëmi pjlu, shäryëmi pjlu, ga pjây ëng ping e go ga pjlu bakoe.

¹⁵⁻¹⁶ Gueniyo kjibokwo ëre go, llëbo toror bomi kong oblë oblë kjang, woyojemi llëm wlo. Sbö wopjlu li kjishko ga tja iara beno Cristo Jesús parkaga nopga judiö llëm wleniyo kong, Sbö tjlökwö roy pjlu lër ba kong wlo, epga twër ber Sbö kong, öng zröraba, sho suraba, pjono dret Sbö poshrëkklo wleni wlo, epga ie ba Sëyarë ber tjeng dboy ba kong wlo bakoe. Kjibokwo ëre toror bomi kong kjang e kjishko.

¹⁷ E kjishko ga tja shäng wopjlu Cristo Jesús tjok, pak shäryoror Sbö kong li beno pjlu kjishko.

¹⁸⁻¹⁹ Llëbo oblë lanyotkër llëme. Llëbo shäryara Cristorë bor go li lanyotkotë eröe. Tja ichara ba tjlökwö roy lë nopga judiö llëm wleniyo kong. Ga tja

[†] 15:9 2 Samuel 2.50; Salmo 18.49. [‡] 15:10 Deuteronomio 32.43. [§] 15:11 Salmo 117.1. ^{*} 15:12 Isaías 11.10.

kjimtara ba Sëyarë llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryë ba kong oblë oblë ara. Eni ga Cristo roy pjlú loror ba kong Jerusalén kjokyo dwayo äar jong Iliria kjokyo, ga tjlökwo li kjrara nopgarë ara, beno löng Sbö kolë shara.

²⁰ Tek dëdashko ga tjlökwo roy pjlú li lër woydë kjok shto oblë oblë, nopga omkuydë llëm obi löng lishko. Oblë öör omlë tjänshko ga tja äar woydë omlë jek obi eshko llëme.

²¹ Shäryër woydë, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga «Ba roy äar, äatë kjone llëm obi lishko.

Ëye ba roy kuydë llëm obi ga kuya.»†

²² Tja jek bomi ik loror ara, gueniyo tja jekdë llëm obi e kjishko.

Pablo jek woydë Roma kjokyo

²³ Tja jek bomi ik woyotjlin sök lu kop ara tjan. Eerishko ga bor pak pjitong jek ëreshko.

²⁴ Eni ga tja jek shäng España kjokyo shko ga pjäy ïn äar woydë, tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö wlo, pjir ga tja kjimtëmi jek äar eshko wlo.

²⁵⁻²⁶ Gueniyo tja to Jerusalén kjokyo bäm go. Sbö tjlökwo kjrägaga löng Macedonia kjokyo, Acaya kjokyo, e dbur tönö, iche Sbö nopga song wleniyo löng Jerusalén kjokyo li kong wlo, ga jek sör ba kong.

²⁷ Shäryara lok eni ba woshko, miyde lok ga pogo tjwlö ba kong ara. Judíoga Sbö tjlökwo roy shdöno nopga judío llëm wleniyo kong. E kjishko ga bek ga kar llëbo twe ba kong, ba kjimtoklo.

²⁸ Eni ga dbur li ioror beno tjeng ba wloshko pjir ga tja jongya España kjokyo shara. Tja jek shäng eshkoshko ga pjäy ïn äar.

²⁹ Miydër pjlú ga tja äar bomi shwoyshko ga shji kjimte Cristorë ara eshko.

³⁰ Pjeyoga, shji mär bi Tjlapga Jesucristo go, ga shji ie ba Sëyarë ëng woydë ara kar kar. Eni ga tja drön bor pak shäryë wopro ga rokër bomi kong ga pjäy syöshtë Sbö kong bor kjishko jlökoyo. Enira tja kjimtëmi ba shäryë.

³¹ Rokozi ba kong ga tja döya Cristo tjlökwo kjrägaga llëm löng Jerusalén kjokyo li wloshko dwayo. Rokozi ba kong obi ga bi pjeyoga löng Jerusalén kjokyo li, llëbo söror ba kong li wlokre lok wopjlúe.

³² Woyde Sbörë eni wleni ga tja äar bomi ik wopjlú, tja woshhtë bomi shwoy ga pjlú wlo.

³³ Rokër Sbö kong ga pjäy ie ber löng wlëpe. Ber eni.

16

Kjibokwo pjirzlong

¹ Walë shäng kjlara ko Febe. E bi kjlara, ga parkë shäng Cristo tjlökwo kjrägaga löng Cencrea kjokyo li kong.

² Rokër bomi kong ga e mär Tjlapga Jesús go kuzong ga wlokjrozi löng wopjlúe. Woyde ga shäryë bi pjeyoga uunkong kong eni. Nopga ara kjimte shäng ara, tja kjimtara ara bakoe. E kjishko ga llëye woyde li twozi ba kong bakoe.

³ «¿Yonde?» lëmi Priscila, Aquila kong. Epga parkë löng Cristo Jesús kong bor tjok.

⁴ Zröraba ëy ëmdë ga tja kjimtara lok ara. Tja wopjlú ba tjok, gueniyo tjarö llëm, Cristo tjlökwo kjrägaga judío llëm wleniyo löng kës li wopjlú ba tjok bakoe.

⁵ «¿Yonde?» lëmi Cristo tjlökwo kjrägaga tön löng ba ushko li kong bakoe.

† 15:21 Isaías 52.15.

«¿Yonde?» lëmi bor kjlara Epeneto kong. Asia kjokyoshko ga tjlökwo kjruga bäm go li e.

⁶ «¿Yonde?» lëmi María kong. E parkono ara bomi kong.

⁷ «¿Yonde?» lëmi Andrónico, Junias kong. Tjawa epenga döe. Epga öör löng bor tjok kjërshko. Epga tōno beno tjeng Cristo tjok bor bäm go, ga Sbō tjlökwo roy tlagaga Cristo äska li kong ga tjlwō ara anmoyō.

⁸ «¿Yonde?» lëmi Amplias kong. E mär Tjlapga Jesús go, ga woydër ara.

⁹ «¿Yonde?» lëmi Urbano kong. E parkë shäng Cristo kong bor tjok.

«¿Yonde?» lëmi bor kjlara Estaquis kong bakoe.

¹⁰ «¿Yonde?» lëmi Apeles kong. Llëbo weno ba kong owa ara Cristo kjëshko ëmdë ga beno shäng mär ba go jlökoyo.

«¿Yonde?» lëmi Aristóbulo pjeyoga kong.

¹¹ «¿Yonde?» lëmi Herodión kong. E judío, botoya dik.

«¿Yonde?» lëmi Narciso pjeyoga kong. Epga mär Tjlapga Jesús go jlökoyo.

¹² «¿Yonde?» lëmi Trifena, Trifosa kong. Walëga li parkë ara Tjlapga Jesús kong.

«¿Yonde?» lëmi bor kjlara Pérsida kong. Walë li parkë ara Tjlapga Jesús kong.

¹³ «¿Yonde?» lëmi Rufo kong. E tjlwō ara Cristo tjlökwo kjruga kong. «¿Yonde?» lëmi ba mekë kong bakoe. E bor mekë wleni.

¹⁴ «¿Yonde?» lëmi Asíncrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas kong. «¿Yonde?» lëmi bi pjeyoga löng ba tjok li kong bakoe.

¹⁵ «¿Yonde?» lëmi Filólogo, Julia, Nereo kong. «¿Yonde?» lëmi Nereo dor Olimpo kong. «¿Yonde?» lëmi Sbō nopga löng ba tjok li kong bakoe.

¹⁶ Pjây ëng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjluë.

«¿Pjây yonde?» le Cristo tjlökwo kjruga löng kës lirë bomi kong.

¹⁷ Pjeyoga, rokër bomi kong ga pjây sjëke. No kjone kjone to löng llëbo shäryë, pjây shdär ber dboy dboy wlo, pjây mär Cristo go ame wlo. Ba kong ga tjlökwo kjroromi li owa le. Pjây tön ba tjok llëme.

¹⁸ Epga parkë löng Tjlapga Cristo kong llëm, parkë löng ba kong lok om go erä. Nopga kjok miydë llëm wleniyo jyâpgwe ba tjlökwo wölëso li go.

¹⁹ Pjây Cristo kolë pjlu li roy kura unkongdë. Tja wopjlu e kjëshko. Gueniyo woydër ga llëbo pjlu li miydëmi pjir, llëbo owa shäryëmi ame wlo.

²⁰ Shji ie Sbörë ber löng wlëpe. Ga wop ä ga Ä zäya, ga ie ber shäng bomi wloshko.

Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlu li kjëshko ga pjây kjimte ara.

²¹ «¿Pjây yonde?» le Timoteorë bomi kong. E parkë shäng bor tjok. «¿Pjây yonde?» le Lucio, Jason, Sosípaterdë bomi kong bakoe. Tjawa epenga döe.

²² Kjibokwo ëre taga tja Terciorë bor orkwo go.* Pjây löng mär Tjlapga Jesús go li, «¿Pjây yonde?» lër bomi kong.

²³⁻²⁴ «¿Pjây yonde?» le Gayorë bomi kong. Tja wlokrara wopjlu ba ushko, Cristo tjlökwo kjruga löng na kës li tjok.

«¿Pjây yonde?» le Erastorë bomi kong. E parkë dbur jnega kjok ëreshko.

«¿Pjây yonde?» le Cuartorë bomi kong bakoe.†

²⁵ Sbō, e poshrëkko. Pjây ie ber löng wokjang, Jesucristo roy pjlu loror bomi kong li go. Tek dënashko ga tjlökwo ëre miydaraba llëm, jnena Sbörë tjeng kjëshko.

* **16:22** Tjlökwo lara Pablorë Tercio kong. E irgo ga tara Terciorë kjibokwo go ba kong. † **16:23-24** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tlë ga «... le Cuartorë bomi kong bakoe. Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlu li kjëshko ga pjây kjimte ara.»

²⁶ Gueniyo eerishko ga miydëy pjire. Sbö sök İyado. Ga tjlõkwo ère İara ba tjlõkwo İagaga kong, ga ichara ba tē, roy shdöya wlo, kuya tjëyoga uunkongdë wlo, tjlõkwo İi kjre İok wlo, Sbö kole İok wlo.

²⁷ Sbö kjok miydë ara, ëye äär baİya dik İİeme. Ga Jesucristo kjİshko ga e İëy ber kësbang, tjwlõ ara İyado. Ber eni.

Primera Carta a los Corintios **Kjibokwo ère tara Pablorè Corinto soppa kong** **Kjibokwo ère sorè**

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbõ tjlõkwo laga Jesús äska wleniyo. Corinto kjokyo, e Grecia kjokyo obi. Grecia kjokyoshko ga kjok tjlwõ ara li, e Corinto kjokyo. Eshko ga nopga tjeng ara, doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo tjer kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak shkëng (650,000) dik. Tjrëko parkagaga tjlwëklõng pjir wleniyo tjeng ara, doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo pkëng (400,000) dik. Jesús roy pjlú lara Pablorè bäm go eshko, tak pjang Hechos 18.1-17 go sorè li eni.

Walè shäng kjlara ko Cloé. Pjlara ga ba pjeyoga lõng ba ushko kjlara öör Pablo ik Éfeso kjokyo, ga Jesús tjlõkwo kjragaga lõng Corinto kjokyo li èngkjwè lõng èng tjok sorè, llèbo owa shäryè lõng sorè, e lara ba kong pjire. Pjlara obi ga Jesús tjlõkwo kjragaga lõng Corinto kjokyo li kjibokwo ichono Pablo kong kjwara, llèbo oblè oblè kjakroke ba kong wlo. Eni ga kjibokwo ère tara Pablorè ba kong, llèbo llè llgweya wlo, epga poshdüya wlo bakoe.

Corinto soppa sbõpga jyäglo poshrëk ara. Ba syõ uyo lok lishko ga sjëng llè sua lok, ga ue lok eshko, ber ba poshrëkklo wlo. Gueniyo kjone kjone mär beno lõng Jesús go shara. Eshko ga kjong kjong sjëng li uè woydè, gueniyo kjong kjong obi sjëng li uè woydè ame. E kjishko ga kjibokwo ère go ga llèbo jyã tara Pablorè sjëng li kjishko.

Corinto kjokyo ga walëga lõng ara sbõpga jyäglo syõ uyo lok li roshko, opsoynek domerga oblè oblè kong wleniyo, ga domerga jek eshko pè ba tjok wlo, ber ba sbõpga jyäglo li poshrëkklo wlo. Eni ga domerga mär beno lõng Jesús go li, llèbo pjlú shärye wlo li miyde lõng llème. E kjishko ga kjibokwo ère go ga nopga orkwosmok lõng pjir, nopga orkwosmoydè llèm obi, woyde ga jek lõng sorè li jyã tara Pablorè.

Eshkoshko ga no kjone kjone tjwe tön Jesús tjlõkwo kjragaga li tjok, gueniyo Sbõ läywe owa, Pablo läywe owa bakoe. E kjishko ga kjibokwo ère go ga llèbo jyã tara Pablorè nopga eniyo li kjishko bakoe.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorè, bi kjlara Sóstenes tjok. Tja rokara Sbörè beno shäng ba tjlõkwo roy laga Cristo Jesús äska.

² Sbõ tjlõkwo kjragaga lõng Corinto kjokyo, kjibokwo ère ichër jek bomi kong. Pjäy tona Sbörè beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga pjäy rokara beno tjeng dboy ba kong, pjäy jek ber lõng pjlo bek ba bokso wlo. Woyde ga nopga uunkong mär Jesucristo go li jek ber lõng eni. Jesucristo, e bi Tjlapga, e ba Tjlapga bakoe.

³ Rokër bi Data Sbõ kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber lõng wlëp bakoe.

Pablo wopjlú Sbõ tjok

⁴ Sbõ wopjlú li kjishko ga pjäy kjimtare ara, pjäy tona beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko. Tja wopjlú Sbõ tjok iyado e kjishko.

⁵ Pjäy tona beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga llèbo pjlú shäryara Sbörè bomi kong oblè oblèe. Pjäy iara beno lõng ba tjlõkwo miydè pjlú, pjäy iara beno lõng ba lè nopga oblè oblè kong bakoe.

⁶ E kjĩshko ga miyděmi ga Cristo roy pjłú lororwa bomi kong li, e beke.

⁷ Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obi li koshěmi löng wopjłú wopro ga kjok miydě twe Sbörě ba nopga kong oblě oblě li, e twara beno tjeng bomi kong pjir tjän.

⁸ Eni ga pjäy kjimte Sbörě ber löng wokjang İyado, Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obishko ga pjäy pogo llěye dret ba bokso wlo.

⁹ Pjäy rokara Sbörě jěk ber löng ba Wa Jesucristo, bi Tjlapga li tjok wlo. Ga llěye le Sbörě li shärye eni.

Jesús tjłökwö kjpgaga löng ęnglě kar kar ęng tjok

¹⁰ Pjeyoga, rokěr bomi kong bi Tjlapga Jesucristo ko goshko ga pjäy löng bėy ęng tjok, pjäy shdär dboy dboy llēm wlo, pjäy wotjłik kjrinaso wlo.

¹¹ Pjeyoga, pjäy roy kuror Cloé pjeyoga tjok ga pjäy löng ęnglě kar kar ęng tjok.

¹² Roy kuror ga pjäy kjone kjone tjłě ga «Tjawa Pablo ĩ», kjone kjone tjłě ga «Tjawa Apolos ĩ», kjone kjone tjłě ga «Tjawa Cefas* ĩ», kjone kjone tjłě ga «Tjawa Cristo ĩ» lěmi löng eni.

¹³ ¿Cristo, e dboy dboydo? ¿Tja Pablo zröraba pjang kjłös go bomi kjĩshkoro? ¿Pjäy wak jer di roshko bor ko goro?

¹⁴⁻¹⁵ Crispo, Gayo, epgara waga tjarě. Pjäy llamo waga tjarě llěme. Eni ga ęye wak bor ko go laga ęrě llěme. Tja wopjłú Sbö tjok e kjĩshko.

¹⁶ (Estėfanas pjeyoga löng ba ushko lira woror, gueniyo no oblě wororde woyö bor kong llěme.)

¹⁷ Tja ichara Cristorě, ęye wěr wlo llěme. Tja ichara ba tjłökwö roy pjłú lě. Ga ba tjłökwö li kjrěba wlo ga lěr kjok miydě kjok ęre go li go llěme. Loror eni kjwe ga Cristo wolono pjang kjłös go li ber dbo llēm wleni.

Shji dōra Sbörě Cristo go, Sbö kjok miydě kjĩshko

¹⁸ Nopga jeno löng li kong ga Cristo wolono pjang kjłös go li roy tjwłö llěme le. Gueniyo shji dōra Sbörě löng li kong ga dbo ara, shji dōra e go kjĩshko.

¹⁹ Sbö tjłökwö tak pjang eni:

«Nopga kjok miydě ara wleniyo le löng li,

ba kjok miydě li iěr ber tjwłö llěme.

Epga iěr ber löng kjok miydě llěme.»†

²⁰ ¿Nopga kjok miydě ara wleniyo le li löng kjone? ¿No pinggaga wleniyo lěba li shäng kjone? ¿Nopga wotjłik rong wleniyo le li löng kjone? Kjok miydě kjok ęre kjing go li iara Sbörě beno tjwłö llěme.

²¹ Sbö, e kjok miydě ara. E kjĩshko ga kjok miydě kjok ęre kjing go li iara beno ba miydoklo llěme. Ęye mār ba go ga dōra ba tjłökwö pjłú li go, tjłökwö li tjwłö llěme lěba gueniyo.

²² Judıoga mār ber löng Sbö go wlo ga woyde lok ga llěbo İyděba llēm wleniyo shärye ba kong lok guing. Nopga judıo llēm wleniyora mār ber löng ba go wlo ga woyde lok ga pıya tjłökwö wolěso go guing.

²³ Gueniyo tjłökwö lěrwa löng li ęre: Cristo, e zröraba pjang kjłös go. Judıoga kong ga tjłökwö ęre lōkyo ba kong ara, ga nopga judıo llēm wleniyo kong ga tjwłö llěme le.

* **1:12 Cefas**, e kowěba **Simón Pedro** bakoe. † **1:19** Isaiás. 29.14.

²⁴ Gueniyi kjong kjong rokara Sbörë beno baïya, judïoga, nopga judïo llëm wleniyi bakoe. Epga kong ga tjlökwo ëre dbo ara, miyde lok ga epga döra e go, Sbö kjok miydë ara kjïshko.

²⁵ Llëbo shäryara Sbörë li, e tjwtlö llëme lëba. Gueniyi e tjwtlö ara, kjok miydë kjok ëre kjing go li kjinmo. Llëbo shäryara Sbörë li, e dbo llëme lëba. Gueniyi e dbo ara, llëye shärye nopgarë kës li kjinmo.

²⁶ Pjeyoga, pjäy rokara Sbörëshko ga pjäy löng sorë woyotjlizïa. Eshko ga nopga kong ga pjäy kjok miydë ara kjlëbö dö, pjäy tjwtlö ara kjlëbö dö, pjäy pjeyoga tjwtlö ara kjlëbö dö bakoe.

²⁷ Gueniyi nopga löng kjok miydë llëme lëba li kjrara Sbörë, nopga kjok miydë ara le li lökkjër e go wlo; nopga dbo ara llëm li kjrara, nopga dbo ara li lökkjër e go wlo;

²⁸ nopga ïywaba shjiktëng, tjwtlö llëme lëba li kjrara, nopga tjwtlö ara li lökkjër e go wlo bakoe.

²⁹ Shäryara eni, ëye krë ba bokshto llëm wlo.

³⁰ Pjäy tóna Sbörë om go beno tjeng Cristo Jesús tjok kjrinaso. Bi kong ga e dbo ara, miydëy ga shji döra e go, Sbö kjok miydë ara kjïshko. Ba kjïshko ga shji iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, shji iara beno nopga baïya, shji döra bi shdungglo dbo dorko dwayo bakoe.

³¹ E kjïshko ga tjlökwo tak pjang Sbö tjlökwo go li beno bi kong wëïë. Tjlökwo tak pjang li tjlë ga «Ëye krë woydë ga krë Tjlapga kjïshko dey.»[‡]

2

¹ Pjeyoga, tja öör Sbö tjlökwo roy lë bomi kongshko ga tja tjlëno bomi kong tjlökwo rong go llëm, tja opyono shäng kjok miydë ara llëm bakoe.

² Tja shäng bomi tjokshko ga tja wotjlino Jesucristo zröraba pjang kjlës go li roy lë bomi kong eröe. Tja tjlëno bomi kong llëbo oblë kjïshko llëme.

³ Tja tjlë shäng bomi kongshko ga tja tjlëno dbo ara go llëm, pjäy bangkjroror ara, tja dete erä.

⁴ Eshko ga tja tjlëno bomi kong nopga kjok miydë ara wleniyi tjlökwo go llëme. Tjlökwo li kjrëmi wlo ga tja tjlëno ara bomi kong llëm bakoe. Tjlökwo loror li, e kjrromi, pjäy kjimntara Sbö Sëyarë ba dbo ara go kjïshko.

⁵ Shäryoror eni, pjäy mär ber löng Sbö dbo ara go wlo, pjäy mär ber löng kjok miydë kjok ëre kjing go li go llëm wlo.

Kjok miydë ara twara Sbö Sëyarë

⁶ Gueniyi ga ëye mär Cristo go, ga wotjlik këkboga dik li kong ga tjawa tjlë ba kong kjok miydë go. Gueniyi kjok miydë lërwa li, e nopga kjok ëre so i llëm, tjlapgaga i llëm bakoe. Llono ga epga ber tjwtlö ame.

⁷ Kjok miydë lërwa li, e Sbö i, jnena tjeng dboy tek dämärshko dwayo. Eshko ga Sbö wotjlik ba kjok miydë li ping borwa kong eeri dbaryo, e ber pjlu borwa kong wlo le.

⁸ Tjlapgaga kjok ëre so, Sbö kjok miydë li llë loklo miyde lok llëme. Miydara kjwe ga Tjlapga Kësbang li zröra lok pjang kjlës go llëme.

⁹ Gueniyi Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«Ëye Sbö woydë ga kong llëbo shärye kësbange.

Llëbo eni li ïydëba llëm,

kuydëba llëm,

woyotjlïydëba llëm bakoe.»*

[‡] 1:31 Jeremías 9.24. * 2:9 Isaías 64.4.

¹⁰ Gueniyo ba Sëya ichara Sbörë borwa kong, ga llëbo ère pina borwa kong pjiir, llëye woyotjlïya Sbörë kës li miyde ba Sëyarë pjiir kjïshko.

¹¹ Èbo wotjlik llë, e miyde ba sëya om go lirë eröe. Ga Sbö wotjlik llë, e miyde ba Sëya om go lirë eni bakoe.

¹² Tjlokwo kjok ère kjing go li wlojkrororwa llëme. Ba Sëya twara Sbörë borwa kong li wlojkrorwarë, llëbo twara Sbörë borwa kong kës li llë loklo miydërwa wlo.

¹³ Eni ga tjlokwo lërwa bomi kong li, e no ï llëme. Tjlokwo pina Sbö Sëyarë borwa kong li lorwarë bomi kong.

¹⁴ Èye go Sbö Sëya llëm ga llëye le Sbö Sëyarë li tjlokwo kjre llëm, e ba kong ga tjwlö llëm kjïshko, ga llë loklo miyde llëm, kjimte Sbö Sëyarë llëm kjïshko.

¹⁵ Èye go Sbö Sëya ga llëbo uunkong llgweya ga pjlúe. Ga epga llgweya nopga go Sbö Sëya llëm lirë ga äe.

¹⁶ Sbö tjlokwo tak pjang eni:

«Sbö wotjlik llë,

ëye ommiydë llëm,

“Llëbo shäryos eni” laga èrë ba kong llëme.»†

Gueniyo shjira wotjlik Cristo dik.

3

Shji shdär dboy dboy llëme

¹ Pjeyoga, tja shäng bomi tjokshko ga tja tjlä woydë bomi kong, tja tjlä nopga jëk löng Sbö Sëya go kong sorë ga eni. Gueniyo ga pjäy jëk löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik kuzong ga tja tjläno bomi kong, dataga tjlä ba waga chilawa kong sorë ga eni.

² Chida, e sëyshko ga nä iayde erö, dli kjang ue ga ä kjïshko. Eni wleni ga tja shäng bomi tjokshko ga pjäy pinor wëïë, tjlokwo rong kugömi llëm kjïshko. Gueniyo eerishko ga kugömi löng llëm obi.

³ Pjäy jëk löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik obi. Pjäy ymo ara èng tjok, pjäy ènglë kar kar bakoe. ¿Eni ga pjäy nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik llëndo?

⁴ Pjäy kjone kjone tjlä ga «Tjawa Pablo ï», kjone kjone tjlä ga «Tjawa Apolos ï» lëmi eni. Pjäy tjlä enishko ga pjäy jëk löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik.

⁵ ¿Apolos, e è? ¿Pablo, e è? Tjawa Sbö parkaga döe. Borwa kjïshko ga pjäy oppino mär Cristo go. Tjawa ichara Tjlapgarë llë shäryë li, e shäryorwarë eröe.

⁶ Dwla dgaga wleni li* tja, di sguingga dwla kjing go wleni li† Apolos, gueniyo dwla wengga wleni li‡ Sbö.

⁷ Eni ga dwla dgaga li, di sguingga li, e tjwlö ara llëme. Tjwlö ara li, e Sbö, dwla wengga wleni li e.

⁸ Dwla dgaga li, di sguingga li, e tjwlö bek, ga potjwlëya Sbörë pak shäryara li kjïshko.

⁹ Tjawa so Sbö parkagaga kjoyo, ga pjäy so dwla dgoklo kjokyo kjoyoe.

Pjäy so u shärye Sbörë shäng kjoyo bakoe.

† 2:16 Isaias 40.13. * 3:6 Dwla dgaga wleni le li, e tjlokwo roy pjlú li laga ba kong bäm go li loklo. † 3:6 Di sguingga dwla kjing go wleni le li, e tjlokwo roy pjlú li laga ba kong jek obi li loklo.

‡ 3:6 Dwla wengga wleni le li, e nopga iaga ber baïya li loklo.

10 Šbō wopjłú li kjĩshko ga tja iara beno u shãryaga wleni. Eni ga u shakklo shãryoror bãm goshko. Oblẽ shãng u ywẽ ba kjing go. Gueniyo ẽye u ywẽ ga woyde ga shãrye yõtso.

11 U shakklo iak buk li, e Jesucristo, ga ẽye omkjłopswẽ ber oblẽ wlo ga ẽe.

12 U shakklo ẽre kjing go, kjone kjone u ywẽ llẽbo srer llẽm, suya llẽm wleniyo go, dbur sho shõylõr, dbur sho pjlublún, akkwo wolẽsowa tjwłõ ara wleni bakoe. Kjone kjone obi u ywẽ llẽbo srer, suya wleniyo go, kjorkwang, kjlo sho, dwla kasho bakoe.

13 No llgwezlong dbaryoshko ga shãryara pjlũre, de oware, e ber wẽlẽe. Eshko ga ba pak li tjłıya iõk go.

14 Ẽye ba pak shãryono li beno pjlú ga potjwłẽya Sbõrẽ.

15 Ẽye ba pak shãryono li sura pjir ga ba pak li jeno ba shjiryo, gueniyo era dár, no dõktong u pjono pjir roy dwayo wleni.

16 Pjãyo go Šbõ Sẽya. Eni ga pjãyo Šbõ u wleni. ¿E miydẽmi llẽmdo?

17 Ẽye Šbõ u shdõk ga pjiya Sbõrẽ bakoe. Šbõ u, e zrek, ga ba u le li, e pjãyo om go.

18 Pjãyo opjyãpgwẽ om go llẽme. Pjãyo kjone kjone kjok miydẽ kjok ẽre kjing go lẽmi wleni ga woyde ga opyẽ ber lõng kjok miydẽ llẽm kjok ẽre kjing go wleni, äär ber kjok miydẽ ara jlõkoyo wlo.

19 Šbõ kong ga kjok miydẽ kjok ẽre kjing go li, e tjwłõ llẽm, tak pjang Šbõ tjłõkwo go sorẽ li eni. Tjłẽ ga «Ẽye llẽbo shãryẽ ba kjok miydẽ om go li goshko ga doshaya Sbõrẽ e go.»[§]

20 Šbõ tjłõkwo tak pjang eni bakoe: «Nopga kjok miydẽ ara le li wotjłik llẽ, e miydẽ Sbõrẽ pjir, ga ba kong ga tjwłõ llẽme.»^{*}

21 Llẽbo uunkong twara Sbõrẽ bomi kong pjir tjãn. E kjĩshko ga ẽye krẽ nopga kjok miydẽ ara kjĩshko ame.

22 Tja, Apolos, Cefas,[†] tjawa iara Sbõrẽ beno lõng bomi kjimtaga. Llẽbo tjeng kjok ẽre kjing go kês li, e twara beno pjlú bomi kong. Pjãyo lõng sere, de pjãyo wolonore, llẽbo uunkong shãrye ber pjlú bomi kong. Llẽbo wen bomi kong eerishko li, bong kjõnma li, llono li, e shãrye uunkong ber pjlú bomi kong bakoe.

23 Pjãyo Cristo ĩ, ga Cristo, e Šbõ ĩ.

4

Šbõ tjłõkwo roy laga Jesús aska li pakyo

1 Eni ga tjawa Cristo parkaga lozia. Tjłõkwo jnek tjeng pjir li lara Sbõrẽ borwa kong, ga tjawa iara beno lõng ba lẽ oba kong.

2 Eni ga ẽye kong pak twara ga woyde ga shãrye yõtso, jlõkoyo, woyde pak twaga lirẽ sorẽ li eni.

3 Tja llgwegaga pjãydẽ, llẽm ga tja llgwegaga nopgarẽ wleni ga e bor kong ga llẽno llẽme. Tja opllgwek om go llẽm bakoe.

4 Llẽbo pjlú miydẽr li shãryẽr eni lër bor pjlúshko. Gueniyo bor kong ga llẽno llẽm bakoe. Bor llgwegaga li, e Tjlapga Jesús erõe.

5 E kjĩshko ga no oblẽ llgwemi llẽm, äär jong no llgwezlong dbaryoshko jã. Tjlapga li tjwe irõng obi dbaryo li koshozĩ dey. Eshko dbaryo ga llẽbo jnek tjeng kjok ro sĩ roy wleni li shiya äär ber wẽlẽshko, no wotjłik ba pjlúshko llẽ

§ 3:19 Job 5.13. * 3:20 Salmo 94.11. † 3:22 Cefas, e kowẽba Simõn Pedro bakoe.

li, e shiya ber eni bakoe. Eshko ga kjlara kjlara poshrëya Sbörë om go, ba pak shäryara sorë li kjishko.

⁶ Pjeyoga, «Llëbo shäryëy llëbo tak lok li kjinmo llëme» lëba eni iyado. Llëbo ëre lër bor kjishko, Apolos kjishko, ber pjlu bomi kong wlo, pjäy opping tjlokwo ëre shäryë pjlu wlo. Eni ga bomi pingga, bomi kägäyo, e pjlu, oblë kjinmo woyotjli ami. Shji krë eni llëme.

⁷ ¿Pjäy tjwlo ara, oblë kjinmo laga ërë? ¿Pjäy krë llëbo tjeng bomi tjok li kjishko ega? Llëbo kjroromi kës li, e twaga Sbörë om go bomi kong.

⁸ Pjäy wotjlik ga llëbo uunkong tjeng bomi tjok tjän lëmi, llëye oblë woydëmi llëme. Pjäy wotjlik ga pjäy löng pjrupga wleni tjän, gueniyo shji eni llëme. Woydër ga pjäy pjrupga wleni jlokoy, tjawa ber eni bomi tjok bako wlo.

⁹ Bor kong ga tjawa Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska ëre kong shto wlëna Sbörë tjwlo llëm wleni. Tjawa iara beno löng zrökoba wlo, ga nopga uunkong tön löng llëye wen borwa tjok li iya lok wlo, Sbö parkagaga kjok dogo so tön löng borwa ik wlo eni bakoe.

¹⁰ Cristo tjlokwo roy lërwa oba kong kjishko ga tjawa kä llëm wleni, tjawa dbo llëm bakoe lëba. Gueniyo pjäyda wotjlik ga pjäy tönö beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjäy kjok miydë ara, dbo ara lëmi eni. Pjäy tjwlo ara lëba, gueniyo tjawara iywaba shjiktëng.

¹¹ Eerishko ga tjawa löng song, tjawa pjli kuk ara, tjawa wodogro, tjawa shwong llëm, tjawa shdungoba ara, tjawa u dret bakoe.

¹² Tjawa sjeno parkorbo borwa orkwo om go go. Tjawa lëba owashko ga kar dboryërwa pjlu; tjawa shdungobashko ga kurwa kjinge;

¹³ tjawa läywëba owashko ga kar dboryërwa yötso. Eerishko ga tjawa oba kong ga tjwlo llëm, shkimkwo sho wleni, llëbo owa dbukko wleni lëba.

¹⁴ Tjlokwo ëre tër bomi kong, pjäy lökkjër e go wlo llëme. E bomi poshdunglo, pjäy bor wapga woydër ara wleni kjishko.

¹⁵ Pjäy tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok tjlokwo roy pjlu li loror bomi kong bäm go kjishko. E kjishko ga pjäy Cristo tjlokwo pinggaga doglo sak dbaw dbaw pjloglo sak kjwara (10,000) ëmdë ga pjäy dataga ara llëm, bomi data kjlaraso wleni li, e tja.

¹⁶ E kjishko ga rokër bomi kong ga pjäy opshäryos botoya dik.

¹⁷ Timoteo, e ichër jek bomi shwoy, pjäy jëk sorë le bomi kong wlo. E bor wa wleni, e woydër ara, e parkë shäng Tjlapga Jesús kong pjlu iyado. Tja jëk shäng Cristo Jesús tjok sorë ga woyoshre bomi kong. Tjlokwo lër shäng Jesús tjlokwo kjragaga kong kjone pogo li, e le bomi kong bakoe.

¹⁸ Pjäy kjone kjone krë ara, pjäy in äär ame lëmi kjishko.

¹⁹ Gueniyo ga woyde Tjlapgarë wleni ga tja jek äär bomi ik wop äe. Eshko ga nopga krë ara li sorë in wëllë, dbo twara Sbörë ba kong jlöre, de tjlä sopga erä, e miydër pjire.

²⁰ Eëye parkë ba pjlujo Sbö li kong ga woyde ga tjlä erä llëm, dbo twe ba kong llëye le li shärye eni wlo bakoe.

²¹ ¿Llëye woydëmi? ¿Woydëmi ga tja jek bomi shdungare, de tja jek äär shäng wopjlu bomi tjok, pjäy poshrër wlo?

5

¹ Pjây kjlara roy kuror ga ba mewa kjrono sök ba boy. Llêbo shäryara eni li, e owa anmoyö. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo ëmdë ga äär llêbo owa shäryë eni llême.

² Eni ëmdë ga pjây löng bomi krë tjok. Zok ga pjây kjwe löng woydëe. Woyde ga domer li ichoromi kjwe to bomi tjrëko dwayo.

³ Tja shäng bomi tjok llëm ëmdë ga pjây woyotjlin enido. E kjishko ga llêbo lër shäng bomi kong ëre, tja shäng bomi tjok om go wleni. Lër bomi kong ga domer llêbo owa shäryono eni li, e shdüzia.

⁴ Pjây tön Tjlapga Jesús ko goshko ga tja shäng bomi tjok wleni, ga Tjlapga Jesús dbo li tjeng bomi tjok bakoe.

⁵ Eshko ga domer li iozï ber tjeng Ä wloshko, ba doyo shdüya pjir wlo. Eni ga Tjlapga Jesús tjwe iröng obishko ga ba sëya där kjwe.

⁶ Pjây krë, e owa. «Pjlung shosho uukklo chira dö ëmdë ga pjlung shosho bayo kjöm pogo ga uuya pjire» lëba eni. E miydëmi löng pjir tjän.

⁷ Pjlung shosho uukklo këguë li dbuya judiogarë, pjlung shosho shäryak ba uukklo tjok llëm wleniyo shärye wlo. Eni wleni ga domer owa li ichozï to bomi tjrëko dwayo, nopga to löng llêbo owa shäryë baiya dik llëm wlo, pjây iara Sbörë ber löng owa eni llëm kjishko. Eni ga pjây ber löng pjlung shosho tjalën, shäryak ba uukklo tjok llëm wleni. Cristo zröraba bi kjishko tjän, öng wlëp ushko so llgwoklë zröya judiogarë Israel tjeyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo kong wleni.

⁸ Ba dbar li shrëyashko ga pjlung shosho uukklo tjok li dbuya lok, äska shärye ba uukklo tjok llëm wlo. Eni wleni ga bi dözlöng dbaryo li shrëy wlo ga woyde ga llêbo owa shäryoroy dënashko li shäryë ame, shji ber löng wotjlik bëy jlökoyo wlo.

⁹ Shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llême. Pjây opkjos nopga llêbo owa shäryë eni li shwoy dwayo. Toror bomi kong kjibokwo ichoror jek bomi kong bäm go li go.

¹⁰ Gueniyo toror enishko ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo lotë llême. Shäryëmi eni wlo kjwe ga pjây opshik kjok ëre kjing go dwayo kjluwe, epga uunkong llêbo owa shäryë eni kjishko. Epga wotjlik dbur töng ba kong erö, oblë jyäpgwe, llêbo lüyotke wlo, sböpga jyäglo poshrëya lok bakoe.

¹¹ Tjläkwo toror bomi kong li, e pjöllgwer woydë kjibokwo ëre go. Bomi pjeyo Jesús tjläkwo kjraga jëk shäng owa eni ga pjây opkjë ba shwoy dwayo. Kjone kjone pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, wotjlik dbur töng ba kong erö, sböpga jyäglo poshrëya, oblë läywe owa, nelötkë ä, oblë jyäpgwe, ba llêbo lüyotke wlo. Bomi pjeyo Jesús tjläkwo kjraga jëk shäng owa eni ga pjây ië ba tjok ëmdë llême.

¹²⁻¹³ Nopga bi pjeyoga llëm wleniyo llgwey llême. Ba llgweya li, e Sbö. Gueniyo nopga jëk löng bomi tjok eshko li llgwezïa. Sbö tjläkwo tak pjang eni: «Domer owa shäng bomi tjrëko li ichozï toe.»*

6

Jesús tjläkwo kjrägaga ëng wlëk kar kar ëng tjok sorë

¹ Pjây kjone kjone ëng wlëk kar kar ëng tjok wlenishko ga pjây llet ëng rotë kjok llgwegaga Sbö miydë llëm wleniyo shwoy llême. Bek ga rotëmi Sbö nopga kong, llgweya lok wlo.

* 5:12-13 Deuteronomio 17.7; 19.9; 21.21, 24; 24.7.

² Llono ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo llgwegaga ber Sbö nopgarë. ¿E miydëmi llëmdo? ¿Eni ga llëbo chira bomi tjrëko li llgwemi om go ga ä sorëro?

³ Llono ga Sbö parkagaga kjok dogo so ëmdë ga llgwey bakoe. ¿E miydëmi llëmdo? Eni ga llëbo tjeng kjok ëre kjing go li llgwey ga maling anmoyö.

⁴ ¿E kjishko ga pjây ëng wlëk kar kar ëng tjok wlenishko ga llgwemi ëng tjok ga ä wleni ga pjây wotjlik ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo omllgwegk ga pjlu lëmirë?

⁵ Lër bomi kong eni, pjây lökkjrë e go wlo. ¿Shäng kjlara bomi tjrëko kjok miydë pjây llgweya wlo li dretdo?

⁶ Gueniyo pjây ëngkjwë bomi pjeyoga tjok dö llëm, pjây ëng rotë to löng kjok llgwegaga Sbö miydë llëm wleniyo kong, oba uunkong bokshto.

⁷ Pjây ëng rotë äär löng tjlapgaga shwoy li, e lökyo ara. Pjlu wlo ga llëbo shäryara oblërë bomi kong owashko, pjây llëbo lüyotkara oblërëshko ga kumi ber löng kjing dey.

⁸ Gueniyo ga llëbo shäryëmi om go oblë kong owa, oblë llëbo lüyotkëmi bakoe. Ga pjây löng omshäryë eni bomi pjeyoga tjok.

⁹⁻¹⁰ Ëye llëbo shäryë oblë kong owa ga äär Sbö sök no pjluo iyado lishko llëme. ¿E miydëmi llëmdo? Nopga llëbo owa shäryë oblë oblë. Pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, sböpga jyäglo poshrëya, orkwosmono pjir ëmdë ga pë oblë tjok, domer pë domer tjok, oblë llëbo lüyotke, wotjlik dbur töng ba kong erö, nelötkë ä, oblë läywe owa, oblë jyäpgwe, llëbo lüyotke wlo. Pjây jyäpgwëba ga jlö lëmi llëme. Ëye opshäryë eni ga äär Sbö sök no pjluo iyado lishko llëme.

¹¹ Dënashko ga pjây kjone kjone llëbo shäryono eni. Gueniyo pjây eni ame, owa pjang bomi go li löna Sbörë beno dret, ga pjây iara beno tjeng dboy ba kong. Pjây iara beno pjlo bek ba bokso, llëbo shäryara Tjlapga Jesucristorë bomi kong li kjishko, Sbö Sëya dbo go.

Shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme

¹² «Lëye shäryër woydë li shäryër ga pjluë» lëmi eni. Eni jlöe. Gueniyo llëbo uunkong shäryëy li ber pjlu bi kong llëme. Lëye shäryër woydë li shäryër ga pjluë. Gueniyo llëbo kjone kjone shäryër ga tja ber shäng ichaga erë. E kjishko ga llëbo eniyo shäryër llëm, tja opichë om go ga pjlu wlo.

¹³ «Dli, e uëy wlo, jer äär bi böpkwo roshko wlo. Bi böpkwo, e dli kong bebi» lëmi eni. Eni jlöe. Gueniyo llono ga pjöyikong li pjir, shji böpkwo ame, dli ame bakoe. Gueniyo shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Bi doyo, e e kong wlo llëme. Lëye woyde Tjlapgarë shäryëy wlo li, e shäryoydë bi doyo go erö dey. Bi doyo ichaga li e.

¹⁴ Tjlapga Jesús woshrrara Sbörë iröng obi ba dbo ara go, ga llono ga shji woshre eni bakoe.

¹⁵ Bom doyo, e Cristo i. ¿E miydëmi llëmdo? ¿Eni ga llëbo Cristo i li töy walë to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo ga pjluë? Llëme.

¹⁶ Ëye tön walë eniyo tjok ga ber shäng ba tjok kjlaraso wleni. Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Pjöyikong li ber löng kjlaraso wleni.»*

¹⁷ Gueniyo ëye tön Tjlapga Jesús tjok ga ba sëya, Tjlapga li Sëya, e tön ber löng kjrinaso wleni.

* 6:16 Génesis 2.24.

¹⁸ E kjishko ga shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Llëbo owa shäryë oblë ga e ber owa bi doyo kong llëme. Gueniyo ëye llëbo shäryë ba doyo kong owa eni ga llëbo shärye ba doyo om go li kong owa.

¹⁹ Bomi doyo, e Sbõ Sëya u wleni, e ichara Sbörë beno pjang bomi go kjishko. ¿E miydëmi llëmdo? Pjây opichë om go llëm, pjây ichaga Sbörë,

²⁰ pjây tjwlëna pjir kjishko. E kjishko ga llëye woyde Tjlapgarë shäryëmi wlo li, e shäryomirë bomi doyo go erõ, Sbõ ber kësbang, tjwlõ ara wlo.

7

Shji orkwosmok wlo ga sorë

¹ Llëbo kjakrokoromi bor kong kjibokwo go li, e dboryër bomi kong shara. Pjlú wlo ga shji orkwosmok llëm dey.

² Gueniyo nopga ara pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok kuzong ga zok ga pjây domerga pë bomi boy onmo li tjok, pjây walëga pë bomi lanma onmo li tjok eni bakoe.

³ Domerga orkwosmok löng pjir, pjây pë bomi boy tjok wlo. Walëga orkwosmok löng pjir, pjây pë bomi lanma tjok wlo. Pjây orkwosmok löng pjir kjishko ga «Tja pë bop tjok llëme» lëmi ëng kong llëme.

⁴ Walë orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba lanma ï bakoe. Domer orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba boy ï bakoe.

⁵ «Tja pë bop tjok llëme» lëmi ëng kong llëme. Gueniyo pjây wotjlik bëy ëng kong ga «Shji pë ëng tjok llëm dbar kjwõbõ, shji ber löng syõshtë Sbõ kong ïyado wlo» lëmi ëng kong ga pjlúe. Gueniyo dbar ara llëme. E irgo ga pjây pë ëng tjok jek obi, pjây tjliya ärë, llëbo owa shäryë wlo ga ä wlo.

⁶ Llëbo ëre shäryëmi woydë ga shäryëmi ga pjlú, gueniyo «Shäryozï eni» lotë llëme.

⁷ Bor kong ga pjây uunkong orkwosmok llëm ga pjlú, gueniyo shji iara Sbörë llëbo shäryë oblë oblëe. Kjong kjong iara beno löng orkwosmok llëm wlo, kjong kjong iara beno löng orkwosmok wlo bakoe.

⁸ Pjây löng orkwosmoydë llëm obi, pjây syäpga, pjây ber löng tjoksa botoya dik ga pjlúe.

⁹ Gueniyo pjây wotjlik ëbo wlëk ïyado, pë ba tjok wlo wleni ga pjây orkwosmok ga pjlú, pjây wotjlik llëbo owa shäryë ïyado llëm wlo.

¹⁰ Pjây orkwosmok löng pjir, tjlokwo lara Tjlapga Jesúsde bomi kjishko. Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanma rayëmi llëme.

¹¹ Rayoromi wleni ga pjây ber löng tjoksa, llëm ga pjây tön iröng bomi lanma rayoromi li tjok obi. Domerga orkwosmok löng pjir, bomi boy rayëmi llëm bakoe.

¹² Llëbo oblë lër bomi kong, gueniyo ëre laga tjarë om go bomi kong, e laga Tjlapga Jesúsde llëme. Domerga orkwosmok löng walë Jesús tjlokwo kjruga llëm wleniyo tjok, pjây raye woydë bomi boydë llëm ga e rayëmi llëm bakoe.

¹³ Ga walëga orkwosmok löng domer Jesús tjlokwo kjruga llëm wleniyo tjok, pjây raye woydë bomi lanmarë llëm ga e rayëmi llëm bakoe.

¹⁴ Shäryëmi eni ga ba boy kjishko ga domer Jesús tjlokwo kjruga llëm wleniyo li de Sbörë, ba nopga de sorë ga eni, ga ba lanma kjishko ga walë Jesús tjlokwo kjruga llëm wleniyo li de Sbörë eni bakoe. Eni ga bomi wappa de Sbörë bakoe. Gueniyo shäryëmi eni llëm ga epga de llëme.

15 Pjây orkwosmok löng Jesús tjlökwö kjraga llëm tjok, pjây raye woydê ga wëyê. Pjây rayara eni ga pjây pogo llëye dret Sbö bokso. Shji rokara Sbörë, shji ber löng wopjlú ëng tjok wlo.

16 Gueniyo pjây ber löng orkwosmok ba tjok ga pjlú ga shäryozĩ eni. Bomi kjishko ga bomi kjlara li dâr kjwe.

17 Shji kjlara kjlara löng sorë li laga Sbörë. Pjây rokara Sbörëshko ga pjây löng sorë ga pjây ber löng eni. Lër eni Jesús tjlökwö kjragaga uunkong kong.

18 Domerga, pjây rokarashko ga pjây löng doyo jyâ tak pjir ga wëyê. Eshko ga pjây löng doyo jyâ tak llëm ga pjây doyo jyâ tē llëme.

19 Shji doyo jyâ tak pjirde, de llëmde, e tjwlö llëme. Shji Sbö tjlökwö kolë li, tjwlö tjok li e.

20 Pjây rokarashko ga pjây löng sorë ga pjây ber löng eni.

21 Eshko ga pjây parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ga pjây woydê llëme. Gueniyo pjây döya woydê bomi sogorë ga pjây to dey.

22 Pjây rokarashko ga pjây parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ga Sbö bokso ga pjây beno Tjlapga Jesús kjlarayo shara, pjây sogo dret wleni. Pjây rokarashko ga pjây sogo dret ga pjây iara Sbörë beno Cristo ĩ, eni ga eerishko ga pjây sogo tjok wleni.

23 Pjây tjwlëna Sbörë tjwlö ara. E kjishko ga pjây opyë ber ichaga no oblërë ame, pjây ichaga ber Sbörë döe.

24 Pjeyoga, pjây rokarashko ga pjây löng sorë ga pjây ber löng eni.

25 Pjây löng orkwosmoydê llëm obi kong, tjlökwö lara Tjlapga Jesúsde bomi kjishko llëme. Gueniyo tja kjimte Tjlapga lirë kjishko ga tjlökwö lër bomi kong ère, e beke.

26 Bor kong ga shji löng eerishko dbar owa kjishko ga pjây löng sorë ga pjây ber löng eni dey.

27 Pjây orkwosmok löng pjir ga pjây ëng rayë llëme. Pjây löng orkwosmok llëm ga pjây boy wlëk llëme.

28 Gueniyo pjây orkwosmono wleni ga llëbo owa shäryoromi llëme. Kjolloga orkwosmono wleni ga llëbo owa shäryara llëm bakoe. Gueniyo ëye orkwosmono ga kong llëbo owa wen ara kjok ère kjing go. Lër bomi kong eni, pjây llono ga song llëm wlo.

29 Pjeyoga, lër bomi kong eni, shji ber löng kjok ère kjing go wlo dbar kjwöbö obi erä kjishko. E kjishko ga pjây orkwosmok löng pjir ga pjây jëk löng nopga orkwosmok llëm wleniyo dik shara;

30 pjây slar ëë llëbo kjishko ga pjây wotjlik ara ba kjishko ame; pjây löng wopjlú llëbo kjishko ga pjây wotjlik ara ba kjishko ame; pjây llëbo tjwlëno ga e ber bomi kong iyado wlo lëmi llëm bakoe.

31 Eni ga shji löng kjok ère kjing go obishko ga llëbo tjeng kjok ère kjing go li, e woyotjlly ara llëm, kjok pjir lë kjishko.

32 Pjây kjimtër woydê, pjây woydê ame wlo. Domer shäng tjoksa ga wotjlik Tjlapga Jesús pak shäryë, ber pjlú ba tjok wlo.

33 Gueniyo domer orkwosmok shäng pjir ga wotjlik llëbo tjeng kjok ère kjing go shäryë, ber pjlú ba boy tjok wlo.

34 Eni ga wotjlik kjring pjök. Walë shäng tjoksa ga wotjlik Tjlapga Jesús pak shäryë, ba doyo, ba wotjlik, e ber ba kong wlo. Gueniyo walë orkwosmok shäng pjir ga wotjlik llëbo tjeng kjok ère kjing go shäryë, ber pjlú ba lanma tjok wlo.

³⁵ Lër bomi kong eni, ber pjlú bomi kong wlo, pjây orkwosmok ga äe lotë llême. Woydër ga pjây jëk ber löng pjlo bek, pjây ber löng wotjlik Tjlapga Jesús pak shäryë döe.

³⁶ Domerga tjlökwö twono kjoglo kong orkwosmok wlo, pjây orkwosmok woydë ba tjok, kjoglo li luyo öötong orkwosmok wlo guing kjïshko ga pjây orkwosmok ba tjok ga pjlúe. Llëbo owa shäryomirë llême.

³⁷ Gueniyo pjây wotjlik orkwosmok llême lëmi, woydëmi eni kjïshko, pjây ichaga ërë llëm kjïshko, ga pjây wotjlik llëbo owa shäryë llëm ga pjây orkwosmok llëm ga pjlúe. Llëbo pjlú shäryomirë.

³⁸ Eni ga pjây orkwosmok kjoglo tjok ga e pjlúe. Gueniyo pjây orkwosmok ba tjok llëm ga e pjlú anmoyö.

³⁹ Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanma sök së obishko ga rayëmi llême. Gueniyo wolono ga pjây orkwosmok domer oblë tjok ga pjlú, gueniyo woyde ga Tjlapga Jesús tjlökwö kjruga wleniyo.

⁴⁰ Gueniyo pjây orkwosmok ame ga pjây ber löng wopjlú anmoyö. Tja go Sbö Sëya. Tja wotjlik eni e kjïshko.

8

Sjëngna twaraba sböpga jyäglo kong

¹ Tjlökwö lër bomi kong, öng zröraba, sho twaraba sböpga jyäglo kong ba poshrëkklo li kjïshko. Llëbo ëre kjïshko ga shji uunkong llëbo miydë sira. Ëye ommyidë ara, oblë kjinmo le ga shäng krë erä. Pjlú wlo ga shji ëng woydë ara kar kar dey, shji uunkong dbokjrë e go wlo.

² Ëye kjok miydë le ga ba kjok miydë li äätë, woyde dik llëm obi.

³ Gueniyo ëye Sbö woydë ga miyde Sbörë pjlúe.

⁴ ¿Eni ga öng sho twaraba sböpga jyäglo kong ba poshrëkklo li uëy ga pjlúre? Miydëy pjlú ga sböpga jyäglo llë, e tjwlö llême. Sbö sök kjlaraso eröe.

⁵ Sböpga löng ara kjok dogo, kjok ëre kjing go lëba. Kowëba ba tjlapga bakoe.

⁶ Gueniyo bi kong ga Sbö sök kjlaraso eröe. Data Sbö li e. E llëbo uunkong shäryaga, ga shji löng së parkë ba kong wlo. Shji Tjlapga kjlaraso bakoe. Jesucristo li e. E go ga llëbo tjeng kës li shäryara Sbörë.

⁷ Gueniyo e miyde Jesús tjlökwö kjrägaga uunkongdë llême. Dënashko ga kjone kjone sgara löng ba sböpga jyäglo li poshrëk. E kjïshko ga öng sho li ue lokshko ga sböpga jyäglo li woyotjlïya, ga mär löng Cristo go ma obi kjïshko ga wotjlik ga öng sho li, e uako llême le.

⁸ Gueniyo shji wlokre Sbörë llëye uëy li kjïshko llême. Uoroy llëm ga shji beno owa Sbö bokso llëm, uoroy ga shji beno pjlú anmoyö ba bokso llëm bakoe.

⁹ Pjây döra Sbörë beno löng öng sho li uë ga pjlúe. Eni ëmdë ga pjây sjëke. Llëye uëmi li kjïshko ga bomi kjlara mär shäng Cristo go ma obi li ichëmi dir llême.

¹⁰ Pjây ië sböpga jyäglo syö uyo lishko ga pjây ïya bomi kjlara lirë kjwe. Miydëmi pjlú ga öng sho li uëmi ga pjlúe. Gueniyo bomi kjlara mär shäng Cristo go ma obi li ommyidë llême. Eni ga pjây ïna kjïshko ga omshäryë eni bako kjwe.

¹¹ Cristo wolono ba kjïshko. Gueniyo eshko ga Cristo rayara bomi kjlara lirë, llëbo shäryoromi li kjïshko, miydëmi ga llëbo li shäryëmi ga pjlú gueniyo.

¹² Llëbo shäryëmi bomi pjeyoga mär löng Cristo go ma obi li kong owashko ga e shäryëmi löng Cristo kong wleni.

¹³ E kjishko ga llëbo uoror li kjishko ga bor kjlara li diktong wleni ga tja sjëng uë ame dey.

9

Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska li opshäryë sorë

¹ Tja Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska. Tja ichaga norë llëme. Bi Tjlapga Jesucristo ñor om go. Tja parkono ara ba kong kjishko ga eerishko ga pjäy beno löng mär ba go.

² Oblë kong ga tja Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska llëme le, gueniyo bomi kong ga tja eni. Pjäy mär löng ba go. Miydëba e go ga tja Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska jlöe.

³ Tja läywëba owashko ga dboryër eni.

⁴ Tja, Bernabé, pak shäryërwa löng li kjishko ga pjäy ichërwa borwa sëng ga pjlúe.

⁵ Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llamo löng li, Tjlapga Jesús lëmga, Cefas,* epga orkwosmono löng pjir, ga to löng parkëshko ga ba boyga Jesús tjlökwo kjraga wleniyo söya to löng ba tjok. Tjawa omshäryë eni ga pjlú bakoe.

⁶ ¿Potjwlëk löng llëmi li ber tjawa döre? ¿Tjawa ië wlo ga woydëmi ga tjawa pak shäryë oblëre?

⁷ Ængkjwagaga oppotjwlëk om go llëme. Æye dwla dguë ga botjyëshko ga ba bo, e ue. Æye öng dë ga nä dyo llruya ga ie.

⁸ Wotjlik ëre botoya döe lëmi llëme. Kjuk llgwekklo tara Moisésdë li omlë eni bakoe.

⁹ Tjlëno beno eni: «Öng llë sök dwla kjwokäk† ga ne pjriy llëme.»‡ Tjlökwo ëre lara Sböre öng kjishko dö llëme.

¹⁰ E lara borwa kjishko bako, tjawa ië wlo bakoe. Æye klung luryë, llëm ga dwla kjwokäk ga woyde ga bo koshe, mär ber löng e go wlo.

¹¹ Eni ga tjlökwo roy pjlú li lororwa bomi kong, dwla dgororwa wleni. ¿Eni ga pjäy wotjlik borwa kjimtë llëm ga pjlúe lëmire?

¹² No oblë llëbo rokë bomi kong ga pjlú kuzong ga tjawa omrokë bomi kong ga pjlú anmoyö.

Eni ëmdë ga llëbo rokororwa bomi kong llëme. Tjawa llëye dretshko ga kurorwa jek löng kjing erä, pjäy wotjlik owa Cristo roy pjlú li kjishko llëm wlo.

¹³ Æye parkë Sbö u roy ga mär e goshko. Æye parkë öng sho sukklo jonglishko ga mär e go bakoe. ¿E miydëmi llëmdo?

¹⁴ Eni wleni ga Tjlapga Jesús tjlë ga ëye ba tjlökwo roy pjlú lë oba kong ga woyde ga mär ba go bakoe.

¹⁵ Eni gueniyo ga shäryotë eni llëme. Tjlökwo ëre tër bomi kong, pjäy woydër ga tja kjimtëmi kjishko llëme. Tjlökwo roy pjlú li lër oba kong ga tjlwö shir llëme. Tja wopjli e kjishko. Shäryër eni llëm ga äe. Tja wolon wëyë dey.

¹⁶ Tjlökwo roy pjlú li lër oba kong, tja krë e kjishko ga äe. Pakli, e twara Sböre bor kong shäryër eni wlo. Shäryër eni llëm ga tja song jlöe.

¹⁷ Shäryër eni bor wotjlik om go li go kjwe ga tja potjwlëkklo tjok. Gueniyo pak li shäryër, tja ichaga Sböre e shäryë kjishko.

* **9:5 Cefas**, e kowëba **Simón Pedro** bakoe. † **9:9** Öng jek sök dwla kjwokäkshko ga ne pjrikoba llëm, ië ga pjlú wlo. ‡ **9:9** Deuteronomio 25.4.

18 ¿Eni ga bor potjwlëkklo li llë? Tjlokwo roy pjlú li lër oba kong ga tjwló shir llëme. Llëbo rokër bomi kong ga pjlú, gueniyo shäryër eni llëme. Tja wopjlú e kjishko. Bor potjwlëkklo li e.

19 Tja ichaga èrë llëm, gueniyo tja opyono beno shäng nopga uunkong parkaga, nopga ara mär ber löng Cristo go bor kjishko wlo.

20 Tja shäng judioga tjrekoshko ga tja opyë ber shäng judi wleni, epga mär ber löng Cristo go wlo. Tja shäng nopga mär löng kjok llgwekklo tara Moisésdë go li tjrekoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li kolë eni bako wleni, miydër ga tja ichaga èrë llëm gueniyo. Shäryër eni, epga mär ber löng Cristo go wlo bakoe.

21 Tja shäng nopga kjok llgwekklo li miydë llëm wleniyo li tjrekoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li woyojek wleni. Gueniyo kjok llgwekklo Sbö i li woyoyer jlökoyo lotë llëme. Miydër ga tja ichaga kjok llgwekklo Cristo i lirë iyado.

22 Tja shäng nopga mär löng Cristo go ma obi li tjrekoshko ga tja opyë shäng baïya dik wleni, epga mär ber löng Cristo go wlo bakoe. Nopga uunkong kong ga tja opyë ber löng baïya dik wleni, kjone kjone där wlo.

23 Shäryër eni, tjlokwo roy pjlú li kjishko, llëbo wen pjlú tjlokwo kjishko li ber bor kong bako wlo.

24 Nopga zronshko ga zron lok jekdo uunkong, gueniyo ba potjwlëkklo li ber kjlaraso kong eröe. ¿E miydëmi llëmdo? Eni ga pjây drön èë, pjây jëk löng pjlo bek wlo, bomi potjwlëkklo li twe Sbörë bomi kong wlo.

25 Olö ga nopga tjör, ëye ber kjang iya lok wlo. Ëye tjör woydë eni ga opping ara, tjör pjlú wlo. Shärye lok eni, ba potjwlëkklo li shaya wlo, gueniyo ba potjwlëkklo li srer. Bi potjwlëkklo twe Sbörë bi kong lira srer llëm, ber iyadoo.

26-27 E kjishko ga tja jëk pjlo bek, tja äär woydë kjone li, tja äär eshko wlo. Nopga èng yokshko ga olö ga yoya ga pjë llëme. Era tjwló llëme. Llëbo shäryër li ber tjwló llëm eni llëm wlo ga tja drön ara, pak li shäryër ber pjlú wlo. Bor doyo ère ichër bor kolë, tja ichaga èrë llëm wlo. Shäryër eni, tjlokwo loror pjirshko ga pak shäryoror li tjwló tjok wlo.

10

Shji jëk löng Israel tjëyoga tek dënashko so i dik llëme

1 Pjeyoga, bi tjlapgaga tek dënashko so jëk to löng pjäng sho li dorko, ga dipzono tek Dlung Srëzrën kjwo na lëkong. Woydër ga e woyotjlïza.

2 Epga wara pjäng sho li, dlung lirë wleni, ga beno löng Moisés tjok eni.

3 Epga uunkong mär löng dli ter shrono kjok do dwayo li go,

4 di ichara Sbörë tur ak roy dwayo li go bakoe. Gueniyo daga ak lirë llëm, daga to shäng ba tjok li, e Cristo om go lirë.

5 Eni ëmdë ga Sbö beno wopjlú epga ara tjok llëm, ga ba dboglo iara beno tjeng kjok dogro no llëm lishko llaw pogo.

6 Llëbo ère shäryono beno bi kong, shji poshdüya wlo, llëbo owa li woyotjlïy baïya dik llëm wlo.

7 Epga kjone kjone sböpga jyäglö poshrëno, tak pjäng Sbö tjlokwo go sorë li eni. Tjlë ga «Nopga li wloktong, ga iono ara. Pjir ga kojono lok, ga bërkonu, llëbo owa shäryono ara.» * Shji opshäryë eni baïya dik llëme.

* 10:7 Éxodo 32.6.

⁸ Eppa kjone kjone orkwosmono ë tjok llëm ëmdë ga pono ba tjok. E kjishko ga wolono doglo sak dbaw dbaw pjloglo sak pjok kjingsho sak dbaw dbaw pjloglo mya (23,000) dbar kjwaraso. Shji opsharyë eni baïya dik llëme.

⁹ Eppa kjone kjone Tjlapga tjllino. E kjishko ga eppa uara dgurdë, ga wolonoe. Shji opsharyë eni baïya dik llëme.

¹⁰ Eppa kjone kjone Sbö lãywono owa. E kjishko ga ba parkaga kjok dogo so ichara ba zrok. Shji opsharyë eni baïya dik llëme.

¹¹ Eerishko ga shji löng dbar pjitoshko. Llëbo sharyono eppa kong kës ëre beno bi kong, shji poshdüya wlo.

¹² Eni ga pjây wotjlik ga pjây kjang, pjây dir ga äe lëmi wleni ga pjây opdë ara, pjây llëbo owa sharyë baïya dik llëm wlo.

¹³ Pjây wotjlik llëbo owa sharyëshko ga e wen ë pogo kong eni, e woyotjlizã. Shji raye Sbörë llëme. Eshko ga pjây ie ber löng tjliya äär jong kumi ma go llëme. Wen bomi kong enishko ga pjây kjimte, pjây där eshko dwayo ga pjlu wlo, llëbo owa sharyëmi llëm ga pjlu wlo bakoe.

Sböpga jyãglo sëngglo

¹⁴ E kjishko ga pjeyoga, shji sböpga jyãglo poshrëk llëme.

¹⁵ Tja tjle bomi kong, pjây löng kjok miydë wleniyo. Llëbo lër'li enire, de eni llëmde, llgwezï pjâyde om go.

¹⁶ Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uëyshko ga shji tjle Sbö kong ga shji wopjlu ba tjok, kjillgwo bo dyo dbo ara li kjishko. E irgo ga iëy, shji kjimtara Cristo srëngdë li loklo. Ga pjlung shosho suk pjir lïra toy, ga uëy, shji kjimtara Cristo doyorë li loklo.

¹⁷ Shji löng eshko ara, gueniyo shji doyo kjlaraso wleni, pjlung shosho suk pjir uëy li kjwaraso dö kjishko.

¹⁸ Israel tjëyoga öng zrok, sho suk Sbö kong li woyotjlizã. Öng sho li ue lok eshkoshko ga uunkong löng eshko li löng Sbö poshrëk, ga ber löng no kjlaraso wleni e kjishko.

¹⁹⁻²⁰ Öng sho twaraba sböpga jyãglo kong li tjwlö tjok lotë llëme. Sböpga jyãglo li tjwlö tjok lotë llëm bakoe. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo sböpga jyãglo sëngshko ga ba sëngglo li ber Ä sëyaga poshrëkklo, e Sbö poshrëkklo llëme. Woydër ga pjây tön Ä sëyaga tjok llëme.

²¹ Ä sëyaga sëngglo li uëmi wleni ga Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uëmi ga äe.

²² Shji ymoyotke Tjlapgarë ara. Sharyoroy eni kjwe ga iirkë bi kong ara. ¿Shji dbo ara ba kjinmo lëmiro?

Llëye sharyëy woydë li sharyëy ga pjluë

²³ «Llëye sharyëy woydë li sharyëy ga pjluë» lëmi eni. Gueniyo llëbo uunkong sharyëy li ber pjlu bi kong llëme. Llëye sharyëy woydë li sharyëy ga pjluë. Gueniyo llëbo tjeng kës li, shji kjimte llëme.

²⁴ Llëbo ber pjlu bi kong li wlëydë llëme. Llëbo ber pjlu oblë kong li wlëydë dey.

²⁵⁻²⁶ Sbö tjlokwo tak pjang eni: «Llëbo tjeng kjok ëre kjing go kës li, e Tjlapga ï.»† E kjishko ga sjëngna tjeng ba soynezlóng uyo roshko li tjwlëmi, uëmi ga pjluë. Llëbo sharyëmi löng oware, de pjluë, e woyotjlïmi llëme. Tjwe kjone dwayo kjakrokëmi ë kong llëm bakoe.

† 10:25-26 Salmo 24.1.

²⁷ Sbö tjlökwö kjrägaga llëm wleniyo, pjäy maya jek ba shwoy le ga pjäy jek ga pjlúe. Llëye twe bomi kong eshko li uëmi pjire. Llëbo shäryëmi löng oware, de pjlúre, e woyotjlími llëme.

²⁸ Gueniyo ga ëbo tjlë bomi kong ga «sjëngna kjwe twaraba sböpga jyäglo kong» le bomi kong wleni ga uëmi llëm, ba laga li wotjlík ga sjëngna li uëy ga äe le kjwe kjíshko.

²⁹ Gueniyo ga uëmi ga pjlú, gueniyo uëmi llëm, oblë li kjíshko.

Gueniyo kjone kjone tjlë bor kong ga «Miydër ga llëbo shäryër ga pjlúe. ¿Eni ga shäryër llëm, oblë kjíshko ega?

³⁰ ¿Tja tjlëno ga “Sbö, tja wopjlú bop tjok, dli ëre kjíshko” loror pjir ga uër ga äe lëmi bor kong ega?» le bor kong eni.

³¹ Pjäy ië, pjäy di ië, llëye oblë shäryëmi dö ga shäryozí uunkong eni, Sbö iëba ber kësbang, tjwlö ara bomi kjíshko wlo.

³² Shji oblë ichë dir llëme. Judioga, nopga judío llëm wleniyo, Sbö tjlökwö kjrägaga, e ichëy dir kjlara llëme.

³³ Tjara drön ëë, llëbo pjlú shäryë oba bokso wlo iyado, llëbo ber pjlú oblë kong wlo, epga där wlo, llëbo ber pjlú bor kong wlo llëme.

11

¹ Cristo opshäryono sorë ga tja opshäryë eni bakoe. E kjíshko ga tja opshäryë sorë ga pjäy opshäryos eni bakoe.

Shji löng syöshhtë Sbö kongshko ga shji opshäryë sorë

² Tja woyoshreëmi enido. Tjlökwö twara bor kong li pinor bomi kong, ga shäryëmi löng eni iyado. Pjäy poshrër ara e kjíshko.

³ Gueniyo llëbo lër bomi kong, miydëmi wlo. Sbö, e Cristo kägäyo. Cristo, e domerga uunkong kägäyo. Ga domerga kjlara kjlara, e ba boy kägäyo bakoe.

⁴ Domer kä kjinguë syöshhtë Sbö kongshko, llëm ga Sbö tjlökwö roy leshko ga e Cristo bangkjre llëme loklo.

⁵ Walëra kä kjinguë llëm syöshhtë Sbö kongshko, llëm ga Sbö tjlökwö roy leshko ga e ba kägäyo bangkjre llëme loklo. Shärye eni wleni ga walë li lökkjre ara, kä shtak dret wleni.

⁶ Kä kjingue woydë llëm ga ba käkzong shtëy ber dret dey. Shäryoroy eni ga lökkjre ara kjíshko ga ba kä li kjingue dey.

⁷ Gueniyo domer kä kjinguë llëm dey, domer li shäryara Sbörë so e om go kjoyo kjíshko. E kjíshko ga Sbö ber kësbang, tjwlö ara domer li kjíshko. Ga domer li ber kësbang, tjwlö ara ba boy li kjíshko.

⁸ Domer shäryara Sbörëshko ga llëye shira walë doyo go dwayo, domer shäryoklo wlo llëme. Walëra shäryara Sbörëshko ga llëbo shira domer li doyo go, walë li shärye e go wlo.

⁹ Domer shäryara walë kjíshko llëme. Walëra shäryara domer kjíshko.

¹⁰ E kjíshko ga walëga kä kjinguë dey, ba kägäyo bangkjre pjlúe loklo. E ber Sbö parkagaga kjok dogo so kong pjlú bakoe.

¹¹ Jesús tjlökwö kjrägaga kong ga domerga, walëga, e iara Sbörë beno löng ëng kjimtë wlo.

¹² Dënashko ga llëbo shira Sbörë domer li doyo go dwayo, ga walë li shäryara e go. Gueniyo eshko tek lëkong ga domerga uunkong wengga walëgarë. Eni ëmdë ga shji uunkong shäryaga Sbörë.

¹³ ¿Walë syöshhtë Sbö kong ga kä kjinguë llëm ga pjlúre, de owa? Miydaga pjäydë om go.

14 Miydëy pjlu ga tek dämärshko ga domerga käkzong ië pjang kur ee ga e lökyo ara.

15 Gueniyo walëgara käkzong kur ee ga ba kong ga tjwlo ara, e twara Sbörë ba kong, ba kä kjingoklo wlo kjishko.

16 Llëbo ëre shäryërwa, shärye Sbö tjlökwö kjragagarë kjok kjone pogo bako, sdëkwö oblëyo drete. E kjishko ga ëye ënglë kar kar tjlökwö ëre kjishko llëme.

Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo

17 Llëbo lër bomi kong obi, gueniyo pjäy poshrër wlo llëme. Pjäy tönshko ga llëbo shäryëmi eshko li ber bomi kong pjlu llëme.

18 Roy kuror ga pjäy tönshko ga pjäy opkjorgö löng dboy dboye. Kjoneshko ga jlöe lër.

19 Woyde ga pjäy shdär dboy dboye. Eni ga pjäy kjone dey ber pjlo bek Sbö bokso ikoba wëlle.

20-21 Pjäy tön iëshko ga pjäy kjlara kjlara dli kjrë bäm go lëmi. Eni ga kjone kjone ber löng nelö erä, kjone kjone ber löng dli drete. ¿Shäryëmi eni ga Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uomirë lëmirë? Eni llëme.

22 ¿Pjäy ië bomi ushko ga äro? ¿Sbö tjlökwö kjragaga oblë li bangkjreämi llëm ega? ¿Ëye llëye dret wleniyo iëmi woydë ber löng lökshko eni ega? ¿Llëye lër bomi kong ga pjlu? Pjäy poshrër ga äe.

23 Bor sdëkwö ëre twara Tjlapga Jesüsdë bor kong, ga loror bomi kong tjän: Tjlapga Jesús soynezlöng shkëyo ga pjlung shosho suk pjir kjrara kjwara,

24 ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, ga tjlë löng li kong ga «Ëre bor sho wleni, twak bomi kong. Shäryëmi jüni, bor woyoshroklo» le.

25 Iono lok pjir irgo ga di ioklo kjrara kjwara, roy kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjlë löng li kong ga «Tjlökwö twara Sbörë tjaqlën, beno iyado wlo. Shärye wlo ga bor srëng li kwon bomi kjishko. Kjillgwo bo dyo dbo ara ëre, e ba jyäglö. Iëmishko ga shäryëmi jüni, bor woyoshroklo» le.

26 ¿Lara eni li llë loklo? Pjlung shosho suk pjir li uëmishko, kjillgwo bo dyo dbo ara li iëmishko ga Tjlapga Jesús wolono bomi kjishko li roy shdömi löng wleni, tjwe iröng obi guing.

27 Gueniyo shäryëmi löng enishko ga ëye ië, gueniyo Tjlapga Jesús bangkjre llëm ga llëbo owa shäryayde, Tjlapga li doyo, ba srëng, e bangkjre llëm kjishko.

28 E kjishko ga pjäy pjlung shosho suk pjir li uoydë llëm obishko, pjäy kjillgwo bo dyo dbo ara li ioydë llëm obishko ga woyde ga pjäy opwoyotjlik yötso bäm go guing.

29 Ëye Tjlapga li doyo llë loklo miydë llëm ga ba woyoshroklo dliyo li ue llëm dey, kjillgwo bo dyo dbo ara li ie llëm dey bakoe. Uara eni wleni ga om go li opyono beno shäng shdungko.

30 Pjäy ara shduna Tjlapga lirë e kjishko. Pjäy kjone kjone swlo ara, kjone kjone dbo llëm, kjone kjone wolono, Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uoromi owa kjishko.

31 Gueniyo shji om go opwoyotjlik yötso bäm go guing ga shji shdüya llëme.

32 Llono ga nopa Sbö miydë llëm wleniyo shdüya Tjlapga lirë. Shjira shdüya eerishko, shji ber löng shdüya ba tjok eshko llëm wlo.

33 E kjishko ga pjeyoga, pjäy tönshko ga woyde ga pjäy ëng koshë uunkong guing ga pjäy iokdo.

34 Pjāy kjone kjone pjlirōshko ga pjāy iē bomi ushko bām go guing, pjāy tōnshko ga pjāy shdūya Tjlapga Jesúsdē llēm wlo.

Llēbo oblē llgwer, tja jek āār bomi ikshko jā.

12

Kjok miydē twe Sbō Sēyarē bi kong

1 Pjeyoga, kjok miydē twara Sbōrē oblē oblē bomi kong. Woydēr ga e sorē miydēmi pjlúe.

2 Dēnashko ga Sbō miydomirē llēm obishko ga pjāy icharaba sbōpga jyāglo tjlē llēm wleniyo poshrēk.

3 E kjishko ga lēr bomi kong ga ēye tjlē Sbō Sēya go ga Jesús lāywe owa ga äe. Ga ēye tjlōkwo lē Sbō Sēya go llēm ga «Jesús, e nopga uunkong Tjlapga» le ga äe.

4 Shji Sbō tjlōkwo kragaga kong kjok miydē twara Sbō Sēyarē oblē oblē, gueniyo Sbō Sēya li, e kjaraso erōe.

5 Llēbo shāryēy Tjlapga Jesús kong oblē oblē, gueniyo Tjlapga li, e kjaraso erōe.

6 Pak shāryēy Sbō kong oblē oblē, gueniyo shji kjimtaga shāng kjaraso pak li shāryē, Sbō li e.

7 Shji kjlara kjlara kong kjok miydē twara Sbō Sēyarē bi kong oblē oblē, llēbo shāryēy ber pjlú shji uunkong kong wlo.

8 Kjone kjone kong kjok miydē twara, tjlē oba kong, kukoba wēlē wlo. Kjone kjone kong kjok miydē twara, tjlē kjok miydē go wlo.

9 Kjone kjone kong kjok miydē twara, mār Tjlapga Jesús go jlōkoyo wlo. Kjone kjone kong kjok miydē twara, swlopga poptē wlo.

10 Kjone kjone kong kjok miydē twara, llēbo ūydēba llēm wleniyo shāryē wlo. Kjone kjone kong kjok miydē twara, Sbō tjlōkwo lē wlo. Kjone kjone kong kjok miydē twara, sēya llē pjlúre, de oware miydē pjlú wlo. Kjone kjone kong kjok miydē twara, tjlē kjok shto oblē oblē so tjlōkwo go. Kjone kjone obi kong kjok miydē twara, tjlōkwo laraba kjok shto oblē oblē so tjlōkwo go li pjlollgwek ber wēlē wlo.

11 Llēbo uunkong ēre shārye Sbō Sēya kjaraso lirē nopga kjlara kjlara kong, woyde sorē li eni.

12 No doyo, e orkwo tjok, dre tjok, bokkwo tjok, kwomgwo tjok, llēbo ara obi bakoe. Eni ēmdē ga doyo li kjaraso dōe. Cristo doyo, e eni bakoe.

13 Shji judiōgare, de llēmde, shji parkagaga tjwlēk lōng pjiir wleniyore, de llēmde, shji uunkong go Sbō Sēya shrono beno kēsbang bi tjok. Eni ga shji iara beno doyo kjaraso wleni.

14 Bi doyo, e llēbo ara ēmdē ga e kjaraso dōe.

15 Bi dre tjlē ga «Tja orkwo llēm kuzong ga woydēr ga tja ber doyo ēre tjok ame» le kjwe ga ber doyo li tjok llēm ga äe.

16 Bi kwomgwo tjlē ga «Tja bokkwo llēm kuzong ga woydēr ga tja ber doyo ēre tjok ame» le kjwe ga ber doyo li tjok llēm ga ä bakoe.

17 ¿Bi doyo uunkong li bokkwo erō kjwe ga shji kjok kuk sorē? ¿Bi doyo uunkong li kwomgwo erō kjwe ga shji kjok lō shik sorē?

18 Bi doyo llēbo oblē oblē li iara Sbōrē uunkong, woydara sorē li eni.

19 Bi doyo uunkong li llēbo kjarinaso dō kjwe ga e ber doyo llēme.

20 Llēbo ara ēmdē ga bi doyo li, e kjarinaso dōe.

²¹ «Pjāy woydēr llēme» le bi bokkworē bi orkwo kong ga äe. «Pjāy woydēr llēme» le bi kägärē bi dre kong ga ä bakoe.

²² Llēbo dbo llēm kjoyo li, shji kjimte ara.

²³ Llēbo tjwlō ara llēm kjoyo li doyēy yōtso. Llēbo ikko llēm li dēy yōtso, ikoba llēm wlo.

²⁴ Gueniyo llēbo ikoba ga pjlú li kong llēbo shāryēy eni llēme. Eni ga bi doyo shāryara Sbörē, llēbo tjwlō ara llēm kjoyo li dēy yōtso wlo.

²⁵ E kjīshko ga bi doyo llēbo oblē oblē li, e èng kjimtē kar kar wlo, e shdär ber tjeng dboy dboy wlo llēme.

²⁶ Llēbo kjone dey li bang ara wleni ga bang kuya bi doyo kēs lirē. Llēbo ber pjlú llēbo kjone dey li kong wleni ga bi doyo kēs li ber wopjlú.

²⁷ Pjāy uunkong Cristo doyo wleni. Pjāy kjlobi ba doyo llēbo oblē oblē wleni.

²⁸ Shji Sbō tjlōkwo kjrágaga li tjrēko kjone kjone iara Sbörē bām go beno ba tjlōkwo roy laga Jesús äska. E irgo ga kjone kjone iara beno ba tjlōkwo laga. E irgo ga kjone kjone iara beno no pingga. Kjone kjone obi iara beno löng llēbo ÿdēba llēm wleniyo shāryaga, swlo poptaga, no kjimtaga, no ichaga, kjok shto oblē oblē so tjlōkwo laga bakoe.

²⁹ ¿Shji uunkong Sbō tjlōkwo roy laga Jesús äskare? ¿Shji uunkong Sbō tjlōkwo lagare? ¿Shji uunkong no pinggare? ¿Shji uunkong llēbo ÿdēba llēm wleniyo shāryagare?

³⁰ ¿Shji uunkong swlo poptagare? ¿Shji uunkong kjok shto oblē oblē so tjlōkwo lagare? ¿Shji uunkong llēbo lara kjok shto oblē oblē so tjlōkwo go li pjlōllgwegare? Llēme.

³¹ Gueniyo woydēr ga kjok miydē tjwlō arayo li wlēmīrē. Gueniyo llēbo kjrīna obi tjwlō ara, kjok miydē tjeng kēs ère kjinmo. Era lēr bomi kong, miydēmi wlo.

13

Oblē woydēy sorē

¹ Tja tjlē nopga tjlōkwo kjrīng kjwobi go ga pjlú, ga tja tjlē Sbō parkagaga kjok dogo so tjlōkwo go ga pjlú bako wleni èmdē ga oblē woydēr llēm ga tjlōkwo lēr li ber tjwlō llēm, sbi llē toroy li pjlukyo wleni, pjankwo shporoy èng go li pjlukyo wleni bakoe.

² Tja kong kjok miydē twara Sbō Sēyarē bor kong, Sbō tjlōkwo lēr oba kong pjlú wlo, tjlōkwo tjeng kēs pīyde Sbörē llēm obi li miydēr shäng pjir, tja mār Cristo go jlōkoyo, ga dlup llē ichēr jek kjok shto oblē ga pjlú wlo wleni èmdē ga oblē woydēr llēm ga tja tjwlō llēme.

³ Bor llēbo tjeng kēs li tworor nopga song wleniyo kong, ga bor doyo ère opyono beno sukoba wlo wleni èmdē ga oblē woydēr llēm ga tja potjwlēkkīo drete.

⁴ Shji oblē woydē li eni. Llēbo shārye oblērē bi kongshko ga kuy kjinge. Shji wopjlú oblē tjok. Shji wotjlik owa oblē kong ba llēbo kjīshko llēme. Shji opposhrēk llēme. Shji krē llēme.

⁵ Shji tjlē iir go è kong llēme. Shji wotjlik bi kjīshko dö llēme. Shji iirkē maling llēme. Llēbo shāryara oblērē beno bi kong owashko li woyotjly sōk enido llēme.

⁶ Llēbo shāryēba owa oblē kong ga shji ber wopjlú e kjīshko llēme. Shji ber wopjlú, llēbo shāryēba bek li kjīshko döe.

⁷ Oblë dir ara ëmdë ga shji ber löng pjlú ba tjok, shji wotjlik pjlú ba tjok, koshëy İyado llëbo pjlú shäryë wlo, rayëy llëm bakoe.

⁸ Shji oblë woydë li, e pjir llëme. Eerishko ga kjone kjone Sbö tjlökwö laga, kjone kjone tjlë tjlökwö miydë llëm li go, kjone kjone tjlökwö pÿyde nopga kong llëm li miydë pjlú bakoe. Gueniyö llono ga llëbo tjeng kës ëre pjir.

⁹ Eerishko ga Sbö tjlökwö miydëy uunkong llëm obi. E kjÿshko ga ba tjlökwö lagaga omllë uunkong ga äe.

¹⁰ Gueniyö llono ga ba tjlökwö tjeng kës li pÿya Sbörë uunkong kong. Eshko ga ëye oblë ping ba tjlökwö go ame.

¹¹ Tja chirawashko ga tja tjlë kjwozirwa dik, tja wotjlik kjwozirwa dik bakoe. Gueniyö tja öotong domershko ga llëbo kjwozirwa İ li rayoror pjir, shäryër ame.

¹² Shji opÿk opÿkklo goshko ga llëbo İgöy wëllë llëme.* Eerishko ga Sbö tjlökwö woyotjÿyshko ga miydëy wëllë llëm eni bakoe. Gueniyö llono ga miydëy wëllë, shji lan oblë tjok ëng bokshto wleni. Eerishko ga llëbo miydëy ara llëme. Eshko ga miydëy uunkong, shji miyde Sbörë sorë ga eni.

¹³ Eerishko ga llëbo shäryëy wlo li, e beno kjringgwo mya. Woyde ga shji mär Cristo go, e koshëy İyado, oblë woydëy bakoe. Gueniyö shji oblë woydë li, tjwlö arayo li e.

14

Sbö tjlökwö roy lëy tjlökwö miydë llëm wleniyö go, Sbö tjlökwö roy lëy, kukoba wëllë wlo bakoe

¹ Pjây drön ëë, oblë woydë wlo İyado. E wopro ga kjok miydë twe Sbö Sëyarë bomi kong li wlëzİ İyado, kjok miydë twe bomi kong ba tjlökwö roy lëmi wlo li rokozi ba kong bäm go.

² Əye tjlë tjlökwö miydë llëm wleniyö go ga tjlë shäng Sbö kong, tjlë shäng nopga kong llëme. E kjimte Sbö Sëyarë tjlökwö miyde llëm li lë, gueniyö llëye lë shäng li llë miydëba llëme.

³ Gueniyö ëye Sbö tjlökwö roy lë ga tjlë shäng nopga kong, e ber pjlú ba kong lok wlo. Kuya lok ga dbokjrë e go, wosonkë llëm wlo. Eshko ga löng wopjlu, tjlökwö li kjÿshko.

⁴ Əye tjlë tjlökwö miydë llëm wleniyö go ga llëbo pjlú shäryayde ba kong om go. Gueniyö ëye Sbö tjlökwö lë ga llëbo pjlú shäryayde Sbö tjlökwö kjragaga löng kës li kong.

⁵ Woydër ga pjây uunkong tjlë tjlökwö miydë llëm wleniyö go. Gueniyö pjây Sbö tjlökwö lë li woydër ara. Era tjwlö ara anmoyö, kukoba wëllë kjÿshko. Pjây tjlë tjlökwö miydë llëm wleniyö li tjwlö äar eni llëme. Gueniyö tjlökwö lëmi löng tjlökwö miydë llëm wleniyö go li pjlollgweya oblërë, kukoba pjlú wlo ga era tjwlö ara anmoyö bakoe.

⁶ Pjeyoga, İtja äar bomi shwoy tjlë tjlökwö miydë llëm wleniyö go ëro wleni ga e llëno bomi kong? Ber pjlú bomi kong wlo ga pjây pin tjlökwö lara Sbörë bor kong oblë oblë li goshko ga woyde ga lër bomi kong, kugömi wëllë wlo.

⁷ Tëkwö dboryoklo oblë oblë li eni bakoe. Dbonmo llë, kjorkwang shäryak jong kjiyö tjok tÿy or go wleniyö llë, e tëbashko ga tëba wëllë llëm ga llë layde e go miydëba llëme.

* 13:12 Eshko dbaryo ga nopga opÿgö opÿkklo go yötso llëm, opÿkklo li pjlú llëm kjÿshko.

⁸ Nopga ëngkjwë kjwlëshko ga wli bakwe bäm go, gueniyo pjlukyo kugaba wëlä llëm wleni ga ëye poshäryë ëngkjwë wlo llëme.

⁹ Pjäy eni bakoe. Pjäy tjlä tjläkwö kugaba wëlä li go llëm ga llë lomirë löng li miydëba llëme. Lëmi löng pjluk jong erä.

¹⁰ Kajok ëre kjing go ga tjläkwö oblë oblë ara jlöe. Ga kjrina kjrina li go ga nopga tjlä ëng kong, ëng kugö wëlä wlo.

¹¹ Eni ga ëye tjlä shäng li llë loklo miydër llëm ga tjawa ber löng ëng kong shto oblë so wleni, eshko ga tjawa pjeyo wleni llëme.

¹² E kjishko ga kjok miydë twe Sbö Sëyarë li woydëmi ara bomi kong kuzong ga kjok miydë ber pjlu Sbö tjläkwö kjrägaga löng kës kong li, e wlëmirë dey.

¹³ E kjishko ga ëye tjlä tjläkwö miydë llëm wleniyo goshko ga woyde ga roke Sbö kong ga kjimte tjläkwö le li pjllölgwek, kukoba wëlä wlo.

¹⁴ Tja syöshtë Sbö kong tjläkwö miydë llëm wleniyo goshko ga tja syöshtë shäng bor sëya go, gueniyo llëye lër shäng li llë loklo miydër llëme.

¹⁵ ¿Eni ga llëye shäryër? Olö ga tja syöshtë Sbö kong bor sëya go, llëye lër shäng li llë loklo miydër llëm wleni. Olö ga tja syöshtë bor wotjlik li go, llëye lër shäng li llë loklo miydër pjir wleni. Olö ga tja të ba kong bor sëya go. Olö ga tja të bor wotjlik li go.

¹⁶ Sbö poshrëmi löng, llëbo shäryara bomi kong li kjishkoshko ga pjäy tjlä bomi sëya go erö ga ëye tön bop tjok ber wopjlu Sbö tjok, llëbo shäryara bop kong li kjishko ga ä, llëye lëmi löng li llë loklo miyde llëm kjishko.

¹⁷ Eshko ga bop wopjlu Sbö tjok li pjlu, gueniyo oblë kong ga llëno llëme.

¹⁸ Tja tjlä tjläkwö miydë llëm wleniyo go ara, pjäy uunkong kjinmo. Tja wopjlu Sbö tjok e kjishko.

¹⁹ Eni ëmdë ga tja shäng Sbö tjläkwö kjrägaga tjokshko ga tjläkwö loror kjwo shkëng (5) kuya lok wëlä wleniyo li tjwlo ara, tjläkwö loror kjwo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara (10,000) tjläkwö miydë llëm wleniyo go li kjinmo.

²⁰ Pjeyoga, kjwozirga wotjlik pjlu anmoyö llëm, gueniyo llëbo owa shärye lok ara llëm bakoe. Pjäy wotjlik kjwozirga dik ame, pjäy wotjlis tjlapgaga dik shara. Gueniyo pjäy jëk kjwozirga dik ga pjlu.

²¹ Tjlapga tjläno li tak pjang Sbö tjläkwö go eni:
«Nopga ichër bor tjläkwö lë bor nopga kong,

shto oblë so tjläkwö go.

Nopga shto oblë so ichër bor tjläkwö lë ba kong bakoe.

Eni ëmdë ga bor tjläkwö kjre lok llëme.»*

²² Eni ga nopga iche Sbörë ba tjläkwö lë tjläkwö miydë llëm wleniyo go. Era ber ba tjläkwö kjrägaga li kong llëm, e ba tjläkwö kjrägaga llëm li kong. Gueniyo nopga iche ba tjläkwö lë, kukoba wëlä wlo bakoe. Era ber ba tjläkwö kjrägaga li kong, e ba tjläkwö kjrägaga llëm li kong llëme.

²³ Shji tön löng uunkong shtoyo kjrinasoshko ga shji uunkong tjlä löng tjläkwö miydë llëm wleniyo go wleni ga ba tjläkwö kjräga llëm wleniyo, llëm ga ëbo ba tjläkwö miydë llëm wleniyo, e äär eshko ga tjläkwö lëmi löng li llë loklo miyde llëm, ga «Nopga kjwe skwë» le jlöe.

²⁴ Gueniyo ba tjläkwö lëy löng ëng kong, shji ëng kuk wëlä wlo ga ba tjläkwö kjräga llëm wleniyo, llëm ga ëbo ba tjläkwö miydë llëm wleniyo, e äär eshko ga tjläkwö lëy löng li kuya wëlä, ga miyde e go ga llëbo owa shäryono, ga llono ga e shdüya Sbörë.

*

14:21 Isaiäs 28.11-12.

²⁵ Eshko ga wotjlik llë miydëba llëm li le pjire. Eni ga kjök tok, ga Sbö poshrëya sök, tjlä ga «Sbö shäng bomi tjok jlöe» le eni.

Shji tön löng lishko ga llëbo shäryëy sorë

²⁶ Pjeyoga, lër bomi kong ga pjây tön löng lishko ga pjây tëshko, pjây ëng pingshko, Sbö tjlökwö roy lëmishko, pjây tjlä tjlökwö miydë llëm wleniyo goshko ga llëbo uunkong ëre shäryozï ber pjlú uunkong löng li kong wlo.

²⁷ Pjây tjlä woydë tjlökwö miydë llëm wleniyo goshko ga woyde ga laga pjökde myarerë döe. Ga pjây tjlä jekdo uunkong llëm, pjây tjlä ëng irgo dey. Woyde ga pjölölgwega tjok bakoe.

²⁸ Pjölölgwega ërë llëm ga ëye tjlä tjlökwö miydë llëm wleniyo go nopga bokshto llëm, tjlä tjoksa Sbö kong erö dey.

²⁹ Pjây tön löng lishko ga Sbö tjlökwö lagaga tjlä pjökde myare dö bakoe. Ga llëye le li woyotjlimi pjây llamo löng lirë yötso.

³⁰ Eshko ga llëbo le Sbörë no kjlara sök eshko li kong ga ëye shäng tjlä ga tjlä ame, ber sök kjing dey.

³¹ Woyde ga Sbö tjlökwö roy lëmishko ga pjây tjlä ëng irgo, pjây uunkong löng li opping pjlú wlo, pjây dbokjrë tjlökwö li go wlo, pjây wosonkë llëm wlo.

³²⁻³³ Woyde Sbörë ga llëbo shäryëy sorë pogo llëm, woyde ga shäryëy yötso, bek, pjây ber löng wlëp wlo. E kjlshko ga ëye Sbö tjlökwö lë jlökoyo ga opichë om go ga pjlú, le jekdo sorë pogo llëm ga pjlúo.

Sbö tjlökwö kjrägaga löng kjök shto oblë oblë opshäryë sorë ga pjây opshäryos eni bakoe.

³⁴ Pjây tön löng lishko ga woyde ga walëga ber löng kjing, tjlä llëm, tak pjang kjök llgwëkklo tara Moisésdë li go sorë li eni.

³⁵ Llëbo miyde woydë ga kjakroke ba lanma kong äar ba ushko jã. Walëga tjläno Sbö tjlökwö kjrägaga tön löng lishko ga e bek llëme.

³⁶ Sbö tjlökwö weno bomi shwoy bäm go llëm, kuga pjäydë erö llëm bakoe.

³⁷ Tjlökwö lër shäng bomi kong ëre, e laga Tjlapga lirë om go. Ëye Sbö tjlökwö laga le, llëm ga kjimtaga Sbö Sëyarë le ga miyde ga jlöe.

³⁸ Gueniyo tjlökwö lër shäng ëre kjre llëm ga llëye le li tjlökwö kjrëmi llëm bakoe.

³⁹ Eni ga pjeyoga, kjök miydë twe Sbö Sëyarë bomi kong ba tjlökwö lëmi wlo li wlëzïa. Ga ëye tjlä tjlökwö miydë llëm wleniyo go ga e owa lëmi llëme.

⁴⁰ Gueniyo llëye shäryëmi dö ga shäryozï yötso, beke.

15

Cristo tjlökwö roy pjlú

¹⁻² Pjeyoga, Sbö tjlökwö roy pjlú loror bomi kong dënashko li woyoshrozïa. Tjlökwö kjrörömi li ëre, pjây mär löng e go bakoe. Pjây mär e go jlökoyo, ga rayëmi llëm ga pjây där. Shäryëmi eni llëm ga tjlökwö li kjrörömi llëno llëme.

³ Tjlökwö pina Sbörë bor kong tjwlö arayo li, pjây pinor e go. Tjlökwö ëre eni: Cristo wolono llëbo owa shäryoroy li potjwlëkklo, tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni;

⁴ ba doyo jnenaba, ga öötong dbargwo mya ga woshrra Sbörë iröng obi, tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni;

⁵ e irgo ga weno shäng Cefas* kong, weno shäng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong bakoe.

* 15:5 Cefas, e kowëba *Simón Pedro* bakoe.

⁶ Dbar kjwara ga weno shäng ba tjlökwo kjrägaga doglo sak dbäw pjloglo shkäng (500) kong. Eerishko ga epga ara löng së obi, gueniyo kjone kjone wolono tjän.

⁷ E irgo ga weno shäng Santiago kong, ga weno shäng Sbö tjlökwo roy lagaga ba äska löng kës li kong bakoe.

⁸ Weno uunkong li kong irgo ga öötong dbar kop ara ga weno shäng bor kong shara. Eni ga tja so chida weno ba dbaryo go llëm kjoyoe.

⁹ Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska löng kës li tjwlö ara, bor kjinmo. Sbö tjlökwo kjrägaga shdunor ara. E kjishko ga tja llëno llëm, tjwlö llëm, tja kowëba Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska wlo.

¹⁰ Gueniyo Sbö wopjlú li kjishko ga pak ëre twara bor kong, ga eerishko ga tja beno shäng ba shäryë. Tja parkono ara, epga kjinmo. E kjishko ga llëye shäryara bor kong li beno tjwlö ara. Gueniyo pak shäryoror om go llëm, tja kjimtaga Sbörë, ba wopjlú li kjishko.

¹¹ Eni ga tjlökwo laga li tjare, de epgare, tjlökwo lërwa löng li e eröe. Ga tjlökwo kjrromi li e bakoe.

No wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi

¹² ¿Eni ga Cristo woshrara Sbörë iröng obi roy lororwa bomi kong ga pjäy kjoneshko tjlë ga nopga wolono ga woshre llëme lëmi ega?

¹³ Nopga woshre llëm kjwe ga Cristo woshrara llëm bakoe.

¹⁴ Ga Cristo woshrara llëm kjwe ga tjlökwo lërwa löng li tjwlö llëm, pjäy mär löng Cristo go li tjwlö llëm bakoe.

¹⁵ Eni jlö kjwe ga pjäy pinorwa li, e jyö erä, Cristo woshrara jlöe lërwa löng li kjishko. Ga nopga wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga Cristo woshrara roy lërwa bomi kong li, e jyö.

¹⁶ Nopga wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga Cristo woshrara llëm bakoe.

¹⁷ Ga Cristo woshrara llëm kjwe ga pjäy mär löng Cristo go li tjwlö llëm, ga owa pjang bomi go li löna Sbörë llëm bakoe.

¹⁸ Eni jlö kjwe ga nopga tönö beno tjeng Cristo tjok tjeng li, e jeno löngge.

¹⁹ Shji tönö beno tjeng Cristo tjok, shji kjimte kjok ëre kjing go wlo erö kjwe ga shji song jlö, nopga löng kës li kjinmo.

²⁰ ¡Cristo woshrara Sbörë iröng obi jlöe! Miydëy e go ga llono ga nopga wolono tjeng li woshre iröng obi bakoe.

²¹ Shji wolon, domer kjlara kjishko. Eni wleni ga domer kjlara obi kjishko ga shji woshre Sbörë iröng obi.

²² Shji Adán tjëyoga kjishko ga shji wolon. Eni wleni ga shji Cristo tjëyoga kjishko ga shji woshre Sbörë ber löng së.

²³ Gueniyo uunkong li woshre dbar kjwara llëme. Cristo woshrara bäm go. Miydëy e go ga tjwe iröng obishko ga nopga baïya li woshre eshko jä.

²⁴ Eshko ga ba wloyoga kjlobi li zäya Cristorë pjir, sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyo uunkong bakoe. Ga llëbo tjeng kës li twe Data Sbö kong, iche wlo. Llëbo tjeng kës li pjir eshko jä.

²⁵ Llëbo tjeng kës li iche Cristorë, ba wloyoga kës li zana pjir guing.

²⁶ Ba wloyo pjia ber iröng li, wolon li e. Eshko ga ëye wolon ame.

²⁷ Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Llëbo tjeng kës li twara ba kong, iche wlo.»† Llëbo tjeng kës li twaga Sbörë om go Cristo kong, iche wlo. Gueniyo llëbo tjeng kës le li, e Sbö om go layde llëme.

²⁸ Eshko ga llëbo tjeng kës beno tjeng Cristo wloshkoshko ga Cristo, ba Wa om go li opyë ber shäng ichaga Sbörë. Eni ga Sbö, e ber shäng llëbo tjeng kës li ichaga.

²⁹ Kjone kjone wolono, wak llëm wleniyo, ga pjây kjone kjone ëng wë jer di roshko ba äska. ¿Epga woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga shäryëmi eni ega?

³⁰ ¿Eni jlö kjwe ga tjawa opyë löng shto owashko wleni dbar kjwobi go ega?

³¹ Pjeyoga, pjây tönö beno tjeng bi Tjlapga Cristo Jesús tjok kjishko ga tja woplúe. Miydëmi pjlu ga e jlöe. Lër bomi kong ga dbar kjwobi go ga tja zrökoba woydë, e jlö bakoe.

³² Tja shäng Éfeso kjokyoshko ga nopga opyono bor wloyo dbo ara go, so äya kjloshko so kjoyoe. ¿Nopga wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga shäryër eni llëno? Eni jlö kjwe ga «Eeri ga shji ië ara, shji dyo ië ara bako, bong ga shji wolon kjishko.»‡

³³ Pjây jyäpgwëbashko ga jlö lëmi llëme. Shji yorkaga owa ga bi sdëkwo pjlu li jer.

³⁴ Pjây wotjlis bëy iröng obi. Pjây llëbo owa shäryë ame bakoe. Pjây kjone kjone Sbö miydë llëme. Lër bomi kong, pjây lökkjre e go wlo.

Shji woshrara Sbörë iröng obishko ga bi doyo ber sorë

³⁵ Pjây kjone kjone tjlä ga «¿Shinmoga woshrara Sbörë iröng obi ga doyo ber sorë?» lëmi bor kong eni.

³⁶ Nopga kjok miydë llëm wleniyo li llëbo kjakrokoko. Dwla dguëy ga sho kjer pjir guing ga wen tjaglën eshko jä. Kjer llëm ga llëno llëme.

³⁷ Dwla llë dgoroy ga wen tëm li ber oblë, e so dwla li kjoyo ame.

³⁸ Dwla dgoroy li ie Sbörë wen, woyde sorë li eni. Dwlagwo kjrina kjrina doyo sorë ga shärye eni.

³⁹ No, öng, sënwa, mã, kjrina kjrina doyo oblë, llëbo uunkong doyo e so e kjoyo dö llëme.

⁴⁰ Llëbo kjok dogo so doyo tjok, llëbo kjok ëre so doyo tjok, gueniyo llëbo kjok dogo so doyo wolësowa li, llëbo kjok ëre so doyo wolësowa li, e oblë oblëe.

⁴¹ Dlo kälä, mok kälä, dbala kälä, kjrina kjrina kälä oblë oblëe. Dbala oblë oblë li kälä oblë oblë bakoe.

⁴² Shji woshre Sbörë iröng obishko ga bi doyo twe bi kong li, e oblë eni bakoe. Eerishko ga bi doyo ëre wolon, e irgo ga sho an. Gueniyo eshko ga bi doyo wolon ame.

⁴³ Bi doyo ëre jnekoba klung roshkoshko ga tjwlö ara llëm, dbo ara llëm bakoe. Gueniyo woshre iröng obishko ga bi doyo tjwlö ara, dbo ara shara.

⁴⁴ Eerishko ga bi doyo ëre pjlu, shji ber löng kjok ëre kjing go wlo. Gueniyo eshko ga bi doyo ber pjlu, shji löng kjok dogo wlo.

⁴⁵ Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Domer bäm go ko Adán li, e iara Sbörë beno shäng së.»§ Gueniyo shäng kjlara obi Adán dik, era sëya, ga shji ie ber löng së tjaglën wleni.

⁴⁶ Bi doyo pjlu, shji löng kjok dogo wlo li, e weno bäm go llëme. Bi doyo pjlu, shji löng kjok ëre kjing go wlo lira weno bäm go.

⁴⁷ Domer bäm go li, e shäryak klung sho tjeng kjok ëre kjing go li go. Domer oblë lira kjok dogo so.

‡ 15:32 Isaiás 22.13. § 15:45 Génesis 2.7.

⁴⁸ Domer kjok ëre so bäm go li doyo sorë ga shji kjok ëre so löng kës li doyo so e kjoyo bakoe. Domer kjok dogo so lira, ba doyo sorë ga ëye kjok dogo so löng kës li doyo eni bakoe.

⁴⁹ Shji weno so domer kjok ëre so li kjoyo sorë ga llono ga shji wen so domer kjok dogo so li kjoyo eni bakoe.

⁵⁰ Pjeyoga, lër bomi kong ga bi doyo ëre pjir. E äär ber löng Sbö sök no pjluyo ÿyado lishko wlo llëme. Llëbo pjir li äär ber llëbo pjir llëm li tjok llëme.

⁵¹ Llëbo miydëba llëm wleniyo lër bomi kong kjrina. Kuzi yõtso. Shji wolon uunkong llëme. Gueniyo shji kjlopswe uunkong,

⁵² wop eni llëm, shji bokkwo smer wleni. Eshko dbaryo ga wli bakwaraba jek pjirshko ga wolono löng li woshre Sbörë ber löng ÿyado wlo, ga shji kjlopswe eshko jä.

⁵³ Bi doyo ëre pjir kjishko ga woyde ga kjlopswe ber pjir ame wlo. Bi doyo ëre wolon kjishko ga woyde ga kjlopswe ber wolon amë wlo.

⁵⁴ Eshko ga bi doyo ëre pjir wlo li kjlopswara beno pjir ame wlo, bi doyo ëre wolon wlo li kjlopswara beno wolon amë wloshko ga tjlökwö tak pjang Sbö tjlökwö go li shäryono eshko. Tjlë ga

«Wolon li, e pjira Sbörë.*

⁵⁵ Wolon, ëye zam ame.

Wolon, pja dbo ame.»†

⁵⁶ Shji wolon, llëbo owa shäryoroy li kjishko. Ga llëbo shäryoroy li owa, e miydëy kjok llgwekklo tara Moisésdë li go.

⁵⁷ Gueniyo shji mär Tjlapga Jesucristo go kjishko ga shji ie Sbörë ber wolon ame wlo. Shji wopjlu ba tjok e kjishko.

⁵⁸ Eni ga pjeyoga, pjäy wokjang, pjäy mär ber löng Tjlapga Jesús go ÿyado. Miydëmi ga pak shäryëmi Tjlapga Jesús kong li tjwlo ara. E kjishko ga pjäy parkë ba kong jlökwö ÿyado.

16

Dbur töng Sbö nopga kong

¹ Pjäy dbur töng, ichëmi jek Sbö nopga kong wloshko ga shäryozï, loror Jesús tjlökwö kragaga löng Galacia kjokyo kong sorë ga eni.

² Dbar sondë kjwobi go, pjäy tönshko ga pjäy kjlara kjlara dbur twë sira, jnemi wlo. Æye dbur shano ara ga dbur twe ara. Æye dbur shano sira ga dbur twe sira. Shäryozï eni, tja äärshko ga töng tjeng pjir tjan wlo.

³ Eni ga tja jek äär bomi shwoyshko ga nopga wlënomi löng li ichër jek Jerusalén kjokyo ba tjyë, ga kjibokwo twër ba kong lok, söya jek ba tjok wlo, epga ë miyde Jerusalén sopgarë wlo.

⁴ Woydëmi wleni ga tja jek ba tjok bakoe.

Pablo wotjlik to kjok shto oblë

⁵ Tja wotjlik jek äär Macedonia kjokyo. E irgo ga tja jek äär bomi shwoy, bomi ik wlo.

⁶ Tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö dikjoyoe. Tja opshik llëm, kjok owa dbaryo li jek guing kjwe.

⁷ Tja jek bomi ik jekdo ga pjäy in dbar kop ara ga äe. Tja iche Tjlapgarë wleni ga pjäy in woydë dbar kjwöbö, jëkko dö llëme.

* 15:54 Isaías 25.8. † 15:55 Oseas 13.14.

8-9 Gueniyo na Éfeso kjokyo ga tja pak ara, Cristo tjłkwo kukoba woydë ara kjışhko. Nopga ara wotjłik owa bor kong bakoe. E kjışhko ga tja ber sök na, äär jong judío dbar shrëzlong dbaryo kowe lok Pentecostés* lishko.

10 Timoteo äär bomi ikshko ga wlokjrozı yõtso, ber wopjlı wlo, e parkë Tjlapga Jesús kong botoya dik kjışhko.

11 Bangkjrozıa. Ga brikshko ga kjimtozi, tek shäng wopjlı bor shwoy wlo. E koshër shäng ëreshko, bi pjeyoga jëk löng ba yorkë li tjok bakoe.

12 Bi kjłara Apolosda ichoror to jek bomi ik ba tjok lok loror, gueniyo jek woydë llëme. Gueniyo dbar tjokshko ga pjäy İyde kjwlë jä le.

Pablo lano pjeyoga oblë oblë kjışhko

13 Pjäy sjëke. Pjäy mär Jesús go jlökoyo İyado. Pjäy opyos wokjang, pjäy wosonkë llëme.

14 Llëye shäryëmi dö ga oblë woydozi ara.

15 Tjlapga Jesús tjłkwo roy loror Acaya kjokyoshko ga tjłkwo kragaga bäm go li beno Estéfanos, ba pjeyoga bakoe. Ga epga beno löng pjeyoga oblë mär Tjlapga Jesús go li kjimtë ara. E miydëmi pjłue. E kjışhko ga rokër bomi kong ga

16 epga kolozıa. Oblëga parkë löng baıya dik li kolozı eni bakoe.

17 Estéfanos, Fortunato, Acaico, e shrono löng bor ik bomi äska. E kjışhko ga tja wopjlıe.

18 Löng bomi tjokshko ga pjäy dbokjrë ara ba kjışhko. Löng bor tjok kjışhko ga tja dbokjrono beno shäng wopjlı eni bakoe. Nopga eniyo, e poshrëkko.

Kjibokwo pjirzlong

19 Jesús tjłkwo kragaga löng Asia kjokyo li, «¿Pjäy yonde?» le bomi kong. Aquila, Priscila, pjeyoga tön löng ba ushko li, «¿Pjäy yonde?» le bomi kong wopjlı Tjlapga Jesús ko go.

20 Pjeyoga uunkong löng bor tjok li, «¿Pjäy yonde?» le bomi kong bakoe.

Pjäy ëng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjlıe.

21 Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong ëre tër bomi kong bor orkwo om go go shara.

22 Rokër Sbö kong ga ëye Tjlapga Jesús woydë llëm ga shdüya. İPja tjwe wop äe, Tjlapga!

23 Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlı li kjışhko ga pjäy kjimte ara.

24 Pjäy tño beno tjeng Cristo Jesús tjok, pjäy woydër ara uunkong. Ber eni.

* 16:8-9 Pentecostés lanyo, e tak pjang Hechos 2.1.

Segunda Carta a los Corintios

Kjibokwo ère tara Pablorè Corinto sopga kong Kjibokwo ère sorè

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbõ tjlõkwo laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Tito. E parkè shäng Sbõ tjlõkwo lè Pablo tjok. Pjlara ga öör jek shäng parkè Corinto kjokyo. E irgo ga to iröng Macedonia kjokyo, Pablo sök lishko. Eshko ga llèbo owa shärye Jesús tjlõkwo kjrägaga löng Corinto kjokyorè li roy lara ba kong pjire. Eni ga kjibokwo ère tara Pablorè ba kong, llèbo llè llgweya wlo.

Corinto kjokyo ga no kjone kjone tjwe tön Jesús tjlõkwo kjrägaga li tjok, ga tjlè lok ga «Tja Sbõ tjlõkwo roy laga Jesús äska» le, miga jyõ erä. Epga opyono tjwlõ ara Pablo kjinmo, ga Pablo läywarä lok owa bakoe. Eni ga Jesús tjlõkwo kjrägaga li jyäpwwara lok ara. E kjishko ga kjibokwo ère go ga llèbo jyä tara Pablorè nopga eniyo li kjishko. Jesús tjlõkwo kjrägaga li poshduna, wlona wopjlu go, epga jek ba jyäpwwagaga owa li tjok llèm wlo.

Dënashko ga Jesús tjlõkwo kjrägaga löng eshko li kong dbur rokara Pablorè, Jesús tjlõkwo kjrägaga löng Jerusalén kjokyo li kjimtoklo. Gueniyo ba jyäpwwagaga li tjlèno ga dbur li woyde Pablorè ba kong om go lara, miga jyõ erä. Eni ga Pablo wotjlik jek eshko wop äe le, ga kjibokwo ère go ga epga ichara dbur töng jek obi, söya jek Jerusalén kjokyo wlo.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorè, bi kjlara Timoteo tjok. Tja kjrara Sbörè beno ba tjlõkwo roy laga Cristo Jesús äska.

Sbõ tjlõkwo kjrägaga löng Corinto kjokyo, löng Acaya kjokyo, kjibokwo ère ichèrwa jek bomi kong.

² Rokèrwa bi Data Sbõ kong, bi Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlep bakoe.

Shji kjimte Sbörè, shji wosonkè llèm wlo

³ Sbõ, bi Tjlapga Jesucristo Data li poshrèy ara. Shji songe laga li e. Bi kjimtaga li e bakoe.

⁴ Llèbo wen borwa kong owashko ga tjawa kjimte, tjawa wosonkè llèm wlo. Tjawa kjimtara eni kjishko ga llèbo wen oblè kong owashko ga kjimterwa eni bako, wosonkè llèm wlo.

⁵ Llèbo weno Cristo kong owa li wen borwa kong ara eni bakoe. Gueniyo tjawa kjimte ara bako, tjawa wosonkè llèm wlo.

⁶ Tjawa löng song èreshko, pjäy kjimterwa ga pjlú wlo, pjäy där wlo. Ga tjawa kjimte Sbörè, tjawa wosonkè llèm wlo. Eni ga pjäy kjimterwa ga pjlú, pjäy wosonkè llèm wlo bakoe. Eni ga llèbo wen bomi kong owashko ga kumi kjang ga pjlú.

⁷ Miydèrwa ga llèbo weno borwa kong owa li weno bomi kong eni bakoe. Ga pjäy kjimte Sbörè, tjawa kjimtara sorè ga eni. Eni ga miydèrwa ga pjäy ber löng wopjlu.

⁸ Pjeyoga, woydèrwa ga tjawa öör löng song Asia kjokyo sorè li miydèmi löng pjlú. Llèbo shäryaraba borwa kong owa ara anmoyö, kurwa mae. Tjawa wotjli no ga tjawa där ber löng sè ame'lororwa.

⁹ Tjawa zrökoba lororwa eni. Shäryono eni, tjawa opping mär om go ame wlo, tjawa mär ber löng Sbõ go shara wlo. Shinmoga woshraga li e.

¹⁰ Eshko ga tjawa zrökoba lërwa löngshko ga tjawa döra Sbörë. Eni ga tjawa beno löng mär ba go. Miydërwa ga e ber borwa döga iyado.

¹¹ Rokërwa bomi kong ga pjây syöshhtë Sbö kong borwa kjîshko, tjawa kjimtëmi wlo. Eni ga Sbö wopjlú li kjîshko ga tjawa kjimte, nopga ara syöshtono sorë li eni. Eshko ga nopga syöshtono ara li ber löng wopjlú ba tjok, borwa kjîshko.

Llëbo shärye Pablorë lara li shäryara llëme

¹² Miydërwa ga tjawa jëktong pjlo bek nopga uunkong tjok, bomi tjok bakoe. Tjawa krë ara wopjlú e kjîshko. Tjawa kjimtara Sbörë, ga tjawa tjlëno bek iyado, llëye jnenorwa ë kong llëme. Tjawa mär löng kjok miydë kjok ëre kjing go li go llëm, tjawa mär löng Sbö wopjlú li go.

¹³⁻¹⁴ Kjibokwo tërwa bomi kong wëllë, llë loklo miydëmi pjlu wlo. Eerishko ga tjawa sorë miydëmi sira erä, gueniyo woymdërwa ga llono ga tjawa sorë miydëmi pjire. Eni ga Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obishko ga pjây krë borwa kjîshko ga pjlu, tjawa krë bomi kjîshko sorë ga eni.

¹⁵ Miydër ga pjây löng wopjlú bor tjok lër. E kjîshko ga tja jek äär bomi ik pjloglo pjök loror, pjây ber wopjlú wlo.

¹⁶ Tja jek Macedonia kjokyoshko ga pjây Ìn äär loror. Ga tja tek iröngshko ga pjây Ìn obi loror. E irgo ga tja wotjlino ga tja kjimtëmi jek Judea kjokyo wlo bakoe loror.

¹⁷ Gueniyo shäryoror eni llëme. ¿Eni ga pjây wotjlík ga shäryër eni lororshko ga woyotjlínor yötso llëme lëmire? Nopga kjok ëre so, «Tja llëbo shäryë» le oblë kong, gueniyo wotjlík ba pjluushko ga shärye eni llëme. ¿Pjây wotjlík ga tja eni lëmire?

¹⁸⁻¹⁹ Llëye lara Sbörë li shärye eni iyado. Miydëmi ga e jlöe. Ga tjawa omshäryë eni bakoe. Era jlö eni bakoe. Tja, Silvano, Timoteo, Sbö Wa Jesucristo li roy lororwa bomi kong, ga era, llëye lara li shärye eni iyado. E kjîshko ga «Shäryërwa» lororwashko ga shäryërwa eni.

²⁰ Llëbo lara Sbörë bi kong jlökoyo kës li beno shäryaga Cristorë. E kjîshko ga shji tönshko ga «Llëbo lara li shäryara eni» lëy, Sbö poshrëy wlo.

²¹ Shji tönno beno tjeng Cristo tjok, ga rayëy llëm li, e laga Sbörë. Shji iara beno tjeng dboy ba kong.

²² Ba Sëya ichara bi go, ber kësbang bi tjok wlo. Shji jyä tara eni, shji baïya li miydëy e go wlo. Ga miydëy e go ga llono ga llëbo pjlu twe bi kong lara kës li twe bi kong eni bakoe.

²³ Tja jek bomi shwoy Corinto kjokyo loror. Gueniyo tja to jek llëm, pjây wlon ara anmoyö llëm wlo. Miyde Sbörë pjir ga eni. Rokër ba kong ga llëbo lër li eni llëm ga tja shdüya.

²⁴ Pjây mär Cristo go sorë li laga tjawarë, e lorwarë llëme. Miydërwa ga pjây mär löng ba go jlökoyo. Tjawa bomi kjimtaga erö, pjây löng wopjlú wlo.

2

¹ Miydoror ga pjây Ìn öör kjwe ga pjây ioror beno löng woymdëe. Ga shäryër bomi kong eni ame loror. Tja jek bomi shwoy llëm e kjîshko.

² ¿Pjây ioror beno woymdë kjwe ga tja iaga ërë ber shäng wopjlú obi? Pjây ioror beno tjeng woymdë li eröe.

³ Pjây Ìn jek äärshko ga woymdër ga tja iëmi ber shäng wopjlúe. Eshko ga miydër ga pjây löng wopjlú bor wopjlú li kjîshko bakoe. Gueniyo pjây Ìn äär ga tja iëmi woymdë li woymdoror eni llëme. Kjibokwo toror bomi kong eni e kjîshko.

⁴ Miydoror pjlú ga kji bokwo li lémishko ga pjây ber lóng woydêe. E kjîshko ga têrshko ga tja woydê, tja wosong, tja slar êê bako, pjây iêr ber lóng woydê li woydoror llêm kjîshko. Gueniyo toror eni, pjây woydêr ara li miydêmi e go wlo.

Ëye llêbo owa shâryono bi kong ga woyde ga owa li iëy ber tjwlô llême

⁵ No shâng kjlara, tja iara woydê sira. Gueniyo pjây uunkong iara woydê sira bakoe. «Sira» lêr, ber ba kong kjang anmoyô llêm wlo.

⁶ Pjây ara omshduno. Erô ga bue, shdûy ame.

⁷ Eerishko ga owa shâryara li iozî ber tjwlô ame, woyojezîa. Eni ga ber shâng woydê ara anmoyô, llêbo owa shâryara li kjîshko llême.

⁸ Rokêr bomi kong ga woydêmi ara li pîzî ba kong obi.

⁹ Kji bokwo toror bomi kong eni, pjây tjlîn wlo, tja kolêmi äar jong ba dbo gore miydêr wlo.

¹⁰ Ëye llêbo owa shâryono ga owa li ioromi beno tjwlô llêms hko ga bor kong ga beno eni bakoe. Ga ïnor ga llêbo li owa jlôkoyo, ga ioror beno tjwlô llêms hko ga shâryoror Cristo bokso bomi kjîshko,

¹¹ shji jyâpgwe Ärê llêm wlo. Llêbo owa shârye woydê bi tjok li miydëy tjân.

Cristo tjlôkwo roy pjlú lagaga

¹² Tja jek öötong shâng Troas kjokyo, Cristo roy pjlú lëshko ga nopga lóng eshko li iara Tjlapga Jesúsdê tjlôkwo li kuk woydê ara.

¹³ Eni êmdê ga tja shâng wlêp llêm, bor kjlara Tito shâng eshko llêm kjîshko. E kjîshko ga epga rayoror beno lóng eshko, ga tja to jek Macedonia kjokyo ba wlêk shara.

¹⁴ Êngkjwaga kägäyo, ba moskwoga zana pjirshko ga ba êngkjwagaga li tÿya uunkong, ga söya jek ba irgo, oblê zana li shrëya lok wlo. Shjira söya Cristorê kjone pogo, ba tjlôkwo roy pjlú lë oba kong, llêbo owa li zây pjir wlo wleni. Ba tjlôkwo roy pjlú li, e Sbô kong llêbo lô pjlebîe wleni. Tja wopjlú Sbô tjok e kjîshko.

¹⁵ Llêbo lô pjlebîe sukoba Sbô kongshko ga ba lô li dbo ara. Tjlôkwo roy pjlú li lëy oba kongshko ga shdâr kjone pogo, llêbo lô dbo ara wleni. Sbô kong ga shji llêbo lô pjlebîe wleni. Ga nopga dâr wlo li, nopga pjir wlo li, lô êre kuya lok wêlêe.

¹⁶ Nopga pjir wlo lóng li kong ga lô owa wleni, e ba zrökklo kjîshko. Nopga dâr wlo lóng li kong ga lô pjlebîe wleni, e ba dôkklo ber lóng sê wlo kjîshko. Ëye dbo ara, kjok miydê ara, pak êre shâryê pjlú wlo llême.

¹⁷ Nopga ara to lóng tjlôkwo li lë, dbur shak e go wlo. Tjawa omshâryê eni llême. Tjawa Cristo parkaga kjîshko ga tjawa ichara Sbörê pak êre shâryê Cristo dbo go, ga tjawa ïya sök ïyado. E kjîshko ga tjawa tjlê beke.

3

Tjlôkwo twara Sbörê tjaglên, beno ïyado wlo

¹ Tjawa tjlê eni, tjawa krê e go wlo llême. No kjone kjone to lóng tjlôkwo roy lëshko ga kji bokwo söya tjeng ba tjok, jyâ tara oblêrê ba kong, ga äar kjone pogoshko ga pÿya nopga kong, epga parkê pjlúe miyde lok e go wlo. ¿Woydêmi ga kji bokwo eniyo pinwa bomi kongdo? ¿Pjây wotjlik ga woydêrwa ga kji bokwo eniyo twêmi borwa kong lêmiro?

² Eni llême. Pjây om go beno borwa kong, so kjibokwo eniyo kjoyoe. Ęye tjawa parkë sorë li miydë woydë ga pjây jëk löng sorë li İga wëllëe. Ga pjây woyotjlınwa İyado.

³ Ęye kjibokwo tē woydë ga jyā te ba shtikklo go kjibokwo go, llēm ga jyā te ak kjwangyo go. Pjây kjimtara Cristorë ara borwa kjışhko li miydëba wlo ga pjây iara beno so kjibokwo eniyo kjoyoe. Gueniyo jyā li tara ba shtikklo go llēm, tara ak kjwangyo go llēm bakoe. Pjây kjlopswara Sbō Sök İyado Sëya lirë beno oblë, pjây kjimtara li miydëba e go wlo. Jyā tara wleni lërwa li e.

⁴ Lërwa eni Sbō bokso ga pjłú, tjawa mār löng Cristo go kjışhko.

⁵ Pak ère shäryërwa tjawarë om go ga äe. Kjuk miydë twaga Sbörë borwa kong kjışhko ga shäryërwa ga pjłue.

⁶ Tjawa iara Sbörë beno löng tjłökwō twara tjaglën, beno İyado wlo li laga ba Sëya go, kjok llgwekklo go llēm, ga tjawa iara beno löng ba shäryë pjłue. Kjuk llgwekklo li, shji shdüya, shji ber löng zröcko wlo. Gueniyo Sbō Sëyara, shji ie ber löng sē İyado.

⁷ Kjuk llgwekklo tara Sbörë ak kjwangyo go li, shji shdüya, shji ber löng zröcko wlo erä. Eni ëmdë ga twara Moisés kongshko ga Moisés bokkwo kälä dbo ara, ga ba bokkwo li İya Israel tjëyogarë ga äe. E irgo ga kälä dbo ara li jenoe.

⁸ Gueniyo tjłökwō lara jlökoyo tjaglën ba Sëya go li, era tjwłö ara anmoyō.

⁹ Llëbo, shji shdüya, shji ber löng zröcko wlo li, e tjwłö ara. Gueniyo llëbo, shji ie ber pjło bek Sbō bokso wlo li, era tjwłö ara anmoyō.

¹⁰ Ga llëbo oblë äär tjwłö ara eni llême. Eni ga tjwłö ara anmoyō kjışhko ga llëbo tjwłö ara dënashko li beno tjwłö llēm wleni.

¹¹ Llëbo twara dënashko li tjwłö ara, e pjir wlo gueniyo. Eni ga llëbo twara pjir llēm wlo li, era tjwłö ara anmoyō.

¹² Tjłökwō tjaglën li kjışhko ga lërwa ga llëye bangkjrërwa llême.

¹³ Dënashko ga Moisés tjłë Israel tjëyoga kongshko ga bokkwo kjinyë shwong go, ba bokkwo kälä dbo ara jer jek li İya lok llēm wlo. Tjawa omshäryë eni llême.

¹⁴ Dënashko ga eppa iara Sbörë beno löng kjok llgwekklo li kuk woydë llême. Eerishko ga llë loklo miyde lok llēm obi, löng bokkwo kjingak pjir wleni. Ga ber lön bokkwo kjingoklo li kjak llēm wleni obi, kjaga Cristorë erö kjışhko.

¹⁵ Eerishko ga kjok llgwekklo li lëba ba kongshko ga löng bokkwo kjingak pjir wleni obi, woyotjlıya lok yötso ga äe.

¹⁶ Gueniyo ëye mār Tjlapga Jesús go ga bokkwo kjingak pjir wleni li, e dār ber İga wëllë wleni shara.

¹⁷ Tjlapga li, Sbō Sëya, e kjarasoe. Sbō Sëya, e bi döga.

¹⁸ Eni ga shji beno löng bokkwo kjingak wleni ame. Ga dbar kjwobi go ga shji kjlopswe Tjlapga Sëyarë shäng, shji jëk ber löng Tjlapga Jesús İ dik wlo. Eni ga shji İkoba ga Tjlapga li sorë, e miydëba bi go.

4

Tjawa tjwłö ara llēm, tjłökwō lira tjwłö ara

¹ Tjawa kjimtara Sbörë ara kjışhko ga pak ère twara borwa kong, shäryërwa wlo. E kjışhko ga tjawa wosonkë llême.

2 Llëye owa shäryak lütshko, lökyo buk wleniyo li shäryërwa llëme. Ëye jyäpgwërwa llëm, Sbö tjlökwo roy lërwa bek, kukoba wëllë wlo erä. Shäryërwa löng eni, tjawa ikobashko ga llëbo owa shäryororwa lëba Sbö kong ga ä wlo.

3 Tjlökwo roy pjlú li lërwa löng li ber ë kong wëllë llëm wleni ga epga löng pjir wlo kjishko.

4 Cristo, e so Sbö kjoyo, e dbo kälä ara bakoe. E sorë miydëy ba roy pjlú li go. Eni ga ba roy pjlú li, e iök shjiy pjang kjok ro sï roy wleni. Gueniyo nopga pjir wlo li bokkwo kjingara kjok ëre so sbö lirë, Cristo roy pjlú li kuya lok wëllë llëm wlo.

5 Tjawa om go li roy lorwarë llëme. Jesucristo, e nopga uunkong Tjlapga lërwa bomi kong. Tjawa löng parkë bomi kong ba kjishko erä.

6 Kjok shäryara Sbörëshko ga iök ichara wen shjiy kjok ro sï roshko. Ga iök ichara wen shjiy bi pjlúshko eni wleni bako, Sbö dbo kälä ara li sorë miydëy Cristo go wlo.

7 Klung sbi buk kwara tjwlö ara llëm, roshko llëbo tjwlö ara. Tjawa so e kjoyoe. Tjawa tjwlö ara llëm, tjlökwo twara Sbörë borwa kong lërwa wlo li, era tjwlö ara. Llëye shäryërwa löng borwa dbo om go li go llëm, shäryërwa dbo twe Sbörë borwa kong li go erä.

8 Llëbo wen borwa kong owa ara, gueniyo tjawa to ber löng e tjok lorwarë llëme. Llëye shäryërwa miydërwa llëm, gueniyo tjawa wosonkë llëme.

9 Tjawa wloyoga ara, gueniyo tjawa yorkaga tjok. Tjawa shdungoba ara, gueniyo tjawa pjikoba llëme.

10-11 Dbar kwjwobi go ga tjawa opyë ber zrökoba wlo, Jesús i dik, miydëba e go wlo ga borwa kjimtaga ber löng së wlo li e.

12 Tjawa zrökoba woydëshko ga tjawa parkë, pjäy ber löng së ïyado wlo.

13 Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Tja mär Sbö go kjishko ga tja tjlëno.»* Ga tjlökwo lërwa, tjawa mär ba go kjishko eni bakoe.

14 Miydërwa ga Tjlapga Jesús woshrara Sbörë iröng obi. Ga llono ga tjawa woshre iröng obi bomi tjok eni bakoe. Eshko ga shji uunkong söya äär ber löng ba tjok.

15 Llëbo uunkong ëre shäryë, ber pjlú bomi kong wlo, Sbö wopjlú li kjishko ga nopga kjimte jek këgong këgong wlo bakoe. Eni ga epga ber löng wopjlú Sbö tjok, ga Sbö ie lok ber kësbang, tjwlö ara bakoe.

16 E kjishko ga tjawa wosonkë llëme. Dbar kwjwobi go ga borwa doyo ëre dbo lon sira sira, gueniyo borwa wotjlik lira dbokjirë jek këgong këgong.

17 Llëbo wen borwa kong owa eerishko li pjir. Borwa kong ga e kjang llëm, tjwlö ara llëm bakoe. Llono ga llëbo tjeng kës ëre kjishko ga tjawa kong llëbo twe Sbörë. Era pjir llëm, ga tjwlö ara, llëbo wen borwa kong eerishko li kjinno anmoyö.

18 Llëbo ïgöy wëllë li pjir, gueniyo llëbo ïgöy llëm lira pjir llëme. E kjishko ga llëbo ïgöy wëllë li woyotjlinwa llëm, llëbo ïgöy llëm li woyotjlinwarë döe.

5

Bi doyo tjaglën

1 Bi doyo ëre so ukwang kjoyo, e ber ïyado wlo llëm kjishko. Shji wolonoshko ga äska doyo twe Sbörë bi kong oblë kjok dogo. Era pjir llëm, shäryaga norë llëm bakoe.

* 4:13 Salmo 116.10.

² Shji lǒng sê obishko ga woydëy ga bi doyo tjaqlên li twe bi kong jekdo.

³ Doyo tjaqlên li twe bi kongshko ga shji doyo tjok, shji ber lǒng shwong dret wleni llême.

⁴ Shji lǒng bi doyo ère go obishko ga shji lǒng song ÿyado. Gueniyo bi doyo pjir wleniyo ère rayëy woydë dö llêm, äska woydëy oblë, pjir llêm wleniyo.

⁵ Shji poshäryara Sbörë, doyo tjaqlên ber bi kong pjlú wlo. Ga ba Sëya twara bi kong. Miydëy e go ga llono ga bi doyo tjaqlên li twe bi kong eni bakoe.

⁶ Miydëy pjlú e go ga llono ga shji äär ber lǒng Tjlapga Jesús tjok kjok dogo, shji lǒng bi doyo ère go obishko ga shji äätë lǒng ba tjok eshko llêm obi gueniyo.

⁷ Shji mār lǒng ba go, llëbo ïgöy wëllë li go llême.

⁸ Shji lǒng wopjlu ba koshë. Shji wolon, shji to ber lǒng ba tjok ÿyado wlo dey.

⁹ Gueniyo shji lǒng sê obire, de shji wolonde, shji drön ara, llëbo woyde Tjlapga lirë shäryëy wlo li, e shäryë, e ber shäng wopjlu bi tjok wlo.

¹⁰ Llono ga shji uunkong roke Cristorë äär lǒng ba zlong bäng, ga shji jëktong kjok ère kjing go sorë li llgweya. Eshko ga shji kjlara kjlara potjwlëya, llëbo shäryoroy pjlúre, de oware li kjishko.

Shji iara Sbörë beno lǒng wlëp ba tjok

¹¹ E kjishko ga Tjlapga Jesús bangkjrërwa ara. Eni kuzong ga tjawa parkë ara, ba tjlokwo kjrëba wlo. Tjawa sorë miyde Sbörë pjlúe. Woydërwa ga tjawa sorë miydëmi bakoe.

¹² Lërwa bomi kong eni jek obi, pjäy ber lǒng wopjlu borwa tjok wlo llême. Lërwa bomi kong, tjawa läywe nopga krë ä wleniyo lirë owashko ga dboryëmi ga pjlú wlo. Epga krë ara, llëbo ïgöy wëllë li kjishko, gueniyo wotjlik lok owa ba pjlúshko.

¹³ Pjäy wotjlik ga tjawa skwë wleni lëmi ga e Sbö kjishko. Pjäy wotjlik ga tjawa wotjlik pjlúe lëmi ga e bomi kjishko.

¹⁴ Tjawa parkë eni kjluwe, miydërwa ga shji woydara Cristorë ara kjishko. Miydërwa ga e wolono nopga uunkong kjishko. Eni ga nopga uunkong li wolono ba tjok wleni.

¹⁵ E wolono nopga uunkong kjishko, ëye lǒng sê ga llëbo shärye Cristo kong wlo, llëbo shärye ba kong om go wlo llême. E wolono ba kjishko, ga woshrara Sbörë iröng obi.

¹⁶ E kjishko ga tjawa oblë woyotjlik, nopga Sbö miydë llêm wleniyo omwoyotjlik dik llême. Dënashko ga Cristo woyotjlinorwa baïya dik. Eerishko ga woyotjlinwa eni ame.

¹⁷ E kjishko ga ëye tönö beno tjeng Cristo tjok ga kjlopswara Sbörë beno lǒng tjaqlên wleni. Wotjlik lǒng dënashko sorë li, e pjitonge. Beno lǒng wotjlik oblë shara.

¹⁸ Llëbo uunkong ère shäryaga Sbörë. Shji iara beno lǒng wlëp ba tjok Cristo kjishko, ga tjawa ichara beno lǒng ba roy shdök oblë kong, tjlokwo kjre lok wlo, ber lǒng wlëp ba tjok bako wlo.

¹⁹ Cristo ichara Sbörë wolon, owa pjang nopga Sbö miydë llêm wleniyo go li löya ber dret wlo, epga ber lǒng wlëp Sbö tjok wlo. Ga tjawa iara beno lǒng tjlokwo ère roy shdöga

²⁰ Cristo äska. Tjlokwo lërwa ë kongshko ga laga Sbörë om go wleni. Eni ga rokërwa bomi kong Cristo ko go ga pjäy ber lǒng wlëp Sbö tjok.

21 Cristo llëbo owa shäryono llëme. Gueniyo ichara Sbörë wolon, owa shäryoroy li potjwlëk e go wlo, shji ie ber pjlo bek ba bokso wlo.

6

1 Tjawa parkë löng Sbö kong kuzong ga rokërwa bomi kong ga pjây kjimtara Sbörë ba wopjlú kjîshko li iëmi ber tjwlö llëm wleni llëme.

2 Sbö tjlökwö tak pjang li goshko ga Sbö tjlëno eni:
«Bomi kjimtozlong dbaryo li öötongshko ga
pjây kuror.

Bomi dözlöng dbaryo li öötongshko ga
pjây kjimtoror.»*

¡Bi kjimtozlong dbaryo le li eeri! ¡Bi dözlöng dbaryo le li eeri bakoe!

Llëbo weno Pablo kong owa ara

3 Llëbo shäryërwa kës li shäryërwa, ikoba ga pjlu wlo, tjlökwö lërwa löng li owa lëba llëm wlo, tjawa parkë Sbö kong li owa lëba llëm wlo bakoe.

4 Tjawa drön parkë pjlu Sbö kong, tjawa ikoba ga pjlu wlo. Llëbo wen borwa kong owa ara ga kurwa kjinge.

5 Olö ga tjawa shpokoba, tjawa ichëba ber löng kjërshko, oba ara iirkë borwa kong, tjawa zrökoba woydë bakoe. Tjawa parkë kjang, tjawa pë llëm, tjawa pjli kuk ara bakoe.

6 E wopro ga llëbo owa shäryërwa llëm, tjlökwö lërwa löng li llë loklo miydërwa pjlu, tjawa iirkë maling llëm, tjawa wopjlú oblë tjok İyado, tjawa go Sbö Sëya, oblë woydërwa ara jlökoyo,

7 tjawa tjlä bek, tjawa kong dbo twe Sbörë, tjawa jëk löng pjlo bek İyado, tjawa opwlikë bakoe.

8 Olö ga tjawa bangkrëba, olö ga tjawa bangkrëba llëme. Tjawa läywëba pjlu, tjawa läywëba owa bakoe. Tjlökwö beklororwa ëmdë ga tjawa jyö äe lëba.

9 Tjawa miydëba löng pjlu ëmdë ga tjawa ë lëba. Tjawa wolon to wleni ëmdë ga tjawa löng së obi. Tjawa shpokoba ara ëmdë ga tjawa zröydëba llëm obi.

10 Tjawa löng song kjoyo ëmdë ga tjawa löng wopjlúe. Tjawa llëye llëm ëmdë ga oblë kjimtërwa ara, tjlökwö lërwa löng li go. Tjawa llëye llëm kjoyo ëmdë ga llëbo tjwlö ara tjeng kës li tjeng borwa tjok.

11 Pjeyoga Corinto so, tjawa tjlëno bomi kong jlökoyo. Pjây woydërwa ara.

12 Pjây woydërwa pjlu İyado, gueniyo tjawa woydëmi löng llëm wleni.

13 Pjây woydororwa ara kuzong ga tjawa kar woydozi eni bakoe. Tja tjlä shäng bomi tjok, pjây bor wapa wleni.

Shji jëk Sbö tjlökwö kjrägaga llëm wleniyo tjok llëme

14 Shji jëk Sbö tjlökwö kjrägaga llëm wleniyo tjok llëme. ¿Llëbo pjlu shäryaga, llëbo owa shäryaga, e jëk ëng tjok pjlu sorë? ¿No jëk kjok shjiy roy, no jëk kjok ro si roy, e jëk ëng tjok sorë?

15 ¿Cristo, Ä, e wotjlik kjrinaso sorë? ¿Sbö tjlökwö kjräga, Sbö tjlökwö kjräga llëm, e jëk ëng tjok pjlu sorë?

16 Sbö, sböpga jyäglo, e poshrëkoba shtoyo kjrinaso ga äe. Shji Sbö Sök İyado li u wleni. Sbö tjlökwö tak pjang li goshko ga Sbö tjlëno eni:

«Tja ber shäng ba tjok,
ga tja jëk shäng ba tjok bakoe.

Tja ber ba Sbö,

* 6:2 Isaiás 49.8.

ga epga ber bor nopga bakoe.»†

17 «“E kjĩshko ga pjāy ber lõng ba tjok ame,
pjāy opkjos lõng dboshko dey.

Llẽbo porwako llẽm wleniyo porwẽmi llẽm,
enira pjāy wlokjřr” le Tjlapga Sbõrẽ eni.»‡

18 «Tjlapga, llẽye shārye woydẽ li shārye ga pjłúe. E tjlẽ ga
“Tja ber bomi data,
ga pjāy ber bor wapga” le.»§

7

1 Pjeyoga, tjłõkwo ẽre iara Sbõrẽ beno bi kong. E kjĩshko ga llẽbo owa shāryẽy lõng kės li rayey pjire. Llẽbo owa shāryẽy bi doyo go ame, shji wotjłik owa ame bakoe. Sbõ bangkjřy ara kjĩshko ga woyde ga shji jek lõng pjlo bek jlõkoyo.

Pablo wopjłú, Sbõ tjłõkwo kragaga lõng Corinto kjokyo li kjĩshko

2 Tjawa woydozĩa. Tjawa wotjłino owa ẽ kong llẽm, llẽbo owa shāryorowa ẽ kong llẽm, ẽye jyāpgwororwa llẽm bakoe.

3 Lẽr bomi kong eni, bomi wlongglo wlo llẽme. Tjawa lõng sere, de tjawa wolonore, pjāy woyotjłinwa İyado, e loror bomi kong pjir tjān.

4 Tja tjlẽ bomi kong jlõkoyo. Tja wopjłú bomi tjok. Tja dbokjřẽ ara bomi kjĩshko. Tjawa lõng song ẽmdẽ ga tja shāng wopjłú anmoyõ.

5 Tjawa shrono lõng Macedonia kjokyo ga tjawa washtono llẽm, llẽbo weno borwa kong owa ara kjĩshko. Llẽbo shāryara borwa wloyogarẽ borwa kong owa, tjawa woydono ara borwa pjłúshko bakoe.

6 Gueniyo shji lõng wosongshko ga shji kong dbo twe Sbõrẽ. Ga tjawa kjimtara eni, Tito ichara borwa shwoy, tjawa ber lõng wosong ame wlo.

7 Shrono kjĩshko ga tjawa beno lõng wopjłúe. Ga shāng bomi tjokshko ga e kjimtoromi ara li roy kurorwa, ga tjawa beno lõng wopjłú anmoyõ e kjĩshko. Tjłẽno borwa kong ga tjawa İmi woydẽ, ga pjāy lõng woydẽ ara İyado bor kjĩshko le. E kjĩshko ga tja beno wopjłú jek kėgong.

8-9 Kjibokwo ichoror jek bomi kong dēnashkoshko ga pjāy ioror beno lõng woydẽ ara e go. E kjĩshko ga tja woydono ara bakoe. Gueniyo pjāy woydẽ ara eshko li kjĩshko ga llẽbo owa shāryẽmi lõng li, e owa jlõe loromi, ga rayoromi pjir, woydara Sbõrẽ sorẽ li eni. Eni ga e beno bomi kong owa llẽme. E kjĩshko ga eerishko ga tja woydẽ ame, tja wopjłú shara.

10 Shji llẽbo owa shāryonoshko ga woyde ga shji ie Sbõrẽ ber lõng woydẽ ara ba kjĩshko. Eni ga llẽbo owa shāryẽy lõng li, e owa jlõe løy, ga rayey. Shāryoroy eni ga owa pjang bi go li lõya Sbõrẽ ber drete. Shji dõya llẽbo owa shāryey lõng li dbo dorko dwayo eni. Gueniyo nopga Sbõ miydẽ llẽm wleniyo woydẽ li, e llẽno llẽme. Llẽye shārye ba kong pjłú llẽm, epga wolon erā.

11 Pjāy iara Sbõrẽ beno lõng woydẽ ara li kjĩshko ga llẽbo weno bomi kong pjłú oblẽ oblẽe. Pjāy beno lõng wotjłik beke. Pjāy jek pjlo bek li pimi woydẽ ara Sbõ kong. Llẽbo owa li kjĩshko ga pjāy iirkono ara, Sbõ bangkjřoromi ara bakoe. Llgwemi ber bøy wlo loromi. Llẽbo tjeng kės ẽre kjĩshko ga İn ga pjāy llẽbo owa shāryono llẽme.

† 6:16 Levítico 26.12, Jeremías 32.38, Ezequiel 37.27. ‡ 6:17 Isaías 52.11; Ezequiel 20.34, 41. § 6:18 2 Samuel 7.14.

¹² Pjāy kjlara llēbo shāryono oblē kong owa. Kjibokwo toror bomi kongshko ga toror shāng llēbo owa shāryaga li wlongglo dō llēm, oblē li kjimtoklo dō llēm bakoe. Toror bomi kong, tjawa woyotjli mi ara li miydēmi pjlu Sbō bokso wlo.

¹³ Llēbo uunkong shāryak beno pjlu kuzong ga tjawa dbokjrono ara.

Ga Tito kjimtoromi ara, ga beno wopjlue. E kjishko ga tjawa dbokjrono jek kēgong.

¹⁴ Dēnashko ga tjlokwo loror bomi kong kēs li, e jlōe. Ga Tito jekdē bomi ik llēm obishko ga tj krono ara ba kong bomi kjishko, ga ina oōr ga eni jlō bakoe. Tja beno wopjlue e kjishko.

¹⁵ Tito oōtong bomi shwoy ga wlojkroromi pjlu, bangjkroromi ara. Eshko ga llēbo lara bomi kong dō li koloromi pjire. E kjishko ga llēbo tjeng kēs ēre woyotjliya ga pjāy woyste jek kēgong.

¹⁶ Miydēr ga llēbo pjlu li shāryomirē. Tja wopjlue e kjishko.

8

Shji llēbo twē oblē kong

¹ Pjeyoga, Sbō wopjlue li kjishko ga ba tjlokwo kragaga lōng Macedonia kjokyo li kjim tara ara. Lērwa woyste bomi kong, miydēmi wlo.

² Llēbo weno ba kong owa anmoyō ēmdē ga lōng wopjlue iyado. Lōng llēye llēm ēmdē ga llēbo twara lok Sbō tjlokwo kragaga oblē kong ara, lōng llēbo ara wleni.

³ Miydēr pjlu ga llēbo twara lok ara eni, woyste ara eni kjishko. Ga llēbo tve ga pjlu li twara pjir, ga twara e kjingsho bakoe.

⁴ Rokara borwa kong jlōkoyo ga epga ichērwa llēbo twē Sbō tjlokwo kragaga lōng Jerusalēn kjokyo li kong. Ba kong lok ga llēbo tve oblē kong li, e tjwlo ara.

⁵ Bām go ga wotjlik lok llēye woyste Tjlapgarē shārye wlo li, e shāryē le. Ga llēye lororwa ba kong shārye wlo li, e shāryara lok eni, woyste ara Sbōrē sorē li eni. Llēbo shārye ara eni lororwa llēme.

⁶ Dēnashko ga pjāy ichara Titorē dbur tōng, iche oblē kong wlo. E kjishko ga Tito ichororwa jek bomi shwoy, pjāy kjim te llēbo pjlu shāryoromi sira dēnashko li shāryē aār jong ba dbo go wlo.

⁷ Pjāy llēbo kēs li shāryē pjlu anmoyō. Pjāy mār Sbō go pjlu, Sbō tjlokwo roy lēmi pjlu, pjāy kjok miydē ara, oblē kjim tēmi woyste jlōkoyo bakoe. Eni ga llēbo twozī oblē kong pjlu eni bakoe.

⁸ Shāryozī eni lotē bomi kong llēme. Sbō tjlokwo kragaga oblē omshāryono sorē li lotē bomi kong, oblē woyste miydēmi jlōkoyo baiya dik wlo.

⁹ Miydēmi pjlu ga Tjlapga Jesucristo wopjlue li kjishko ga llēbo uunkong baiya ēmdē ga e rayara beno, opyono beno shāng song bomi kjishko, pjāy ber lōng llēbo ara ba kjishko wlo.

¹⁰ Eeri ga oōtong lu pjlara ga nopga wotjli no llēbo twē oblē kong bām go li pjāy, ga llēbo tworomi eni eshko. E kjishko ga llēbo shāryēmi obi ga pjlu ēr bomi kong.

¹¹ Eshko ga llēbo woyotjlinomi, shāryoromi lōng wopjlue. Eerishko ga shāryozī eni aār jong ba dbo go bakoe. Pjāy kjlara kjlara, llēbo twozī, aār bue kjone ga eshko.

¹² Ēye llēbo twē woyste oblē kong ga Sbō wopjlue ba tjok, llēbo tve ga bue li sira dō gueniyo. Shji iche Sbōrē llēbo bishīya llēm li twē oblē kong llēme.

13-14 Pjāy ichēr shāng llēbo twē oblē kong, pjāy ber lōng song guing llēme. Eerishko ga pjāy llēbo ara kjīshko ga epga kjimtēmi ga pjlúe. Llonog ga pjāy llēye dret ga pjāy kjimte lok ga pjlú, eshko ga epga llēbo ara kjīshko. Eni ga uunkong llēbo tjok iyado,

15 tak pjang Sbō tjlōkwo go sorē li eni. Tjlē ga
«Ēye dli tōno bayo ara ga e beno obi llēm,
ēye omtōno chira ga e beno bek bakoe.»*

Tito ichara to jek Corinto kjokyo, pjeyoga do pjök tjok

16 Tito iara Sbörē bomi woyotjlik ara, botoya dik. Tja wopjlú Sbō tjok e kjīshko.

17 Ichorwarē jek bomi ik llēm obishko ga jek woydē bomi ik le shāng tjān. Eni ga ichororwashko ga jölō le shāng wopjlúe.

18 Bi kjlara ichērwa jek ba tjok, bomi ik. Era parkē Sbō kong pjlúe. E kjīshko ga Sbō tjlōkwo kjrագaga lōng kēs li wopjlú ba tjok.

19 E kjrara Sbō tjlōkwo kjrագaga lōng lirē jek borwa tjok Jerusalén kjokyo wlo. Eshko ga llēbo tōng tjeng twērwa ba kong wlo li sōrwa jek ba kong. Woydērwa ga llēbo li kjreshko ga Tjlapga poshrēya lok ara, ga miyde lok ga epga kjimtēy woydē ara bakoe.

20 Shāryērwa eni, tjawa lēba owa, dbur ara tōnwa lōng li kjīshko llēm wlo.

21 Tjawa drōn ara, llēbo shāryērwa ber bek Sbō bokso wlo dö llēm, shāryērwa ber bek nopga bokso wlo bakoe.

22 Bi kjlara ichērwa jek ba tjok obi. Era pak shāryono Sbō kong oblē oblē, ga ĩnwa ga parkē woydē jlōkoyo. Miyde ga oblē kjimtēmi woydē ara kuzong ga jek woydē bomi ik bakoe.

23 Tito, era bor yorkaga, parkē shāng bor tjok, ber pjlú bomi kong wlo. Pjeyoga do pjök obi lira ichaga Sbō tjlōkwo kjrագaga lōng lirē, Cristo iēba ber kēsbang, tjwlo ara ba kjīshko wlo.

24 Domerga mya li woydozi jlōkoyo, pjāy lāywororwa pjlú li, e eni jlōe le Sbō tjlōkwo kjrագaga lōng kēs lirē wlo.

9

Shji llēbo twē oblē kong sorē

1 Tjlōkwo tēr bomi kong, dbur tōmi lōng bi pjeyoga kong li kjīshko llēm ga pjlúe.

2 Miydēr ga oblē kjimtēmi woydē jlōkoyo. Tja krono ara Macedonia sopga kong bomi kjīshko. Tja tjlē ba kong ga «Eeri ga öötong lu pjlara ga Acaya sopga wotjliño llēbo twē oblē kong» lēr eni. Kuya lok ga kjone kjone wotjliño lōng eni bakoe.

3 Gueniyo bi pjeyoga ichēr jek äär bomi shwoy, pjāy kjimte dbur tōng wlo. Eni ga tja äär eshkoshko ga pjāy poshāryono lōng pjir tjān, pjāy lāyworor sorē li eni.

4 Macedonia sopga jek bor tjok, ga pjāy wlēya lok lōng wlēp wleni ga tjawa ber lōng lōkshko, pjāy lāywororwa pjlú kjīshko. Eni wleni ga pjāy ber lōng lōkshko bakoe.

5 Shāryē eni llēm wlo ga rokoror bi pjeyoga kong ga jek bomi ik bām go, pjāy kjimte dbur twēmi li tōng, loromi jlōkoyo sorē li eni. Shāryoromi eni pjir

* 8:15 Éxodo 16.18.

ga tjawa äärshko ga dbur tönomi tjeng pjir li twëmi om go borwa kong ga pjlu, pjây ichaga ërë llëme.

⁶ Oba tjlë ga «Ëye dwla dgono ara ga bo kjrë ara. Ëye dwla dgono chira ga bo kjrë chira bakoe» lëba eni iyado. Tjlökwo ëre woyoshrozia.

⁷ Woyde ga pjây kjlara kjlara llëbo twë, woyotjlïmi bomi pjluhshko sorë li eni. Gueniyo shäryëmi, woydëmi llëm wleni llëm, pjây ichëba kjishko llëm bakoe. Ëye llëbo twë wopjlu ga woyde Sbörë arae.

⁸ Sbö wopjlu li kjishko ga pjây kjimte llë pogo go ga pjlu, llëye pjir bomi kong llëm wlo. Ga llëbo tve bomi kong e kjinmo, oblë kjimtëmi e go ga pjlu wlo,

⁹ tak pjang ba tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga

«Nopga löng song li kjimte,
kong llëbo tve ara.

Llëbo pjlu shäryara li,
e ber iyado wlo.»*

¹⁰ Dwla dguëy wlo li, e twaga Sbörë bi kong. Dli uëy wlo li, e twaga erë bakoe. Ga pjây kong llëbo tve ara, oblë kjimtëmi ga pjlu wlo, llëbo pjlu wen ara ba kjishko wlo.

¹¹ Eni ga pjây kong llëbo tve oblë oblë ara, oblë kjimtëmi wopjlu iyado wlo. Eshko ga llëbo twëmi li kjire bi pjeyogarëshko ga epga ber löng wopjlu Sbö tjok ba kjishko.

¹² Kjimtoromi enishko ga llëye woyde li ber ba kong. Gueniyo erö llëme. Nopga ara ber löng wopjlu Sbö tjok bakoe.

¹³ Kjimtoromi enishko ga miyde nopgarë e go ga pjây mär Cristo go jlökoyo, ga Sbö poshrëya lok e kjishko. Cristo roy pjlu li kjrromi. Ga oblë kjimtoromishko ga Cristo koloromi bakoe.

¹⁴ Eshko ga Sbö wopjlu li kjishko ga epga kjimtara ara bomi kjishko. E kjishko ga ber löng syöshtë Sbö kong bomi kjishko wopjluë.

¹⁵ Llëbo shäryara Sbörë bi kong kësbang anmoyö. Lëy ga tjlökwoyo drete. Shji wopjlu ba tjok e kjishko.

10

Pablo lano, e parkë sorë li kjishko

¹ Pjây kjone kjone tjlë ga tja shäng bomi tjokshko ga tja tjlë bomi kong yötso, pjây bangkjrër ara wleni, ga tja shäng pjola ga tja tjlë bomi kong kjang, pjây bangkjrër llëm wleni lëmi eni. E kjishko ga tja Pablo, pjây kong llëbo lër woydë sira yötso, wopjlu, Cristo tjlëno sorë ga eni.

² Pjây kjone kjone wotjlik ga tjawa jëk löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik lëmi. E kjishko ga tja äärshko ga ëye wotjlik eni ga wlon jlökoyo kjluwe. Rokër bomi kong ga tja iëmi bomi wlong eni llëme.

³ Tjawa löng kjok ëre kjing go, gueniyo tjawa ëngkjwë nopga kjok ëre so dik llëme.

⁴ Tjawa ëngkjwë llëbo tjeng kjok ëre kjing go go llëme. Tjawa kong kjok miydë tve Sbörë, llëbo owa dbo ara wleniyo li zanwa pjir e go wlo.

⁵ Nopga wotjlik oblë oblë, shji ie ber löng Sbö tjlökwo miydë llëm wlo le li zanwa pjir Sbö kjok miydë li go. Nopga pinwa wotjlik oblë, ber löng Cristo kolë wlo shara.

* 9:9 Salmo 112.9.

6 Īnwa ga pjāy beno lōng Cristo kolē pjlúshko ga ěye beno Cristo tjlōkwo llē kolē llēm ga shdunwa eshko.

7 Pjāy llēbo llgwek, llēbo ĩgōmi wēlē li go erōe. Kjone kjone tjlē ga «Cristo nopga li tjawa erōe» le. Gueniyo tjawa Cristo ĩ bakoe. Woydēr ga e miyde lok pjlūe.

8 Tja kong dbo twara Sbōrē, pjāy ichēr wlo. Tja krē ba kjīshko ara kjwe ga e lōkyokjrēr llēme. Tja iara beno shāng bomi kjimtaga, pjāy opping mār ba go jlōkoyo wlo, pjāy dir wlo llēme.

9 Kjibokwo ichoror bomi kong kjwobi li ichoror jek bomi shgawoklo wlo llēme.

10 No kjone kjone tjlē ga tja tjlē kjang anmoyō bor kjibokwo go, gueniyo tja shāng bomi tjokshko ga tja tjlē ma, tjlōkwo lēr li llēno llēm wleni le.

11 Ēye tjlē eni ga woyde ga lōng sjēke. Tjawa lōng pjola ga tjawa tjlēno ba kong borwa tjlōkwo go sorē ga tjawa āār lōng ba tjokshko ga tjawa tjlē ba kong eni bakoe.

12 No kjone kjone opposhrēk om go āe. Tjawa tjwlō ara baīya diklērwa llēme. Gueniyo llēbo shārye lok kā llēm wleni, optjlik lok ba tjlikkō shāryara om go li go, ga ěng tjlik eni ěng tjok bakoe.

13 Tjawara opposhrēk om go llēme. Tjawa krē, pak twara Sbōrē borwa kong li kjīshko erōe. Ga tjawa oōr Corinto kjokyo li ichaga erē.

14 Tjawa oōr bomi ĩk llēm kjwe ga tjawa krē bomi kjīshko ga āe. Gueniyo tjawa oōr Cristo roy pjlú lē bomi kong kuzong ga tjawa krē, pak shāryororwa bomi tjok li kjīshko ga llēbo owa shāryērwa lōng llēme.

15 Tjawa krē, pak shāryara oblērē li kjīshko llēm bakoe. Woydērwa ga pjāy mār Cristo go jek kēgong kēgongshko ga tjawa parkē bomi tjok jek kēgong kēgong eni bakoe.

16 Ēni ga tjawa āār Sbō tjlōkwo roy pjlú lē kjok shto oblē oblē, pjāy lōng lishko jek kēgong obi, ěye āātē llēm obishko. Pak shāryara oblērē lishko ga tjawa krē woydē pak shāryororwa eshko li kjīshko llēme.

17 Gueniyo ga «Ēye krē woydē ga krē Tjlapga kjīshko dey.»*

18 Shji ber pjlú wlo ga woyde ga shji poshrēga ber Tjlapgarē. Shji opposhrēk om go ga llēno llēme. Ēye opposhrēk om go ga ber pjlú llēme. Ēye poshrēga Tjlapgarē ga era ber pjlú jlōe. Nopga ber tjwlō ara wlo ga opposhrēk om go llēm, e poshrēga ber Tjlapgarē dey.

11

No kjone kjone tjlē ga «Tja Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska» le, miga jyō erā

1 Tjlōkwo lēr shāng bomi kong li kuzī jek obi, kumi ga tja tjlē kā llēm wleni gueniyo.

2 Pjāy ymoyotkēr ara, pjāy ymoyotke Sbōrē sorē ga eni. Kjoglo domer miydoydē llēm obi wleniyo twēba domer kjlara kong, orkwosmok ba tjok wloshko ga kjoglo li ber baīya erōe. Pjāy twēr woydē Cristo kong eni bakoe.

3 Dēnashko ga Eva jyāpgwara dgur lirē. Ga bangkjrēr ga pjāy jyāpgwēba eni bako, pjāy mār ber lōng Cristo go jlōkoyo ame wlo lēr.

4 Olō ga no āār bomi shwoy ga tjlōkwo le bomi kong owa wleni. Jesús roy oblē le bomi kong, lororwa bomi kong sorē li dik llēme. Sēya oblē twe woydē bomi kong le. Tjlōkwo oblē le bomi kong bakoe. Eshko ga tjlōkwo li kjrēmi woydē jekdo, gueniyo tjlōkwo kjrēmi llēm dey.

* 10:17 Jeremías 9.24.

⁵ Epga wotjlik ga Sbõ tjlõkwo roy laga Jesús ãska tjwlõ arayo li epga om go le. Gueniyo lër bomi kong ga tjwlõ ara bor kjinmo llême.

⁶ Miydër ga tja oppino tjlë pjlu wlo llême. Gueniyo tja kjok miydë ara. E inomi llëbo shäryororwa oblë oblë li go.

⁷ Sbõ tjlõkwo roy pjlu loror bomi kong, gueniyo tjwlõ shiror llême. ¿Tja opyono beno tjwlõ ara llëm, pjây iër ber löng tjwlõ ara wlo eni li, e llëbo owa shäryotë lë mire?

⁸ Tja parkë shäng bomi tjokshko ga tja potjwlëga Sbõ tjlõkwo kjragaga löng kjok shto oblë lirë.

⁹ Tja shäng bomi tjokshko ga tja llëye dretshko ga ëye barworor llëm, bi pjeyoga Macedonia so öör bor shwoy, ga llëye woydoror li twara lok bor kong. Eni ga llëye rokoror bomi kong llëm, ga rokër bomi kong llëm iyado.

¹⁰ Cristo tjlõkwo bek li miydër pjlu. Miydëmi löng pjlu ga e jlõe. Ga tja krë tjlõkwo shiror llëm li kjishko Acaya kjokyo kjok kjwang jikong, tja slongga ërë llême. E jlõ eni bakoe.

¹¹ Tja tjlë eni, pjây woydër llëm kjishko lëmi llême. Miyde Sbõrë ga pjây woydër ara.

¹² No kjone kjone tjlë ga pak shärye löng li tjwlõ ara, pak shäryërwa löng li dik le. E kjishko ga llëye shäryër shäng li shäryër shäng iyado eni, epga krë eni ga ä wlo.

¹³ Epga opkjlopswë ber löng so Sbõ tjlõkwo roy laga Jesús ãska kjoyo, miga jyõ erä. To löng jyörkë erä. Ikoba ga parkë löng Cristo kong wleni, miga jyörkokdo löng.

¹⁴ Gueniyo ga pjây opshgawë ba kjishko llême. Ä om go li opkjlopswë ber shäng so Sbõ parkaga kjok dogo so kälä lletlet kjoyo eni bakoe.

¹⁵ Eni ga ba parkagaga opkjlopswë ber löng so Sbõ parkagaga pjlo bek wleniyo kjoyo eni bakoe. Shji opshgawë e kjishko llême. Llono ga epga shdüya Sbõrë, llëbo shäryara kës li kjishko.

Pablo krono, llëbo weno ba kong owa li kjishko

¹⁶ Llëbo lër bomi kong obi, gueniyo tja kã llême lëmi llême. Gueniyo woyotjlimi eni wleni ga tja iozi ber shäng tjlë kã llëm wleni, tja krë sira obi wlo.

¹⁷ Miydër ga tja krë eni ga tja tjlë shäng kã llëm wleni, tja tjlë shäng Tjlapga Jesús dik llême.

¹⁸ Nopga ara krë eni, nopga Sbõ miydë llëm wleniyo dik. Eni kuzong ga tja krë eni bakoe.

¹⁹ Pjây kjok miydë ara lëmi, gueniyo llëye le nopga kã llëm wleniyorë li kumi kjing erä.

²⁰ Pjây ichëba parkë, bomi llëbo dökoba, pjây jyäpgwëba, oba opyë löng bomi bäm go, pjây wlongoba, pjây bokso shpokoba bakoe. Llëbo shäryë enishko ga kumi löng kjing erä.

²¹ Tjawara opshäryono bomi tjok kjang eni llême. ¿Pjây shdunorwa eni llëm kuzong ga pjây wotjlik ga tjawa lökkjër wlo lë mire?

Oblë krë llë kjishko ga tja krë e kjishko bako, tja tjlë kã llëm wleni gueniyo.

²² Epga hebreoga le, ga tja bakoe. Epga Israel tjëyoga le, ga tja bakoe. Epga Abraham tjëyoga le, ga tja bakoe.

²³ Epga Cristo parkaga le, ga tja ba parkaga jlõkoyo. (Tja tjlë eni ga tja skwë wleni.) Tja parkono ara, ba kjinmo lok. Tja iaraba shäng kjërshko pjloglo

ara, ba kjinmo lok. Tja shporaba no shpocklo go dbo ara, ba kjinmo lok. Tja zrökoba woydë lëba ara.

²⁴ Tja shpora judiogarë no shpocklo go pjloglo shkëng (5) dbaryo oblë oblëe. Pjlara pjlara ga tja shpora öötong pjloglo sak mya kjingsho shkaw (39).

²⁵ Tja shporaba kjour go pjloglo mya, dbaryo oblë oblëe. Pjlara ga tja löraba ak go, tja zrökoba wlo lëba. Tja jek sök kjyong kësang roshko ga tja pikntong pjloglo mya, dbaryo oblë oblëe. Tja beno buk dlung roshko shkër kjwara, dbar kjwara, tja shteno seke.

²⁶ Tja jëktong ara kjok shto oblë oblë. Tja jëktong shäng shto owashko ara. Tja di këskes zono ara. Tja jëktong shäng lügwang löngshko. Tja zröya woydë bor nopgarë. Tja zröya woydë nopga judio llëm wleniyorë bakoe. Tja tjlökwo lono nopga arashko ga tja zrökoba woydë. Tja tjlökwo lono nopga ara llëmshko ga tja zrökoba woydë bakoe. Tja sök dlung kjing goshko ga tja wolono seke. No kjone kjone Sbö tjlökwo kjraga le, miga jyö. Epga ëmdë ga tja zröya lok woydë.

²⁷ Tja dröno shäng ara pak kjang shäryë. Tja pono llëm shkër kjwöböso. Tja pjli kuno ara, tja wodogro kuno ara, tja iono llëm dbar kop ara bakoe. Olö ga tja smo kuno, tja shwong dret kjishko.

²⁸ Tja song, llëbo tjeng kës ëre kjishko, gueniyo erö llëme. Tja woydë ara, Sbö tjlökwo kjragaga löng kjok shto oblë oblë li kjishko iyado.

²⁹ Roy kuror ga nopga dbo llëm ga tja woydë ara ba kjishko. Roy kuror ga nopga ichëba llëbo owa shäryë ga tja iürkë ara eshko.

³⁰ Woyde ga tja krë sira obi, gueniyo tja krë llëbo kjishko, tja dbo ara llëm miydëmi wlo.

³¹ Tjlapga Jesús Sbö, ba Data li poshrëkko iyado wlo. Era ommyidë ga tja jyörkë llëme.

³² Pjlara ga tja shäng Damasco kjokyo. Eshko ga kjok eshko so ichaga li parkë sök Pjlu Aretas kong. Ga kjok eshko so ichaga li nopga ichono kjok li u bäng bäng no opshikklo dë, tja shaya lok wlo.

³³ Gueniyo tja lonaba jer shing roshko, kjokli kjëryo poglo go pjlor kalëkong. Tja döktong ba wloshko dwayo eni.

12

Llëbo pina Sbörë Pablo kong, shji yoïno wleni

¹ Tja krë ga llëye shir e go llëme. Eni ëmdë ga tja krë obi kjluwe. Llëye pina Tjlapga Jesüsdë bor kong shji yoïno wleni li, e lër bomi kong shara.

²⁻³ Domer shäng kjlara, Cristo tjlökwo kjraga wleniyo.* Eeri ga öötong lu pjloglo sak kjwara kjingsho pkëng (14) ga e söra Sbörë jem öötong sök kjok dogo buk kjökshko anmoyö lishko.† Ba doyo söydere, de ba sëya döre, e miydër llëme. Sböra ommyidë. Ga miydër ga

⁴ söra öötong shäng kjok go Paraíso‡ lishko. Eshko ga tjlökwo kura, lako nopga löng kjok ëre kjing go kong llëm wleniyo.

⁵ Tja krë ara domer lër shäng li kjishko ga pjlu, gueniyo tja krë bor kjishko om goshko ga tja krë llëbo kjishko, tja dbo ara llëm miydëmi wlo eröe.

⁶ Gueniyo tja krë llëbo weno bor kong li kjishko kjwe ga tja tjlë shäng bomi kong kä llëm wleni llëm, tjlökwo lër shäng li bek kjishko. Gueniyo tja krono eni

* **12:2-3** Domer le Pablorë shäng li, e Pablo om go layde. † **12:2-3** Eshko ga epga tjlëno ga kjok dogo tjeng kjringgwo mya, ga domer li söra öötong kjok dogo buk kjökshko anmoyö lishko. ‡ **12:4** Sbö sök kjok dogo li kjokyo kowëba **Paraíso**.

kjwe ga tja tjewlō ara lēmi, llēbo loror bor kjishko li kjishko erōe. Woydēr ga tja tjewlō ara lēmi, llēbo shāryoror, llēbo loror bomi tjrēko li kjishko. E kjishko ga tja krē eni llēme.

⁷ Gueniyo tja opposhrēk om go, llēbo pina Sbōrē bor kong li kjishko llēm wlo ga llēbo weno owa bor doyo ēre go, ichaga Ārē wleni, beno bor barwoklo iyadoe.

⁸ Tja kijloshtono Tjlapga kong pjloglo mya, llēbo owa li dōya bor kong wlo.

⁹ Kuya ga tjlē bor kong ga «Pja woydēr ara. Era tjewlō ara. Gueniyo pja poptēr llēm, pja dbo ara llēm wlo. Miydēp e go ga dbo twaga bop kong li tja» le bor kong eni. E kjishko ga tja krē ara, tja dbo ara llēm li kjishko, dbo twe Cristorē bor kong wlo.

¹⁰ Eni ga tja wopjlū, tja dbo ara llēm kjishko. Tja parkē Cristo kong kjishko ga llēbo wen owa bor kong ara, tja lāywēba owa, tja shdungoba bakoe. Gueniyo tja dbo ameshko ga tja dbo ara anmoyō. E kjishko ga llēbo wen owa bor kongshko ga tja wopjlūe.

Corinto sopga woyotjlina Pablorē ara

¹¹ Tja tjlēno shāng kā llēm wleni, tja ichaga pjāydē ba shāryē kjishko. No kjone kjone wotjlik ga Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska tjewlō arayo li epga le. Gueniyo tjara tjewlō ara ba kjinmo lok, tja tjewlō llēm gueniyo. Tja lāywara lok owashko ga kuromi kjing erā. Zok ga tja wlikoromi kjwe.

¹² Ēye Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska ga llēbo ĩydēba llēm wleniyo shāryē kēsbang oblē oblē ara. Miydēba e go ga e Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska jlōe. Ga tja shāng bomi tjokshko ga tja omshāryono eni, llēbo weno bor kong owa ara gueniyo.

¹³ Llēbo shāryoror bomi tjok kēs li shāryoror Sbō tjlōkwo kragaga lōng kjok shto oblē oblē li tjok sorē ga eni. Llēbo oblē shāryoror bomi tjok kjrinaso, pjāy ichoror bor potjewlēk llēme. Pjāy ioror beno tjewlō oblē li dorko e kjishko lēmi wleni ga llēbo owa shāryoror ēre iozi ber tjewlō llēm bor kong.

¹⁴ Tja wotjlik jek bomi ik pjlara obi. Ēre tjok ga pjloglo mya. Gueniyo tja to shāng bomi ik, bomi llēbo woydēr kjishko llēme. Llēbo woydēr li pjāy. E kjishko ga llēbo rokēr bomi kong sira llēme. Bek wlo ga wappa, e dbur tōng ba dataga kong llēm, dataga, e dbur tōng ba wappa kong dey.

¹⁵ E kjishko ga llēbo botoya zan wopjlū bomi kjishko, tja opzang shāng om go wopjlū bomi kjishko bakoe. ¿Pjāy woydēr ara eni ga tja woydēmi sira erāre?

¹⁶ Miydēmi pjlu ga tja shāng bomi tjokshko ga pjāy kong llēbo rokoror sira llēme. Eni ēmdē ga no kjone kjone wotjlik ga pjāy jyāpgworor e go le.

¹⁷ Nopga ichoror bomi kong kjlōbō. ¿Pjāy wotjlik ga ichoror, llēbo rokē bomi kong wlo lēmire? Eni llēme.

¹⁸ Tito ichoror jek bomi shwoy bi kjlara obi tjok. Miydēmi pjlu ga pjāy kong llēye rokara llēme. Tjawa pjōyikong wotjlik kjrinaso, llēbo shāryērwa oblē oblē llēme.

¹⁹ ¿Pjāy wotjlik ga tjawa tjlē eni, pjāy ber wopjlū borwa tjok wlo lēmire? Eni llēme. Tjawa tōno beno tjeng Cristo tjok, ga tjawa tjlē lōng Sbō bokso. Pjeyoga, llēbo shāryērwa kēs li shāryērwa, pjāy mār Cristo go jek kēgong wlo.

²⁰ Bangkjrēr li tja āar bomi shwoyshko ga pjāy wlēn lōng woydēr dik llēm, ga tjawa ĩmi lōng woydēmi dik llēm bakoe. Bangkjrēr li pjāy wlēn lōng llēbo owa shāryē oblē oblē, pjāy ēnglē kar kar, pjāy ymo ara ēng tjok, pjāy iirkē ēng tjok, pjāy tōn dboy dboy, oblē lāywēmi owa, oblē lāywēmi ara, pjāy krē ara, pjāy wlēp ēng tjok llēm bakoe. Pjāy wlēn woydē lōng eni llēme.

²¹ Dēnashko ga pjāy kjone kjone orkwosmono ë tjok llēm ga pjāy pono ba tjok, ga llēbo shāryako llēm li shāryoromi oblē oblē bakoe. Bangkjrēr li tja āar bomi shwoyshko ga pjāy wlēn lōng llēbo owa eni li shāryē obi. Eni wleni ga tja slar ara, ga tja ie Sbōrē ber lōkshko bomi kjīshko bakoe.

13

Nopga poshduna Pablorē

¹ Pjāy ĩn jek ěre tjok ga pjloglo mya. Ęye oblē rotēshko ga laga nopga pjōkde, myarerē llēm ga tjlōkwo kjrēy llēme.*

² Dēnashko ga tja ōōr bomi ĩk pjłara. Tja jek ōōr bomi ĩk obishko ga pjāy lōng llēbo owa shāryē, pjāy poshdunor pjire. Eerishko ga pjāy uunkong poshdunor jek eni obi. Tja jek āar bomi ĩk obi ga pjāy wlēn lōng llēbo owa li shāryē obi wleni ga pjāy songe lēr ame.

³ Woydēmi ga llēbo shāryēr bomi kong, Cristo tjlē bor kjīshko miydēmi wēlē wlo loromi bor kong. Eni ga eshko ga tja tjlē bomi kong yōtso ame, tja tjlē bomi kong dbo ara go shara. Shji shdūya Cristorēshko ga tjlē bi kong yōtso llēm, tjlē dbo ara go erā.

⁴ Zrōraba pjang kjlōs goshko ga dbo llēm wleni, gueniyo iara Sbōrē beno sōk sē, ba dbo ara go. Tjawara dbo llēm baĳya dik bakoe. Gueniyo tjawa iara Sbōrē beno lōng sē, ba dbo ara go, tjawa parkē ber lōng bomi kong wlo.

⁵ Pjāy opmiydos om go, pjāy mār lōng Cristo Jesús go jlōkoyore miydēmi wlo. ĩmi ga Cristo shāng bomi tjok llēm wleni ga miydēmi e go ga pjāy mār lōng ba go llēme.

⁶ Woydēr ga miydēmi ga Cristo shāng borwa tjok, ga tjawa mār lōng ba go jlōkoyo.

⁷ Rokērwa Sbō kong ga pjāy kjimte llēbo owa shāryē llēm wlo. Rokērwa eni, tjawa ĩkoba pjłú wlo llēme. Rokērwa eni, pjāy jēk lōng pjlo bek wlo, tjawa ĩkoba owa gueniyo.

⁸ Llēbo shāryērwa lōng kēs li shāryērwa, tjlōkwo bek li ber kēsbang, tjwłō ara wlo. Tjawa lōng tjlōkwo bek li wloyoga llēme.

⁹ Pjāy mār lōng Cristo go jlōkoyoshko ga tjawa wopjłú, tjawa ĩkoba ga dbo llēm wleni gueniyo. Rokērwa Sbō kong ĳyado ga pjāy ie jēk lōng pjlo bek.

¹⁰ Tjlōkwo ěre tēr, ichēr jek bomi kong bām go, tja āar bomi shwoyshko ga tja tjlē bomi kong kjang llēm wlo. Tja iara Sbōrē beno shāng bomi kjimtaga, pjāy opping mār ba go jlōkoyo wlo, pjāy dir wlo llēme.

Kjibokwo pjīrzlong

¹¹ Era eni ga pjeyoga, pjāy ber lōng wopjłú, pjāy jēk pjlo bek, pjāy poshdunor li kolozī, pjāy wotjłis kjrinaso, pjāy ber lōng wopjłú ěng tjok bakoe. Shāryēmi eni ga pjāy kjimte Sbōrē ber lōng ěng woydē ara kar kar, pjāy kjimte ber lōng wopjłú ěng tjok bakoe.

¹² Pjāy ěng woydē ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lēmi ěng kong wopjłúe.

Bi pjeyoga uunkong lōng bor tjok li, «¿Pjāy yonde?» le bomi kong.

¹³⁻¹⁴ Rokēr Tjłapga Jesucristo kong ga ba wopjłú li kjīshko ga pjāy kjimte ara. Rokēr Sbō kong ga pjāy woyde. Rokēr Sbō Sēya kong ga pjāy ie ber lōng wopjłú ěng tjok bakoe.†

* **13:1** Deuteronomio 19.15. † **13:13-14** Tek dēnashko ga kjibokwo ěre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone goshko ga 2 Corintios 13.12-13, jyā taraba beno 2 Corintios 13.12-14, gueniyo tjlōkwo tak lok kjrjng pjōk li go ga e llēbo kjrinaso loklo.

Carta a los Gálatas **Kjibokwo ère tara Pablorë Galacia sopga kong** **Kjibokwo ère sorë**

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Galacia kjokyo ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng li, epga judiöga llëm wleniyo uunkong seke. E kjishko ga löng mär Jesús go llëm obishko ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li söya lok llëme. Eni ga Pablo öör eshko Jesús roy pjlúlë ba kongshko ga tjlëno ba kong ga èye dâr kjok llgwekklo li söya bëy kjishko llëme lara eni.

Gueniyo Pablo opshino eshko dwayo irgo ga judiöga kjone kjone öötong löng eshko. Epga mär Jesús go le, miga jyö erä. Eshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga li jyäp gwara lok tjlökwö bek llëm li go. Tjlëno ba kong ga epga dâr wlo ga woyde ga epga mär Jesús go dö llëm, woyde ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li söya lok bakoe lara lok eni. Eshko ga kjone kjone omtjlökwö kjrono. E kjishko ga kjibokwo ère go ga llëbo jyä tara Pablorë, nopga eniyo li kjishko, Jesús tjlökwö kjrägaga li jëk löng ba tjlökwö bek llëm li go ame wlo.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorë. Tja ichaga norë llëme. Tja kjräga Jesu-cristorë, ba woshraga Data Sbö lirë bako, ga tja ichara lok beno shäng ba tjlökwö roy laga Jesús äska.

² Jesús tjlökwö kjrägaga löng Galacia kjokyo, kjibokwo ère ichër jek bomi kong.

Pjeyoga tjlökwö kjrägaga löng na bor tjok li, «¿Pjäy yonde?» le bomi kong.

³ Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

⁴ Jesucristo optwono wolono, owa pjang bi go li löya ber dret wlo, shji döya llëbo owa tjeng kjok ère kjing goshko li dbo dorko dwayo wlo, woydara Data Sbörë sorë li eni.

⁵ Data Sbö li, e poshrëy, iëy ber kësbang, tjwlö ara iyado wlo. Ber eni.

Tjlökwö pjlú kjrinaso

⁶⁻⁸ Dënashko ga Cristo roy pjlú lorowa bomi kong. Ga Sbö wopjlú li kjishko ga pjäy rokara, ga ba tjlökwö li kjrörömi. Eni ga tja wotjlino ga pjäy jëk löng e go loror. Gueniyo pjäy roy shrono owa, koshër sök dik llëme. Roy kuror ga pjäy Sbö rayono maling, ga tjlökwö oblë sömirë shara. Gueniyo tjlökwö pjlú jllökoyo li, e kjrinaso döe. Tjlökwö kjrörömi kjupä li, e jyö erä. No kjone kjone omloño bomi kong, pjäy kâ llgwïya wlo. Cristo roy pjlú li kjlopswe lok woydë ber oblë. Rokër Sbö kong ga èye tjlökwö lë bomi kong, lororwa bomi kong dënashko dik llëm ga shdüya. Laga tjawarë, laga Sbö parkaga kjok dogo sorë eni wleni ëmdë ga tjlökwö oblë laga li shdungga ber Sbörë iyado wlo.

⁹ Loror bomi kong tjän, gueniyo lër jek bomi kong obi. Rokër Sbö kong ga èye tjlökwö lë bomi kong, lororwa bomi kong dënashko dik llëm ga shdungga ber Sbörë iyado wlo.

¹⁰ Nopga ber wopjlú bor tjok li wlëntë llëme. Sbö ber wopjlú bor tjok li wlëntë eröe. Tja parkë nopga ber löng wopjlú bor tjok wlo kjwe ga tja Cristo parkaga llëme.

Pablo beno shäng Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska sorë

¹¹ Pjeyoga, tjlökwö roy pjlú li loror bomi kong dënashko li, e laga norë bäm go llëme. Lër bomi kong, miydëmi wlo.

¹² E lara norë bor kong llëm, tja pingga norë llëm bakoe. E laga Jesucristorë om go bor kong.

¹³⁻¹⁵ Shãryono eni. Tja wentë llëm obishko ga tja kjrara Sbörë, ga tja rokara ber shãng ba parkaga wlo, ba wopjlu li kjishko. Gueniyo tja dëna shãng judioga tjlökwo sökshko ga tja roy sorë miydoromi tjan. Eshko ga tja Jesús tjlökwo kjrangaga wloyo. Llëbo shãryoror ba kong lok ara, pjir ber dret wlo loror. Borwa tjlappaga tek dënashko so tjlökwo li söror pjlü, owa llëm, bor pjeyoga luyo bor tjok bëy li kjinmo. Gueniyo eshko ga

¹⁶ ba Wa pina Sbörë bor kong, miydër wlo, roy lër nopga judio llëm wleniyo kong wlo. Eshko ga llëbo kjakroror nopga kong llëme.

¹⁷ Eshko ga Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska löng Jerusalén kjokyo. Gueniyo parkë löng eni bor bãm go ëmdë ga tja äätë lan ba tjok eshko guing llëme. Tja jekdo Arabia kjokyo. E irgo ga tja tek Damasco kjokyo iröng obi.

¹⁸ Lu pjloglo mya irgo ga tja jek öötong shãng Jerusalén kjokyo Pedro * ik, ga tja beno sök ba tjok eshko dbargwo sak kjwara kjingsho shkëng (15).

¹⁹ Tjlapga Jesús löng Santiago li ñnor eshko bakoe. Gueniyo Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llamo li ñnor llëme.

²⁰ Lër bomi kong jllökoyo Sbö bokso ga tjlökwo ëre, e jlöe.

²¹ E irgo ga tja öör jong Siria kjokyo, Cilicia kjokyo bakoe.

²² Eshko dbaryo ga Jesús tjlökwo kjrangaga löng Judea kjokyo li, tja ÿde lok llëm obi.

²³ Tja roy kura lok eröe. No kjone kjone tjlë löng ba kong ga «Bi irpjangga dënashko to shãng Jesús roy pjlü li pjik wlo lara. Gueniyo eerishko ga to shãng e roy shdök oba kong shara» le lok ba kong eni.

²⁴ Eshko ga Sbö poshrëra lok ara bor kjishko.

2

Pablo wlokrara Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska lirë

¹ Lu pjloglo sak kjwara kjingsho pkëng (14) irgo ga tja to jek Jerusalén kjokyo obi, Bernabé tjok, Tito tjok bakoe.

² Tja to jek eshko, lara Sbörë bor kong eni kjishko. Tja öötong shãng eshko ga tja tönö Jesús tjlökwo kjranga kägäyoga tjok dboshko, ga Jesús roy pjlü lër nopga judio llëm wleniyo kong sorë li loror ba kong pjire. Shãryoror eni, pak shãryër shãng li ber tjwlö llëm wlo llëme.

³ Tja lano ba tjok pjir ga ëye ichara lok doyo jyã të llëme. Tito, e judio llëm kjishko ga e doyo jyã tak llëme. Ga jëk shãng bor tjok ëmdë ga ichara lok doyo jyã të llëm bakoe.

⁴ Gueniyo nopga löng eshko kjlëbö. Epga mär löng Jesús go le, gueniyo jyö erä. Löng borwa tjok lütshko, borwa ik wlo. Shji tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga shji döra, shji iara beno löng kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolë ame wlo, gueniyo eshko ga tjawa iche woydë epgarë ber löng kjok llgwekklo li kolë iröng obi. Tjlë lok ga «Ëye mär woydë Jesús go ga woyde ga doyo jyã tak pjir guing» le lok eni.

⁵ Gueniyo ga kolororwa sira llëme. Tjlökwo pjlü kjroromi, sömi löng li, e beke. E kjlospwako llëme. Epga kolororwa llëm e kjishko.

⁶ Jesús tjlökwo kjranga kägäyoga löng eshko li tjwlö ara lëba. Gueniyo Sbö kong ga shji uunkong tjwlö beke. E kjishko ga epga tjwlö ara lëba ëmdë ga

* 1:18 Grecia so tjlökwo go ga tak beno pjang **Cefas. Pedro** kowëba eni bakoe.

bor kong ga tjwlö oblë kjinmo llëme. Gueniyo epga ëmdë ga tjlökwö roy pjlu li lër shäng li kjingsho llëye iara lok llëme.

⁷⁻⁸ Dënashko ga Pedro ichara Sbörë ba tjlökwö roy pjlu lë judiöga kong Jesús äska, ga kjimtara ara. Ga tja shäng eshkoshko ga miydara lok ga tja kjrara Sbörë eni bako, ga tja ichara ba tjlökwö roy pjlu lë nopga judiö llëm wleniyo kong, ga tja kjimte shäng ara bakoe.

⁹ Santiago, Pedro,* Juan, e löng eshko. Jesús tjlökwö kjruga kägäyoga tjwlö arayo lëba li epga. Tja, Bernabé, tjawa kjimtara Sbörë ara li miydara lokshko ga tjawa orkwo iona, tjawa beno löng wopjlu ëng tjok li loklo. Eshko ga tjawa beno löng tjlökwö lë nopga judiö llëm wleniyo kong, ga epga beno löng tjlökwö lë judiöga kong.

¹⁰ Tjawa kong llëbo rokara kjrina döe. Woydara ga nopga song wleniyo kjimterwa. Gueniyo bor kong ga e kjang llëm, shäryër eni iyado kjishko.

Pedro wlonä Pablörë

¹¹ Pjlara ga Pedro öör na Antioquia kjokyo. Sök na obishko ga wlonor ara, llëbo shärye shäng owa kjishko.

¹²⁻¹³ Shronoshko ga ië nopga judiö llëm wleniyo tjok, jyä tak lok llëm gueniyo. Era pjluë. Gueniyo e irgo ga nopga shrono löng Jerusalén kjokyo dwayo kjlöbö, ichaga Santiagorë. Jerusalén kjokyoshko ga judiöga löng kjlöbö, wotjlik ga ëye mär woydë Jesús go ga woyde ga doyo jyä tak pjir guing le lok eni. Eni ga bangkjre Pedrorë ga ië nopga judiö llëm wleniyo tjok wleni ga roy söya nopga shrono löng lirë, nopga wotjlik eni wleniyo löng Jerusalén kjokyo li kong. E kjishko ga eshko jek lëkong ga opkjono nopga judiö llëm wleniyo lishko dwayo, ga iono ba tjok ame. Opkjono eni li, e owa. Judiöga oblë löng li omshäryono lok owa eni bakoe. Bernabé ëmdë ga omshäryono baäya dik bakoe.

¹⁴ E kjishko ga in ga tjlökwö pjlu li söya lok bek llëm kuzong ga tja tjläno Pedro kong nopga uunkong bokshoto. Tja tjlä ga «Pja judiö, gueniyo pja jëk shäng nopga judiö llëm wleniyo dik. ¿Eni ga nopga oblë judiö llëm wleniyo ichëp woydë dbo go ber löng judiö wleni ega?

¹⁵ »Nopga judiö llëm wleniyo jëk löng llëbo owa shäryë. Gueniyo shji judiöga jlöe.

¹⁶ Eni ëmdë ga miydoroy ga shji ber pjlo bek Sbö bokso, kjok llgwekklo li söy kjishko llëme. Shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga woyde ga shji mär Jesucristo go. Nopga judiö llëm wleniyo mär löng ba go tjän, gueniyo shji judiöga ëmdë ga shji mär löng ba go bako, shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo. Eye ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li sök kjishko llëme.

¹⁷ »Shji ber pjlo bek Sbö bokso, shji töno beno tjeng Cristo tjok kjishko. Eni ga shji ber löng kjok llgwekklo li sök ame kuzong ga judiöga kjone kjone wotjlik ga shji beno löng llëbo owa shäryë le lok eni. Gueniyo shji iche Cristorë llëbo owa shäryë, e lotë llëme. E eni llëme.

¹⁸ Bäm goshko ga tja tjläno ga shji ber pjlo bek Sbo bokso, kjok llgwekklo li söy kjishko llëme loror. Gueniyo söy, shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo lër bomi kong eeri kjwe ga llëbo owa shäryotë shäng.

¹⁹ Bor shdungglo tak pjang kjok llgwekklo go li, e potjwlëk pjir tjän. Tja zröra kjok llgwekklo lirë wleni. E kjishko ga llëye shärye bor kong ga ä tjän. Tja jëk shäng Sbö tjok shara.

* 2:9 Grecia so tjlökwö go ga tak beno pjang **Cefas. Pedro** kowëba eni bakoe. Gálatas 2.11-14 eni bakoe.

²⁰ Cristo zröraba pjang kjlös goshko ga tja wolono pjang ba tjok eshko wleni. Eni ga tja opichë om go ame. Cristo shrono bor go, ga tja wlosöga erë shara. Tja woydara Sbö Wa lirë ara, ga optwono wolono bor kjishko. Eni ga tja sök kjok ëreshko obi ga tja mär ba go erëe.

²¹ Sbö wopjlú li kjishko ga Cristo ichara wolon bi kjishko. Gueniyo shji ber pjlo bek Sbö bokso, kjok llgwekklo li söy kjishko kjwe ga Cristo wolono li tjwölö llëm, Sbö wopjlú li tjwölö llëm bakoe» lër.

3

Shji dár, shji mär Sbö go kjishko döe

¹ ¡Galacia sopga, pjây kä kjange! ¿Pjây iaga ëro? Loror bomi kong wëllë ga Jesucristo zröraba pjang kjlös go.

² Woydër ga llëbo kjakrokër bomi kong pjlara li dboryozí bor kong. ¿Bomi go Sbö Sëya shrono beno kësband bomi tjok li llë kjishko? ¿Kjok llgwekklo li söromi kjishkore, de Jesús tjlökw kjrromi li kjishko?

³ ¿Pjây kä kjangdo? Soyoromi jëk Sbö tjok, ba Sëya go. Gueniyo eerishko ga pjây jëk woydë ba tjok bomi dbo om go li go.

⁴ Pjây mär Jesús go kjishko ga llëbo weno bomi kong owa ara. ¿Eerishko ga beno llëno llëm wlore?

⁵ ¿Ba Sëya iche Sbörë tjwe bomi go ber kësband bomi tjok wlo ega? ¿Llëbo ÿdëba llëm wleniyo shärye bomi tjreko ega? ¿Kjok llgwekklo li söromi kjishkore, de pjây mär Jesús go li kjishko?

⁶ Abrahamda Sbö tjlökw kjrro, ga mär beno shäng ba go. E kjishko ga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso.*

⁷ Eni ga shji ber Abraham tjëyoga jlökw wlo ga woyde ga shji mär Sbö go eni bakoe.

⁸ Eerishko ga nopga judío llëm wleniyo mär Sbö go li, e ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso. Dënashko ga tak pjang Sbö kjibokwoyo li go eni. Eshko ga ba tjlökw roy pjlu lara Sbörë Abraham kong, tjlä ba kong ga «Tjëyoga kjimtër uunkong bop kjishko»† le.

⁹ Abraham mär Sbö go, ga kjimtara. Eni ga ëye mär Sbö go ga kjimte eni bakoe.

¹⁰ Kjok llgwekklo li go Sbö tjlökw tak pjang eni: «Ëye kjok llgwekklo ëre sök uunkong bëy ÿyado llëm ga e shdungko.»‡ Eni ga ëye dár woydë, kjok llgwekklo li söya kjishko le ga e shdungko.

¹¹ Tjlökw tak pjang e go kjwara obi tjlä ga «Ëye mär Sbö go ga era ie ber pjlo bek ba bokso.»§ E kjishko ga ëye ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li söya kjishko llëme.

¹² Tjlökw tak pjang e go kjwara obi tjlä ga «Ëye mär woydë kjok llgwekklo ëre go ga e söya bëy ÿyado dey.»* E kjishko ga ëye dár woydë, kjok llgwekklo li söya kjishko le ga mär shäng Sbö go llëm, Sbö woyotjliya shäng llëm kjishko.

¹³ Sbö tjlökw tak pjang eni bakoe: «Ëye wolono pjang kjor go ga e shdungko.»† Eni ga Cristo opyono, wolono pjang kjlös goshko ga bi shdungglo tak pjang kjok llgwekklo go li beno pjang ba go. Eni ga shji döra bi shdungglo li dbo dorko dwayo.

* **3:6** Génesis 15.6. † **3:8** Génesis 12.3; 18.18; 22.18. ‡ **3:10** Deuteronomio 27.26. § **3:11** Habacuc 2.4. * **3:12** Levítico 18.5. † **3:13** Deuteronomio 21.23.

14 Dēnashko ga Sbō tjlēno Abraham kong jlōkoyo ga nopga judío llēm wleniyo kjimte lara. Eni ga shji dōra Cristo Jesúsde, tjlōkwo lara li ber jlōkoyo wlo. Eni ga shji mār ba go kjishko ga ba Sēya iche lara Sbōrē bi kong jlōkoyo li tjwe bi go ber kēsbang bi tjok ga pjluē.

Tjlōkwo lara Sbōrē jlōkoyo li kjara kjok llgwekklo lirē llēme

15 Pjeyoga, tjlōkwo lēr bomi kong llēbo jyāglo go. Domer shāng kjlara tjlōkwo twē oblē kong, ber iyado wlo ga tjlōkwo li lōngga erē llēme.

16 Dēnashko ga Sbō tjlēno Abraham kong, ba tjēyo tek ber ba irgo li kong jlōkoyo. Tjlōkwo tak pjang Sbō kjibokwoyo go li, e «ba tjēyoga» le llēme. Tak pjang li, e «ba tjēyo» le. E no kjaraso loklo, e Cristo layde.

17 Tjlōkwo lēr shāng li ēre. Sbō tjlōkwo lono Abraham kong, beno iyado wlo bām goshko. Ōōtong lu pjloglo sak dbāw pjloglo pkēng kjingsho sak myashko (430) ga kjok llgwekklo li twara Moisés kong. Gueniyo tjlōkwo twara bām go li kjara kjok llgwekklo lirē llēme. E ie ber tjwlo llēm wlo ga āe.

18 Shji kjimte Sbōrē, kjok llgwekklo li sōy kjishko kjwe ga shji kjimte tjlōkwo twara bi kong, beno iyado wlo li kjishko llēme. Gueniyo Sbō wopjlu li kjishko ga tjlōkwo twara Abraham kong, ga kjimtarā iguing.

19 ¿Eni ga kjok llgwekklo li llēno? Twara Sbōrē judioga kong, llēbo shārye lok owa li miydoklo, āar jong Abraham «tjēyo» tjwe lara jlōkoyo li shrono guing. Ga kjok llgwekklo li lara Sbōrē ba parkagaga kjok dogo so kong. Ga epga omlono Moisés kong. Ga Moisés omlono nopga kong. Eni ga Moisés beno shāng Sbō tjlōkwo laga nopga kong, beno shāng nopga tjlōkwo laga Sbō kong bakoe. Kjok llgwekklo li weno eni.

20 No parkē eni ga kāgāyo kjaraso llēm, e parkē shāng oblē oblē li tjlōkwo laga kjishko. Gueniyo Sbō tjlōkwo lono Abraham kong jlōkoyoshko ga laga erē shāng om go ba kong.

Shji parkagaga tjwlek lōng pjir wleniyo dik ame

21 Kjok llgwekklo li, tjlōkwo lara Sbōrē Abraham kong jlōkoyo li, e ber ēng wloyo lotē llēme. Shji ie kjok llgwekklo llērē ber lōng sē iyado Sbō tjok ga pjlu kjwe ga shji beno pjlo bek Sbō bokso kjok llgwekklo li kjishko tjan.

22 Gueniyo Sbō tjlōkwo tak pjang li tjlē ga shji uunkong lōng bi wotjlik owa li dbo dorko, nopga lōng kjērshko wleni. Shāryara Sbōrē eni, tjlōkwo lara Sbōrē jlōkoyo li tjwe ber ēye mār Jesucristo go li kong wlo.

23 Nopga mār Cristo go dbaryo āātē llēm obishko ga tjawa ichaga kjok llgwekklo lirē. Ga tjawa beno lōng ba dbo dorko, Cristo tjwe guing.

24 Shji dara kjok llgwekklo lirē, āar jong Cristo shrono guing, shji mār ba go wlo, shji ber pjlo bek Sbō bokso e kjishko wlo.

25 Eerishko ga shji mār Cristo go kuzong ga shji daga beno kjok llgwekklo lirē ame.

26 Pjāy mār lōng Cristo Jesús go kuzong ga pjāy uunkong Sbō wapga.

27 Pjāy waraba jer di roshko, pjāy tōno beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjāy jēk ber lōng Cristo dik.

28 Eni ga Sbō kong ga pja judiore, de pja judío llēmde, e llēno llēm, pja parkagaga tjwlek shāng pjir wleniyore, de eni llēmde, e llēno llēm, pja domerde, de walēre, e llēno llēm bakoe. Pjāy tōno beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga pjāy uunkong tjwlo beke.

29 Pjāy Cristo i ga pjāy Abraham tjēyoga jlōkoyo. Ga tjlōkwo lara Sbōrē ba kong jlōkoyo dēnashko li, e beno bomi kong eni bakoe.

4

¹ Tjłökwö lër shäng li eni: Domer tjwłö ara li wa, llëbo uunkong ba data i, e llono ga ber baiya ëmdë ga kjozozir obishko ga tjwłö parkaga tjwłëk shäng pjir wleniyo dik, äär jong ba luyo go guing.

² E wopro ga nopga iara ba datarë beno löng ba dë, epga kole wlo, äär dbar llono lara ba datarë guing.

³ Shji uunkong eni bakoe. Tjłökwö bek li miydoydë llëm obishko ga shji sgara löng llëbo shäryë, nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik, parkagaga tjwłëk löng pjir wleniyo dik.

⁴ Gueniyo dbar öötongshko ga Sbö ba Wa ichono, ga wena walërë. Eshko ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li shäryara ba Wa lirë uunkong bëy,

⁵ shji uunkong tjeng kjok llgwekklo dbo dorko li döya wlo, shji ber Sbö wapga wlo.

⁶ Ga pjây Sbö wapga kjışhko ga ba Wa Sëya li ichara beno bomi go, ber kësbang bomi tjok wlo. Ga Sbö kowëy bi Data ga pjłú, ba Sëya kjışhko.

⁷ Eni ga pjây parkagaga tjwłëk löng pjir wleniyo dik ame, pjây Sbö wapga shara. E kjışhko ga llëbo twe Sbörë ba wapga kong li twe bomi kong bakoe.

Pablo woydë ara Galacia sopga kjışhko

⁸ Sbö miydomirë llëm obishko ga pjây parkagaga tjwłëk löng pjir wleniyo dik, pjây parkë löng sböpga oblë kong, gueniyo sböpga oblë li, e sböpga jlökoyo llëme.

⁹ Gueniyo eerishko ga pjây Sbö miydë, pjây kar miyde Sbörë bakoe. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo mär ba wotjłik owa li go. ¿Enira pjây mär woydë nopga Sbö miydë llëm wleniyo wotjłik owa, llëno llëm li go obi ega? ¿Pjây opyë woydë ber löng parkagaga tjwłëk löng pjir wleniyo dik obire?

¹⁰ Oba sgara löng dbar shrëk sorë ga pjây dbar shrëk woydë eni bakoe. Dbar llë, mok llë, lu llë, e shrëmi woydë, Sbö ber wopjłú bomi tjok wlo lëmi.

¹¹ Bangkjrër ga pak shäryoror bomi tjok li, e beno llëno llëme lër.

¹² Pjeyoga, rokër bomi kong ga pjây opshäryos botoya dik, tja opshäryono bomipjôy dik sorë ga eni. Llëye owa shäryoromi bor kong llëme.

¹³ Miydëmi pjłú ga tjłökwö roy pjłú li loror bomi kong bäm goshko ga tja öör eshko, tja swlo ara kjışhko.

¹⁴ Eshko ga tja swlo ara li, e beno bomi kong kjange. Eni ëmdë ga tja İywomi shjiktëng llëme. Tja tjłökwö kjrromi, tjłökwö li laga Sbö parkaga kjok dogo sorë wleni, laga Cristo Jesúsdë om go wleni bakoe.

¹⁵ Eshko ga pjây wopjłú erä. ¿Eerishko ga pjây oto? Miydër ga eshko dbaryo ga llëye woydër sorë ga shäryoromi bor kong. Pjây rokoror bomi bokkwo shik bor kjimtoklo loror bomi kong kjwe ga shäryoromi bor kong löng wopjłú.

¹⁶ ¿Eerishko ga pjây opyë woydë ber löng bor moskwo, tjłökwö bek li loror bomi kong kjışhko lëmiro?

¹⁷ Nopga löng eshko kjłböb, woyde lok jlökoyo ga pjây tön löng ba tjok, ba tjłökwö sömi jlökoyo wlo, gueniyo e ber bomi kong pjłú llëme. Woyde ga tjawa rayëmi, pjây ber löng ba woyotjłik jlökoyo wlo shara.

¹⁸ Woydër ga tja shäng bomi tjokde, de llëmde, pjây llëbo pjłú shäryë löng İyado. Pjây wotjłik llëbo shäryë jlökoyo li, e pjłú jlö, gueniyo llëbo pjłú shäryëmi wlo eröe.

¹⁹ Pjây bor wapga wleni. Walë wloshko chida tjeng döröshko ga bangyo ara. Pjây bangyo bor kong ara eni bako, äär jong pjây löng Cristo dik guing.

²⁰ Tja iana shäng eshko, tja tjlë bomi kong yõtso wlo. Gueniyo llëye shäryër bomi tjok li miydër llëme.

Agar, Sara

²¹ Pjäy mär woydë kjok llgwekklo go li, çllëye tak pjang ba go li miydëmi llëmdo?

²² Tak pjang eni: Abraham wapga do pjök, wa kjlara ba parkaga tjlwlëk shäng pjir wleniyo li tjok, wa kjlara obi ba boy tjok.

²³ Ba wa ba parkaga tjok li, e weno laga norë. Ba wa ba boy tjok li, e weno laga Sbörë, tjlökwo lara jlökoyo li kjishko.

²⁴ Ère llëbo jyägïo. Walëga do pjök ère, e tjlökwo kjring pjök li loklo. Agar, e kjok llgwekklo twak Sinaï dlupyoshko li loklo. Èye mär woydë kjok llgwekklo ère go ga ber löng Agar tjëyoga tek beno ba irgo wleni. Epga, e parkagaga tjlwlëk löng pjir wleniyo dik.

²⁵ Agar, e Sinaï dlupyo jong Arabia kjokyo li loklo bakoe. E nopga löng Jerusalén kjokyo eerishko dbaryo li loklo bakoe. E kjishko ga Agar, e ba meké wleni.

²⁶ Gueniyo Jerusalén kjokyo buk kjok dogo kjrina obi. Kjok eshko sopga, e parkagaga tjlwlëk löng pjir wleniyo dik llëme. Ga eshko sopga li, e shji.

²⁷ Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«Lono ga walë rayak beno sök li wapga ara,
walë beno shäng ba lanma tjok luyo ara li kjinmo.

E kjishko ga walë kjrong, wapga llëm,

pja wopjlúe.

Wloshko tjëng döröshko bang sorë miydëp llëm,

öö los, pja wopjlú dey.»*

²⁸ Pjeyoga, Isaac weno li laga Sbörë, tjlökwo lara jlökoyo li kjishko. Pjäy iara Sbörë beno baïya dik, tjlökwo twara jlökoyo li kjishko eni bakoe.

²⁹ Dënashko ga tjlökwo lara Sbörë jlökoyo li kjishko ga Isaac ichara Sbö Sëyarë wen. Gueniyo Agar wa li iirkono ara ba kong, ga shduna ara. Eerishko ga nopga mär löng kjok llgwekklo go li iirkë bi kong ara, ga shji shdüya ara eni bakoe.

³⁰ Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Walë parkaga tjlwlëk shäng pjir wleniyo li ichos to kjok shto oblë ba wa li tjok. Ba data wolonoshko ga ba llëbo tjëng kës li ber ba wa jlökoyo li kong eröe. Llëye ber ba parkaga li wa kong llëme.»†

³¹ Eni ga shji walë parkagaga tjlwlëk löng pjir wleniyo li wapga wleni llëm, shji domer boy li wapga wleni.

5

Shji döra Cristorë

¹ Shji döra Cristorë, kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolëy ame wlo. E kjishko ga pjäy wokjang, pjäy opyë ber löng parkagaga tjlwlëk löng pjir wleniyo dik ame.

² Tja Pablo, tja tjlökwo kuziã. Pjäy doyo jyã të, pjäy ber pjlo bek Sbö bokso wlo wleni ga Cristo beno bomi kong tjlwlö llëme.

³ Lër jek bomi kong obi ga domer llë doyo jyã të, ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga ber shäng kjok llgwekklo llamo li kolë wlo bakoe.

⁴ Pjäy mär kjok llgwekklo li go, pjäy ber pjlo bek Sbö bokso wlo wleni ga pjäy löng Cristo tjok llëm, ga Sbö wopjlú li ber bomi kong tjlwlö llëme.

* 4:27 Isaías 54.1. † 4:30 Génesis 21.10.

⁵ Gueniyo shji mär Cristo go kuzong ga shji kjimte Sbö Sëyarë, shji ie ber pjlo bek Sbö bokso dbaryo li koshë löng wopjlu wlo.

⁶ Shji tóno beno tjeng Cristo Jesús tjok li, e tjwlö ara bi kong. Ga shji mär ba go kjishko ga shji oblë woydë iyado. Gueniyo Sbö kong ga shji doyo jyã tëre, de llënde, e llëno llëme.

⁷ Bäm go ga pjây jëk löng Sbö tjok pjluë. ¿Tjölökwö bek li sömi ame laga ërë bomi kong?

⁸ Pjây rokara Sbörë tjölökwö pjlu li sök wlo. E kjishko ga bomi songga li ichaga erë llëme.

⁹ Oba tjlä ga «Pjlung shosho uukklo* chira dö ëmdë ga pjlung shosho bayo kjöm pogo ga uuya pjire» lëba eni.

¹⁰ Gueniyo miydër pjlu ga pjây Tjlapga Jesús i. E kjishko ga miydër ga wop ä ga pjây wotjlik ber löng botoya dik iröng obi. Ga bomi jyãpgwaga to löng li, e shdüya Sbörë, ë ga eni.

¹¹ Pjeyoga, shji doyo jyã të, shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo lër shäng oba kong kjwe ga tja shdüya judiogarë llëme. Gueniyo shäryër eni wleni kjwe ga Cristo wolono pjang kjlös go bi kjishko li ber tjwlö llëme.

¹² Gueniyo bomi jyãpgwaga to löng lira, woydër ga doyo jyã të dö llëme. Woydër ga epga opkë lok om go dey.

¹³ Pjeyoga, pjây rokara Sbörë ber löng ichaga kjok llgwekklo tara Moisésdë lirë ame wlo. Gueniyo pjây beno löng kjok llgwekklo li kolë ame wlo ëmdë ga pjây beno jëk löng bomi wotjlik owa li go wlo llëm bakoe. Pjây ëng woydos ara kar kar, pjây ëng kjimtos bakoe.

¹⁴ Kjok llgwekklo uunkong li ber kjrinaso wleni: «Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.»†

¹⁵ Gueniyo pjây sjëke. Shäryëmi löng eni llëme. Pjây löng ëngkjwë ëng tjok kar kar erä. Shäryëmi löng eni ga pjây ëng pjik löng om go erä.

Shji mär Sbö Sëya go

¹⁶ Eni ga lër bomi kong ga pjây mär Sbö Sëya go. Enira pjây jëk bomi wotjlik owa li go llëme.

¹⁷ Bi wotjlik owa li, e owa Sbö Sëya bokso. Ga bi wotjlik owa li, e llëye woyde Sbö Sëyarë li wloyo wleni. Wotjlik kkring pjök li, e oblë oblë, ëngkjwë ëng tjok wleni. E kjishko ga olö ga llëye shäryëmi woydë pjlu li, e shäryëmi ga äe.

¹⁸ Gueniyo pjây mär Sbö Sëya go ga pjây ichaga kjok llgwekklo lirë ame.

¹⁹ Nopga jëk ba wotjlik owa li goshko ga llëye shärye löng li Igöy wëllëe. Pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok. Llëbo owa shäryako llëm li shärye. Wotjlik llëbo owa shäryë oblë tjok erä.

²⁰ Sböpga jyäglo, e poshrëya. Opping ybi, oblë ie wlo. Oblë iywa shjiktëng. Ënglë kar kar oblë tjok äe. Ymo ara. Iirkë malinge. Wotjlik ba kjishko eröe. Ëngkjwë oblë tjok. Tön dboy dboye.

²¹ Wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko. Nelötkë, bërkë, llëbo owa shärye ara ëng tjok. Llëbo oblë, so e kjoyo li shärye bakoe. Loror bomi kong tjän, gueniyo lër bomi kong jek obi ga ëye sgara shäng eni ga äär Sbö sök no pjluoyo iyado lishko llëme.

* **5:9 Pjlung shosho uukklo** le li, e **tjölökwö söya löng owa** li loklo. † **5:14** Levítico 19.18.

²² Gueniyo shji kjimte Sbö Sëyarëshko ga shji llëbo shäryë oblë. Shji oblë woydë ara. Shji wopjluë. Shji wlëpe. Shji iirkë maling llëme. Shji wopjluë oblë tjok. Shji oblë kjimtë. Llëye loroy li shäryëy eni.

²³ Shji llëbo shäryë oblë kong yõtso. Shji llëbo shäryë ga woyotjlïy yõtso guing. Llëbo ëre shäryëy ga pjluë, llgwekklo drete.

²⁴ Ëye Cristo Jesús ĩ ga e ichaga ba wotjlik owa lirë ame. Ba wotjlik owa li, e lora beno pjang kjlös go wleni.

²⁵ Shji iara Sbö Sëyarë beno löng së jlökoyo kuzong ga woyde ga shji mär ba go.

²⁶ Gueniyo shji krë llëm, shji ëngjë kar kar llëm, shji wotjlik owa ëng tjok bi llëbo kjïshko llëm bakoe.

6

Shji ëng kjimtë

¹ Pjeyoga, pjäy mär löng Sbö Sëya go. Eni ga pjäy kjlara llëbo owa shäryono ga poshdüzï yõtso. Gueniyo pjäy sjëk, pjäy dir baïya dik llëm wlo.

² Pjäy kjlara ĩmi ga song ga kjimtoziã. Eni ga pjäy pina Cristorë sorë ga shäryëmi löng eni.

³ Ëye tja tjwlö ara, oblë kjinmo le, tjwlö ara llëm ëmdë ga opjyãpgwë shäng om go.

⁴ Pjäy llëbo shäryono pjluë, de oware, pjäy kjlara kjlara opmiydos om go. Shäryoromi pjluë ga pjäy ber wopjluë ga pjluë. Gueniyo shäryoromi pjluë, oblë kjinmo lëmi llëme.

⁵ Pjäy kjlara kjlara pak llë ga miydaga ber erë om go.

⁶ Ëye, shji pïya Sbö tjlökwo goshko ga woyde ga llëbo tjeng bi tjok li shdöy ba tjok.

⁷ Sbö jyãpgwëy ga äe. E kjïshko ga pjäy opjyãpgwë llëm bakoe. Llëye dgoroy ga e bo kjroydë.

⁸ Ëye jëk ba wotjlik owa li goshko ga ber shäng shdüya ĩyado wlo. Ëye mär Sbö Sëya go ga ie Sbö Sëyarë ber shäng së ĩyado Sbö tjok.

⁹ Eni ga shji sjen llëbo pjluë shäryë llëme. Shji wosonkë llëm, äär bi potjwlëkklo dbaryo lishko ga shji potjwlëya pjluë.

¹⁰ E kjïshko ga kuy ga shji oblë kjimtë ga bue ga kjimtëy dey. Ga Cristo tjlökwo kjrägaga löng li kjimtëy ara anmoyö.

Shji iara Sbörë beno tjaglën wleni

¹¹ Tja Pablo, tjlökwo ëre tër bomi kong bor orkwo om go go shara. ĩmi ga tjlökwo jyãglo ëre kjwo këskesë.

¹² Pjäy tjlë ga pjäy döya Sbörë, Cristo wolono pjang kjlös go li kjïshko lëmi. Gueniyo ëye omlë eni ga shdungoba e kjïshko. E kjïshko ga bomi ichaga doyo jyã të li, pjäy iche lok eni ga ikoba ga ber löng wopjluë ba tjok wlo, shdungoba eni llëm wlo.

¹³ Epga doyo jyã tak pjir ëmdë ga kjok llgwekklo tjeng kës li kole lok llëme. Gueniyo woyde lok ga epga kolëmi, ga pjäy doyo jyã të ber löng baïya dik, epga krë ara bomi kjïshko wlo.

¹⁴ Gueniyo tjara krë llë kjïshko llëme. Tja krë Tjlapga Jesucristo zröraba pjang kjlös go li kjïshko eröe. Ba kjïshko ga llëbo tjeng kjok ëre kjing go tjwlö bor kong ame, ga nopga kjok ëre so kong ga tja tjwlö llëm bakoe.

¹⁵ Sbö kong ga shji doyo jyã tak pjiirde, de llëmde, e llëno llëme. Shji kjlopswara beno tja glën wleni li, tjwlo ara li e.

¹⁶ Tjlokwo lër shäng bomi kong ère sömi wleni ga pjäy kjrara Sbörë beno ba nopga, judíoga kjrara dénashko wleni. Eni ga rokër Sbö kong ga pjäy uunkong eni li songe le iyado, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

¹⁷ Era eni ga tjara doyo bäng lok, tja shporaba ara, Jesús kjishko. E kjishko ga woydër ga eeri jek lëkong ga ëye llëbo shäryë tjwe bor barwoklo ame.

¹⁸ Pjeyoga, rokër Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte ara. Ber eni.

Carta a los Efesios

Kjibokwo ère tara Pablorè Éfeso sopga kong Kjibokwo ère sorè

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Éfeso kjokyo, e tjwlö ara. Eshko ga sböpga jyäglo syö uyo lok ara. Tjwlö arayo li, e ba sbö ko Artemisa li syö uyo, tak pjang Hechos 19.23-41 go sorè li eni. Dënashko ga Pablo to shäng Jesús roy pjlu lè kjok shto oblè oblëshko ga öötong shäng eshko, tak pjang Hechos 18.18 go sorè li eni. Gueniyo beno shäng eshko dbar kop ara llème. E irgo ga jek öötong shäng eshko obi, ga beno shäng nopga li ping Sbö tjlökwo go lu pjloglo mya, tak pjang Hechos 19 go sorè li eni.

Kjibokwo ère go ga Sbö wopjlu li kjishko ga llèbo shäryara pjlu bi kong oblè oblè sorè li tara ba kong. Woyde ga Sbö iëy ber kësbang, tjwlö ara sorè li tara ba kong. Judioğa, nopga judio llëm wleniyo, e iara Sbörè beno tjëyo kjrinaso, ga woyde ga ber löng wlëp èng tjok shara, ber löng èng kjimtè kar kar bakoe, e tara ba kong bakoe.

Kjibokwo ère tara ba kongshko ga sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlu lara kjishko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorè li eni.

1 Kjibokwo ère taga tja Pablorè. Tja kjrara Sbörè beno ba tjlökwo roy laga Cristo Jesús äska.

Sbö nopga tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok löng Éfeso kjokyo, kjibokwo ère ichër jek homi kong.

2 Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjây kjimte lok ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe.

Sbö poshrëy ara, ba wopjlu li kjishko

3 Sbö, Tjlapga Jesucristo Data li poshrëy ara. Shji tönä beno tjeng Cristo tjok kjishko ga shji kjimtara ara, llèbo twe ba nopga kong ba kjimtoklo wlo li twara bi kong uunkong bakoe.

4 Shji kjimtara eni. Kjok shäryayde llëm obishko ga shji tönö beno tjeng Cristo tjok ère kjrara Sbörè, shji ber tjeng baïya wlo, shji pogo llëye dret ba bokso wlo bakoe. Shji woyde Sbörè ara kjishko ga

5 dënashko ga wotjlik ga shji ie Jesucristorè ber löng ba wapga wlo le, woydara ber eni kjishko.

6 Ba Wa woyde ara li twara bi kong. Eni ga ba wopjlu li pina bi kong, ïy wëllë wlo, ga poshrëy ara.

7 Sbö wopjlu ara anmoyö. Ba wopjlu li kjishko ga Cristo wolono, srëng kwono. E kjishko ga shji döra bi shdunglo dbo dorko dwayo, owa pjang bi go li löna beno dret bakoe.

8 Shji kong kjok miydë twara ara, ba tjlökwo miydëy wëllë wlo. Shäryara eni ba wopjlu li kjishko.

9 Dënashko ga Sbö wotjlik llèbo shäryë Cristo tjok le, woydara ber eni kjishko, gueniyo èye ommyidono llème. Gueniyo e pina bi kong pjir tjän,

10 e dbaryo öötongshko ga llèbo uunkong lara li shärye ber eni wlo. Eshko ga Cristo ie ber sök llèbo tjeng kës li ichaga, llèbo tjeng kjok dogo, llèbo tjeng kjok ère kjing go bakoe.

¹¹ Llëye woyotjlina Sbörë shärye wlo li, e shärye uunkong eni. Ga dënashko ga wotjlik llëbo shäryë bi kong le. Eni ga shji kjrara, tona beno tjeng Cristo tjok,

¹² ga shji löng Cristo koshaga bäm go li, shji kjimtara ara, shji ikoba wlo, Sbö poshrëkoba ba dbo kälã kjishko wlo.

¹³ Shji döya Sbörë sorë roy pjlu li, tjlokwo bek li e. Ga kuromishko ga tjlokwo kjroromi, ga pjäy tönö beno tjeng Cristo tjok. Cristo kjishko ga pjäy go ba Sëya iche ber bomi tjok lara jlökoyo li, e shrono beno kësbang bomi tjok. Eni ga pjäy jyä tara beno löng wleni. Miydëy e go ga pjäy beno Sbö i.

¹⁴ Ba Sëya twara bi kong kjishko ga miydëy e go ga llëye pjlu shärye bi kong lara li, e shärye eni jlökoyo, nopga baiya li döra pjir guing. Eshko ga Sbö poshrëy ara, ba dbo kälã kjishko.

Pablo syöshtono Sbö kong

¹⁵ Pjäy roy kuror ga pjäy mär löng Tjlapga Jesús go, ga Sbö nopga uunkong woydëmi löng ara bakoe. E kjishko ga

¹⁶ tja syöshtë Sbö kong bomi kjishkoshko ga tja wopjlu ba tjok enido.

¹⁷ Data Kësbangyo li, e Tjlapga Jesucristo Sbö. Ga rokër ba kong ga pjäy kong kjok miydë twe ara, ga e opping shäng bomi kong bako, e miydëmi jek këgong wlo.

¹⁸ Pjäy kjrara Sbörë, llëbo pjlu twe bomi kong kësbang wlo. Eni ga rokër ba kong obi ga pjäy kong kjok miydë twe äär bomi pjlushko wlo, llëbo pjlu koshëmi löng twe ba nopga kong li llë miydëmi wëllë wlo,

¹⁹ Sbö dbo ara li miydëmi wëllë wlo bakoe. Ba dbo ara li, e pjir llëm, ëye äär baiya dik llëm bakoe. Ga shji mär löng Cristo go ëre kjimte ba dbo go.

²⁰ E go ga Cristo buk shinmoga tjrëkoshko ga woshrara iröng obi, ga söra öötong sök ba orkwo këllëkong kjok dogo.

²¹ Eshko ga iara beno tjwlo ara, sëya llë dbo ara wleniyo kjinmo, oblë ichagaga wleniyo kjinmo, llëbo uunkong kjinmo, iara beno eni eerishko dbaryo wlo, iyado wlo bakoe.

²² Llëbo uunkong iara beno tjeng ba wloshko, ga iara beno sök ba tjlokwo kragaga löng kës li ichaga.

²³ Epga, e ba doyo wleni. Epga löng së ba kjishko. Llëbo tjeng kës së li laga erë.

2

Shji wolono löng wlenishko ga shji iara Sbörë beno löng së jlökoyo

¹ Nopga judio llëm wleniyo, dënashko ga pjäy wolono löng wleni, llëbo owa shäryëmi löng li kjishko.

² Eshko ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo löng llëbo owa shäryë sorë ga pjäy omshäryë löng eni bakoe. Llëye le Ärë li kolomirë. Sëyaga owa jek löng kjok ëre kjing goshko ichaga erë, nopga to löng Sbö kolë llëm li ichaga erë bakoe.

³ Dënashko ga shji uunkong omshäryono eni. Eshko ga shji wotjlik owa erä, shji jek löng bi wotjlik owa li go bakoe. E kjishko ga Sbö iirkono ara bi tjok, ga shji löng shdüya wlo, nopga oblë owa li shdüya sorë ga eni.

⁴ Gueniyo shji songe le Sbörë, shji woyde ara anmoyö bakoe.

⁵ E kjishko ga shji wolono löng wleni, llëbo owa shäryëy löng li kjishkoshko ga shji iara beno löng së jlökoyo, ga shji iara beno löng mär Cristo go shara. Ba wopjlu li kjishko ga shji döra eni.

⁶ Cristo Jesús woshrara iröng obi, ga söra öötong sök ba tjok kjok dogo. Shji tona beno tjeng Cristo tjok kjishko ga shji woshrara eni wleni, ga shji söra öötong löng ba tjok kjok dogo eni wleni bakoe.

⁷ Shäryara eni Cristo Jesús kjishko, llono ga ba wopjlú kësbang li pïya oba kong iyado wlo.

⁸ Ba wopjlú li kjishko ga pjây döra, pjây mär löng Cristo Jesús go kjishko. Pjây döra li, e bomi sëngglo, e wlënomi om go llême.

⁹ Shäryara eni, llêbo pjlu shäryoromi kjishko llêm, ëye opposhrêk e kjishko llêm wlo.

¹⁰ Shji eerishko ga sorë, shji shäryara Sbörë yötso beno löng eni kjishko. Shäryara eni, shji tona beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko, llêbo pjlu lara dënashko shäryëy wlo li, e shäryëy eni wlo.

Shji tjëyo kjrinaso, shji tona beno tjeng Cristo tjok kjishko

¹¹ E kjishko ga pjây nopga judío llêm wleniyo, pjây dëna ga sorë woyoshrozïa. Eshko ga pjây kowe judiogarë «nopga jyã tak llêm wleniyo» le. Epgara opkowë lok «nopga jyã tak pjir wleniyo» le, gueniyo jyã taga norë ba doyoshko erä.

¹² Woyoshrozï ga dënashko ga pjây löng Cristo tjok llême. Tjlokwo twara Sbörë Israel tjëyoga kong, beno iyado wlo, gueniyo pjây Israel tjëyoga llêm kuzong ga e beno bomi kong llêm, pjây shto oblë so wleni erä. Eshko ga Sbö miydëmi löng llêm, pjây döya li koshëmi löng llêm bakoe.

¹³ Pjây löng pjola wleni. Gueniyo eerishko ga pjây tona beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga pjây söra tek ba soshko wleni shara, Cristo wolono, srëng kwono li kjishko.

¹⁴ Dënashko ga judioga, nopga judío llêm wleniyo, e löng dboy dboye. E ëng iywö lok shjiktëng erä. Gueniyo shji iara Cristorë beno tjeng wlëp ëng tjok, shji iara beno löng tjëyo kjrinaso shara.

¹⁵ Kajok llgwekklo tara Moisésdë li goshko ga llêbo shäryako ara. Gueniyo Cristo wolono kjishko ga kajok llgwekklo li kjara, ga shji iara beno löng ichaga erë ame. Shäryara eni, tjëyoga kjrjing pjök li töya, ber ba tjok kjrinaso wlo. Shji iara beno tjeng wlëp ëng tjok eni.

¹⁶ Wolono pjang kjlôs go kjishko ga tjëyoga kjrjing pjök li iara beno tjeng tjëyo kjrinaso, ga iara beno löng wlëp Sbö tjok, ëng iywö lok shjiktëng ame wlo.

¹⁷ Cristo öör ëreshko ga tjlëno uunkong kong ga shji ber löng wlëp Sbö tjok ga pjluë lara. Lara eni judioga, Sbö miydë pjlu wleniyo li kong, nopga judío llêm, Sbö miydë llêm wleniyo li kong bakoe.

¹⁸ Eni ga ba kjishko ga eerishko ga shji kjimte Sbö Sëya kjlaraso lirë uunkong äär Data Sbö shwoy ga pjluë.

¹⁹ E kjishko ga pjây nopga judío llêm wleniyo, pjây shto oblë so wleni ame. Pjây beno löng Sbö nopga jlokoyo, pjây ba wapa bakoe.

²⁰⁻²² Shji u shäryë akkwo goshko ga woydara ga akkwo tjeng ara. Akkwo iëy töshko bäm go kjwara, ber ba shakklo wlo. E irgo ga akkwo iëy ba kjing go jem jong ëng kjing go. Sbö nopga, e u wleni. Akkwo ba shakklo kjangyo, iak beno buk bäm go li, e Cristo Jesús om go li loklo. Akkwo oblë oblë iak beno tjeng ba shakklo li, e Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska li loklo, Sbö tjlokwo lagaga li loklo bakoe. Ga pjây mär löng Cristo go kuzong ga pjây uunkong töng tjeng ba tjlokwo kragaga oblë tjok, akkwo jem tjeng ëng kjing go wleni. Shji uunkong töng tjeng Cristo tjok, shji ber Sbö u wleni wlo, ba Sëya ber sök u li roshko iyado wlo.

3

Pablo ichara Sbörë ba tjlökwo roy pjlú lë nopga judío llëm wleniyo kong

¹ E kjishko ga tja Pablo, tja sök kjërshko, Cristo Jesús tjlökwo roy pjlú lër pjây nopga judío llëm wleniyo kong kjishko.

² Miydëmi ga Sbö wopjlú li kjishko ga tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë bomi kong.

³ Tjlökwo li miydëba llëm, gueniyo lara bor kong, toror bomi kong kjibokwo ère go sira sorë ga eni.

⁴⁻⁵ Eni ga kjibokwo ère lëmishko ga miydëmi e go ga Cristo, e sorë miydëba llëm ëmdë ga lara Sbörë bor kong, ga miydër pjir tjan. Dënashko ga e lara ë kong llëme. Gueniyo eerishko ga ba tjlökwo roy lagaga Jesús äska li, ba tjlökwo lagaga li, epga iara beno tjeng dboy ba kong. Ga ba Sëya ichara ba tjlökwo roy pjlú lë ba kong lok.

⁶ Ba tjlökwo pjlú miydëba llëm li ère: Eeri jek lëkong ga judioga kjimte Sbörë erö ame; èye tōno beno tjeng Cristo Jesús tjok ga kjimte Sbörë, judioga, nopga judío llëm wleniyo bakoe; eni ga uunkong li beno löng tjëyo kjrinaso, doyo kjaraso wleni, llëbo twe lara Sbörë ba nopga kong jlökoyo li beno uunkong li kong kjishko.

⁷ Sbö wopjlú li kjishko ga tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë oba kong, ga tja kjimte ara ba shäryë ba dbo ara go.

⁸ Tja tjlökwo Sbö nopga löng kës li dorko. Eni ëmdë ga ba wopjlú li kjishko ga tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë nopga judío llëm wleniyo kong. Tja tjlë ba kong ga epga mär löng Cristo go wleni ga llëbo twe Sbörë ba kong ara, pjir llëme lër ba kong eni.

⁹ Dämär ga llëbo uunkong shäryara Sbörë. Eshko ga wotjlik llëbo shäryë le, gueniyo lara ë kong llëme. Gueniyo eerishko ga tja ichara ba lë oba kong, shärye sorë miydëba wëllë wlo.

¹⁰ Woydara ga llëye shärye Jesús tjlökwo kjrägaga kong li, e ïya sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyorë, ga miyde lok e go ga Sbö kjok miydë ara anmoyö.

¹¹ Ère shäryara Sbörë bi Tjlapga Cristo Jesús tjok, woyotjlina kjok shäryayde llëm obishko sorë li eni.

¹² Shji tōna Sbörë beno tjeng Cristo tjok, ga shji mär beno löng ba go. E kjishko ga shji äär Sbö shwoy ga wlëp, llëye bangkrëy llëme.

¹³ E kjishko ga rokër bomi kong ga tja shdungoba shäng song bomi kjishko ëmdë ga pjây wosonkë llëme. Llëbo wen bor kong jüshko li, e ber bomi kong pjlú wlo.

Pablo syöshtono Sbö kong Éfeso soppa kjishko

¹⁴ E kjishko ga tja kjök tok, syöshtë Data Sbö kong.

¹⁵ E ba nopga löng kës kjok dogo li Data, ba nopga löng kës kjok ère kjing go li Data bakoe.

¹⁶ E llëbo tjeng ara, twe ba nopga kong wlo. Eni ga rokër ba kong ga ba Sëya iche bomi kjimté ba dbo kësbang go, pjây ber löng wokjang wlo,

¹⁷ Cristo ber sök bomi tjok iyado wlo, pjây mär löng ba go kjishko. Rokër ba kong obi ga pjây kjimte ëng woydë ara kar kar jlökoyo ïyado,

¹⁸ shji woyde Cristorë kjöme li miydëmi wlo, ba tjlökwo kjrägaga löng kës li tjok. Jlökyo ga shji woyde ara anmoyö.

19 E tjlly ga aar llëm emdë ga rokër ba kong ga e pïya bomi kong, miydëmi wlo, llëye shäryëmi dö lishko ga pjäy wotjlik aar Sbö dik wlo.

20 Sbö dbo ara kjishko ga llëbo woyotjly, rokëy ba kong li shärye ga pjlu, ga shärye e kjinmo anmoyö ga pjlu bakoe. Ga shji kjimte ba dbo ara ëre go.

21 Llëbo shärye ara Cristo tjlökw kjrägaga go, Cristo Jesús go bakoe. E kjishko ga iëy ber kësbang, tjwlö ara iyado wlo. Ber eni.

4

Shji ie Cristorë ber doyo kjaraso wleni

1 Tja sök kjërshko Tjlapga Jesús kjishko. Pjäy rokara Sbörë beno ba nopga. Era tjwlö ara. Eni ga rokër bomi kong ga pjäy jëk pjlo beke.

2 Pjäy ber löng wotöye. Pjäy tjlë ëng tjok yötso. Pjäy iirkë maling llëme. Llëbo shärye oblërë llë pogoshko ga pjäy ber löng wlëp, wopjlu ba tjok erä.

3 Pjäy drön ëë, jëk löng ëng tjok wlëp, pjäy wotjlik ber löng kjrinaso wlo, pjäy iara Sbö Sëyarë wotjlik sorë ga eni.

4 Shji Cristo tjlökw kjrägaga löng kës ëre doyo kjaraso wleni, shji Sëya kjaraso bakoe. Shji rokara Sbörë unkong, ga llëbo koshëy löng li kjrinaso.

5 Shji Tjlapga kjaraso. Tjlökw söy löng li kjrinaso. Shji wara jer di roshkoshko ga e beno llëbo kjrinaso loklo.

6 Shji Sbö kjaraso. Shji data kjaraso. Shji iche, kjimte unkong, ga shäng bi tjok iyado.

7 Cristo wopjlu li kjishko ga shji kjlara kjlara kong kjok miydë twara oblë oblë, pak twe bi kong li shäryëy pjlu wlo.

8 E kjishko ga Sbö tjlökw tak pjang eni:

«To jem kjökshkoshko ga
ba wloyoga zana li shara, söra jem ba tjok ba irgo,
ga oblëra kong llëbo twara ara.»*

9 ¿«To jem» le li, e llë loklo? To ter öör shäng bäm go kjok ëre kjing go li loklo.

10 Cristo to ter bäm go. E irgo ga to jem kjok dogo, beno sök shtoyo tjwlö ara, kjok shto oblë oblë kjinmo, llëbo unkong iche wlo.

11 Shji kong pak twara om go, shäryëy wlo. Shji kjone kjone iara beno löng Sbö tjlökw roy laga Jesús äska, shji kjone kjone iara beno löng Sbö tjlökw laga, shji kjone kjone iara beno löng Sbö tjlökw roy pjlu shdöga, shji kjone kjone iara beno löng ba nopga daga, ba pingga bakoe.

12 Shji iara beno löng ba nopga löng kës li kjimtaga, pak twe ba kong li shärye lok pjlu wlo, dbokjrë lok jek këgong këgong wlo.

13 Woyde ga shji unkong Sbö Wa miydë pjlu, ga shji mär ber löng ba go, shäryoroy eni pjirshko ga shji ber löng wotjlik kjrinaso wlo, shji ber löng wotjlik këkboga dik wlo, shji aar ber löng Cristo dik wlo.

14 Eshko ga shji wotjlik kjwozirga dik ame. Shji jyäp gwëba tjlökw oblë oblë go ame, kjoyong iöya dlung kjing go bakwe pjlukdë llaw pogo wleni, no kjone kjone wotjlik ara, shji jyäp gwë wlo le gueniyo.

15 Tjlökw bek li lëy wopjlu go dey. Eni ga shji aar ber Cristo dik, bi kägäyo li e,

16 ga shji unkong ba doyo wleni. Doyo dboglo smok lok ëng go ba kjoyungyo go, ber doyo kjaraso wlo, ga shji töya Cristorë ber doyo kjaraso wleni eni bakoe. Eni ga shji ëng woydë ara kar kar, ga shji kong pak twara kjlara kjlara li shäryëy ga pjluë.

* 4:8 Salmo 68.18.

Shji tōno beno tjeng Cristo tjok kjišhko ga shji jëk löng tjaglën wleni

17 Eni ga pjây ichër Tjlapga Jesús ko go ga pjây jëk löng owa, nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik ame. Epga jëk löng ba wotjlik tjwlö llëm, llëno llëm li go erä.

18 Epga Sbö miydë llëm, llëye kuya woydë llëm kjišhko. E kjišhko ga tjlökwobek li llë loklo miydë lok llëm, ga epga ie Sbörë ber löng së jlökoyo llëm bakoe.

19 Oponyo beno jëk löng ba wotjlik owa li go erä, ga llëye lökyo ba kong ame. Llëbo owa shärye lok oblë oblëshko ga löng wopjlu erä, ga shärye woydë eni jek obi.

20 Gueniyo pjây Cristo tjlökwobek roy kunoshko ga pjây oppino jëk eni llëme.

21 Cristo tjlökwobek roy bek li kuromi, ga pjây mär beno löng ba go. E kjišhko ga miydër ga pjây oppino jëk, woyde Cristorë sorë li eni.

22 Dënashko ga pjây jëk löng bomi wotjlik owa li go. Bomi wotjlik eshko li, e owa. Pjây jyäpgwara ara, llëbo owa shäryëmi wlo. Gueniyo pjây oppino ba rayë,

23 pjây kjlopswe Sbörë ber löng wotjlik oblë wlo,

24 pjây ie ber löng tjaglën wleni wlo. Llëbo pjlu shäryaga iyado li, e Sbö. Ga pjây kjlopswara beno jëk löng eni, baïya dik.

25 Eni ga shji uunkong doyo kjlaraso wleni kjišhko ga shji jyörkë ame, pjây tjlä bëy ëng kong dey.

26 Shji iirkonoshko ga llëye owa shäryëy llëme. Shji pë jek löng bi iir li tjok llëm,

27 shji jyäpgwe Ärë llëm wlo.

28 Èye lürkë ä ga lürkë ame, parkë ba orkwo go dey, oblëga song li kjimte ga pjlu wlo.

29 Tjlökwobek owa lëy ëng kong llëme. Tjlökwobek pjlu lomirë dey, oblë kjimtoklo, kuya ga ber pjlu ba kong wlo.

30 Pjây jyä tara Sbö Sëyarë wleni beno Sbö i, äär jong bi dözlöng dbaryoshko jä. E kjišhko ga Sbö Sëya iëy ber shäng woydë llëme.

31 Shji wotjlik owa oblë kong ame, shji iirkë ara oblë kong ame, llëbo lëy oblë kong iir go ame, shji ëngkjwë oblë tjok ame, oblë läywëy owa ame, shji oblë iywö shjiktëng ame bakoe.

32 Pjây pjlu ëng tjok. Oblë songe lozïa. Llëbo shärye oblërë owa bomi kongshko ga owa li iozi ber tjwlö llëm, owa pjang bomi go li löna Sbörë Cristo kjišhko sorë ga eni.

5

Shji jëk pjlo bek

1 Pjây Sbö wapga, ga pjây woyde ara. E kjišhko ga pjây opshäryos baïya dik.

2 Shji woydara Cristorë ara, ga optwono wolono bi kjišhko, öng wlëp ushko so zrökoba, sho sukoba Sbö poshrëkklo li lö pilëblë ba kong wleni. Woyde ga pjây ëng woydos ara kar kar eni bakoe.

3-5 Shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm, llëbo shäryako llëm li shäryëy llëm bakoe. Shji wotjlik dbur töng bi kong erö llëm, e llëbo jyäglö poshrëy löng wleni. Pjây Sbö nopga kjišhko ga llëbo eniyo shäryëmi sira ëmdë llëme. Llëbo lako llëm lëy ë kong llëm, llëbo tjwlö llëm lëy ë kong llëm, shji tjör ëng tjok tjlökwobek owa go llëm bakoe. Pjây löng wopjlu Sbö tjok li lanyotkomirë oblë kong dey. Llono ga Cristo, Sbö, epga ber löng no pjlu yoga iyado. Eshko ga

llëbo twe Sbörë ba nopga kong. Gueniyo ëye opshäryë owa eni ga äär eshko llëme.

⁶ Pjäy jyäp gwëba tjlökwo tjwlö llëm go llëme. Llono ga nopga llëbo owa shäryono eni li shdüya Sbörë, kolara lok llëm kjishko.

⁷ E kjishko ga pjäy tön nopga eniyo tjok llëme.

⁸ Dënashko ga pjäy jëk löng kjok ro sī roy* wleni. Gueniyo eerishko ga pjäy mär löng Tjlapga Jesús go kuzong ga pjäy jëk löng kjok shjiy roy† wleni shara. E kjishko ga pjäy jëk löng, woyde Sbörë sorë li eni.

⁹ Ëye iök shjiy ëre tjok ga jëk pjlu öblë tjok, jëk pjlo bek, ga tjleshko ga tjlökwo bek li layde.

¹⁰ Ga pjäy opping llëye woyde Tjlapgarë shäryëmi wlo li go.

¹¹ Shji jëk oba jëk löng kjok ro sī roy wleni llëme. Llëye shärye lok li, e llëno llëme. Eni ga llëbo shärye löng li owa lozī ba kong dey, miyde lok wlo.

¹² Sbö kole lok llëme. Llëbo owa shärye löng lütshko li lanyotkëy ëmdë ga lökyo ara.

¹³ Gueniyo iök pīy llëbo owa li go ga e ber wëllë.

¹⁴ Eshko ga İgöy wëllë, iök shjiy li kjishko. E kjishko ga oba tjlë ga «Pja buk pë,

pja wollenzong,

pja kojös shinnmoga tjeng li tjrëko dwayo.

Eshko ga pja ie Cristorë ber sök kjok shjiy roy» lëba eni.

¹⁵ Pjäy drön jëk löng nopga kjok miydë ara wleniyo dik, nopga kjok miydë llëm wleniyo dik llëme.

¹⁶ Shji löng dbar owa. E kjishko ga llëye wen tjwe bomi kong shäryëmi pjlu wloshko ga shäryozīa.

¹⁷ Shji llëbo shäryë nopga kjok miydë llëm wleniyo dik llëme. Pjäy oppis llëye woyde Tjlapgarë li shäryë.

¹⁸ Shji nelötkë llëme. Shji nelötkë ga shji iche llëbo owa shäryë. Pjäy ichaga ber Sbö Sëya pjang bomi go lirë dey.

¹⁹ Pjäy tos ëng tjok Sbö kong tækwo öblë öblë go. Ga Tjlapga poshrëzī bomi tækwo li go.

²⁰ Pjäy ber löng wopjlu Data Sbö tjok llëbo uunkong kjishko. Lozī ba kong İyado, Tjlapga Jesucristo ko go.

Nopga orkwosmok löng pjir ga jëk ëng tjok sorë

²¹ Cristo bangkjrëmi kjishko ga pjäy ëng kolozong.

²²⁻²³ Cristo beno ba tjlökwo kjrägaga uunkong kägäyo, ba döga bakoe. Domergara beno ba boyga kägäyo eni bakoe. E kjishko ga walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanmaga kolozī, Tjlapga Jesús kolëmi löng wleni.

²⁴ Cristo kole ba tjlökwo kjrägagarë sorë ga bomi lanmaga kolozī İyado eni bakoe.

²⁵ Domerga orkwosmok löng pjir, bomi boyga woydozī ara, ba tjlökwo kjrägaga woyde Cristorë sorë ga eni. Ba tjlökwo kjrägaga woydara ara, ga optwono wolono ba kjishko,

²⁶ ie ber löng dboy ba kong wlo. Ba tjlökwo li go ga epga iara beno pjlo bek Sbö bokso wlo,

* 5:8 *Jëk löng kjok ro sī roy* le li, e *tjlökwo pjlu miyde löng llëm* li loklo. † 5:8 *Jëk löng kjok shjiy roy* le li, e *tjlökwo pjlu miyde löng* li loklo.

²⁷ ber löng ba nopga kãlã shjiy wleni wlo, ber tjeng baïya wlo, pogo llëye dret ba bokso wlo bakoe.

²⁸ Eni wleni ga domerga, bomi boyga woydozĩ ara, pjã opwoydë sorë ga eni. Ëye ba boy woydë ara ga e opwoydë om go wleni.

²⁹⁻³⁰ Ëye ba doyo om go li iywõ shjiktëng llëme. Opsëng, opdë. Shji Cristo tjlökwo kjaragaga, shji ba doyo wleni. E kjĩshko ga shji de Cristorë eni bakoe.

³¹ E kjĩshko ga domer ba data, ba mekë rayë, ga orkwosmok walë tjok, ga ber löng kjarasaso wleni.‡

³² Ère llë loklo miydëy wëllë llëme. Lër eni li, Cristo, ba tjlökwo kjaragaga, e lotë.

³³ Eni ga domerga orkwosmok löng pjir, bomi boyga woydozĩ ara, pjã opwoydë sorë ga eni. Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanmaga bangkjroziã.

6

Dataga, mekëga, wapga, e jëk ëng tjok sorë

¹ Wapga, pjã mär Tjlapga Jesús go kuzong ga bomi dataga, bomi mekëga, e kolozã.

²⁻³ Sbõ tjlökwo tak pjang eni: «Bomi dataga, bomi mekëga, e bangkjrozi, iozĩ ber tjwlõ ara, llëbo jek pjlu bomi kong wlo, lu ïmi kop ara kjok ëre kjing go wlo bakoe.»* Eni ga kjok llgwekklo ëre koloroy wleni ga llëbo pjlu shãrye Sbõrë bi kong lara jlökoyo. Llëbo lara jlökoyo eni eshko kwlë jã.

⁴ Dataga, pjã llëbo shãryë bomi wapga kong ber löng iirkë wlo llëme. Poshdũzi, pĩzi jëk löng, woyde Tjlapga Jesúsde sorë li eni.

Parkaga sogoga, parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, e jëk ëng tjok sorë

⁵ Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, bomi sogoga kjok ëre so, e kolozã. Bangkjrozi löng wopjlu, pjã parkë löng Cristo kong wleni.

⁶ Pjã ïya löngshkoshko ga epga kolëmi pjlu, ber löng wopjlu bomi tjok wlo. Gueniyo kolëmi eshko dö llëme. Pjã parkos ba kong pjlu ïyado, pjã Cristo parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik. Llëye woyde Sbõrë shãryëmi wlo li shãryozĩ wopjluë.

⁷ Pjã parkos löng wopjlu bomi sogoga kong, bomi dbo kës li go, pjã parkë löng Tjlapga Jesús kong wleni, pjã parkë löng nopga kong wleni llëme.

⁸ Miydëmi pjlu ga ëye llëbo pjlu shãryono ga potjwlëngga Tjlapgarë, parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ëmdë ga potjwlëya.

⁹ Parkagaga sogoga, pjã opshãryë bomi parkagaga tjok eni bakoe. Kroyoyëy llëme. Miydëmi pjlu ga pjã, bomi parkagaga, pjã kãgãyo sök kjarasaso kjok dogo, ga shji uunkong llgweya beke.

Llëbo twe Sbõrë bi kong ara, bi opwlikoklo wleni

¹⁰ Era eni ga pjeyoga, pjã mär ber löng Tjlapga Jesús go ïyado, pjã mär ber löng ba dbo ara go ïyado bakoe.

¹¹ Ëngkjwagaga opwlikë ba opwlikoklo go sorë ga pjã opwlikos llëbo twe Sbõrë bomi kong kës li go eni, pjã jyãpgwe Ärëshko ga kumi kjang wlo, jlõ lëmi ba kong llëm wlo bakoe.

¹² Shji löng dbonik nopga tjok llëm, shji löng dbonik sëya llë dbo ara wleniyo tjok, oblë ichagaga wleniyo tjok, nopga owa löng kjok ëre kjing go ichagaga wleniyo tjok bakoe.

‡ 5:31 Génesis 2.24. * 6:2-3 Deuteronomio 5.16.

¹³ E kjĩshko ga pjāy opwlikos llēbo twe Sbörē bomi kong kēs li go, dbar owa li tjweshko ga pjāy tōk llēm wlo, pjāy ber lōng wokjang āär jong dbar owa li pjitong guing.

¹⁴ Eni ga pjāy wokjange. Sbō tjlōkwo bek li sözi, e bomi dop pjrikklo wleni. Pjāy jēk pjlo bek, e bomi worbu wlikoklo wleni.

¹⁵ Sbō tjlōkwo pjłú li, shji ie ber lōng wlēp Sbō tjok. Pjāy poshāyos e go, tjlōkwo roy pjłú li lē oba kong wlo, e bomi drepkwota wleni.

¹⁶ Pjāy mār ber lōng Tjlapga Jesús go, e bomi kōnkowo shtokjoklo wleni. Pjāy löya Ārē ba kōnkowo dbo go iōk ri ri li goshko ga shtokjēmi e go, pjē bomi go llēm wlo.

¹⁷ Miydozĩ ga pjāy dōra Sbörē ba dbo ara go, e bomi kā wlikoklo wleni. Sbō tjlōkwo shazĩ bomi wloshko, e bomi drōng twara Sbō Sēyarē bomi kong wleni.

¹⁸ Ga pjāy syōshtos, kjloshtos Sbō kong ĩyado, pjāy pīya Sbō Sēyarē sorē li eni. Pjāy sjēke. Pjāy syōshtos Sbō nopga kjĩshko ĩyado.

¹⁹ Pjāy syōshtos bor kjĩshko bako, tja tjlēshko ga tja kong tjlōkwo le Sbörē bor kong lēr wlo, Sbō tjlōkwo pjłú miydēba llēm li roy lēr oba kongshko ga llēye bangkrēr llēm wlo bakoe.

²⁰ Tja ichara Sbörē ba tjlōkwo roy pjłú lē oba kong ba āska. Eerishko ga tja sök kjērshtos e kjĩshko. Pjāy syōshtos bor kjĩshko, ba tjlōkwo roy lērshko ga llēye bangkrēr llēm wlo.

Kjibokwo pjirzlong

²¹⁻²² Bor kjłara Tíquico, e parkē shāng Tjlapga Jesús kong bor tjok pjłú ĩyado. E woydēr ara, ga ichēr jek bomi shwoy, tja sök na sorē li roy sök bomi kong wlo, lōng bor tjok na li roy sök bomi kong wlo bako, pjāy wosonkē llēm wlo.

²³ Pjeyoga, tja syōshtē Data Sbō, Tjlapga Jesucristo Data li kong ga pjāy ie ber lōng wlēp, pjāy kjimte ěng woydē ara kar kar, pjāy kjimte mār ber lōng Cristo go ĩyado bakoe.

²⁴ Rokēr Sbō kong ga ba wopjłú li kjĩshko ga pjāy Tjlapga Jesucristo woydē jlōkoyo li kjimte ĩyado.

Carta a los Filipenses

Kjibokwo ëre tara Pablorë Filipos sopga kong

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Dënashko ga Pablo öötong shäng Filipos kjokyo Silas, Timoteo tjok, Jesús roy pjlú læ. Eshko ga nopga ara omtjlökwö kjrono, tak pjang Hechos 16.12-40 go sorë li eni. Pjlara ga Pablo sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjïshko. Epga ommiydonoshko ga llëbo ichara lok ba kjimtoklo, dbur bakoe. Ichara lok domer kjlara ko Epafrodito tjok. E kjïshko ga kjibokwo ëre tara Pablorë, e beno wopjlú ba kong li loklo.

Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng Filipos kjokyo li shdungoba ara. Eni ga kjibokwo ëre go ga Pablo shdungoba ara ëmdë ga shäng wopjlú li roy jyä tara, epga dbokjrë e go wlo. Ga epga ichara ber löng wotöshko, ga ëng kjimté kar kar bakoe.

Eshko dbaryo ga judíoga kjone kjone to löng tjlë ga shji dár wlo ga woyde ga shji mår Jesús go dö llëm, woyde ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li söy bakoe le löng eni, miga jyö erä. E kjïshko ga kjibokwo ëre go ga Jesús tjlökwö kjrägaga li ichara Pablorë ber löng sjëk, nopga eniyo tjok.

Kjibokwo ëre tara ba kongshko ga sök no shdüzlong uyo roshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjïshko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorë li eni.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, Timoteo tjok. Tjawa Cristo Jesús parkaga.

Sbö nopga töno beno tjeng Cristo Jesús tjok löng Filipos kjokyo, kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong, bomi kägäyoga kong, ëye parkë löng bomi tjok li kong bakoe.

² Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Pablo syöshtono Sbö kong Filipos sopga kjïshko

³⁻⁵ Tja öör Jesús roy pjlú læ bomi kong dämärshko tek lëkong ga pjäy löng parkë Jesús kong bor tjok pjlú iyado. E kjïshko ga pjäy woyotjlinshko ga tja wopjlú Sbö tjok, ga tja syöshhtë ba kong bomi kjïshko wopjlúe.

⁶ Sbö tjlökwö pjlú li kjroromishko ga llëbo pjlú shäryara Sbörë bomi pjlúshko, ga miydër ga shärye jek këgong, äär jong Cristo Jesús tjwe iröng obi guing.

⁷ Sbö wopjlú li kjïshko ga «Jesús roy pjlú li, e jlöe» lër to shäng tjlapgaga këskës bokshtoshko ga pjäy iara Sbörë beno löng bor kjimtaga. Ga tja bängzak shäng ëreshko orkwo kjrochak pjir dröng sho goshko ga pjäy löng bor kjimté obi. E kjïshko ga pjäy uunkong woydër ara. Eni kuzong ga tja wopjlú bomi kjïshko li, e pjlúe.

⁸ Pjäy uunkong ïn woydë ara, e miyde Sbörë pjire. Pjäy woydër ara, shji woyde Cristo Jesúsde sorë ga eni.

⁹ Tja syöshhtë Sbö kong bomi kjïshkoshko ga rokër ba kong ga pjäy kjimte dbar kjwobi go oblé woydë jek këgong këgong. Rokër ba kong obi ga pjäy opping jek këgong këgong ba kjok miydë li go, ba wotjlik pjlú li go bako,

¹⁰ llëbo pjlú anmoyö li shäryëmi iyado wlo. Eni ga pjäy ber löng pjlo bek, pogo llëye dret Sbö bokso, äär jong Cristo tjwe iröng obi guing.

11 Ga rokër ba kong ga pjây kjimte Jesucristorë jëk löng pjlo bek ÿyado, pjây ïkoba wlo, Sbö poshrëkoba bomi kjïshko wlo, Sbö iëba ber tjwlö ara anmoyö bomi kjïshko wlo bakoe.

Pablo sök kjërshko, Cristo tjlökwö roy pjlu le kjïshko

12 Pjeyoga, llëye weno bor kong dö li, e shäryono Jesús roy pjlu shdär jek këgong wlo. E lër bomi kong, miydëmi wlo.

13 Eerishko ga no dagaga parkë löng no lïgwezlong uyo ëreshko, nopga oblë oblë, miyde lok ga tja iak shäng kjërshko orkwo kjrochak pjir dröng sho go, Cristo kjïshko.

14 Bi pjeyoga llamo löng kës li, tja roy kuya lok ga opyono mär löng Sbö tjlökwö roy lë jlökoyo, llëye bangkjre lok ame.

15-17 No kjong kjong Cristo roy lë wopjlú go. Shärye lok eni, tja woyde ara kjïshko. Miyde lok ga tja iak shäng ëreshko, «Cristo tjlökwö roy pjlu li, e jlöe» lër oba kong wlo. Gueniyo kjong kjongda omle, gueniyo wotjlik löng oblë. Shärye löng eni, tja woyde llëm kjïshko, äär ber tjwlö ara bor kjinmo wlo. Woyde lok ga songyo kjrër ara anmoyö ëreshko le. Miydër ga eni.

18-19 Gueniyo ga e llëye llëme. Cristo roy, e le löng enido. Wotjlik pjlu, de oware, gueniyo Cristo roy le löng enido. Tja wopjlú e kjïshko.

Llëbo weno bor kong owa ara ëre kjïshko ga pjây syöshhtë löng Sbö kong bor kjïshko ara, ga tja kjimte Jesucristo Sëyarë ara bakoe. E kjïshko ga miydër ga tja där, ga tja ber shäng wopjlú ara anmoyö e kjïshko.

20 Bor kong ga Cristo tjlökwö lökyokjrër kjwe ga tja ber lök ara eshko. Woydër eni llëme. Gueniyo miydër ga tja sgara shäng tjle Cristo kjïshko sorë ga tja tjle eni ÿyado, ïkoba ga Cristo, e tjwlö ara lëba wlo. Woydër ga tja sök sere, de tja zrörabare, lëba eni ÿyado.

21 Bor kong ga tja beno shäng ga tja shäng llëbo shäryë Cristo kong wlo eröe. Ga tja wolono ga bor kong ga pjlu anmoyö.

22 Eni gueniyo ga tja sök kjok ëre kjing go obishko ga nopga kjimtër jek këgong ga pjlu. ¿Woydër kjone dey yalë? Miydër llëme.

23 Bor kong ga pjlu yo kjone dey lër ga kjange. Tja wotjlik kjrina ga tja wolon dey, tja to ber sök Cristo tjok wlo, e bor kong ga pjlu anmoyö.

24 Gueniyo tja wotjlik kjrina obi ga ber pjlu bomi kong wlo ga tja ber sök kjok ëre kjing go obi dey.

25 Miydër pjlu ga eni. E kjïshko ga miydër ga tja ber sök bomi tjok obi, pjây kjimtër mär ber löng Cristo go jek këgong wlo. Eshko ga pjây ber löng wopjlú ara anmoyö.

26 Ga tja sök bomi tjok obishko ga pjây löng wopjlú Cristo Jesús tjok bor kjïshko.

27 Llëbo wen bor kong sorë pogo ga Cristo roy pjlu li kjroromi kuzong ga woydër ga pjây jek pjlo bek e go, Cristo roy pjlu li tjwlö ara lëba wlo. Eni ga tja äär bomi ikde, de pjây roy kur eröre, miydër ga pjây löng wotjlik kjrinaso, pjây löng parkë uunkong no kjlaraso wleni, Cristo roy shdär oba uunkong kong wlo.

28-29 Llëbo shäryara Sbörë bomi kong pjlu. Pjây iara beno löng mär Cristo go. Gueniyo erö llëme. Pjây iara beno shdungoba song ba kjïshko bakoe. Era llëbo pjlu bomi kong bakoe. E kjïshko ga bomi wloyoga, e bangkjre mi sira llëme. E goshko ga miyde lok ga to jeno wlo, ga pjâyda där wlo. E laga Sbörë eni.

³⁰ Dënashko ga tja shdunaba sorë li ñnoma wëñëe. Eerishko ga roy kumi löng ga tja shdungoba shäng e kjoyo obi. Ga miydër ga shäryëba löng bomi kong eni bakoe.

2

¹ Eni ga pjäy töno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjäy kong dbo twe ñyado. Pjäy woyde ara kjishko ga pjäy woydë llëme. Sbö Sëya tjeng bomi tjok ñyado. Pjäy songe le Sbörë bakoe.

² Eni kuzong ga llëye lër bomi kong li shäryozïa. Pjäy wotjlis jong kjrinaso, llëye woyotjlimi kës li shäryëmi ga pjlu wlo. Pjäy ëng woydos ara kar kar, pjäy ber löng ëng tjok wopjlu wlo. Shäryoromi eni ga tja ber wopjlu kësbang eshko.

³ Pjäy llëbo shäryë, pjäy äar ber tjwlo ara wlo lëmi llëme. Pjäy opyë tjwlo ara oblë kjinmo llëme. Oblë iozï ber tjwlo ara bomi kjinmo dey. Pjäy ber wotöshko.

⁴ Pjäy llëbo wlëk pjlu bomi kong dö llëme. Wlëzï ber pjlu oblë kong bakoe.

⁵ Cristo Jesús, e wotjlik sorë ga pjäy wotjlik eni bakoe.

⁶ Kjoj shäryayde Sbörë llëm obishko ga e Sbö jlökoyo, tjwlo baïya dik bakoe. Gueniyo ga «Tja ber sök jüshko tjwlo ara ñyado wlo» lara llëme.

⁷ Opyono beno shäng tjwlo llëm,
parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo dik,
weno no, so shji kjoyoe.

⁸ Eshko ga opyono beno shäng wotöshko anmoyö.

Ba Data kolara kjishko ga
opyono beno wolon pjang kjlös go, nopga owa wleni.

⁹ E kjishko ga iara Sbörë beno tjwlo ara anmoyö,
oblëga kës li kjinmo.

¹⁰ Shäryara eni, uunkong kjök tok ba kong wlo,
ëye löng kjok dogo, ëye löng kjok ëre kjing go, ëye löng klung ëre dorko
bakoe.

¹¹ Eshko ga «Jesucristo, e bi pjluwo jlöe» le lok uunkong.
Eni ga Data Sbö ber tjwlo ara bakoe.

Shji llëbo shäryë pjlu

¹²⁻¹³ Pjeyoga, Sbö, e drön ëë bomi tjok, llëye le li shäryëmi eni wlo. Tja shäng bomi tjokshko ga tja koloromi pjlu. Era eerishko ga tja shäng pjola ga woyde ga pjäy drön ëë. Sbö kolë, bangkjrë ñyado wlo. Pjäy döra llëbo pjlu ëre kong wlo.

¹⁴⁻¹⁶ Llëye shäryëmi dö ga shäryozï löng wopjlu. Shji kjloshtë llëm, shji ëng dboryë kar kar llëm bakoe. Eni ga pjäy löng pjlo bek, pogo llëye dret Sbö bokso. Pjäy Sbö wapga tjän, pjäy löng nopga owa jëk löng pjlo bek llëm li tjrëko gueniyo. E kjishko ga pjäy llëbo owa shäryë llëme. Eni ga shji ber löng së jlökoyo sorë tjlokwoyo li lëmi nopga kongshko ga pjäy ñya lok ga oblë, dbala lok shjiy kjok ro si roshko wleni. Eni ga Cristo tje iröng obishko ga tja wopjlu bomi kjishko, pak shäryoror li beno tjwlo ara kjishko.

¹⁷ Pjäy mär löng Jesús go kjishko ga pjäy shdungoba löng songe. Ga miydër ga tja kjwe zrökoba, tjlokwo loror bomi kong kjishko. Eni ëmdë ga tja wopjlu. Tja wopjlu bomi kjishko bakoe.

¹⁸ Pjlu wlo ga llëye wen bomi kongshko ga pjäy löng wopjlu. Ga pjäy ber wopjlu bor kjishko bakoe.

¹⁹ Pjāy roy miydēr woydē, tja ber wopjłú wlo. E kjĩshko ga tja kjimte Tjlapga Jesúsdē ga Timoteo, e ichēr jek maling bomi ĩk, pjāy roy sōya bor kong wlo lēr.

²⁰ Llēbo ber pjlú bomi kong sorē li woyotjłiya shāng jlōkoyo ĩyado botoya dik. Ĕye oblē, pjāy woyotjłiya eni llēme.

²¹ Llamo lōng ěreshkora, llēbo baĭya woyotjłiyde. Llēbo Jesucristo ĩ, e woyotjłiya lōng llēme.

²² Gueniyo Timoteora parkē shāng bor tjok Jesúy roy pjlú lē oba kong, wapga parkē lōng ba data tjok sorē ga eni. E miydoromi tjān.

²³ Eni ga ichēr woydē jek bomi ĩk, tja dārde, de tja dār llēm, e miydoror guing.

²⁴ Ga miydēr ga tja kjimte Tjlapgarē wop ā ga jek bomi ĩk bakoe lēr.

²⁵ Bi kjłara Epafrodito, e ichoromi tek bor kong, tja kjimte bomi āska wlo. E parkono shāng bor tjok pjlú, drōno ara bor kjimtē Cristo roy lē. Gueniyo pjlú wlo ga ichēr jek woydē bomi shwoy irōng obi.

²⁶ Pjāy ĩya woydē arae. Miyde ga swlo ara roy kuromi, ga woydē ara e kjĩshko.

²⁷ Őor buk swlo ara jlōe. Wolono seke. Gueniyo songe lara Sbōrē, ga kjimtara. Llēye shāryara ba kong li beno bor kong pjlú bakoe. Tja song ĩyado. E wolono kjwe ga tja beno sōk woydē ara eshko.

²⁸ E kjĩshko ga ichēr jek woydē bomi shwoy maling, ĩnomishko ga pjāy ber lōng wopjłú obi wlo, tja sōk woydē ba kjĩshko ame wlo.

²⁹⁻³⁰ Tja kjimtēmi om go ga ā kjĩshko ga shrono shāng na bor kjimtē bomi āska. Parkē shāng Cristo kong ěreshkoshko ga wolono seke. E kjĩshko ga jek ōotong shāng bomi shwoyshko ga wlokjrozĩ lōng wopjłú, bomi kjłara wleni. Ĕye parkē baĭya dik ga bangkjrozĩ bakoe.

3

Shji mār Cristo Jesús go

¹ Era eni ga pjeyoga, pjāy lōng mār Tjlapga Jesúy go kuzong ga pjāy ber lōng wopjłú e go. Tjłōkwo toror bomi kong li tēr bomi kong jek obi. Tja kwleya ba tē llēme. Ĕ ber bomi wlikoklo wleni.

² Pjāy sjēk, nopga owa lōng llēbo owa shāryē wleniyo tjok. Epga so shjiti kjłoshko so kjoyoe. To lōng tjłē ga «Woyde ga shji opsho zē, shji ber jyā tak pjir Sbō ĩ wlo» le lok eni.

³ Miga jyō erā. Jyā tak pjir Sbō ĩ jlōkoyo li shji. Shji kjimte ba Sēyarē ba poshrēk. Shji tōno beno tjeng Cristo Jesúy tjok. Shji mār llēbo shāryēy om go li go llēme. Shji jyā tak pjir Sbō ĩ jlōkoyo e kjĩshko.

⁴ Shji dār llēbo shāryēy li go kjwe ga dār bām go li tja. Tja llēbo pjlú shāryono ara amoyō, oblē kjinmo.

⁵ Tja buk chirawa ōotong dbar kwongshko (8) ga tja doyo jyā taraba pjire. Tja Israel tjēyo, tja Benjamĩn tjēyo bakoe. Tja hebreo jlōkoyo tek dāmār dwayo. Dēnashko ga tja fariseo. E kjĩshko ga tja jēk to shāng pjlo bek kjok llgwekklo tara Moisésdē li go.

⁶ Tja parkē woydē Sbō kong jlōkoyo. E kjĩshko ga Jesúy tjłōkwo kfragaga irpjanor, shdunor ara. Kjok llgwekklo li, e sōror beke. Tja llēbo owa shāryono lēba ga āe.

Shji Cristo miydē woydē pjlúe

⁷ Dēnashko ga tja mär llēbo tjeng kēs ēre go. Gueniyo eerishko ga tja mär shāng Cristo go shara. E kjīshko ga bor kong ga llēbo ēre tjwłō drete.

⁸ Cristo Jesús, e bor Tjlapga. E miydēr woydē pjłúe. Tjwłō ara anmoyō li e. Llēbo oblē kēs li, e ber bor kong ga tjwłō drete. Cristo kjīshko ga llēbo kēs li, e rayoror pjir, bor kong ga ioror beno tjwłō ame, llēbo dburoy wleni. Woydēr ara li, e Cristo.

⁹ Woydēr ga tja ber baīya. Tja ber pjlo bek Sbō bokso wlo ga woyde ga tja jēk pjlo bek kjok llgwēkklo tara Moisésdē li go llēme. Woyde ga tja mär Cristo go dey. Eni ga tja ie Sbōrē ber pjlo bek ba bokso.

¹⁰ Cristo, e miydēr woydē pjłúe. Cristo woshrara Sbōrē irōng obishko ga ba dbo ara pina bi kong wēlēe. Ba dbo li miydēr woydē bakoe. Cristo shdunaba ara, ga zrōrabae. Woydēr ga tja shdungoba eni bako, ga tja wolon woydē baīya dik bebi.

¹¹ Woydēr eni, llono ga nopga woshre Sbōrē irōng obishko ga tja woshre ba tjok bako wlo.

¹² Tjłōkwo loror kēs ēre wlēnor pjir, e lotē llēme. Tja iara Sbōrē beno pjlo bek tjān, e lotē llēm bakoe. Gueniyo tja jeke. Tja kjrara Cristo Jesús dē, e miydēr pjłú wlo. E kjīshko ga tja drōn ara, e miydēr wlo.

¹³ Pjeyoga, tja ōōtong tjān, e lotē llēme. Gueniyo tja wotjłino to katōe. Llēye shāryono tjān li, e woyotjlin ame, llēbo wen tjwe li woyotjlintē.

¹⁴ Tja tōna Sbōrē beno tjeng Cristo tjok ga tja rokara jem sōk ba tjok ĩyado wlo, llēbo twe ber bor kong wlo. E kjīshko ga tja drōn ara, kjrēr wlo.

¹⁵ Woyde ga shji wotjlik kēkboga dik. Pjāy kjone kjone wotjlik oblē sira wleni ga pjłú li pīya Sbōrē bomi kong, miydēmi wlo.

¹⁶ Llēye shāryēy kjone pogo ga woyde ga shji jēk lōng tjłōkwo bek miydoroy tjān li go.

¹⁷ Pjeyoga, tja omshāryē shāng sorē ga pjāy omshāryos uunkong eni bakoe. No kjone kjone lōng bomi tjrēko omshāryē lōng pjłú borwatoy dik. Pjāy omshāryos baīya dik bakoe.

¹⁸ Tjłōkwo loror bomi kong ara tjān li, e lēr bomi kong jek pjłara obi, ga tja slar ēēe. Nopga ara omshāryē pjłú llēme. Cristo wolono pjang kjłōs go li, ba kong ga tjwłō llēme le lok wleni.

¹⁹ E beno tjeng shdungko ĩyado wlo. Wotjlik Sbō llēme. Wotjlik llēbo tjeng kjok ēre kjing go erōe. Wotjlik lōng llēbo ber pjłú ba doyo kong li shāryayde. Zok ga llēbo owa shāryara li, e kjwe lōkyokjre ara, gueniyo eni llēme. Roy shdōya lok wopjłúe.

²⁰ Gueniyo ga shjira kjok ēre so ame. Shji iara Sbōrē beno lōng kjok dogo so tjān, llono ga shji āar ber lōng ba tjok eshko wlo. Bi dōga tjwe eshko dwayo li koshojdē lōng. Tjlapga Cristo Jesús li e.

²¹ E dbo ara, llēbo tjeng kēs li iche ga pjłú wlo. Ga ba dbo go ga bi doyo tjwłō llēm ēre kjłopswe ber wolēso, baīya dik, e sōk kjok dogo doyo sorē ga eni.

4

¹ Era eni ga pjeyoga, pjāy wokjang, pjāy lōng Tjlapga Jesús tjok ĩyado. Pjāy woydēr ara. Pjāy ĩn woydē ara. Tja iēmi ber wopjłúe. Pjāy beno bor potjwłēkklo wleni, tja parkono Sbō kong ara kjīshko.

Pablo lano pjeyoga oblē oblē kjīshko

² Walēga tjeng eshko do pjōk ko Evodia, Síntique. Rokēr ba kong ga tōno beno tjeng Tjlapga Jesús tjok kuzong ga jēk lōng wopjłú ēng tjok, epenga dō wleni.

³ Pja bor kɿlara, ga woydër ga pja ber shäng ba kjimtaga. Epga parkono löng Jesús roy pɿlú shdök bor tjok pɿlúe. Clemente, bi pjeyoga oblë, epga parkono löng bor tjok eni bakoe. Èye ber löng së Ìyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang Sbö kjibokwoyo go. Ga pjây ko tak lok e go bakoe.

⁴ Pjây löng mär Tɿlapga Jesús go kuzong ga pjây ber löng wopɿlúe. Lër jek obi ga pjây ber löng wopɿlúe.

⁵ Llëbo shäryozï oblë kong yötso, pjây löng wopɿlú oba kong lëba wlo. Tɿlapga Jesús, e tɿwe döröe.

⁶ Shji woydë llë kɿÿ llëme. Pjây sorëborë ga pjây syöshtos Sbö kong, «Tjawa kjimtozong» lozï ba kong. Ga pjây syöshtëshko ga «Tjawa wopɿlú bop tjok» lozï ba kong eni bakoe.

⁷ Eni ga pjây tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga pjây ie Sbörë ber löng wlëp, pjây woydë ame wlo. Shji nopga kong ga shärye eni li, e llëbo kësbang, e shay uunkong ber tjeng bi kã roy ga äe.

⁸ Era eni ga pjeyoga, llëbo bekli, e woyotɿlizi eröe. Bangkjrako li, bekli, owa llëm li, wolëso li, woydako li, roy pɿlú li, e woyotɿlmirë.

⁹ Llëye loror bomi kong kuromi li, e shäryozï eni. Llëye shäryoror Ìnomi sorë ga pjây omshäryos eni bakoe. Eni ga pjây ie Sbörë ber löng wlëpe.

Pablo wopɿlú, llëbo twara lok ba kong li kɿishko

¹⁰ Tja kong llëbo shäryëmi kɿwlë jä. E go ga miydër ga tja woyotɿlïmi lönge. E kɿishko ga tja iara Tɿlapga Jesúsde beno sök wopɿlúe. Tja woyojeromie lër llëme. Miydër ga tja woyotɿlïmi löng Ìyado. Tja kjimtëmi loromi ara, gueniyo tja kjimtëmi ga ä öötong dbar kop ara.

¹¹ Lër bomi kong eni, llëbo woydër obi kɿishko llëme. Tja sorë pogo ga tja oppino sök wopɿlúe.

¹² Shji llëye dret ga e sorë miydër. Shji llëbo ara ga e sorë miydër bakoe. Tja dli arare, de tja pɿli ara, tja llëbo arare, de tja llëye dret, eshko ga tja oppino sök wopɿlú Ìyado.

¹³ Tja kjimte Tɿlapga Jesúsde kɿishko ga llëbo uunkong eniyo shäryër ga pɿlúe.

¹⁴ Eni gueniyo ga tja songshko ga tja kjimtoromi li, e pɿlúe.

¹⁵ Jesús roy pɿlú lër soyër shäng pjây Filipos soppa kongshko ga tja opshino jek bomi kjokyo Macedonia dwayo. Eshko ga dbur ichoromi bor kjimtoklo. Tɿlökwo kɿragaga shto oblë so lira, tja kjimtara kɿlara llëme. E miydoromi tɿjän.

¹⁶ Tja sök Tesalónica kjokyo ëmdë ga dbur ichoromi bor kjimtoklo pɿlaraso llëme.

¹⁷ Tja wotɿlïk llëbo ichoromi li kɿrë erö llëme. Woydër ga pjây kong llëbo tɿwe Sbörë ara e kɿishko.

¹⁸ Llëbo ichoromi Epafrodito tjok li, e kɿroror pɿir tɿjän. E tjok ga öötong woydoror li kɿjinmo, llëye woydër ame. Llëbo ichoromi li, e beno Sbö kong pɿlú, lö pɿlëblë, öng zröraba, sho suraba, pɿjono dret, ba poshrëkklo wleni.

¹⁹ Bor Sbö, e llëbo ara. Eni ga llëye woydëmi li, e tɿwe bomi kong pɿir, pjây tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok kɿishko.

²⁰ Bi Sbö, e bi Data. E poshrëy, iëy ber kësbang, tɿwlö ara Ìyado wlo. Ber eni.

Kjibokwo pɿirzlong

²¹ «¿Yonde?» lëmi Sbö nopga tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok löng li kong. Pjeyoga löng bor tjok ëreshko li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong.

²² Jesús tɿlökwo kɿragaga löng kës li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong.

Tjłkwo kjpgaga parkē lōng pjlū kēsbangyo ushko li, «¿Pjāy yonde?» le bomi kong bakoe.

²³ Rokēr Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjĩshko ga pjāy kjimte ara. Ber eni.

Carta a los Colosenses

Kjibokwo ëre tara Pablorë Colosas soppa kong

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Epafiras. Dënashko ga Jesús roy pjlú lara Colosas kjokyo. Pablo om go li tjlökwo lono eshko llëme.

Gueniyo lu to jek ara irgo ga Pablo sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjok shto oblë oblë kjïshko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorë li eni. Ga Epafiras öör eshko ba ik, ga llëbo owa shärye Jesús tjlökwo kjrägaga löng Colosas kjokyo lirë li lara ba kong pjire. Tjlë ba kong ga no kjone kjone to löng tjlë ga kjok uunkong shäryara Sbörë Jesús go llëm; Jesús tjlwö ara llëm; tjlwö arayo li, e judío sdëkwo le löng eni le, miga jyö erä.

E kjïshko ga kjibokwo ëre tara Pablorë, Jesús roy pjlú li wlikoklo. Jesús iara Sbörë beno tjlwö ara, llëbo tjeng kës li kjinmo li tara ba kong. Ëye där kjok llgwekklo kjok ëre so li go ga äe tara ba kong. Woyde Sbörë ga shji jëk ba bokso sorë li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, bi kjlara Timoteo tjok. Tja kjrara Sbörë beno ba tjlökwo roy laga Cristo Jesús äska.

² Pjeyoga Cristo tjlökwo kjrägaga löng Colosas kjokyo, kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong. Pjäy Sbö nopga.

Rokërwa bi Data Sbö kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjäy kjimte ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Pablo syöshtono Sbö kong Colosas soppa kjïshko

³⁻⁵ Dënashko ga tjlökwo bek li kuromi, ga kjrromi. Sbö tjlökwo roy pjlú li e. Eerishko ga pjäy roy kurorwa ga pjäy mär löng Cristo Jesús go, Sbö nopga uunkong woydëmi ara bakoe. Shäryëmi löng eni, bomi potjwlëkklo jnek tjeng kjok dogo twe Tjlapgarë bomi kong le li kjïshko. E kjïshko ga tjawa syöshtë Sbö kongshko ga tjawa wopjlú ba tjok bomi kjïshko. Sbö, e bi Tjlapga Jesucristo Data.

⁶ Dënashko ga llëye shäryara Sbörë bi kong ba wopjlú kjïshko li roy öötong bomi kong. Eerishko ga Sbö tjlökwo bek li shdöktong jek këgong, kjok kjwang jlkong. Kuya nopgarë ga tjlökwo kjre, ga epga kjlopswe ber jëk löng oblë, pjäy omshäryono sorë ga eni.

⁷ Tjlökwo laga bomi kong bäm go li, e borwa kjlara Epafiras. E woydërwa ara. E parkë shäng Cristo kong borwa tjok, pjäy kjimte wlo.

⁸ Pjäy kjimte Sbö Séyarë ëng woydë ara kar kar li roy söga borwa kong li e.

⁹ E kjïshko ga pjäy roy kurorwa tek lëkong ga tjawa beno löng syöshtë bomi kjïshko iyado. Rokërwa Sbö kong ga ba kjok miydë li twe ba Séyarë bomi kong, llëye woyde shäryëmi li miydëmi wëllë wlo.

¹⁰ Rokërwa ba kong eni, llëbo pjlú shäryëmi iyado wlo, e miydëmi jek këgong këgong wlo bakoe. Eni ga Tjlapga Jesús ber wopjlú bomi kong, pjäy jëk nopga bäya dik kjïshko.

¹¹ Dbo ara li, e Sbö eröe. Eni ga rokërwa ba kong ga pjäy kjimte ara, llëbo wen tjwe bomi kong owashko ga Cristo rayëmi llëm wlo, pjäy ber löng wotöy, wopjlú wlo.

¹² Sbō sök no pjluyo İyado lishko ga kjok shjiy ara anmoyō. Ga pjāy iara Data Sbörē beno löng llēbo twe ba nopga kong eshko li kjrē wlo. Woydērwa ga pjāy ber löng wopjlu ba tjok e kjışhko.

¹³ Shji löng kjok ro sī roy wleni obishko ga shji dōra Ä wloshko dwayo. Ga ba Wa woyde ara li, e iara beno shāng bi pjluyo shara.

¹⁴ Ba kjışhko ga shji dōktong bi shdungglo dbo dorko dwayo, owa pjang bi go li löna beno dret bakoe.

Cristo tjlwō ara anmoyō

¹⁵ Sbō, e İgōy llēme.

Gueniyo Cristora İnoy,
ga e so Sbō kjoyoe.

Kjok shāryayde Sbörē llēm obishko ga
Cristo sök tjān.

Llēbo shāryara Sbörē kēs li,
e iara beno tjeng ba wloshko.

¹⁶ Ba go ga llēbo uunkong shāryara Sbörē.

Llēbo tjeng kjok dogo,
llēbo tjeng kjok ēre kjing go,

llēbo wēlē,
llēbo İgōy llēm,

sēya llē dbo ara wleniyo,
oblē ichagaga wleniyo,

e shāryara ba go uunkong,
ga uunkong li twara beno ba kong bakoe.

¹⁷ Llēbo shāryak llēm obishko ga e sök tjān.

Llēbo tjeng kēs li mār ber tjeng ba go.
Cristo llēm ga e tjeng ame.

¹⁸ Ba tjlōkwo kragaga, e ba doyo wleni,
ga ba kāgāyo li e.

Epga iaga ber löng sē jlōkoyo li e.
E woshrono irōng obi,
nopga wolono oblē li bām go.

E kjışhko ga beno tjlwō ara,
llēbo oblē kjinmo.

¹⁹ Woydara Sbörē ga
e om go ber pjang Cristo go jlōkoyo.

²⁰ E ichara Sbörē
srēng kwong pjang kjlōs go,
llēbo uunkong ber tjeng wlēp Sbō tjok wlo,
ber tjeng bëy ba tjok irōng obi wlo,
llēbo tjeng kjok dogo,
llēbo tjeng kjok ēre kjing go bakoe.

²¹ Dēnashko ga pjāy löng bëy Sbō tjok llēme. Eshko ga llēbo owa shāryēmi löng ara kjışhko ga pjāy ba moskwoga wleni.

²² Gueniyo Cristo wolono jlōkoyo kjışhko ga pjāy iara Sbörē beno tjeng bëy ba tjok irōng obi, pjāy ie ber löng pjlo bek, pogo llēye ber dret ba bokso wlo.

²³ Gueniyo woyde ga pjāy mār ber löng Cristo go. Tjlōkwo pjlú kjroromi li, e jyō lēmi sira llēme. Tjlōkwo pjlú ēre roy shdōktong kjok kjwang jikong. Tjlōkwo İer shāng li e.

Pablo parkono Jesús tjlōkwo kjragaga kong

²⁴ Llēbo weno bor kong owa bomi kjīshko. Tja wopjlū e kjīshko. Cristo Jesús tjlōkwo kjragaga, e ba doyo wleni, ga Cristo shdunaba ara ba kjīshko. Eerishko ga tjara shdungoba shara, ga tja wopjlū e kjīshko.

²⁵ Tja iara Sbōrē beno shāng parkē bomi kong, ba tjlōkwo kjragaga oblē li kong bakoe. Tja ichara beno shāng ba tjlōkwo kēs li lē bomi kong.

²⁶ Tjlōkwo ēre jnena Sbōrē tjeng tek dēnashko dwayo, gueniyo eerishko ga lara ba nopga baīya lōng li kong.

²⁷ Shāryara eni, woydara ga tjlōkwo pjlū, owa llēm jnek tjeng li miydēmi pjāy nopga judío llēm wleniyo lirē wlo. Tjlōkwo li eni: Cristo ber shāng bomi tjok ga pjlū, ga llēbo twe ba nopga kong lara Sbōrē li, e ber bomi kong bakoe.

²⁸ Cristo roy lērwa nopga kong, ga epga poshdunwa, pinwa, borwa kjok miydē tjeng kēs li go. Shāryērwa eni, nopga tōno beno tjeng Cristo tjok li jēk bēy wlo, īya Sbōrē lōng pjlo bek wlo.

²⁹ Tja parkē ara e kjīshko. Tja drōn ara, e shāryēr wlo, dbo twe Cristorē bor kong kēs li go.

2

¹ Tja shāng parkē kjang bomi kjīshko, Laodicea soppa kjīshko, nopga oblē tja īyde lok llēm wleniyo kjīshko bakoe. Lēr bomi kong eni, miydēmi wlo.

² Tja parkē eni, epga dbokjrē wlo, ēng woydē ara kar kar īyado wlo bakoe. Woydēr ga tjlōkwo li llē loklo miyde lok pjir, e jyō le lok llēm wlo, Cristo miyde pjlū wlo. Tjlōkwo jnena Sbōrē tek dēnashko dwayo li e.

³ Sbō kjok miydē li tjwlo ara. E miyde lok Cristo go erōe.

⁴ Lēr bomi kong eni, tjlōkwo wolēso wleniyo lēba bomi kongshko ga pjāy jyāpgwēba e go llēm wlo.

⁵ Tja shāng bomi tjok eshko llēm, gueniyo pjāy woyotjlīn īyado. Roy kuror ga pjāy uunkong wotjlik no kjlaraso wleni, pjāy mār lōng Cristo go jlōkoyo bakoe. Tja wopjlū e kjīshko.

Shji mār lōng Cristo go

⁶ Cristo Jesús wlokjroromishko ga e ioromi beno shāng bomi Tjlapga. Eni kuzong ga woyde ga pjāy mār ber lōng ba go īyado.

⁷ Pjāy mār ber lōng māmā ba go jlōkoyo, pjāy oppino sorē ga eni, ga pjāy mār ba go jek kēgong kēgong. Pjāy ber lōng wopjlū Sbō tjok īyado bakoe.

⁸ Kjone kjone mār lōng tjlōkwo oblē oblē go. Tjlōkwo li, nopga kjok ēre so sgara beno lōng mār ba go, gueniyo e jyō, e laga Cristorē llēme. Pjāy sjēk tjlōkwo eniyo lagaga li tjok, pjāy jyāpgwe lok llēm wlo, pjāy iche ber lōng ba tjlōkwo baīya li go llēm wlo.

⁹ Cristo go Sbō beno pjang kēsbang ba tjok, īgōy wēlē wlo.

¹⁰ Ga pjāy Cristo nopga kuzong ga llēye woydēmi dō li twara beno tjeng bomi kong pjir tjān. E sēya llē dbo ara wleniyo kāgāyo, oblē ichagaga wleniyo kāgāyo bakoe.

¹¹ Pjāy tōno beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjāy jyā tak lōng pjire. Nopga doyo jyā tēshko ga ba sho li ze lok tas sira. Gueniyo pjāyda jyā tak eni llēme. Pjāy jyā te Cristorē wlo ga bomi wotjlik owa li kjara pjire.

¹² Pjāy waraba jer di roshkoshko ga pjāy wolono to Cristo tjok wleni. Cristo woshrara Sbōrē irōng obi, ba dbo ara go. Ga pjāy mār Sbō dbo ara go kjīshko ga pjāy opshik tēm di roy dwayoshko ga pjāy woshrara irōng obi Cristo tjok wleni bakoe.

13 Bomi wotjlik owa li kjayde Cristorë llëm obishko ga pjây wolono lông wleni, bomi owa li tjok. Gueniyo eshko ga pjây iara Sbörë beno lông Cristo tjok, së wleni. Eshko ga owa pjang bi go li lõna beno drete.

14 Dënashko ga shji pogo tjwlõ ara, llëbo owa shâryoroy li kjishko. Gueniyo e kjara Sbörë bi kong, lõra beno pjang kjlõs go wleni.

15 Cristo wolono pjang kjlõs goshko ga sëya llë dbo wleniyo, oblë ichagaga wleniyo, ba dbo li dõra Sbörë pjire. Epga zana beno lông song, oba uunkong bokshto.

16 Eni ga llëbo uako, iako llëm lëba bomi kong ga jlõ lëmi llëme. Pjây ichëba dbar llë shrëk Sbõ kong ga jlõ lëmi llëm, mok mite dbaryo, woshtozlong dbaryo ëmdë ga jlõ lëmi llëm bakoe.

17 Cristo tjwayde llëm obishko ga llëbo uunkong ëre tjwlõ ara, beno ëye tjwe le li jyäglo kjishko. Gueniyo Cristo shrono öör tjân kuzong ga kjok llgwekklo uunkong ëre beno tjwlõ ame.

18 Kjone kjone to lông tjlë ga «Woyde ga shji opyë lông wotõshko, Sbõ parkagaga kjok dogo so poshrëk wlo. Llëm ga shji llëbo owa shâryono» le lông eni. Gueniyo jlõ lëmi llëme. Ba wotjlik owa li kjishko ga krë lok ara, tjlë ga «Sbõ tjlõkwo lono borwa kong» le, ga mâr lông e go. Miga jyõ erä.

19 Epga mâr lông Cristo go llëme. Bi doyo iche bi kägärë sorë ga shji Cristo tjlõkwo kragaga iche Cristorë eni bakoe. Eni ga shji no kjlaraso wleni. Shji mâr lông ba go, ga shji kong dbo twe Sbörë, llëye woyde li shâryëy wlo.

Shji ie Cristorë ber lông së jlõkoyo

20 Pjây wolono Cristo tjok wleni kjishko ga pjây beno lông ichaga kjok llgwekklo kjok ëre so lirë ame. ¿Eni ga pjây jëk lông kjok llgwekklo li kolë wleni ega?

21 Kjok llgwekklo tak lok li tjlë ga «Llëbo kjwe kjrëy bi wloshko llëme. Llëbo kjwe uëy llëme. Llëbo kjwe porwëy llëme.»

22 Llëbo tjeng kës ëre pjir drete. Ga kjok llgwekklo uunkong ëre laga norë erë.

23 Shji jëk lông bi wotjlik owa li go llëm wlo ga shji iche kjok llgwekklo ërerë drön ara, shji iche ber lông wotõshko wleni, gueniyo shji wotõshko jlõkoyo llëm, bi doyo, e shdÿya ara bakoe. E kjishko ga kuy ga kjok llgwekklo ëre lagaga kjok miydë ara. Miga shji kjimte kjok llgwekklorë bi wotjlik owa li rayë llëme.

3

1 Eerishko ga Cristo sirkeno sök kjok dogo Sbõ orkwo këlëkong. Eni ga pjây woshrara Sbörë Cristo tjok wleni kjishko ga woyde ga pjây ber lông llëbo kjok dogo so woyotjlik erë.

2 Llëbo tjeng kjok ëre kjing go li woyotjlimi ame. Llëbo kjok dogo so li woyotjlimirë erë.

3 Pjây wolono Cristo tjok wleni kjishko ga pjây de Sbörë, pjây ber lông së jlõkoyo Cristo tjok wlo.

4 Ga pjây ie Cristorë ber lông së jlõkoyo kjishko ga wen tjwe ba dbo kälä goshko ga pjây wen ba tjok eshko bakoe.

5 E kjishko ga bomi wotjlik owa kës li rayozia. Pjây jëk e go ame. Shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Llëbo shâryako llëm li shâryëy llëme. Shji wotjlik llëbo owa shâryë oblë tjok llëme. Shji wotjlik dbur tång bi kong erõ llëm, e sbõpga jyäglo poshrëy lông wleni kjishko.

⁶ Ēye sgara shäng llëbo shäryë eni ga shäng Sbö kolë llëm, ga llono ga shdüya Sbörë kjange.

⁷ Dënashko ga pjây omshäryono eni bakoe.

⁸ Gueniyo eerishko ga llëbo kës ëre rayozï pjire. Shji iirkë ame. Llëbo owa shäryë oblë kong ame. Oblë läywëy owa ame. Tjllökwo lako llëm li lëy ame.

⁹ Shji jyörkë ëng kong ame bakoe. Shji jëk bi wotjlik owa dënashko li go ame kjishko ga llëbo kës ëre shäryëy ame.

¹⁰ Pjây kjlopswara Sbörë beno löng wotjlik oblë, ga dbar jek ga pjây kjlopswe jek këgong këgong ber baïya dik wlo, e miydëmi pjlu anmoyö wlo.

¹¹ Eerishko ga pja judiore, de pja judio llëmde, e llëno llëme. Pja doyo jyâ tak pjirde, de llëmde, e llëno llëme. Pja shto oblë sore, pja kjok miydë ara llëmde, e llëno llëme. Pja parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyore, de eni llëmde, e llëno llëm bakoe. Tjwlö tjok li, e Cristo eröe. Ga tjwe ber pjang bi go uunkong.

¹² Pjây woyde Sbörë ara, ga pjây kjrara beno ba nopga baïya. E kjishko ga woyde ga oblë songe lëmi, pjây wopjlu oblë tjok, pjây wotöy, pjây wotjlik oblë kjishko iyado, pjây iirkë maling llëm bakoe.

¹³ Pjây ëng wlëk kar kar llëm, pjây wlëp ëng tjok dey. Llëbo shäryara oblërë bomi kong owashko ga iozï ber eni dey. Owa pjang bomi go li löna Sbörë sorë ga oblë kong shäryozï eni bakoe.

¹⁴ Ga pjây ëng woydos ara kar kar jlökoyo. Tjwlö arayo li e. Shäryëmi eni ga pjây ber löng no kjlaraso wleni.

¹⁵ Pjây rokara Sbörë ber ëng tjok wopjlu wlo, pjây ber no kjlaraso wleni wlo. E kjishko ga pjây mär ber löng Cristo go, shäryëmi eni wlo. Ga pjây löng wopjlu Sbö tjok iyado.

¹⁶ Cristo tjllökwo pjlu li woyotjlizi iyado. Pjây ëng pïs e go. Pjây ëng poshdüs bomi kjok miydë kës li go. Pjây tos löng wopjlu Sbö kong. Poshrëzï tëkwo oblë oblë go.

¹⁷ Llëye lëmi, llëye shäryëmi dö ga shäryozï Tjlapga Jesús ko go, ga pjây löng wopjlu Data Sbö tjok iyado ba kjishko.

Shji jëk oblë tjok sorë

¹⁸ Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanmaga kolozï, pjây Tjlapga Jesús tjllökwo kjraga kjishko.

¹⁹ Domerga orkwosmok löng pjir, bomi boyga woydozïa. Pjây kjang ba tjok llëme.

²⁰ Kjwozirga, bomi dataga, bomi mekëga, e kolozï iyado. Eni ga Tjlapga ber sök wopjluë.

²¹ Dataga, pjây tjlä bomi wapga kong yötso, iirkë lok llëm wlo, wosonkë llëm wlo bakoe.

²² Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, bomi sogoga kjok ëre so, e kolozï iyado. Pjây iya löngde, de llëmde, pjây parkos ba kong jlökoyo, Tjlapga Jesús bangkjreëmi kjishko, bomi sogoga ber löng wopjlu bomi tjok wlo llëme.

²³⁻²⁴ Miydëmi pjlu ga pjây potjwlëga Tjlapgarë. Llëbo twe ba nopga kong kjok dogo li twe ber bomi kong bakoe. E kjishko ga llëye shäryëmi dö ga shäryozï yötso, shäryëmi löng Cristo kong wleni, shäryëmi löng nopga kong wleni llëme.

²⁵ Gueniyo nopga uunkong ilgweya Sbörë beke. E kjishko ga ëye llëbo owa shäryono ga shdüya, llëbo owa shäryara li kjishko.

4

1 Parkaga sogoga, pjây kâgâyo sôk kjlara kjok dogo, e woyotjîlzîa. E kjîshko ga pjây opshâryos bëy bomi parkagaga tjok.

2 Pjây uunkong syôshhtë Sbô kong îyado, pjây sjen llême. Pjây lông sjêk îyado. Pjây lông wopjlú Sbô tjok îyado.

3 Pjây syôshhtë borwa kjîshko bako, Cristo tjîlôkwo jnek tjeng pjir li shdôrwa jek kégong wlo. Tja sôk kjêrshko e kjîshko.

4 Woyde ga tjîlôkwo li lër yôtso, kukoba wêlê wlo. E kjîshko ga rokozî Sbô kong ga tja kjimte ba lê eni.

5 Pjây lông tjîlôkwo kjrâgaga llêm li tjokshko ga pjây opshâryos bëy, Sbô tjîlôkwo roy pjîlú lêmi ba kong ga pjîlúshko ga lozî îyado, pjây dbar jek llême.

6 Woyde ga pjây lan ba tjok yôtso, kuya lok ga ber wopjlú wlo. Woyde ga llêye kjakroke bomi kong dô ga dboryêmi sorê miydêmi lông pjir tjân.

Kjibokwo pjirzlong

7-8 Bi kjlara Tiquico, e parkê shâng Tjlapga Jesús kong bor tjok pjîlú îyado. E woydêr ara. E ichêr jek bomi shwoy bor roy sôk bomi kong, pjây ber lông wopjlú wlo, pjây wosonkê llêm wlo.

9 Bi kjlara Onésimo, e bi kjlara jîlôkoyo. E woydêr ara. E bomi kjok eshko so bakoe. E ichêr jek Tiquico yorkê. Llêbo jêk jong na sorê lâywe bomi kong drete.

10 Aristarco shâng na kjêrshko bor tjok bakoe. «¿Pjây yonde?» le bomi kong. Bernabé kjlarayo ko Marcos, «¿Pjây yonde?» le bomi kong. Jek aâr bomi shwoy ga wlokjrozî yôtso, e loror bomi kong tjân.

11 «¿Pjây yonde?» le Jesúsde bomi kong. Jesús, e ko Justo bakoe. Tja parkê shâng Sbô ber no pjîluyo sorê li roy lê oba kong. Bor kjimtagaga lông li tjîrêko, judioga lông domerga doglo mya êre dôe.

12 «¿Pjây yonde?» le Epafraasdê bomi kong. E bomi kjok eshko so. E parkê Cristo Jesús kong. E syôshhtë Sbô kong bomi kjîshko jîlôkoyo îyado, pjây mâr Sbô go jîlôkoyo wlo, llêye woyde Sbôre li miydêmi pjîlú wlo, shâryêmi eni îyado wlo bakoe.

13 Înor om go ga parkê bomi kong kjang îyado, parkê Laodicea sogga, Hierâpolis sogga kong eni bakoe.

14 Lucas, no dwlomnega woydêr ara li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong. Demas omê bomi kong eni bakoe.

15 «¿Yonde?» lêmi Laodicea sogga kong, Ninfa* kong, Jesús tjîlôkwo kjrâgaga tön lông ba ushko li kong bakoe.

16 Kjibokwo êre loromi pjirshko ga ichêmi jek Jesús tjîlôkwo kjrâgaga lông Laodicea kjokyo kong, le lok eshko bako wlo. Ga kjibokwo ichoror jek ba kong li lêmi pjâyde bakoe.

17 Pjây tjîlê Arquipo kong ga «Pak twara Tjlapgarê bop kong li shâryos pjire» lêmi ba kong eni.

18 Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong êre têr bomi kong bor orkwo om go go shara.

Tja sôk kjêrshko woyojemi llême.

Rokêr Sbô kong ga ba wopjlú li kjîshko ga pjây kjimte ara.

* 4:15 *Ninfa*, e walê.

Primera Carta a los Tesalonicenses Kjibokwo ère tara Pablorè Tesalónica sopga kong Kjibokwo ère sorè

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Dënashko ga öör Jesús roy pjlú lè Tesalónica kjokyo. E irgo ga jek öör eshko pjlara obi. Eshko ga Silvano, Timoteo, e söra jek ba tjok. Gueniyo nopga Sbö miydè llëm wleniyo iirkono ara ba kong, ga Pablo tjtong ey dwayo.

Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tesalónica kjokyo li shdunaba ara. E kjishko ga Pablo jek woydè ba ik obi, gueniyo to jek ame. Eni ga kjibokwo ère tara, twara Timoteo kong, ga ichara jek ba sök epga kong, epga dbokjrè e go wlo.

Llëbo shäryara Sbörè epga kong pjlú, ga Pablo beno wopjlú e kjishko li tara ba kong. Epga shdungoba ara ëmdè ga Sbö shäng ba tjok li tara ba kong. Dënashko ga Pablo jëktong shäng ba tjok sorè li tara ba kong. Epga ichara mär Jesús go jek këgong këgong. Epga ichara Jesús tjwe iröng obi dbaryo li koshè wopjlú bakoe.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorè, Silvano,* Timoteo tjok.

Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tesalónica kjokyo, kjibokwo ère ichërwa jek bomi kong. Pjäy Data Sbö nopga, pjäy Tjlapga Jesucristo nopga bakoe.

Rokër Data Sbö kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Llëbo shäryara Tesalónica sopgarè pjlú Sbö kong ara

²⁻³ Pjäy mär Tjlapga Jesucristo go kjishko ga pjäy parkè pjlú Sbö kong. Oblè woydèmi ara kjishko ga llëbo pjlú shäryèmi ba kong. Bi Tjlapga Jesucristo, e koshèmi löng wopjlú ñyado kjishko ga llëbo wen tjwe bomi kong owashko ga pjäy wosonkè llëm, pjäy pak shäryè pjlú ñyado. E kjishko ga tjawa wopjlú Sbö tjok ñyado. Tjawa syöshtèshko ga tjawa syöshtè bomi kjishko, ga llëye pjlú shäryèmi löng li, e lërwa Data Sbö kong.

⁴⁻⁵ Pjeyoga, pjäy woyde Sbörè ara. Jesucristo tjlökwo roy pjlú lororwa bomi kongshko ga kuromi dö llëm, Sbö dbo ara li ñnomi bako, ga pjäy kjimtara Sbö Sëyarè tjlökwo li kjrè jlökoyo. Miydërwa e go ga pjäy kjräga Sbörè om go. Tjawa löng bomi tjokshko ga tjawa opshäryono bomi kong sorè li, e miydèmi löng pjlúe.

⁶ E irgo ga llëbo weno bomi kong owashko ga pjäy kjimtara Sbö Sëyarè beno löng wopjlúe. Eni ga tjawa opshäryono sorè li, Tjlapga Jesús opshäryono sorè li, pjäy omshäryono eni bakoe.

⁷ Eni ga llëye shäryoromi pjlú li, e beno pjlú Jesús tjlökwo kjrägaga löng Macedonia kjokyo li kong, löng Acaya kjokyo li kong, omshäryè lok eni bako wlo.

⁸ Bomi kjishko ga Tjlapga Jesús tjlökwo roy shdöktong Macedonia kjokyo, Acaya kjokyo, gueniyo eshko dö llëme. Pjäy mär Sbö go sorè li roy shdöktong kjok kjwang jikong. E kjishko ga pjäy roy lërwa è kong ame ga pjlú, kura lok tjän kjishko.

⁹⁻¹⁰ Lanyotkèba löng om go ara. Tjawa öötong löng bomi shwoyshko ga tjawa wlojroromi löng wopjlúe. Eshko ga bomi sböpga jyäglo tjeng li

* **1:1 Silvano**, e kowèba **Silas** bakoe.

rayoromi pjiir, ga pjây optwono Sbô sök sê jlôkoyo li kong, pjây parkê ber lông ba kong shara wlo. Jesús, e Sbô Wa woshrara Sbôre irông obi. E bi dôga, no shdüzlong dbaryoshko ga shji shdüya Sbôre llêm wlo. Ga Jesús ter tjwe kjok dogo dwayo irông obi li, e koshomirê lông. Pjây roy lêba lông eni.

2

Pablo parkono Tesalónica kjokyo sorê

¹ Pjeyoga, miydêmi pjlu ga tjawa jek oör tjeng bomi ik li beno pjlu, owa llême.

² Miydêmi pjiir ga tjawa äatê bomi shwoy llêm obishko ga tjawa lông Filipos kjokyo. Eshko ga tjawa laraba owa ara, llêbo weno borwa kong owa bakoe. Eni êmdê ga tjawa kjimtarara Sbôre ba tjlôkwo roy pjlu lê bomi kong, tjawa woyoga lông ara gueniyo.

³ Tjawa tjlôkwo lono pjlo bek eröe. Tjawa diktong lông llême. Tjawa wotjlino llêbo owa shäryê ë tjok llême. Èye jyâpgwërwa wlo lororwa llêm bakoe.

⁴ Dênashko ga tjawa tjliina Sbôre, ga tjawa iara beno lông ba tjlôkwo roy pjlu laga oba kong. Tjawa tjlêno, nopga ber lông wopjlu borwa tjok wlo llême. Tjawa tjlêno, Sbô ber wopjlu borwa tjok wlo, shji wotjlik lông llê iya sök wêlê kjishko.

⁵ Miydêmi pjlu ga tjlôkwo wolêso ber pjlu oba kong wlo li lorwarê llême. Miyde Sbôre om go ga tjawa opshäryono nopga to lông dbur tông ba kong erö wlo wleniyo dik llêm bakoe.

⁶⁻⁷ Tjawa to lông poshrêmi wlo llêm, poshrêya oblêre wlo llêm bakoe. Tjawa Sbô tjlôkwo roy lagaga Cristo äska. E kjishko ga pjây kjwe ichororwa borwa kjimtê dbo go ga pjluê. Gueniyo tjawa opshäryono eni llême. Tjawa opyono beno lông wotöy bomi tjok, mekêga ba wäpaga dê wleni.

⁸ Pjây woydêra ara. Sbô tjlôkwo roy pjlu lororwa bomi kong wopjluê. Gueniyo erö llême. Tjawa wopjlu bomi tjok kjishko ga tjawa opyono beno lông llê pogo shäryê bomi kong wlo.

⁹ Pjeyoga, tjawa lông Sbô tjlôkwo roy pjlu lê bomi kongshko ga èye kong pak twërwa woydê llême. E kjishko ga tjawa parkono shkê dba, tjawa drôno dâw, dli llê wlêk borwa kong wlo. ¿E woyo bomi kong llêmdo?

¹⁰ Pjây omîno lông, ga Sbô omîno bakoe. Tjawa lông pjây Jesús tjlôkwo kjrägaga tjokshko ga tjawa jêk lông pjlo bek, tjawa pogo llêye dret Sbô bokso, nopga bokso bakoe.

¹¹ Miydêmi pjlu ga dataga opshäryê ba wäpaga tjok sorê ga tjawa opshäryono pjây kjlara kjlara tjok eni bakoe.

¹² Pjây poshdunorwa, pjây dbokjrê wlo, pjây wosonkê llêm wlo bakoe. Sbô, e tjwlô ara, ga pjây roke ber lông ba tjok, sök no pjluwo iyado lishko. E kjishko ga pjây lông pjlo beke lororwa bomi kong, Sbô ber sök wopjlu bomi tjok wlo.

¹³ Sbô tjlôkwo roy pjlu li, e nopga î llême. E Sbô î. Ga kuromishko ga tjlôkwo li kjroromi jlôkoyo eni. E kjishko ga tjawa wopjlu Sbô tjok iyado. Tjlôkwo li kjroromi kjishko ga pjây kjlopswara beno wotjlik oblê.

¹⁴ Pjây shduna bomi pjeyoga eshko so lirê. Sbô tjlôkwo kjrägaga tîno beno tjeng Cristo Jesús tjok lông Judea kjokyo li shdungga ba pjeyoga judiôga obi lirê eni bakoe.

¹⁵ Judiôga ère, e Tjlapga Jesús zrôga, Sbô tjlôkwo lagaga tek dênashko so li zrôga bakoe. Tjawara ichara lok to kjok shto oblê. Sbô wopjlu ba tjok lok llême. Epga lông nopga uunkong wloyo.

¹⁶ Tjawa tjlē woydë nopga judío llëm wleniyo kong, döya Sbörë wloshko ga tjawa ichara lok ba shäryë llëme. Eni ga llëbo owa shärye lok jek këgong këgong. E kjishko ga Sbö iirkë ara ba kong, ga epga shdüya dörorë.

Pablo jek woydë Tesalónica kjokyo obi

¹⁷ Pjeyoga, tjawa opshino jek bomi zlong bäng dwayo dbar kjwöbö ga shji ëng ik llëm, gueniyo pjäy woyotjlinwa ara. Ga pjäy inwa woydë ara kjishko ga tjawa dröno ara jek bomi ik wlo.

¹⁸ Tjawa wotjliño jek bomi ik lororwa. Tja Pablo, tja jek bomi ik loror pjloböso, gueniyo tja sona Ärë.

¹⁹ Tjawa löng Tjlapga Jesús tjwe iröng obi li koshë löng wopjluë. Eshko ga tjawa lan wopjluë bomi kjishko ba tjok, tjlökwö lororwa bomi kong li kjroromi jlökoyo kjishko.

²⁰ Jlökyo ga bomi kjishko ga tjawa löng wopjluë, woowa llëme.

3

Timoteo öör ba ik

¹⁻² Eni ga pjäy roy tjwe koshërwa woydë ameshko ga Timoteo ichororwa jek bomi ik, ga tjawara beno tjeng Atenas kjokyo tjoksa. Timoteo, e bi kjlara, e parkë shäng Sbö kong, Cristo roy pjluë oba kong borwa tjok. Ichororwa jek bomi kjimté, pjäy mär Jesús go jek këgong wlo,

³ llëbo tjwe kjang bomi kongshko ga pjäy wotjlik Jesús rayë llëm wlo. Shji shdungoba song eni, e miydëmi löng pjluë.

⁴ Tjawa löng bomi tjok obishko ga llëbo wen tjwe bi kong owa ara lororwa bomi kong. Ga miydëmi ga shäryono eni.

⁵ E kjishko ga llëye koshoror ame, ga tja no ichono bomi ik, pjäy mär löng Jesús gore iya wlo. Pjäy woyotjlin ara, pjäy jyäpgwara Ärë ga pak shäryororwa li beno tjwlo ame, e bangkjrotë.

⁶ Gueniyo ga Timoteo tek shrono shäng iröng obishko ga pjäy roy söra pjluë. Pjäy mär löng Jesús go iyado le. Pjäy ëng woydë ara kar kar le. Tjawa woyotjliimi, woydëmi löng iyado le. Tjawa imi woydë ara, pjäy inwa woydë sorë ga eni le bakoe.

⁷ Pjeyoga, llëbo wen borwa kong owa ara. Gueniyo ga tjawa ber löng wopjluë, pjäy mär löng Jesús go li roy shrono borwa kong kjishko.

⁸ Pjäy mär löng Tjlapga Jesús go jlökoyo li roy kurorwa. E kjishko ga tjawa beno löng wopjluë anmoyö.

⁹ Tjawa wopjluë Sbö tjok ara bomi kjishko. Tjawa syöshtë Sbö kong bomi kjishkoshko ga tjawa wopjluë erä.

¹⁰ Shkë dba ga rokërwa ba kong ga tjawa kjimte äär bomi ik obi wlo, pjäy kjimterwa mär Jesús go jek këgong wlo bakoe.

¹¹⁻¹³ Woydërwa ga bi Data Sbö, bi Tjlapga Jesús, tjawa kjimte äär bomi ik wlo. Rokërwa Tjlapga kong ga pjäy kjimte ëng woydë ara kar kar jek këgong, pjäy kjimte oblë woydë ara, pjäy woydërwa sorë ga eni, pjäy ie ber löng wokjang jek këgong, pjäy jek löng pjlo bek wlo, Tjlapga Jesús tjwe iröng ba nopga iak beno tjeng dboy Sbö kong li tjokshko ga pjäy pogo llëye dret bi Data Sbö bokso wlo. Rokërwa uunkong eni.

4

Shji jek sorë, Sbö ber wopjluë bi tjok wlo

¹ Era eni ga pjeýoga, tjawa ichara Tjlapga Jesúsde tjłkwo lë bomi kong kjrina obi. Dënashko ga pjây pinorwa jëk sorë, Sbö ber wopjłú bomi tjok wlo, ga shäryëmi lóng eni. Gueniyo ga rokërwa bomi kong ga shäryëmi eni jek këgong këgong anmoyö.

² Miydëmi pjłú ga tjłkwo lororwa bomi kongshko ga tjawa ichaga Tjlapga Jesúsde.

³ Llëye woyde Sbörë li, e eni: Pjây jëk lóng pjlo bek ba bokso İyado; shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme;

⁴ llëbo owa shäryëy bi doyo om go li go llëme; pjây opdë yötso, pjlo bek dey;

⁵ nopga Sbö miydë llëm wleniyo söya ba wotjłik owa lirë, llëbo owa shäryë ba doyo go, gueniyo shji omshäryë baıya dik llëme.

⁶ Shji shdüya Sbörë jlökoyo llëbo ëre kjışko. E lororwa bomi kong tjän. E kjışko ga llëbo shäryëy eni oblë kong llëm, ëye jyäpgwëy, llëbo owa shäryë wlo llëm bakoe.

⁷ Shji rokara Sbörë, shji ber lóng llëbo bëy shäryë wlo, shji ber lóng llëbo owa shäryë wlo llëme.

⁸ Eni ga ëye tjłkwo ëre kjrë woydë llëm ga llëbo owa shärye shäng nopga kong llëm, shärye shäng Sbö kong. Sbö Sëya twaga bomi kong li, Sbö li e.

⁹ Pjây pına Sbörë om go ëng woydë ara kar kar, epenga dö wleni. Eni kuzong ga llëbo tërwa bomi kong kjibokwo go e kjışko llëno llëme.

¹⁰ Shäryëmi lóng eni pjeýoga lóng Macedonia kjokyo uunkong li tjok. Pjeýoga, rokërwa bomi kong ga shäryozı eni jek këgong këgong anmoyö.

¹¹⁻¹² Pjây parkos wlëp bomi orkwo om go go, oblë barwëmi llëm wlo. Pjây mär oblë go llëm, pjây mär bomi pak om go li go shara, lororwa bomi kong sorë li eni. Shäryozı eni, pjây bangkjre nopga oblëre wlo.

Tjlapga Jesús tje iröng obi dbaryo

¹³ Pjeýoga, no shinmotkono irgo ga llëye wen ba tjok dö li woydërwa ga miydëmi. Èye wolonoshko ga pjây ber lóng woydë, nopga llëbo koshë lóng llëm wleniyo dik llëme.

¹⁴ Miydëy pjłú ga Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi. E kjışko ga miydëy ga ëye mär lóng Jesús go ga wolono ga woshre Sbörë Jesús tjok eni bakoe.

¹⁵ E kjışko ga lërwa bomi kong ga Tjlapga Jesús tje iröng obishko ga shji lóng së obi li jem wolono tjeng li bäm go llëme. Tjłkwo ëre laga Tjlapga Jesúsde.

¹⁶ Eshko ga Tjlapga Jesús om go li ter tje kjok dogo dwayo, ga öö le jlökoyo, bi ichoklo. Eshko ga ba parkaga kjok dogo so kägäyo li tjłë. Sbö wli, e pjłukyo kuy bakoe. Eshko ga ëye tönö beno tjeng Cristo tjok, ga wolono tjeng ga woshre bäm go.

¹⁷ E irgo ga shji beno lóng së li, shji söya jem ba tjok pjäng sho roshko, ga shji ëng dowlëk Tjlapga li tjok eshko. Eshko jek lëkong ga shji ber lóng ba tjok.

¹⁸ Tjłkwo ëre lözı ëng kong, pjây wokjang wlo.

5

¹ Pjeýoga, llëbo ëre shäryë llono, kjok orë, e tërwa bomi kong llëno llëme.

² Miydëmi pjłú ga Tjlapga Jesús, e tje, koshëy lóng llëmshko, oba tje lürkë shkë wleni.

³ «Shji lóng pjłú» lëbashko ga ba pjikklo li tje eshko, walë wloshko döro ga shara swlorë wleni. Eshko ga ëye dăr kjlara llëme.

⁴ Pjeyoga, nopga tjwe llëbo lÿyotkëshko ga shji wlëya lÿng «!lë!» lëy. Gueniyo pjây lÿng kjok ro sÿ roy wleni llëme. E kjÿshko ga Tjlapga li tjweshko ga pjây wlëya lÿng «!lë!» lëmi eni llëme.

⁵ Pjây dba so, shji shkë so llëme.

⁶ E kjÿshko ga e woyotjlÿmi lÿng ÿyado. Nopga oblë omwoyotjlÿk llëm, lÿng pë wleni. Gueniyo pjây opshäryë eni llëme. Woyde ga shji lÿng sjëk ÿyado. Llëbo shäryëyshko ga woyde ga woyotjlÿy yÿtso guing.

⁷ Ëye pë ga pë shkë. Ëye nelÿtkë ä ga nelÿtkë shkë.

⁸ Gueniyo shji dba so ëre, woyde ga shji llëbo shäryë ga woyotjlÿy yÿtso guing. Shji mär Jesús go, nopga woydëy ara bakoe. Shäryëy eni, shji opwlikë wlo, ëngkjwagaga opwlikë ba worbu wlikoklo go wleni. Shji döya Sbörë llono, e koshojdë. Shäryëy eni, shji opwlikë wlo, ëngkjwagaga opwlikë ba kä wlikoklo go wleni.

⁹ Shji kjrara Sbörë, shji döya Tjlapga Jesucristorë wlo, shji shdüya wlo llëme.

¹⁰ Jesucristo wolono bi kjÿshko. E kjÿshko ga tjwe irÿng obishko ga shji wolono tjeng li, shji lÿng së obi li, shji söya uunkong ber tjeng ba tjok ÿyado wlo.

¹¹ E kjÿshko ga pjây ëng kjimtos kar kar, pjây wokjankë jek këgong këgong wlo, tek shäryëmi lÿng sorë ga eni.

Jesús tjlökwo kfragaga jëk ëng tjok sorë

¹²⁻¹³ Pjeyoga, nopga kjrara Tjlapga Jesúsde parkë bomi tjrëko wlo. Epga, e bomi kägäyo, bomi poshdungga bakoe. Lÿng parkë ara. E kjÿshko ga bangkjrozÿ, tjwlo ara lozÿ, woydozÿ ara bakoe. Pjây lÿng wopjlú ëng tjok kar kare.

¹⁴ Rokërwa bomi kong ga nopga parkë woydë llëm lÿng li poshdüzÿ jlökoyo. Nopga kjimtakö li kjimtozÿa. Nopga wosong li kjimtozÿ, wokjankë wlo. Pjây kwleya oblë kjimté maling llëme.

¹⁵ Pjây sjëke. Llëbo owa shäryëba bomi kongshko ga pjây omshäryë ba kong eni llëme. Pjây llëbo shäryos pjlú ëng kong ÿyado, shäryozÿ oblë kong eni bakoe.

¹⁶ Pjây lÿng wopjlú ÿyado.

¹⁷ Pjây syöshhtë Sbö kong kjok orë pogo.

¹⁸ Pjây wopjlú Sbö tjok llëbo uunkong kjÿshko. Woyde Sbörë ga ëye tÿno beno tjeng Cristo Jesús tjok ga omshäryë eni.

¹⁹ Sbö Sëya pak li, e söy llëme.

²⁰ «Tjlökwo lara Sbö Sëyarë bor kong li lër bomi kong» le ërëshko ga kuy llëme lëy llëme.

²¹ E kuzÿ, woyotjlÿzÿ yÿtso dey. E irgo ga tjlökwo li bek wleni ga e kjromirë,

²² gueniyo tjlökwo li owa wleni ga e kjrëy llëme.

²³ Shji lÿng wlëp laga Sbörë. Ga woydërwa ga pjây ie Sbörë om go ber tjeng dboy ba kong, pjây jëk lÿng pjlö bek ba bokso wlo. Ga bomi sëya, bomi wotjlÿk, bomi doyo, e de yÿtso, bi Tjlapga Jesucristo tjwe irÿng obi dbaryoshko ga pjây pogo llëye dret ba bokso wlo.

²⁴ Pjây rokara Sbörë, ga pjây raye llëme. Shärye eni e kjÿshko.

Kjibokwo pjirzlong

²⁵ Pjeyoga, pjây syöshhtë Sbö kong borwa kjÿshko.

²⁶ Pjây woydërwa ara. Eni ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjlúe.

²⁷ Rokër bomi kong ga kjibokwo ëre lëmi pjeyoga uunkong kong. Woyde Tjlapga Jesúsde eni.

²⁸ Rokër Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjĩshko ga pjãy kjimte ara.

Segunda Carta a los Tesalonicenses

Kjibokwo ère tara Pablorè Tesalónica sopga kong Kjibokwo ère sorè

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbò tjlòkwo laga Jesús äska wleniyo. Jesús wolono, ga woshrra Sbörè iröng obi irgo ga to jem kjok dogo. Eshko ga tjlè ba tjlòkwo kjrägaga kong ga llono ga tjwe iröng obi le. Tesalónica kjokyo ga no kjone kjone to löng tjlè ga Jesús shrono shäng iröng obi tjän, e kjïshko epga parkè ame ga pjluè le eni. Kuya lok ga Jesús tjlòkwo kjrägaga löng eshko li kjone kjone omtjlòkwo kjrono, ga parkono lok ame.

E kjïshko ga kjibokwo ère tara Pablorè ba kong, llèbo ère llgweya wlo, Jesús tjwe iröng obi sorè li miyde lok wlo. Jesús tjwayde iröng llèm obi li tara ba kong. Bäm go ga domer tjwe kjlara obi Ä dbo li tjok, ga nopga jyäpge ara li tara ba kong. Jesús tjwe iröng obishko ga èye mär löng Jesús go llèm li shdüya kjang li tara ba kong. Ga epga ichara ber löng parkè, Jesús shrono iröng obi guing.

Dénashko ga kjibokwo ichara Pablorè epga kong kjwara. Ère tjok ga kjwo pjök.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorè, Silvano, * Timoteo tjok.

Jesús tjlòkwo kjrägaga löng Tesalónica kjokyo, kjibokwo ère ichërwa jek bomi kong. Pjäy Data Sbò nopga, pjäy Tjlapga Jesucristo nopga bakoe.

² Rokërwa Data Sbò kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlèp bakoe.

Tjlapga Jesús tjwe iröng obi dbaryo

³⁻⁴ Pjeyoga, pjäy mär Jesucristo go jek kègong, pjäy uunkong èng woydè ara kar kar jek kègong bakoe. E kjïshko ga bëy wlo ga tjawa wopjlú Sbò tjok iyado. Llèbo wen tjwe bomi kong owa ara. Pjäy shdungoba ara. Gueniyo ga pjäy mär ber löng Jesús go iyado, ba tjlòkwo rayèmi llème. E kjïshko ga tjawa lan Sbò tjlòkwo kjrägaga tjok kjok shto oblè oblèshko ga pjäy lanyotkërwa wopjlú.

⁵ Pjäy shdungoba eni kjïshko ga miydèy ga Sbò tjwe no llgweya li, e pjlo beke. Nopga llgweyashko ga pjäy ie Sbörè ber löng ba nopga iyado wlo.

⁶ Bek ga bomi shdunggaga löng li shdüya,

⁷ ga pjäy shdung löng li ie woshtë, tjawa bakoe. Ère shärye Tjlapga Jesúsde wen iök pjè jong ri ri roshko ba parkagaga kjok dogo so dbo ara wleniyo tjok jä.

⁸ Tjwe èye Sbò miydè woydè llèm li, Tjlapga Jesucristo tjlòkwo pjluè li kjrono llèm li, e shdungga.

⁹ Epga, e shdüya iyado, dbuya to pjola Tjlapga Jesús boksho dwayo. Ba dbo kälä ïga lok ame.

¹⁰ Tjlapga li tjwe dbaryo lishko ga e poshrèya ba nopga baiyarè. Eshko ga yèy le lok ba tjlòkwo kjrägaga uunkongdè, pjäy omlè eni bako, tjlòkwo lororwa bomi kong li kjroromi kjïshko.

¹¹ Eni ga tjawa syöshtë iyado bomi kjïshko. Pjäy rokara Sbörè ber ba nopga wlo, ga rokërwa ba kong ga pjäy kjimte jèk pjlo bek, e ber wopjlú bomi tjok

* **1:1 Silvano**, e kowèba **Silas** bakoe.

wlo. Pjây mär Jesús go. E kjîshko ga pjây pak pjîlú shâryë woydë Sbö kong. Eni ga rokërwa ba kong ga pjây kong dbo twe, bomi pak pjîlú li shâryëmi wlo.

¹² Pjây jëk pjîlo bek eni ga bi Tjlapga Jesús ko iëba ber kësbang, tjwlö ara bomi kjîshko. Ga pjây ie ber tjwlö ara bakoe. Llëbo uunkong ëre shâryë bi Sbö wopjîlú li kjîshko, Tjlapga Jesucristo wopjîlú li kjîshko bakoe.

2

Llëbo owa li sogo

¹⁻² Pjeyoga, Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obi, shji töya ber löng ba tjok wlo. Gueniyo kjone kjone tjîlë ga «Tjlapga li shrono iröng tjän» le. Laga Sbö Sëyarë le bomi kong, laga tjawarë le bomi kong, kjibokwo ichaga tjawarë le bomi kong bakoe. Gueniyo jlö lëmi llëm, pjây opshgawë e go llëm bakoe.

³ Pjây jyâpgwëba llë kjîy llëme. Bäm go ga nopga opyë ber Sbö wloyo. E irgo ga Jesús tjwe iröng obi dbaryo li äatë llëm obishko ga llëbo owa sogo li wen tjwe eshko. Weno shäng jer wlo li e.

⁴ E opyë ber Sbö wloyo, llëbo poshrëkoba Sbö wleni li moskwo bakoe. Woyde ga e poshrëydëba döe. Eshko ga opzrëk jek äär ber sök Sbö u jong Jerusalén kjokyo li roshko, ga tjîlë oba kong ga «Sbö li tja» le.

⁵ Tja shäng bomi tjok obishko ga llëbo ëre loror bomi kong. ¿E woyo bomi kong llëmdo?

⁶ Dbar iara Sbörë, llëbo owa sogo li wen wlo. Gueniyo shaga shäng kjlara, ba dbar li äatë llëm obi wopro ga tjwe llëm wlo. Ba shaga li ë miydëmi tjän.

⁷ Sbö moskwoga löng parkë ara tjän, gueniyo ga llëbo owa sogo li wen tjwe llëm, ba shaga li kjara Sbörë guing.

⁸ Eni ga llëbo owa sogo li wen eshko jä. Gueniyo Tjlapga Jesús tjwe iröng obishko ga ba kjamo pjîlukyo go dö ga e pjiya ber drete. Ikoba e goshko ga ba dbo li kësbang anmoyö.

⁹ Llëbo owa sogo li tjweshko ga kong dbo twaga Ärë. Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shârye oblë oblë. Ga oba jyâpgwe e go.

¹⁰⁻¹² Owa shârye llë pogo, nopga pjir tjeng li jyâpgwe e go wlo. Nopga li pjir, tjîlkwo bek li woydara llëm kjîshko. Tjîlkwo li kjrara kjwe ga döktong e go. Gueniyo tjîlkwo bek li kjrara llëme. Llëbo owa shâryara löng wopjîlúe. E kjîshko ga raye Sbörë ga jyâpgwe llëbo owa lirë, tjîlkwo bek llëm li kjre lok wlo, epga ber shdungko wlo.

Shji löng wokjang ÿyado

¹³⁻¹⁴ Pjeyoga, pjây woyde Sbörë ara. Pjây kjrara tek dämärshko, pjây döya wlo. Ga Jesús tjîlkwo roy pjîlú lororwa bomi kong. E go ga pjây rokara Sbörë, ga tjîlkwo bek li kjroromi, ga pjây iara Sbö Sëyarë jëk löng pjîlo bek Sbö bokso. Pjây döra eni, bi Tjlapga Jesucristo tjwlö ara li ber bomi kong bako wlo. E kjîshko ga bëy wlo ga tjawa wopjîlú Sbö tjok ÿyado.

¹⁵ Eni ga pjeyoga, pjây löng wokjang ÿyado. Tjîlkwo lororwa bomi kong li, tjîlkwo tororwa, ichororwa jek bomi kong li, e woyojemi llëme.

¹⁶ Bi Tjlapga Jesucristo, bi Data Sbö, shji woyde lok ara. Ba wopjîlú li kjîshko ga shji ie lok dbokjrë ÿyado, shji wosonké llëm wlo, shji ie ber löng ba koshë wopjîlú wlo bakoe.

¹⁷ Eni ga woydërwa ga pjây ie lok dbokjrë, pjây wosonké llëm wlo, ba tjîlkwo roy pjîlú lëmi ÿyado wlo, llëbo pjîlú li shâryëmi ÿyado wlo bakoe.

3

«Pjāy syōshtë borwa kong» lara Pablorë

¹ Era eni ga pjeyoga, pjāy syōshtë Sbō kong borwa kjīshko, Tjlapga Jesús tjlōkwo roy shdār kjone pogo wlo, tjlōkwo li kjrēba wopjlú wlo bako, pjāy omkjrono sorë ga eni.

² Nopga mār Jesús go uunkong llēme. Kjone kjone owa, wotjlik llēbo shāryë borwa kong owa. E kjīshko ga pjāy syōshtë borwa kjīshko, tjawa dōya Sbōrë ba wloshko dwayo wlo.

³ Gueniyo Tjlapga li, llēye le li shārye eni. Ga pjāy ie ber lōng wokjang ŷyado, pjāy wlike, pjāy lon ber tjeng Ä wloshko llēm wlo.

⁴ Miydërwa ga pjāy kjimte Tjlapga lirë shäng, tjlōkwo lororwa bomi kong li shāryëmi lōng ŷyado, ga rayëmi llēme.

⁵ Woydërwa ga pjāy kjimte Tjlapga lirë oblë woydë ara wlo, shji woyde Sbōrë sorë ga eni, ga pjāy kjimte, llēbo wen bomi kong owashko ga pjāy wokjang wlo, Cristo ĩ dik.

Shji shmi ara llēme

⁶ Pjeyoga, kjone kjone shmi ara lōng bomi tjrëko, tjlōkwo pinorwa bomi kong li kole lōng llēme. Bi Tjlapga Jesucristo ko goshko ga lërwa bomi kong jlōkoyo ga pjāy jëk lok ba tjok llēme.

⁷ Tjawa lōng bomi tjokshko ga tjawa jëktong sorë li miydëmi pjlúe. Bëy wlo ga pjāy jëk eni bakoe. Tjawa lōng bomi tjokshko ga tjawa shmirkono llēme.

⁸ Èye dli uororwa iguing llēme. Tjawa parkono shkë dba, èye barwërwa llēm wlo.

⁹ Pjāy ichororwa borwa kjimtë dbo go kjwe ga pjlúe. Gueniyo shāryororwa eni llēm, tjawa ĩmi wlo, pjāy omshāryë eni bako wlo.

¹⁰ Tjawa lōng bomi tjokshko ga tjawa tjlë bomi kong ga «Èye parkë llēm ga ië llēm bakoe» lërwa eni.

¹¹ Gueniyo roy kurorwa ga pjāy kjone kjone shmi ara, parkë llēm, oblë lanyotke erä.

¹² Tjlapga Jesucristo ko goshko ga nopga lërwa lōng li ichërwa parkë, ba dli tjwlëya lok e go wlo.

¹³ Pjeyoga, pjāy kwleya llēbo pjlú shāryë llēme.

¹⁴ Èye kjibokwo tororwa bomi kong ère kolë llēm ga pjāy jëk lok ba tjok ame, epga lökkjrë e go wlo.

¹⁵ Gueniyo iëmi ber bomi moskwo llēm, poshdüzĭ bomi kjlara wleni.

Kjibokwo pjirzlong

¹⁶ Shji lōng wlëp laga Tjlapgarë. Eni ga woydërwa ga Tjlapga om go li ber lōng bomi tjok ŷyado, ga pjāy ie ber lōng wlëp, llë pogo wen tjwe bomi kong gueniyo.

¹⁷ Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong ère tër bomi kong bor orkwo om go go shara. Kjibokwo ichër ë kongshko ga tja sgara ba të jüni.

¹⁸ Rokër Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjīshko ga pjāy uunkong kjimte ara.

Primera Carta a Timoteo **Kjibokwo ère tara Pablorè Timoteo kong** **Kjibokwo ère sorè**

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Timoteo. E data Grecia so, mekè judío. Dëna mite obishko ga sök Listra kjokyo. Eshko ga Jesús roy pjlú lara Pablorèshko ga tjlökwö kjrara. E irgo ga e kjrara Pablorè beno shäng parkè ba tjok, tak pjang Hechos 16.1-4 go sorè li eni. E irgo ga parkono ara Jesús roy pjlú lè kjok shto oblè oblè.

Pjlara ga parkè shäng Éfeso kjokyo, Jesús tjlökwö kjragera löng eshko li kägäyo. Sök eshkoshko ga kjibokwo ère tara Pablorè ba kong. Woyde ga Jesús tjlökwö kjragera kägäyoga parkè sorè li tara ba kong. Nopga wlëy pak oblè oblè shäryè sorè li tara ba kong. Llëbo owa shärye Jesús tjlökwö kjragera löng eshkorè li llgweya sorè li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorè. Sbö, e bi döga. Koshëylöng li, e Cristo Jesús. Tja kjrara, ichara lok ber ba tjlökwö roy laga Cristo Jesús äska.

² Timoteo, kjibokwo ère ichër jek bop kong. Pja mär Cristo Jesús go, pinor bop kong sorè li eni. E kjishko ga pja bor wa wleni.

Rokër Data Sbö kong, bi Tjlapga Cristo Jesús kong ga ba wopjlú li kjishko ga pja kjimte lok ara, pja songe le iyado, pja ie lok ber shäng wlëp bakoe.

Nopga oba ping tjlökwö bek llëm li go wleniyo

³⁻⁴ Éfeso kjokyo ga kjong kjong löng oba ping tjlökwö bek llëm li go. Tja jek öör Macedonia kjokyo shko ga pja rokoror ber sök Éfeso kjokyo wlo. Pja ichoror tjlä nopga löng eshko li kong ga «Tjölkwö bek llëm li lëy ame. Llëbo weno tjlapgaga tek dënashko so kong li lëy ame. E jyö bakoe. Ga pjäy kjlara kjlara tjëyo kjone dey li, lëy ga pjir llëme. E kjishko ga e lanyotkëy ame. E lanyotkoromi ga oba ënglë kar kar erä. Woyde Sbörè ga shji mär ba go shara, shji ber löng ba pak li shäryè wlo.»

⁵ Pja ichoror eni, shji Jesús tjlökwö kjragera ëng woydè ara kar kar wlo. Shji ëng woydè wlo ga woyde ga llëye owa woyotjlÿ llëm, llëbo pjlú miydëy li shäryèy eni, shji mär Jesús go jlökwö bakoe.

⁶ Kjong kjong omshäryè löng ame. Llëbo tjwlö llëm li lanyotke beno löng eröe.

⁷ Opyè woydè ber löng no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdè li go. Le löng jlö wleni, gueniyo jlökwö ga llëye le löng li, e llè loklo miyde löng llëme.

⁸ Miydëy pjlú ga kjok llgwekklo li, e pjlúe. Gueniyo llëno wlo, woyde ga miydëy pjlú guing.

⁹ Kjok llgwekklo li, e twara Sbörè beno oba jëk löng pjlo bëy li llgwekklo llëm, e twara beno oba jëk löng llëbo owa shäryè li llgwekklo. E beno ëye kjok llgwekklo kolè llëm li llgwekklo, ëye llëbo owa shäryako llëm li miydëy pjlú gueniyo shärye enido li llgwekklo, ëye, ba kong ga Sbö tjwlö llëm li llgwekklo, ëye owa shärye enido li llgwekklo, ëye Sbö kolè llëm li llgwekklo, ëye Sbö bangkjrè llëm li llgwekklo, ëye ba data, ba mekè zrök li llgwekklo, ëye no oblè zrök li llgwekklo,

¹⁰ eye pë no orkwosmono ba tjok llëm tjok li llgwekklo, domer pë domer oblë tjok li llgwekklo, eye no shak ga soyneya oblë kong ä li llgwekklo, eye jyörkë ä li llgwekklo, eye tjlë jlökoyo gueniyo oblë jyöyotke shdungoba wlo ä li llgwekklo bakoe. Shärye enishko ga tjlökwo bek li shäryayde löng llëme.

¹¹ Tja kjrara, ichara Sbörë ba tjlökwo roy pjlu lö oba kong. Sbö, e wopjluë.

Pablo kjimtara Tjlapgarë ara

¹²⁻¹³ Dënashko ga Sbö läywër shäng owa, ba tjlökwo kjrägaga irpjan shäng, llëbo owa shäryër ba kong wlo. Gueniyo eshko ga tja songe lara Sbörë, llëye shäryër shäng li owa miydoror shäng llëm kjishko, ba tjlökwo kjrotë llëm obi kjishko bakoe. Eni ëmdë ga tja ina bi pjluo Cristo Jesúsde ga parkaga pjlu wleniyo, ga tja iara beno shäng ba parkaga shara, tja kong dbo twara shäryër wlo. E kjishko ga tja wopjlu ba tjok.

¹⁴ Tjlapga wopjlu li kjishko ga tja kjimtara ara anmoyö. Tja töna beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga tja iara beno shäng mär ba go, ga tja iara oblë woyde ara baiya dik.

¹⁵ «Cristo Jesús öör kjok ëre kjing go nopga owa li döga» läba eni iyadoo. E eni jlöe. Tjlökwo ëre kjrako. Tjara llëbo owa shäryono ara, oba uunkong kjinmo.

¹⁶ Tja owa anmoyö kjishko ga tja songe lara Sbörë, ga tja kjimtara, iya nopga mär löng ba go lirë wlo. E go ga miyde lok ga Jesucristo, e iirkë bi kong mäling llëm, ga ëye omtjlökwo kjrë ga kjimte, ga ie ber löng së iyado ba tjok bakoe.

¹⁷ E kjishko ga Sbö, e poshrëy, iëy ber kësbang, tjwlo ara iyado. Bi pjluo sök iyado, wolon llëm, igöy llëm, Sbö kjaraso li e. Ber eni.

¹⁸ Timoteo, pja bor wa wleni. Dënashko ga pja parkë Sbö kong sorë lara Sbörë bi pjeyoga kjone kjone kong, ga epga omlono bi kong. Tjlökwo lër bop kong shäryëp wlo li ëre, e lër bop kong, pak lara lok tek dënashko li shäryëp pjlu anmoyö wlo.

¹⁹ Eni ga pja mär shäng Jesús go jlökoyo, ga llëbo pjlu miydëp li shäryëp eni. Kjone kjone omshäryono eni llëme. E kjishko ga epga jëk Sbö tjok ame.

²⁰ Himeneo omshäryono eni, Alejandro bakoe. E kjishko ga ioror beno tjeng Ä wloshko. E goshko ga opping bi Sbö, e läywe owa ame wlo.

2

Shji syöshtë sorë

¹ Bäm go ga rokër bop kong ga pja syöshtos Sbö kong nopga uunkong kjishko. Rokos ba kong ga epga kjimte wlo. Ga llëbo pjlu shäryara li kjishko ga pja tjlë ba kong ga «Tja wopjlu bop tjok» lëp ba kong eni.

² Pja syöshtë pjluuga kjishko, no ichagaga kjishko bako, shji ber löng wlëp wlo, shji barwe lok llëm wlo bakoe. Eni ga Sbö poshrëy ga pjlu, llëye woyde Sbörë li shäryëy ga pjlu bakoe.

³ Shji syöshtë eni, e pjluë. Shäryëy eni ga Sbö bi döga ber wopjlu bi tjok.

⁴ Woyde ga nopga där uunkong. Woyde ga tjlökwo bek li miyde lok wëjë bakoe. Tjlökwo bek li, e eni:

⁵ Sbö, e kjaraso; bi iaga ber löng wlëp Sbö tjok li, e kjaraso bakoe; domer Cristo Jesús li e;

⁶ e optwono wolono, ber nopga uunkong potjwlëkklo wlo, epga där wlo. Tjlökwo ëre dbaryo iara Sbörë beno li öötong tjän.

⁷ E kjishko ga tja ichara ba roy shdök, tja iara beno shäng ba tjlökwo roy laga Jesús äska. Tja shäng jyörkë llëme. Tja tjlë shäng beke. Tja ichara tjlökwo bek

li roy lë nopga judío llëm wleniyo kong, shji mär Jesús go sorë li lër ba kong bakoe.

⁸ Woydër ga nopga löng kjok kjwang jk Kong syöshtë Sbö kong. Gueniyo ga orkwo pyong syöshtë wloshko ga woydër ga wotjlik bëy, iirkë ë kong llëm, ëng dboryë kar kar iir go llëm bakoe.

⁹ Walëga, e woydër ga shwong pjung pjlo bek, yötso. Wotjlik doyë, opyë shäng oba bokso wolësowa anmoyö, iya domergarë wlo ga owa. Opyë ber wolësowa wlo le ga käkzong poshärye ara anmoyö, dbur sho shöyïör pje ara, shwong tjwlo ara wleniyo pjüya ga owa.

¹⁰ Opyë ber wolësowa wlo ga woydër ga llëbo pjlu shäryayde dey. Walëga Sbö poshrëga le ga woyde ga wotjlik eni.

¹¹ Eye shäng Sbö tjlokwo roy lëshko ga woyde ga kuya walëgarë löng kjing, dborye lok llëme.

¹² Nopga ëng töno löng Sbö tjlokwo roy lë ëng kongshko ga walëga ichër domerga ping llëme. Domerga ichaga ber walërë llëme. E kjishko ga woydër ga kuya walëgarë löng kjing erä.

¹³ Adán, e shäryara Sbörë häm go. Eva, e shäryara ba irgo.

¹⁴ Jyäpgwara Ärë li, e Adán llëme. Evara jyäpgwara, ga llëbo owa shäryara.

¹⁵ Gueniyo walëga, e döya wlo jlöe. Gueniyo ga iara beno wapa weng wlo, wapa dë wlo. Woyde ga mär Sbö go, oba woydë pjlu, jëk löng pjlo bek Sbö bokso, ikoba pjlu wlo. Shärye lok enira där.

3

Jesús tjlokwo kjruga kägäyoga

¹ Oba tjlä ga «Eye wotjlik opyë ber sök Jesús tjlokwo kjruga kägäyo ga wotjlik llëbo shäryë pjlu» lëba eni. E eni jlöe. Tjlokwo ëre kjrako.

² Eni ga ëye pak ëre shäryë wlo ga woyde ga e llëbo owa shäryono lëba ga äe. Woyde ga boy kjlaraso. Woyde ga llëbo shärye ga woyotjliya yötso guing, jëk shäng yötso, pjlo bek, bangkjreba wlo. Woyde ga ëbo tjwe ba shwoy ga wlokjre sök wopjlu iyado. Woyde ga oba ping pjlu wleniyo.

³ Woyde ga nelötkë ä wleniyo llëm, ëngkjwë ä wleniyo llëm bakoe. Woyde ga shäng wopjlu wleniyo, ëng dboryë oblë tjok ä wleniyo llëm, dbur siyo llëm wleniyo bakoe.

⁴ Woyde ga ba pjeyoga löng ushko li de sök pjlo bek. Woyde ga e kole, bangkjre ba wapgarë pjluë.

⁵ ¿Shärye ba ushko eni llëm ga Sbö tjlokwo kjruga de sorëro?

⁶ Jesús tjlokwo kjruga löng kjwlë jä wleniyora, e iëy ber no kägäyo wlo llëme. Llëm ga ioroy wleni ga wotjlik owa kjwe, «Tja tjwlo ara» le ba pjluhko Ä dik, ga ber shdungko bakoe.

⁷ Woyde Ärë ga Sbö tjlokwo iëba ber tjwlo llëme. E kjishko ga woyde Sbörë ga tjlokwo kjruga kägäyo li, e bangkjre tjlokwo kjruga löng wleniyo lirë bako, lanyotke lok owa ga ä wlo, Sbö tjlokwo iëba ber tjwlo ara wlo.

Jesús tjlokwo kjruga kägäyo kjimtaga

⁸ Woyde ga Jesús tjlokwo kjruga kägäyo li kjimtagaga ber löng eni bakoe. Woyde ga jëk löng pjlo bek, bangkjreba wlo. Woyde ga tjlä bëy wleniyo, nelötkë ä wleniyo llëm, dbur shak jyö go ä wleniyo llëm bakoe.

⁹ Woyde ga tjlokwo pina Sbörë bi kong li, e söya lok jlökoyo, jëk e go. Woyde ga llëbo pjlu miyde li shärye eni iyado bakoe.

¹⁰ Woyde ga tjl̄y bām go guing. Īnoy ga ll̄eye owa shārye ll̄ēm ga ber tjl̄okwo kjruga kägāyo kjimtaga eshko jā.

¹¹ Woyde ga walēga ber lōng eni bakoe. Woyde ga j̄ek lōng p̄jlo bek, bangkjrēba wlo. Woyde ga no lāywe owa ā wleniyo ll̄ēme. Woyde ga ll̄ēbo shārye ga woyotjl̄īya yōtso guing wleniyo. Woyde ga ll̄eye le ē kong ga shārye eni wleniyo bakoe.

¹² Tjl̄okwo kjruga kägāyo kjimtaga li, e woyde ga boy k̄jlaraso. Woyde ga ba wapga, ba pjeyoga lōng ba ushko li, e de sōk p̄jlo bek.

¹³ Ll̄ēbo p̄jlū shāryara ba pakshko ga iēba ber t̄jwlō ara. Eni ga shji mār Cristo Jesús go sorē le oba kong, ga ll̄eye bangkjre ll̄ēme.

Jesús tjl̄okwo, e t̄jwlō ara anmoyō

¹⁴⁻¹⁵ Tja wot̄jlik jek bop ik maling, gueniyo tja jek llono miydēr ll̄ēme. E kj̄ishko ga tja jek āār maling ll̄ēm wleni ga kjibokwo ēre t̄ēr, ichēr jek bop kong, woyde Sbōrē ga ba wapga j̄ek sorē li miyd̄ep kjibokwo ēre go wlo. Shji Jesús tjl̄okwo kjruga, shji Sbō wapga. Sbō sōk ĩyado. Ga ba tjl̄okwo bek li, e twara beno bi kong, sōy wlo, e jl̄ōe l̄ēy obl̄ē kong wlo bakoe.

¹⁶ Ba tjl̄okwo jnena Sbōrē li, e pina bi kong. Tjl̄okwo ēre t̄jwlō ara anmoyō jl̄okoyo. Ēre eni:

Jesucristo, e weno shāng kjok ēre kjing go so no kjoyoe.

E beno p̄jlo bek Sbō bokso li pina Sbō Sēyarē oba kong.

E ĩna Sbō parkagaga kjok dogo sorē.

Roy laraba t̄jēyoga obl̄ē obl̄ē kong kjok kjwang j̄ikong.

Tjl̄okwo kjaraba kjok ēre kjing go.

Ga sōra Sbōrē to jem kjok dogo.

4

Tjl̄okwo bek ll̄ēme

¹ Sbō Sēya t̄jl̄ē bi kong wēl̄ē ga «Dbar t̄jwe kjwara ga kjone kjone, tjl̄okwo pimi lōng li, e sōya lok ame. Eshko ga jyāpgwe Ā sēyagarē, ga sēya li tjl̄okwo kjradye shara» le.

² Tjl̄okwo owa li, e laga nopga jyō ā wleniyorē. Ll̄ēbo owa shārye lokshko ga bango ba kong ame.

³ Epga t̄jl̄ē ga «Shji orkwosmok ga owa» le eni, «Dli, e uako uunkong ll̄ēme» le eni bakoe. Eshko ga jyōrkonoē. Dli ll̄ē pogo, e iara Sbōrē beno uēy wlo. Ga shji tjl̄okwo bek li kjruga, dli ll̄ē uēyshko ga woyde Sbōrē ga shji syōshtē ba kong, t̄jl̄ē ba kong ga «Tjawa kong dli tworop ēre. Tjawa ber wop̄jlū bop tjok e kj̄ishko» l̄ēy eni.

⁴⁻⁵ Ll̄ēbo uunkong shāryara Sbōrē li, e p̄jlū, Sbō tjl̄okwo tak beno pjang eni kj̄ishko, dli li syōyoshtoroy kj̄ishko bakoe. Eni kuzong ga «E uako ll̄ēme» l̄ēy ll̄ēme. Woyde Sbōrē ga uēy, shji wop̄jlū ba tjok dli li kj̄ishko.

Timoteo poshduna Pablorē

⁶ Bi pjeyoga Jesús tjl̄okwo kjruga li, e p̄is tjl̄okwo ēre go. Eni ga pja ber Cristo Jesús parkaga p̄jlū wleniyo, ga pja opping jek k̄ēgong k̄ēgong tjl̄okwo bek sōp shāng li goshko.

⁷ Ll̄ēbo weno t̄jlapgaga tek d̄ēnashko so kong, shji kjimte Sbō kolē ll̄ēm wleniyo, t̄jwlō ll̄ēm wleniyo, e lāywēba bop kongshko ga tjl̄okwo kup ll̄ēme. Pja drōn ēē, pja opsguē j̄ek shāng p̄jlo bek Sbō bokso wlo dey.

⁸ Shji drön ëë, bi doyo iëy ber kjlo kjang wlo, e ber bi kong pjlú jlökoyo. Eni gueniyo ga shji jëk shäng pjlo bek Sbö bokso, e tjwlö e kjinmo anmoyö. Shäryëy eni ga shji kjimte kjok ëre kjing goshko, ga shji to ber löng Sbö tjokshko ga shji kjimte eshko bakoe.

⁹ Lëba eni li, e eni jlöe. Tjlökwo ëre kjrako.

¹⁰ E kjishko ga shji parkë drön ara. Sbö sök iyado, no döga li e, ga ëye mär ba go ga döya uunkong. E kjishko ga shji löng ba koshö.

¹¹ Pja to shäng oba ping tjlökwö ëre go, ga ichos ba shäryë.

¹² «Pja mite jä. Tjlökwo lëp borwa kong llëm e kjishko» lëba bop kongshko ga kolëp llëme. Pja tjlökwö lëp pjlú, pja jëk pjlo bek, oblë woydos pjlú, pja mär Sbö go, llëbo owa shäryëp llëm bakoe. Shäryos eni, İya Jesús tjlökwö kjrägaga löng lirë wlo, epga omshäryë bopoya dik wlo.

¹³ Tja äätë llëm obi wopro ga pja ber shäng Sbö tjlökwö buk li lë oba kong, oba pim tjlökwö li go, dbokjrë wlo, ga poshdum bakoe.

¹⁴ Dënashko ga pja parkë Sbö kong sorë li lara Sbörë bi pjeyoga kjone kjone kong, ga epga omlono borwa kong. E irgo ga tjlapgaga Jesús tjlökwö kjräga kägäyo orkwö iono lok bop dlu kjing go, pja ber shäng dboy Sbö kong wlo, ga pja kong kjok miydë twara Sbörë, pak li shäryëp ba kong wlo. Eni ga kjok miydë twara bop kong li go ga pak twara bop kong li shäryos İyado.

¹⁵ Tjlökwo ëre woyotjlip ara, shäryëp yötso, pja jëk shäng ba shäryë jek këgong këgong İkoba uunkong wlo.

¹⁶ Pja jëk pjlo bek, oba pim tjlökwö bek li go eröe. Pja opdos yötso, e shäryëp wlo, ga rayëp llëme. Enira pja där, oba bop kuga li, e där bakoe.

5

Shji opshäryë ëng tjok sorë

¹ Tjlapga këkboga, e llëbo owa shäryono ga wlöy kjang llëm, poshdüs yötso dey, bop data wleni. Domerga luyo bop dorko anmoyöra, pja opshäryë bop lëmga tjok sorë ga pja opshäryos ba tjok eni bakoe.

² Walëga këkbogara, pja opshäryë bop mekë tjok sorë ga pja opshäryos ba tjok eni bakoe. Walëga luyo bop dorko anmoyöra, pja opshäryë bop dorga tjok sorë ga pja opshäryos ba tjok eni bakoe. Pja wotjlik llëbo owa shäryë ba tjok sira llëme.

³ Syäpgara, kjimtaga ërë llëm wleniyo ga kjimtozong.

⁴ Gueniyo ga wapga, tjërga tjok wleni ga kjimtaga ber epgarë. Sbö bokso ga bek li e. Epga, e kuna tek chilawa dwayo öötong këskëse. Era ba mekë, ba jtëtë beno syä li, e kjimtaga ber epgarë shara.

⁵ Syä jlökoyo, kjimtaga ërë llëm wleniyo ga e mär ber Sbö go eröe. Ber shäng syöshhtë ba kong shkë dba, kjimte wlo.

⁶ Gueniyo syä, e wotjlik Sbö llëm, to shäng llëye wen ba pjlúshko li shäryë wleni ga e tjwlö ame, no wolono buk wleni. Era kjimtako llëme.

⁷ Tjlökwo ëre los Jesús tjlökwö kjrägaga kong, llëbo shäryara lok owa lëba ga ä wlo.

⁸ Eye ba pjeyoga löng ba ushko li kjimtä llëm ga tjlökwö kjrara li, e shärye shäng llëme. Sbö tjlökwö kjrägaga llëm löng li ëmdë ga ba pjeyoga, e kjimte.

⁹⁻¹⁰ Jesús tjlökwö kjrägaga kjimtäy wlo li, e ko tëy kjibokwo go. Syäpga, e ko tëy kjibokwo e go wlo ga woyde ga lu pjloglo sak tjer (60) jem lëkong eröe. Woyde ga öör sök ba lanma tjok pjlo beke. Woyde ga llëbo pjlú shärye oblë kong ara, ba wapga kuna pjlo bek, eye tjwe ba shwoy ga wlokjre sök wopjlú,

Jesús tjlökwo kjrágaga äär ba ushko ga dreglo shkwe ber wopjlu wlo, no song wleniyo kjimte, parkë oblə kong ara bakoe. Woyde ga miydëba e go. Syäpga eniyo ko toydë pjang kjibokwo li go.

11-12 Gueniyo ga syäpga mite obira ko tako pjang kjibokwo li go wlo llëme. Ko tÿshko ga tjlë ga «Tja orkwosmok ame. Tja parkë ber shäng Cristo kong eröe» le jlökoyo. Gueniyo e irgo ga orkwosmok woydë obi. Eshko ga tjlökwo lara Cristo kong jlökoyo li, e shärye lok ame. E shärye eni ga e llëbo owa shäryayde.

13 E shäryayde dö llëme. Opsguë löng shmirkë ara, to löng sjok sjok oba löng sorë ik, oba läywe, tjlökwo lako llëm li le bakoe.

14 E kjishko ga woydër ga syäpga mite obi li orkwosmok dey. Woydër ga wapa tjok, ga ber löng ba ushko, ba wapa dë, läywe bi wloyogarë llëm wlo.

15 Eerishko ga syäpga kjong kjong Jesús tjlökwo rayono tjan, beno jëk löng Ä tjok. Tjlökwo ère lër bop kong e kjishko.

16 Eni ga walëga Jesús tjlökwo kjräga, ba pjeyoga syäpga tjok wleni ga woyde ga kjimte om go, pak li ber Jesús tjlökwo kjrágaga oblə li kong llëm wlo, syäpga kjimtaga èrë llëm löng li kjimte lok ga pjlú wlo.

17-18 Sbö tjlökwo tak pjang li tjlë ga «Sögla parkoklo wleniyo, e ichëy dwla kjwokäkshko ga kjamo kjrochako llëm, dwla li ue ga pjlú wlo.»* Tjlë obi ga «Ëye parkë ga e potjwlëkko.»† E kjishko ga tjlapgaga Jesús tjlökwo kjräga kägäyo parkë pjlú wleni ga woyde ga bangkjrëba pjlú, potjwlëkoba pjlú bakoe. Oba pingga Sbö tjlökwo go, oba poshdungga, e woyde ga bangkjrëba, potjwlëkoba pjlú, oblə oblə li kjinmo.

19 Jesús tjlökwo kjräga kägäyoga li rotëbashko ga rotaga no kjarasao dorë wleni ga tjlökwo kjrëp llëme. Woyde ga no söya ba rotaga lirë pjök mya ba tjok, «E inorwa om go jlökoyo» le lok wlo. Eni ga shdum ga pjlúe.

20 Eshko ga llëbo owa shäryono jlökoyo wleni ga woyde ga wlongko oba bokso, bangkjrëba wlo, omshäryë lok eni llëm wlo.

21 Ëye llëbo owa shäryono ga woydër ga llgwes yötso, beke. «Kjwe woydër ara kjishko ga shdun llëme» lëy bi pjlúshko llëme. «Kjwe woydër llëm kjishko ga shdun ara» lëy llëm bakoe. Sbö, Cristo Jesús, Sbö parkagaga kjok dogo so, e löng bop ïga.

22 Jesús tjlökwo kjräga kägäyo kjrëpshko ga shäryëp maling llëme. Jëk shäng pjlo bekte ip yötso guing. Llëm ga shäng llëbo owa shäryë wleni ga owa shärye shäng li ber pjlú bop kong lëba eni. Ga pja om go li llëbo owa shäryë llëme.

23 Gueniyo ga pja bögwö bang ara wop sit wop sit kjishko ga di iopdë dö llëm, kjillgwo bo dyo dbo ara iopdë sira bakoe.

24 Kjone kjone llëbo owa shäryono li miydëy jekdo. Gueniyo kjone kjone eni llëme. Miydëy llëm, jëk sorë inoy yötso guing.

25 Llëbo pjlú shäryë li, e eni bakoe. Olö ga ikoba wëllë jekdo. Olö ga igaba llëm, gueniyo dbar tjwe kjwara ga miydëba eshko ja.

6

1 Ëye parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ga woyde ga ba sogo bangkjre jlökoyo ïyado, Sbö läywëba llëm wlo, tjlökwo lëy löng li läywëba llëm wlo bakoe.

* 5:17-18 Deuteronomio 25.4. † 5:17-18 Lucas 10.7.

² Ba sogo, e Jesús tjlökwo kjruga wleni ga woyde ga bangkjre, parkë ba kong pjlú anmoyō, ba sogo kjimte shäng li, e ba pjeyo Jesús tjlökwo kjruga woyde ara wleniyo kjishko. Tjlökwo lëp nopga kong wlo, shärye lok wlo li e.

Llëbo tjwtlō ara

³ Tjlökwo lara bi Tjlapga Jesucristorë shäryëy wlo li, e beke. Shji jëk pjlo bek Sbō bokso sorë li miydëy e go. Ëye oba ping tjlökwo oblë bek llëm wleniyo go ga

⁴ krë ä wleniyo, llëye miyde llëme. Llëbo tjwtlō llëm wleniyo le ëng kong kar kar ä, go swlo wleni. Tjlë eni kjishko ga wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko, ëng dboryë kar kar iir go, ëng läywë owa, «Kjïara kjwe owa» le ba pjlúshko ïyado.

⁵ Epga ëngkjwë ëng tjok li pjir llëm, wotjlik owa kjishko. Tjlökwo bek li miyde ame. Oba pïya lok Sbō tjlökwo go, dbur shak e go wlo erë.

⁶⁻⁷ Shji jëk pjlo bek Sbō bokso li, e tjwtlō ara jlökoyo. Gueniyo woyde ga shji löng wopjlú bi llëbo tjeng li tjok bakoe. Shji weno bukshko ga llëye söroy tek bi tjok llëme. Shji wolonoshko ga llëye söy jek bi tjok llëm bakoe. E kjishko ga woyde ga shji löng wopjlú bi llëbo tjeng li tjok.

⁸ Eni ga shji shwong tjok, shji dli tjok wleni ga woyde ga shji löng wopjlúe.

⁹ Gueniyo ëye opyë woydë dbur ara ga llëbo owa shärye. Opsrek löng ara ba wotjlik owa li go, gueniyo miyde löng llëme. Eshko ga beno löng song erä, to pjir wlo.

¹⁰ Ëye dbur woydë ara anmoyō ga dbur wlëk wlo ga llëbo owa shärye llë pogo. Kjone kjone wotjlik dbur wlëk erä kjishko ga beno löng mär Sbō go ame, beno löng song erä.

Pablo tjlëno Timoteo kong, Timoteo dbokjrë wlo

¹¹ Gueniyo pja Sbō i kuzong ga pja opkwos llëbo owa lër shäng bop kong li dwayo. Llëbo pjlú li shäryopdë dey. Pja jëk shäng pjlo bek Sbō bokso. Pja mär Sbō go. No oblë woydos ara. Llëbo wen tjwe bop kong owashko ga pja wosonkë llëme. Pja llëbo shäryë oblë kong yötso.

¹² Pja drön ëë, pja mär Sbō go wlo, lorop nopga ara kong dënashko sorë li eni, pja ber shäng së ïyado Sbō tjok wlo. Pja rokara Sbörë e kong wlo.

¹³ Rokër bop kong ga tjlökwo los bor kong jlökoyo. Miydaga ber Sbörë, shji löng së, llë pogo löng së, e laga erë. Miydaga ber Cristo Jesús dë bako, era tjlökwo lono pjlú, Poncio Pilato bokshto.

¹⁴ Llëye loror bop kong li shäryos uunkong eni, äär jong bi Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obi guing.

¹⁵ Dbaryo li wlëna Sbörë om go, ga öötongshko ga tjwe eshko jä, ichak Sbörë. Sbō, e wopjlúe.

Kjok ëre uunkong ichaga li e erëe.

Pjilupga uunkong pjluyo li e.

No kägäyoga uunkong kägäyo li e

¹⁶ Wolon llëm sök ïyado li e erëe.

Iök jong kjwara shjiy, kälä lletlet wleniyo,

ëye äär eshko ga äe.

Sbō sök iök shjiy li roshko.

Ëye omïydë llëm,

ïgöy llëm bakoe.

Poshrëkko ïyado li e.

Dbó ara ÿyado lí e.

Ber eni.

¹⁷⁻¹⁹ No kjone kjone dbur ara kjok ëreshko. Pja tjlë ba kong ga «Bomi dbur kjïshko ga pjây tjlwô ara, oblë kjinmo lëmi llëme. Dbur, e ÿyado llëm kjïshko ga pjây mär bomi dbur go dô llëme. Gueniyo Sbô, e sök ÿyado, llëbo twe bi kong ara, shji ber löng wopjlu wlo. E kjïshko ga pjây mär ba go erö dey. Llëbo pjlu shäryozïa. Shäryoromi eni lí, e tjlwô ara, bomi dbur kjinmo. Oblë ïmi ga song ga bomi llëbo shdözi ba tjok wopjlué. Eni ga llëbo tjlwô ara lí ber bomi kong kjok dogo, ga pjây ie Sbörë ber löng së ÿyado ba tjok» lëp ba kong eni.

Kjibokwo pjirzlong

²⁰ Timoteo, pja iara Sbörë beno shäng ba tjlökwo roy lé oba kong wlo. Eni ga shäryos yötso. Llëbo tjlwô llëm lanyotkéba löng lí, e jyö erä. Tjlë löng jlö wleni, gueniyo jlökoyo ga kjok miyde lok sira llëme. Ba tjlökwo lí kup llëme.

²¹ No kjone kjone, tjlökwo ëre kjrara, ga beno löng mär Sbö go ame. Rokër Sbö kong ga ba wopjlu lí kjïshko ga pja kjimte ara.

Segunda Carta a Timoteo

Kjibokwo ëre tara Pablorë Timoteo kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Timoteo. E data Grecia so, mekë judío. Dëna mite obishko ga sök Listra kjokyo. Eshko ga Jesús roy pjlú lara Pablorëshko ga tjlökwö kjrara. E irgo ga e kjrara Pablorë beno shäng parkë ba tjok, tak pjang Hechos 16.1-4 go sorë li eni. E irgo ga parkono ara Jesús roy pjlú lë kjok shto oblë oblë.

Pjlara ga Pablo iaraba beno shäng kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjëshko. E irgo ga döraba ey dwayo. Lu to jek ara irgo ga iaraba beno shäng no shdüzlong uyo roshko Roma kjokyo jek obi. Eshko ga shdunaba ara, iaraba beno shäng shto owa anmoyöshko. Shto eshko shrër, smo ara bakoe. Eshko ga miyde ga wolon döröe. E kjëshko ga kjibokwo ëre tara Timoteo kong.

Pablo woydë ara, e rayara nopga ararë kjëshko, ga woyde ga Timoteo tek ba ïk maling li tara ba kong. Eshko dbaryo ga pjlú kësbangyo sök Roma kjokyo li ko Nero. Jesús tjlökwö kjrägaga shduna ara kjone pogo. E kjëshko ga Timoteo ichara Pablorë ber shäng mär Jesús tjlökwö go jlökoyo, ga nopga ping e go ïyado bako, shdungoba ara e kjëshko gueniyo.

Dënashko ga kjibokwo ichara Pablorë ba kong kjwara. Ëre tjok ga kjwo pjök.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë. Tja kjrara Sbörë beno shäng ba tjlökwö roy laga Cristo Jesús äska, shji tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok ga shji ie Sbörë ber löng së ïyado ba tjok li roy lë oba kong wlo.

² Timoteo, kjibokwo ëre ichër jek bop kong. Pja bor wa wleni.

Rokër Data Sbö kong, bi Tjlapga Cristo Jesús kong ga ba wopjlú li kjëshko ga pja kjimte lok ara, pja songe le ïyado, pja ie lok ber shäng wlëp bakoe.

Tjlapga Jesús lökyokjrëy llëme

³ Tja parkë Sbö kong jlökoyo, bor tjlapgaga tek dënashko so omshäryono dik. Llëbo pjlú miydër li shäryër eni lër bor pjlúshko. Shkë dba ga tja syöshhtë ba kong bop kjëshko.

⁴ Pja slatong boryo kwono li, e woyoshrër ïyado, ga pja ïn woydë jlökoyo, tja ber wopjlú wlo.

⁵ Woyoshrër ga pja mär Sbö go. Bop tjëtë Loida, bop mekë Eunice, e opyono löng mär Sbö go bäm go, ga miydër ga pja mär ba go jlökoyo bakoe.

⁶ Dënashko ga tja orkwö iono bop dlu kjing go, pja ber shäng dboy Sbö kong wlo, ga kjok miydë twara bop kong eshko. Eni ga kjok miydë li go ga pak twara bop kong li shäryos ïyado, pja kjok miydë jek këgong wlo, iök bakworoy pjë jong ri ri jek këgong wlo wleni.

⁷ Bi go Sbö Sëya twara beno kësbang bi tjok, llëye bangkjërëy llëm wlo. Twara bi kong, shji dbo ara wlo, shji ëng woydë ara kar kar wlo, shji wotjlik pjlo bek wlo bakoe.

⁸ E kjëshko ga pja tjlë oba kong bi Tjlapga Jesús kjëshkoshko ga lökyokjrëp llëme. Tja shäng kjërshko ëre ba kjëshko ëmdë ga tja lökyokjrëp llëm bakoe. Woyde ga shäryër sorë ga Sbö dbo ara go ga pja omshäryë eni bako, llëbo wen bop kong owa gueniyo.

⁹ Shji dōra Sbörë, ga shji rokara jëk löng pjlo bek ba bokso wlo. Shäryara eni, llëbo shäryoroy li kjishko llëm, shäryara eni, woydara eni kjishko. Ba wopjlu li kjishko ga kjok shäryayde llëm obishko ga wotjliño Cristo Jesús ichë bi kong.

¹⁰ Dbar eerishko ga ba wopjlu li pina bi kong, bi dōga Cristo Jesús goshko. Wolon li pjira Jesúsdë. Shji ber löng së iyado ba tjok sorë, e pina bi kong ba tjlokwo pjlu li go, ga beno wëlle.

¹¹ Tja kjrara beno shäng tjlokwo pjlu ëre roy lë Jesús äska wlo, oba ping wlo bakoe.

¹² Eerishko ga tja shäng song, llëbo ëre kjishko. Gueniyo ga Jesús, e miydër shäng pjlu, tja mär shäng ba go bakoe. Ga miydër ga e dbo ara, llëye iara beno tjeng bor wloshko li de äär jong ba dbaryoshko wlo. E kjishko ga tja shäng song ëmdë ga lökyokjrër llëme.

¹³ Tjlokwo li lëp oba kong pjlo bek wlo ga los ba kong, loror bop kong sorë li eni. Pja tōno beno tjeng Cristo Jesús tjok. Pja jëk ba tjok kjishko ga oba woydëp ara iyado.

¹⁴ Tjlokwo pjlu li iara Sbörë beno tjeng bop wloshko. Dëp yōtso. Pja go Sbō Sëya, ga pja kjimte tjlokwo li dë.

¹⁵ Miydëp pjlu ga Jesús tjlokwo kjragaga löng Asia kjokyo li, tja rayara to lok pjire. Tjrëko to jek Figelo, Hermógenes.

¹⁶⁻¹⁷ Gueniyo Tjlapga Onesíforora, tja İya öör ara, tja kjimtara dbokjrë ara. Tja sök kjërshko ga tja lökyokjre llëme. Shrono Roma kjokyo shko ga woshtono llëm, tja wlëna guing. E kjishko ga ba pjeyoga kjimtaga ber Tjlapga Jesúsdë İyado.

¹⁸ Ga Tjlapga li dbaryo tjweshko ga songe laga ber erë om go eshko. Shji kjimtara Éfeso kjokyo kjōme, e miydëp tjän.

2

Shji parkë Cristo Jesús kong, ëngkjwaga pjlu wleni

¹ Pja bor wa wleni. Shō wopjlu li pina bi kong, shji tōna beno tjeng Cristo Jesús tjokshko. Eni ga pja dbokjrozong.

² Dënashko ga tjlokwo loror bop kong oba ara bokso. Eerishko ga tjlokwo li los oblë kong, nopga wotjlik bek, oba ping pjlu wleniyo kong.

³ Pja Cristo Jesús parkaga. E kjishko ga llëbo wen tjwe bop kong owashko ga kus kjing, ëngkjwaga pjlu wleni.

⁴ Èngkjwagaga tōn oblë tjok pak llë shäryë wlo llëme. Ba kägäyo tjlokwo söyde dō, ber wopjlu ba tjok wlo.

⁵ Eni wleni ga ëye tjör ga llgwekklo buk li söya bek llëm ga ba potjwlëkklo wlëya lok ba kong llëme.

⁶ Èye parkë ga ba dwla dgara li bo tjokshko ga bo kjraga erë bäm go.

⁷ Tjlokwo lër shäng bop kong li woyotjlis, ga pja kjimte Tjlapga Jesúsdë llë loklo miydëp uunkong wëlle.

⁸ Jesucristo woshrrara Sbörë iröng obi. Era Pjlu David tjëyo. Tjlokwo ëre woyoshros İyado. Tjlokwo roy pjlu lër shäng li e.

⁹ Tjlokwo ëre kjishko ga llëbo wen tjwe bor kong owa ara. Tja sharaba shäng kjërshko, orkwo kjrochak pjir dröng sho go, no llëbo owa shäryono wleni. Gueniyo Sbō tjlokwo lira shaga erë eni llëme.

¹⁰ E kjishko ga kur jek shäng eni, ber pjlu nopga kjrara Sbörë ber baİya wlo li kong wlo, dōya ber löng wopjlu, së İyado Cristo Jesús tjok wlo.

11-13 Oba tjlë ga

«Shji wolono ba tjok ga

shji ber löng së iyado ba tjok.

Llëbo owa li kuroy kjang ga

kjok iche sök dbaryoshko ga shji shto ba shwoy eshko tjok.

E ë miydëy llëme lëy ga

shji ë miyde llëme le eni eshko bakoe.

Llëye lëy li shäryoroy llëm ga

era, llëye lara li shärye eni,

e opkjlopswë llëm kjishko» lëba eni.

E eni jlëe. Tjlökwo ëre kjrako.

Shji parkë Sbö kong sorë

14 Tjlökwo lër shäng bop kong li woyoshros oblë kong. Los ba kong Sbö bokso ga «Tjlökwo tjwlö llëm wleniyo lëmi ëng kong kar kar llëme. Kuya oblërë ga ber ba kong owaë» los ba kong eni.

15 Pja parkos Sbö kong jlökoyo, tjlökwo bek li roy los bek, llono ga pja äär shäng Sbö boksoshko ga ber wopjlú bop tjok wlo, llëye lökyotkëp eshko llëm wlo bakoe.

16 Tjlökwo tjwlö llëm wleniyo le nopga Sbö miydë llëm wleniyorë li, e lëy ë kong llëme. Ëye omëlë ga owa li wlëya jek këgong këgong.

17 Shji sho kjoneshko srëng jëk ameshko ga sho li an jek këgong këgong. Jesús tjlökwo kjaraga tjërko ga tjlökwo owa eni li shdär jek këgong këgong swlo eni wleni bakoe. Himeneo, Fileto, e llëbo shäryono eni.

18 Tjlökwo bek li söya lok ame, to löng tjlë ga «Shji woshrra Sbörë pjir tjän. Shji woshre jek obi ame» le lok eni. Oba jyäpgwe to löng tjlökwo e go, mär ber löng Jesús go ame wlo.

19 Gueniyo Sbö pak shäryono li beno kjang, u shakklo kjang, wir llëm wleni. Tjlökwo tak pjang e go li eni. Tjlökwo tak pjang kjwara tjlë ga «Sbö, nopga baïya kjone dey, e miyde pjire.»* Tjlökwo tak pjang kjwara obi tjlë ga «Ëye mär woydë Tjlapga Jesús go ga llëbo owa li raye, shärye ame dey.»†

20 U jong kjwara kësang ga roshko llëbo shäryak dbur sho shöylör, pjublún go dö llëme. E roshko llëbo shäryak kjorkwang go, llëbo shäryak klung shosho go bakoe. Llëbo tjwlö ara shäryëyshko ga shäryëy llëbo tjwlö ara go. Llëbo tjwlö ara llëm lira, llë pogo shäryëy e go.

21 Shji Jesús tjlökwo kjaragaga eni bakoe. Shji uunkong llëbo owa li rayono pjir llëme. Gueniyo ëye omrayono, shärye ame ga e beno shäng tjwlö ara, iak beno shäng dboy Tjlapga Jesús kong, iche Tjlapga lirë llëbo tjwlö ara shäryë ga pjlu wlo.

22 Kjwozirga mikboga wotjlik llëbo owa shäryë sorë ga pja wotjlik eni ame. Llëbo bëy li shäryopdë dey. Tjlökwo lorop ë kong ga shäryos eni iyado. Oblë woydos ara. Pja ber shäng wlëp nopga uunkong tjok.

23 Nopga ënglë kar kar llëbo tjwlö llëm kjishko ga pja opzrëk eshko llëme. Shji ie ber löng ënglë kar kar eröe.

24 Shji Tjlapga Jesús parkaga, shji ëngkjwë ë tjok wlo llëme. Shji pjlu oba uunkong tjok dey. Woyde ga shji tjlë kukoba wëllë wlo, shji iirkë maling llëm bakoe.

* 2:19 Números 16.5. † 2:19 Isaias 52.11

25-26 Bi wloyoga shara Äre beno löng kjërshko wleni. Epga iche ba kolë erä. E kjïshko ga epga poshdüyshko ga shäryëy yötso. Woydëy ga epga kjlopawaga ber Sbörë, tjëlkwö bek li miyde lok wlo. Eni ga epga wotjlik bëy kjwe, ga där Ä wloshko dwayo.

3

Kjok pjir lëshko

1 Kjok pjir lëshko ga llëbo wen tjwe kjange. Lër bop kong, miydëp wlo.

2 Nopga wotjlik llëbo pjlu shäryë ba kong om go erö, oblë kong llëme. Wotjlik dbur eröe. Krë ara. Llëbo pjlu shäryara li lanyotke ë pogo kong om go erä. Oblë le owa äe. Ba data, ba mekë kole llëme. Llëbo pjlu shäryak ba kong li woyotjliya llëme. Sbö, e ba kong ga tjwölë llëme.

3 Wopjlu ë tjok llëme. Eye songe le llëme. Oblë läywe owa äe. Wotjlik tjwe owa ga shärye eni, shärye llëm ga äe. Llëbo shärye oblë kong owa äe. Llëbo pjlu lira ba kong ga owa erä.

4 Jëk löng oba tjok pjlu jlö wleni, ba moskwo gueniyo. Llëbo shärye ga woyotjliya guing llëme. Opkuk ga tjwölë ara le. Sbö wlëyde kjwe, gueniyo llëbo ber pjlu ba kong li wlëyde erä.

5 Llëbo pjlu shärye ara, ga Sbö tjëlkwö söya löng jlökoyö lëba. Gueniyo wotjlik ga Sbö dbo ara, epga kjimte jëk löng pjlo bek wlo llëme le. Pja jëk nopga eniyo tjok llëme.

6-7 Walëga kjone kjone kjok miydë ara llëme. Llëbo owa shäryara li woyotjliya kjër, gueniyo wotjlik tjwe owa ga shärye eni, shärye llëm ga äe. Tjëlkwö roy pjlu li kuya enido, gueniyo jlöe le llëme. Nopga owa lër shäng bop kong li to löng u kjwara kjwara, walëga eniyo jyäpgwë.

8 Dënashko ga domerga löng do pjök ko Janes, Jambres. Epga opyono löng Moisés wloyo. Nopga owa lër shäng bop kong li opyono löng tjëlkwö bek li wloyo eni bakoe. Epga wotjlik owa erä. Mär Jesús go le, gueniyo jyö erä.

9 Gueniyo ba jyö li miydëba döröe. E kjïshko ga oba jyäpgwe kjër llëm, Moisés wloyoga do pjök li dik.

Timoteo poshdungglo

10 Gueniyo ga tjëlkwö lër shäng li miydëp pjir tjän. Tja sorë, llëye shäryër woydë, tja mär Jesús go sorë, e miydëp uunkong. Tja iirkë maling llëm, oba woydër ara, llëbo wen tjwe bor kong owashko ga tja wosonkë llëm, e miydëp bakoe.

11 Llëbo weno bor kong owa sorë, tja song, e miydëp pjire. Llëbo weno bor kong eni Antioquia kjokyo, Iconio kjokyo, Lистра kjokyo bakoe. Gueniyo tja kjimtara Tjlapga Jesúsde, tja döra eshko dwayo.

12 Eye ber löng Cristo Jesús tjok woydë jlökoyö, jëk löng pjlo bek Sbö bokso wlo ga shdungoba songe.

13 Gueniyo nopga owa li, jyö ä löng li, e jëk owa jek këgong këgong. Oba jyäpgwe ä, ga epga jyäpgwëba bakoe.

14-15 Pjara shäng kjange. Miydëp ga tjëlkwö pingga bop kong li, tjawa jyörkë llëm, ga tjëlkwö li bëy jlöe lëp jlökoyö. Tek chirawashko dwayo ga pja oppino ara Sbö tjëlkwö bek tak pjang kjibokwo go li go. Miydëy e go ga shji där wlo ga shji mär Cristo Jesús go dey. E kjïshko ga pja jëk shäng tjëlkwö li go iyado.

¹⁶ Tjłökwö tak pjang Sbö kjibokwo go li, e twara beno ba tjłökwö kjrägaga uunkong kong. Tjłökwö li beno bi kong, bi pingglo, bi poshdungglo, bi llgwekklo, shji jëk pjlo bek wlo,

¹⁷ Sbö tjłökwö kjrägaga opping ara e go wlo, llëbo pjłú oblë oblë shärye ga pjłú wlo.

4

¹ Llono ga Cristo Jesús tjwe ber bi pjłuyo, nopga lóng sê li, no wolono lóng li, e llgwega. Eni ga tjłökwö lër bop kong jlökoyo ba bokso, Sbö bokso bako, shäryëp wlo.

² Sbö tjłökwö to lëba. Woydëbare, de llëmde, los ba kong İyado, pja slan llëme. Ėye wotjlik owa ga poshdüs, jëk bëy wlo, dbokjrë e go wlo. Tjłökwö li los yötso İyado, pja sjen ba lë llëme.

³ Dbar tjwe kjwara ga tjłökwö bek li kuya woydë ërë ame. Eshko ga no pinggaga wen lóng ara, ga tjłökwö kuya woydë nopgarë li, e le lok ba kong eni. Eni ga nopga äar ara ba tjłökwö li kuk.

⁴ Tjłökwö bek li kuya lok ame. Llëbo tjwłö llëm li kuyde shara.

⁵ Gueniyo pja wotjlik bëy İyado. Llëbo wen tjwe bop kong owa arashko ga kus kjing eröe. Pja to shäng tjłökwö roy pjłú li lë, nopga tjłökwö kjroydë llëm obi lóng li kong eröe. Bop pak li shäryos uunkong yötso.

⁶ Bor pak shäryoror ara li, e ba pjitoe. Tja wolon dbaryo li döröe.

⁷ Bor dbo kës li go ga pak twara Sbörë bor kong li shäryoror jlökoyo. Shäryoror pjir, öötong ba dbo go. Tjłökwö pjłú li doror yötso.

⁸ Tja shäng Tjlapga Jesús, no llgwega pjlo bek li koshë shäng woowa llëme. Miydër ga tjweshko ga parkaga pjlo bek potjwłëngglo li twe bor kong, nopga uunkong lóng ba koshë wopjłú li kong bakoe.

Nopga oblë oblë

⁹ Pja tek sorë yalë, gueniyo pja tek bor ik wop äe.

¹⁰ Demas, llëbo tjeng kjok ëre kjing go li woyde ara kjışhko ga tja töywara to Tesalónica kjokyo. Crescente to Galacia kjokyo. Tito to Dalmacia kjokyo.

¹¹ Beno shäng bor tjok li Lucas eröe. Marcos, tja kjimte bor pak shäryë ga pjłúe. Włëp ga tek söp bop tjok.

¹² Tíquico ichoror jek Ėfeso kjokyo.

¹³ Bor shwong kop lëkong li ioror beno buk Troas kjokyo, Carpo ushko. Pja tekshko ga tek söp bor kong. Bor kjibokwo tek söp bor kong bakoe. Shäryak tjeng öng kwota go li woydër ara.

¹⁴ Domer shäng kjlara ko Alejandro. E llëbo shäryaga dröng shosho go. Llëbo shäryara bor kong owa ara. Gueniyo potjwłëga ber Tjlapga Jesúsde.

¹⁵ E opyono beno shäng tjłökwö lëy lóng li wloyo. E kjışhko ga pja sjëk ba tjok bakoe.

¹⁶ Tja söraba, öötong shäng tjlapgaga shwoy jüşhko bäm goshko ga tja kjimtara ërë llëme. Jesús tjłökwö kjrägaga lóng eshko li, tja töywara uunkong. Gueniyo woydër ga llëye owa shärye Tjlapga Jesúsde ba kong llëme.

¹⁷ Eshko ga tja kjimtara Tjlapga lirë om go. Ba tjłökwö kës li kuya nopga judío llëm wleniyo lirë wlo ga tja kjimtara ba lë ba kong. Ga tja döra ey dwayo, tja zröraba llëme.

¹⁸ Eni ga llëbo owa tjwe bor kongshko ga tja kjimte, tja döya, tja söya äar sök kjok dogo, pjłú sök İyado lishko. E İëy ber kësbang, tjwłö ara İyado wlo. Ber eni.

Kjibokwo pjirzlong

¹⁹ «¿Yonde?» lëp Prisca, Aquila kong, Onesíforo pjeyoga kong bakoe.

²⁰ Erasto beno shäng Corinto kjokyo.

Trófimo swlo ara, ga ioror beno buk Mileto kjokyo.

²¹ Pja tek sorë yalë, gueniyo pja tek bor ik kjok owa dbaryo äätë llëm obishko.

Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, Jesús tjlökwo kragaga löng uunkong li, «¿Pja yonde?» le lok bop kong.

²² Rokër Tjlapga Jesús kong ga ber shäng bop tjok iyado, ga ba wopjlú li kjishko ga pja kjimte ara.

Carta a Tito **Kjibokwo ëre tara Pablorë Tito kong** **Kjibokwo ëre sorë**

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Tito. Dënashko ga Jesús roy pjlú lara Pablorë ba kong, ga tjlökwö kjrara, ga beno shäng parkë ba tjok, tjlökwö li lë.

Pjlara ga parkono ëng tjok dlung tjrëko ko Creta lishko. E irgo ga Pablo brikotong ey dwayoshko ga Tito iara beno shäng parkë eshko ba äska. Eshko dbaryo ga Creta sopga ara llëbo owa shäryono ara.

E irgo ga kjibokwo ëre tara Pablorë Tito kong. Nopga wlëy pak oblë oblë shäryë sorë li tara ba kong. Tjlökwö bek llëm lagaga tjwe löng ara li tara ba kong. Llëye shäryëy ba tjok ga pjlú li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë. Tja Sbö parkaga. Tja kjrara beno ba tjlökwö roy laga Jesucristo äska. Tja ichara ba tjlökwö roy lë, nopga kjrara ber baïya wlo li opping mär ber löng Jesús go wlo, ba tjlökwö bek söy löng li, e miyde lok pjlú wlo bakoe.

²⁻³ Kajok ëre dämär, llëye llëm obishko ga tjlökwö lara Sbörë bi kong jlökwöy, tjlä ga llono ga shji ber löng së iyado ba tjok ga pjlúe le. Sbö, e jyörké llëme. Ga tjlökwö ëre roy wen oba kong dbaryo iara li öotong tjän, ga tja iara bi döga Sbörë beno shäng ba lë, miydëba wlo.

⁴ Tito, kjibokwo ëre ichër jek bop kong. Tjlökwö li loror bop kong, ga pja mär Jesucristo go, tja mär ba go dik. E kjishko ga pja bor wa wleni.

Rokër Data Sbö kong, bi döga Cristo Jesús kong ga ba wopjlú li kjishko ga pja kjimte lok ara, pja ie lok ber shäng wlëp bakoe.

Tito iara beno shäng pak shäryë Creta kjokyo

⁵ Pja ioror beno shäng dlung tjrëko ko Cretashko ga woydoror ga pja ber shäng llëbo beno eshko shäryak llëm obi li shäryë. Woydoror ga kjok kjrina kjrina ga nopga wlëp kjlöbö kjlöbö, ber löng parkë Jesús tjlökwö kjrägaga löng kjok kjrina kjrina li kägäyo. Noyo woyde sorë li loror bop kong pjir tjän.

⁶ Woyde ga pogo llëye dret Sbö bokso, nopga bokso bakoe. Woyde ga boy kjlaraso. Woyde ga ba wapga Sbö tjlökwö kjrono bakoe. Woyde ga ba wapga jëk löng pjlo bek, kã llëm wleniyo llëm, lëba llëm wlo.

⁷ Jesús tjlökwö kjraga kägäyo li, e iaga Sbörë ba pak baïya shäryë. E kjishko ga woyde ga pogo llëye dret Sbö bokso. Woyde ga krë ä wleniyo llëm, ëye kuya woydë llëm wleniyo llëm bakoe. Woyde ga iirkë maling wleniyo llëm, nelötkë ä wleniyo llëm, ëngkjwë ä wleniyo llëm, dbur shak jyö go ä wleniyo llëm bakoe.

⁸ Woyde ga llëbo pjlú shärye dëy. Woyde ga ëye tjwe ba shwoy ga wlokjre sök wopjlú iyado. Woyde ga llëbo shäryono pjlú ga ber sök wopjlúe. Woyde ga llëbo shärye ga woyotjliya yötso guing. Woyde ga jëk shäng pjlo bek Sbö bokso. Woyde ga wotjlik owa tjwe ba kongshko ga shärye llëme.

⁹ Woyde ga tjlökwö bek li kura sorë ga oblë piya eni bako, epga dbokjrë e go wlo, tjlökwö li wlike ba wloyoga kong ga pjlú wlo bakoe.

Jesús tjlökwö kjraga kägäyoga woyde pjlú wleniyo ega

¹⁰ Eshko ga nopga èye kole woydë llëm wleniyo arae. Tjlë lok ara, gueniyo llë loklo llëm, oba jyãpgwoklo erä. Epga li tjrëko ga judioga löng ara, wotjlík ga èye mär woydë Jesús go ga woyde ga doyo jyã tak pjir guing le wleniyo.

¹¹ Tjlökwo le löng li, e bek llëm, e jyö erä. To löng dbur shak e go wlo eröe. U kjone kjone ga nopga omkuno, ga tjlökwo bek li söya lok ame e kjishko. E kjishko ga tjlökwo owa ère lagaga li, e kjamo kjinkako.

¹² Dënashko ga no shäng kjlara eshko, kjok miydë ara. Ba pjeyoga lanyotkara, tjlë ga «Creta sopga, e jyörké ä wleniyo, glö ä wleniyo, shmi ä wleniyo, to löng llëye woyotjlíya dö li shäryë, äya kjloshko so wleni» le eni.

¹³ Lara li beke. E kjishko ga poshdüs jlökoyo iyado, tjlökwo bek li söya lok jlökoyo wlo.

¹⁴ Eni ga llëbo dënashko so bek llëm li läywe judiogarë löng li, e tjlökwo kjre lok llëm, ga nopga Sbö tjlökwo kuk woydë llëm li, e kole lok llëm bakoe.

¹⁵ Nopga wotjlík bëy li kong ga llëbo uunkong ber ba kong pjlué. Gueniyo nopga wotjlík bëy llëm, mär Jesús go llëm li kong ga llëye pjlu drete. Wotjlík lok owa erä, ga llëbo owa shäryeshko ga bangyo ba kong llëme.

¹⁶ «Tja Sbö miydë» le, gueniyo miydëy llëbo shärye li go ga e jyö. Oba iywa lok shjiktëng, Sbö kole llëm, llëbo pjlu shärye ga äe.

2

Tito ichara oba ping

¹ Pjara, tjlökwo bek li lopedë oba kong eröe.

² Domerga këkboga pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Pjäy llëbo shäryë ga woyotjlízi yötso guing. Pjäy jëk yötso pjlo bek, pjäy bangkjreba wlo. Tjlökwo bek li sözi jlökoyo. Oblë woydozi ara. Llëbo wen tjwe bomi kongshko ga pjäy wosonkë llëme» lëp ba kong eni.

³⁻⁵ Walëga këkboga pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Pjäy opshäryë walëga Sbö bangkjre wleniyo dik. Oblë läywëy owa è kong llëme. Shji wo pjang nelötkë wlo llëm bakoe. Shäryëmi eni, llëbo pjlu li pimi oblë kong wlo. Eni ga walëga mikboga li pimi ba lanma, ba wapga woydë ara, llëbo shäryë ga woyotjlíya yötso guing, llëbo pjlu shäryë dö, ba u dë pjlu, jëk löng wopjlu oba tjok, ba lanma kolë pjlu, Sbö tjlökwo läywëba owa ba kjishko llëm wlo. Pimi eni» lëp ba kong eni.

⁶ Domerga sbë obi pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Pjäy llëbo shäryë ga woyotjlízi yötso guing» lëp ba kong eni bakoe.

⁷ Ga pja om gora, llë pogo shäryëpshko ga pja opshäryë pjlo bek iyado, ikoba wlo, opshäryë bopoya dik wlo. Oba pimshko ga tjlökwo lëp ba kong yötso, beke.

⁸ Woyde ga pja tjlë bëy, tjlökwo li owa lëba ga ä wlo. Eni ga bop wloyoga, llëye wlëya pja rote wlo ga ä, ga lökkjre eshko.

⁹⁻¹⁰ Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Bomi sogoga kolozí iyado, ber löng wopjlu bomi tjok wlo. Epga dboryëy llëme. Llëbo bi sogo i li lüyotkéy llëm, llëbo pjlo bek li shäryomirë dey, «Kjwe parkë pjlué» le bomi pjlyorë wlo. Eni ga Sbö bi döga, e tjlökwo bangkjreba» lëp ba kong eni.

¹¹ Sbö wopjlu li kjishko ga llëbo shäryara shji nopga uunkong kong, shji döya wlo.

¹² Ba wopjlu li kjishko ga shji oppino llëbo owa li rayë, llëbo tjeng kjok ère kjing go li woydë llëm bakoe. Woyde ga shji löng kjok ère kjing go obishko ga shji jëk löng pjlo bek Sbö bokso, ga llëbo shäryëy ga woyotjlíy yötso guing.

¹³ E wopro ga Jesucristo, e wen tjwe iröng obi li koshëy löng wopjlué. Eshko ga tjwe ba dbo ara li kãíã goshko. E bi döga, bi Sbö bakoe.

¹⁴ E shäng kjok ère kjing go obishko ga optwono wolono bi kjishko, shji döya llëbo owa shäryë löng li dbo dorko dwayo wlo. Ga owa pjang bi go li löna beno dret, shji ber tjeng ba wloshko wlo, shji ber nopga baíya wlo, shji ber pjlo bek ba bokso wlo, shji llëbo pjlu shäryë woydë iyado wlo bakoe.

¹⁵ Oba pãis tjlökwö lër shäng bop kong ère go. «Shäryozí eni» los ba kong. Èye omshäryë eni llëm ga poshdüzong. Pja tjlês ba kong jlökoyo, pja bangkjre lok wlo. Pja tjwölö llëme le ëborë bop kong ga jlö lëp llëm.

3

Shji jëk sorë

¹⁻² Pja tjlä Jesús tjlökwö kjrägaga uunkong kong ga «Bi pjlungga, e bangkjraako, tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo, e bangkjraako bakoe. Llëye le lok bomi kong li kolëmia. Pjäy löng llëbo pjlu shäryë kjok orë pogo wlo. Oblë läywëy owa è kong llëme. Shji ëngkjwë oblë tjok llëme. Pjäy wotjlik oblë tjok pjlu dey. Pjäy löng wotöshko iyado oba uunkong kong» lëp ba kong eni iyado.

³ Dënashko ga shji ëmdë ga kã llëm baíya dik bakoe. Sbö koloroy llëme. Shji jeno löngge. Eshko ga shji wotjlik llëbo owa shäryë llë pogoshko ga shji llet löng e shäryë. Shkë dba ga shji llëbo owa shäryë eröe. Shji wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko. Shji iywaba shjiktëng, shji ëng iywö shjiktëng bakoe.

⁴ Gueniyo eshko ga Sbö bi döga, ba wopjlu li pina bi kong, ga iy ga shji woyde ara.

⁵⁻⁶ Jesucristo, e bi döga. Ba kjishko ga bi go ba Sëya ichara Sbörë, ber kësband bi tjok wlo. Eni ga shji döra, gueniyo llëbo pjlu shäryoroy kjishko llëme. Shji songe le, ga shji döra e kjishko. Owa pjang bi go li löna beno drete. Ga shji kjlopswana ba Sëyarë beno tjaglën, shji weno eshko kjwlë já wleni.

⁷ Sbö wopjlu li kjishko ga shji iara beno pjlo bek ba bokso. Shäryara eni, shji ie ber löng së iyado ba tjok wlo. Koshëy löng li e.

⁸ Tjölkwö lër shäng bop kong ère, e eni jlöe. E kjrako. Ga woydër ga tjölkwö ère lëp oba kong iyado, nopga mär löng Sbö go li llëbo pjlu shäryë iyado wlo. Tjölkwö ère, e pjlu, oba uunkong kjimtoklo.

⁹ Gueniyo ga shji ënglë kar kar oblë tjok llëbo tjwölö llëm kjishko llëme. Kjone kjone ënglë kar kar llëbo weno tjlapgaga tek dënashko so kong li kjishko, kjok llgwekklo tara Moisésdë li kjishko, llëbo oblë oblë kjishko bakoe. Gueniyo pja opzrëk eshko llëme. E tjwölö llëm, èye kjimte e go llëm bakoe.

¹⁰ Jesús tjlökwö kjräga shäng kjlara tjlä oblë kong kar kar ëng shdök wlo wleni ga poshdum pjlara, pjloglo pjök. E irgo ga jlö le llëm wleni ga wlokjrep tjwe bomi tjok ame.

¹¹ Miydëy e go ga wotjlik llëbo owa shäryë. Llëye shärye shäng li go ga miydëy ga e shdungko.

Kjibokwo pjirzlong

¹² Tja wotjlik jek Nicópolis kjokyo, tja ber sök eshko kjok owa dbaryoshko wlo lër. Artemas ichër jek bop wlokjre, llëm ga Tíquico. Äär shäng bop shwoy ga woydër ga pja tek ba tjok bor ik eshko malinge.

¹³ Bi pjeyoga löng eshko do pjök. Kjlara ko Zenas, e parkë no wlikaga kjok llgwekklo go. Kjlara obi ko Apolos. Opshik toe le wleni ga kjimtozong. Llëye woyde dö li wlës ba kong.

¹⁴ Woyde ga bi pjeyoga opping llëbo pjlú shäryë, oblë kjimtë, epga ber löng tjwlö tjok wlo.

¹⁵ Nopga löng bor tjok jüshko uunkong, «¿Pja yonde?» le lok bop kong. Bi pjeyoga tjlkwo kfragaga löng eshko li kong, «¿Pjäy yonde?» lërwa ba kong bakoe.

Rokër Sbö kong ga ba wopjlú li kjishko ga pja kjimte ara.

Carta a Filemón **Kjibokwo ère tara Pablorë Filemón kong** **Kjibokwo ère sorë**

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Filemón. Dënashko ga Jesús roy pjlu lara Pablorë ba kong, ga tjlökwö kjrara. E kjishko epga jëk löng ëng tjok pjlu iyado.

Domer shäng kjlara ko Onésimo. E Filemón parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo. Pjlara ga ba sogo li llëbo lüyotkara, ga töktong ey dwayo, jek öötong shäng Roma kjokyo. (Eshko dbaryo ga eye llëbo lüyotkono ga wlëkoba ga zrökoba jekdo.) Eshko dbaryo ga Pablo sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlu lara kjishko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorë li eni. Eshko ga Jesús roy pjlu lara Onésimo kong, ga tjlökwö kjrara. Eni ga jek woydë iröng ba sogo li shwoy, llëbo shäryara owa li llgweya ba tjok wlo.

E kjishko ga kjibokwo ère tara Pablorë Onésimo kong, söya jek ba sogo li kong wlo, wlëpyotke wlo. Llëbo pjlu shäryara Jesúsde Filemón kong ara, owa pjang ba go li löna beno dret li lara ba kong. Eni ga ichara llëbo owa shäryara ba parkagarë ba kong li ie ber tjwlö llëm, ga ber shäng wopjlu ba tjok shara.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorë, bi kjlara Timoteo tjok. Tja sök kjërshko. Tja bängzak shäng jüshko, Cristo Jesús tjlökwö kjishko.

Filemón, pja parkë shäng borwa tjok, ga pja woydërwa ara. Kjibokwo ère ichërwa jek bop kong,

² borwa dor Apia kong, borwa kjlara Arquipo kong, Jesús tjlökwö kjrägaga tön löng bop ushko li kong bakoe. Arquipo parkë shäng Jesús kong borwa tjok.

³ Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Nopga woydara Filemóndë ara

⁴⁻⁵ Filemón, pja roy kuror ga pja mär shäng Tjlapga Jesús go, ba tjlökwö kjrägaga woydëp ara bakoe. E kjishko ga tja syöshtë Sbö kongshko ga pja woyotjlin ga tja wopjlu bor Sbö tjok bop kjishko.

⁶ Rokër Sbö kong ga pja kjimte jëk pjlu tjlökwö kjrägaga li tjok jek këgong, llëbo pjlu twe Cristorë bi kong li miydëp uunkong wlo.

⁷ Pja bor kjlara. Tjlökwö kjrägaga li kjimtëp ara, ga epga löng wopjlu bop kjishko. E kjishko ga tja wopjlu, woowa llëme.

Pablo tjläno Onésimo kjishko

⁸⁻⁹ E kjishko ga llëbo rokër bop kong. Tja kong dbo twara Cristorë kjishko ga pja ichër ba shäryë dbo goshko ga pjluë. Gueniyo ga shji ëng woydë ara kar kar kuzong ga pja ichër woydë eni llëme. Tja tjlabla tjän, ga tja bängzak shäng kjërshko, Cristo Jesús tjlökwö kjishko.

¹⁰ Eni ga llëbo rokër bop kong Onésimo* kjishko. Tja sök kjërshko, orkwo kjrochak pjir dröng sho goshko wopro ga e Jesús tjlökwö kjrono, ga beno bor wa wleni e kjishko.

* **1:10** Grecia so tjlökwö **Onésimo**, e **tjwlö ara** loklo.

¹¹ Dēnashko ga sök bop tjokshko ga e bop kong ga llēno llēme. Gueniyo erishko ga e beno tjwłō ara bop kong shara, tjwłō ara bor kong bakoe.

¹² E ichēr jek bop kong irōng obi, woydēr ara bor wa wleni gueniyo.

¹³ Tja bāngzak shāng Jesucristo tjlōkwo roy pjlú li kjīshko. Eni ga pja shāng jūshko kjwe ga miydēr ga tja kjimtēp. E kjīshko ga woydoror ga e ber sök bor tjok bop āska.

¹⁴ Gueniyo ga shāryēr eni llēme. E bopoya kjīshko ga llēbo shāryēr woydē ba tjok llēm, kjakrokēr bop kong guing. Tja kjimtēpshko ga woydēr ga shāryēp bop woshko, pja ichoror ba shāryē dbo go kjīshko llēme.

¹⁵ Tja wotjlīk ga tōktong bop ushko dwayo dbar kjwōbö ga pjlúe lēr. Eerishko ga āar irōng ber sök bop tjok iyado wlo shara.

¹⁶ Ber bop parkaga tjwłēk shāng pjir wleniyo dō ame, ber bop kjlara, woydēp ara wleniyo bakoe. Tja omwoydē ara, gueniyo ga woydēr ga pja omwoydē e kjinmo. Ber bop parkaga dō ame, ber bop kjlara bako, mār shāng Tjlapga Jesús go kjīshko. Woydēr ga pja omwoydē ara e kjīshko.

¹⁷ Eni ga bop kong ga tja bop kjlara lēp wleni ga Onésimo wlokrēp, tja wlokrorop wleni.

¹⁸ Llēbo shāryara bop kong owa, pogo tjwłō bop kong wleni ga ba tjwłō li rokēp ba kong llēm, rokēp bor kong dey.

¹⁹ Tja Pablo, tjlōkwo ēre tēr bop kong bor orkwo om go go shara. Pogo tjwłō bop kong kjōme li tjwłēngga tjarē bop kong. Pja dōktong, tjlōkwo loror bop kong li kjīshko. E kjīshko ga pja pogo tjwłō bor kong ara bakoe. Gueniyo woyoshrēr woydē bop kong llēme.

²⁰ Pja bor kjlara. Ga shji tōno beno tjeng Cristo tjok kjīshko ga llēye rokēr bop kong li shāryos bor kong eni. Eni ga tja ber wopjlú eshko.

²¹ Miydēr ga llēye rokēr bop kong li, e shāryēp eni. Miydēr ga shāryēp e kjinmo bakoe. Kjibokwo ēre tēr bop kong e kjīshko.

²² Llēbo rokēr bop kong kjrina obi. Pja syōshtë Sbō kong ga tja kjimte āar eshko irōng obi. Ga tja kong shto wlēp kjrina, tja āarshko ga tja ber sök kjone shtoyo tjok wlo.

Kjibokwo pjirzlong

²³ Bor kjlara Epafra, «¿Pja yonde?» le bop kong. E shdung shāng bor tjok ēreshko, Cristo Jesús tjlōkwo kjīshko.

²⁴ Marcos, Aristarco, Demas, Lucas, «¿Pja yonde?» le lok bop kong bakoe. Tja kjimte lok bor pak shāryē.

²⁵ Rokēr Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjīshko ga pja kjimte ara.

Carta a los Hebreos Kjibokwo ère tak hebreoga kong Kjibokwo ère sorè

Kjibokwo ère tak beno pjang hebreoga mār Jesús go li kong. Hebreoga li, e kowèba Israel tjëyoga, e kowèba judíoga bakoe. Epga tjëyo kjrinaso, gueniyo kowèba oblè oblè eni.

Kjibokwo ère taga èrè miydëy llème. Kjone kjone tjlè ga taga Pablorè le. Kjone kjone tjlè ga taga Bernabèrè le. Kjone kjone obi tjlè ga taga Apolosdè le. Gueniyo taga èrè miydëy yõtso llème.

Eshko dbaryo ga hebreoga mār lóng Jesús go li shdungoba ara. E kjishko ga kjone kjone Jesús rayè woydè, mār ber lóng kjok llgwekklo tara Moisésdè li go iröng obi wlo. No kjone kjone to lóng tjlè ga èye döya Jesúsde ga ä, ga woyde ga raye le. E kjishko ga kjibokwo ère taraba, epga dbokjrè e go wlo.

Dënashko ga Sbò tjlèno nopga kong ba tjlökwo lagaga go, ba parkagaga kjok dogo so go bako, gueniyo eshko dbaryo ga tjlèno ba Wa Jesús go li taraba ba kong. Dënashko ga Sbò tjlè ba nopga kong ga llono ga tjlökwo twe ba kong tjaglèn, ber pjlu, tjlökwo bäm go li kjinmo le, ga shäryara eni Jesús go li taraba ba kong. Owa pjang bi go li löya Sbörè kjok llgwekklo tara Moisésdè li kjishko llèm, gueniyo Jesús wolono pjaraso, owa pjang bi go kës li löya Sbörè ber dret wlo, ga shji ie ber lóng pjlo bek ba bokso e kjishko ga pjlu li taraba ba kong. Llèbo shäryara Jesúsde bi kong li kjishko ga shji äär Sbò bokshto kjok dogo ba pjlu wlo li taraba ba kong. Eni ga epga icharaba mār Jesús go jlökoyo, llèbo wen ba kong owa gueniyo.

Sbò Wa, e tjwlö ara, Sbò parkagaga kjok dogo so kjinmo

¹ Dënashko ga Sbò tjlèno ba tjlökwo lagaga oblè oblè kong, le lok bi tjlapgaga kong wlo. Tjlèno eni kop ara, ga tjlèno oblè oblè bakoe.

² Gueniyo ga dbar pjir lè dbaryo eerishko ga ba Wa ichara tjlèno bi kong om go shara. Ba Wa li go ga kjok shäryara Sbörè uunkong, ga llono ga llèbo tjeng kës li ber baiya.

³ Ba dbo kälä, e so Sbò i kjoyo, e so e kjoyo kjishko. Llèbo kës tjeng ba wloshko, ga iche ba tjlökwo dbo ara li go, srer llèm wlo. E wolono, llèbo owa shäryara nopgarè li potjwlëkklo. E irgo ga öötong beno sök Sbò orkwo këlkong kjok dogo.

⁴ Eni ga öötong sök tjwlö ara, Sbò parkagaga kjok dogo so kjinmo, ga ba ko tjwlö ara ba kjinmo bakoe.

⁵ Miydëy eni, llèbo lara Sbörè ba kong li kjishko. Tjlèno ga «Pja bor Wa;

eeri ga tja öötong beno sök bop Data.»*

Lara eni ba Wa kong, gueniyo lara ba parkagaga kjok dogo so kong eni llème. Ga tjlèno obi ga

«Tja ber sök ba Data;

era ber sök bor Wa.»†

⁶ Ga ba Wa li ichara kjok ère kjing goshko ga tjlè ga

«Bor parkagaga kjok dogo so,

bor Wa, e poshrëzi uunkong.»‡

* 1:5 Salmo 2.7. † 1:5 2 Samuel 7.14; 1 Crónicas 17.13. ‡ 1:6 Deuteronomio 32.43.

7 Ga tjlëno ba parkagaga kjok dogo so kjĩshko. Tjlëno ga

«Ba parkagaga kjok dogo so,
e shãryara beno so pjluk kjoyo,
so iök kjoyo bakoe.»[§]

8 Gueniyo tjlëno ba Wa kong ga

«Pja Sbö,
pja ber sök no pjluyo ïyado wlo,
ga kjok llgwep beke.

9 Llëbo pjlú shãryëbashko ga pja wopjlu eshko.

Gueniyo llëbo owa shãryëbashko ga pja woydë ara eshko.

E kjĩshko ga pja ioror beno sök wopjlu,
bop pjeyoga löng kës li kjinmo.

Tja bop Sbö jlökoyo.»*

10 Ga tjlëno ba kong obi ga

«Tjlapga, kjok ëre dãmãrshko ga
kjok uunkong shãryaga pjarë,
kjopkwo, klung bakoe.

11-12 Llëbo kës ëre pjir,
gueniyo pjara ber sök ïyado.

Shwong këguëshko ga dbuy,
llëno ame kjĩshko.

Pja opshãryë llëbo kës ëre tjok eni wleni.

Gueniyo pjara kjlopswë llëm,
pja ber sök ïyado.»†

13 Ga tjlëno ba kong obi ga

«Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlëkong,
äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,
eshko ga iër ber tjeng bop wloshko.»‡

Lara eni ba Wa kong, gueniyo lara ba parkagaga kjok dogo so kong eni llëme.

14 Epga séyaga to löng parkë Sbö kong eröe. Ga epga iche nopga dãr wlo li kjimtë.

2

Sbö tjlökwo woyotjliy yõtso

1 Woyde ga Sbö tjlökwo kuroy li woyotjliy yõtso, shji opkwë sira sira ey dwayo llëm wlo.

2 Dënashko ga Sbö tjlökwo söra ba parkagaga kjok dogo sorë bi tjlapgaga kong, ga llëye lara ba kong li, e kolako. Ëye omkolono llëm ga shduna Sbörë beke.

3 Shji dãr sorë tjlökwoyo lira, e kësbang, wolësoe. ¿Eni ga e kjrëy llëm ga shji shdüya eni llëm sorëro? Tjlökwo ëre laga Tjlapga Jesúsdë bãm go. E irgo ga ba tjlökwo kugaga omfono bi kong eni bakoe. Miydëy e go ga e beke.

4 Ga llëbo ïydëba llëm wleniyo shãryara Sbörë bi kong oblë oblë, ga ba Sëya ichara kjok miydë twë bi kong, woydara Sbörë sorë li eni. Shãryara eni, miydëy e go wlo ga tjlökwo li beke.

Jesús opyono beno so ba pjeyoga kjoyoe

§ 1:7 Salmo 104.4. * 1:9 Salmo 45.6-7. † 1:11-12 Salmo 102.25-27. ‡ 1:13 Salmo 110.1.

⁵ Llono ga dbar tjwe kjwara oblë li lörwarë bomi kong. Eshko ga ba parkagaga kjok dogo so ie Sbörë kjok llgwek llëme.

⁶ Llëbo tak pjang Sbö tjlökwo go, dbar lërwa löng li kjïshko. Tjlë ga

«No* tjwtlō ara llëme.

¿Eni ga woyotjlip ara ega?

¿Tjwtlō ara lëp ega?

⁷ Bäm go ga iorop beno tjwtlō
bop parkagaga kjok dogo so dorko.

E irgo ga iorop beno kësbang, tjwtlō ara,

⁸ iorop beno shäng llëbo tjeng kës li ichaga bakoe.»†

Miydëy e go ga llono ga llëbo tjeng kës li iche no lirë. Gueniyo eerishko ga llëbo iche llëm wleniyo tjok obi.

⁹ Llëye weno Jesús tjok li miydëy pjlúe. Bäm go ga iara Sbörë beno tjwtlō ba parkagaga kjok dogo so dorko. Ga Sbö wopjlú li kjïshko ga ichara wolon bi kjïshko. Ga wolono kjïshko ga iara beno kësbang, tjwtlō ara.

¹⁰ Ba go ga llëbo tjeng kës li shäryara Sbörë, ga beno tjeng ba kong uunkong. Llëbo owa ichara wen ba kong ara. E poshäryara ber nopga ara döga wlo eni. Sbö omshäryono eni, woydara eni kjïshko, ga shäryara beke.

¹¹ Jesús, nopga iara beno tjeng dboy Sbö kong li, e Data kjaraso. E kjïshko ga epga lökyokjre Jesúsde llëm, kowe ba pjeyoga.

¹² Tjlëno Sbö kong ga

«Bop roy lër bor pjeyoga kong.

Pja poshrër ara, epga tön löng lishko.»‡

¹³ Ga tjlëno obi ga

«Tja mär Sbö go.»§

Ga tjlëno obi ga

«Tja shäng bor wappa twara Sbörë bor kong li tjok.»*

¹⁴ Iara beno ba wappa li, e nopga, ga nopga ichaga wolon li, e Ä, ga uunkong tjeng Ä wloshko e kjïshko. E kjïshko ga Jesús öötong beno shäng no, ga wolonoe. Shäryara eni, Ä zäya wlo,

¹⁵ nopga döya Ä wloshko dwayo wlo bako, ber löng ba wolon li bangkjre ame wlo.

¹⁶ Jlököyo ga e shrono shäng Sbö parkagaga kjok dogo so li kjimtaga wlo llëm, shrono shäng Abraham tjëyoga kjimtaga.

¹⁷ E kjïshko ga iara Sbörë beno shäng ba pjeyoga dik, llëbo wen ba kong lok kës li wen ba kong eni wlo, epga sorë miyde pjir wlo. Eni ga songe le ga pjlú, ga parkë syöshtaga kësbangyo wleni ba kjïshko ga pjlú bako, e äar ber llëbo owa shäryara li potjwtlëkklo wlo.

¹⁸ Ga öör shäng song, tjlina Ärë ara, llëbo owa shäryë wlo lara kuzong ga nopga tjlïya Ärë enishko ga epga kjimte ga pjlúe.

3

Jesús tjwtlō ara, Moisés kjinmo

¹ E kjïshko ga pjeyoga, pjäy rokara Sbörë, iara beno tjeng dboy ba kong li, Jesús woyotjlizi iyado. Ichara Sbörë ba tjlökwo roy lë bi kong li e. Syöshtaga Sbö kong bi kjïshko kësbangyo li e bakoe. Shji mär ba go lëy eni.

* 2:6 No le li, e Jesús loklo. † 2:8 Salmo 8.4-6. ‡ 2:12 Salmo 22.22. § 2:13 Isaías 8.17. * 2:13 Isaías 8.18.

² Jesús iara Sbörë beno shäng parkë ba kong, ga parkono pjlú, Moisés parkono pjlú Sbö nopga kong sorë ga eni.

³ Gueniyo Jesús, e tjlwlo ara, Moisés kjinmo, domer u shäryaga tjlwlo ara, u shäryara li kjinmo wleni.

⁴ U tjeng kës li shäryaga tjok, gueniyo llëbo tjeng kës li shäryaga Sbörë.

⁵ Moisés parkono Sbö nopga kong pjlú, parkaga tjlwlek shäng pjir wleniyo dik. Eni ga llëye shäryara li beno llëbo wen llono li jyäglo.

⁶ Gueniyo Cristo, e Sbö Wa, ga parkë shäng Sbö nopga ichaga. Tjawa tjlë ga shji mär ba go, ga koshëy ÿyado lëy eni. Shäryëy eni jlökoyo wleni ga shji ber ba nopga, so u shäryara li kjoyoe.

Woyde ga shji mär Sbö go äär jong ba dbo go

⁷⁻⁸ E kjïshko ga Sbö Sëya tjlë ga

«Eeri ga Sbö tjlökwo kumi wleni
ga kjozïa.

Bomi tjlapgaga tek dënashko so,
Sbö kolara lok llëm,
llëye kuya woydë llëm bakoe.

Pjäy opshäryë baiya dik llëme.

Epga löng kjok dogro no llëmshkoshko ga
Sbö tjlïna lok.

⁹ Llëbo shäryara Sbörë kës li ñna lok öötong lu pjlöglo sak pkëng (40).

Eni ëmdë ga Sbö tjlïna lok ara.

¹⁰ E kjïshko ga Sbö iirkono ara ba kong,
ga tjlë ga “Jeno löng ÿyado, jëk lok woydë bor tjok llëme” le.

¹¹ E kjïshko ga Sbö iirkono ara ba kong,

ga tjlë jlökoyo ga “Epga äär löng bor woshtozlong kjokyo llëme” le.*

¹² ¡Pjeyoga, pjäy sjëke! Sbö, e sök ÿyado. Eni ga llëbo owa iëmi äär ber tjeng bomi pjlúshko llëm, Sbö rayëmi llëm wlo.

¹³ Dbar kjwobi go ga pjäy ëng kjimtos dbokjrë dey. Dbar kowëy «eeri» li pjang obishko ga pjäy opshäryos eni, pjäy jyäpgwe llëbo owa lirë llëm wlo, Sbö rayëmi llëm wlo.

¹⁴ Shji mär löng Cristo go bäm go sorë ga woyde ga shji mär ber löng ba go eni äär jong ba dbo go. Shäryoroy eni ga shji äär ber löng ba tjok ÿyado,

¹⁵ tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Eeri ga Sbö tjlökwo kumi wleni ga
kjozïa.

Bomi tjlapgaga tek dënashko so,
Sbö kolara lok llëm,
llëye kuya woydë llëm bakoe.

Pjäy opshäryë baiya dik llëme.»†

¹⁶ ¿Nopga öör löng Sbö tjlökwo kuno, gueniyo kolara lok llëm li ë? Nopga shira Moisésdë tek Egipto kjokyo dwayo li epga om go.

¹⁷ ¿Sbö iirkono öötong lu pjlöglo sak pkëng (40) li ë kong? Nopga llëbo owa shäryono, ga wolono tjeng kjok dogro no llëmshko li kong.

¹⁸ «¿Epga äär löng bor woshtozlong kjokyo llëme» lara Sbörë jlökoyoshko ga ë layde shäng? Nopga ba tjlökwo kolono llëm li layde.

¹⁹ Miydëy e go ga epga öötong lok llëm, epga mär Sbö go llëm kjïshko.

* 3:11 Salmo 95.7-11. † 3:15 Salmo 95.7-8.

4

Sbö nopga äär ber löng ba woshtozlong kjokyo

¹ Tjłkwo lara Sbörë ba kong lok jlökoyo li beno bi kong bakoe. Shjira ie woydë äär ber löng ba woshtozlong kjokyo bakoe. E kjışsko ga shji sjëk, shji äär ber löng eshko wlo.

² Sbö tjłkwo pjłú li kuroy wëļë, epga omkuno dik, gueniyo mär Sbö go llëm kuzong ga beno ba kong ga llëno llëme.

³⁻⁵ Shji äär ba woshtozlong kjokyo wlo ga woyde ga shji mär ba go, lara Sbörë sorë li eni. Tjłëno beno eni:

«E kjışsko ga Sbö iirkono ara ba kong,

ga tjłë jlökoyo ga “Epga äär löng bor woshtozlong kjokyo llëme” le.»*

Gueniyo llëbo tak pjang Sbö tjłkwo go. Tjłë ga «Dbar kjäk (7) ga ba pak shäryara pjirshko ga woshtonoë.»† E irgo ga tjłë ga «Epga äär löng bor woshtozlong kjokyo llëme» le. Miydëy e go ga kjok shäryara Sbörë pjirshko ga woshtozlong kjokyo lara li, e shäryak pjir tjän.

⁶ Miydëy e go ga no kjone kjone äär ba woshtozlong kjokyo ga pjłúe. Gueniyo nopga Sbö tjłkwo pjłú li kuno bäm go li öötong eshko llëm, kolara lok llëm kjışsko.

⁷ E kjışsko ga lu kop ara irgo ga Sbö tjłëno David kong. Eshko ga dbar iara beno kjwara obi, ga kowara «eeri». Eshko ga tjłkwo lara jlökoyo loror bomi kong tjän li, e lara nopga löng eshko li kong jek obi. Tjłë ga

«Eeri ga Sbö tjłkwo kumi wleni ga
kjrožia.

Pjāy opyë ber löng llëye kumi woydë llëm wleni llëme»‡ le.

⁸ Epga iara Josuerë beno löng woshtë jlökoyo kjwe ga dbar iara Sbörë kjwara obi llëme.

⁹ Miydëy e go ga llono ga ba nopga kong dbar twe Sbörë kjwara obi, woshtë jlökoyo wlo, Sbö woshtono dbar kjäk (7) lishko sorë ga eni.

¹⁰ Eshko dbaryo ga ëye öötong löng eshko ga parkë ame, ber löng woshtë jlökoyo, Sbö woshtono sorë ga eni.

¹¹ E kjışsko ga shji drön ëë, shji äär eshko wlo. Llëm ga shji kjone kjone Sbö kolë llëm, Israel tjëyoga dik, ga shji äär eshko llëme.

¹² Sbö tjłkwo, e së, dbo ara bakoe. Shji oblë shorkek dröng kowo stek kar kar wleni go ga dröng li opzrëk rongë. Sbö tjłkwo li, e so dröng e kjoyoe. Opzrëk rong, kjlay bi pjłúshko. E go ga shji wotjłik pjłúre, de owa, e miydëy wëļë.

¹³ Llëbo jney, ĩga Sbörë llëm wlo ga äe. Llëbo uunkong İya wëļë, ga llono ga shji iche ba dboryë, llëbo shäryoroy kës li kjışsko.

Jesús, e syöshtaga Sbö kong bi kjışsko kësbangyo

¹⁴ Jesús, e Sbö Wa. E öötong sök kjok dogo. Syöshtaga Sbö kong bi kjışsko kësbangyo li e. E kjışsko ga shji mär ba go lëy kuzong ga woyde ga shji mär ber löng ba go jlökoyo.

¹⁵ E tjłina Ärë ara, llëbo owa shäryë wlo lara, shji tjłiya Ärë sorë ga eni. Gueniyo era llëbo owa shäryono llëme. E kjışsko ga shji sorë li miyde shäng pjłú, ga shji dbo ara llëmshko, shji songshko ga shji songe le ga pjłúe.

* 4:3-5 Salmo 95.11. † 4:3-5 Génesis 2.2. ‡ 4:7 Salmo 95.7-8.

¹⁶ E kjishko ga shji jek aar Sbö bokshto lan ba tjok wlo, llëye bangkjrëy llëm wleni, shji woyde ara kjishko. Eni ga shji songshko ga shji songe le, ga shji kjimte ba wopjlú li kjishko.

5

¹ Syöshtagaga Sbö kong Israel tjëyoga kjishko kësksëyo kjrara Sbörë kjlobi nopga li tjërëko dwayo, parkë Sbö tjok, nopga li kong wlo, öng zröya, sho suya, llëbo owa shäryara nopgarë li kjishko wlo bakoe.

² Nopga li kjok miydë ara llëm, ga olö ga llëbo shärye lok owa, dbo ara llëm kjishko. Eshko ga songe le syöshtagaga lirë ga pjlú, epga dbo ara llëm eni bako kjishko.

³ E kjishko ga öng zröya, sho suya, llëbo owa shäryara nopgarë li kjishko dö llëm, shärye eni, llëbo owa shäryara epgarë om go li kjishko bakoe.

⁴ Pak ëre tjwlö ara. Gueniyo ëye opyë pak ëre shäryë om go llëme. Woyde ga rokaga Sbörë, Aarón rokara sorë ga eni.

⁵ Cristo opyono pak tjwlö ara ëre shäryë om go llëm bakoe. Sbö tjlëno ba kong ga

«Pja bor Wa;

ëeri ga tja öötong beno sök bop Data.»*

⁶ Ga tjlëno ba kong obi ga

«Pja ber shäng syöshtagaga Iyado wlo,

Melquisedec dik.»†

⁷ Jesús shäng kjok ëre kjing go obishko ga miyde ga Sbö dbo ara, e döya eshko dwayo wlo, wolon llëm wlo. E kjishko ga kjiloshtono ba kong jlökoyo, slatong ara boryo go. Ga Sbö bangkjrara ara kuzong ga llëye lara li kura.

⁸ Gueniyo e Sbö Wa ëmdë ga llëbo weno ba kong owa ara kjishko ga oppino Sbö kolë jlökoyo.

⁹ Ga llëye woydara Sbörë shärye wlo li shäryara uunkong pjirshko ga öötong beno sök ba kolagaga uunkong li döga, epga ber löng së Iyado wlo,

¹⁰ ga iara Sbörë beno shäng syöshtagaga kësbandyö, Melquisedec dik.

Shji Sbö rayë llëme

¹¹ Llëbo lërwa woydë bomi kong ara ëre kjishko, gueniyo lërwa wlo ga kjang, pjäy kä kjang kjishko.

¹² Pjäy mär löng Jesús go dbar kop ara tjän. Pjäy oppino pjlú kjwe ga eerishko ga pjäy opyono beno löng no pingga. Gueniyo Sbö tjlökwo kjrëmi löng li llë loklo miydëmi löng llëm obi. Woydëmi ga pjäy pïya oblërë tjlökwo wëllë go eröe. Kjwozirga löng nä ië wleniyo, e dli uë woydë llëme. Pjäy so e kjoyo, tjlökwo kjang li kumi woydë llëm kjishko.

¹³ Nopga so kjwozirga löng nä ië kjoyo li, e jëk löng pjlo bek sorë li miydayde lok llëm obi.

¹⁴ Gueniyo tjlökwo kjang li, e dli wleni, ga nopga so këkboga kjoyo li, e opping ara e go, ga llëbo pjlúre, de owa, e miyde löng pjlúe.

6

¹⁻² Bäm go ga tjlökwo laraba bomi kong ara. Cristo tjlökwo wëllë li laraba bomi kong. Llëbo owa shäryëy löng li, e rayëy sorë, shji wolon llëm wlo, e laraba bomi kong. Shji mär Sbö go sorë, e laraba bomi kong. Shji wë sorë, e laraba bomi kong. Shji orkwo ië ëng kjing go sorë, e laraba bomi kong. Nopga

* 5:5 Salmo 2.7. † 5:6 Salmo 110.4.

wolono löng li woshre iröng obi sorë, e laraba bomi kong. Llono ga nopga shdüya Sbörë İyado wlo sorë, e laraba bomi kong bakoe. Tjlokwo uunkong ëre laraba bomi kong pjir tjän. Gueniyo woyde ga e lanyotkëy ame, shji opping tjlokwo kjang li go dey, nopga wotjlik këkboga dik wleni.

³ Woyde Sbörë wleni ga shäryëy eni.

⁴⁻⁶ Eye tjlokwo li kjrono, ga rayara ga rokëy iröng obi ber löng Sbö tjok ga äe. Llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le ame, ga raye ame bakoe. Llëbo twara Sbörë ba kong li kjrara lok tjän. Epga ëng dowlëno Sbö Sëya tjok. Miydara lok pjir tjän ga Sbö tjlokwo, e pjluë. Sbö Wa tjwe iröng obi dbo ara go sorë, e miydara lok pjir bakoe. Eni ga Sbö Wa li rayarashko ga e zröra lok lök pjang kjlös go jek obi wleni, ga iara lok beno shäng joywëba wlo bakoe.

⁷ Kjek buk kjrina. Shunyo shrë ba kjing goshko ga di li shura klung sho lirë, ga dwla botjyono pjlu, nopga parkë löng eshko li kongshko ga Sbö ber wopjlu kjok li tjok.

⁸ Gueniyo e wen shkö sho, kjlo sho oblë oblë llëno llëm wleniyo ga Sbö ber wopjlu ba tjok llëme. Llono ga e sukoba pjire.*

⁹ Pjeyoga, tjawa lan bomi tjok eni ëmdë ga miydërwa ga pjäy opshäryë owa eni llëme. Eye döktong ga woyde ga llëbo shärye pjluë. Ga miydërwa ga pjäy omshäryë eni.

¹⁰ Sbö woydëmi ara kjishko ga ba nopga kjimtoromi ara, ga shäryëmi löng eni obi. Sbö wotjlik bek İyado, ga llëbo shäryëmi löng li woyojeya llëme.

¹¹ Woydërwa ga pjäy omshäryë eni jlökoyo, äar jong llëbo koshëmi löng li shäryono pjir guing.

¹² Woydërwa ga pjäy opyë löng shmi jong wleni llëme. Eye kwleya mär Sbö go llëm ga llëbo twe Sbörë ba nopga kong lara li kjre lok jlökoyo. Woydërwa ga pjäy omshäryë eni bakoe.

Tjlokwo lara Sbörë jlökoyo li, e shäryë eni

¹³ Eye tjwlo ara Sbö kjinmo llëme. E kjishko ga Sbö tjläno Abraham kong jlökoyo dënahshko ga tjlokwo li lara ba ko om go li go.

¹⁴ Eshko ga tjlä ga «Pja kjimtër ara. Bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber shdär trak llëme»† le.

¹⁵ Kuya ga beno shäng ba koshë wopjlu, ga llëye lara li kjrara beno ba kong.

¹⁶ Nopga tjlokwo le oblë kong jlökoyoshko ga tjlokwo le oblë tjwlo ara ba kjinmo li ko goshko, ber ba miydaga wlo. Shäryara eni ga jlöe läba.

¹⁷ Eni ga Sbö tjläno jlökoyoshko ga woydara ga miydëba ga tjlokwo li shärye jlökoyo, ga kjlopswe llëme. E kjishko ga tjlokwo li lara ba ko om go li go.

¹⁸ Sbö jyörkë llëme. Llëye le jlökoyo li, e shärye kjluwe. Llëye le ba ko go li, e shärye kjluwe bakoe. Ga shji töktong ba shwoy, ga rokoroy ba kong ga shji döya. Eni ga miydëy ga llëye lara li shärye eni kuzong ga shji beno löng wopjluë.

¹⁹⁻²⁰ Eni ga miydëy pjlu ga llëye koshëy löng li, e shäryë eni. E kjishko ga shji wotjlik oblë oblë llëm, shji wotjlik ber löng kjrinaso eröe. Shji mär ber löng Jesús go. E öötong sök Sbö bokshto kjok dogo bi bäm go, ga beno shäng syöshtaga kësbangyo İyado bi kjishko, Melquisedec dik.

* **6:8** Kjek le li, e nopga loklo. **Shunyo** le li, e **llëbo shärye Sbörë nopga kong pjlu** li loklo. Eni ga llëbo shärye Sbörë nopga kong pjlu shko ga shji llëbo shäryë ba tjok pjlu ga Sbö ber wopjlu bi tjok. Gueniyo shji llëbo shäryë ba tjok owa ga Sbö ber wopjlu bi tjok llëm, ga shji shdüya. † **6:14** Génesis 22.17.

7

Syöshtaga Sbö kong ko Melquisedec

¹ Melquisedec, e dënashko ga Salem so pjluyo, syöshtaga Sbö Tjwlö Kësbangyo kong ba pjeýoga kjishko bakoe. Pjlara ga Abraham öör shäng ëngkwjë pjlupga oblë tjok, ga zanae. E irgo ga jek shäng irbo, to ba ushko wlo ga wlojkrara Melquisedecdë, ga tjlëno beno pjlú ba kong.

² Eshko ga llëbo wlëna Abrahamdë kës li shtara äär ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go, shira kjrina kjrina, ga twara ba kong. Melquisedec, e no pjluyo, llëbo pjlo bek shäryaga li loklo. Ga Salem, e wlëp loklo. Ëni ga kowëba Salem so pjluyo li, e beno no pjluyo, nopga iaga ber löng wlëp loklo.

³ Data ë, mekë ë, kjokëga ë, e miydëy llëme. Weno buk llonoshko, wolono llonoshko, e miydëy llëm bakoe. Ëni ga beno syöshtaga Iyado, Sbö Wa dik.

⁴ E tjwlö kjöm li woyotjlizä. Abraham, e bi tjlapga tek dënashko so tjwlö ara anmoyö ëmdë ga pjlupga zanashko ga llëbo wlëna kës li twara ba kong kjrina.

⁵ Syöshtagaga Leví tjëyo lira, llëbo tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go ba kjishko. Tjlë ga Abraham tjëyoga llëbo wlëkshko ga woyde ga shte lok, ga äär ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go ga shiya kjrina kjrina, ga twe ba kong lok, uunkong li pjeýoga dö gueniyo.

⁶ Gueniyo domer li, e Leví tjëyo llëme. Ga Sbö tjlëno jlökoyo li, e beno Abraham kong. Ëni ëmdë ga llëbo wlëna Abrahamdë li, e twara ba kong kjrina, ga kar tjlëno beno pjlú ba kong.

⁷ Miydëy ga ëye tjlëno beno pjlú oblë kong ga e tjwlö ara ba kjinmo.

⁸ Llëbo twëba syöshtagaga Leví tjëyo kong eni. Gueniyo miydëy ga llono ga epga wolon. Domer kong llëbo twara Abrahamdë li, era wolono sorë, llonoshko, e tak pjang Sbö tjlökwo go llëme. E kjishko e sök së obi wleni.

⁹⁻¹⁰ Tjwlö shigaga li, e Leví tjëyoga, ga Leví, e Abraham tjëyo. Abraham wlojkrara domer lirëshko ga Abraham wapga llëm obi. Eshko ga Leví, ba tjëyoga kës, e tjeng Abraham tjok obi wleni. E kjishko ga llëbo twara Abrahamdë ba kongshko ga epga omtwono ba kong wleni bakoe.

Jesús, e Melquisedec dik

¹¹ Kjok llgwekklo twara Sbörë nopga li kongshko ga Leví tjëyoga iara beno löng syöshtaga ba kong nopga li kjishko. Eshko ga domer iara beno syöshtaga kësbangyo bäm go li, e Aarón. Gueniyo ëye ie syöshtaga eniyorë ber pjlo bek Sbö bokso ga äe. E kjishko ga syöshtaga woydara oblë wleniyo, gueniyo Aarón dik llëm, Melquisedec dik shara.

¹² Ëni ga syöshtaga bäm go wleniyo li kje Sbörë, äska ie ber oblë wleniyo wlo ga woydara ga kjok llgwekklo bäm go wleniyo li kje bako, ga äska ie ber oblë wleniyo.

¹³⁻¹⁴ Syöshtaga oblë wleniyo tak pjang Sbö tjlökwo go ëre, e bi Tjlapga Jesús. Gueniyo era Leví tjëyo llëme. Miydëy pjlú ga e Judá tjëyo, ga epga iara Moisésdë parkë syöshtaga Sbö kong öng sho sukklö jong lishko llëme.

¹⁵ Syöshtaga weno shäng kjlara oblë wleniyo, Melquisedec dik. Uunkong ëre miydëy wëllë e kjishko.

¹⁶ Kjok llgwekklo li tjlë ga ëye äär ber shäng syöshtaga wlo ga woyde ga e Leví tjëyo. Gueniyo Jesús öötong shäng syöshtaga e kjishko llëme. E öötong shäng syöshtaga, e wolon ame kjishko,

¹⁷ tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlëno beno eni:
«Pja ber shäng syöshtaga Iyado wlo,

Melquisedec dik.»*

18-19 Kjok llgwekklo tek dēnashko so li, ēye ie ber pjlo bek Sbō bokso ga äe. E llēno llēm wleni. E kjīshko ga iara Sbōrē beno tjlwō ame, āska iara beno oblē, pjlu ba kjinmo. Ēre go ga eerishko ga shji āar ber lōng Sbō bokshto, lan ba tjok wlo ga pjluē.

20 Sbō om go tjlēno jlōkoyo, Jesús kjīshko. Tjlēno eni, syōshtaga tek dēnashko so li kjīshko llēme.

21 Jesús iara beno shāng syōshtaga lishko ga tjlē ga

«Tjlapga tjlēno jlōkoyo,

ga opkjlopswē ber wotjlik oblē llēme.

Tjlē ga

“Pja ber shāng syōshtaga īyado wlo”le.»

22 Miydēy e go ga tjlōkwo tjalglēn ēre ie Jesúsdē ber pjlu, tjlōkwo bām go li kjinmo.

23 Syōshtagaga tek dēnashko so li arae. Ēye parkē ber lōng īyado wlo ga ä, epga uunkong wolon kjīshko.

24-25 Gueniyo Jesúsdā sōk īyado, ga ber shāng syōshtē Sbō kong, nopga mār ba go āar Sbō bokshto wlo li kjīshko īyado. E kjīshko ga epga dōya ber lōng īyado wlo ga pjluē.

26 Syōshtaga kēsbangyo woydēy wleniyo li e. E jēk shāng pjlo bek īyado, pogo llēye dret Sbō bokso, nopga owa dik llēme. Ga iara Sbōrē beno shāng dboy ba kong, sōra oōtong sōk kjok dogo, iara beno tjlwō ara, llēbo tjeng kēs li kjinmo.

27 E syōshtagaga kēskesyo oblē dik llēme. Tek bām goshko ga ōng zrōya dbar kjwobi go, ga sho suya, pjē drete. Bām go ga shārye eni, owa shāryara om go li potjwlēkklo. E irgo ga shārye eni, owa shāryara nopgarē li potjwlēkklo bakoe. Jesúsdā opshāryē eni llēme. E optwono pjlaraso, beno llēbo owa shāryara nopgarē kēs li potjwlēkklo.

28 Domerga iara kjok llgwekklo lirē beno lōng syōshtagaga kēskesyo li, e dbo ara llēm, jēklōng pjlo bek ga äe. Gueniyo kjok llgwekklo li twara Sbōrē irgo ga tjlōkwo lara oblē jlōkoyo. E go ga ba Wa iara beno shāng syōshtaga kēsbangyo īyado wlo. Era oōtong beno pjlo bek īyado.

8

Syōshtaga kēsbangyo oblē wleniyo, tjlōkwo oblē wleniyo

1 Llēye lēr shāng bomi kong li eni. Shji syōshtaga kēsbangyo sōk kjlara. E oōtong sirkeno sōk kjok dogo, Sbō orkwo kēlēkong, shtoyo tjlwō ara anmoyō lishko,

2 ga parkē shāng Sbō u jong eshko li roshko. U li shāryaga Tjlapgarē, shāryaga norē llēme.

3 Syōshtagaga kēskesyo uunkong iara beno lōng llēbo twe Sbō kong, ōng sho suya ba kong bakoe. E kjīshko ga woydara ga llēbo twe Jesúsdē Sbō kong bakoe.

4 Kjok ēre kjing goshko ga syōshtagaga tjok, ga parkē lōng llēbo twē Sbō kong, tak pjang kjok llgwekklo go sorē li eni. E kjīshko ga Jesús sōk kjok ēre kjing go obi kjwe ga e ber syōshtaga llēme.

5 Syōshtagaga li parkē lōng Sbō u jong kjok ēre kjing go li roshko. E so ba u jong kjok dogo li kjoyo, gueniyo āar eni llēm, e ba jyāglo erä. E kjīshko ga Sbō

* 7:17 Salmo 110.4.

u shäryak öng kwota go li shärye Moisésdë shäng kjwläshko ga Sbö tjlë ba kong ga «Shäryos yötso. Llëbo jyäglo pinor bop kong dlup go sorë ga shäryos eni»* le.

⁶ Gueniyo pak twara Jesús kong li, e tjwlö ara, pak shärye syöshtagagarë li kjinmo. E parkë syöshtaga, tjlökwo twara Sbörë tjaqlën, beno ñyado wlo li kjishko. Ga tjlökwo ëre tjwlö ara, tjlökwo twara bäm go li kjinmo.

⁷ Tjlökwo twara Sbörë bäm go li, llëbo uunkong shäryara pjlú kjwe ga tjlökwo woyde oblë llëme.

⁸ Gueniyo ñna Sbörë ga nopga li pjlú llëme. Tjlë ga

«Tjlapga tjlë ga

“Dbar tjwe kjwara ga

Israel tjëyoga kong,

Judá tjëyoga kong,

tjlökwo twër kjrina obi tjaqlën.

⁹ Dënnashko ga ba tjlapgaga,

e orkwo sharor wleni,

ga shiror tek Egipto kjokyo dwayo.

Eshko ga tjlökwo tworor ba kong, beno ñyado wlo,

gueniyo kolara lok llëme.

Ë kjishko ga tja opkiono ba shwoy dwayo.

E kjishko ga tjlökwo twër tjaqlën li,

e ber tjlökwo tworor ba kong dënnashko li dik llëme” le.

Tjlapga tjlë obi ga

¹⁰ “Tjlökwo tworor, beno ñyado wlo bäm go li, e pjir.

E irgo ga tjlökwo twër Israel tjëyoga kong, ber ñyado wlo li eni.

Bor kjok llgwekklo li tër ber pjang ba wotjlik li go,

tër ber pjang ba pjlugwo go bakoe.

Tja ber ba Sbö,

ga epga ber bor nopga bakoe.

¹¹ Eshko ga tja miyde nopga uunkongdë,

nopga tjwlö chira äär jong nopga tjwlö ara go.

E kjishko ga ëye oblë ping bor tjlökwo go ame,

ëye ba kjlara ichë bor miydë ame bakoe.

¹² Eshko ga owa pjang ba go li lön ber dret,

ga owa li woyoshrër ame” le.»†

¹³ Tjlökwo ëre kowara tjaqlën kuzong ga miydëy e go ga tjlökwo bäm go li iara beno tjwlö ame. Ga llëye këguë, tjwlö llëm ga wop ä ga jeno pjire.

9

Sbö u jong kjok ëre kjing go

¹ Tjlökwo twara Sbörë, beno ñyado wlo bäm go li kjibokwoyo goshko ga tjlökwo tak lok oblë oblë, beno Sbö poshrëya sorë li miydoklo, ba u kjok ëre kjing go shärye sorë li miydoklo bakoe.

² Eni ga Sbö u shäryara lok kjwara öng kwota go. Roshko kjër jong kjwara, e kowara lok shto zrek. Eshko ga iök shjy bapkwö jong kjwara, ga pjlung shosho suk pjir iak beno tjeng dboy Sbö kong li tjeng ba ioklo jong li kjing go bakoe.

³ U li roshko shwong iak pjang kara kësbanqe. E pjlör kalëkong kjër jong kjwara obi, e kowara lok shto zrek anmoyö.

* 8:5 Éxodo 25.40. † 8:12 Jeremías 31.31-34.

⁴ Eshko ga llëbo lō pjllëblë sukklo jong kjwara, shäryak dbur sho shōyïör go. Sbō tjlōkwo woyoshroklo bapkwō poglo shtik dbur sho shōyïör go li jong eshko bakoe. Roshko *maná* tjeng sira, ba bapkwō shäryak dbur sho shōyïör go li roy, Aarón kjorkung pōnglā weno pjlara li buk eshko, ak kjwangyo goshko tjlōkwo twara Sbōrē tak lok li tjeng eshko bakoe.

⁵ Tjlōkwo woyoshroklo bapkwō li kjing go Sbō parkagaga kjok dogo so sjägā tjok wleniyo li jyäglo tjeng do pjök, ba sjägā jyäglo li tjeng tjlōkwo woyoshroklo bapkwō kjing dokklo li kopshko, owa pjang nopga go li löya Sbōrē lishko. Eni tjok ga llëye lër e kjishko wlo ame.

⁶ Llëbo uunkong ère shäryara lok pjir irgo ga dbar kjwobi go ga syöshtagaga Sbō kong nopga kjishko li, ba pak li shärye dloyo öötongshko ga opzrëk jek kjër jong bäm go li roshko.

⁷ Gueniyo èye opzrëk jek kjër jong këm kjwara obi li roshko llëm, syöshtaga kësbandyo li eröe. Lu pjlobi go ga opzrëk jek eshko pjlaraso döe. Ga opzrëk wlo ga öng srëng söya tjeng ba tjok, llëbo owa shäryara om go li potjwlëkklo, llëbo owa shäryara nopgarë miyde löng llëm wleniyo li potjwlëkklo bakoe.

⁸ Llëbo uunkong ère shäryara lok eni, tjlōkwo twara Sbōrē ba kong bäm go li kjishko. Ère go ga shji piya Sbō Sëyarë ga tjlōkwo bäm go li pjang obishko, Sbō u li jong obishko ga èye opzrëk jek shto zrek anmoyö lishko ga äe.

⁹ Eerishko ga miydëy e go ga öng llë tworoy, sho suroy Sbō kong eni ga shji opyë ber löng wotjlík pjlo bek ba bokso e go wlo llëme.

¹⁰ Tjlōkwo tak lok bäm ère go ga nopga oppino ië sorë, wë sorë, äär Sbō poshrëk ba ushko ga pjlu wlo. Gueniyo tjlōkwo li beno tjwlö tjok, äär jong tjlōkwo tjaglën li tjweshko jä.

Cristo srëng

¹¹ Gueniyo ga Cristo öör tjän, ga öötong beno shäng syöshtaga kësbandyo bi kjishko. Llëbo pjlu tjeng eerishko kës li söga erë. E parkë Sbō u jong pjlo bek, pjlu anmoyö lishko. Sbō u ère shäryaga norë llëm, e kjok ère so llëm bakoe.

¹² Cristo opzrëno jek eshkosklo ga öng srëng söra llëm, shwling ushko so srëng söra llëm, sögla wlënggla srëng söra llëm bakoe. Ba srëng onmo lira söra jek ba tjok, ga opzrëno jek shto zrek anmoyö jong eshko li roshko pjlaraso, ber sök eshko iyado wlo. Shji döra bi shdungglo dbo dorko dwayo iyado wlo eni.

¹³ Dënashko ga öng zröraba, sho suraba Sbō kong, llëbo owa shäryara li potjwlëkklo, ga shwling ushko so srëng, sögla srëng, sögla sho pjono dret, ba pjlungyo, e sguinaba nopga pogo llëbo owa li kjing go, ie ber löng äär Sbō poshrëk ga pjlu wlo.

¹⁴ Cristora pogo llëye dret Sbō bokso. Ga Sbō Sëya dbo go ga optwono Sbō kong, wolono, srëng kwono bi kjishko, owa pjang bi go li löya ber dret wlo. Dënashko ga shji löng wolon wlo, llëbo owa shäryaroy li kjishko. Gueniyo shäryara eni, shji ber löng parkë Sbō Sök İyado li kong wlo.

¹⁵ Tjlōkwo tjaglën li shäryaga beno Cristorë e kjishko. E wolono, nopga rokara Sbōrë li döya ba shdungglo tak pjang tjlōkwo bäm go li dbo dorko dwayo wlo, llëbo pjlu twe Sbōrë ba nopga kong ber iyado wlo lara jlökoyo li kjre lok wlo.

¹⁶⁻¹⁷ Shji löng së obishko ga shji kjibokwo të, ber shji wolonoshko ga bi llëbo li ber è kong li miydoklo wlo. Tjlōkwo tjaglën ère, e so kjibokwo e kjoyoe.

Kjibokwo li tjwlō tjok wlo ga woyde ga ba taga wolono guing. Shäng sē obishko ga kjibokwo li tjwlō llēme.

¹⁸ E kjishko ga tjłokwo twara Sbörē bām go li, e tjwlō tjok wlo ga woydara ga öng llē zrökoba, srēng li kwongoba wlo.

¹⁹ Tjłokwo uunkong tara kjok llgwekklo kjibokwoyo go li lara Moisésdē nopga kong pjrshko ga sögla wlēnggla srēng kjrara sira, shwling ushko so srēng kjrara sira, ga pjöyikong li rorwara di tjok. E irgo ga kjor so shkwē sho kjoyo kowo kjrara kjłöbö, pjrira öng wlēp ushko so zok pjlo srēzrēn go, pöra srēng rorwak di tjok li go, ga sguina kjok llgwekklo kjibokwoyo li kjing go, nopga uunkong li kjing go bakoe.

²⁰ Eshko ga tjlē ga «Tjłokwo ěre lara Sbörē, beno İyado wlo, shäryēmi wlo. Srēng ěre kjishko ga tjłokwo li ber tjwlō tjok»^{*} le.

²¹ Srēng li sguina Sbō u jong eshko li kjing go, ba llēkso bokso tjeng eshko kēs li kjing go bakoe.

²² Srēng kwono llēm ga owa pjang nopga go li löya Sbörē llēme. E kjishko ga epga ichara kjok llgwekklo lirē llēbo ie ber tjeng dboy Sbō kong wlo ga woyde ga shärye srēng go. Epga ichara ba shäryē eni llēbo uunkong tjok seke.

²³ Llēbo uunkong ěre, e llēbo tjeng kjok dogo li jyäglo. E kjishko ga woydara ga ie ber tjeng dboy Sbō kong eni. Gueniyo llēbo tjeng kjok dogo li ber tjeng dboy Sbō kong wlo ga woyde ga shärye llēbo tjwlō ara, öng kjinmo li go.

²⁴ Sbō u jong kjok ěre kjing go li, e Sbō u jlökoyo li jyäglo, e shäryaga norē bakoe. Cristo opzrēno e roshko llēm, opzrēno jek Sbō u jong kjok dogo li roshko, ga beno shäng eshko Sbō bokshto, shji kjimte wlo.

²⁵ Lu pjłobi ga syöshtagaga kēsksēyo opzrēk jek shto zrek anmoyō li roshko, ga öng srēng söya jek ba tjok. Cristora opzrēno jek pjlaraso döe.

²⁶ Eni llēm kjwe ga woyde ga zrökoba kop ara, kjok ěre shäryara Sbörē tek lēkong. Gueniyo weno shäng pjlaraso İyado wlo, optwono wolono, owa pjang nopga go li löya ber dret wlo.

²⁷ Shji nopga wolon pjlaraso wlo. E irgo ga shji llgweya Sbörē wlo.

²⁸ Eni wleni ga Cristo wolono pjlaraso, owa pjang nopga go li löya ber dret wlo. Ga llono ga wen jek pjlara obi, gueniyo tjwe shäng owa pjang nopga go li löngga llēm, tjwe shäng ba koshagaga löng li döga shara.

10

Cristo wolono pjlaraso, nopga uunkong kjishko

¹ Kjok llgwekklo tara Moisésdē li, e llēbo wen tjwe pjłu li jyäglo eröe. Llēbo wen tjwe pjłu li, e oblē. E kjishko ga lu pjłobi go ga nopga öng zrök, sho suk, pjē dret Sbō poshrēkklo, tak pjang kjok llgwekklo go sorē li eni ěmdē ga ěye ie ber pjlo bek Sbō bokso ga äe.

² Epga, owa pjang ba go li löna Sbörē beno dret İyado wlo kjwe ga beno löng pogo llēye dret Sbō bokso. Eni kjwe ga öng zröya, sho suya ame ga pjłue.

³⁻⁴ Miga owa pjang oba go li löya Sbörē ber dret, sögla llgwoklē srēng kjishko llēm, shwling ushko so srēng kjishko llēm bakoe. E kjishko ga öng zröya, sho suya lu pjłobi go. E ber epga pogo llēbo owa tjok li miydoklo.

⁵ E kjishko ga Cristo shrono shäng kjok ěre kjing goshko ga tjlē Sbō kong ga «Öng zröraba, sho suraba bop kong li woydorop llēm, llēbo twaraba bop kong li woydorop llēm bakoe.

* 9:20 Éxodo 24.8.

E äska doyo poshäryorop bor kong.

⁶ Öng zröraba, sho suraba, pjono dret bop poshrëkklo li,

öng zröraba, sho suraba, llëbo owa shäryaraba li potjwlëkklo li,
e beno pjlu bop kong llëme.

⁷ E kjishko ga tja tjlë ga “Sbö, tja shäng na,

ga tja shrono shäng llëye woydëp ga shäryër li, e shäryaga, tak pjang bor
kjishko bop kjibokwo go sorë li eni” lër eni» le.*

⁸ Bäm go ga tjlë ga «Öng zröraba, sho suraba bop kong li, llëbo twaraba bop
kong li, öng zröraba, sho suraba, pjono dret bop poshrëkklo li, öng zröraba, sho
suraba, llëbo owa shäryaraba li potjwlëkklo li, e woydorop llëm, beno pjlu bop
kong llëm bakoe» le eni. Tjlëno eni, epga ichara kjok llgwekklo lirë ba shäryë
eni gueniyo.

⁹ E irgo ga tjlë ga «Tja shäng na, ga tja shrono shäng llëye woydëp ga shäryër
li, e shäryaga» le eni. Eni ga tjlökwo twara Sbörë bäm go li kjara, äska tjlökwo
tjaglën li shärye wlo.

¹⁰ Eni ga Jesucristo wolono pjlaraso nopga uunkong kjishko, woydara Sbörë
sorë li eni. Ga shji iara Sbörë beno tjeng dboy ba kong e kjishko.

¹¹ Syöshtagaga Sbö kong li, ba pak li shärye lok dbar kjwobi go, öng zröya,
sho suya Sbö kong, owa pjang nopga go li löya Sbörë e kjishko llëm gueniyo.

¹² Gueniyo syöshtaga bi kong lira wolono pjlaraso, owa pjang nopga go li
löya ber dret wlo pjirshko ga öötong sirkeno sök Sbö orkwo këlkong.

¹³ Eshko tek lëkong ga beno sök ba moskwoga zana Sbörë pjir guing, ga
twara beno ba kong iche wlo li koshë.

¹⁴ Wolono pjlaraso kuzong ga nopga ie ber tjeng dboy Sbö kong li iara beno
pjlo bek Sbö bokso iyado wlo.

¹⁵ Sbö Sëya tjlëno bi kong ëre kjishko bakoe. Tjlë ga

¹⁶ «Tjlökwo tworor, beno iyado wlo bäm go li, e pjir.

E irgo ga tjlökwo lër ba kong jlökoyo li eni.

Bor kjok llgwekklo li tër ber pjang ba pjlugwo go,

tër ber pjang ba wotjlik li go bakoe» le.†

¹⁷ Ga tjlë obi ga

«Llëbo owa shäryara lok li,

e woyoshrër ame» le.‡

¹⁸ Eni ga owa pjang bi go li löna Sbörë beno dret eni kuzong ga öng zröy, sho
suy, llëbo owa shäryoroy li potjwlëkklo ame.

Shji mär Sbö go iyado wlo

¹⁹ Eni ga pjeyoga, Jesús srëng li kjishko ga shji opzrëk jek shto zrek anmoyö
lishko ga pjlu, llëye bangkrëy llëme.

²⁰ E wolono li, e irbo tjaglën wleni, ga e go ga shji jek äar Sbö sök lishko ga
pjlu, shwong pjang kësbang li pjlor kalëkong.

²¹ Cristo öötong beno shäng syöshtaga kësbangyo, shji Sbö nopga kjishko.

²² Shji iara beno pjlo bek Sbö bokso, bi wotjlik owa li kjing go srëng sguing
wleni, bi doyo wak pjir di drëpdre go wleni bakoe. E kjishko ga shji to Sbö
shwoy, shji mär ba go jlökoyo.

²³ Tjlökwo laga bi kong jlökoyo li, llëye le li shärye eni. E kjishko ga woyde ga
llëye koshëy löng li lëy ga miydëy ga eni jlökoyo.

* 10:7 Salmo 40.6-8. † 10:16 Jeremías 31.33. ‡ 10:17 Jeremías 31.34.

24 Shji ëng kjimté kar kar, shji oblë woydë ara wlo, shji llëbo pjlu shäryë wlo bakoe.

25 No kjone kjone tön ëng tjok ame. Shjira omshäryë eni llëm, shji tön ëng tjok, shji ëng kjimté dbokjrë wlo dey. İy ga Tjlapga Jesús tjwe iröng obi dbaryo li döro ga woyde ga shäryë eni jek këgong këgong.

26 Tjlokwo bek li miydoroy pjir ga shji jëk löng llëbo owa shäryë obi wleni ga llëbo zröy ber llëbo owa shäryoroy li potjwlëkklo wlo oblë drete.

27 Shäryoroy eni wleni ga miydëy ga shji ber löng llgweya, shdüya Sbörë iök pjë jong ri ri li go, ba wloyoga tjok li koshë erä.

28-29 Dënashko ga ëye, kjok llgwekklo tara Moisésdë li kole woydë llëm ga İga pjökde, myare dö ga zröya lok jekdo, songe le llëme. Ba shdungglo li kjange. Gueniyo ëye, Sbö Wa tjlokwo li kole woydë llëm, e wolono, srëng kwono li iara beno tjwlö llëm, ga Sbö Sëya wotjllno ba kjimté lara, gueniyo kar läywara owa ga ba shdungglo li ber kjang e kjinmo.

30 Miydëy ga Sbö tjllëno ga «Ëye llëbo owa shäryono ga llgweya ber tjarë, shdungga ber tjarë bakoe.»[§] Ga tjllëno obi ga «Tjlapga, e ber ba nopga baİya li llgweya.»*

31 Sbö sök İyado. Ëye lon ba wloshko, shdüya wlo ga e ba kong ga llëbo pjlu llëme.

32 Tjlokwo kuromi, kjroromi kjwlëshko ga llëbo weno bomi kong owa kës li, e woyoshrozİa. Eshko ga kuromi kjange.

33 Olö ga pjäy läywaraba owa nopga uunkong bokshto, pjäy shdunaba ara eni bakoe. Ga bomi pjeyoga kong llëbo shäryaraba eni li İnomi ga pjäy tönö ba tjok, llëye bangkjroromi llëme.

34 Sbö nopga löng kjërshko li[†] songe loromi. Bomi llëbo döra ba bomi shjiryoshko ga kuromi löng wopjlu, miydoromi ga pjäy llëbo tjeng kjok dogo pjlu anmoyö, pjir llëm wleniyo kjİshko.

35 Eni ga pjäy wosonkë llëm, pjäy mär Sbö go İyado dey. Shäryoromi eni ga pjäy potjwlëya ara.

36 Llëye wen bomi kong owa ga kumi kjange. Eni ga llëye woyde Sbörë li shäryoromi eni ga llëye twe ba nopga kong lara li, e kjrëmi jlökoyo,

37 tak pjang ba tjlokwo go sorë li eni. Tjllëno beno eni:

«Ëye tjwe le ga tjwe jlökoyo,
tjwe döroë.

38 Ëye mär bor go ga
era ber pjlo bek bor bokso.

Gueniyo mär bor go ame wleni ga
tja ber shäng wopjlu ba tjok llëme.»[‡]

39 No kjone kjone mär ba go ame, ga llono ga pjir. Shji baİya dik llëme. Shji mär ber löng ba go, ga llono ga shji där.

11

Shji mär Sbö go

1 Shji mär Sbö goshko ga llëye İgöy llëm li, e koshëy, ga miydëy ga llono ga shäryë eni jlökoyo lëy.

§ 10:30 Deuteronomio 32.35. * 10:30 Deuteronomio 32.36; Salmo 135.14. † 10:34 Sbö nopga löng kjërshko le li, e Sbö nopga löng kjërshko mär Jesús go kjİshko li İoklo. ‡ 10:38 Habacuc 2.3-4.

² Bi tɬapɬgaga tek dēnashko so mār ba go kjišhko ga Sbō beno wopɬlú ba tjok.

³ Shji mār Sbō go kjišhko ga miydēy ga kjok shāryara uunkong ba tɬlōkwo go, llēbo İy lōng li shāryara llēbo İgöy llēm li go.

⁴ Dēnashko ga Abel mār Sbō go kjišhko ga llēbo sura ba kong pɬlú, llēbo sura Caındē li kjinmo. Mār ba go kjišhko ga beno pɬlo bek ba bokso, ga Sbō beno wopɬlú ba tjok, llēbo sura li tjok bakoe. Ga wolono ěmdē ga mār ba go kjišhko ga shji opping ba go ga pɬlú obi.

⁵ Dēnashko ga Enoc mār Sbō go kjišhko ga to söra kjok ěre kjing go dwayo, wolono llēme. Wlēnaba llēm, söra kjišhko. Söyde llēm obishko ga llēbo shāryara beno pɬlú Sbō kong.

⁶ Ęye mār Sbō go llēm ga llēbo shārye ber pɬlú ba kong ga äe. Ęye äär Sbō shwoy wlo ga wojde ga woyotɬliya ga sök jlōe le guing, wojde ga woyotɬliya ga ěye omwlēk ga potɬwlēya jlōe le guing bakoe.

⁷ Dēnashko ga Noé mār Sbō go kjišhko ga Sbō tɬlēno ba kong llēbo İyde llēm obi li kjišhkosho ga tɬlōkwo kjrara, Sbō bangkjrara, ga kjoyong shāryara kēsbang, ba pje yoga dökklo. Eni ga nopga lōng kjok ěre kjing go li iara beno lōng shdüya Sbörē wlo, gueniyo Noéra iara beno pɬlo bek ba bokso.

⁸ Dēnashko ga Abraham mār Sbō go kjišhko ga ichara to kjok shto oblē twe ber ba kong lishkoshko ga kolara, ga to kjone miydara llēm ěmdē ga opshino jeke.

⁹⁻¹⁰ Ga mār Sbō go kjišhko ga öötong beno sök kjok twe ba kong lara lishko, no shto oblē so wleni. Kjok buk kjrina kjok dogo, shāryaga Sbörē ber İyado wlo. Kjok li koshara Abrahamdē, äär ber sök eshko wlo. E kjišhko ga sök kjok ěre kjing go obishko ga beno sök kjok shto oblē oblē u shāryak öng kwota go roshko. Ba wa Isaac, ba tjer Jacob, e omshāryono eni bako, tɬlōkwo lara Sbörē Abraham kong jlōkoyo li twara ba kong lok eni bako kjišhko.

¹¹ Ga Abraham mār Sbō go kjišhko ga tɬlablashko ga ba boy Sara kjrang ěmdē ga wa buk kɬlara. Wa twe ba kong lara Sbörē ba kong jlōkoyosho ga tɬlōkwo kjrara domer lirē, miydara ga llēye le li shārye eni İyado kjišhko.

¹² Eni ga luyo ara, wolon to ěmdē ga ba tjēyo tek beno ba irgo li shdōktong trāk llēm, dbala lok kjopkwo go wleni, la sho tjeng dlung jako wleni bakoe.

¹³ Nopga uunkong ěre wolonoshko ga llēbo twe Sbörē ba kong le jlōkoyo li kjrara lok llēme. Gueniyo mār Sbō go kjišhko ga İna lok pɬola dwayo wleni, ga beno lōng wopɬlú e kjišhko. Lōng kjok ěre kjing go obishko ga tɬlē oba kong ga epga om go li shto oblē so wleni, kjok ěre so llēme le lōng eni.

¹⁴ Miydēy e go ga to lōng kjok wlēk, ber baİya jlōkoyo wlo.

¹⁵ Tek opshino kjokyo baİya li woyotɬliye lōng kjwe ga san jek iröng obi ga pɬlúe.

¹⁶ Gueniyo kjok buk kjrina kjok dogo pɬlú anmoyö wleniyo li wlēyde lōng. E kjišhko ga kjok shāryara Sbörē ba kong eni, ga «Pja borwa Sbō» le lok ba kongshko ga lökyokjre Sbörē llēme.

¹⁷⁻¹⁸ Abraham mār ba go jlōkoyore miyde Sbörē wlo ga ichara ba wa kɬlaraso li zrök, sho suk ba kong, ba tɬlkklo. Bäm go ga Sbō tɬlē ba kong jlōkoyo ga «Isaac tjēyo tek ber ba irgo li ber bop tjēyo jlōkoyo eröe»^{*} le. Eni ěmdē ga mār Sbō go kjišhko ga wotɬlino ba zrök lara.

¹⁹ Wotɬlik ga woshre Sbörē iröng obi ga pɬlúe le, ga wlo kjrara iröng obi, wolono, woshrara iröng obi wleni.

* 11:17-18 Génesis 21.12.

²⁰ Dēnashko ga Isaac mār Sbō go kjīshko ga tjlēno beno pjlú ba wapga Jacob, Esaú kong, llēye wen ba kong llono li kjīshko.

²¹ Dēnashko ga Jacob mār Sbō go kjīshko ga wolon dōrōshko ga tjlēno beno pjlú José wapga kong. Eshko ga kojono shāng ba kjorkung go, ga Sbō poshrēra.

²² Dēnashko ga José mār Sbō go kjīshko ga wolon dōrōshko ga Israel tjēyoga ichara beno ba doyo sōk ba tjok, epga opshik jek Egipto kjokyo dwayo dbaryo lishko.

²³ Dēnashko ga Moisés data, meké, e mār Sbō go kjīshko ga chida li jnena öötong moglo mya. Ina lok ga wolēsowa, ga tjlōkwo lara pjlurē li bangkjrara lok llēme.

²⁴ Moisés mār Sbō go kjīshko ga öötong kēguē ga kuna pjlú wa walē lirē ēmdē ga woydara ga kowēba ba wa llēme.

²⁵ Woydara ga ber shāng wopjlú dbar kjwōbō, llēbo owa shāryara kjīshko llēme. Eni ga opyono beno shāng shdungoba Sbō nopga tjok shara.

²⁶ Beno shāng potjwlēya Sbōrē li koshē. E kjīshko ga ba kong ga shdungoba Cristo kjīshko li tjwlō ara, llēbo tjwlō ara tjeng Egipto kjokyo kēs li kjinmo.

²⁷ Mār Sbō go kjīshko ga to Egipto kjokyo dwayo, pjlú iirkē ba kong li bangkjrara llēme. Eshko ga miyde ga Sbō igōy llēm li jēk shāng ba tjok. E kjīshko ga sano irōng llēme.

²⁸ Mār Sbō go kjīshko ga Israel tjēyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkklo li shāryara, ga nopga ichara öng wlēp ushko so zrōk, ga srēng sguing u bāng bāng worbo shakklo li go, Israel wapga domerga bām Iyo li zrōya no pjga lirē llēm wlo.

²⁹ Dēnashko ga Israel tjēyoga mār Sbō go kjīshko ga dipzono tek Dlung Srēzrēn kjwo na lēkong, jēk löng kjok dogro kjing go wleni. Gueniyo Egipto sogga omshāryē eni wlo larashko ga shteno lok drete.

³⁰ Ga Israel tjēyoga mār Sbō go kjīshko ga dbar kjwobi go ga Jericó kjokyo kopjrina lok pjribri shtök öötong dbargwo kjäk (7). E irgo ga kjok li kjēryo shāryak ak go li dloktong, sho ter löno tōshko.

³¹ Eshko ga walē shāng kjlara ko Rajab, to shāng opsoynek domerga oblē oblē kong wleniyo. Mār Sbō go kjīshko ga kjok igaga öötong ba shwoy li wlokjrara. E kjīshko ga nopga Sbō kolono llēm li zrōrabashko ga era zrōraba llēme.

³² ¿Llēye lēr obi ga pjlú? Dbar tjok obi kjwe ga Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, Sbō tjlōkwo lagaga, e lanyotkēr bomi kong bakoe.

³³ Mār Sbō go kjīshko ga llēbo shāryara ba kong oblē oblē. Kjone kjone ēngkwono pjlupga dbo ara wleniyo tjok, ga zanae. Kjone kjone nopga ichono pjlo bek. Kjone kjone, llēbo twe Sbōrē ba kong lara jlōkoyo li kjrara. Kjone kjone dbong kjamo llino.

³⁴ Kjone kjone, iök pjē jong trāk llēm ga sjēra. Kjone kjone zrōkoba drōng go lēbashko ga dōktonge. Kjone kjone dbo llēm ga öötong beno dbo ara. Kjone kjone ēngkwēshko ga dbokjrano ara. Kjone kjone, ēngkwagaga shto oblē so zana songe.

³⁵ Walēga kjone kjone, ba pjeyoga wolono li woshrono irōng obi.

Kjone kjone shdunaba ara, ga zrōraba, gueniyo opdök woydē llēm, llono ga woshre Sbōrē irōng obi li ber pjlú anmoyō ba kong wlo.

³⁶ Kjone kjone lāywaraba owa, shporaba no shpokklo go bakoe. Kjone kjone pjiraba drōng sho go, iaraba beno löng kjērshko.

³⁷ Kjone kjone zrëraba ak go. Kjone kjone zaraba tas do worbëshko. Kjone kjone zrëraba dröng go. Kjone kjone to löng llaw pogo, doyono öng kwota go, dbur llëm, shdunaba ara, wosong iyado.

³⁸ Nopga eniyo tjwlö ara, nopga Sbö miydë llëm wleniyo li kjinmo anmoyö. To löng kjok dogro no llëmshko, dlup go bakoe. Beno löng guëng jong ööng roshko, klung ööng roshko bakoe.

³⁹ Nopga uunkong ëre mär Sbö go kjëshko ga Sbö beno wopjlú ba tjok, gueniyo llëbo twe Sbörë ba kong lara jlökoyo li kjrara llëme.

⁴⁰ Shäryono eni, woydara Sbörë ga llëbo ber bi kong pjlú anmoyö kjëshko. Epga ie woydë ber pjlo bek ba bokso, gueniyo ie woydë ber eni bi tjok bakoe.

12

Sbö, ba wappa llgweya

¹ Epga mär Sbö go kjëshko ga pak twara ba kong li shäryara lok pjire. Shji opping mär Sbö go ba kjëshko ga pjlúe. E kjëshko ga pak twara bi kong li shäryëy äär jong ba dbo go, shji sjen llëme. Llëbo lok bi go kwing ara, bi sëngglo wleni li döy, ga rayëy. Llëbo owa, shji iche jëk pjlú llëm li rayëy bakoe.

² Jesús woyotjlydë eröe. Bi iaga ber löng mär Sbö go li e, ga shji mär ber löng ba go iyado ba kjëshko bakoe. Lök pjang kjlôs goshko ga kura kjinge. Wolon eni li lökyo ara ëmdë ga lökyotkara llëme. Llon ga ber shäng wopjlú sorë li woyotjlyde pjang eröe. E irgo ga öötong sirkeno sök Sbö tjok, ba orkwo këlëkong.

³ Llëbo shäryara nopga owarë ba kong ara ga kura kjinge. Eni ga e woyotjlizi iyado, pjây sjen llëm wlo, pjây wosonkë llëm wlo bakoe.

⁴ Pjây drön löng ara, pjây opkjë llëbo owa lishko dwayo wlo, gueniyo pjây zroydëba e kjëshko llëm obi.

⁵⁻⁶ Gueniyo tjlökwo lara Sbörë beno ba wappa kong kjrina. E woyjeromi tjän. Tjlëno beno eni:

«Pja bor wa.

Ëye woyde Tjlapgarë ara ga llgweya, opping wlo.

Ëye kjrara beno ba wa wleni ga shdüya.

E kjëshko ga pja llgweyashko ga

ios ber tjwlö ara, pja opping wlo.

Pja wlöyashko ga

pja wosonkë llëme.»*

⁷ Wappa uunkong llgweya ba datarë, opping wlo. Eni ga llëbo wen bomi kong owashko ga miydozi ga pjây llgweya Sbörë shäng, pjây opping wlo. Shärye bomi kong eni, pjây ba wappa kjëshko.

⁸ Ba wappa llgweya uunkong. Eni ga pjây llgweya llëm wleni ga pjây ba wappa jlökoyo llëme.

⁹ Bi dataga löng kjok ëre kjing go li, shji llgweya, ga bangkjrëy e kjëshko. Eni ga shji llgweya bi Data, bi iaga beno löng së jlökoyo lirëshko ga woyde ga kolëy.

¹⁰ Shji llgwera bi dataga löng kjok ëre kjing go lirë dbar kjwöbö, woydara ga ber pjlú bi kong kjëshko. Gueniyo shji llgweya Sbörëshko ga era pjlú bi kong iyado, shji äär ber löng pjlo bek baïya dik wlo.

¹¹ Shji llgewekobashko ga shji löng wopjlú llëm, shji löng woowa. Gueniyo shji oppino e go wleni ga shji ie ber löng jëk pjlo bek, wlëp bakoe.

* 12:5-6 Proverbios 3.11-12.

¹² E kjĩshko ga pjāy opyos wokjang, pjāy so no jək ga dre dbo llēm, kjrək kjrək erā li kjoyo llēm wlo.

¹³ Pjāy wotjlik jək pjlo bek erā, nopga mār Sbō go jlōkoyo llēm li opping jək pjlo bek wlo, e raye llēm wlo.

Sbō tjlōkwo kuy yōtso

¹⁴ Pjāy drōn ēē, pjāy ber lōng wlēp nopga uunkong tjok wlo. Pjāy jək pjlo bek erā. Llēm ga Tjlapga ĩmi llēme.

¹⁵ Sbō wopjlū li wlokjrozĩ pjāy uunkongdē, rayēmi llēme. Pjāy kjlara wotjlik owa wleni ga nopga ara iche wotjlik owa eni bako ga pjluē. Pjāy sjək, e shāryē eni llēm wlo.

¹⁶ Shji orkwosmono ē tjok llēm ga shji pē ba tjok llēme. Sbō bangkjrozĩa. Shji opshāryē Esaū dik llēm bakoe. Dēnashko ga Sbō bangkjrara llēm kuzong ga ba wa kēguēyo shtoyo li soynena dli kjrina kjĩshko.

¹⁷ Miydēmi pjlu ga e irgo ga woydara ga ba data tjlē ber pjlu ba kong, gueniyo jlō lara llēme. Slatong ara ēmdē ga llēye shāryara li kjlopswe obi ga āe.

¹⁸ Pjāy oōtonglōng Sbō shwoy, Israel tjēyoga dik llēme. Epga oōtonglōng dlup jong kjwara lishko. Dlup li porwako llēm, pjē jong ri ri bakoe. Eshko ga kjok ro yēt, pjluk ara bakoe.

¹⁹⁻²⁰ Wli pjlukyo kura lok. Eshko ga Sbō tjlē ba kong lok ga «Ēye dlup jong ēre porwono ga e zrōkko jekdo ak go, ōng llē ēmdē ga omporwono ga e zrōkko eni bakoe»† le. Kuya lok ga bangkjrara lok ara, tjlōkwo beno ba kong kjang anmojō kjĩshko. E kjĩshko ga kjloshtono lok ara, llēye le ba kong ame wlo.

²¹ Moisés ēmdē ga llēye ĩna li bangkjrara ara bakoe. Tjlē ga «Bangkjrēr shāng dete erā»‡ le.

²² Gueniyo kjok buk kjrina kjok dogo ko Jerusalén, e buk Sión dlupyong jong eshko li go. Kjok ēre, e Sbō Sōk ĩyado li ĩ. Eshko ga ba parkagaga kjok dogo so tōno lōng trāk llēm, wopjlūe. Pjāyda oōtonglōng kjok eshko wleni.

²³ Jesús tjlōkwo kragaga wojde Sbōrē ara wleniyo lōng eshko uunkong, ko tak lok kjok dogo li epga. Ga pjāy tōno beno tjeng ba tjok lok eshko Sbō bokshtō wleni. Nopga uunkong llgwegaga li e. Nopga jēktong lōng pjlo bek dēnashko li iara Sbōrē beno pjlo bek ba bokso, ga ba sēya li lōng eshko. Ga pjāy tōno beno tjeng ba tjok wleni.

²⁴ Pjāy oōtonglōng Jesús shwoy wleni bakoe. Tjlōkwo tjaglēn shāryaga li e. Ba srēng kwona li kjroromi, owa pjang bomi go li lōya Sbōrē ber dret e kjishko wlo. Srēng ēre tjwlō ara, Abel ĩ li kjinmo.

²⁵ Pjāy sjēke. Sbō tjlē bomi kongshko ga kuzĩ yōtso. Dēnashko ga tjlēno Israel tjēyoga kong kjok ēre kjing go dwayoshko ga kura lok llēm kuzong ga epga shduna. Eni ga tjlē bi kong kjok dogo dwayoshko ga kuy llēm wleni ga jlōkoyo ga shji shdūya bakoe.

²⁶ Tjlēno dēnashkoshko ga klung iano jek dete erā. Gueniyo eerishko ga tjlē bi kong jlōkoyo ga «llono ga klung iēr ian jek obi, kjopkwo iēr ian eni bakoe» le.

²⁷ Miydēy e go ga kjok shāryara kēs li, e kje eshko, gueniyo llēbo wir llēm li, era ber ĩyadoe.

²⁸ Sbō sōk no pjluo ĩyado kjokyo li, e wir llēme. Ga llono ga shji āar ber lōng eshko ĩyado wlo. E kjĩshko ga shji wopjlū ba tjok dey, ga wojde ga poshrēy, bangkjrēy, wojde sorē li eni.

† 12:19-20 Éxodo 19.12-13. ‡ 12:21 Deuteronomio 9.19.

29 «Bi Sbö, e iök kjok pjikklo wleni.»§

13

Kjibokwo pjürzlong

1 Pjây ëng woydos ara kar kar, epenga dö wleni ÿyado.

2 Nopga miydëmi llëm wleniyo äär bomi shwoyshko ga wlokjrozī löng wopjlúe. No kjone kjone omshäryono Sbö parkagaga kjok dogo so kong eni, miydara lok llëm gueniyo.

3 Nopga löng kjërshko li* woyoshrozī, pjây löng ba tjok eshko wleni. Nopga shdungoba löng li woyoshrozī, pjây shdungoba löng ba tjok wleni.

4 Pjây orkwosmok löng pjir, tjlökwö loromi ëng kong jlökoyo li bangkjrozīa. Pjây pë bomi lanma, bomi boy tjok eröe. Æye pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok ga shdüya Sbörë.

5 Sbö tjläno bi kong ga

«Pjây rayër llëm,

 pjây kjimtër ÿyado»† le.

E kjïshko ga shji dbur woýdë ara llëm, pjây wopjlú tjeng li tjok dey.

6 Eni ga shji tjlä ga

«Tjläpaga, e bor kjimtaga.

E kjïshko ga

 llëye shärye nopgarë bor kong li,

 e bangkjrer llëm»‡ lëy eni.

7 Sbö tjlökwö roy lara bomi kägäyogarë bomi kong. E kjïshko ga epga woyoshrozīa. Epga jëktong löng mär Sbö go sorë li, e woyotjlizī, ga pjây omshäryos eni bakoe.

8 Jesucristo, e dënashko sorë ga eerishko ga eni, ga ber eni ÿyado.

9 E kjïshko ga tjlökwö oblë lëba bomi kongshko ga jlö lëmi llëme. Shji dbo ara wlo ga woýde ga shji mär Sbö wopjlú li go, shji mär kjok ilgwekklo, shji iche dli oblë oblë uë llëm li go llëme. Era llëno llëme.

10 Syöshtagaga Sbö kong ba pjeyoga kjïshko parkë löng Sbö u jong li, öng zröya, sho suya Sbö kongshko ga sjëngna li ue lok ga pjlúe. Jesús, e bi kong öng zröraba, sho suraba Sbö kong wleni, gueniyo e ber syöshtagaga li kong llëme.

11 Syöshtaga kësbangyo opzrëk jek shto zrek anmoyö roshkoshko ga öng zröra li srëng söya jek ba tjok, llëbo owa shäryara nopgarë li potjwlëkklo, gueniyo öng doyo beno tjeng li sökoba pjola, sukoba u llëmshko.

12 Eni wleni ga Jesús, e söraba jek kjok eshko li kjoko shwo lëkong, ga shdunaba, zröraba u llëmshko bako, nopga ie ber löng pjlo bek Sbö bokso ba srëng go wlo.

13 Æye wolono eni ga lökyo ara lëba. Woýde ga shji to jek ba shwoy, shji läywëba owa e kjïshko gueniyo.

14 Kjok ëre kjing go ga shji kjok buk ÿyado wlo drete. Gueniyo shji löng kjok eniyo tjwe li koshë.

15 E kjïshko ga shji kjimtaga ber Jesúsdë, Sbö poshrëy ÿyado wlo, shji mär Cristo go lëy ÿyado wlo bakoe. E ba kong ga öng zröroy, sho suroy, pjono dret ba poshrëkklo wleni.

§ 12:29 Deuteronomio 4.24. * 13:3 Nopga löng kjërshko le li, e nopga löng eshko mär Jesús: go kjïshko li loklo. † 13:5 Deuteronomio 31.6. ‡ 13:6 Salmo 118.6-7.

¹⁶ Gueniyo llëbo pjlú shäryozĩ ÿyado, oblë kjimtozĩ bomi llëbo li go ÿyado bakoe. Shäryoroy eni li, e Sbö kong ga öng zröroy, sho suroy, pjono dret ba poshrëkkïo wleni.

¹⁷ Sbö tjlökwo kjruga kägäyoga, e koloziä. Epga iara Sbörë beno löng bomi daga, ga llono ga iche ba dboryë, llëbo shäryara kës li kjïshko. Epga kolozĩ, ba pak li shärye lok wopjlú wlo. Eni llëm ga ba pak li ber kjang ba kong, ga era ber pjlú bomi kong llëme.

¹⁸ Pjäy syöshstos Sbö kong borwa kjïshko. Miydërwa pjlú ga tjawa opshäryë löng pjlo bek Sbö bokso lërwa eni borwa pjlúshko, ga tjawa drön ara, llëbo pjlú miydërwa li shäryërwa eni ÿyado wlo.

¹⁹ Rokër bomi kong ga pjäy syöshstos Sbö kong, tja kjimte jek bomi ik wop ä iröng obi wlo.

²⁰ Bi Tjlapga Jesucristo wolonoshko ga woshrara Sbörë iröng obi, ga ba srëng kwona li go ga tjlökwo shäryara kjrina, ber ÿyado wlo. Öng wlëp ushko so daga kësbang li e. Shji iaga ber löng wlëp li e bakoe. Eni ga rokër ba kong ga

²¹ llëbo twe bomi kong uunkong, llëye woyde ga shäryëmi wlo li shäryëmi ga pjlú wlo. Rokër ba kong obi ga Jesucristo kjïshko ga llëye shärye woydë borwa tjok li, e shärye eni. Jesucristo, e poshrëy, iëy ber kësbang, tjwlö ara ÿyado wlo. Ber eni.

²² Pjeyoga, kjibokwo toror bomi kong ère, pjäy dbokjrë e go wlo, ga kjibokwo ère tjlökwoyo ara llëme. Eni ga rokër bomi kong ga tjlökwo kjrozïa.

²³ Bi kjlara Timoteo, e döktong kjërshko dwayo tjän. Lër bomi kong miydëmi wlo. Tjwe iröng maling ga sör jek bor tjok bomi ik.

²⁴ «¿Yonde?» lëmi bomi kägäyoga kong. «¿Yonde?» lëmi Sbö nopga uunkong kong bakoe.

«¿Pjäy yonde?» le Italia sopga lirë bomi kong.

²⁵ Rokër Sbö kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjäy kjimte ara.

Carta de Santiago **Kjibokwo ère tara Santiagorë** **Kjibokwo ère sorë**

Domer shäng kjlara ko Santiago. Woyotjlikoba ga e Jesús lëng lëba. E sök Jerusalén kjokyo, ga parkono shäng Jesús tjlokwo kragaga kës li kägäyo. Sbö tjlokwo lagaga Jesús äska li tön löng ëng tjokshko ga Santiago beno ba kägäyo, tak pjang Hechos 15 go sorë li eni.

Eshko dbaryo ga judioga ara löng ba kjok baïya lishko llëm, öötong beno löng kjok shto oblë oblë shara. Kjibokwo ère tara Santiagorë ba kong lok.

Shji löng së obishko ga shji mär Jesús go li kjishko ga shji shdungoba iyado li tara ba kong. Shji ie Sbörë ber löng shdungoba wlo, shji äär jëk löng pjlo bek ba bokso wlo li tara ba kong. Eni ga woyde ga llëbo wen bi kong owashko ga shji opshgawë e go llëm li tara ba kong bakoe.

Shji mär Jesús go jlökoyore miydëy sorë li tara ba kong. Woyde ga shji tjlä yötso li tara ba kong. Sbö bokso ga nopga uunkong tjwlo bek, eni ga woyde ga nopga dbur arare, de llëmde, shji jëk löng pjlu nopga uunkong tjok li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ère taga tja Santiagorë. Tja Sbö parkaga, Tjlapga Jesucristo parkaga bakoe.

Israel tjëyoga kjinggwo sak kjwara kjingsho pjök (12) Jesús tjlokwo kjragaga shdöktong löng kjok kjwang jikong, kjibokwo ère ichër jek bomi kong. Miga lër bomi kong.

llëbo wen bi kong owa ara, shji tjlikoba ara

² Pjeyoga, llëbo wen bomi kong owa oblë oblë Tjlapga Jesús kjishkoshko ga pjäy wopjlu ara anmoyö.

³ Miydëmi pjlu ga pjäy tjlikoba, pjäy mär löng Tjlapga li go jlökoyo miydëba e go wlo. Shäryë enishko ga pjäy opping llëbo owa kuk kjange.

⁴ Pjäy oppino llëbo owa kuk kjang pjir ga pjäy äär ber löng mär Sbö go, woyde sorë li eni. Eshko ga llëye woydëmi ame.

⁵ Pjäy kjok miydë woydë wleni ga rokozï Sbö kong, ga twe bomi kong. Shji kjimte woydë jlökoyo, ga kjok miydë rokëy ba kongshko ga shji wlöya llëme.

⁶ Gueniyo llëbo rokëmi ba kongshko ga woyotjlizï jlökoyo ga pjäy kjimte, pjäy kjimte llëme lëmi llëme. Èye llëbo rokë Tjlapga kong, ga wotjlik ga kjimte llëme le wleni ga e iöya bakwe pjlukdë llaw pogo dlung kjing go wleni.

⁷ Èye wotjlik eni ga kjimte Tjlapgarë llëme.

⁸ Nopga eniyo wotjlik oblë oblë iyado, llëye woyde li miyde löng llëme.

⁹ Sbö nopga llëbo ara llëm wleniyo, woyde ga löng wopjlu, Sbö kong ga tjwlo ara kjishko.

¹⁰ Sbö nopga löng dbur ara wleniyo, woyde ga löng wotöshko, llono ga löng ame kjishko, kjlo sho longgwo wleni.

¹¹ Dlo wen tëm kjlirkë dbo arashko ga kjlo sho zröngtëng, longgwo lon dret, ber wolësowa ame. Eni wleni ga nopga dbur ara wleniyo löng parkë dbur shak wopro ga wolon, ga ber llëye ame.

¹² Ĕye, llēbo owa wen ba kong kuya kjang ga era ber wopjłú, llēbo owa li kura jek pjir ga ie Sbōrē ber sōk sē ĩyado ba tjok kjĩshko. Sbō tjłēno jłōkoyo ga Ĕye omwoyde ga ie ber sōk eni lara.

¹³ Shji wotjłik tjwe llēbo owa shāryē lēyshko ga shji tjłingga Sbōrē lēy llēme. Sbō wotjłik llēbo owa shāryē llēm, ga Ĕye tjłiya eni llēm bakoe.

¹⁴ Shji tjłiya, llēbo owa shāryē lēyshko ga shji tjłingga bi wotjłik owa lirē.

¹⁵ Eni ga shji wotjłik owa kuzong ga llēbo owa li shāryēy. E irgo ga llēbo owa shāryēy jek kēgong kēgong. Pjirshko ga shji wolon, llēbo owa li kjĩshko.

¹⁶ Pjeyoga, pjāy jyāpgwēba lēba ga jłō lēmi llēme.

¹⁷ Llēbo pjłú li, llēbo pjlo bek li, e twaga Data Sbōrē bi kong uunkong. Iōk lok kjopkwo go kēs li shāryaga erē. Iōk li kālā kjłopswē ber oblē oblē ĩyado. Gueniyo Sbōra kjłopswē llēme.

¹⁸ Shji iara beno lōng sē jłōkoyo, ba tjłōkwo bek li go. Llēbo tjeng kēs shāryara li tjrēko ga kjrara bām go li shji, shji ber ba nopga baĳya wlo. E irgo ga oblē kjrayde shara.

Tjłōkwo kuy, ga kolēy

¹⁹⁻²⁰ Pjeyoga, tja kuzĳa. Ĕye tjłē bomi kong ga kuzĳ yōtso. Pjāy tjłēshko ga woyotjłizĳ yōtso guing. Shji ĩirkēshko ga llēye woyde Sbōrē li shāryēy lōng llēme. E kjĩshko ga shji ĩirkē maling llēme.

²¹ E kjĩshko ga llēbo owa tjeng kēs li rayozĳa. Llēbo pjłú llēm shāryēba ara li shāryēy ame. Tjłōkwo lara Sbōrē bomi kong, pjāy dōya wlo li, e kjrozĳ wotōy dey.

²² Gueniyo tjłōkwo li kumi dō llēm, kolozĳ bako, pjāy opjyāpgwē llēm wlo.

²³⁻²⁴ Domer shāng kjlara, opĳk kjok ĩkkłō go. Gueniyo ga opĳno pjir ga to ey dwayo, ga bokkwo sorē woyo ba kong ame. Ĕye, tjłōkwo li kuya ga kole llēm ga e so domer e kjoyoe.

²⁵ Tjłōkwo bek li, shji dōya. Ga Ĕye opping ba go, llēye kuya li kole, ga woyotjłiya ĩyado ga era kjimte Sbōrē e kjĩshko.

²⁶ Ĕye Sbō bangkjrē, Sbō tjłōkwo sōk le, gueniyo tjłē owa wleniyo ga opjyāpgwē shāng om go. Sbō poshrēya le li tjwłō llēme.

²⁷ Shji Sbō bangkjrē woyde jłōkoyo ga shji woyde bi Data Sbōrē jēk lōng pjlo beke. Woyde ga llupsēngga, syāpga lōng song wleniyo li kjimtēy, ga shji opdē yōtso, llēbo owa shārye nopga Sbō miydē llēm wleniyorē li shāryēy llēm wlo.

2

No kjone kjone tjwłō ara, oblē kjinmo lēy llēme

¹ Pjeyoga, pjāy mār lōng Jesucristo, bi Tjlapga tjwłō ara anmoyō li go kuzong ga pjāy wotjłik ga no kjone kjone tjwłō ara, oblē kjinmo lēmi llēm dey.

² Pjāy tōno lōng wlenishko ga ĩmi ga nopga tjwe lōng do pjōk, kjlara sakkwo goshko sakkwo ioklo shāryak dbur sho shōyłōr go, doyono shāng shwong wolēso go, kjlara obi song wleniyo, doyono shāng shwong owa go.

³ Eni wlenishko ga kjlara dbur ara li wlokjrēmi pjłú, «Pja sōk na shto pjłú Ĕre go» lēmi ba kong, gueniyo pjāy tjłē kjlara song li kong ga «Pja ber sōk kjweshko kjoko» lēmi ba kong, llēm ga «Pja sōk tōshko kjweshko» lēmi ba kong eni.

⁴ Shāryoromi eni wleni ga kjlara li woydēmi lōng pjłú, oblē li kjinmo, woyotjłimi lōng owa, bomi wotjłik owa li go.

⁵ Pjeyoga, tja kuzĩa. Nopga song wleniyo kjok ère kjing go li kjrara Sbörë, mär ber löng ba go wlo, äär ber löng no pjluyo sök iyado lishko wlo, llëbo twe lara ba woydagaga kong jlökoyo li kjre lok wlo bakoe. ¿E eni llëmdo? Shji mär ba go li, e tjwlö ara, shji dbur ara li kjinmo.

⁶ Gueniyo nopga song wleniyo iëmi löng tjwlö llëme. ¿Bomi bokrotkaga, bomi rotaga, bomi söga äär no llgwezlong shtoyo bomi llëbo döya wlo li, e nopga dbur ara wleniyorë llëmdo?

⁷ Pjäy Cristo i, ga ba ko tjwlö ara, gueniyo läywe lok owa erä.

⁸ Bi pjluyo Sbö, ba tjlökwö tak pjang eni: «Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.»* Kjok llgwekklo tjwlö kësbang li e. Pjäy omshäryë eni ga pjäy jëk löng pjlo beke.

⁹ Gueniyo pjäy wotjlík ga no kjone kjone tjwlö ara, oblë kjinmo lëmi wleni ga llëbo owa shäryomirë löng, ga kjok llgwekklo buk li sömi löng llëme.

¹⁰ Èye kjok llgwekklo li kolë uunkong, gueniyo diktong kjwara go wleni ga shdüya Sbörë, e diktong shäng uunkong go wleni.

¹¹ Sbö tjläno ga «Shji pë oma boy oblë tjok llëme»† lara, «Shji no zrök llëme»‡ lara bakoe. Eni ga no zröromi wleni ga pjäy pono oma boy oblë tjok llëm ëmdë ga Sbö kjok llgwekklo li koloromi llëme.

¹² Tjölkwö bek li, shji döya. Ga pjäy llgweya Sbörë ba tjölkwö bek li go. Eni ga pjäy tjlä pjlo bek, pjäy opshäryos pjlo bek bakoe.

¹³ Shäryozĩ eni, èye, oblë songe le llëm ga no llgwezlong dbaryo ga songe le Sbörë ba kong llëm bako kjïshko. Èye, oblë songe le ga eshko ga sök wlëpe.

Shji mär Cristo go, shji llëbo pjlu shäryë

¹⁴ Pjeyoga, ¿ëbo mär Cristo go jlökoyo le, gueniyo llëbo pjlu shärye llëm ga e llënorö? ¿Wotjlík eni ga där lëmiro?

¹⁵ ¿Ìmi ga bomi pjeyo shäng kjlara, shwong llëm, dli llëm wlenishko ga

¹⁶ pjäy tjlä ba kong ga «Pja nom sök wopjlu bop ushko. Pja ber sök kjlikjli, pja ië pjlu bakoe» lëmi ba kong, gueniyo sënömi llëm ga e llënorö?

¹⁷ Eni wleni ga «Tja mär Cristo go jlökoyo» lëmi, gueniyo llëbo pjlu shäryëmi llëm ga e llëno llëme.

¹⁸ No kjone kjone tjlä ga «Kjlära mär Cristo go, kjlara llëbo shäryë pjluë» le eni. Tja tjlä ba kong lok ga «Tja llëbo pjlu shäryë. ¿Pja llëbo pjlu shäryë llëm ga pja mär Cristo go jlökoyo li miydër sorë? Tjara mär Cristo go jlökoyo li miydëp, llëbo pjlu shäryër shäng li go» lër ba kong eni.

¹⁹ Miydëp ga Sbö, e kjlarasoe lëp eni. Eni ga pjluë. Gueniyo Ä säyagara ommyidë bako, ga Sbö bangkjre lok dete erä.

²⁰ Pja kjok miydë llëme. Èbo mär Cristo go jlökoyo le, gueniyo llëbo pjlu shärye llëm ga e llëno llëme lër shäng bop kong. ¿Woydëp ga llëbo lër bop kong jek obi, tjölkwö ère kjrëp wlore?

²¹ Dënashko ga bi kjokë Abraham, ba wa Isaac shara, zröya, sho suya Sbö poshrëkkio wlo lara. Sbö kolara eni kjïshko ga e iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso.

²² Miydëp e go ga Abraham mär shäng Sbö go jlökoyo lara dö llëm, llëbo pjlu shäryara bakoe. Ga llëbo shäryara li kjïshko ga beno shäng mär Sbö go jlökoyo.

* **2:8** Levítico 19.18. † **2:11** Éxodo 20.14; Deuteronomio 5.18. ‡ **2:11** Éxodo 20.13; Deuteronomio 5.17.

²³ Eni ga Sbö tjlökwo tak pjang li beno jlöe. Tjlë ga «Sbö tjlökwo kjrara Abrahamdë, ga mär beno shäng ba go. E kjishko ga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso.»[§] Ga Abraham kowara Sbörë ba kjarayo.

²⁴ Miydëp e go ga shji ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, shji mär Cristo go lëy li kjishko dö llëm, shärye eni, llëbo pjlu shäryëy bako li kjishko.

²⁵ Eni wleni ga dënashko ga walë shäng kjlara ko Rajab, to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo. Nopga kjok ïga wleniyo li shrono löng ba ushkosho ga wlokjrra, ga ichara to jek irbo oblë go, shakoba llëm wlo. E kjishko ga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso.

²⁶ Shji doyo tjok, gueniyo shji sëya dret ga shji löng së llëm, shji wolonoe. Eni wleni ga shji mär Cristo go jlökoyo lëy, gueniyo llëbo pjlu shäryëy llëm wleni ga e llëno llëme.

3

Bi kjoyorkwo

¹ Pjeyoga, no pinggaga llgweya Sbörë kjang, oblë kjinmo. E kjishko ga pjäy ara wotjlik äär ber no pingga llëme.

² Shji uunkong dir llëbo oblë oblë go. Gueniyo ëye dir ba tjlë li go llëm ga era pjlo bek, opdë dir llëm wlo ga pjluë.

³ Kwomgla, e kjamoy pjiir, shji kole wlo. Eni ga söy llaw pogo ga pjluë.

⁴ Kjoyong kësks jëk tjeng dlung kjing go li woyotjlizïa. Kësks, bakwe pjlukdë dbo ara ëmdë ga söya ba sögarë llaw pogo, ba llgwekklo chirawa li go.

⁵ Bi kjoyorkwo ëre eni bakoe. Chirawa ëmdë ga shji krë ara e go. Iök sëya woyotjlizïa. Chirawa ëmdë ga kjok buk kësbang suya pjiir ga pjluë.

⁶ Bi kjoyorkwo ëre iök sëya wleni. Llëbo owa le oblë oblë. Bi doyo uunkong srer, tjlökwo le bi kjoyorkworë li go. Shji sreya pjiir, iök ichara Ärë, shji suya wlo wleni.

⁷ Äya kjloshko so oblë oblë wlëpyotkëy, ber löng tjëkso wlo ga pjlu, sënwa llë, dgur llë, llëbo dlung roy so bakoe.

⁸ Gueniyo bi kjoyorkwora iëy ber tjëkso ga äe. E llëbo owa slöy ga ä wleni, dgur kowo dyo owa, bi zrökklo wleni.

⁹ Sbö, e bi Tjlapga, bi Data bakoe. No shäryara so e kjoyoe. Ga bi kjoyorkwo li go ga Sbö poshrëy, gueniyo nopga läywëy owa e go bakoe.

¹⁰ Tjlökwo pjlu, tjlökwo owa, e tur kjamoyo kjwaraso go. Pjeyoga, e pjlu llëme.

¹¹ ¿Di pjlebë, di kë ara, e tur tjwe di bokkwo kjwaraso go llëm llëmdo?

¹² Kjour ko *higuera*, e botjyë *olivo* llëm, kjillgwo botjyë *higuera* llëm, ga di pjlebë shjiy di bäng buk pjlek roy dwayo llëm bakoe.

Kjok miydë kjing pjök

¹³ Pjäy kjok miydë ara, wotjlik pjlu wleniyo lëmi ga pjäy eni miydëba wlo ga pjäy jëk pjlo bek, llëbo shäryëmi wotöy, woyotjlimi bomi kjok miydë li go guing.

¹⁴ Gueniyo pjäy wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko, pjäy wotjlik ber löng bäm go wleni ga pjäy kjok miydë llëm, pjäy krë llë go wlo llëm bakoe.

¹⁵ Eye wotjlik eni ga ba kjok miydë li twaga Sbörë llëm, e kjok ëre so ï, twaga Ärë om go ba kong.

¹⁶ Nopga wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko wleniyo löng lishko ga llëbo owa shärye lok oblë oblëe. Nopga wotjlik ber löng bäm go wleniyo löng lishko ga nopga ëngkwë ëng tjok ara.

¹⁷ Gueniyo kjok miydë twe Sbörë bi kongli, e eni llëme. Ëye kong kjok miydë eniyo twe Sbörë ga era jëk shäng pjlo beke. E ëngkwë llëm, wotjlik oblë kong pjlu, oblë kole, oblë songe le, llëbo pjlu shärye oblë kong ara, no kjone kjone tjwlö ara, oblë kjinmo le llëm, wotjlik bek iyado bakoe.

¹⁸ Nopga wotjlik ber löng wlëp ëng tjok le ga eshko ga jëk löng pjlo bek erä.

4

Shji Sbö kolë

¹ ¿Pjây ënglë kar kar, pjây ëngkwë ëng tjok kar kar ega miydëmi llëmdo? ¿Shäryëmi eni, pjây ie bomi wotjlik owa lirë llëbo oblë oblë woydë ber bomi kong, pjây ber löng wopjlu wlo kjishko llëmdo?

² Llëye woydëmi ber bomi kong li wlëmi llëme. E kjishko ga oblë zrömi, ba llëbo li kjrëmi ber bomi kong wlo. Llëbo oma i, e koimi. E kjishko ga pjây ënglë kar kar, pjây ëngkwë ëng tjok kar kar, ba llëbo li kjrëmi ber bomi kong wlo. Pjây llëbo dret, rokëmi Sbö kong llëm kjishko.

³ Ga llëbo rokëmi ba kongshko ga rokëmi bomi wotjlik owa li go, ber bomi kong pjlu wlo erä. E kjishko ga llëbo twe bomi kong llëme.

⁴ Pjây so domer orkwosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok kjoyoe. ¿Pjây tön nopga Sbö miydë llëm wleniyo tjokshko ga pjây ber löng Sbö moskwo miydëmi llëmdo? Ëye wotjlik jëk nopga owa wleniyo dik ga opyono beno löng Sbö moskwo.

⁵ Sbö tjlokwo tak pjang li tjlä ga Sëya twara Sbörë beno pjang bi go li, shji ymoyotke ara, woyde ga shji jëk Sbö tjok jlökoyo. ¿Tara pjang eni li tjwlö llëme llëmiro?

⁶ Gueniyo ba wopjlu li kjishko ga shji kjimte ara anmoyö. E kjishko ga Sbö tjlokwo tak pjang li tjlä ga

«Ëye krë ä ga Sbö wotjlik owa ba kong.

Ëye wotöy ga kjimte ara, ba wopjlu li kjishko.»*

⁷ Eni ga pjây optwos Sbö kong, ga koloziä. Jlö lëmi Ä kong llëm, ga e tök pjolae.

⁸ Pjây jëk löng Sbö tjok ga Sbö jëk shäng bomi tjok bakoe. Pjây llëbo owa shäryaga, llëbo owa shäryëmi löng li rayozia. Pjây wotjlik löng kjrëng pjök wleni ga bomi wotjlik owa li rayozä, pjây ber löng wotjlik bek wlo eröe.

⁹ Pjây woydos, pjây slarzung, pjây kjloshtos bakoe. Pjây jar ame, pjây ber löng slar ëë shara. Pjây wopjlu ame, pjây ber löng woydë shara.

¹⁰ Pjây opyos ber löng wotöy Tjlapga bokso. Eni ga pjây ie ber tjwlö ara.

¹¹ Pjeyoga, shji ënglë owa ëng kong kar kar llëme. Bomu kjlara läyworomi owa, llëm ga e owa loromi wleni ga Sbö kjok llgwekklo li owa loromi wleni. Eshko ga kjok llgwekklo li kolëmi löng ame, pjây opyono beno löng tjwlö ara, kjok llgwekklo li kjinmo, kjok llgwekklo li pjilure, de oware iğa wleni.

¹² Kjok llgwekklo twaga li kjlaraso. No llgwega li kjlaraso bakoe. Bi döga, bi shdungga li e. Bomu kjlara pjilure, de oware laga ber pjâyde llëme.

Shji krë llëme

* 4:6 Proverbios 3.34.

¹³ Tja kuzĩa. Pjãý kjone kjone tjlë ga «Eeri, bong ga shji to kjok shto oblë. Shji ber löng eshko lu pjlara llëbo soynek, dbur shak ara wlo» lëmi eni.

¹⁴ Gueniyo llëye wen tjwe bomi kong bong li llë miydëmi löng llëme. Pjäng sho lon tjwe tøy ga wop sira ga beno drete. Pjäý löng së li, pjãý so pjãng sho e kjoyoe.

¹⁵ Bek wlo ga pjãý tjlë ga «Woyde Tjlapgarëra, shji ber löng wopjlu, llëbo shãryëy oblë oblë bakoe» lëmi eni dey.

¹⁶ Gueniyo pjãý krë ä İyado. Ęye krë ga llëbo owa shãryayde.

¹⁷ Ęye, llëbo pjlú shãryako li miyde, gueniyo shãrye llëm ga llëbo owa shãryayde löng.

5

Nopga dbur ara wleniyo llëbo owa shãryono

¹ Nopga dbur ara wleniyo, tja kuzĩa. Pjäý slarzong, pjãý kjloshtos, llëbo wen tjwe bomi kong owa kjishko.

² Eshko ga bomi llëbo tjeng kës li sreno pjir, bomi shwong llë uara ba sëyarë drete.

³ Bomi dbur sho shöylör, pjlublún, e dyano tjeng. E İya Sbörë, ga miyde e go ga ëye kjimtoromi bomi dbur li go llëme. E kjishko ga pjãý suya iök go, e bomi shdunglo wlo.

⁴ Nopga parkono bomi kong bomi kjokshko li potjwlënomi llëme. E kjishko ga kjloshtono lok Tjlapga kong bomi kjishko, ga kurae. Tjlapga, llëye shãrye woydë li shãrye ga pjlúe.

⁵ Kjok ëre kjing go ga pjãý löng owa llëm, llë pogo shãryoromi pjir, woydoromi sorë li eni. Öng sök shoryë li, e zrökoba wlo li miyde sök llëme. Pjäý löng eni bakoe. Llëye wen tjwe bomi kong li woyotjlími löng llëme.

⁶ Nopga pjlo bek li shdunomi, zröromi ara, ga opwlikono lok llëme.

Llëbo owa wen tjwe bi kongshko ga kuy wlëpe

⁷ Eni ga pjeyoga, Tjlapga Jesús tjwe iröng obi dbaryo li koshëmi löng wopro ga pjãý ber löng wlëp, pjãý woydë llëme. Dwla dgaga, ba dwla dgara pjirshko ga shunyo dbaryo li koshe sök wlëp, dwla li botjyë wlo.

⁸ Pjäý ber löng wlëp eni bakoe. Pjäý opyos wokjang, wosonkë llëm, Tjlapga li tjwe iröng obi dbaryo li dorö kjishko.

⁹ Pjeyoga, pjãý ëng läywë owa ëng kong kar kar llëm, llëm ga pjãý shdüya Tjlapga lirë. Bi llgwega shäng u bäng bäng tjän.

¹⁰ Pjeyoga, Sbö tjlökwö lagaga tek dënnashko so li woyotjlíziã. Tjlëno lok oba kong Tjlapga ko go, ga llëbo weno ba kong owa ara ba kjishko, gueniyo kura lok löng wlëp, woydono lok llëme.

¹¹ No kjone kjone, kong llëbo weno owa ara, ga kura lok löng wlëpe. Epga kjimtara Sbörë ara lëy eni. Job, e woyotjlíziã. Dënnashko ga llëbo weno ba kong owa ara, ga kura sök wlëpe. E irgo ga kjimtara Tjlapgarë ara li miydëmi pjlúe. Tjlapga, shji woyde ara, shji songe le ara bakoe.

¹² Pjeyoga, llëbo lër bomi kong tjwlö ara. Shji tjlë jlökoyo ë ko go llëme. Shji tjlë jlökoyo kjok dogo so ko goshko llëm, kjok ëre so ko go llëm bakoe. Pjäý tjlëshko ga «Ęng» loromi ga shãryozí eni, «Llëme» loromi ga shãryozí eni bako, pjãý shdüya Sbörë llëm wlo.

Shji song wleni ga shji syöshhtë Sbö kong sorë

¹³ Pjāy kjone kjone löng woydë ga pjāy syōshtos Sbō kong. Pjāy kjone kjone löng wopjlú ga pjāy tos, Sbō poshrëk wlo.

¹⁴ Pjāy kjone kjone swlo ara ga tjlapgaga Jesús tjlökwo kjraga kägäyoga rokozi, syōshtë Sbō kong bomi kjīshko wlo, pjāy poshtiya lok kjyo go Tjlapga ko go wlo bakoe.

¹⁵ Ga wotjlik ga swlo li popte Tjlapgarë le lok jlökoyo ga swlo li popte, ga owa pjang ba go li löya ber dret bakoe.

¹⁶ E kjīshko ga pjāy llëbo owa shāryono ga lozi ëng kong, ga pjāy syōshtos ëng kjīshko, pjāy popte Sbörë wlo. Ebo pjlo bek li syōshtokdo Sbō kong ga llëbo rokara li shārye Sbörë ba dbo ara go.

¹⁷ Dënashko ga domer shäng kjlara ko Eliás, e so shji kjoyoe. E syōshtono Sbō kong jlökoyo, shunyo shrë llëm wlo, ga shunyo shrono llëm öötong lu pjloglo mya kjingsho bëye.

¹⁸ E irgo ga syōshtono jek obi, ga shunyo shrono jek iröng obi, ga dwla llë lok klung kjing go li botjyono jek obi.

¹⁹ Pjeyoga, ëye diktong, tjlökwo bek li rayara ga woyde ga sömi tjwe iröng obi.

²⁰ Eshko ga ba kjimtaga li, e llëbo shāryono ba kong kësbang, wolon ame wlo, ga owa pjang ba go kës li löya Sbörë ber drete.

Primera carta de Pedro Kjibokwo ère tara Pedrorè Kjibokwo ère sorè

Domer shäng kjlara ko Pedro. E kowëba Simón bakoe. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjwlö arayo li e. Jesús wolono, ga woshrrara Sbörè iröng obi irgo ga Pedro beno shäng Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo shara.

Kjibokwo ère tara Jesús tjlökwo kjrägaga löng kjok shto oblè oblè Asia kjokyo li kong. (Eeri ga kjok eshko li ko Turquía.)

Eshko dbaryo ga Jesús tjlökwo kjrägaga shdungoba ara. E kjishko ga kjibokwo ère tara Pedrorè, epga kjimte jék pjlo bek wlo, epga shdungoba ara gueniyo. Epga kjrara Sbörè om go, eni ga woyde ga epga wotjlik ba doyo om go li go llëm, woyde ga ber löng shdungoba wlo iyado dey, Jesús shdunaba sorè ga eni li tara ba kong. Shji shdungoba enishko ga miydëy e go ga shji Sbö nopga jlökoyo tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pedrorè. Tja Sbö tjlökwo roy laga Jesucristo äska.

Nopga kjrara Sbörè ber baïya wlo, kjibokwo ère ichër jek bomi kong. Pjäy kjok ère so ame, pjây shdöktong beno löng kjok shto oblè oblè. Ponto kjokyo, Galacia kjokyo, Capadocia kjokyo, Asia kjokyo, Bitinia kjokyo bakoe.

² Dënashko ga Data Sbö wotjlik bomi ië ber ba nopga baïya wlo le. E irgo ga pjây kjrara, ga pjây iara ba Sëyarè beno tjeng dboy ba kong. Pjäy beno löng Jesucristo kolë, ga pjây döra ba srëng kwona li go.

Rokër Sbö kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjây kjimte ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe.

Sbö poshrëy, llëbo shäryara bi kong kësang li kjishko

³⁻⁴ Sbö, bi Tjlapga Jesucristo Data li poshrëy ara. Shji songe lara kjishko ga Jesucristo wolono, ga woshrrara Sbörè iröng obi, shji wen ber tjaglën wleni ba kjishko wlo, shji ber löng llëbo jnena Sbörè tjeng kjok dogo twe bi kong wlo li koshë löng wopjlu wlo. Llëbo ère pjir llëm, srer llëm, an llëm bakoe. Poshrëy ara e kjishko.

⁵ Shji mär Sbö go kjishko ga shji de ba dbo ara go, äär jong kjok pjir dbaryo lishko jä. Eshko dbaryo ga pjây döya, woyotjlina dënashko sorè li eni.

⁶ E kjishko ga eerishko ga llëbo owa wen tjwe bomi kong dbar kjwöbö wlo ëmdë ga pjây löng wopjlu ara anmoyö. Llëbo owa li, e bomi tjlikklo erä.

⁷ Dbur sho shöylör iëy iök roy, e roshko llëbo oblè tjok li pjë dret wlo, ber dbur sho erö wlo. Eni ëmdë ga llono ga dbur sho li pjë dret bakoe. Pjäy mär Sbö go li, e tjwlö ara, dbur sho shöylör kjinmo. Ga llëbo owa wen tjwe bomi kong, pjây mär ber löng Sbö go jlökoyore miyde Sbörè wlo. Eni ga Jesucristo tjweshko ga pjây roy ber pjlu, ga pjây ie Sbörè ber tjwlö ara.

⁸⁻⁹ Jesucristo woydëmi ara, inomi llëm gueniyo. Eerishko ga ïmi löng llëm ëmdë ga pjây mär löng ba go, pjây döya wlo. Ga pjây döya shäng. E kjishko ga pjây wopjlu ara anmoyö, bomi wopjlu li sorè lëy ga äär llëme.

¹⁰ Dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga, llëbo pjlu shärye Sbörè bomi kong ba wopjlu kjishko li roy lara lok oba kong. Ga tjlökwo lagaga li oppino lok ara, shji där ber löng iyado sorè li miyde lok wlo.

11 Cristo Sëya ichak beno pjang ba go, ga llëbo owa wen tjwe Cristo kong li roy lara ba kong lok. Gueniyo shäryë llono, sorë, e miydara lok llëm, llëye tjwe pjlu anmoyö e irgo li miydara lok llëm bakoe. E kjishko ga oppino ara, e miyde lok wlo.

12 Gueniyo Sbö tjlëno ba kong lok ga tjlokwo pjlu le löng li, e nopga löng eshko dbaryo kong llëm, e ber shji löng eerishko dbaryo li kong. Ga Sbö Sëya ichak kjok dogo dwayo li nopga ichono bomi shwoy, tjlokwo pjlu tara lok beno pjang li roy lë bomi kong, ga kuromi. Sbö parkagaga kjok dogo so ëmdë ga ommyidë lok woydë bakoe.

Shji ber pjlo beke

13 E kjishko ga pjäy sjëk, pjäy wotjlis bëy, pjäy llëbo shäryë ga woyotjliz yötso guing. Jesucristo tjweshko ga llëbo pjlu shärye Sbörë bomi kong ba wopjlu li kjishko. E koshomirë eröe.

14 Sbö miydomirë llëm obishko ga pjäy jëk löng bomi wotjlik owa li go. Gueniyo shäryëmi ame, Sbö kolozï shara, wapga ba data kolë pjlu wleni.

15 Pjäy kjrara Sbörë beno ba nopga baïya. Eni ga Sbö, e pjlo bek kuzong ga woyde ga pjäy ber löng pjlo bek baïya dik bakoe.

16 Ba tjlokwo tak pjang eni: «Pjäy ber löng pjlo bek, tja pjlo bek kjishko.»*

17 Sbö, e bomi Data lëmi, gueniyo shji uunkong llgweya beke. E kjishko ga pjäy löng shto oblë so wleni kjok ëre kjing go obishko ga Sbö bangkjrozï iyado.

18 Dënashko ga pjäy jëk löng llëno llëm wleni, pjäy pina bomi datagarë sorë li eni. Gueniyo pjäy tjwlëna, döra Sbörë. Pjäy tjwlëna dbur sho shöylör go llëm, dbur sho pjluublún go llëm bakoe. Llëbo ëre ber iyado wlo llëme.

19 Pjäy tjwlëna Cristo srëng tjwlö ara li go. E so öng wlëp ushko so llgwoklë poglo go llëye llëm wleniyo kjoyoe.

20 Kjok ëre shäryayde llëm obishko ga e kjrara Sbörë, ga eerishko ga öör wolono bomi kjishko.

21 Ba kjishko ga pjäy mär löng Sbö go. E woshrara Sbörë iröng obi, ga iara beno kësbang, tjwlö ara. E kjishko ga pjäy mär Sbö go, ga koshëmi löng wopjluë.

22 Tjlokwo bek li kolëmi löng kjishko ga llëbo owa shäryëmi löng dënashko li rayoromi pjire. Pjäy beno löng bomi pjeyoga woydë jlökoyo shara. E kjishko ga pjäy ëng woydos ara kar kar jlökoyo.

23 Pjäy weno bukshko ga pjäy wolon wlo, bomi dataga ï dik. Sbö tjlokwo, era së, pjir llëme. Kjrromi kjishko ga pjäy weno tjaglën wleni, ga pjäy iara beno löng wolon wlo ame, pjäy beno löng së iyado wlo shara.

24 Sbö tjlokwo tak pjang eni:

«Kjlo sho dan dogro,
ga nana longgwo lon pjire.
Nopga uunkong wolon,
kjlo sho wleni.
Nopga tjwlö ara li pjir,
nana longgwo wleni.

25 Gueniyo Tjlapga tjlokwo,
e pjir llëm, pjang iyado.»†

Tjlokwo pjlu lak bomi kong li ëre.

* 1:16 Levítico 11.44-45; 19.2; 20.7. † 1:25 Isaías 40.6-8.

2

¹ E kjiŝhko ga llëbo owa shäryëmi löng oblë kong li, e rayozī uunkong. Oblë jÿäp gwëy ame. Shji llëbo pjlú shäryë, shji ikoba wlo dö ame, llëbo pjlú li shäryozī, woyotjlīmi bomi pjlúshko eni kjiŝhko shara. Shji wotjlīk owa oblë kong ba llëbo kjiŝhko ame. Oblë läywëy owa ame bakoe.

² Chida wen buk kjwlë ga nä ië woydë sorë ga Sbö tjlökwo wlëzī eni bakoe. Eni ga pjäy döya Sbörë sorë li miydëmi jek këgong këgong.

³ Miydoromi pjlú ga Tjlapga wopjlú bomi tjok li, e pjlú anmoyö.

Akkwo u shakklo

⁴⁻⁵ Shji u shäryë akkwo go ga akkwoyo iëy töshko bäm go, ber ba shakklo wlo. E irgo ga akkwo iëy ba kjing go jem jong ëng kjing go. Sbö shäng u shäryë wleni. Pjäy jëk löng Jesucristo tjok. Era so ak iak beno buk bäm go u shakklo kjangyo wleni li kjoyo, gueniyo e sök së. E woydara nopga ararë llëm, gueniyo kjrara Sbörë beno ba kong tjwlö ara anmoyö. Ga pjäy mär löng Jesucristo go kjiŝhko ga pjäy iara Sbörë beno löng syöshtagaga tjeng dboy ba kong wleni, pjäy ber löng syöshtë ba kong wlo. Pjäy so akkwo iak jem jong ëng kjing go li kjoyo, gueniyo pjäy löng së bakoe.

⁶ Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«Akkwo iër buk kjwara Sión* kjokyo li izīa.

E tjwlö ara anmoyö.

Kjroror, ioror beno buk u shakklo bäm go li e.

Ëye mär ba go ga

llëye koshe li wlëya jlökoyo.»†

⁷ Pjäy mär löng ak lër shäng li go. Bomi kong ga tjwlö ara anmoyö. Gueniyo llëbo tak pjang Sbö tjlökwo go, ëye mär ba go llëm li kjiŝhko. Tjlëno beno eni:

«Akkwo woydara u shäryagagarë llëm li,

e iak beno buk bäm go, u shakklo kjangyo wleni.»‡

⁸ Ga tjlë obi ga

«Ak li, e no llrinyoklo, no sabyoklo bakoe.»§

Epga sabyë, tjlökwo roy pjlú li kole lok llëm kjiŝhko, lara Sbörë dënashko ba kjiŝhko sorë li eni.

Nopga kjrara Sbörë beno baïya

⁹ Dënashko ga pjäy jëk löng kjok ro sī roy* wleni, gueniyo pjäy kjrara Sbörë beno ba nopga baïya, syöshtagaga tjeng dboy ba kong wleni, llëbo pjlú shäryara li roy lëmi wlo. Pjäy jëk beno löng kjok shjiy roy† wleni shara.

¹⁰ «Dënashko ga pjäy tjëyo kjrinaso llëm,

gueniyo eerishko ga pjäy Sbö i shara.

Dënashko ga pjäy songe lara llëm, pjäy kjim tara llëm,

gueniyo eerishko ga pjäy songe le, pjäy kjim te bakoe.»‡

¹¹ Pjeyoga, pjäy löng shto oblë so wleni kjok ëre kjing go. E kjiŝhko ga rokër bomi kong ga pjäy wotjlīk tjwe owa ga shäryëmi llëme. Wotjlīk owa li, e bomi wloyo.

¹² Pjäy jëk löng pjlö bek nopga Sbö miydë llëm wleniyo bokso. Eni ga pjäy rote lok ara ëmdë ga llëbo pjlú shäryëmi löng li iya lok, ga Sbö tjweshko ga e poshrëya lok ara bomi kjiŝhko.

* **2:6 Sión** kjokyo, e kowëba **Jerusalén** bakoe. † **2:6** Isaías 28.16. ‡ **2:7** Salmo 118.22. § **2:8** Isaías 8.14. * **2:9 Kjok ro sī** le li, e **llëbo owa** loklo. † **2:9 Kjok shjiy** li, e **llëbo pjlú** loklo. ‡ **2:10** Oseas 1.6, 9; 2.23.

Kjok llgwegaga kolozia

¹³ Tjlapga kjishko ga kjok llgwegaga kjok ere kjing go long kes li kolozia. Bomi pjluo kolozia.

¹⁴ No ichagaga bomi kjokshko li kolozia bakoe. Epga parkelong nopga llebo owa sharye li shdungga, nopga llebo pjlu sharye li poshrega bakoe.

¹⁵ Woyde Sbore ga pjay llebo pjlu sharye, Sb0 tjlokwo li llebo lleme le nopga wotjlik lleme wleniyore ame wlo.

¹⁶ Denashko ga pjay parkagaga tjwlek long pjir wleniyo dik. Gueniyo pjay dora Sbore kjok llgwekklo tara Moisesde li dbo dorko dwayo. Eni ga pjay jek long nopga ichaga ere lleme wleni, gueniyo pjay llebo owa sharye e kjishko lleme. Pjay jek long nopga ichaga Sbore wleni dey.

¹⁷ Nopga uunkong bangkrozi beke. Bomi pjeyoga Jesus tjlokwo kjruga woydozi ara. Sb0 bangkrozia. Bomi pjluo bangkrozi bakoe.

¹⁸ Parkagaga tjwlek long pjir wleniyo, bomi sogoga kolozia, bangkrozi bakoe. Wotjlik bomi tjok pjure, de oware, e kolozia, bangkrozi bakoe.

¹⁹ Shji shdungoba lle kjy lleme, ga kuy kjing Sb0 kjishko ga Sb0 ber wopjlu bi tjok eshko.

²⁰ Pjay shdungoba llebo owa sharyoromi kjishko, ga kumi kjing ga e llebo lleme. Gueniyo pjay shdungoba llebo pjlu sharyoromi kjishko, ga kumi kjing ga Sb0 ber wopjlu bomi tjok eshko.

²¹ Pjay rokara Sbore e kong wlo. Cristo, e shdunaba bomi kjishko, ga woyde ga pjay omsharye baiya dik eni bakoe.

²² E llebo owa sharyono lleme, e jyorkono e kong lleme bakoe.

²³ Ayoshteba owashko ga dboryara lleme. Shdungobashko ga kroyoywara lleme bakoe. Opyono beno tjeng Sb0 wloshko, era kjok llgwek beke.

²⁴ Cristo om go li doyo loraba pjang kjlos goshko ga owa sharyoroy li, e beno pjang ba go. Sharyara eni, shji ber long llebo owa sharye ame wlo. Woydara ga shji ber long se tjaglenn wleni, shji jek long llebo pjlu sharye wlo shara. Shpok bang beno lok ba go li kjishko ga shji poptara beno long swlo ame.

²⁵ Denashko ga pjay uunkong jeno long, ong ushko so jeno sok dik. Gueniyo eerishko ga pjay to tek irong bomi daga, bomi wlikaga li shwo lekong.

3

Shji orkwosmok long pjir ga shji jek eng tjok sor0

¹⁻² Wal0ga orkwosmok long pjir, bomi lanmaga kolozia eni bakoe. Kjone kjone long tjlokwo kjroyde lleme obi wleni ga iya lok ga bangkjr0mi pjlu, llebo uunkong sharyemi pjlu bakoe. Eni ga tjlokwo li kjre bebi kjwe, tjlokwo li lemi ba kong guing lleme.

³ Woydemi ga pjay opye wol0sowa wleni ga pjay k0kzong posharye oble oble lleme, pjay doye shwong tjwlo ara go lleme, pjay doye llebo wol0sowa sharyak dbur sho sh0yl0r go lleme bakoe.

⁴ Pjay wol0sowa Sb0 bokso iyado wlo ga woyde ga pjay wl0p, wot0ye. Llebo wol0sowa eni li wen tem bomi pjlu shko dwayo, e pjir lleme, ga Sb0 kong ga tjwlo ara.

⁵ Denashko ga wal0ga mar long Sb0 go li ber wol0sowa wlo ga omsharyono eni bakoe. Ba lanmaga kolara lok.

⁶ Sarara, ba lanma Abraham kolara, ga kowara ba tjlapga. Eni ga pjay jek pjlo bek, lleye bangkjr0mi lleme ga pjay ba wapga wleni.

⁷ Domerga orkwosmok löng pjir, pjây wotjlik bomi boyga tjok pjlú eni bakoe. Epga bangkjrozi, pjây dbo ara ba kjinmo kjishko. Sbô wopjlú li kjishko ga pjây iara beno löng së jlökoyo, bomi boyga tjok. E kjishko ga epga bangkjrozi. Shäryozî eni, bomi syô li kuya Sbörë wlo.

Shji jêk êng tok sorë

⁸ Era eni ga pjây jêk löng wopjlú êng tjok, pjây wotjlis jong kjwaraso wleni. Oblë songe lozi êng kong, pjây êng woydos ara kar kar epenga dô wleni, pjây wotjlis êng tjok pjlú, pjây wotöy êng tjok bakoe.

⁹ Llëbo owa shäyaraba bomi kongshko ga pjây kar omshäryë eni llëme. Pjây lanyotkaraba owashko ga pjây kar omlanyotkë eni llëm bakoe. Eshko ga kong llëbo pjlú shäryozî dey. Pjây rokara Sbörë e kong wlo, llëbo pjlú shärye bomi kong wlo.

¹⁰ Sbô tjlokwo tak pjang eni:

«Woydëmi ga pjây löng wopjlú dbar kjwobi go ga
pjây opdë llëbo owa lê llëm,
pjây jyörkë llëm bakoe;

¹¹ Llëbo owa shäryëmi ame,
llëbo pjlú shäryomirë shara;
pjây drön ëë, pjây ber löng wopjlú oblë tjok wlo.

¹² Èye jêk pjlo bek ga
ÿya Sbörë sök wopjlú,
ba syô li kuya bakoe.

Gueniyo èye jêk owa ga

Sbô wotjlik owa ba kong.»*

¹³ ¿Pjây drön ara, llëbo pjlú shäryëmi wlo erä ga llëbo owa shäryëba bomi kong llëm llëmdo?

¹⁴ Gueniyo pjây shdungoba llëbo pjlú shäryoromi kjishko ëmdë ga pjây kjimte Sbörë. Pjây kroyoywëbashko ga bangkjrëmi llëm, pjây woydë e kjishko llëm bakoe.

¹⁵ Cristo bangkjromirë bomi pjlúshko dey, e bomi Tjlapga kjishko.

Pjây poshäryos, pjây löng sjëk ÿyado, pjây löng llë koshë lêba bomi kongshko ga dboryëmi ga pjlú wlo. Eshko ga epga bangkjrozi, dboryozî wotöye.

¹⁶ Llëbo pjlú miydëmi li shäryozî eni. Eni ga èye, pjây läywe owa, pjây tönö beno tjeng Cristo tjok kjishko ga lökkjrë lok om go, llëbo lara lok owa li kjishko.

¹⁷ Shji shdungoba woyde Sbörë wleni ga woyde ga shji shdungoba llëbo pjlú shäryoroy kjishko, llëbo owa shäryoroy kjishko llëme.

¹⁸ Cristo wolono pjlaraso, beno owa pjang shji uunkong go li potjwlëkkïo. Kjlara pjlo bek li wolono, oblë pjlo bek llëm li kjishko, pjây soya äar Sbô shwoy wlo. Ba doyo li zröraba, gueniyo woshrara Sbô Sëyarë iröng obi,

¹⁹ ga kjimtara tjlokwo lê sëyaga löng kjërshko li kong.

²⁰ Dënashko ga Noé shäng kÿyong kësbang li shäryëshko ga koshe Sbörë sök wopjlúe. Eshkoshko ga sëyaga lira Sbô kolono llëme. Nopga dôktong shtena dirë llëm li beno doglo kjwong (8) erä.

²¹ Di li, e shji we jer di roshko li loklo. Shji we, shji wotjlino jêk löng pjlo bek Sbô bokso lëy wlo, shji doyo ber drëpdre wlo llëme. Eni ga shji döya Sbörë, Jesucristo woshrara iröng obi kjishko.

* 3:12 Salmo 34.12-16.

²² Era to jem kjok dogo, öötong sök Sbö orkwo këlëkong. Ga Sbö parkagaga kjok dogo so, sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyo, e beno tjeng uunkong ba wloshko.

4

Shji llëbo shäryë Cristo dik

¹ Miydëy pjlú ga llëbo weno Cristo kong owa kjok ëre kjing go, ga bangyo kura ara. E kjïshko ga pjäy opyos wokjang, pjäy wotjlik baïya dik bakoe. Ëye shdunaba ga wotjlik llëbo owa shäryë ame,

² jëklöng ba wotjlik owa li go ame, ber löng wotjlik llëye shärye woydë Sbörë li shäryë erä.

³ Nopga Sbö miydë llëm wleniyo llëbo owa shäryë ara. Wotjlik llëbo owa shäryë oblë tjok erä, llëbo owa shärye lok woydë oblë oblë, nelötkë, bërkë, llëbo owa shärye ara ëng tjok, sböpga jyäglo zrëyo buk li poshrëya lok bakoe. Pjäy omshäryono eni tek dëna tjän, gueniyo shäryëmi löng eni ame.

⁴ Eerishko ga epga wotjlik lok ga pjäy opzrëk llëbo owa shäryë ba tjok llëm ega le, ga pjäy läywe lok owa e kjïshko.

⁵ Gueniyo Sbö poshäryak sök pjir, llono ga epga iche ba dboryë, llëye shäryara kës li kjïshko wlo. Nopga löng së li, nopga wolono löng li, e llgwegwa erë.

⁶ E kjïshko ga Sbö tjlökwö roy pjlú laraba nopga wolono löng li kong, löng së obishko. Eni ga ëye omtjlökwö kjrono ga ba doyo wolono ëmdë ga llgwera Sbörë pjirshko ga ba sëyara ber löng iyado, Sbö ï dik.

⁷ Llëbo tjeng kës pjir dbaryo li äätoe. E kjïshko ga pjäy sjëk, pjäy wotjlik llë pogo llëm, pjäy wotjlik bek erö, pjäy syöshhtë ga pjlú wlo.

⁸ Llëbo lër bomi kong tjwlo ara. Oblë woydëy ara ga llëbo shärye bi kong owashko ga owa li iëy ber tjwlo llëm ga pjlúe. E kjïshko ga pjäy ëng woydos ara anmoyö.

⁹ Pjäy ëng wlokjros kar kar bomi ushko löng wopjlú, ga pjäy kjloshhtë e kjïshko llëme.

¹⁰ Pjäy kjlara kjlara kong kjok miydë twara Sbörë, pak oblë oblë shäryëmi ba kong wlo. Eni ga kjok miydë twara bomi kong li go ga pjäy ëng kjimtos kar kar, Sbö wopjlú li ikoba wëllë wlo.

¹¹ Ëye beno shäng tjlä wlo ga woyde ga Sbö tjlökwö layde. Ëye beno oblë kjimté wlo ga oblë kjimte dbo twara Sbörë li go dey. Llëye shäryëmi dö ga shäryozï, Sbö poshrëya nopga mär löng Jesucristo go lirë wlo. E poshrëkko iyado. E dbo ara iyado. Ber eni.

Shji mär Cristo go kjïshko ga llëbo owa wen tjwe bi kong

¹² Pjeyoga, llëbo owa wen tjwe bomi kong arashko ga pjäy opshgawë e go llëm, e llëbo ïmirë llëm wleni lëmi llëm bakoe. E bomi tjlikklo eröe.

¹³ Dënahshko ga llëbo weno Cristo kong owa ara. Eni ga llëbo wen tjwe bomi kong baïya dikshko ga woyde ga pjäy löng wopjlúe. Gueniyo Cristo tjwe iröng obishko ga pjäy wopjlú ara anmoyö, ba dbo kãã pïya nopga uunkong kong kjïshko.

¹⁴ Pjäy läywëba owa Cristo kjïshko wleni ga pjäy ber wopjlú, Sbö Sëya pjlú li shäng bomi tjok kjïshko.

¹⁵ Ëye oblë zröno, lürkono, llëbo owa shäryono oblë kong, llëbo ba tjok llëm ga opzrëno eshko ga e shdungko. Gueniyo pjây opshäryë eni llëme.

¹⁶ Pjây shdungoba, pjây mär Cristo go kjishko ga llëye lökyokjrëmi llëm, Sbö poshrëmi dey, pjây nopga baïya kjishko.

¹⁷ No llgwezlóng dbaryo li öötongshko ga Sbö nopga llgweya bäm go. ¿Shji llgweya bäm go eni ga ëye Sbö tjlökwo pjlu li kjrono llëm ga pjir sorë lëba?

¹⁸ Sbö tjlökwo tak pjang eni:
«No pjlo bek ëmdë ga där llëm seke.

¿Era llëye shäryë nopga owa li tjok?»*

¹⁹ Llëye le Sbörë li shärye eni İyado. Eni ga pjây shdungoba, woyde Sbörë ber eni kjishko ga pjây mär ber löng bomi shäryaga li go, llëbo pjlu li shäryozı İyado bakoe.

5

Tjlapgaga Jesús tjlökwo kjraga kägäyo

¹ Tjlapgaga Jesús tjlökwo kjraga kägäyo, pjây poshdun shara. Tja Jesús tjlökwo kjraga kägäyo bomipjöy dik. Llëbo weno Cristo kong owa li, e İnor. Ga tjwe iröng obishko ga ba dbo kälä pıya nopga kong li, e ber bor kong bakoe. Eni ga llëbo rokër bomi kong.

² Sbö nopga tjeng bomi wloshko li, e so öng wlëp ushko so kjoyoe. Eni ga epga dozı yötso. Shäryozı löng wopjlu, bomi woshko, woyde Sbörë ga shäryëmi eni kjishko. Shäryëy, shji ichëba guing llëm, shji dbur shak wlo erö llëm bakoe.

³ Nopga ichëy dbo go llëme. Llëbo shäryozı pjlo bek ba bokso, epga omshäryë eni bako wlo.

⁴ Eni ga no daga kägäyo li tjweshko ga bomi sëngglo tjwlö ara srer llëm wleniyo li twe bomi kong.

Dwlasga, kjogloga

⁵ Dwlasga, kjogloga, bomi kägäyoga kolozıa.

«Ëye krë ä ga Sbö wotjlik owa ba kong.

Ëye wotöy ga era kjimte wopjlue.»*

E kjishko ga pjây uunkong ber löng wotöy ëng kong İyado.

⁶ Sbö dbo ara. E kjishko ga pjây opyos ber löng wotöy ba bokso, llono ga pjây ie ber löng tjwlö ara wlo.

⁷ Pjây de Sbörë. E kjishko ga bomi woydë kës li iozı ber tjeng ba wloshko.

⁸ Pjây sjëke. Llëbo shäryëmi ga woyotjlızı yötso guing. Ä, bomi moskwo li to shäng kjone pogo dbong to sök pjlırö, dli shak, ye wlo wleni. Pjây wlëya woydë to shäng eni le.

⁹ Miydëmi pjlu ga llëbo owa wen tjwe bomi kong li, e wen tjwe bomi pjeyoga löng kjok kjwang jikong li kong eni bakoe. E kjishko ga pjây drön ëë, jlö lëmi Ä kong llëm wlo, pjây mär Jesús go jlökoyo wlo.

¹⁰ Pjây rokara Sbörë ber löng së İyado ba tjok wlo, pjây tönno beno tjeng Cristo tjok kjishko. Eni ga llëbo weno bomi kong owa dbar kjwöbö li pjirshko ga pjây ie ber löng pjlo bek, wokjang, dbo ara, llëye bangkjrëmi llëm bakoe.

¹¹ E dbo ara İyado. Ber eni.

Kjibokwo pjirzlong

¹² Domer sök kjlara jüşhko ko Silvano,[†] e bor kjlarayo parkë pjlu wleniyo.

* 4:18 Proverbios 11.31. * 5:5 Proverbios 3.34. † 5:12 *Silvano*, e kowëba *Silas* bakoe.

Tja kjimtaga erë kjibokwo ëre të. Toror sira dö, gueniyo ichër jek bomi kong, pjây dbokjrë e go wlo, pjây wosonkë llëm wlo, pjây woyde Sbörë sorë li miydëmi pjlú wlo bakoe. Pjây mär ber löng tjlökwo ëre go jllökoyo.

¹³ Jesús tjllökwo kfragaga löng Babilonia kjokyo li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong. Epga kjrara Sbörë bomipjõy dik.

«¿Pjây yonde?» le Marcosdë bomi kong bakoe. E bor kong ga bor wa wleni.

¹⁴ Pjây ëng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjlúe. Rokër Sbö kong ga pjây tóno beno tjeng Cristo tjok li ie ber löng wlëpe.

Segunda Carta de Pedro

Kjibokwo ère tara Pedrorè

Kjibokwo ère sorè

Domer shäng kjlara ko Pedro. E kowëba Simón bakoe. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjwłö arayo li e. Jesús wolono, ga woshrara Sbörè iröng obi irgo ga Pedro beno shäng Sbö tjłökwö laga Jesús äska wleniyo shara.

Kjibokwo ère tarashko ga miyde ga e wolon döörö, tak pjang 2 Pedro 1.12-15 go sorè li eni. E kjışhko ga kjibokwo ère tara Jesús tjłökwö kjrագaga shdung löng li kong. Woydara ga Jesús tjłökwö bek li woyotjlīya lok iyado, epga mär ber löng Jesús go wlo, epga jék löng pjlo bek wlo bakoe. No kjone kjone to löng tjłökwö bek llēm li lē, Jesús tjłökwö kjrագaga li jyāpgwe e go wlo li tara ba kong. Llēye shāryēy ba tjok li tara ba kong. Llono ga epga shdüya Sbörè li tara ba kong. Llēye wen kjok pjir lēshko li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ère taga tja Simón Pedrorè. Tja parkè Sbö tjłökwö roy laga Jesucristo äska. Bi Sbö, bi döga Jesucristo li, e pjlo beke. E kjışhko ga tjawa Sbö tjłökwö roy lagaga iara lok beno löng mär ba go. Era tjwłö ara.

Nopga mär löng ba go borwatoy dik, kjibokwo ère ichèr jek bomi kong.

² Sbö, bi Tjlapga Jesucristo, e miydēmi pjłú kuzong ga rokèr ba kong lok ga ba wopjłú li kjışhko ga pjāy kjimte lok ara, pjāy ie ber löng wlēp bakoe.

Shji jék pjlo beke

³ Sbö, e pjłú, kësband, tjwłö ara bakoe. Eni ga shji rokara ber löng sē iyado wlo, shji jék löng pjlo bek wlo bakoe. Shāryēy eni wlo ga ba dbo ara go ga shji ichara beno löng ba miydē pjłú. Llēye woydēy oblē llēme.

⁴ Eni ga tjłēno bi kong jłökoyo ga llēbo twe bi kong kësband, tjwłö ara. E go ga pjāy wotjłik löng pjlo bek Sbö dik ga pjłú, pjāy wotjłik löng nopga Sbö miydē llēm wleniyo to löng ichaga ba wotjłik owa lirè dik ame.

⁵ E kjışhko ga pjāy mär ba go dö llēm, pjāy jék pjlo bek bakoe. Gueniyo erö llēm, pjāy oppis llēye woyde Sbörè li go bakoe.

⁶ Gueniyo erö llēm, llēye shāryēmi wlo ga woyotjlīzī yötso guing. Gueniyo erö llēm, llēbo wen bomi kong owashko ga kuzi kjange. Gueniyo erö llēm, llēye woyde Sbörè shāryēmi wlo li, e shāryozīa.

⁷ Gueniyo erö llēm, pjāy jék löng èng tjok epenga dö wleni. Gueniyo erö llēm, bomi pjeyoga oblē woydozi ara bakoe.

⁸ Shāryēmi eni jek kēgong kēgong ga bi Tjlapga Jesucristo miydēmi pjłú li ber bomi kong tjwłö ara, pjāy llēno llēme lēba ga äe.

⁹ Gueniyo èye llēbo lēr bomi kong ère shāryē llēm ga e no kjok ĩgö yötso llēm wleni, e no kjok ĩgö llēm wleni bakoe. Owa pjang ba go tek dënashko li lōna Sbörè ba kong beno dret li, e woyojerae.

¹⁰ E kjışhko ga pjeyoga, pjāy drön èè, jék löng pjlo bek wlo, pjāy rokara, kjrara Sbörè li miydēba e go wlo. Shāryēmi eni ga pjāy dir llēm, Sbö rayēmi llēm,

¹¹ ga llono ga pjāy äär bi Tjlapga, bi döga Jesucristo li sök no pjłuyo iyado lishko ga pjāy wlokjre wopjłú.

Sbö tjłökwö weno sorè

¹² E kjĩshko ga tjlõkwo bek ẽre woyoshrẽr bomi kong ãyado, e kuromi, ga sömi lõng pjlũ gueniyo.

¹³ Tja sök së obishko ga e woyoshrẽr bomi kong ãyado. Miydẽr ga bor pak li e.

¹⁴ Gueniyo tja wolon dõrõe. Lara Tjlapga Jesucristorẽ bor kong eni tjãn.

¹⁵ E kjĩshko ga llẽbo shãryẽr shãng ara, tja wolono irgo ga pjã ber lõng tjlõkwo ẽre woyotjlik ãyado wlo.

¹⁶ Tjlapga Jesucristo dbo ara, ga llono ga tjwe irõng obi. E lororwa bomi kong eni, ãnorwa om go ga e kẽsbang, tjwlõ ara kjĩshko. Tjlõkwo ẽre shirorwa borwa woshko llẽme.

¹⁷ E iaga Data Sbõrẽ beno kẽsbang, tjwlõ ara. Tjlẽno ba kjĩshko ga «Bor Wa li kjwe. Woydẽr ara. Tja wopjlũ ba tjok»* lara eni.

¹⁸ Sbõ tjlẽno eni li kurorwa ter kjok dogo dwayo. Eshko ga tjawa lõng Tjlapga li tjok dlup jong zrek lishko.

¹⁹ Miydẽy e go ga tjlõkwo lara Sbõ tjlõkwo lagagarẽ dẽnashko li, e jlõe. Kjok ro sĩshko ga shji iõk borkek shjiy, aãr jong kjok shrõng jã, Dbar Kjoklo wenshko. Tjlõkwo tara lok li, e beno bi kong iõk shjiy eni wleni bako, aãr jong Cristo tjwe irõng obishko jã. E kjĩshko ga tjlõkwo li woyotjlizĩ yõtso.

²⁰ Miydozĩ ga tjlõkwo tara Sbõ tjlõkwo lagagarẽ beno lok Sbõ kjibokwo go kës li, e laga epgarẽ om go llẽme.

²¹ Llẽbo tara lok li shira ba woshko llẽm bakoe. Tjlõkwo lara Sbõrẽ ba kong ba Sẽya go li, e tayde lok erõe.

2

Nopga, «Tja Sbõ tjlõkwo laga» le, gueniyo ichaga Sbõrẽ llẽm wleniyo

¹ Dẽnashko ga Israel tjẽyoga tjrẽko, no kjone kjone to lõng tjlẽ ga «Tja Sbõ tjlõkwo laga» le, gueniyo ichaga Sbõrẽ llẽme. Eerishko ga no kjone kjone omshãryẽ eni bakoe. Oba pĩya lõng lõtshko, ba wotjlik owa li go jlõ wleni, miga jyõ. Epga tjwlẽna, dõra Tjlapga Jesũdẽ pjir ẽmdẽ ga opyono beno lõng ba moskwo. Shãryẽ lok eni, nopga mãr Jesũs go ame wlo. E kjĩshko ga wop a ga shdũya Sbõrẽ.

² Nopga ara llẽbo owa shãryako llẽm wleniyo shãryẽ baĩya dik. E kjĩshko ga tjlõkwo bek li lãywẽba owa.

³ Epga wotjlik lõng dbur tõng ba kong erõe. E kjĩshko ga pjã jyãpgwe lok tjlõkwo shiya ba woshko li go. Gueniyo epga shdũya sorẽ li lara Sbõrẽ tek dẽnashko pjir tjãn. Ga llono ga shdũya jlõkoyo.

⁴ Sbõ parkagaga kjok dogo so llẽbo owa shãryono kjĩshko ga shduna Sbõrẽ, dbura jer iõk pjẽ jong ri ri sjer llẽm shtoyo li roshko, pjirira drõng sho go, beno lõng kjok ro sĩ roy, ba llgwezlong dbaryo tjwe li koshẽ.

⁵ Dẽnashko ga nopga llẽbo owa shãryono kjĩshko ga shduna, pira di go drete. Gueniyo Noẽ, era Sbõ tjlõkwo bek li laga. E kjĩshko ga dõra beno ba pjeyoga doglo kjãk (7) li tjok.

⁶ Sodoma sopga, Gomorra sopga, e llẽbo owa shãryono kjĩshko ga shduna, ba kjok li sura iõk go, pjono beno pjlung sho erã.

⁷⁻⁸ Gueniyo Lot, era pjlo bek. E kjĩshko ga dõra. Sök nopga Sbõ kolẽ llẽm wleniyo li tjrẽko obishko ga llẽbo shãryẽ lok owa li ãna, kura sök dbar kjwobi go, ga wosonkono sök ara e kjĩshko.

* 1:17 Mateo 17.5; Marcos 9.7; Lucas 9.35.

⁹ Miydëy e go ga llëbo wen nopga pjlo bek li kong owashko ga döya Sbörë ga pjlúe. Gueniyo nopga owa li shdüya löng İyado, äär jong ba llgwezlong dbaryo lishko.

¹⁰ Èye jëk löng ba wotjlik owa li go, ga Sbö kole llëm ga shdüya eni bakoe.

Nopga eniyo llëbo owa shäryëshko ga llëye bangjre lok llëme. Epga krë ara bakoe. Ba kong ga kjok dogo sopga läywe owa li, e llëye llëme.

¹¹ Sbö parkagaga kjok dogo so tjwlö ara, dbo ara, no kjinmo. Eni ëmdë ga kjok dogo sopga oblë li läywe Sbö hokshto eni llëme.

¹² Nopga eniyo omläywë owashko ga llëye läywe löng li, e llë miyde löng llëme. Epga so öng llë kjoyo, llëbo shärye ga woyotjlıya llëme. Wotjlik tjwe llë ga shäryayde eröe. Ga llono ga pjir öng dik bakoe.

¹³ Llëbo shäryara oblë kong owa li kjışhko ga kar shdüya Sbörë eni bakoe.

Löng wopjlú wlo ga woyde ga wotjlik tjwe llë li shäryë. İkoba wëñë ëmdë ga llëbo owa shärye lok dbashko, ga lökyokjre llëme. Ga woyde lok ga pjäy omshäryë eni ba tjok bakoe. Epga bomi kong ga llëbo owa wleni, ië lok bomi tjok li ber lökyo ara bakoe.

¹⁴ Walë ë pogo İya ga wotjlik pë ba tjok erä. Sjen llëbo owa shäryë llëme. Nopga mär Sbö go jlökoyo llëm ga jyäpgwe ara. Wotjlik dbur töng ba kong erö bakoe. Epga shdungko jlökoyo.

¹⁵⁻¹⁶ Dënahshko ga domer shäng kjlara ko Balán, e Bosor wa. Balán, e wotjlıno dbur shak llëbo owa li go erä. Pjlara ga to shäng llëbo owa shäryë wloshko ga wloni Sbörë, öng so kwomgla kjoyo dre töshko tjlä llëm wleniyo, e ichara kjlara tjlä ba kong no dik, llëbo owa li shärye ame wlo. Eerishko ga nopga owa lër shäng li, irbo pjlo bek li rayara, beno jëk löng Balán irbo owa li go shara.

¹⁷ Epga so di bäng dano pjir kjoyo, so pjäng sho bakwe pjlukdë llaw pogo kjoyo bakoe. Ga llono ga pjir ber löng kjok ro sı anmoyö li roshko.

¹⁸ Epga tjläshko ga llëye le li tjwlö ara le, gueniyo tjwlö llëm, llëno llëme. Ga nopga wotjlik llëbo owa shäryë ame le kjwlë wleni li jyäpgwe, jëk ber löng ba wotjlik owa li go wlo.

¹⁹ «Pjäy döktonge. Llëye shäryëmi woydë li shäryëmi ga pjlúe» le lok ba kong. Gueniyo epga om go tjeng llëbo owa shärye löng li dbo dorko. Shji ichaga llërë ga shji ber löng parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ba kong.

²⁰ Èye bi döga Tjlapga Jesucristo miydë llëm ga e songe. Gueniyo miydarashko ga e döktonge. Eshko ga beno löng llëbo owa shäryë ame. Gueniyo opyë llëbo owa shäryë obi wleni ga ber tjeng llëbo owa shärye löng li dbo dorko iröng obi. Eshko ga ber löng song anmoyö.

²¹ Irbo pjlo bek twara Sbörë ba kong, jëk ba go wlo li miydara, rayara kuzong ga e beno song jlöe. Miydara llëm kjwe dey.

²² Epga beno löng llëbo tak pjäng Sbö tjlökwö go wleni. Tjlëno beno eni: «Shjiti yarwono sök ga

döni ga tek tjwe ba uë iröng obi.*

Köchi wak sök drëpdre ga

opdik buk tjä tjä di shäng roy jek obi.»

3

Tjlapga Jesús dbaryo döroe

¹ Pjeyoga, kjibokwo tër bomi kong ëre tjok ga kjwo pjök tjän. E goshko ga pjäy poshdun wotjlik bëy wlo.

* 2:22 Proverbios 26.11.

² Tjĵlōkwo tara Sbō tjĵlōkwo lagagarē dēnashko li beno buk bomi kong. Ga tjĵlōkwo lara bi Tjĵlapga, bi dōga Jesūs lirē, e lororwa tjawa Sbō tjĵlōkwo roy lagaga Jesūs āskarē bomi kong bakoe. Woydēr ga tjĵlōkwo uunkong ēre woyoshrozī ūyado.

³ Woydēr ga llēbo ēre miydēmi bām goshko. Kjuk pĵir lēshko ga nopga Sbō tjĵlōkwo joywē ā wleniyo wen tjwe, ga jĕk lōng ba wotĵĵik owa li go.

⁴ Eshko ga tjĵlē ga «¿Cristo tjwe irōng obi lara llēmdo? ¿Eni ga tjwayde llēm ega? Borwa tjĵlapgaga tek dēnashko so wolono pĵir, ga kĵok ēre shāryak dāmārshko tek lēkong ga llēye kĵlopswoydē llēme» le.

⁵ Gueniyo llēye shāryara Sbōrē dāmārshko li miyde woydē llēme. Eshko ga kĵopkwo shāryara, ga kĵok dogro ichara wen tēm dlung roy dwayo, beno buk dlung li trēko. Uunkong ēre shāryara ba tjĵlōkwo go.

⁶ E irgo ga kĵok buk eshko li pira di go drete.

⁷ Ga Sbō tjĵlē ga kĵopkwo pĵang eerishko li, kĵok ēre, e ber, āār jong no llgwezlong dbaryo lishko. Eshko ga suya iōk go, ga nopga owa li pĵiya dret bakoe.

⁸ Pĵeyoga, Tjĵlapga kong ga dbar kĵwara, e lu kop sak dbāw dbāw (1,000) wleni, ga lu kop sak dbāw dbāw (1,000), e ba kong ga dbar kĵwara wleni bakoe. E woyojemi llēme.

⁹ Tjĵlapga Jesūs tjĵlēno bi kong jĵlōkoyo ga llono ga tjwe irōng obi. Gueniyo no kĵone kĵone wotĵĵik ga tjwe wor anmoyō le. Shĵi songe le, ga woyde ga shĵi uunkong, llēbo owa shāryēy lōng li, e owa jĵlōe lēy, ga rayēy, ēye pĵir llēm wlo. E wopro ga sōk bi koshē wopĵlūe. Tjwe maling llēm e kĵīshko.

¹⁰ Tjĵlapga Jesūs, e tjwe, koshēy lōng llēmshko, oba tjwe lūrĕkē wleni. Eshko ga llēbo kuy pĵluk ara kĵok dogo, ga llēbo tjeng kēs kĵopkwo go li suya iōkdē dret, ber ūgōy ame. Llēbo tjeng kĵok ēre kĵing go li suya dret eni bako, kĵok ēre kēs li tjok.

¹¹ Llēbo uunkong pĵir ber eni. E kĵīshko ga woyde ga pĵāy jĕk pĵlo bek, woyde Sbōrē sorē li eni.

¹² Eerishko ga pĵāy lōng Tjĵlapga Jesūs tjwe dbaryo iara Sbōrē li koshē. Woyde ga pĵāy drōn llēbo shāryē, tjwe maling wlo. Eshko ga kĵopkwo, llēbo tjeng kēs kĵopkwo go, e suya iōkdē drete.

¹³ Gueniyo kĵopkwo shārye tĵaglēn, kĵok shārye tĵaglēn bako, lara Sbōrē bi kong jĵlōkoyo sorē li eni. Eshko ga llēbo pĵlo bek erā. E koshoydē lōng wopĵlūe.

¹⁴ E kĵīshko ga pĵeyoga, llēbo ēre koshēmi lōng wopro ga pĵāy drōn jĕk pĵlo bek, pĵāy pogo llēye dret Sbō bokso wlo. Pĵāy jĕk lōng ēng tjok wlēp bakoe.

¹⁵ Woyoshrozī ga shĵi koshe Tjĵlapgarē sōk wopĵlū, shĵi dōya wlo. Bi kĵlara Pablo omtono bomi kong eni bako, kĵok miydē twara Sbōrē ba kong li go.

¹⁶ Ga tjĵlōkwo tara bomi kong sorē ga tara nopga oblē oblē kong eni bako, kĵibokwo tara kĵwobi li go. Gueniyo tjĵlōkwo tara kĵone kĵone llē loklo miydēy wlo ga kĵange. No kĵone kĵone kĵok miydē ara llēm, mār Sbō go jĵlōkoyo llēm bakoe. Eni ēmdē ga tjĵlōkwo li llē loklo miyde lok pĵlūe le, gueniyo llē loklo le li eni llēme. Shārye Sbō tjĵlōkwo oblē oblē tjok eni bakoe. E kĵīshko ga epga oppĵik lok om go.

¹⁷ E kĵīshko ga pĵeyoga, nopga eniyo sorē miydēmi lōng pĵir tĵān kuzong ga pĵāy sjĕk ba tjok, pĵāy jyāpĵgwe nopga Sbō kolē llēm wleniyo lirē llēm wlo, pĵāy jĕk lōng ba wotĵĵik owa li go llēm wlo, tjĵlōkwo bek li rayēmi llēm wlo bakoe.

¹⁸ Woyde ga pĵāy kĵimte bi Tjĵlapga, bi dōga Jesucristo lirē jĕk kēgong, ba wopĵlū li kĵīshko. Woyde ga e miydēmi jĕk kēgong bakoe. E ūy ber kēsbang, tjwĵlō ara ūyado wlo. Ber eni.

Primera Carta de Juan

Kjibokwo ëre tara Juandë

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo shara.

Kjibokwo ëre tara Jesús tjlökwo kjrägaga löng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. (Eeri ga kjok eshko li ko Turquía.) Kjibokwo ëre tarashko ga e tjläbla tjan.

Shji woyde Sbörë ara li tara ba kong. Shji ëng woydë ara kar kar wleni ga miydëy e go ga shji Sbö nopga jlökoyo, eni ga woyde ga shji ëng woydë eni ÿyado li tara ba kong. Cristo wloyoga to löng tjlökwo bek llëm li lë, Jesús tjlökwo kjrägaga li jyäpgwe e go wlo li tara ba kong. Æye tjlë Sbö Sëya gore, de llëm, e miydëy sorë li tara ba kong bakoe.

Tjlökwo li weno borwa kong

¹ Shäng kjlara ko Tjlökwo.* Kjibokwo ëre tërwa bomi kong ba kjishko. Kjok ëre dämär, llëye llëm obishko ga sök tjan. Bi iaga ber löng së jlökoyo li e. E kurorwa wëllë, ñorwa borwa bokkwo go, porwororwa borwa orkwo go bakoe. E roy lorwarë bomi kong.

² E weno borwa kong, ga llëye ñorwa li lorwarë bomi kong. Eni ga lërwa bomi kong ga Sök ÿyado li e. Dënashko ga sök Data Sbö tjok, gueniyo weno borwa kong dbar kjwöbö.

³ Tjawa jëk löng wlëp Data Sbö tjok, ba Wa Jesucristo tjok bakoe. Eni ga llëye ñorwa, kurorwa li lërwa bomi kong, pjäy jëk löng wlëp borwa tjok eni bako wlo.

⁴ Ga tjlökwo ëre tërwa bomi kong, tjawa ber löng wopjlu anmoyö wlo.

Shji jëk pjlo bek, Sbö dik

⁵ Jesucristo tjlökwo lono borwa kong, ga llëye lara li ëre: Sbö, e pjlu, pjlo bek, llëye owa drete.

⁶ Shji löng wlëp ba tjok lëy, gueniyo shji jëk löng pjlo bek llëm ga shji löng jyörké, ga shji mär löng tjlökwo bek li go llëme.

⁷ Gueniyo shji jëk löng pjlo bek baÿya dik ga shji löng wlëp ëng tjok, ga owa pjang bi go kës li löya Sbörë ber dret, ba Wa Jesucristo srëng kwono li kjishko.

⁸ Shji llëbo owa shäryono llëme lëy wleni ga shji opjyäpgwë löng om go, ga tjlökwo bek li miydëy löng llëme.

⁹ Gueniyo Sbö, e pjlo bek, llëye lara li shärye eni ÿyado. Eni ga llëbo owa shäryoroy li owa jlöe loroy, ga rayoroy wleni ga owa pjang bi go li löya ber dret, ga shji ie ber pjlo bek ba bokso.

¹⁰ Gueniyo shji llëbo owa shäryono llëme lëy wleni ga Sbö, e jyö äe löydë, ga ba tjlökwo li miydëy löng llëme.

* 1:1 *Tjlökwo* le li, e *Jesucristo* loklo.

2

1 Pjây bor wappa wleni, tjlôkwo ère tër bomi kong, pjây llêbo owa shâryë llëm wlo. Gueniyo shji kjlara llêbo owa shâryono wleni ga shji wlike Jesucristorë. E pjlo bek ïyado, ga lan Data Sbö tjok bi kjïshko.

2 E wolono, owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret ga pjlu wlo, owa pjang nopga löng kjok ère kjing go uunkong go li löya ber dret ga pjlu wlo bako, shji ber löng shdungko ame wlo.

Tjlôkwo tjaglën wleni

3 ¿Sbö miydëy pjlu're miydëy sorë? Tjlôkwo lara bi kong shâryëy wlo li shâryoroy eni ga miydëy e go ga e miydëy pjlu'e.

4 Gueniyo ëye Sbö miydë pjlu'e le, gueniyo kole llëm ga shäng jyörkë, ga tjlôkwo bek li miyde shäng llëme.

5 Gueniyo ëye Sbö tjlôkwo kolë ga Sbö woyde jlôkoyo. Shji mär ba go jlôkoyore miydëy eni:

6 Èye töno ba tjok le ga woyde ga jëk pjlo bek, Jesucristo jëktong sorë ga eni.

7 Pjeyoga, tjlôkwo tër shäng bomi kong shâryëmi wlo ère, e tjlôkwo tjaglën totë llëme. Dämärshko ga tjlôkwo ère twaraba bomi kong, ga kuromi tjän.

8 Gueniyo eerishko ga beno tjaglën wleni. Cristo jëktong pjlo bek, ga pjây jëk löng pjlo bek bakoe. E go ga tjlôkwo ère llë loklo miydëba wëllëe.

9 Èye jëk shäng kjok shjiy roy wleni le, gueniyo oblë ïywa shjiktëng ga jëk shäng kjok ro sï roy wleni obi.

10 Gueniyo ëye ba kjlara woydë ara ga jëk shäng kjok shjiy roy wleni, ëye iche dir llëm bakoe.

11 Gueniyo ëye ba kjlara ïywö shjiktëng ga jëk shäng kjok ro sï roy wleni, ga llëye ïga llëme. E kjïshko ga jongya kjone miyde shäng llëme.

12 Pjây bor wappa wleni,

owa pjang bomi go li löna Sbörë beno dret,

llëye shâryara Jesucristorë li kjïshko.

Kjibokwo ère tër bomi kong e kjïshko.

13 Pjây këkboga,

kjok ère shâryayde Sbörë llëm obishko ga Jesucristo sök tjän,

ga pjây ommiydë eni tjän.

Kjibokwo ère tër bomi kong e kjïshko.

Pjây dwlasga,

Ä zanomie.

Kjibokwo ère tër bomi kong e kjïshko.

14 Pjây bor wappa wleni,

Data Sbö miydoromi.

Kjibokwo ère tër bomi kong e kjïshko.

Pjây këkboga,

sök së tek dämärshko dwayo li miydoromi.

Kjibokwo ère tër bomi kong e kjïshko.

Pjây dwlasga,

pjây wokjang,

Sbö tjlôkwo miydëmi löng,

Ä zanomi bakoe.

Kjibokwo ère tër bomi kong e kjïshko.

15 Llëbo tjeng kjok ère kjing go Sbö wloyo wleniyo, e woydako llëme. Èye omwoydë ara ga Data Sbö, e woyde llëme.

¹⁶ Llëbo eniyo, e laga Data Sbörë llëme. No wotjlik owa, llëbo ïna pjlu li woyde ber ba kong, no krë ara ba llëbo kjishko bakoe.

¹⁷ Llëbo uunkong eniyo li pjir, ba woydaga li tjok. Gueniyo ëye Sbö kolë ga ber sök së ïyado.

Cristo wloyoga

¹⁸ Pjây bor wapga wleni, kjok pjir dbaryo li döröe. Cristo wloyo tjwe kjlara li roy kuromi, ga Cristo wloyoga oblë weno löng ara tjän. Miydëy e go ga kjok pjir dbaryo li döröe.

¹⁹ Dënashko ga epga löng bi tjok, gueniyo tjlokwo li kjrara lok jlökoyo llëm, e rayarae. Tjlokwo li kjrara lok jlökoyo kjwe ga beno löng bi tjok. Gueniyo e rayara kuzong ga miydëy e go ga tek dënashko ga tjlokwo li kjrara lok jlökoyo llëme.

²⁰ Jesucristo, e iak beno shäng dboy Sbö kong. Ga pjây go ba Sëya ichara beno kësbang bomi tjok, ga tjlokwo bek li miydëmi löng pjluë.

²¹ Tjlokwo miydëmi llëm wleniyo totë bomi kong llëme. Tjlokwo bek li miydoromi tjän, ga miydëmi ga tjlokwo bek lishko ga jyö eshko drete. Tjlokwo ëre tër bomi kong e kjishko.

²² Ëye jyörkë ga ïgöy wëlleë. Ëye no pjluoy iche le Sbörë li, e Jesús llëme le oba kong ga jyörkaga li e. Nopga eniyo mär löng Data Sbö go llëm, mär löng ba Wa go llëm bakoe. E kjishko ga epga Cristo wloyo.

²³ Ëye tjläno ba Wa kjishko eni ga sök Data Sbö tjok llëme. Ëye mär ba Wa go le oba kong ga era sök Data Sbö tjok.

²⁴ Tjlokwo kuromi dämärshko li woyotjlizi ïyado. Shäryoromi eni ga pjây mär löng Sbö Wa go, Data Sbö go bakoe.

²⁵ Ga llono ga shji ie Sbö Warë ber löng së ïyado Sbö tjok, lara jlökoyo sorë li eni.

²⁶ Tjlokwo ëre tër bomi kong, nopga to löng bomi jyäpgwë le li kjishko.

²⁷ Gueniyo pjâyda go Sbö Sëya ichara beno kësbang bomi tjok, ga shäng bomi tjok ïyado. Tjlokwo bek laga li e, ga pjây pïya llë pogo go. E kjishko ga pjây pingga woydë oblë ame. Eni ga pjây mär ber löng Jesucristo go, pjây pina ba Sëyarë sorë li eni.

Sbö wapga

²⁸ Pjây bor wapga wleni, pjây mär ber löng ba go ïyado, wen tjwe iröng obishko ga shji löng wlëp ba tjok wlo, shji ber lökshko llëm wlo bakoe.

²⁹ E pjlo bek li miydëmi wleni ga miydozi ga nopga jëk pjlo bek kës li, e Sbö wapga.

3

¹ Shji kowe Data Sbörë ba wapga, ga shji ba wapga jlökoyo. Miydëy e go ga shji woyde ara anmoyö. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo, shji Sbö wapga li miyde lok llëme.

² Pjeyoga, shji Sbö wapga shara, llono ga shji sorë miydëy llëm obi gueniyo. Gueniyo Jesucristo wen tjweshko ga e sorë ïy wëllë eshko. Eni ga shji ber baïya dik shara.

³ Ëye löng ba koshë eni ga eerishko ga jëk woydë pjlo bek, baïya dik.

⁴ Sbö tjlokwo kolëy llëmshko ga shji löng llëbo owa shäryë. E kjishko ga ëye llëbo owa shäryë ga Sbö tjlokwo kole shäng llëme.

⁵ Gueniyo miydëmi pjlu ga Jesucristo öör kjok ëre kjing go, owa pjang bi go li löya ber dret wlo. Ga llëye owa shäryara llëme.

⁶ Ëye mär ba go ga llëbo owa shärye enido llëme. Ëye llëbo owa shärye enido ga Jesucristo miyde löng llëm, kar miyde llëm bakoe.

⁷ Pjây bor wapga wleni, pjây jyâp gwëba llëme. Jesucristo llëbo shärye pjlo bek iyado. E kjïshko ga ëye llëbo shärye pjlo bek ga e pjlo bek, baïya dik.

⁸ Gueniyo Ära llëbo owa shärye iyado tek dämärshko dwayo. E kjïshko ga ëye llëbo owa shärye ga e Ä Ì. Sbö Wa öör kjok ëre kjing go, llëbo shärye Ärë li pjiga.

⁹ Ëye Sbö wa ga llëbo owa shärye enido ame, e iara Sbörë beno shäng së jlökoyo baïya dik kjïshko. Eni ga e Sbö wa kjïshko ga llëbo owa shärye enido ga äe.

¹⁰ Ëye Sbö ware, de Ä wa, e miydëy eni: Ëye llëbo shärye pjlo bek llëm ga e Sbö wa llëm; ëye ba kjlara woydë llëm ga e Sbö wa llëm bakoe.

Shji ëng woydë ara kar kar

¹¹ Tjlokwo kuromi tek dämärshko dwayo li ëre: Bek ga shji ëng woydë ara kar kare.

¹² Dënashko ga domer shäng kjlara ko Caïn, e Ä Ì. Caïn li llëbo owa shäryono, gueniyo ba lëngda llëbo shäryono pjlo bek. Ba lëng li zröra e kjïshko. Shji opshärye baïya dik llëme.

¹³ Pjeyoga, nopga Sbö miydë llëm wleniyo, pjây iywa lok shjiktëngshko ga pjây opshgawë e go llëme.

¹⁴ Dënashko ga shji wolono löng wleni, gueniyo eerishko ga shji löng së jlökoyo. Miydëy ga shji eni, bi pjeyoga woydëy ara kjïshko.

¹⁵ Ëye ba kjlara iywö shjiktëng ga e no zröga wleni. Ga miydëmi pjlu ga ëye no zrök ga äar ber löng së iyado Sbö tjok llëme.

¹⁶ Shji oblë woydë sorë li miydooroy Jesucristo go. E optwono wolono bi kjïshko. Bek ga shji optwë wolon bi kjlara kjïshko eni bakoe.

¹⁷ Shji llëbo ara, ga bi kjlara llëbo dret wleni ga woyde ga songe lëy, ga kjimtëy. Shäryoroy eni llëm ga Sbö woydëy llëme.

¹⁸ Pjây bor wapga wleni, shji oblë woydë ara lëy dö llëm, oblë kjimtozï wopjlu go dey, shji kjimte Sbörë sorë ga eni.

¹⁹⁻²⁰ Shäryëy eni ga miydëy e go ga shji mär löng Sbö tjlokwo bek li go. Sbö tjwlö ara, bi wotjlik li kjinmo, ga shji miyde pjire. E kjïshko ga shji llëbo owa shäryono lëy bi pjlushko ëmdë ga miydëy ga shji löng wlëp ba tjok.

²¹ Pjeyoga, shji löng llëbo owa shärye llëme lëy bi pjlushko ga shji löng wlëp ba tjok.

²² Eshko ga llëye rokëy ba kong dö ga twe bi kong pjir, ba tjlokwo kolëy löng pjlu kjïshko, llëye woyde li shäryëy löng eni kjïshko bakoe.

²³ Ba tjlokwo lara bi kong shäryëy wlo li ëre: Shji mär ba Wa Jesucristo go, ga kolëy bakoe; shji ichara erë ëng woydë ara kar kare.

²⁴ Ëye ba tjlokwo kolë ga mär ba go jlökoyo, ga Sbö shäng ba tjok bakoe. Shji go ba Sëya ichara beno kësband bi tjok. Miydëy e go ga shäng bi tjok jlökoyo.

4

Nopga tjlä Sbö Sëya gore, de sëya oblë go, e miydëy sorë

¹ Pjeyoga, nopga ara to löng tjlä ga «Tjawa tjlä Sbö Sëya go» le lok eni. Gueniyo nopga ara eniyo ichaga Sbörë llëme. E kjïshko ga epga uunkong li tjlokwo kjrëy llëm, woyde ga e tjliy häm go guing.

² Ëye tjlä Sbö Sëya go jlöre miydëy eni: Ëye tjlä ga Jesucristo öör kjok ëre kjing go no wleni le ga e ichaga Sbörë;

³ Èye omlāywē eni llēm ga e ichaga Sbörē llēm, e ichaga Cristo wloyo lirē. Cristo wloyo, e tjwe li roy kuromi tjän, ga eerishko ga shrono shäng kjok ère kjing go.

⁴ Pjāy bor wapga wleni, pjāy Sbō ī, ga pjang bomi go li dbo ara, Cristo wloyo shäng kjok ère kjing go li kjinmo. E kjīshko ga Sbō wloyoga tjeng kēs li zanomie.

⁵ Epga kjok ère so, ga tjlē nopga Sbō miydē llēm wleniyo dik e kjīshko, ga nopga Sbō miydē llēm wleniyo omkuk löng wopjlūe.

⁶ Gueniyo shjira Sbō ī, ga èye Sbō miydē ga shji kuya löng wopjlū, gueniyo èye Sbō ī llēm ga shji kuya llēme. Èye tjlē Sbō Sēya bek li gore, de jyō sogo li go, e miydēy e go.

Shji woyde Sbörē ara, shji oblē woydē ara bakoe

⁷⁻⁸ Pjeyoga, bi kjimtaga oblē woydē ara wlo li, e Sbō. E kjīshko ga bek ga shji èng woydē ara kar kare. No woydaga jlōkoyo li, e Sbō. Miydēy e go ga èye oblē woydē ara ga e Sbō wa, ga Sbō miyde bakoe. Èye oblē woydē llēm ga Sbō miyde llēme.

⁹ Shji woydara Sbörē eni: Ba Wa kjaraso ichara öör kjok ère kjing go bi kjimtē, shji ber löng sē jlōkoyo ba kjīshko wlo.

¹⁰ Shji woydara Sbörē ara anmoyō. Ba Wa ichara, optwono wolono, owa pjang bi go li löya ber dret ga pjlū wlo, shji ber löng shdungko ame wlo. Shji Sbō woydē ara li äär e go llēme.

¹¹ Pjeyoga, shji woydara Sbörē ara eni kuzong ga bek ga shji èng woydē ara kar kar bakoe.

¹² Èye Sbō İno llēme. Gueniyo shji èng woydē ara kar kar ga Sbō shäng bi tjok. Eni ga shji Sbō woydē jlōkoyo li İkoba wēlēe.

¹³ Shji go ba Sēya ichara beno kēsbang bi tjok. Miydēy e go ga shji mär löng ba go jlōkoyo, e shäng bi tjok bakoe.

¹⁴ Data Sbō, ba Wa ichara öör kjok ère kjing go, ber no döga wlo. Tjawa omİno, ga llēye İnorwa li lorwarē löng oba kong.

¹⁵ Jesús, e Sbō Wa. Èye tjlōkwo ère kjrono ga mär shäng Sbō go, ga Sbō shäng ba tjok bakoe.

¹⁶ Eni ga miydēy ga shji woyde Sbörē ara jlōkoyo, shji mär löng ba go bakoe.

No woydaga jlōkoyo li, e Sbō. Èye oblē woydē ara ga mär shäng Sbō go, Sbō shäng ba tjok bakoe.

¹⁷ Shji oblē woydē jlōkoyo, shji opshäryē Jesucristo dik kjok ère kjing go wleni ga no İlgwezlong dbaryoshko ga shji ber löng wlēp, llēye bangkjrēy llēme.

¹⁸ Shji oblē woydē eni ga llēye bangkjrēy llēme. Shji shdüya Sbörē li bangkjrēy wleni ga miydēy e go ga shji löng oblē woydē jlōkoyo llēme.

¹⁹ Shji woydara Sbörē ara bām go. E kjīshko ga Sbō woydēy ara, oblē woydēy ara bakoe.

²⁰ Èye tjlē ga «Tja Sbō woydē ara» le, gueniyo ba kjlara İywa shjiktēng ga shäng jyörkē. Ba kjlara li İga wēlē, gueniyo Sbōra İga llēme. ¿Eni ga ba kjlara li woyde llēm ga Sbō woyde sorēro?

²¹ Ba tjlōkwo lara bi kong shäryēy wlo li ère: Sbō woydozī ara, bomi kjlara woydozī eni bakoe.

5

Shji mār Sbō Wa go

¹ Ĕye, no pjluyo iche lara Sbōrē li, e Jesús le ga e Sbō wapga jlōkoyo. Ĕye Data Sbō woydē ara ga ba wapga woyde eni bakoe.

² ¿Gueniyo ba wapga woydēy ara li miydēy sorē? Shji Sbō woydē ara, ga ba tjlōkwo kolēy. Miydēy e go ga ba wapga woydēy ara bakoe.

³ Shji Sbō woydē jlōkoyo wleni ga ba tjlōkwo kolēy. Ga ba tjlōkwo, e kjang bi kong llēme.

⁴ Sbō wapga uunkong li, llēbo owa shārye nopga Sbō miydē llēm wleniyorē li, e zana lok pjire. Shji mār Jesús go ga owa li zāy.

⁵ ¿Llēbo owa li zangga ērē? Ĕye, Jesús, e Sbō Wa jlōe le ga llēbo owa li zangga beno epgarē dōe.

⁶ Jesucristo öör shäng kjok ēre kjing go. E wara Juandē di go, ga wolonoshko ga srēng kwono. Miydēy e go ga e Sbō Wa. E waraba dō llēm, e srēng kwono bakoe. Jesús, e ē le Sbō Sēyarē bi kong bako, ga tjlōkwo bek li layde dōe.

⁷⁻⁸ Eni ga Jesús, e Sbō Wa jlōe miydēy llēbo kjringsgwo mya go: Sbō Sēya go, di li go, srēng li go bakoe.

⁹ Tjlōkwo le nopgarē bi kongshko ga tjlōkwo kjrēy, tjwłō ara bi kong kjishko. Gueniyo tjlōkwo le Sbōrē li tjwłō ara e kjinmo. Ga ba Wa roy laga li, e Sbō om go.

¹⁰ Ĕye mār Sbō Wa go ga tjlōkwo lara Sbōrē li kjrara jlōkoyo. Ĕye mār ba go llēm ga Sbō jyō ae layde, ba Wa roy lara li tjlōkwo kjrara llēm kjishko.

¹¹ Llēye le Sbōrē li ēre: Shji kong ba Wa twara, shji ie ber lōng sē İyado ba tjok wlo le eni.

¹² Eni ga Ĕye mār ba Wa go ga sök sē jlōkoyo. Ĕye mār ba go llēm ga wolono shäng wleni.

Kjibokwo pjirzlong

¹³ Pjāy mār lōng Sbō Wa go, kjibokwo ēre tēr bomi kong, pjāy iara Sbōrē beno lōng sē İyado ba tjok li miydēmi pjlu wlo.

¹⁴⁻¹⁵ Eni ga llēbo woyde Sbōrē wleniyo rokēy ba kongshko ga miydēy ga shji kuya. Ga miydēy ga shji kuya wleni ga llēbo rokoroy ba kong li shārye bi kong eni. E kjishko ga rokēy ba kongshko ga llēye bangkjrēy llēme.

¹⁶ Ĕye ba kjlara ik shäng llēbo owa shāryē ga woyde ga syōshtë Sbō kong ba kjlara li kjishko. Llēbo owa lēr shäng li, shji ie ber shdungko İyado wlo llēm wleniyo lotē. Llēbo owa, shji ie ber shdungko İyado wlo wleniyo tjok. Ĕye llēbo owa eniyo shāryono ga shji syōshtë ba kjishko llēme.

¹⁷ Llēbo owa shāryoroy llē pogo ga e owa. Gueniyo llēbo owa, shji ie ber shdungko İyado wlo llēm wleniyo tjok.

¹⁸ Ĕye Sbō wa ga llēbo owa shārye enido ame. E de Sbō Warē. E kjishko ga llēye shārye Ärē ba kong ga ae.

¹⁹ Miydēy ga shji Sbō wapga. Miydēy ga nopga Sbō miydē llēm wleniyo li ichaga Ärē.

²⁰ Miydēy ga Sbō Wa öör shäng kjok ēre kjing go, ga shji kong kjok miydē twara, Sbō bek li miydēy pjlu wlo. Shji mār lōng Sbō bek li go, ba Wa Jesucristo go bakoe. Sbō bek li e. Bi iaga ber lōng sē İyado ba tjok li e bakoe.

²¹ Pjāy bor wapga wleni, shji sbōpga jyāglo poshrēk llēme.

Segunda Carta de Juan

Kjibokwo ëre tara Juandë

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo shara. Kjibokwo ëre tarashko ga e tjabla tjän.

Eshko dbaryo ga no kjone kjone to löng tjlökwo bek llëm li lë, Jesús tjlökwo kjrägaga li jyäpgwe e go wlo. E kjishko ga kjibokwo ëre tara Juandë, Jesús tjlökwo kjrägaga li ber löng sjëk ba tjok wlo.

¹⁻² Kjibokwo ëre taga tja bomi tjlappgarë.

Sbö tjlökwo kjrägaga, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong. Pjäy kjrara Sbörë. Tjlökwo bek li kjrroy beno tjeng bi pjlushko, ga ber tjeng eshko iyado. E kjishko ga pjäy woydër ara, pjäy woyde tjlökwo bek miydagaga löng lirë eni bakoe.

³ Rokër Data Sbö kong, ba Wa Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga shji mär Sbö tjlökwo bek li go, ga shji ëng woydë ara kar kar wopro ga shji kjimte lok ara, shji songe le iyado, shji ie lok ber löng wlep bakoe.

Shji ëng woydë ara kar kar

⁴ Roy kuror ga pjäy jëk löng tjlökwo bek li go, shji ichara Data Sbörë sorë li eni. E kjishko ga tja wopjlú anmoyö.

⁵ Eni ga pjeyoga, tjlökwo tër shäng bomi kong shäryëmi wlo ëre, e tjlökwo tjaglën totë llëme. Dämärshko ga tjlökwo ëre twaraba bi kong. Lër bomi kong ga pjäy ëng woydos ara kar kare.

⁶ Ga shji ëng woydë wlo ga woyde ga tjlökwo lara Sbörë bi kong shäryëy wlo li shäryëy eni iyado. Shji ëng woydë laga Sbörë bi kong tek dämärshko dwayo.

⁷ Nopga ara to löng kjok ëre kjing go oba jyäpgwë. Tjlë ga «Jesucristo shrono kjok ëre kjing go no wleni llëme» le löng eni. Eye tjlë eni ga e Cristo wloyo.

⁸ Pjäy pak shäryono ara, ga pjäy potjwlëkklo tjok. Gueniyo pjäy sjëk, pjäy jyäpgwe lok llëm wlo, bomi potjwlëkklo li jer llëm wlo.

⁹ Eye oblë ping woydë, shji pina Cristorë sorë li kjinmo le wleni ga shäng mär Sbö go llëme. Eye jëk shäng tjlökwo pina ba kong li go ga mär shäng Data Sbö go, ba Wa go bakoe.

¹⁰ Eye äär bomi shwoy ga Cristo tjlökwo bek ëre le bomi kong llëm ga wlokrëmi bomi ushko llëm, «Miga» le bomi kongshko ga «Kjobe» lëmi ba kong ëmdë llëm bakoe.

¹¹ Eye omwlokjrono ga shäng ba pak owa li shäryë ba tjok wleni.

Kjibokwo pjirzlong

¹² Tja llëbo lë woydë ara bomi kong, gueniyo tër woydë kjibokwo go llëme. Pjäy in woydë, shji lan ëng tjok wlo, shji ber löng wopjlú anmoyö wlo.

¹³ Bom i pjeyoga Jesús tjlökwo kjräga, kjrara Sbörë wleniyo li, «¿Pjäy yonde?» le bom i kong.

Tercera Carta de Juan

Kjibokwo ère tara Juandë

Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo shara. Kjibokwo ère tarashko ga e tjabla tjän.

Domer shäng kjlara obi ko Gayo. Pjlara ga nopga ichara Juandë Jesús roy pjlú læ ba kong. Gueniyo domer shäng kjlara eshko ko Diótfefes, e domer tjwö ara wleniyo. E kjishko ga nopga ichara Juandë li wlokjre woydë llëme. E kjishko ga kjibokwo ère tara Juandë Gayo kong, ber shäng sjëk Diótfefes tjok wlo. Gueniyo nopga ichara li wlokjrara Gayorë wopjlú kuzong ga Juan beno shäng wopjlú ba tjok, ga woyde ga wlokjre eni jek obi li tara ba kong.

¹ Kjibokwo ère taga tja bomi tjlapgarë.

Gayo, kjibokwo ère ichër jek bop kong. Pja bor kjlara, pja woydër ara jlökoyo.

² Pja bor kjlara. Miydër pjlú ga pja jëk shäng pjlú Sbö tjok. Eni ga rokër Sbö kong ga pja kjimte, bop doyo ber pjlú eni bako wlo.

³ Pja roy söra bi pjeyoga kjone kjonerë bor kong. Kuror ga pja mär shäng Jesús go jlökoyo, pja jëk shäng tjlökwö bek li go bakoe. E kjishko ga tja wopjlú anmoyö.

⁴ Roy kur ga bor wapga wleni jëk löng tjlökwö bek li goshko ga tja wopjlú anmoyö.

⁵ Pja bor kjlara. Tjlapga Jesús tjlökwö kjrägaga kjimtëp enido, pjeyoga miydëp llëm ëmdë ga kjimtëp bakoe.

⁶ Epga kjimtorop sorë li lara lok Jesús tjlökwö kjrägaga löng li kong. Epga äär eshko obishko ga kjimtos jek eni obi, woyde Sbörë sorë li eni.

⁷ To löng Jesucristo pak shäryë, kjimtara nopga Sbö miydë llëm wleniyo lirë llëme.

⁸ E kjishko ga woyde ga bi pjeyoga eniyo tjwe bi shwoy ga wlokjrëy löng wopjlú, tjlökwö bek li shdär jek këgong wlo.

⁹ Kjibokwo ichoror jek Jesús tjlökwö kjrägaga löng li kong kjwara. Gueniyo domer shäng kjlara eshko ko Diótfefes. Tjawa kole woydë llëm, nopga oblë ichë ä kjishko.

¹⁰ Tjawa jyöyotke ara. Bi pjeyoga wlokjre woydë llëm bakoe. Ëye omwlokjrono ga iche tön tjlökwö kjrägaga löng li tjok ame. E kjishko ga tja jek äär eshko ga wlon kjluwe.

¹¹ Pja bor kjlara. Ip ga no oblë llëbo owa shäryë ga pja omshäryë eni llëme. Llëbo pjlú shäryopdë eröe. Ëye llëbo pjlú shäryë ga e Sbö i. Ëye llëbo owa shäryë ga Sbö miydë llëme.

¹² Domer shäng kjlara ko Demetrio. Era pjlúe le nopga uunkongdë eni. Tjawa omlë eni bakoe. Miydëp pjlú ga tjawa tjlä beke. Ga miydër pjlú ga tjlökwö le shäng li, e beke.

Kjibokwo pjirzlong

¹³ Tja llëbo læ woydë ara bop kong, gueniyo tër woydë kjibokwo go llëme.

¹⁴ Pja in woydë wop ä, shji lan ëng tjok wlo.

¹⁵ Rokër Sbö kong ga pja ie ber sök wlëpe.

Bop pjeyoga löng jüshko'li, «¿Pja yonde?» le lok bop kong.

Bop pjeyoga löng eshko bop tjok'li, «¿Yonde?» lëp kjlara kjlara kong bakoe.

Carta de Judas

Kjibokwo ëre tara Judasdë

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Judas. Kjone kjone tjël ga e Jesús oppingga tak pjang Lucas 6.16 go, Hechos 1.13 go bakoe le. Kjone kjone obi tjël ga e Jesús lëng, Santiago dik, tak pjang Mateo 13.55 go, Marcos 6.3 go bakoe le. Gueniyo miydëy pjlu ga kjibokwo ëre taga, e Judas Iscariote llëme.

Eshko dbaryo ga no kjone kjone to löng tjlokwo bek llëm li lë, Jesús tjlokwo kjragaga li jyäpgwe e go wlo. E kjishko ga kjibokwo ëre tara Judasdë, Jesús tjlokwo kjragaga li ber löng sjëk ba tjok wlo.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Judasdë. Tja Jesucristo parkaga. Tja Santiago lëng.

Nopga rokara Sbörë löng li, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong. Pjäy woyde Data Sbörë ara, ga pjäy de Jesucristorë.

² Rokër Sbö kong ga pjäy songe le iyado, pjäy ie ber löng wlëp, pjäy woyde ara bakoe.

Nopga wotjlik owa wleniyo

³⁻⁴ Pjeyoga, woydoror ga shji döra Sbörë beno löng sorë li roy lër bomi kong kjibokwo ëre go. Gueniyo kur ga tjlokwo ichër jek bomi kong oblë kjluwe. No kjone kjone wotjlik ga owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret ba woplü li kjishko kuzong ga shji llëbo owa shäryë ga pjluë le. Epga opyono beno löng bi Tjlapga, bi pjluwo Jesucristo li wloyo. Nopga eniyo, e shdungko. E tak beno pjang Sbö tjlokwo go eni dëna tjän. Ga eerishko ga nopga eniyo kjone kjone opzrëno löng bomi tjrëko, pjäy jyäpgwe wlo le. E kjishko ga rokër bomi kong ga tjlokwo roy pjlu li wlikozia. E twaga Sbörë beno ba nopga kong pjlaraso, ber iyado wlo.

⁵ Llëbo kjone kjone woyoshrër woydë bomi kong, e miydëmi löng pjir gueniyo. Dënashko ga Israel tjëyoga shira Tjlapgarë tek Egipto kjokyo dwayo irgoshko ga kjone kjone mär ba go llëm li pjira drete.

⁶ Dënashko ga ba parkagaga kjok dogo so kong pak twara Sbörë oblë oblë. Gueniyo kjone kjone omrayono. E kjishko ga pjirira Sbörë dröng sho go, iara beno löng kjok ro sï roy, äär jong ba llgwezlong dbaryo lishko.

⁷ Dënashko ga Sodoma soppa, Gomorra soppa, kjok shto oblë oblë löng ba soshko soppa, e pono no orkwosmono ba tjok llëm li tjok ara, ga llëbo shäryako llëm li shäryara lok oblë oblë bakoe. E kjishko ga shduna Sbörë iök go, beno nopga owa shdüya iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li go iyado wlo li miydoklo.

⁸ Nopga owa löng bomi tjrëko li, e llëbo shäryë eni bakoe. Llëbo shäryë löng owa ba doyo go, lara Sbörë ba kong yoshko le kjishko. Wotjlik lok ga ichaga ërë llëme le, ga kjok dogo soppa läywe lok owa bakoe.

⁹ Sbö parkaga kjok dogo so kägäyo Miguel ëmdë ga ënglono kar kar Ä tjok, Moisés doyo li kjishkoshko ga Ä läywaro owa sira ëmdë llëme. Eshko ga tjël ba kong ga «Pja wlongga ber Tjlapgarë» le ba kong eni eröe.

¹⁰ Gueniyo nopga ërera, llëbo läywe lok owa oblë oblë, gueniyo llëye läywe löng li, e llë miyde löng llëme. Epga so öng llë kjoyo, llëbo shäryë ga woyotjlïya llëme. Wotjlik tjwe llë li shäryayde eröe. Ga ba pjikklo li e.

11 Epga opshäryë owa, Caín dik.* Llëbo shärye llë pogo, dbur shak wlo, Balán dik.† Ga Sbö köle lok llëm kjîshko ga llono ga pjir, Coré dik.‡ †E kjîshko ga epga song jlöe!

12 Pjây tön, ië ëng tjok, pjây wopjlu Sbö tjok kjîshkoshko ga llëbo shärye lok owa li lökyokjre lok llëm, gueniyo bomi kong ga llëbo owa wleni, e ber lökyo ara bomi kong bakoe. Epga opwoytjik löng om go erö, öng daga opsëng om go erö wleni. Llëbo le lok ara, gueniyo llëbo pjlu shärye lok llëm, pjäng sho roshko di llëm, bakwe pjlukdë llaw pogo wleni. Ëye kjimte llëme. Kjor bo kjrozlong dbaryo ga kjor llë botjyono llëm ga e llëno llëm, kjëtong jong wleni. Eshko ga shiy ba sleng tjok. Enira kjëtong jlökoyo. Nopga ëre so e kjoyo bakoe. Ëye kjimte llëme.

13 Epga so dlung iöya dbo ara kjoyo, llëbo owa shärye li ïgöy wëllë, dlung bung sho wleni. Epga so dbala jëk ba irbo bäng llëm kjoyoe. Epga löng shdungko kjok ro sí anmoyö li roy ïyado wlo.

14 Dënashko ga domer shäng kjlara ko Enoc. E tjok ga Adán tjëyoga tek beno ba irgo li öötong ktringwo tjer (6).§ Eshko dbaryo ga Enoc tjläno nopga ëre kjîshko. Tjlë ga «†Tja kuzia! Llono ga Tjlapga Jesús tjwe ba parkagaga kjok dogo so ara tjok, shtëy ga äär llëme.

15 E tjwe nopga uunkong llgwega, nopga owa li shdungga, llëbo owa shäryara kës li kjîshko, tjlökwö lara lok owa ba kjîshko kës li kjîshko bakoe» le.

16 Nopga ëre kjloshtë llë pogo kjîshko, llë pogo läywe owa bakoe. Jëk löng ba wotjik owa li go erä. Krë lok ara om goshko, ga oblë jyäpgwe lok tjlökwö wolëso go, llëye woyde li wlëya wlo.

Pjây sjëke

17 Pjeyoga, llëye lara Sbö tjlökwö roy lagaga bi Tjlapga Jesucristo äskarë bomi kong li, e woyoshrozia.

18 Tjlëno lok ga «Kjok pjir lëshko ga nopga Sbö tjlökwö joywë ä wleniyo wen tjwe, ga jëk löng ba wotjik owa li go» lara lok eni.

19 Nopga eniyo löng bomi tjräko, bomi shdögaga ber löng dboy dboy wlo li epga. Epga go Sbö Sëya llëm, jëk löng ba wotjik owa li go erä.

20 Gueniyo pjeyoga, pjây ëng kjimtos mär Sbö go jek këgong këgong. Pjây syöshtë Sbö kongshko ga pjây kjimtaga ber ba Sëyarë.

21 Pjây woyde Sbörë ara, ga pjây songe le bi Tjlapga Jesucristorë bakoe. E kjîshko ga llono ga pjây ie Sbörë ber löng së ïyado ba tjok. E koshëmi löng wopro ga tjlökwö ëre woyoshrozia.

22 Ëye, tjlökwö kjrëy wlo li kjone dey miyde llëm ga e songe lozia.

23 Ëye, tjlökwö bek llëm li kjre woydë kjwlë ga dözi, nopga tek shiy iök roy dwayo wleni. Llamoga songe lozi, gueniyo pjây sjëk, pjây opshäryë baiya dik llëm wlo. Woyotjlizi ga llëbo owa shäryara li kjîshko ga ba shwong ëmdë ga beno owa, porwako llëm wleni.

Kjibokwo pjirzlong

24-25 Sbö bi döga, e eröe. Pjây kjimte dir llëm wlo ga pjluë. Pjây ie äär ber löng ba bokshto ga pjlu bakoe. Eshko ga pjây pogo llëye dret, pjây wopjlu anmoyö

* 1:11 Génesis 4.1-16. † 1:11 Números 22.2-24.25. ‡ 1:11 Números 16.1-50. § 1:14 Enoc, e Jared wa. Jared, e Malalel wa. Malalel, e Cainán wa. Cainán, e Enós wa. Enós, e Set wa. Set, e Adán wa, tak pjäng Génesis 5.3-18 go sorë li eni.

bakoe. Bi Tjlapga Jesucristo kjĩshko ga e iëy ber bi pjluyo kësbang, tjwlõ ara, dbo ara ãyado. Ber eni.

Apocalipsis

Llëbo ëre pina Jesucristorë Juan kong, shji yo ïno wleni Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrra Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo shara.

Eshko dbaryo ga Juan iaraba beno shäng ðlung tjrëko ko Patmos lishko, ba shdungglo, Jesús roy pjlú lara kjïshko. Pjlara ga Jesucristo weno ba kong. Eshko ga llëbo pina ba kong, shji yo ïno wleni, ga ichara ba të, llëbo li miyde nopga uunkongdë wlo.

Bäm go ga ichara kjibokwo të Jesús tjlökwo kjrägaga kjrïnggwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. (Eri ga kjok eshko li ko Turquia.)

E irgo ga llëbo wen llono li pina ba kong. Nopga owa li shdüya Sbörë sorë li pina ba kong. Ä ëngkjwë Sbö nopga tjok sorë li pina ba kong. E zäya Jesúsde sorë li pina ba kong. Llono ga nopga uunkong ber löng sorë li pina ba kong bakoe.

Llëbo ïna Juandë kës ëre tara beno Jesús tjlökwo kjrägaga kong.

¹ Llëbo ëre pina Sbörë Jesucristo kong, pïya ba parkagaga kong wlo, llëbo wen döro li miyde lok wlo. Eni ga tja Juan kong ga ba parkaga kjok dogo so ichara Jesucristorë ter shrono shäng bor kong, llëbo ëre pïya bor kong wlo.

² Llëbo ïnor li tër uunkong bomi kong, Sbö tjlökwo roy lara Jesucristorë bor kong li tër bomi kong bako, ber ba miydoklo wlo.

³ Ëye kjibokwo ëre lë oblë kong ga ber wopjlúe. Ëye tjlökwo ëre kuk, ga kole ga ber wopjlú bako, dbar lër shäng li döro kjïshko.

⁴⁻⁵ Kjibokwo ëre taga tja Juandë.

Jesús tjlökwo kjrägaga kjrïnggwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong.

Rokër Sök ïyado li* kong, sëyaga doglo kjäk (7) tjeng ba pjlú sökklo jong li bokshto li† kong, Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjây kjimte lok ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe. Jesucristo, e Sbö tjlökwo kura li laga jlökoyo, woshrra bäm go li e, pjlupga löng kjok ëre kjing go ichaga li e bakoe. Shji woyde ara, owa pjang bí go li löna beno dret, ba srëng kwona li go,

⁶ ga shji iara beno löng syöshtagaga parkë löng Sbö, ba Data, borwa pjluyo li kong. E kjïshko ga Cristo iëy ber kësbang, tjwlö ara, dbo ara iyado wlo. Ber eni.

⁷ Tja kuzïa. Llono ga Cristo ter pjäng sho roshko, ïga uunkongdë,

ba shorkegaga löng dënashko li omïk bakoe.

Eshko ga tjëyoga löng kës li ber löng woydë ara ba kjïshko.

Ber eni.

* **1:4-5 Sök ïyado** le li, e **Data Sbö** loklo. † **1:4-5 Sëyaga doglo kjäk (7)** le li, e **Sbö Sëya dbo oblë oblë** li loklo.

⁸ Tjlapga Sbö tjlê ga «Tja so tjlökwö toklo ko *Alfa*‡ kjoyo, tja so tjlökwö toklo ko *Omega*§ kjoyo bakoe. Llêye llêm obishko ga tja sök tjän. Llêbo uunkong pjitong dret ga tja sök obi. Sök İyado li tja. Llêye shäryër woydê li shäryër ga pjluê» le.

Domer weno shäng kjlara, so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyoe

⁹ Tja Juan, tja bomi kjlara Jesús tjlökwö kjraga. Shji mär bi pjluoy Jesús go kjishko ga shji shdungoba, gueniyo kuy kjange. Sbö tjlökwö roy lara Jesúsde bor kong li lér shäng oba kong kjishko ga tja icharaba beno sök dlung tjreko ko Patmos lishko.

¹⁰ Pjlara ga Tjlapga Jesús dbaryo* ga tja go Sbö Sëya jlökooy. Eshko ga ybö kuror bor irgo pjlara dbo ara, pjluk wli bakworoy wleni.

¹¹ Tjlê bor kong ga «Llêye ip li tos ber pjang kjibokwo go. E irgo ga ichos jek Jesús tjlökwö kjragaga kjringgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblê oblê Asia kjokyo li kong. Ichos jek Éfeso kjokyo, Esmirna kjokyo, Pérgamo kjokyo, Tiatira kjokyo, Sardis kjokyo, Filadelfia kjokyo, Laodicea kjokyo bakoe» le.

¹² Eshko ga tja bojongö İn iröng, êye ybö kuror tjlê li è miydêr wlo. Eshko ga İn ga iök shjiy bapkwö shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7),

¹³ tjreko shäng kjlara so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyo, doyono shäng shwong kur may äär ba kju kjing go, dop pjrikklo shäryak dbur sho shöylör go pjang ba pjluê kjing go.

¹⁴ Ba kägä, ba käkzong, e kjwo pjublún so pjäng sho kjoyoe. Ba bok roy so iök lok ri ri kjoyoe.

¹⁵ Ba dre so dröng sho so klung sho kjoyo li iak jong iök pjê jong ri ri roshko li kjoyoe. Ba ybö dbo ara, di kës pjublunyo dik.

¹⁶ Orkwo këlêkong dbala tjeng kjwo kjäk (7). Dröng tur jong ba kjak roy kjwangna, kowo stek kar kar. Ba bokkwo kälä lletlet, dlo wleni.

¹⁷ İn jek dréng ga tja jek rish buk ba dre zlong, shji wolono buk wleni. Gueniyo eshko ga tja porwara ba orkwo këlêkong go, ga tjlê bor kong ga «Llêye bangkjrêp llême. Llêye llêm obishko ga tja sök tjän. Llêbo uunkong pjitong dret ga tja sök obi.

¹⁸ Sök İyado li tja. Tja wolono, gueniyo tja sök së İyado wlo. Shinmoga shtoyo u bäng bäng dökklo tjeng bor wloshko, epga woshrêr iröng obi ga pjluê.

¹⁹ »Llêye İnop li tozong. Eni tjok ga llêye shäryê li tos, llêye wen tek iröng li tos bakoe.

²⁰ Dbala İnop tjeng kjwo kjäk (7) bor orkwo këlêkong êre, iök shjiy bapkwö shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7) êre, e llêloko lér bop kong. Iök shjiy bapkwö kjwo kjäk (7) êre, e bor tjlökwö kjraga kjringgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblê oblê li jyäglo. Dbala kjwo kjäk (7) êre, e roy sögaga kjok dogo so doglo kjäk (7), parkê löng bor tjlökwö kjraga kjringgwo kjäk (7) kong li jyäglo bakoe.

2

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwö kjragaga löng Éfeso kjokyo li kong

‡ 1:8 Grecia so tjlökwö go ga tjlökwö toklo ko *Alfa*, e ba bäm İyo, tjlökwö toklo ko *A* wleni. § 1:8 Grecia so tjlökwö go ga tjlökwö toklo ko *Omega*, e ba pjirshko, tjlökwö toklo ko *Z* wleni. * 1:10 *Tjlapga Jesús Dbaryo* le li, e *dbar sond*‡shko loklo, e woshrara Sbörê e dbaryo kjishko.

¹ »Roy söga kjok dogo so shäng kjlara, bor tjlökwö kjrägaga löng Éfeso kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjlara, orkwo këlékong dbala tjeng kjwo kjäk (7), jék shäng iök shjiy bapkwö shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7) li tjréko. E tjlé bomi kong ga

² Pjäy jék löng sorë, e miydër. Pjäy parkë bor kong kjang, llëbo weno bomi kong owashko ga kumi kjang bakoe. No kjone kjone tjléno ga “Tja Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska” lara eni. Eshko ga tjlinomi yötso, ga miydoromi ga jyö erä. Eshko ga ioromi beno jék löng bomi tjök ame.

³ Bor kjishko ga llëbo weno bomi kong owa ara, gueniyo kuromi kjang, pjäy wosonkono llëm bakoe.

⁴ ”Gueniyo bor kong ga pjäy löng llëbo shäryë owa kjrina. Pjäy mär löng bor go kjwlëshko ga pjäy éng woydono ara kar kare. Gueniyo pjäy opshäryë eni ame.

⁵ Pjäy opshäryono dämärshko sorë li woyotjlizä. Llëbo shäryëmi löng owa li, e owa jlöe lozi, ga rayozi, ga llëbo shäryoromi dämärshko, Sbö tjlökwö kjroromi kjwlëshko li shäryozi eni iröng obi. Shäryëmi eni llëm ga tja jek bomi iök shjiy bapkwö jong li kjë bomi shjiryö.

⁶ Gueniyo llëbo ber pjlu bomi kong, llëbo owa shärye nicolaítagarë löng li iywor shjikténg, ga pjäy omíywö shjikténg eni bakoe.

⁷ ”Éye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwö le Sbö Sëyarë bor tjlökwö kjrägaga kong li kuya yötso. Sbö kjok buksško ga kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Ga éye llëbo owa li zano ga ichër kjor bo li uë’ le.”

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwö kjrägaga löng Esmirna kjokyo li kong

⁸ »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwö kjrägaga löng Esmirna kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjlara, llëye llëm obishko ga sök tjän, llëbo uunkong pjitong dret ga sök obi. Era wolono, ga woshrono iröng obi. E tjlé bomi kong ga

⁹ Pjäy shdungoba sorë, e miydër. Pjäy song jlöe. Gueniyo jlökoyo ga pjäy song llëm, pjäy llëbo ara wleni. Pjäy jyöyotke nopgarë sorë li miydër. Epga tjlé ga “Tjawa judíoga” le, miga jyö, epga Ä nopga erä.

¹⁰ Llëbo wen tjwe bomi kong owa li bangkjrémi llëme. Lër bomi kong ga pjäy kjong kjong ie Äre om go ber löng no shdüzlong uyo roshko, pjäy tjliya wlo, llëbo owa shäryëmi wlo le, ga pjäy shdüya song äär jong dbar sak kjwara (10). Gueniyo tja rayëmi llëm, äär jong pjäy wolono guing. Shäryoromi eni ga pjäy iër ber löng së iyado Sbö tjök.

¹¹ ”Éye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwö le Sbö Sëyarë bor tjlökwö kjrägaga kong li kuya yötso. Éye llëbo owa li zano ga nopga wolono tjeng li wolon jek obi wlenishko ga llëye wen ba kong llëme’ le.”

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwö kjrägaga löng Pérgamo kjokyo li kong

¹² »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwö kjrägaga löng Pérgamo kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjlara, dröng tjeng kjwangna, kowo stek kar kar. E tjlé bomi kong ga

13 'Miydër ga pjây löng lishko ga nopga pjluyo li Ä erä. Eni ëmdë ga pjây mär löng bor go İyado. Dënashko ga domer shäng kjlara eshko ko Antipas. E parkono bor kong pjlúe. E zróra bomi tjrëkoshko ga tja rayoromi llëme.

14 " 'Gueniyo bor kong ga pjây löng llëbo shäryë owa. Dënashko ga Balac pina Balándë Israel tjëyoga jyäpgwë ara. Epga ichara öng sho twaraba sböpga jyäglo kong li uë. Epga ichara pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok. Pjây kjone kjone jëk löng tjlökwo ëre go.

15 Pjây kjone kjone jëk löng tjlökwo owa le nicolaítaagarë li go bakoe.

16 E kjishko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozï, ga rayozïa. Llëm ga tja jek bomi shwoy, ga tja ëngkjwë bomi tjok, dröng tur jong bor kjak roy li go.

17 " 'Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjrägaga kong li kuya yötso. Ëye llëbo owa li zano ga kong dli ter kjok dogo dwayo miydëba kjok ëre kjing go llëm wleniyo li* twër ber ba kong. Kong akkwo kjwo pjlublún twër kjwara bako, goshko ko jyä tak pjang tjaglën, miydaga ërë llëm, miyde ba kjräga lirë eröe'le."

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tiatira kjokyo li kong

18 »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kjrägaga löng Tiatira kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»'Sbö Wa, ba bok roy so iök lok ri ri kjoyo, ga ba dre so dröng sho so klung sho kjoyo krung beno shjiy kjoyo bakoe. E tjlä bomi kong ga

19 'Pjây jëk löng sorë, e miydër. Pjây ëng woydë ara, pjây mär bor go, pjây parkë bor kong pjlú, llëbo wen bomi kong owashko ga kumi kjang bakoe. Miydër ga eerishko ga pjây löng llëbo pjlú shäryë ara, pjây mär bor go bäm go li kjinmo bakoe.

20 " 'Gueniyo bor kong ga pjây löng llëbo shäryë owa kjrina. Walë shäng kjlara ko Jezabel. E tjlä ga "Tja Sbö tjlökwo'läga" le, gueniyo jyö erä. Tjlökwo le shäng li go ga bor parkagaga jyäpgwe ara. Epga iche pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok. Epga iche öng sho twaraba sböpga jyäglo kong li uë bakoe. Eni ëmdë ga e slomi llëme.

21 Kong dbar tworor kop ara, llëbo owa shärye shäng li, e owa jlöe le wlo, gueniyo raye woydë llëme.

22 E kjishko ga iër ber buk swlo ara, ba bukklo kjing go. Ëye pë ba tjok, ga llëbo owa shärye löng li raye llëm ga shdun ara bakoe.

23 Walë li wappa zrör drete. Eshko ga bor tjlökwo kjrägaga löng kës li ommyidë ga wotjlik llë li, llëye woyde löng li, e miydër pjlú, ga pjây kjlara kjlara potjwlën, llëbo shäryoromi li kjishko.

24 " 'Gueniyo pjây kjone kjone jëk löng Jezabel tjlökwo li go llëme. Pjây oppino kjok miydë Ä i miydëba llëm wleniyo lëba li go llëm bakoe. Pjâyda ichër llëbo oblë shäryë llëme.

25 Pjây mär ber löng tjlökwo kjroromi li go erä.

26 " 'Ëye llëbo owa li zano, ga tja kolara äär jong ba dbo go ga kong dbo twër, tjëyoga uunkong iche wlo,

27 dbo twara bor Datarë bor kong sorë ga eni. Ga "ëpga iche kjang; kole lok llëm ga shdüya ara, klung sbi dloroy pjäs wleni."†

28 Ga kong dbala ko Dbar Kjoklo li twër ber ba kong bakoe.

* 2:17 Dli ter kjok dogo dwayo le li, ko maná. † 2:27 Salmo 2.9.

29 Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjrägaga kong li kuya yötso'le."

3

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjrägaga löng Sardis kjokyo li kong

1 »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kjrägaga löng Sardis kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»"Shäng kjlara, wloshko tjeng Sbö Sëyaga doglo kjäk (7),* dbala kjwo kjäk (7) bakoe. E tjlë bomi kong ga 'Pjäy jëk löng sorë, e miydër. Pjäy löng së'lëba, gueniyo pjäy wolono löng wleni.

2 ;Pjäy wollenzong! Pjäy dbo beno sira dö, ga jetoe. E kjïshko ga pjäy dbokjrozong. İn ga pjäy jëk löng pjlo bek bor Sbö bokso llëme.

3 Tjlökwo kuromi, kjroromi li, e woyoshrozï, kolozï iröng obi. Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozï, ga rayozïa. Pjäy wollen llëm ga tja koshëmi löng llëmshko ga tja jek bomi shwoy, no lü ä wleni.

4 " Pjäy kjlëbö, bomi shwong shtimirë wliwli wleni llëm obi. Pjäyda omshäryono eni kjïshko ga pjäy iër ber jëk löng bor tjok, doyë shwong ko pjlublún go.

5 Ëye llëbo owa li zano ga doyë shwong ko pjlublún go, baïya dik. Ëye ber sök së iyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang Sbö kjibokwoyo li go. Ga ëye llëbo owa li zano ga ba ko löñ kjibokwo li go dwayo llëme. Ba kjïshko ga tja tjlë bor Data, ba parkagaga kjok dogo so kong ga "Kjwe botoya" iër ba kong lok eni.

6 Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjrägaga kong li kuya yötso'le."

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjrägaga löng Filadelfia kjokyo li kong

7 »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kjrägaga löng Filadelfia kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»"Shäng kjlara, e eröe. Tjlökwo bek'läga li e bakoe. Pjlu David u bäng bäng dökklo tjeng ba wloshko. U bäng bäng döra ga bängzaga ërë llëm, u bäng bäng bängzaga ga döga ërë llëm bakoe. E tjlë bomi kong ga

8 'Pjäy jëk löng sorë, e miydër. İzïa. U bäng bäng döror jong bomi bokshto, bängzaga ërë llëme. Miydër ga pjäy dbo ara llëm, gueniyo bor tjlökwo koloromi, tja rayoromi llëm bakoe.

9 Pjäy löng lishko ga nopga löng kjlëbö, tjlë ga "Tjawa judïoga" le, miga jyö, epga Ä nopga erä. Llono ga epga ichër kjök tjok bomi bokshto, ga tjlë lok bomi kong ga "Nopga woyde Jesüsdë ara li pjäy" le bomi kong eshko.

10 Dbar tjwe kjwara ga llëbo wen löng kjok kjwang jikong li kong owa, epga tjlin wlo. Dënashko ga tja tjlëno bomi kong ga "Llëbo wen bomi kong owashko ga kuzï kjang, tja rayëmi llëme" loror bomi kong eni, ga tjlökwo li koloromi. E kjïshko ga dbar owa li tjweshko ga pjäy dër yötso, pjäy dâr wlo.

11 " Tja äar malinge. Llëye tjeng bomi tjok li jnezï, bomi potjwlëkklo li döga ërë bomi shjiryo llëm wlo.

12 Ëye llëbo owa li zano ga iër ber shäng Sbö u shwleyo wleni, ga ber shäng eni iyado. E go ga bor Sbö ko li tër, bor Sbö kjokyo ko li tër, bor ko li tër bakoe.† Ba kjokyo li, Jerusalén kjokyo tjaglën li e. E ter kjok dogo dwayo.

* 3:1 Sbö Sëyaga doglo kjäk (7) le li, e Sbö Sëya dbo obtë obtë li loklo. † 3:12 Sbö ko li tak lok ba go, epga baïya kjïshko.

13 Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjrägaga kong li kuya yõtso' le.”

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjrägaga löng Laodicea kjokyo li kong

14 »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kjrägaga löng Laodicea kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjlara, ‘Ber eni’ laga li e. Llëye le li shärye eni iyado. Llëye ina li le jlökoyo. Llëbo shäryara Sbörë kës ichaga li e bakoe. E tjlë bomi kong ga

15 ‘Pjäy jëk löng sorë, e miydër. Pjäy zengteng anmoyö wleni llëm, pjäy kjlik ara anmoyö wleni llëm bakoe. Woydër ga pjäy kjlik wleni, llëm ga pjäy zengteng wleni.

16 Gueniyo pjäy kjlikli wleni erö kjishko ga pjäy tjwër bor kjak roy dwayo wleni.‡

17 Pjäy tjlë ga “Tjawa dbur sho ara. Llëbo wlënorwa ara. Llëye oblë woydërwa llëme” lëmi eni. Gueniyo pjäy song jlö, pjäy llëye dret, pjäy kjok igö llëm, pjäy shwong llëm bakoe. ¿Pjäy opkugö löng llëmde?

18 E kjishko ga lër bomi kong ga dbur sho shöylör suk pjir beno pjlu wleniyo tjwlëzi bor kong, ber bomi kong wlo, pjäy ber löng dbur ara jlökoyo wlo. Shwong ko pjublún tjwlëzi bor kong, ber bomi kong wlo, pjäy doyë e go wlo, pjäy löng kjlop dret li lökyo jnemi e go wlo. Ga bokkwo dwloyo tjwlëzi bor kong, ber bomi kong wlo, pjäy kjok igö pjlu wlo.

19 ” Ëye woydër li jëk owashko ga wlon, ga poshdun, opyë jëk pjlo bek iröng wlo. Eni ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia.

20 Kuzia. Tja shäng na bomi u bäng bäng bomi rokë, tja iëmi opzrëk jek bomi tjok wlo. Ëye, tja kura, ga u bäng bäng li döra bor kong ga tja opzrëk jek ber sök ba tjok, ga tjawa ië ëng tjok.

21 ” Llëbo owa li zanor, ga tja öötong sök bor Data tjok, ba pjlu sökklo kjing go. Ëye llëbo owa li zano ga kong dbo twër äär ber sök bor tjok, bor pjlu sökklo kjing go eni bako wlo.

22 Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjrägaga kong li kuya yõtso' le.”»

4

Pjlu sökklo jong kjwara kjok dogo

1 E irgo ga ïnor jek obi, ga ïn ga u bäng jong oojong kjwara kjok dogo. Ga ybö kuror pjlara pjluk wli bakworoy wleni li tjlëno bor kong obi. Tjlë ga «Pja tëmö. Llëye wen ëre irgo li pin bop kong» le.

2 Jekdo eshko ga tja go Sbö Sëya jlökoyo. Eshko ga pjlu sökklo ïn jong kjwara kjok dogo, kjing go ëbo sök kjlara.

3 Sök li so akkwo wolësowa ko *jaspe*, *cornalina*, e kjoyoe. Sökklo li sor go, donku pjang pribri, kälä kësöng, akkwo wolësowa ko *esmeralda* kjoyoe.

4 Sökklo li sor go, pjlunga sökklo lok sak pjök kjingsho pkëng (24), tjlapga kjok llgwega wleniyo sök kjlara kjlara sökklo li kjing go, doyono sök shwong pjublún go, pjlu dlu ioklo shäryak dbur sho shöylör go jong ba dlu kjing go.

‡ 3:16 Eshko dbaryo ga di bäng tjeng kjlik ara anmoyö, ga nopga dwlomnek di kjlik li go. Di bäng tjeng obi zengteng anmoyö, ga di eniyo li ie lok, ber löng wopjlu wlo. Gueniyo di bäng tjeng kjlikli llë, e ba kong ga llëno llëme.

⁵ Sökklo jong roworbëshko li roy dwayo, llgwłeng tur jong lletlet llaw pogo, kjrık ri ri le ara bakoe. Sökklo li bokshto ga iök pjë lok ri ri ba bapkwı roy kjwo kjäk (7). Sbö Sëyaga doglo kjäk (7) li* e.

⁶ Ga llëbo ĩn buk sökklo li bokshto oblë, so dlung shäryak batlë sho go kjoyo, roıgöy wëlle.

Sökklo li worbo go pjlör kar kar, äya löng së wleniyo tjeng kjlara kjlara. Doglo pkëng (4) li bokkwo lok llaw pogo, bäm lë, iröng lë bakoe.

⁷ Kjlara so dbong kjoyo, kjlara so sögla kjoyo, kjlara bokkwo so no kjoyo, kjlara so döbung dbuk pjang kjoyoe.

⁸ Kjlara kjlara sjägä lok ko tjer (6), ga bokkwo lok llaw pogo, sjägä li dorko bakoe. Shkë dba ga tjlä löng iyado. Tjlä ga

«Tjlapga Sbö, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjlue.

Pja eröe. Pja eröe. Pja eröe.

Pja sök İyado» le lok eni.

⁹ Sök pjlü sökklo kjing go li sök İyado. E poshrëya äya löng së lirë ara, e ie lok ber kësbang, tjwłö ara. Ga tjlä lok ba kong ga «Tjawa wopjlü bop tjok İyado» le eni. Le lok enishko ga

¹⁰ tjlapgaga kjok llgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) löng li kjök tok sök li bokshto. Ga poshrëya lok eni wopro ga ba pjlupga dlu ioklo ie ba sökklo li bokshto, ga tjlä lok ga

¹¹ «Borwa Tjlapga, borwa Sbö,
llëbo tjeng kës li shäryaga pjarë,
woydrop eni kjışhko.

Ga beno löng së li laga pjarë bakoe.

E kjışhko ga pja tjwłö ara,
pja iërwa ber kësbang, tjwłö ara wlo,
pja bangkjrërwa wlo,
dbo ara li ber bop kong wlo bakoe» le lok eni.

5

Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë, kjibokwo

¹ Eshko ga ĩn ga sök pjlü sökklo kjing go li orkwo këlëkong kjibokwo tjeng kjwara, tak pjir kjwo kar kare. Kjibokwo li dira pjir, ga kjarbo smona kjibokwo smokklo go kjwo kjäk (7), roshwing llëm wlo.

² Ga ĩn ga Sbö parkaga kjok dogo so shäng kjlara, dbo ara wleniyo. E tjläno dbo go, tjlä ga «ĴËye tjwłö ara, kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo kjarbo go li döya wlo, kjibokwo li roshwıya wlo?» le.

³⁻⁴ Gueniyo ëye tjwłö ara, kjibokwo li roshwıya, İya wlo dret, ëye sök kjok dogo eniyo llëm, ëye sök kjok ëre kjing go eniyo llëm, ëye sök klung ëre dorko eniyo llëm bakoe. E kjışhko ga tja slar ëëe.

⁵ Gueniyo tjlapgaga kjok llgwega wleniyo kjlara tjlä bor kong ga «Pja slar ame. Judä tjëyo li dbongyo sök kjwe İzong. Kjwe David tjëyo. Llëbo owa li zana pjire. E kjışhko ga kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo kjarbo kjwe döya ga pjlü, kjibokwo kjwe roshwıya ga pjlü bakoe» le.

⁶ Eshko ga ĩn ga Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë li kojono sök pjlü sökklo lishko, äya löng së doglo pkëng (4) li, tjlapgaga kjok llgwega wleniyo löng li, e tjrëko.

* 4:5 Sbö Sëyaga *doglo kjäk (7)* le li, e Sbö Sëya *dbo oblë oblë* li loklo.

Ga ĩn ga zrōraba kjoyoe. Öng li sjö kjwang kjäk (7), bokkwo kjwo kjäk (7), e Sbō Sēyaga doglo kjäk (7),* ichak kjok kjwang jikong li loklo.

⁷ Eshko ga jek pĵlu sökkĵo li zlong, ga sök pĵlu sökkĵo kjing go li, kjibokwo tjeng ba orkwo kēĵekong li kjrara Öng lirē ey dwayo.

⁸ Kjarashko ga äya löng sē doglo pkēng (4) li, tĵlapgaga kjok ĵlgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkēng (24) li, e kjök tono tjeng Öng li bokshto. Kĵlara kĵlara wloshko kjorkwang shāryak jong kjiyo tjok tēy or go wleniyo tjeng kjwara, wloshko di ioklo shāryak dbur sho shōyĵōr go tjeng kjwōbō, roshko ĵĵēbo ĵō pĵĵēĵē. ĵĵēbo ĵō pĵĵēĵē li, e Sbō nopga syō li loklo.

⁹⁻¹⁰ Eshko ga tono lok tēkwo tĵaglēn, tēkwoyo eni:

«Pja zrōraba,

ga bop srēng kwonop li go ga nopga tĵwlēnop Sbō kong.

Nopga tĵwlēnop li tĵeyoga oblē oblē uunkong, tĵĵē tĵĵōkwo oblē oblē uunkong, kjok shto oblē oblē uunkong sopga bakoe.

Nopga li iorop beno löng syōshtagaga parkē löng Sbō, borwa pĵluyo li kong, ga ber löng nopga löng kjok ēre kjing go li ichaga ĵyado wĵo.

E kĵĵshko ga pja tĵwlō ara,

kjibokwo kjwe kĵrēp wĵo,

kjibokwo smokkĵo iak lok ba kjarbo go li döp wĵo bakoe!» le.

¹¹ Eshko ga ĵnor jek obi, ga ĩn ga Sbō parkagaga kjok dogo so löng trāk ĵĵēm, shtēy ga äär ĵĵēm wleni. Löng pĵlu sökkĵo li, äya löng sē li, tĵlapgaga li, e pĵlor kalēkong pĵribrie.

¹² Ga tĵĵēno lok dbo ara. Tĵĵē ga

«ĵÖng zrōraba kjwe tĵwlō ara,

dbo ara li ber ba kong wĵo,

ĵĵēbo tĵwlō ara tjeng kēs li ber ba kong wĵo,

kjok miydē ara li ber ba kong wĵo,

bangkĵrēba wĵo,

iēba ber kēsbang, tĵwlō ara wĵo,

poshrēkoba wĵo bakoe!» le.

¹³ Eshko ga ĵĵēbo tjeng kēs shāryara Sbōrē kjok dogo, kjok ēre kjing go, klung ēre dorko, dĵlung tĵrēko, e tĵĵēno lok uunkong bakoe. Tĵĵē ga

«ĵSök pĵlu sökkĵo kjing go kjwe, Öng kjwe,

e poshrērwa ĵyado,

bangkĵrērwa ĵyado,

iērwa ber löng kēs kēs, tĵwlō ara ĵyado,

dbo ara li ber ba kong ĵyado bakoe!» le.

¹⁴ Ga äya löng sē doglo pkēng (4) li tĵĵē ga «Ber eni» le, ga tĵlapgaga li kjök tono, ga sök pĵlu sökkĵo kjing go li, Öng li, e poshrēra lok.

6

Kjibokwo smokkĵo iak lok kjibokwo kjarbo go

¹ E irgo ga ĩn ga Öng Wĵēp Ushko So ĵlgwoklē li, kjibokwo smokkĵo iak lok kjibokwo go kjwo kjäk (7) li dōra kjwara. Ga kur ga äya löng sē li kĵlara tĵĵēno dbo go, kĵrik wleni. Tĵĵē ga «ĵPja tegō!» le.

* 5:6 Sbō Sēyaga doglo kjäk (7) le li, e Sbō Sēyaga dbo oblē oblē li loklo.

² Ga ĩnor jek obi, ga ĩn ga kwomgla sök kjlara kjlo pjlublún. Kjlara sök ba kjing go wloshko sbõng tjeng kjwangna. Ga kong pjlu dlu ioklo twaraba kjwara. E irgo ga jek sök kwomgla li kjing go, oba zang wlo le wleni.

³ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi. Eshko ga kur ga äya löng së li kjlara obi tjlä ga «¡Pja tegö!» le.

⁴ Eshko ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo srëzrën. Kjlara sök ba kjing go. Ga kong dröng twaraba kjwangna kësbange. Ga kong dbo twaraba llëbo wlëp kjok ëre kjing go li pjiya wlo, nopga ber löng ëng zrök wlo.

⁵ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo mya. Eshko ga kur ga äya löng së li kjlara obi tjlä ga «¡Pja tegö!» le. Ga ĩnor jek obi, ga ĩn ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo sĭ. Kjlara sök ba kjing go, wloshko llëbo tjläkklo tjeng kjwara.

⁶ Ga kur ga ëbo tjläno äya löng së doglo pkëng (4) löng lishko dwayo. Tjlä ga «Nopga iëy ber löng parkë dbar kjwara, dwla kjrina bayo gök tjung wleni* äska dö, llëm ga dwla kjrina obi bayo gök tjung wleni kjwo mya äska döe. Gueniyo kjyo, kjilgwo bo dyo, e iëy srer llëme» le.

⁷ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi. Eshko ga kur ga äya löng së li kjlara obi tjlä ga «¡Pja tegö!» le.

⁸ Ga ĩnor jek obi, ga ĩn ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo shwëshwë. Kjlara sök ba kjing go ko Shinmo Kägäyo, ga kjlara obi jek shäng ba irgo ko Shinmo Shtoyo. Kjok kjwang jikong li shdöktong beno kjrिंगwo pkëng (4), ga epga kong dbo twaraba nopga löng kjok kjrina li zrök pjir wlo. Ga zröra dröng go, pjli go, swlo go, äya kjloshko so go bakoe.

⁹ E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo shkëng (5). Eshko ga ĩn ga shinmoga sëya löng llëbo lö pjläblë sukklo jong eshko li dirko. Epga löng së obishko ga Sbö tjläkwo kjrara lok, ga lara oba kong, ga zröraba e kjĭshko.

¹⁰ Eshko ga epga tjläno dbo go. Tjlä ga «Tjläpga, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë. Pja eröe. Pja pjlo bek bakoe. ¿Äär jong llono ga nopga löng kjok kjing go li shdum, tjawa zröra lok li kjĭshko?» le.

¹¹ Eshko ga kjlara kjlara kong shwong twaraba ko pjlublún, ga ëbo tjlä ba kong lok ga «Koshozĭ sĭra obi, bomi pjeyoga Sbö parkagaga zrökoba bomipjöy dik wlo li, e zröraba pjir güng» le.

¹² E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng lirë kjwara obi. Eshko ga ĩnor jek obi, ga ĩn ga yo tjwe pjang kësbang kjrina, dlo kworkwono beno pjang yët, shwong ko yët wleni, mok kworkwono beno pjang srëzrën, srëng wleni,

¹³ dbala lono ter lok kjok ëre kjing go, kjor ko *higuera* bakwara pjlukdëshko ga bo lono wleni,

¹⁴ kjok dogo jek jëktëng erä, kjibokwo diroy wleni, ga dlup llë, di tjräko llë, dlung tjräko llë, e opkwono lok kjok shto oblë uunkong.

¹⁵ Eshko ga pjilupga löng kjok ëre kjing go, nopga tjwlö ara wleniyo, ëngkjwaga kägäyoga, nopga uunkong parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, de llëmde, e töktong löng uunkong güeng lok ööng roshko, ak këskes tjeng dlup dirko bakoe.

¹⁶ Ga tjlä löng dlup kong, ak kong ga «Pjäy tarzong borwa kjing go. Tjawa jnezĭ bomi dorko, tjawa wlëya sök pjlu sökklo kjing go lirë llëm wlo, tjawa shdüya Öng lirë ba iir ara li go llëm wlo bakoe.

* **6:6 Gök tjung wleni, e bayo litro kjwara dik.**

17 Borwa shdüzlong dbaryo laraba li öötonge. Eye omkuk kjang ga äe» le löng eni.

7

Nopga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000) iak lok llëbo jyäglo go

¹ E irgo ga ïn ga Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo pkëng (4), kojono löng kjok pjir worbo kjrिंगgwo pkëng (4) lishko, ga pjluk tek eshko dwayo li bänkira, kjok llë, dlung llë, kjor llë, e pjiya llëm wlo.

² Epga kong dbo twaraba, kjok ère pjiya wlo, dlung bakoe. Ga ïn ga Sbö parkaga kjok dogo so kjlara obi tek tjwe shäng dlo wen tèm shwo lëkong dwayo, wloshko Sbö Sök İyado li jyäglo. Ga tjlëno parkagaga doglo pkëng (4) löng li kong. Tjlë ga

³ «Kjok llë, dlung llë, kjor llë, e pjimi llëm, äär jong llëbo jyäglo ioroy Sbö parkagaga löng kës li bokdo go guing» le.

⁴ Eshko ga kur ga Israel tjëyoga iak lok llëbo jyäglo go li doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000).

⁵ Judá tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Rubén tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Gad tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

⁶ Aser tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Neftalí tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Manasés tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

⁷ Simeón tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Leví tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Isacar tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

⁸ Zabalón tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

José tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Benjamín tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Nopga ara doyono löng shwong ko pjlubtún

⁹ E irgo ga ïnor jek obi, ga ïn eshko pjlu sökklo li, Öng li, e bokshto ga nopga löng träk llëm, shtëy ga äär llëm wleni. Tjëyoga oblë oblë uunkong löng eshko. Nopga kjok oblë oblë uunkong so löng eshko. Nopga tjlë tjlökwo oblë oblë

uunkong löng eshko bakoe. Doyono löng shwong pjlublún go, kjlara kjlara wloshko mek korga.

¹⁰ Ga tjlēno dbo go. Tjlē ga

«jBorwa Sbō, e sök pjlū sökklo kjwe kjing go!

¡No döga li kjwe!

¡No döga li Öng kjwe bakoe!» le.

¹¹ Sbō parkagaga kjok dogo so kojono löng pjlū sökklo li, äya löng sē doglo pkēng (4) li, tjlapgaga li, e pjlōr kalēkong pjribri li, e kujono bokdo kjlay klung go, ga Sbō poshrēra lok.

¹² Tjlē ga

«jBer eni!

jBorwa Sbō,

e poshrēra İyado,

e İerwa ber kēsbang, tjwlō ara İyado,

kjok miydē ara li ber ba kong İyado,

“Tjawa wopjlū ba tjok” İerwa İyado,

dbo ara li ber ba kong İyado bakoe!

jBer eni!» le.

¹³ Eshko ga tjlapgaga löng li kjlara tjlē bor kong ga «¿Löng shwong ko pjlublún kjwe ē, kjone so, e miydēpe?»

¹⁴ «Tjlapga, kjwepga ē miydēr İlēme» İer ba kong.

Kuya ga tjlē bor kong ga «Kjwepga to jek löng song jlō, İlēbo weno owa kēsbang dbaryo, gueniyo ba shwong, e kwoshkwara Öng kjwe srēng li go beno pjlublūne.

¹⁵ E kjīshko ga löng Sbō pjlū sökklo kjwe bokshto, ga beno löng parkē ba u roy shkē dbae. Ga kjwepga daga beno Sbōrē om go.

¹⁶ Beno löng pjlū kuk ame, wodogro ame, suya dlorē ame, barwe kjok kjlikdē ame bakoe.

¹⁷ Öng sök pjlū sökklo jong kjweshko go kjwe ber ba daga, kjwepga söya äär di shji ie ber löng sē jlōkoyo wleniyo buk lishko. Ga ba boryo krōya Sbōrē, ber löng slar ame wlo» le.

8

Llēbo lō pjlēblē bapkwō

¹ E irgo ga kjibokwo smokklo dōra Öng lirē kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo kjäk (7). Eshko ga kjok dogo beno kjing wop tjoke.

² E irgo ga İn ga Sbō parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7) löng Sbō bokshto li kong wli twaraba kjwara kjwarae.

³ Eshko ga Sbō parkaga kjok dogo so tek shäng kjlara obi, wloshko İlēbo lō pjlēblē bapkwō shāryak dbur sho shōyİör go, ga öötong shäng İlēbo lō pjlēblē sukklo shāryak dbur sho shōyİör go jong li zlong. Eshko ga kong İlēbo lō pjlēblē twaraba ara, suya Sbō nopga syō li tjok, İlēbo lō pjlēblē sukklo jong pjlū sökklo bokshto li kjing go wlo.

⁴ Ga İlēbo lō pjlēblē li yō jem pjang Sbō parkaga li orkwo dwayo Sbō bokshto, Sbō nopga syō li tjok.

⁵ Eshko ga iök sēya kjrara Sbō parkaga lirē kjwōbö, İlēbo lō pjlēblē sukklo li dwayo, ga iara İlēbo bapkwō li roy, beno tjunge. E irgo ga iök sēya tjeng ba

bapkwō roy li dbura jer kjok ère kjing go. Eshko ga kjrik ri ri le ara, llgwlläng tur jong lletlet llaw pogo, yo iano bakoe.

Wli

⁶ E irgo ga Sbō parkagaga doglo kjäk (7) li poshäryono löng pjir, ba wli li bakwë wlo.

⁷ Sbō parkaga bäm li, ba wli bakwara, ga iök lono ter kjok ère kjing go, di zeng kjwolong tjok, srëng tjok bakoe. Ga kjok kjwang jikong li shdöktong beno kjrjnggwo mya, ga kjok kjrina li sura pjir, kjor llë, kjlo sho llë tjeng eshko li tjok.

⁸ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, ga llëbo so dlup kësband pjë jong ri ri kjoyo, e dburaba jer dlung roshko. Ga dlung kjwang jikong li shdöktong beno kjrjnggwo mya, ga dlung kjrina li kworkwono beno srëng eröe.

⁹ Ga llëbo tjeng së ba roy li kjëtong dret, kjoyong jëk tjeng ba kjing go li pjitong dret bakoe.

¹⁰ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo mya. Eshko ga di llë, di bäng llë, e shdöktong beno kjrjnggwo mya, ga dbala lono kjwara kësband, iök ri ri wleni, di kjrina li kjing go.

¹¹ Dbala li ko Këä, ga di kjrina li iara beno tjeng këä. Di sreno li kjishko ga nopga wolono arae.

¹² E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, ga dlo kälä shdöktong beno kjrjnggwo mya, ga kjrina li kworkwono beno yët, mok kälä shdöktong beno kjrjnggwo mya, ga kjrina li kworkwono beno yët, dbala kälä shdöktong beno kjrjnggwo mya, ga kjrina li kworkwono beno yët bakoe. E kjishko ga dba li shdöktong beno kjrjnggwo mya, ga dbar kjwobi go ga kjrina li beno kjok ro yët, shkë li shdöktong beno kjrjnggwo mya bako, ga shkër kjwobi go ga kjrina li beno kjok ro yët bakoe.

¹³ Eshko ga ñnor jek obi, ga ñn ga döbung kuror dbuk pjang kjwara kjok dogo, tjläno pjang dbo go. Tjlä ga «Pjäy nopga löng kjok kjing go, Sbō parkagaga kjok dogo so doglo mya obi löng ba wli bakwë wlo! ÿE kjishko ga pjäy song jlö, pjäy song jlö,» le.

9

¹ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo shkëng (5). Eshko ga ñn ga dbala lono ter kjwara kjok dogo dwayo, kjok ère kjing go. Dbala li kong u bäng bäng dökklo twaraba kjwara, pjläbgwo jong rong anmoyö li dökklo.

² Ga pjläbgwo li kop dörashko ga yö tëm tur jong ba roy dwayo, llëbo sukklo kësband anmoyö wleni.

³ Eshko ga yö jem pjang li roshko dwayo sekwa ter tur jong träk llëm, shdöktong kjok kjwang jikong, ga kong dbo twaraba nopga ue wlo, no ue dyërë wleni.

⁴ Gueniyo ichara kjlo sho llë, kjor korga llë, llëbo kësband llë, e uë llëme. Ichara nopga Sbō jyäglo lok ba bokdo go llëm wleniyo li uë eröe.

⁵ Gueniyo ichara beno löng nopga li zrök llëm, beno löng ba shdung ara, äär jong moglo shkëng (5). Ue lokshko ga kuya ga uara dyërë wleni.

⁶ Eshko dbaryo ga nopga löng li wolon woydë, gueniyo wolon llëme. Wolon woydë ara ëmdë ga wolon ga äe.

7 Sekwa lër li, e so kwomgla doyak p̄jir, jongya ëngkjwë wlo li kjoyoe. Ba kä kjing go llëbo p̄jang so p̄jlupga dlu ioklo shäryak dbur sho shöylör go li kjoyo, ba bokkwo so no bokkwo kjoyo,

8 ba käkzong so walë käkzong kjoyo, ba kowo so dbong kowo kjoyo bakoe.

9 Ba worbu wlikoklo so worbu wlikoklo shäryak dröng sho go kjoyo, ba sjägä, e p̄luk so jëkklo ara dopshira kwomglarë jëk löng ëngkjwë wlo li kjoyo,

10 ba p̄lak, e dbo go jong swlet, so dyë shju kjoyo, ga ba p̄lak li go ga nopga shduna ara, äär jong moglo shkëng (5).

11 Sekwa li p̄luyo sök kjlara. Hebreo tjlökwö go ko Abadón. Grecia so tjlökwö go ko Apolión. * E Ä parkaga, parkë shäng p̄jlëbgwo jong rong anmoyö li daga.

12 Llëbo owa anmoyö bäm li jek tjän. Gueniyo beno kjring pjök obi.

13 E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, ba wli bakwara. Llëbo lö p̄jlëblë sukklo shäryak dbur sho shöylör go jong Sbö boksho li goshko sjö iak lok kjwang pkëng (4). Eshko ga ybö kuror p̄jlara sjö lok li go dwayo.

14 Tjilë parkaga wli bakwaga li kong ga «Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo pkëng (4), p̄jrik löng di kësbang ko Éufrates p̄jangshko li, e döba» le.

15 Sbö parkagaga tjeng doglo pkëng (4) li, e iak beno p̄jrik löng eshko, ba dloyo, dbaryo, mokyö, luyo li öötong guing, nopga zrök ara eshko wlo. Ga nopga löng kjok ëre kjing go li shdöktong beno kjringgwo mya. Ga parkagaga tjeng doglo pkëng (4) li döktong, ga nopga kjrina li zröra lok drete.

16 Eshko ga ëngkjwagaga jëk löng kwomgla söga ara. Kur ga doglo sak dbäw dbäw p̄jloglo sak dbäw dbäw p̄jloglo sak dbäw dbäw p̄jloglo sak dbäw p̄jloglo sak dbäw p̄jloglo (200,000,000).

17 Kwomgla, ba söga, e ĩnor, shji yoĭno wleni li, ga so eni. Ba worbu wlikoklo kjwo srëzrën, ding ding, shöylör bakoe. Kwomgla kägä li so dbong kägä kjoyoe. Iök tur jong ba kjak roy dwayo, yö tjok, akkwo ko *azufre* tjok bakoe.

18 Ga nopga löng kjok ëre kjing go li shdöktong beno kjringgwo mya. Ga kjrina li wolono dret, llëbo tur ba kjak roy ëre kjishko.

19 Kwomgla li dbo ara tjeng ba kjakshko, ba p̄lakshko bakoe. Ba p̄lak li kägä tjok, so dgur kjoyo, ga nopga shduna lok ara e go.

20 Nopga zröra llëbo owa lirë llëm, beno löng së li, llëbo owa shärye löng li rayara lok llëm, beno löng Ä sëyaga poshrëk, llëbo jyäglo oblë oblë li poshrëk bakoe. Llëbo jyäglo li shäryak dbur sho shöylör go, dbur sho p̄jublún go, dröng sho so klung sho kjoyo go, ak go, kjorkwang go bako, gueniyo kjok ïga lok llëm, kjok kuga lok llëm, jëk llëm bakoe.

21 Enido ga nopga li beno löng llëbo owa shärye oblë oblë, oba zröya, oba ie ybi go, pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, lürkë bakoe. Llëbo owa shäryara kës ëre, e rayara lok llëme.

10

Sbö parkaga kjok dogo so, wloshko kjibokwo chirawa

1 E irgo ga ĩn ga Sbö parkaga kjok dogo so dbo ara wleniyo ter p̄jang kjlara obi kjok dogo dwayo, doyono p̄jäng sho go wleni, donku p̄jang ba dlu kjing bakoe. Ba bokkwo so dlo kjoyo, ba dre so iök kjoyo.

* 9:11 Hebreo tjlökwö **Abadón**, Grecia so tjlökwö **Apolión**, e **no pjiga** loklo.

² Wloshko tjeng kji bokwo kjwara chirawa, roshwing pjir ba orkwo kjing go. Ba dre këlkong iara dlung kjing, ga milëkong iara klung kjing.

³ Eshko ga öö le dbo go, dbong kjluno wleni. Lara pjirshko ga kjrik kjwang kjäk (7) li dloktong, ri ri le kjwangnashko kjwangnashko.

⁴ Tjläkwö lara kjrik kjwang kjäk (7) lirë tër wlo loror, gueniyo kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlä bor kong ga «Jnes ber tjeng bop pjläshko. Tëy llëme» le.

⁵ Eshko ga Sbö parkaga kojono shäng dlung kjing, klung kjing li, orkwo këlkong poyono jem kjok dogo,

⁶⁻⁷ ga tjläno jläkoyo. Tjlä ga «Jläye koshëy ame! Lläye shäryë wlo li, e laga Sbörë, ga lara ba tjläkwö lagaga kong dënashko. Maling ga Sbö parkaga kjok dogo so kjlara obi li, ba wli bakwe. Ga llëbo lara Sbörë kës li, e shäryë eshko» le. Tjläno enishko ga tjläno jläkoyo, Sök İyado li ko go. Kjok dogo, klung ëre, dlung, e shäryaga li e, llëbo tjeng kës eshko li tjok.

⁸ E irgo ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara jek obi, tjlä bor kong ga «Pja nom, ga kji bokwo roshwing pjir tjeng Sbö parkaga kojono shäng dlung kjing, klung kjing wloshko li kjrëba» le.

⁹ Eni ga tja jek öötong Sbö parkaga li zlong, ga kji bokwo li rokoror ba kong. Kuya ga tjlä bor kong ga «Kjrozong. Uozong. Zrërop bop kjak roy ga kup ga pjläblë, or dyo dik, gueniyo jer öötong bop bögwö roshko ga bop bögwö li ie ber kë ara» le.

¹⁰ Eni ga kjroror ba wloshko dwayo, ga uoror. Tjeng bor kjak royshko ga pjläblë, or dyo dik, gueniyo jer öötong bor bögwö roshko ga bor bögwö li iara beno kë ara.

¹¹ Eshko ga ëbo tjlä bor kong ga «Lläbo wen tjëyoga oblë oblë tjok li, llëbo wen kjok shto oblë oblë sogpa tjok li, llëbo wen nopga tjlä tjläkwö oblë oblë tjok li, llëbo wen pjlapga oblë oblë tjok li, e los jek obi» le.

11

Sbö tjläkwö lagaga do pjök

¹ Eshko ga tja kong kjorkwang twara ëborë kjlara, llëbo tjläkklo wleni, ga tjlä bor kong ga «Pja kojös, pja nom Sbö u tjläk, öng sho sukklö jong ba zlong bäng li tjok, ga löng ba poshrëk eshko li shtëp bakoe.

² Gueniyo ba u bäng kjako li tjläp llëm, e twak beno tjeng nopga judío llëm wleniyo li kong. Sbö kjokyo Jerusalén, e twak beno tjeng ba wloshko, epga jek löng, tek löng e roshko möglo sak pkëng kjingsho pjök (42) wlo.

³ Eshkoshko ga nopga ichër do pjök, bor tjläkwö roy lä oba kong dbargwo sak dbäw dbäw kjingsho sak dbäw pjloglo pjök kjingsho sak tjer (1,260) wlo. Ga shärye lok eni, doyono löng sopokklo shwongyo go» le.

⁴ Kjok ëre Tjlapgayo li boksho to ga kjor lok do pjök ko olivo, iök shjiy bapkwö lok do pjök bakoe. Kjor li, iök bapkwö li, e nopga do pjök li jyäglo.

⁵ Èye tjwe ba shdung leshko ga iök to tur nopga do pjök li kjak roy dwayo, ga ba wloyoga tjwe löng li pjiya drete. Èye ba shdung woydë ga wolon eni kjluwe.

⁶ Epga kong dbo twaraba, shunyo slong, äär jong Sbö tjläkwö lara pjir guing. Ga kong dbo twaraba obi, di kjlopswë ber srëng wlo, swlo oblë oblë ichë tjwe kjok ëre kjing go wlo bakoe.

⁷ Sbö tjläkwö lara lok pjir irgo ga äya owa sök pjläbgwo jong rong anmoyö lishko li shrono shäng ëngkwono ba tjok, ga epga zröra.

⁸ E irgo ga ba doyo beno tjeng kjok tjwlō ara li irbo bäng go, Tjlapga Jesús zröraba pjang kjlös go dēnashko kjokyo lishko. Kjok eshko li, e so Sodoma kjokyo, Egipto kjokyo, e kjoyoe.

⁹ Ga nopga tjwe shinmoga tjeng li ik ara, tjëyoga oblë oblë uunkong, nopga tjlë tjlōkwo oblë oblë uunkong, kjok shto oblë oblë uunkong sopga bakoe. Öör löng eni äär jong dbargwo mya kjingsho bëy, gueniyo ëye wotjlino ba doyo tjeng li jnek llëme.

¹⁰ Eshkoshko ga nopga löng kjok ëre kjing go beno löng wopjlú, ga llëbo twara lok ëng kong, ba sëngglo, shinmoga wolono dbaryo li shrëk wlo. Shäryara lok eni, löng së obishko ga nopga li shduna Sbō tjlōkwo lagaga lirë ara kjishko.

¹¹ Gueniyo öötong dbargwo mya kjingsho bëyshko ga woshrara Sbörë iröng obi, ga kojongö löng. İya nopga löng lirë ga bangkjre lok ara anmoyō.

¹² Eshko ga ybō kura nopga do pjök lirë ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlëno dbo go. Tjlë ba kong ga «Pjäy tēmō» le. Ga İya ba wloyogarë löng wopro ga to jem kjok dogo, pjäng sho roshko.

¹³ Jekdo eshko ga yo to jem kësbang. Kjok eshko li shdōktong beno kjringswo sak kjwara (10), ga kjrina lishko ga u lok li toktong pjir, ga nopga wolono doglo sak dbäw dbäw pjloglo kjäk (7,000). Beno löng së li, Sbō sök kjok dogo li bangkjrara lok ara, ga iara lok beno kësbang, tjwlō ara bakoe.

¹⁴ Llëbo owa anmoyō pjök li jek tjän. Gueniyo kjrina obi li tjwe döröe.

Wli kjwara obi

¹⁵ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo kjäk (7). Eshko ga ëbo tjlëno lok dbo ara kjok dogo. Tjlë ga

«Bi Tjlapga, ba Cristo,
e öötong beno löng nopga löng kjok kjing go li pjlyoga,
ga iche lok İyado» le.

¹⁶ E irgo ga tjlapgaga kjok llgwegä wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) löng Sbō bokshto, ba pjlu sökklo kjwara kjwara kjing go li kjök tono, ga Sbō poshrëra lok,

¹⁷ tjlë ga

«Tjlapga Sbō,
llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë.

Pja sök İyado.

Bop dbo ara go ga pja öötong sök nopga löng kës li ichaga.

Tjawa wopjlú bop tjok e kjishko.

¹⁸ Tjëyoga löng kës li iirkono ara bop kongshko ga
pja iirkono ara ba kong lok bakoe.

Shinmoga llgwezlong dbaryo li öötonge.

Bop parkagaga, bop tjlōkwo lagaga, ba potjwlëzlong dbaryo li öötong bakoe.

Bop nopga tjwlō ara, tjwlō chira, bop ko bangkjrägaga löng kës,

epga potjwlëp pjire.

Ga kjok pjiga li pijp drete» le.

¹⁹ Eshko ga Sbō u jong kjok dogo li u bäng roshwinaba jong oojong, ga roshko ba tjlōkwo woyoshroklo bapkwō buk li İnor. Eshko ga llgwllëng tur jong lletlet llaw pogo, kjirik ri ri le ara, yo ian pjang, di zeng shrono ter kjwolong ara bakoe.

12

Walë, äya so Ööka kjoyo

1 E irgo ga llëbo jyäglo weno pjang kësbang kjok dogo. Walë shäng kjlara eshko, doyono shäng dlo go wleni, mok pjang ba dre dirko, ga dbala tjeng ba kä kjing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), pjlu dlu ioklo wleni.

2 Walë li shäng kjlaraso llëm, ga ay'le ara, chida buk dörö kjïshko.

3 Eshko ga llëbo jyäglo weno pjang kjrina obi. Äya kësbang sök kjlara kjlo srëzrën, so Ööka kjoyoe. Äya li kägä kjwo kjäk (7), pjlu dlu ioklo iak jong kjwara kjwara li kjing go, sjö kjwang sak kjwara (10) bakoe.

4 Dbala shdöktong beno kjrिंगwo mya. Ga kjrara kjrina ba pjlak go, ga dbura ter lok kjok ëre kjing go. Eshko ga öötong sök walë li bokshto, chida li wen bukshko ga ue jekdo wlo le.

5 E irgo ga chida buk kjlara domer. Llono ga tjëyoga löng kës li iche kjange. Gueniyo eshko ga chida li kjara Sbörë ey dwayo, ga söra jek öötong kjok dogo beno sök ba tjok.

6 Walë lira töktong jek öötong sök kjok shäryara Sbörë ba kong kjok dogro no llëmshko lishko, ga dara Sbörë eshko dbargwo sak dbäw dbäw kjingsho sak dbäw pjloglo pjök kjingsho sak tjer (1,260).

Miguel ëngkjwono äya so Ööka kjoyo li tjok

7 E irgo ga Sbö parkaga kjok dogo so ko Miguel, e töno ba pjeyoga Sbö parkaga kjok dogo so tjok, ga ëngkjwono lok äya li tjok, äya pjeyoga kjok dogo so li tjok bakoe.

8 Ga äya li jenoe. E kjïshko ga epga beno löng eshko kjok dogo ame.

9 Äya li dburaba ter kjok ëre kjing go, ba pjeyoga kjok dogo so li tjok. Äya li, dgur dënashko li e. E kowëba Ä. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo jyäpgwaga li e.

10 Eshko ga kur ga ëbo tjläno dbo go kjok dogo. Tjlä ga

«Eeri ga ba nopga döra Sbörë pjire.

Bi pjeyoga rotaga shkë dba bi Sbö bokshto li,

e dburaba jer kjok ëre kjing go.

E go ga Sbö dbo ara, Cristo dbo ara,

e iy wëllëe.

Ga Sbö beno sök bi pjlujo.

11 Ä zana bi pjeyogarë pjir,

Öng Wlëp Ushko So Llgwoklä srëng li go,

Sbö tjläkwo lara lok li go bakoe.

“Tjawa mär Öng li go” le lok,

ga wolon li bangkjre lok llëme.

12 E kjïshko ga pjäy löng kjok dogo,

pjäy wopjlüe.

Gueniyo pjäy löng kjok kjing go,

pjäy löng dlung roy,

pjäy song jlöe.

Ä to jer öötong shäng bomi shwoy,

ga iirkë ara,

dbar ba kong beno sira dö kjïshko.

Pjäy löng song jlö e kjïshko» le.

13 Äya so Ööka kjoyo li lono ter kjok ëre kjing go eni. Miydarashko ga to shäng chida li mekë irpjang.

14 Gueniyo walë li kong, sjägä twara Sbörë ko pjök, këskes, döbung sjägä wleni. E irgo ga sjägä li go ga dbuktong to, öötong sök kjok shäryara Sbörë ba kong kjok dogro no llëmshko lishko, shaya dgur lirë ga ä lishko, ga dara Sbörë eshko, lu pjloglo sak mya kjingsho bëy.

15 E irgo ga di ichara dgur lirë tur ba kjak roy dwayo, di kës wleni, walë li söya di lirë wlo le.

16 Gueniyo walë li kjimtara klung lirë, jyä dloktong, ga di jer li dwara pjire.

17 E kjïshko ga äya li iirkono ara walë li kong, ga to ëngkjwë ba tjëyoga tek beno ba irgo li tjok. Nopga Sbö tjlökwo kolaga mär löng Jesüs go li epga.

18 Äya lira beno sök dlung sor go erä.

13

Äya weno tëm dlung roy dwayo kjlara

1 E irgo ga ïn ga äya wen tëm sök kjlara obi, dlung roy dwayo. Äya li kägä kjwo kjäk (7), sjö kjwang sak kjwara (10), pjlungga dlu ioklo iak jong kjwangna kjwangna li kjing go. Ko jyä tak pjang kägä kjwara kjwara li go, Sbö läywoklo owa wleni.

2 Äya li so dbong kjoyo, ba dre so äya kjloshko so sok kësbang zok ara li dre kjoyo, ba kjak so dbong kjak kjoyo bakoe. Eshko ga iara Äya so Ööka kjoyo lirë beno sök ba pjlu sökklo kjing go, ga kong dbo twara, oba iche wlo.

3 ïn ga äya li kägä kjwara zak jong ba skato, gueniyo pjano iröng. ïya nopga löng kjok ëre kjing go lirë ga yëy le lok erä, ga uunkong tönö lok ba tjok.

4 Äya so Ööka kjoyo li poshrëra lok, dbo twara Äya li kong kjïshko. Äya weno tëm dlung roy dwayo li poshrëra lok bakoe. Tjlë lok ga «¿Ëye äär äya kjwe dikdo? ¿Ëye äya kjwe zangdo?» le lok eni.

5 Äya li iara Ärë krë ara wlo, tjlë tjlökwo Sbö läywoklo owa wleni wlo, oba ichë moglo sak pkëng kjingsho pjök (42) wlo bakoe.

6 Eshkoshko ga Sbö läywara owa jlökoyo, Sbö ko, ba u, nopga löng kjok dogo, e läywara owa uunkong.

7 E kong dbo twara Ärë to ëngkjwë Sbö nopga tjok wlo, ga epga zanae. Ga kong dbo twara Sbörë, kjok shto oblë oblë uunkong sopga, tjëyoga oblë oblë uunkong, nopga tjlë tjlökwo oblë oblë uunkong, e iche wlo.

8 Nopga löng kjok ëre kjing go kës ko tak pjang Öng Wlëp Ushko So Ligwoklë zröraba li kjibokwoyo go llëm wleniyo, Äya li poshrëra lok. Kjok shäryayde Sbörë llëm obishko ga ëye ber sök së iyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak lok kjibokwo ëre go tjän.

9 Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.

10 Ëye shakoba, sökoba kjok shto oblë wlo ga shakoba, sökoba kjok shto oblë.

Ëye zrökoba dröng go wlo ga zrökoba dröng go.

Miydëy tjlökwo ëre go ga llëbo wen Sbö nopga kong owa ëmdë ga woyde ga kuya kjang, Sbö raye llëm bakoe.

Äya weno tëm klung roy dwayo kjlara

11 E irgo ga ĩn ga äya wen tēm sök kjlara, klung roy dwayo. Äya li sjö kjwang pjök, so öng wlēp ushko so ĩlgwoklē sjö kjoyo, gueniyo tjlē äya so Ööka kjoyo li dik.

12 Era parkono Äya zak pjano li dbo go, ga nopga löng kjok ère kjing go kēs li iara ba poshrök.

13 Eshko ga llēbo ĩydēba llēm wleniyo shäryara kēsbang oblē oblē ara, kjrina li, iök ichara ter kjok dogo dwayo shrono kjok ère kjing go oba bokshto.

14 Llēbo eni li shäryara äya bām ĩyo li kong. E go ga nopga löng kjok kjing go li jyāpgwara uunkong. Ga epga iara äya bām ĩyo li jyāglo shäryē kjlara, ie lok ber kēsbang, tjwlō ara wlo. Äya bām ĩyo li kjupāshko ga zaraba dröng go, gueniyo wolono llēm, pjano iröng obi.

15 Äya weno tēm klung roy dwayo li kong dbo twaraba, äya jyāglo shäryara nopgarē li iche tjlē wlo. Eshko ga èye äya jyāglo li poshrera llēm ga ichara zrökoba wlo.

16 Ga nopga iara uunkong llēbo jyāglo ie ba bokdo go, llēm ga ba orkwo kēlēkong go. Nopga tjwlō ara wleniyo, nopga tjwlō chira wleniyo, nopga dbur ara wleniyo, nopga song wleniyo, parkagaga tjwlök löng pjir wleniyo, nopga eni llēm wleniyo, e iara uunkong ba shäryē eni.

17 Eni ga èye llēbo jyāglo li iak lok llēm ga llēye tjwlēya ga ä, llēye soyneya ga ä bakoe. Llēbo jyāglo li, e äya ko li loklo, ba ko li shtoroy ga äär bayo kjöm li loklo bakoe.

18 Ba ko li shtēy ga äär bayo kjöm li miydēy wlo ga woyde ga shji kjok miydē ara. Èye kjok miydē ara ga shte ga pjlu, ga äär ber sak dbāw pjloglo tjer kjingsho sak tjer kjingsho tjer (666). Era domer kjlara li loklo.

14

Öng Wlēp Ushko So ĩlgwoklē, nopga doglo sak dbāw dbāw pjloglo sak dbāw kjingsho sak dbāw dbāw pjloglo sak pkēng kjingsho sak dbāw dbāw pjloglo pkēng (144,000)

1 E irgo ga ĩnor jek obi, ga ĩn ga Öng Wlēp Ushko So ĩlgwoklē li sök Sión dlupygo go bor bokshto. Eshko ga yorkaga nopga doglo sak dbāw dbāw pjloglo sak dbāw kjingsho sak dbāw dbāw pjloglo sak pkēng kjingsho sak dbāw dbāw pjloglo pkēng (144,000), uunkong li bokdo go Öng li ko jyā tak pjang, Öng Data li ko jyā tak pjang bakoe.

2 Eshko ga kur ga llēbo ter pjluk jong kjok dogo dwayo, pjluk li so di kēs pjublunyo li pjlukyo kjoyo, so kjrik ri ri li pjlukyo kjoyo, so kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tēy or go wleniyo tēba löng li kjoyo bakoe.

3 Ga nopga löng li tono lok tēkwo tjaglēn, pjlu sökklo jong kjok dogo li bokshto, äya löng sē doglo pkēng (4) li bokshto, tjlapgaga kjok ĩlgwega wleniyo li bokshto bakoe. Gueniyo nopga doglo sak dbāw dbāw pjloglo sak dbāw kjingsho sak dbāw dbāw pjloglo sak pkēng kjingsho sak dbāw dbāw pjloglo pkēng (144,000) li tokdo eröe. Nopga döktong löng kjok ère kjing go li epga. Èye oblē tē ba tēkwo li go ga äe.

4-5 Epga llēbo owa shäryono walēga tjok llēm, jyörkono llēm bakoe. Beno löng pogo llēye dret Sbō bokso erä. Ga to löng Öng li irgo, jek kjone lishko. Epga döraba nopga löng kēs li tjrēko dwayo, ga twaraba Sbō kong, Öng li kong, ba sēngglo, bo kwirkono bām ĩyo li kjaraba, twaraba ba kong wleni.

Sbö parkagaga kjok dogo so doglo mya

⁶ Eshko ga ñn ga Sbö parkaga kjok dogo so dbuk pjang kjlara, tjlökwö pjlu ber iyado wlo li söya tjeng nopga löng kjok ère kjing go kës li kong, kjok shto oblë oblë uunkong sopga kong, tjëyoga oblë oblë uunkong kong, nopga tjlä tjlökwö oblë oblë uunkong kong bakoe.

⁷ Tjlëno pjang dbo go. Tjlë ga «Nopga ñgweya Sbörë dbaryo li öötonge. E kjishko ga Sbö bangkjrozi, iozi ber kësbang, tjwlö ara, poshrëzi bakoe. Kjok uunkong shäryaga li e, kjopkwo, kjok ère, dlung, di wen lok kjone pogo bakoe» le.

⁸ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so wen pjang ba irgo kjlara, tjlä ga «¡E pjitonge! ¡Babilonia kjokyo tjwlö ara li pjitonge! Tjëyoga oblë oblë pinggaga llëbo owa shäryë oblë oblë li e. Epga ichara Sbö rayë bakoe. E pjitong e kjishko» le.

⁹ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so wen pjang ba irgo kjlara obi. Tjlëno pjang dbo go. Tjlë ga «Ëye äya li poshrëk, ëye ba jyäglo li poshrëk, ëye bokdo go, llëm ga orkwo go ba jyäglo li jyä tak pjang ga

¹⁰ Sbö iirkono ara ba kong. E kjishko ga ëye Sbö iono ber iirshko ga shdüya sorë ga epga shdüya eni bakoe. Epga suya akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri li tjok, Sbö parkagaga kjok dogo so bokshto, Öng li bokshto bakoe.

¹¹ Epga shdüya eni iyado, ba iök li sjer llëm shkë jik, dba jik. Shäryë eni, äya li poshrëra lok kjishko, ba jyäglo li poshrëra lok kjishko, bokdo go, llëm ga orkwo go ba jyäglo li jyä tak pjang kjishko bakoe» le.

¹² Miydëy tjlökwö ère go ga llëbo wen Sbö nopga, ba kolagaga li kong owa ëmdë ga woyde ga kuya kjang, Jesús rayë llëm bakoe.

¹³ Eshko ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlä ga «Tjölkwö ère tozong. Eeri jek lëkong ga ëye mär beno löng Tjlapga Jesús go wolonoshko guing ga ber wopjlu» le.

Kuya Sbö Sëyarë ga tjlä ga «Ëng, eni. Epga sjeno parkorbo, ga potjwlëya Sbörë ba pak li kjishko» le.

Dwla bo skozlong dbaryo, kjillgwo bo skozlong dbaryo

¹⁴ Eshko ga ñnor jek obi, ga ñn ga pjäng sho wen pjang kjrina pjublün, kjing go sök kjlara so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyo, dlu kjing go pjlu dlu ioklo pjäng kjwara shäryak dbur sho shöylör go, wloshko dröng tjeng kjwangna zöngë.

¹⁵ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so opshino shäng kjlara, Sbö u jong li roy dwayo, ga tjläno sök pjäng sho kjing go li kong dbo go. Tjlë ga «Dwla bo kwirkono tjän, ga dwla bo skozlong dbaryo öötonge. E kjishko ga bop dröng kjwe sö, ga pja nom dwla bo tjeng li skok» le.

¹⁶ Kuya ga ba dröng li go ga dwla bo tjeng kjok ère kjing go kës li zakza tas erä.

¹⁷ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so opshino shäng kjlara obi, Sbö u jong kjok dogo li roy dwayo, wloshko dröng tjeng kjwangna zöng bakoe.

¹⁸ E irgo ga Sbö parkaga kjok dogo so wen shäng kjlara obi. E parkë shäng iök pjë jong ri ri llëbo lö pjläblë sukklo kjing go li dë, sjer llëm wlo. Eshko ga tek shäng öng sukklo jong li shwoy dwayo, ga tjläno wloshko dröng tjeng li kong dbo go. Tjlë ga «Kjillgwo bo kwirkono tjän. E kjishko ga bop dröng kjwe sö, ga pja nom jer kjok kjing go, kjillgwo bo tjeng li töng» le.

¹⁹ Kuya ga ba dröng li go ga kjillgwo bo tjeng kjok ëre kjing go kës li zakza tas, ga dbukza jer kjillgwo bo llruzlong shtoyo li roshko. E no shdüzlong shtoyo li loklo, ëye Sbö iono iirshko ga shdüya tjeng lishko.

²⁰ Kjillgwo bo llruzlong shtoyo li jong kjok eshko li worbo go. Eni ga kjillgwo bo li llrura eshko, ga ba srëng li tur jer jong e roy dwayo di kësband wleni, öötong kjlay kwomgla kjëngso go, äär jong pjolae. Shji äär ba pjarbo wlo ga woyde ga shji jëk dbargwo sak kjwara (10) dik.*

15

Sbö parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), no shdungglo kjringsgwo kjäk (7)

¹ E irgo ga in ga llëbo jyäglo wen pjang kësband kjok dogo kjrina obi. Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo kjäk (7), no shdungglo söya tjeng kjringsgwo kjäk (7) ba tjok. Sbö iir li pjir e go.

² Eshko ga llëbo in buk so dlung shäryak batlë sho go kjoyo, roshko iök. Dlung li sor go nopga kojono tjeng ara, äya li zana lok, ba jyäglo li zana lok, ba ko li shtoroy ga öötong kjöm li zana lok bakoe. Kong kjorkwang shäryak jong kjijo tjok tÿe or go wleniyo twara Sbörë kjwara kjwara tjän, ga beno tjeng ba wloshko.

³ Eshko ga tono lok Sbö parkaga tek dënashko so Moisés li tÿeko, Öng li tÿeko bako, tÿekwoyo eni:

«Tjlapga Sbö,

llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë.

Bop pak shäryorop li,

e kësband, wolëso.

Llëbo bek li,

e shäryopdë.

Tjÿyoga kës pjluo iyado li pja eröe.

⁴ Tjlapga, ëye, pja bangkjre llëmyo drete.

Ëye, bop ko ie ber kësband, tjwlö ara llëmyo drete.

Pja eröe.

Ëye oblë eniyo drete.

Bop pak pjlo bek li beno wëë,

tjÿyoga tjeng kës li äär bop poshrëk e kjishko.»

⁵ E irgo ga inor jek obi, ga in kjok dogo ga Sbö u jong eshko li jong oojong.

⁶ Ga Sbö parkagaga kjok dogo so opshino tek ba roy dwayo doglo kjäk (7), no shdungglo söya tjeng kjringsgwo kjäk (7) ba tjok. Doyono löng shwong ko pjluublún, drëpdre, pjlu, tjwlö ara wleniyo go, dop pjriklo shäryak dbur sho shöylör go pjang ba pjlu kjing go.

⁷ Eshko ga äya löng së doglo pkëng (4) kjlara, epga kong di ioklo twara kjwara kjwara, shäryak dbur sho shöylör go, roshko Sbö Sök Iyado li iir.

⁸ Ga Sbö u jong li dlino jong yö sho go, Sbö dbo kälä tjeng eshko kjishko. Eni ga ëye opzrëk jek ba roy ga ä, äär jong no shdungglo kjringsgwo kjäk (7) söya Sbö parkagaga doglo kjäk (7) lirë tjeng ba tjok li shäryono pjir guing.

16

Di ioklo kjwo kjäk (7) roshko Sbö iir

* **14:20 Shji jëk dbargwo sak kjwara dik** le li, e **kilómetro kjringsgwo sak dbäw pjlogto mya (300)** loklo.

¹ Eshko ga ybö kuror tek Sbö u jong li roy dwayo pjlara, tjläno Sbö parkagaga doglo kjäk (7) li kong. Tjlë ga «Pjäy nom Sbö iir tjeng di ioklo kjwo kjäk (7) roshko kjwe kwong kjok kjing go» le.

² Kuya lok ga Sbö parkaga bäm ÿyo li, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona ter kjok ëre kjing go, ga nopga jyā tak lok äya jyāglo go, äya poshrëgaga löng li, e poglo go üta weno ara, bang ara.

³ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona ter dlung kjing, ga dlung dyo li kworkwono beno oblë, so shinmoga srëngyo kjoyo, ga llëbo tjeng kës dlung roy li kjëtong drete.

⁴ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona ter di llë, diwa llë, e kjing, e tjok ga öötong pjloglo mya. Eshko ga di li kworkwono beno srëng.

⁵⁻⁶ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so kuror kjlara. Di llë ichaga li e. Tjlë ga

«Sbö, pja sök ÿyado.

Pja eröe.

Nopga löng li,

bop nopga srëng li shira,

bop tjlökwö lagaga srëng li shira bakoe.

E kjishko ga

iorop beno löng srëng ië, ba shdungglo.

Kjok llgwerop eni li,

e beke» le.

⁷ Eshko ga kur ga llëbo lö pjläblë sukklo jong li öö le, tjlä ga

«Ëng, Tjlapga Sbö,

llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë.

Kjok llgwerop sorë li,

e beke» le.

⁸ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jek dlo kjing, ga dlo li kong dbo twara, nopga löng li suya ba kälä dbo ara li go wlo.

⁹ Eshko ga nopga löng li sura dlo kälä lirë ara. Eni ëmdë ga llëbo owa shärye löng li rayara lok llëm, Sbö iara beno kësbang, tjwlo ara llëm bakoe. Llëbo owa li ichara Sbörë ba kong kuzong ga beno löng Sbö ko li läywë owa erä.

¹⁰ E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona ter äya pjlu sökklo jong li kjing go, e tjok ga öötong pjloglo shkëng (5). Eshko ga äya li kjokyo ro zoktong beno yët erä. Nopga löng li bang ara kuzong ga beno löng ba kjoyorkwo uë.

¹¹ Eni ëmdë ga llëbo owa shärye löng li rayara lok llëm, beno löng Sbö sök kjok dogo li läywë owa erä, ba bang ara li kjishko, ba üta li kjishko bakoe.

¹² E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jer Eufrates diyo li kjing, ga di li dano beno dogro, pjlungga tek dlo wen tëm shwo lëkong dwayo li jek dipzë ba ëngkwagaga tjok di kar ga pjlu wlo.

¹³ Eshko ga ïn ga sëyaga owa wen tjeng doglo mya, so kjläk kjoyoe. Kjlara opshino tek äya so Ööka kjoyo li kjak roy dwayo, kjlara opshino tek ba pjeyo äya owa li kjak roy dwayo, kjlara opshino tek äya dboryaga owa wleniyo li kjak roy dwayo bakoe.

¹⁴ Eshko ga sēyaga owa li to lōng llēbo ŷydēba llēm wleniyo shāryē oblē oblē. Ga pjlupga lōng kjok kjwang jīkong li tōna lok, ēngkwē Sbō tjok, no llgwezlong dbaryo lishko. Sbō, llēye shārye woydē li shārye ga pjlūe.

¹⁵ Cristo tjlōkwo woyoshrozīa. Tjlēno ga «iPjāy sjēke! Tja tjwe, oba tjwe lūrke ä wleni. Ēye sök bor koshē jlōkoyo, sök sē, ba shwong shāryak tjeng pjir ba tjok wleni ga ber wopjlū eshko. Eshko ga to shāng kjwor wleni llēm, llēye lökyotke llēm bakoe» lara eni.

¹⁶ Eni ga pjlupga li tōna lok pjir, sōra lok öötong lōng kjok kjrīnashko. Hebreo tjlōkwo go ga kjok eshko li ko Armagedón.

¹⁷ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, llēbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jek aan, pjluk jek pjang li kjing, e tjok ga öötong pjloglo kjäk (7). Ga ēbo tjlēno dbo go pjlū sökklo jong Sbō u jong li roy dwayo. Tjlē ga «Uunkong li shāryono pjire» le.

¹⁸ Eshko ga llgwllēng tur jong lletlet llaw pogo, kjrik ri ri le ara, yo ian pjang kēsbang, dbo ara bakoe. Nopga iara Sbörē beno tjeng kjok ēre kjing go tek lēkong ga yo ŷydē eni llēme.

¹⁹ Babilonia kjokyo tjwlō ara li, e shdōktong beno kjrīnggwo mya, ga tjēyoga oblē oblē li kjokyo pjitong dret bakoe. Babilonia sopga shduna Sbörē ba iir ara li go eni, llēbo owa shāryara lok ara li kjīshko.

²⁰ Dlung tjrēko llē, di tjrēko llē, e jer pikting drete.

²¹ Ga di zeng shrono ter kjwolong nopga beno lōng li kjing go. Kjwara kjwara kwīng ara kwīng dunggwo kjo sak dbāw (100) wleni dik.* Eshko ga nopga lōng li shduna Sbörē kjang anmoyō eni kuzong ga Sbō lāywe lok owa erā.

17

Walē owa kjlara, äya kjlara

¹⁻² Eshko ga Sbō parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), wloshko tjeng di ioklo kjlara tek shrono shāng bor zlong, ga tjlē bor kong ga «Kjok buk kjrīna, di arashko. Walē sök kjlara eshko, to shāng opsoynek domerga oblē oblē kong wleniyo. Pjlupga lōng kjok ēre kjing go li pono ba tjok, ga ba nopga tjeng kēs li ichara llēbo owa shāryē oblē oblē, ichara Sbō rayē bakoe. Eni ga pja tek bor tjok, walē li shdūya Sbörē li ĩp wlo» le.

³ Eshko ga tja go Sbō Sēya jlōkoyo, ga tja sōra parkaga lirē jek kjok dogro no llēmshko. Eshko ga ĩn ga walē sök kjlara, äya sök kjlara li kjing go. Äya li kjlo srēzrēn, kägā kjwo kjäk (7), sjō kjwang sak kjwara (10) bakoe. Ba doyo li go, ko jyā tak lok oblē oblē llaw pogo, Sbō lāywoklo owa wleni.

⁴ Walē li doyono sök shwong ko dingding shwēshwē go, shwong ko srēzrēn go bakoe. Shwong li go, llēbo wolēsowa smok lok ara, dbur sho shōylōr, akkwo wolēsowa tjwlō ara wleniyo oblē oblē bakoe. Wloshko di ioklo tjeng kjwara, shāryak dbur sho shōylōr go, llēbo owa shāryara li, llēbo shāryako llēm shāryara li, e tjeng ba roshko.

⁵ Llēbo jyā tak pjang ba bokdo go, gueniyo llē loklo miydēba llēme. Tak pjang eni: «Babilonia kjokyo tjwlō ara li tja. Walēga to lōng opsoynek domerga oblē oblē kong wleniyo pingga li tja. Nopga ichaga llēbo shāryako llēm shāryē li tja bakoe.»

* 16:21 *Dunggwo kjo sak dbāw (100) dik, e kwīng libra sak dbāw (100) wleni dik.*

⁶ Īn ga walē li sōk nelō, srēng iono ara kjīshko. Sbō nopga to lōng Jesús roy lē oba kong zrōra li, e srēngyo iayde. Īn ga yēy lēr erā.

⁷ Eshko ga Sbō parkaga li tjlē bor kong ga «¿Pja opshgawē ega? Walē jek sōk āya kjing go li llē loklo lēr bop kong. Āya kägā kjwo kjäk (7), sjō kjwang sak kjwara (10), e llē loklo lēr bop kong bakoe.

⁸ Āya ĩnop li dēnashko ga sōk sē, gueniyo eeri ga sōk ame. Gueniyo llono ga wen tēm pjlēbgwo jong rong anmoyō li roy dwayo, ga to jongya shdūya, pjiya Sbōrē wlo. E kjīshko ga nopga lōng kjok ēre kjing go ko tak pjang Sbō kjibokwoyo go llēm wleniyo kēs li, āya li iya lok ga yēy le lok erā. Kjok shāryayde Sbōrē llēm obishko ga ēye ber sōk sē ĩyado Sbō tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo ēre go tjan.

⁹ »Llēbo ēre llē loklo miydēy wlo ga woyde ga shji kjok miydē ara. Āya kägā kjwo kjäk (7) li, e dlup lok kjwo kjäk (7) loklo, ga walē li sōk ba kjing go.

¹⁰ Ba kägā kjwo kjäk (7) li, e pjlupga doglo kjäk (7) loklo bakoe. Pjlupga shkēng (5) jūni wolono tjan, kjlara sōk eerishko, ga kjlara obi tjwayde llēm obi. Shrono ga ber sōk wop sira dōe.

¹¹ Āya dēnashko ga sōk sē, gueniyo eeri ga sōk ame li, e pjlū kjlara obi loklo, e tjok ga āar doglo kjwong (8). Pjlupga doglo kjäk (7) kjlara woshrono irōng obi li e, gueniyo to jongya shdūya, pjiya Sbōrē wlo bakoe.

¹² »Sjō kjwang sak kjwara (10) ĩnop li, e pjlupga doglo sak kjwara (10) wentē llēm obi li loklo. Llono ga kong dbo twēba, parkē ber lōng no pjluyoga āya li tjok wop sira bakoe.

¹³ Eshkoshko ga wotjlik lok kjrinaso, ga ba dbo li twe lok āya li kong, ba nopga tjeng kēs li iche wlo.

¹⁴ Ga ēngkjwē lok Öng Wlēp Ushko So Llgwoklē li tjok. Gueniyo Öng li, no kägāyoga uunkong kägāyo li e, pjlupga uunkong pjluyo li e bakoe. E kjīshko ga epga zāya. Ba nopga rokara, kjrara, mār lōng ba go ĩyado li lōng ba tjok eshko.

¹⁵ »Walē to shāng opsoynek domerga oblē oblē tjok wleniyo li ĩnop sōk di arashko. Di li, e tjēyoga oblē oblē li loklo, nopga tjlē tjlōkwo oblē oblē li loklo bakoe.

¹⁶ Sjō kjwang sak kjwara (10) lok āya go li, walē owa li ĩywa lok shjiktēng, shdūya lok ara, ga ie lok ber shāng kjwor. E irgo ga sho ue lok, ga doyo suya lok iōk go.

¹⁷ Epga wotjlıno kjrinaso li, ba dbo twara āya kong li, e laga Sbōrē, lara eni tek dēnashko kjīshko. Ga shārye lok eni, āar jong llēye lara Sbōrē li shāryono pjir guing.

¹⁸ »Walē ĩnop li, e kjok tjwlō ara loklo, pjlupga lōng kjok ēre kjing go ichaga sōk lishko» le.

18

Babilonia kjokyo pjitonge

¹ E irgo ga ĩn ga Sbō parkaga kjok dogo so ter shāng kjlara obi, kjok dogo dwayo. E dbo ara, ga kjok ēre kjing iara ba kālā ara lirē beno buk shjiye.

²⁻³ Eshko ga tjlēno dbo go. Tjlē ga

«ĭE pjitonge!

ĭBabilonia kjokyo tjwlō ara li pjitonge!

Tjēyoga oblē oblē, llēbo owa oblē oblē pina ba kong li,
e shāryara lok pjir,

Sbö rayara lok bakoe.
 Pjlupga löng kjok ëre kjing go kjlobi li,
 e pono ba tjok wleni.
 Llëbo soynega kjok ëre so li,
 e dbur shano ara,
 kjok eshko sopga dbur zano ara kjishko.
 E kjishko ga kjok eshko li kworkwono beno buk Ä sëyaga shtoyo shara,
 sëyaga owa oblë oblë löng eshko.
 Sënwa owa, woydëy llëm wleniyo,
 e usho shäryë lok eshko bakoe» *1e.

⁴ Eshko ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlä ga
 «Bor nopga, pjây opshis kjok kjweshko dwayo,
 llëbo owa shärye nopga löng kjweshkorë li shäryëmi llëm wlo,
 kjwepga shdüya Sbörëshko ga pjây shdüya eni llëm bako wlo.

⁵ Nopga löng kjweshko li go owa ara,
 kjlay kjok dogo.
 Kjwepga shdüya Sbörë ara,
 llëbo owa shäryara kës li kjishko» 1e.

⁶ Eshko ga ybö li tjläno nopga shdunggaga li kong. Tjlä ga
 «Nopga kjwe llëbo shäryono oblë kong owa sorë ga
 shäryozï ba kong eni pjloglo pjök.

Oblë shduna sorë ga
 nopga kjwe shdüzi eni pjloglo pjök bakoe.

⁷ Llëbo shäryara ba kong om go ara, dbur zano ara,
 ber löng wopjlú wlo.

Eni ga llëbo shäryozï ba kong owa bayo eni,
 ber löng woydë ara wlo.

Eerishko ga to löng krë ara. Tjlä ga
 “Tjawa pjlu boy wleni, tjawa äar ber syä wleni llëm,
 llëye wen borwa kong owa wlo drete” 1e.

⁸ Eni kuzong ga dbar kjwara ga llëbo wen ba kong owa oblë oblë,
 kjone kjone wolon,
 kjone kjone slar ara,
 kjone kjone pjli kuk ara bakoe.

Epga shdüya Tjlapga Sbörë, ba dbo ara go,
 ga ba kjok buk kës li suya iök go, ber dret wlo» 1e.

⁹ Pjlupga löng kjok ëre kjing go pono walë li tjok wleni li, llëbo shäryara ba
 kong om go ara, dbur zano lok ara bakoe. Shäryara lok eni, ber löng wopjlú
 baïya dik wlo. Eni ga kjok li pjë jong ri rishko ga ba yö sho jem li ïya lok ga
 slar ara, kjloshtë ara ba kjishko.

¹⁰ Eshko ga walë li shdüya Sbörë ara eni li ïya ga bangkjre lok ara. Ber löng
 kjloshtë ara pjolae. Tjlä lok ga
 «jBabilonia sopga, pjây tjwölö ara, dbo ara,
 gueniyo pjây shduna ara, ga pjây pjitong malinge!
 jPjây song jlöe!

jPjây song jlöe!» 1e lok eni.

¹¹ Eshko ga llëbo soynegaga kjok ëre so li slar ara, kjloshtë ara, llëbo
 tjwëlëkoba eshko ame kjishko.

* **18:2-3** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «... e usho shäryë lok eshko, ga äya owa, woydëy llëm wleniyo, e löng eshko bakoe.»

¹² Dbur sho shōyǎör, dbur sho p̄lublún, akkwo wolēsowa t̄jwlō ara wleniyo oblē oblē, e t̄jwlēkoba eshko ame. Shwong ko p̄lublún, p̄lú t̄jwlō ara wleniyo, shwong ko dingding shwēshwē, shwong p̄lú wleniyo ko *sedā*, shwong ko srēzrēn, e t̄jwlēkoba eshko ame. Kjorkwang lō p̄lēblē wleniyo oblē oblē, llēbo wolēsowa oblē oblē shāryak llēbo ko *marfīl* go, shāryak kjorkwang t̄jwlō ara wleniyo go, shāryak drōng sho so klung sho kjoyo go, shāryak drōng sho go, shāryak ak ko *mārmol* go, e t̄jwlēkoba eshko ame.

¹³ Dli mokyō oblē oblē, llēbo lō p̄lēblē suy wlo, dwlo poshtikklo lō p̄lēblē oblē oblē, poshtikklo lō p̄lēblē wleniyo oblē oblē, kjillgwo bo dyo dbo ara, kjoyo p̄lú wleniyo, p̄lung shosho p̄lú wleniyo, e t̄jwlēkoba eshko ame. Sōglā, ōng wlēp ushko so, kwomgla, jēkklo dopshiga kwomglarē wleniyo, parkagaga t̄jwlēk lōng p̄jir wleniyo, nopga oblē oblē, e t̄jwlēkoba eshko ame.

¹⁴ Eshko ga llēbo soyNEGAGA li t̄jlē lok ga

«¡Babilonia sogga,

llēbo woydoromi ara li,
e p̄jitong drete.

Llēbo oblē oblē t̄jwlō ara bomi kong li,
e p̄jitong dret bakoe.

¡P̄jāy song j̄lōe!

¡P̄jāy song j̄lōe!» le lok eni.

¹⁵ Eshko ga epga shdūya Sbōrē ara eni li iya llēbo ēre soyNEGAGA lōng lirē ga bangkjire lok ara. Ber lōng slar ara, kjloshtē ara pjolae.

¹⁶⁻¹⁷ T̄jlē lok ga

«¡Babilonia sogga,

p̄jāy doyono lōng shwong ko p̄lublún, p̄lú t̄jwlō ara wleniyo go,
shwong ko dingding shwēshwē go
shwong ko srēzrēn go bakoe!

¡P̄jāy obrikkwo wolēsowa oblē oblē

shāryak dbur sho shōyǎör go,

shāryak akkwo wolēsowa t̄jwlō ara wleniyo oblē oblē go bakoe!

Gueniyo llēbo t̄jwlō ara tjeng kēs li p̄jitong malinge!

¡P̄jāy song j̄lōe!

¡P̄jāy song j̄lōe!» le lok eni.

Eshko ga k̄jyong kēs kēs sōgaga, ba kägāyoga, nopga jēk lōng k̄jyong kēs kēs go, e ber lōng pjola bakoe.

¹⁸ Ga kjok li p̄jē jong ri rishko ga ba yō sho jem li iya lok ga slar ara ba kjishko. T̄jlē lok ga «Kjok oblē āar t̄jwlō ara, kjok kjweni dik llēme» le lok eni.

¹⁹ Eshko ga klung sho iara ba kā k̄jing go, lōng woydē ara li loklo, ga slar ara, kjloshtē ara. T̄jlē lok ga

«Babilonia sogga,

p̄jāy dbur ara kjishko ga

k̄jyong kēs kēs sogoga kēs li dbur shano ara.

¡Gueniyo p̄jāy p̄jitong malinge!

¡P̄jāy song j̄lōe!

¡P̄jāy song j̄lōe!

²⁰ ¡Gueniyo kjok dogo so,

Sbō nopga,

Sbō t̄jłkwo roy lagaga Jesús āska,

Sbō t̄jłkwo lagaga,

p̄jāy shduna lok ara kuzong ga

epga shduna Sbörë ara bakoe!

¡Pjây löng wopjlú e kjîshko!» le.

²¹ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so dbo ara wleniyo kjlara apkwo kjrono kjwara kësbang, bayo dwla kjwokäkklo apkwoyo wleni, ga dbura jer dlung roy, ga tjlê ga

«Apkwo dburor li piktong dret,
beno îgöy ame.

Babilonia kjokyo li pjir dret,
ber îgöy ame eni bakoe.

²² Kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tÿy or go wleniyo, dbonmo, wli,
e tÿba eshko ame,
ga ÷ye tÿ eshko ame bakoe.

Ëye parkÿ eshko ame,
ga oba parkÿ löng li pjlukyo kuy eshko ame bakoe.

²³ Iök shjiy eshko ame,
ÿye orkwosmok eshko ame bakoe.

Dÿnashko ga llÿbo soynegaga kjok eshko so li tjwlö ara.

Ga tjÿyoga oblÿ oblÿ jyäpgwara ba nopgarÿ ba ybi sho li go.

²⁴ Sbö tjlökwo lagaga, Sbö nopga, nopga oblÿ,
e zröraba ara kjok eshko» le.

19

Shji Tjlapga poshrÿk ara

¹⁻² E irgo ga kur ga nopga träk llÿm, öö le ara kjok dogo. Tjlê lok ga
«¡Shji Tjlapga poshrÿk ara!

Walÿ to shäng opsoynek domerga oblÿ oblÿ kong wleniyo li,
nopga löng kjok kjing go li ichara llÿbo owa shäryÿ oblÿ oblÿ,
ichara Sbö rayÿ bakoe.

Sbö nopga zröra ara kjîshko ga
walÿ li shduna Sbörë.

Kjok îlgwera sorÿ li,
e beke.

Bi Sbö,
e kësbang, tjwlö ara, dbo ara bakoe.

Bi döga kjlaraso li e» le.

³ Ga öö le lok obi, tjlê ga
«¡Shji Tjlapga poshrÿk ara!
Walÿ li doyo pjÿ ber buk îyado,
pjÿ yöyo jem jong li slan llÿme» le.

⁴ Eshko ga tjlapgaga kjok îlgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkÿng
(24) li, e kjök tono, ga Sbö sök pjlú sökklo kjing go li poshrÿra. Tjlê lok ga
«¡Ber eni!

¡Shji Tjlapga poshrÿk ara!» le.

⁵ Eshko ga ÷bo tjlÿno pjlú sökklo jong lishko dwayo. Tjlê ga
«¡Sbö parkagaga,

Sbö bangkjragaga,
pjây tjwlö arare, de llÿmde, e llÿno llÿme.

Bi Sbö poshrÿzÿ pjây uunkongdÿ!» le.

⁶ Eshko ga kur ga nopga träk llÿm, öö le ara, pjluk li so di kÿs pjlublunyo li
pjlukyo kjoyo, so kjrik ri ri li pjlukyo kjoyo bakoe. Tjlê lok ga

«¡Shji Tjlapga poshrëk ara!

Bi Tjlapga Sbõ,

llëye shärye woydë li shärye ga pjlúe.

Öötong sök nopga uunkong pjluyo tjän.

⁷ Shji wopjlú e kjishko,

iëy ber kësbang, tjwłõ ara bakoe.

Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë orkwosmozlong dbaryo li öötong,

ba boy poshäryono pjir,

sök ba koshë.

⁸ Kong shwong twara Sbörë doyyë e go wlo.

Shwong li ko pjlublún, pjlú tjwłõ ara, drëpdre, stek wleniyo» le.

(Shwong le li, e llëbo pjlo bek shäryara Sbõ nopgarë oblë oblë li loklo.)

⁹ Eshko ga Sbõ parkaga kjok dogo so li tjlë bor kong ga «Tjłõkwo ëre tozong.

Ëye mana Sbörë tek Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë orkwosmozlong dliyo li uë ga ber wopjlúe» le. Ga tjlë obi ga «Tjłõkwo ëre lara Sbörë li, e beke» le.

¹⁰ Kur ga tja kjok tono parkaga li bokshto, ga poshrër loror. Gueniyo tjlë bor kong ga «¡Kjwe shäryëp llëme! ¡Tja parkaga Sbõ kong eröe! ¡Pja, bop pjeyoga mär löng Jesús tjłõkwo go li, pjäy eni bakoe! ¡Ëye Jesús tjłõkwo roy lë ga e Sbõ tjłõkwo laga! ¡E kjishko ga Sbõ poshrëpdë dey!» le.

Kjlara sök kwomgla kjlo pjlublún kjing go

¹¹ Eshko ga kjok dogo roshwino beno jong oojong, ga ïn ga kwomgla sök kjlara kjlo pjlublún. Kjing go sök kjlara. Llëye le li shärye eni ïyado lëba, tjłõkwo bek laga li e lëba bakoe. Kjok llgweya bek, ga ëngkjwë ba wloyoga tjok bek bakoe.

¹² Ba bokkwo so iök pjë lok ri ri kjoyo, ba kã kjing go pjlupga dlu ioklo lok ara. Ko jyã tak pjang ba go kjwara, miydaga erë om go eröe.

¹³ Doyono sök shwong pöraba srëng go pjir li go. E ko Sbõ Tjłõkwo.

¹⁴ Ængkjwagaga kjok dogo so uunkong li jek löng kwomgla kjlo pjlublún kjing go ba irgo, doyono löng shwong ko pjlublún, pjlú tjwłõ ara, drëpdre, stek wleniyo go.

¹⁵ Dröng tur jong sök kwomgla kjing go li kjak roy kjwangna, kowo stek, tjëyoga oblë oblë tjeng kës li pjiya e go wlo. Llëye shärye woydë Sbörë li shärye ga pjlú, ga iirkono ara nopga löng li kong. E kjishko ga domer li ichara ba shdung kjang, shji kjillgwo ho shglëroy bi dre go wleni. Jłõkoyo ga epga iche kjang.

¹⁶ Ko jyã tak pjang kjrina, ba shwong pjang li go, ba kworbo do li go bakoe. Ko li tak pjang eni «Pjłupga Uunkong Pjluyo, No Kägäyoga Uunkong Kägäyo.»

¹⁷ Eshko ga ïn ga Sbõ parkaga kjok dogo so shäng kojong kjlara, dlo kjing go. Ga tjlëno sënwa sjëng uaga dbuk lok kjok dogo kës li kong dbo go. Tjłë ga «Pjäy tönzong, Sbõ dliyo kësbang li uëmi wlo.

¹⁸ Eshko ga pjlupga doyo sho, ëngkjwaga kägäyoga doyo sho, nopga tjwłõ ara wleniyo doyo sho, kwomgla doyo sho, ba sögaga doyo sho, e uëmi ga pjlú, noppa uunkong tjwłëk löng pjir wleniyore, de llëmde, tjwłõ arare, de chirare, uunkong li doyo sho uëmi ga pjlúe» le.

¹⁹ Eshko ga ïn ga pjlupga löng kjok ëre kjing go, ba ëngkjwagaga kës li tona lok äya owa li tjok, ëngkjwë sök kwomgla kjing go li tjok wlo, ëngkjwë ba ëngkjwagaga jek löng ba tjok li tjok wlo bakoe.

²⁰ Eshko ga äya owa li shara ba wloyoga lirë, ga dbura jer akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri shtoyo li roshko, ba dboryaga owa wleniyo li tjok. Shto, e kësbang, so ðlung kjoyoe. Kjudpâbâshko ga ba dboryaga li, llëbo iydëba llëm wleniyo shäryara oblë oblë ba kong, ga nopga jyã tak lok äya jyäglo go, äya poshrëgaga löng li, e jyäpgwara e go.

²¹ Ga ëngkwë löngshko ga nopga töno tjeng äya owa tjok li, e zröra dret, dröng tur jong sök kwomgla kjing go li kjak roy li go. Eni ga sënwa li lono ba sho beno tjeng li uë, beno löng boko tjung ara, no sho li go.

20

Lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000)

¹ Eshko ga ïn ga Sbö parkaga kjok dogo so to ter kjok dogo dwayo kjlara, wloshko tjeng pjläbgwo jong rong anmoyö li dökklo, no shakklo shäryak dröng sho go tjeng pjlara kësbang bakoe.

²⁻³ Ga äya so Ööka kjoyo li shara, ga pjrira, ber buk eni lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) wlo. E irgo ga dbura jer pjläbgwo jong rong anmoyö li roshko, kjing bängzara yötso, tjëyoga oblë oblë jyäpgwe llëm, äär jong lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) wlo. Eshko ga döya jek pjlara obi, wop sira wlo. Äya li, e Ä om go.

⁴ Eshko ga ïn ga nopga sirkeno tjeng kjlöbö, pjlu sökklo tjeng li kjing go. Epga kong dbo twara Sbörë nopga ïlgwek wlo. Dënashko ga nopga kä zaraba ara, Jesús roy lara kjishko, Sbö tjlökwö roy lara kjishko bakoe. Äya owa li poshrëra lok llëm, ba jyäglo li poshrëra lok llëm, bokdo, orkwo, e tak lok ba jyäglo go llëm bakoe. Nopga eniyo li séyaga ïnor tjeng eshko, nopga sirkeno tjeng li shwoy. Eshko ga woshrrara Sbörë iröng obi, ga beno löng nopga ichë Cristo tjok lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000).

⁵ Nopga woshrrara Sbörë bäm go li epga. Llamö woshrrara llëm, äär jong lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) li pjitong guing.

⁶ Woshrrara Sbörë bäm go li ber wopjlu, iak beno tjeng dboy Sbö kong bakoe. Nopga wolono tjeng li wolon jek obishko ga llëye wen ba kong llëm, ber löng syöshtaga Sbö kong, Cristo kong, ga nopga iche ba tjok lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) bakoe.

Ä zanabae

⁷ Äär lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) lishko ga Ä döra ba shdüzlöng shtoyo jong li dwayo,

⁸ ga opshino to shäng oba jyäpgwë kjok kjwang jikong, töya ëngkwë wlo. Tjëyoga jyäpgwara li ko Gog, Magog bakoe. Epga träk llëm, la sho tjeng ðlung kjako wleni.

⁹ Eshko ga töno löng kjok kjwang jikong dwayo, ga Sbö nopga löng li kjokyo kopjrira lok pjribrie. Kjok woyde Sbörë ara li eshko.* Gueniyo ga iök ichara Sbörë lon kjok dogo dwayo, ga epga pjira drete.

¹⁰ Eshko ga Ä, nopga jyäpgwaga li shara, dbura jer akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri shtoyo li roy, ba pjeyoga äya owa li, ba dboryaga li, e dbura beno tjeng dënashko lishko. Shto, e kësbang, so ðlung kjoyoe. Ga mya jikong li shdüya ber löng eshko shkë dba, iyado wlo.

* **20:9 Kjok woyde Sbörë ara** le li, e **Jerusalén** kjokyo loklo.

Nopga llgweraba löng p̄lju sökklo jong kjwara kësbang, p̄jlublún li bokshto

¹¹ Eshko ga ñ ga p̄lju sökklo jong kjwara kësbang, p̄jlublún, kjing go ëbo sök kjlara. Eshko ga kjok uunkong töktong ba bokshto dwayo, kjok dogo, klung bakoe. Beno ñgöy ame.

¹² Ga ñ ga nopga wolono tjeng kës li löng p̄lju sökklo jong li bokshto, nopga tjwlô ara, nopga tjwlô chira bakoe. Eshko ga kjibokwo tjeng li roshwinaba. E irgo ga kjibokwo roshwinaba kjwara obi. Ëye ber sök së ñyado Sbô tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo e go. Ga nopga wolono tjeng li llgweraba, llëbo shäryara dö, tara beno tjeng kjibokwo tjeng kës roshko li kjishko.

¹³ Nopga wolono beno tjeng dlung roy ga löng eshko. Nopga wolono beno tjeng sakshko ga löng eshko. Nopga wolono beno tjeng shinmoga shtoyo ga löng eshko. Ga kjlara kjlara llgweraba, llëbo shäryara dö li kjishko.

¹⁴⁻¹⁵ Ëye ber sök së ñyado Sbô tjok wlo ga ba ko, e tak pjang Sbô kjibokwoyo li go. Gueniyo ëye ko wlnäba tak pjang e go llëm ga dburaba jer beno tjeng iök pjë jong ri ri shtoyo li roy, shinmoga shtoyo li tjok. Shto, e kësbang, so dlung kjoyoe. Nopga wolono tjeng li wolon jek obi wleni eshko.

21

Jerusalén kjokyo tjaglën

¹ E irgo ga ñ ga kjopkwo pjang tjaglën, klung buk tjaglën bakoe. Kjopkwo këguë li, klung këguë li, dlung këguë li, e jeno uunkong, llëbo këguë li beno ame.

² Ga ñ ga kjok ter pjang kjrina, Sbô sök kjok dogo lishko dwayo. Kjok li ko Jerusalén, e shäryak tjaglën, kjok iak beno buk dboy Sbô kong li e. Kjok li shäryak wolësowa, walë poshäryono orkwosmok döro wlo wleni.

³ Eshko ga ybö kuror tek p̄lju sökklo jong lishko dwayo p̄jlara, tjlë ga «Sbô ber sök nopga löng lishko shara. E ber sök ba tjok, ga epga ber ba nopga. Sbô om go li ber sök ba tjok, ga ber ba Sbô.

⁴ Ba boryo kröya Sbörë, ber löng slar ame wlo. Eshko ga llëbo këguë li pjitong kjishko ga ëye wolon ame, slar ame, poglo bang ame bakoe» le.

⁵ Eshko ga sök p̄lju sökklo kjing go li tjlë bor kong ga «Llëbo kës shäryër shäng ëre tjaglën eröe. Tjlokwo loror li, e bek, nopga mär ba go ga p̄jlúe. E kjishko ga tozong.

⁶ ¡Uunkong li shäryono pjire! Tja so tjlokwo toklo ko *Alfa** kjoyo, tja so tjlokwo toklo ko *Omega*† kjoyo bakoe. Sök bäm go li tja. Pjirshko ga ber sök li tja bakoe. Di ichër tur di bokkwo roy dwayo, ëye omiono ga ber sök së ñyado bor tjok. Ëye di ëre ië woýde ga kong twër, ga tjwlô shir llëme.

⁷ Ëye llëbo owa li zano ga llëbo kës ëre ber ba kong, ga tja ber ba Sbô, e ber bor wa bakoe.

⁸ »Gueniyo nopga kjok bangkjirë wleniyo, nopga mär bor go llëm wleniyo, nopga llëbo shäryako llëm li shäryë wleniyo, nopga oblë zrök wleniyo, nopga pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok wleniyo, nopga parkë ybi wleniyo, nopga llëbo jyäglö poshrök wleniyo, nopga lürkë ä wleniyo, era dbukoba jer ber löng akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri shtoyo li roshko. Shto e kësbang, so dlung kjoyoe. Nopga wolono tjeng li wolon jek obi wleni eshko» le.

* **21:6** Grecia so tjlokwo go ga tjlokwo toklo ko *Alfa*, e ba bäm ñyo, A wleni. † **21:6** Grecia so tjlokwo go ga tjlokwo toklo ko *Omega*, e ba pjirshko, Z wleni.

⁹ Eshko ga Sbö parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), wloshko tjeng di ioklo, roshko no shdungglo tjeng kjringsgwo kjäk (7) kjlara li tek shrono shäng bor zlong, ga tjlä bor kong ga «Pja tek bor tjok, ga walë orkwosmok Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë tjok wlo li pin bop kong» le.

¹⁰ Eshko ga tja go Sbö Sëya jlökoyo, ga tja söra parkaga lirë jem dlup jong kësbang, kjökshko li kjing go. Eshko ga kjok pina bor kong kjrina, ter pjang Sbö sök kjok dogo lishko dwayo. Kjok li ko Jerusalén. Kjok iak beno buk dboy Sbö kong li e.

¹¹ Sbö sök eshko kjëshko ga kjok li kälä bolo ara, so akkwo wolësowa tjwlö ara wleniyo kälä kjoyo, so akkwo ko *jaspe* kälä kjoyo, roigöy wëlä, so batlë sho kjoyoe.

¹²⁻¹³ Kjeryo shäryak pjribri kjökshko, kjër li shklukyo kjringsgwo pkëng (4), ga kjër li pjlor kar kar, u bäng bäng lok kjwo mya mya, uunkong ga kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12). U bäng bäng daga Sbö parkaga kjok dogo sorë kjlara kjlarae. U bäng bäng kjwara kjwara li go Israel tjëyoga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko jyä tjang pjang kjrina kjrina eshko.

¹⁴ Kjok li shakklo kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), kjwara kjwara li go Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko jyä tak pjang kjrina kjrina eshko.

¹⁵ Parkaga lan shäng bor tjok li, wloshko llëbo tjlikklo shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwangna, kjok li, u bäng bäng li, kjër li, e tjliya e go wlo.

¹⁶ Kjok li tjliya ga pjlor kar kar bam beke. Ga tjliina llëbo tjlikklo li go ga beno kësbang anmoyö. Shji jëk shkluk kjrina dwayo äär shkluk kalëkong wlo ga woyde ga shji jëk dbargwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) wleni dik.[‡] Ga jem kjomo lëkong ga wop eni bakoe.

¹⁷ Kjër li tjliina, llëbo tjliina norë wleni ga shtëgro orkwo jyäglo§ pjloglo sak dbäw kjingsho sak pkëng kjingsho pkëng (144).

¹⁸ Kjër li shäryak akkwo ko *jaspe* go. Kjok li shäryak dbur sho shöylör go, ga roigöy wëlä, so batlë sho kjoyoe.

¹⁹ Kjok li shakklo shäryak lok akkwo wolësowa tjwlö ara wleniyo oblë oblë go. Ba shakklo bäm li shäryak akkwo ko *jaspe* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *zafiro* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *ägata* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *esmeralda* go.

²⁰ Irgo shakklo shäryak akkwo ko *önice* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *cornalina* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *crisólito* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *berilo* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *topacio* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *crisopraso* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *jacinto* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *amatista* go.

²¹ U bäng bäng kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjwarashko kjwarashko shäryak akkwo kjwara kjwara go. Akkwo li wolësowa tjwlö ara wleniyo ko *perla*. Irbo kësbang jek buk kjok roshko li shäryak dbur sho shöylör go, roigöy wëlä, so batlë sho kjoyoe.

²² Tjlapga Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjlië. Kjok eshko ga ba u, e poshrëkoba eshko wlo ñnor llëm, sök om go eshko kjëshko, Öng Wlëp Ushko So

[‡] 21:16 *Shji jëk dbargwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) wleni dik* le li, e *kilömetro kjringsgwo sak dbäw dbäw pjloglo pjök kjingsho sak dbäw pjloglo pjök (2,200)* loklo. § 21:17 *Orkwo jyäglo pjlara, e centímetro sak pkëng kjingsho shkëng (45) dik.*

Llgwoklë li sök eshko kjïshko bakoe.

²³ Kajok eshko ga dlo kãlã shjiy li, mok kãlã shjiy li, e woyde llëme. Kajok li ber shjiy, Sbö dbo kãlã shjiy li go, Öng li dbo kãlã shjiy li go bakoe.

²⁴ Ga tjëyoga oblë oblë löng kjok ëre kjing go li jëk löng iök shjiy li go, ga ba pjlyoga, ba llëbo tjwlö ara li tek söya, ie lok ber eshko wlo.

²⁵ Dba ga kjok eshko li u bäng bäng lok ojong ÿyado, ga eshko ga shkë dret, kjok shjiy ÿyado.

²⁶ Tjëyoga oblë oblë, ba llëbo tjwlö ara li tek söya, ie lok ber eshko wlo.

²⁷ Ga llëye ber Sbö bokshto ga ä li, e äar eshko llëm, ëye wotjlik owa wleniyo llëm, ëye jyörkë ä wleniyo llëm bakoe. Nopga ko tak lok Öng li kjibokwoyo go li, epga äar eshko eröe. Ëye ber sök së ÿyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo ëre go.

22

Di pjang pjlara, di li, shji ie ber löng së ÿyado

¹ E irgo ga Sbö parkaga kjok dogo so li, tja kong di pina pjlara, di li ioroy ga shji ber löng së ÿyado Sbö tjok. Di li tur ter Sbö, Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë, e löng lishko dwayo,

² ga jer buk irbo kësbang jek buk kjok roshko li tjrëko. Di pjang li kjwo kar kar, kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Lu pjlobi go ga kjor li botjyë pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12), mok kjlarashko kjlarashko botjyë ÿyado. Kjor li korga, e tjëyoga oblë oblë li dwlomnekklo.

³ Eshko ga ëye ie Sbörë ber shdungko ame. Sbö sök eshko, Öng li sök eshko bakoe. Ga poshrëya ba parkagaga löng lirë ÿyado.

⁴ Sbö bokkwo ÿya lok om go, ga Sbö ko li tak pjang uunkong li bokdo go.

⁵ Eshko ga shkë drete. Iök shjiy woyde lok llëm, dlo woyde lok llëm bakoe. Kajok shjiy laga ber Sbörë om go. Ga ber löng nopga ichaga ÿyado.

Jesús tjwe maling iröng obi

⁶ Eshko ga Sbö parkaga li tjlë bor kong ga «Tjlökwö loror li, e bek, nopga mär ba go ga pjluë. Dënashko ga Sbö tjlëno ba tjlökwö lagaga kong om go. Ga ba parkaga ëre ichara, llëbo wen dörö li pin ba parkagaga löng li kong wlo» le.

⁷ Eshko ga Jesús tjlë bor kong ga «¡Tja kuzong! Tja tjwe maling iröng obi. Ëye tjlökwö tak pjang kjibokwo ëre go li kolë ga era ber wopjluë» le.

Kjibokwo pjirzlong

⁸ Tja Juan, llëbo uunkong ëre ñnor, kuror tjarë om go. Llëbo uunkong ëre ñnor, kuror pjir ga tja kjök tono Sbö parkaga li bokshto, ga poshrër loror.

⁹ Gueniyo tjlë bor kong ga «¡Kjwe shäryëp llëme! ¡Tja parkaga Sbö kong eröe! ¡Pja, bop pjeyoga Sbö tjlökwö laga li, bop pjeyoga kjibokwo ëre kolaga li, pjäy eni bakoe! ¡Sbö poshrëpdë dey!» le.

¹⁰ Eshko ga tjlë bor kong ga «Tjlökwö tak pjang kjibokwo ëre go li dbaryo äätoe. E kjïshko ga tjlökwö li jnep ber lütshko llëme.

¹¹ Ëye löng llëbo owa shäryë ga owa li shärye eni jek këgong; ëye löng llëbo shäryako llëm li shäryë ga owa li shärye eni jek këgong; ëye löng llëbo pjlu shäryë ga pjlu li shärye eni jek këgong; ëye iak beno tjeng dboy Sbö kong ga ber eni jek këgong bakoe» le.

¹² Eshko ga Jesús tjlë bor kong ga «¡Tja kuzong! Tja tjwe maling iröng obi. Bor nopga potjwlëkkílo tek sör bor tjok, ga kjlara kjlara li potjwlën eshko, llëbo shäryara dö li kjishko.

¹³ Tja so tjlökwo toklo ko *Alfa** kjoyo, tja so tjlökwo toklo ko *Omega*† kjoyo bakoe. Sök bäm go li tja. Pjirshko ga ber sök li tja bakoe.

¹⁴ »Kjok tjaglën lishko ga kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Ëye shwong kwoshkwono beno drëpdre wleni ga ie Sbörë ber wopjlú, kong dbo twe opzrëk kjok eshko wlo, kjor bo li ue wlo bakoe.

¹⁵ Gueniyo nopga owa lira ber löng kjoko. Nopga parkë ybi wleniyo, nopga pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok wleniyo, nopga oblë zrök wleniyo, nopga llëbo jyägílo poshrëk wleniyo, nopga lürkë ä wleniyo, epga ber löng kjoko erä.

¹⁶ »Tja Jesús, bor parkaga kjok dogo so ichoror, tjlökwo ëre lë bop kong wlo, roy shdöp bor tjlökwo kjragaga löng kës li kong wlo. David tjëyo tjwlö arayo li tja. Dbala ko Dbar Kjoklo li kälä bolo ara, tja so e kjoyoe» le.

¹⁷ Sbö Sëya, Öng boy, e tjlë ba kong ga «¡Pja tegö!» le.

Ëye omkuno ga tjlë ba kong ga «¡Pja tegö!» le.

Di buk pjlara, di ioroy ga shji wolon llëme. Ëye wodogro wleni ga tjwe di li ië ga pjlu, ga tjwlö shiya ërë llëme.

¹⁸ Ëye tjlökwo tak pjang kjibokwo ëre kuk ga kong llëbo lër wëïë, miyde lok wlo. Tja tjlë ba kong ga «Ëye kjibokwo ëre kjingsho tjlökwo iono obi ga llëbo owa wen nopga owa kong tak lok kjibokwo ëre go li kjingsho ie Sbörë obi ba kong bakoe.

¹⁹ Tjlökwo tak pjang kjibokwo ëre go kjrina, tjlë ga kjor jong kjlara Sbö kjokshko, ba bo uoroy ga shji wolono llëme le eni. Ëye kjibokwo ëre tjlökwo löno kjwara dö ëmdë ga kong dbo twe Sbörë, kjor bo li ue wlo llëme» lër ba kong eni.

²⁰ Tjlökwo ëre laga tjlë ga «Ëng, tja tjwe maling iröng obi» le.

Ber eni, Tjlapga Jesús. Pja tegö.

²¹ Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlú li kjishko ga Sbö nopga kjimte ara. Ber eni.

* **22:13** Grecia so tjlökwo go ga tjlökwo toklo ko *Alfa*, e ba bäm İyo, A wleni. † **22:13** Grecia so tjlökwo go ga tjlökwo toklo ko *Omega*, e ba pjirshko, Z wleni.